

SENTĒVI UN PRAVIESI

Visu laikmetu lielā ciņa, kā par to liecina senatnes svēto vīru dzīve

PRIEKŠVārds

[17]

Publicējot šo darbu, izdevēji ir dziļi pārliecināti, ka tas apgaismos ārkārtīgi svarīgus jautājumus, kas varētu interesēt miljoniem ļaužu visā pasaulē un par kuriem ļoti nepieciešama dziļāka izpratne. Šis darbs runā par maz pazīstamiem senatnes notikumiem un atziņām, par tādām vērtībām, ko, par nožēlošanu, bieži vien šodien neņem vērā. Lielā ciņa starp patiesību un maldiem, starp gaismu un tumsu, starp Dievu un visas taisnības ienaidnieku ir tāds pasaules vēstures aspekts, kas mūsu Zemi ļauj ieraudzīt saistībā ar pārmaiņām Universālā. Tas, ka šī ciņa ir radusies grēka rezultātā, ka tai jānorisinās vairākās attīstības stadijās un beidzot jānoslēdzas Dievam par godu, paceļot augstu pāri iznīcībai Viņa uzticīgos kalpus, ir tikpat droši, kā tas, ka Bībele ir Dieva atklāsme cilvēkiem. Te parādīti šīs nežēlīgās ciņas galvenie un raksturīgākie vilcieni, ciņas, kas sevī ietver pasaules atbrīvošanu no ļaunuma. Atsevišķos laikmetos tā ir izvērtusies sevišķi spraiga un tāpēc mums augstākā mērā svarīgi izprast tās būtību un noskaidrot savu attieksmi.

Tieši tāds laiks ir pašreiz, jo visi notikumi rāda, ka mēs droši varam gaidīt drīzu visu lietu atrisinājumu. Tomēr daudziem rodas vēlēšanās daļu no Svētajiem Rakstiem, kas stāsta par pakāpenisku konflikta risinājumu, pielīdzināt pasakām; citi — vēl nenoejot tādās galējībās — šo daļu uzskata par novecojušos un mazsvarīgu un tāpēc pavisam maz pievērš tai uzmanību.

Bet kāpēc gan nepadomāt par šī savādā godbijības trūkuma cēloņiem? Kāpēc atteikties no rūpīgas senās vēstures analīzes? Kāpēc neņemt vērā attiecīgās sekas, kas ļautu izvairīties no draudošajiem rezultātiem nākotnē? Šis sējums daudz runā tieši par šiem pieminētajiem jautājumiem. Tas pamodina interesi [18] par atsevišķām maz ievērotām Dieva Vārda nodaļām. Tas Svēto Rakstu apsolījumiem un pravietojumiem piešķir jaunu nozīmi, aizstāvot Dieva ceļus un Viņa rīcību pret dumpiniekiem, pat pret veselām nācijām, un tomēr norādot uz Viņa brīnišķo žēlastību, kas meklē iespējas un līdzekļus ikviena cilvēka glābšanai. Grāmata mūs aizved laikmetos, kad Dieva nodomi soli pa solim sāka piepildīties cilvēces sentēvu un Israēla tautas dzīvē.

Lai arī tiek apskatīti grandiozi temati un skarti cilvēka sirds visapslēptākie dziļumi, tomēr grāmatas valoda un stils paliek gaišs un ikvienam saprotams. Mēs šo sējumu ieteicam visiem tiem, kas rod prieku dievišķā atpestīšanas plāna pētīšanā un grib izprast savus pienākumus Kristus glābjošās mīlestības ietvaros. Mēs to ieteicam arī visiem pārējiem, lai cilvēkos mostos interese par šiem svarīgajiem jautājumiem, kamēr vēl ir iespējams tos risināt.

Kaut Dievs svētītu grāmatas izdošanu! Kaut daudzi to lasītu un droši nostātos uz dzīvības ceļa! Par to domājam un lūdzam mēs, šī sējuma izdevēji.

IEVADS

[19]

Šis darbs apskata Bībeles tematus, kas paši par sevi nav jauni, tomēr šeit tiek pasniegti tā, ka iegūst jaunu nozīmi, atklājot darbības motīvus, rādot atsevišķo notikumu svarīgumu un vairāk apgaismojot dažus gadījumus, par kuriem Bībelē pieminēts pavisam īsi. Ar to ainojums kļūst dzīvāks un nozīmīgāks, radot svaigu un paliekošu iespaidu. Svēto Rakstu ziņojumi šajā grāmatā tiek tā iztīrāti, ka daudz pilnīgāk atklājas Dieva raksturs un Viņa nodomi; kļūst redzami sātana valgi un tāpat arī līdzekļi, ar kuriem tā vara beidzot tiks satriekta; tālāk tiek rādītas cilvēciskās sirds vājības un tas, kā Dieva žēlastība ļaudis veido par uzvarētājiem ciņā pret ļaunumu. Tas viss saskan ar nodomu, kuru Dievs grib panākt pie mums, atklājot sava Vārda patiesības. Šo atklāsmju pasniegšanas veids, pārbaudīts Rakstos, rāda, ka tas ir viens no ceļiem, kādā Dievs vēl arvien turpina sniegt pamācības

cilvēkiem.

Lai gan tagad vairs nav tā, kā bija iesākumā, kad cilvēks savā svētumā un nevainībā no Radītāja saņēma personiskus norādījumus, tomēr Zemes iedzīvotāji nav atstāti bez dievišķā Skolotāja, Svētā Gara, kuru Dievs ir devis par savu pārstāvi. Mēs dzirdam apustuli Pāvilu paskaidrojam, ka Kristus sekotājiem ir sevišķa Dieva "gaisma", jo tie ir "kļuvuši Svētā Gara dalībnieki". (Ebr. 10:32; 6:4) Arī Jānis saka: "Jums ir svaidījums no Svētā." (1. Jāņa 2:20) Kad Kristus gatavojās mācekļus atstāt, Viņš tiem apsoliņa Svēto Garu kā Aizstāvi un Vadoni, kas tiem "mācīs un atgādinās visu", ko Viņš iepriekš sacījis. (Jāņa 14:16,26)

[20] Lai rādītu, kā šis apsoliņums piepildīsies draudzē, apustulis Pāvils divās no savām vēstulēm sniedz oficiālu paskaidrojumu, ka dažādas Gara dāvanas draudzes stiprināšanai un pamācīšanai būs līdz pat laika galam. (1. Kor. 1:2; Ef. 4:8-13; Mat. 28:20) Un tas vēl nav viss: vairāki skaidri un nepārprotami pravietojumi ziņo, ka pēdējās dienās notiks sevišķa Svētā Gara izliešana un draudzei uz Kristus atnākšanas laiku savos beigu piedzīvojumos būs "Jēzus liecība", kas ir Praviešu Gars. (Ap. d. 2:17-20,39; 1. Kor. 1:7; Atkl. 12:17; 19:10) Sajos vēstījumos mēs redzam pierādījumus Dieva rūpēm un mīlestībai pret saviem ļaudīm, jo Svētais Gars kā Aizstāvis, Skolotājs un Vadonis draudzei noteikti, vairāk nekā jebkurā citā laikā, būs vajadzīgs tad, kad tā ieies pēdējo dienu briesmu pilnajos piedzīvojumos; tad Tas būs nepieciešams ne tikai savā parastajā, bet arī ārkārtējā izpausmes veidā.

Svētie Raksti mums norāda dažādus veidus, kā Svētais Gars var darboties cilvēka sirdī un prātā, lai apgaismotu saprašanu un vadītu viņa soļus. Starp šiem veidiem ir atklāsmes un sapņi. Dievs tā vēl arvien grib sazināties ar saviem zemes bērniem. Lūk, Viņa apsoliņums: "Klausiet tagad Manus vārdus! Ja jūsu vidū ir pravietis, tad Es, tas Kungs, viņam atklājos vai nu parādībās, vai Es ar viņu runāju sapņos." (4. Moz. 12:6) Tādā veidā arī Bileāmam tika dota pārdabiska atklāsmē. Viņš saka: "Tas ir Bileāma, Beora dēla, pravietojums, tā vīra teikums, kam acis atvērtas, tā pravietojums, kas uzklausījis Dieva Vārdus, kas zina Visaugstākā atziņas, kam skaidra Visuvarenā atklāsmē, kas kritis ceļos un kam acis tikušas atvērtas." (4. Moz. 24:15,16)

Tāpēc ļoti interesanti izpētīt Rakstu liecības, lai zinātu, cik plašā mērā Kungs ir paredzējis Svētā Gara atklāšanos draudzē tās pārbaudes laikā uz šīs Zemes.

Pēc pestīšanas plāna pieņemšanas Dievs arī turpmāk, kā mēs to zinām, ar cilvēkiem pāri bezdibenim, kuru bija radījis grēks, varēja sazināties caur savu Dēlu un svētajiem eņģeļiem. [21] Dažreiz Viņš ar tiem runāja vaigu vaigā kā ar Mozu, bet biežāk gan sapņos un atklāsmēs. Piemērus tādām pastāvošām attiecībām mēs varam atrast daudzos Rakstu ziņojumos. Ēnohs, septītais no Ādama, ar pravieša skatu lūkojās uz Kristus nākšanu spēkā un godībā un izsauca: "Redzi, tas Kungs nāk ar daudz tūkstošiem savu svēto." (Jūda 14) "(..) Dieva cilvēki ir runājuši Svētā Gara spēkā." (2. Pēt. 1:21)

Lai gan, samazinoties ļaužu garīgumam, pa laikam Praviešu Gara darbība šķita pilnīgi izzudusi, tomēr lielajos draudzes krīzes un pārmaiņu laikos tā atklājās no jauna. Kad tuvojās laika piepildīšana un Kristum vajadzēja nākt miesā, Jāņa Kristītāja tēvs, Svētā Gara pārņemts, izteica pravietiskus vārdus: Lūk. 1:67. Sīmeanam bija atklāts, ka viņš nāvi neredzēs kamēr nebūs skatījis Kungu, un, kad Jēzus vecāki Viņu atnesa dievnamā, lai apgraizītu, Sīmeans, Gara iedvesmots, ieradās templī, paņēma Bērnu uz savām rokām, svētīja To un izteica par Viņu pravietojumu. Arī praviete Anna, kas tur bija klāt, stāstīja par Viņu vīsiem, kas Jeruzālemē gaidīja pestīšanu. (Lūk. 2:26,36)

Svētā Gara izliešanu, kurai vajadzēja pavadīt Kristus sekotāju pasludināto Evaņģēliju, pravieši bija paziņojuši šādiem vārdiem: "Un pēc šī laika Es izliešu Svēto Garu pār visu miesu, un jūsu dēli un jūsu meitas sludinās praviešu mācību, jūsu vecāji sapņos sapņos un jūsu jaunekļi redzēs parādīšanas. Arī pār kalpiem un kalponēm Es izliešu savu Garu tajā laikā. Un Es rādīšu brīnuma zīmes debesīs un uz zemes: asinis, uguni un dūmu tvaikus.[22] Saulē kļūs par tumsu un Mēness pārvērtīsies par asinīm, pirms nāks Kunga lielā un briesmīgā diena." (Joēla 2:28-31, pēc Glikas tulk.) Pēteris šo pravietojumu atgādināja Vasarsvētku dienā, lai izskaidrotu toreiz notikušo brīnumu. Ugunīgas, dalītas mēles nolaidās uz katru mācekli, tos piepildīja Svētais Gars un viņi sāka sludināt citās valodās. Kad smējēji tos apvainoja, ka tie esot salda vīna pilni, Pēteris atbildēja: "Šie nav piedzēruši, kā jums šķiet, jo ir tikai dienas trešā stunda, bet te piepildās pravieša Joēla vārdi." Tad viņš atkārtoja Joēla teikto; tikai vārdu "pēc šī laika" vietā lietoja vārdus "pēdējās dienās", kas skanēja tā: "Un notiks pēdējās dienās, saka Dievs, ka Es izliešu savu Garu (..)."

Ir skaidrs, ka tajās dienās sāka piepildīties tikai tā pravietojuma daļa, kas attiecas uz Svētā Gara izliešanu, jo ap to laiku tur nebija vecaju, kas sapņotu, ne arī jaunekļu vai jaunavu, kas redzētu atklāsmes vai pravietotu; toreiz nebija arī brīnuma zīmju pie debesīm vai uz zemes, ne asiņu, ne

uguns, ne dūmu tvaiku, saule neaptumšojās un mēness vēl tajā laikā nelīdzinājās asinīm; un tomēr tas, kas notika, bija Joēla pravietojuma piepildīšanās. Tāpat ir skaidrs, ka ar šo vienu pravietojuma daļu, kas attiecas uz Svētā Gara izliešanu, vēl nepiepildījās viss pravietojums, jo tas aptvēra laika periodu sākot no tā brīža līdz pat Kunga atnākšanas lielajai dienai.

Vasarsvētku notikums piepildīja ne tikai Joēla pravietojumu, bet arī vēl kādu citu. Tas tikpat labi attiecas arī uz Kristus pēdējā uzrunā pirms krusta nāves mācekļiem teiktajiem vārdiem: "Un Es lūgšu Tēvu, un Viņš dos citu Aizstāvi (Iepriecinātāju — pēc Glikas tulk.), (..) Patiesības Garu (..)." (Jāņa 14:16,17) "Bet Aizstāvis, Svētais Gars, ko Tēvs sūtīs Manā Vārdā, Tas jums visu mācīs (..)." (26. p.) "Bet, kad nāks Viņš, Patiesības Gars, Tas jūs vadīs visā Patiesībā (..)." (Jāņa 16:13) Kad Kristus bija augšāmcēlies, Viņš saviem mācekļiem teica: "Es jums sūtu sava Tēva apsolījumu. [23] Bet palieciet jūs pilsētā, līdz kamēr tiksit apģērbti ar spēku no augšienes." (Lūk. 24:49)

Tādā veidā Vasarsvētku dienā mācekļi tika ietērpti spēkā no augšienes. Šis Kristus apsolījums nebija nekas cits kā atkārtots Joēla pravietojums, kas tieši tad piepildījās. Viņš šo apsolījumu izteica arī citā formā, apgalvodams, ka būs pie viņiem visu laiku līdz pat pasaules galam. (Mat. 28:20) Un Marks mums apliecina, kādā veidā un kādā izpratnē Kungs bija ar viņiem. Viņš saka: "Bet tie izgāja un mācīja visās malās, un tas Kungs tiem darbā palīdzēja un vārdu apstiprināja ar līdzējošām zīmēm." (Marka 16:20) Pēteris Vasarsvētkos runāja par šo nepārtraukto Gara darbību, ko viņi bija redzējuši. Kad pārlicinātie jūdi apustulim vaicāja: "Ko lai mēs darām?" Pēteris atbildēja: "Atgriezieties no grēkiem un liecieties ikviens kristīties Jēzus Kristus Vārdā, lai jūs dabūtu grēku piedošanu un saņemtu Svētā Gara dāvanu. Jo šis solījums dots jums un jūsu bērniem un visiem, kas vēl ir tālu, ko tas Kungs, mūsu Dievs pieaicinās." (Ap. d. 2:37-39) Seit noteikti tiek minēta Svētā Gara darbība draudzē, arī tās sevišķā izpausme nākamajos laikmetos, cik ilgi vien cilvēki pieņems Kristus piedodošās žēlastības aicinājumu.

Divdesmit astoņus gadus vēlāk Pāvils par šo jautājumu rakstīja korintiešu draudzei. Viņš saka: "Kas zīmējas uz garīgajām dāvanām, brāļi, tad es negribu, ka jūs paliekat neskaidrībā." (1. Kor. 12:1) Viņš to uzskatīja par tik svarīgu jautājumu, ko vajadzēja saprast visai Korintas draudzei. Pēc tam viņš piebilda, ka, lai gan Gars ir viens, tas darbojas dažādos veidos; un paskaidroja arī to, kā tas notiek, uzskādam norādīdams uz cilvēka miesas daudzajiem locekļiem, lai rādītu, kā iekārtota draudze ar tās dažādajiem uzdevumiem un dažādajām spējām. Tā kā miesai ir dažādi locekļi, [24] kuriem jāpilda katram savs uzdevums, un visiem kopā jātiecas uz vienu noteiktu mērķi, izveidojot vienu harmonisku vienību, tā Garam jādarbojas draudzē pa dažādiem kanāliem, izveidojot vienu, pilnīgu reliģisku ķermeni. Pāvils turpina ar šādiem vārdiem: "Un dažus Dievs draudzē ir iecēlis, pirmkārt, par apustuļiem, otrkārt, par praviešiem, treškārt, par mācītājiem, tad devis spēkus brīnumus darīt, tad dāvanas dziedināt, sniegt palīdzību, vadīt un runāt dažādās mēlēs." (1. Kor. 12:28)

Paskaidrojums, ka Dievs dažus draudzē ir nolīcis utt., nozīmē kaut ko vairāk par norādījumu, ka draudzē pie labvēlīgiem apstākļiem tiek atvērta ceļš Gara dāvanām. Tas vairāk liecina par to, ka tieši draudzes locekļiem jāveido patiesi garīga draudze, un, ja tie rosīgi nedarbojas, tad draudze līdzinās cilvēka ķermenim, kur daži locekļi negadījuma vai slimības dēļ ir sakropļoti vai kļuvuši nespējīgi. Ja nu šādas dāvanas draudzē ir paredzētas, tām tur arī jāpaliek, līdz tiks formāli atceltas, bet ziņas par to likvidēšanu mēs tomēr nekur neatrodam.

Piecus gadus vēlāk, rakstot par šīm pašām dāvanām efeziešiem, apustulis skaidri atklāj to mērķi un norāda, ka tām jāpastāv tik ilgi, kamēr šis mērķis ir aizsniegts. Viņš saka: "Tāpēc ir sacīts: uzkāpis augstumā, Viņš saņēmis gūstekņus, devis dāvanas cilvēkiem" un "Viņš arī devis citus par apustuļiem, citus par praviešiem, citus par evaņģēlistiem, citus par ganiem un mācītājiem, lai svētos sagatavotu kalpošanas darbam, Kristus miesai par stiprinājumu, līdz kamēr mēs visi sasniegsim vienību Dieva Dēla ticībā un atziņā, īsto vīra briedumu, Kristus diženuma pilnības mēru." (Ef. 4:8,11-13)

Apustuļu laikā draudze nerasniedza to vienprātību, par kuru šeit runāts, un drīz pēc šiem laikiem savu tumšo ēnu pār to sāka mest lielā garīgā atkrišana; Kristus pilnība un ticības vienprātība noteikti netika sasniegta arī atkrišanas apstākļos. Tā netiks sasniegta, līdz kamēr pēdējā žēlastības vēsts no visām tautām un ciltīm, no visdažādākajām aprindām un maldīgām organizācijām sapulcinās vienu draudzi, [25] pilnīgu visās Evaņģēlija formās un tādu, kas gaidīs uz Cilvēka Dēla atnākšanu. Un, ja draudzei jebkad ir bijusi vajadzība pēc viņas aizsardzībai paredzētajiem līdzekļiem, pēc mierinājuma, vadības un uzmundrinājuma, tad tas noteikti nepieciešams pēdējo dienu briesmās, kad savu zemisko līdzekļu pielietošanā ļaunās varas sasniegušas visaugstāko pakāpi, kas ar saviem meistarīgajiem viltojumiem un kārdinājumiem mēģinās pavest, ja tas būtu iespējams, pat izredzētos. Tāpēc pravietojumi par Svētā Gara izliešanu sevišķi piemēroti draudzei par labu tieši pēdējās dienās.

Tomēr vispārējā kristīgā literatūra parasti māca, ka garīgās dāvanas domātas tikai apustuļu laikam,

jo tās esot dotas vienīgi Evaņģēlija sēklas iesēšanai, un ka pēc tam, kad Evaņģēlijs ir izplatīts, šīs dāvanas vairs nav bijušas vajadzīgas un tāpēc tik ātri no draudzes pazudušas. Bet apustulis Pāvils sava laika kristiešus brīdināja, ka "Jaunuma noslēpums" jau sācis darboties un pēc viņa aiziešanas starp tiem "iebruks plēsīgi vilki, kas ganāmo pulku nesaudzēs". No draudzes "vidus celsies vīri, ačgārnības runādami, lai aizrautu mācekļus sev līdzī". (Ap.d.20:29.30) Tāpēc nevar būt, ka dāvana, kas draudzei dotas tās aizsargāšanai pret šo jaunumu, kā nevajadzīgas būtu zudušas tieši tad, kad šo dāvanu klātbūtne un palīdzība ir vēl vairāk nepieciešama nekā laikā, kad draudzes vidū darbojās apustuļi.

Mēs atrodam tālākus Pāvila izteicienus Korintas draudzei, kas rāda, ka vispārpieņemtie jēdzieni par īslaicīgām garīgām dāvanām nav pareizi. Viņš norāda uz atšķirību starp tagadējo nepilnīgo stāvokli un godības pilno nemirstību, ko ticīgie beidzot sasniegs. 1. Kor. 13:9,10 viņš saka: "Jo nepilnīga ir mūsu atziņa un nepilnīga mūsu pravietošana. Bet, kad nāks pilnība, tad beigsies, kas bija nepilnīgs." Viņš ilustrē tagadējo stāvokli, salīdzinādams to ar bērniību un tai piemītošām vājībām, bērnišķām domām un rīcību, bet pilnības stāvokli pielīdzina vīra gadiem ar attiecīgi [26] skaidrāku izpratni, briedumu un spēku.

Garīgās dāvanas viņš pieskaita lietām, kas mums nepieciešamas pašreizējā nepilnīgajā stāvoklī, bet kuras vairs nebūs vajadzīgas, kad būs sasniegta pilnība.

"Mēs tagad visu redzam mīklaini kā spogulī, bet tad vaigu vaigā; tagad es atzīstu tikai pa daļai, bet tad atzīšu pilnīgi, kā es pats esmu atzīts." (1. Kor. 13:12) Pēc tam viņš runā par žēlastības dāvanām, kuras mums būs mūžīgā pilnības stāvoklī, tās ir — ticība, cerība, mīlestība. "(..) šās trīs; bet lielākā no tām ir mīlestība." (1. Kor. 13:12)

Ar to tiek izskaidrots astotais pants: "Mīlestība nekad nebeidzas." Tas nozīmē, ka patiesā mīlestība turpināsies mūžīgi, jo tā ir nākamā nemirstīgā cilvēka vainagojošā īpašība; bet pravietojumi "mitēsies", jo būs pienācis laiks, kad pravietojumi vairs nebūs vajadzīgi un praviešu Gara dāvana vairs netiks lietota kā draudzes palīglīdzeklis; "un valodas beigsies", tas ir — valodu dāvana vairs nebūs vajadzīga; "un atzišana mitēsies" — atzišana, ne abstraktā nozīmē, bet kā sevišķa garīga dāvana, kļūs nevajadzīga, jo mūžīgā dzīvē mēs saņemsim pilnīgu atziņu.

Ja nu mēs pieņemam, ka garīgās dāvanas mitējušās ar apustuļu laikiem un ka tās vairs nav vajadzīgas, tad līdz ar to it kā atzīstam, ka apustuļu laiki ir bijuši vājie un draudzes bērniības laiki, kad uz visu skatījās kā tumsā caur spoguļi; bet laiks, kur draudzē nāca plēsīgi vilki, kas ganāmpulku nesaudzēja un kad draudzē cēlās vīri, kas runāja nepareizas lietas, lai pieviltu mācekļus, ir laikmets, kas iezīmējas ar pilnīgu gaismu un pilnīgu atziņu, un ka tad izbeidzās nepilnīgie, bērnišķīgie apustuļu laiki ar savu neskaidro atziņu. Jāatceras, ka dāvanas izzūd tikai tad, kad sasniegts pilnīgāks stāvoklis, stāvoklis, kur turpmāk tās vairs nav vajadzīgas. Bet neviens ar skaidru sapratu pat uz mirkli nevar piejaut domu, ka apustuļu [27] laiki garīgi atpaliek no tiem sekojošiem laikmetiem. Un, ja toreiz garīgās dāvanas bija nepieciešamas, tad arī tagad tās noteikti ir vajadzīgas.

Starp līdzekļiem, kurus apustulis uzskaita savās vēstulēs korintiešiem un efeziešiem, kā draudzei dotās "dāvanas" mēs atrodam "ganus, mācītājus, palīgus, valdītājus", un par visām tām tiek runāts kā par draudzē vēl pastāvošām. Kāpēc tad nevarētu izpausties arī ticības, dziedināšanas, praviešu Gara un vēl citas dāvanas? Kas ir pilnvarots izšķirt, kuras garīgās dāvanas no draudzes izņemtas, jo iesākumā taču tās visas bija dotas vienlīdzīgā mērā?

Atklāsmes grāmatā 12:17 ietverts pravietojums, ka pēdējās dienās garīgās dāvanas tiks atjaunotas. Šīs Rakstu vietas pārbaude apstiprina pieminēto uzskatu.

Tekstā runāts par "atlikušajiem" (pēc Glikas tulk.) no sievas sēklas. Tā kā sieva ir draudzes ainojums, tad viņas sēkla ir atsevišķie draudzes locekļi visos laikos. Un ar "atlikušiem" no viņas sēklas domāti pēdējie kristieši vai arī tie, kuri, Kristus nākot, vēl dzīvos virs zemes. Rakstu vieta tālāk ziņo, ka tie "tur Dieva baušļus un tiem ir Jēzus Kristus liecība", bet Atklāsmes 19:10 paskaidro, ka "Jēzus liecība ir praviešu Gars", kas jāsaprot kā 1. Kor. 12:9,10 minētā praviešu Gara dāvana.

Šo dāvanu piešķiršana draudzei nenozīmē, ka tās būtu dotas katram draudzes loceklim. Attiecībā uz šo punktu apustulis saka: "Vai visi ir apustuļi? Vai visi ir pravieši? (..) Atbilde ir: Nē, ne visi ir apustuļi, pravieši, skolotāji utt., bet šīs dāvanas ir sadalītas starp locekļiem, kā Dievam patīk. (1. Kor. 12:7,11) Un tomēr par šīm garīgajām dāvanām ir teikts, ka tās "Dievs ir devis draudzei", un ja dāvana ir piešķirta kaut tikai vienam draudzes loceklim, tad var teikt, ka šī dāvana ir dota draudzei vai atrodas draudzē. Tāpēc arī pēdējā paaudzē jābūt Jēzus liecībai vai praviešu Gara dāvanai; un mēs ticam, ka tas tiešām tā arī ir.

Kāda cita Svēto Rakstu daļa, acīmredzot, domāta [28] pēdējām dienām, skaidri runā par tiem pašiem faktiem. 1. Tes. 5. nodaļu apustulis iesāk ar vārdiem: "Bet par laiku un stundu, brāļi, man jums nav jāraksta; jo jūs paši labi zināt, ka tā Kunga diena nāk tāpat kā zaglis naktī." 4. pantā viņš turpina: "Bet jūs, brāļi, nedzīvojiet tumsībā, ka šī diena jūs varētu pārsteigt kā kāds zaglis." Un pēc tam viņš, dodot dažādus norādījumus par šo notikumu, starp citu saka: "Neapslāpējiet Garu, neniciniet pravietošanu; pārbaudiet visu; kas labs, to paturiet." (19.-21. p.) Tālāk 23. pantā viņš lūdz, lai tieši šiem cilvēkiem, kuriem ir darīšana ar pravietojumiem, gars, dvēsele un miesa visā pilnībā bezvainīgi tiktu pasargāti uz Kunga, Jēzus Kristus atnākšanas dienu.

Vai, ņemot vērā visu sacīto, mums nav tiesības ticēt, ka pēdējās dienās draudzē atklāsies praviešu Gara dāvana, ar ko tā saņems daudz gaismas un daudz savlaicīgu pamācību?

Visas lietas jāpārbauda ar apustuļa mērauklu — "pārbaudiet visu un labo paturiet". Un viss jāapsver, vadoties no Pestītāja vārdiem: "Pēc viņu augļiem jums tos būs pazīt." Pamatojoties uz šiem norādījumiem par praviešu Gara dāvanu draudzē, mēs šo darbu ieteicam nopietnām studijām tiem, kas tic, ka Bībele ir Dieva Vārds un draudze — miesa, kuras galva ir Kristus.

Urija Smits.

1. IESĀKUMĀ

KĀPĒC TIKA PIELAUTS GRĒKS?

[33]

Dievs ir mīlestība. Viņa daba, Viņa likumi ir mīlestība. Tā tas vienmēr ir bijis un tā vienmēr būs. Augstais un Varenais, kas "dzīvo mūžīgi", kura ceļi ir "paliekoši", Tas nemainās. Pie Viņa "nav nekādas pārvērtības, ne ēnas no pārmaiņas".

Radīšanas spēka izpausmē vienmēr ir atklājusies bezgalīga mīlestība. Dieva valdība sevī ietver svētību pilnību visām radītām būtnēm. Dziesminieks saka: "Tev ir spēcīgs elkonis, Tava roka ir stipra, Tava labā roka pacelta. Taisnība un tiesa ir Tava troņa pamati, žēlastība un uzticība iet Tavā priekšā. Svētīga tā tauta, kas māc gavilēt; tā staigā Tava vaiga spožajā gaismā, ak Kungs! Par Tavu Vārdu viņi līksmo arvien un gavilē par Tavu taisnību. Tu esi viņu spēka rota, (..). Tam Kungam pieder mūsu vairogs un Israēla Svētajam mūsu ķēniņš." (Ps. 89:14-19)

Arī stāsts par lielo cīņu starp labo un ļauno no tā laika, kad tā sākās Debesīs, līdz galīgai sacelšanās apspiešanai un pilnīgai grēka izdeldēšanai, ir nemainīgās Dieva mīlestības atklāsme.

Veicot savu mīlestības darbu, Visuma Valdnieks nebija viens. [34] Viņam bija biedrs, līdzstrādnieks, kas spēja vērtēt Viņa nodomus un priecāties, darot laimīgas visas radītās būtnes. "Iesākumā bija Vārds un Vārds bija pie Dieva un Dievs bija Vārds. Tas bija iesākumā pie Dieva." (Jāņa 1:1,2) Kristus, Vārds, Dieva Vienpiedzimušais bija viens ar Mūžīgo Tēvu — vienots tieksmēs, raksturā, nodomos, — vienīgā Būtne, kas varēja izprast Dieva domas un Viņa nolūkus. "(..) Viņa vārds ir: "Brīnišķais padoma Devējs, Varenais Dievs, Mūžīgais Tēvs un Miera Lielskungs." (Jes. 9:5) "(..) kā izcelsme meklējama sensenajos laikos, mūžības pirmlaikos." (Mihas 5:2) Un Dieva Dēls par sevi kā gudrību saka: "Es esmu bijusi tā Kunga rīcībā jau Viņa ceļu pašā sākumā; iekams Viņš kaut ko radīja, — es biju pie Viņa jau no pirmlaikiem. Iekams tas Kungs vēl nebija izveidojis zemi, (..) tad es biju pie Viņa, (..) man bija ikdienas savs prieks, un es it kā rotaļādamās nemitīgi darbojos Viņa priekšā." (Sal. pam. 8:22-30)

Caur Kristu Tēvs radīja visas Debesu būtnes. "Viņā radītas visas lietas debesīs un virs zemes, redzamās un neredzamās, gan troņi, gan kundzības, gan valdības, gan varas. Viss ir radīts caur Viņu un uz Viņu." (Kol. 1:16) Engēļi ir Dieva kalpotāji, kurus apmirdz no Viņa klātbūtnes pastāvīgi plūstošā gaisma un kas kā uz spārniem steidzas izpildīt Viņa gribu. Bet Dieva svaidītais Dēls, "Viņa būtības attēls", "Viņa godības atspulgs", "nesdams visas lietas ar savu spēcīgo vārdu", ir augstāks par visiem. "Augsts godības tronis no iesākuma" bija Viņa patvēruma vieta un "taisnības scepteris" bija Viņa valdības scepteris. (Ebr. 1:3,8) "Augstība un lieliskums iet Viņam pa priekšu, stiprums un godība mājō Viņa svētnīcā." "(..) žēlastība un uzticība iet Tavā priekšā." (Ps. 96:6; 89:15)

Tā kā mīlestības likums ir Dieva valstības pamats, tad visu saprātīgo būtnu laime atkarīga no pilnīgas saskaņas ar Viņa taisnības lielajiem pamatprincipiem. No visiem saviem radījumiem Dievs sagaida kalpošanu mīlestībā, kalpošanu, kuru izraisa Viņa rakstura vērtēšana. Dievam nepatīk uzspiesta paklausība, tādēļ Viņš visiem dāvā brīvu gribu, lai tie Viņam kalpotu labprātīgi.

[35] Kamēr visas radītās būtnes mīlestībā pakļāvās Dievam, Universā valdīja pilnīga saskaņa. Debesu pulki līksmojās, pildot sava Radītāja gribu. Tie priecājās, atstarojot tālāk Viņa godību un pasludinot Viņa slavu. Kamēr vien visu noteicošā vara bija mīlestība pret Dievu, arī mīlestība vienam pret otru palika skaidra un nesavtīga. Nekādi skarbi toņi netraucēja Debesu harmoniju. Bet tad šajā laimīgajā stāvoklī radās pārmaiņa. Kāda būtne sāka nelietīgi izmantot ikvienam radījumam piešķirto brīvību. Grēks iesākās pie tā, kuru Dievs pēc Kristus visvairāk godāja un kas spēkā un slavā stāvēja augstāk par visiem citiem Debesu iemītniekiem. Lucifers, "skaistā rīta zvaigzne", bija pirmais starp sargājošiem ķerubiem, svēts un neaptraipīts. Viņš stāvēja Lielā Radītāja priekšā un nebeidzamās godības stari, kas ietina mūžīgo Dievu, dusēja arī uz viņu. "Tā saka Dievs tas Kungs: Tu, kas biji pilnības paraugs, pilns gudrības un apveltīts ar vispilnīgāko skaistumu, tu biji Ēdenē, Dieva dārzā, visādi dārgakmeņi rotāja tavu tērpu (...). Tu biji svaidīts sargātājs ķerubs, Es biju tevi iecēlis, svētajā Dieva kalnā tu staigāji degošu akmeņu vidū. Nevainojams tu biji savos ceļos no tās dienas, kad tevi iecēla par ķēniņu, līdz kamēr atrada tevī noziegumu." (Ec. 28:12-15)

Pamazām Lucifers sevī sāka lolot paaugstināšanās tieksmi. Raksti saka: "Tava sirds kļuvusi lepna tava skaistuma dēļ, tu neklausīji vairs savai gudrībai aiz ārējā spožuma (...)." (Ec. 28:17) "Tu gan domāji savā prātā: Es (...) uzcelšu savu troni augstu pār Dieva zvaigznēm, (...) es būšu kā pats Visaugstākais!" (Jes. 14:13,14) Lai gan visa Viņa godība nāca no Dieva, šis varenais eņģelis sāka to pierakstīt sev. Neapmierināts ar savu stāvokli, kaut arī bija izcelts pāri visam Debesu pulkam, viņš uzdrošinājās iekārot sev godu, kāds pienācās vienīgi Radītājam. Tā vietā, lai mācītu citas radītās būtnes mīlestībā un uzticībā raudzīties uz Dievu kā uz Visaugstāko, Lucifers viņu kalpošanu un uzticību centās iegūt sev. Un, iekārodams godību, kādā mūžīgais Tēvs bija ietērpis savu Dēlu, šis eņģeļu valdnieks centās iegūt varu, kas pienācās vienīgi Kristum.

Līdz ar to Debesu pilnīgā saskaņa bija izjaukta. Lucifera vēlēšanās kalpot sev, bet ne Radītājam, izsauca bažas Debesu iemītniekos, kas saprata, ka augstākais gods pieder Dievam. Kopējās sanāksmēs eņģeļi vēl centās Luciferu atrunāt. [36] Dieva Dēls viņam norādīja uz Radītāja varenību, labvēlību un taisnīgumu un uz viņa likumu svētumu un nemainīgumu. Debesu kārtību bija noteicis pats Dievs un, to neievērojot, Lucifers apkaunoja Radītāju un izraisīja savu bojāeju, tomēr bezgalīgā mīlestībā un žēlastībā izteiktie brīdinājumi tikai vēl vairāk pamodināja pretošanās garu. Lucifers ļāva skaudībai pret Kristu gūt virsroku un savos nodomos kļuva vēl apņēmīgāks.

Apstrīdēt Dieva Dēla virsvaldību, tā apšaubot Radītāja gudrību un mīlestību, — tāds bija šī augstā eņģeļa nodoms. Šim mērķim viņš bija gatavs atdot visus varenā prāta spēkus, kurš tūlīt aiz Kristus bija pirmais Dieva lielo pulku vidū. Bet Tas, kurš vēlas, lai ikkatram Viņa radījumam būtu brīva griba, neatstāja nevienu nebrīdinātu attiecībā uz šiem maldiem, uz šķietamo gudrību, ar ko dumpinieks mēģināja sevi attaisnot. Pirms lielās cīņas sākuma visiem vajadzēja iegūt skaidru priekšstatu par Tā gribu, kura gudrība un pilnība bija viņu prieka avots.

Universa Valdnieks sasauca pie sevis visus Debesu pulkus, lai viņu klātbūtnē runātu par sava Dēla patieso stāvokli un norādītu uz savstarpējām attiecībām, kādas Viņš ir paredzējis visām radītajām būtnēm. Dieva Dēlam bija sava daļa pie Tēva troņa, un Viņus abus apņēma mūžīgā, ne no viena neatkarīgā Dieva godība. Ap troni sapulcējās svētie eņģeļi, liels, neskaitāms pulks, — "desmit tūkstoš reiz desmit tūkstoši un tūkstoš reiz tūkstoši" (Ātkl. 5:11), visaugstākie eņģeļi, kalpotāji un pavalstnieki, līksmodamies Dieva tuvumā esošajā gaismā.

Sapulcinātajiem Debesu iemītniekiem Valdnieks paskaidroja, ka tikai Kristus, Dieva vienpiedzimušais Dēls, pilnībā var izprast Tēva nodomus un ka Viņam ir uzticēts īstenot Dieva gribas varenos norādījumus.

Dieva Dēls bija pildījis sava Tēva gribu, radot visus Debesu pulkus, un Viņam, tāpat kā Dievam, pienākas saņemt no radītajām būtnēm godu un pavalstnieku uzticību. Kristum vēl ar dievišķās varas palīdzību vajadzēja radīt Zemi un tās iedzīvotājus, tomēr Viņš šajā darbā necentās izcelties, rīkojoties pretēji Dieva plānam, bet gribēja paaugstināt vienīgi Dieva godu un īstenot Viņa labvēlības un mīlestības pilnos nodomus.

Eņģeļu pulki līksmi atzina Kristus pārākumu un, pakritot Viņa priekšā pie zemes, izteica savu mīlestību un apbrīnu. Lucifers līdz ar tiem pakrita uz ceļiem, bet viņa sirdī norisinājās savāda karsta cīņa. Patiesība, taisnīgums un godīgums cīnījās pret skaudību un greizsirdību. [37] Šķita, ka uz laiku viņu sev līdzī aizrāva svēto eņģeļu iespaids. Kad tūkstošiem priecīgu balsu lika atskanēt slavas dziesmām visā melodiskajā varenībā, jaunais gars tika it kā pārvarēts; neizsakāma mīlestība ieskanējās visā viņa būtnē; pilnīgā saskaņā ar pārējiem bezgrēcīgajiem pielūdzējiem arī viņa dvēsele plūda pāri mīlestībā uz Tēvu un Dēlu. Bet tad atkal viņu pārņēma lepnums un domas par savu godu. Atgriezās vēlēšanās būt pirmajam, un no jauna tika piekoptas skaudīgas jūtas pret Kristu. Luciferam

piešķirtais augstais gods netika vērtēts kā Dieva sevišķa dāvana un tāpēc arī neizraisīja pateicību Radītājam. Viņš lepojās savā spožumā un varenībā, kārojot kļūt līdzīgs Dievam. Debesu pulki viņu mīlēja un cienīja; eņģeļi priecājās pildīt viņa pavēles, un viņš vairāk par visiem bija ietērpts gudrībā un slavā. Tomēr Dieva Dēls tika izcelts augstāk par viņu, spēka un autoritātes ziņā kā viens ar Tēvu. Viņam ar Tēvu bija kopīgi nodomi, bet Lucifers Dieva nodomus nespēja izprast. Un tā šis varenais eņģelis jautāja: "Kāpēc Kristum jābūt augstākajam? Kāpēc Viņš tiek godāts vairāk par Luciferu?"

Atstādams Tēva klātbūtnes tiešo tuvumu, Lucifers aizgāja izplatīt neapmierinātības garu eņģeļu vidū. Viņš strādāja vislielākajā noslēpumainībā un uz laiku savu patieso nolūku slēpa zem Dieva cienīšanas izskata. Tas netieši sāka apšaubīt likumus, kas pārvaldīja Debesu būtnes, liekot saprast, ka šie ierobežojumi, lai gan nepieciešami dažādo pasaulu iemītniekiem, eņģeļiem kā augstāk stāvošām būtnēm nebūtu vajadzīgi, jo viņu pašu gudrība ir pietiekošs vadonis. Viņi neesot tādi, kas varētu negodāt Dievu; visas viņu domas esot svētas un tāpēc tiem nav vairāk iespēju kļūdoties kā pašam Dievam. Dieva Dēla izcelšana līdzās Tēvam tika attēlota kā netaisna attiecībā pret Luciferu, kuram, kā tas tika prasīts, arī esot tiesības uz cieņu un godu. Ja šis eņģeļu lielkungs tikai varētu ieņemt tam patiesi pienākošos vietu, tad visi Debesu pulki iegūtu lielu labumu, jo viņš vēloties tiem nodrošināt brīvību. Bet tagad esot beigusies pat tā brīvība, kuru tie līdz šim baudīja, jo viņiem nozīmēts absolūts Valdnieks, kura autoritātei būs jāpakļaujas visiem. Šāda veida nenojaušamas viltības Lucifers veikli izsēja Debesu pagalmos.

[38] Kristus stāvoklī vai autoritātē nebija radusies nekāda pārmaiņa. Lucifera skaudība un nepareizie izskaidrojumi, viņa prasības pēc līdztiesīguma ar Kristu izraisīja nepieciešamību noteikt Dieva Dēla patieso stāvokli, bet tāds tas bija jau no iesākuma. Tomēr Lucifera viltīgā rīcība daudzus eņģeļus padarīja it kā aklus.

Izmantodams sev pakļauto svēto būtnu mīlošo palāvību, viņš tik veikli ieviesa to prātā pats savu neuzticību un neapmierinātību, ka šis darbs pat nelikās aizdomīgs. Dieva nolūkus Lucifers attēloja nepareizā gaismā, — tos nepareizi iztulkojot un sakroplojot, lai izsauktu nevienprātību un neapmierinātību. Viņš viltīgā veidā lika saviem klausītājiem izteikt personīgās izjūtas un šos izteicienus atkārtoja, kad tie varēja sekmēt viņa nodomus, pierādot, ka eņģeļi pilnībā nepiekrīt Dieva vadībai. Pats it kā pilnīgi padodamies Dievam, viņš nostājās par to, ka izmaiņas Debesu likumos un kārtībā nepieciešamas dievišķās pārvaldības sistēmas nostiprināšanai. Cenšdamies izsaukt pretestību Dieva likumiem un izraisīt pakļauto eņģeļu prātos neapmierinātību, viņš šo neapmierinātību šķietami it kā vēlējās novērst un samierināt uztrauktos eņģeļus ar Debesu kārtību. Sļepeni kūdot uz nesaskaņām un sacelšanos, viņš meistarīgi lika domāt, ka viņa dvēsele grib būt godīga un padevīga un ka viņš cenšas uzturēt saskaņu un mieru.

Reiz aizdegtais neapmierinātības gars darīja tālāk savu postošo darbu. Kaut arī ārēji tas neparādījās, tomēr nemanot eņģeļu starpā arvien vairāk pieauga domstarpības. Daži ar labpatiku uzņēma Lucifera sļepenos mājienu par Dieva valdīšanu. Kaut arī līdz šim viņi pilnībā saskaņojās ar Dieva plānoto kārtību, tagad tie jau jutās neapmierināti un nelaimīgi, ka nevar izprast Viņa neizdibināmos nodomus; tie bija nemierā ar Dieva vēlēšanos izcelt Kristu. Viņi bija gatavi atbalstīt Lucifera prasību pēc vienādas autoritātes ar Dieva Dēlu. Godīgie un uzticīgie eņģeļi aizstāvēja Dieva lēmuma gudrību un taisnīgumu un centās to paskaidrot neapmierinātajiem. Kristus bija Dieva Dēls; Viņš bija viens ar Tēvu, kad eņģeļi vēl nebija izsaukti esamībā. Viņš vienmēr ir atradies pie Tēva labās rokas; Viņa pārākums, tik bagāts svētībām visiem, kuri nonāca Tā laipnajā pārvaldībā, līdz šim nekad nebija apšaubīts. [39] Debesu saskaņa vēl nekad nebija traucēta; kāpēc tad domstarpībām vajadzētu pastāvēt tagad? Uzticīgie eņģeļi spēja saskatīt, ka šī šķelšanās radīs briesmīgas sekas un, sirsnīgi lūdzot, tie deva padomu neapmierinātajiem atteikties no saviem nodomiem un parādīt godu Dievam, uzticīgi pakļaujoties Viņa virsvadībai.

Lielā žēlastībā, jo tāds ir Viņa raksturs, Dievs ilgi pacieta Luciferu. Debesīs nekad iepriekš nebija parādījies nekāds neapmierinātības gars. Tas bija kaut kas jauns, savāds, noslēpumains, neaptverams. Lucifers pats no sākuma neizprata savu domu un izjūtu patieso dabu, jo kādu laiku viņš baidījās izteikt savas izteiles un prāta slēdzienus; tomēr šīs domas arī neatvairīja. Viņš neredzēja, kurp dodas. Lai to pārliecinātu par maldi, tika pieliktas pūles, kādas spēj parādīt vienīgi bezgalīgā mīlestība un gudrība. Atklājās, ka viņa neapmierinātībai nav pamata, un tam ļāva saskatīt sacelšanās tālākās un galīgās sekas. Lucifers tika pārliecināts, ka ir kļūdījies. Viņš redzēja, ka "Kungs ir taisns visos savos ceļos un svēts visos savos darbos" (Ps. 145:17), ka dievišķie noteikumi ir taisni un viņam tie kā tādi jāatzīst yisu Debesu iemītnieku priekšā. Ja viņš to būtu darījis, tad būtu izglābis sevi un daudzus eņģeļus. Sajā laikā tas vēl pilnīgi nebija atteicies pakļauties Dievam. Lai gan viņš bija atstājis savu vietu kā sedzošais ķerubs, tomēr, ja atgrieztoš pie Dieva, atzītu Radītāja gudrību un piekristu pildīt viņam ierādīto vietu Dieva lielajā plānā, viņš tiktu iecelts atpakaļ savā vietā. Bija pienācis galīgās izšķiršanās brīdis; viņam vai nu pilnīgi jāpakļaujas dievišķai virsvadībai vai arī atklāti

jānostājas pret to. Viņš gandrīz jau apņēmās atgriezties, bet lepnums atturēja. Atklāti atzīt savu kļūdu un savas fantāzijas nepareizo lidojumu un pakļauties autoritātei, kuru viņš bija centies izskaidrot kā netaisnu, tāds upuris šķita par lielu būtnei, kura stāvēja tik augstā godā.

Žēlastības pilnais Radītājs gādīgā līdzcietībā mēģināja Lucifera un viņa sekotājus atturēt no samaitāšanas bezdibeņa, kurā tie gatavojās doties. Bet Dieva žēlastība tika iztulkota nepareizi. Uz Dieva lēnprātību Lucifers norādīja kā uz pierādījumu savam pārākumam, kā uz zīmi, ka Universa Valdnieks gatavs piekrist viņa apgalvojumiem. Eņģeļiem viņš paskaidroja, ka, nostājoties stingri kopā ar viņu, tie varētu iegūt visu, ko vien vēlas.[40] Viņš noteikti aizstāvēja savu nostāju un pilnīgi atdevās lielajai cīņai pret Radītāju. Tā Lucifers, "gaismas nesējs", Dieva godības līdzdalībnieks, Viņa troņa sūtnis, pārkāpuma dēļ kļuva par sātānu, Dieva un visu svēto "pretinieku" un par to būtņu iznīcinātāju, kurus Debesis bija uzticējušas viņa vadībai un apsardzībai.

Ar nicināšanu atmezdams Dievam paklausīgo eņģeļu aizrādījumus un lūgumus, viņš tos nosauca par aprāptiem vergiem. Kristum dāvātās priekšrocības tas izskaidroja kā netaisnu rīcību pret viņu un visiem Debesu pulkiem, paziņojot, ka ilgāk vairs nepaklausies šai viņa un citu Debesu būtņu apspiešanai. Viņš nekad vairs neatziņot Kristus pārākumu, jo esot apņēmis pieprasīt sev pienākošos godu un uzņemties vadību pār visiem, kas viņam sekošot, un tiem, kas stāšoties viņa rindās, tas apsolīja jaunu un labāku pārvaldības veidu, tā lai visi varētu justies brīvi. Liels eņģeļu skaits izteica savu nodomu pieņemt viņu par savu vadoni. Apmāts no labvēlības, ar kādu tika uzņemti viņa pirmie soļi, Lucifers cerēja dabūt savā pusē visus eņģeļus, kļūt līdzīgs Dievam un iegūt sev visu Debesu pulku paklausību.

Bet Dievam uzticīgie eņģeļi turpināja aicināt viņu un viņa līdzjutējus pakļauties Dievam un norādīja uz neizbēgamajām sekām, ja viņi no tā atteiksies. Kas tos radījis, Tas var arī satriekt viņu spēku un ārkārtējā veidā sodīt šo pārdrošo sacelšanos. Neviens eņģelis nevar neko iegūt, pretojoties Dieva likumiem, kas ir tikpat svēti kā Viņš pats. Viņi brīdināja visus, lai tie neklausās Lucifera krāpjošajās domās un spiedoši aicināja viņu un tā sekotājus nekavējoši meklēt Dieva tuvumu un atzīt savu kļūdu Kunga gudrības un autoritātes apšaubīšanā.

Daudzi arī gribēja paklausīt šim padomam: nožēlot savu neapmierinātību un censties, lai Tēvs un Dēls tos savā labvēlībā atkal pieņem. Bet Lucifers jau bija sagatavojis citu viltus gājienu. Varenais dumpinieks tagad paskaidroja, ka viņu atbalstošie eņģeļi jau ir gājuši par tālu, lai grieztos atpakaļ; viņš pazīstot dievišķos likumus un zinot, ka Dievs tiem vairs nepiedos. Viņš paziņoja, ka visi, kas atkal pakļausoties Debesu autoritātei, tiksot pazemoti goda un stāvokļa ziņā. Pats viņš esot apņēmis nekad vairs neatzīt Kristus autoritāti. Viņš teica, ka vienīgais tiem ejamais ceļš esot stingra nostāšanās par savu brīvību un labprātīgi nepiešķirto tiesību iegūšana ar varu.

Cik tālu tas attiecas uz pašu sātānu, tad viņš tiešām tagad bija aizgājis par tālu, lai atgrieztos, bet tā tas nebija ar tiem, kurus bija apžilbinājušas viņa viltības. Tiem labo eņģeļu padomi un lūgumi pavēra cerību durvis, un, ja viņi būtu ņēmuši vērā brīdinājumus, tad būtu izrāvušies no sātāna cilpām. Bet virsroku ieguva lepnums, mīlestība uz savu vadoni un ilgas pēc neierobežotas brīvības, un dievišķās mīlestības un žēlastības lūgumi beidzot pilnīgi tika atmesti.

Dievs jāva sātānam darboties, līdz neapmierinātības gars nobrieda par atklātu sacelšanos. Viņa plāniem vajadzēja attīstīties, lai visi redzētu, kāds ir tā patiesais raksturs un tieksmes. Lucifers kā svaidīts ķerubs tika augsti godāts. Debesu būtnes to ļoti mīlēja, un viņam bija spēcīgs iespaids. Dieva pārvaldības sistēma neaptvēra tikai Debesu iedzīvotājus, bet arī visas Viņa radītās pasaules, un Lucifers tagad tās bija nolēmis ieraut kopējā sacelšanās gaitā. Tā kā viņš spēja iedvesmot Debesu eņģeļus, tad varēja cerēt arī uz tālākiem panākumiem. Tas veikli un meistarīgi izklāstīja savu viedokli un mērķa sasniegšanai izlietoja viltu un izsmalcinātu krāpšanu. Šis pievilšanas spēks bija ļoti liels. Ietērpies melu mētelī, tas ieguva daudz priekšrocību. Visa viņa rīcība tinās noslēpumā, tā ka eņģeļiem bija grūti atklāt darba patieso raksturu. Līdz galam neattīstījušos viņa rīcību nevarēja nosaukt par ļaunu; neapmierinātība neizskatījās pēc sacelšanās. Pat Dievam uzticīgie eņģeļi nespēja pilnībā izprast tā raksturu vai saskatīt ieņemtās nostājas gala rezultātu.

No sākuma Lucifers savas kārdināšanas kārtoja tā, lai pats izskatītos tīrs un nevainīgs. Eņģeļus, kurus nespēja iegūt savā pusē, tas apvainoja vienaldzībā, ka tie neinteresējās par Debesu būtņu laimi. Dievam uzticīgos eņģeļus viņš apvainoja tieši tajā darbā, kuru pats darija. Viņa gudrība izpaudās Dieva nodomu veiklā sarežģīšanā. Visas vienkāršās lietas tas ietina noslēpumā un, viltīgi sagrozot patiesību, centās apšaubīt visskaidrākos Jehovas norādījumus. Un viņa augstais stāvoklis, kas tik cieši bija saistīts ar dievišķo valdīšanas kārtību, viņa izskaidrojumiem piešķīra lielu spēku.

Dievs varēja izlietot tikai tādus līdzekļus, kas saskanēja ar patiesību un taisnību, bet sātāns izlietoja

to, ko Dievs neatzina — glaimus un viltības.[42] Viņš bija centies sagrozīt Dieva vārdus un nepareizi izskaidrot Viņa valdīšanas kārtību, pastāvot uz to, ka Dievs nerikojas taisnīgi, uzspiežot eņģeļiem likumu ievērošanu, ka, prasot no saviem radījumiem pakļautību un paklausību, Viņš meklē vienīgi savu godu. Tāpēc radās nepieciešamība Debesu iemītniekiem un visām pasaulēm parādīt, ka Dieva valdība ir taisna un Viņa likumi pilnīgi. Sātans izlikās, ka tieši viņš meklē plašā Universa labklājību. Lai visi izprastu varmākas patieso raksturu un īstos nolūkus, viņam bija jādod laiks, kad tas sevi atklātu savos jaunajos darbos.

Nesaskaņās, kas Debesīs radās viņa rīcības dēļ, tas apvainoja Dieva valdību. Viņš paskaidroja, ka viss jaunums rodas no dievišķās pārvaldes iekārtas, un apgalvoja, ka gribot vienīgi uzlabot Jehovas valdīšanas likumus. Tāpēc Dievs viņam ļāva atklāt savu prasību raksturu un realizēt dzīvē iepriekš izteiktos grozījumus dievišķajos likumos, lai to notiesātu viņa paša darbi. Sātans jau no sākuma bija apliecinājies, ka nav nostājies pret Dievu, tāpēc to vajadzēja atmaskot visa Universa priekšā.

Pat tad, kad viņš jau bija izmests no Debesīm, Bezgalīgā Gudrība sātanu vēl neiznīcināja. Tā kā Dievam ir pieņemama vienīgi kalpošana mīlestībā, tad Viņa radīto būtņu uzticībai jābalstās uz pārliecību par Viņa labvēlību un taisnīgumu. Debesu un citu pasaulu iemītnieki vēl nevarēja saprast grēka dabu un tā sekas, tāpēc sāтана pazudināšanā viņi nesaskatītu Dieva taisnīgumu. Ja tas tiktu tūlīt iznīcināts, tad daži Dievam kalpotu vairāk aiz bailēm, nekā no mīlestības. Krāpnieka iespaids nebūtu pilnīgi iznīcināts, ne arī pilnīgi izravēts sacelšanās gars. Lai apsūdzību pret Dieva valdību visi spētu saskatīt pareizā gaismā un lai Dieva taisnība, žēlastība un Viņa likumu nemainība vairs nekad netiktu apšaubīta, sāтана nodomiem vajadzēja atklāties daudz pilnīgāk.

Sātana sacelšanās darbam vajadzēja kļūt par mācību visam Universam uz mūžīgiem laikiem — kā mūžīgai liecībai [43] par grēka raksturu un tā briesmīgajām sekām. Sātana valdīšanas iznākumā sekas pie cilvēkiem un eņģeļiem rādīs, kādi augļi ir dievišķās autoritātes atmešanai. Tām jāatklāj, ka tieši no Dieva valdīšanas ir atkarīga visu Viņa radījumu labklājība. Tā šīs briesmīgās sacelšanās mēģinājuma vēsturei jāklūst par mūžīgu aizsarglīdzekli visām svētām būtnēm, pasargājot tās no nepareiziem uzskatiem par pārkāpuma raksturu un atturot no tam sekojošās grēkošanas un ciešanām.

Kas valda Debesīs, Tas galu redz jau iesākumā, Tam atklāti pagātnes un nākotnes noslēpumi; aiz sāpēm, tumsas un iznīcības, ko nes grēks, Viņš redz savu mīlestības un svētības nodomu piepildīšanos. Lai gan "padebeši un tumsa ir ap Viņu, taisnība un tiesa ir Viņa troņa balsti". (Ps. 97:2) Un kādā dienā to sapratīs visi uzticīgie un neuzticīgie Universa iemītnieki. "Viņš ir klintskalns, pilnīgs ir Viņa darbs, jo visi Viņa ceļi ir pareizi un patiesi; Dievs ir uzticams un bez viltus. Viņš ir taisns un patiess." (5. Moz. 32:4)

RADĪŠANA

[44]

"Ar tā Kunga vārdu ir radītas debesis, un viss debesu spēks ir radīts ar Viņa mutes elpu." "Jo Viņš runāja, un tā notika, Viņš pavēlēja, un viss radās." (Ps. 33:6,9) "Tu pamatoji zemi uz stipriem balstiem, ka tā nesvārstās ne mūžam." (Ps. 104:5)

Zeme, iznākot no Radītāja rokām, bija brīnišķīgi skaista. Tās virsu rotāja kalni, pakalni un līdzenumi, kurus šķīra varenas straumes un jauki ezeri; tomēr kalni nebija stāvām kraujām un drausmīgām klinšu sienām un bezdibeņiem, kā tas ir tagad. Asās, robotās iežu šķautnes sedza auglīga zeme ar savu bagātīgo augu valsti. Nebija riebīgu purvu un neauglīgu tuksnešu. Kur vien acis vērās, skatu iepriecināja grezni krūmi un krāšņas puķes. Augstienes klāja vareni koki, daudz, daudz majestātiskāki nekā tagad. Gaiss bija tīrs un veselīgs, bez jebkāda kaitīga piesārņojuma. Visa ainava krāšņumā pārspēja vislabāk iekārtotos parkus. Eņģeļu pulki priecīgi raudzījās uz šo skatu un līksmojās par Dieva brīnišķajiem darbiem.

Kad esamībā bija izsaukta zeme ar miermīlīgajiem zvēriem un nevainojamo augu valsti, uz skatuves uznāca Radītāja darbu vainagojošā būtne, cilvēks, kuram šī krāšņā pasaule arī tika gatavota. Viņam tika dota pārvaldība pār visu, ko vien acs varēja ieraudzīt, jo Dievs teica: "Darīsim cilvēku pēc mūsu tēla un mūsu līdzības; taš lai valda (..) pār visu zemi (..). Un Dievs radīja cilvēku pēc sava tēla un līdzības, pēc sava tēla Viņš to radīja, vīrieti un sievieti Viņš radīja." (1. Moz. 1:26,27)

Šajā rakstvietā ļoti skaidri norādīta cilvēku cilts izcelšanās. Dieva ziņojums ir tik vienkāršs, ka tur nav vietas nekādiem maldīgiem secinājumiem. Dievs radīja cilvēku pēc savas līdzības. Te nav nekāda noslēpuma, nav nekāda pamata pieņemt, ka cilvēks radies, pateicoties lēnai attīstībai no zemākām

formām, no dzīvniekiem vai no augu valsts. [45] Tādas mācības noniecina lielo Radītāja darbu, piemērojot to cilvēku šaurajiem priekšstatiem. Cilvēki tik ļoti kāro noliegt Dievu kā pasaules Valdnieku, ka ir pat gatavi pazemot paši sevi un atņemt cilvēkam tā izcelsmes cieņu. Viņam, kas pār mums izplētis zvaigznēm nosētās debesis un radījis krāšņām puķēm klātos laukus, kas zemi un debesis piepildījis ar sava spēka brīnumiem, pietika spēka radīt būtni, kas ir to roku cienīga, kuras tai deva dzīvību un ielika par valdnieku jaunajā, skaistajā pasaulē.

Cilvēku ciltsraksts, kā mums to ziņo dievišķā iedvesma, nenorāda uz attīstību no mikroorganismiem, moluskiem vai četrkājainiem dzīvniekiem, bet gan tieši uz lielo Radītāju. Kaut arī no pīšļiem veidots, Ādams bija "Dieva dēls". (Lūk. 3:38)

Viņš tika iecelts kā Dieva pārstāvis pār zemākās šķiras būtnēm. Tās nespēja izprast vai atzīt Dieva virsvardību, tomēr spēja mīlēt cilvēku un viņam kalpot. Dziesminieks saka: Tu "esi to darījis par valdnieku pār saviem radījumiem, visu Tu esi nolīcis pie viņa kājām: (..) lauka zvērus, (..) putnus zem debesīm, (..) un dzīvību, kas jūras dzelmju tekas izlodā". (Ps. 8:7-9)

Cilvēkam vajadzēja līdzināties Dievam ne tikai pēc ārējā izskata, bet arī raksturā. Vienīgi Kristus ir Tēva "patiesais attēls", (Ebr. 1:3) tomēr cilvēks tika radīts pēc Dieva līdzības. Viņa daba bija saskaņā ar Dieva gribu. Viņa prāts spēja izprast dievišķās lietas. Viņa tieksmes bija tīras; vēlmes un izjūtas pārvaldīja saprāts. Viņš bija svēts un laimīgs, nesot sevī Dieva līdzību un dzīvojot pilnīgā paklausībā Viņa prātam.

Iznākot no Radītāja rokām, cilvēks bija augumā liels un pilnīgi simetriski veidots. Viņa sejā staroja veselība un gaišs dzīves prieks. Ādams bija daudz lielāks par ļaudīm, kas tagad dzīvo uz zemes. Ieva augumā bija nedaudz mazāka, tomēr pilnīga un skaista. [46] Bezgrēcīgajam pārim nebija mākslīgi darinātu drēbju; viņus ietēpa gaismas un godības apsegs, kādu nēsā eņģeļi. Kamēr tie paklausīja Dievam, šis gaismas tērps viņiem netika atņemts.

Pēc Ādama radīšanas pie viņa veda ikvienu dzīvu radījumu, lai viņš tam dotu vārdu. Ādams redzēja, ka katram no tiem bija savs draugs, "bet viņš neatrada palīgu, kas viņam atbilstu". (1. Moz. 1:20) Starp visām radītajām būtnēm, kuras Dievs bija radījis virs zemes, nebija nevienas, kas līdzinātos cilvēkam. "Un Dievs tas Kungs sacīja: "Nav labi cilvēkam būt vienam; Es tam darīšu palīgu, kas būs ap viņu." (1. Moz. 2:18) Cilvēks nebija radīts dzīvei vientulībā; tā bija sabiedriska būtne. Bez drauga visas lieliskās ainavas un aizraujošais darbs Ēdenē nedotu tam pilnīgu laimi. Pat satiksme ar eņģeļiem neapmierinātu ilgas pēc līdzjūtības un biedra tuvuma. Neatradās neviena viņam līdzīga radījuma, kas to mīlētu un kuru viņš mīlētu.

Dievs pats deva Ādamam draugu. Viņš sagādāja tam palīgu, "kas būtu ap viņu" — kas viņam atbilstu, kādu, kas derēja tam par biedru un varēja dalīties mīlestībā un visās izjūtās. Ieva tika radīta no Ādama sāniem izņemtās ribas, rādot, ka tā nevar valdīt pār vīru un nav arī kājām minama kā mazvērtīgāka, bet nolikta tam blakus kā līdzīga, lai viņš to mīlētu un aizsargātu. Kā daļai no vīra, kaulam no viņa kauliem, miesai no viņa miesas — tai vajadzēja kļūt par viņa otro "es", norādot uz ciešo savienību un savstarpējo pieķeršanos, kādai jāpastāv viņu attiecībās. "Jo neviens nekad vēl nav ienīdis pats savu miesu, bet katrs to kopj un glabā (..) ." (Ef. 5:29) "Tāpēc vīrs atstās savu tēvu un māti un pieķersies savai sievai, un tie kļūs par vienu miesu." (1. Moz. 2:24)

Dievs iesvētīja pirmo laulību. Tā šī iestādījuma dibinātājs ir Universa Radītājs. "Laulībai jābūt godīgai (..) ." (Ebr. 13:4, pēc Glikas tulk.) Tā ir viena no pirmajām dāvanām, ko Dievs deva cilvēkiem, un viens no diviem iestādījumiem, kurus Ādams pēc grēkā krišanas paņēma līdzī ai paradīzes vārtiem. Ja laulībā tiek ievēroti dievišķie principi, tad tā ir svētība; tā gādā par cilvēces nesamaitātību un laimi, apmierina cilvēka ilgas pēc sabiedrības un paaugstina viņa miesīgo, garīgo un tikumisko dabu.

"Un Dievs tas Kungs dēstīja dārzu Ēdenē, tālu austrumos, tur Viņš ielika cilvēku, ko bija veidojis." (1. Moz. 2:8) [47] Viss Dieva radītais bija pilnīgs savā skaistumā, un šķita, ka svētā pāra laimei nekā netrūkst, tomēr Radītājs tiem deva vēl vienu savas mīlestības pierādījumu, to mājvietai iekārtodams īpašu dārzu. Sajā dārzā auga dažādi koki, un daudzi no tiem nesa garšīgus, aromātiskus augļus. Tur bija jaukais vīnogulājs, kas, augšup tiekdami, izskatījās ļoti skaists, savos noliektajos zaros slēpjot dažāda lieluma un krāsu niansēs valdzinošas ogas. Ādamam un Ievai, izlokot zarus, vajadzēja izveidot lapeni, radot sev mājokli no augošajiem kokiem, kuru zarus sedza lapu zaļums un augļu bagātība. Tur bija dažādas, izšķērdīgā krāsu bagātībā veidotas smaržīgas puķes. Dārza vidū stāvēja dzīvības koks, savā krāšņumā varenāks par visiem citiem kokiem. Tā augļi izskatījās līdzīgi zelta un sudraba āboliem, un tiem bija vara dot mūžīgu dzīvību.

Tagad radīšanas darbs bija pabeigts. "Tā tika pabeigtas debesis un zeme, un visi to pulki." (1. Moz.

2:1) "Un Dievs pārbaudīja visu, ko Viņš bija darījis, un, lūk, viss bija ļoti labs." (1. Moz. 1:31) Uz zemes ziedēja Ēdene. Adamam un Ievai bija brīva pieeja pie dzīvības koka. Nekāds grēka traips vai nāves ēna nebojāja jauko radību. "(..) rīta zvaigznes kopā priekā dziedāja un visi Dieva dēli gavlēja." (Īj. 38:7)

Lielais Jehova bija licis pamatus Zemei; Viņš visu pasauli bija tērpis skaistumā un piepildījis to ar cilvēkam derīgām lietām; Viņš bija radījis visus brīnumus jūrā un uz zemes. Radīšanas darbs tika pabeigts sešās dienās. "Un Dievs (..) atpūtās septītajā dienā no visa sava darba, ko bija darījis. Un Dievs svētīja septīto dienu un iesvētīja to par svētu dienu, jo Viņš tanī atdusējās no visa sava darba, ko radīdams bija darījis." (1. Moz. 2:2,3) Dievs ar apmierinātību lūkojās uz savu roku darbu. Viss bija pilnīgs, sava dievišķā Radītāja cienīgs; un Viņš dusēja ne tāpēc, ka bija noguris, bet tāpēc, ka atrada labpatīku pie savas gudrības un labvēlības augļiem un pie savas godības izpausmes.

Pēc tam, kad Dievs septītajā dienā bija dusējis, Viņš to iesvētīja, tas nozīmē — Viņš to atšķīra kā atpūtas dienu cilvēkiem. Sekojot Radītāja piemēram, cilvēkam vajadzēja šajā svētajā dienā dusēt, lai, aplūkojot debesis un zemi, tas domātu par Dieva lielo radīšanas darbu un lai, vērojot Dieva lielās gudrības un laipnības pierādījumus, viņa sirds pildītos ar mīlestību un godbijību pret savu Radītāju.

Uzliekot savu svētību nedēļas septītajai dienai, Dievs Ēdenē izveidoja pieminekli radīšanas darbam. [48] Sabats tika nodots Adamam kā visas cilvēces tēvam un pārstāvim. Tā ievērošana no visu uz zemes dzīvojošo radīto būtņu puses norādītu uz pateicības pilnu atziņu, ka Dievs ir viņu Radītājs un pilntiesīgs Valdnieks un tie kā Viņa roku darbs padoti Viņa autoritātei. Tā šis iekārtojums kā kādi atceres svētki tika nodots cilvēcei. Tajā nebija nekā no ēnas kalpošanas un arī nekā tāda, kas attiektos tikai uz vienu tautu.

Dievs redzēja, ka Sabats cilvēkiem bija nepieciešams pat Paradīzē. Vienā no septiņām dienām tiem vajadzēja nolikt pie malas savas personīgās intereses un nodomus, lai pilnīgāk aplūkotu Dieva darbus un pārdomātu par Viņa varenību un laipnību. Sabats bija vajadzīgs, lai dzīvāk atcerētos Dievu un pamostos pateicības jūtas, jo viss, kas viņiem piederēja un kas tos iepriecināja, nāca no labdarīgās Radītāja rokas. Dievs grib, lai Sabats cilvēka prātu virzītu uz pārdomām par Dieva radīšanas darbu. Daba runā uz tiem un sludina, ka ir viens dzīvs Dievs, visu lietu Radītājs un Pārvaldnieks.

"Debesis daudzina Dieva godu, izplatījums izteic Viņa roku darbu. Diena dienai to pauž, un nakts naktij to dara zināmu." (Ps. 19:2,3) Skaistums, kas apņem zemi, ir Dieva mīlestības pierādījums. Mēs to varam redzēt mūžīgajos kalnos, cēlajos kokos, plaukstošajos pumpuros un tik smalkajos ziedos. Tas viss liecina par Dievu. Vienmēr norādīdams uz To, kas visu radījis, Sabats aicina cilvēkus atvērt lielo dabas grāmatu un vērot tajā Radītāja gudrības, varenības un mīlestības atklāsmes.

Lai gan mūsu pirmie vecāki bija radīti svēti un nevainīgi, tie tomēr nestāvēja ārpus iespējas darīt ļaunu. Dievs viņus radīja kā savus pārstāvjus ar brīvu tikumisko apziņu, spējīgus novērtēt Viņa rakstura skaistumu un Viņa prasību taisnīgumu, pilnīgi brīvus paklausīt vai nepaklausīt. Tie varēja priecāties satiksmē ar Dievu un svētajiem eņģeļiem, bet pirms mūžības nodrošinājuma tiem vēl vajadzēja izturēt uzticības pārbaudi. Jau cilvēka pirmajās dienās tika likti ierobežojumi patmīlīgu tieksmju apmierināšanai, šai liktenīgajai iegribai, kas slēpjas sātana krišanas pamatos. Atzīšanas koks, kas atradās dārza vidū blakus dzīvības kokam, bija mūsu pirmo vecāku paklausības, mīlestības un uzticības pārbaudes akmens. Viņi varēja brīvi ēst no visiem dārza koku augļiem, bet [49] no šī koka tiem bija aizliegts baudīt ar nāves soda piedraudējumu. Tāpat viņi tika pakļauti arī sātana kārdinājumiem. Ja pārbaudījumu izturētu, viņus beidzot nostādītu ārpus sātana varas robežām un tie mūžīgi varētu priecāties Dieva labvēlībā Dievs cilvēku pakļāva likumam kā eksistences obligātam nosacījumam. Tas tagad bija dievišķās valsts pavalstnieks, bet bez likuma nevar pastāvēt neviena valdība. Dievs gan varēja radīt cilvēku, kas nespētu pārkāpt Viņa likumus, Viņš varēja aizturēt Ādama roku, lai tas neaizskartu aizliegto augli; bet tādā gadījumā cilvēks nebūtu brīva apzinīga būtne, bet tikai automāts. Bez brīvas izvēles viņa paklausība nebūtu labprātīga, bet uzspiesta. Tad nevarētu notikt rakstura veidošanās. Tāds stāvoklis neatbilstu Dieva plānam attiecībā uz citu pasaulu iedzīvotājiem. Tas būtu cilvēka kā saprātīgas būtnes necienīgi un dotu iemeslu sātanam apvainot Dievu patvaļīgā rīcībā.

Dievs cilvēku radīja taisnu, piešķirot tam cēlas rakstura īpašības, bez tieksmēm uz ļaunu. Viņš to apveltīja ar augstu saprašanu un iepazīstināja ar visu, kas nepieciešams uzticīgam pavalstniekam. Mūžīgas laimes nosacījums bija pilnīga un pastāvīga paklausība. Ievērojot šo nosacījumu, tas varēja saglabāt pieeju pie dzīvības koka.

Pirmo vecāku dzīves vietai vajadzēja kļūt par paraugu citām mītnēm, kad viņu bērni izietu piepildīt zemi. Šī paša Dieva roku greznotā mājvieta nebija nekāda ievērojama pils. Cilvēki šodien savā

lepnībā priecājas par varenām un dārgām celtnēm un lielās ar savu roku darbu, bet Ādamu Dievs ielika dārzā. Tas bija viņa dzīvoklis. Zilā debess — kā telts jumts; zeme ar bagātīgo ziedu segu un zaļumu kalpoja par grīdu; un krāšņi lapoti koki to norobežoja no apkārtnes. Sienas greznoja brīnišķīgi rotājumi — Lielā Meistara rokdarbs. Svētā pāra apkārtnē bija ietverta visiem laikiem domāta mācība, ka patiesa laime atrodama nevis lepnumā un greznībā, bet savienībā ar Dievu. Viņa radītajos darbos. Ja cilvēki mazāk vēribas veltītu mākslīgām lietām un piekoptu lielāku vienkāršību, tad viņi daudz vairāk atbilstu Dieva nodomam, tos radot. [50] Lepnība un augstprātība nekad nav apmierināma, un patiesi gudrie ļaudis īstu cildenu prieku atradīs tajos līksmības avotos, kurus Dievs nolīcis ikkatra sniedzamības robežās.

Ēdenes iedzīvotājiem vajadzēja rūpēties par dārzu, to kopt un sargāt. Viņu nodarbošanās nebija nogurdinoša, bet patīkama un iedvesmojoša. Darbu Dievs cilvēkam deva par svētību, lai vingrinātu prātu, stiprinātu miesu un attīstītu savas spējas.

Fiziskā un garīgā darbā Ādams atrada sev augstāko apmierinājumu.

Kad nepaklausības dēļ viņš tika padzīts no savas skaistās dzimtenes un bija spiests apstrādāt nepakļāvīgo zemi, lai iegūtu dienīško maizi, tad atkal tieši šis darbs, lai gan tik atšķirīgs no patīkamās nodarbošanās dārzā, bija kā laimes avots un aizsarglīdzeklis pret kārdinājumiem. Ļoti maldās tie, kas darbu uzskata par lāstu, kaut arī tas būtu smags un nogurdinošs.

Bagātņieki bieži vien ar nicināšanu noraugās uz strādnieku šķiru, bet tas ir pilnīgā pretstatā Dieva nodomam, radot cilvēku. Kas gan ir visbagātāko vīru īpašumi, salīdzinot ar mantojumu, ko saņēma dižciltīgais Ādams? Un tomēr Ādamam nevajadzēja palikt bezdarbībā. Zinādams, kas nepieciešams cilvēka laimei, mūsu Radītājs tam deva darbu. Īsts dzīves prieks atrodams vienīgi pie strādīgiem ļaudīm. Arī eņģeļi čakli darbojas, kalpojot kā Dieva sūtņi pie cilvēkiem. Radītājs nekur nav paredzējis neko nedodošu, laisku dzīvi.

Kamēr Ādams un viņa dzīvesdraugs bija uzticīgi Dievam, tiem atļāva pārvaldīt zemi. Viņiem bija dota neierobežota virsvaldība pār visu dzīvo radību. Lauva un jērs mierīgi rotaļājās viņu tuvumā vai kopā apgūlās pie to kājām. Bez bailēm ap tiem lidoja laimīgie putni, un, kad atskanēja viņu slavas dziesmas par godu Radītājam, tām pievienojās arī Ādams un Ieva, — par visu pateikdamies Tēvam un Dēlam.

Svētais pāris nebija tikai kā bērni Dieva tēvišķajā aizgādībā, bet arī skolnieki, kas saņēma mācības no sava visu zinošā Radītāja. Viņus apmeklēja eņģeļi, un tie varēja satīties ar Radītāju, jo to starpā vēl nebija nostājušās nekādas ēnas. Viņos kūsāja dzīvības koka sniegtā enerģija, un to prāta spējas bija tikai nedaudz mazākas nekā eņģeļiem. Redzamās pasaules noslēpumi — un tās Būtnes "(..) brīnumu pilnie darbi (..)", kas pilnīga savā gudrībā, (Īj. 37:16) — sniedza neizsmejamas pamācību un prieka iespējas. [51] Likumus un dabas norises, kas pētnieku prātus nodarbinājušas sešus gadu tūkstošus, viņiem izskaidroja pats bezgalīgi varenais Celtnieks un visu lietu Uzturētājs. Viņi sarunājās ar lapām, puķēm un kokiem un ielūkojās ikvienas dzīvības noslēpumā. Ar katru dzīvo radījumu, sākot no varenā leviatāna, kas rotaļājās ūdenī, un beidzot ar niecīgāko kukainīti, kas lidinājās saules staros, Ādamam bija tuva saskare. Katram viņš bija devis savu nosaukumu un pazina tā raksturu un ierašas. Debesu godība, neskaitāmās pasaules savos riņķojumos (Īj. 37:16), gaismas un skaņu noslēpumi, diena un nakts — tas viss bija mūsu pirmo vecāku studiju lauks. Uz katras lapiņas mežā, uz katra akmens kalnā, uz katras mirdzošās zvaigznes, uz zemes, gaisā un pie debesīm, visur viņi redzēja Dieva parakstu. Radībā pastāvošā kārtība un brīnišķā saskaņa tiem stāstīja par bezgalīgo gudrību un varenību. Viņi pastāvīgi atklāja kaut ko īpašu, kas to sirdi pildīja ar dziļāku mīlestību un izraisīja jaunas pateicības izjūtas.

Ja vien tie būtu palikuši uzticīgi dievišķajiem likumiem, tad pastāvīgi pieaugtu arī viņu zināšanas, spējas mīlēt un priecāties. Viņi nepārtraukti atklātu jaunus atziņu dārgumus, jaunus laimes avotus un iegūtu arvien skaidrāku izpratni par nebeidzamo un neizmērojamo Dieva mīlestību.

KĀRDINĀŠANA UN KRIŠANA

[52] Kad sātanam vairs nebija atļauts celt nemieru Debesīs, viņa naidis pret Dievu atrada sev jaunu darba lauku, kaļot plānus cilvēces bojāejai. Svētā pāra mierā un laimē viņš vēroja tādu prieka ainu, kas tam pašam uz visiem laikiem bija zudusi. Skaudības dzīts, viņš nolēma sakūdit tos uz nepaklausību un tad pār tiem kā grēciniekiem izsaukt attiecīgu sodu. To mīlestību viņš apņēmas pārvērst neuzticībā un viņu slavas dziesmas — pārmetumos savam Radītājam. Ar to viņš šīs nevainīgās būtnes plānoja ne tikai aizraut sev līdzī ciešanās, bet arī atņemt Dievam godu un apbēdināt Debesis.

Mūsu pirmie vecāki tika brīdināti par tiem draudošajām briesmām. Debesu sūtņi tos iepazīstināja ar sātana slazdiem un pazudinošajiem nodomiem, kā arī ar viņa paša krišanas stāstu. Viņi tiem atklāja dievišķās pārvaldes raksturu, ko ļaunuma lielkungs vēlējās sagraut. Sātans un viņa pulki krita, nepaklausot Dieva taisnajām prasībām. Cik svarīgi tādēļ, lai Ādams un Ieva šos likumus cienītu, jo, tikai tos ievērojot, bija iespējams saglabāt kārtību un taisnīgas savstarpējas attiecības!

Dieva likumi ir tikpat svēti kā Viņš pats. Tie ir Viņa gribas atklāsme, Viņa rakstura noraksts, dievišķīgās mīlestības un gudrības izpausme. Radības harmonija atkarīga no pilnīgas visu dzīvo un nedzīvo lietu saskaņas ar Radītāja likumiem. Dievs ir iecēlis likumus, lai tie pārvaldītu ne tikai ikvienu dzīvo būtni, bet arī visas norises dabā. Viss atrodas zem stingras likumības, ko neviens nedrīkst ignorēt. Dabā visu kārtu dabas likumi, tikai cilvēks, vienīgais no visām dzīvajām būtnēm virs zemes, ir atbildīgs arī tikumības principu priekšā. Cilvēkam, radības kronim, Dievs devis spējas saprast Viņa prasības, Viņa likumu taisnīgumu un lietderību un aptvert tam saistošos svētos noteikumus, tādēļ no cilvēka tiek prasīta nesatricināma paklausība.

Tāpat kā eņģeļi, arī Ēdenes iemītnieki tika pakļauti pārbaudei [53] un savu laimīgo stāvokli varēja saglabāt tikai ar noteikumu, ja paliek uzticīgi Dieva likumiem. Viņi varēja paklausīt un dzīvot vai nepaklausīt un iet bojā. Dievs tos bija darījis par bagātīgu svētību mantiniekiem, bet gadījumā, ja tie neievērotu Viņa gribu, tad Tas, kas nesaudzēja grēkā nonākušos eņģeļus, nevarēs saudzēt arī viņus; nepaklausot tie zaudēs visas dāvanas un pakļaus sevi iznīcībai un ciešanām.

Eņģeļi viņus brīdināja būt modriem pret sātana viltīgajiem nodomiem, jo viņš tos nenogurstoši pūlēsies ievilināt lamatās. Kamēr viņi paklausīs Dievam, ļaunais tiem nevarēs kaitēt, jo vajadzības brīdī palīgā tiks sūtīti Dieva eņģeļi. Ja viņi noteikti atvairīs sātana pirmos iečukstējumus, tad varēs justies tikpat droši kā Debesu sūtņi. Bet, ja tie tikai vienu vienīgu reizi padosies sātana kārdinājumam, viņu raksturs kļūs tik samaitāts, ka tie sevī vairs neatradīs ne spēku, ne gribu tam pretoties.

Par mīlestības un paklausības pārbaudes līdzekli Dievs nolika laba un ļauna atzišanas koku. Attiecībā uz dārzā esošo augļu lietošanu Kungs bija atradis par labu dot tikai vienu aizliegumu, bet, ja tie šajā vienā gadījumā neņems vērā Viņa gribu, tad būs vainīgi pārkāpumā. Sātanam nebija atļauts tiem pastāvīgi sekot ar savām kārdināšanām, — tas drīkstēja tuvoties tikai pie aizliegtā koka. Ja viņi mēģinās tuvāk iepazīties ar šī koka dabu, tad līdz ar to būs pakļauti sātana viltīgajiem uzbrukumiem. Eņģeļi tos skubināja rūpīgi ievērot Dieva dotos brīdinājumus un samierināties ar Viņa norādījumiem.

Lai neuzkrītoši realizētu savu nodomu, sātans nolēma par savu starpnieku izlietot čūsku — viņa krāpšanas nodomiem ļoti piemērotu masku. Čūska toreiz bija viens no škaistākajiem un gudrākajiem zemes radījumiem. Tai bija spārni un lidojot tā savā zeltaini mirdzošajā krāsā izskatījās žilbinoši spoža. Novietojusies augļiem bagātīgi apbērtā aizliegtā koka zaros un pati ēzdama jaukos augļus, viņa tiešām varēja saistīt aplūkotāja uzmanību un iepriecināt tā acis. — Tā miera pilnajā dārzā slēpās posts un gaidīja uz savu laupījumu.

Eņģeļi Ievu brīdināja nenošķirties no vīra, kad tie dārzā veica ikdienas darbus. Viņa tuvumā tai tik daudz nedraudēja briesmas no kārdināšanām, kā vienatnē. Bet, pilnīgi nogrimusi sava patīkamā pienākuma izpildē, tā neapzinīgi bija attālinājusies no Ādama. [54] Redzot, ka ir viena, viņu pārņēma briesmu sajūta, bet tā apspieda bailes un nolēma, ka ir pietiekoši gudra izšķirt, kas ļauns, lai tam pretotos. Aizmirdama eņģeļu brīdinājumus, viņa drīz jau atradās pie aizliegtā koka un ar izbrīnu un ziņkāri to aplūkoja. Augļi bija ļoti skaisti, un viņa neizpratnē sev jautāja, kāpēc Dievs tos ir aizliedzis. Tagad bija pienākusi kārdinātāja stunda. It kā būtu spējīgs uzminēt Ievas sirds domas, viņš to uzrunāja: "Vai Dievs tas Kungs tiešām jums būtu aizliedzis ēst no visiem dārza kokiem?" Ieva jutās pārsteigta un izbijusies, dzirdot savu domu atbalsi. Bet čūska melodiskā balsī turpināja, izsakot tikko jaušamu uzslavu Ievas piemīlībai, un tās vārdi šķita visai patīkami. Kaut gan Ievai vajadzēja bēgt no šīs vietas, viņa turpināja palikt aizliegtā koka tuvumā un brīnījās, ka čūska spēj runāt. Ja viņu uzrunātu kāda eņģelim līdzīga būtne, tā nobītos; bet apburošā čūskā ieraudzīt kritušā ienaidnieka starpnieku viņai nenāca ne prātā.

Uz kārdinātāja viltīgo jautājumu viņa atbildēja: "Mums atļauts ēst no visiem dārza koku augļiem, bet par tā koka augļiem, kas ir dārza vidū, Dievs teicis: no tiem jums nebūs ēst, nedz tos aizmirst, citādi jūs mirsit." Tad čūska teica sievai: "Jūs nemirsit vis, bet Dievs zina, ka tanī dienā, kad jūs no tiem ēdisit, jūsu acis atvērsies un jūs būsit kā Dievs, zinādami, kas labs un kas ļauns." (1. Moz. 3:2-5)

Čūska paskaidroja, ka, ēdot no šī koka augļiem, viņi sasniegtu esamības augstākās sfēras un nokļūtu atziņu tālākajos laukos. Viņa arī pati esot ēdusi no aizliegtajiem augļiem un ieguvusi spējas runāt. Tā

čūska lika saprast, ka Kungs patmīlīgā veidā grib tos atturēt, lai tie nenonāktu tikpat augstā stāvoklī kā Viņš. So augļu brīnišķīgo īpašību dēļ, kas sniedz gudrību un spēku, Viņš tiem aizliedzis tos ēst un aizskart. Kārdinātājs lika saprast, ka dievišķais brīdinājums īstenībā nav jāpilda, ka tas dots tikai tāpēc, lai viņus iebiedētu. Kā tas iespējams, ka tie varētu mirt? Vai tad viņi nav ēduši no dzīvības koka? Dievs tikai grib aizkavēt, lai tie neaizsniegtu augstāku attīstības stāvokli un lielāku svētlaimi.

Tā sātans ir rīkojies sākot ar Ādama dienām līdz pat šim laikam, un viņam vienmēr ir bijuši panākumi. Tas arvien pamudina cilvēkus neuzticēties Dieva mīlestībai un apšaubīt Viņa gudrību. Ļaunais pastāvīgi cenšas pamodināt negodbijīgas ziņkāres garu, nemierīgu tieksmi iespieties dievišķā spēka un gudrības noslēpumos. Pūloties izdibināt to, ko [55] Dievs nav atklājis, tūkstošiem cilvēku neievēro tās patiesības, kuras Viņš darījis zināmas un kas ir nepieciešamas, lai izglābtos. Sātans cilvēkus kārdina uz nepaklausību, liekot domāt, ka tādā veidā tiem paveras brīnišķī atziņu lauki. Bet tā ir krāpšana. Sajūsminājušies par savām progresā idejām, viņi min kājām Dieva prasības un nostājas uz ceļa, kas ved pretī iznīcībai un nāvei.

Sātans svētajam pārim rādīja, ka, pārkāpjot Dieva likumus, viņi kaut ko iegūs. Vai mēs šodien nedzirdam līdzīgus secinājumus? Daudzi runā par to cilvēku ierobežotību, kas paklausa Dieva baušļiem, apgalvodami, ka viņiem turpretī esot daudz plašāki uzskati un daudz lielāka brīvība. Kas gan tas cits, ja ne atbalss no Ēdenē sacītā? "(..) tanī dienā, kad jūs no tiem ēdīsiet (..)", tas ir, pārkāpsit Dieva bausli, — "(..) jūs būsit kā Dievs (..)." Sātans apgalvoja, ka, baudot aizliegto augli, viņš patš esot daudz ieguvis, bet nelika saprast, ka savu pārkāpumu dēļ ir izdzīts no Debesīm. Lai gan viņš zina, ka grēks sev līdzī nes tikai nebeidzamus zaudējumus, viņš tomēr nerunā par savu postu, lai tikai citus ievilinātu tajā pašā stāvoklī.

Tā arī tagad ikviens pārkāpējs cenšas apslēpt savu īsto raksturu. Tas gan var apgalvot, ka ir svēts, bet sevis izcelšana to kā krāpnieku padara tikai vēl bīstamāku. Viņš stāv sātana pusē, mīdams kājām Dieva likumus, un arī citus pavedina rīkoties līdzīgi, sev pašiem par mūžīgu pazūšanu.

Ieva tik tiešām ticēja sātana vārdiem, bet viņas ticība to neglāba no grēka soda. Viņa neticēja tam, ko bija teicis Dievs, un tas to noveda pie krišanas. Tiesas dienā cilvēki netiks notiesāti tāpēc, ka patiesi ticējuši kādiem meliem, bet tāpēc, ka nav izmantojuši izdevību uzzināt, kas ir patiesība. Nemaz nerunājot par sātana pilnīgi pretrunīgo filozofiju, nepaklausība Dievam vienmēr ir postoša. Mums savā sirdī jāapņemas uzzināt, kas ir patiesība. Visas mācības, kuras Dievs devis savā Vārdā, sniegtas mums par brīdinājumu un pamācību. Tās dotas, lai mūs izglābtu no viltīgajiem maldiem. To neievērošana nesīs bojāeju. Mēs varam būt droši, ka viss, kas runā pretī Dieva Vārdam, nāk no sātana.

Čūska noplūca augli no aizliegtā koka un ielika to Ievas negribīgajās rokās. Tad viņa atgādināja Ievas pašas vārdus, ka Dievs aizliedzis auglim pat pieskarties, lai [56] nemirtu. No ēšanas tai nenāksot lielāks ļaunums kā no tā aizskaršanas. Un Ieva kļuva drošāka. "Sieva vēroja, ka koks ir labs, lai no tā ēstu, un ka tas acīm jo tikams un iekārojams, to uzskatot. Un viņa ņēma no koka, un ēda (..)." Tam bija patikama garša un, kad viņa ēda, tai šķita, ka to pārņem dzīvinošs spēks un tā nonāk augstākā esamības stāvoklī. Bez bailēm viņa tagad tikai plūca un ēda. Un tad, kad bija izdarījusi pārkāpumu, tā kļuva par sātana ieroci arī sava vīra pazudināšanai. Kaut kādā nedabīgā satraukuma stāvoklī ar aizliegtiem augļiem rokās viņa uzmeclēja vīru un izstāstīja visu, kas bija noticis.

Ādama vaigu pārklāja rūpju izteiksme. Viņš bija pārsteigts un uztraukts. Uz Ievas vārdiem viņš atbildēja, ka tas droši vien bijis ienaids, no kā tie brīdināti, un pēc dievišķā lēmuma viņai tagad jāmirst. Atbildes vietā Ieva arī to skubināja ēst, atkārtodama čūskas vārdus, ka viņi nemirs. Viņa domāja, ka tam patiesi tā arī jābūt, jo vēl neko neizjuta no Dieva nepatikas, bet tieši pretēji, baudīja sevišķu pacilājošu iespaidu, kas it kā ar jaunu dzīvību caurstrāvoja visas viņas spējas, tādēļ secināja, ka tā jūtas arī Debesu sūtņi.

Ādams aptvēra, ka viņa dzīvesdraugs ir pārkāpis Dieva pavēli, vienīgo aizliegumu, kas tiem bija uzlikts, lai pārbaudītu viņu uzticību un mīlestību. Viņa prātā norisinājās briesmīga cīņa, apsūdzot sevi, ka atļāvis Ievai vienai aiziet. Bet tagad tas bija noticis; tagad vajadzēja šķirties no būtnes, kuras sabiedrība sagādāja tik daudz prieka. Kā lai viņš to panes? Ādams bija priecājies arī Dieva un eņģeļu sabiedrībā. Viņš bija skatījis Radītāja varenību. Viņš aptvēra augstos apvāršņus, kas pavērtos cilvēku ciltij, ja tie paliktu Dievam uzticīgi, un tomēr aizmirsa visas šīs svētības, baidoties pazaudēt šo vienu dāvanu, kas viņa acīs likās vērtīgāka par visu.

Mīlestība, pateicība, uzticība Radītājam — viss atkāpās tās mīlestības priekšā, kuru viņš izjuta pret Ievu. Tā bija daļa no viņa paša un viņš nevarēja panest domu par šķiršanos. Ādams neaptvēra, ka tas pats Bezgalīgais Spēks, kas viņu radīja no zemes pišļiem par dzīvu, skaistu būtni un savā

mīlestībā deva viņam dzīvesdraugu, varēja to arī aizvietot.

Viņš nolēma dalīties Ievas liktenī; ja tai jāmirst, tad mirs arī viņš. Un vai beigu beigās taisnība nevarēja būt gudrajai čūscai? [57] — Viņš pieļāva arī tādu domu. Ieva viņa priekšā stāvēja tikpat skaista un šķietami nevainīga, kā pirms savas nepaklausības. Šķita, ka tā viņu mīl vairāk nekā iepriekš. Pie viņas nebija manāmas nekādas nāves pazīmes, un viņš nolēma riskēt. Satvēris augli, viņš to apēda.

Pēc sava pārkāpuma Ādams no sākuma iedomājās, ka paceļas augstākā esamības stāvoklī. Tomēr drīz vien domas par grēku viņos izraisīja bailu sajūtu. Gaiss, kuram līdz šim bija maiga, vienmērīga temperatūra, pārkāpējiem tagad šķita auksts. Pazuda agrāk izjustā mīlestība un miers, tā vietā iestājās vainas apziņa, bailes no nākotnes un dvēseles kailuma. Izgaisa gaismas tērps, kas viņus bija apņēmis, un tie pūlējās sev pagatavot citu apsegu, jo Dieva un eņģeļu klātbūtnē nevarēja rādīties neapģērbti.

Tikai tagad viņi sāka izprast sava grēka īsto raksturu. Ādams pārmeta dzīvesbiedrei tās neprātu — aiziet no viņa un ļaut čūscai sevi pievilt. Tomēr tie abi vēl sevi mierināja ar domām, ka Tas, kas viņiem parādījis tik daudz mīlestības, piedos šo vienīgo pārkāpumu, vai arī nesodīs tik bargi, kā viņi baidījās.

Sātans gaviļēja par panākumiem. Viņš bija kārdinājis sievu neuzticēties Dieva mīlestībai, apšaubīt Viņa gudrību un pārkāpt likumu, un caur viņu arī Ādamu novedis pie krišanas. Bet lielais Likumdevējs bija nolēmis Ādamam un Ievai ļaut izjust sava pārkāpuma sekas. Dārzā bija jūtama Dieva klātbūtne. Svētumā un nevainībā Radītāja tuvošanos viņi vienmēr bija apsveikuši ar prieku, bet tagad šausmās bēga un centās apslēpties dārza vistālākajā stūrī. "Un Dievs tas Kungs sauca Ādamu, sacīdams: "Kur tu esi?" Tas atbildēja: "Es dzirdēju Tavu balsi dārzā, un mani pārņēma bailes, jo es esmu kails, un es paslēpos." Bet Viņš sacīja: "Kas tev ir sacījis, ka tu esi kails? Tu taču nebūsi ēdis no koka, no kura Es tev aizliedzu ēst?"

Ādams savu vainu nevarēja ne noliegt, ne attaisnot. Bet nožēlas vietā to mēģināja uzvelt savai sievai un līdz ar to pašam Dievam: "Sieva, ko Tu man devi, lai viņa būtu ar mani, tā man deva no tā koka, un es ēdu." Viņš, kas mīlestībā pret Ievu bija gatavs atteikties no Dieva labvēlības, no mājvietas [58] Paradīzē un mūžīgās dzīvības priekiem, tagad pēc krišanas centās pārkāpumā darīt atbildīgu savu dzīvesdraugu un pat Radītāju. Tik briesmīga ir grēka vara.

Kad sievai vaicāja: "Ko tu esi darījusi?" viņa atbildēja: "Čūska mani pievīla, un es ēdu." "Kāpēc Tu esi čūsku radījis, kāpēc Tu viņai ļāvi ienākt Ēdenē?" — Tādi, lūk, izskanēja jautājumi kā atvainošanās par izdarīto grēku. Tāpat kā Ādams, viņa visu atbildību uzvēla Dievam. Paštaisnības gars nāca no melu tēva; mūsu pirmie vecāki tam nodevās, līdz ko bija ļāvušies sātana iespaidam, un visi Ādama dēli un meitas ir parādījuši to pašu garu. Pazemīgas grēku nožēlas vietā tie mēģina sevi glābt, uzveļot vainu citiem — vai nu apstākļiem, vai Dievam, izsakot neapmierinātību pat par Viņa svētībām.

Tad Dievs izteica savu spriedumu par čūsku: "Tādēļ, ka tu to esi darījusi, tu esi nolādētākā visu dzīvnieku un lauku zvēru vidū! Uz sava vēdera tev būs līst un pišļus rīt visu tavu mūža dienu." Tā kā čūska bija kalpojusi sātanam par starpnieku, tad tai vajadzēja dalīties Dieva taisnajā sodā. No vissentāstākā un apbrīnojamākā radījuma tai bija jāklūst par visriebligāko un nicinātāko no visiem dzīvniekiem, no kura baidās un kuru neieredz kā cilvēki, tā zvēri.

Čūscai tālāk teiktie vārdi attiecas tieši uz sātanu, atklājot viņa galīgo bojāeju: "Es celšu ienaidu starp tevi un sievu, starp tavu dzimumu un sievas dzimumu. Tas tev sadragās galvu, bet tu viņam iekodīsi papēdī."

Ievai vajadzēja iepazīt ciešanas un sāpes, kas turpmāk kļuva viņas daļa. Un Kungs sacīja: "(..) tava iegriba būs pēc tava vīra, bet viņam būs valdīt pār tevi." Pie radīšanas Dievs Ievu bija darījis līdztiesīgu Ādamam. Ja viņi būtu palikuši Dievam paklausīgi — vadoties pēc Viņa mīlestības likuma, — to starpā vienmēr būtu valdījusi vienprātība, bet grēks ienesa šķelšanos un tagad saskaņu varēja uzturēt tikai ar viena pakļautību otram. Ieva pirmā pārkāpa Dieva norādījumus un krita tāpēc, ka, pretēji dotajiem ieteikumiem, nepalika kopā ar savu vīru. Viņas pierunāts, apgrēkojās arī Ādams, un tagad tā tika padota vīra gribai.

[59] Ja kritusī cilvēce ievērotu Dieva norādījumus, tad šis lēmums, kaut arī tas nāca kā grēka sekas, kļūtu tiem par svētību. Bet šī pārākuma nepareiza izmantošana no vīra puses bieži vien sievietes likteni padara ļoti rūgtu, līdz dzīve tai kļūst par nastu.

Blakus savam vīram Ēdenē Ieva jutās pilnīgi laimīga, bet, tāpat kā mūsu laika nemierīgās Ievas, viņa cerēja sasniegt augstākas sfēras, nekā tās, kur Dievs to bija nolīcis. Vēlēdamās pacelties augstāk par viņai nozīmēto stāvokli, tā krita arvien dziļāk un dziļāk. Līdzīgas sekas sagaida visus, kas labprātīgi un priecīgi negrib saskaņoties ar Dieva plānā paredzētajiem dzīves pienākumiem. Cenšoties uzņemties atbildības, kurām Dievs tos nav darījis derīgus, daudzi iet garām vietām, kur viņi varētu būt par svētību. Vēloties aizsniegt augstākas sfēras, daudzas sievietes ir upurējušas patieso cieņu un rakstura cēlumu, atstājot nepadarītu tieši to darbu, kuru Debesis viņām nozīmējušas. Adamam Kungs paziņoja: "Tāpēc, ka tu esi klausījis savas sievas balsij un esi ēdis no šī koka, no kura Es biju tev aizliedzis ēst, lai zeme ir nolādēta tevis dēļ; tev, grūti strādājot, būs maizi ēst visu tavu mūžu. Ērkšķi un dadži lai tev izaug no tās, no lauka augiem tev būs pārtikt. Sava vaiga sviedros tev būs maizi ēst, kamēr tu at

griezīsies pie zemes, jo no tās tu esi ņemts: tu esi puteklis, un pie pīšļiem tev būs atkal atgriezties."

Tas nebija Dieva nodoms, lai bezgrēcīgais pāris iepazītos ar ļaunumu. Viņš labprāt tiem deva visu labo un atturēja no ļaunā. Bet pretēji Viņa pavēlei, tie bija ēduši no aizliegtā koka un tagad to darīs arī turpmāk — tie zinās, kas ir ļauns, kamēr vien dzīvos. Cilvēci tagad pastāvīgi apbēdinās sātana kārdināšanas. Laimi nesošā darba vietā viņu daļa būs raizes un grūtības. Tie būs pakļauti neveiksmēm, bēdām, sāpēm un beidzot arī nāvei.

Atrodoties zem grēka lāsta, visai radībai tagad vajadzēja liecināt cilvēkam par to, ko nozīmē sacelšanās pret Dievu un kādas tai sekas. Radot cilvēku, Dievs to darīja par zemes un visas dzīvās radības valdnieku. Kamēr Ādams palika uzticīgs Debesīm, tik ilgi viņam pakļāvās visa radība. Bet, kad viņš sacēlās pret dievišķajiem likumiem, arī zemākie radījumi nostājās pret viņa virsvaldību. Tā Dievs savā lielajā žēlastībā vēlējās cilvēkam atklāt savu likumu svētumu, [60] lai tie paši savā dzīvē redzētu, kādas briesmas izsauc šo likumu atmešana, pat ja tā tiek pieļauta vismazākajā lietā.

Un arī šī grūtību un smaga darba pilnā dzīve, kas turpmāk būs cilvēka liktenis, — tika piešķirta mīlestībā. Sādu skolu prasīja grēks, lai cilvēks atkal iemācītos valdīt pār sevi, ierobežojot savas iekāres un kaislības. Tā bija daļa no Dieva lielā plāna, kas dziedinātu cilvēku no grēka pazemojošā un iznīcinošā iespaida.

Mūsu vecākiem izsacītais spriedums: "Kurā dienā tu no tā ēdīsi, tu mirsi", — nenozīmēja, ka viņi mirst tieši tanī dienā, kurā ēdis no aizliegtā koka, bet ka tajā dienā pār viņiem tiks izteikts neatsaucams spriedums. Nemirstība bija apsolīta zem paklausības nosacījuma. Ar pārkāpumu tie zaudēs mūžīgo dzīvību. Tajā pašā dienā viņiem vajadzēja saņemt nāves spriedumu.

Lai varētu mūžīgi eksistēt, cilvēkam vienmēr vajadzēja ēst no dzīvības koka. No tā atšķirtam viņam dzīvības spēki pakāpeniski samazināsies un beidzot dzīvība izbeigsies pavisam.

Sātans vēlējās, lai Ādams un Ieva ar nepaklausību pār sevi izsauktu Dieva nelabvēlību un, ja tie nesaņemtu piedošanu un ēstu no dzīvības koka, kā viņš to cerēja, tad grēks un ciešanas nekad vairs nebeigtos. Bet tūlīt pēc grēkā krišanas apsargāt dzīvības koku tika sūtīti svētie eņģeļi. Šos eņģeļus apņēma liesmojoši gaismas stari, kas izskatījās kā zibošu zobenu asmeņi. Neviens no Ādama ģimenes nedrīkstēja pārkāpt šo robežu, lai baudītu dzīvību dodošos augļus, — tāpēc arī nav neviena nemirstīga grēcinieka.

Sāpju un ciešanu traumi, ko izraisīja mūsu vecāku noziegums, daudzi uzskata par pārāk nežēlīgu sodu tik mazam pārkāpumam, tāpēc apšaubā Dieva gudrību un taisnību Viņa rīcībā ar cilvēkiem, bet ja tie šo jautājumu aplūkotu dziļāk, tad noteikti saskatītu savu kļūdu. Dievs radīja cilvēku pēc savas līdzības, brīvu no grēka. Zemi vajadzēja apdzīvot būtnēm, kas tikai nedaudz zemākas par eņģeļiem, bet viņu paklausību pārbaudīja, jo Dievs negribēja pasauli piepildīt ar cilvēkiem, kas neievērotu Viņa likumus. Savā žēlastībā Radītājs Adamam neuzlika nekādu smagu pārbaudījumu. Un tieši aizlieguma niecīgums grēku padarīja tik ārkārtīgi lielu. Ja Ādams neizturēja vismazāko pārbaudi, kā tad viņš izturētu lielāku, kas no tā prasītu augstāku atbildību?

[61] Ja Ādamam būtu uzlikts kāds liels pārbaudījums, tad tie, kuru sirdīs ir tieksme uz ļaunu, sevi attaisnojot bieži varētu sacīt: "Ak, cik nenozīmīga ir šī lieta, Dievs taču nav tik sīkumains." Tad pastāvīgi turpinātos pārkāpumi jomās, kuras uzskata kā mazsvarīgas, kur parasti starp cilvēkiem neviens netiek norāts. Bet Dievs ir atklājis, ka Viņam grēks ir negantība jebkurā tā pakāpē.

Ievai šķita maza lieta nepaklausīt Dievam, ēst no aizliegtā koka un uz pārkāpumu pāveicināt arī savu vīru; bet šis viņu grēks atvēra slūžas, caur kurām pasaulē ieplūda sāpes un ciešanas. Kas gan kārdināšanas brīdī var aptvert drausmīgās sekas, kuras var izraisīt viens vienīgs nepareizs solis?

Daudzi, kas māca, ka baušļi cilvēkiem nav saistoši, apgalvo, ka tie šos priekšrakstus vienkārši nespēj izpildīt. Bet, ja tas tā būtu, kādēļ tad Ādamam bija jācieš par savu pārkāpumu? Mūsu pirmo vecāku noziegums pasaulē ieviesa grēku un ciešanas un, ja Dievs nebūtu žēlastības un mīlestības Dievs, cilvēku cilts paliktu bezcerīgā izmisumā. Neviens lai sevi nepieviļ. Grēka alga ir nāve. Arī šodien Dieva likumus nesodīti pārkāpt drīkst tikpat maz kā tajā laikā, kad izteica spriedumu pār visas cilvēces tēvu.

Pēc izdarītā grēka Ādams un Ieva vairs nevarēja uzturēties Ēdenē. Viņi sirsnīgi lūdza, lai tiem ļauj palikt viņu nevainības un tīrā prieka dzimtenē. Viņi atzina, ka tiem nav nekādu tiesību uz šo laimīgo mājvietu, bet solījās nākotnē būt paklausīgi Dievam. Tomēr tiem tika teikts, ka grēks ir samaitājis viņu raksturu; viņu pretošanās spējas ļaunumam ir mazinājušās, un sātānam pie tiem tagad ir daudz vieglāka pieeja. Tie kārdinājumam bija padevušies savā nevainīgajā stāvoklī un tagad, apzinoties savu pārkāpumu, tiem būs vēl mazāk spēka paklausīt Dievam.

Pazemībā un neizsakāmās bēdās viņi sacīja ardievas savai skaistajai mājvietai un izgāja no turienes, lai dzīvotu zemē, kuru apņēma grēka lāsts. Kādreiz tik mīļīgā atmosfēra bija padota lielām temperatūras svārstībām, un Kungs savā žēlastībā tiem deva apģērbu no ādām, lai pasargātu no karstuma un aukstuma pārmērībām. [62]

Redzot vīstošās puķes un birstošās lapas — iznīcības pirmās pazīmes, — Ādams un Ieva vaimanāja vairāk nekā cilvēki tagad apraud savus mirušos. Ziedus skarosā iznīcība tiešām deva iemeslu dziļām skumjām, bet, kad arī krāšņie koki nometa savu lapu rotu, viņi saprata, ka nāve ir kļuvusi par katras dzīvās radības daļu.

Ēdenes dārzs vēl ilgi palika virs zemes arī pēc tam, kad cilvēks jau bija šķirts no tā patīkamajām takām. (1. Moz. 4:16) Kritušie cilvēki vēl ilgi varēja noraudzīties uz šo nevainības mājvietu, kur ieeju liedza sargājošie eņģeļi. Pie ķerubiem, kas stāvēja pie Paradīzes vārtiem, atklājās dievišķā godība. (2. Moz. 25:22; Ps. 80:2; Jes. 37:16) Uz šejieni Ādams ar saviem dēliem nāca pielūgt Dievu. Seit viņi atjaunoja solījumu paklausīt tiem likumiem, kuru pārkāpšanas dēļ bija izdzīti no Ēdenes.

Kad bezdievība izplatījās pa visu pasauli un cilvēku ļaunums izsauca bojāeju Ūdensplūdus, tad roka, kas bija stādījusi Ēdeni, to arī paņēma prom no zemes. Bet galīgā atjaunošanā, kad tiks radītas "jaunas debesis un jauna zeme", tā atkal nonāks lejā vēl krāšņāka nekā sākumā.

Tad tie, kuri būs ievērojuši baušļus, nemirstības apņemti, baudīs atpūtu zem dzīvības koka zariem. (Atkl. 2:7; 21:1; 22:14) Un cauri visai mūžībai nekritušo pasaulu iemītnieki šajā jaukajā dārzā varēs vērot no grēka lāsta neskartu Dieva radīšanas darba pilnības paraugu, — paraugu tam, kāda būtu izveidojusies visa zeme, ja cilvēks būtu saskaņojies ar Dieva godības pilnajiem nodomiem.

ATPESTĪŠANAS PLĀNS

[63] Cilvēku krišana Debesīs izraisīja lielas skumjas. Dieva radīto pasauli nomāca grēka lāsts, un uz tās tagad dzīvoja ciešanām un nāvei pakļautas būtnes. Šķita, ka likuma pārkāpējiem vairs nav nekādas izejas. Eņģeļi pārtrauca savas slavas dziesmas. Debesu pagalmos visur valdīja sēras tās iznīcības dēļ, ko bija ienesis grēks. ebesu varenais Pavēlnieks, Dieva Dēls, ļoti juta līdzī kritušajam cilvēkam. Kad To sasniedza ziņas par pazudušās pasaules ciešanām, Viņa sirdi aizkustināja bezgalīgs žēlums. Un dievišķā Mīlestība jau bija izdomājusi cilvēka atpestīšanas plānu. Dieva likumu pārkāpšana prasīja grēcinieku dzīvību. Visā Universā bija tikai Viens, kas cilvēka labā spēja apmierināt šīs prasības. Tā kā dievišķais likums ir tikpat svēts kā pats Dievs, tad šo pārkāpumu varēja salīdzināt tikai Dievam līdzīga būtne. Tikai Kristus varēja atpirkt kritušo cilvēku no likuma lāsta un atkal saskaņot ar Debesīm. Kristum vajadzēja uzņemties grēka vainu un kaunu, bet grēks svētajam Dievam ir tik pretīgs, ka līdz ar to tas šķirtu Tēvu no Dēla. Lai glābtu kritušo cilti, Kristus bija gatavs nolaisties visos posta dziļumos.

Grēcinieku dēļ Viņš vērsās pie Tēva, un visi Debesu iemītnieki ar vārdos neizsakāmu interesi gaidīja sarunas rezultātu. Ilgi turpinājās šī noslēpumainā saruna — "miera apspriede" (Cak. 6:13) par kritušajiem cilvēku bērniem. Atpestīšanas plāns bija izstrādāts jau pirms pasaules radīšanas, jo Kristus ir Jērs, kas nokauts no pasaules radīšanas. (Atkl. 13:8) Likta savam Dēlam mirt par kritušo cilvēci, tas prasīja cīņu arī no Universa Valdnieka. Bet "tik ļoti Dievs pasauli mīlēja, ka Viņš devis savu vienpiedzimušo Dēlu, lai neviens, kas Viņam tic, nepazustu, bet dabūtu mūžīgo dzīvību". (Jāņa 3:16) Ak, lielais noslēpums! — Dieva mīlestība uz pasauli, kas viņu nemīlēja. Kas gan spēj aptvert tās mīlestības dziļumu, kura "pārspēj katru saprašanu"? Cenšoties izprast šīs neaptveramās mīlestības noslēpumu, to cauri laiku bezgalībai apbrīnos un pielūgs visas nemirstīgās būtnes.

Dievs atklājās Kristū un "salīdzināja pasauli ar sevi". (2. Kor. 5:19) Cilvēks ar grēku bija tā pazemots, ka pats vairs nespēja saskaņoties ar To, kura raksturs ir šķīsts un svēts. Bet, atpērkot cilvēku no likuma lāsta, Kristus tā cilvēciskajām pūlēm varēja pievienot dievišķu spēku. Tā kritušajiem Ādama bērniem, nožēlojot savus grēkus un uzticoties Kristum, atkal pavērās iespēja kļūt par "Dieva bērniem".

Vienīgais plāns, pateicoties kuram bija iespējama cilvēka glābšana, sava bezgalīgā Upura dēļ skāra visas Debesis. Eņģeļi nespēja priecāties, kad Kristus tiem atklāja pestīšanas iecerī, jo tie redzēja, ka cilvēku glābšana viņu mīļotajam pavēlniekam maksās neizsakāmas ciešanas un mokas. Ar sāpēm un izbrīnu tie klausījās Viņa vārdos, ka Tam jāatstāj Debesu skaidrība, miers un prieks, godība un nemirstības dzīve, izveidojot ciešas attiecības ar pazemoto pasauli, ciešot zemes dzīves sāpes, kaunu un nāvi. Viņam jānostājas starp grēciniekiem un grēka sodu, lai gan tikai nedaudzi To atzīs par Dieva Dēlu. Kristus atstās savu augsto stāvokli kā Debesu Majestāte, lai pazemodamies virs zemes parādītos kā cilvēks un personīgi iepazītos ar sāpēm un kārdināšanām, kas jāpanes cilvēkam, jo tas nepieciešams, lai varētu palīdzēt tiem, kas tiks kārdināti. (Ebr. 2:18) Kad Skolotāja uzdevums būs pabeigts, Viņš nodosies bezdievīgu cilvēku rokās, — Viņu nozākās un mocīs tā, kā vien sātans to var izdomāt. Viņam būs jāizcieš visnežēlīgākā nāve un kā grēciniekam jātiek paceltam starp debesīm un zemi. Ilgas stundas Viņam nāksies pavadīt briesmīgās nāves mokās, ka pat eņģeļi to nespēs izturēt un aizklās savas sejas, lai šo skatu neredzētu. Viņam nāksies izciest dvēseles sāpes, sava Tēva vaiga novēršanos, kad uz Viņu gulsies pārkāpēju noziegums — visas pasaules grēki.

Eņģeļi nometās pie sava Pavēlnieka kājām un piedāvāja sevi kā upuri cilvēku labā. Tomēr neviena eņģeļa dzīvība nevarēja izpirkt grēka parādu; vienīgi Viņš, kas cilvēku bija radījis, spēja to arī atpirkt. Eņģeļiem gan vajadzēja [65] piedalīties atpestīšanas plānā. Kristus tikai "īsu laiku bija padarīts mazāks par eņģeļiem", (..) "lai Dieva žēlastībā baudītu nāvi par visiem". (Ebr. 2:9) Uzņemoties cilvēcisko dabu, Viņš savā spēkā nebūs vairs tiem līdzīgs, un eņģeļiem vajadzēs Viņam kalpot, Viņu stiprināt un mierināt ciešanās. Viņiem vajadzēs būt par kalpojošiem gariem, kas tiks izsūtīti kalpot tiem, kuri iemantos pestīšanu. (Ebr. 1:14) Viņi aizsargās žēlastības pavalstniekus no ļauno eņģeļu varas un tumsas, ko sātans pastāvīgi centīsies ap tiem izplatīt.

Kad eņģeļi redzēs sava Valdnieka nāves mokas un pazemošanu, viņus pārņems sāpes un sašutums un tie vēlēšies Viņu atbrīvot no slepkavām, bet nedrīkstēs iejaukties vai aizkavēt kaut ko no tā, ko redzēs. Kristus ciešanas, bezdievīgo cilvēku izsmiekls un jaunprātības ir daļa no pestīšanas plāna un, kļūstot par cilvēku Glābēju, Viņš ar visu to ir samierinājies.

Kristus eņģeļiem apgalvoja, ka ar savu nāvi Viņš daudzus atpirks un iznīcinās to, kam ir nāves vara. Viņš atkal atgūs valstību, kuru cilvēks pazaudējis grēkojot, un līdz ar Viņu to iemantos atpestītie, lai tur dzīvotu mūžīgi. Tiks iznīcināts grēks un grēcinieki, lai vairs nekad netraucētu ne Debesu, ne zemes mieru. Viņš pavēlēja eņģeļu pulkiem piekrist šim plānam, ko pieņēmis Viņa Tēvs, un priecāties, ka ar Viņa nāvi kritušais cilvēks atkal tiks samierināts ar Dievu.

Tad Debesis piepildīja neizsakāms prieks. Atpestītās pasaules godība un laime atsvērs pat Dzīvības Lielkunga ciešanas un upuri. Cauri Debesu telpai atbalsojās tās dziesmas pirmie akordi, kurai vēlāk vajadzēja skanēt Betlēmē: "Gods Dievam augstībā, miers virs zemes un cilvēkiem labs prāts." (Lūk. 2:14) Ar vēl dziļāku liksmību nekā pie jauna radīšanas darba "rita zvaigznes kopā priekā dziedāja un visi Dieva dēli gaviļēja". (Īj. 38:7)

Pirmais norādījums par atpestīšanu cilvēkam tika pateikts spriedumā čūskai: "Un Es celšu ienaidu starp tevi un sievu, starp tavu dzimumu un sievas dzimumu. Tas tev sadragās galvu, bet tu viņam iekodīsi papēdī." (1. Moz. 3:15) Sis spriedums, izteikts mūsu pirmajiem vecākiem, tiem bija kā apsolījums. [66] Pasludinādams karu starp cilvēku un sātanu, tas paskaidroja, ka beidzot lielā pretinieka vara tiks salauzta. Ādams un Ieva kā grēcinieki stāvēja Taisnā Soģa priekšā un gaidīja spriedumu par savu pārkāpumu, bet pirms tie uzzināja par grūtību un sāpju pilno dzīvi, kas tagad būs viņu daļa, ka atkal būs jāpaliek par zemi, tie klausījās vārdus, kas viņos modināja cerību. Lai arī viņiem būs jācieš no to spēcīgā pretinieka varas, tie tomēr jau tagad drīkstēja raudzīties uz galīgo uzvaru nākotnē.

Dzirdot, ka pastāvēs ienaidi starp viņu un sievu, starp viņa sēklu un sievas sēklu, sātans zināja, ka viņa nodoms sabojāt cilvēku un viņa raksturu tiks pārtraukts, ka būs līdzeklis, kas cilvēku darīs spējīgu pretoties viņa varai. Bet, kad atpestīšanas plāns atklājās pilnīgāk, sātans ar saviem eņģeļiem priecājās, ka, izraisot cilvēka krišanu, viņš ir panācis Dieva Dēla nokāpšanu no viņa augstā stāvokļa. Viņš paskaidroja, ka viņa plāns virs zemes līdz šim ir vainagojies panākumiem un tad, kad Kristus pieņems cilvēka dabu, viņš arī To uzvarēs, un viss pazudušās cilvēces glābšanas plāns tiks izjaukts.

Debesu eņģeļi vēl pilnīgāk atklāja mūsu pirmajiem vecākiem viņu glābšanas plānu. Ādams un viņa dzīvesbiedre saņēma skaidru norādījumu, ka, neskatoties uz viņu lielo grēku, tie tomēr nebūs atstāti sātana varai. Dieva Dēls ir piedāvājis ar savu dzīvību izpirkt viņu pārkāpumu. Tiem tiks dots vēl viens pārbaudes laiks un, atgriežoties un ticot Kristum, tie atkal var kļūt par Dieva bērniem.

Upuris, ko prasīja nozieguma salīdzināšana, Ādamam un Ievai atklāja Dieva likumu svēto raksturu, un kā nekad agrāk tie ieraudzīja grēka grēcīgumu un tā briesmīgās sekas. Savos sirdsapziņas pārmetumos un bailēs tie lūdza, lai vaina nekristu uz To, kura mīlestība ir bijusi visu viņu prieku avots; labāk lai sods nāk pār viņiem un viņu pēcnācējiem.

Viņus pamācīja, ka Dieva likumi ir Viņa valdības pamats Debesīs un arī virs zemes, un ka pat eņģeļa dzīvību nevar pieņemt kā upura maksu par likuma pārkāpšanu. Neviens priekšraksts nav atceļams vai grozāms, lai to piemērotu cilvēkam viņa kritušajā stāvoklī; tikai Dieva Dēls, kas cilvēku radījis, ir spējīgs viņu arī izpirkt. Kā Ādama pārkāpums ir [67] nesis ciešanas un nāvi, tā Kristus upuris nesis dzīvību un nemirstību.

Ne tikai cilvēks, bet arī zeme ar grēku ir nonākusi zem ļaunā varas un tiks atbrīvota ar atpestīšanas plānu. Ādams pie radīšanas bija iecelts par zemes valdnieku, bet, padodoties kārdinājumam, nonāca sātana varā. "(..) jo, kura kāds ir uzvarēts, tā kalps viņš ir." (2. Pēt. 2:19) Kad cilvēks kļuva par sātana gūstekni, pārvaldības varu ieguva uzvarētājs. Tā sātans kļuva par šīs "pasaules dievu" (2. Kor. 4:4) Viņš bija sagrābis varu pār pasauli, kura sākumā bija nodota Ādamam. Bet Kristum vajadzēja sevi upurēt, lai samaksātu grēka sodu un atbrīvotu ne tikai cilvēku, bet atgūtu arī viņa pazaudēto pārvaldnieka varu. Viss, ko pirmais Ādams pazaudēja, tiks atgūts ar otro. Tā saka pravietis: "Un tu, ganāmo pulku sargu torni, tu, Ciānas meitas nocietinātais uzkalns, pie tevis nonāks un tevī ieies agrākā pirmsatnējam valsts vara (..) ." (Mihā 4:8) Un apustulis Pāvils norāda uz priekšu, uz "gaidāmā mantojuma ķīlu, līdz reiz iegūsim pestīšanas pilnību". (Ef. 1:14) Dievs radīja zemi, lai to apdzīvotu svētas un laimīgas būtnes. "Tā saka tas Kungs, kas radīja debesis, Dievs, kas veidoja zemi, — Viņš to nav radījis par tuksnešaini, bet lai tā būtu apdzīvota." (Jes. 45:18) Šis mērķis būs sasniegts, kad zeme, caur Dieva varu atjaunota un atbrīvota no grēka un sūpēm, kļūs par atpestīto mājvietu. "Taisnie iemantos zemi un paliks tur mūžīgi." (Ps. 37:29) "Nekas tur nebūs vairs nolādēts. Tur stāvēs Dieva un Viņa Jēra tronis, un Viņa kalpi tam kalpos." (Atkl. 22:3)

Ādams savā nevainībā priecājās brīvā satiksmē ar Radītāju, bet grēks šķīra cilvēku no Dieva, un tikai Kristus atpirkšanas darbs spēja sniegties pāri šim bezdibenim un ļāva zemei saņemt Debesu svētības un pestīšanu. Cilvēks vēl arvien bija šķirts no tiešas tuvošanās Radītājam, bet Dievs varēja ar viņu satīties caur Kristu un eņģeļiem.

Tā Ādamam tika atklāti svarīgākie notikumi cilvēces vēsturē, sākot ar laiku, kad Ēdenē atskanēja dievišķais lēmums, līdz grēku plūdiem un tālāk līdz Dieva Dēla pirmajai atnākšanai. Viņam arī radīja, ka Kristus bezgalīgi lielais upuris ir pietiekošs visas pasaules glābšanai, un tomēr daudzi labāk izvēlēsies grēka dzīvi nekā savu grēku nožēlu un paklausību Dievam. Ar katru nākamo paaudzi noziegumi pieņemsies un grēka lāsts arvien smagāk un smagāk gulsies [68] pār cilvēkiem, dzīvniekiem un visu zemi. Cilvēka mūža dienas saīsināsies viņa paša grēcīgās dzīves dēļ; tie daudz zaudēs gan savas uzbūves, gan izturības ziņā, un mazināsies arī tikumiskie un intelektuālie spēki, līdz pasaule būs piepildīta visāda veida ciešanām. Ar ēstkāres un dažādu kaislību apmierināšanu cilvēki nespēs pareizi novērtēt lielā atpestīšanas plāna patiesības. Tomēr Kristus, palikdams uzticīgs uzdevumam, kura dēļ atstās Debesis, turpinās interesēties par cilvēkiem un vienmēr aicinās paslēpt savu vājumu un trūkumu Viņā. Viņš gādās par visu to cilvēku vajadzībām, kas ticībā nāks pie Viņa. Un vienmēr būs daži, kas saglabās Dieva atziņu un paliks neaptraipīti visu apņemošās bezdievības vidū.

Dievs iekārtoja grēku upurus, lai tie cilvēkiem pastāvīgi atgādinātu viņu pārkāpumus un vestu pie nožēlas un ticības apsoltajam Pestītājam. Tos paredzēja kritušai cilvēcei, lai tā neaizmirstu svinīgās patiesības, ka grēks ir nāves cēlonis. Ādamam pirmā upura pienešana bija ārkārtīgi mokoša. Viņam vajadzēja pacelt roku, lai atņemtu dzīvību, ko tikai Dievs spēja dot. Tā bija pirmā reize, kad viņš redzēja nāvi, un saprata, ka tad, ja viņš būtu palicis Dievam paklausīgs, nebūtu jāmirst ne cilvēkam, ne dzīvniekam. Nokaujot nevainīgo upuri, viņš domās drebēja, ka viņa grēks izlies arī nenoziedzīgā Dieva Dēla asinis. Šī aina viņam ļāva dziļāk un dziļāk izprast sava pārkāpuma lielumu, ko izpirkt nevarēja nekas cits, kā tikai dārgā Dieva Dēla nāve. Un viņš brīnījās par bezgalīgo mīlestību, kas bija gatava grēcinieku glābšanai dot tādu atpirkšanas maksu. Cerības zvaigzne atspīdēja tumšajā un briesmīgajā nākotnē, atbrīvojot no pilnīgā izmisuma ēnām.

Atpestīšanas plānam bija vēl kāds plašāks un dziļāks mērķis, nekā tikai cilvēku glābšana. Ne jau šī

iemesla dēļ vien Kristus nāca uz šo zemi; ne tikai tāpēc, lai šīs mazās pasaules iemītnieki pareizi raudzītos uz Dieva likumiem, bet lai attaisnotu Dieva raksturu visa Universa priekšā. Uz šādu sava lielā upura iznākumu — uz iespaidu pār citu pasaulu saprātīgām būtnēm un arī pār cilvēkiem, — lūkojās Pestītājs, kad Viņš pirms krusta nāves teica: “Tagad ir šīs pasaules tiesas stunda. Šīs pasaules valdnieks tagad tiks izstumts ārā. Bet, kad Es no zemes tikšu paaugstināts, Es visus vilkšu pie sevis.” (Jāņa 12:31,32) Kristus darbs, ar savu nāvi glābjot cilvēkus, [69] ne tikai darīs Debesis pieejamas cilvēkiem, bet arī attaisnos Universa priekšā Dieva un Viņa Dēla izturēšanos sātana sacelšanās gadījumā. Tam jānostiprina Dieva likumu mūžīgā nozīme un jāatklāj grēka daba un tā sekas.

No paša sākuma lielā cīņā ir saistījusies ar Dieva likumiem. Sātans bija mēģinājis pierādīt, ka Dievs ir netaisns un Viņa likumi nepareizi, ka Universa labklājības dēļ nepieciešami grozījumi. Uzbrūkdams likumiem, viņš tiecās iznīcināt likumu devēja autoritāti. Cīņas gaitā vajadzēja pierādīties, vai Dieva likumi ir nepilnīgi un jāgroza, vai arī tie ir pilnīgi un nemaināmi.

Kad sātanu izmeta no Debesīm, viņš savu valstību nolēma uzcelt virs zemes. Kārdinot un pārvarot Ādamu un Ievu, viņš domāja, ka šo pasauli jau ir iemantojis par savu īpašumu; viņš teica: “Tie mani ir iecēlušī par valdnieku.” Tālāk tas apgalvoja, ka grēciniekam nedrīkst piedot un tādēļ kritusi cilvēce ir viņa likumīgie pavalstnieki, un pasaule viņa īpašums. Bet Dievs deva savu mīļoto Dēlu — sev līdzīgu —, lai Viņš uzņemtos grēka sodu un tā sagādātu ceļu, lai cilvēki atgūtu Dieva žēlastību un tiktu iecelti atpakaļ viņu dzimtenē — Ēdenē. Kristus apņēmās atbrīvot cilvēci un izraut pasauli no sātana rokām. Lielajai Debesīs iesāktajai cīņai vajadzēja izšķirties tieši uz šīs zemes, tieši tajā vietā, kuru sātans pieprasīja sev par īpašumu.

Viss Universs brīnījās, ka Kristum tā jāpazemojas kritušā cilvēka glābšanai. Kāpēc Viņš, kas bija gājis no zvaigznes uz zvaigzni, no vienas pasaules uz otru, visu pārvaldīdams un apmierinādams savu daudzo radījumu vajadzības, ir nolēmis atstāt savu godību un uzņemties cilvēcisko dabu, — tas bija noslēpums, ko kāroja izprast nekritušo pasaulu bezgrēcīgās saprātīgās būtnes. Kristum nonākot cilvēka izskatā uz mūsu Zemi, visi ar milzīgu interesi vēroja Viņa soļus, ejot asinīm slacīto ceļu no silītes līdz Golgātai. Debesis redzēja izsmieklu un zaimus, ko Viņš saņēma, un saprata, ka aiz visa tā stāv sātans. Viņi vēroja, ka viņu ārdošo spēku vara arvien pieauga, ka ļaunais pastāvīgi sabiezināja pār cilvēci tumsu, sāpes un ciešanas, bet Kristus darbojās tam pretī. Viņi vēroja cīņu starp gaismu un tumsu, līdz tā kļuva arvien karstāka. Un, kad Kristus pie krusta savās nāves mokās [70] izsaucās: “Tas ir piepildīts”, cauri visām pasaulēm un Debesīm atskanēja varens triumfa sauciens. Lielā cīņā, kas tik ilgi turpinājās

šīnī pasaulē, tagad bija izšķirta, un uzvarēja Kristus. Viņa nāve atbildēja uz jautājumu, vai Tēvs un Dēls mīl cilvēkus tā, ka ir gatavi aizliegties un uzpurēties. Sātans bija atklājis savu patieso meļu un slepkavas raksturu. Visi redzēja, ka ar tādu pašu garu, kā viņš pārvaldīja cilvēkus, tas rīkotos arī pie Debešu būtnēm, ja viņam to atļautu. Viss uzticīgais Universs apvienojās dievišķās pārvaldības slavēšanā.

Ja baušļus būtu iespējams grozīt, tad cilvēkus varētu glābt bez Kristus upura; bet tas, ka Kristum bija jāatdod sava dzīvība par kritušo cilvēci, apliecina, ka Dieva baušļi neatbrīvo grēcinieku no šo likumu prasību pildīšanas. Te pierādījās, ka grēka nopelns ir nāve. Ar Kristus nāvi bija apzīmogota sātana bojāeja. Bet, ja baušļi būtu atcelti pie krusta, tad Dieva mīļotais Dēls ar savām nāves mokām pie krusta tikai attaisnotu sātana rīcību un viņa prasības. Tad liksmotos ļaunuma lielums, jo viņa apsūdzība pret dievišķo pārvaldības veidu ar to būtu apstiprināta kā pareiza. Bet tieši tas, ka Kristus uzņemās sodu par cilvēka pārkāpumiem, visām saprātīgām būtnēm ir varens pierādījums, ka Dieva likumi ir negrozāmi, ka Dievs ir taisns, žēlsirdīgs un nesavtīgs un Viņa pārvaldes veids sevī apvieno bezgalīgu taisnību un žēlastību.

2. ATKRIŠANA

KAINA UN ĀBELA PĀRBAUDĪJUMS

[71] Kains un Ābels — divi Ādama dēli — savā raksturā viens no otra ļoti atšķīrās. Ābels bija Dievam uzticīgs; viņš redzēja, ka Dievs pret kritušo cilvēku ir rīkojies taisni un žēlīgi un ar pateicību pieņēma pestīšanas cerību. Bet Kains nodevās sacelšanās jūtām un kurnēja pret Dievu par lāstu, kas Ādama grēka dēļ bija izteikts pār zemi un cilvēku cilti. Viņš savām domām ļāva iet to pašu ceļu, kas pie krišanas noveda sātanu. Viņš tīkoja paaugstināties un apšaubīja dievišķo taisnību un autoritāti.

Lai redzētu, vai viņi tic un paklausa Dieva Vārdam, abi brāļi tika pārbaudīti tāpat, kā Ādams. Viņi pazina cilvēces glābšanas plānu un izprata arī Dieva iekārtoto upuru sistēmu. Tie zināja, ka ar šiem upuriem jāparāda ticība Pestītājam, uz ko upuri norādīja, ar to atzīstot, ka ir pilnīgi atkarīgi no sava

Glābēja piedodošās mīlestības. Viņi arī zināja, ka tādā veidā saskaņojoties ar dievišķo atpestīšanas plānu, tie paliks paklausīgi Dievam. Grēku nevarēja piedot bez asins izliešanas, un, upurējot sava ganāmpulka pirmajos, viņiem vajadzēja parādīt ticību Kristus asinīm kā absolūtai izpirkšanas maksai. Turklāt Kungam kā pateicības upurus vajadzēja dot arī pirmos ienākušos zemes augļus.

Abi brāļi uzcēla vienādus altārus un katrs pienesa savu upuri. Saskaņā ar Dieva norādījumu, Ābels upurēja no sava ganāmpulka. "Un tas Kungs skatījās uz Ābelu un viņa dāvanām ar labpatiku." (1. Moz. 4:4) No Debesīm krita uguns un upuri aprija. Bet Kains neņēma vērā skaidri izteikto Dieva norādījumu un upurēja tikai augļus. Tāpēc arī nenotika nekāda zīme no Debesīm, kas rādītu, ka upuris ir atzīts. Ābels lūdza savu brāli Dievam tuvoties pa Viņa norādīto ceļu, bet brāļa lūgums Kainu darīja tikai vēl apņēmīgāku turēties pēc sava prāta. [72] Būdam vecāks par Ābelu, viņš nevēlējās, ka to pamācītu, un šo padomu neņēma vērā.

Kains Dieva priekšā nāca kurnēdams un savā sirdī neticēdams absolūtajam Upurim un upuru pienešanas vajadzībai. Viņa ziedojums neizteica nekādu grēku nožēlu. Viņš domāja līdzīgi daudziem citiem šodien, ka tā būtu sava nespēka atzišana, ja tas visos sīkumos ievērotu Dieva norādījumus un savu izglābšanu darītu atkarīgu vienīgi no ticības absolūti Pestītāja salīdzinošajam darbam. Kains gribēja rīkoties patstāvīgi. Viņš pie Dieva gribēja nākt ar savu paša nopelnu. Viņš nevēlējās upurēt jēru, pienesot tā asinis kopā ar savām upura dāvanām, bet gribēja upurēt pats savus augļus, pats sava darba ieguvumu. Savu upuri viņš deva it kā parādīdams Dievam labvēlību, tādā veidā cerot saņemt dievišķo atzinību. Kains paklausīja tik daudz, ka uzcēla altāri un tur upurēja, bet tā bija tikai daļēja paklausība. Svarīgākā daļa — nepieciešamība atzīt vajadzību pēc Glābēja — netika ņemta vērā.

Attiecībā uz savu izcelsmi un reliģisko audzināšanu šie brāļi atradās līdzīgā stāvoklī. Abi bija grēcinieki un abi atzina Dieva prasības attiecībā uz Viņa godāšanu un pielūgšanu. Pēc ārējā izskata viņu reliģija līdz zināmam punktam bija līdzīga, bet tālāk jau atšķirība starp abiem bija ļoti liela.

"Ticības spēkā Ābels ir nesis Dievam labāku upuri nekā Kains (..)" (Ebr. 11:4) Ābels ņēma vērā atpestīšanas lielos pamatprincipus. Viņš sevi atzina par grēcinieku un saprata, ka grēks un tā alga — nāve tam neļauj tuvoties Dievam. Viņš pienesa nokauto upuri, ziedoto dzīvnieku, tādā veidā atzīdams pārkāptā likuma prasības. Redzot izlietās asinis, viņš raudzījās uz Upuri nākotnē — pie krusta Golgātā mirstošo Jēzu un, uzticēdamies šai paredzētajai atpirkšanas maksai, saņēma apliecinājumu, ka ir taisns un viņa upuris tiek pieņemts.

Kainam bija tādas pašas iespējas iepazīties un ņemt vērā šīs svarīgās atziņas. Viņš nekļuva par patvaļīgas rīcības upuri, jo nebija tā, ka viens brālis no Dieva būtu nolemts pieņemšanai, otrs — pazūšanai. Tikai Ābels izvēlējās ticību un paklausību, bet Kains neticību un pretošanos. Tas arī izšķīra visu lietu.

Kains un Ābels pārstāv divas ļaužu šķiras, kas pasaulē pastāvēs līdz pat laika galam. Viena šķira sev par labu [73] izlieto par grēkiem nozīmēto Upuri; otra — iedrošinās pajauties tikai uz saviem personīgajiem nopelniem; viņu upurim trūkst dievišķās starpniecības spēka, un tāpēc tas cilvēkam nenodrošina Dieva labvēlību. Mūsu pārkāpumi var tikt piedoti vienīgi pateicoties Jēzus nopelnam. Kas domā, ka var iztikt bez Kristus asinīm, ka tiem nav vajadzīga Dieva žēlastība vai ka Viņa labvēlību var iemantot ar personīgiem darbiem, tie pieļauj tādu pašu kļūdu, kā Kains. Ja viņi nepieņem šķīstījošās asinis, tad paliek zem lāsta, jo vienkārši nav citas iespējas, kā varētu atbrīvoties no grēka verdzības.

Dieva pielūdzēju grupa, kas seko Kaina piemēram, aptver pasaules iedzīvotāju lielāko daļu, jo gandrīz katra nepareiza reliģija ir dibināta uz tādiem pašiem pamatlikumiem, ka cilvēka izglābšanās atkarīga no viņa paša pūlēm. Daži apgalvo, ka cilvēcei vajadzīga nevis atpestīšana, bet attīstība, ka tā pati var kļūt cēlāka, svētāka un pati spēj atjaunoties. Tāpat kā Kains, kas ar savu upuri, kur nebija ziedotas asinis, gribēja iegūt Dieva labvēlību, tā šie ļaudis grib pacelt cilvēku līdz dievišķai pilnībai, nepievēršot uzmanību Kristus atpirkšanas darbam. Stāsts par Kainu rāda, kādi būs rezultāti. Tas rāda, kā cilvēkam klājas bez Kristus. Cilvēcei pašai nav spēka atdzimt. Tā netiecas uz augšu, uz dievišķo, bet gan uz leju, uz sātānisko. Kristus ir mūsu vienīgā cerība. "Nav pestīšanas nevienā citā, jo nav neviens cits vārds zem debess cilvēkiem dots, kurā mums lemta pestīšana." (Ap. d. 4:12)

Patiesa ticība, kas pajaujas vienīgi uz Kristu, saskaņosies ar visām Dieva prasībām. No Ādama laikiem līdz pat mūsu dienām lielās cīņas degpunktā ir prasība paklausīt Dieva likumiem. Visos laikos ir bijuši cilvēki, kas pārkāpj dažus Dieva baušļus un tomēr apgalvo, ka tiem ir tiesības uz Dieva labvēlību. Bet Raksti paskaidro, ka tieši darbi ticību dara pilnīgu. (Skat. Jēk. 2:4) Bez paklausības darbiem "ticība ir nedzīva". "Kas saka: es esmu viņu atzinis, bet netur viņa baušļus, ir melis, un viņā nav patiesības."

(1. Jāņa 2:4)

Redzot, ka viņa upuris tiek atmests, Kains kļuva dusmīgs uz Dievu un Ābelu; viņš dusmojās, ka Kungs dievišķi noteiktā upura vietā nepieņēma cilvēka pienesto aizvietošanu un ka [74] Ābels atrada par labāku paklausīt Dievam un negribēja pievienoties viņa dumpīgajai rīcībai. Lai gan Kains neņēma vērā Dieva pavēli, tomēr Kungs viņu neatstāja. Viņš vēl gribēja runāt ar vīru, kurš bija rīkojies tik neprātīgi. Kungs Kainam sacīja: "Kāpēc tu esi apskaities? Kāpēc tavš vaigs raugās nikni?" (1. Moz. 4:6) Ar eņģeli tika sūtīta dievišķā brīdinājuma vēsts: "Vai nav tā: ja tu esi labs, tu savu galvu vari pacelt, bet, ja tu dari ļaunu, tad grēks ir tavu durvju priekšā un tīko pēc tevis(..)" (1. Moz. 4:7) Kainam pašam vajadzēja izvēlēties. Ja viņš palautos uz apsoltā Pestītāja nopelnu un paklausītu Dieva norādījumiem, tad varētu baudīt Dieva labvēlību. Bet, ja gribēja palikt neticībā un pārkāpumos, tad nav iemesla sūdzēties, ka Dievs to atmetis.

Grēka atzīšanas vietā Kains turpināja kurnēt par Dieva netaisno rīcību un nodoties skaudībai un naidam pret Ābelu. Dusmās viņš brālim izsacīja pārmetumus un centās arī to ieraut cīņā pret Dievu. Pazemīgi un tomēr noteikti un bezbailīgi Ābels nostājās par Dieva taisnību un laipnību. Viņš rādīja Kainam, kur tas kļūdās, un centās pārliecināt, ka ne Dievs, bet viņš ir rīkojies nepareizi. Ābels stāstīja, cik Dievs ir līdzcietīgs, saudzējot viņu vecākus, kur Kungs tos tūlīt varēja sodīt ar nāvi, un ka Viņš mīl cilvēkus, jo citādi nedotu savu nevainīgo svēto Dēlu, lai tas ciestu viņu vietā. Bet tas viss Kaina dusmas tikai pavairoja.

Saprāts un sirdsapziņa viņam teica, ka Ābelam taisnība, bet viņš apskaitās, ka brālis, kas bija radis klausīt viņa padomam, tagad uzdrošinājās domāt savādāk. Kains dusmojās, ka Ābels tam nepievienojās dumpīgajā gājienā pret Dievu, un tādēļ niknuma uzplūdus savu brāli nogalināja.

Kains neieredzēja un nogalināja brāli ne tāpēc, ka Ābels viņam būtu nodarījis ko ļaunu, bet gan "tāpēc, ka viņa darbi bija ļauni un viņa brāļa darbi taisni". (1. Jāņa 3:12) Tieši tādēļ bezdievīgie visos laikos ienīst tos, kas ir labāki par viņiem. Ābela paklausība un nesatricināmā uzticība bija Kainam kā pastāvīgs pārmetums. "Jo ikviens, kas dara ļaunu, ienīst gaismu un nenāk pie gaismas, lai viņa darbi netiktu atklāti." (Jāņa 3:20) Jo spožāka ir gaisma, ko izstaro uzticīgo Dieva kalpu raksturs, jo redzamāk atklājas bezdievīgo grēki un jo noteiktākas kļūst viņu pūles iznīcināt tos, kas traucē viņu mieru.

Ābela nogalināšana bija pirmais piemērs ienaidam, kas [77] pēc Dieva norādījuma pastāvēs starp čūsku un sievas sēklu, — starp sātānu un tā pavalstniekiem no vienas puses un Kristu un Viņa piekritējiem no otras. Ar cilvēku pirmo grēku sātāns ieguva virsvaldību pār visu cilvēci, bet Kristus sagādāja iespēju šo jūgu nomest. Katru reizi, kad kāda dvēsele, ticot uz Dieva Jēru, atsakās grēkot, tūlīt iedegas sātāna dusmas. Ābela svētā dzīve liecināja pret sātāna apgalvojumu, ka cilvēkam nav iespējams ievērot Dieva likumus. Kad Kains, ļaunā gara skubināts, redzēja, ka nevar valdīt pār Ābelu, viņš tā apskaitās, ka nonāvēja savu brāli. Un yisur, kur vien kāds nostāsies par Dieva likumu taisnīgumu, tur pret viņu atklāsies tas pats gars. Šis gars Kristus mācekļiem visos laikos ir gatavojis un aizdedzinājis sātus. Sos cietsirdības darbus pār Kristus sekotājiem izsauca sātāns un viņa pulki tādēļ, ka vairs nespēj tos pakļaut savai gribai. Tas ir uzvarētā ienaidnieka niknums. Katrs Jēzus mocekļis ir miris kā uzvarētājs. Praviētis saka: "Viņi to (veco čūsku, to sauc par velnu un sātānu) uzvarējuši ar Jēra asinīm un ar savas liecības vārdū un nav savu dzīvību milējuši līdz nāvei." (Atkl. 12:11,9)

Par savu noziegumu slepkava Kains drīz tika saukts pie atbildības. "Un Dievs sacīja uz Kainu: "Kur ir Ābels, tavš brālis?" Tas atbildēja: "Es nezinu; vai tad es esmu sava brāļa sargs?" (1. Moz. 4:9) Kains tik tālu aizgāja savā grēkā, ka pazaudēja sajēgu par Dieva pastāvīgo klātbūtni, par Viņa varenību un neierobežotajām zināšanām. Lai slēptu savu vainu, tas ķērās pie meliem.

Atkal Kungs runāja uz Kainu: "Ko tu esi darījis? Tava brāļa asinis brēc uz Mani no zemes." (1. Moz. 4:10) Dievs Kainam deva izdevību atzīt savu grēku. Tam bija laiks visu pārdomāt. Viņš apzinājās sava darba nežēlību un arī melus, ko bija lietojis tā slēpšanai, tomēr vēl arvien palika dumpīgi noskaņots, un tad spriedums vairs nevilcinājās. Dievišķā balss, kura bija dzirdama lūdzot un aicinot, tagad izteica briesmīgus vārdus: "Tādēļ tu būsi nolādēts zemes virsū, kurai bija jāatver sava mute, lai no tavām rokām saņemtu tava brāļa asinis. Kad tu zemi apstrādāsi, tā tev turpmāk vairs nedos savu spēku; tekulis un bēgulis tu būsi virs zemes." (1. Moz. 4:11,12)

[78] Neskatoties uz to, ka Kains par savu noziegumu bija pelnījis nāvi, žēlīgais Radītājs saudzēja viņa dzīvību un dāvāja izdevību nožēlot grēkus un atgriezties. Bet Kains dzīvoja, lai tikai vēl vairāk apcietinātu savu sirdi, lai nostiprinātu sacelšanos pret dievišķo autoritāti un kļūtu par vadoni veselai rindai bezkaunīgu, izvirtušu grēcinieku. So atkritēju vadīja sātāns, lai kārdinātu citus, un viņa

iespaids un piemērs darīja savu demoralizējošo darbu, līdz beidzot zeme kļuva tik samaitāta un pārpildīta ar varas darbiem, ka tās bojāēja vairs nebija atliekama.

Saudzēdams pirmā slepkavas dzīvību, Dievs visam Universam deva uzskatāmu mācību par lielo cīņu. Kaina un viņa pēcnācēju tumšā vēsture rādīja, kādas būtu sekas, ja Kungs grēciniekiem ļautu dzīvot mūžīgi, nepaklausot dievišķajiem likumiem. Izmantojot Dieva lēnprātību, grēcinieki savos noziegumos kļuva arvien bezkaunīgāki un izaicinošāki. Piecpadsmit gadsimtus pēc tam, kad par Kainu tika izteikts spriedums, viss Universs kļuva par lieciniekiem viņa iespaida un piemēra augļiem, kad zemi pārplūdināja nešķīstība un noziegumi. Tas pierādīja, ka Dieva likumu pārkāpējiem, kritušajiem cilvēkiem paredzētais nāves spriedums ir taisnīgs un arī žēlīgs. Jo ilgāk tie dzīvoja savos grēkos, jo negantāki un izvirtušāki kļuva. Dievišķais spriedums, kas pārtrauca ļaunuma izplatīšanos un atbrīvoja pasauli no to cilvēku iespaida, kas ar savu sacelšanos bija nocietinājušies pret Dievu, drīzāk gan bija svētība nekā lāsts.

Sātans pastāvīgi strādā, lai ar nenogurstošu enerģiju tūkstoš veidos nepareizi attēlotu Dieva raksturu un Viņa pārvaldes kārtību. Ar plašiem, labi organizētiem plāniem un apbrīnojamu spēku viņš pasaules iedzīvotājus cenšas noturēt savos maldos. Dievam, kas ir bezgalīgs un visu zinošs, kas galu redz jau sākumā, visi pasākumi attiecībā uz ļaunumu bija ļoti aptveroši un tālu ejoši. Viņš vēlējās sacelšanos ne tikai apspiest, bet visam Universam atklāt šīs sacelšanās raksturu. Un Dieva plāni ar savu attīstību parādīja tiklab Viņa taisnību kā žēlsirdību un pilnīgi attaisnoja Viņa gudro rīcību ar ļaunumu.

Citu pasaulu svētās būtnes ar interesi sekoja notikumiem virs zemes. Pasaules stāvoklī pirms Plūdiem viņi saskatīja tās pārvaldīšanas sistēmas sekas, kādu Lucifers centās ieviest Debesīs, atmetot Kristus autoritāti un Dieva likumus. Sajos patvaļīgajos pirmsplūdu grēciniekos viņi redzēja [79] sātana iespaida augļus pie būtnēm, kas viņam padodas. "Cilvēku (...) sirdsprāts un tieksmes ikdienas vērsās uz ļaunu." (1. Moz. 6:5) Visas izjūtas, visas dziņas un tieksmes cinījās pret dievišķajiem šķīstuma, miera un mīlestības pamatlukumiem. Tas bija drausmīgs pagrimšanas piemērs, kas radās no sātana viltīgās gudrības, kad tas Dieva radījumus centās atbrīvot no Viņa svēto likumu ierobežojumiem.

Lielajai cīņai vēl tālāk attīstoties, Dievs vēlas parādīt savu pārvaldes likumu un pamatnoteikumu raksturu, kurus nepareizi iztulkojis sātans un visi viņa pieviltie. Beidzot Kunga taisnīgumu atzīs visa pasaule, lai gan šī atziņa tad dumpiniekus vairs nevarēs glābt. Kad Viņa lielais plāns soli pa solim tuvosies savam galīgajam piepildījumam, Dievs beidzot iegūs visa Universa piekrišanu un atbalstu. Arī sacelšanās galīgo likvidēšanu visi atzīs kā taisnīgu un pareizu rīcību. Atklāsies, ka tie, kas atmetuši dievišķos priekšrakstus, ir nostājušies sātana pusē cīņā pret Kristu. Kad šīs pasaules kungs tiks tiesāts un visi tā piekritēji dalīsies viņa liktenī, tad viss plašais Universs kā šī sprieduma liecinieki paziņos: "Lieli un brīnišķīgi ir Tavi darbi, Kungs Dievs, Visuvaldītāj; taisni un patiesi tavi ceļi, tautu ķēniņ!" (Atkl. 15:3)

SETS UN ĒNOHS

[80] Ādamam tika dots vēl cits dēls, kuram vajadzēja kļūt par dievišķā apsollījuma un garīgās pirmdzimtības tiesību mantinieku. So dēlu nosauca vārdā Sets, kas nozīmē "norādītais" vai "atbildinājums". "Jo Dievs man ir devis citu dēlu pēc Ābela, jo to nokāva Kains," teica Ieva. (1. Moz. 4:25) Sets augumā bija staltāks par Kainu un Ābelu un vairāk līdzinājās Ādamam, nekā viņa citi dēli. Tam bija cēls raksturs, un viņš staigāja Ābela pēdās. Taču no dabas viņš vairs nesaņēma mantojumā tādās spējas, kādas bija saņēmis Kains. Attiecībā uz Ādama radīšanu teikts: "Kad Dievs radīja Ādamu, Viņš to radīja Dieva līdzībā", bet pēc grēkā krišanas Ādams "dzemdina dēlu, kas bija viņam līdzīgs." (1. Moz. 5:1,3) Ādams tika radīts bez grēka, pēc Dieva līdzības, bet Sets, tāpat kā Kains, mantoja savu kritušo vecāku dabu. Tomēr viņš saņēma arī atziņu par Pestītāju un tika pamācīts izprast taisnību. Dieva žēlastībā tas Kungam kalpoja un Viņu godāja, pūlēdamies, kā arī Ābels to būtu darījis, ja dzīvotu, veidot grēcīgo cilvēku sirdsapziņu, lai tie pagodinātu Dievu un paklausītu savam Radītājam.

"Un arī Setam piedzima dēls, un viņš nosauca to vārdā Ēnošs. Tas sāka piesaukt Dieva vārdu." (1. Moz. 4:26) Uzticīgie jau līdz tam laikam arī bija pielūguši Dievu, bet, cilvēkiem vairojoties, atšķirība starp abām grupām kļuva arvien jūtāmāka. No vienas puses tika parādīta atklāta uzticība Dievam, bet no otras — atklāta nicināšana un nepaklausība. Pirms grēkā krišanas mūsu pirmie vecāki svētīja Ēdenē iecelto Sabatu; viņi to turpināja ievērot arī pēc izraidīšanas no Paradīzes. Viņi bija baudījuši rūgtos nepaklausības augļus un piedzīvojuši to, ko agrāk vai vēlāk piedzīvos ikviens, kas min kājām Dieva baušļus, — ka Kunga priekšraksti ir svēti un negozāmi un pārkāpumi noteikti tiek sodīti. Sabatu godāja visi Dievam uzticīgie Ādama bērni, bet Kains un viņa pēcnācēji negodāja [81] dienu, kurā Dievs bija dusējies. Darbam un atpūtai viņi izvēlējās paši savu laiku, neņemot vērā skaidri izteikto Jehovas pavēli.

Dieva nolādēts, Kains aizgāja no sava tēva mājām. Vispirms viņš izvēlējās zemkopja darbu un šajā laikā dibināja pilsētu, kuru nosauca sava vecākā dēla vārdā. Viņš bija atstājis Dieva klātbūtni un atmetis apsolījumus par atjaunotu Ēdeni, lai meklētu sev īpašumus un prieku ar lāstu apkrautajā zemē. Ar to Kains nostājās tās lielās cilvēku šķiras priekšgalā, kas pielūdz šīs pasaules dievu. Viņa pēcnācēji izcēlās ar pasākumiem, kas saistījās tikai uz šo pasauli un materiālo labklājību, bet Dieva esamību tie neņēma vērā un ignorēja Radītāja nodomus attiecībā uz cilvēku. Pie slepkavības nozieguma, ko iesāka Kains, tā ciltskoka piektais pēcnācējs Lamehs vēl pievienoja klāt daudzsievību un ar lielīgu spītību atzina Dievu tikai tāpēc, ka saskatīja sev drošību Kaina atreibšanas aizliegumā.

Ābels bija dzīvojis gana dzīvi, mitinādamies teltīs vai vienkāršos mājokļos, un arī Seta pēcnācēji sekoja šim piemēram, uzlūkodami sevi kā "svešiniekus un piemānotājus virs zemes". (Ebr. 11:13)

Kādu laiku šīs abas cilvēku grupas dzīvoja atsevišķi. Kaina ciltis, izplešoties no savas pirmās apmešanās vietas, ieklīda līdzenumos un ielejās, kur dzīvoja Seta bērni, un pēdējie, lai izbēgtu no viņu aptraipošā iespaida, pārcēlās uz pastāvīgu dzīves vietu kalnos. Kamēr tie palika šķirti, viņu Dieva pielūgšanā viss bija tīrs un skaidrs. Bet laika gaitā Seta pēcnācēji pamazām uzdrošinājās sajaukties ar ieleju iemītniekiem. Šāda satiksme izraisīja visjaunākās sekas. "Tad Dieva dēli vēroja, ka cilvēku meitas bija skaistas (...)" (1. Moz. 6:2) Kaina meitu skaistuma pievilkti, Seta bērni apprecējās ar tām un izsauca pār sevi Dieva nepatiku. Daudzi Dieva pielūdzēji ar pastāvīgiem vilinājumiem tika pavedināti uz grēku un pazaudēja savu īpatnējo svēto raksturu. Sajaucoties ar samaitātajiem cilvēkiem, viņi garā un darbos palika tiem līdzīgi; tika pārkāptas septītā baušļa robežas, un tie "ņēma sievas, kādas gribēja". Seta bērni gāja "Kaina ceļu" (Jūda 11), viņu domas pievērsās pasaulīgai labklājībai, pasaulīgiem priekiem, un Dieva baušļi vairs [82] netika ņemti vērā. "Jo, pazīdami Dievu, viņi to nav turējuši godā kā Dievu, (...) bet savos spriedumos krituši nīcības gūstā (...)", tāpēc arī "Dievs viņiem licis krist necienīgās tieksmēs (...)" (Rom.1:21,28) Tā grēks izplatījās pār zemi kā nāvīga spītība.

Gandrīz tūkstoš gadus kā grēka seku liecinieks starp cilvēkiem dzīvoja Ādams. Viņš uzticīgi pūlējās apturēt ļaunuma straumi. Tam bija pavēlēts mācīt saviem pēcnācējiem Kunga ceļus, un viņš arī augstu vērtēja Dieva dotās atklāsmes un stāstīja par tām nākamajām paaudzēm. Saviem bērniem un bērnu bērniem līdz devītajam augumam viņš aprakstīja cilvēka svēto un laimīgo stāvokli Paradīzē, atkārtodams savas krišanas stāstu un runādams par ciešanām, ar kurām Dievs viņu mācījis, cik nepieciešama stingra Viņa likumu ievērošana, viņš tiem izskaidroja arī glābšanai domātos žēlastības pilnos pasākumus. Bet tikai nedaudzi ņēma vērā viņa vārdus. Bieži nācās sastapties ar rūgtiem pārmetumiem par grēku, kas viņa pēcnācējiem bija nesis tādas bēdas.

Ādama dzīvi raksturoja sāpes, pazemošanās un savas vainas apziņa. Atstājot Ēdeni, viņu ar šausmām pildīja domas par nāvi. Pirmo reizi ar tās īstenību viņš iepazinās, kad Kains, viņa pirmdzimtais dēls, kļuva par sava brāļa slepkavu. Smagu sirdsapziņas pārmetumu nomākts par izdarīto grēku un divkārt aplaupīts ar Ābela nāvi un Kaina atmešanu, Ādams saliecās zem bēdu nastas. Ap sevi viņš redzēja visu aptverošo samaitātību, kurai beidzot vajadzēja izsaukt pasaules bojāeju ūdensplūdus, un, lai gan nāves spriedums, ko Radītājs pār viņu izteica, sākumā šķita briesmīgs, tomēr gandrīz tūkstoš gadus vērojot grēka sekas, viņš saprata, ka tā ir Dieva žēlastība, ja šai sāpju un ciešanu dzīvei tiek darīts gals. Neskatoties uz bezdievību, kāda valdīja pirmsplūdu laikā, — šis laikmets tomēr nebija nezināšanas un barbarisma laiks, kā to bieži uzskata. Cilvēkiem bija dota iespēja sasniegt augstāko tikumisko un garīgo stāvokli. Viņiem piemiņa lieli miesīgie un intelektuālie spēki un tādas priekšrocības reliģisko un vispārzinātnisko atziņu iegūšanai, kam nav līdzīgu. Tā ir kļūda domāt, ka ilgā mūža cilvēkiem prāts attīstījies vēlu; viņu garīgie spēki nobrieda ātri un, ja tie bija dievbijīgi un dzīvē saskaņojās ar Kunga prātu, tad zināšanas un gudrība palielinājās visā viņu dzīves laikā. Ja mūsu laika slaveniem zinātniekiem tagad blakus varētu nolikt tā paša vecuma pirmsplūdu laika cilvēkus, tad būtu redzams, cik daudz mūsdienu ļaudis atpaliek gan garīgā, gan fiziskā spēka ziņā. Tādos pašos apmēros, kā gadu gaita mazinājusi cilvēku miesīgos spēkus, ir mazinājušās arī viņu garīgās spējas.

Ir ļaudis, kas nododas studijām no divdesmitā līdz piecdesmitajam dzīvības gadam, un pasaule apbrīno viņu sasniegumus. Bet cik niecīgi ir viņu panākumi, salīdzinot ar to cilvēku sasniegumiem, kas savus miesīgos un garīgos spēkus attīstījuši gadsimtiem ilgi!

Taisnība, ka jauno laiku cilvēkiem ir priekšrocība saņemt savu senču sasniegumus. Vīri ar varenu prātu, kas plānojuši, studējuši, rakstījuši, ir atstājuši savus darbus nākamām paaudzēm. Bet cik daudz lielākas priekšrocības attiecībā uz cilvēciskajām zināšanām bija seno laiku ļaudīm! Gadsimtiem ilgi pie viņiem atradās tas, kas tika radīts pēc Dieva līdzības un kuru pats Radītājs atzina par "labu" — vīrs, kuru attiecībā uz materiālo pasauli visās gudrībās bija mācījis Dievs.

Ādams no Kunga uzzināja visu radīšanas vēsturi. Viņš pats redzēja deviņu gadsimtu notikumus un savās atziņās dalījās ar pēcnācējiem. Pirmsplūdu laika cilvēkiem nebija grāmatu, viņiem nebija nekādu rakstītu ziņu, bet līdz ar lielajiem fiziskajiem un garīgajiem spēkiem tiem bija stipra atmiņa, un viņi spēja aptvert un paturēt prātā tiem nodotās atziņas un savukārt visā pilnībā darīt tās zināmas saviem pēcnācējiem. Gadsimtiem ilgi uz zemes vienlaicīgi dzīvoja septiņas paaudzes, kas deva iespēju vienam ar otru visu pārrunāt, un katrs varēja citu cilvēku zināšanas un pieredzi izmantot savā labā.

Nekad vairs nav bijis līdzīgas priekšrocības, kādu baudīja šī laika cilvēki, par Radītāja darbiem mācoties no paša Dieva. Tas ne tuvu nebija reliģiskas tumsības laikmets, bet gan lielas apgaismības laiks. Visa pasaule varēja uzklaut Ādama pamācības, un tiem, kas Kungu bijās, kā skolotāji kalpoja arī Kristus un eņģeļi. Kā kluss patiesības liecinieks stāvēja Dieva dārzs, kas vēl daudzus gadsimtus palika pie cilvēkiem. Ķerubu apsargātajos Paradīzes vārtos atklājās Dieva godība, [84] un turp devās pirmie Dieva pielūdzēji. Tur viņi cēla altārus un pienesa savus upurus. Seit upurēja arī Kains un Ābels, un šeit zemē nonāca Dievs, lai ar viņiem satiktos.

Neviens skeptiķis tad nevarēja noliegt Ēdenes pastāvēšanu, jo tā atradās tieši acu priekšā, bet ieeju liedza sargājošie eņģeļi. Neviens nevarēja apstrīdēt radīšanas kārtību, dārza nozīmi un stāstu par abiem kokiem, kas tik cieši saistījās ar cilvēku likteni. Dieva esamība un lielā autoritāte, Viņa likumu nepieciešamība — bija patiesības, kuras cilvēkiem Ādama dzīves laikā bija grūti apšaubīt.

Neskatoties uz pieaugošo bezdievību, vienmēr pastāvēja svētu vīru cilts līnija, kuri savienībā ar Dievu dzīvoja cēlu un tikumisku dzīvi, it kā viņi satiktos ar Debesīm. Tie bija vīri ar milzīgām prāta spējām un brīnišķīgām zināšanām. Viņiem bija liels, svēts uzdevums — attīstīt taisnu raksturu un mācīt dievbijību ne tikai sava laika cilvēkiem, bet arī nākamajām paaudzēm. Svētajos Rakstos ir minēti tikai nedaudzi no šiem izcilajiem ļaudīm, bet uzticīgi liecinieki un patiesi pielūdzēji Dievam ir bijuši visos laikmetos.

Par Ēnohu teikts, ka viņš dzīvoja sešdesmit piecus gadus un dzemdināja dēlu. Pēc tam viņš staigāja ar Dievu vēl trīs simt gadus. Arī savā agrīnajā dzīves posmā Ēnohs mīlēja un bijās Dievu un turēja Viņa baušļus. Viņš piederēja pie svētās līnijas, kas sargāja īsto ticību. Viņš bija viens no apsolutās sēklas ciltstēviem. No Ādama mutes dzirdēdams drūmo grēkā krišanas stāstu, kā arī priecīgo vēsti par Dieva žēlastību, kas izteikta Viņa apsolutījumā, viņš paļāvās uz nākamo Pestītāju. Bet pēc pirmā dēla piedzimšanas Ēnohs dzīvē sasniedza augstākos piedzīvojumus; viņa attiecības ar Dievu kļuva vēl sirsnīgākas. Viņš vēl skaidrāk izprata savas Dieva bērna personīgās saistības un atbildību. Redzot bērna mīlestību uz savu tēvu, viņa vienkāršo uzticēšanos tā aizsardzībai un pats izjūtot dziļo, sirsnīgo maigumu pret savu pirmdzimto dēlu, viņš saņēma dārgu mācību par brīnišķo Dieva mīlestību pret cilvēkiem, kas atklāta Viņa Dēla dāvināšanā, un par to paļāvību, kādā Dieva bērni var uzticēties savam Tēvam. Kristū atklātā bezgalīgā, neizdibināmā Dieva mīlestība kļuva par viņa pārdomu priekšmetu dienām un naktīm, un ar visu dvēseles degsmi viņš mēģināja šo mīlestību nest tālāk cilvēkiem, starp kuriem dzīvoja.

Ēnohs ar Dievu nestaigāja kaut kādā transa stāvoklī [85] vai atklāsmē, bet visos savas ikdienas dzīves pienākumos. Viņš nekļuva par vientuli, pilnīgi noslēdzoties no pasaules, jo viņam šajā zemē bija Dieva noteikts uzdevums. Savā ģimenē un satiksmē ar cilvēkiem kā vīrs un tēvs, kā draugs un pilsonis viņš palika stingrs, nelokāms Dieva kalps.

Viņa sirds bija saskaņā ar Dieva prātu, jo, kad "divi kopā staigā, vai tad tie nav savā starpā jau iepriekš sarunājušies?" (Amosa 3:3) Un šī svētā staigāšana turpinājās trīs simt gadus. Nav daudz kristiešu, kuri staigātu nopietnāk un svētāk, zinot, ka viņiem dzīvošanai atlicis pavisam īss laiks vai ka Kristus atnākšana ir jau pie durvīm. Bet, gadsimtiem aizritot, Ēnoha ticība kļuva tikai vēl stiprāka un viņa mīlestība vēl dedzīgāka.

Ēnohs bija vīrs ar spēcīgu, augsti izglītotu prātu un plašām zināšanām; Dievs viņu pagodināja ar sevišķām atklāsmēm. Tomēr, atrazdamies pastāvīgā satiksmē ar Debesīm un ik brīdī izjūtot dievišķo vareņību un pilnību, viņš vienmēr palika viens no vispazemīgākajiem cilvēkiem. Jo ciešāka izveidojās viņa savienība ar Dievu, jo dziļāka bija arī personīgā vājuma un nepilnības sajūta.

Pieaugošās bezdievības un jaunuma apbēdināts un baidīdamies, ka citu neticība nemazina viņa paša godbijību pret Dievu, Ēnohs izvairījās no pastāvīgas satiksmes ar šiem cilvēkiem un daudz laika pavadīja vienatnē, kur nodevās pārdomām un lūgšanām. Tā viņš staigāja ar Dievu un centās arvien labāk izprast Kunga prātu, lai varētu to izpildīt. Lūgšana viņam bija kā dvēseles elpa. Viņš dzīvoja tiešā Debesu atmosfērā.

Ar svēto eņģeļu starpniecību Dievs Ēnoham atklāja savu nodomu iznīcināt pasauli Plūdus, kā arī vēl skaidrāk izklāstīja visu atpestīšanas plānu. Praviešu Gara skatījumā Viņš to vadīja cauri paaudzēm, kam nāksies dzīvot pēc grēka Plūdiem, un rādīja lielos notikumus, kas saistījās ar Kristus otro nākšanu un pasaules galu.

Ēnohu satrauca arī nāves jautājums. Viņam šķita, ka taisnie, tāpat kā bezdievīgie, kļūst par pišļiem un ka tas būs viņu gals. Tam bija grūti iedomāties taisno dzīvi pēc nonākšanas kapā. Praviētiskās atklāsmēs viņš saņēma norādījumus par Kristus nāvi, kur tika rādīta arī Kunga nākšana godībā, visu svēto eņģeļu pavadībā, lai atbrīvotu savus ļaudis no kapa varas. Viņš redzēja pasaules samaitāto stāvokli tad, kad [86] Kristum būs jāparādās otro reizi, — ka tajā laikā virs zemes dzīvos lielīga, uzpūtīga un stūrgalvīga paaudze, kas aizliegs vienīgo Dievu un Kungu, Jēzu Kristu, mīdīs kājām baušļus un nicinās atpirkšanas darbu. Viņš redzēja taisnos, vainagotus ar slavu un godu, un bezdievīgos, aizdzītus no Kunga vaiga un uguns liesmu aprītus.

Ēnohs kļuva par patiesības sludinātāju, stāstīdams ļaudīm, ko Kungs viņam atklājis. Kas bijās Dievu, tie uzmeklēja šo svēto vīru, lai klausītos pamācības un piedalītos lūgšanās. Viņš darbojās arī atklāti, nesdams Dieva vēsti visiem, kas vien vēlējās uz klausīt biedinošos vārdus. Viņa darbība neaprobežojās tikai ar Seta bērniem. Arī tajā zemē, uz kuru Kains bija centies aizbēgt no Kunga vaiga, viņš pasludināja atklāsmē redzētās brīnīšķās lietas. Viņš sacīja: "Redzi, tas Kungs nāk ar daudz tūkstošiem savu svēto tiesāt visus un sodīt visus bezdievjus viņu bezdievīgo darbu dēļ (..)'" (Jūda 14,15)

Grēku viņš norāja bez kādām bailēm. Sludinādams sava laika ļaudīm Dieva mīlestību Kristū un aicinādams viņus atstāt savus ļaunos ceļus, viņš reizē arī nosodīja pieaugošo bezdievību un brīdināja Zemes iedzīvotājus, ka pārkāpēji noteikti saņems pelnīto sodu. Ēnohs runāja Kristus Garā. Sis Gars parādās ne tikai mīlestības, žēlastības vai aicinājuma vārdos; svētie vīri nerunāja tikai patīkamas lietas. Dievs savu sūtņu sirdīs un uz viņu lūpām liek patiesības, kas ir asas un griezīgas kā abpusēji uzasināts zobens.

Klausītāji izjuta Dieva spēku, kurā darbojās Viņa kalps. Daži ņēma vērā brīdinājumus un atstāja savus grēkus, bet lielākais vairums par svinīgo vēsti tikai zobošanās un savos bezdievīgajos ceļos kļuva vēl pārdrošāki. Pēdējās dienās Dieva kalpiem pasaulei jāsniedz līdzīga vēsts, un viņus tāpat saņems ar neticību un izsmieklu. Pirmsplūdu pasaule atmata tā cilvēka brīdinošos vārdus, kurš staigāja ar Dievu. Tāpat arī pēdējā cilts neņems vērā Dieva sūtņu brīdinājumus.

Darbojoties citu labā, Ēnohs pastāvīgi uzturēja satiksmi ar Dievu. Jo smagāks un nospiedošāks kļuva viņa darbs, jo pastāvīgākas un sirsnīgākas veidojās lūgšanas. [87] Laiku pa laikam viņš turpināja izvairīties no jebkādas sabiedrības. Kādu brīdi uzturēdamies starp ļaudīm un pamācīdams tos gan ar norādījumiem, gan priekšzīmi, tas atkal uz zināmu laiku noslēdzās vienatnē, jo viņam slāpa pēc Debesu atziņām, kuras varēja sniegt vienīgi Dievs. Sādā satiksmē ar Kungu Ēnohs arvien vairāk sāka atstarot Dieva līdzību, — viņa vaigs mirdzēja svētā gaismā, kāda apgaismoja arī Jēzus seju. Pēc Ēnoha atgriešanās no tādas satiksmes ar Dievu pat bezdievīgie ar godbijību vēroja viņa sejas izteiksmes pārvērtību.

Cilvēku ļaunums bija sasniedzis tādu pakāpi, ka pār tiem tika izteikts pazudinošs spriedums. Aizritot gadam pēc gada, cilvēku grēku straume kļuva arvien dziļāka un dziļāka un arvien tumšāki pār tiem savilkās Dieva šodības mākoņi. Tomēr ticības liecinieks Ēnohs turpināja iet savu ceļu, brīdinot, lūdzot un aicinot, cenšoties apturēt ļaunuma straumi un novērst taisnīgās atmaksas bultas. Lai gan viņa brīdinājumus nelika vērā grēcīgie, izpriecu kārie ļaudis, tomēr Ēnohs saņēma liecību, ka Dievs viņa darbu atzīst, un uzticīgi turpināja cīnīties pret visu pārvarošo ļaunumu, līdz Kungs to no grēcīgās pasaules ieveda skaidrajās Debesīs.

Pirmsplūdu laikmeta ļaudis izsmēja tā cilvēka muļķību, kurš nekrāja zeltu un sudrabu vai arī necentās pēc laicīgiem īpašumiem. Bet Ēnoha sirds tiecās pēc mūžīgiem dārgumiem. Viņš lūkojās uz Debesu pilsētu. Tas bija redzējis Kēniņu Viņa skaistumā Ciānā. Viņa domas, sirds un sarunas kavējās Debesīs. Jo lielāka kļuva bezdievība, jo dedzīgāk tas ilgojās pēc Dieva mājvietām. Būdam vēl uz zemes, viņš ticībā jau dzīvoja gaismas valstībā.

"Svētīgi sirdsšķīstie, jo tie Dievu redzēs." (Mat. 5:8) Trīssimt gadus Ēnohs tiecās pēc dvēseles skaidrības, lai nonāktu saskaņā ar Debesīm. Trīssimt gadus viņš staigāja ar Dievu. Dienu no dienas tas ilgojās pēc ciešākas savienības ar Kungu, kas kļuva arvien sirsnīgāka, līdz Dievs viņu paņēma pie sevis. Viņš bija stāvējis uz mūžības sliekšņa, tikai viens solis to šķīra no svētās, laimīgās zemes, un tad atvērās tās vārti; staigāšana ar Dievu, kas tik ilgu gadus bija kopta virs zemes, turpinājās tālāk,

un viņš kā pirmais no cilvēkiem iegāja pa svētās pilsētas vārtiem.

Uz Zemes bija jūtams šī cilvēka zaudējums. Tagad pietrūka tās balss, kas [88] dienu no dienas ļaudis bija brīdinājusi un pamācījusi. Daži no taisnajiem un arī no bezdievīgajiem, kas bija liecinieki viņa aiziešanai, palika cerībā, ka viņš atkal nogājis uz kādu no savām vientuļajām vietām, tādēļ tie, kas viņu mīlēja, sāka to meklēt, kā vēlāk praviešu bērni meklēja Eliju, bet viss velti. Tie ziņoja, ka viņš nekur nav atrodam, jo Dievs to ir paņēmis.

Ar Ēnoha pārvēršanu Dievs gribēja sniegt svarīgu mācību. Draudēja briesmas, ka cilvēki zaudēs drosmi briesmīgo seku dēļ, kuras izsauca Ādama grēks. Daudzi bija gatavi teikt: "Ko tas palīdz, ka mēs bīstamies Kungu un turam Viņa baušļus, ja pār cilvēci guļ smags lāsts un nāve ir mūsu visu daļa?" Bet mācības, kuras Dievs bija devis Ādamam, kuras atkārtoja Sets un izdzīvoja Ēnohs, izklīdēja visu tumsu un neziņu un deva cilvēkiem cerību, ka tā, kā caur Ādamu ienākusi nāve, tā caur apsolīto Pestītāju nāks mūžīgā dzīvība un nemirstība. Sātans spieda cilvēkus ticēt, ka taisniem nav nekādas algas, ne arī sods bezdievīgiem un ka cilvēkiem nav iespējams paklausīt dievišķajiem likumiem.

Bet gadījumā ar Ēnohu Kungs paskaidroja, ka "Viņš ir, un ka viņš tiem, kas Viņu meklē, atmaksā". (Ebr. 11:6) Kungs apliecināja, ko darīs to labā, kas tur Viņa likumus. Ļaudis saņēma mācību, ka Dieva baušļiem ir iespējams paklausīt, ka tiem, atrodoties pat visgrēcīgāko un samaitātāko vidū, Dieva žēlastībā iespējams turēties pretī kārdināšanām un kļūt šķīstiem un svētiem. Ēnoha piemērā viņiem tika dots pierādījums tādas dzīves svētībām. Uzņemšana Debesīs apstiprināja viņa pravietojumu patiesumu par nākotnē apsolīto algu, — par prieku, godību un nemirstību paklausīgajiem, bet lāstu, ciešanas un nāvi pārkāpējiem.

"Ticības spēkā Ēnohs tika aizrauts, tā ka viņš neredzēja nāvi (...). Jo pirms aizraušanas par viņu ir nodota liecība, ka Viņš Dievam patīcis." (Ebr. 11:5) Pasaulē, kura lielās bezdievības dēļ jau bija nolemta bojāejai, Ēnohs dzīvoja tik ciešā savienībā ar Dievu, ka tam neļāva nonākt nāves varā. Šī pravieša dievišķais raksturs liecina par svētuma stāvokli, kāds jāiegūst visiem tiem, kuri uz Kristus otrās nākšanas laiku "būs atpirkti no pasaules". (Atkl. 14:3) [89] Tad, tāpat kā pirms grēku Plūdiem, pasauli pārņēms vispārēja bezdievība. Paklausot savas samaitātās sirds tieksmēm un pasaulīgās gudrības pievilti, cilvēki sacelsies pret Debesu autoritāti. Bet Dieva ļaudis, līdzīgi Ēnoham, meklēs sirds skaidrību un pilnīgu saskaņošanu ar Viņa prātu, līdz tie atstaros Kristus līdzību. Tāpat kā Ēnohs, viņi pasauli brīdinās par Kristus otro nākšanu, par sodību, kas piemeklēs pārkāpējus, un ar svētu dzīvi un tīru valodu notiesās bezdievīgo grēkus.

Kā Ēnohs tika paņemts Debesīs pirms pasaule gāja bojā Plūdus, tāpat dzīvie taisnie tiks paņemti no pasaules, pirms to iznīcinās ugunī. Apustulis saka: "Ne visi mēs mirsim, bet visi tiksīm pārvērsti, piepeši, acumirkļi, pēdējai bazūnei atskanot." (1. Kor. 15:51,52) "Pats Kungs nāks no debesīm, kad Dievs to pavēlēs, atskanot erceņģeļa balsij un Dieva bazūnei; tad pirmie celsies tie, kas ticībā uz Kristu miruši. Pēc tam mēs, dzīvie, kas vēl pāri palikuši, kopā ar viņiem tiksīm aizrauti gaisā padebešos, pretim tam Kungam. Tā mēs būsim kopā ar to Kungu vienmēr. Ieprieciniet cits citu ar šiem vārdiem!" (1. Tes. 4:16-18)

PLŪDI

[90]

Noas dienās pār zemi gulēja divkāršs lāsts — Ādama pārkāpuma un Kaina izdarītās slepkavības dēļ. Tomēr tas vēl nebija sevišķi pārveidojis dabas ārējo izskatu. Trūdēšanas pazīmes bija acīm redzamas, bet Dieva aizgādībā zeme vēl arvien bija skaista un bagāta. Pakalnus klāja majestātiski koki, ap kuriem vijās augļu pārpilnās vīnogulāju stīgas. Plašie, dārziem līdzīgie klajumi tērpās krāšņā zaļumā un gaisu pildīja tūkstošiem ziedu jaukā smarža. Zemes augļi bija tik daudzveidīgi, ka, likās, tiem nav robežu. Koki ar savu lielumu un skaistumu, kā arī ar simetrijas pilnību tālu pārsniedza mūsdienās sastopamos. Koksne sastāvēja no smalkām šķiedrām un cietas vielas, kas stipri atgādināja akmeni un izturības ziņā tikai nedaudz no tā atpalika. Visur lielos daudzumos varēja atrast zeltu un dārgakmeņus.

Cilvēce vēl bija saglabājusi daudz pirmatnējā spēka. Tikai nedaudzas paaudzes bija pagājušas, kopš Ādams vairs nevarēja pieiet kokam, kas pagarināja cilvēka mūžu, bet tomēr to vēl arvien mēroja gadu simtiem. Ja šie ilgi dzīvojošie un apdāvinātie ļaudis būtu svētījušies, lai kalpotu Dievam, tad viņi Radītāja vārdu darītu slaveni visā zemes un atbilstu nolūkam, kādēļ tiem bija dota dzīvība. Bet viņi to nedarīja. Tajā laikā dzīvoja daudz vareni, liela auguma un spēcīgi vīri, slaveni ar savu gudrību, spējīgi veikt vissarežģītākos un brīnišķīgākos darbus, bet viņu vaina ar neierobežotu nodošanos

grēkam bija proporcionāla to gudrībai un gara spējām.

Šiem pirmsplūdu ļaudīm Dievs bija devis lielas un bagātas dāvanas, bet viņi tās izlietoja sevis pagodināšanai un svētības pārvērta lāstos, jo tām pieķērās vairāk nekā pašam svētību Devējam. Zeltu, sudrabu, dārgakmeņus un vislabākos kokus tie izlietoja savu mājvietu celšanai un iekārtošanai, cenšoties viens otru pārspēt dzīvokļu izgreznošanā un izdomas bagātībā. Nododamies izpriecām un ļaunumam, viņi [91] tiecās apmierināt vienīgi savas lepnās sirds iekāres. Nevēlēdamies Dievu ne atzīt, ne atcerēties, tie drīz vien sāka Viņu pilnīgi noliegt un Dieva vietā pielūdza dabu. Tie pagodināja cilvēka ģēniju, kalpoja savam roku darbam un mācīja bērnus locīt ceļus izgrieztu tēlu priekšā. Zaļajos laukos un vareno koku ēnā viņi iekārtoja altārus saviem elkiem. Plašās birzis, kuras visu gadu saglabāja savu lapu rotu, tika veltītas neīsto dievu pagodināšanai. Ar šīm birzīm bija savienoti grezni dārzi; pār viņu garajām līkloču alejām pāri liecās visdažādāko šķirņu augļu koki. Tos rotāja iespaidīgas statujas, un tur bija viss, kas cilvēku varēja sajūsmināt vai kalpot baudkāro ļaužu tieksmēm, vilinot viņus piedalīties elku pielūgšanā.

Cilvēki aizmirsā Dievu un pielūdza savu izdomu tēlus, kam sekoja arvien dziļāka un dziļāka pagrimšana. Dziesminieks apraksta iespaidu, kādu uz elku pielūdzējiem atstāj šo tēlu pagodināšana. Viņš saka: "Tādi pat ir arī tie, kas tos darina un kas uz tiem paļaujas." (Ps.115:8) Cilvēka prātā ir nerakstīts likums, ka mēs pārveidojamies uzlūkojot. Cilvēks nevar pacelties augstāk par to, kādi ir viņa patiesības, skaidrības un svētuma priekšstati. Ja prāts nekad netieksies augstāk par cilvēcisko līmeni, ja to ticībā nenodarbinās ar bezgalīgo mīlestību un gudrību, tad cilvēks grims arvien zemāk un zemāk. Neīsto dievu pielūdzēji savas dievības ietēra cilvēciskās vajībās un kaislībās, kas viņu rakstura paraugu padarīja līdzīgu grēcīgam cilvēkam, un sekas bija neizbēgamas. "(..) Dievs redzēja, ka cilvēku ļaunums augtin auga zemes virsū un ka viņu sirdsprāts un tieksmes ikdienas vērsās uz ļaunu. (..) Bet zeme bija Dieva priekšā izvirtsusi un pilna varas darbu." (1. Moz. 6:5,11) Dievs cilvēkiem par dzīves mērauklu bija devis savus baušļus, bet tie pārkāpa Viņa likumus, kā rezultātā sekoja visnekrietnākie grēki. Ļaunprātība bija atklāta un nekaunīga, taisnību mina dubļos un uz Debesīm pacēlās apspiesto ļaužu kļedzieni.

Pretēji Dieva sākotnējiem nodomiem, jau agri ieviesās daudzsvēība. Kungs Ādamam deva vienu sievu, ar to apliecinādams [92] savu nostāju šajā lietā. Pēc grēkā krišanas cilvēki sekoja savām grēcīgajām tieksmēm un tāpēc ātri vairojās noziegumi un ciešanas. Netika ievērotas ne laulības saites, ne īpašuma tiesības. Kas iekāroja sava tuvākā sievu vai īpašumu, ņēma to ar spēku, un ļaudis priecājās par saviem varas darbiem. Viņi uzjautrinājās, iznīcinādami dzīvniekus, un gaļas barības lietošana tos darīja vēl briesmīgākus un asinskārākus, līdz tie arī cilvēka dzīvību sāka uzlūkot ar apbrīnojamu vienaldzību.

asaule vēl atradās bērnu autos, un tomēr ļaunums jau bija sasniedzis tādu dziļumu un plašumu, ka Dievs to vairs nevarēja paciest un teica: "Es iznīcināšu no zemes virsas cilvēku, kuru Es esmu radījis (..) ." (1. Moz. 6:7) (Sk. Pielikumā, 1. piezīme.) Dievs paziņoja, ka Viņa Gars vairs nenopūlēsies ar šo grēcīgo cilti. Ja tie nemitēsies aptraipīt ar saviem grēkiem zemi un tās bagātības, tad Viņš tos ir nodomājis izdeldēt no savas radības un iznīcināt visu, ar ko bija vēlējies cilvēkus aplaimot. Viņš gribēja izdeldēt visus lauka zvērus un visu stādu valsti, kas deva tādu barības pārpilnību, un tā plašo zemi pārvērst par postažu un drupu kaudzi.

Visu pārņemošās samaitātības vidū Metuzāls, Noa un daudzi citi pūlējās uzturēt dzīvu patiesā Dieva atziņu un apturēt ļaunuma straumi. Simt divdesmit gadus pirms grēku Plūdiem Kungs, sūtīdams eņģeli, paziņoja Noam savu nodomu un uzdeva tam gatavot šķirstu. Celtniecības laikā viņam vajadzēja sludināt, ka Dievs pār zemi vedīs ūdensplūdus un iznīcinās visus bezdievīgos. Kas šai vēstij ticēs un šim notikumam sagatavosies ar nožēlu un dzīvesveida izmaiņu, tas atradīs piedošanu un tiks glābts. Ēnohs saviem bērniem jau bija stāstījis, ko Dievs viņam rādījis attiecībā uz Plūdiem, un arī Metuzāls un viņa dēli, kas vēl dzīvoja un dzirdēja Noas sludināšanu, palīdzēja viņam būvēt šo šķirstu.

Dievs Noam deva noteiktus šķirsta izmērus un paskaidroja par katras atsevišķas daļas iekārtošanu. Cilvēka gudrība tik stipru un izturīgu celtni nespētu izdomāt. Dievs veidoja plānu, un Noa to īstenoja dzīvē. Šķirsts tika būvēts kā kuģa korpuss, lai varētu peldēt ūdenī, bet zināmā mērā tomēr vairāk līdzinājās mājai. Tam bija trīs stāvi, bet tikai vienas durvis sānos. Apgaismojums tika plānots no augšas, un dažādās telpas bija tā [95] iekārtotas, lai gaiss būtu it visur. Šķirsta celšanai lietoja ciprešu koku, ko puve neskāra gadsimtiem ilgi. Šīs milzu celtnes iekārtošana bija ļoti gauss un smags darbs. Koku milzīgā lieluma un cietuma dēļ apstrādāšana prasīja daudz ievērojamāku piepūli, nekā tagad pie kuģu korpasa būves, kaut arī tā laika cilvēku spēks bija daudz lielāks. Tika darīts viss, ko cilvēks varēja darīt. Un tomēr šķirsts pats no sevis nespētu turēties pretī vētrām, kurām vajadzēja nākt pār zemi. Vienīgi Dievs varēja pasargāt savus kalpus šajos bangojošajos ūdeņos.

“Ticības spēkā Noa, dievbijīgs būdams, saņēma Dieva aizrādījumu attiecībā uz vēl neredzamo un savā gādībā uztaisīja šķirstu sava nama glābšanai; tās dēļ viņš nicināja pasauli un kļuva tās taisnības mantinieks, kas nāk no ticības.” (Ebr. 11:7) Izteikdams brīdinājumu pasaulei, Noa ar saviem darbiem liecināja, ka tic šai brīdinošajai vēstij. Tā viņa ticība kļuva pilnīga un arī citiem redzama. Viņš sniedza pasaulei piemēru, ka tic tam, ko Dievs saka. Šķirsta būvē viņš ieguldīja visu savu īpašumu. Kad Noa milzu laivu sāka celt uz sauszemes, no visām pusēm nāca ļaužu pulki, lai redzētu šo sevišķo skatu un paklausītos īpatnējā sludinātāja nopietnajos, dedzīgajos vārdos. Katrs āmura sitiens pie šķirsta būves nodeva ļaudīm svinīgu liecību.

No sākuma šķita, ka sniegto brīdinājumu pieņems daudzi, tomēr tie neatgriezās pie Dieva no visas sirds. Viņi nebija gatavi atstāt savus grēkus. Garais laika sprādis līdz Plūdu nākšanai pārbaudīja viņu ticību, un tie šo pārbaudi neizturēja. Vispārējās neticības pārspēti tie beidzot pievienojās saviem agrākajiem draugiem svinīgās vēsts atmešanā. Daži jutās dziļi aizkustināti un būtu klausījuši biedinājuma vārdus, bet visapkārt bija tik daudzi, kas smējās un zobojās, ka arī viņus pārņēma tas pats gars — pretoties žēlastības aicinājumam, un tie kļuva par drošākajiem un izaicinošākajiem smējējiem; jo neviens nav tik nesavaldīgs un neiet tik tālu savos grēkos kā tie, kuri kādreiz ir pieņēmuši gaismu, bet pēc tam nostājas pret Dieva Gara pārliecinošo iespaidu.

Ne visi tā laika cilvēki vārda tiešākajā nozīmē bija elku kalpi. Daudzi sevi uzskatīja par Dieva pielūdzējiem. [96] Tie apgalvoja, ka viņu elku bildes esot dievības attēlojums un ka cilvēki ar to iegūstot skaidrāku priekšstatu par Dievu. Šī šķira pirmā atmata Noas sludināšanu. Viņu cenšanās attēlot Dievu ar materiālo pasauli padarīja tos aklus pret Dieva majestāti un varenību; tie vairs nespēja izprast Viņa rakstura skaidrību, ne arī Viņa prasību svētumu un nemainīgumu. Jo vispārīgāks kļuva grēks, jo mazāk grēcīgs tas šķita, un beidzot tie paziņoja, ka dievišķie likumi vairs neesot spēkā, jo sodīt pārkāpējus esot pret Dieva dabu; viņi noliedza, ka zemi varētu piemeklēt Dieva sodība. Ja tā laika cilvēki būtu klausījuši Dieva likumiem, tad tie Viņa kalpa brīdinošajos vārdos pazītu Dieva balsi, bet līdz ar gaismas atmešanu viņu prāts bija tik tālu aptumsots, ka tie Noas vēsti tiešām saskatīja tikai tukšus maldus.

Ļaužu vairākums neatradās taisnības pusē. Pasaule bija atkāpusies no Dieva patiesības un Viņa likumiem un Nou uzlūkoja kā fanātiķi. Kad sātans kārdināja Ievu nepaklausīt Dievam, viņš tai teica: “Jūs nemirsiet vis.” (1. Moz. 3:4) Lielī vīri, pasaulē godāti gudri cilvēki tagad atkārtēja to pašu: “Dievs ar saviem draudiem,” tie teica, “grib mūs tikai iebiedēt, bet tie nekad nepiepildīsies. Jums nav ko baidīties, jo tāds notikums kā Zemes izpostīšana ar Dieva roku, ko Viņš pats veidojis, un to radījumu sodīšana, ko Viņš radījis, nekad nevar notikt. Esiet mierīgi, nebīstieties. Noa ir traks fanātiķis.” Un pasaule uzjautrinājās par vecā šķietami pieviltā vīra muļķību. Tā vietā, lai savu sirdi pazemotu Dieva priekšā, viņi turpināja nepaklausību un ļaunos darbus, it kā Dievs uz tiem ar sava kalpa muti nekad nebūtu runājis.

Bet Noa stāvēja kā klints vētrā. Ļaužu izsmiekla un nicināšanas apņemts, viņš izcēlās ar savu svēto godīgumu un nesatricināmo uzticību. Viņa vārdus pavadīja spēks, jo tā bija Dieva balss, kas uz cilvēkiem runāja ar sava kalpa lūpām. Viņa savienība ar Dievu darīja to stipru mūžīgajā spēkā, kad viņš simt divdesmit gadus uzticīgi biedināja tā laika ļaudis un pasludināja notikumus, kuri, cik tālu varēja spriest cilvēciskā gudrība, likās neiespējami.

Pirmsplūdu pasaule varēja liecināt, ka gadsimtiem ilgi dabas likumi nebija mainījušies. Viens gadalaiks parastā kārtībā sekoja otram. Lietus līdz šim vēl nekad nebija lijis. [97] Zemi slacināja rasa vai migla. Upes vēl nekad nebija izgājušas no saviem krastiem, bet vienmēr mierīgi plūstot savus ūdeņus droši nesa tālāk uz jūru. Stingri likumi šīs ūdens masas bija turējuši savos krastos. Bet šie prātotāji neņēma vērā Tā rokas, kas ūdeņus bija apstādinājis un sacījis: “Līdz šai vietai tu plūdīsi, bet ne tālāk (..)” (Īj. 38:11)

Kad laiks gāja un dabā nekādas redzamas pārmaiņas nenotika, vīri, kuru sirds reizēm iedrebējās bailēs, kļuva arvien drošāki. Viņi, tāpat kā daudzi šodien, domāja, ka daba stāv pāri pār Dievu, tās Radītāju, ka dabas likumi ir tik stipri, ka pat Dievs tos nevar izmainīt. Domādami, ka par Noas vēsts nepareizību liecina debess norīšu pastāvīgais mierīgums, tie šo vēsti pasaules acīs uzsvēra kā maldus, kā lielu sevis pievilšanu. Lai parādītu, ka viņi nepievērs uzmanību Dieva brīdinājumiem, tie turpināja rīkoties tāpat kā iepriekš. Viņi turpināja dzīrot un plītēt; ēda un dzēra, dēstīja un būvēja, plānoja to, kas vēl nākotnē būtu jāsasniedz, un savā bezdievībā un pārdrošajā Dieva aicinājumam nicināšanā gāja arvien tālāk, lai pierādītu, ka tiem nemaz nav bail no Mūžīgā. Viņi apgalvoja, ka, ja Noas vārdi būtu patiesība, tad arī lielie, slavenie un gudrie vīri to būtu sapratuši.

Ja pirmsplūdu laika ļaudis būtu ticējuši brīdinājumam un būtu atgriezušies no saviem ļauniem darbiem, tad arī Kungs savas dusmas būtu novērsis, kā Viņš tās vēlāk novērsa no Ninives. Bet savā

stūrgalvīgajā pretestībā, neklausīdami sirdsapziņas pārmetumiem un Dieva pravietim, šie cilvēki piepildīja savu netaisnības mēru un nobrieda iznīcināšanai.

Viņu pārbaudes laiks tuvojās beigām. Noa bija palicis uzticīgs Dieva dotajiem norādījumiem. Šķirsts un visi tā nodalījumi pēc Dieva pavēles jau bija sagatavoti un apgādāti ar pārtiku cilvēkiem un dzīvniekiem. Tagad vēl pēdējo reizi Dieva kalps vērsās pie ļaudīm ar savu svinīgo aicinājumu. Vārdos neizsakāmā līdzjutībā viņš tos lūdza meklēt patvērumu, kamēr tas vēl atrodams. Bet tie viņa vārdus atmeta tāpat kā iepriekš un turpināja smieties un zoboties.

Pēkšņi smejošais pūlis apklusa. No kalniem un mežiem šķirstam mierīgi tuvojās dažādu sugu dzīvnieki, sākot ar visniknākajiem un beidzot ar vismiermīlīgākajiem. Atskanēja vēja brāzmai līdzīgs troksnis un, lūk, no visām pusēm lidoja putni, tā ka viņu daudzums [98] pat debesis aptumšoja, un arī tie pilnīgā kārtībā iegāja šķirstā. Kamēr cilvēki Dieva pavēlei pretojās, dzīvnieki tai paklausīja. Svēto eņģeļu pavadīti, tie pa diviem "līdz ar Nou iegāja šķirstā; tēviņš un mātiņa, gluži kā Dievs Noam bija pavēlējis", bet no šķirstiem dzīvniekiem — pa septiņiem. (1. Moz. 7:9,2.) Pasaule pārņēma izbrīna un dažos pamodās pat bailes. Gudros vīrus aicināja paskaidrot šo sevišķo notikumu, bet veltīgi. Tas bija noslēpums, kuru viņi nespēja izdibināt. Tomēr cilvēki tik ilgstoši bija atmetuši gaismu un tāpēc tā nocietinājušies, ka pat šis notikums uz viņiem atstāja tikai acumirkļa iespaidu. Kad šī notiesātā cilts uzlūkoja spožo sauli un gandrīz vai Ēdenes krāšņumā tērpto zemi, tie uznākušās bailes aizdzina ar nesavaldīgām izpriecām un varas darbiem, šķiet, burtiski izaicinot pār sevi jau atmodinātās Dieva dusmas.

Dievs Noam pavēlēja: "Ej šķirstā tu un viss tavs nams, jo Es esmu vērojis, ka tu esi Manā priekšā taisns šinī ciltī." (1. Moz. 7:1) Pasaule atmeta brīdinājumus, bet Noas iespaids un priekšzīme nāca par svētību viņa ģimenei. Kā atalgojumu par uzticību un godīgumu, Dievs līdz ar to izglāba visus viņa ģimenes locekļus. Ak, kāds paskubinājums vecākiem!

Grēcīgajai ciltij žēlastības laiks bija beidzies. Lauka zvēri un debess putni bija atraduši patvēruma vietu. Noa un viņa ģimene iegāja šķirstā, "un Kungs aizslēdza durvis". Atspīdēja žilbinoši spoža gaisma, un godības mākonis, spilgtāks par zibeni, nonāca no debesīm un palika pār ieeju šķirstā. Neredzamas rokas lēnām aizvēra masīvās durvis, kuras šķirstā esošiem cilvēkiem no iekšpuses nebija iespējams aizslēgt. Noa tagad bija drošībā, bet tie, kas atmeta Dieva žēlastību, atstāti ārpusē, bez iespējas atrast patvērumu šķirstā. Durvīm uzlika Debesu zīmogu. Dievs tās bija aizslēdzis un vienīgi Dievs varēja atkal atvērt. Tā būs arī tad, kad Kristus, pirms savas nākšanas debesu padebešos, pārtrauks starpniecības darbu grēcinieku labā, tad žēlastības durvis tiks aizslēgtas. Dievs savā mīlestībā vairs nesavaldīs bezdievīgos un sātānam būs dota pilna vara pār tiem, kas noraidījuši Kunga labvēlību. Tie centīsies iznīcināt Dieva ļaudis, bet, tā kā Noa bija ieslēgts šķirstā, tā arī taisnos tad aizsargās dievišķais spēks.

Septiņas dienas pēc Noa un viņa ģimenes locekļu ieiešanas šķirstā par tuvojošos negaisu vēl nekas neliecināja. Sajā laikā tika pārbaudīta viņu ticība. Tad bija laiks liksmoties ārā esošajiem ļaudīm. [99] Šķietamā vilcināšanās viņos stiprināja domas, ka Noa vēsts ir bijusi tikai maldi un tādu Plūdu nemaz nebūs. Neņemdami vērā svinīgo skatu, ko tie bija redzējuši, kad zvēri un putni iegāja šķirstā un eņģeļi aizslēdza durvis, tie turpināja uzjautrināties un zoboties, pie kam to darīja tieši par šīm Dieva spēka redzamajām zīmēm. Viņi baros sapulcējās ap šķirstu un izsmēja iekšā atrodošos ļaudis ar tādu nekaunību, kā vēl nekad agrāk nebija atļāvušies darīt. Bet astotajā dienā pie debesīm savilkās tumši mākoņi. Tiem sekoja pērkonu grāvienis un zibens liesmas. Drīz sāka krist lielas lietus lāses. Neko tam līdzīgu pasaule vēl nebija piedzīvojusi, un cilvēku sirds sažņaudzās bailēs. Visi sev slepus jautāja: "Vai tas varētu būt, ka Noam taisnība un pasaule lemta iznīcībai?" Debesis kļuva tumšākas un tumšākas un lietus sāka līt arvien spēcīgāk. Visapkārt mežonīgās bailēs gaudoja zvēri un to dažādās balsis šķīta kuņģam par viņu pašu un cilvēku likteni. Tad "pārplūda lielo dzelmju avoti, un tika atvērti debesu logi". Šķīta, ka ūdens no debesīm gāžas līdzīgi varenām straumēm. Upes izgāja no krastiem un pārpludināja ielejas. Ar mežonīgu spēku ūdens lauzās ārā arī no zemes un simtiem pēdu augstumā svieda gaisā masīvus klinšu blūkus, kuri, krizdami lejup, ieurbās dziļi zemē.

Ļaudis vispirms redzēja ejam bojā savu roku darbu. Viņu greznās celtnes, skaistos dārzus un birzis, kurās bija uzstādīti elku tēli, sadragāja debesu zibeņi, izkaisot atliekas pa visu plašo apkārtni. Sagāzās altāri, uz kuriem tika upurēti cilvēki, un elku kalpi drebēja dzīvā Dieva varenības priekšā, saprotot, ka bojāeju izsaukusi viņu pašu samaitātība un kalpošana citiem dieviem. Pieaugošās vētras spēks vienā masā sajauca kokus, klintis, namus un zemes gabalus. Cilvēkus un dzīvniekus pārņēma neaprakstāmas šausmas. Vētras kaucienus pārspēja ļaužu vaimanas, kas bija nicinājuši Dieva autoritāti. Par savu dzīvību sāka baidīties arī sātans, kurš bija spiests palikt trakojošo elementu vidū. Viņš bija priecājies, ka tik iespaidīgi varēja vadīt cilvēkus pēc sava prāta, un vēlējās, kaut tie vēl dzīvotu un, piekopjot savas negantības, turpinātu sacelšanos pret Debesu Valdnieku. Tagad viņš

izteica lāstus pār Dievu, apvainodams Viņu netaisnībā un varmācībā. Arī daudzi ļaudis, līdzīgi sātānam, zaimoja [100] Kungu un, ja tas būtu viņu spēkos, tie To būtu norāvuši no Viņa stiprā troņa. Citi bezprātīgās bailēs stiepa rokas pretī šķirstam un lūdza tos ielaist. Bet tagad visi lūgumi bija veltīgi. Apziņā beidzot pamodās doma, ka ir viens Dievs, kas valda Debesīs. Tie sirsnīgi sauca uz Viņu, bet Kungs vairs tos neuzklausīja. Tajās briesmīgajās stundās tie atskārta, ka šo katastrofu izraisījusi Dieva likumu pārkāpšana. Lai gan viņus pārņēma bailes par grēka sodu, tie tomēr neizjuta nekādu patiesu nožēlu un riebumu pret grēku. Ja sodība tiktu apturēta, viņi atkal atgrieztos pie saviem Debesīm pretīgajiem darbiem. Tieši tāpat būs tad, kad Dieva sods nāks pār zemi pirms tās bojāejas uguns liesmās. Tie, kas nebūs atgriezušies, apzināsies, ka viņu grēks ir tiešo Dieva likumu neievērošana, taču, tāpat kā vecās pasaules grēcinieki, viņi neizjutīs nekādu patiesu grēku nožēlu.

Daži izmisumā ar varu centās ielauzties šķirstā, bet stiprā celtne nepadevās viņu pūlēm. Citi pieķērās šķirstam, kamēr tos atrāva trakojošie ūdeņi vai viņu centienus pārtrauca sadursme ar kokiem un klintīm. Nežēlīgās vētras nests un no viņa uz vilni mētāts, masīvais šķirsts drebēja visos salaidumos. Dzīvnieku kliedzieni iekšpusē pauda viņu lielās izbailes. Tomēr tas neskarts turpināja peldēt trakojošo elementu vidū, jo spēcīgiem eņģeļiem bija uzdots to pasargāt.

Vētrai pakļautie zvēri metās pie cilvēkiem, it kā tie varētu palīdzēt. Daži no ļaudīm sevi un savus bērnus piesēja varenim dzīvniekiem, jo zināja, ka tiem ir sīksta dzīvība un tie rāpsies kalnos, lai tikai izbēgtu trakojošiem ūdeņiem. Citi glābiņu meklēja augstākajos kokos kalnu virsotnēs, bet tie tika izrauti ar visām saknēm un kopā ar savu dzīvo nastu iegāzti mutuļojošos ūdeņos. Tā viena pēc otras zuda sākumā iecerētās patvēruma vietas. Ūdenim ceļoties arvien augstāk, ļaudis glābiņu meklēja visaugstākajās virsotnēs. Bieži vien cilvēki un dzīvnieki kopā cīnījās par kādu vietu, kur nolikt savu kāju, līdz viņus visus aiznesa ūdeņi.

No augstāko kalnu virsotnēm ļaudis noraudzījās uz bezgalīgo okeānu. Dieva kalpa svinīgie brīdinājumi tiem vairs nelikās izsmejami. Ak, kā šie notiesātie grēcinieki tagad ilgojās pēc tām izdevībām, kuras bija nokavējuši! Kā viņi tagad lūdzās pēc vēl vienas žēlastības stundas, vēl vienas [101] žēlastības iespējas, pēc vēl viena aicinājuma no Noas mutes! Bet tie vairs nekad nedzirdēja žēlastības pilno balsi. Mīlestība, tāpat kā taisnība, prasīja, lai Dievs reiz sodītu un darītu galu ļaunumam. Atriebjošie ūdeņi gāzās pār pēdējo patvēruma vietu, un Dieva nicinātāji nogrima briesmīgajos dziļumos.

"Tāpēc arī toreizējā pasaule gāja bojā ūdens plūdus. Bet tagadējās debesis un tagadējo zemi glabā un uztur tas pats vārds ugunij un bezdievīgo cilvēku tiesas un pazušanas dienai." (2. Pēt. 3:6,7) Tuvojas kāda cita vētra. Dieva atriebjošās dusmas vēlreiz tīrīs zemi un iznīcinās grēku un grēcinieku.

Grēki, kuru dēļ Dieva sods nāca pār pirmsplūdu pasauli, pastāv arī šodien. Dievbijība ir pazīta no cilvēku sirdīm, un Viņa likumus pavisam vienaldzīgi min kājām un raugās uz tiem ar nicināšanu. Tā laika pasaulīgums līdzinās šodien dzīvojošās pasaules garam. Kristus teica: "Jo tā, kā tajās dienās priekš ūdens plūdiem tie rija un plītēja, precējās un devās laulībā līdz tai dienai, kad Noa iegāja šķirstā, un tie nenāca pie saprašanas, tiekams plūdi nāca un aizrāva visus, tāpat būs arī Cilvēka Dēla atnākšana." (Mat. 24:38,39) Ne jau tāpēc Dievs notiesāja pirmsplūdu laika cilvēkus, ka tie ēda un dzēra. Viņš pats tiem vajadzību apmierināšanai pārpilnībā bija devis zemes augļus. Grēks bija tas, ka tie šīs dāvanas ņēma, nepateikdamies Devējam, un paši sevi samaitāja, nododoties neierobežotai ēstkārei. Arī laulības bija atļautas; tas bija viens no pirmajiem Dieva ieceltajiem iekārtojumiem. Attiecībā uz tām Viņš bija devis īpašus norādījumus, lai šo savienību ietērtu svētumā un skaistumā. Bet norādījumus aizmirsta un laulību izlietoja nelietīgi, liekot tai kalpot kaislībām.

Līdzīgs stāvoklis ir arī šodien. Kas pats par sevi ir atļauts, tiek briesmīgi pārspīlēts. Nesātībai nododas bez ierobežojumiem. Kristietības piekritēji šodien ēd un dzer kopā ar dzērājiem, kaut gan viņu vārdi ieņem goda vietu draudzes grāmatās. Negausība notrulina miesīgos un garīgos spēkus un sagatavo ceļu zemākajām kaislībām. Tūkstoši neizjūt nekādu tikumisku pienākumu ierobežot savas jutekliskās iegribas un kļūst par kaislību vergiem. [102] Cilvēki dzīvo savu tieksmju apmierināšanai, vienīgi šai pasaulei un šai dzīvei. Pārmērības ņēmušas virsroku visās ļaužu šķirās. Uzticību Dievam upurē greznībai un savai patikai. Kas ātri grib kļūt bagāti, pārgroza taisnību, apspiež nabadagus un vēl arvien pērk un pārdod "verģus un cilvēku dvēseles". Krāpšana, kukuļošana un zagšana nesodīti ielavās augstās un zemās aprindās. Laikrakstu ziņas mudž no ziņojumiem par noziegumiem un slepkavībām, kuras izdara tik aukstasinīgi un nevajadzīgi, ka, liekas, ir zudušas visas cilvēcīgās jūtas. Un šie šausmu darbi ir tik ikdienišķa parādība, ka tiem paiet garām gandrīz bez jebkādiem paskaidrojumiem un izbrīna. Anarhijas gars iespiežas visās tautās, un notikumi, kas laiku pa laikam uztrauc pasauli, liecina vienīgi par sakurinātajām kaislībām un netaisnību, kas, vienreiz izrāvusies no grožiem, piepildīs pasauli ar postu un vaimanām. Ainas, ko inspirācija rāda par sabiedrības stāvokli pirms Plūdiem, pārāk patiesi attēlo to dzīves līmeni, kādam pretī steidzas mūsdienu sabiedrība. Pat šajā

gadsimtā un tā saucamajās kristīgajās zemēs katru dienu notiek noziegumi, kas ir tikpat tumši un briesmīgi kā tie, kuru dēļ tika iznīcināti vecās pasaules grēcinieki.

Pirms Plūdiem Dievs sūtīja Nou, lai tas brīdinātu pasauli un ļaudis varētu nožēlot savus grēkus, tā izbēgot draudošajai bojāejai. Arī tagad, kad tuvojas Kristus otrā atnākšana, Kungs pasaulē sūta savus kalpus ar brīdinājuma vēsti, lai tauta sagatavotos šim notikumam. Tūkstoši ir dzīvojuši, pārkāpdami Dieva likumus, un tagad Viņš tos žēlastībā aicina paklausīt šiem svētajiem priekšrakstiem. Visiem, kas ticībā Kristum Dieva priekšā nožēlos un atstās savus grēkus, tiek apsolīta piedošana. Bet daudzi uzskata, ka atstāt grēku ir pārāk liels upuris. Tā kā viņu dzīve nesaskan ar Dieva šķīstajiem tikumiskās valdības pamatlīkumiem, tad tie atmet Viņa brīdinājumus un noliedz Viņa likumu autoritāti.

No daudzajiem zemes iedzīvotājiem [103] pirms Plūdiem tikai astoņas dvēseles ticēja un paklausīja Dieva Vārdam, kuru sludināja Noa. Simt divdesmit gadus šis patiesības sludinātājs brīdināja pasauli par draudošo bojāeju, bet viņa vēsti atmeta un nonicināja. Tā būs arī tagad. Pirms nāks lielais Likumdevējs, lai sodītu nepaklausīgos, pārkāpēji tiks brīdināti un aicināti nožēlot grēkus un paklausīt Dievam, bet lielajam vairākumam šie brīdinājumi būs veltīgi. Apustulis Pēteris saka: "Vispirms ievērojiet to, ka pēdējos laikos nāks nikni smējēji, kuri dzīvos savās pašu kārībās. Un sacīs: "Kur paliek Viņa apsolītā atnākšana? No tā laika sākot, kad tēvi iegāja mierā, viss paliek tā, kā bija no radīšanas sākuma." (2. Pēt. 3:3,4) Vai tādi vārdi arī šodien nav dzirdami ne tikai no bezdievīgajiem, bet arī no tiem, kas mūsu zemē sludina no kanceles? Viņi apliecina, ka "nav nekāda pamata būt nemierīgiem. Pirms Kristus nāks, visai pasaulei jātop atgrieztai un tainībai jāvalda tūkstoš gadus. Miers, miers! Viss ir gluži tāpat, kā tas ir bijis no iesākuma. Lai neviens nejūtas iztraucēts no trokšņotāju satraucošajām balsīm!" Bet šī mācība par tūkstošgadu miera valstību nesaskan ar Kristus un Viņa apustuļu izteicieniem. Jēzus zīmīgi jautāja: "Bet vai Cilvēka Dēls, kad tas nāks, atradīs ticību virs zemes?" (Lūk. 18:8) Un, kā mēs redzējam, Viņš pats paskaidroja, ka pasaules stāvoklis būs tāds kā Noas dienās. Pāvils mūs brīdina, ka, tuvojoties galam, mēs redzēsim bezdievības un ļaunuma pieņemšanos spēkā. "Gars saka skaidri, ka vēlākos laikos daži atkritīs no ticības, pieķerdami maldus gariem un dēmonu mācībām." (1. Tim. 4:1) Un apustulis brīdina, ka "(..) pastarajās dienās iestāsies grūti laiki." (2. Tim. 3:1) Viņš sniedz pārsteidzošu grēku uzskaiti, kas valdīs pat starp ārēji dievbijīgiem ļaudīm.

Tuvojoties pārbaudes laika noslēgumam, pirmsplūdu cilvēki nodevās satraucošām izpriecām un dzīrošanai. Kam bija iespāids un vara, tie ļaužu prātu centās aizņemt ar jautrību un izpriecām, lai pēdējais svinīgais brīdinājums nevienu neiespaidotu. Vai mēs neredzam, ka tas pats atkārtojas mūsu dienās? Dieva kalpi sludina vēsti, ka visu lietu gals ir tuvu, bet pasaule grimst dažādās izpriecās un baudās. Uzbudinoši sarīkojumi nomaina viens otru, liekot vienaldzīgi raudzīties uz Dievu un neļaujot ļaudīm nopietnāk pievērsties tām patiesībām, kas vienīgās tos var glābt no nākamās sodības.

Kad Noas dienu lielie un gudrie vīri apgalvoja, ka pasaule nevar iet bojā Plūdos, kad cilvēku bailes bija apklusinātas, kad Noas sludināšanu visi uzskatīja par maldiem un viņu pašu [104] par fanātiķi, tad bija pienācis Dieva laiks. Tad "(..) pārplūda lielo dzelmju avoti, un tika atvērti debesu logi" (1. Moz. 7:11), un smējējus aprija Plūdu ūdeņi. Ar visu lielīgo pasaules filozofiju cilvēki pārāk vēlu atzina, ka visa viņu gudrība ir tikai ģeķība, ka Likumdevējs ir lielāks nekā dabas likumi un ka Visvarenajam netrūkst līdzekļu savu nodomu izpildīšanai. "Un kā tas bija Noas dienās (..)", "tāpat būs tai dienā, kad parādīsies Cilvēka Dēls." (Lūk. 17:26,30) "Bet tā Kunga diena nāks kā zaglis, tanī debesis ar lielu troksni zudīs, un pasaules pamati degdami izjuks, un zeme un viss, kas uz tās radīts." (1. Pēt. 3:10)

Kad filozofiskie prāta slēdzieni būs apklusinājuši bailes no Dieva soda, kad reliģijas mācītāji būs pasludinājuši mieru un labklājību uz ilgiem laikiem un pasaule, atmetot Dieva brīdinājumus un izsmejot Viņa vēstnešus, nodosies saviem laicīgajiem darbiem un izpriecām, stādīšanai un namu celšanai, ēšanai un precību pasākumiem, tad "(..) pēkšņi pār viņiem nāks posts, (..) viņi nevarēs izbēgt." (1. Tes. 5:3)

PĒC PLŪDIEM

[105]

Ūdens pacēlās piecpadsmit olektis pāri pār visaugstākajiem kalniem. Ģimenei šķirstā bieži šķita, ka bojāeja ir neizbēgama, jo viņu kuģis piecus mēnešus tika dzenāts šurp un turp kā rotallīeta vēju un viļņu varā. Tas bija smags pārbaudījums, bet Noas ticība negriļojās, jo viņš zināja, ka visu kārtu Dieva roka.

Ūdeņiem krītoties, Kungs lika šķirstam peldēt uz kādu vietu kalnu apvidū, kura tieši šim nolūkam Viņa

spēkā bija pasargāta. Šie kalni atradās netālu viens no otra, un šķirsts mierīgi iepeldēja savā ostā un beidza mētāties plašajā okeānā. Tas deva lielu atvieglojumu nogurušajiem, vētrās dzenātajiem ceļotājiem.

Noa un viņa ģimene ar rūpēm gaidīja ūdeņu krišanos, jo ilgojās atkal staigāt pa cietzemi. Četrdesmit dienas pēc tam, kad kļuva redzamas kalnu virsotnes, viņi izlaida ārā kraukli — putnu ar asu ožu, lai tas atklātu, vai zeme jau ir sausa. Tā kā putns visā apkārtnē neatrada neko citu kā tikai ūdeni, tas turpināja lidot no šķirsta uz priekšu un atpakaļ. Septiņas dienas vēlāk Noa izlaida balodi, bet arī tas neatrada zemi, kur kāju nolikt, un atgriezās atpakaļ šķirstā. Noa gaidīja vēl septiņas dienas un vēlreiz izlaida balodi. Kad tas vakarā atgriezās ar eļļas koka lapiņu knābī, visi jutās ļoti iepriecināti. Tad Noa pacēla šķirsta jumtu un redzēja, ka zeme ir sausa. (1. Moz. 8:13) Bet viņš tomēr vēl pacietīgi palika šķirstā. Uz Dieva pavēli viņš tur bija iegājis, tādēļ arī gaidīja īpašus norādījumus, lai varētu to atstāt.

Beidzot no Debesīm nonāca kāds eņģelis un atvēra masīvās durvis, pavēlējams sentēvam un viņa ģimenei iziet ārā uz zemes, ņemot līdzi visu dzīvo radību. Atbrīvošanās priekā Noa tomēr neaizmirsā To, kura žēlastības pilnā vadība viņu bija pasargājusi. Pirmais darbs pēc šķirsta atstāšanas bija altāra celšana [106] un upura pienešana no visiem šķīstajiem dzīvniekiem un putniem. Tā viņš parādīja pateicību Dievam par izglābšanos un ticību lielajam upurim — Kristum. Noas upuris Dievam patika, un Viņš svētīja ne tikai sentēvu un viņa ģimeni, bet arī visus, kas vēl dzīvos virs zemes.

“Kad tas Kungs odu patīkamo smaržu, Viņš sacīja uz sevi: “Es turpmāk vairs nenolādēšu zemi cilvēka dēļ (...). Kamēr būs dienas virs zemes, nemitēsies sēšana un pļaušana, aukstums un karstums, vasara un ziema, diena un nakts.” (1. Moz. 8:21,22) Seit ietverta mācība visām nākamajām paaudzēm. Noa bija izgājis uz izpostītās zemes, bet pirms savas mītnes iekārtošanas viņš uzcēla altāri Dievam. Viņam bija neliels skaits mājlopu un tie paši tika ar lielām grūtībām uzturēti, tomēr tas priecīgi deva daļu Kungam kā apstiprinādams, ka Viņam pieder viss. Arī mūsu pirmajam pienākumam vienmēr vajadzētu būt labprātības upurim Dievam. Katru Dieva mīlestības un žēlastības izpausmi pret mums vajadzētu atzīmēt ar nodošanos Viņam un ar ziedojumiem Viņa lietai.

Lai mākoņu rašanās un lietus gāzes nebaidītu cilvēkus, ka atkal var nākt plūdi, Kungs Noas ģimenei deva iedrošinošu apsolījumu: “Es nodibinu savu derību ar jums (...) turpmāk vairs grēku plūdi nemaitās zemi. (...) Savu varavīksni Es lieku padebešos, tā lai ir par derības zīmi starp Mani un pasauli. Ja Es ar mākoņiem pārklāšu zemi un padebešos parādīsies varavīksne, tad Es pieminēšu savu derību, kādu Es savā un jūsu starpā un ar visām dzīvām būtnēm un visu radību esmu noslēdzis (...).” (1. Moz. 9:11-16)

Ak, cik liela ir Dieva pretimnākšana un mīlestība uz maldošajiem radījumiem, ka Viņš par savu derības zīmi ar cilvēkiem licis padebešos šo krāšņo varavīksni! Kungs paskaidro, ka Viņš, varavīksni uzlūkojot, pieminēs savu derību. Tas nenozīmē, ka Viņš to kādreiz varētu aizmirst, bet Dievs runā mūsu dēļ, lai mēs varētu labāk saprast. Dievs paredzēja, ka tad, kad vēlākās paaudzes jautās par krāšņās varavīksnes nozīmi, kas apņems debesis, vecāki bērniem varētu atbildēt, atkārtojot stāstu par grēku Plūdiem un sakot, ka Visvarenais licis varavīksni padebešos par zīmi, ka ūdens nekad vairs zemi nepārplūdinās.[107] Tā no paaudzes uz paaudzi cilvēkiem stāstīs par Dieva mīlestību un stiprinās viņu uzticēšanos Radītājam.

Debesu varavīksnei līdzīgs loks apņēma troni un ir redzams virs Kristus galvas. Praviētis saka: “Kā varavīksne atspīd pie debesīm lietus laikā, tāds bija starojošais spožums ap viņu.” (Ec. 1:28) Atklāsmes grāmatā tiek paskaidrots: “Tūliņ es tapu aizrauts garā, un raugi — goda krēsls celts debesis; goda krēslā kāds sēdēja. (...) ap goda krēslu bija varavīksnes loks, kas izskatījās kā smaragds.” (Atkl. 4:2,3) Kad cilvēki ar savu lielo ļaunumu izaicina Dieva sodu, tad Pestītājs, kas mūs aizstāv pie Tēva, norāda uz varavīksni padebešos, uz varavīksnes loku ap Dieva troni un pār savu galvu, kā uz Dieva žēlastības zīmi grēciniekam, kas atgriežas.

Ar Noam doto apgalvojumu Dievs ir saistījis vienu no visdārgākajiem savas žēlastības apsolījumiem: “(...) Kā es toreiz zvērēju, ka Noas ūdeņi vairs nepārplūdinās zemi, tā Es tagad zvēru, — uz tevi vairs nedusmošos un tevi nerāšu. Lai arī kalni atkāptos un pakalni sakustētos, bet Mana žēlastība neatkāpsies no tevis un Mana miera derība nešķobīsies,” saka tas Kungs, tavš apžēlotājs.” (Jes. 54:9,10)

Kad Noa redzēja spēcīgos plēsīgos zvērus, kas kopā ar viņu izgāja no šķirsta, viņš baidījās, ka tie neiznīcina viņa ģimeni, kas taču sastāvēja tikai no astoņām personām. Bet Kungs savam kalpam ar eņģeli sūtīja mierinošu vēsti: “Bailes un izbīšanās jūsu priekšā lai pārņem visus zemes dzīvniekus, visus putnus gaisā un visus tos, kas vien kust zemes virsū, kā arī visas jūras zivis. Jūsu rokās tās ir nodotas. Viss, kas vien kust un kam ir dzīvība, lai ir jums par barību. Es jums tos visus nododu tāpat

kā zaļos augus, lai tie jums noder barībai." (1. Moz. 9:2,3)

Līdz tam laikam Dievs nebija devis nekādu atļauju lietot uzturā dzīvniekus. Viņš vēlējās, lai cilvēku cilts pilnībā pārtiktu no zemes augļiem, bet tagad, kad visi zaļie augi bija iznīcināti, Viņš atļāva lietot šķīsto dzīvnieku gaļu, kuri bija saglabāti šķīrstā.

Plūdus bija pārveidojusies visa zemes virsma. Grēka dēļ to bija skāris trešais briesmīgais lāsts. Kad ūdeņi sāka nožūt un pakalnus apņēma liela duļķaina jūra, visapkārt izkaisīti gulēja cilvēku un dzīvnieku liķi. Kungs negribēja [108] pieļaut, ka tie sāktu pūt un samaitātu gaisu, tāpēc Viņš zemi pārvērtā lielā kapsētā. Stiprais vējš, ko Viņš sūtīja nožāvēt ūdeņus, aizrāva sev līdzī pat kalnu virsotnes un pārklāja mirušos ar kokiem, klintīm un akmeņiem.

Tādā veidā tika aprakts zelts, sudrabs, dārgakmeņi un reti sastopamie koki, kuri pirms Plūdiem greznoja pasauli, darīdami to bagātu, un kurus iedzīvotāji izlietoja, lai kalpotu elkiem, — tie visi tika apslēpti no cilvēku acīm, pie kam spēcīgo ūdens straumju iespaidā pār šīm bagātībām nogulsņējās zemes ieži, dažos gadījumos pat veseli kalni. Dievs redzēja, ka, jo bagātākus Viņš darīja grēcīgos cilvēkus, jo samaitātāki tie kļuva. Dārgumus, kurus Viņš tiem bija devis, lai pagodinātu laipno Devēju, tie izveidoja par pielūgšanas priekšmetiem, apkaunodami un nicinādami Dievu.

Zeme atstāja neapprakstāmas postažas un tuksneša iespaidu. Kādreiz tik samērīgie un skaistie kalni tagad bija sagrauti un nesimetriski. Zemes virsmu klāja akmeņi, klinšu blūķi un citu iežu masīvi. Dažās vietās kalni un pakalni pazuda, neatstādami nekādas pēdas, bet līdzenuma vietā pacēlās neredzētas kalnu grēdas. Atsevišķās vietās šādi pārveidojumi bija lielāki kā citur. Kur kādreiz zeme bija bagāta ar zeltu, sudrabu un dārgakmeņiem, tur tagad visiespaidīgākā kārtā atklājās lāsta pēdas. Apgabalos, kuri nebija apdzīvoti vai kur bija mazāk grēkots, arī lāsta sekas nebija tik stipri izjūtamas.

Šajā laikā tika aprakti milzīgi meži. Ar laiku tie pārvērtās akmeņoglēs, veidojot pašreiz pastāvošos akmeņogļu slāņus; tādā pašā veidā radušies arī naftas krājumi. Ogles un nafta bieži sakarst un zem zemes sāk degt. Tad tiek sakarsētas klintis, aizdegas kalņakmens un izkūst dzelzsrūda. Ūdens iedarbība uz kalņi šo karstumu padara vēl niknāku, izraisot zemestrīces, vulkānu lavas un liesmu izvirdumus. Ugunij un ūdenim saskaroties ar dažādu zemes iežu un rūdu slāņiem, rodas eksplozijas, kuru troksnis izskan līdzīgi apslēptiem pērkonu dārdiem. Gaisis ir karsts un smacīgs. Seko vulkānu izvirdumi, un bieži vien, karstajiem elementiem nerodot brīvu izeju, dreb zeme un tās virskārta šūpojas kā jūras viļņi; atveras lielas plaisas, kurās pazūd pilsētas, ciemi un veseli kalni. [109] Šīs apbrīnojamas parādības kļuvis arvien biežākas un briesmīgākas tieši pirms Kristus otrās atnākšanas un pasaules gala, liecinot par mūsu Zemes drīzo bojāeju.

Zemes dziļumi ir Kunga ieroču noliktavas, kas Viņam sniedza visu nepieciešamo senās pasaules izpostīšanai. No zemes nākošais ūdens, savienojoties ar ūdeņi no debesīm, veica savu iznīcinošo darbu. Sākot ar grēku Plūdiem, uguns un ūdens ir bijuši Dieva ieroči sevišķi bezdievīgu pilsētu pārmācīšanai. Šīs sodības tiek sūtītas, lai cilvēki, kas izturas vieglprātīgi pret Dieva likumiem un min kājām Viņa autoritāti, nodrebētu Kunga varenības priekšā un atzītu Viņa taisno virsvaldību. Redzot uguns liesmu pārņemtos kalnus, izkausētās lavas briesmīgās straumes un īsā laikā izžūstošās upes, kā arī apdzīvoto pilsētu apbērsanu un plaši trakojošo iznīcību, visdrosmīgākās sirdis sāk šaubīties un drebēt, un neticīgie smējēji spiesti atzīt Visspēcīgā Dieva bezgalīgo varu.

Attiecībā uz šiem notikumiem senatnes pravieši saka: "Ak, kaut Tu pāršķeltu debesis un nonāktu zemē, ka kalni sakustētos Tava vaiga priekšā! Kā uguns aizdedzina žagarus un kā ūdens no uguns vārās, — ka tā tavs vārds lai kļūtu pazīstams taviem pretiniekiem, ka tā lai pagāni drebētu Tavā priekšā, kad Tu dari lielus brīnumus, kas pārsniedz mūsu cerības! Kaut Tu nonāktu zemē, ka kalni sakustētos Tava vaiga priekšā!" (Jes. 64:1-3) "(..) Caur viesuļiem un vētrām ved tā Kunga ceļš; mākoņi ir putekļi zem Viņa kājām. Viņš norāj jūru un dara to sausu un izsusina visas upes." (Nah. 1:3,4)

Vēl briesmīgākas lietas, kādas pasaule jebkad piedzīvojusi, liecinās par Kristus otro nākšanu. "Kalni trīs Viņa priekšā, un augstienes izkūst; zeme dreb Viņa vaiga priekšā un pasaule, kā arī visi tās iedzīvotāji. Kas var pastāvēt Viņa dusmu priekšā un spēj palikt sveikā Viņa barguma karstumā?" (Nah. 1:5,6) "Atver, Kungs, savas debesis un nokāp zemē, aizskar kalnus, lai tie kūp! Met zibeņus un izkļiedē manus ienaidniekus, šaudi savas bultas un satriec viņus!" (Ps. 144:5,6)

[110] "Un Es došu brīnumus augšā pie debesīm un zīmes apakšā virs zemes; asinis un uguni, un dūmus, un tvaiku." (Ap. d. 2:19) "Un parādījās zibeņi, atskanēja balsis un pērkons, un notika liela zemestrīce, tik liela, kāda nav bijusi, kamēr cilvēki dzīvo virs zemes. Visas salas pazuda, un kalnu

vairs nebija. Liela krusa ar daudz mārciņu smagiem graudiem krita no debesīm uz cilvēkiem (..)“ (Atkl. 16:18,20,21)

Kad zibeņi no debesīm savienosies ar liesmām zemes iekšienē, kalni sāks degt kā uguns cepļi un izplūdīs briesmīgas lavas straumes, kas aprīs dārzus un laukus, pilsētas un ciemus. Upēs iegāztās karstās izkausēto iežu masas arī ūdeni padarīs verdošu un ar neapprakstāmu spēku izmētās veselus klinšu blukus un atsevišķas to daļas pa visu zemes virsu. Upes izžūs. Zeme drebēs. Visur būs briesmīgas zemestrīces un vulkāniski izvirdumi.

Tā Dievs no zemes izdeldēs visus bezdievīgos. Bet taisnie šajā briesmīgajā jūklī tiks pasargāti, tāpat kā Noa savā šķīstā. Dievs būs viņu patvērums un zem Viņa spārniem tie varēs justies droši. Dziesminieks saka: “Visaugstāko tu (dziesminieks pats) esi izraudzījis sev par aizsargu. Nekāds ļaunums tev nenotiks, nedz kāda nediena tuvosies tavai teltij.” (Ps. 91:9,10) “Jo Viņš mani apslēpj savā mājoklī ļaunā dienā, Viņš mani sargā savaš telts pavēnī un ceļ mani augsti uz klīniskalna.” (Ps. 27:5) Dieva apsoliņums skan: “Tādēļ, ka viņš Man stipri pieķēries, Es viņu izglābsu; Es viņu paaugstināšu, jo Viņš pazīst Manu Vārdu.” (Ps. 91:14)

BURTISKA NEDĒĻA

[111]

Tāpat kā Sabats, arī nedēļas izcelsme meklējama radīšanas dienās, un ziņojumu par to Bībele ir saglabājusi līdz pat mūsu laikam. Dievs pats noteica mēru pirmajai nedēļai kā paraugu visām nākamajām nedēļām līdz pat laika beigām. Kā visas citas, tā sastāvēja no septiņām burtiskām dienām. Sešas dienas tika izlietotas radīšanas darbam, bet septītajā dienā Dievs dusēja, un tad Viņš šo dienu iesvētīja un nošķīra kā dusas dienu cilvēkiem.

Uz Sinaja dotajos likumos Dievs no jauna apstiprināja gan nedēļu, gan tās izcelsmes faktu. Pēc tam, kad Viņš bija devis bausli: “Piemini Sabata dienu, ka tu to svēti”, un noteicis, kas jādara sešās un ko nevajag darīt septītajā dienā, Viņš paskaidro tāda nedēļas cikla ievērošanas iemeslus, norādīdams uz sevi kā piemēru: “Jo sešās dienās ir tas Kungs radījis debesis un zemi, jūru un visu, kas tanīs atrodams, un septītajā dienā tas Kungs atdusējās; tāpēc tas Kungs svētīja Sabata dienu, lai tā būtu svēta.” (2. Moz. 20:8-11) Šis pamatojums ir skaists un iespaidīgs, ja radīšanas dienas saprotam burtiski. Pirmās sešas nedēļas dienas cilvēkiem dotas darbam, jo šo pirmās nedēļas laiku Dievs izlietoja radīšanas darbam. Septītajā dienā cilvēkiem no darba jāatturas, atceroties Radītāja dusu.

Bet uzskati, ka pirmās nedēļas notikumi atbilst daudziem gadu tūkstošiem, ir krasā pretrunā ceturtnā baušļa izpratnei. Tas Radītāju attēlo tā, it kā Viņš pavēlētu cilvēkiem pieminēt burtisku nedēļu, lai atcerētos kaut kādu milzīgu un nenoteiktu laika periodu. Bet Dievs ar saviem radījumiem nekad tā nav rīkojies. Tas, ko Viņš tik saprotami izteicis, ar šādu pieņēmumu tiek padarīts nenoteikts un neskaidrs. Tā ir neticība tās visbīstamākajā un visviltīgākajā pakāpē. Tās īstais raksturs šeit ir tā aizplīvurots, ka daudzi, kas apliecina ticību Bībelei, paši turas pie šiem uzskatiem un tos māca arī citiem. “Ar tā Kunga vārdu ir radītas debesis, un viss debesu spēks ir radīts ar viņa muties elpu. [112] (..) Jo Viņš runāja, un tā notika, Viņš pavēlēja, un viss radās.” (Ps. 33:6,9)

Bībele neatzīst nekādus ilgus laikmetus, kuros zeme būtu pamazām attīstījusies no haosa. Par katru sekojošo radīšanas dienu Svētie Raksti paskaidro, ka tās sastāvēja no vakara un rīta un līdzinājās visām nākamajām dienām. Katras dienas beigās norādīts uz Radītāja padarīto darbu. Un, noslēdzot ziņojumu par pirmo nedēļu, teikti vārdi: “Sis ir tas stāsts par debess un zemes izcelšanos, kad tās tika radītas.” (1. Moz. 2:4) Tas nav savienojams ar domu, ka radīšanas dienas būtu citādas nekā parastās dienas. Katra diena nosaukta par radīšanas dienu, jo ikvienā no tām Dievs veica daļu no radīšanas darba.

Geologi apgalvo, ka viņi zemē varot atrast pierādījumus, ka tā esot daudz vecāka, nekā to māca Mozus grāmata. Tiek atrakti cilvēku un dzīvnieku kauli, arī kara piederumi, pārakmeņojušies koki utt., daudz lielāki nekā tagad sastopamie vai tie, kas bijuši pirms gadu tūkstošiem, un no tā secina, ka zeme bijusi apdzīvota jau sen pirms laika, kas minēts ziņojumā par radīšanu, kad cilvēki augumā pārsnieguši tagad esošos. Tādi uzskati daudzus, kas apliecina ticību Bībelei, ir vadījuši uz domām, ka radīšanas dienas aptver ilgus nenoteiktus laikmetus.

Bet, atmetot Bībeles vēsturiskos ziņojumus, ģeologi tomēr neko nevar pierādīt. Kas tā ļauj uz saviem atklājumiem un izdara dažādus secinājumus, tiem nav nekādas izpratnes par cilvēku, dzīvnieku un koku lielumu pirms ūdensplūdiem, kā arī par tām krasajām pārmaiņām, kas toreiz notika. Zemē atrastās atliekas liecina par apstākļiem, kas visdažādākajās jomās stipri atšķiras no

pašreizējā lietu stāvokļa; bet par laikiem, kad šie apstākļi pastāvējuši, var uzzināt vienīgi no Dieva Gara iedvesmotās Grāmatas. Ziņojumā par Plūdiem inspirācija ir noskaidrojusi to, ko ģeoloģija viena pati nekad nespētu izdibināt. Noas dienās apraktie cilvēki, dzīvnieki un koki lielumā daudzkārt pārsniedza tagad dzīvojošos, un tie saglabāti vēlākām paaudzēm par liecību, ka seno laiku iedzīvotāji gājuši bojā Plūdus. Dievs gribēja, lai šo lietu atklāšana stiprinātu ticību Viņa Gara iedvesmotajiem ziņojumiem, bet cilvēki ar savu nepareizo domu ievirzi iekrita tajos pašos maldos kā pirmsplūdu ļaudis, — tie lietas, kuras Dievs deva par svētību, nepareizi izlietojot pārvērta sev par lāstu.

[113] Sātans savā viltībā cilvēkus vada, lai tie pieņemtu neticības radītos izdomājumus, jo tādā veidā viņš var aptumšot arī pašus par sevi skaidros Dieva likumus un uzkūdit cilvēkus pret dievišķo pārvaldību. Savās pūlēs viņš sevišķi vērsas pret ceturto bausli, jo tas ļoti skaidri norāda uz Dzīvo Dievu, debesu un Zemes Radītāju.

Pastāvīgi ir pieliktas pūles radīšanas darbu izskaidrot dabīgā veidā, un Svēto Rakstu faktiem pretējā cilvēciskā argumentācija tiek pieņemta pat no kristietības piekritējiem. Daudzi pretojas pravietojumu, it īpaši Daniēla un Atklāsmes grāmatu pētīšanai, apgalvojot, ka neskaidrās izteiksmes dēļ tās mums nekad nebūšot saprotamas. Tomēr tieši šīs personas kāri pieņem Mozus grāmatas radīšanas aprakstam pretējās ģeologu teorijas. Bet, ja jau tik grūti saprast to, ko Dievs ir atklājis, cik neprātīgi tad balstīties uz minējumiem par lietām, kuras Dievs nav darījis zināmas! "Noslēpumainās lietas visas pieder tam Kungam, mūsu Dievam, bet atklātās lietas ir darītas zināmas mums un mūsu bērniem; tās domātas mūžībai, un lai mēs pildītu visus šīs bauslības vārdus." (5. Moz. 29:29) Kā tieši Dievs veica radīšanas darbu, to Viņš cilvēkiem nekur nav pateicis; cilvēciskā gudrība nespēj izdibināt Visaugstākā noslēpumus. Dieva radīšanas spēks ir tikpat neaptverams kā Viņa būtība.

Dievs ļāvis pār pasauli izlieties gaismas straumēm kā zinātniskā, tā mākslas ziņā, bet, ja ļaudis, kas sevi sauc par zinātniekiem, uz visu raudzīsies tikai no cilvēciskā viedokļa, tad noteikti kļūdīsies. Cilvēku centieni iet domās tālāk par to, ko Dievs atklājis, var būt nevainīgi tikai tad, ja mūsu teorijas nerunā pretī Rakstu patiesībām, bet, kas atmet Dieva Vārdu un mēģina radīšanas norises izskaidrot ar zinātniskiem faktiem, tie atļaujas bez kartes un kompasa doties nepazīstamā okeānā. Pat dziļākie prāti, ja tie savos meklējumos netiek vadīti no Dieva Vārda, nonāk neskaidrībā un nevar saskaņot zinātni ar atklāsmi. Tā kā Radītājs un Viņa darbi cilvēku saprašanu pārsniedz tik tālu, ka dabiski to vairs nevar izskaidrot, tad sevis attaisnošanai tie uz Bībeles ziņojumiem sāk skatīties neuzticīgi. Kas apšaubā Vecās un Jaunās Derības patiesīgumu, tie tiks mūdināti iet vēl vienu soli tālāk un apšaubīt arī Dieva esamību; un pēc tam, savu enkuru pazaudējušiem, tiem būs jāiet bojā, saduroties ar neticības klinti

[114] Šie cilvēki ir zaudējuši ticības vienkāršību. Pārliecībai par Dieva Svētā Vārda autoritāti jābūt nesatricināmai. Bībeli nedrīkst pārbaudīt ar cilvēku zinātniskajām idejām. Cilvēciskās zināšanas nav uzticams vadonis. Apšaubītāji, kas lasa Bībeli, meklēdami iemeslus strīdiem, savā zinātnes vai Bībeles neizpratnē var domāt, ka atraduši starp tām pretrunas, bet, pareizi saprotot, tādu pretrunu Bībelei ar zinātni nav. Mozus rakstija Svētā Gara vadīts, un patiesa ģeoloģijas teorija nekad neatbalstīs atklājumus, kas runātu pretī viņa izteicieniem. Katra patiesība, vai nu tā ir dabā vai atklāsmē, nerunā sev pretī nevienā savā izpausmes veidā.

Dieva Vārdā ir daudz jautājumu, uz kuriem pat dziļākie domātāji nevarēs atbildēt. Mūsu uzmanība tiem tiek pievērsta, lai rādītu, ka pat starp ikdienišķām lietām ir daudz kas tāds, ko cilvēciskais prāts ar visu savu lielīgo gudrību nav spējīgs pilnīgi saprast.

Un tomēr, zinātņu vīri pieļauj varbūtību, ka tie spēj aptvert Dieva gudrību attiecībā uz visu, ko Viņš ir darījis vai ko varētu darīt. Diezgan plaši ir izplatījusies doma, ka Dievs ir saistīts pats ar saviem likumiem. Ļaudis vai nu noliedz, vai neņem vērā Viņa esamību, vai iedomājas, ka var izskaidrot visu, pat Viņa Gara iedarbību uz cilvēka sirdi, un vairs negrib godāt Dieva Vārdu, ne arī būties no Viņa varas. Tie netic pārdabiskām lietām, neizprazdami ne Dieva likumus, ne Viņa bezgalīgo spēku, kas var panākt Viņa gribas piepildīšanos. Ikdienā lietotais vārds "dabas likumi" nozīmē to, ko cilvēki spējīgi atklāt attiecībā uz likumiem, kas pārvalda fizisko pasauli; bet cik ierobežota ir viņu izpratne un cik plašs lauks, kurā Radītājs var darboties saskaņā ar saviem likumiem visā pilnībā ārpus mirstīgo būtņu uztveres spējām!

Daudzi māca, ka matērijai piemīt vitāls spēks, — ka matērijai piešķirtas zināmas īpašības, kuras darbojas, pateicoties šai iekšējai enerģijai, un ka dabas norises notiek saskaņā ar noteiktiem likumiem, kuros pat Dievs nedrīkst iejaukties. Tā ir neīsta zinātne, kas nav savienojama ar Dieva Vārdu. Daba kalpo savam Radītājam. Dievs neatceļ savus likumus, ne arī strādā tiem pretī, bet Viņš tos pastāvīgi lieto kā šavus darbarīkus. Daba liecina par inteliģenci, par noteiktu Esamību, par aktīvu Spēku, kas darbojas šajos likumos un caur tiem. Dabā pastāvīgi darbojas Tēvs un Dēls. Kristus saka:

“Mans Tēvs aizvien vēl darbojas, tāpēc arī es darbojos.” (Jāņa 5:17)

[115] Nehemijas grāmatā uzrakstītajā slavas dziesmā levīti dziedāja: “Tu esi tas Kungs, kas tiešām ir, Tu vienīgais! Tu esi radījis debesis, — debesu debesis un visus debesu pulkus; zemi un visu, kas ir uz tās, jūras un visu, kas ir tajās, un Tu uzturi visus tos pie dzīvības, un debesu pulks Tevi pielūdz!” (Nehem. 9:6) Kas attiecas uz šo pasauli, tad radīšanas darbs ir pabeigts. Jo šie “darbi kopš pasaules radīšanas bija padarīti”. (Ebr. 4:3) Bet Dievs ar savu enerģiju vēl vienmēr uztur radītās lietas. Tas nav kā kādreiz iekustināts mehānisms, kas turpina darboties caur savu iekšējo spēku, kad sit pulss un elpas vilciens seko elpas vilcienam, bet katra ieelpa, katrs sirdspuksts liecina par to visu uzturošo gādību, kurā mēs “dzīvojam, rosāmies un esam”. (Ap. d. 17:28)

Nevis pateicoties kādreiz mantotam spēkam zeme gadu no gada izdod savu augļu bagātību un turpina riņķot ap sauli. Dieva roka vada planētas un uztur tās noteiktā kārtībā un kustībā debesis. “(..) Viņš ir Tas, kas izved visu viņu pulku pēc skaita un visus sauc vārdā pēc sava lielā spēka un varas, un tur netrūkst neviena.” (Jes. 40:26) Viņa spēkā attīstās stādu valsts, parādās lapas un atveras ziedi. Viņš ir Tas, “kas liek zālei augt uz kalniem”, un pēc Viņa pavēles ieļejas kļūst auglīgas. Visi lauka zvēri no Dieva meklē savu barību — (Ps. 147:8; 104:20,21) un katra dzīva radība, sākot no mazākā insekta līdz pat cilvēkam, ikdienas ir atkarīga no Viņa gādības. Dziesminieks skaisti saka: “Viņi visi gaida uz Tevi, lai Tu viņiem barību dodī savā laikā. Kad Tu to viņiem dodī, tad viņi to sakrāj; kad Tu atver savu roku, tad viņi top paēdināti ar visu labu.” (Ps. 104:27,28) Dieva teiktais vārds pārvalda elementus. Viņš “apklāj debesis ar mākoņiem un dod zemei lietu”. “Viņš izkaisa sniegu kā vilnas pūkas un izbārsta salnu kā pelnus.” (Ps. 147:16) “Kad pērkona dārdos atskan Viņa balss, tad Viņš ūdenim padebešos liek krākt un liek mākoņu segai no zemes galiem klāties visam pāri, kad Viņš iededzina zibeņus lietum līstot un izlaiž vētru no tās apslēptām novietnēm.” (Jer. 10:13)

Dievs ir visu lietu sākums. Katra īsta zinātne ir saskaņā ar Viņa darbiem. Katra īsta audzināšana ved pie paklausības Viņa pārvaldībai. Zinātne paver mūsu skatam arvien jaunus brīnumus; tā iespiežas gaisa slāņos un izpēta zemes dziļes, bet pētījumi neveicas tur, kur tie apstrīd dievišķos atklājumus. Nezināšana var atsaukties uz zinātni, lai rastu atbalstu maldīgiem uzskatiem par Visvareno, bet dabas grāmata un rakstītais Vārds abpusēji viens otru apgaismo. Tā mēs tiekam [116] vadīti pielūgt savu Radītāju un mācāmies saprātīgi uzticēties Viņa Vārdam.

Neviens mirstīgs radījums nespēj pilnībā aptvert Mūžīgā esamību, Viņa gudrību un spēku vai Viņa darbus. Svētais vīrs raksta: “Vai tad tu vari izprast Dieva apslēptos dziļumus vai pacelties līdz pašai Visuvarenā pilnībai? Tās ir tik augstas kā debesis, — ko tu tur sasniegsi? Dziļākas nekā elle, cik tālu tur sniedzas tavas zināšanas? Tās garums ir garāks nekā zeme; tās platums platāks nekā jūra.” (Īj. 11:7-9) Visvarenākie intelekta pārstāvji nespēj izprast Dieva būtību. Cilvēki var pētīt arvien dziļāk un mācīties arvien vairāk, un tomēr viņu priekšā vēl arvien būs bezgalība.

Radīšanas darbi liecina par Dieva varenību un lielumu. “(..) izplatījums izteic Viņa roku darbu.” (Ps. 19:2) Kas par padomdevēju ņēmis rakstīto Vārdu, tas zinātnē atradīs palīglīdzekli labākai Dieva izpratnei. “Viņa neredzamās īpašības, tiklab Viņa mūžīgā vara kā Viņa dievība, kopš pasaules radīšanas gara acīm saskatāmas Viņa darbos; tāpēc viņiem nav ar ko aizbaidināties.” (Rom. 1:20)

BĀBELES TORNIS

[117]

Lai atkal ar cilvēkiem piepildītu izpostīto Zemi, kuru Plūdi tikko bija šķīstījuši no tās morālās samaitātības, Dievs bija saglabājis vienu vienīgu ģimeni — Noas namu, par kuru Viņš sacīja: “(..) Es esmu vērojis, ka tu esi manā priekšā taisns šinī ciltī.” (1. Moz. 7:1) Tomēr trijos Noas dēlos drīz vien attīstījās tās pašas atšķirīgās iezīmes, kas bija redzamas pirmsplūdu pasaulē. Semā, Hamā un Jafetā, kuriem vajadzēja kļūt par cilvēces cilts dibinātājiem, jau iepriekš varēja saskatīt viņu pēcnācēju raksturu.

Runādams Svētā Gara iedvesmā, Noa jau iepriekš pasludināja triju lielo rasu vēsturi, kurām vajadzēja nākt no šiem ciltstēviem. Attiecībā uz Hama pēcnācējiem, runādams vairāk par dēlu nekā par tēvu, viņš paziņoja: “Lai Kānaāns ir nolādēts; viņš lai kļūst par kalpu savu brāļu kalpiem.” (1. Moz. 9:25) Hama nedabīgais noziegums liecināja, ka no viņa dvēseles jau sen pazudusi bērnišķīgā godbijība pret vecākiem, jo viņš tagad atklāja sava rakstura bezdievību un zemiskumu. Šis jaunās īpašības uz visiem laikiem ieaudās tālāk Kānaānā un viņa pēcnācējos, kuru turpmākie grēki izsauca pār tiem Dieva sodību.

No otras puses — Šema un Jafeta cieņa pret tēvu un līdz ar to pret Dieva likumiem, viņu pēcnācējiem

solīja gaišāku nākotni. Attiecībā uz šiem dēliem tika paziņots: "Svētītš lai ir tas Kungs, Šema Dievs, bet Kānaāns lai top tam par kalpu, Dievs lai vairo Jafetu, ka viņš mīt Sema teltīs, bet Kānaāns lai ir viņam kalps." (1. Moz. 9:26,27) Sema līnijai vajadzēja kļūt par izredzētās tautas, Dieva Derības un apsolītā Pestītāja līniju. Jehova bija Sema Dievs. No viņa vajadzēja nākt Abrahāmam un Israēla tautai, no kurās celsies Kristus. "Svētīga tā tauta, kurai Kungs ir par Dievu." (Ps. 144:15) [118] Un Jafets "lai mīt Sema teltīs". Evaņģēlija svētībās galvenokārt dalīsies Jafeta pēcteči.

Kānaāna pēcnācēji ieslīga pagānisma visdziļākajās formās. Lai gan pravietiskais lāsts viņus notiesāja uz verdzību, tomēr gadsimtiem ilgi spriedums vēl kavējās. Dievs panesa viņu bezdievību un samaitātību, kamēr tie pārkāpa dievišķās pacietības robežas. Tad tie pazaudēja savus īpašumus un kļuva par Sema un Jafeta pēcnācēju dzimtcilvēkiem. Noas pravietojums nebija nekāds patvaļīgs paziņojums par dusmām vai labvēlību. Šis spriedums nenoteica viņa dēlu raksturu un likteni, bet rādīja, kādas sekas būs katra izvēlētajam dzīves gājumam un viņu rakstura attīstībai. Tas atklāja Dieva nolūku attiecībā uz tiem un viņu pēcnācējiem, ņemot vērā viņu pašu raksturu un uzvedību. Bērni parasti manto vecāku tieksmes un dziņas, darot pēc viņu parauga, un tā vecāku grēki pāriet bērnos no vienas paaudzes otrā. Hama pēcnācējos izpaudās viņa paša godbijības trūkums un zemiskums, kas līdz ar to izsauca lāstu pār daudzām paaudzēm. "(..) viens vienīgs negantnieks var iznīcināt daudz laba." (Sal. māc. 9:18)

No otras puses — cik bagātīgi tika atalgota Šema godbijība pret tēvu, un kāda izcila svēto vīru līnija sekoja viņa pēcnācējos! "Tas Kungs zina sirdsšķīsto dienas", "(..) no viņa pēcnācēju cilts nāk svētība." (Ps. 37:18,26) "Tad nu tev būs atzīt, ka tas Kungs, tavš Dievs, ir Dievs, kas ir uzticīgs Dievs un kas derību tur un dara žēlastību tiem līdz tūkstošam augumam, kuri Viņu mīl un tur Viņa baušļus." (5. Moz. 7:9)

Kādu laiku Noas pēcnācēji turpināja dzīvot kalnos, kur bija nosēdies šķirsts. Viņu skaitam pieaugot, atkrišana izraisīja šķelšanos. Kas vēlējās aizmirst Radītāju un atmett Viņa likuma ierobežojumus, tie pastāvīgi jutās apgrūtināti no viņu biedru dievbijīgā dzīvesveida un mācībām, tādēļ nolēma no Dieva pielūdzējiem aiziet. Viņi pārvietojās uz Sineāras līdzenumiem pie Eifratas upes. Tos vilināja šīs vietas skaistums un zemes auglīgums, tā ka tie nolēma tur apmesties uz pastāvīgu dzīvi.

Šeit viņi apņēmas uzcelt pilsētu un tik augstu torni, lai par to brīnītos visa pasaule. Šim nolūkam ļaudis vajadzēja atturēt no izklīšanas. Dievs cilvēkiem bija [119] pavēlējis izplatīties pa visu zemi, lai to piepildītu un sev pakļautu, bet Bābeles cēlāji nolēma palikt kopā un nodibināt monarhiju, kas beidzot apņemt visu pasauli. Tā viņu pilsēta kļuva par universālas impērijas metropoli; tās godība izsauktu pasaules apbrīnu un cieņu un padarītu slavenus cēlājus. Lieliskais, debesīs sniedzošais tornis kļuva par tā cēlāju gudrības un spēka pieminekli un paustu viņu slavu visām nākamajām paaudzēm.

Sineāras līdzenuma iedzīvotāji neticēja Dieva derībai, ka Viņš vairs nevedīs Plūdus pār Zemi. Daudzi no tiem pat noliedza Dieva esamību un Plūdu izcelšanos pierakstīja dabiskiem cēloņiem. Daži gan ticēja kādai augstākai Būtnei un pieļāva domu, ka Tā ir izpostījusi pirmsplūdu pasauli, bet viņu sirds, tāpat kā Kainam, sacēlās pret Dievu. Viens no torņa celšanas mērķiem bija rūpes par pašu personisko drošību varbūtēju plūdu gadījumā. Celdami torni augstāk par to līmeni, kuru aizsniedza Plūdu ūdeņi, viņi cerēja izbēgt visām iespējamām briesmām. Tiecoties mākoņos, tie vēlējās noskaidrot arī Plūdu cēloņus. Viss pasākums bija vērsts uz to, lai vairāk un vairāk izceltu projektētāju lepību un vadītu nākamo paaudžu prātus prom no Dzīvā Dieva pie kalpošanas elkiem.

Kad tornis bija daļēji uzcelts, vienu tā daļu izmantoja celtnieku dzīvokļiem. Citas, greznāk izrotātās telpas veltīja dieviem. Ļaudis priecājās par sasniegto un slavēja zelta un sudraba dievus, vērsdamies pret debesu un zemes Valdnieku. Bet pēkšņi šis tik veiksmīgi iesāktais darbs apstājās. Lai izjauktu celtnieku nodomu, uz zemi tika sūtīti eņģeļi. Tornis jau bija sasniedzis ievērojamu augstumu, un strādniekiem celtnes augšējā daļā nebija iespējams tieši sazināties ar tiem, kas strādāja lejā. Sajā nolūkā dažādās vietās bija izvietoti ziņneši, kas saņēma rīkojumus un nodeva tos tālāk nākamajiem, gan attiecībā uz visdažādākajiem materiāliem, gan par citiem ar darbu saistītiem jautājumiem. Bet tagad, vēstīm ejot no viena uz otru, ļaudis vairs nevarēja saprasties un pieprasīto materiālu vietā tika sagādāti tādi, kas nebija vajadzīgi, [120] jo lejā saņemtie rīkojumi bieži vien bija pilnīgi pretēji augšā dotajiem. Sekoja sajukums un domstarpības. Viss darbs beidzot apstājās. Cēlāji nekādi nespēja izprast šos pārpratumus un dusmās vainoja viens otru. Viņu lielīgais pasākums beidzās ar kautiņu un asins izliešanu. Kā Dieva nepatikas izpausme no debesīm izlauzās zibeņi, izārdot torņa augšējo daļu. Cilvēkiem bija jāsaprot, ka pār visu vēl valda Dievs Debesīs. Līdz tam laikam visi runāja vienu valodu. Tagad tie, kas viens otru varēja saprast, apvienojās atsevišķās grupās un aizgāja uz dažādām zemes pusēm. "Un tas Kungs toš izklīdināja no tās vietas pa visu zemes virsu, un viņi mitējās celt pilsētu." (1. Moz. 11:8) Šī izkaisīšana veicināja zemes vispārēju apdzīvotību, un Kunga nodoms tika īstenots dzīvē tieši ar to darbu, kuru paredzēja Viņa plānu šķērsošanai.

Bet ak, kāds zaudējums tas bija tiem, kuri nostājās pret Dievu! Kungs vēlējās, lai cilvēki izplatītos un apmestos kā tautas uz dzīvi dažādās zemes daļās, nesot sev līdzīgu Viņa prāta atzišanu, lai patiesības gaismā neierobežotā spožumā atmirdzētu arī visās nākamajās paaudzēs. Uzticīgais taisnības sludinātājs Noa pēc Plūdiem dzīvoja vēl trīssimt piecdesmit gadus un Sems — piecsimts gadus, tā ka viņa pēcnācējiem bija izdevība iepazīties ar Dieva prasībām un Viņa rīcību attiecībā uz sentēviem. Bet tie negribēja klausīties šajās nepatīkamajās patiesībās; viņi nemaz nevēlējās domāt par Dievu, un ar valodu sajaukšanu tiem lielā mērā arī tika atņemta iespēja sarunāties ar tiem, kas varētu izplatīt gaismu.

Bābeles cēlāji bija neapmierināti un nostājās pret Kungu. Kur tiem vajadzēja pateikties par Dieva žēlastību pret Adamu un atcerēties Viņa laipno derību ar Nou, tie izrādīja nepatiku par Dieva bardzību sakarā ar pirmā pāra izdzišanu no Ēdenes un kurnēja par pasaules iznīcināšanu Plūdus. Bet, nostājoties pret Dieva it kā patvaļīgo un bargo rīcību, viņi tajā pašā laikā labprāt pakļāvās visnežēlīgākā tirāna ieviestajai kārtībai. Sātans centās izsaukt ļaudis nepatiku attiecībā uz upuriem, kam vajadzēja ainos Kristus nāvi, un, cilvēku prātam arvien vairāk aptumšojoties kalpošanā elkiem, viņš vadīja tos uz šo upuru viltošanu un savu bērnu sadedzināšanu uz elku altāriem. Ļaudīm novēršoties no Dieva, dievišķo īpašību — taisnības, skaidrības un mīlestības [123] vietā stājās apspiešana, vardarbība un zvēriskums.

Bābeles iedzīvotāji bija nodomājuši dibināt no Dieva neatkarīgu pārvaldes iekārtu. Starp tiem bija daži, kas bijās Dievu, bet tie tika apmānīti no bezdievīgo prasībām un ievilkti līdzīgu viņu plānos. So uzticīgo dēļ Dievs ar sodu vēl vilcinājās un deva visiem laiku atklāt savu īsto raksturu. Apstākļiem noskaidrojoties, Dieva bērni centās ļaudis atturēt no viņu nodoma, bet tie bija pārāk vienoti savā Debesis izaicinošajā pasākumā. Ja viņiem būtu atļauts netraucēti rīkoties tālāk, tad tikumība pasaulē kļūtu samaitāta jau pašā sākumā. Viņu savienība bija dibināta uz sacelšanās pamatiem, un valsti tie gribēja iekārtot sevis pagodināšanai, kurā nebūtu vietas ne Dieva pārvaldībai, ne Viņa godam. Ja šādu sazvērestību paciestu tālāk, tad virsroku gūtu vara, kas no zemes virsas izskaustu taisnību un reizē ar to arī mieru, laimi un drošību. Dieva likumu vietā, kuri ir "svēti, taisni un labi" (Rom. 7:12), cilvēki gribēja ieviest tādus, kas atbilstu viņu pašu patmīlīgās un briesmīgās sirds nodomiem.

Kas Kungu bijās, tie sauca pēc Viņa iejaukšanās. "Un tas Kungs nonāca, lai apraudzītu pilsētu un torni, ko cilvēku bērni cēla." (1. Moz. 11:5) Aiz līdzcietības pret pasauli Dievs izjauca torņa cēlāju nodomus un satrieca pišļos viņu pārdrošo pieminekli. Žēlastībā Viņš tiem izmainīja valodu, tā darot galu to dumpīgajiem nodomiem. Dievs ilgi pacieš cilvēku stūrgalvīgo rīcību un dod tiem bagātas izdevības atgriezties, bet Viņš ievēro visus viltīgos manevrus, ar kuriem tie grib nostāties pret Viņa svēto likumu autoritāti. Lai iegrozotu netaisnību, laiku pa laikam paceļas neredzama roka, kura tur valdības scepteri. Ir doti nepārprotami pierādījumi, ka savā gudrībā, mīlestībā un taisnībā bezgalīgais Visuma Radītājs ir visaugstākais Valdnieks Debesīs un virs Zemes. Nostājoties pretī Viņa varai, neviens nevar palikt nesodīts.

Bābeles cēlāju plāni beidzās ar kaunu un sakāvi. Slavas un lepnuma vairošanai domātais pieminekļis kļuva par piemiņas zīmi viņu ģekībai. Un tomēr cilvēki vēl arvien cenšas iet tos pašus ceļus, — viņi paļaujas uz sevi un atmet Dieva likumus. Tie ir tieši tie principi, kurus sātans gribēja ieviest Debesīs; tie paši, kas valdīja pār Kainu, kad viņš pienesā savu upuri.

Arī mūsu laikā ir tādi torņu cēlāji. Neticīgie veido savas teorijas, balstoties uz zinātniskiem pieņēmumiem, un atmet skaidro Dieva Vārdu. Tie uzdrošinās spriest par [124] Dieva morālo pārvaldes kārtību; tie nicina Viņa likumus un pašapmierināti lielās ar savu saprātu. Jo "tā kā tiesu par ļauniem darbiem nespriež tik drīzi, tādēļ cilvēku bērnu sirdis pildās ar drosmi darīt ļaunu." (Sal. māc. 8:11)

Šķietami kristīgajā pasaulē daudzi novēršas no skaidrajām Bībeles mācībām un savu ticības apliecību veido no cilvēciski patīkamām pasākām; viņi norāda uz savu torni kā uz ceļu, pa kuru var uzkāpt debesīs. Cilvēki ar sajūsmu pieķeras daiļskanīgiem vārdiem, kas māca, ka grēcinieki nemirs, ka pestīšanu var iegūt arī nepaklausot Dieva likumiem. Ja šķietamie Kristus sekotāji pieņemtu Dieva doto mērauklu, tad tie nonāktu pie vienprātības, bet kamēr cilvēku gudrība tiks vērtēta augstāk par Viņa svēto Vārdu, tikmēr valdīs šķelšanās un ķildas. Strīdīgo ticību un sektu mudžeklim ļoti piemērots ir apzīmējums "Bābele", ko pravietojumi (Atkl. 14:8; 18:2) attiecina uz visām pasauli mīlošām pēdējo dienu baznīcām.

Daudzi cenšas radīt sev debesis ar bagātības un varas iegūšanu. "Viņi zoboņas un runā savā jaunumā tikai par varas darbiem, viņu runas ir augstprātības pilnas". (Ps. 73:8) Tie min kājām citu cilvēku tiesības un neņem vērā Dieva autoritāti. Sie lepnie ļaudis kādu laiku var iegūt lielu varu un sekmes

visos savos pasākumos, bet beigās tos sagaidīs tikai sāpes un vilšanās.

Ir iestājies visu lietu izmeklēšanas laiks. Visaugstākais nonāks no Debesīm, lai redzētu, ko cilvēku bērni ir uzcēlušī. Tad atklāsies Viņa visu pārvaldošā vara un tiks pazemoti cilvēku lepnībā veiktie darbi. "Kungs raugās no debesīm, Viņš redz visus cilvēku bērnus; no tās vietas, kur Viņa tronis, Viņš pārredz visus zemes iedzīvotājus. Tas Kungs izjauc pagānu tautu nodomus, Viņš sagrauj ļaužu padomu. Bet tā Kunga padoms pastāv mūžīgi, un Viņa sirds nodomi ir spēkā uz audžu audzēm." (Ps. 33:13,14,10,11)

3. TICĪBAS MANTINIEKI

ĀBRĀMA AICINĀŠANA

[125]

Pēc ļaužu izklīdināšanas pie Bābeles kalpošana elkiem kļuva gandrīz vispārēja, un Kungs beidzot atļāva nocietinātajiem pārkāpējiem iet pašiem savus ceļus, bet Abrāmu no Sema līnijas izredzēja par Viņa likumu glabātāju nākamām paaudzēm.

Ābrāms bija uzaudzis pagānisma un māņticības vidē. Pat viņa tēva nams, kurā gan tika saglabāta Dieva atziņa, bija padevis apkārtnes pavedinošajiem iespaidiem, un kalpoja ne tikai Jehovam, bet arī citiem dieviem. (Joz. 24:2) Tomēr patiesā ticība nedrīkstēja izjust. Dievs vienmēr ir saglabājis atlikumu, kas Viņam kalpotu. Ādams, Sets, Metuzāls, Noa, un Sems (sk. Pielikumā, 2. piezīme) nepārtrauktā līnijā no paaudzes paaudzē bija sargājuši Dieva dārgās atklāsmes. Par šo svēto atziņu tālāko mantinieku tagad kļuva Teras dēls. Elkudievība viņu vilināja uz visām pusēm, bet veltīgi. Palikdams uzticīgs starp neuzticīgajiem un nesamaitāts vispārējās atkrišanas vidē, viņš stipri turējās pie vienīgā patiesā Dieva pielūgšanas. "Tas Kungs ir tuvu visiem, kas Viņu piesauc, visiem, kas Viņu piesauc patiesībā." (Ps. 145:18) Viņš Ābrāmam atklāja savu nodomu un deva tam skaidru izpratni par savu likumu prasībām un glābšanas iespēju, kuru sagādās Kristus.

Ābrāmam tā laika ļaudīm tika dots sevišķi dārgs apsolījums, ka viņam būs ļoti daudz pēcnācēju un tie izveidos lielu tautu. "Es tevi darišu par lielu tautu, Es tevi svētīšu un darišu lielu tavu vārdu, un tu būsi par svētību." Šim apsolījumam tika pievienots apgalvojums, ko ticības mantinieki vērtēja vairāk par visu, — ka no viņa līnijas celsies pasaules Pestītājs. "Es svētīšu tos, kas tevi svētī, un nolādēšu tos, kas tevi nolād, un tevī būs svētītas visas zemes ciltis." (1. Moz. 12:2,3) Kā pirmais noteikums apsolījuma piepildīšanai sekoja ticības pārbaude; tika prasīts upuris.

[126] Ābrāmam tika sūtīta vēsts no Dieva: "Izej no savas zemes, no savas cilts un no savām tēva mājām uz zemi, kuru Es tev rādīšu." (1. Moz. 12:1) Lai Dievs viņu varētu sagatavot lielajam darbam, svēto likumu glabāšanai, Ābrāmam bija nepieciešams pārraut visas saites ar savu līdzšinējo dzīvi. Radu un draugu iespaids šo Kunga paredzēto apmācības procesu varētu traucēt, tādēļ viņam tagad, uzņemoties īpašu savienību ar Debesīm, vīrs zemes vajadzēja dzīvot starp svešiem ļaudīm, lai attīstītu no visas pasaules atšķirīgu raksturu. Savu rīcību viņš pat nespēja tā paskaidrot, lai draugi to saprastu. Garīgas lietas ir garīgi apspriežamas, un viņa nolūki un izturēšanās elkus pielūdzošajiem radiem nebūtu saprotami.

"Ticības spēkā Ābrahāms ir paklausījis aicinājumam un gāja uz to vietu, ko nācās saņemt par mantojumu, un gāja, nezinādams, kurp viņš iet." (Ebr. 11:8) Ābrāma nejautājošā paklausība ir viena no vispārsteidzošākajām liecībām uzticībai, kāda vien Bībelē atrodama. Viņa ticība bija "stipra paļaušanās uz to, kas cerams, pārlicība par neredzamām lietām". (Ebr. 11:1) Paļaudamies uz dievišķo apsolījumu un bez jebkādas drošības par tā piepildīšanos, viņš atstāja savas mājas, radus un dzimteni, aizejot no turienes, nezinādams kurp, sekodams vienīgi Dieva vadībai. "Ticības spēkā viņš apmetās apsolītajā zemē kā svešinieks, dzīvodams teltīs ar Īzāku un Jēkabu, tā paša apsolījuma līdzmantiniekiem." (Ebr. 11:9)

Tas nebija nekāds mazs pārbaudījums; no viņa netika prasīts kāds niecīgs upuris. Saītes ar dzimteni, radiem un māju bija visai stipras. Bet viņš nevilcinājās paklausīt aicinājumam. Viņš neko nejautāja attiecībā uz Apsolīto zemi, — vai tā ir auglīga un vai klimats tur veselīgs, vai tā ir acīm tikama un vai tur būs izdevība kļūt bagātam. Kungs bija teicis, un Viņa kalpam vajadzēja paklausīt; tam laimīgā vieta vīrs zemes bija tur, kur Dievs vēlējās, lai viņš dzīvotu.

Arī tagad daudzi vēl tiek pārbaudīti, līdzīgi Ābrāmam. Tie nedzird Dieva balsi tieši no Debesīm, bet Viņš tos aicina ar norādījumiem savā Vārdā un tālredzīgi kārtojot notikumus dzīvē. Tie var tikt aicināti atstāt karjeru, kas sola bagātību un godu, pārtraukt tuvas un ienesīgas attiecības ar citiem cilvēkiem un šķirties no saviem radiem, lai ietu pa ceļu, kas, kā tiem šķiet, prasīs vienīgi pašizliedzību un

upurus. [127] Dievs tiem ir paredzējis kādu darbu, bet dzīves ērtības, radu un draugu ietekme varētu kavēt tieši to īpašību izveidošanos, kas nepieciešamas šī pienākuma veikšanai. Kungs aicina tos ārā no cilvēciskā iespaida un atbalsta loka, liekot izjust Viņa palīdzības nepieciešamību, kur tie varētu pajauties vienīgi uz Viņu, lai Viņš pats tiem atklātos. Kurš ir gatavs atsaukties dievišķajam aicinājumam un atstāt savus lolotos plānus un vistuvākos draugus? Kurš ir gatavs labprātīgi uzņemt jaunus pienākumus un doties nezināmos laukos, lai apņēmīgi un labprātīgi veiktu Dieva darbu, savus zaudējumus Kristus dēļ uzskatot par ieguvumu? Kas tā darīs, tam ir Ābrāma ticība un tam būs dalība pie "neizsakāmi lielās un mūžīgās godības", ar kuru "šī laika ciešanas" nav vērts salīdzināt. (2. Kor. 4:17; Rom. 8:18)

Pirmo reizi Debesu aicinājumu Ābrāms dzirdēja, kad viņš vēl dzīvoja Kaldeju Ūrā, un, tam paklausīdams, aizgāja uz Hāranu. Līdz šejieni to pavadīja viņa tēva nams, kurš kalpošanu elkiem bija savienojis ar patiesā Dieva pielūgšanu. Seit Ābrāms palika līdz Teras nāvei, bet, kad tēvs bija miris, Dieva balss viņam pavēlēja doties tālāk. Brālis Nahors ar savu saimi pieķērās mājām un elkiem. Bez Sāras, Ābrāma sievas, vienīgi Lats, jau sen mirušā Hārana dēls, nolēma piedalīties sentēva svētceļnieka gaitās.

Tas tiešām bija liels pulks, kas devās prom no Mezopotāmijas. Ābrāmam jau bija ļoti daudz liellopu un aitu, ko uzskatīja kā austrumzemju bagātību, un ievērojams skaits kalpu un algādžu. Viņš aizgāja no savas tēvu zemes, lai tur vairs nekad neatgrieztos, un ņēma līdzi visu, kas tam piederēja, "visu īpašumu, kādu tie bija ieguvuši, un visas dvēseles, kādas tie Hāranā bija iemantojuši (...)" (1. Moz. 12:5) Ļaužu vidū daudzi vadījās no interesēm, kas stāvēja augstāk par vienkāršu kalpošanu vai sava labuma meklēšanu. Uzturēdamies Hāranā, Ābrāms un Sāra daudzus bija vadījuši pie dzīvā Dieva pagodināšanas. Tie palika kopā ar sentēva ģimeni un pavadīja to uz Apsolīto zemi. "Un tie izgāja, lai dotos uz Kānaānu." (1. Moz. 12:5)

Pirmā vieta, kur tie apmetās, bija Sihema. Ābrāms uzcēla savas teltis Mamres ozolu ēnā, kādā plašā, ar zāli bagātā ielejā, kur bija olīvu birzis un burbuļojoši strauti, [128] starp Ēbala kalnu no vienas puses un Ģaricima kalnu otrā pusē. Tā bija skaista un laba zeme, uz kuru Dievs sentēvu bija atvedis, — "uz zemi ar ūdens strautiem, ūdenskritumiem un avotiem, kas rodas ielejās, bet arī nāk no kalniem, uz zemi, kur ir kvieši un mieži, vīna stādi un vīgu koki un granātābolu koki, uz olīvu koku zemi, kurā tek eļļa un medus." (5. Moz. 8:7,8) Tomēr Jehovas pielūdzējiem pār mežiem apaugušajiem kalniem un auglīgajiem līdzenumiem gūlās kāda smaga ēna. "Tai laikā šajā zemē dzīvoja kānaānieši". Aizsniedzis savu cerības mērķi, Ābrāms atrada zemi, kuru apdzīvoja svešas, elkiem kalpojošas, ciltis. Birzīs bija uzcelti altāri neīstiem dieviem un tuvumā esošajās augstienēs tika upurēti cilvēki. Lai gan Ābrāms uzticējās Dieva apsolījumiem, tomēr, savas teltis ceļot, viņu pavadīja tumšas nojautas. Tad Kungs parādījās Ābrāmam un teica: "Taviem pēctečiem Es šo zemi gribu dot." Ar šo apgalvojumu tika stiprināta viņa ticība, ka Dievs ir ar viņu un tas nav atstāts bezdievīgo žēlastībai. "Un viņš tur uzcēla altāri tam Kungam, kas viņam bija parādījies." (1. Moz. 12:7) Kā ceļinieks viņš no turienes drīz devās uz Bēтели un atkal uzcēla altāri un piesauca Kunga vārdu.

Ābrāms, "Dieva draugs", mums atstājis vērtīgu priekšzīmi. Viņa dzīve bija lūgšanu dzīve. Visur, kur vien viņš apmetās, tas uzcēla arī altāri, pie kura aicināja visus savas nometnes ļaudis uz rīta un vakara upuru pienešanu. Teltis nojaucot, altāris palika. Vēlākos gados daži apkārtklejojošie kānaānieši, kurus Ābrāms bija pamācījis, nonākot pie šī altāra, atcerējās, ka pirms viņiem tur bijis Ābrāms, un, uzcēluši savas teltis, salaboja altāri, lai tur pielūgtu dzīvo Dievu.

Ābrāms turpināja savu ceļu uz dienvidiem. Un vēlreiz tika pārbaudīta viņa ticība. Debesis nedeļa lietū, ielejās vairs neplūda strauti un plašajos līdzenumos izkalta zāle. Ganāmpulki neatrada sev barību un visai nometnei draudēja bada nāve. Vai vectēvam nevajadzēja sākt šaubīties par dievišķo vadību? Vai viņš ar ilgošanos nevarēja sākt skatīties atpakaļ uz bagātajiem Kaldejas līdzenumiem? Visi sasprindzināti gaidīja, ko Ābrāms tagad darīs, kad viņu piemeklēja nelaime pēc nelaimes. Kamēr sentēvs nesatricināmi uzticējās Dievam, ļaudis zināja, ka vēl ir cerība; viņi saprata, ka Dievs ir Ābrāma draugs un Viņš vēl arvien to vada.

Ābrāms nevarēja izskaidrot dievišķās vadības nodomus, viņa cerības nepiepildījās, [129] bet tas cieši turējās pie apsolījuma: "Es gribu tevi svētīt un darīšu tavu vārdu lielu, un tu būsi par svētību." Sirsnīgi lūdzot Dievu, viņš apsvēra, kā saglabāt savu ļaužu un ganāmpulku dzīvību, bet neļāva apstākļiem iedragāt ticību tam, ko teicis Dievs. Lai izbēgtu badam, viņš devās uz Ēģipti. Viņš neatsacījās no Kānaānas un savos spaidīgajos apstākļos neatgriezās Kaldejā, zemē, no kuras bija atnācis un kur nebija maizes trūkums, bet meklēja īslaicīgu patvērumu tik tuvu pie Apsolītās zemes, cik vien tas iespējams, lai pēc īsa laika atkal atgrieztos tur, kur Dievs viņu bija atvedis.

Kungs savā gudrībā uzlika Ābrāmam šo pārbaudījumu, lai mācītu viņam padevību, pacietību un

ticību, — mācības, kuras vēlāk varētu uzrakstīt par labu visiem tiem, kas tiks aicināti paciest bēdas. Dievs savus bērnus vada pa tādiem ceļiem, kurus tie nepazīst, bet Viņš neaizmirst un neatstāj tos, kas uz Viņu paļaujas. Kungs Ījabam pieļāva bēdas, bet to nepameta. Viņš pieļāva, ka mīļotais Jānis tika izsūtīts uz vientuļo Patmas salu, bet tur pie viņa atnāca Dieva Dēls un atklāsmēs tam bija iespēja skatīt nemirstīgās godības ainas. Dievs pār saviem ļaudīm liek nākt pārbaudījumiem, lai tie ar neatlaidīgu paklausību kļūtu garīgi bagāti un viņu piemērs noderētu par spēka avotu citiem. "Jo Es zinu, kādas Man domas par jums," saka tas Kungs, "miera un glābšanas domas un ne ļaunuma un ciešanu domas, ka Es jums beigās došu to, ko jūs cerat." (Jer. 29:11) Grūtības, kuras visvairāk pārbauda mūsu ticību un liek domāt, ka Dievs mūs aizmirsis, ir tieši tās, kas ved tuvāk Kristum un māca visas nastas nolikt pie Viņa kājām, lai iegūtu mieru, kuru Viņš grib sniegt šo nastu vietā.

Dievs visos laikos savus ļaudis pārbauda bēdu ceplī. Tieši šī ceplja karstumā no īstā kristīgā rakstura zelta atdalās sārņi. Jēzus vēro šo šķīstīšanas procesu. Viņš zina, kas vajadzīgs dārgā metāla attīrīšanai, lai tas atspoguļotu Viņa mīlestības skaistumu. Tieši ar šādām sevišķām grūtībām Dievs audzina savus kalpus. Kungs redz, ka dažiem cilvēkiem ir spējas, kuras var izlietot Viņa darbā, un tad Viņš pats šos cilvēkus pārbauda. Savā tālredzībā Viņš tos ved caur tādiem apstākļiem, kas norūda raksturu un atklāj trūkumus un vājības, kuras tie paši pie sevis neapzinājās. Kungs tiem dod iespēju šīs kļūdas izlabot un kļūt derīgiem Viņa darbam. Viņš tiem uzrāda cilvēcisko vājumu un māca [130] pajauties uz Viņu, jo tikai Viņš tiem var būt vienīgais Palīgs un Patvērums. Tā Dievs īsteno savu nodomu cilvēku labā. Tie tiek izglītoti, audzināti, vadīti un sagatavoti izpildīt lielo uzdevumu, kura dēļ tiem ir doti attiecīgie spēki. Kad Dievs tos pēc tam aicina rīkoties, tie ir gatavi, un Debesu eņģeļi var apvienoties ar tiem virs zemes darāmajā darbā.

Uzturēdamies Ēģiptē, Ābrāms atklāja, ka viņš nav brīvs no cilvēciskajām vājībām un nepilnībām. Slēpdams patiesību, ka Sāra ir viņa sieva, tas parādīja neuzticību Dieva vadībai, kā arī tās augstās ticības un drosmes trūkumu, kas tik bieži un skaisti raksturoja viņa dzīvi. Sāra bija skaista sieviete, un viņš nešaubījās, ka tumšādainie ēģiptieši šo svešinieci iekāros un, lai to iegūtu, nevilcināsies nogalināt tās vīru. Turklāt viņš domāja, ka nebūs melojis, uzdodams Sāru par savu māsu, jo tā bija viņa tēva meita, kaut arī ne no vienas mātes. Bet īsto attiecību slēpšana tomēr bija krāpšana. Nekāda novēršanās no stingrās patiesības nevar iegūt Dieva piekrišanu. Ābrāma ticības trūkuma dēļ Sāra tika pakļauta lielām briesmām. Dzirdēdams par viņas skaistumu, Ēģiptes valdnieks lika to atvest savā pilī, lai ņemtu sev par sievu. Bet Kungs savā žēlastībā Sāru pasargāja, sūtot sodu pār ķēniņa namu. Tādā veidā valdnieks uzzināja patiesību un, sadusmots par maldināšanu, norāja Ābrāmu un atdeva tam viņa sievu, sacīdams: "Kāpēc tu esi man to darījis? Kāpēc tu man neesi sacījis, ka viņa ir tava sieva? Tu teici: "Tā ir mana māsa", un es to esmu ņēmis par sievu. Bet tagad: šē tava sieva, ņem viņu un ej." (1. Moz. 12:18,19)

Ķēniņš Ābrāmam bija parādījis lielu labvēlību, un arī tagad faraons neļāva saviem ļaudīm aizskart ne viņu, ne viņa saimi, bet nozīmēja sardzi, kas tos neskartus izvadītu no valsts robežām. Šajā laikā ēģiptiešiem tika izdots likums neielasties tuvākās attiecībās ar citu zemju ganiem, ne ēšanā, ne dzeršanā pie kopēja galda. Faraons Ābrāmu atlaida laipni un augstsirdīgi, bet pavēlēja atstāt Ēģipti, jo neuzdrošinājās atļaut tam vairs ilgāk tur palikt. Viņš nezinot būtu varējis izdarīt lielu noziegumu, bet Dievs to aizkavēja un atturēja valdnieku no tik liela grēka. Faraons šajā svešniekā saskatīja vīru, kas godā Debesu Dievu, tāpēc bajdījās savā valstī atstāt cilvēku, [131] kuram Dievs tik redzamā veidā parāda savu labvēlību. Ja Ābrāms paliktu Ēģiptē, viņa pieaugošā bagātība un cieņa varētu izsaukt ēģiptiešu skaudību un tie varētu tam kaut ko nodarīt, par ko nāktos atbildēt valdniekam, un tā atkal ķēniņa namu piemeklētu kāds sods.

Faraonam dotais brīdinājums Ābrāmam bija kā drošība viņa turpmākajās attiecībās ar pagānu tautām; jo šo lietu nevarēja noslēpt un bija redzams, ka Dievs, ko Ābrāms pielūdza, savu kalpu pasargās un atriebs ikvienu viņam nodarītu netaisnību. Ir bīstami apbēdināt kaut vienu vienīgu Debesu Valdnieka bērnu. Tieši uz šo Ābrāma piedzīvojumu norāda dziesminieks, kad tas, runādams par izredzēto tautu, saka: "Bet Viņš neļāva nevienam viņus apspiest un sodīja pat ķēniņus viņu dēļ: "Neaizskariet manus svaidītos un nedariet ļauna mani praviešiem!" (Ps. 105:14,15)

Šo notikumu ir vērts salīdzināt ar Ābrāma pēcnācēju vēlākajiem piedzīvojumiem Ēģiptē. Abos gadījumos uz Ēģipti tie iet bada spiesti un apmetas tur uz īsu laiku. Atklājoties Dieva sodībai viņu labā, ēģiptiešus pārņem bailes; un, pagānu apdāvināti, tie atstāj šo zemi ar lielu mantu krājumu.

ĀBRĀMS KĀNAĀNĀ

[132]

Ābrāms atgriezās Kānaānā ar lielu bagātību, ar lopiem, sudrabu un zeltu. Lats vēl arvien bija ar viņu.

(1. Moz. 13:1-9) Tie vēlreiz devās uz Bēтели un apmetās teltīs pie altāra, kuru kādreiz bija cēlušī. Abi drīz vien ievēroja, ka bagātības vairošanās sev līdzī nes pieaugošas grūtības. Trūkumā un pārbaudījumos tie vienprātībā bija turējušies kopā, bet pašreizējā labklājība draudēja ar šķelšanos. Abu namu lopiem nepietika ganību, un pastāvīgās ķildas starp ganiem vajadzēja nokārtot viņu kungiem. Bija skaidrs, ka tiem jāšķiras. Ābrāms bija gados vecāks par Latu un ieņēma pārāku stāvokli gan kā radnieks, gan arī turības ziņā, tomēr viņš pirmais nāca ar priekšlikumu, kā saglabāt mieru. Lai gan Dievs tam bija nodevis visu zemi, viņš tomēr pieklājīgi atteicās no šīm tiesībām.

“Lai nebūtu strīds mūsu starpā un manu un tavu ganu starpā, jo mēs esam rada. Vai nav visa zeme tavā priekšā? Labāk šķiries no manis; ja tu gribi iet pa kreisi, es iešu pa labi; bet ja tu gribi iet pa labi, es iešu pa kreisi..” (1. Moz. 13:8,9)

Šeit atklājās Ābrāma cēlais, pašreizējais raksturs. Cik daudzi līdzīgos apstākļos katrā ziņā turētos pie savām tiesībām un priekšrocībām! Āk, cik daudzas ģimenes ir izjukušas tieši šī iemesla dēļ! Cik daudzas draudzes tāpēc sadalījušās, padarot patiesību par sakāmvārdu un izsmieklu starp bezdievīgajiem! “Lai nebūtu strīds mūsu starpā,” teica Ābrāms, “jo mēs esam rada”, ne tikai miesīgi, bet arī kā patiesā Dieva pielūdzēji. Dieva bērni visā pasaulē ir viena ģimene, un viņu vidū vajadzētu valdīt tam pašam mīlestības un samierināšanās garam. “Brāļu mīlestība jūsu starpā lai ir sirsnīga. Centieties cits citu pārspēt savstarpējā cieņā.” (Rom. 12:10) [133] Tāda ir mūsu Pestītāja mācība. Ja mēs koptu bezpartejisku laipnības garu un vienmēr būtu gatavi citiem darīt to, ko vēlamies, lai mums darītu, tad pazustu puse visu dzīves nelaimju. Sevis izcelšanas gars ir sātana gars. Bet sirdī, kurā mājō Kristus, būs tāda mīlestība, kas nemeklēs savu labumu. Tāds cilvēks ņems vērā dievišķo norādījumu: “Neraudzīsieties katrs uz savām, bet arī uz citu vajadzībām.” (Filip. 2:4)

Lai gan Lats savu bagātību bija ieguvis kā Ābrāma sabiedrotais, viņš tomēr pret savu labdari neizjuta nekādu pateicību. Pieklājība prasīja, lai viņš izvēli atstātu Ābrāmam, bet tas pašmīlīgi centās pats satvert izšķiršanās priekšrocības.

“Tad Lats pacēla savas acis un ieraudzīja savā priekšā visu Jordānas apgabalu, ka tas bija bagāts ar ūdeni, (..) kā Kunga dārzs līdz pat Coārai, līdzīgs Ēģiptei.” (1. Moz. 13:10) Visauglīgākais apgabals Palestīnā bija Jordānas ieleja, kas aplūkotājam atgādināja zaudēto Paradīzi un skaistumā un auglībā līdzinājās Nīlas apūdeņotajiem līdzenumiem, kurus viņi nesen bija atstājuši. Tur bija arī ievērojamas un bagātas pilsētas, kuras ar saviem ļaužu pārpilnajiem tirgiem solīja izdevīgas iespējas preču apmaiņai. Pasaulīgās peļņas izredzes Latu padarīja aklū, ka viņš nespēja saskatīt ar šo vietu saistītos garīgos un tikumiskos ļaunumus. Līdzenuma iedzīvotāji “bija ļauni un ļoti grēkoja pret Kungu”, bet par to viņš neko nezināja vai, ja arī zināja, tad nepievērsa tam īpašu uzmanību. “Un Lats izraudzīja sev visu Jordānas apgabalu (..) un izplēta savas teltis līdz Sodomai.” Cik maz viņš izprata šīs savtīgās izvēles briesmīgās sekas!

Pēc šķiršanās no Lata Ābrāms vēlreiz saņēma Kunga apsolījumu, ka viņš iemantos visu šo zemi. Drīz ūien tas devās uz Hebronu, kur uzcēla teltis zem Mamres ozoliem un blakus iekārtoja altāri Kungam. Šīs augstienes svaigajā gaisā, starp olīvu birzīm un vīna kalniem, viņš ļojošiem labības laukiem un plašajām ganībām pakalnu vidū, viņš dzīvoja pavisam apmierināts ar savu vienkāršo patriarhālo dzīvi, atstājot Latam Sodomas ielejas bīstamo greznību.

Apkārtējās tautas Ābrāmu godāja kā varenu kungu, gudru un krietnu vadoni. Viņš ar savu iespaidu nenorobežojās no kaimiņiem. Uzkrītošā pretstatā elku pielūdzējiem, viņa dzīve un raksturs atstāja neizdzēšamu iespaidu patiesās ticības labā. [134] Viņa paļāvība uz Dievu bija nesatricināma, pie kam viņa laipnība un devība citos pamodināja draudzīgas jūtas un nemākslotais cēlums lika to cienīt un godāt.

Savu reliģiju viņš neuzskatīja par kādu dārgu mantu, kas skaudīgi jāšargā no citiem un par kuru var priecāties tikai tās īpašnieks. Patiesa ticība tā nekad neizpaužas, jo tāda izpratne ir pret Evaņģēlija principiem. Kamēr sirdī mājō Kristus, Viņa klātbūtnes gaismu nav iespējams apslēpt, un šī gaisma nevar arī samazināties. Tieši pretēji, tā kļūst gaišāka un gaišāka, jo Taisnības saules spožie stari arvien vairāk izkļiedē dvēseli apņemošo patmīlības un grēka miglu.

Dieva bērni ir Viņa pārstāvji uz šīs zemes, un Viņš grib, lai tie būtu kā gaisma šīs pasaules tikumiskajā tumsā. Izkaisīti pa visu pasauli, pilsētās un ciemos tie ir Dieva liecinieki, līdzekļi, ar kura palīdzību Viņš neticīgajai pasaulei vēlas darīt zināmu savu prātu, rādot dievišķās žēlastības brīnumdarbus. Kungs ir paredzējis, ka visi lielās pestīšanas saņēmēji strādās Viņa labā. Kristiešu dievbijība ir tas paraugs, pēc kura pasaules cilvēki spriež par Evaņģēliju. Pacietīgi panesti pārbaudījumi, lēnprātība, žēlsirdība un diendienā piekopta mīlestība ir gaisma, kas no viņu raksturiem spīd pasaulē, norādot uz starpību starp tiem un savtīgās miesīgās sirds tumsu.

Bagāts ticībā, liels savā augstsirdībā, nesatricināms paklausībā un pazemīgs visā svētceļnieka dzīvē, Ābrāms bija arī gudrs vadonis un drosmīgs un veikls karavīrs. Lai gan viņš bija pazīstams kā jaunas reliģijas sludinātājs, tomēr trīs kaimiņi, brāļi, amoriešu līdzenumu valdnieki, kur Ābrāms dzīvoja, apliecināja viņam savu draudzību, lielākas drošības dēļ uzaicinot kopīgi apvienoties derībā, jo zeme bija pilna varas darbu un apspiešanas. Drīz vien šī savienība Ābrāmam nesa zināmu labumu.

Kedarlaomers, Ēlamas ķēniņš, pirms četrdesmit gadiem bija ielauzies Kānaānas zemē un spieda viņus maksāt nodokļus. Tagad daudzi valdnieki pret to sacēlās, un Ēlamas ķēniņš ar četriem sabiedrotajiem devās ceļā, lai viņus atkal piespiestu paklausīt. Pieci Kānaānas ķēniņi apvienoja savus spēkus un virzījās uz Sidimas ieleju pretī uzbrucējiem, bet tika pilnīgi sakauti. Liela karaspēka daļa bija pilnīgi iznīcināta, un izbēgušie meklēja patvērumu kalnos. Uzvarētāji postīja līdzenuma pilsētas un aizgāja no turienes ar bagātīgu laupījumu [135] un daudziem gūstekņiem, starp kuriem atradās arī Lats ar savu ģimeni.

Mierīgi dzīvodams Mamres ozolu birzīs, Ābrāmas par kaujas iznākumu un nelaimi, kas bija skārusi viņa brāļa dēlu, uzzināja no bēgļiem. Par Lata nepateicību viņš nebija saglabājis nekādas nelaipnas domas. Sentēvā tagad pamodās vissirsnīgākā līdzjūtība, un viņš nolēma Latu glābt. Vispirms meklēdams padomu no Dieva, Ābrāms sāka gatavoties karam. No savas nometnes viņš sapulcināja trīssimt astoņpadsmit apbruņotus vīrus, ļaudis, kas viņam kalpoja, bija mācījušies būt Dievu un prata lietot arī ieročus. Viņa sabiedrotie, Mamre, Eškols un Aners, pievienojās ar saviem pulkiem, un visi kopīgi devās pakal jebbrucējiem. Ēlamieši un viņu sabiedrotie bija ierīkojuši nometni Danā, pie Kānaānas ziemeļu robežas. Līksmodamies par uzvaru un nebaidīdamies no izklīdinātā ienaidnieka uzbrukuma, tie bija nodevušies uzdzīvei. Sentēvs savus spēkus sadalīja tā, lai tuvošanās notiktu no dažādām pusēm, un nometnei viņi uzbruka naktī. Sis tik spēcīgais un negaidītais trieciens noveda pie ātras uzvaras. Ēlamas ķēniņš tika nogalināts un bailu pārņemtais karaspēks pilnīgi sakauts. Tika atgūts Lats ar ģimeni un citiem gūstekņiem, kā arī visa viņumanta, un uzvarētāju rokās vēl krita bagāts laupījums. Par panākumiem Ābrāms pateicās Dievam. Jehovas pielūdzējs ne tikai ļoti palīdzēja savai zemei, bet arī parādīja sevi kā drošsirdīgu vīru. Kļuva redzams, ka taisnīga rīcība nav savienojama ar glābību, ka Ābrāmam viņa ticība devusi drosmi nostāties pret vardarbību un aizstāvēt apspiestos. Viņa varoņdarbs uz apkārtējām ciltīm atstāja ļoti lielu iespaidu. Mājās atgriezoties, tiem pretī iznāca Sodomas ķēniņš ar saviem pavadoņiem, lai godātu uzvarētāju. Viņš lūdza Ābrāmu paturēt mantu un atdot vienīgi gūstekņus. Pēc kara likumiem viss laupījums piederēja uzvarētājam. Bet Ābrāms šo karagājieni nebija uzsācis iedzīvošanās nolūkā un tādēļ atteicās no jebkādas peļņas uz nelaimīgo rēķina, tikai prasīja, lai viņa sabiedrotie saņemtu tiem pienākošos daļu.

Maz ir to, kas pārbaudīti, līdzīgos apstākļos rīkotos tikpat godīgi kā Ābrāms. Maz būtu to, kas noturētos pretī kārdinājumam iegūt tādu lielu laupījumu. Viņa piemērs ir kā [136] pārmetums patmīligam, mantkārīgam garam. Ābrāms ievēroja cilvēcības un taisnības prasības. Viņa izturēšanās ir praktisks piemērs bibliiskajiem principiem: "Mīli savu tuvāko kā sevi pašu." (3. Moz. 19:18) "Es paceļu savu roku uz to Kungu, Visaugstāko Dievu, kam pieder debesis un zeme; nevienu pavedienu, nevienu kurpju siksnu es neaiztikšu, nedz ko no tā, kas tev pieder, lai tu neteiktu: Es esmu Ābrāmu darījis bagātu." (1. Moz. 14:23) Viņš negribēja dot nekādu iemeslu domām, ka laupījuma dēļ būtu devies karā vai arī, ka viņa labklājība ir atkarīga no citu cilvēku dāvanām. Dievs bija apsollījis Ābrāmu svētīt, tādēļ pateicība pienācās vienīgi Viņam.

Sentēvu — uzvarētāju apsveikt nāca arī Melhisedeks, Salemas ķēniņš, kurš Ābrāma pulka atspirdzināšanai iznesa maizi un vīnu. Kā "Dieva Visaugstākā Priesteris" viņš Ābrāmam izteica savas svētības un pateicās Kungam, kas ar sava kalpa palīdzību īstenojis tādu lielu glābšanu. "Un Ābrāms deva tam desmito tiesu no visa, kas tam piederēja."

Ābrāms priecīgi atgriezās pie savām teltīm un ganāmpulkiem, bet viņa apziņu sāka nomākt tumšas domas. Līdz šim viņš bija dzīvojis kā miera vīrs un, cik vien iespējams, izvairījies no naida un strīda. Ar šausmām tas tagad atcerējās asiņainās, karā redzētās ainas. Bet tautas, kuru karaspēku viņš bija sakāvis, atjaunos uzbrukumus Kānaānai, un tad viņš kļūs par sevišķu atriebības objektu. Tādā veidā iejaukts tautu savstarpējās nesaskaņās, viņš zaudēja savu mierīgo dzīves ritmu. Turklāt viņam vēl nebija tiesību uz Kānaānu un nebija arī cerības uz kādu mantinieku, pie kura piepildītos dotais apsollījums.

Kādā nakts atklāsmē viņš atkal dzirdēja dievišķo balsi: "Nebīsties, Ābrām, Es esmu tev par sargu un vairogu, un tava alga ir ļoti liela." Bet viņa prātu tā nomāca jaunas nojautas, ka tas šo apsollījumu vairs nespēja uzņemt ar tādu nešaubīgu pašāvēību kā agrāk. Viņš lūdza taustāmu pierādījumu, ka tas tiešām piepildīsies. Bet kā lai piepildās šis derības apsollījums, ja viņam netiek dāvāts dēls? "Dievs,

mans Kungs, ko Tu man gribi dot?" viņš jautāja. "Redzi, es staigāju apkārt bez bērniem, un mana nama mantinieks būs šis damaskietis Ēliēzers." (1. Moz. 15:1,2) Viņš bija nolēmis adoptēt par dēlu savu uzticīgo kalpu Ēliēzeru un darīt to par savu mantinieku. Bet Ābrāmam tika apgalvots, ka par mantinieku kļūs viņa paša dēls. Tad viņu izveda ārā no telts un lika vērot neskaitāmos zvaigžņu pulkus, [137] kas mirdzēja pie debesīm; un to darot, sentēvs dzirdēja vārdus: "Tikpat daudz būs tev pēcnācēju." Un "Ābrāms ticēja Dievam un tas viņam tika pielīdzināts par taisnību". (Rom. 4:3)

Sentēvs vēl arvien lūdza pēc redzamas zīmes savas ticības stiprināšanai un pēc pierādījuma nākamām paaudzēm, ka Dievs attiecībā uz tiem pildīs savu žēlastības nodomu. Un Kungs nonāca zemē, lai slēgtu ar savu kalpu derību, un darīja to tā, kā cilvēki bija paraduši apstiprināt savas uzņemtas saistības. Uz dievišķo norādījumu Ābrāms upurēja vienu jaunu govī, vienu kazu un vienu aunu — visus trīs gadus vecus, pārdalīja tos uz pusēm un nolika gabalus netālu vienu no otra. Klāt viņš vēl pievienoja vienu ūbeli un vienu jaunu balodi, bet tos nedalīja uz pusēm. Tad viņš godbijīgi gāja caur šiem upura gabaliem un deva Dievam svinīgu solījumu mūžīgai paklausībai. Modrs un apņēmīgs viņš palika pie šī upura, kamēr nogāja saule, sargādams to no plēsīgiem putniem, lai tie to nesagānītu vai neapritu. Saulei norietot, viņš iegrīma dziļā miegā. "Un notika, kad saule bija nogājusi un iestājusies pilnīga tumsa, tad it kā dūmains ceplis un degoša lāpa parādījās starp tiem gabaliem." (1. Moz. 15:7-18) Tad viņš uztvēra Dieva balsi, kas tam pavēlēja negaidīt uz tūlītēju Apsolītās zemes iemantošanu un norādīja arī uz viņa pēcnācēju ciešanām pirms apmešanās uz dzīvi Kānaānā. Seit tam tika atklāts atpestīšanas plāns ar Kristus upura nāvi un Viņa nākšanu godībā. Kā apsolījuma galīgo un pilnīgo piepildījumu Ābrāms redzēja Ēdenes krāšņumā atjaunotu zemi, kuru tas saņems par mūžīgu mantojumu.

Kā ķīla šai derībai ar cilvēku parādījās dūmains ceplis un uguns liesma, kas, liecinot par Dieva godības tuvumu, šāvās caur "upura gabaliem" un tos aprija. Un atkal Ābrāms dzirdēja balsi apstiprinām, ka Kānaānas zeme tiks "dota viņa pēcnācējiem no Ēģiptes upes līdz lielajai upei - Eifratas upei".

Kad Ābrāms bija nodzīvojis Kānaānā gandrīz 25 gadus, Kungs viņam parādījās un teica: "Es esmu tas Visuvarētais Dievs, staigā sava Dieva priekšā, tad tu būsi taisns." (1. Moz. 17:1-16) Godbijībā sentēvs pakrita uz sava vaiga, un vēsts skanēja tālāk: "Es celšu derību starp sevi un tevi, un Es tevi vairodams vairošu." Kā derības piepildīšanas zīmi viņa vārdu, kas līdz šim bija Ābrāms, pārveidoja par Ābrahāmu, kas nozīmēja "tēvs daudzām tautām". [138] Viņa sievai Saraj turpmāk vajadzēja saukties Sāra, jo tā kļūs par māti daudz ļaudīm un no tās celsies "valstu ķēniņi".

Šajā laikā Ābrahāmam kā "apstiprinājums ticības taisnībai" (Rom. 4:11) tika dots apgraizīšanas rituāls. To sentēvam un viņa pēcnācējiem vajadzēja ievērot par zīmi, ka tie ir nodevušies kalpošanai Dievam un, līdz ar to, atšķirti no elku kalpiem, un arī, ka Dievs viņus ir pieņēmis kā savu sevišķu īpašumu. Līdz ar to tiem vajadzēja pildīt savu daļu ar Ābrahāmu slēgtās derības noteikumus. Viņi nedrīkstēja doties laulībā ar pagāniem, jo tā pazaudētu godbijību pret Dievu un Viņa svētajiem likumiem; tie tiktu kārdināti piedalīties citu tautu grēcīgajos ieradumos un pavedināti kalpot elkiem.

Dievs Ābrahāmam piešķīra lielu godu. Dieva eņģeļi nāca un runāja ar viņu kā draugs ar draugu. Kad pār Sodomu vajadzēja nākt sodībai, viņam netika slēpti lietas apstākļi un tas kļuva par grēcinieku aizbildinātāju Dieva priekšā. Viņa attieksme pret eņģeļiem rāda skaistu viesmīlības priekšzīmi.

Pusdienas tveicē sēdēdams savas telts durvīs un noraudzīdamies uz mierīgo ainavu, sentēvs tālumā ieraudzīja nākam trīs ceļiniekus. Pirms Ābrahāma telts sasniegšanas viņi apstājās, it kā apsprieddami, kurp doties. Negaidot, kamēr tie lūgs viņa labvēlību, un redzēdams, ka tie it kā grib iet citā virzienā, Ābrahāms ātri piecēlās un steidzās tiem pretī, vislaipnākā veidā lūdzot parādīt viņam godu un atspirdzināties viņa nama pajumtē. Viņš pats ar savām rokām atnesa ūdeni, lai tie no kājām varētu nomazgāt ceļa putekļus. Viņš pats tiem izvēlējās ēdienu un, kamēr tie vēsajā paenā atpūtās, viss tika ātri sagatavots. Kad tie nu baudīja viņa viesmīlību, sentēvs vērodams stāvēja blakus. Sādu laipnu izturēšanos Dievs ir uzskatījis par pietiekoši svarīgu, lai to uzrakstītu savā Vārdā, un tūkstoš gadus vēlāk to vēlreiz piemin Dieva Gara iedvesmota apustulis: "Neaizmirstiet viesmīlību! Jo daži ar to, pašiem nezinot, savos namos ir uzņēmuši eņģeļus!" (Ebr. 13:2)

Ābrahāms savos viesos redzēja tikai trīs nogurušus ceļiniekus un nemaz nedomāja, ka starp viņiem ir Viens, kuru nebūtu grēks pielūgt. Bet tad atklājās Debesu sūtņu īstais raksturs. [139] Lai gan tie tagad, savu uzdevumu pildot, bija Dieva dusmu vēstneši, taču Ābrahāmu, šo ticības vīru, viņi uzrunāja, vispirms domājot par svētībām. Dievs gan ir stingrs attiecībā pret netaisnību un pārkāpumiem, tomēr Viņam nav nekādas patikas atriekties. Viņam, mīlestībā bezgalīgajai Būtnei, izpostīšanas darbs ir "sveša lieta".

“Tā Kunga draudzība ir ar tiem, kas Viņu bīstas (..)” (Ps. 25:14) Ābrahāms bija godājis Dievu, un Dievs tagad pagodināja viņu, kopīgi apspriežoties un atklājot savus nodomus. “Vai man no Ābrahāma būs slēpt, ko Es gribu darīt?” teica Kungs, “Sūdības par Sodomu un Gomoru ir nākušas, ka viņu apgrēcība ir liela un ļoti smaga. Es gribu noiet un pārlicināties, vai tie ir darījuši tā, kā tās sūdības pie manis nākušas, Es visu gribu izziņāt.” (1. Moz. 18: 17,20,21) Kungs pavisam skaidri zināja Sodomas noziegumus, bet izteicās pēc cilvēku ieraduma, lai labāk būtu izprotama Viņa taisnā rīcība. Pirms iznest spriedumu pārkāpējiem, Viņš pats gribēja iet un pārbaudīt šo ļaužu rīcību un, ja tie vēl nebūtu pārkāpuši Viņa žēlastības robežu, Viņš dotu laiku grēku nožēlai.

Divi Debesu sūtņi aizgāja un atstāja Ābrahāmu vienatnē ar To, par kuru viņš tagad bija pārlicināts, ka Tas ir Dieva Dēls. Un ticības vīrs aizlūdza par Sodomas iedzīvotājiem. Kādreiz viņš tos bija glābis ar zobenu, — tagad pūlējās glābt ar savām aizlūgšanām. Tur vēl arvien dzīvoja Lats ar savu ģimeni, un nesavtīgā mīlestība, kas Ābrahāmu spieda tos atbrīvot no ēlamiešu rokām, arī tagad, ja vien tas būtu Kunga prāts, vēlējās viņus pasargāt no Dieva soda vētras.

Lūgumu viņš izteica ar dziļu godbijību un pazemību: “Es esmu uzdrošinājies runāt ar savu Kungu, lai gan esmu tikai putekļi un pišļi.” Viņš nebija pašpārlicināts un nelielijās ar savu taisnīgumu. Tas neprasija nekādu labvēlību, balstoties uz savu paklausību vai atsaucoties uz upuriem, kurus bija pienesis darot Dieva prātu. Pats būdams grēcinieks, viņš lūdza Dieva labvēlību citu grēcinieku labā. Šādam garam vajadzētu vadīt ikvienu, kas jebkad tuvojas Dievam. Ar bērna pašlīdību Ābrahāms vērsās pie sava mīļā Tēva. Viņš uzrunāja Debesu sūtņi un sirsnīgi izteica savu lūgumu. Lai gan Lats bija kļuvis par Sodomas iedzīvotāju, tas tomēr nepiedalījās vispārējos noziegumos, un Ābrahāms domāja, ka tik apdzīvotā pilsētā vajadzētu būt arī vēl citiem patiesā Dieva pielūdzējiem. Tādēļ viņš sacīja: “Nemūžam Tu tā nedarīsi, ka liksi mirt taisnajam ar bezdievi, ka taisnais būtu līdzīgs bezdievim. Nekad nevar notikt, ka Tas, kas visu zemi tiesā, nespriestu taisnu tiesu.” (1. Moz. 18:25) [140] Un Ābrahāms nelūdza vienu reizi vien, bet vairākkārt. Iedrošināts ar lūgšanu uzklausišanu, viņš turpināja, kamēr saņēma apsolījumu, ka pilsēta tiks saudzēta pat tad, ja tur būs tikai desmit taisni iedzīvotāji.

Ābrahāma lūgumu apgaroja mīlestība uz bojā ejošajām dvēselēm. Viņš ilgojās glābt grēciniekus, kaut arī tam rieba samaitātās pilsētas grēki. Viņa lielā interese par Sodomu norāda uz rūpēm, kādas mums vajadzētu izjust par visiem neatgrieztajiem cilvēkiem. Mums jāienīst grēks, bet jāmīl un jāžēlo grēcinieki. Mums visapkārt dvēseles iet pretī iznīcībai, tikpat bezcerīgai un drausmīgai kā tā, kas skāra Sodomu. Katru dienu vienam vai otram Zemes iedzīvotājam izbeidzas pārbaudes laiks. Katru stundu daži pārkāpj žēlastības sniedzamības robežu. Bet vai ir dzirdamas brīdinošas un lūdzošas balsis, kas tiem liktu bēgt no briesmīgā soda? Kur ir rokas, kas tos tiecas izraut no nāves? Kur ir tie, kas pazemīgi un tomēr neatlaidīgi par viņiem lūdz Dievu?

Ābrahāma gars bija Kristus gars. Dieva Dēls pats ir lielais Starpnieks, kas aizrunā grēcinieku labā. Viņš, kurš samaksājis par katras dvēseles atpirkšanu, zina tās vērtību. Izjūdzams tādu pretīgumu pret grēku, kā to spēj vienīgi tīrs, neaptraipīts raksturs, Kristus parādīja tik lielu mīlestību uz grēciniekiem, kas var iekļauties vienīgi bezgalīgajā žēlastībā. Visas pasaules grēku nastas nomākts, nāves mokās pie krusta Jēzus lūdza par tiem, kuri Viņu apsmēja un nonāvēja: “Tēvs, piedod tiem, jo tie nezina, ko tie dara.” (Lūk. 23:34)

Par Ābrahāmu rakstīts, ka viņš ir “nosaukts Dieva draugs”, “visu ticīgo tēvs”. (Jēk. 2:23; Rom. 4:11) Atstātajās liecībās par uzticīgo sentēvu varam atrast paša Dieva izteiktu atzinību: “Ābrahāms Manai balsij ir paklausījis un ir sargājis Manas pavēles un Manus norādījumus, Manus baušļus un Manus likumus”, kā arī “Es esmu izredzējis, lai viņš saviem bērniem pavēl un tiem pēcnācējiem, kādi nāks pēc viņa, ka tie sarga tā Kunga ceļu, pildot taisnību un tiesas, lai tas Kungs liktu nākt pār Ābrahāmu visam tam, par ko viņš ar to ir runājis.” (1. Moz. 26:5; 18:19) Uzdevums, kam Ābrahāms tika aicināts, bija augsts pagodinājums, — kļūt par tēvu tautai, kas gadu simtiem ilgi pasaulei saglabās un pasargās Dieva atklātās patiesības; par tēvu ļaudīm, caur kuriem visas tautas pasaulē tiks svētītas, nākot apsolītajam Mesijam. Un Tas, kas sentēvu [141] aicināja, atzina viņu par šī goda cienīgu. Runātājs taču bija Dievs. Viņš, kas saprot visas cilvēku domas no tālienes un par tiem spriež taisnīgi, saka: “Es viņu pazīstu.” — Savtīgu nolūku dēļ Ābrahāms neatkāpsies no patiesības. Viņš turēs baušļus un rīkosies taisni un pareizi. Viņš ne tikai pats bīsties Kungu, bet mācīs reliģiju arī savā namā. Viņš visu saimi audzinās taisnībā. Viņa mājas likumi būs Dieva baušļi.

Ābrahāma saime sevī ietvēra vairāk nekā tūkstoš dvēseles. Kas vien, viņa pamācīti, sāka pielūgt Dievu, tie visi sev vietu atrada sentēva nometnē un šeit, kā kādā skolā, saņēma tālākus norādījumus, kas tos sagatavoja par īstiem patiesās ticības pārstāvjiem. Tāpēc uz Ābrahāmu gūlās liela atbildība. Viņš audzināja nākamo ģimeņu vadītājus, un viņa valdīšanas veids tika pārņemts tur, kur tiem pašiem nācās vadīt savas saimniecības.

Agrākos laikos tēvs bija savas saimes valdnieks un priesteris, un bērni pakļāvās viņa autoritātei pat tad, kad tiem jau pašiem bija savas ģimenes. Viņa pēcnācēji tika mācīti uzskatīt to par savu galvu — kā laicīgās, tā arī ticības lietās. Abrahāms pūlējās saglabāt šo patriarhālo pārvaldes veidu, jo tas kalpoja Dieva atzišanas nostiprināšanai. Lielās saimes locekļus vajadzēja saistīt kopā tik cieši, lai uzceltu valni pret bezdievību, kas visur bija plaši un dziļi iesakņojusies. Abrahāms visiem spēkiem centās pasargāt savas nometnes pārstāvjus no sajaukšanās ar pagāniem un no viņu elkiem veltītās dievkalpošanas ieradumu vērošanas, jo viņš zināja, ka tuva satiksme ar grēku nemanot samaitās labos tikumus. Vislielākās rūpes viņš pielika, lai izvairītos no visāda veida nepareizām ticības mācībām un lai cilvēku prātos iespiestu atziņu par dzīvā Dieva varenību un godību, kurš vienīgais ir pielūgšanas cienīgs.

Tā bija gudra kārtība, ko bija ieviesis pats Dievs, lai savu tautu, cik vien tas iespējams, atturētu no saiešanās ar pagāniem, darot tos par ļaudīm, kas dzīvo savrup un nesajaucas ar pagāniem. Dievs Abrahāmu atšķīra no elkiem kalpojošajiem radiem, lai sentēvs savu ģimeni varētu audzināt ārpus samaitājošiem iespaidiem, kuri to apņēma, dzīvojot Mezopotāmijā, un lai patiesā ticība no paaudzes uz paaudzi visā pilnībā saglabātos viņa pēcnācējos.

[142] Ābrahāma mīlestība uz saviem bērniem un visu namu lika viņam sargāt šo cilvēku reliģisko pārlicību, lai tos apmācītu dievišķajos norādījumos, kurus viņš tiem un arī tālāk visai pasaulei varēja atstāt kā visdārgāko novēlējumu. Visi tika pamācīti, ka atrodas zem Debesu Dieva virsvaldības. No vecāku puses nedrīkstēja notikt nekāda apspiešana un no bērnu puses nekāda nepaklausība. Dieva likums katram bija noteicis viņa pienākumus, un, tikai tos ievērojot, ikviens varēja iegūt sev laimi un labklājību.

Viņa personīgā attieksme ar ikdienas dzīves kluso iespaidu bija pastāvīgs piemērs pārējiem ģimenes locekļiem. Mājās tika parādīta nesatricināma taisnības izjūta, labdarība un nesavtīga laipnība, kas izsauca pat ķēniņu apbrīnu. No viņa dzīves plūda patīkama smarža, un to raksturoja cēlums un piemīlība, kas visiem liecināja par šī vīra attiecībām ar Debesīm. Viņš neizturējās nevērīgi arī pret vizzemāko kalpu. Viņa namā nebija viens likums pavēlniekam, otrs kalpam, ķēnišķīga uzņemšana bagātam un pavisam cita nabagam. Attieksme pret visiem bija taisnīga un līdzcietīga, kā pret dārgās dzīvības dāvanas līdzmantiniekiem.

“Viņš pavēlēs savam namam pēc sevis.” Viņš nepieļaus nekādu noziedzīgu nevērību, kas bērnos ļautu attīstīties ļaunām tieksmēm. Viņš nenodosies negudrai lutināšanas vājībai un savu pienākuma apziņu nepakļaus nepareizi izprastas mīlestības prasībām. Abrahāms ne tikai pareizi mācīs, bet arī saglabās svēto un taisno likumu autoritāti.

Cik maz mūsu dienās seko viņa priekšzīmei! No pārāk daudzu vecāku puses redzama akla un patmīlīga sentimentalitāte, tuvredzīga mīlestība, kas ļauj bērniem ar viņu vēl neizveidoto taisnīguma izjūtu un nesavaldītajām tieksmēm dzīvot pēc pašu prāta. Tāda rīcība vārda pilnā nozīmē ir ļoti nežēlīga attiecībā pret jaunatni un nes lielu ļaunumu pasaulei. Šī vecāku vājība rada nekārtības ģimenēs un visā cilvēku sabiedrībā, vadot jauniešus uz nodošanos savām tieksmēm, bet ne uz pakļaušanos dievišķajām prasībām. Līdz ar to viņu sirdīs veidojas nepatika darīt Dieva prātu, un savu pretreligisko un nepaklausīgo garu tie nodod tālāk bērniem un bērnu bērniem. Līdzīgi Abrahāmam, vecākiem vajadzētu pavēlēt savam namam pēc sevis. Māciet paklausīt vecāku autoritātei un dariet to par pirmo soli paklausībā Dievam! [143]

Mazā vērība, kādu Dieva likumiem pievērš pat reliģiskās dzīves vadītāji, nodara lielu ļaunumu. Vispār pieņemtā mācība, ka dievišķie likumi cilvēkiem vairs nav saistoši, uz tikumību atstāj tādu pašu iespaidu kā elkudievība. Kas mēģina mazināt svēto Dieva likumu prasības, tie izdara triecienu ģimenes un valsts pamatiem. Reliģiskie vecāki, paši nestaigādami pēc Kunga norādījumiem, arī savam namam nepavēl iet pa Kunga ceļiem. Dieva likumi netiek darīti par dzīves mērķi. Un, kad bērni nodibina paši savu pavardu, tie nesajūt ne mazāko pienākumu mācīt saviem pēcnācējiem to, ko viņi paši nekad nav mācījušies. Tāpēc arī ir tik daudz bezdievīgu ģimeņu un tik dziļa un vispārīga tikumiskā pagrimšana.

Ja vecāki paši ar visu sirdi nestaigā pēc Kunga likumiem, viņi nespēs to pavēlēt arī saviem bērniem pēc sevis. Sajā ziņā nepieciešama liela, dziļa un visu aptveroša reforma. Jālabojas vecākiem, jālabojas sludinātājiem, un viņu namos jāienāk Dievam. Ja tie vēlas stāvokli mainīt, tiem ģimenēs jāienes Dieva Vārds un tam jāklūst par viņu padomdevēju. Bērni jāmaca, ka balss, kas viņus uzrunā, ir no Dieva un tai jāpaklausā bez ierunām. Tiem jāsaņem pacietīgi norādījumi, laipni un nenogurstoši pamācot, kā dzīvot, lai patiktu Dievam. Tādu ģimeņu bērni būs sagatavoti sastapties ar neticīgo viltus gudrību. Ja tie Bībeli būs darījuši par savas ticības stiprumu, tad viņiem būs pamats, kas šaubu

plūdos netiks aizskalots.

Ļoti daudzās mājās netiek lūgts. Vecāki domā, ka viņiem nav laika rīta un vakara lūgšanām. Viņi nevar atļauties pat dažas minūtes, lai pateiktos Dievam par daudzajām žēlastības dāvanām, par laipniem saules stariem, par lietu, kas dara auglīgus viņu laukus, un par svēto eņģeļu apsardzību. Tiem nav laika, lai izlūgtos dievišķo palīdzību un vadību ar pastāvīgu Jēzus klātbūtni viņu ģimenēs. Darbā viņi dodas līdzīgi vērsim vai zirgam, domās nemaz nepievērsoties Dievam vai Debesīm. Viņu dvēseles ir tik [144] dārgas, ka, glābjot tās no bezcerīgās bojāejas, Dieva Dēls par tām atdeva savu dzīvību. Bet šo lielo Dieva laipnību tie vērtē tikai nedaudz vairāk kā iznīcībai padotie dzīvnieki.

Kas mīl Dievu, tiem, tāpat kā seno laiku sentēviem, jāuzceļ altāris visur, kur viņi iekārto savas teltis. Ja vispār kādreiz ir bijis laiks, kad katrai mājai vajadzētu kļūt par lūgšanas namu, tad tas ir tagad. Tēviem un mātēm par saviem bērniem bieži jāpaceļ savas sirdis pazemīgās lūgšanās uz Dievu. Lai tēvs kā ģimenes priesteris noliek uz altāra rīta un vakara upurus, un lai sieva ar bērniem pateicībā viņam pievienojas. Tādā ģimenē labprāt uzkavēsies Jēzus.

No katras kristīgas mājas vajadzētu plūst svētai gaismai. It visā rīcībā jāatklājas mīlestībai. Tai jāplūst no saimes cilvēku savstarpējām attiecībām, izpaužoties apdomīgā rīcībā un nesavtīgā laipnībā. Ir ģimenes, kur šie principi tiek īstenoti, mājas, kurās pielūdz Dievu un kur valda īsta mīlestība. No šīm ģimenēm kā salds vīraks pie Dieva paceļas rīta un vakara lūgšanas, un pār pazemīgajiem lūdzējiem, līdzīgi rīta rasai, nāk Viņa žēlastības dāvanas un svētības.

Pareizi iekārtota kristīga māja sniedz spēcīgu liecību par ticības patieso vērtību, liecību, kuru neticīgiem nav iespējams noliegt. Visi var redzēt, ka ģimenē darbojas kāds spēks, kas atstāj iespaidu uz bērniem, ka ar viņiem ir Abrahāma Dievs. Ja kristiešu mājās valdītu patiesa reliģija, tad tās atstātu varenu iespaidu uz labu. Viņi tiešām būtu pasaules gaisma. Ar Abrahāmam teiktajiem vārdiem Debesu Dievs runā uz visiem uzticīgajiem vecākiem: "Es esmu viņu izredzējis, lai viņš saviem bērniem pavēl un tiem pēcnācējiem, kas nāks pēc viņa, ka tie sarga tā Kunga ceļu, pildot taisnību un tiesas, lai tas Kungs liktu nākt pār Abrahāmu visam tam, par ko viņš ar to ir runājis." (1. Moz. 18:19)

TICĪBAS PĀRBAUDĪJUMS

[145]

Ābrahāms nejautādams pieņēma apsolījumu, ka viņam būs dēls, bet negaidīja, kamēr Dievs piepildīs savus vārdus Viņa paša paredzētajā laikā un veidā. Lai pārbaudītu sentēva ticību, šī apsolījuma piepildīšanās kādu laiku kavējās, un tas pārbaudī neizturēja. Domādama, ka viņas gadus tai vairs nevar būt bērni, Sāra ieteica Abrahāmam vēlāmā sasniegšanai ņemt par otru sievu kādu no viņas kalponēm. Daudzsievība bija tā izplatījusies, ka netika uzskatīta par grēku, bet ar to tomēr pārkāpa Dieva likumu un uz visiem laikiem izpostīja ģimenes svētumu un mieru. Abrahāma precības ar Hagaru atnesa nelaimi ne tikai viņa ģimenei, bet arī nākamajām paaudzēm.

Glaimota par savu jauno stāvokli kā Ābrahāma sieva un cerēdama, ka viņa būs māte lielai tautai, kas nāks no viņa, Hagara kļuva lepna un iedomīga, sākot nicināt savu kundzi. Savstarpējā greizsirdība izjauca kādreiz tik laimīgās mājas mieru. Spiests klausīties uz abu sievu sūdzībām, Abrahāms velti pūlējās atjaunot zaudēto saskaņu. Lai gan viņš ņēma Hagaru par sievu tikai paklausīdams Sāras neatlaidīgajam lūgumam, taču tagad tā pārmeta, it kā vainīgs būtu bijis viņš. Tā vēlējās aizdzīt savu sāncensi, bet Abrahāms to negribēja pieļaut, jo Hagārai vajadzēja kļūt par māti viņa bērnam — apsolītajam dēlam, ko viņš ar ilgošanos gaidīja. Neskatoties uz to, viņa vēl arvien bija Sāras kalpone un arī turpmāk palika tās rīcībā. Hagāras augstprātīgais gars nevarēja panest skarbo izturēšanos, kuru pati bija izsaukusi ar savu aizvainojošo rīcību. "Redzi, tava kalpone šeit ir tavās rokās, dari viņai, kas tavām acīm labpatīk." "Tad Sāra viņu pazemoja. Bet viņa aizbēga prom no tās." (1. Moz. 16: 6-13)

Viņa devās uz tuksnesi un, kad tā viena un draugu atstāta atpūtās pie kāda avota, tur cilvēka izskatā parādījās Kunga eņģelis. Uzmanāms to kā "Hagaru, Sāras kalponi" [146], lai atgādinātu viņas stāvokli un pienākumu, tas pavēlēja: "Atgriezies pie savas valdnieces un pazemojies zem tās rokās." Tomēr rājiens bija savienots ar priecīgu apsolījumu: "Es vairodams vairošu tavus pēcnācējus, un tu viņus vairuma dēļ nesaskaitīsi (..), jo tas Kungs tevi ir uzklaušījis tavās bēdās." Lai atcerētos mūžīgā Dieva žēlastību, tai savu bērnu vajadzēja nosaukt par Ismaēlu — "Dievs dzird".

Kad Ābrahāms bija gandrīz simt gadus vecs, viņam atkārtoti tika apsolīts dēls ar apgalvojumu, ka nākamais mantinieks būs no Sāras. Bet Abrahāms vēl arvien šo apsolījumu nesaprata. Viņa domas

tūlīt vērsās uz Ismaēlu cerībā, ka ar viņu piepildīsies Dieva laipnais solījums. Mīlestībā uz savu dēlu viņš izsaucās: "Ka tik Ismaēls Tavā priekšā paliktu pie dzīvības!" Un vēlreiz nepārprotamos vārdos viņam tika dots norādījums: "Nē, Sāra, tava sieva, dzemdēs dēlu, un tu sauksi viņu vārdā — Īzāks, un Es celšu savu derību ar viņu(..)." Tomēr Dievs neatstāja neievērotu arī tēva lūgumu. "Bet par Ismaēlu Es tevi esmu uzklaušījis; Es svētīšu arī viņu; Es likšu tam būt auglīgam (..); Es darišu viņu par lielu tautu." (1. Moz. 17:18-20)

Īzāka piedzimšana, kas pēc ilgas gaidīšanas piepildīja viņu viskarstākās cerības, atnesa prieku Abrahāma un Sāras teltī. Bet Hagarai šis notikums iznīcināja tās lolotos godkārigos plānus. Ismaēls, kurš tagad jau bija jauneklis, no visiem nometnes iedzīvotājiem līdz šim tika uzlūkots kā visas Abrahāma bagātības un apsolīto svētību mantinieks. Bet tagad pēkšņi viņš bija nobīdīts malā un, cerībās vīlušies, kā māte, tā dēls pret Sāras bērnu izturējās nievājoši. Vispārējie prieki vēl tikai pavairoja viņu greisirdību, līdz Ismaēls kļuva tik nekaunīgs, ka sāka atklāti apsmiet Dieva apsolījumu mantinieku. Sāra Ismaēla nepaklausīgajā nostājā saskatīja pastāvīgu nesaskaņu avotu un vērsās pie Abrahāma ar lūgumu, lai tas Ismaēlu un Hagaru sūtītu prom no nometnes. Sentēvu pārņēma lielaš bēdas. Kā lai viņš aizdzen Ismaēlu, savu dēlu, kuru vēl arvien ļoti mīlēja? Savās grūtībās viņš meklēja dievišķo vadību, un Kungs ar eņģeļa starpniecību ieteica paklausīt Sāras padomam. Viņa mīlestība pret Ismaēlu un Hagaru nedrīkstēja aizšķērsot ceļu, jo tikai tā bija iespējams ģimenē atkal nodibināt mieru un saskaņu. Turklāt eņģelis viņu mierināja, ka, pat šķirts no tēva mājas, Ismaēls nebūs Dieva atstāts; jaunekļa dzīvība tiks pasargāta un tas kļūs par tēvu lielai tautai. Tad Abrahāms paklausīja eņģeļa vārdiem, kaut arī ne bez smagām ciešanām. [147] Izraidot Hagaru un savu dēlu, Tēva sirdi nospieda neizsakāmas sāpes.

Norādījumiem, kurus Abrahāms saņēma par laulības svētumu, vajadzēja kļūt par mācību visiem laikmetiem. Te rādīts, cik rūpīgi jāsargā laulības attiecību tiesības un laime, pat ja tas prasītu lielus upurus. Sāra bija Abrahāma vienīgā īstā sieva. Nevienai citai personai nebija atļauts dalīties viņas kā sievas un mātes tiesībās. Viņa godāja savu vīru un tādēļ Jaunajā Derībā tiek minēta kā cienīgs piemērs. Tomēr tā negribēja, ka Abrahāms savu mīlestību sniedz vēl kādai citai, un Kungs viņu tādēļ nenopēla, kad tā prasīja savas sāncenses izraidīšanu. Tiklab Abrahāms, kā Sāra nebija uzticējušies Dieva spēkam, un šie maldi noveda pie laulības ar Hagaru.

Dievs Abrahāmu bija aicinājis par tēvu visiem uzticīgajiem, un viņa dzīvei vajadzēja kļūt par ticības piemēru vēlākām paaudzēm, bet paša sentēva ticība nebija pilnīga. Trūka pajušanās uz Dievu, kad tas slēpa īstenību, ka Sāra ir viņa sieva, un tāpat arī tagad, apprecot Hagaru. Lai viņš aizsniegtu visaugstāko pakāpi, Dievs tam uzlika citu pārbaudījumu, visgrūtāko, kādu jebkad cilvēks aicināts panest. Kādā nakts atklāsmē viņš saņēma pavēli doties uz Morijas zemi un tur uz kāda kalna, ko viņam parādīs, par dedzināmo upuri pienest savu dēlu.

Kad Abrahāms saņēma šo norādījumu, viņam bija apmēram simt divdesmit gadi. Pat tajos laikos tas jau tika uzskatīts par vecu vīru. Agrākos gados viņš droši spēja panest grūtības un briesmas, bet tagad jaunības degsme it kā bija zudusi. Vīra spēkā cilvēks var drosmīgi stāties preti tādām ciešanām un bēdām, kas vēlākajā dzīvē, kad kājas jau tuvojas kapam, liktu izbīties no sadursmes. Bet Dievs savu pēdējo, smagāko pārbaudījumu Abrahāmam bija pataupījis tieši tam laikam, kad viņu jau smagi nospieda gadu nasta un tas ilgojās pēc miera un atpūtas.

Godātais un labklājībā dzīvojošais sentēvs tad bija apmeties Bēršebā. Viņš bija ļoti bagāts, un zemes valdnieki to cienīja kā varenu pavēlnieku. Apkārtnes līdzenumus, kas izpletās aiz viņa nometnes, piepildīja aitu un liellopu tūkstoši. Uz visām pusēm bija redzamas pārvaldnieku teltis, — simtiem viņa uzticamo kalpu mājokļu. Augot pie viņa sāniem, apsolišanas dēls bija sasniedzis vīra vecumu. Likās, ka Debesis ar savām svētībām atalgo šo uzpurīgo dzīvi, kas pacietīgi gaidīja aizkavēto cerību piepildījumu. [148]

Ticībā paklausīdams, Abrahāms bija atstājis savu dzimto pusi, bija aizgājis no savu tēvu kapu vietām, no saviem radiem. Kā svešinieks viņš klejoja pa iemantojamo zemi un ilgi gaidīja uz apsolītā mantinieka piedzimšanu. Uz Dieva pavēli viņš bija izraidījis savu dēlu Ismaēlu un tagad, kad tik ļoti gaidītais bērns tuvojās vīra gadiem un sentēvs jau cerēja ieraudzīt savu ilgu tālāko piepildījumu, viņam nācās sastapties ar pārbaudījumu, kas bija lielāks par visiem iepriekšējiem.

Pavēle tika izteikta vārdos, kas tēva sirdij lika sažņaugties bailēs. "Ņem savu vienīgo dēlu, kuru tu mīli, Īzāku, un ej uz Morija zemi un upurē to tur par dedzināmo upuri (..)." (1. Moz. 22:2) Īzāks bija viņa nama gaišums, vecuma dienu prieks un pāri pār visu arī vēl apsolīto svētību mantinieks. Šāda dēla zaudēšana nelaiemes gadījumā vai slimībā jau briesmīgi skartu tēva sirdi; tāds gadījums liktu bēdās noliekties viņa sirmajai galvai, — bet tagad viņam tika pavēlēts dēla asinis izliet pašam ar savu roku. Tas šķita kā briesmīga neiespējamība.

Sātans tūlīt centās iečukstēt, ka viņš ir maldījies, jo Dieva bauslis saka: "Tu nedrīksti nokaut", un Dievs taču neprasis to, ko vienreiz ir aizliedzis. Izgājis no telts, Ābrahāms vēroja skaidrās debess mierīgo spožumu un atsauc atmiņā gandrīz pirms piecdesmit gadiem doto apsolījumu, ka viņa dzimums būs neskaitāms kā debesu zvaigznes. Kā tad Īzāku varēja nonāvēt, ja ar viņu jāpiepildās pravietojumam? Ābrahāmu kārdināja domāt, ka viņš kaut ko ir pārpratis. Saubās un bailēs tas noietās zemē un lūdza tik ļoti, kā nekad to vēl nebija darījis, lūdza pēc kāda šīs pavēles apstiprinājuma, ja tiešām jāizpilda tāds briesmīgs pienākums. Viņš atcerējās eņģeļus, kas bija sūtīti, lai atklātu Dieva nodomu par Sodomas izpostīšanu, un kas nesa apsolījumu par šo pašu dēlu; viņš devās uz to vietu, kur atkārtoti bija ticies ar Debesu sūtni, cerībā to atkal sastapt un saņemt tālākus norādījumus, bet neviens nenāca atvieglot viņa sirdi. Likās, ka viņu apņēma tumsa, bet ausīs skanēja Dieva pavēle: "Ņem savu vienīgo dēlu, kuru tu mīli, Īzāku (..) ." Pavēlei vajadzēja paklausīt, un viņš neuzdrošinājās vilcināties. Tuvojās diena, kad vajadzēja doties ceļā.

Atgriezies teltī, viņš devās uz to vietu, kur dziļā, netraucētā jaunības miegā gulēja Īzāks. Kādu mirkli tēvs lūkojās mīlotā dēla sejā, tad trīcēdams novērsās. Viņš uzmeklēja [151] Sāru, kura arī gulēja. Vai vajadzētu viņu modināt, lai tā vēlreiz apskauj savu bērnu? Vai vajadzētu pastāstīt par Dieva pavēli? Viņš ilgojās dalīties ar to savās bēdās, lai kopīgi nestu šo briesmīgo atbildību, bet bailes, ka sieva varētu tikai kavēt, viņu atturēja. Īzāks taču bija Sāras prieks un lepnums, tās dzīve saistījās ar dēlu un mātes mīlestība varēja atteikties pienest tādu upuri.

Beidzot Ābrahāms dēlu uzmodināja un pastāstīja viņam par pavēli upurēt uz kāda kalna. Īzāks bieži bija gājis kopā ar tēvu, lai upurētu uz kāda no daudzajiem altāriem, kurus viņi bija cēlušī sava ceļojuma laikā, un šis aicinājums viņu nemaz nepārsteidza. Sagatavošanās ceļam drīz bija galā. Malka savākta, uzlikta ēzelim, un kopā ar diviem kalpiem tie devās ceļā.

Klusēdami viņi gāja viens otram blakus — tēvs un dēls. Sentēvs domāja par smago noslēpumu un nespēja runāt. Viņa prāts kavējās pie lepnās, mīlošās mātes un pie dienas, kad tam vienam būs jāatgriežas mājās. Viņš labi zināja, ka nazis, ja tas atņems dzīvību dēlam, caurdurs arī mātes sirdi.

Diena, visgarākā, kādu Ābrahāms jebkad bija piedzīvojis, tuvojās noslēgumam. Kamēr dēls un puīši gulēja, viņš nakti pavadīja lūgšanā, vēl arvien cerēdams, ka Debesu sūtnis nāks un teiks, ka viņa pārbaudījums ir galā un jauneklis neskarts var atgriezties pie savas mātes. Bet tēva izmočītā dvēsele nesaņēma nekādu atvieglojumu. Vēl viena cita gara diena, vēl cita pazemošanās un lūgšanu nakts, kur ausīs pastāvīgi skanēja pavēle, ka viņam jāpaliek bez bērna. Sātans bija tuvu, lai iečukstētu šaubas un neticību, bet Ābrahāms pretojās viņa skubinājumiem. Kad tie jau bija iesākuši trešās dienas ceļojumu, Ābrahāms ziemeļu pusē ieraudzīja apsoltu zīmi — kādu godības mākonī, kas aplāja Morijas kalnu, un tas saprata, ka balss, kas ar viņu runājusi, bija no Debesīm.

Pat tagad viņš nekurnēja pret Kungu, bet iedrošināja sevi, pārdomājot par Dieva laipnības un uzticības pierādījumiem. Šis dēls viņam tika dots negaidot, un vai Tam, kas bija devis tādu dārgu dāvanu, nebija tiesību atkal atprasīt to, kas Viņam pieder? Viņš ticībā atkārtoja apsolījumu: "(..) no Īzāka tiks dēvēti tavi pēcnācēji," (1. Moz. 21:12) — dzimums, tik neskaitāms kā smiltis jūrmalā. Īzāks bija brīnumbērns, un vai tā Vara, kas tam bija devusi dzīvību, to nevarēja piešķirt atkal no jauna? [152] Raudzīdamies pāri redzamajam, viņš pieķērās brīnišķīgai domai, ka "Dievs arī no miroņiem to spēj uzmodināt". (Ebr. 11:19, pēc Glika tulk.)

Vienīgi Dievs pilnībā varēja izprast, cik daudz upurēja tēvs, atdodot nāvē savu dēlu. Ābrahāms vēlējās, lai neviens, izņemot Dievu, neredzētu atvadišanās skatu, tādēļ viņš saviem kalpiem pavēlēja palikt uz vietas un teica: "(..) es ar zēnu gribu iet turpu, un mēs gribam pielūgt, bet pēc tam atkal atgriezīsimies pie jums." (1. Moz. 22:5-8) Malka tika uzlikta Īzākam, nozīmētajam upurim; tēvs paņēma nazi un uguni, un viņi abi kopā kāpa kalna virsotnē, bet jauneklis pie sevis klusībā brīnījās, kur tik tālu no ganāmpulkiem varēs atrast upurim nepieciešamo dzīvnieku. Beidzot viņš jautāja: "Mans tēvs!" "(..) "Redzi, šie ir uguns un malka, bet kur tad ir upurējamais jērs?" Ak, kas tas bija par pārbaudījumu! Cik skaudri Ābrahāma sirdi skāra mīļie vārdi: "Mans tēvs!" Vēl nē, vēl viņš to nevarēja atklāt. — "Gan Dievs pats izraudzīs sev jēru upurim, mans dēls."

Norādītajā vietā viņi uzcēla altāri un uzlika tur malku. Un tad ar drebošu balsi Ābrahāms atklāja dēlam dievišķo vēsti. Uzzinot savu likteni, Īzāku pārņēma briesmīgas bailes un neizpratne, bet viņš nepretojās. Īzāks tik tiešām varēja izbēgt savam liktenim, ja viņš to būtu gribējis. No bēdām sagrauztais vecais vīrs, šo triju briesmīgo dienu ciņās pārguris, nespētu stāties pretī spēcīgajam jauneklim. Bet Īzāks jau no bērnības bija radināts labprātīgi paklausīt un uzticēties, un, kad viņam paskaidroja Dieva nodomu, tas bija ar mieru padoties. Viņš dalījās Ābrahāma ticībā un saprata, ka tiek pagodināts, nododot savu dzīvību Dievam par upuri. Viņš vēl maigi mēģināja mierināt savu tēvu

bēdās un stiprināja viņa nespēcīgās rokas, kas to saistīja uz altāra.

Tad tika teikti pēdējie mīlestību apliecinātie vārdi, izlietas pēdējās asaras un tie pēdējo reizi apkampās. Tēvs pacēla nazi, lai nogalinātu savu dēlu, kad pēkšņi viņa roka tika aizturēta. Kāds eņģelis no debesīm sentēvam sauca: "Ābrahām, Ābrahām!" Viņš ātri atbildēja: "Te es esmu." Un atkal tas dzirdēja balsi: "Neizstiep savu roku pret savu dēlu un nedari tam it nekā, jo tagad Es zinu, ka tu bīsties Dievu un neesi taupījis savu vienīgo dēlu Manis labā." (1. Moz. 22:11-18)

[153] "Un Ābrahāms pacēla savas acis un ieraudzīja tur aunu aiz sevis, kas ar saviem ragiem bija saķēries krūmājos." Viņš ātri sagatavoja jauno upuri un pienesa to dēla vietā. Savā priekā un pateicībā Ābrahāms svētīja vietai deva jaunu vārdu: "Dievs izredz."

Uz Morijas kalna Kungs atkal atjaunoja savu derību ar svinīgu zvērestu, solīdams svētīt Ābrahāmu un viņa dzimumu cauri visām nākamajām paaudzēm. "Es esmu pie sevis zvērējis, sāka tas Kungs, ka tāpēc, ka tu šo esi darījis un neesi taupījis savu vienīgo dēlu, Es tevi svētīdams svētīšu un vairodams vairošu tavus pēcnācējus kā debesu zvaigznes, kā smiltis, kas jūras krastmalā. Un tavi pēcnācēji iekaros tavu ienaidnieku vārtus. Un tavos pēcnācējos tiks svētītas visas zemes tautas, tāpēc ka tu esi paklausīgs Manam vārdam." (1. Moz. 22:16-18)

Ābrahāma lielais ticības darbs stāv kā kāds gaismas stabs, mirdzot pār Dieva kalpu ceļu visās vēlākajās paaudzēs. Viņš nemēģināja sevi aizbildināt un neizvairījās darīt Dieva prātu. Triju dienu ceļojumā Ābrahāmam bija pietiekoši laika visu pārlikt un arī apšaubīt Dieva gribu, ja vien tam būtu tieksmes šaubīties. Viņš varēja domāt, ka to uzskatīs par slepkavu, par otru Kainu, ja viņš nonāvēs savu dēlu. Viņa pamācības tiks atmestas un nicinātas un līdz ar to iznīcināta iespēja darīt labu citiem cilvēkiem. Viņš varēja aizbildināties, ka vecums to atbrīvo no paklausības, bet sentēvs nemeklēja patvērumu nekādos aizbildinājumos. Ābrahāms savās izjūtās un mīlestībā bija mums līdzīgs cilvēks, bet viņš nejautāja, kā var piepildīties apsoliņums, ja Īzāku tagad nonāvēs. Viņš neapstājās, lai prasītu padomu savai sāpošajai sirdij, jo zināja, ka Dievs ir paties un taisns visās savās prasībās, un tāpēc burtiski paklausīja pavēlei.

"Ābrahāms Dievam ir ticējis, un tas viņam pielīdzināts par taisnību un viņš ir nosaukts par Dieva draugu." (Jēk. 2:23) Un Pāvils saka: "Kuri ir no ticības, tie ir Ābrahāma bērni." (Gal. 3:7) Ābrahāma ticība atklājas darbos. "Vai mūsu tēvs Ābrahāms nav taisnots no darbiem, savu dēlu Īzāku par upuri atnesdams uz altāra? Tad tu redzi, ka ticība ar savu spēku ir bijusi pie viņa darbiem, un ticība ir tapusi pilnīga caur darbiem." (Jēk. 2:21,22, pēc Glikas tulk.)

Daudzi nesaprot ticības un darbu savstarpējās attiecības. Viņi saka: "Tikai ticēt Kristum, un jūs varat būt droši. Jums nekas nav jā dara attiecībā uz baušļu ievērošanu." Bet īsta ticība atklājas paklausībā. [154] Neticīgajiem jūdiem Kristus teica: "Ja jūs būtu Ābrahāma bērni, jūs darītu Ābrahāma darbus." (Jāņa 8:39) Un attiecībā uz visu ticīgo tēvu Kungs paskaidro: "Ābrahāms Manai balsij ir klausījis un turējis Manas pavēles, Manus iestādījumus, likumus un baušļus." (1. Moz. 26:5, pēc Glikas tulk.) Apustulis Jēkabs saka: "Ticība bez darbiem ir nedzīva." (Jēk. 2:17) Un Jānis, kas tik daudz runā par mīlestību, apliecina: "Jo šī ir Dieva mīlestība, ka turam Viņa baušļus, un Viņa baušļi nav grūti." (1. Jāņa 5:3)

Ar priekšzīmi un apsoliņumu "Dievs Ābrahāmam vispirms pasludināja Evaņģēliju". (Gal. 3:8) Tā sentēva ticība tika pievērsta gaidāmajam Pestītājam. Kristus jūdiem teica: "Jūsu tēvs Ābrahāms kļuva līksms, noprazdams, ka redzēs Manu dienu, un viņš to redzēja un priecājās par to." (Jāņa 8:56) Īzāka vietā upurētais auns attēloja Dieva Dēlu, kam bija jāmirst mūsu vietā. Kad cilvēks par Dieva likumu pārkāpšanu bija notiesāts uz nāvi, Tēvs, skatoties uz savu Dēlu, grēciniekam teica: "Dzīvo, Es esmu atradis tev izpiršanas maksu."

Lai pārbaudītu Ābrahāma ticību un uz visiem laikiem tā dvēselē iekaltu Evaņģēlija patiesību, Dievs viņam pavēlēja nonāvēt savu dēlu. Sirdssāpes, kuras tas izcietā tumšo dienu briesmīgajos pārdzīvojumos, tika pieļautas, lai viņš no sava personīgā piedzīvojuma kaut mazliet varētu nojaust tā upura lielumu, ko cilvēka atpestīšanai ir devis mūžīgais Dievs. Neviens cits pārbaudījums Ābrahāmam nebūtu sagādājis tādas dvēseles mokas, kā dēla upurēšana. Dievs nodeva savu Dēlu kauna un moku pilnai nāvei. Eņģeļi, kuri redzēja Dieva Dēla pazemojumu un dvēseles bailes, šoreiz nedrīkstēja iejaukties, kā tas bija gadījumā ar Īzāku. Tur neviena balss nesauca: "Ir diezgan!" Lai glābtu kritušo cilvēci, Godības Ķēniņš atdeva savu dzīvību. Vai būtu iespējams sniegt vēl spēcīgāku pierādījumu par Dieva bezgalīgo līdzjūtību un mīlestību? "Viņš jau savu paša Dēlu nav saudzējis, bet to par mums visiem nodevis nāvē. Kā tad viņš līdz ar to mums nedāvinās visas lietas?" (Rom. 8:32)

No Ābrahāma prasītais upuris nenāca par labu tikai viņam vien, un ne tikai par labu nākamām

paaudzēm, bet tā bija mācība arī Debesu un citu pasaulu bezgrēcīgajām saprātīgajām būtnēm. Cīņas lauks starp Kristu un sātanu, — vieta, kur norisinās atpestīšanas plāns, ir mācību grāmata visam Universam. [155] Tā kā Abrahāms savā laikā bija parādījis zināmu ticības trūkumu Dieva apsolījumiem, sātans viņu apsūdzēja Dieva un eņģeļu priekšā, ka tas nav pildījis derības saistības un tāpēc nav cienīgs saņemt derībā paredzētās svētības. Dievs vēlējās pārbaudīt sava kalpa uzticību visu Debesu iemītnieku priekšā, lai parādītu, ka Viņš nevar pieņemt neko mazāku par pilnīgu paklausību un arī, lai vēl vairāk atklātu atpestīšanas plānu.

Debesu būtnes bija liecinieki Abrahāma ticības un Īzāka padevības pārbaudījumam. Tas bija nesalīdzināmi grūtāks par to, ko kādreiz pielāva Adamam. Paklausība aizliegumam mūsu pirmajiem vecākiem nesagādāja nekādas ciešanas, bet Abrahāmam dotā pavēle prasīja vissmagāko upuri. Visas Debesis ar pārsteigumu un izbrīnu vēroja Abrahāma nešaubīgo padevību, un visi līdzī priecājās par viņa uzticību. Sātana apsūdzība izrādījās nepamatota. Dievs savam kalpam paskaidroja: "Es zinu, ka tu bīsties Dievu (neskatoties uz sātanu apsūdzību) un neesi taupījis savu vienīgo dēlu Manis labā." Dieva derība, kura ar zvērestu Abrahāmam tika apstiprināta citu pasaulu saprātīgo būtnu priekšā, liecināja, ka paklausība tiks atalgota.

Pat eņģeļiem bija grūti aptvert atpestīšanas noslēpumu, — saprast, ka Debesu Pavēlniekam, Dieva Dēlam, jāmirst grēcīgo cilvēku vietā. Ar norādījumu Abrahāmam upurēt savu dēlu tika pamodināta visu Debesu būtnu interese. Tie ar vislielāko uzmanību sekoja šīs pavēles izpildīšanas katram solim. Kad uz Īzāka jautājumu: "Kur ir dedzināmā upura jērs?" Abrahāms atbildēja: "Gan Dievs pats izraudzīs sev jēru upurim, mans dēls", un, kad tēva roka tika atturēta, tam gatavojoties nonāvēt savu dēlu, un auns, ko Dievs bija izredzējis, tika nokauts Īzāka vietā, — tad pār atpestīšanas noslēpumu izlējās lielāka gaisma un pat eņģeļi skaidrāk izprata brīnišķo aizgādību, kuru Dievs bija paredzējis cilvēku glābšanai. (1.Pēt. 1:12)

SODOMAS IZPOSTĪŠANA

[156]

Atrazdamās līdzenumā, kas savas auglības un krāšņuma ziņā apzīmēts kā "Kunga dārzs", Sodoma bija skaistākā no Jordānas ielejas pilsētām. (1. Moz. 13:10) Seit ziedēja krāšņie tropu augi. Palmas, eļļas koki un vīna stādi šeit jutās kā mājās, un puķes visu gadu izplatīja savu brīnišķīgo smaržu. Tīrumus greznoja bagāti labības lauki, un apkārtējos pakalnus apklāja aitu un liellopu bari. Lepnās līdzenuma pilsētas bagātības vairoja māksla un tirdzniecība. Tās pilis rotāja Austrumu dārgumi, un tuksneša karavānas savas izmeklētās mantas nesa uz tirgus laukumiem. Ar nelielu izdomu un mazu piepūli te ikviens varēja apmierināt visas dzīves vajadzības un tāpēc šķita, ka visu gadu valda vieni vienīgi svētki.

Visapkārt valdošā pārpilnība noveda pie lepnības un augstprātības. Slinkums un bagātība nocietināja sirdis, kuras nekad nebija nomācis trūkums vai bēdas. Turība un laiskums vairoja izpriecu kāri, un ļaudis nodevās savas juteklības apmierināšanai. "Redzi," saka pravietis, "tas bija tavas māsas Sodomas noziegums: lepnība, maizes pilnība un dzīve bez bēdām, tāda bija viņas un viņas meitu dzīve. Bet nabagam un trūkuma cietējam tā nesniedza palīdzīgu roku. Tās bija lepnas un darīja negantības Manā priekšā. To redzēdams, es tās nobīdīju pie malas." (Ēc. 16:49,50) Nav nekā cita, pēc kā cilvēki dzītos vairāk, kā bagātība un viegla dzīve, un tomēr tieši tas bija apgrēcības cēlonis, kas izsauca šo līdzenuma pilsētu iznīcināšanu. Viņu nelietīgā laiskā dzīve tos darīja par laupījumu ļauno spēku kārdinājumiem, un viņi izkropļoja Dieva līdzību, kļūdami vairāk sātaniski nekā dievišķi. Dīkdienība ir lielākais lāsts, kas vien cilvēkam var uznākt, jo tam pa pēdām seko netiklība un noziegumi. Tā vājina prātu, padara neskaidru saprašanu un pazemo dvēseli. Sātans no savas paslēptuves ir gatavs iznīcināt visus, kas nav uzmanīgi un kuru laiskums dod viņam iespēju tiem tuvoties ar dažādiem maskētiem priekšlikumiem. [157] Ļaunajam ienaidniekam nekad nav tik labi veicies kā tad, kad tas cilvēkiem tuvojas viņu brīvajā laikā.

Sodomā valdīja liksmība un uzdzīve, ēšana un dzeršana. Savaldītas netika pat visbezkaunīgākās un rupjākās kaislības. Ļaudis atklāti rikojās pretēji Dieva norādījumiem un priecājās par vardarbību. Lai gan tos brīdināja Pirmsplūdu pasaules piemērs, kā tās bojāejā atklājās Dieva dusmas, tomēr ļaudis gāja tos pašus bezdievīgos un ļaunos ceļus.

Kad Lats pārcēlās uz Sodomu, vispārējā samaitātība vēl nebija tik liela un Dievs savā žēlastībā šajā netikumības tumsā ļāva iespīdēt dažiem gaismas stariem. Abrahāmam atbrīvojot gūstekņus no ēlamiešiem, ļaužu uzmanība tika vērsta uz īsto ticību. Abrahāms Sodomas iedzīvotājiem nebija svešs, un lai gan tie par viņa neredzamā Dieva pielūgšanu smējās, tomēr viņa uzvara pār lielo pārspēku un augstsirdīgā rīcība ar gūstekņiem un laupījumu izraisīja apbrīnu un godbijības jūtas. Visur tika slavēta

viņa veiklība un drosme, un neviens nevarēja atvairīt apziņu, ka viņu par uzvarētāju darījusi kāda dievišķa vara. Viņa augstsirdīgie un pašaieliedzīgie ieskati, kas bija tik sveši Sodomas iedzīvotājiem, vēlreiz liecināja par tās reliģijas pārākumu, kuru viņš bija pagodinājis ar savu drosmi un uzticību.

Melhisedeks, viņu svētīdams, kā tā spēka un uzvaras avotu bija atzinis Jehovu: "Lai svētī Ābrahāmu Visaugstais, kam pieder debesis un zeme. Un slavēts lai ir Visaugstais Dievs, kas tavus ienaidniekus devis tavās rokās." (1. Moz. 14:19,20) Kungs savā aizgādībā bija runājis uz šiem ļaudīm, bet arī pēdējie gaismas stari tika atmesti tāpat kā iepriekšējie. Un tagad tuvojās Sodomas beidzamā nakts. Atriebības mākoņi jau meta savu ēnu pār bojāejai nolemto pilsētu, bet cilvēki to neņēma vērā. Kamēr eņģeļi tuvojās ar nodomu visu iznīcināt, ļaudis turpināja sapņot par labklājību un izpriecām. Pēdējā diena tika aizvadīta kā visas pārējās, kuras bija nākušas un gājušas. Nesalīdzināmā skaistuma ainava rotājās rietošās saules staros. Vakara vēsums pilsētas iedzīvotājus bija izvilinājis ārā, un izpriecu meklētāji pastaigājās [158] baros, gatavi nodoties dotā brīža līksmībai.

Krēslā pilsētas vārtiem tuvojās divi svešinieki. Tie acīmredzot bija ceļotāji, kas šeit ieradās pārnakšņot. Neviens šajos pieticīgajos atnācējos nespēja saskatīt varenos Dieva sodības sūtņus, un tikpat maz šis jautrais, bezrūpīgais pūlis varēja iedomāties, ka ar savu izturēšanos pret dievišķajiem sūtņiem viņi sasniegs savu grēku augstāko pakāpi, kas notiesās lepno pilsētu. Bet tur bija viens vīrs, kas svešiniekiem parādīja laipnu uzmanību un tos ieaicināja savā mājoklī. Lats nepazina viņu īsto dabu, bet bija radis būt viesmīlīgs un pieklājīgs. Tas piederēja pie viņa reliģijas — mācība, kuru viņš bija guvis no Ābrahāma. Ja Lats nebūtu radinājies viesmīlībā, varbūt tiktu atstāts pazušā kopā ar pārējiem Sodomas iedzīvotājiem. Daudzas ģimenes, aizslēgdamas savas durvis svešiniekiem, ir atstājušas Dieva vēstnešus, kuri tām būtu nesuši svētības, cerību un mieru.

Katra rīcība mūsu dzīvē, lai cik maza tā arī nebūtu, atstāj iespaidu vai nu uz labu, vai ļaunu. Uzticība vai nevērība tajos pienākumos, kas liekas pavisam niecīgi, var atvērt durvis vai nu bagātākām svētībām, vai vislielākajām bēdām. Tieši mazās lietas ir tās, kas pārbauda raksturu. Ikdieniskās dzīves neuzkrītošie pašaieliedzības darbi, ja tos veicam labprātīgi un priecīgi, ir tieši tie, kurus Dievs uzlūko ar labvēlību. Mums nav jādzīvo sev, bet citiem. Tikai aizmirstot sevi un kopjot laipnu, izpalīdzīgu garu, mēs savu dzīvi varam darīt par svētību citiem. Maza uzmanība vai vienkārša pieklājības parādīšana lielā mērā spēj pavairot mūsu dzīves laimi, bet šo lietu neievērošana cilvēkiem atnes ne mazumu ciešanu.

Saprazdams, kādam ļaunumam svešie padoti Sodomā, Lats uzskatīja par savu pienākumu pasargāt tos jau pie ienākšanas, tādēļ viņš šos vīrus aicināja savā mājā. Ceļiniekiem tuvojoties, viņš sēdēja vārtos un, tos pamanījis, piecēlās no savas vietas, lai steigtos pretī; un, pieklājīgi palocījies, sacīja: "Dariet man patikšanu, mani kungi, un ņemiet sava kalpa namā naktsmājas (..) ." (1. Moz. 19:1)

Sākumā viņi, šķiet, noraidīja Lata viesmīlību un teica: "Nē, mēs pārnakšņosim laukā uz ielas." Šo vārdu nozīme bija divkārtīga — pārbaudīt Lata sirsnību un it kā ignorēt Sodomas iedzīvotāju raksturu, lai justos droši, paliekot pa nakti uz ielas. Viņu atbilde Lata darīja vēl noteiktāku neatstāt tos pūļa žēlastībai.[159] Viņš spieda tos paklausīt aicinājumam, kamēr tie beidzot piekāpās un devās līdzī namā.

Ievedot svešiniekus mājā pa sētas durvīm, Lats bija cerējis apslēpt savu nodomu no dīkdieniem vārtos, bet viņu vilcināšanās un Lata neatlaidīgā lūgšanās pievērsa uzmanību, un tie vēl nebija devušies pie miera, kad ap māju jau sapulcējās nesavaldīgu ļaužu bars. Sajā milzīgajā pūlī bija jauni un veci, visi vienlīdz iedegušies visnegantākajās kaislībās. Svešie apjautājās par pilsētas raksturu, un Lats viņus brīdināja naktī no mājas nekur neiziet. Tūlīt arī atskanēja pūļa kliegzieni un smiekli, pieprasot, lai svešie tiek izvesti pie viņiem ārā.

Zinādams, ka tie viegli var ielauzties mājā, ja to centīsies panākt ar varu, Lats izgāja ārā, lai mēģinātu viņus atrunāt. "Brāļi, nedariet taču tādu grēku!" Lietodams vārdu "brāļi" attiecībā uz saviem kaimiņiem, viņš cerēja, ka tie paklausīs un nokaunēsies par saviem ļaunajiem nodomiem. Bet viņa vārdi tikai ielēja eļļu ugunī. Pūļa rēksana kļuva līdzīga vētras kauksanai. Viņi izsmēja Lata, ka tas gribot būt tiem par tiesnesi, un draudēja ar to apieties vēl sliktāk, nekā bija domājuši rīkoties ar viņa viesiem. Tie spiedās tam virsū un būtu saplosījuši gabalos, ja Dieva eņģeļi viņu neizglābtu. Debesu sūtņi "izstiepa savas rokas un ievilka Lata pie sevis namā, bet durvis tie aizslēdza". Nākamie notikumi atklāja uzņemto viesu raksturu, jo "tie, kas atradās nama vārtos, tika sisti ar aklumu, sākot no mazākā līdz pat lielākajam, tā, ka tie nevarēja pat vārtus atrast." Ja viņi tagad nebūtu divkārt aklī sakarā ar nodošanos savam cietajam sirdsprātam, tad Dieva uzsūtītais aklums liktu tiem izbīties un atstāties no saviem ļaunajiem darbiem. Šī nakts neizcēlās ar lielākiem grēkiem kā daudzas iepriekšējās. Bet tik ilgi nicinātā žēlastība beidzot bija pārstājusī par viņiem lūgt. Sodomas iedzīvotāji bija izsmēlušī dievišķās pacietības mēru, — pārkāpuši apslēpto robežu starp Dieva pacietību un

dusmām. Sidima ielejā tagad bija gatava iedegties Viņa dusmu uguns.

Enģeļi Latam atklāja savas sūtības būtību. "Mēs gribam izpostīt šo vietu, jo liela žēlošanās nākusi tā Kunga priekšā, un tas Kungs mūs ir sūtījis, lai to izpostītu." (1. Moz. 19:13) [160] Svešinieki, kurus Lats bija mēģinājis aizstāvēt, tagad solījās aizsargāt viņu un izglābt arī ģimenes locekļus, kuri kopā ar viņu bēgs no bezdievīgās pilsētas. Pūlis bija noguris un izklīdis, un Lats izgāja ārā, lai brīdinātu savus bērnus. Viņš atkārtoja enģeļa vārdus: "Celsimies, iesim prom no šīs vietas, jo tas Kungs šo pilsētu liks izpostīt." Bet viņš tiem šķita kā tāds, kas jokojas. Tie tikai smējās, nosaucot visu par Lata mānticīgajām bailēm. Meitas pakļāvās savu vīru iespaidam. Tiem bija pietiekoši labi tur, kur pašreiz atradās, un nevarēja jau arī saskatīt nekādu briesmu pazīmes. Viss bija gluži tāpat kā agrāk. Viņiem bija lieli īpašumi un tie nevarēja pieļaut domu, ka skaistā Sodoma var tikt iznīcināta.

Nobēdājiem, Lats atgriezās mājās un stāstīja par piedzīvoto neveiksmi. Tad enģeļi viņam pavēlēja celties, ņemt savu sievu un divas meitas, kas vēl bija mājās, un atstāt pilsētu. Bet Lats vilcinājās. Kaut gan viņu ik dienas apbēdināja redzētie varas darbi, tas tomēr skaidri neizprata visu pazemojošo un neganto noziegumu raksturu, kas tika piekopti šajā netikumīgajā pilsētā. Viņš nespēja saskatīt lielo vajadzību pēc Dieva soda, kas apstādinātu grēku plūsmu. Turklāt daži viņa bērni bija pieķērušies Sodomai, un sieva liedzās bez tiem doties projām. Doma, ka tagad jāšķiras no tiem, kurus viņš uzskatīja par visdārgāko pasaulē, likās nepanesama. Grūti bija atstāt arī grezno māju un visu bagātību, ko tas ar savu darbu bija sagādājis, grūti bija doties ceļā kā tukšam klaidonim. No bēdām apstulbis, viņš vilcinājās, negribēdams nekur iet. Bez Dieva enģeļiem tie visi būtu gājuši bojā Sodomas izpostīšanā. Debesu sūtņi satvēra viņa, viņa sievas un divu meitu rokas un izveda tos no pilsētas.

Šeit enģeļi tos atstāja un devās atpakaļ uz Sodomu, lai veiktu savu izpostīšanas darbu. Tagad Latam tuvojās Kāds cits, — Tas, kura priekšā bija aizlūdzis Ābrahāms. Visās līdzenuma pilsētās nebija atrodami pat desmit taisnie, bet, paklausot sentēva lūgumam, no bojāejas tika izrauts vienīgais cilvēks, kas bijās Dievu. Atskanēja pārsteidzoši stingra pavēle: "Izglāb savu dzīvību, neskaties atpakaļ un nepaliec visā šajā apgabalā stāvam, glābies kalnos, lai tu netiktu iznīcināts." Saubīšanās un vilcināšanās tagad varēja kļūt liktenīga. Viens vienīgs ilgu pilns skats uz dievināto pilsētu, viena acumirkļa kavēšanās atstāt šo skaisto mājvietu viņiem varēja maksāt dzīvību. [161] Dieva sodības vētra tikai gaidīja, kamēr šie nabaga bēgļi atradīs sev drošu patvērumu.

Bet Lats, apmulsis un izbijies, iebilda, ka viņš nespēj darīt to, ko no viņa prasa, jo tad varētu uzbrukt kāda nelaime un tam būtu jāmirst. Dzīvojot bezdievīgajā pilsētā starp neticīgajiem, arī viņa ticība bija aptumšojusies. Viņam blakus stāvēja pats Debesu Pavēlnieks, un tomēr tas lūdza par savu dzīvību, it kā Dievs, kas viņam bija parādījis tik daudz mīlestības un gādības, nevarētu to pasargāt arī turpmāk. Viņam vajadzēja pilnīgi uzticēties Debesu sūtnim un bez šaubīšanās un jautāšanas nolikt savu gribu un dzīvību Kunga rokās. Bet, līdzīgi daudziem citiem, viņš pats mēģināja rūpēties par sevi: "Lūk, te tuvumā ir kāda pilsēta, kur es varētu glābties, es tanī gribu paglābties, tā ir tik nenozīmīga. Tur es būtu glābts." Seit pieminētā pilsēta saucās Bela, vēlāk Coāra. Tā atradās tikai dažas jūdzes no Sodomas un bija tikpat samaitāta un arī nolemta pazušanai. Bet Lats lūdza, lai to saudzētu, domādams, ka tas ir pavisam mazs lūgums, un viņa vēlēšanās tika izpildīta. Kungs sacīja: "Lūk, es paklausīšu tevi arī šini lietā; es neizpostīšu šo pilsētu, par kuru tu esi runājis. Steidzies, glābies tur, jo Es nevaru nekā darīt, iekams tu neesi nonācis tur." (1. Moz. 19:22) Ak, cik liela ir Dieva žēlastība pret Viņa maldos esošajiem radījumiem!

Atkal tas saņēma svinīgo pavēli steigties, jo uguns vētra kavēsies vēl tikai mazu brīdi. Bet viens no bēgļiem uzdrošinājās pamest skatu atpakaļ uz bojāejai nolemto pilsētu un kļuva par Dieva sodības pieminekli. Ja Lats pats nebūtu vilcinājies paklausīt enģeļu bēdinājumam, bet būtu steidzīgi bēdzis kalnos, nelūdzot neko citu un neceļot nekādus iebildumus, tad arī viņa sieva būtu izglābusies. Lata iespaids būtu viņu pasargājis no grēka, kas tagad apzīmogoja tās likteni. Viņa svārstīšanās un vilcināšanās tai lika uz dievišķo brīdinājumu raudzīties pārāk vieglprātīgi. Kaut arī viņa pati jau atradās līdzenumā, sirds bija pieķērusies Sodomai, un līdz ar to arī aizgāja bojā. Tā sacēlās pret Dievu, jo Viņa spriedums skāra bērnus un īpašumus. Lai gan tik ļoti apžēlota sakarā ar izvešanu no bezdievīgās pilsētas, viņa tomēr domāja, ka tiek piemeklēta pārāk bargi, ja iznīcina bagātības, ko tā bija sakrājusi ilgu gadu darbā. Kur vajadzēja pateikties par glābšanu, viņa uzstājīgi lūkojās atpakaļ, vēlēdamās pasargāt to dzīvības, kas bija atmetuši dievišķo brīdinājumu. Tās grēks rādīja, ka viņa nav dzīvības cienīga, [162] par kuras saglabāšanu tā izjuta tik maz pateicības.

Mums jāsaprot, ka neizturamies pavirši pret Dieva laipno gādību, ar ko Viņš grib panākt mūsu izglābšanu. Ir kristieši, kas saka: "Mani neinteresē atpestīšanas iespēja, ja līdz ar mani netiek glābts mans dzīvesdraugs un bērni." Tiem šķiet, ka Debesis nebūs Debesis, ja tur neatradīsies arī viņu tuvinieki. Bet vai tie, kas auklē šādas domas, izprot pareizi savu nostāju pret Dievu, ņemot vērā Viņa

lielo laipnību un žēlastību? Vai tie ir aizmirsuši, ka kalpošanā savam Radītājam un Pestītājam viņi ir saistīti ar visstiprākajām mīlestības un godbijības jūtām? Žēlastības piedāvājums attiecas uz visiem, un, ja mūsu draugi atmet Pestītāja mīlestības pilno aicinājumu, vai tad arī mums jānovēršas? Dvēseles atpestīšana ir ļoti dārga. Kristus par mūsu atpirkšanu atdeva neaprēķināmu maksu, un neviens, kas cienīs šo lielo upuri vai dvēseles vērtību, nenicinās Dieva piedāvāto žēlastību, pat ja arī citi tā darītu. Tieši tas, ka daudzi neatzīst Dieva taisnīgās prasības, mūs var pamudināt uz vēl lielāku čaklumu, lai mēs paši godātu Dievu un aicinātu pieņemt Viņa mīlestību visus, uz kuriem mums ir kaut kāds iespaids.

“Saule uzlēca pār zemi, kad Lats nonāca Coārā.” (1. Moz. 19:23) Likās, ka tās gaišie stari līdzenuma pilsētām sludina tikai mieru un labklājību. Ielās sākās ikdienas troksņainā kustība; cilvēki devās savās dažādajās gaitās, pie darba vai izpriecām. Lata znoti uzjautrinājās par vājprātīgā vecā vīra bailēm un biedinājumiem. Pēkšņi un negaidīti, kā pērkona grāviens no skaidrām debesīm, izlauzās vētra. Pār pilsētām un auglīgajiem līdzenumiem Kungs lika līt ugunij un sēram. Pilis un tempļi, dārgās celtnes, dārzi un vīna kalni, jautrie izpriecias meklējošie pūļi, kuri vēl iepriekšējā vakarā izsmēja Debesu sūtņus, — viss pazuda liesmās. Lielā ugunsgrēka dūmi kāpa uz augšu līdzīgi varena cepļa dūmiem. Un skaistā Sidima ieleja pārvērtās par tukšnesi, par vietu, ko vairs neapbūvēs un neapdzīvos, — kas visām paaudzēm liecinās, ka pārkāpējus noteikti piemeklēs Dieva sods.

Liesmas, kas aprija līdzenuma pilsētas, savai brīdinošai atblāzmai liek spīdēt līdz mūsu dienām. Tās pasludina briesmīgo un svinīgo mācību, ka, lai gan Dieva žēlastība ilgi pacieš pārkāpējus, tomēr ir kāda robeža, par kuru tālāk cilvēki grēkodami nedrīkst iet. [165] Kad tiek aizsniegta šī robeža, žēlastības piedāvājumi izbeidzas un seko sods.

Pasaules Pestītājs paskaidro, ka ir vēl lielāki grēki par tiem, kuru dēļ iznīcināja Sodomu un Gomoru. Kas dzird Evaņģēlija aicinājumu nožēlot un atgriezties, bet to neņem vērā, Dieva priekšā ir vairāk vainīgi, nekā Sidima ielejas iedzīvotāji. Un vēl lielāks grēks ir tiem, kas saka, ka pazīst Dievu un tur Viņa baušļus, un tomēr ar savu raksturu un savā ikdienas dzīvē Kristu aizliedz. Pestītāja brīdinājumu gaismā Sodomas liktenis ir svinīgs biedinājums ne tikai tiem, kas vainīgi atklātos grēkos, bet visiem, kuri pārāk viegli skatās uz Debesu sūtīto gaismu un priekšrocībām.

Uzticīgais Liecinieks saka Efezas draudzei: “Bet man pret tevi ir tas, ka tu esi atstājis savu pirmo mīlestību. Tad nu pārdomā, no kā tu esi atkritis; atgriezies un dari pirmos darbus. Bet, ja ne, tad es nāksu pie tevis un nostumšu tavu lukturi no tā vietas, ja tu neatgriezīsies.” (Atkl. 2:4,5) Atbildi uz savu mīlestības un piedošanas piedāvājumu Pestītājs gaida ar daudz maigāku līdzcietību nekā laicīgie vecāki, kas vēlas piedot saviem untumainajiem, nelaimju piemeklētajiem bērniem. Kad tie iet projām, Viņš sauc: “Tad nu atgriezieties tagad pie Manis, un arī Es gribu atgriezties pie jums!” (Mal. 3:7) Bet, ja maldīgais pastāvīgi liedzas ņemt vērā žēlastībā un līdzjūtībā aicinošo balsi, tad beidzot tiek atstāts tumsā. Sirds, kura ilgi izturas vieglprātīgi pret Dieva žēlastību, nocietinās savos grēkos tā, ka žēlastība to vairs nevar ietekmēt. Sausmīgs būs tās dvēseles stāvoklis, par kuru lūdzošais Pestītājs beidzot teiks: šis cilvēks “ir pievienojies elka dievu pielūdzējiem, lai tad viņš arī iet”. (Hoz. 4:17) Līdzenuma pilsētām soda dienā būs vieglāk nekā tiem, kas iepazīnuši Kristus mīlestību un tomēr no tās novērsušies, izvēlēdamies sev grēcīgās pasaules priekus.

Jūs, kas izturaties vieglprātīgi pret Dieva žēlastības piedāvājumiem, padomājiet par daudzajiem ierakstiem Debesu grāmatās, kas tur atzīmēti pretī jūsu vārdam; tur ir ziņojumi par tautu, ģimeņu un atsevišķu cilvēku necienīgo un negodbijīgo rīcību. Dievs var ilgi paciest, kamēr ieraksti grāmatās vairojas un turpinās arī aicinājumi atgriezties; Dievs vēl piedāvā žēlastību, tomēr pienāks laiks, kad rēķins būs pilns, kad dvēsele būs izšķīrusies un cilvēks pats būs izlēmis savu likteni. Tad tiks dota zīme soda izpildīšanai.

Pasaules reliģiskais stāvoklis šodien vieš iemeslu uztraukumam. Jau ilgi ir turpinājusies rotaļāšanās ar Dieva žēlastību. Vairākums Dieva baušļus padara par spēkā neesošiem, “mācīdami mācības, kas ir cilvēku pavēles”. (Mat. 15:9) Neticība ņem virsroku daudzās mūsu zemes baznīcās. Ne tikai neticība šī vārda vispārējā nozīmē — kā atklāta Bībeles noliegšana, bet neticība, kas tērpusies kristietības apģērbā un tomēr grauj ticību Bībelei kā Dieva atklāsmes grāmatai. Sirsnīga nodošanās un dzīva dievbijība atdevušas vietu aukstam formālismam. Rezultātā virsroku ņem atkrišana un miesas kārības. Kristus paskaidro: “Kā tas bija Lata dienās (..), tāpat būs tai dienā, kad parādīsies Cilvēka Dēls.” (Lūk. 17:28,30) Ziņojumi par dažādiem netikumiem ik dienas apliecina šo vārdu piepildīšanos. Pasaule ātri nobriest iznīcībai. Drīz tiks izlietas Dieva sodības un aprīts grēks un grēcinieki.

Mūsu Pestītājs saka: “Bet sargieties, ka jūsu sirdis netiek apgrūtinātas no vīna skurbuma un reibuma un laicīgām rūpēm, ka šī diena jums piepeši neuzbrūk; jo kā slazda valgs viņa nāks pār visiem, kas dzīvo zemes virsū. Tāpēc palieciet nomodā visu laiku, Dievu lūgdami, lai jūs spētu izglābties no

visām šīm briesmām, kurām ir jānāk, un lai jūs varētu stāties Cilvēka Dēla priekšā.” (Lūk. 21:34-36)

Pirms Sodomas izpostīšanas Dievs sūtīja vēsti Latam: “Izglāb savu dzīvību, neskaties atpakaļ un nepaliec visā šajā apgabalā stāvam, glābies kalnos, lai tu netiktu iznīcināts.” (1. Moz. 19:17) Tādu pašu brīdinošu balsi dzirdēja Kristus mācekļi pirms Jeruzālemes izpostīšanas. “Bet, kad jūs Jeruzālemi redzat karaspēka ielenktu, tad ziniet, ka viņas izpostīšanas brīdis ir pienācis. Tad lai tie, kas ir Jūdejā, bēg kalnos, kas ir pilsētā, lai iziet ārā, un, kas ir uz laukiem, lai neiet pilsētā.” (Lūk. 21:20,21) Viņi nedrīkstēja vilcināties, lai glābtu kaut ko no sava īpašuma, bet vajadzēja izmantot iespēju glābties pašiem.

Tā bija iziešana, atšķiršanās no bezdievīgajiem, bēgšana dzīvības dēļ. Tā tas bija Noas laikā, tā ar Latu, tā ar mācekļiem pirms Jeruzālemes izpostīšanas, un tā tas būs arī pēdējās dienās. Atkal ir dzirdama Dieva balss ar brīdinājuma vēsti, kas viņa ļaudīm pavēl atšķirties no visu pārņemošās netaisnības.

Tikumiskā pagrimšana un atkrišana, kāda tā reliģiskajā [167] pasaulē pastāvēs pēdējās dienās, pravietim Jānim atklāsmē tika attēlota ar Bābeli, — “lielo pilsētu, kurai ir vara pār visiem pasaules ķēniņiem”. (Atkl. 17:18) Pirms tās izpostīšanas no Debesīm atskan aicinājums: “Izejiet no viņas, Mana tauta, lai jums nebūtu dalība viņas grēkos un jūs neķertu viņas mocības.” (Atkl. 18:4) Tāpat kā Noas un Lata dienās, arī tagad jānotiek skaidri izteiktam atšķiršanās procesam no grēka un grēciniekiem. Starp Dievu un pasauli nevar būt nekāds kompromiss, nekāda atkāpšanās, lai glābtu pasaulīgās bagātības. “Jūs nevarat kalpot Dievam un mantai.” (Mat. 6:24)

Līdzīgi Sidima ielejas iedzīvotājiem, ļaudis sapņo par mieru un labklājību. “Izglāb savu dzīvību”, mūs brīdina Dieva eņģeļi, bet citas balsis saka: “Neuztraucieties! Mums nav ko baidīties!” Vairums apstiprina, ka valda “miers un drošība”, laikā, kad Debesis ziņo, ka grēciniekiem tuvojas ātra iznīcība. Naktī pirms bojāejas līdzenuma pilsētas nodevās trokšņainām izpriečām un izsmēja Dieva vēstneša bailes un brīdinājumu, bet smējēji savu dzīvi beidza ugunī. Tieši šajā naktī uz visiem laikiem aizvērās žēlastības durvis bezdievīgajiem, bezrūpīgajiem Sodomas iedzīvotājiem. Dievs neļaus sevi vienmēr apsmiet; Viņš neļaus ilgi ar sevi rotaļāties. “Redzi, tā Kunga diena nāk briesmīga ar dumām un ar karstu bardzību, lai pārvērstu zemi par tukšnesi un iznīcinātu tajā esošos grēciniekus.” (Jes. 13:9) Lielākā pasaules daļa Dieva žēlastību atmetīs un tiks ātri un nenovēršami iznīcināta. Bet, kas paklausīs brīdinājumam, tie dzīvos “Visaugstākā patvērumā un (...) paliks Visvarenā ēnā.” Viņa patiesība tiem būs par apsegu un bruņām. Tiem pieder apsolījums: “Es viņam došu ilgu mūžu un parādīšu viņam savu pestīšanu!”

Lats tikai neilgu laiku palika Coārā. Bezdievība tur valdīja tāpat kā Sodomā, un viņš baidījās tur uzturēties, jo arī šī pilsēta varēja tikt izpostīta. Neilgi pēc tam arī Coāra pēc Dieva nodoma tika aprīta ugunīs. Lats devās kalnos un dzīvoja tur kādā alā, šķirts no visa tā, ar ko bija atļāvis savu ģimeni pakļaut bezdievīgās pilsētas iespaidam. Bet pat tur viņam sekoja Sodomas lāsts. Viņa meitu grēcīgo rīcību ierosināja agrākā draudzēšanās ar šīs samaitātās vietas ļaunajiem biedriem. Tikumiskā samaitātība tā bija ieaudusies [168] viņu raksturos, ka tās nespēja atšķirt labu no ļauna. Lata vienīgie pēcnācēji — moābieši un amonieši — bija bezdievīgas elkus pielūdzošas ciltis, kas sacēlās pret Dievu un rūgtā naidā nostājās pret Viņa tautu.

Cik lielā pretstatā Ābrahāma dzīvei bija Lata mūža gājums! Kādreiz viņi bija sabiedrotie, pielūdza pie viena altāra un dzīvoja viens otram blakus ceļinieku teltīs, bet — cik atšķirti tagad! Atstādams Ābrahāma altāri un tā dienīškos upurus dzīvajam Dievam, viņš bija atļāvis saviem bērniem sajaukties ar samaitātiem, elkiem kalpojošiem ļaudīm. Un tomēr viņa ģimenē bija saglabājusies Dieva bijāšana, jo Svētajos Rakstos viņš ir nosaukts par “taisnu vīru”. Viņa taisnā dvēsele vienmēr cieta, dzirdot bezdievīgas runas un redzot varas darbus un pārkāpumus, kurus tas nespēja aizkavēt. Lats tika izrauts kā “pagale no uguns” (Cak. 3:2), bet zaudēja sievu un bērnus, dzīvoja alās līdzīgi meža zvēriem, un savas vecuma dienas tam vajadzēja sagaidīt ar kaunu; pasaulei viņš neatstāja taisnu cilti, bet divas elkudievīgas nācijas, kas bija naidā ar Dievu un karoja pret Viņa tautu, kamēr to bezdievības mērs nāca pilns un tās tika nolemtas iznīcībai. Cik briesmīgi rezultāti sekoja vienam nepārdomātam solim!

Gudrais vīrs saka: “Nenopūlē pārlietu sevi, lai tu kļūtu bagāts, — atmet tādu savu gudrību!” (Sal. pam. 23:4) “Sīkstulis izposta pats savu namu, bet kas ienīst kukuļus, tas dzīvos.” (Sal. pam. 15:27) Un apustulis Pāvils paskaidro: “Bet, kas grib tapt bagāts, kļūst kārdinājumā un valgā un daudzās bezprātīgās un kaitīgās iegribās, kas gāž cilvēkus postā.” (1. Tim. 6:9)

Apmetoties uz dzīvi Sodomā, Lats bija apņēmis pilnīgi izsargāties no netaisnības un pavēlēt savam namam pēc sevis, bet piedzīvoja pilnīgu neveiksmi. Apkārtējais samaitājošais iespaids iedarbojās uz

viņa paša ticību, un bērnu sakari ar Sodomas iedzīvotājiem zināmā mērā ar tiem saistīja arī viņa intereses. Un sekas bija acīm redzamas.

Vēl arvien daudzi izdara tādu pašu kļūdu. Izraugoties dzīvesvietu, tie vairāk skatās uz laicīgām priekšrocībām, nekā uz tikumisko un sabiedrisko iespaidu, kāds apņems viņu ģimeni. Cerībā iegūt lielāku labklājību tie izvēlas skaistu, auglīgu apkārtni vai ziedošu pilsētu, bet viņu bērni ir kārdināšanu apņēmti un pārāk bieži sadraudzējas ar tādiem cilvēkiem, kas nelabvēlīgi iespaido [169] dievbijības un pareiza rakstura veidošanos. Tikumiskas vajības atmosfēra, neticība un vienaldzība pret reliģiskām lietām darbojas pretī vecāku iespaidam. Jaunatnes acu priekšā vienmēr ir piemēri par sacelšanos pret vecāku un dievišķo autoritāti; daudzi stājas tuvās attiecībās ar neticīgajiem un savieno savu likteni ar Dieva ienaidniekiem.

Dievs grib, lai mēs, meklējot mājvietu, vispirms ņemtu vērā tikumisko un reliģisko ietekmi. Mēs varam nonākt grūtos apstākļos, jo daudziem nav tādas apkārtnes, kādu tie vēlētos, bet, ja turp sauc pienākums, Dievs darīs mūs spējīgus palikt nesamaitātiem, ja tikai, uzticoties Kristus žēlastībai, paliekam modri un lūdzam Dievu. Bet bez vajadzības mēs nedrīkstam sevi pakļaut iespaidiem, kas neder kristīga rakstura veidošanai. Ja mēs labprātīgi dodamies pasaulīguma un neticības atmosfērā, tad izsaucam pār sevi Dieva nepatiku un aizdzenam no savām mājvietām Viņa eņģeļus.

Kas saviem bērniem grib sagādāt pasaulīgu godu un bagātību uz mūžības interešu rēķina, beidzot atradīs, ka šīs priekšrocības ir briesmīgs zaudējums. Daudzi, līdzīgi Latam, redz savu bērnu bojāeju un tik tikko var izglābt paši savas dvēseles. Tā tiek zaudēts visa mūža darbs un dzīve ir tikai nožēlojama kļūda. Ja viņi būtu rīkojušies patiesi gudri, tad bērniem būtu mazāk pasaulīgās mantas, bet tie sev būtu nodrošinājuši tiesības uz nemirstīgu mantojumu.

Manta, ko Dievs ir apsolījis savai tautai, neatrodas šajā pasaulē. Ābrahāmam virs zemes nebija nekāda īpašuma, "arī ne pēdas platumā". (Ap. d. 7:5) Viņam gan bija liela bagātība, bet viņš to izlietoja par godu Dievam un par svētību citiem cilvēkiem, un šo pasauli neuzskatīja par savu dzimteni. Dievs viņu bija aicinājis atstāt savas zemes elkus pielūdzošos ļaudis ar solījumu: dot Kānaānas zemi par mūžīgu īpašumu, un tomēr to nesaņēma ne viņš, ne viņa dēls, ne dēla dēls. Kad Ābrahāmam vajadzēja kapa vietu saviem mirušajiem, tā viņam bija jāpērk no kānaāniešiem. Viņa vienīgais īpašums Apsolītajā zemē bija klintī izcirstais kaps Makpelas alā.

Bet Dieva Vārds nav kļūdījis; tas pilnībā nav piepildījies arī ar jūdu ieiešanu Kānaānā. "Ābrahāmam un viņa dzimumam doti apsolījumi." (Gal. 3:16) Ābrahāmam pašam vajadzēja saņemt mantojumu. [170] Varētu likties, ka apsolījuma piepildīšana tika pārāk ilgi atlikta, bet "viena diena tam Kungam ir kā tūkstoš gadi, un tūkstoš gadi kā viena diena". (2. Pēt. 3:8) Varētu domāt, ka viss paredzētais kavējas, bet Tas noteiktā laikā "nāktin nāks un nekur nepaliks". (Habak. 2:3) Ābrahāmam un viņa dzimumam apsolītā dāvana neaptvēra tikai Kānaānas zemi, bet visu pasauli, tā kā to paskaidroja apustulis: "Tātad nevis bauslībā dibināts Ābrahāmam vai viņa pēcnācējiem dotais apsolījums, ka viņš iemantos pasauli, bet ticības taisnībā." (Rom. 4:13) Un Bībele skaidri māca, ka Ābrahāmam dotie apsolījumi tiks piepildīti ar Kristu. Visi, kas Kristum pieder, "ir Ābrahāma dzimums un pēc apsolīšanas mantinieki", "neiznīcīgam, neaptraipītam un nevīstošam mantojumam, kas ir uzglabāts debesīs jums". (Gal. 3:29; 1. Pēt. 1:4) "Tad nodos ķēniņa valstību, varu un virskundzību pār visām valstīm apakš debesīm Visaugstā svēto tautai" un "līnprātīgie iemantos zemi un baudīs mieru papildnam". (Dan. 7:27; Ps. 37:11)

Dievs Ābrahāmam jāva skatīt šo nemirstīgo mantojumu, un viņš ar šo cerību apmierinājās. "Ticības spēkā viņš apmetās Apsolītajā zemē kā svešinieks, dzīvodams teltīs ar Īzāku un Jēkabu, tā paša apsolījuma mantiniekiem. Jo viņš gaidīja pilsētu ar stipriem pamatiem, kuras cēlājs un radītājs ir Dievs." (Ebr. 11:9,10)

Par Ābrahāma pēcnācējiem teikts: "Šie visi ir miruši ticībā, apsolītās lietas nesaņemdami, bet no tālienes tās redzēdami un sveikdami, un apliecinājuši, ka viņi ir svešinieki un piemājotāji virs zemes." (Ebr. 11:13) Ja gribam iegūt "labāku, Debesu izcelsmes mantu", mums šeit jādzīvo kā viesiem un svešiniekiem. Kas ir Ābrahāma bērni, tie meklēs pilsētu, pēc kuras ilgojās Ābrahāms" un kuras cēlājs un radītājs ir pats Dievs".

ĪZĀKA PRECĪBAS

[171]

Ābrahāms jau bija vecs vīrs un drīzumā gaidīja savu miršanas stundu, bet, lai pēcnācējiem nodrošinātu dotā apsolījuma piepildīšanos, viņam vēl kaut ko vajadzēja paveikt. Turpmāk pēc

dievišķā norādījuma par Dieva likumu sargātāju un tēvu izredzētajai tautai vajadzēja kļūt Īzākam, bet viņš vēl nebija precējies. Kānaānas iedzīvotāji nodevās elku kalpībai, un Kungs bija aizliedzis laulības starp Viņa tautu un kānaāniešiem, jo labi zināja, ka tāda savienība novedīs pie atkrišanas. Sentēvs baidījās no samaitājošajiem iespaidiem, kas apņēma viņa dēlu. Abrahāma ierastā uzticēšanās Dievam un padošanās Viņa gribai atspoguļojās arī Īzāka raksturā, kurš bija spēcīgi izteiktu jūtu cilvēks, bet pēc dabas maīgs un padevīgs. Savienojot savu dzīvi ar kādu kānaānieti, kas nebītos Dievu, tam draudētu briesmas miera labā upurēt pamatlikumus. Pēc Abrahāma domām, sievas izvēle dēlam bija ļoti svarīga lieta, tādēļ viņš ļoti rūpējās, lai Īzāks apprecētu tādu sievieti, kas viņu nenovērstu no Dieva.

Senos laikos laulības parasti kārtoja vecāki, un cilvēki, kas pielūdza Dievu, turējās pie šī ieraduma. Neviens nebija spiests precēt tādu, kuru nevarēja mīlēt, bet, lai izšķirtos, kam ziedot savas labākās jūtas, viņi vadījās no savu piedzīvojušo, dievbijīgo vecāku sprieduma. Pretēja rīcība tika uzskatīta par vecāku apkaunojumu un pat par noziegumu.

Uzticēdamies tēva gudrībai un mīlestībai, Īzāks šo lietu labprāt atstāja tēva ziņā, paļaudamies, ka izvēles jautājumu kārtos pats Dievs. Sentēva domas vērsās pie radiem Mezopotāmijā. Lai gan tie nebija brīvi no kalpošanas elkiem, tomēr viņi atzina un pielūdza arī patieso Dievu. Īzākam nevajadzēja atstāt Kānaānu, lai pats dotos pie viņiem, bet varēja būt, ka tur atrodas kāda, kas būtu ar mieru šķirties no savām mājām [172] un savienoties ar viņu pastāvīgā un šķīstā kalpošanā Dievam. Abrahāms šo svarīgo lietu uzticēja "savam vecākajam kalpam", kādam dievbijīgam un piedzīvojušam vīram ar veselīgu spriedumu, kurš tam jau ilgi un uzticīgi bija kalpojis. Viņš lika kalpam zvērēt Kunga priekšā, ka neņems Īzākam sievu no kānaānietēm, bet izraudzīsies jaunavu no Nahora ģimenes Mezopotāmijā. Viņš arī pavēlēja Īzāku uz turieni līdzī neņemt. Ja gadījumā neatrastos tāda jaunava, kas būtu ar mieru atstāt savus radus, tad sūtnis no zvēresta būtu brīvs. Sentēvs to šajā grūtajā un sarežģītajā pasākumā iedrošināja ar apsoliņumu, ka pats Dievs sekmēs šī uzdevuma izpildīšanu. Viņš teica: "Dievs, Debesu Kungs, kas mani izvedis no mana tēva nama un no manas cilts novadiem, (..) sūtīs savu eņģeli tev pa priekšu (..)." (1. Moz. 24:7)

Sūtnis nekavējoties devās ceļā. Nemdams līdzī desmit kamieļus savu pavadoņu pulkam un līgavai, kas atgrieztos kopā ar tiem, un sagādājis dāvanas izredzētajai sievai un tās draudzenēm, viņš veica garo ceļu uz Damasku un tālāk pretī bagātajiem līdzenumiem, kas izplešas lielās Austrumu upes krastos. Nonācis pie Hāranas, Nahora pilsētas, viņš apmetās ārpus tās mūriem pie akas, kur vakaros sievietes nāca smelt ūdeni. Tas bija rūpju pilns pārdomu brīdis. Viņa izvēlei varēja būt nopietnas sekas ne tikai sentēva ģimenē, bet arī nākamajās paaudzēs; un kā lai viņš izdara gudru izvēli starp ļaudīm, kas tam pilnīgi sveši? Atcerēdamies Abrahāma vārdus, ka Dievs viņam līdzī sūtīs savu eņģeli, kalps sirsnīgi lūdza pēc noteiktas vadības. Sava kunga ģimenē viņš redzēja pastāvīgu laipnību un viesmīlību, tādēļ arī tagad lūdza, lai kāds laipnības darbs viņam norādītu to jaunavu, kuru Dievs ir izredzējis.

Tikko lūgšana bija izteikta, tā tūlīt tika uzklautā. Starp sievietēm, kuras sapulcējās pie akas, bija kāda, kas ar savu laipnību saistīja ceļinieka uzmanību. Kad tā gāja prom no akas, svešinieks devās tai pretī un lūdza nedaudz ūdens, ko tā nesa krūzē uz saviem pleciem. Lūgums tika laipni ievērots, un viņa piedāvājās smelt ūdeni arī kamieļiem — tas bija darbs, ko pie sava tēva ganāmpulkiem mēdza veikt pat valdnieku meitas. Līdz ar to prasītā zīme bija saņemta. "Meita bija ļoti skaista izskata jaunava", un viņas gatavība kalpot norādīja uz piemīlīgu sirdi un darbīgu, enerģisku raksturu. Tātad līdzī šim ar viņu bija Dieva roka. Atalgojis laipnību ar bagātīgām dāvanām, sūtnis jautāja par viņas vecākiem un, uzzinājis, ka tā ir [173] Betuēla, Abrahāma radnieka, meita, viņš "noliecās un nometās ceļos tā Kunga priekšā".

Vīrs lūdza pēc mājvietas viņas tēva namā un pateicībā atklāja savas attiecības ar Ābrahāmu. Mājās pārnākusi, meitene izstāstīja notikušo, un Lābans, viņas brālis, tūdaļ aicināja ceļinieku un tā biedrus pieņemt viņu viesmīlību.

Eliēzers nevēlējās ēst, pirms nebija izstāstījis par savu uzdevumu, par lūgšanu pie akas un visus sekojošos notikumus. Tad viņš teica: "(..) ja jūs patiesi gribat mīlestību un uzticību parādīt manam kungam, pasakiet to man; un arī, ja ne, paziņojiet, lai es varētu doties pa labi vai pa kreisi." (1. Moz. 24:49) Un atbilde skanēja: "No tā Kunga tas ir nācis, — mēs nevaram tev teikt ne labu, ne ļaunu. Lūk, Rebeka stāv tavā priekšā; ņem to un ej. Un viņa lai ir tava kunga dēla sieva, kā tas Kungs to ir gribējis." (50., 51. p.)

Kad viņš bija saņēmis ģimenes piekrišanu, tika jautāts Rebekai, vai tā būtu ar mieru iet tik tālu no tēva mājām, lai kļūtu par sievu Abrahāma dēlam. Pēc visa notikušā viņa ticēja, ka Kungs to Īzākam izredzējis, un teica: "Es iešu." (58. p.)

Kalps, kas garā jau redzēja sava kunga prieku par sekmīgo uzdevuma izpildi, nepacietīgi vēlējās atgriezties mājās, un jau nākamajā ritā tie devās atpakaļceļā. Ābrahāms dzīvoja Bēršebā, un Īzāks, kas tuvajos laukos bija uzmanījis ganāmpulkus, tieši tajā laikā ieradās sava tēva teltī, lai gaidītu sūtņa pārnākšanu no Hāranas. Ap vakara laiku viņš bija "izgājis laukā Dievu pielūgt. Tas pacēla savas acis un ieraudzīja tanī brīdī kamieļus nākam. Un Rebeka pacēla savas acis un, ieraudzījusi Īzāku, nolaidās no kamieļa. Un viņa sacīja kalpam: "Kas ir šis vīrs, kas tur staigā pa lauku, kas nāk mums pretim?" Un kalps atbildēja: "Tas ir mans kungs." Tad viņa paņēma savu plīvuru un apsedzās. Un kalps izstāstīja Īzākam visu, ko bija darījis. Un Īzāks veda Rebeķu uz savas mātes telti, un viņš to ņēma, un tā kļuva viņa sieva, un viņš to mīlēja. Tā Īzāks atguva mieru pēc savas mātes nāves." (1. Moz. 24:63-68)

Pārdomājot attiecības no Kaina dienām līdz savam laikam, Ābrahāms saprata, kādas sekas ir laulībām starp tiem, kas Dievu godā, un tiem, kas Viņu negodā. Viņam vienmēr kā brīdinājums palika paša laulību iznākums ar Hagaru, tāpat arī Ismaēla un Lata ģimeņu konflikti. Ābrahāma un Sāras ticības trūkums noveda pie Ismaēla dzimšanas, pie taisnā dzimuma sajaukšanās ar bezdievīgajiem. Tēva iespaidam uz dēlu pretī darbojās mātes elkudievīgo radnieku iespaids un Ismaēla gadījumā — arī viņa savienošāns ar svešu tautu sievietēm. Hagaras un vēlāko sievu greizsirdība, kuras tā izraudzīja Ismaēlam, ap viņa ģimeni radīja norobežojumu, ko Ābrahāms veltīgi pūlējās pārvarēt.

Ābrahāma iepriekšējās mācības nebija palikušas bez iespaida, bet, sievu ietekmēts, Ismaēls savā ģimenē pieļāva kalpošanu elkiem. Skirts no tēva, lielās saimes ķildu un nesaskaņu sarūgtināts, kur trūka mīlestības un dievbijības, Ismaēls izvēlējās mežonīga klejotāja un tuksneša valdnieka dzīvi, — "viņa roka būs pret katru, un ikviena roka būs pret viņu". (1. Moz. 16:12) Vēlākā dzīvē viņš ļaunos ceļus nožēloja un atgriezās pie tēva Dieva, bet uz pēcnācējiem atstātais rakstura iespaids palika. Spēcīgā tautā, ko veidoja viņa cilts līnija, bija nesavaldīgi pagāņu ļaudis, kas pastāvīgi apgrūtināja un apbēdināja Īzāka pēcnācējus.

Lata sieva bija patmīlīga un neticīga. Viņa savu iespaidu izlietoja, lai ietekmētu vīru atšķirties no Ābrahāma. Bez viņas Lats nebūtu palicis Sodomā, kur pietrūka gudrā un dievbijīgā sentēva padoma. Bezdievīgās pilsētas un sievas iespaids to noteikti novestu pie atkrišanas no Dieva, ja tas agrāk no Ābrahāma nebūtu saņēmis uzticīgus norādījumus. Lata precības un dzīvesvietas izvēle Sodomā bija pirmie posmi ļauno notikumu virknē, kas pasauli iespaidoja daudzu paaudžu laikā.

Neviens, kas bīstas Dievu, nepaliks neapdraudēts savu dzīvi savienot ar tādu, kas Viņu negodā. "Ja divi kopā staigā, vai tad viņi nav savā starpā jau iepriekš sarunājušies?" (Amosa 3:3) Laulāto laime un labklājība ir atkarīga no abu pušu saskaņas, bet starp ticīgo un neticīgo pastāv dziļa atšķirība gaumes, tieksmju un uzskatu ziņā. Viņi kalpo diviem kungiem, starp kuriem nevar būt nekādas vienošanās. Cik skaidri un pareizi arī nebūtu viena principi, neticīgā biedra uzskati vienmēr tieksies to novērst no Dieva.

Kas stājies laulībā, būdams neatgriezts, tam pēc atgriešanās ir vēl lielāks pienākums palikt uzticīgam pret savu dzīvesdraugu, kaut arī reliģisko uzskatu ziņā tie viens no otra stipri atšķirtos; [175] tomēr Dieva prasības jāstāda augstāk par visu, augstāk par jebkādām laicīgām lietām, pat ja ar to rastos grūtības un vajāšanas. Ar mīlestības garu un pazemību tāda uzticība var atstāt savu iespaidu un mantot neticīgo pusi. Bet ticīgo laulības ar neticīgiem Bībelē ir aizliegtas. Dieva norādījums skan: "Nevelciet svešu jūgu kopā ar neticīgiem." (2. Kor. 6:14,17,18)

Dievs Īzāku bija ļoti pagodinājis, darīdams viņu par apsollījumu mantinieku, no kura pār pasauli jānāk svētībai; un tomēr, būdams jau četrdesmit gadus vecs, viņš padevās tēva lēmumam sūtīt dievbijīgo, piedzīvojušo kalpu, lai tas viņam izraudzītu sievu. Un kā sekas šai laulībai, pēc Svēto Rakstu ieteikuma, paveras jauka un skaista ģimenes aina: "Un Īzāks veda Rebeķu uz savas mātes telti, un viņš to ņēma, un tā kļuva viņa sieva, un viņš to mīlēja.(..)" (1. Moz. 24:68)

Kāds kontrasts starp Īzāka izturēšanos un mūsdienu jaunatni, pat to vidū, kas sevi sauc par kristiešiem! Jaunie ļaudis pārāk bieži domā, ka attiecībā uz izvēli mīlestībā nav ko prasīt padomu citiem, ka tā ir sfēra, kuru nekādā veidā nevajadzētu kontrolēt ne Dievam, ne viņu vecākiem. Jau ilgi, pirms tie sasnieguši pienācīgu vecumu, viņi sevi uzskata par spējīgiem izdarīt izvēli bez vecāku palīdzības, un pa lielākai daļai pietiek ar dažiem gadiem, lai pārliecinātos, ka ir maldījušies, bet bieži tad jau ir par vēlu, lai novērstu briesmīgās sekas. Tas pats pašsavaldīšanās un gudrības trūkums, kas diktēja sasteigto izvēli, ar gadiem ļaunumu padara vēl lielāku, līdz laulība kļūst par nospiedošu jūgu. Daudzi tādā veidā ir izpostījuši savu šīs dzīves laimi un arī cerību nākamai dzīvei.

Ja vien ir kāda lieta, kas rūpīgi jāpārdomā un kur jāmeklē vecāku un piedzīvojušu cilvēku padoms,

tad tā ir laulība. Ja Bībeles norādījumi vispār ir vajadzīgi un ja kaut kur jālūdz pēc dievišķās vadības, tad tas jādara pirms spert kādu soli, kas cilvēkus saista uz visu mūžu.

Vecāki nedrīkst izlaist no acīm savu personīgo atbildību attiecībā uz bērnu nākotnes laimi. Īzāka godbijība [176] pret sava tēva lēmumu bija audzināšanas sekas, kur viņš mācījās cienīt paklausību. Prasot no bērniem cieņu pret vecāku autoritāti, Ābrahāma ikdienas dzīve tajā pašā laikā apliecināja, ka šī autoritāte nav nekāda savtīga un patvaļīga virskundzība, bet balstās uz mīlestību un domā par savu bērnu laimi un labklājību.

Tēviem un mātēm vajadzētu izjust pienākumu virzīt jauniešus uz tuvāku draudzību ar personām, kas tiem varētu būt piemēroti dzīvesdraugi. Viņiem jāapzinās šis pienākums ar savu personīgo piemēru un pamācībām Dieva žēlastības klātbūtnē jau no agras jaunības tā veidot savu bērnu raksturu, lai tie būtu tīri un cēli un lai tos pievilktu viss labais un patiesais. Līdzīgs pievelk līdzīgu, līdzīgs ciena līdzīgu. Lai dvēselē jau agri tiek iedēstīta mīlestība uz patiesību un šķīstumu, kā jaunieši meklētu tādu sabiedrību, kurai ir šādas rakstura īpašības!

Lai vecāki savā raksturā un ikdienas dzīvē cenšas parādīt mūsu Debesu Tēva labvēlību un mīlestību! Lai jūsu namu piepilda saules gaisma! Tā bērniem būs daudz vērtīgāka manta nekā īpašumi un nauda. Lai viņu sirdīs attīstās mīlestība uz ģimenes pavardu, ka tie savu bērnu dienu māju atceras kā miera un laimes vietu, kā nākamo aiz Debesīm! Visiem ģimenes locekļiem nav vienādas rakstura īpašības, tādēļ bieži radīsies izdevības vingrināties pacietībā un lēnprātībā, bet ar mīlestību un pašsavaldīšanos tie var būt savstarpēji saistīti visciešākā vienotībā.

Īsta mīlestība ir augsta un svēta, pavisam citāda rakstura, nekā tā, kas rodas impulsīvi un kura, smagāk pārbaudīta, tikpat pēkšņi mirst. Uzticīgi pildot savu pienākumu vecāku mājās, jaunieši sagatavosies savas ģimenes dibināšanai. Lai viņi vingrinās pašaieliecībā, laipnībā, pieklājībā un kristīgā līdzjutībā, tad mīlestība sirdīs neatdzīs un, kas nāks no tādas saimes, tie prātīs rūpēties par otra cilvēka laimi, kuru būs izvēlējušies par savu dzīvesbiedru. Tāda laulība mīlestības beigu vietā būs tikai tās sākums.

JĒKABS UN ĒZAVS

[177]

Jēkabs un Ēzavs, Īzāka dvīņi, savā dzīvē un raksturā uzrāda uzkrītošu pretstatu. To jau pirms viņu dzimšanas paziņoja Dieva eņģelis. Uz Rebekas rūpju pilno lūgumu viņš paskaidroja, ka tai tiks dāvāti divi dēli, un atklāja arī viņu turpmāko dzīvi, ka katrs no tiem būs varenas tautas galva, bet viens būs lielāks par otru un jaunākais pārspēs vecāko.

Ēzavs augot mīlēja apmierināt savas iekāres, un visas viņa intereses saistījās ap tagadni. Būdams nepacietīgs ierobežojumos, viņš atrada prieku medību mežonīgajā brīvībā un agri izvēlējās tādu dzīvesveidu. Tomēr viņš bija sava tēva mīlulis. Rāmo, miermīlīgo avju ganu valdzināja vecākā dēla bezbailība un spēks, kas drosmīgi traucās pāri kalniem un tuksnešiem, atgriezdamies ar medījumu tēvam un ar uztraucošiem stāstiem par savu dēkaino dzīvi. Jēkabs — nosvērts, čakls un rūpīgs, vienmēr vairāk domāja par nākotni, nekā par klātesošo, apmierinājās ar mājas dzīvi un nodarbojās ar ganāmpulku pārraudzīšanu un zemes apstrādāšanu. Viņa pacietīgo neatlaidību, saimnieciskumu un apdomību vērtēja māte. Viņa jūtas bija dziļas un stipras, un laipnā, nenogurstošā uzmanība sagādāja tai daudz vairāk laimes, nekā laiku pa laikam izrādītā brāzmainā Ēzava laipnība. Tādēļ Rebekas mīļākais dēls bija Jēkabs.

Ābrahāmam dotie un viņa dēlam apstiprinātie apsolījumi bija Īzāka un Rebekas dzīves mērķis. Šos apsolījumus zināja arī Ēzavs un Jēkabs. Pirmdzimtā tiesības viņi bija mācīti uzskatīt par ļoti svarīgu un labu lietu, jo tās mantojumā deva ne tikai laicīgas bagātības, bet arī garīgas priekšrocības. To saņēmejs savā ģimenē kļuva par priesteri, un no viņa pēcnācēju rindas vajadzēja nākt pasaules Glābējam. No otras puses — uz pirmdzimtības mantotāju gūlās liela atbildība. Kas saņēma šīs svētības, tam savu dzīvi bija nepieciešams veltīt kalpošanai Dievam. Tāpat kā Ābrahāmam, viņam vajadzēja paklausīt Dieva norādījumiem. [178] Precībās un visos ģimenes pasākumos savā dzīvē tam pienācās saskaņoties ar Dieva prātu.

Īzāks savus dēlus iepazīstināja ar šīm priekšrocībām un nosacījumiem, saprotami paskaidrodams, ka pirmdzimtības tiesa pienākas Ēzavam kā vecākajam. Bet Ēzavs nebija noskaņots dievbijībai un reliģiskai dzīvei. Prasības, kas saistījās ar garīgo pirmdzimtību, tam nepatika, un ierobežojumus viņš pat ienīda. Dieva likumus, kas ietilpa ar Ābrahāmu slēgtās derības nosacījumos, Ēzavs uzskatīja kā smagu kalpošanas jūgu. Padodamies savām iegribām, viņš neko nevēlējās tik ļoti kā iespēju vienmēr

rikoties pēc sava prāta. Vara un bagātība, labi ēdieni un dzērieni ar jautru sabiedrību, — tā bija viņa laime. Viņš līksmojās mežonīgās klaidoņa dzīves neierobežotajā brīvībā. Rebeka atcerējās eņģeļa vārdus un ar skaidrāku nojautu nekā viņas vīrs izprata savu dēlu raksturu. Tā bija pārliecināta, ka dievišķais apsolījums domāts Jēkabam, tādēļ atkārtoja Izākam eņģeļa vārdus, bet tēvs savās jūtās tiecās pretī vecākajam dēlam un nesatricināmi palika pie saviem uzskatiem.

Par dievišķo norādījumu, ka pirmdzimtības tiesības būs viņam, Jēkabs uzzināja no mātes un ļoti vēlējās iegūt šīs priekšrocības. Viņš nekāroja tēva bagātību, bet gan pirmdzimtības garīgās svētības. Satikties ar Dievu, kā to darīja Abrahāms, pienest par savu ģimeni salīdzināšanas upuri, kļūt par ciltstēvu izredzētai tautai, no kuras nāks apsolītais Mesija, un iegūt nezūdošo mantojumu, kas ietverts derības apsolījumos, — tās bija priekšrocības un pagodinājums, kas viņā iededza viskarstākās ilgas.

Domas vienmēr kavējās nākotnē, cenšoties satvert vēl neredzamās svētības. Ar slēptām ilgām viņš klausījās visu, ko tēvs stāstīja par garīgajām pirmdzimtības tiesībām, un augstu vērtēja to, ko bija uzzinājis no savas mātes. Tas dienām un naktīm nodarbināja viņa prātu, līdz kļuva par dzīves vissvarīgāko interesi. Tomēr, vērtējot mūžīgās svētības augstāk par laicīgajām, viņam vēl nebija nekādas piedzīvojumos gūtas atziņas par Dievu, kuru tas godāja. Sirds vēl nebija atjaunojusies Dieva žēlastībā. Viņš saprata, ka apsolījumi nevar piepildīties, kamēr pirmdzimtības tiesības pieder Ēzavam, tādēļ pastāvīgi domāja, kā rast [179] līdzekļus un iespējas šo svētību iegūšanai, kas viņam bija tik dārgas, bet kuras brālis tik maz vērtēja.

Kad Ēzavs kādā dienā izsalcis un noguris atgriezās no medībām un lūdza ēdienu, ko Jēkabs pašreiz gatavoja; pēdējais, kura prātu nomāca tikai viena doma, pieķērās šai izdevībai un piedāvāja brāļa izsalkumu apmierināt, ja tas ir gatavs maksāt ar pirmdzimtības tiesībām. "Man tā kā tā jāirst," attrauca nesavaldīgais, baudkārais mednieks, "ko man tur līdz pirmdzimtība?" (1. Moz. 25:32,34) Un tā par vienu blodu sarkana viruma viņš šķīrās no pirmdzimtības un darījumu vēl apstiprināja ar zvērestu. Pēc īsa brīža tas varētu baudīt barību tēva teltī, bet, lai apmierinātu acumirkļa vēlēšanos, viņš mierīgi pārdeva krāšņo mantojumu, ko pats Dievs bija apsolījis viņa tēviem. Visas Ēzava intereses saistījās tikai ar tagadni. Debesu vērtības viņš bija gatavs upurēt laicīgajam un nākamo labumu apmainīt pret acumirkļa baudu.

"Tā Ēzavs nicināja savu pirmdzimtību." (1. Moz. 25:34) No tās atbrīvojoties, viņš jutās atvieglots. Tagad ceļš bija vaļā, viņš varēja darīt, ko vien gribēja. — Un cik daudzi vēl arvien savu pirmdzimtību, tiesības uz tīru un neaptraipītu, mūžīgu mantojumu Debesīs, upurē neapvaldītai baudkārei, ko nepareizi nosauc par brīvību! Vienmēr padodamies tikai ārējam, laicīgam skaistumam, Ēzavs ņēma sev sievas no Heta meitām. Tās pielūdza neīstos dievus, un viņu kalpošana elkiem Rebekai un Izākam sagādāja rūgtas bēdas. Ēzavs bija pārkāpis vienu no derības noteikumiem, kas aizliedza precības starp izredzēto tautu un pagāniem, bet Izāks vēl arvien palika pie sava negrozāmā lēmuma — pirmdzimtības tiesības tomēr nodot viņam. So tēva apņemšanos nespēja mainīt ne saprātīgie Rebekas iebildumi, ne Jēkaba stiprā tiekšanās pēc svētuma, ne arī Ēzava vienaldzīgā izturēšanās pret pirmdzimtā pienākumiem.

Gāja gadi. Būdams jau vecs un akls un gaidot nāves brīdi, Izāks nolēma vairs ilgāk nevilcināties ar svētību nodošanu vecākajam dēlam. Zinādams Rebekas un Jēkaba pretestību, viņš šo svinīgo ceremoniju gribēja veikt slepeni. Saskaņā ar paradumu šādos gadījumos rīkot mielastu, tēvs pavēlēja Ēzavam: "(..) ņem savus ieročus, savu bultu maku un savu loku un izej laukā un medī man medījumu. Sagatavo man azaidu (..); es gribu ēst un tad tevi svētīt, pirms es mirstu." (1. Moz. 27:3,4)

[180] Rebeka nojauta viņa nodomu. Viņa bija pārliecināta, ka tas runā pretī visam, ko Dievs bija atklājis attiecībā uz savu gribu. Izākam draudēja briesmas izsaukt pār sevi Dieva dusmas un izstumt jaunāko dēlu no tās vietas, kur Dievs viņu bija aicinājis. Veltīgi tā bija mēģinājusi Izāku pārliecināt, tādēļ tagad nolēma ķerties pie viltības.

Tikko Ēzavs bija devies ceļā, arī viņa sāka īstenot savu nodomu. Par visu notikušo tā tūlīt pastāstīja Jēkabam un norādīja uz ātras rīcības nepieciešamību, lai aizkavētu galīgo un neatsaucamo svētību piešķiršanu Ēzavam. Viņa savam dēlam apgalvoja, ka, sekojot tās norādījumiem, svētības iegūs viņš, kā Dievs to bija solījis. Jēkabs ne labprāt piekrita šim priekšlikumam. Doma par tēva krāpšanu to ļoti satrauca. Viņš juta, ka tas drīzāk nesīs lāstu nekā svētības, bet viņa bažas tika apklusinātas un tas steidzās izpildīt mātes norādījumus. Viņš nebija domājis teikt tiešus melus, bet, atrodoties tēva tuvumā, tam šķita, ka jau ir gājis par tālu, lai atkāptos, un tā viņš ar krāpšanu ieguva kāroto svētību.

Jēkaba un Rebekas plāns izdevās, bet viņu pielautais viltus tiem sagādāja tikai grūtības un bēdas. Dievs bija teicis, ka Jēkabs saņems pirmdzimtības tiesības, un Viņa Vārds savā laikā arī būtu piepildījies, ja tie ticībā nogaidītu Viņa iejaukšanos Jēkaba labā. Bet, līdzīgi daudziem šodien, kas sevi sauc par Dieva bērniem, tie negribēja šo lietu atstāt Viņa rokās. Rebeka vēlāk rūgti nožēloja savu jauno padomu, kuru bija devusi dēlam, jo tas viņus izšķīra un tā Jēkabu nekad vairs neredzēja. Sākot ar šo stundu, jaunāko dēlu nomāca pārmetumi. Viņš bija grēkojis pret savu tēvu un brāli, pret sevi un Dievu. Vienas īsas stundas laikā bija paveikts kaut kas tāds, ko vajadzēja nožēlot visu mūžu. Vēlākajos gados, kad tam raizes sagādāja viņa paša dēlu jaunie darbi, šīs ainas no jauna atausa viņa prātā.

Tikko Jēkabs bija atstājis tēva telti, kad tur ieradās Ēzavs. Lai gan viņš savas tiesības uz pirmdzimtību bija pārdevis un šo darījumu vēl apstiprinājis ar zvērestu, tomēr tagad apņēmīgi centās tās nodrošināt sev, neskatoties uz brāļa pretenzijām. Ar garīgajām pirmdzimtības tiesībām bija saistītas arī laicīgās, kas tam piešķirtu ģimenes galvas tiesības un divkāršu daļu no tēva bagātības. Tās bija svētības, ko viņš prata novērtēt. [181] "(..) celies", viņš teica tēvam, "atsēdies un ēd no mana medījuma, ka tu mani vari svētīt." (1. Moz. 27:19)

Drebēdams no pārsteiguma un bēdām, aklaiss tēvs aptvēra pret viņu pielietoto viltību. Viņa ilgi lolotās cerības bija izirušas, un tas sāpīgi izjuta vilšanos, kas tagad nāks pār vecāko dēlu. Tomēr atausa pārlicība, ka tā ir Dieva aizgādība, kas nostājās pret viņa nodomiem, īstenojot to, ko tas bija plānojis aizkavēt. Viņš atcerējās vārdus, ko eņģelis bija teicis Rebekai, un saprata, ka, neskatoties uz Jēkaba pielauto grēku, viss notikušais ir sekmējies Dieva gribas piepildīšanos. Atskatot svētību vārdiem no viņa lūpām, tas sevī bija izjutis pravietiska gara darbību; un tagad, kad izprata visus apstākļus, viņš tikai apstiprināja svētību, ko neapzināti bija izteicis pār Jēkabu. "(..) es viņu jau esmu svētījis, un tas arī paliks svētīts." (1. Moz. 27:33)

Ēzavs maz vērtēja svētību, kamēr tā viņam šķita aizsniedzama, bet tagad, kad tā bija zudusi uz visiem laikiem, tas vēlējās to atgūt. Ar lielu spēku pamodās viņa impulsīvā, kaislīgā daba un briesmīgas bija dusmas un izmisums. Ārkārtīgi sarūgtināts viņš kļiedza: "Svētī arī mani, mans tēvs! (..) Vai tev vairs nav atlikusi nekāda svētība?" (1. Moz. 27:34,36) Bet dotais apsolījums nebija atsaucams. Viņš vairs nevarēja iegūt pirmdzimtības tiesības, kuras tik nevērtīgi bija atstūmis. "Par vienu ēdienu", vēlēdamies tūlīt apmierināt ēstgribu, kuru nekad nebija mācījies savaldīt, Ēzavs pārdeva savu mantojumu; bet, kad viņš šo ģeķību aptvēra, bija jau par vēlu, lai svētību atgūtu. "(..) viņš tika atmests, jo netika dota iespēja atgriezties, lai gan ar asarām viņš to meklēja." (Ebr. 12:16,17) Nevienam Ēzavam neliedza nožēlā meklēt Dieva labvēlību; vienīgi pirmdzimtības tiesības viņam vairs nebija iespējams atgūt. Tomēr viņa bēdas neizraisīja grēka apziņu, jo tas nemaz neilgojās samierināties ar Dievu. Viņš skuma par grēka sekām, bet ne par pašu grēku.

Savas vienaldzības dēļ pret Dieva svētībām un prasībām, Ēzavs Rakstos nosaukts par "pašaulīgu". (Ebr. 12:16, pēc KJV) Viņš aino tos cilvēkus, kuri maz vērtē ar Kristu sagādāto atpeistiņu un Debesu mantojumu ir gatavi upurēt iznīkstošo zemes lietu dēļ. Laužu lielais vairums dzīvo šai dienai, bez mazākajām rūpēm vai domām par nākotni. Tie izsaucas tāpat kā Ēzavs: "Ēdīsim un dzersim, jo rīt mēs mirsim!" (1. Kor. 15:32) [182] Pār tiem valda viņu tieksmes un, lai nevajadzētu sevi aizliegt, viņi atsakās pat no visvērtīgākā. Ja ir jāizšķiras starp samaitāto iegribu apmierināšanu vai Debesu svētībām, kas apsolītas tikai pašaieliedzīgajiem un dievbijīgajiem, tad virsroku ņem iegribas, bet Debesis faktiski tiek noniecinātas. Cik daudzi, pat no tā saucamajiem kristiešiem, pieķērušies veselībai kaitīgām baudām, kas notrulina dvēseles jūtīgumu! Kad pienākums tos aicina šķīstīties no visas aptraipīšanās pie miesas un gara, lai iegūtu dievbijības piedāvāto svētumu, viņi jūtas aizvainoti. Tie redz, ka nevar dzīvot kaitīgajos ieradumos un reizē nodrošināt arī Debesis, un, tā kā ceļš uz mūžīgo dzīvību ir tik šaurs, tad viņi nolemj pa to vairs neiet.

Laužu vairākums savu pirmdzimtību pārdod juteklisku tieksmju apmierināšanai. Viņi upurē veselību, novājina savas spējas un atsakās no Debesīm; un tas viss tikai īslaicīga apmierinājuma vai baudas dēļ, kas vienlaicīgi vājina un pazemo viņu dabu. Kā Ēzavs atmodās, lai ieraudzītu savas sasteigtās izvēles neprātu, kad jau bija par vēlu atgūt zaudēto, tā Dieva dienā būs ar tiem, kas savtīgu iegribu labā atteikušies no Debesu mantinieku tiesībām.

JĒKABA BĒGŠANA UN TRIMDA

[183]

Ēzava dušmu dēļ nāves apdraudēts, Jēkabs kā bēglis atstāja dzimto namu, sev līdzī nesot tēva svētību. Īzāks tam bija atgādinājis derības apsolījumus un kā šo svētību mantiniekam pavēlējis meklēt sievu viņa mātes ģimenē Mezopotāmijā. Tomēr šajā vientuļajā ceļā viņš devās ar ļoti

nospiestu sirdi. Tikai ar spieķi rokās tam vajadzēja simtiem jūdzes ceļot pa zemi, kuru apdzīvoja mezonīgas klejotāju ciltis. Savas sirdsapziņas pārmetumos un bailēs viņš centās izvairīties no cilvēkiem, lai sadusmotais brālis nesadzītu pēdas. Viņš arī baidījās, ka uz visiem laikiem ir zaudējis svētības, kuras Dievs bija nodomājis dot, un sātans tūlīt bija klāt, gatavs uzbrukt ar kārdinājumiem.

Otrās dienas vakars viņu sastapa tālu no tēva teltīm. Jēkabs apzinājās savu trimdinieka stāvokli un saprata, ka visas šīs bēdas viņu piemeklējušas paša nepareizās rīcības dēļ. Izmisuma tumsa žņaudza viņa dvēseli, un tas tikko uzdrošinājās lūgt Dievu. Tomēr viņš bija tik vientuļš, ka Dieva apsardzības nepieciešamību izjuta tā, kā vēl nekad agrāk. Raudādams dziļā pazemībā, viņš atzina savus grēkus un lūdza pēc kādas zīmes, ka vēl nav pilnīgi atstumts. Nospiegtā sirds nevarēja un nevarēja rast sev mieru. Viņš bija zaudējis jebkādu palāvību sev un baidījās, ka arī viņa tēvu Dievs to ir atmetis.

Bet Dievs Jēkabu neatstāja. Kunga žēlastība vēl arvien apņēma Viņa kļūdaino, bailēs nomāktu kalpu. Līdzcietībā Viņš Jēkabam atklāja tieši to, kas tam nepieciešams, — cilvēces Pestītāju. Viņš bija grēkojis, bet sirds pildījās ar pateicību, redzot ceļu, pa kuru tas atkal var iemantot Dieva labvēlību.

Gājiena nogurdināts, ceļnieks apgūlās uz zemes, spilvena vietā pagalvī paliekot akmeni. Guļot viņš sapnī redzēja gaišas, mirdzošas kāpnes, kuru viens gals atbalstījās uz zemes, kamēr galotne sniedzās debesīs. Pa šīm kāpnēm augšup un lejup staigāja eņģeļi, bet virs tām atradās Godības Kungs, un viņš dzirdēja balsi no Debesīm sakām: "Es esmu Abrahāma, tava tēva, Dievs un Īzāka Dievs!" [184] Zeme, uz kuras tas tagad gulēja kā trimdinieks un bēglis, tika apsolīta viņam un viņa pēcnācējiem ar apgalvojumu, ka: "(..) tevī un tavos pēcnācējos visas zemes tautas būs svētītas." Šis apsolījums bija dots Abrahāmam un Īzākam un tagad tika atjaunots Jēkabam. Pašreizējā vientuļībā un bēdās viņš tika iepriecināts un iedrošināts: "Es, lūk, esmu ar tevi, un Es tevi pasargāšu it visur, kur tu ej, un Es likšu tev atgriezties šajā zemē, jo Es tevi neatstāšu, līdz būšu piepildījis visus solījumus, kādus Es esmu devis." (1. Moz. 28:13-15)

Kungs zināja jaunus iespaidus, kas apņems Jēkabu, un briesmas, ko tas piedzīvos. Savā līdzcietībā Viņš nožēlojošajam bēglim atklāja nākotni, lai tas saprastu Dieva nodomus attiecībā uz sevi un būtu sagatavots stāties pretī kārdinājumiem, kas to noteikti piemeklēs, dzīvojot vienam starp elkiem kalpojošajiem un viltīgajiem ļaudīm. Acu priekšā vienmēr būs jātur augstais mērķis, pēc kura tiek tiek, lai viņa uzticību iedvesmotu apziņa, ka tā tiks izpildīts Dieva nodoms.

Šajā atklāsmē Jēkabu iepazīstināja ar atpestīšanas plānu, tomēr ne pilnībā, bet daļēji, cik tas viņam dotajā laikā bija nepieciešams. Noslēpumainās kāpnes, kuras viņš skatīja sapnī, bija tās pašas, uz kurām Kristus atsaucās sarunā ar Nātānaēlu. Viņš sacīja: "Jūs redzēsiet debesis atvērtas un Dieva eņģeļus uzkāpjām un nokāpjām uz Cilvēka Dēlu." (Jāņa 1:51) Līdz brīdim, kad cilvēki sacēlās pret Dieva valdību, tiem pie Dieva bija brīva pieeja. Bet Ādama un Ievas grēks Zemi šķīra no Debesīm, tā ka tie ar savu Radītāju vairs nevarēja sastapties. Tomēr pasauli nepameta pilnīgi bezcerībai. Kāpnes aino Jēzu, Dieva izredzēto Personu savstarpējo sakaru uzturēšanai. Ja Viņš ar savu personisko nopelni nebūtu uzcēlis tiltu pār grēka radīto bezdibeni, tad kalpojošie eņģeļi ar kritušo cilti nevarētu sastapties. Tas ir Kristus, kas cilvēkus viņu vājumā un bezpalīdzībā savieno ar bezgalīgā spēka Avotu.

Tas viss Jēkabam tika atklāts sapnī. Kaņķ arī viņš aptvēra tikai daļu, tomēr šīs lielās un noslēpumainās patiesības pētīja visu savu mūžu un saprata tās arvien vairāk un vairāk.

Jēkabs pamodās no miega dziļā nakts klusumā. [187] Atklāsmes gaišie tēli bija izgaisuši. Skats tagad redzēja tikai atsevišķu pakalnu tumšos apveidus un pāri tiem zvaigžņu mirdzumā tērptās debesis. Bet viņš godbijīgi atzina Dieva klātbūtni. Neredzamas personas tuvums neļāva tam justies vientuļam. "Tiešām, tas Kungs ir šinī vietā, bet es to nezināju. (..) Cik bijāma ir šī vieta, te tiešām ir Dieva nams, un še ir Debesu vārti." (1. Moz. 28:16,17)

"Un Jēkabs pamodās no rīta un ņēma akmeni, kādu savā pagalvī bija nolīcis, un uzcēla piemiņas zīmi un svaidīja to ar eļļu." (18. p.) Saskaņā ar ierašumu, kā atcerēties svarīgus notikumus, Jēkabs uzcēla pieminēkli Dieva žēlastībai, lai kādreiz vēlāk šo ceļu ejot, svētajā vietā varētu vēlreiz apstāties un pielūgt Kungu. "Un viņš nosauca šīs vietas vārdu Bētele (Dieva nams)." (19. p.) Dziļā pateicībā viņš atkārtoja apsolījumu, ka Dieva klātbūtne būs ar viņu, un nodeva svinīgu zvērestu: "Ja Dievs Kungs būs ar mani un pasargās mani šajā ceļā, kādu es tagad eju, un man dos maizi, ko ēst, un drēbes, ar ko ģērbties, un man sveikam liks atgriezties savā tēva namā, tad Viņš man būs par Dievu. Bet šis akmens, kuru es esmu nolīcis par piemiņas zīmi, lai ir par Dieva namu, un no visa, ko Dievs man dos, es Viņam došu desmito tiesu." (20.-22. p.)

Jēkabs te negribēja izvirzīt Dievam kādus noteikumus. Kungs viņam jau bija apsolījis labklājību, un šis svinīgais zvērests liecināja vienīgi par viņa sirds valodu, kura plūda pāri pateicībā par Dieva mīlestības un žēlastības dāvanām. Jēkabs jūta, ka Kungam pret viņu ir savas prasības, kuras jāatzīst, un ka šīs sevišķās viņam sniegtās Dieva labvēlības zīmes aicina uz atgriešanos. Tā katra mums piešķirtā svētība ierosina domāt par visu svētību Devēju. Kristietim jo bieži vajadzētu pārskatīt savu pagājušo dzīvi un ar pateicību atcerēties dārgās izglābšanās iespējas, kuras Kungs viņam sagādājis, uzturot grūtībās, paverot ceļu, kad apkārt viss šķita tumšs un atbaidošs, un stiprinot ārkārtēja paguruma brīžos. Visus šos notikumus vajadzētu atzīt kā Debesu eņģeļu sargājošās klātbūtnes pierādījumus. Atskatoties uz neskaitāmajām svētībām, ar padevīgu un pateicīgu sirdi vajadzētu jautāt: "Kā es atmaksāšu tam Kungam par visu, ko Viņš man labu darījis?" (Ps. 116:12)

Mūsu laiku, spējas un īpašumus vajadzētu veltīt Viņam, kas mums šīs svētības ir uzticējis. Kad vien mēs sevišķā kārtā tiekam pasargāti vai arī saņemam negaidītus labvēlības pierādījumus, mums vienmēr vajadzētu atzīt Dieva laipnību, ne tikai izsakot pateicību vārdos, bet, līdzīgi Jēkabam, [188] kaut ko dāvinot vai ziedojot Viņa darbam. Un, tā kā mēs Dieva svētības saņemam pastāvīgi, tad arī pastāvīgi vajadzētu dot.

"Un no visa, ko Dievs man dos, es Viņam došu desmito tiesu." (1. Moz. 28:22) Vai mēs, kas šodien priecājamies par spožo Evaņģēlija gaismu un priekštiesībām, apmierināsimies, dodot mazāk par tiem, kas dzīvoja agrāk, ne tik labvēlīgos apstākļos? Nē, vai līdz ar iepriecinošo svētību pieaugšanu nav attiecīgi palielinājies arī mūsu pienākums? Bet cik lēti viss tiek novērtēts! Cik nožēlojamas ir pūles matemātiski aprēķināt laiku, naudu un mīlestību, ko dodam pretī tik neizprotamai dāvanai un mīlestībai, kuru vērtība nav aptverama! Desmito daļu Kristum. Ak, nožēlojamā nabaga dāvana, kauna pilna atmaksa par to, kur upurēts tik daudz! No Golgātas krusta Kristus aicina uz pilnīgu un nedalītu nodošanos. Tagad Dievam jāvelti viss, kas mums ir, un viss, kas mēs esam.

Ar jaunu un stiprāku ticību dievišķiem apsolījumiem un nodrošināts ar Debesu eņģeļu klātbūtni un vadību, Jēkabs turpināja savu ceļu, dodoties "uz austrumnieku zemi". (1. Moz. 29:1) Bet cik ļoti viņa atnākšana atšķīrās no Abrahāma sūtņa ierašanās gandrīz pirms simt gadiem! Kalpam bija pavadoņu pulks, kas jāja uz kameļiem un veda līdz bagātas zelta un sudraba dāvanas; bet dēls bija vientuļš ceļinieks ar ievainotām kājām un koka spieķi rokā. Tāpat kā Abrahāma kalps, Jēkabs apmetās pie kādas akas un šeit sastapa Rahēli, Lābana jaunāko meitu. Tagad pakalpojumu veica Jēkabs, noveldams akmeni no akas un dzirdinādams ganāmpulku. Pastāstījis par savu radniecību, viņš tika laipni uzņemts Lābana namā. Lai gan tas ieradās bez mantas un pavadoņiem, tomēr jau dažās nedēļās atklājās viņa centība un prasme, kā dēļ to arī spieda palikt. Tika norunāts, ka viņam par Lābana meitu Rahēli jākalpo septiņi gadi.

Seno laiku ieradumi prasīja, lai līgavainis pirms laulības līguma slēgšanas atbilstoši savām spējām iemaksā sievas tēvam zināmu naudas summu vai arī ziedo kādu citu vērtību. To uzskatīja kā laulības dzīves nodrošinājumu. Tēvi neuzdrošinājās uzticēt savas meitas vīriem, kam nebija līdzekļu ģimenes uzturēšanai. Ja tie nebija pietiekoši saimnieciski un enerģiski, veicot savus darījumus, iegādājoties zemi un lopus, tad pastāvēja draudi no neveiksmēm arī tālākajā dzīvē. [189] Kam nebija ko maksāt par sievu, tam nolika zināmu pārbaudes laiku. Viņš drikstēja strādāt iemīļotās meitenes tēva labā, pie kam kalpošanas laiku noteica atbilstoši paredzētajai vērtībai. Ja precinieks darbā bija godīgs un čakls un arī citādi sevi pierādīja kā cienījamu cilvēku, viņš ieguva meitu par sievu, un parasti arī tēva saņemtā maksa kāzās tika atdota jaunajai sievai. Rahēles un arī Leas gadījumā Lābans savtīgi aizturēja pūra daļu, ko vajadzēja dot līdzī savām meitām. Pirms aizceļošanas no Mezopotāmijas viņas sacīja: "Viņš mūs ir pārdevis un pats apēdis mūsu atlīdzības naudu." (1. Moz. 31:15)

Šim senajam paradumam, kaut reizēm to izmantoja ļaunprātīgi, kā Lābana gadījumā, tomēr bija labi rezultāti. Ja līgavainim vispirms vajadzēja kalpot, lai iegūtu izredzēto, tad tika aizkavētas pārsteidzīgas laulības un radās izdevība pārbaudīt viņa mīlestības dziļumu un spējas apgādāt ģimeni. Mūsdienās, rīkojoties pretēji, rodas daudz nelaimju. Bieži gadās, ka saderinātajiem pirms laulībām ir bijis ļoti maz iespēju iepazīties vienam ar otru ieradumiem un raksturu un, savienojot savas intereses pie altāra, attiecībā uz ikdienas dzīvi tie tiešām viens otram ir sveši. Tikai tad, kad jau ir par vēlu, daudzi atzīst, ka nav savstarpēji piemēroti, un viņu laulībai seko pavisam nožēlojama dzīve. Bieži vīra un tēva kūtuma un ļauno ieradumu dēļ cieš sieva un bērni. Ja pēc seno laiku paraduma pirms precībām pārbaudītu līgavaiņa raksturu, tad būtu novērsta daudzas nelaimes.

Jēkabs par Rahēli kalpoja septiņus gadus, un tie "izlikās viņam kā dažas dienas, tik mīļa tā viņam bija". (1. Moz. 29:20) Savtīgais un mantkārīgais Lābans, gribēdams paturēt tik vērtīgo palīgu, ķērās pie briesmīgas krāpšanas un Rahēles vietā viņam pieveda Leu. Tā kā Lea piedalījās šajā krāpšanā, Jēkabs saprata, ka viņš to nespēs mīlēt. Uz viņa sašutuma pilno pārmetumu Lābans atbildēja ar priekšlikumu, lai tas kalpo vēl septiņus gadus par Rahēli, bet tēvs piekodināja, lai arī Lea netiktu

atmesta, jo ar to būtu apkaunota visa ģimene. Tā Jēkabs nokļūva sevišķi smagā un mokošā stāvoklī, līdz beidzot nolēma paturēt Leu un precēt arī Rahēli. Tomēr Rahēle vienmēr bija vairāk mīlēta un tas izsauca skaudību un greizsirdību, viņa dzīvi pastāvīgi sarūgtināja sievu — māsu savstarpējā sacensība.

[190] Mezopotāmijā Jēkabs palika divdesmit gadus, kalpodams Lābanam, kurš, ignorējot radniecības saites, visus labumus no viņu savienības vienmēr tiecās nodrošināt tikai sev. Cetrpadsmit smaga darba gadus viņš prasīja par savām meitām, un arī pārējā laikā Jēkaba alga tika desmitreiz pārgrozīta. Tomēr Jēkabs kalpoja uzticīgi un čakli. Vārdi, ar kuriem tas vērsās pie Lābana viņu pēdējā sarunā, liecina par nenogurstošu modrību, ar kādu tas sargājis sava tik daudz prasošā kunga intereses: "Divdesmit gadus es esmu bijis pie tevis; tavas avis un tavas kazas nav izmetušās, un tavu siklopu aunus un āžus es neesmu apēdis. Saplosīto es neesmu tev atnesis atpakaļ, es esmu samaksājis, jo no manas rokas tu to atprasīji, vai nu dienā tas bija zudis, vai naktī. Es esmu tā dzīvojis, ka karstums mani saēda dienā, bet aukstums naktī, un miegs bēga no manām acīm." (1. Moz. 31:38-40)

Par ganāmpulku vajadzēja gādāt dienā un naktī. To apdraudēja laupītāji un arī plēsīgi zvēri, kuru bija visai daudz un kas, pārdroši uzbrūkot, nodarīja lielu postu neapsargātiem avju pulkiem. Lābana plašo ganāmpulku uzraudzīšanai Jēkabam bija vairāki palīgi, bet visu atbildību prasīja tikai no viņa. Īevērojamu laika periodu gadā viņam pašam vajadzēja pavadīt ganībās, lai sausajā laikā lopi neietu bojā no slāpēm un aukstajos mēnešos neciestu no lielajām nakts salnām. Jēkabs bija virsgans, bet kalpi strādāja kā gana palīgi. Ja kāda avs gāja bojā, vadošajam ganam nācās ciest šo zaudējumu, tāpēc viņš savukārt prasīja stingru atbildību no uzraudzībā iesaistītajiem kalpiem, ja pārbaudes laikā ganāmpulks neatradās labā stāvoklī.

Ar rūpēm un čaklu darbu saistīto gana dzīvi un tā maigo līdzjūtību pret bezpalīdzīgajiem, viņam uzticētajiem radījumiem inspirētie rakstnieki izlietojuši dažu visskaistāko Evaņģēlija patiesību attēlošanai. Attiecībā pret savu tautu Kristus tiek salīdzināts ar ganu. Viņš redzēja, ka pēc grēkā krišanas Viņa avis bija pakļautas pazušanai tumšajos grēka ceļos. Lai glābtu maldošos, Jēzus atstāja godu un slavu, kas Tam bija Tēva namā. Viņš teica: "Nomaldījušās Es uzmeklēšu, noklīdušās Es salasīšu un atgādāšu atpakaļ, ievainotās pārsiešu un slimās dziedināšu (...). Tad Es nāksu savām avīm palīgā, lai tās nekļūst jums par laupījumu (...). Meža zvēri tās neapris (...)." (Ec. 34:16,22,28) Viņa balss tās aicina patverties laidaros, "kas dos pavēni no saules karstuma dienā un pajumti negaisā un lietū." (Jes. 4:6) Par ganāmpulku Viņš rūpējās bez apstājas. Viņš stiprina vājos, atbrīvo cietējus, sapulcina jērus savās rokās un nes tos savā klēpī. Un avis Viņu mīl. Svešam tās neseko, bet bēg, jo tās "nepazīst svešinieka balsi". (Jāņa 10:5)

Kristus saka: "(...) Labais Gans atdod savu dzīvību par savām avīm. Derētais gans, kas nav īstais, kam avis nepieder, redzēdams vilku nākam, atstāj avis un bēg, — un vilks tās nolaupa un izklīdina, jo viņš ir derēts gans un avis viņam nerūp. Es esmu Labais Gans; Es pazīstu savas avis, un manas avis Mani pazīst." (Jāņa 10:11-14)

Kristus kā vadošais gans visu ganāmpulku ir uzticējis saviem kalpiem, pavēlot par to interesēties tāpat, kā Viņš to ir darījis, un liekot izjust, ka uz tiem gulstas svēta atbildība par dotā uzdevuma izpildi. Viņš tiem svinīgi pavēlējis būt uzticīgiem, ganīt ganāmpulku, stiprināt vājo, uzmundrināt piekusušo un pasargāt avis no plēsīgiem vilkiem.

Lai glābtu savas avis, Kristus atdeva dzīvību, un uz šo mīlestības priekšzīmi Viņš tagad norāda ganiem palīgiem. "Bet derētais gans", kam avis nepieder, neinteresējas par ganāmpulku. Tas strādā tikai peļņas dēļ un rūpējās tikai par sevi. Tas domā tikai par pienākumu un nebēdā par uzticēto īpašumu, draudu vai briesmu gadījumā bēg un atstāj ganāmpulku.

Apustulis Pēteris visus ganus palīgus aicina: "Ganiet Dieva ganāmo pulku, kas ir jūsu vadībā, ne piespiesti, bet labprātīgi, ne negodīgas peļņas dēļ, bet no sirds; ne kā tādi, kas grib valdīt pār viņiem piešķirto daļu, bet būdami par priekšzīmi ganāmam pulkam." (1. Pēt. 5:2,3) Pāvils saka: "Tāpēc sargiet paši sevi un visu ganāmo pulku, kurā Svētais Gars jūs iecēlis par sargiem ganīt Dieva draudzi, ko viņš pats ar savām asinīm ieguvis par īpašumu. Es zinu, ka pēc Manas aiziešanas pie jums iebruks plēsīgi vilki, kas nesaudzēs ganāmo pulku." (Ap. d. 20:28,29)

Apustulis norāj ikvienu, kas uzticīga gana nastas un rūpes uzlūko kā nepatīkamu pienākumu. "Ne piespiesti, bet labprātīgi, ne negodīgas peļņas dēļ, bet no sirds." Visus sādus neuzticamus palīgus Vadošais Gans labprāt atlaistu. Kristus draudze ir atpirkta ar Viņa asinīm, un katram ganam jāapzinās, ka tā gādībai nodotās avis ir atgūtas ar bezgalīgi dārgu upuri. Katra no tām viņam jāuzlūko kā dārga manta un nemitīgi jācenšas uzturēt veselīgā stāvoklī. Gans, kurā mīt Kristus Gars,

rīkosies pēc Viņa pašizliedzīgā piemēra un pastāvīgi rūpēsies par tam uzticētā īpašuma labklājību, un viņa ganāmpulks zels un vairosies.

No visiem tiks prasīts stingrs norēķins par katru kalpošanas darbu. Ikvienam ganam Meistars vaicās: "Kur ir tas ganāmais pulks, kas tev bija uzticēts, tavas godības avis?" (Jer. 13:20) Kas būs uzticīgi, tie saņems bagātu algu, jo, kad Augstais Gans parādīsies, tie iegūs "nevīstošu godības vainagu." (1. Pēt. 5:4)

Noguris, kalpodams Lābanam, un apņēmies atgriezties Kānaānā, Jēkabs savam sievastēvam teica: "Atlaid mani! Es gribu iet uz dzimteni, uz savu zemi. Dod man manas sievas un manus bērnus, jo es tev par viņām esmu kalpojis, un es gribu doties ceļā; tu jau pats zini manu algu, par kādu es tev esmu bijis par kalpu." Bet Lābans spieda viņu palikt, paskaidrodams: "(..) no zīmēm esmu nopratījis, ka Kungs mani ir svētījis tevis dēļ." Viņš labi apzinājās, ka znata pārvaldībā īpašumi bija tikai vairojušies.

Tad Jēkabs sacīja: "(..) maz tev bija, pirms es atnācu, bet tas pieauga vairumā." Laika gaitā Lābans sāka apskaut Jēkaba lielo veiksmi un labklājību, jo Jēkabs "pieauga varā, un tam bija daudz sīklopu, kalpoņu, kalpu, kamieļu un ēzeļu". (1. Moz. 30:25-27,30,43) Lābana dēli piedalījās tēva skaudībā, un viņu ļaunās valodas nonāca Jēkaba ausīs: "Jēkabs ir piesavinājies it visu, kas mūsu tēvam bija. No tā, kas mūsu tēvam pieder, viņš ir sev sagādājis visu šo bagātību." [193] "Un Jēkabs vēroja no Lābana sejas, ka tas nebija pret viņu tāds, kā vakar un aizvakar." (1. Moz. 31:1,2)

Jēkabs jau sen būtu atstājis blēdīgo radnieku, ja vien nebaidītos sastapties ar Ēzavu. Bet tagad viņš saprata, ka briesmas draud arī no Lābana dēliem, kas viņa īpašumu uzskatīja par savu un varēja to paņemt ar varu. Viņš jutās ļoti apmulsis un nobēdājies, jo nezināja, uz kuru pusi griezties. Bet, atceroties žēlastības pilno apsolījumu Bētelē, tas savu lietu nodeva Dieva rokās un meklēja padomu pie Kunga. Lūgšana tika atbildēta kādā sapnī: "Atgriezies atpakaļ pie savas cilts ļaudīm, tad Es būšu ar tevi." (1. Moz. 31:3)

Kādā Lābana prombūtnes gadījumā radās laba izdevība aizceļošanai. Ātri tika savākti un aizsūtīti ganāmpulki, un Jēkabs ar sievietēm, bērniem un kalpiem pārgāja pāri Eifratāi, dodamies uz Gileādu, kas atradās pie Kānaānas robežām. Pēc trim dienām Lābans uzzināja par viņu bēgšanu un, tiem sekojot, panāca septītajā ceļojuma dienā. Viņš dega dusmās un bija nolēmis bēglus piespiest atgriezties, un nemaz nešaubījās, ka to arī izdarīs, jo viņa ļaužu pulks bija daudz stiprāks. Bēgļi tiešām atradās lielās briesmās.

Ja viņš savus ļaunos nodomus tomēr neīstenoja dzīvē, tad par to jāpateicas vienīgi Dievam, kurš iejaucās, lai pasargātu savu kalpu. "Mana roka gan ir pietiekami stipra, lai tev ļaunu darītu, bet tavu tēvu Dievs vakar runāja uz mani, sacīdams: Sargies ar Jēkabu runāt citu kā vienīgi labu." (1. Moz. 31:29) Tādēļ tagad viņš neuzdrošinājās to spiest atgriezties, pat ar glaimiem nē.

Lābans bija piesavinājies meitu pūra daļu un pret Jēkabu vienmēr izturējies viltīgi un cietsirdīgi, bet ar viņam raksturīgo izlikšanos tas tagad pārmeta vienīgi slepeno aiziešanu, ka viņam kā tēvam, lūk, nav bijusi izdevība šķīroties sarīkot mielastu un atvadīties no meitām un viņu bērniem.

Atbildot Jēkabs tam pārmeta savtību un mantkārību, pretstatā uzsverot savu uzticību un godīgumu. "Ja mana tēva Ābrahāma Dievs un tas, ko Īzāks bīstas, nebūtu bijis ar mani, tad tagad tu tukšām rokām būtu mani atlaidis. Bet Dievs ir redzējis manas bēdas un manu roku darbu un šonakt lietu izšķīris." (1. Moz. 31:42)

Lābans šo pārmetumu nevarēja atspēkot un ierosināja noslēgt draudzības līgumu. Jēkabs tam piekrita un par vienošanās zīmi viņi uzcēla akmeņu kopu. [194] Lābans šo kopu nosauca: Micpa — "licības kopa", sacīdams: "Tas Kungs lai ir sargs pār mani un pār tevi, ja mēs neredzamies."

Un Lābans runāja tālāk uz Jēkabu: "Redzi šo kaudzi un šo piemiņas akmeni, ko esmu uzcēlis starp mani un tevi. Liecinieces ir šī kaudze un šī zeme, ka es neiešu pāri pie tevis un tu nenāksi pāri pie manis, lai darītu ļaunu. Ābrahāma Dievs un Nahora Dievs lai ir soģis starp mums, mūsu tēvu Dievs!" Un Jēkabs to apzvērēja pie Tā, ko Īzāks, viņa tēvs, bijās." (1. Moz. 31:48-53)

Lai apstiprinātu šo līgumu, abas puses rīkoja mielastu. Nakti pavadīja draudzīgi un rīta krēslā Lābans un viņa pulks aizgāja. Ar šo šķiršanos arī pārtrūka visas saites starp Ābrahāma bērniem un Mezopotāmijas iedzīvotājiem.

CĪNAS NAKTS

Lai gan Jēkabs Sīrijas līdzenumu atstāja, paklausot Dieva norādījumiem, tomēr šo ceļu, pa kuru viņš kā bēglis bija nācis pirms divdesmit gadiem, atpakaļ gāja ne bez rūpēm un ļaunām nojautām. Visu laiku viņu nomāca grēka apziņa, ka tas bija maldinājis savu tēvu. Viņš saprata, ka ilgā trimda bija tiešs viņa grēka rezultāts, tādēļ dienām un naktīm pārdomāja šo lietu, un sirdsapziņas pārmetumi ceļojumu padarīja visai skumju. Ieraugot tālumā dzimtos pakalnus, sentēvs jutās dziļi aizkustināts. Atmiņā dzīvi atausa visi pagātnes notikumi. Atceroties pārkāpumu, viņš pieminēja arī Dieva žēlastību un dievišķās palīdzības un vadības apsolījumu.

Tuvojoties ceļa mērķim, lielas raizes sagādāja domas par Ēzavu. Pēc Jēkaba bēgšanas tas sevi uzskatīja par tēva īpašumu vienīgo mantinieku. Uzzinot par Jēkaba atgriešanos, viņā varēja rasties bailes, ka Jēkabs šīs tiesības tagad apstrīdēs. Ja Ēzavs ķerties pie vardarbības, tad ne tikai atriebības dēļ, bet arī, lai nodrošinātu sev īpašnieka tiesības bagātībai, kuru jau tik ilgi bija uzskatījis par savu, viņš bija spējīgs brālim nodarīt daudz ļauna

Atkal Kungs dāvāja Jēkabam dievišķās aizgādības atklāsmi. Ejot uz dienvidiem no Gileādas kalna, šķita, ka viņa karavānu it kā aizsargājot no aizmugures un priekšā ietver divi Debesu eņģeļu pulki. Jēkabs atcerējās parādīšanu, ko agrāk bija redzējis Bētelē, un viņa nospiebtā sirds izjuta atvieglojumu, apzinoties, ka dievišķie sūtņi, kas ņesa cerību un iedrošinājumu, bēgot no Kānaānas, sargāja to arī atgriežoties. Tāpēc viņš izsaucās: "Sī ir Dieva karapulku noņemne", un deva tai vārdu "Mahanajim." (1. Moz. 32:3)

Jēkabs saprata, ka arī viņam kaut kas jādara sevis nodrošināšanai. Tāpēc viņš pie brāļa aizsūtīja vēstnešus [196] ar miera sveicienu un vēl pamācīja, tieši ar kādiem vārdiem lai tie Ēzavu uzrunā. Jau pie abu brāļu dzimšanas bija pravietots, ka vecākais kalpos jaunākajam, un, lai šīs atmiņas neradītu nekādu sarūgtinājumu, Jēkabs kalpiem teica, ka viņi tiek sūtīti pie "kunga Ēzava" un, nonākot pie tā, viņiem savs pavēlnieks attiecībā pret Ēzavu jānosauca par "kalpu", un, lai izkļiedētu katras aizdomas, ka viņš atgriežas kā tukšs klaidonis, kas grib pieprasīt mantojumu, Jēkabs sūtņiem lika uzmanīgi pateikt, ka viņam "ir vērši, ēzeļi un sikie lopi, ka ir kalpi un kalpones", un viņš šo vēsti savam kungam sūta, lai atrastu tā acis žēlastību.

Bet kalpi atgriezās ar ziņu, ka Ēzavs tuvojas ar četrsimt vīriem un uz draudzīgo sveicienu nav devis nekādu atbildi. Šķita, ka brālis alkst pēc atriebības. Nometni pārņēma nemiers. "Jēkabs ļoti izbijās, un smagas rūpes nospieda viņa sirdi (..) "Atpakaļ griezties vairs nevarēja, bet arī uz priekšu doties bija bail. Viņa neapbruņotais, neapsargātais pulks bija pilnīgi nesagatavots sadursmei ar ienaidnieku. Tādēļ viņš to sadalīja divās daļās, lai, ja vienu sakautu, otra varētu izglābties bēgot. No saviem lielajiem ganāmpulkiem viņš augstsirdīgi, ar draudzīgu sveicienu sūtīja Ēzavam dāvanas. Jēkabs darīja visu iespējamo, lai izlabotu savam brālim nodarīto pārestību un novērstu draudošās briesmas, un tad pazemīgi, savus grēkus nožēlodams, lūdza dievišķo apsardzību: "Tu, ak Kungs, kas esi sacījis man: Atgriezies savā zemē un pie savas cilts, tad Es tev darišu labu. Es esmu pārāk niecīgs visas tās žēlastības un uzticības priekšā, ko Tu savam kalpam esi parādījis: ar spieķi rokā es pārcēlos pāri šai Jordānai, un tagad es esmu tapis par diviem pulkiem. Izglāb mani no mana brāļa rokas, no Ēzava rokas, jo es bīstos viņu, ka tas nenāk un nenokauj mūs, mātes un viņu bērnus." (1. Moz. 32:10-12)

Tagad viņi bija sasnieguši Jabokaš upi un, kad iestājās nakts, Jēkabs savu ģimeni aizsūtīja pāri braslam, bet pats vienatnē palika šajā pusē. Viņš bija nolēmis nakti pavadīt lūgšanā un vēlējās būt viens ar Dievu. Vienīgi Kungs spēja mīkstināt Ēzava sirdi, un sentēvs cerēja uz Viņa palīdzību.

Apvidus bija neapdzīvots un kalnains, te mita plēsīgi zvēri un labprāt uzturējās laupītāji un slepkavas. Pilnīgi viens un neaizsargāts, Jēkabs dziļā nospiebtībā noņēma uz zemes. Bija pusnakts. Visi, kas viņam dzīvē dārgi, atradās tālu un bija padoti briesmām un nāvei. Visrūgtākā bija atziņa, ka [197] šīs briesmas pār nevainīgajiem izsaukuši viņa paša grēki. Sirsnīgi lūgdams un raudādams, viņš griezās pie Dieva. Pēkšņi tam uzgūlās kāda spēcīga roka. Sentēvs domāja, ka kāds ienaidnieks tiko pēc viņa dzīvības, un mēģināja izrauties no uzbrucēju tvēriena. Tumsā abi centās viens otru pārspēt. Neviens nerunāja. Jēkabs saņēma visus savus spēkus un ne uz mirkli nesamazināja piepūli. Tā cīnoties par dzīvību, viņu nospieda vainas apziņa, un acu priekšā uzausa grēki, neļaujot tuvoties Dievam. Bet šajā briesmīgajā stāvoklī viņš atcerējās apsolījumus un no visas sirds lūdza Kunga žēlastību. Cīņa ilga līdz gaismai, kad svešinieks ar savu roku aizskāra Jēkaba gurnu un tas acumirklī tika sakropļots. Tad sentēvs sāka nojaust pretinieka raksturu. Viņš saprata, ka bija cīnījies ar Dieva sūtņi un tāpēc, neskatoties uz pārcilvēcisko piepūli, nebija to pārspējis. Jēkabam te atklājās pats "Derības eņģelis", Kristus. Sentēvs tagad bija klibš un cieta lielas sāpes, bet viņš negribēja padoties. Satriekts un ievainots, viņš turējās pie eņģeļa un "raudāja un lūdzās žēlastību" (Hoz. 12:5,3,4) un svētības. Vajadzēja pārliecināties, ka grēki ir piedoti. Miesīgās sāpes nespēja novērst viņa domas no šīs vienas

vissvarīgākās lietas. Apņemšanās kļuva stiprāka, ticība dziļāka un neatlaidīgāka, un tā līdz pat pēdējam acumirklim. Eņģelis mēģināja atbrīvoties un teica: "Atlaid mani, jo rīts jau aust." Bet Jēkabs iebilda: "Es Tevi neatlaidīšu, iekams Tu mani nesvētīsi."

Ja tā būtu lielīga un iedomīga pašpaļāvība, Jēkabs acumirkli tiktu iznīcināts, bet viņam bija tāda cilvēka drošība, kas apzinās savu necienīgumu un tomēr paļaujas uz derību turošo Dievu.

Jēkabs "cīnījās ar eņģeli" un uzvarēja. Ar pazemību, nožēlu un pakļaušanos šis grēcīgais un maldīgais mirstīgais cilvēks uzvarēja Debesu Majestāti. Ar trīcošām rokām viņš turējās pie Dieva apsoliņumiem, un Bezgalīgā Mīlestība nespēja novērsties no lūdzošā grēcinieka.

Tad arī Jēkabam skaidri atklāja kļūdu, kas to noveda pie grēka, cenšoties iegūt pirmdzimtā tiesības ar viltu. Viņš nebija uzticējies Dieva apsoliņumiem, bet pats saviem spēkiem centies panākt to, ko Dievs būtu izdarījis savā laikā un piemērotā veidā. [198] Kā apstiprinājumu par piedošanu, viņa vārdu, kas līdz šim atgādināja par grēku, pārveidoja, lai tas pastāvīgi norādītu uz uzvaru. "Tavs vārds turpmāk nebūs Jēkabs, bet Israēls, jo tu ar Dievu un ar cilvēkiem esi cīnījies un esi uzvarējis." (1. Moz. 32:29)

Jēkabs ieguva svētību, pēc kuras viņa dvēsele bija ilgojusies. Viņa kā izspiedēja un krāpnieka grēks bija piedots. Krīze bija beigusies. Līdz šim dzīvi sarūgtināja šaubas, neskaidrība un sirdsapziņas pārmetumi, bet tagad viss bija mainījies un pēc salīdzināšanās ar Dievu sirdi piepildīja jauks miers. Jēkabs vairs nebaidījās sastapt savu brāli. Dievs, kas piedeva viņa grēkus, varēja skart arī Ēzava sirdi, lai tas pieņemtu viņa pazemošanos un nožēlu.

Kamēr Jēkabs cīnījās ar eņģeli, cits Debesu sūtnis tika sūtīts pie Ēzava. Sapnī tas redzēja brāli kā divdesmit gadus izdzītu trimdinieku, kurš nedrīkstēja atgriezties savās tēva mājās. Viņš iedomājās Jēkaba bēdas, uzzinot, ka māte ir mirusi. Ēzavs viņu redzēja Dieva karapulku ieskaitu. So sapnī tas atstāstīja saviem kareivjiem un pavēlēja nedarīt brālim ļaunu, jo ar Jēkabu bija viņa tēva Dievs.

Beidzot viens otram tuvojās divi pulki, — tuksneša virsnieks savu karavīru priekšgalā un Jēkabs ar sievām un bērniem, ganu un kalpoņu pavadībā, kuriem sekoja lieli lopu bari. Atbalstīdamies uz spieķa, sentēvs pirmais gāja pretī karavīriem. Viņš bija bāls un nesenajā cīņā fiziski sakropļots; viņš gāja lēnām, izjūtot sāpes un klibodams pie katra soļa, bet sejā staroja miers un prieks.

Redzēdams izmocīto cietēju, "Ēzavs steidzās tam pretim un to apkampa, krita tam ap kaklu un to skūpstīja, un tie raudāja." (1. Moz. 33:4) Vērojot šo skatu, aizkustinātas tika pat rupjo karavīru sirdis. Tie nespēja izskaidrot pārmaiņu, kas bija notikusi ar viņu vadoni. Skatoties uz sentēva vārgumu, tie nevarēja iedomāties, ka šis vājums patiesībā ir viņa stiprums.

Baiļu pilnajā naktī pie Jabokas, kur šķita, ka viņam draud iznīcība, Jēkabs mācījās saprast, cik nevērtīga ir cilvēciskā palīdzība un cik nepamatota ir paļaušanās uz cilvēka spēkiem. [201] Viņš redzēja, ka glābšana var nākt vienīgi no Tā, pret kuru viņš bija tik smagi grēkojis. Bezpalīdzīgs un necienīgs, viņš izlūdzās nožēlojošam grēciniekam apsoliņo Dieva žēlastību. Šis apsoliņums bija drošība, ka Dievs piedos un viņu pieņems. Drīzāk zeme un debess zudīs, nekā nepiepildīsies Kunga vārdi, un tas viņu uzturēja stipru visas šīs briesmīgās cīņas laikā.

Jēkaba piedzīvojumi cīņas un bēdu naktī aino Dieva tautas bēdas un bailes, kādas tai būs jāpiedzīvo īsi pirms Kristus otrās atnākšanas. Praviētis Jeremija, kas svētā atklāsmē nolūkojās uz šo laiku, saka: "Mēs uztveram baigus uztraukuma kliedzienu, mūs mājāc lielas nelaimes un dziļu baiļu pilnas nojautas! (..) visiem vaigi kļuvuši nāves bālumā! Ak, vai! Sī ir liela diena, nav citas tai līdzīgas! Tas ir Jēkaba bēdu laiks, bet viņš no tā izies sveikā!" (Jer. 30:5-7)

Kad Kristus atstās savu Vidutāja darbu cilvēku labā, tad sāksies lielais bēdu laiks. Tad katras atsevišķas dvēseles liktenis būs izšķirts un vairs nebūs salīdzinošo asiņu, kas šķīstītu no grēkiem. Kad Kristus kā cilvēku Aizstāvis Dieva priekšā atstās savu vietu, atskanēs svinīgais paziņojums: "Netaisnais lai dara vēl netaisnību, nešķīstais lai grimst vēl nešķīstībā, bet taisnais lai dara arī turpmāk taisnību, svētais lai pastāv arī turpmāk svētumā." (Atkl. 22:11) Tad no zemes tiks atņemts ļaunumu savaldošais Dieva Gars. Kā Jēkabam draudēja nāve no sadusmotā brāja, tā Dieva tautai draudēs briesmas no bezdievīgajiem, kas centīsies to iznīcināt. Un kā sentēvs visu nakti cīnījās, lai tiktu atbrīvots no Ēzava rokas, tā taisnie dienām un naktīm sauks uz Dievu, lai kļūtu brīvi no ienaidniekiem, kuri tos ielenks.

Sātans Jēkabu bija apsūdzējis Dieva eņģeļu priekšā un viņa grēku dēļ pieprasīja tiesības to iznīcināt; Ēzavu tas bija uzkūdījis celties pret Jēkabu, un visu garo cīņas nakti pūlējās sentēvam uzspiest vainas

apziņu, lai padarītu to mazdūšīgu un salauztu viņa paļāvību uz Dievu. Kad Jēkabs izmisumā turējās pie eņģeļa un ar asarām lūdza, arī Debesu sūtnis, mēģinot atbrīvoties, tam atgādināja grēkus, lai pārbaudītu viņa ticību. Bet Jēkabs neatlaidās. Viņš bija piedzīvojis, ka Dievs ir žēlsirdīgs, tādēļ tagad paļāvās uz Kunga žēlastību. Viņš norādīja uz grēku nožēlu un lūdza brīvību. [202] Atskatoties uz savu dzīvi pagātnē, tas gandrīz bija nonācis izmisumā, tomēr tagad cieši turējās pie eņģeļa un no visas sirds, izmisuma sāpju mocīts, izteica savu lūgumu, kamēr uzvarēja.

Tāds piedzīvojums būs arī Dieva tautai tās pēdējā cīņā ar ļaunā varu. Dievs pārbaudīs savu ļaužu uzticību, neatlaidību un paļaušanos uz Viņa spēku tos atbrīvot. Sātans centīsies iebiedēt ar domām, ka viņu lieta ir bez cerības, ka grēki bijuši par lieliem, lai varētu saņemt piedošanu. Tiem būs dzija savas nepilnības apziņa un, atskatoties uz dzīvi pagātnē, zudīs katra cerība. Bet, domājot par Dieva lielo žēlastību un savu patieso grēku nožēlu, viņi paļausies uz Kristū dotajiem apsoliņumiem attiecībā uz bezpalīdzīgajiem grēciniekiem, kas vēlas atgriezties. Ja arī lūgšanas acumirkļi netiks uzklauskātas, viņu ticība negrījosies. Tie pieķersies Dieva spēkam, kā Jēkabs pieķērās eņģelim, un to dvēseles sauciens būs: "Es Tevi neatlaidīšu, iekams Tu mani nesvētīsi."

Ja Jēkabs jau iepriekš nebūtu nožēlojis savus grēkus par krāpšanas ceļā iegūtajām pirmdzimības tiesībām, tad Dievs to tagad nevarētu uzklauskāt un viņa dzīvība netiktu pasargāta. Tā būs arī lielo bēdu laikā. Ja vēl saglabāsies grēki, kurus Dieva ļaudis nebūs atstājuši, kad viņus sāks mocīt bailes, tie tiks pārspēti; izmisums nomāks viņu ticību un tie nevarēs paļāvīgi cerēt uz palīdzību. Bet, kas dziļi izjutis savu necienīgumu, tie nevarēs atklāt nevienu apslēptu grēku. Viņu pārkāpumi būs izdzēsti ar Kristus salīdzinošajām asinīm, un viņi tos vairs nevarēs atcerēties.

Sātans daudzus pavedinās ticēt, ka Dievs neievēro viņu neuzticību mazāk svarīgās lietās un dzīves darījumos, bet savā rīcībā ar Jēkabu Kungs rāda, ka Viņš nekādā veidā nevar sankcionēt vai paciest grēku. Kas savus pārkāpumus cenšas noslēpt vai atvainot un ļauj tiem neizdzēstiem, nenozēlotiem un nepiedotiem palikt Debesu grāmatās, tos beidzot pārvarēs sātans. Jo augstāka ir viņu ticības apliecība un godājamāka vieta, ko tie ieņem, jo smagāks šis grēks ir Dieva acīs un lielāks pretinieka triumfs.

Tomēr stāsts par Jēkabu iedrošina, ka Dievs nepametīs tos, kas pavedināti uz grēku, bet ar patiesu nožēlu atkal atgriežas. Ar nodošanos un stipru ticību Jēkabs sasniedza to, ko, cīnoties paša spēkiem, nespēja iegūt. [203] Tā Dievs savam kalpam mācīja, ka kārotās svētības var piešķirt vienīgi Viņa spēks un Viņa žēlastība. Līdzīgi klāsies arī tiem, kas dzīvos pēdējās dienās. Kad viņus apņems briesmas un dvēseli māks izmisums, tiem vajadzēs pajauties tikai uz salīdzināšanas darba nopelni. Mēs paši neko nespējam darīt sevis labā. Visā mūsu bezpalīdzīgajā necienībā mums jāuzticas krustā sistā un no nāves uzmodinātā Pestītāja nopelniem. Tā darot, neviens un nekad neaizies bojā. Mūsu pārkāpumu garais un melnais saraksts ir Mūžīgā acu priekšā. Uzskaitē ir pilnīga. Nav aizmirsts neviens ļauns darbs. Bet Viņš, kas paklausīja savu seno laiku kalpu saucienus, arī šodien uzklauskājis ticības lūgšanas un piedos mūsu pārkāpumus. Viņš to ir solījis un savu vārdu turēs.

Jēkabs uzvarēja, jo bija neatlaidīgs un apņēmīgs. Viņa piedzīvojumi liecina par nopietnas lūgšanas lielo spēku. Tieši tagad ir laiks, kad mums jānācās no šīs uzvarošās lūgšanas un neatlaidīgās ticības. Lielākās uzvaras Kristus draudzē un pie atsevišķiem locekļiem nav tās, ko sasniedz ar talantu un izglītību, ar bagātību vai cilvēku labvēlību. Bet tās ir uzvaras, kas tiek izcīnītas vienatnē, sarunā ar Dievu, kad nopietna, neatlaidīga ticība satver Varenā stipro roku.

Kas nav labprātīgi atstāt ikkatru grēku un nopietni meklēt Dieva svētību, tie to arī neiegūs. Bet visi, kas, līdzīgi Jēkabam satvers Dieva apsoliņumus un būs tikpat nopietni un neatlaidīgi kā viņš, gūs sekmes tāpat kā Jēkabs. Vai "Dievs lai nedotu tiesu saviem izredzētiem, kas dienu un nakti viņu piesauc, kaut gan Viņš vilcinās? Es jums saku, Kungs viņu lietu izlems visai drīz. (..)" (Lūk. 18:7,8)

ATGRIEŠANĀS KĀNAĀNĀ

[204]

Pārgājis Jordānu, Jēkabs "sveiks nonāca Sihemas pilsētā, kas atrodas Kānaānas zemē". (1. Moz. 33:15-20) Tagad bija paklausīta Bētelē izteiktā lūgšana, lai Dievs viņu ar mieru atved atpakaļ savā zemē. Kādu laiku viņš dzīvoja Sihemas ielejā. Vairāk nekā pirms simt gadiem tieši šeit bija apmeties Ābrahāms, uzceļot savu pirmo altāri Apsolītajā zemē. Te Jēkabs par simt sudraba gabaliem nopirka zemi no Hamora bērnu rokas, tas ir, no Sihema tēva, un uzcēla altāri, nosaucot to: "Stiprais Dievs ir Israēla Dievs". Līdzīgi Ābrahāmam, arī Jēkabs blakus savai teltij cēla altāri Kungam, kur ap rīta un vakara upura laiku sapulcināja visus mājas ļaudis. Seit viņš arī izraka aku, pie kuras septiņpadsmit gadsimtus vēlāk atnāca Pestītājs un, atpūzdamies no pusdienas tveices, pārsteigtajiem klausītājiem

liecināja par Avotu, "kas verd mūžīgai dzīvei". (Jāņa 4:14)

Jēkaba un viņa dēlu uzturēšanās Sihemā beidzās ar vardarbību un asins izliešanu. Kad tika apkaunota un apbēdināta viena no šī nama meitām, divi brāļi iekrita slepkavības grēkā un rezultātā vienas neprātīgas jaunietes dēļ iznīcībai pakļāva veselu pilsētu. Pie tik briesmīgām sekām noveda Dinas rīcība, kad tā "izgāja apraudzīt tās zemes meitas" un uzdrošinājās sabiedroties ar bezdievīgajiem. Kas meklē izpriecās starp ļaudīm, kuri nebīstas Dievu, tie nostājas uz sātana zemes un izaicina viņa kārdināšanas.

Nodevīgajai un briesmīgajai Simeona un Levija rīcībai netrūka pamatojuma, tomēr, tā izturoties pret sihemiešiem viņi izdarīja smagu grēku. No Jēkaba tie šo nodomu^[205] rūpīgi slēpa, tāpēc ziņa par atreibību lika tam šausmās nodrebēt. Savu dēlu viltības un vardarbības dēļ dziļi satriekts, viņš tikai noteica: "Jūs grūzat mani postā, padarīdami mani ienīstu šīs zemes iedzīvotāju kānaāniešu un ferisiešu starpā. Cik liels mūsu skaits? Tiklīdz tie sapulcēsies pret mani, tie mani var sasist. Un es un mans nams būsīm izdeldēti." (1. Moz. 34:30) Bet sāpes un riebums par šo asiņaino darbu izpaužas viņa vārdos apmēram piecdesmit gadus vēlāk, kad tas Ēģiptē gulēja uz nāves gultas: "Simeons un Levijs — tie abi ir brāļi; varmācības rīki ir viņu cērtamie cirvji. Viņu padomam lai nebiedrojas mana dvēsele, viņu pulkam lai nepievienojas mana sirds (...). Nolādētas lai ir viņu kaislās dusmas, jo tās ir varmācīgas, un viņu niknums, jo tas ir nežēlīgs!" (1. Moz. 49:5-7)

Jēkabs saprata, ka tagad vajadzīga dziļa pazemošanās. Viņa dēlu raksturos parādījās nežēlīgas un viltīgas līnijas. Nometnē atradās elku dievi, un kalpošana elkiem zināmā mērā bija ienākusi pat viņa personīgajā ģimenē. Ja Kungs tagad rīkotos ar tiem pēc viņu nopelna, vai Viņš tos nevarēja atstāt apkārtējo tautu atreibībai?

Kamēr Jēkabs tā mocījās savās bēdās, Kungs pavēlēja doties uz dienvidiem, uz Bēтели. Atmiņas par šo vietu atgādināja ne tikai eņģelus un Dieva apsolījumus, bet arī viņa paša svinīgo zvērestu, kuru tas apņēma pildīt, ja Kungs būs viņa Dievs. Jēkabs nolēma, ka pirms došanās uz šo svēto vietu viņa namam jāatbrīvojas no aptraipošās elkudievības. Tāpēc viņš visus nometnes iedzīvotājus pamudināja: "Atmetiet svešos dievus, kādi vēl jūsu vidū, šķīstieties un mainiet savas drēbes. Tad celsimies un noiesim uz Bēтели, un es tur uzcelšu altāri tam Dievam, kas mani paklausīja manās posta dienās un kas bija ar mani ceļā, ko esmu nostaigājis." (1. Moz. 35:2,3)

Dziļi aizkustināts, Jēkabs atstāstīja savu piedzīvojumu par pirmo Bēteles apmeklējumu, kad viņš kā vientuļš ceļnieks bija atstājis tēva telti, lai bēgot glābtu dzīvību, un kā Kungs viņam naktī parādījies. Tā atskatoties uz Dieva brīnišķīgo attieksmi pret viņu, paša sirds kļuva iejutīgāka un visu pārvarošs spēks skāra arī bērnus. Viņš bija izvēlējis visiespaidīgāko ceļu, lai sagatavotos kopējai Dieva pielūgšanai, kad tie nonāks Bētelē. "Un viņi atdeva Jēkabam visus svešos dieveklus, kādi bija viņu rokās, un arī tos auskarus, kas bija viņu ausīs, un Jēkabs tos apraka zem ozola pie Sihemas." (1. Moz. 35:4)

[206] Dievs lika nākt bailēm pār zemes iedzīvotājiem, tā ka tie nemaz nemēģināja atriekt slepkavību Sihemā. Ceļotāji netraucēti sasniedza Bēтели. Seit Kungs atkal parādījās Jēkabam un atjaunoja derības apsolījumu. "Un viņš uzcēla tur altāri un nosauca to vietu Ēl-Bētel, jo tur Dievs viņam bija atklājies (...)."

Pie Bēteles Jēkabam vajadzēja apraudāt kādas personas nāvi, kas ilgi kā godājams loceklis bija uzturējies viņa tēva namā, — tā bija Rebekas aukle, Debora, kura savu kundzi bija pavadījusi no Mezopotāmijas uz Kānaānas zemi. Šīs vecās sievietes klātbūtne Jēkabam bija dārga saite, kas to vienoja ar jaunības dienām, sevišķi ar māti, kura viņu bija tik stipri un maigi mīlējusi. Deboru apglabāja ar tik redzamām lielām bēdām, ka ozolu, zem kura to apraka, nosauca par "raudu ozolu". Nevar neatzīmēt, ka atmiņas par šīs sievietes uzticīgo kalpošanu visas dzīves laikā un draugu sērošana par tāda ģimenes locekļa zaudējumu ir uzskatītas par tik vērtīgām, lai tās saglabātu Dieva Vārdā.

No Bēteles bija tikai divu dienu ceļojums līdz Hebronai, bet tas Jēkabam sagādāja lielas ciešanas sakarā ar Rahēles nāvi. Tās dēļ viņš bija kalpojies divas reizes pa septiņiem gadiem, un mīlestība bija darījusi vieglas visas grūtības. Cik dziļa un spēcīga ir bijusi šī mīlestība, rāda tas, ka daudzus gadus vēlāk Ēģiptē, kad viņš jau bija tuvu nāvei un to apmeklēja Jāzeps, atskatoties uz savu dzīvi, sirmmais sentēvs sacīja: "Man, nākot no Mezopotāmijas, nomira Rahēle Kānaāna zemē, kad vēl bija ceļa gabaliņš līdz Efratai, un es viņu apraku tur ceļā uz Efratu, tas ir uz Betlēmi." (1. Moz. 48:7) Neskatoties uz visu garo un grūtību pilno dzīvi, vienīgi Rahēles zaudējums ģimenes vēsturē tiek pieminēts otru reizi.

Pirms savas nāves Rahēle deva dzīvību otram dēlam. Ar savu gaistošo elpu tā bērnu nosauca par Ben-Oni — “manas nelaiimes bērns”, bet viņa tēvs to nosauca par Benjaminu — “manas labās rokas dēls”, vai “mans spēks”. Rahēli apglabāja tur, kur tā nomira, un tajā vietā uzcēla piemiņas zīmi.

Ceļā uz Efratu Jēkaba ģimenes dzīvi aptraipīja arī kāds tumšs pārkāpums, kura rezultātā pirmdzimtais dēls, Rūbens, zaudēja pirmdzimtības godu un attiecīgās priekšrocības.

Beidzot Jēkabs sasniedza ceļojuma galamērķi un “nāca pie sava tēva Īzāka uz Māmri (...). Tā ir Hebrona, kur Abrahāms un Īzāks bija dzīvojuši kā svešinieki.” (1. Moz. 35:27) [207] Seit viņš palika visus sava tēva pēdējos dzīvības gadus. Īzākam, vājam un aklam, šī ilgi prombūtnē bijušā dēla laipnā uzmanība bija patiesš iepriecinājums pēc viņa vientulības un smagu zaudējumu gadiem.

Jēkabs un Ēzavs satikās pie sava tēva nāves gultas. Kādreiz vecākais brālis uz šo notikumu raudzījās kā uz izdevību atriebties, bet viņa izjūtas no tā laika bija stipri mainījušās. Un Jēkabs, kam pilnīgi pietika ar garīgajām pirmdzimtības tiesībām, atteicās no tēva bagātību mantošanas par labu savam vecākajam brālim, kurš vienīgi tikai tādu mantojumu meklēja un vērtēja. Viņus vairs nešķīra skaudība vai naidš, un tomēr tie gāja katrs savu ceļu, pie kam Ēzavs devās uz Seīras kalniem. Blakus augstākajām vērtībām, kuras Jēkabs bija meklējis, dāsnais Dievs viņam piešķīra arī laicīgo bagātību. Abiem brāļiem “bija pārāk daudz mantas, lai tie varētu dzīvot kopā, un zeme, kurā viņi mita kā svešinieki, tos nevarēja viņu lopu dēļ uzturēt”. (1. Moz. 36:7) Attiecībā uz Jēkabu šī šķiršanās notika saskaņā ar Dieva nodomu. Tā kā brāļi viens no otra ļoti atšķīrās reliģiskās pārliecības ziņā, tad arī bija labāk, ja tie nedzīvo kopā.

Zināšanās par Dievu Ēzavs un Jēkabs bija vienlīdz labi apmācīti un abiem bija brīva iespēja staigāt Kunga baušļos un saņemt Viņa žēlastību, bet ne jau abi to izvēlējās. Katrs no tiem bija gājis savu ceļu, un viņu ceļiem arī turpmāk vajadzēja atšķirties arvien vairāk un vairāk.

No Dieva puses tā nebija ietiepība, kas Ēzavu šķīra no pestīšanas svētībām. Dieva žēlastības dāvanas Kristū ir brīvi pieejamas visiem cilvēkiem. Vienīgi personiskā izvēle kādu var aizvest līdz bojāejai. Dievs savā Vārdā ir darījis zināmus noteikumus, uz kuru pamata dvēsele var tikt izraudzīta mūžīgai dzīvei, — tā ir paklausība Viņa baušļiem ticībā Kristum. Dievs ir paredzējis raksturu saskaņā ar Viņa likumiem un Viņa prasībām; vienīgi tāds cilvēks varēs ieiet godības valstībā. Kristus pats teica: “Kas tic Dēlam, tam ir mūžīgā dzīvība. Bet, kas Dēlam neklausā, tas dzīvību neredzēs (...).” (Jāņa 3:36) “Ne ikkatrs, kas uz Mani saka: Kungs! Kungs! ieies Debesu valstībā, bet tas, kas dara Mana Debesu Tēva prātu.” (Mat. 7:21)

[208] Atklāsmē Kungs paskaidro: “Svētīgi ir tie, kas Viņa baušļus dara, lai viņiem vara ir pie dzīvības koka un lai tie ieiet pa pilsētas vārtiem.” (Atkl. 22:14 — pēc Glikā tulk.) Kas attiecas uz cilvēku galīgo atpestīšanu, tad tas ir vienīgais izredzēšanas veids, kuru mums atklāj Dieva Vārds. Izredzēta ir ikkatra dvēsele, kas ar bailēm un drebēšanu grib panākt savu pestīšanu. Izredzēts ir tas, kas apvilks bruņas un cīnīsies labo ticības cīņu. Izredzēts ir tas, kas būs modrs un lūgs, kas meklēs Svētajos Rakstos un bēgs no kārdināšanām. Izredzēts ir tas, kas pastāvīgi ticēs un klausīs katram vārdam, kas nāk no Dieva mutes. Kas vien cilvēka atpestīšanas labā ir darījis, tas ir brīvi pieejams visiem, bet ar pestīšanas darba rezultātiem tiks aplaimoti tie, kas būs saskaņojušies ar nosacījumiem.

Ēzavs noniecināja derības svētības. Viņš priekšroku deva laicīgiem un ne garīgiem labumiem, un saņēma to, ko vēlējās. Pēc paša gribas viņš tika šķirts no Dieva ļaudīm. Jēkabs meklēja ticības mantojumu. Sākumā viņš to centās iegūt ar viltu, negodīgu rīcību un meliem, bet Dievs pieļāva, lai tas mācītos pats no savām kļūdām. Un tā vēlāko gadu rūgtajos piedzīvojumos Jēkabs vairs nekad nenovērsās no mērķa un nenožēloja izvēli. Viņš atzina, ka, ķeroties pie cilvēciskas gudrības un viltības svētību iegūšanā, ir nostājies pret Dievu. Pēc cīņas nakts pie Jabokas Jēkabs bija kļuvis par citu cilvēku. Pašpaļāvība bija izravēta un agrākā viltība turpmāk vairs neparādījās. Viltus un krāpšanas vietā viņa dzīvē bija redzams godīgums un patiesīgums. Viņš bija iemācījies vienkārši paļauties uz Visvarenā roku, bēdās un piemeklējumos noliecoties pazemīgā padevībā Dieva prātam. Rakstura zemiskie elementi bija aprīti kausējamās krāsns ugunīs, zelts bija šķīstīts, un Jēkabā tagad neaptumšotā veidā atklājās Abrahāma un Īzāka ticība.

Jēkaba grēks un tā izraisīto notikumu virkne nepalika bez sliktām sekām. Tā iespaids izvērtās ļaunos augļos dēlu raksturā un dzīvē. Kad dēli sasniedza vīra gadus, tie pieļāva nopietnas kļūdas. Lielajā saimē atklājās daudzsievisības sekas. Šis briesmīgais ļaunums centās iznīcināt īstas mīlestības avotus, un tā iespaids vājināja vissvētākās saites. Mātes ar savu greizsirdību sarūgtināja ģimenes dzīvi; bērni uzauga ķildīgi un nepakļāvīgi, bet tēva dzīvi aptumšoja bailes un rūpes.

[209] Tomēr viena dēla raksturs no pārējiem atšķīrās; tas bija Jāzeps, Rahēles vecākais dēls, kura

sevišķais personiskais skaistums likās atstarojam iekšējo sirds un gara cēlumu. Būdams šķīsts, darbīgs un priecīgs, šis zēns parādīja arī tikumisku nopietnību un stingrību. Viņš pieņēma tēva pamācības un labprāt paklausīja Dievam. Jau agri viņa ikdienas dzīvē atklājās īpašības, kuras sevišķi spilgti bija redzamas Ēģiptē, — laipnība, uzticība, taisnīgums. Tā kā viņa māte bija mirusi, tas jo sirsnīgāk ticās pēc tēva, un Jēkaba sirds pieķērās šim bērnam, kas bija dzimis vecumā. Viņš "mīlēja Jāzepu vairāk nekā visus citus savus dēlus (..) (1. Moz. 37:3)

Tomēr šis sirsnīgās attiecības kļuva par iemeslu bēdām un grūtībām. Jēkabs negudri izrādīja savu mīlestību pret Jāzepu, un tas pārējos dēlos izsauca greizsirdību. Kad Jāzeps redzēja brāļu ļauno izturēšanos, tas viņu ļoti satrauca; viņš uzdrošinājās tos laipni pamācīt, bet radīja tikai vēl lielāku naidu un dusmu uzliesmojumu. Zēns nevarēja mierīgi noskatīties, kā tie grēkoja pret Dievu, un pastāstīja to tēvam, cerēdams, ka viņa autoritāte liks tiem laboties.

Jēkabs rūpīgi izvairījās no dēlu dusmu izraisīšanas; viņš neatļāvās būt skarbs vai bargs. Dzili satraukts, tas vienīgi izteica savas rūpes par bērniem un lūdza tos ņemt vērā viņa sirnos matus un neapkaunot viņa vārdu, bet par visu vairāk, lai tie nedara negodu Dievam, pārkāpjot Viņa likumus. Apkaunoti, ka viņu ļaunums kļuvis zināms, jaunie cilvēki šķietami nožēloja savu vainu, bet tā tikai apslēpa patiesās jūtas, kas līdz ar atmaskošanu bija kļuvušas vēl rūgtākas.

Tas, ka Jēkabs neapdomīgi Jāzepam uzdāvināja raibus svārkus, ko parasti valkāja ievērojamas personas, brāļiem likās kā jauns pierādījums par tēva partejiskumu un radīja aizdomas, ka tas ir nolēmis apiet vecākos bērnus un pirmdzimtā tiesības atdot Rahēles pirmajam dēlam. Viņu nelabvēlība vēl vairāk pastiprinājās tad, kad zēns kādā dienā tiem atstāstīja savu redzēto sapni. Viņš sacīja: "Mēs, lūk, sējām kūlišus tīruma vidū, un mans kūlītis piecēlies stāvēja, bet jūsu kūļi apstājušies klanījās līdz zemei mana kūliša priekšā."

"Vai tu tiešām kā ķēniņš gribi valdīt mūsu vidū?" izsaucās brāļi, dusmu un skaudības pilni. [210]

Drīz viņš redzēja kādu citu sapni ar līdzīgu nozīmi, ko arī atstāstīja: "Redzi, es sapņoju vēl vienu sapni, un, lūk, saule un mēness, un vienpadsmit zvaigznes klanījās manā priekšā." Kad viņš to izstāstīja savam tēvam un brāļiem, tad tēvs to sarāja un sacīja: "Ko nozīmē sapnis, kuru tu sapņoji? Vai mums būtu ietin jāiet: man, tavai mātei un taviem brāļiem, lai klanītos tavā priekšā līdz zemei?" Tomēr, neskatoties uz šķietami stingrajiem vārdiem, Jēkabs ticēja, ka Kungs Jāzepam ir atklājis nākotni.

Kad zēns stāvēja brāļu priekšā un viņa skaistā seja bija iedvesmas apskaidrota, tie nevarēja atturēties no apbrīnas, bet viņi tomēr negribēja atstāties no sava ļaunā ceļa un neieredzēja skaidrību, kas notiesāja viņu grēkus. Viņu sirdīs kvēloja tas pats gars, kas kādreiz iespaidoja Kainu.

Lai uzturētu ganāmpulkus, brāļiem tos vajadzēja pārdzīt no vienas vietas uz otru, un bieži tie bija prom no mājām mēnešiem ilgi. Tieši tā veidojās apstākļi, kad tie devās uz apgabalu, ko viņu tēvs nopirka Sihemā. Bija pagājis jau labs laiks, kamēr no tiem nebija nekādu ziņu, un, ņemot vērā agrāko briesmīgo notikumu ar sihemiešiem, tēvs sāka baidīties par dēlu drošību. Tāpēc viņš sūtīja Jāzepu, lai tos uzmeklētu un uzzinātu, kā tiem klājas. Ja Jēkabs būtu paredzējis savu dēlu patiesos nodomus attiecībā uz Jāzepu, viņš nekad nebūtu tiem uzticējies, bet tie savus plānus prata rūpīgi noslēpt.

Ar priecīgu sirdi Jāzeps šķīrās no tēva, un ne vecais vīrs, ne jauneklis nevarēja iedomāties visu, kas notiks, līdz viņi atkal satiksies. Kad Jāzeps pēc vientuļā un garā ceļojuma sasniedza Sihemu, brāļu ganāmpulku tur vairs nebija. Par tiem apjautājoties, viņam norādīja uz Dotanu. Jauneklis bija nogājis jau vairāk nekā piecdesmit jūdzes, un nu vēl priekšā bija piecpadsmit jūdžu garš ceļš; tomēr, aizmirsdams nogurumu, viņš steidzās tālāk, jo vēlējās atvieglot sava tēva rūpju slogu un satikt brāļus, kurus vēl arvien mīlēja, neskatoties uz viņu nelaipno izturēšanos.

Brāļi redzēja Jāzepu nākam, bet viņu naidu nespēja mazināt domas par jaunekļa garo ceļojumu, par nogurumu un izsalkumu un par to, ka tam bija tiesības sagaidīt viesmīlību un brāļu mīlestību. Ieraugot raibos svārkus kā tēva mīlestības apliecinājumu viņi kļuva [211] vai traki. "Lūk, tur nāk tas sapņotājs!" tie zobodamies uzsauca viens otram. Klusībā ilgi lolotās skaudības un atreibības jūtas tagad guva virsroku. Viņi sacīja: "Nokausim to un iemetīsim kādā bedrē un sacīsim: Plēsīgs zvērs to ir aprijis. Tad gan mēs redzēsim, kas būs ar viņa sapņiem." (1. Moz. 37:19,20)

Ja tur neatrastos Rūbens, tie savu nodomu tiešām būtu īstenojuši. Bet viņš baidījās piedalīties sava brāļa slepkavībā un nāca ar priekšlikumu Jāzepu dzīvu iemest bedrē un atstāt, lai viņš tur aiziet bojā, jo klusībā cerēja to atbrīvot un aizvest atpakaļ pie tēva. Pierunājis visus piekrist šim plānam, viņš tos

atstāja, baidīdamies, ka nespēs savaldīties un noslēpt savas patiesās jūtas, un tā varētu atklāties viņa nodoms.

Jāzeps tuvojās, nenojauzdams briesmas, un priecājās, ka beidzot ir sasniedzis to, ko tik ilgi meklēja, bet cerētās apsveikšanas vietā tika pārsteigts no brāļu niknajiem un atriebības kārajiem skatiem, kā tie viņu uzlūkoja. To tūlīt sagrāba un noplēsa svārkus. Izsmieklis un draudi atklāja ļauno nodomu, un nekādu lūgšanos neviens neņēma vērā. Viņš tagad pilnībā atradās šo satrakoto vīru varā. Aizrāvuši Jāzepu pie kādas dziļas bedres, viņi to tur iemeta un, pārliecinājušies, ka izklūt no tās nav iespējams, atstāja, lai tas nomirtu badā, bet paši "apsēdās, lai ieturētu azaidu".

Daži no tiem tomēr jutās neērti, jo neizjuta nekādu apmierinājumu, ko bija gaidījuši no sava atriebības darba. Drīz tie ieraudzīja tuvojamies kādu ceļotāju pulku. Tā bija ismaēliešu karavāna no otrpus Jordānas, kas ar dažādām zālēm un citām precēm devās uz Ēģipti. Tad Jūda ieteica labāk pārdot brāļi šiem pagānu tirgotājiem, nekā pamest viņu bada nāvei. Ja jauneklis tā tiktu aizvākts prom no viņu ceļa, tie paliktu tīri no viņa asinīm. "Viņš taču ir mūsu brālis un mūsu miesa," tas vēl piebilda. Šim priekšlikumam visi piekrita un Jāzepu steigšus izvilka no bedres. Ieraugot tirgotājus, viņš tūlīt saprata briesmīgo patiesību. Kļūt par vergu, tas bija liktenis, no kā baidījās vairāk nekā no nāves. Savās briesmīgajās dvēseles bailēs viņš lūdza gan vienu, gan otru no saviem brāļiem, bet veltīgi. Daži gan juta viņam līdzī, bet baidījās kļūt smieklīgi un cieta klusu; visi saprata, ka ir gājuši par tālu, lai vēl varētu ko mainīt. Ja tie viņu saudzētu, tad Jāzeps, bez šaubām, visu pateiktu tēvam, kurš tā neatstātu šo [212] briesmīgo izturēšanos pret mīļoto dēlu. Nocietinādami savas sirdis pret viņa lūgumiem, tie brāļi atdeva pagānu tirgotāju rokās. Karavāna devās tālāk, un drīz tā vairs nebija redzama.

Rūbens atgriezās pie bedres, bet Jāzepa tur vairs nebija. Satraukts un pašpārmetumu mocīts, viņš saplēsa savas drēbes, uzmeklēja brāļus un izsaucās: "Tā zēna tur vairs nav! Kurp lai es tagad eju?" Kad viņš uzzināja Jāzepa likteni un saprata, ka vairs nav iespējams neko mainīt, arī Rūbens bija spiests pievienoties pārējiem, lai noslēptu savu vainu. Nokāvuši kazlēnu, tie Jāzepa svārkus iemērca asinīs un aiznesa tēvam, teikdami, ka viņi tos atraduši laukā un baidoties, vai tie nepiederot brālim. "Vai tie nav tava dēla svārki?" — tā viņi vaicāja. Ar bailēm tie bija gaidījuši šo brīdi, bet tomēr nebija sagatavojušies uz tādām sirdi plosošām mokām un uz tādu briesmīgu sāpju izpausmi, kas viņiem tagad bija jāredz. "Tie ir mana dēla svārki," teica Jēkabs, "plēsīgs zvērs ir viņu aprijis, Jāzeps ir plēstin saplosīts." Velti viņa dēli un meitas to pūlējās iepriecināt. Viņš "saplēsa savu apģērbu, lika ap gurniem maisa drēbi un daudz dienas sēroja Jāzepa dēļ." Bet šķita, ka arī laiks nespēja remdēt tēva bēdas. "Sērodams es sekošu savam dēlam uz pazemi!" skanēja viņa izmisuma pilnie vaidi. Jaunie cilvēki, izbijušies par to, kas padarīts, un tomēr baidīdamies no tēva pārmetumiem, savā sirdī slēpa vainas apziņu, kura tagad pat viņu acīs šķita visai liela.

JĀZEPS ĒĢIPTĒ

[213]

Pa to laiku Jāzeps ar saviem pavēlniekiem devās uz Ēģipti. Kad karavāna gāja gar Kānaānas dienvidu robežām, zēns tālumā varēja redzēt pakalnus, pie kuriem atradās viņa tēva teltis. Viņš rūgti raudāja, domādams par savu mīlošo tēvu viņa vientulībā un bēdās. Atkal viņš atcerējās skatu Dotanā. Viņš redzēja savus dusmīgos brāļus un juta viņu dedzinošos skatus. Ausīs vēl arvien skanēja izsmejošie un zaimu pilnie vārdi, ar kādiem tie uzņēma viņa izbaiļu lūgšanu. Ar satrauktu sirdi viņš lūkojās nākotnē. Kāda apstākļu maiņa! — No maigi mīlēta dēla viņš bija kļuvis par nicinātu, bezpalīdzīgu vergu. Kāda būs dzīve svešajā zemē, uz kuriem viņš devās viens un draugu atstāts? Labu laiku Jāzeps nodevās mokošām bēdām un nepatīkamām priekšnojautām.

Bet pēc Dieva nodoma pat šim piedzīvojumam vajadzēja kļūt viņam par svētību. Dažās stundās viņš bija iemācījies to, ko nebūtu varējis saprast pat vairākos gados. Viņa tēvs ar savu štipro un maigo mīlestību, ar partejiskumu un lutināšanu bija nodarījis daudz ļauna. Šī negudrā izcelšana sakaitināja brāļus un izsauca briesmīgo rīcību, kas viņu tagad šķīra no mājām. Tādas audzināšanas sekas parādījās arī viņa paša raksturā. Bija pieļautas kļūdas, kuras tagad vajadzēja labot. Viņš bija kļuvis pašapmierināts un prasošs. Pieradis pie tēva maiguma un rūpēm, tas tagad saprata, ka nav sagatavots priekšā stāvošajām grūtībām rūgtajā visu pamesta svešinieka un verga dzīvē.

Tagad domas vērsās pie tēvu Dieva. Bērnībā tas bija mācījies Viņu mīlēt un būties. Tas bieži sava tēva teltī bija dzirdējis stāstu par atklāsmi, ko Jēkabs redzējis, kā bēglis un trimdinieks steidzoties prom no mājām. Viņam bija stāstīts par Jēkabam dotajiem Kunga apsolījumiem un arī, kā tie piepildījās, kad grūtā brīdī Dieva eņģelis nāca, lai viņu pamācītu, mierinātu un pasargātu. Viņš bija uzzinājis arī par Dieva mīlestību, kas cilvēkiem ir paredzējusi Pestītāju. [214] Visas šīs dārgās mācības tagad atausa

atmiņā kā dzīvas. Jāzeps ticēja, ka tēvu Dievs būs arī ar viņu, būs viņa Dievs. Tajā pašā brīdī tas pilnīgi nodevās Kungam un lūdza, lai Israēla Sargs būtu ar viņu trimdas zemē.

Viņš no visas sirds pieķērās svarīgajam lēmumam — palikt Dievam uzticīgs un visos apstākļos rīkoties tā, kā tas pienākas Debesu Kēniņa pavalstniekam. Viņš Kungam vēlējās kalpot ar nedalītu sirdi, drosmīgi stājoties pretī sava likteņa pārbaudījumiem un uzticīgi pildot ikkatru pienākumu. Vienas dienas piedzīvojums Jāzēpa dzīvē kļuva par pagrieziena punktu. Šī briesmīgā nelaime viņu no izlutināta bērna pārvērtā par apdomīgu, drosmīgu un savaldīgu vīru.

Kad Jāzeps nonāca Ēģiptē, viņu pārdeva Potifaram, kēniņa sardzes virsniekam, kura dienestā tas palika desmit gadus. Seit viņš sastapās ar neparasta rakstura kārdināšanām, jo bija nonācis elku kalpošanas centrā. Neīsto dievu pagodināšana notika ar milzīgu ķēnišķīgā galma greznību, un to atbalstīja tā laika viscivilizētākās nācijas bagātība un kultūra. Tomēr Jāzeps savā vienkāršībā palika uzticīgs Dievam. Visapkārt valdīja netikumība, bet viņš bija kā tāds, kas neko nedzird un neredz. Viņš neļāva savām domām kavēties pie aizliegtām lietām. Vēlēšanās iegūt ēģiptiešu labvēlību to nepamudināja slēpt savus principus. Ja viņš to būtu mēģinājis, tad kārdināšanas to pārvarētu, bet viņš nekaunējās no savu tēvu ticības un nemaz nepūlējās noliegt patiesību, ka ir Jehovas pielūdzējs.

“Tas Kungs bija ar Jāzēpu un visam, ko vien tas darīja, lika labi izdoties (..) Un viņa kungs redzēja, ka Kungs ir ar viņu, jo visam, ko viņš darīja, Kungs lika labi izdoties...” (1. Moz. 39:2) Ar katru dienu pieauga Potifara uzticība Jāzēpam, tā ka beidzot viņš to paaugstināja par sava nama pārvaldnieku, ieceļot kā uzraugu pār visiem saviem īpašumiem. “Tā Jāzeps atrada labvēlību viņa acīs, viņam kalpodams, un viņš to iecēla par sava nama pārvaldnieku un nodeva tā rokā visu, kas tam piederēja.” (1. Moz. 39:4) [215]

Uzkrītošā veiksmē, kas pavadīja visu, kas vien nāca Jāzēpa rokās, nebija kāda tieša brīnuma sekas, bet viņa čaklums, rūpība un darbīgums vainagojās ar Dieva svētību. Jāzeps par savām sekmēm pateicās Dieva žēlastībai, un pat viņa elkiem kalpojošais kungs tieši to uzskatīja kā viņa neizprotamo panākumu noslēpumu. Bez pacietīgām, pareizi pieliktām pūlēm viņš nekad un neko nebūtu sasniedzis. Dievs tika pagodināts ar sava kalpa uzticību. Tas bija Kunga nodoms, lai cilvēks, kas tic Dievam, ar skaidrību un patiesīgumu redzami atšķirtos no elku pielūdzējiem — lai tādā veidā dievišķās žēlastības gaisma iespidētu pagānisma tumsā.

Jāzēpa laipnība un uzticība iekaroja kambarkunga sirdi, kurš beidzot viņu uzskatīja vairāk par dēlu, nekā par vergu. Jauneklis saskārās ar augsti stāvošiem un mācītiem vīriem, apgūstot zinātni, valodas un valsts lietu kārtotošanos jautājumus — izglītību, kāda bija nepieciešama nākamajam Ēģiptes pirmajam ministram.

Bet Jāzēpa godīgums un ticība tika pārbaudīti kārdināšanu ugunīs. Viņa kunga sieva gribēja jaunekli pavest uz Dieva baušļu pārkāpšanu. Līdz šim viņš bija palicis neaptraipīts no pagānisma zemē pieaugošās samaitātības, bet šis piedāvājums tik pēkšņs, tik stiprs, tik pavedinošs — kā pret to nostāties? Jāzeps labi zināja, kādas būs pretošanās sekas. Vienā pusē viņu gaidīja slēpta labvēlība un atalgojums — otrā negods, cietums un varbūt pat nāve.

No šī acumirkļa lēmuma bija atkarīga visa viņa nākotne. Vai uzvarēs pamatprincipi? Vai Jāzeps paliks Dievam uzticīgs? Ar neizsakāmām rūpēm šajā skatā nolūkojās Debesu eņģeļi.

Jāzēpa atbilde atklāja reliģisko pamatlikumu spēku. Viņš negribēja nelietīgi izmantot sava šīs zemes saimnieka uzticību un, lai arī kādas būtu sekas, vēlējās palikt paklausīgs Kungam Debesīs. Visu redzošā Dieva un svēto eņģeļu priekšā daži sev atļaujas vajības, kurām viņi nekad nepiekrītu citu cilvēku klātbūtnē, bet Jāzēpa pirmās domas bija pie Dieva. Viņš atbildēja: “Kā lai es darītu tik lielu ļaunumu un grēkotu pret Dievu?” (1. Moz. 39:9)

Ja mēs pastāvīgi apdomātu, ka Dievs redz un dzird visu, ko mēs darām, un uzticīgi ved pārskatu par mūsu vārdiem un darbiem un ka mums kādreiz ar visu to nāksies sastapties, — tad tiešām baidītos grēkot. Lai jaunieši atceras, ka visur, kur viņi atrodas, un visu, ko viņi dara, Dievs redz. Nekas no mūsu izturēšanās nepaliek neievērots. No Visaugstākā mēs savus ceļus vienkārši nevaram apslēpt. Cilvēku izdotie likumi, kas reizēm ir stingri, tomēr bieži tiek pārkāpti, bez kā pārkāpumi tiktu atklāti un sodīti. Bet tā tas nav ar Dieva likumiem. Vainīgo nevar apslēpt pat visdziļākā nakts. Viņš gan var iedomāties, ka ir viens, tomēr visiem darbiem seko neredzams liecinieks. [218] Dievišķajam skatam ir atklāti pat visi cilvēciskās sirds dzinuli. Katrs vārds, katra rīcība un katra doma tiek skaidri atzīmēta, it kā pasaulē būtu tikai viena tāda persona, kurai pievērsta visa Dieva uzmanība.

Jāzēpam sava godīguma dēļ nācās ciest, jo viņa kārdinātāja tam atriebās, apsūdzot zemiskā

noziegumā, un panāca, ka to iemeta cietumā. Ja Potifars būtu ticējis savas sievas sūdzībai pret Jāzēpu, tad jaunais ebrejs būtu pazaudējis dzīvību, bet viņa kautrība un atklātība, kas vienmēr raksturoja visu viņa izturēšanos, liecināja par nevainību; un tomēr, lai glābtu sava kunga mājas slavu, viņš tika pakļauts negodam un saitēm.

Sākumā cietuma sargs pret Jāzēpu izturējās ļoti bargi. Dziesminieks saka: "Viņa kājas lika siekstā un viņu pašu iekala dzelzīs, kamēr viņa paredzējums piepildījās un tā Kunga vārds to apliecināja." (Ps. 105:18,19) Bet Jāzēpa īstais raksturs atmirzēja pat pazemes cietuma tumsā. Viņš stipri turējās pie savas ticības un palika pacietīgs. Iepriekšējie godīgās kalpošanas gadi tika briesmīgi atmaksāti, bet tas to nedarīja saīgušu un neuzticīgu. Viņam bija miers, kas nāk no tīras sirdsapziņas, un savu lietu tas uzticēja Dievam. Viņš nedomāja par nodarīto netaisnību, bet aizmirsa visas sāpes, cenzdamies atvieglot citu ciešanas. (1. Moz. 40. nod.) Pat cietumā viņam atradās darbs. Bēdu skolā Dievs viņu sagatavoja lielākai lietderībai, un Jāzeps neatteicās no vajadzīgās audzināšanas. Cietumā, kur varēja vērot apspiešanas, tirānijas un noziegumu sekas, viņš ieguva atziņas par taisnību, līdzjūtību un žēlsirdību, kas to sagatavoja, lai vēlākos gados viņš savu varu izlietotu gudri un saudzīgi.

Pakāpeniski Jāzeps ieguva cietuma sarga uzticību, un beidzot viņa pārziņā tika nodoti visi cietumnieki. Viņa izturēšanās — godīgums ikdienas dzīvē un līdzjūtība pret tiem, kas atradās nelaimē un bēdās, — pavēra tam ceļu uz nākamo labklājību un godu. Katrs gaismas stars, kuram ļaujām spīdēt uz citiem, atstarojas uz mums pašiem. Katrs laipnības un līdzcietības vārds, ko sakām noskumušajiem, katra rīcība nospiesto atvieglošanai, katra dāvana trūcīgajiem, ja to izraisa pareizi motīvi, — nesīs svētības devējam.

Kāda pārkāpuma dēļ cietumā tika iemesti [219] divi no augstākajiem virsniekiem, maizes cepējs un dzēriena devējs, un, tāpat kā visi, arī tie nonāca Jāzēpa uzraudzībā. Kad viņš kādu rītu ievēroja, ka šie vīri ir ļoti noskumuši, tas laipni apvaicājās par iemesliem un uzzināja, ka katrs no tiem ir redzējis zīmīgu sapni, kura nozīmi ļoti gribētu uzzināt. "Vai Dievam nepiederis izskaidrot? Pastāstiet taču man." (1. Moz. 40:8) Kad viņi bija izstāstījuši savus sapņus, Jāzeps tiem izskaidroja to nozīmi. Pēc trim dienām dzērienu devējs tika iecelts atpakaļ savā amatā, lai tāpat kā agrāk sniegtu faraonam kausu, bet maizes cepējs uz ķēniņa pavēli tika nonāvēts. Abos gadījumos notika tā, kā iepriekš bija teikts.

Ķēniņa dzērienu devējs apliecināja Jāzēpam savu dziļāko pateicību tiklab par iepriecinošo sapņa iztulkošanu, kā arī par daudzajiem mīlestības pakalpojumiem, un, atbildot uz to, Jāzeps viņam izstāstīja par savu netaisno gūstniecību, lūdzot, lai tas nes viņa lietu pie ķēniņa. "Bet piemini mani, kad tev labi klāšies, parādi man žēlastību un atgādini, lūdzu, par mani faraonam, ka es tieku ārā no šī nama. Jo zagšus es esmu atvests no ebreju zemes, un arī te es neesmu neko tādu darījis, ka viņi mani varētu ielikt šinī sprostā." (1. Moz. 40:14,15) Dzērienu devējs redzēja, ka sapnis piepildījās visos sīkumos, bet, kad viņš atkal bija atguvis ķēniņa labvēlību, tas vairs nedomāja par savu agrāko labdari. Vēl divus gadus Jāzeps palika ieslodzījumā. Sirdī radusies cerība pamazām izdzisa, un pie visiem pārbaudījumiem klāt vēl nāca nepateicības rūgtās sāpes.

Bet cietuma durvis gatavojās atvērt dievišķa roka. Kādā naktī Ēģiptes ķēniņš redzēja divus sapņus, kas, acīmredzot, attiecās uz vienu un to pašu notikumu un, šķiet, norādīja uz lielas nelaimes tuvumu. Viņš nespēja tos saprast, tāpēc kļuva visai nemierīgs. Arī valsts pareģi un gudrie nevarēja sniegt nekādus paskaidrojumus. Ķēniņa apmulsums un izmisums pieauga, un bailes pārņēma visu pili. Vispārējais satraukums dzēriena devēja atmiņā atsaucā notikumu ar viņa paša sapni. Pie tam viņš atcerējās arī Jāzēpu un izjuta sirdsapziņas pārmetumus par savu aizmāršību un nepateicību. Viņš tūlīt pastāstīja ķēniņam, ka viņa un maizes cepēja sapni izskaidrojis kāds ebreju jauneklis, un ka šie izskaidrojumi ir piepildījušies.

Faraonam bija pazemojoši atteikties no savas valsts gudrajiem un pareģiem, lai meklētu padomu pie svešinieka un verga; bet tas bija gatavs panest vislielāko negodu, lai tikai nemierīgā sirds atrastu atvieglojumu. Viņš tūlīt sūtīja pēc Jāzēpa. Tas novilkā cietuma drēbes un apcirpās, jo mati pa ieslodzījuma laiku bija pārāk izauguši. Tad viņu veda pie ķēniņa.

"Un faraons sacīja Jāzēpam: "Es redzēju sapni, bet nav neviena, kas to izskaidrotu, un tad es dzirdēju par tevi sakām, ka tev tikai jādzird sapnis, lai to izskaidrotu." Un Jāzeps atbildēja faraonam: "Tas nav manā varā, bet Dievs to faraonam var atklāt." (1. Moz. 41:15,16)

Jāzēpa atbilde liecināja par pazemību un ticību Dievam. Viņš noteikti atraidīja godu, kas liktu domāt, ka viņam pašam būtu kāda augstāka gudrība. "Tas nav manā varā." Vienīgi Dievs spēj izskaidrot šo noslēpumu.

Tad faraons sāka stāstīt savus sapņus. "Es sapņoju, ka stāvu upes krastmalā. Un, lūk, no upes grīvas izkāpa septiņas treknām miesām un skaista izskata govīs un ganījās meldros. Un tad septiņas citas govīs izkāpa pēc tam, un tās bija liesas un ļoti neglīta izskata un kaulainas, un es tādās nebiju redzējis visā Ēģiptes zemē, tik vājas tās bija. Un kaulainās neglītās govīs aprija iepriekšējās treknās govīs. Un tās nonāca viņu iekšās, bet nevarēja manīt, ka tās bija nonākušas viņu iekšās, jo viņu izskats bija tikpat neglīts kā iepriekš. Un es pamodos. Un es atkal redzēju: Lūk, septiņas vārpas pacēlās no viena stiebra, pilnas un skaistas. Un, lūk, septiņas izkaltušas, plānas un austriņa kaltētas vārpas izauga aiz tām. Un plānās vārpas aprija septiņas brangās vārpas. — Es sapņus izstāstīju zīlniekiem, bet nebija, kas man pateiktu, ko tie nozīmē." (1. Moz. 41:17-24)

"Abi faraona sapņi ir viens un tas pats: Dievs ir atklājis, ko Viņš faraonam darīs." Nāks septiņi pārpilnības gadi. Lauki un dārzi dos bagātu ražu, kā nekad agrāk, un pēc šiem gadiem nāks septiņi bada gadi. "(..) un tad aizmirsīs visu pārticību Ēģiptes zemē, jo zemi aprīs bads." Sapņa atkārtojums liecina tiklab par to patiesīgumu, kā arī par tuvo piepildīšanās laiku. "Un tagad lai faraons izrauga uzticamu un gudru vīru, to lai viņš ieceļ pār visu Ēģiptes zemi. Lai faraons tā dara, un lai ieceļ uzraugus pār zemi, kas lai ņem piekto daļu septiņos pārticības gados. [221] Un tie lai sakrāj visu maizes labību šīnīs labajos gados, un lai liek sabērt labību faraona virsuzraudzībā kā pārtiku pilsētās, kur tā tiktu saglabāta. Un šī pārtika būs zemei par krājumu septiņiem bada gadiem, kādi pēc tam nāks Ēģiptes zemē. Tad zeme no bada netiks izpostīta." (1. Moz. 41. nod.)

Dotais izskaidrojums bija tik saprotams un ieteiktā rīcība tik saprātīga un gudra, ka tās pareizību nevarēja apšaubīt. Bet kam varēja uzticēt tāda plāna izpildīšanu? No šīs izvēles bija atkarīga visas nācijas tālākā pastāvēšana. Ķēniņš jutās satraukts. Kādu laiku jautājumu nopietni apsvēra un pārdomāja. No dzēriena devēja valdnieks bija uzzinājis par Jāzepa gudrību un izpratni cietuma lietu kārtošānā, kas liecināja par viņa sevišķajām pārvaldnieka spējām. Dzēriena devējs, kuru tagad mocīja pārmetumi, centās labot savu iepriekšējo nepateicību ar to, ka uz siltāko ieteica savu labdari, un ķēniņa turpmākie novērojumi pierādīja viņa priekšlikuma pareizību. Visā valstī Jāzeps bija vienīgais vīrs, kas bija apdāvināts ar gudrību norādīt uz valstij draudošajām briesmām un nepieciešamo sagatavošanos, un ķēniņš pārliecinājās, ka viņš ir arī piemērotākais paša ieteikto plānu īstenošanai. Bija skaidrs, ka viņu vadā dievišķa vara, bet starp ķēniņa padomniekiem nebija neviena, kas būtu spējīgs vadīt valsts lietas tik kritiskā brīdī. Tas, ka viņš bija ebrejs un vergs, tagad šķita visai mazsvarīgi, ja to salīdzināja ar viņa acīm redzamo gudrību un veselīgo spriedumu. "Vai gan var atrast tādu vīru, kam ir Dieva Gars kā šim?" ķēniņš teica saviem padomdevējiem.

Lēmums tika pieņemts, un Jāzeps izdzirda pārsteidzošu paziņojumu: "Kad nu Dievs tev darījis zināmas visas šīs lietas, tad nav cita uzticamāka un gudrāka vīra par tevi. Tu būsi pārvaldnieks manā namā, un taviem vārdiem visai manai tautai būs pakļauties, tikai pa troņa tiesu es būšu lielāks par tevi." (39., 40. p.) Tad ķēniņš lika ietērpt Jāzepu atbilstoši viņa augstajam amatam. "Un novilka savu gredzenu no savas rokas un deva to Jāzepam rokā, un viņš apvilka tam dārgas drēbes un lika tam zelta ķēdi ap kaklu. Un viņš lika tam braukt savos otrajos ratos, kādi tam bija, un lika saukt viņa priekšā: "Metieties ceļos!" (42., 43. p.)

[222] "Viņš iecēla viņu par kungu savam namam un par valdnieku visai savai mantai, lai tas valda pār viņa lielkungiem pēc sava prāta un māca viņa vecajiem gudrību." (Ps. 105:21,22) No pazemes cietumnieka Jāzeps tika paaugstināts par visas Ēģiptes zemes valdnieku. Tā bija ļoti augsta goda vieta un tomēr saistīta ar grūtībām un briesmām. Nevienš nevar atrasties tādā stāvoklī, lai netiktu apdraudēts. Kā vētra atstāj neskartas vienkāršās puķes ielejā, tajā pašā laikā ar sahnēm izraujot kalnu virsotnēs augošus kokus, tāpat tie, kuri, atrodoties parastos apstākļos, ir spējuši palikt godīgi, var tikt nogāzti bedrē, neizturot pasaulīga goda un panākumu kārdinājumus. Bet Jāzepa raksturs vienlīdz droši panesa kā jaunos likteņa pārbaudījumus, tā labklājību, un faraona pilī tas Dievam uzticējās tāpat, kā cietumnieka kamerā. Viņš vēl arvien bija svešinieks pagānu zemē, šķirts no tuviniekiem, kas pagodināja Dievu, bet stipri ticēja, ka Kunga roka ir vadījusi viņa soļus un, nepārtraukti paļaudamies uz Dievu, uzticīgi pildīja savus amata pienākumus. Caur Jāzepu ķēniņa un augstmaņu uzmanība tika vērsta uz pašieso Dievu un, kaut arī tie stipri turējās pie savas elku kalpošanas, tomēr mācījās pazīt un cienīt šī Jehovas pielūdzēja dzīvē un raksturā atklātos principus.

Kā Jāzeps spēja panākt tādu rakstura stingrību un tādu taisnīgumu un apdomību? — Savā jaunībā viņš vairāk vadījās no pienākuma apziņas nekā no tieksmēm, un jaunieša godīgums, vienkārša uzticēšanās un rakstura cēlums nesa augļus viņa vīra gadu darbos. Skaidrā un vienkāršā dzīvē bija labvēlīga tiklab miesas, kā garīgo spēku attīstībai. Iepazīšanās ar Dievu Viņa darbos un lielo patiesību aplūkošanā, kuras Kungs uzticējās ticības mantiniekiem, bija paaugstinājusi viņa garīgo dabu, darījusi to cēlāku un padziļinājusi un stiprinājusi viņa prātu tā, kā to nespēj nevienas citas studijas. Uzticīgā attieksme pret pienākumu visos apstākļos, sākot no vienkāršiem līdz vispagodinošākajiem, pilnveidoja viņa gara spēkus visaugstākajai lietderībai. Kas dzīvo saskaņā ar Radītāja gribu, tas

manto visgodīgāko un cēlāko raksturu. "Redzi, bijība tā Kunga priekšā, tā ir gudrība, un vairīties no ļauna, tā ir atzišana!" (Īj. 28:28)

Tikai nedaudzi atzīst dzīves sīko lietu iespaidu uz rakstura attīstību. Patiesībā nav mazsvarīgs nekas, ar ko mums iznāk sastapties. [223] Visdažādākie apstākļi, kādos mēs dienu no dienas nonākam, ir paredzēti, lai pārbaudītu uzticību un darītu mūs spējīgus lielākiem uzdevumiem. Vadoties no pareiziem principiem ikdienas dzīvē, mēs kļūstam spējīgi pienākuma prasības vērtēt augstāk nekā izpriecās un savas tieksmes. Tā sagatavotas dvēseles nesvārstās starp labu un ļaunu kā niedres vējā; tās neatkāpjas no pienākuma tāpēc, ka ir radinājušās būt uzticīgas un patiesas.

Taisns un godprātīgs raksturs ir vairāk vērts, nekā Ofīras zelts. Būdami uzticīgi pie mazuma, tādi ļaudis gūst spēku uzticībai lielās lietās. Bez taisna rakstura neviens nevar sasniegt godājamu stāvokli. Tomēr raksturu nevar pārmantot. To nevar nopirkt. Tikumiska skaidrība un augstas gara spējas nav gadijums. Vislabākajām dāvanām nav nekādas vērtības, ja tās netiek attīstītas. Cēla rakstura veidošana ir visa mūža darbs, un to var panākt tikai ar čaklām un neatlaidīgām pūlēm. Dievs dod iespējas; sekmes ir atkarīgas no tā, kā mēs šīs iespējas izlietojam.

JĀZEPS UN VIŅA BRĀĻI

[224]

Līdz ar auglīgo gadu iestāšanos sākās sagatavošanās gaidāmajiem bada gadiem. Visās Ēģiptes zemes svarīgākajās vietās Jāzeps vadībā ierīkoja milzīgas noliktavas un veica tālu ejošus pasākumus labības pārpalikuma saglabāšanai. Tā rīkojās visu septiņu auglīgo gadu laikā, līdz uzkrātās labības daudzumu vairs nespēja pat aprēķināt.

Tad pienāca Jāzeps paredzētie septiņi bada gadi. "Un iesākās septiņi bada gadi, kā Jāzeps bija sacījis, un bads bija visās zemēs, bet Ēģiptes zemē bija maize. Kad arī visā Ēģiptes zemē iestājās trūkums, tad tauta kļiedza faraona priekšā pēc maizes. Bet faraons sacīja visiem ēģiptiešiem: "Ejiet pie Jāzepa, dariet, kā viņš jums teiks." Un bads bija pa visu zemes virsu. Tad Jāzeps atvēra visas noliktavas, un pārdeva ēģiptiešiem, jo bads Ēģiptē pieauga." (1. Moz. 41:54-56)

Bads izplatījās pa visu Kānaānas zemi, un to smagi izjuta arī tajā apgabalā, kur dzīvoja Jēkabs. Dzirdēdami par Ēģiptes ķēniņa bagātajiem krājumiem, Jēkaba desmit dēli devās uz turieni pirkt labību. Ierodoties viņi tika sūtīti pie ķēniņa vietnieka, un kopā ar citiem lūdzējiem tiem vajadzēja satīties ar zemes valdnieku. Un tā tie "klanījās viņa priekšā ar vaigu pie zemes". "Jāzeps pazina savus brāļus, bet tie viņu nepazina." Viņa ebrejiskais vārds pēc ķēniņa pavēles bija pārmainīts, un Ēģiptes pirmajam ministram tagad bija maz līdzības ar to jaunekli, kuru tie kādreiz bija pārdevuši ismaēliešiem. Kad Jāzeps redzēja brāļus klanāties savā priekšā, viņš atcerējās kādreiz redzētos sapņus un atmiņā atdzīvojās pagātnes ainas. Viņa asais skats uzlūkoja šo vīru grupu un ievēroja, ka ar tiem kopā nav Benjamīna. Vai arī tas būtu kritis par upuri šiem nodevīgajiem un briesmīgajiem vīriem? Jāzeps apņēmas uzzināt patiesību. [225] "Jūs esat izlūki, jo jūs esat nākuši izpētīt zemes neapsargātās vietas."

"Nē, kungs, tavi kalpi ir nākuši pirkt labību. Mēs visi esam viena vīra dēli, mēs esam godīgi ļaudis, tavi kalpi nav izlūki." Jāzeps gribēja uzzināt, vai tiem vēl ir tas pats augstprātīgais gars kā toreiz, kad visi dzīvoja kopā, un kāroja iegūt arī kādas tuvākas ziņas par mājām, bet viņš labi saprata, cik mulsinoši var būt šo vīru izteicieni. Viņš vēlreiz atkārtoja savu apsūdzību, un tie atbildēja: "Mēs, tavi kalpi, bijām divpadsmit brāļi, viena tēva dēli Kānaāna zemē; jaunākais šobrīd vēl ir pie mūsu tēva, bet tā viena vairs nav".

Izlikdamies, ka apšaubā viņu stāstītā patiesumu, un vēl arvien tos nosaukdams par izlūkiem, valdnieks paskaidroja, ka grib viņus pārbaudīt, un pieprasīja, lai tie paliek Ēģiptē, līdz viens no viņiem būs aizgājis un atvedis šurp jaunāko brāli. Ja viņi tam nepiekrīt, tad tiks uzskatīti par izlūkiem. Bet Jēkaba dēli tādiem noteikumiem nevarēja piekrist, jo pa to laiku, kamēr šo lietu īstenotu, viņu ģimenes ciestu trūkumu, un kurš gan no tiem viens pats uzņemtos ceļojumu un savus brāļus atstātu cietumā? Kā gan tas šādos apstākļos varētu sastapties ar tēvu? Likās, ka tos vai nu nonāvēs vai pakļaus verdzībai un, ja atvestu Benjamīnu, tad arī tam būtu jādalās viņu liktenī. Tādēļ tie nolēma labāk palikt visi un ciest kopīgi, nekā sagādāt savam tēvam bēdas, zaudējot vienīgo palikušo dēlu. Un tā viņus ieslodzīja cietumā, kur tie palika trīs dienas.

Pa šiem gadiem, kamēr Jāzeps tika šķirts no saviem brāļiem, Jēkaba dēlu raksturs bija ļoti izmainījies. Kādreiz būdami skaudīgi, nesavaldīgi, viltīgi, ļauni un atriebīgi, tie tagad, nelaiemes piemeklēti, parādīja nesavtību, savstarpēju uzticību un nodošanos tēvam un, lai gan būdami jau

vidējos gados, pakļāvās viņa autoritātei.

Trīs dienas Ēģiptes cietumā bija rūgtu sāpju un nožēlas pilnas, jo brāļi atcerējās savus pagātnes grēkus. Ja neatvedīs Benjamīnu, tad, šķiet, tos noteikti uzskatīs par izlūkiem, bet bija maz cerību, ka tēvs piekritis atlaist jaunāko dēlu. Trešajā dienā Jāzeps atkal lika atvest brāļus pie sevis. Viņš neuzdrošinājās tos ilgāk turēt apcietinājumā. Tēvs un ģimenes jau varēja būt lielā trūkumā. [226] "Darīet tā, tad jūs paliksiet dzīvi, arī es bīstos Dievu. Ja jūs esat uzticami ļaudis, tad lai viens no jums brāļiem paliek važās šinī apcietinājumā, bet jūs pārējie ejiet un aizvediet labību, tāpēc, ka bads taču ir jūsu mājās. Atvediet savu jaunāko brāli pie manis, tad jūsu vārdi apstiprināsies, un jūs nemirsit." Brāļi vienojās pieņemt šo priekšlikumu, kaut arī nedeva nekādas cerības, ka tēvs Benjamīnu laidīs viņiem līdzī. Jāzeps ar tiem sarunājās ar tulka palīdzību, un, tā kā tie nedomāja, ka zemes valdnieks viņus saprot, tad savā starpā brīvi runāja viņa klātbūtnē. Tie sevi apsūdzēja par kādreizējo izturēšanos pret Jāzepu. "Patiesi, mums tagad jāizpērk vaina mūsu brāļa dēļ; mēs redzējām viņa dvēseles bēdas, kad viņš lūdās, lai mēs to apžēlotu, bet mēs viņu nepaklausījām; tāpēc tagad pār mums nāk šīs bēdas." Rūbens, kas bija plānojis viņu no bedres atbrīvot, vēl piebilda: "Vai es neteicu jums, sacīdams: "Neapgrēkosimies pie šī zēna", bet jūs neklausījāt. Tagad viņa asinis tiek atprasītas." Kad Jāzeps to dzirdēja, viņš nespēja savaldīties; izgāja ārā un raudāja. Atgriezies viņš pavēlēja saistīt Simeonu un to atkal ievietot cietumā. Brāļu briesmīgajā rīcībā Simeons bija visu iedvesmotājs un galvenais vaininieks, tāpēc arī izvēle krita uz viņu.

Atlaižot brāļus ceļā, Jāzeps deva pavēli apgādāt tos ar labību un katra vīra maisā slepeni ielikt viņu atnesto naudu. Labību tiem iedeva arī lopu vajadzībām ceļojuma laikā. Kad kāds no tiem ceļā atvēra savu maisu, tas bija pārsteigts, atrazdams maku ar visu sudrabu. Kad viņš to pateica brāļiem, tie jutās satraukti un apmulsuši un sacīja viens uz otru: "Ko Dievs mums ir darījis?" Vai to vajadzēja uzlūkot kā labu zīmi no Kunga, vai arī Viņš pieļaus, lai tos sodītu par viņu grēkiem un tie nonāktu vēl lielākā nelaimē? Viņi atzina, ka Dievs viņu grēkus ir redzējis un tagad soda.

Jēkabs ļoti norūpējies gaidīja savus dēlus, un, viņiem atgriežoties, sapulcējās visa nometne, lai dzirdētu, ko tie tēvam stāstīja par visu, kas ar viņiem noticis. Visu sirdīs iezagās satraukums un bailes. Ēģiptes zemes valdnieka izturēšanās, šķiet, liecināja par kaut ko ļaunu, un izbailes pastiprinājās, kad, atverot maisus, katrā atrada viņa īpašnieka naudu. Vecais tēvs savās sāpēs izsaucās: "Jūs man atņemat manus bērnus! [227] Jāzeps vairs nav, Simeona arī nav. Tagad arī Benjamīnu jūs gribat paņemt. Tas viss ir nācis pār mani!" Uz to Rūbens atbildēja: "Manus divus dēlus tu vari likt nonāvēt, ja es viņu tev neatvedīšu atpakaļ; dod viņu manā rokā, es tev viņu atvedīšu atpakaļ." Tomēr šī neapdomīgā valoda nespēja Jēkabu nomierināt. Viņš iebilda: "Manam dēlam nebūs iet ar jums, jo viņa īstais brālis ir miris un viņš ir viens pats atlicis. Ja ceļā, kur jūs dodaties, ar viņu kas notiek, tad jūs manus sirmos matus ar skumjām novestu pazemē."

Sausums turpinājās un, laikam ejot, izbeidzās no Ēģiptes atvestais labības krājums. Jēkaba dēli labi saprata, ka tiem nav nekādas nozīmes vēlreiz doties uz Ēģipti bez Benjamīna. Viņiem bija maz cerību grozīt tēva lēmumu, un tie klusēdami gaidīja notikumu tālāko norisi. Tumšāka un tumšāka kļuva tuvā bada ēna; visās rūpju pilnajās sejās nometnē vecais vīrs lasīja kopējo vajadzību un beidzot teica: "Ejiet, pērciet mums mazliet labības!"

Jūda atbildēja: "Tas vīrs mums stingri piekodināja, teikdams: Jums neredzēt manu vaigu, iekams jūs neatvedīsīt savu brāli. Ja tu esi ar mieru atlaist mūsu brāli līdz ar mums, tad mēs gribam iet un gribam tev pirkt maizes labību. Jo tas vīrs teica: Jums neredzēt manu vaigu, iekams jūsu brālis nav ar jums." (1. Moz. 43. nod.) Redzot, ka tēvs savā lēmumā sāk svārstīties, viņš vēl turpināja: "Atlaid zēnu kopā ar mums, tad mēs celsimies un iesim, lai varam palikt dzīvi un lai mums nebūtu jāmirst, mums, tev un mūsu bērniem." Viņš apsoliņās rūpēties par savu brāli un uzņemties vainu, ja gadījumā Benjamīnu neatvestu atpakaļ pie tēva.

Jēkabs nevarēja vairs ilgāk liegt savu piekrišanu, tādēļ lika dēliem gatavoties ceļam. Viņš arī teica, lai ņem dāvanu valdniekam no tām lietām, kādas vēl varēja dot bada piemeklētā zeme, - "mazliet balzāma un medus, nardi, dārgas zāles, riekstus un mandeles" un divkāršu naudas summu. "Ņemiet arī savu brāli un celieties un ejiet pie tā vīra." Kad dēli bija gatavi sākt šo nedrošo ceļojumu, vecais vīrs piecēlās un rokas pret debesīm pacēlis, lūdza: "Un tas Visuvarenais Dievs lai parāda jums žēlastību tā vīra priekšā, ka viņš atlaiž jums līdzīgi ir to jūsu brāli, ir Benjamīnu. Bet es esmu, kam bērni ir rautin atrauti."

Atkal tie ceļoja uz Ēģipti un nāca Jāzēpa priekšā. Kad viņš ieraudzīja Benjamīnu, savas mātes dēlu, [228] tas jutās dziļi aizkustināts. Tomēr viņš šo nemieru apslēpa, pavēlēja tos aizvest uz savu namu un lika sagatavot kopīgu mielastu. Kad brāļus ievada zemes valdnieka pilī, tie ļoti uztraucās, jo baidījās, ka tos sauks pie tiesas maisos atrastās naudas dēļ. Viņi domāja, ka tā tur tika ielikta ar

nolūku, lai atrastu iemeslu tos padarīt par vergiem. Savās bailēs viņi apspriedās ar nama pārvaldnieku, izklāstīdami tam Ēģiptes apmeklēšanas iemeslus, un, lai apliecinātu savu nevainību, ziņoja arī par maisos atrasto naudu, kuru tie tagad atveduši līdz ar naudu jaunas maizes pirkšanai. Viņi sacīja: "Mēs nezinām, kas naudu ir atlicis mūsu barības maisos," bet uzrunātais vīrs atbildēja: "Miers ar jums! Nebīstieties! Jūsu un jūsu tēvu Dievs ir jums kādu mantu ielicis jūsu barības maisos. Jūsu naudu es esmu dabūjis." Tad brāļi nedaudz nomierinājās, un, kad viņiem pievienojās no cietuma atbrīvotais Simeons, tie juta, ka Dievs tiešām bijis viņiem žēlīgs.

Kad valdnieks atkal atnāca pie tiem, viņi pazemīgi nodeva savas dāvanas un "klanījās viņa priekšā līdz zemei". Vēlreiz Jāzeps atcerējās savu sapni un, kad bija ar viesiem sasveicinājies, jautāja: "Kā jums klājas, un kā klājas jūsu sirmajam tēvam, par kuru jūs stāstījāt? Vai viņš vēl ir dzīvs?" "Tavam kalpam, mūsu tēvam, klājas labi," tie atbildēja, "viņš vēl ir dzīvs," un atkal noietās ceļos un noliecās pie zemes." Tad Jāzeps skats apstājās pie Benjamīna, un viņš sacīja: "Vai tas ir jūsu jaunākais brālis, par kuru stāstījāt? Lai Dievs tev parāda žēlastību, mans dēls!...", jo maigu jūtu pārņemts, viņš vairāk neko nespēja pateikt. "Un, iegājis savā istabā, viņš tur raudāja."

Kad Jāzeps atkal bija atguvis pašsavaldīšanos, tas atgriezās, un viņi visi sēdās pie galda. Pēc kastu likumiem, ēģiptieši nedrīkstēja ēst kopā ar citu tautību ļaudīm. Tādēļ Jēkaba dēliem gan bija kopējs galds, bet zemes valdnieks sava augstā stāvokļa dēļ ēda atsevišķi, un arī ēģiptiešiem bija savs galds. Kad visi bija apsēdušies, brāļi jutās pārsteigti, jo bija nosēdināti precīzi pēc vecuma. "Un viņš deva tiem no sava galda goda daļu, bet Benjamīnam goda daļa bija piecas reizes lielāka par to, ko citi dabūja." Ar tādas labvēlības parādīšanu Benjamīnam viņš gribēja pārliecināties, vai arī pret jaunāko brāli tie izrādīs tādu pašu naidu un skaudību, kā tas kādreiz bija noticis ar viņu. Vēl arvien domādami, ka Jāzeps nesaprot viņu valodu, brāļi [229] savā starpā sarunājās pavisam brīvi, un tā viņam bija izdevība uzzināt to patiesos uzskatus. Tomēr viņš vēlējās tos vēl tālāk pārbaudīt un pirms viņu aizceļošanas jaunākā brāļa maisā lika paslēpt savu sudraba biķeri.

Brāļi priecīgi devās atceļā uz mājām. Simeons un Benjamīns bija ar tiem kopā, ļoti apkrauti ar labību, un visi juta, ka ir izbēguši briesmām, kas, šķiet, bija tik tuvu. Bet tikko viņi izgāja aiz pilsētas vārtiem, kad tos panāca mājas pārvaldnieks, uzrunājot ar pārmetumu pilniem vārdiem: "Kādēļ jūs esat atmaksājuši labu ar ļaunu un paņēmuši manu sudraba kausu? Tas taču ir tas, no kura mans kungs dzer." Bija pieņemts domāt, ka šim kausam ir spēks atklāt jebkuru indīgu vielu, kas tajā atrastos. Tajos laikos šādi kausi bija lielā cieņā, jo it kā nodrošināja pret ļaunprātīgu rīcību.

Uz šo mājas pārvaldnieka apsūdzību ceļinieki atbildēja: "Kāpēc mans kungs runā šādus vārdus? Lai neviens nedomā, ka tavi kalpi darītu tādu lietu. Lūk, to naudu, ko mēs bijām atraduši savu labības maisu virsgalā, mēs atkal atnesām atpakaļ no Kānaāna zemes. Un kā gan mēs varētu zagt no mūsu kunga nama sudrabu vai zeltu? Pie kura no taviem kalpiem to atradīs, tam būs mirt, un mēs būsīm mūsu kungam par kalpiem."

"Lai tad arī notiek tā, kā jūs sakāt; pie kā tas tiks atrasts, tas lai ir man par kalpu, bet jūs būsīt brīvi."

Tūlīt sākās meklēšana. "Un viņi steidzīgi nolaida ikviens savu barības maisu zemē", un mājas uzraugs tos pārbaudīja, iesākdams ar Rūbenu, un tā līdz pat jaunākajam. Kausu atrada Benjamīna maisā.

Brāļi saplēsa savas drēbes par zīmi vislielākajām bēdām un lēnām atgriezās atpakaļ pilsētā. Pēc viņu pašu sprieduma Benjamīnam uz visu mūžu tagad vajadzēja palikt par vergu. Tie sekoja pārvaldniekam uz pili un, tā kā tur vēl atradās arī valdnieks, pakrita viņa priekšā pie zemes. "Kas tā par lietu, ko jūs esat darījuši? Vai jūs nevarējāt iedomāties, ka tāds vīrs kā es to paredzēdams neparedzēšu?" Tā Jāzeps gribēja piespiest viņus atzīties noziegumā. Viņš nemaz nepretendēja uz dievišķu spēku, bet tikai vēlējās, lai tie ticētu, ka var lasīt viņu dzīves noslēpumus.

Jūda atbildēja: "Kā lai mēs runājam uz savu kungu, kā lai mēs izskaidrojamies, kā lai mēs taisnojamies? Dievs tavu kalpu darbu ir atklājis, un mēs tagad esam savam kungam kalpi, kā arī tas, pie kura kauss tika atrasts." [230]

"Lai neviens nedomā, ka es tā darīšu; tikai tas, pie kura atrasts kauss, būs man par kalpu, bet jūs ejiet ar mieru pie sava tēva."

Visdziļāko sāpju pārņemts, Jūda tuvojās valdniekam un izsaucās: "Ak, mans kungs! Kaut tavš kalps drīkstētu runāt tagad kādu vārdu un mans kungs neiekaistu dusmās pret savu kalpu, jo tu taču esi līdzīgs faraonam!"

Tad viņš dziļi aizkuštinošiem vārdiem attēloja tēva ciešanas par Jāzepa zaudēšanu un viņa pretošanos laist Benjamīnu uz Ēģipti, jo tas bija vienīgais dēls, kas bija palicis no Rahēles, kuru Jēkabs tik sirsnīgi mīlēja. "Bet tagad, ja es atgriezīšos pie tava kalpa, sava tēva, un tas zēns nebūs kopā ar mums, jo tēva dvēsele ir sietin piesieta pie tā, tad notiks gan, kad tas redzēs, ka zēna nav, ka viņš nomirs, un tavi kalpi būs tie, kas viņa sirmo galvu ar sāpēm noveduši kapā. Jo tavš kalps ir galvojis par šo zēnu, sava tēva priekšā sacīdams: Ja es neatvedīšu to pie tevis, es visu savu mūžu nesīšu vainu sava tēva priekšā. Tad nu lai tavš kalps paliek zēna vietā tev par kalpu pie tevis, mana kunga. Bet zēns lai dodas ar saviem brāļiem mājup. Jo kā gan es varētu aiziet pie sava tēva, zēnam līdzī neesot? Es nevarētu noskatīties bēdās, kādas uzietu manam tēvam."

Jāzepam pietika. Viņš bija redzējis savu brāļu patiesas atgriešanās augļus. Kad viņš bija noklausījies Jūdas cēlo piedāvājumu, viņš deva pavēli, lai visi iziet, izņemot šos vīrus, un tad, skaļi raudādams, sauca: "Es esmu Jāzeps! Vai mans tēvs vēl dzīvs?"

Brāji palika nekustīgi stāvam, sastinguši no bailēm un pārsteiguma. Ēģiptes valdnieks — viņu brālis, kuru tie bija apskauduši un domājuši nonāvēt, bet beidzot pārdeva verdzībā. Viņi atcerējās visu, ko tam bija ļaunu darījuši. Atcerējās, kā bija nicinājuši viņa sapņus un pūlējušies tos aizkavēt. Un tomēr — paši paveica savu daļu, lai šie sapņi piepildītos, un tagad, kad tie bija pilnīgi viņa varā, Jāzeps bez šaubām atriebsies par visu netaisnību, ko bija cietis.

Redzot apjukumu, viņš laipni teica: "Nāciet tuvāk klāt!" Un kad tie pienāca tuvāk, turpināja: "Es esmu Jāzeps, jūsu brālis, kuru jūs pārdevāt uz Ēģipti. Bet tagad neesiet apbēdināti un nebīstieties, ka jūs mani esat šurp pārdevuši, jo Dievs mani šurp sūtījis, lai jums saglabātu dzīvību." [231] Apzinoties, ka tie jau pietiekoši cietuši par to nežēlību, ko agrāk bija parādījuši, viņš augstsirdīgi mēģināja izkļiedēt visas bailes un atvieglināt viņu pašpārmētumu rūgtumu.

"Jo šis ir otrs bada gads šinī zemē," viņš turpināja, "un vēl būs pieci gadi, kuros nebūs nedz aršanas, nedz sēšanas. Bet Dievs mani jums pa priekšu ir sūtījis, lai jums būtu palikšana virs zemes un jums saglabātu dzīvu lielu izglābto pulku. Tā ne jūs mani šurp esat atsūtījuši, bet Dievs, un Viņš mani ir iecēlis faraonam par tēvu un par kungu visam viņa namam, un par valdnieku pār visu Ēģiptes zemi. Steidzieties atgriezties pie mana tēva un sakiet viņam: To tev liek tavš dēls Jāzeps: Dievs mani ir nolīcis par kungu visai Ēģiptes zemei; nāc pie manis un nevilcinies! Tu dzīvosi Gošenes zemē un būsi man tuvu; ir tu, ir tavi bērni, ir tavi bērnu bērni, ir tavi sīklopi, ir tavi liellopi, ir viss, kas tev pieder. Un es tevi apgādāšu tur ar uzturu, jo vēl būs pieci bada gadi, ka tu nekļūsti nabags, nedz tu, nedz tavš nams, nedz kas tev ir. Jūsu acis redz, un mana brāļa Benjamīna acis redz, ka tā ir mana mute, kas uz jums runā." (1. Moz. 45:6-12) "Un viņš krita Benjamīnam, savam brālim, ap kaklu un raudāja; un Benjamīns raudāja pie viņa krūts. Un viņš skūpstīja visus savus brāļus un to darīdams raudāja. Pēc tam viņa brāļi runāja ar to." (14.,15. p.) Viņi pazemīgi atzina savu grēku un lūdza piedošanu. Tie ilgi bija dzīvojuši bēdās un sirdsapziņas pārmētos un tagad priecājās, ka brālis vēl dzīvs.

Ziņa par notikušo ātri nonāca pie ķēniņa, kas, kārodams parādīt Jāzepam pateicību, uzaicināja zemes valdnieka ģimeni pie sevis un teica: "(..) visas Ēģiptes labumi būs jūsu." Brāļi tika nodrošināti ar bagātīgiem pārtikas krājumiem, ratiem un visu, kas nepieciešams lielās ģimenes pārceļošanai uz Ēģipti, un līdz ar pavadoņiem nosūtīti atpakaļ uz mājām, bet Benjamīns no Jāzepa saņēma dārgākas dāvanas nekā pārējie brāļi. Un tad, baidīdamies, ka ceļā neizceltos ķildas, tiem promisejot, Jāzeps vēl deva norādījumu: "Nebarieties uz ceļa!" (pēc Glika tulk.)

Jēkaba dēli atgriezās pie tēva ar priecīgu vēsti: "Jāzeps vēl ir dzīvs, un tas valda pār visu Ēģiptes zemi!" Sākumā vecais vīrs to vienkārši nevarēja saprast, viņš nespēja ticēt dzirdētajiem vārdiem, bet, kad redzēja garo ratu rindu un apkrautos lopus un, ka [232] Benjamīns bija kopā ar tiem, viņš tika pārliecināts un prieka pārpilnībā izsaucās: "Pietiek! Mans dēls Jāzeps vēl ir dzīvs. Es celšos, lai viņu redzētu, pirms mirstu."

Desmit dēliem vēl bija veicams kāds pazemošanās darbs. Tagad tie tēvam atzinās krāpšanā un tajā šausmas iedvesošajā pasākumā, kas tik ilgu gadu bija sarūgtinājis tēva un viņu pašu dzīvi. Jēkabs nebija domājis, ka tie spēj izdarīt tādu briesmīgu grēku, bet tagad, kad redzēja, ka viss nācis par labu, piedeva viņiem un svētīja savus maldīgos bērnus.

Drīz vien tēvs kopā ar dēliem, viņu ģimenēm, ganāmpulkiem, lieliem un maziem lopiem un ar daudziem pavadoņiem uzsāka ceļojumu uz Ēģipti. Ar priecīgu sirdi tie turpināja savu ceļu, līdz nonāca Bēršebā, kur sentēvs pienesa pateicības upuri Kungam un lūdza pēc pārliecības, ka Kungs nāks tiem līdzī. Kādā nakts atklāsmē viņš saņēma brīnišķu apsolījumu: "Nebīsties noiet uz Ēģipti, jo Es tevi darīšu par lielu tautu. Un Es iešu kopā ar tevi uz Ēģipti, un es tevi arī vezdams atvedīšu atkal

atpakaļ." (3.,4. p.)

Iedrošinājums : "Nebīsties noiet uz Ēģipti, jo Es tevi darīšu par lielu tautu", bija visai nozīmīgs. Abrahāmam tika apsolīti pēcnācēji, kuru būs tik daudz, cik debesis zvaigžņu, bet līdz šim izredzētā tauta vairojās tikai pamazām, un Kānaānas zeme pašreiz nebija izdevīga vieta tādas tautas izaugsmei, par kādu runāja pravietojumi. To apdzīvoja varenas pagānu ciltis, kurām jātiek padzītām ne ātrāk kā "pēc četrām cilvēku paaudzēm". Ja Israēla pēcnācējiem šeit būtu jāpieaug par neskaitāmu ļaužu pulku, tad tiem zemes iedzīvotājus vajadzētu vai nu izdzīt, vai ar tiem sajaukties. Pirmo variantu viņi nevarēja īstenot saskaņā ar Dieva norādījumiem, bet, sajaucoties ar kānaāniešiem tiem draudētu briesmas tikt pavedinātiem uz kalpošanu elkiem. Toties Ēģiptē bija visi nepieciešamie nosacījumi dievišķā padoma īstenošanai. Tiem tika atvērta auglīga ūdeņiem bagāta zeme, sniedzot priekšrocības viņu ātrai pieaugšanai. Nepatika, ko ēģiptieši sajuta pret viņu nodarbošanos — "jo ēģiptiešiem lopu gani ir nicināmi" (1. Moz. 46:34), deva tiem iespēju palikt atšķirtai un noslēgtai tautai, izolējot tos no ēģiptiešu elku kalpošanas ceremonijām.

[233] Nonākot Ēģiptē, viss pulks tūlīt devās uz Gošenes zemi. Uz turieni ķēnišķīgas svītas pavadībā valsts ratos steidzās arī Jāzeps. Viņš aizmirsa apkārt valdošo greznību un savu augsto stāvokli; viņu bija pārņēmušas tikai vienas domas, tikai vienas ilgas dega viņa sirdī. Kad tas ieraudzīja tuvojamies ceļiniekus, viņš vairs nespēja savaldīt savas jūtas, kuras tik ilgus gadus bija nācies apspiest. Viņš izlēca no ratiem un steidzās uz priekšu apsveikt tēvu. "To ieraudzījis, tas krita viņam ap kaklu un ilgi raudāja pie viņa krūts. Tad Israēls Jāzepam sacīja: "Tagad labprāt gribu mirt, jo esmu tevi redzējis un zinu, ka tu vēl esi dzīvs." (1. Moz. 46:29,30)

Jāzeps ņēma piecus no saviem brāļiem, lai tos iepazīstinātu ar faraonu un saņemtu no viņa norādījumus nākamai dzīves vietai. Pateicībā savam pirmajam ministram, valdnieks vēlējās viņus pagodināt, ieceļot valsts dienestā, bet, palikdams uzticīgs Jehovam, Jāzeps gribēja brāļus pasargāt no kārdināšanām, kādām tie būtu padoti pagānu galmā, un ieteica tiem atklāti pateikt savu nodarbošanos, kad ķēniņš par to jautātu. Jēkaba dēli paklausīja šim padomam un parūpējās arī pateikt, ka viņi šeit grib palikt tikai uz kādu laiku un ne pastāvīgi, tādā veidā paturēdami sev tiesības aiziet, kad viņi to vēlēties. Un ķēniņš, kā jau bija apsolījis, tiem par mājvietu norādīja "labāko vietu visā zemē", — Gošenes apgabalu.

Neilgi pēc viņu ierašanās Jāzeps arī savu tēvu atveda pie ķēniņa. Sentēvam bija svešs ķēniņa galms, bet varenās dabas vidū viņš bija saticies ar spēcīgāku Valdnieku, tāpēc tagad apzinātā pārākumā pacēla savas rokas un svētīja faraonu.

Pie savas pirmās sasveicināšanās ar Jāzepu, Jēkabs bija teicis, ka sakarā ar rūpju un skumju perioda laimīgajām beigām viņš ir gatavs mirt. Bet tam tika doti vēl septiņpadsmit gadi Gošenes zemes mierīgajā patvērumā. Šie gadi, pretstatā iepriekšējiem, bija laimes pilni. Viņš varēja skatīt savu dēlu patiesās nožēlas un atgriešanās pierādījumus; redzēja, ka viņa ģimenei bija dotas visas iespējas izveidoties par lielu nāciju, un savā ticībā satvēra apsolījumus, ka tā nākotnē iemantos Kānaānas zemi. Viņu pašu apņēma mīlestības un labvēlības pierādījumi, kāduš varēja sagādāt Ēģiptes pirmais ministrs, un, juzdamies laimīgs sava ilgi zaudētā dēla sabiedrībā, viņš mierīgi nogāja kapā.

Jūtot nāves tuvumu, viņš sūtīja pēc Jāzepa. [234] Vēl arvien cieši turēdamies pie apsolījuma par Kānaānas zemes iemantošanu, viņš teica: "Parādi man žēlastību un mīlestību un neaproc mani Ēģiptes zemē, bet ļauj man gulēt pie maniem tēviem. Aizved mani no Ēģiptes un aproc viņu kapos." Jāzeps apsolījās tā darīt, bet Jēkabs vēl nebija mierā, — tas prasīja svinīgu zvērestu, ka to guldīs pie viņa tēviem Makpelas alā.

Turpat vēl vajadzēja nokārtot kādu citu svarīgu lietu. Jāzepa dēlus bija nepieciešams likumīgi ievest Israēla dēlu skaitā. Nākdams pie tēva uz pēdējām pārrunām, Jāzeps ņēma līdzī ar Manasi un Ēfraimu. No mātes pušes šie jaunekļi bija saistīti ar ēģiptiešu priesteru augstāko šķiru un, ja tie vēlētos palikt kopā ar šo tautu, tad tēva stāvoklis tiem pavēra iespēju tikt pie bagātības un goda. Jāzeps tomēr vēlējās, lai tie savienotos ar viņa tautu. Viņš ticēja derības apsolījumam un gribēja, lai viņa dēli atteiktos no tā goda, ko piedāvāja Ēģiptes galms, par labu kādai vietai nicināto ganu cilti, kurai bija uzticēti Dieva noslēpumainie apsolījumi.

Jēkabs teica: "Tad nu tavi divi dēli, kas tev ir dzimuši Ēģiptes zemē, pirms es atnācu uz Ēģipti, Ēfraims un Manase, būs manējie, līdzī Rūbenam un Simeonam." Tiem vajadzēja tikt uzņemtiem viņa bērnu kārtā un kļūt par atsevišķu cilšu galvām. Tādā veidā vienai no Rūbena nevērtētajām pirmdzimtības priekšrocībām, — divkāršai daļai Israēlā, tagad vajadzēja attiekties uz Jāzepu.

Jēkaba acis vecumā bija kļuvušas tumšas, un viņš sākumā nebija ievērojis jauno cilvēku ierašanos,

bet nojautis viņu stāvu apveidus, jautāja: "Kas tie tādi?" Kad viņam to pateica, tas turpināja: "Pieved tos man tuvāk, ka es tos svētīju." Kad tie pienāca klāt, viņš tos apskāva un skūpstīja un švinīgi lika savas rokas uz viņu galvām, lai tos svētītu. Tad viņš lūdza: "Tas Dievs, kura priekšā staigāja Abrahāms un Īzāks, mani tēvi, kas man ir bijis mans gans no sākuma līdz šai dienai, tas eņģelis, kas mani atpestījis no visa ļauna, tas lai svētī šos bērnus." Te vairs nebija nekādas paļaušanās uz sevi un cilvēciskajiem spēkiem vai viltību. Dievs ir bijis viņa uzturētājs un balsts. Viņš nesūdzējās par jaunajām dienām pagātnē. Tā laika pārbaudījumus un bēdas tas vairs neuzskatīja par lietām, kas būtu nostājušās tam pretī. Atmiņā atausa vienīgi Dieva žēlastība un Viņa mīlestības pierādījums, kas bija ar viņu visā ceļinieka dzīvē. [235]

Beidzis svētīšanu, Jēkabs savam dēlam izteica iedrošinošus vārdus — šo ticības apliecību atstādams nākamajām paaudzēm cauri visiem garajiem un drūmajiem verdzības laikiem. "Redzi, es mirstu, bet Dievs būs ar jums un vedīs jūs atpakaļ jūsu zemē."

Tad pie viņa nāves gultas tika saaicināti kopā visi dēli. Un Jēkabs sauca savus dēlus un sacīja: "Sapulcējieties un uzklausieties, Jēkaba dēli! Uzklusiet Israēlu, savu tēvu! Es jums gribu darīt zināmu, kas jūs gaida nākamajās dienās." Viņš bieži un ar bažām bija domājis par ģimenes nākotni un centies iztēloties dažādo cilšu likteni. Tagad, kad dēli no viņa gaidīja pēdējo svētību, pār sentēvu nāca Dieva Gars, un viņš pravietiskā skatījumā redzēja savu pēcnācēju nākotni. Viens pēc otra tika minēti dēlu vārdi, aprakstīts katra raksturs un īsumā pasludināta katras cilts nākotne.

"Rūben, mans pirmdzimtais, tu esi mans spēks, mana vīra stipruma pirmais, izlase cildenumā un izcils varā."

Tā tēvs attēloja stāvokli, kādu Rūbenam vajadzēja ieņemt kā pirmdzimtajam, bet viņa smagais grēks Edarā darīja to necienīgu saņemt pirmdzimtības tiesības un svētības, tāpēc Jēkabs turpināja: "Verdošs kā ūdens, tu nebūsi pārāks."

Priesterība tika piešķirta Levijam, valstības un Mesijas apsolījums Jūdām un divkārša mantojuma daļa Jāzepam. Rūbena cilts Israēlā nekad nepacēlās pārākā stāvoklī, tā skaitliski nebija tik liela kā Jūdas, Jāzēpa vai Dana cilts un bija viena no pirmajām, kuru aizveda verdzībā.

Pēc Rūbena vecuma ziņā seko Simeons un Levījs. Tie kopīgi bija piedalījušies briesmu darbā pret sihemiešiem un bija visvainīgākie Jāzēpa pārdošanā. Attiecībā uz šiem diviem dēliem tika dots paskaidrojums: "Es tos izdalīšu pa Jēkabu un izkaisīšu pa Israēlu."

Skaitot Israēla tautu pie ieiešanas Kānaānā, Simeona cilts izrādījās vismazākā. Savā pēdējā svētībā Mozus Simeonu nemaz nepieminēja. Apmetoties Kānaānā, šī cilts saņēma tikai nelielu daļu no Jūdas mantojuma, un ģimenes, kuras vēlāk kļuva ievērojamas, nodibināja dažādas kolonijas, apmetoties ārpus svētās zemes robežām. Arī Levija pēcnācēji nesaņēma nekādu mantojumu, izņemot četrdesmit astoņas dažādās zemes daļās izkaisītas pilsētas. Tomēr šī cilts parādīja uzticību Jehovam, kad citas ciltis atkrita, un tādēļ tiem tika nodrošināta kalpošana svētajā vietā, kā rezultātā lāsts pārvērtās svētībā.

Vislielākās pirmdzimtības svētības pārgāja uz Jūdu. Šī vārda nozīme - "slava, teikšana" — atklājas cilts pravietiskajā stāstā.

[236] "Jūda, tu tas esi — tevi teiks tavi brāļi, tava roka būs uz kakla taviem ienaidniekiem, tavā priekšā klanīsies tava tēva bērni. Jūda ir jauns lauva, no laupījuma tu esi pacēlies, mans dēls; viņš nometies guļ; kā lauva un kā lauvas māte, kas viņu traucēs? Scepteris nezudīs no Jūdas, ne valdības zizlis no viņa kājām, kamēr Miers nāks, un Viņam paklausīs tautas." (Pēc Glikas tulk.)

Lauva, meža ķēniņš, ir piemērots ainojums šai ciltij, no kuras nāca Dāvids un Dāvida Dēls, patiesais "Lauva no Jūda cilts", kuram beidzot pakļausies visas varas, un visas tautas dos Viņam godu.

Lielākajai savu bērnu daļai Jēkabs pasludināja laimīgu nākotni. Beidzot pienāca Jāzēpa kārta, un tēva sirdī kūsāja jūtu pārbagātība, izlūdzoties svētību pār Jāzēpa galvu, "kas tika atšķirts starp brāļiem".

"Augļu koks ir Jāzeps, augļu koks pie avota, kura zari stiepjas mūrim pāri. Strēlnieki cēla nemieru. Viņi raidīja uz viņu bultas, karoja ar viņu, tomēr viņa loks nelūza, un vingras palika viņa rokas. To darīja Jēkaba stiprums, viņa gans — Israēla klints. No tavu tēvu Dieva nāk tev palīdzība, no Visuvarenā, kas tevi ir svētījis ar debesu svētībām no augšienes un svētībām no zemes dziļumiem, ar svētībām, kas nāk no mātes krūtīm un no mātes klēpja. [237] Tava tēva svētības, kas ir pārākas par seno kalnu svētībām un pakalnu godību, tās lai ir pār Jāzēpa galvu un pār izraudzītā galvu starp

brāļiem.”

Jēkabs savā dzīvē bija dziļu un kvēlu jūtu cilvēks; viņa mīlestība uz dēliem saglabājās stipra un maiga, un mirstot izteiktajā liecībā nebija partejiskuma vai dusmu izpausmju. Viņš tiem visu bija piedēvis un tos visus mīlēja. Viņa tēvišķā pieķeršanās būtu izpaudusies tikai pamudinājuma un iedrošinājuma vārdos, bet pār viņu nāca Dieva spēks, un praviešu Gara iespaidā viņš bija spiests teikt patiesību, lai cik sāpīga tā arī nebūtu.

Izteicis savas pēdējās svētības, Jēkabs atkārtoja pavēli par savu apbedīšanas vietu: “Es tagad piepulcēšos savai tautai. Aprociēt mani pie maniem tēviem tanī alā (..), kas atrodas Makpelas tīrumā. (..) Tur viņi aprakuši Ābrahāmu un Sāru, tur viņi aprakuši arī Īzaku un Rebeku, tā sievu, un tur es esmu apracis Leu.” Tā ar savas dzīves pēdējo novēlējumu viņš apliecināja ticību Dieva apsolījumiem.

Jēkaba beidzamie dzīves gadi bija kā mierīgs vakars pēc darba un rūpju pilnas dienas. Laika gaitā pār viņa ceļu bija savilkušies tumši mākoņi, tomēr saule norietēja pie skaidrām debesīm, padarot gaišu viņa pēdējo atvadīšanās stundu. Svētie Raksti saka: “(..) un vakarā būs vēl gaisma.” (Cak. 14:7) “Glabā skaidru sirdi un dzenies pēc taisnības, jo miera cilvēkam beidzot labi klāsies.” (Ps. 37:37)

Jēkabs bija izdarījis noziegumu un smagi cietis. Sākot no dienas, kad lielais grēks lika bēgt projām no tēva telts, viņam par daļu tika piešķirti daudzi pūļu, rūpju un ciešanu pilni gadi. Viņš bija svešinieks, bez dzimtenes, šķirts no mātes, kuru nekad vairs neredzēja; septiņus gadus strādāja par mīļoto sievieti, bet tika piekrāpts, un pilnus divdesmit gadus pavadīja skopa un mantkāriņa radnieka kalpībā. Viņš redzēja, kā vairojas bagātība un kā uzaug dēli, bet dzīvoja bez prieka šajā ķildīgajā un sašķeltajā ģimenē; bija dziļi apbēdināts savas meitas apkaunojuma un tās brāļu atriebības dēļ; skuma par Rahēles nāvi, par nedabīgo Rūbena pārkāpumu un Jūdās grēku; [238] un tad vēl briesmīgā krāpšana un ļaunums, kas notika ar Jāzepu, — lūk, cik gara un tumša izrādījās šo bēdīgo notikumu uzskaitē, kas slīdēja gar viņa acīm. Atkal un atkal tam nācās pļaut kādreizējā pārkāpuma augļus. Arvien no jauna viņš redzēja, ka dēlos atkārtojas tie grēki, kuros viņš pats bija vainīgs. Bet, lai cik rūgta bija šī skola, tā savu uzdevumu izpildīja. Lai cik sāpīga bija pārmācība, tā tomēr atnesa “taisnības miera augļus”. (Ebr. 12:11)

Inspirācija godīgi norāda uz lielo cilvēku kļūdām, uz to cilvēku nepilnībām, kuru dzīvē sevišķā mērā atklājās Dieva labvēlība; tiešām, viņu vainas tiek attēlotas pat sīkāk nekā to labās īpašības. Šis apstākļi daudziem liek brīnīties un neticīgajiem ir devis iemeslu zoties par Bībeli. Bet tā ir viena no iespaidīgākajām liecībām par Svēto Rakstu patiesīgumu, ka tie neizskaistina lietas būtību un nenomaskē grēka galvenās iezīmes. Cilvēku prāti ir tik aizspriedumaini, ka to vēsturiskie tēlojumi nespēj iztikt bez partejiskuma. Ja Bībeli būtu sarakstījušas personas, kuras nevada Dieva Gars, tad šo godājamo vīru raksturi katrā ziņā būtu attēloti daudz labvēlīgākā gaismā. Bet mums, lūk, par viņu piedzīvojumiem ir pieejami patiesi ziņojumi.

Cilvēki, kuriem Dievs ir parādījis žēlastību un uzticējis lielu atbildību, dažkārt, kārdināšanu pārspēti, ir grēkojuši, līdzīgi mums, kas šodien cīnāmies, svārstāmies un bieži maldāmies. Viņu dzīve mūsu priekšā atvērta ar visām kļūdām un aplamībām tiklab mūsu iedrošināšanai, kā arī brīdināšanai. Ja tie būtu attēloti kā nekļūdīgi, tad mēs ar savu grēcīgo dabu cilvēcisko vājību un neveiksmju dēļ nonāktu izmisumā. Bet redzot, ka citi tāpat ir cīnījušies drosmi atņemošos apstākļos, kādos bieži nokļūstam mēs, redzot, ka tie ir krituši kārdināšanās, līdzīgi mums, un tomēr atkal saņēmušies un Dieva žēlastībā panākuši uzvaru, mēs savā cīņā pēc taisnības tiekam no jauna iedrošināti un paskūbināti. Kaut arī dažkārt stipri aizkavēti, tie atkal ir atraduši drošu pamatu savām kājām un saņēmuši Dieva svētības, — un līdzīgi Kristus spēkā par uzvarētājiem varam kļūt arī mēs. Viņu dzīves stāsts mums var noderēt par brīdinājumu. Tas rāda, ka Dievs nekādā gadījumā neattaisnos grēku. Viņš to uzrāda saviem vislabākajiem cilvēkiem un izturas pret viņiem tikpat stingri, kā pret tiem, kam uzticēts mazāk gaismas un mazāk atbildības.

Pēc Jēkaba apbedīšanas Jāzeps brāļu sirdi atkal mocīja [239] bailes. Neskatoties uz lielo laipnību, ar kādu viņš tiem nāca pretī dažādās dzīves situācijās, savas vainas apziņa tos darīja nemierīgus un aizdomu pilnus. Varbūt viņš tikai atlika savu atriebību aiz uzmanības pret tēvu, bet tagad pār tiem nāks sods. Viņi neuzdrošinājās paši pie tā rādīties, bet sūtīja ziņu: “Tā tavs tēvs to ir pavēlējis, pirms nāves sacīdams, sakiet tā Jāzepam: “Piedod, lūdzams, savu brāļu pārkāpumus un viņu grēkus, jo tie tev darījuši ļaunu! Tādēļ tagad piedod mūsu pārkāpumus tava tēva Dieva kalpiem!” Šī vēsts Jāzepu aizkustināja līdz asarām un, tā iedrošināti, viņa brāļi paši nāca un nometās viņa priekšā zemē, sacīdami: “Redzi, mēs tev gribam būt kalpi.” Jāzeps mīlestība uz brāļiem bija dziļa un nesavtīga, un viņam kļuva skumji, redzot, ka tie varēja domāt, it kā viņš tiem gribētu atriebties. “Nebīstieties, ” viņš sacīja, “vai tad es esmu Dieva vietā? Jūs gan bijāt iecerējuši man ļaunu darīt, bet Dievs to ir par labu vērsis, lai panāktu, kas šodien redzams: daudzus ļaudis saglabāt dzīvus. Nebīstieties, es gādāšu

par jums un jūsu bērniem.”

Jāzēpa dzīve sniedz zināmu priekšstatu par Jēzus dzīvi. Skaudība Jāzēpa brāļus dzina pārdot viņu par vergu, jo tā tie cerēja panākt, lai viņš neklūtu lielāks par tiem. Un kad viņš bija aizvests uz Ēģipti, tie sev glaimoja, ka vairs nav jāraizējas par viņa sapņiem, ka tagad ir novērstas visas to piepildīšanās iespējas. Bet Dievs viņu rīcību izlietoja tieši to notikumu labā, kurus tie bija centušies aizkavēt. Tāpat jūdu priesteri un vecāji bija greizsirdīgi uz Kristu un baidījās, ka Viņš ļaužu uzmanību pievērsīs sev un tiem vairs nebūs agrākās ievēribas. Tie Jēzu nonāvēja, lai aizkavētu Viņam kļūt par ķēniņu, bet panāca tieši to, no kā bija baidījušies.

Ar verdzību Ēģiptē Jāzēps kļuva par savas ģimenes glābēju, tomēr šis apstāklis nemazināja viņa brāļu grēku. Tāpat arī Kristus krustā sišana darīja Viņu par cilvēces Pestītāju un visas pasaules Valdnieku, bet Viņa slepkavu noziegums bija tikpat briesmīgs, kā tad, ja dievišķās Aizgādības roka nebūtu šos notikumus izvērtusi sev par godu un cilvēkiem par svētību.

Kā Jāzēpu brāļi pārdeva pagāniem, tā Kristu viens māceklis pārdeva Viņa nāvīgākajiem ienaidniekiem. [240] Jāzēpu viņa tikumu dēļ nepatīsi apsūdzēja un iemeta cietumā; tāpat Kristus tika nicināts un atmests, jo Viņa taisnā, pašizliedzīgā dzīve pati par sevi jau norāja grēku, un, lai gan Viņš neko ļaunu nebija darījis, tomēr uz viltus liecību pamata tika notiesāts. Un Jāzēpa pacietība un lēnprātība, ciešot netaisnību un apspiešanu, viņa labprātīgā gatavība piedot un cēlā labvēlība pret nežēlīgajiem brāļiem ir zināms Kristus attēls, jo arī Viņš nekurnēdams pacieta bezdievīgo cilvēku ļaunumu un izsmieklu un piedeva ne tikai saviem slepkavām, bet arī visiem tiem, kas ir nākuši pie Viņa, atzīstot grēkus un meklējot piedošanu.

Pēc tēva nāves Jāzēps dzīvoja vēl piecdesmit četrus gadus. Viņš redzēja Ēfraima bērnus līdz trešajai paaudzei. Arī Mahīra, Manases dēla bērni “piedzima Jāzēpa klēpī”. Viņš vēroja savas tautas uzplaukumu, ka tiem viss labi padevās; un visus šos gadus nešaubīgi ticēja, ka dievišķā roka ievēdīs Israēlu Apsolītajā zemē.

Jūtot, ka šīs zemes dzīve tuvojas beigām, viņš aicināja pie sevis visus tuviniekus. Lai cik godināts Jāzēps bija faraona zemē, tomēr Ēģipte viņam bija tikai trimda; un ar pēdējo darbu tas apliecināja, ka viņa liktenis saistīts ar Israēlu. Viņa pēdējie vārdi bija: “Es miršu, bet Dievs raudzīdamies raudzīsies uz jums un izvedīs jūs no šīs zemes uz to zemi, kuru Viņš ar zvērestu ir apsoliis Abrahāmam, Īzākam un Jēkabam.” Tādēļ viņš no Israēla bērniem pieprasīja svinīgu zvērestu, lai tie viņa kaulus ņemtu līdz uz Kānaānas zemi.

“Un Jāzēps nomira simts desmit gadus vecs, un to iebalzamēja un ielika Ēģiptes šķirstā.”

Atgādinādam Jāzēpa pēdējos vārdus, šis šķirsts nākamo grūto gadsimtu laikā Israēlam liecināja, ka tie Ēģiptē atrodas tikai kā piemānotāji, un lika cerībā raudzīties uz Apsolīto zemi, jo viņu atbrīvošanas laikam noteikti jānāk.

4. IZREDZĒTĀ TAUTA

MOZUS

[241]

Lai bada laikā sev sagādātu pārtiku, ēģiptieši valdībai bija pārdevuši lopus un zemi, līdz beidzot kļuva par pastāvīgiem dzimtļaudīm. Jāzēps gudri rūpējās par viņu atbrīvošanos; viņš ļāva tiem kļūt par ķēniņa nomniekiem, saņemot zemi no ķēniņa un ik gadus maksājot vienu piekto daļu no sava darba ienākumiem.

Bet Jēkaba bērniem nevajadzēja pildīt šos nosacījumus. Ņemot vērā pakalpojumu, kādu Jāzēps bija darījis Ēģiptes tautai, tiem par dzīves vietu tika piešķirta ne tikai daļa zemes, bet tie arī bija atbrīvoti no visiem nodokļiem un pa visu bada laiku tika bagātīgi apgādāti ar pārtiku. Ķēniņš atklāti atzina, ka, pateicoties Dieva žēlastības pilnai starpniecībai, Ēģiptē bija pārpilnība, kamēr citas tautas mira badā. Viņš arī redzēja, ka Jāzēpa pārvaldīšanas laikā zeme bija kļuvusi jūtami bagātāka, tādēļ Jāzēpa ģimene tagad baudīja ķēniņīgu labvēlību.

Laika gaitā aizgāja kapā gan lielais vīrs, kuram Ēģipte bija tik daudz pateicības parādā, gan paaudze, kas bija baudījusi viņa darba svētības. “Ēģiptē cēlās jauns valdnieks, kas par Jāzēpu neko nezināja.” (2. Moz. 1:1-10) Ne tāpēc, ka viņam nebūtu zināmi Jāzēpa nopelni tautas labā, bet viņš tos vienkārši nēgribēja atzīt un pēc iespējas ātrāk centās nodot aizmirstībai. Tādēļ “viņš sacīja saviem tautiešiem: “Sī tauta, Israēla bērni, kļūst lielāka un varenāka par mums. Tāpēc rīkosimies ar tiem gudri, ka tie

par daudz nesavairojas un, ja mums gadītos karš, neapvienotos ar mūsu ienaidniekiem un nekarotu pret mums un neatstātu šo zemi.”

Israēliešu skaits bija ļoti liels; tie “augļojās un radās pa pulkiem, un vairojās; un tapa ļoti vareni, tā ka no viņiem bija pilna zeme”. Jāzēpa bagātīgajā aizgādībā un valdošā ķēniņa labvēlības sargāti, tie ātri bija izplatījušies pa visu zemi. Turklāt viņi sevi uzskatīja par īpašu tautu, un tiem nebija nekā kopēja ar ēģiptiešu ieradumiem un reliģiju, [242] tāpēc viņu pieaugošais skaits ķēniņam, tāpat kā tautai, pamodināja bailes, ka kara gadījumā tie varētu pāriet ēģiptiešu ienaidnieku pusē. Bet valstiskā gudrība liedza tos izdzīt no zemes. Daudzi no tiem bija spējīgi un saprātīgi strādnieki, kas ļoti vairoja valsts bagātību; ķēniņš tos izmantoja grezno piļu un tempļu būvē. Tāpēc viņš tos pieskaitīja ēģiptiešiem, kuri sevi un savus īpašumus bija pārdevuši valstij. Drīz pār tiem iecēla uzraugus, ar ko verdzība jau kļuva pilnīga. “Tā ēģiptieši kalpināja Israēla bērnus, tos nežēlīgi spaidīdami. Tie darīja viņu dzīvi sūru ar grūtiem darbiem pie māliem un ķieģeļiem un visādiem darbiem tīrumos, kā arī ar visādiem citiem darbiem viņus nežēlīgi spaidīdami.” “Bet jo vairāk tos apspieda, jo vairāk tie vairojās un izplatījās tā, ka viņiem palika bail no Israēla bērniem.”

Ķēniņš un viņa padomdevēji bija cerējuši israēliešus apspiest smagos darbos un tā samazināt viņu skaitu un salauzt neatkarības garu. Kad šis nodoms nepiepildījās, tie ķērās pie vēl briesmīgākiem līdzekļiem. Sievietēm, kuru nodarbošanās bija sajstīta ar palīdzību dzemdībās, tika pavēlēts ebreju vīriešu kārtas bērnus nonāvēt jau pie dzimšanas. Šis lietas ierosinātājs bija sātans. Viņš zināja, ka no israēliešiem celsies atsvabinātājs, un, skubinot ķēniņu iznīcināt visus bērnus, cerēja aizkavēt Dieva nodomu. Bet sievietes bijās Dievu un tādu pavēli neuzdrošinājās izpildīt. Kungs viņu rīcību atzina par pareizu un tās svētīja, bet ķēniņš, sarūgtināts ka viņa nodoms nav izdevies, izsludināja vēl bargāku likumu. Uzmeklēt un nonāvēt šos bezpalīdzīgos upurus tagad tika aicināta visa tauta. “Tad faraons pavēlēja visai savai tautai: “Visus zēnus, kas piedzimst, iemetiet upē, bet meitenes lai paliek dzīvas.”

Šis likums visstingrāk tika ievērots tad, kad arī Amramam un Johabedai, dievbijīgiem israēliešiem no Levija cilts, piedzima dēls. Puisītis bija “jauks bērns” un, tā kā viņa vecāki ticēja, ka Israēla atsvabināšanas laiks ir tuvu, kad Dievs liks celties kādam tautas atbrīvotājam, tie nolēma savu bērniņu neupurēt. Ticība Dievam stiprināja viņu sirdi, un “tie nebijās no valdnieka pavēlēm”. (Ebr. 11:23)

[243] Trīs mēnešus mātei izdevās bērniņu noslēpt. Redzēdama, ka ilgāk vairs nespēs to droši pasargāt, tā pagatavoja no niedrēm mazu šķirstiņu, ar māliem un piķi padarot to ūdens necaurīdīgu, un, ielikusi tur bērnu, novietoja upes niedrājā. Lai neapdraudētu savu un sava bērna dzīvību, viņa pati neuzdrošinājās pie tā palikt, bet mazuļa māsa Mirjama, šķietami vienaldzīgi uzturoties tā tuvumā, norūpējusies vēroja, kas notiks ar viņas brālīti. Mātes nopietnās lūgšanas šo bērnu bija novēlējušas Dieva aizgādībai, un neredzami eņģeļi apsargāja viņa pazemīgo dusas vietu. Eņģeļi uz šejieni atveda faraona meitu. Mazais grozs pamodināja viņas ziņkāribu, un, ieraugot tajā skaisto bērnu, tā tūlīt izprata visu notiekošo. Mazuļa asaras jaunajā sievietē izraisīja žēlsirdību, un tā sāka iejusties nepazīstamās mātes stāvoklī, kas bija ķērusies pie šādiem līdzekļiem, lai tikai saglabātu sava mīļotā bērna dzīvību. Viņa nolēma mazuli izglābt un pieņemt kā savu bērnu.

Mirjama visu slepeni novēroja un, redzot, ka bērnu tik laipni aplūko, tā uzdrošinājās tuvoties, līdz beidzot sacīja: “Vai man iet un ataicināt tev kādu zīdītāju no ebrejietēm, kas tev bērnu var zīdīt?” Un atļauja tika dota.

Māsa ar priecīgo vēsti aizsteidzās pie mātes un kopā ar to nekavējoties atgriezās pie faraona meitas. “Nem šo bērniņu un zīdi to manā vietā. Es tev par to maksāšu,” teica valdnieka meita.

Dievs bija uzklausījis mātes lūgšanas, ticība tika atalgota. Ar dziļu pateicību tā stājās pie sava tagad jau drošā un laimes pilnā uzdevuma pildīšanas. Viņa uzticīgi izlietoja iespēju audzināt bērnu Dievam. Tā pašāvīgi ticēja, ka mazulis ir saglabāts kādam lielam uzdevumam, un labi saprata, ka tas drīz būs jānodod viņa ķēniņīgajai mātei, kur to apņems iespaidi, kas tieksies vest prom no Kunga. Tas viss viņu pamudināja būt vēl uzticīgākai un rūpīgākai šī zēna audzināšanā, nekā pie pārējiem bērniem. Viņa centās piepildīt tā prātu ar bijību pret Dievu un mīlestību uz patiesību un taisnību [244] un lūdza, lai tas tiktu pasargāts no katra samaitājoša iespada. Viņa tam rādīja elku kalpošanas neļēdzību un grēcīgumu un jau agri mācīja locīt ceļus dzīvā Dieva priekšā un pielūgt To, kas vienīgais spēj uzklausīt un palīdzēt jebkuros apstākļos.

Viņa zēnu paturēja pie sevis, cik ilgi vien varēja, līdz beidzot bija spiesta atdot, kad tas bija sasniedzis divpadsmit gadu vecumu. No vienkāršās būdiņas tas tagad nonāca ķēniņa pilī pie faraona meitas un kļuva par “viņas dēlu”. Tomēr arī šeit viņš nezaudēja bērnībā gūtos iespaidus. Viņš nespēja

aizmirst no mātes saņemtās mācības. Tās viņu pasargāja no lepības, neticības un netikumības, kas valdīja spožajā galma greznībā.

Cik tālu ejošus rezultātus deva šīs ebreju sievietes iespaids, kas taču bija tikai trimdiniece un verdzene! Visa Mozus turpmākā dzīve, lielais uzdevums, kuru viņš pildīja kā Israēla vadonis, liecina, cik svarīgs ir kristīgas mātes pienākums. Nav neviena cita darba, ar ko to varētu salīdzināt. Ļoti lielā mērā bērna turpmāko likteni māte tur pati savās rokās. Viņai jādarbojas pie prāta un rakstura attīstības, un tās pūlēm ir nozīme ne tikai šim laikam, bet arī mūžībai. Viņa sēj sēklu, kas uzdīgs un nesīs augļus vai nu uz labu, vai uz ļaunu. Viņai nav jāuzglezno skaists attēls uz audekla, ne arī jāizcērt marmorā, bet tai pēc dievišķās līdzības jāveido cilvēka dvēsele. It īpaši dzīves pirmajos gados uz māti gulstas liela atbildība par bērna rakstura attīstību. Iespaidi, ko bērns uzņem šajā laikā, paliek uz visu mūžu. Lai bērni varētu uzaugt par kristiešiem, vecākiem to audzināšana un izglītība jāvada jau tad, kad tie vēl ir pavisam mazi. Tie nodoti mūsu aizgādībai, ne lai kļūtu par laicīgas valsts troņmantiniekiem, bet lai valdītu kā Dieva ķēniņi visos mūžības laikmetos.

Lai katra māte saprot, cik dārgi ir tai atvēlētie acumirkļi, jo viņas darbs tiks pārbaudīts lielajā norēķinu dienā. Tad izrādīsies, ka daudzu vīru un sievu pārkāpumi radušies to cilvēku nezināšanas un nolaidības rezultātā, kuru pienākums bija vadīt savu bērnu kājas uz pareiza ceļa. Tad atklāsies, ka daudziem, kas pasauli apveltījuši ar ģeniālu gaismu, patiesību un svētumu, par saviem panākumiem un iespaidu jāpateicas tiem pamatlikumiem, kurus bērnībā ieaudzinājusi lūdzoša kristīga māte. [245]

Faraona galmā Mozus saņēma augstāko pilsonisko un militāro izglītību. Monarhs bija nolēmis savu adoptēto mazdēlu darīt par troņmantinieku un tāpēc jaunekli audzināja, lai tas varētu ieņemt šo godājamo vietu. "Mozu mācīja visās ēģiptiešu gudrībās, viņš bija varens vārdos un darbos". (Ap. d. 7:22) Kā spējīgs militārs vadītājs viņš kļuva par Ēģiptes karapulku mīluli; un vispār uz viņu raudzījās kā uz ievērojama rakstura cilvēku. Sātans savos nodomos bija sakauts. Tieši tā pavēle, kas ebreju bērnus notiesāja uz nāvi, pēc Dieva aizgādības noveda pie nākamā Viņa tautas vadoņa izglītošanas un audzināšanas.

Enģeļi pamācīja Israēla vecākus, ka viņu atbrīvošanas laiks ir tuvu un Mozus ir tas vīrs, kuru Dievs izlietos šī uzdevuma īstenošanā. Tāpat enģeļi pamācīja arī Mozu, ka Jehova viņu izredzējis savas tautas jūga salaušanai. Domādams, ka brīvība iegūstama ar ieročiem, viņš gaidīja, kad ebreju pulki būs jāved cīņā pret ēģiptiešiem, un, to vērā ņemot, savaldīja savas jūtas, lai pieķersanās audzumātei un faraonam nekavētu izpildīt Dieva prātu.

Pēc ēģiptiešu likumiem visiem, kam bija jāieņem faraona tronis, vajadzēja kļūt par priesteru kastas locekļiem, tāpēc Mozum kā iespējamam mantiniekam bija jāiepazīstas ar nācijas reliģiskajiem noslēpumiem. Lai gan viņš bija dedzīgs un nenogurstošs skolnieks, to tomēr neizdevās piespiest pielūgt elkus. Viņam piedraudēja ar troņa atņemšanu un brīdināja, ka arī valdnieka meita to atstums, ja viņš vēl ilgāk turēsies pie ebreju ticības. Bet savā lēmumā neparādīt godu nevienam citam, kā vienīgi Dievam, Debesu un Zemes Radītājam, viņš palika nesatricināms. Mozus debatēja ar priesteriem un elku pielūdzējiem, rādīdams, cik muļķīga ir viņu māņticība neapzinīgu lietu godāšanā. Neviens nespēja viņa pierādījumus apstrīdēt, ne arī grozīt šo apņemšanos un uz laiku pacieta viņa stingro nostāju stāvokļa un labvēlības dēļ, ko tas saņēma kā no valdnieka, tā arī no tautas.

"Ticības spēkā Mozus, liels izaudzis, liedzās saukties par faraona meitas dēlu, labāk gribēdams kopā ar Dieva tautu ciest ļaunumu, nekā īsu laiku baudīt grēcīgu laimi, par lielāku bagātību turēdams Kristus negodu nekā Ēģiptes mantas, jo viņš raudzījās uz atmaksu." (Ebr. 11:24-26) [246]

Mozum bija iespēja ieņemt pirmo vietu starp šīs zemes varenajiem, spīdēt tā laika ievērojamākās valsts galmā un saņemt tās valdības scepteri. Viņa gara lielums to paceļ pāri visu laiku slavenākajiem vīriem. Kā vēsturniekam, dzejniekam, filozofam, karavadonim un likumdevējam viņam nav līdzīga. Un tomēr visas tam atvērtās pasaules priekšā viņam pietika morālā spēka, lai noraidītu vilinošās izredzes uz bagātību, godu un slavu, un labāk izvēlētos "kopā ar Dieva tautu ciest ļaunumu, nekā īsu laiku baudīt grēcīgu laimi".

Mozus bija mācījies, kādu algu saņems pazemīgie un paklausīgie Dieva kalpi, tādēļ pasaulīgie ieguvumi zaudēja jebkuru nozīmi. Kā pastāvīgs vilinājums viņa priekšā stāvēja greznā faraona pils un valdnieka tronis, bet viņš zināja, ka valsts galmā tiek rīkotas grēcīgas izpriecās, kas cilvēkiem liek aizmirst Dievu. Viņš lūkojās pāri greznajai pilij, pāri valdnieka tronim uz krāšņo godību, kas Visaugstākā svētajiem tiek saglabāta grēka neaptraipītā valstībā. Ticībā viņš skatīja nevīstošu vainagu, ko Debesu Valdnieks liks galvā uzvarētājiem. Sī ticība viņam deva spēku novērsties no zemes valdnieku privilēģijām un saistīt savu dzīvi ar vienkāršu, nabadzīgu un nievātu tautu, kas labāk gribēja paklausīt Dievam, nekā kalpot grēkam.

Galmā Mozus palika līdz četrdesmit gadu vecumam. Domās viņš bieži kavējās pie savas tautas bēdīgā likteņa, tādēļ apmeklēja savus brāļus viņu verdzībā, tos uzmundrinādams un iedrošinādams, ka Dievs viņus drīz atbrīvos. Redzot apspiešanu un netaisnību, viņš bieži dusmās vēlējās atiebt tiem nodarītās pārestības. Kādu dienu, atrodoties uz lauka, tas redzēja, kā viens ēģiptietis sit kādu israēlieti. Viņš tūlīt pieskrēja klāt un nosita ēģiptietī. Izņemot israēlieti, šim darbam nebija neviena liecinieka, jo Mozus mirušo tūlīt apraka smiltīs. Viņš uzskatīja, ka tagad ir spējīgs nokārtot savas tautas lietu, un cerēja, ka tie sacelsies, lai iegūtu brīvību.

Mozus domāja, ka tautieši sapratīs, ka Dievs caur viņa roku tiem piedāvā atpestīšanu, bet tie to nesaprata. (Ap. d. 7:25) Tie vēl nebija sagatavoti brīvībai. [247] Otrā dienā viņš ievēroja, kā savā starpā baras divi ebreji, pie kam vienam noteikti nebija taisnība. Mozus norāja vainīgo, bet tas tūlīt vērsās pret norājēju, neatzīdams viņa iejaukšanās tiesības un apvainodams viņu noziegumā: "Kas tevi ir iecēlis mums par pavēlnieku un tiesnesi? Vai tu arī mani gribi nogalināt, kā esi nogalinājis to ēģiptietī?"

Visa šī lieta ātri vien kļuva zināma ēģiptiešiem un stipri pārspīlētā veidā drīz nonāca faraona ausīs. Kēniņam tika stāstīts, cik daudz šī rīcība nozīmējot, jo Mozus esot nodomājis vest savu tautu pret ēģiptiešiem, gāzt valdību un apsēsties uz troņa, tā ka valstij vairs neesot nekādas drošības, ja viņu atstāj dzīvu. Valdnieks tūlīt nolēma, ka Mozum jāmirst. Bet pats Mozus, uzzinājis par draudošajām briesmām, bēga uz Arābiju.

Kungs gādāja par viņa bēgšanu, un tas atrada patvērumu pie Jetrus, Midiānas priestera un valdnieka, kurš arī pielūdza dzīvo Dievu. Pēc kāda laika Mozus ņēma Jetrus meitu par sievu un palika sievas tēva kalpībā četrdesmit gadus kā viņa ganāmpulku uzraugs.

Nositot ēģiptietī, Mozus pieļāva tieši to kļūdu, ko bieži bija izdarījuši viņa tēvi, ņemdami paši savās rokās darbu, kuru bija solījis paveikt Dievs. Kungs nebija domājis savu tautu atbrīvot karagājienā, kā to cerēja Mozus, bet izlietojot vienīgi savu varu, lai Viņam vienam pienāktos gods. Tomēr pat šo pārsteidzīgo rīcību Dievs izmantoja plānoto nodomu sasniegšanai. Mozus lielajam darbam vēl nebija sagatavots. Viņam vajadzēja mācīties to pašu ticības mācību, kuru bija apguvuši Abrahāms un Jēkabs, — nepaļauties uz cilvēcisko gudrību un spēku Dieva apsolījumu piepildīšanā, bet vienīgi uz Viņa varu. Bija arī vēl citas mācības, ko Mozum nācās saņemt kalnu vientulībā. Pašai dziedzības un grūtību skolā tam bija jāiemācās pacietība, lai spētu savaldīt savas kaislības. Pirms gudri vadīt citus, viņam vajadzēja iemācīties paklausīt. Paša sirdij vajadzēja būt pilnīgā saskaņā ar Dievu, pirms tas varēja prasīt, lai tauta atzīst Viņa gribu. Personīgos piedzīvojumos tam vajadzēja sagatavoties tēvišķai aizgādībai pār visiem tiem, kam bija nepieciešama viņa palīdzība.

Cilvēks vēlētos iztikt bez šāda pūļu un neskaidrību perioda, uzskatot to par lielu laika zaudējumu. Tomēr bezgalīgā [248] Gudrība ņo vīru, kuru bija izvēlējusies par savas tautas vadoni, aicināja četrdesmit gadus pavadīt vienkāršajā ganu dzīvē. Ieradumam rūpēties par citiem, aizmirstot sevi un izturoties laipni pret savu ganāmpulku, vajadzēja viņu sagatavot par līdzcietīgu un lēnprātīgu ganu Israēlam. Sos piedzīvojumus nevarēja aizvietot nekādas priekšrocības, ko sniedza cilvēciskā audzināšana un izglītība.

Mozus bija mācījies arī daudz ko tādu, ko tagad vajadzēja aizmirst. Iespaidi, kas viņu bija apņēmuši Ēģiptē, — audzumātes mīlestība, paša augstais stāvoklis kā valdnieka mazdēlam, vispārējā izlaidība, viltus reliģijas izsmalcinātība un noslēpumainība, elkudievīgo rituālu spožums, arhitektūras un skulptūras varenais lielums — viss bija atstājis dziļu iespaidu uz veidojošos apziņu un zināmā mērā uzlicis savu zīmogu ieradumiem un raksturam. Sos iespaidus varēja izdzēst laiks, apkārtnes pārmaiņa un pareizas attiecības ar Dievu. Atsakoties no maldiem un pieņemot patiesību, Mozum pašam bija jācīnās uz dzīvību un nāvi, un Dievs vēlējās viņam palīdzēt, kad cilvēciskiem spēkiem cīņa kļūs par smagu.

Visiem Dieva izvēlētajiem darbarīkiem ir piemītis cilvēciskais elements. Tomēr tie nav bijuši parastu ieradumu un rakstura vīri, kas būtu ar mieru palikt tādā stāvoklī. Viņi dedzīgi centušies iegūt gudrību no Dieva un mācīties, kā strādāt Viņa labā. Apustulis saka: "Bet, ja kādam no jums trūkst gudrības, tas lai to lūdz no Dieva, kas visiem dod devīgi un nepārmezdams, un viņam taps dots." (Jēk. 1:5) Kungs cilvēkiem nepiešķirs dievišķo gaismu, ja tie paši vēlas palikt tumsā. Lai saņemtu palīdzību no Dieva, cilvēkam jāatzīst savs nespēks un savi trūkumi; viņam jālieto savs prāts, lai panāktu tik nepieciešamo sirds pārmaiņu; tam jāizprot nopietnu un neatlaidīgu lūgšanu vajadzība. Ir jāatmet nepareizie ieradumi. Uzvaru var panākt tikai ar apņēmīgu piepūli labot kļūdas un saskaņoties ar pareizajiem pamatlukumiem. Daudzi nekad neaizsniegs to stāvokli, kādu būtu varējuši panākt, jo tie gaida, lai Dievs viņu labā padara to, ko Viņš licis tiem pašiem darīt, piešķirdams tam nepieciešamo

spēku. Visiem, kas vēlas būt lietderīgi, jāpakļaujas stingrai tikumiskai un garīgai disciplīnai, un tad Dievs palīdzēs, savienojot dievišķos spēkus ar cilvēcisko piepūli.

Kalnu masīvu ieslēgts, Mozus bija viens ar Dievu. Lieliskie Ēģiptes tempļi ar savu māņticību un maldiem vairs neiedarbojās uz viņa apziņu. Svinīgajā mūžīgo kalnu varenībā [251] viņš saskatīja Visaugstākā spēku un lielumu, pretstatā ēģiptiešu elku dievu bezspēcībai. Pāri visam bija rakstīts Radītāja vārds. Mozum šķita, ka viņš tagad atrodas Tā tiešā tuvumā un Viņa varenības ēnā. Seit izgaisa visa lepība un pašapmierinātība. Skarbajā tuksneša dzīves vienkāršībā izzuda Ēģiptes labklājības un greznības sekas. Mozus kļuva pacietīgs, godbijīgs un pazemīgs, "ļoti lēnprātīgs, lēnprātīgāks nekā visi citi cilvēki virs zemes", bet tomēr stiprs ticībā varenajam Jēkaba Dievam. (4. Moz. 12:3)

Ilgajos gados, klejojot ar ganāmpulku pa neapdzīvotiem apgabaliem, viņš pārdomāja savas tautas apspiesto stāvokli, atceroties Dieva rīcību ar sentēviem, kā arī tiem dotos apsolījumus, kas bija izredzētās tautas mantojums. Dienām un naktīm uz Debesīm pacēlās viņa lūgšanas par Israēlu, bet eņģeļi ap viņu izplatīja dievišķu gaismu. Seit Svētā Gara vadībā viņš uzrakstīja Pirmo Mozus grāmatu. Garie gadi, kurus tas pavadīja kalnu vientulībā, nesa bagātas svētības ne tikai Mozum un viņa tautai, bet nākamajos laikos arī visai pasaulei.

"Pēc ilgāka laika nomira Ēģiptes ķēniņš, un Israēla bērni nopūtās par savām kļūstām un brēca, un viņu vaidi par spaidiem nonāca Dieva priekšā. Un Dievs uzklausa viņu vaidus, un Dievs pieminēja savu derību ar Abrahāmu, Īzāku un Jēkabu. Un Dievs uzlūkoja Israēla bērnus, un Dievs ņēma tos vērā." (2. Moz. 2:23-25) Bija pienācis Israēla atbrīvošanas laiks. Bet Kunga nodomam vajadzēja piepildīties bez cilvēciskā lepnuma piegaršas. Atbrīvotājam bija jānāk kā vienkāršam ganam, tikai ar spieķi rokā, un šo spieķi Dievs gribēja padarīt par savas varas simbolu. Vadot avju ganāmpulku netālu no "Dieva kalna" Horeba, Mozus redzēja liesmojam kādu ērkšķu krūmu; dega zari, lapas un stumbrs, bet tomēr nesadega. Viņš piegāja tuvāk, lai novērotu šo brīnišķo skatu, un tad kāda balss no uguns liesmām to uzrunāja vārdā. Ar drebošām lūpām viņš atbildēja: "Te es esmu." Viņu brīdināja par godbijību tuvojoties: "Nenāc tuvāk! Novelc savas kurpes no savām kājām, jo tā vieta, kur tu stāvi, ir svēta zeme. Un Viņš sacīja: "Es esmu tava tēva Dievs, Abrahāma Dievs, Īzāka Dievs, Jēkaba Dievs." (2. Moz. 3:1-26) Tas bija Tas, kas tēviem senos laikos bija parādījis kā Derības Eņģelis. [252] "Un Mozus aizklāja savu seju, jo viņš bijās Dievu uzskatīt."

Visiem, kas nāk Dieva tuvumā, vajadzētu būt pazemīgiem un godbijīgiem. Jēzus vārdā mēs varam Viņam uzticīgi tuvoties, bet nedrīkstam nākt pārdošā lielībā, it kā Viņš būtu mums līdzīgs. Ir cilvēki, kas lielo, visvareno un svēto Dievu, kurš mājā nepieejamā gaišumā, uzrunā kā sev līdzīgu vai pat kā zemāk stāvošu. Ir cilvēki, kas Viņa namā uzvedas tā, kā tie neuzdrošinātos uzvesties kāda zemes valdnieka pieņemamā istabā. Tiem vajadzētu atcerēties, ka viņi stāv Tā tuvumā, kuru pielūdz seravi un kura priekšā eņģeļi apslēpj savus vaigus. Dievs ir ļoti godājams, un, kas patiesi atzīst Viņa tuvumu, tie pazemosies un izsauksies kā Jēkabs, kad tas sapnī redzēja Dievu: "Cik bijājama ir šī vieta! Seit tiešām ir Dieva nams un te ir Debesu vārti!"

Mozum godbijīgās bailēs stāvot Dieva priekšā, balss turpināja: "Vērodams esmu vērojis manas tautas bēdas, kādas tai ir Ēģiptē. Viņas brēksanu par saviem spaidītājiem Es esmu dzirdējis un zinu viņas ciešanas. Es esmu nolaidies, lai viņus izglābtu no ēģiptiešu rokām un tos izvestu no šīs zemes uz labu un plašu zemi, uz zemi, kur piens un medus tek (...). Tad nu ej! Es tevi sūtīšu pie faraona. Izved manu tautu no Ēģiptes!"

Pārsteigts un izbijies no šīs pavēles, Mozus mēģināja aizbildināties, sacīdams: "Kas es esmu, ka man jāiet pie faraona un ka man jāizved israēlieši no Ēģiptes?" Atbilde skanēja: "Es būšu ar tevi, un šī būs tā zīme, ka Es tevi esmu sūtījis, lai tu izvestu tautu no Ēģiptes: jūs kalposit Dievam pie šī kalna."

Tad Mozus sāka domāt par gaidāmajām grūtībām, par savas tautas aklumu, nezināšanu un neticību, kur daudziem gandrīz pilnīgi trūka jebkādas Dieva atziņas, un teica Kungam: "Kad es nāksu pie Israēla bērniem un viņiem sacīšu: "Jūsu tēvu Dievs mani pie jums ir sūtījis," tad tie jautās: "Kā viņu sauc?" Ko tad lai es viņiem saku?" Un Dievs Mozum atbildēja: [253] "Es Esmu, kas Es Esmu! Tā tev jārunā ar Israēla bērniem: "Es esmu" — tas mani sūtījis pie jums."

Mozus saņēma uzdevumu vispirms sapulcināt Israēla vecajus, labākos un taisnākos viņu starpā, kas jau ilgi skuma par savu verga stāvokli, un tad tiem pasludināt Dieva vēsti par viņu atbrīvošanu. Pēc tam kopā ar vecajiem viņam bija jāiet pie ķēniņa un jāsaka: "Tas Kungs, ebreju Dievs, ir parādījis mums, tāpēc mums jāiet triju dienu gājums tuksnesī, lai upurētu tam Kungam, mūsu Dievam."

Mozus jau iepriekš tika brīdināts, ka faraons pretosies lūgumam atlaist Israēla bērnus. Tomēr Dieva

kalpam nevajadzēja kļūt mazdūšīgam, jo Kungs ar šiem notikumiem gribēja parādīt savu varu gan ēģiptiešiem, gan arī Israēla tautai. "Es izstiepšu savu roku un pārsteigšu Ēģiptes zemi ar visiem brīnumdarbiem, kurus Es tās vidū darīšu. Pēc tam viņš jūs atlaidīs."

Tāpat viņš saņēma norādījumus attiecībā uz sagatavošanos ceļam. Kungs paskaidroja: "Es arī parādīšu žēlastību tautai šo ēģiptiešu priekšā, un notiks, jums izejot, ka jūs neiziesit tukši. Ikvienai sievietei no savas kaimiņienes un līdziedzīvotājas jāprasa sudraba rotas, zelta rotas un drēbes. Ar tām jums jārotā savi dēli un savas meitas; tā tās tiks atņemtas ēģiptiešiem." Netaisni kalpinādami israēliešus, ēģiptieši bija kļuvuši bagāti, un tagad, kad apspiestie ļaudis gatavojās doties ceļā uz savu jauno dzīvesvietu, viņiem bija tiesības par ilgo un grūto darbu saņemt algu. Tiem vajadzēja pieprasīt tādas vērtīgas lietas, kuras viegli paņemt līdzī, un "Dievs lika tiem atrast žēlastību ēģiptiešu acīs". Varenie brīnumi, kurus Kungs veiks viņu atbrīvošanai, ēģiptiešiem iedvesīs tik lielas bailes, ka vergu prasības tiks apmierinātas.

Mozus savā priekšā redzēja šķietami nepārvaramas grūtības. Kādu pierādījumu viņš varēja sniegt tautai, ka Dievs to tiešām sūtījis? Viņš teica: "Tie man neticēs un neklausīs mani, bet sacīs: "Tas Kungs tev nemaz nav parādījies."

Tad viņam tika dots tā pašreizējai izpratnei atbilstošs pierādījums. Viņš saņēma pavēli nomest zemē savu zizli. Un, kad viņš to darīja, tas pārvērtās par čūsku, un Mozus no tās bēga. Sekoja pavēle to satvert, un tā viņa rokās atkal kļuva par zizli. Viņam pavēlēja iebāzt roku azotē. [254] Viņš paklausīja, un, kad "to izvilka, lūk, viņa roka bija pārklāta izsitumiem kā ar sniegu". Kad viņam pavēlēja to vēlreiz iebāzt azotē, tad, no jauna to izvelkot, tā atkal bija kļuvusi kā otra roka. Ar šīm zīmēm Kungs iedrošināja Mozū, ka tiklab viņa paša tauta, kā arī faraons pārliecināsies, ka starp viņiem atklājies Kāds, kas ir varenāks par ēģiptiešu ķēniņu.

Bet Dieva kalpu vēl arvien nomāca domas par viņa savādo un brīnišķo uzdevumu. Izmisis un nobijies viņš iebilda, ka nevarot tekoši runāt. "Ak Kungs, es neesmu runātājs, tāds neesmu bijis vakar, tāds neesmu arī šodien, kopš Tu runāji ar savu kalpu, jo man ir grūta valoda un neveikla mēle." Viņš tik ilgi bija dzīvojis šķirts no ēģiptiešiem, ka vairs tik skaidri neprata viņu valodu kā agrāk, kad vēl atradās starp tiem.

Kungs teica: "Kas cilvēkam ir muti devis? Un kas dara mēmu vai kurlu, vai redzīgu, vai aklu? Vai ne Es, tas Kungs?" Turklāt tika apsolīta vēl cita dievišķa palīdzība. "Bet tagad ej! Es būšu ar tavu muti, un Es tev mācīšu, kas tev sakāms." Bet Mozus vēl arvien lūdza, lai izvēlētu kādu piemērotāku personu. Šī aizbildināšanās sākumā nāca no pazemības un mazvērtības apziņas, bet, kad Kungs apsoliņās novērst grūtības un dot viņam izšķirošus panākumus, tad katra tālākā izvairīšanās un sūdzēšanās par savu nepiemērotību jau pauda neuzticēšanos Dievam. Tas nozīmēja baidīties, ka Dievs nav spējīgs viņu sagatavot lielajam uzdevumam, uz kuru bija to aicinājis, vai ka Dievs ir kļūdījies attiecīgā cilvēka izvēlē.

Tagad Mozus tika sūtīts pie Ārona, sava vecākā brāļa, kas ēģiptiešu valodu pārvaldīja pilnībā, jo visu laiku tajā bija runājis. Mozum tika teikts, ka Ārons nāks tam pretī, lai to sastaptu, un nākamie Kunga vārdi jau skanēja kā noteikta pavēle:

"Un tu runā uz viņu un liec vārdus viņa mutē, bet Es būšu ar tavu muti un ar viņa muti un rādīšu jums, kas jums jā dara. Lai viņš tavā vietā runā uz tautu, viņš lai kļūst tev par muti, bet tu esi viņam Dieva vietā. Bet šo zizli ņem savā rokā, ar to tu darīsi zīmes." Te nu vairs ilgāk nevarēja pretoties, jo visi aizbildināšanās iemesli bija novērsti.

[255] Mozum dotā dievišķā pavēle to sastapa, neuzticoties saviem spēkiem, ar grūtu valodu un kautrīgu. Viņu bija pārņēmusi nepiemērotības sajūta runāt Dieva vārdā uz Israēlu. Bet, reiz pieņēmis šo uzdevumu, viņš pie tā stājās ar visu sirdi, pilnībā paļaudamies uz Kungu. Sūtības lielums atraisīja viņa labākās prāta spējas. Dievs svētīja šo labprātīgo paklausību, un viņš kļuva daiļrunīgs, pilns cerības, savaldīgs un labi sagatavots vislielākajam darbam, kāds jebkad cilvēkam uzticēts. Tas ir piemērs, ko Dievs var darīt, lai stiprinātu to cilvēku raksturu, kas pilnīgi paļaujas uz Viņu un bez iebildumiem padodas Viņa pavēlēm.

Uzņemoties atbildības, kuras Dievs uzliek, un pašam no visas sirds cenšoties visu pareizi izpildīt, cilvēks saņems spēku un kļūs prasmīgs darba darītājs. Lai cik neievērojams būtu viņa stāvoklis vai cik ierobežotas tā spējas, tāds cilvēks, paļaujoties uz dievišķīgo spēku un uzticīgi pildot savu pienākumu, sasniegs patiesu lielumu. Ja Mozus būtu paļāvies uz savu spēku un gudrību un godkārīgi uzņemies lielo uzdevumu, viņš ar to parādītu, ka šim darbam ir pilnīgi nederīgs. Fakts, ka cilvēks atzīst savu nespēku, ir zināms pierādījums, ka viņš izprot tam norādītā darba lielumu un darīs Dievu

par savu padomdevēju un stiprumu.

Mozus atgriezās pie sievas tēva un izteica vēlēšanos apmeklēt savus brāļus Ēģiptē. Jetrus tam piekrita un aizejot vēl svētīja: "Ej ar mieru." Tā Mozus devās ceļā kopā ar sievu un bērniem. Viņš nebija uzdrošinājies pateikt savas sūtības mērķi, jo citādi sievai nebūtu atļauts to pavadīt. Tomēr, pirms vēl tika aizsniegta Ēģipte, Mozus pats atrada par labāku drošības dēļ ģimeni sūtīt atpakaļ uz dzimteni Midianā.

Zināmas bailes no faraona un no ēģiptiešiem, kuru dusmas viņš bija sacēlis pirms četrdesmit gadiem, Mozum izraisīja nepatiku atgriezties Ēģiptē. Bet, kad viņš jau bija sācis paklausīt Dieva pavēlei, Kungs viņam atklāja, ka senie ienaidnieki ir miruši.

Ejot prom no Midianas, Mozus saņēma pārsteidzošu un briesmīgu brīdinājumu par Dieva nepatiku. Viņam parādījās draudošs eņģelis, kas it kā tūlīt gatavojās to nogalināt. Netika dots nekāds paskaidrojums, bet Mozus atcerējās, ka, padodamies sievas iespaidam, viņš nav ievērojis Dieva prasības, jo nebija apgraizījis savu jaunāko dēlu. [256] Viņš nebija ievērojis noteikumus, kurus pildot viņa bērns varēja kļūt par to svētību saņēmēju, kas nāca no Dieva derības ar Israēlu, un tāda nolaidība no izvēlētajā vadoņa puses tautā varēja tikai vājināt Kunga priekšrakstu spēku. Bailēs, ka vīru var nonāvēt, Cipora pati veica apgraizīšanu, un pēc tam eņģelis ļāva Mozum iet tālāk. Pildot uzdevumu pie faraona, Mozum priekšā stāvēja daudzi bīstami brīži; viņa dzīvību varēja saglabāt tikai ar svēto eņģeļu palīdzību. Izturoties dzīvē nevērigi pret izprastu pienākumu, viņš netiktu pasargāts, jo svētie eņģeļi tad viņu nesegtu.

Lielo bēdu laikā, īsi pirms Kristus atnākšanas, taisnie tiks pasargāti, pateicoties Debesu eņģeļu kalpošanai, bet Dieva likumu pārkāpējiem nebūs nekādas drošības. Tad eņģeļi nevarēs aizstāvēt tos, kas neievēros kādu no dievišķajiem priekšrakstiem.

ĒĢIPTES MOCĪBAS

[257]

Eņģeļu pamācīts, Ārons devās ceļā, lai sastaptu savu brāli, no kura tik ilgi bija šķirts, un viņi satikās tuksneša vientulībā netālu no Horeba kalna, kur kopējās pārrunās "Mozus izstāstīja Āronam visus tā Kunga vārdus, ar kādiem tas viņu bija izsūtījis, un visas tās zīmes, kādas Viņš bija pavēlējis darīt." (2. Moz. 4:27-31:5-10) Kopīgi viņi devās uz Ēģipti un nonāca Gošenes zemē. Tur tie sapulcināja Israēla vecajus, un Ārons stāstīja par Mozum uzticēto Dieva uzdevumu un tad rādīja tās zīmes, ko Dievs bija devis, lai pārliecinātu ļaudis.

"Un tauta ticēja. Un kad viņi dzirdēja, ka tas Kungs uzlūkojis Israēla bērnus un redzējis viņu bēdas, tad viņi dziļi noliecās Dieva priekšā un to pielūdza."

Mozum bija uzdots nest vēsti arī ķēniņam. Abi brāļi faraona pilī iegāja kā ķēniņu ķēniņa sūtņi un runāja viņa vārdā: "Tas Kungs, Israēla Dievs, saka tā: "Atlaid manu tautu, ka tie man sarīko svētkus tuksnesī."

"Kas ir 'tas Kungs', ka man būtu viņam jāklauša?" jautāja monarhs. "Es nepazīstu 'to Kungu', un arī Israēlu es neatlaidīšu."

Tad brāļi paskaidroja: "Tas ir ebreju Dievs, kas parādījies mums. Ļauj mums iet triju dienu gājumu tuksnesī, tur mēs gribam upurēt tam Kungam, savam Dievam, ka tas pār mums nenāk ar mēri vai zobenu."

Ziņas par viņiem un par interesi, kādu tie bija izraisījuši tautā, jau bija nonākušas līdz ķēniņam, tādēļ tas iedegās dusmās: "Mozu un Āron! Kāpēc jūs gribat atraut ļaudis no viņu darbiem? Ejiet, pildiet savas klausas!" Ar šo svešinieku iejaukšanos valstij jau bija radušies zaudējumi. Par to domādams, ķēniņš vēl piebilda: "Tiešām, šo ļaužu ir daudz, un jūs tos gribat atturēt no darba!"

[258] Atrazdamies verdzībā, ebreji līdz zināmai pakāpei bija zaudējuši atziņu par Dieva likumiem un bija novērsušies no viņa priekšrakstiem. Pārsvarā Sabats vispār netika ievērots, un šķita, ka darba uzraugu spaidi tā svētīšanu padara neiespējamu. Bet Mozus tautai rādīja, ka paklausība Dievam ir pirmais noteikums viņu atbrīvošanai; un šo mēģinājumu atjaunot Sabata ievērošanu bija pamanījuši arī viņu apspiedēji. (Sk. Pielikumā, 4. piezīme.)

Tas pievērta ķēniņa uzmanību, un tam radās aizdomas, ka israēlieši ir nodomājuši sacelties, lai

atbrīvoties no savas kalpošanas. Neapmierinātība parasti rodas slinkumā, tādēļ viņš nolēma rūpēties, lai tiem neatliktu laika kaldināt bīstamus plānus un tādā veidā tiktu salauzts viņu neatkarības gars. Tajā pašā dienā izgāja pavēle, kas darbu padarīja vēl smagāku un nežēlīgāku. Parastais būvmateriāls šajā zemē bija saulē žāvēti ķieģeļi, jo pat lepnāko celtnu mūrus darīnāja no šī materiāla un tad aplika ar akmeņiem. Ķieģeļu ražošanā nodarbināja lielu skaitu vergu. Šim darbam vajadzēja ļoti daudz salmu, kurus smalki sagrieza un samaisīja ar māliem, lai tie turētos kopā, bet tagad ķēniņš deva rīkojumu salmus vairs neizsniegt, — strādniekiem pašiem vajadzēja tos sagādāt, tomēr ķieģeļu skaitu prasīja tādu pašu.

Šis rīkojums israēliešiem visā zemē atnesa lielas bēdas. Par darba uzraugiem ēģiptieši bija izraudzījuši ierēdņus no ebreju vidus, kuriem tagad vajadzēja atbildēt par tiem padotajiem strādniekiem. Kad ķēniņa pavēle stājās spēkā, tauta izklīda pa visu zemi, lai salmu vietā savāktu rugājus, bet tie vairs nespēja izgatavot parasto ķieģeļu daudzumu. Par neizpildīto darbu nežēlīgi sita ebreju ierēdņus.

Domādami, ka viņus apspiest pavēl kādi atsevišķi pārvaldnieki un nevis ķēniņš, ebreju ierēdņi ar savām sūdzībām devās pie ķēniņa. Faraons viņu iebildumus uzņēma ar izsmieklu: "Sliņķi jūs esat, sliņķi! Tāpēc jūs sakāt: "Mēs gribam iet un upursvētkus svētīt tam Kungam.""

Tos sūtīja atpakaļ pie darba ar paskaidrojumu, ka viņu nasta nekādā ziņā netiks atvieglota. Atgriežoties tie sastapa Mozu un Aronu un sāka uz tiem kliedzēt: "Lai tas Kungs to redz un jūs soda, ka jūs mūs esat darījuši par vainīgiem faraona un viņa kalpu acīs un esat likuši zobenu viņu rokās."

[259] Dzirdot šos pārmetumus, Mozus ļoti noskuma. Ļaužu ciešanas bija stipri vairojušās. Visā zemē tagad atskanēja jaunu un vecu izmīsumu kliedzieni, bet vainu par stāvokļa nežēlīgo izmaiņu vienprātīgi uzvēla viņam. Dvēseles sarūgtinājumā tas nāca pie Kunga un sauca: "Ak Kungs, kāpēc Tu esi sūtījis tādu ļaunumu šai tautai! Kāpēc Tu mani esi izraudzījis par savu sūtni? Kopš gāju pie faraona, lai runātu Tavā vārdā, viņš tikai vairojis šīs tautas ļaunumu, bet Tu to neesi glābis." Un atbilde skanēja tā: "Tagad tu redzēsi, ko Es darīšu faraonam, jo ar stipru roku viņam tos būs atlaist, jā, ar stipru roku viņš tos izdzīs no savas paša zemes." Atkal viņam tika norādīts uz derību, ko Dievs bija slēdzis ar viņa tēviem, un tas saņēma apgalvojumu, ka tā tiks piepildīta.

Visu Ēģiptē pavadīto verdzības gadu laikā starp israēliešiem atradās daži, kas palika uzticīgi Jehovam. Tie ļoti skuma, ik dienas redzot savu bērnu saskari ar pagānu negantībām, ka tiem pat jāzemojas neīsto dievu priekšā. Savās bēdās viņi brēca uz Kungu pēc atsvabināšanas no ēģiptiešu jūga, lai varētu būt brīvi no elkudievības samaitājošā iespaida. Viņi savu ticību neslēpa un ēģiptiešiem paskaidroja, ka pielūdz vienīgi patieso Dievu, Debesu un Zemes Radītāju. Tie atstāstīja pierādījumus par Viņa esamību un varu, sākot no radīšanas laika, līdz Jēkaba dienām. Tādā veidā ēģiptiešiem bija izdevība iepazīties ar ebreju reliģiju. Bet, nevēlēdamies pieņemt pamācības no vergiem, tie mēģināja Dieva pielūdzējus savaldzināt ar atalgojuma apsolījumiem un, ja tas neizdevās, tad centās tos apspiest ar draudiem un varu.

Israēla cilšu vecākie pūlējās uzturēt savu brāļu zūdošo ticību, atkārtojot tēviem dotos apsolījumus un Jāzēpa īsi pirms nāves teiktos pravietiskos vārdus, kas vēstīja par viņu atbrīvošanos no Ēģiptes. Daži uzklusēja un ticēja. Citi, redzot apkārtējos apstākļus, atmata visas cerības. Uzzinādami par šīm valodām vergu starpā, ēģiptieši apsmēja viņu cerību un ironiski noliedza Dieva visspēcību. Tie norādīja uz viņu verdzības stāvokli un dzēlīgi teica: "Ja jūs Dievs ir taisns un žēlsirdīgs un ja Viņam ir lielāka vara nekā Ēģiptes dieviem, kāpēc tad Viņš jūs nedara par brīvu tautu?" Tie pievērsa uzmanību pašreizējai situācijai. Ēģiptieši godināja dievības, kuras israēlieši sauca par neīstiem dieviem, un, tomēr [260] bija bagāta un varena nācija. Tie paskaidroja, ka viņu dievi tos bagāti svētījuši un vēl devuši israēliešus par vergiem. Tie lepojās ar savu varu, kas dodot iespēju Jehovas pielūdzējus apspiest un iznīcināt. Arī faraons lielījās, ka ebreju Dievs tos nespēj atbrīvot no viņa rokas.

Tamlīdzīgi vārdi daudziem israēliešiem iznīcināja pēdējo cerības dzirksti. Lietu stāvoklis tiem tiešām šķita tieši tāds, kā to attēloja ēģiptieši. Viņi bija vergi, un tiem vajadzēja paciest visu, kas cietsirdīgajiem saimniekiem ienāca prātā; viņu bērnus meklēja un nonāvēja, un viņu pašu dzīvība tiem bija kļuvusi par nastu, kaut gan tie skaitījās Debesu Dieva pielūdzēji. Ja Jehova patiesi bija Dievs pār visiem dieviem, tad Viņš tos noteikti neatstātu par vergiem pie ļaudīm, kas kalpo elkiem. Bet tie, kas bija Dievam uzticīgi, saprata, ka apstākļi tā sarežģījušies Israēla atkāpšanās dēļ, jo viņi paši labprātīgi bija devušies laulībā ar pagānu tautām un tā tika pavedināti uz kalpošanu elkiem; tāpēc arī Kungs tiem ļāva palikt par vergiem. Tie tagad uzticīgi iedrošināja savus brāļus, ka apspiedēju jūgs drīz tiks salauzts.

Ebreji bija cerējuši atgūt brīvību bez kaut kādas sevišķas ticības pārbaudes, bez kādām ciešanām vai pūlēm. Bet tie vēl nebija sagatavoti atbrīvošanai. Viņi pavisam maz palāvās uz Dievu un nevēlējās pacietīgi panest bēdas, līdz Kungs sāks darboties to labā. Daudzi no viņiem labāk bija ar mieru palikt verdzībā, nekā uzņemties grūtības, ceļojot uz svešu zemi; un arī ieradumi dažiem bija kļuvuši tik līdzīgi ēģiptiešu dzīvesveidam, ka tie labāk gribēja palikt Ēģiptē. Tāpēc Kungs tos neatbrīvoja ar savu pirmo varas atklāsmi faraonam. Viņš notikumus vadīja tā, lai pilnībā parādītos Ēģiptes valdnieka tirāniskais gars un lai Israēla tauta iepazītos ar savu Dievu un To saprastu. Redzot Dieva taisnību, varenību un mīlestību, tie beidzot būtu ar mieru Ēģipti atstāt un kalpot vienīgi Viņam. Mozus darbs nebūtu bijis tik grūts, ja daudziem israēliešiem nebūtu tik zems morālais līmenis, ka tie vairs nevēlējās iet prom no Ēģiptes.

Dievs vēlreiz pavēlēja Mozum iet pie tautas un atkārtot apsolījumu par atbrīvošanu ar jaunu dievišķās labvēlības nodrošinājumu. Viņš gāja, kā tam bija pavēlēts, bet tie negribēja uzklausīt. Svētie Raksti saka: "Un Mozus tā runāja uz Israēla bērniem, bet tie viņu neuzklausīja savas mazticības un smagās kalpošanas dēļ." [263] Atkal Mozum tika dota pavēle: "Ēj, saki faraonam, Ēģiptes ķēniņam, ka tam Israēla bērni jāatlaiž no savas zemes." Kļuvis mazdūšīgs, viņš atbildēja: "Lūk, Israēla bērni nav uzklausījuši mani, kā tad faraons lai paklausa man, kad mana valoda tik grūta?" Mozum deva uzdevumu ņemt līdzi Āronu, doties pie faraona un vēlreiz prasīt, "lai tas atlaistu Israēla bērnus no Ēģiptes zemes".

Turklāt viņu brīdināja, ka valdnieks nepadosies, līdz Dievs piemeklēs Ēģipti ar sodībām un Israēls tiks izvests ar īpašu dievišķās varas atklāsmi. Pirms katras mocības Mozum vajadzēja raksturot tās veidu un iedarbību, lai ķēniņš varētu no tām izglābties, ja vien to gribētu. Pārmācībai vajadzēja kļūt arvien jo bargāki, līdz viņa lepnā sirds tiktu pazemota un viņš kā patieso un dzīvo Dievu atzītu Debesu un Zemes Radītāju. Kungs vēlējās dot ēģiptiešiem izdevību pārliecināties, cik nevērtīga ir viņu lielo vīru gudrība un cik vāji viņu dievi, sastopoties ar Jehovas pavēlēm. Viņš gribēja sodīt ēģiptiešus par kalpošanu elkiem un apklusināt lielīšanos ar svētībām, kuras tie it kā saņēmuši no saviem neapzinīgajiem dieviem. Kungs ilgojās pagodināt savu vārdu, lai citas tautas dzirdētu par Viņa varu, lai tās drebētu Dieva vareno darbu priekšā un arī lai Israēla ļaudis novērstos no kalpošanas elkiem un pienestu Viņam šķīstu pielūgšanu.

Atkal Mozus un Ārons iegāja Ēģiptes valdnieka ķēnišķīgajās zālēs. Augsto kolonu, spožo izrotājumu, bagāto gleznojumu un pagānu dievu skulptūru apņemti, tā laika varenākās valsts valdnieka priekšā stāvēja divi verdzinātas tautas pārstāvji, lai atkārtotu Dieva pavēli par Israēla atbrīvošanu. Ķēniņš pieprasīja kādu brīnumu, kādu zīmi par pierādījumu viņu dievišķajai sūtībai. Mozus un Ārons bija pamācīti, kā jārikojas, ja gadījumā no viņiem kaut ko tādu prasītu, un Ārons ņēma savu zizli un nometa zemē pie faraona kājām. Tas kļuva par čūsku. Ķēniņš sūtīja pēc saviem gudrajiem un burvjiem, un tie "katrs nometa savu zizli, kuri pārvērtās par čūskām, bet Ārona zizlis aprija viņu zižlus". Tad ķēniņš, noteiktāk nekā pirms tam, paziņoja, ka viņa burvjiem ir tāds pats spēks kā Mozum un Āronam, un nosauca Kunga kalpus par krāpniekiem, jo jutās pilnīgi drošs pretoties viņu prasībai. Tomēr, lai gan viņš vēsti nicināja, dievišķā vara tam neļāva sūtņiem nodarīt kaut ko ļaunu.

Tā bija Dieva roka un ne cilvēciska vara vai ietekme, [264] kā spēkā Mozus un Ārons darīja šos brīnumus pie faraona. Šīm zīmēm un brīnumiem vajadzēja faraonu pārliecināt, ka Mozu ir sūtījis lielais "Es Esmu" un ķēniņam pienākas atlaist Israēla bērnus, lai tie varētu kalpot dzīvajam Dievam. Arī burvji darīja brīnumus un zīmes, un arī viņi to panāca ne tikai ar savu izveicību, bet sava dieva, sātana, spēkā, kas tiem palīdzēja, lai stātos pretī Jehovam.

Patiesībā burvji savus zižlus nepārvērtā par čūskām, bet ar buršanu, kur tiem palīdzēja lielais krāpnieks, radīja tikai tādu ilūziju. Sātanam nebija vara pārvērst zižlus dzīvās čūskās. Lai gan ļaunuma valdniekam bija visa kritušā eņģeļa gudrība un spēks, tam tomēr nebija spēju radīt vai dot dzīvību, ko var vienīgi Dievs. Bet visu, ko sātans spēja, to viņš darīja, — atdarinājums bija viltojums. Cilvēkiem šķita, ka zižli pārvērtās par čūskām. Faraons un viņa galminieki domāja, ka tas tiešām tā ir. Viņu skatījumā tās neko neatšķīrās no Mozus čūskas. Lai gan Kungs lika īstajai čūskai aprīt neīstās, tomēr ķēniņš to neuzskatīja par Dieva spēku, bet tikai kā kādu par viņa kalpiem pārāku burvības veidu. Faraons vēlējās attaisnot savu ietiepīgo pretošanos Dieva pavēlei un tāpēc meklēja katru ieganstu, lai neievērotu brīnumus, kurus Dieva spēkā tagad darīja Mozus. Un sātans ķēniņam sniedza tieši to, ko tas vēlējās. Ar burvju starpniecību veiktie darbi lika ēģiptiešiem domāt, ka arī Mozus un Ārons ir tikai gudri burvji un viņu nestā vēsts nav ievēribas cienīga, jo tā nenāk no kādas augstākas būtnes. Tā sātana viltojums sasniedza savu mērķi, iedrošinot ēģiptiešus uz pretošanos un nocietinot faraonu pret viņa paša sirdsapziņas balsi. Sātans cerēja satricināt arī Mozus un Ārona ticību viņu sūtības dievišķajam pamatam; tas vēlējās, lai uzvar viņa darbarīki. Viņš negribēja, ka Israēla bērni atbrīvotos no verdzības un kalpotu dzīvajam Dievam.

Palīdzot burvjiem darīt dažādus brīnumus, ļaunuma valdniekam bija vēl kāds dziļāks nolūks. Viņš labi zināja, ka, likvidējot kalpošanas jūgu, Mozus Israēla bērniem norādīs uz Kristu, kas salauzīs grēka varu pār cilvēku ģimeni. Viņš [265] saprata, ka tad, kad parādīsies Kristus, notiks vareni brīnumi, apliecinot pasaulei, ka Viņu sūtījis Dievs. Šis varas priekšā sātans vienkārši drebēja. Atdarinādams darbu, ko Dieva spēkā veica Mozus, viņš cerēja ne tikai aizkavēt Israēla atbrīvošanu, bet visām nākamām paaudzēm atstāt iespaidu, kas iznīcinātu ticību Kristus brīnumdarbiem. Sātans pastāvīgi mēģina viltot Kristus darbu un nostiprināt pats savu varu un savas prasības. Viņš liek ļaudīm Kristus darītos brīnumus pieņemt kā šķietamus, tikai kā cilvēcisku spēju un izveicības rezultātu. Tā viņš daudzu apziņā iznīcina ticību Kristum kā Dieva Dēlam un pavedina tos atmet atpestīšanas plāna laipno žēlastības piedāvājumu.

Nākamajā rītā Mozus un Ārons tika sūtīti uz upmalu, kur parasti devās arī ķēniņš. Tā kā Nīlas pārplūšana visai Ēģiptei bija barība un bagātības avots, tad upi cienīja kā dievu un valdnieks katru rītu devās turp, lai to pagodinātu. Seit viņa priekšā abi brāļi atkal atkātoja vēsti, izstiepa savu zizli un sita ūdeni. Svētā upe pārvērtās par asinīm, zivis nobeidzās un ūdens ieguva nepatīkamu smaku. Arī mājās cisternās savāktais ūdens tāpat pārvērtās par asinīm. "Bet Ēģiptiešu burvji ar savām burvju mākslām izdarīja to pašu, un faraona sirds palika apcietināta (..)." Šī mocība ilga septiņas dienas, bet bez panākumiem.

Vēlreiz zizlis tika pacelts pār ūdeņiem, un tad no upes nāca varde, kas izplatījās pa visu zemi. Tās ielīda namos, guļamistabās, pat krāsnīs un maizes cepamās abrās. Ēģiptiešiem varde bija svēta, un viņi tās negribēja iznīcināt, bet šis gļotainais mēris tagad vairs nebija panesams. Tās klaiņoja pa faraona pili, un ķēniņš ar nepacietību gaidīja uz viņu pazušānu. Arī burvji rādīja, ka viņi it kā var izsaukt varde, bet nespēja tās aizdzīt. Kad faraons to redzēja, viņš kļuva mazliet pazemīgāks. Viņš sūtīja pēc Mozus un Ārona un sacīja: "Lūdziet to Kungu, ka Tas atņem varde no manis un no manas tautas, jo es gribu atlaist tautu, lai tā upurētu savam Dievam, tam Kungam."

Atgādinājuši ķēniņam viņa agrāko lielību, tie prasīja noteikt laiku, kad tiem jālūdz par mocības atņemšanu. Faraons noteica nākamo dienu, slepeni cerēdams, ka līdz tam varde jau pašas pazudīs un viņš būs pasargāts no rūgtās pazemošanās Israēla Dieva priekšā. Bet mocība turpinājās tieši līdz noteiktajam laikam, kad varde nobeidzās visā Ēģiptē; [266] tomēr gaisu vēl bojāja to pāri palikušie, pūstošie ķermeņi.

Kungs tās varēja pārvērst putekļos vienā acumirkli, bet Viņš to nedarīja, lai ķēniņš un tauta, tāpat kā gudrie, to neizskaidrotu kā buršanu, līdzīgu viņa burvju darbiem. Varde nobeidzās un tika savāktas kaudzēs. Seit ķēniņam un visai Ēģiptei bija pierādījums, ka šis darbs nav noticis buršanas spēkā, bet tā ir Debesu Dieva sodība; un šiem pierādījumiem viņu lielīgā gudrība nespēja runāt pretī.

"Kad faraons redzēja, ka bija dabūjis atelpu, viņa sirds atkal kļuva cieta, un viņš tiem nepaklausīja, kā tas Kungs bija sacījis." Uz Dieva pavēli Ārons izstiepa savu roku, un zemes pišļi pārvērtās par odiem visā Ēģiptes zemē. Faraons sasauca burvjus, lai tie darītu tāpat, bet viņi to nespēja. Ar to Dieva darbs tika paaugstināts pāri pār sātana viltojumiem. Burvji paši atzina: "Tas ir Dieva pirksts." Bet ķēniņš vēl arvien palika nesatricināms.

Tā kā aicinājumi un brīdinājumi neatstāja vajadzīgo iespaidu, tika pieļauta vēl kāda cita sodība. Tās sākšanās laiku paziņoja jau iepriekš, lai neviens nevarētu teikt, ka tā bijusi nejaušība. Kukaiņi piepildīja ņamus un klaiņoja pa laukiem, "un kukaiņi samaitāja zemi". Šie kukaiņi bija lielas un indīgas mušas, kuru kodieni cilvēkiem un lopiem bija ļoti sāpīgi. Kā jau iepriekš bija teikts, mocība neskāra vienīgi Gošenes zemi.

Tagad faraons deva atļauju israēliešiem upurēt turpat Ēģiptē (Gošenes zemē), bet tie atteicās pieņemt šādus noteikumus. Mozus sacīja: "Tā nenākas darīt, jo upurēšana tam Kungam, mūsu Dievam, būs negantība Ēģiptiešu acīs; lūk, ja mēs upurētu, kas Ēģiptiešiem ir negantība viņu acu priekšā, vai tie mūs nenomētātu akmeņiem?" Lopus, kas ebrejiem bija nepieciešami upuriem, Ēģiptieši uzskatīja par svētiem, un godbijība, ar kādu raudzījās uz šiem dzīvniekiem, bija tik liela, ka to nonāvēšanu, pat ja tā būtu notikusi nejauši, uzskatītu par nāves grēku. Lai neizsauktu sašutumu savos apspiedējos, ebrejiem nebija iespējams upurēt Ēģiptē. Atkal Mozus pieprasīja triju dienu ceļojumu tuksnesī. Valdnieks piekrita un aicināja Dieva kalpus, lai viņi lūgtu par mocības atņemšanu. Tie apsolīja to darīt, bet brīdināja, lai vairs nepiekrāptu. [267] Mocības izbeidzās, bet pastāvīgā pretošanās bija tā nocietinājusi Ēģiptes ķēniņa sirdi, ka viņš atkal atteicās atlaist Israēla bērnus.

Sekoja vēl briesmīgāks sitiens — mēris pār visiem Ēģiptiešu lopiem, kas atradās uz lauka. Nobeidzās kā svētie, tā arī nastu nesēji dzīvnieki — govīs un vērši, aitas, zirgi, kamieli un ēzeļi. Tika skaidri pateikts, ka ebreju laidarus tas neskars, un, nosūtot vēstnešus uz ebreju mītnēm, faraons atrada, ka

Mozus ir teicis taisnību, — "(..) no israēliešu lopiem neviens nenobeidzās." Tomēr ķēniņš turpināja ietiepties.

Tad Mozus saņēma uzdevumu: pagrābt no krāsns pelnus un faraona priekšā tos izkaisīt uz visām debess pusēm. Šī rīcība bija ļoti nozīmīga. Pirms četršimt gadiem Dievs Abrahāmam bija rādījis savas tautas apspiešanu kā dūmainu cepli un kā degošu lāpu. Viņš bija paskaidrojis, ka piemeklēs apspiedējus ar mocībām un gūstekņus beidzot izvedīs ar lielu mantu. Ēģiptē Israēls ilgi bija kausēts bēdu ugunīs. Un šī Mozus rīcība tos iedrošināja, ka Kungs atceras savu derību un tagad ir pienācis atbrīvošanas laiks. Izkaisot pret debesīm, smalkās pelnu daļiņas izsējās pa visu Ēģiptes zemi un, kur tās nonāca, tur "kļuva par strutojošiem augoņiem kā cilvēkiem, tā lopiem". Līdz šim priesteri un burvji bija atbalstījuši faraona stūrgalvīgo rīcību, bet tagad nāca sodība, kas aizsniedza arī viņus. Smagas un sāpīgas mocības skarti, kas viņu lielīgo spēku darīja pavisam nožēlojamu, tie vairs ilgāk nespēja karot pretī Israēla Dievam. Visai tautai vajadzēja saprast, cik muļķīga ir uzticēšanās burvjiem, kuri nespēja pasargāt pat paši sevi.

Tomēr faraona sirds nocietinājās arvien vairāk. Tādēļ Kungs viņam sūtīja vēsti ar paskaidrojumu: "Jo tagad es sūtīšu visas savas mocības tavā sirdī, arī pār taviem kalpiem un taviem ļaudīm, lai tu zinātu, ka nav neviena tāda kā Es visā zemē." Ne jau tāpēc Dievs tam bija devis dzīvību, bet vienkārši savā aizgādībā tā virzīja notikumus, ka viņš atradās uz troņa tieši Israēla atbrīvošanās laikā. Lai gan šis augstprātīgais tirāns ar saviem noziegumiem jau bija zaudējis Dieva [268] žēlastību, tomēr viņa dzīvība tika saudzēta, lai, tam ietiepjoties, Kungs Ēģiptes zemē varētu atklāt savus brīnumus. Visus notikumus vadīja Dieva aizgādība. Viņš būtu varējis nosēdināt tronī kādu žēlīgāku ķēniņu, kas neuzdrošinātos pretoties dievišķā spēka varenajām atklāsmēm. Bet tādā gadījumā Dieva nodoms nepiepildītos. Viņš ļāva savai tautai izjust ēģiptiešu briesmīgo nežēlību, lai tie nepieviltos attiecībā uz elkudievības pazemojošo iespaidu. Rīcībā ar faraonu Kungs parādīja savu naidu pret kalpošanu elkiem, kā arī noteiktu apņemšanos sodīt nežēlību un apspiešanu.

Attiecībā uz faraonu Dievs paskaidroja: "Bet Es apcietināšu viņa sirdi, ka tas neatlaidīs tautu." (2. Moz. 4:21) Šai ķēniņa sirds apcietināšanai netika pielietots nekāds pārdabisks spēks. Dievs faraonam deva visskaidrākos savas varas pierādījumus, bet valdnieks stūrgalvīgi atteicās atzīt šo gaismu. Katra bezgalīgās varas atklāsme, kuru viņš atmeta, tā pretošanos darīja arvien apņēmīgāku. Ar pirmo atmesto brīdinājumu izsētā sacelšanās sēkla tagad nesa savus augļus. Uzdrošinoties iet pats savu ceļu, no vienas stūrgalvības pakāpes uz otru, sirds viņam kļuva arvien cietāka un cietāka, līdz tam vajadzēja skatīt sava pirmdzimušā bērna auksto un nedzīvo seju.

Dievs runā uz cilvēkiem, kad Viņa kalpi tos brīdina un biedina, norādot grēku. Viņš katram dod izdevību labot savas kļūdas, pirms tās iesakņojušās raksturā; bet, ja kāds atsakās laboties, dievišķā vara neiejaucas, lai darbotos pretī viņa paša personiskajai rīcībai. Iet pa iemītām pēdām cilvēkam kļūst arvien vieglāk. Viņš nocietina savu sirdi pret Dieva Gara iespaidu. Tālāka gaismas atmešana to noved tur, kur sirdi vairs neskar pat daudz spēcīgāki iespāidi.

Kas vienreiz padevies kārdināšanai, otrreiz tai padosies jau daudz vieglāk. Katra grēka atkārtošana mazina cilvēka spējas pretoties, apstulbo acis un notrulina sirdsapziņu. Katra nodošanās tieksmēm kā izsēta sēkla nesīs savus augļus. Dievs nedara nekādus brīnumus, lai novērstu šo plajuju. "Ko cilvēks sēj, to viņš arī pļaus." (Gal. 6:7) Kas izrāda neticīgu pārdrošību un kūtru vienaldzību pret dievišķo patiesību, pļaus tikai to, ko pats ir sējis. Tā tas notiek ar cilvēku tūkstošiem, kad tie sāk vieglprātīgi izturēties pret [269] atziņām, kas agrāk tos aizkustināja līdz dvēseles dziļumiem. Viņi sēj vienaldzību un pretošanos patiesībai un ievāc atbilstošu ražu.

Kas savu vainu izjūtošo sirdsapziņu mierina, ka nepareizo rīcību spēs labot, tiklīdz tas viņam iepatiksies; kas atļaujas niekoties ar žēlastības aicinājumiem, cerot pēc vajadzības pakļauties tās iespaidam, tie ir uzņēmuši bīstamu kursu. Viņi domā, ka pēc tam, kad visu savu iespaidu nodevuši lielā dumpinieka pusē, tie ārkārtējos apstākļos, briesmām draudot, vienā acumirklī spēs apmainīt savus vadoņus. Bet tas nav tik viegli izdarāms. Piedzīvojumi, audzināšana un izdabāšana grēcīgām tieksmēm būs tā ietekmējusi raksturu, ka tiem tad vairs nebūs iespējams kļūt Jēzum līdzīgiem. Ja viņu ceļā nebūtu spīdējusi nekāda gaisma, tad viss būtu savādāk. Tad žēlastība vēl varētu iejaukties, dodot iespēju pieņemt aicinājumu, bet, ja ilgu laiku gaisma tiek atmesta un nicināta, to beidzot atņem pavisam.

Tad faraonam piedraudēja ar krusas mocību. Viņš tika brīdināts: "Un tagad liec sadzīt savus ganāmpulkus un visu, kas tev ir laukā, visus ļaudis un visus lopus, kādi atrodami tīrumā; bet kas nebūs sapulcināti ēkās, pār tiem nāks nāve."

Lietus un krusa Ēģiptē bija kaut kas neparasts, un tāds negaiss, kādu pasludināja, vēl nekad nebija

redzēts. Šī ziņa ātri izplatījās, un visi, kas ticēja Kunga vārdam, paglāba savus lopus, kamēr neticīgie tos atstāja ārā. Tā sodībā atklājās Kunga žēlastība; ļaudis tika pārbaudīti, lai zinātu, cik daudzi bija iemācījušies būties Kungu no Viņa spēka atklāsmēm.

Negaiss nāca, kā bija pasludināts, — pērkonis un krusa, ar uguni sajaukti: "Un tur bija krusa, un uguns briesmīgi laistījās krusā, kāda nav bijusi Ēģiptes zemē, kamēr tur mituši ļaudis. Un krusa nosita Ēģiptes zemē it visu, kas bija uz lauka, sākot ar cilvēku līdz lopam; arī visus augus tīrumos nosita krusa un salauza visus kokus laukā." Nāve un posts iezīmēja iznīcinātāja eņģeļa ceļu. Neskarta palika vienīgi Gošenes zeme. Ēģiptiešiem bija iespēja redzēt, ka šis apvidus atrodas dzīvā Dieva pārvaldībā, ka dabas elementi klausā Viņa balsij un drošība var būt tikai paklausībā Viņam. [270]

Dieva sodības priekšā tagad drebēja visa Ēģiptes zeme. Faraons steidzīgi sūtīja pēc abiem brāļiem un izsaucās: "Es šoreiz esmu grēkojis; tas Kungs ir taisns, bet es un mana tauta, mēs esam bezdievīgi.. Lūdziet par mums to Kungu, jo pārāk daudz Dievam to pērkonu un krusas, un es gribu jūs atlaist, un jums turpmāk te vairs nav jāpaliek." Sekoja mierīga atbilde: "Kad es būšu izgājis ārā no pilsētas, tad es izstiepsu savas rokas pret to Kungu, un pērkonis mitēsies, un krusas vairs nebūs, lai tu atzīsti, ka zeme pieder tam Kungam, bet tevi un tavus kalpus es pazīstu, ka jūs vēl arvien nebīstaties Dievu to Kungu."

Mozus saprata, ka cīņa vēl nav galā. Faraona atzīšanos un viņa solījumus neizraisīja krasas pārmaiņas viņa prātā vai sirdī, bet tā rīkoties spieda šausmas un izbailes. Mozuš tomēr apsolīja ievērot viņa lūgumu, jo negribēja tam dot nekādu iemeslu tālākai sevis apcietināšanai. Neskatoties uz nikno negaisu, pravietis izgāja ārā, un faraons ar visu savu pulku redzēja Dieva spēku sargājam savu sūtni. Izgājis no pilsētas, Mozus izstiepa rokas pret Kungu, un pērkonis un krusa mitējās un lietus vairs nelīja uz zemi. Bet, pirms vēl ķēniņš bija atjēdzies no savām bailēm, kad viņa sirds jau atgriezās pie iepriekšējās nepareizās nostājas.

Tad Kungs sacīja uz Mozu: "Ej pie faraona, jo Es esmu apcietinājis viņa sirdi un viņa kalpu sirdis, lai parādītu šīs savas zīmes viņu vidū. Un lai jūs, jūsu bērniem un bērnu bērniem dzirdot, stāstītu, kādus varenus darbus es Ēģiptē esmu darījis un kādas zīmes Es tur esmu cēlis viņu vidū, lai tie zinātu, ka Es esmu tas Kungs." Kungs atklāja savu varu, lai stiprinātu Israēla ticību Viņam kā vienīgajam patiesajam un dzīvajam Dievam. Viņš gribēja sniegt nepārprotamu pierādījumu savu ļaužu atšķirībai no ēģiptiešiem, lai visas tautas atzīstu, ka viņu nicinātie un apspiestie ebreji atrodas Debesu Dieva apsardzībā.

Mozus valdnieku brīdināja, ka gadījumā, ja viņš vēl arvien paliks stūrgalvīgs, tad nāks mocība ar siseņiem, kas aplās zemi un aprīs ikkatru zaļumu, kas vēl atlicis; tie piepildīs mājas un pat pili. Viņš teica, ka tā būšot tāda sodība, "kādu nav redzējuši nedz tavi tēvi, nedz tavu tēvu tēvi, kamēr tie dzīvojuši virs zemes, līdz pat šai dienai".

Faraona padomniekus pārņēma šausmas. Ar lopu bojāeju nācija bija cietusi lielus zaudējumus. Daudzus cilvēkus [271] nonāvēja krusa. Meži bija iznīcināti, labība nograuzta. Viņi bija zaudējuši gandrīz visu, ko ieguva kalpinot ebrejus. Visai zemei draudēja bads. Augstmaņi un galminieki drūzmējās ap ķēniņu un dusmīgi jautāja: "Cik ilgi šis vīrs mums būs par slazda valgu? Atlaid tos ļaudis, lai tie kalpo tam Kungam, savam Dievam. Vai tu vēl neredzi, ka Ēģiptes zeme iet bojā?"

Atkal aicināja Mozu un Āronu, un valdnieks tiem teica: "Ejiet un kalpojiet Kungam, jūsu Dievam. Cik tad ir to gājēju?"

Atbilde: "Mēs gribam iet ar saviem jauniešiem un ar saviem sirmgalvjiem, ar saviem dēliem un savām meitām, ar saviem sīklopiem un liellopiem, jo mums ir svētki jāsvēti tam Kungam."

Ķēniņš kļuva ļoti dusmīgs. Viņš sāka kliegt: "Kungs, pasargi, lai es jūs atlaistu ar jūsu bērniem! Redziet, kāds ļaunums ir jūsu prātā. Nē, bet ejiet taču jūs vīri un kalpojiet savam Kungam, kā jūs to vēlaties." Pēc tam tos padzina no faraona nama.

Faraons ebrejus bija centies iznīcināt ar grūtiem spaidu darbiem, bet tagad šķita, it kā tam būtu dziļa interese par viņu labklājību un viņš ļoti rūpētos par mazajiem bērniem. Patiesībā viņš sievas un bērnus gribēja paturēt kā galvojumu par vīru atgriešanos.

Mozuš izstiepa savu zizli pār zemi, un sāka pūst rīta vējš, kas atnesa siseņus. "Un siseņi nāca pār visu Ēģiptes zemi un nolaidās visas Ēģiptes zemes robežās ļoti lielos pulkos. Tādu siseņu baru vēl nekad nebija bijis un arī nekad nebūs." Tie aizklāja debesis, līdz visapkārt kļuva tumšs; viņi aprija visu zaļumu, kas vēl bija atlicis. Faraons steidzīgi sūtīja pēc praviešiem un teica: "Es esmu

apgrēkojies pret to Kungu, jūsu Dievu, un jums. Bet piedod man manus grēkus kaut vēl šo reizi un aizlūdz pie tā Kunga, jūsu Dieva, ka tas no manis atņemtu šo nāvi." Tā arī tika izdarīts, un stiprs vējš siseņus aizrāva Sarkanajā jūrā, bet ķēniņš turpināja savu stūrgalvīgo pretošanos.

Ēģiptes tauta bija tuvu izmisumam. Jau aizvadītās mocības šķita gandrīz vai neizturamas, bet tos pārņēma bailes no nākotnes. Tauta faraonu bija pielūgusi kā dieva vietnieku, bet tagad daudzi pārliecinājās, ka viņš pats pretojās Kādam, kura gribai kalpo visi daba spēki. Baudot tik brīnišķu [272] labvēlību, vergi — ebreji arvien noteiktāk sāka nojaust savu atbrīvošanos. Viņu apspiedēji vairs neuzdrošinājās tos kalpināt tā kā iepriekš. Visā Ēģiptē valdīja slepenas bailes, ka verdzinātā tauta sacelsies un atriebs nodarītās pārestības. Katrs ar aizmācētu elpu jautāja: kas notiks tālāk? Pēkšņi pār zemi nolaidās tik bieza un melna tumsa, ka, likās, to varēja "taustīt". Ļaudīm trūka ne vien gaismas, bet arī gaiss bija tik spiedošs, ka apgrūtināja elpošanu. Cilvēki "cits citu nevarēja redzēt, un neviens trijās dienās nepacēlās no savas vietas. Bet ikvienam israēlietim bija gaisma savā dzīvoklī".

Arī saule un mēness bija ēģiptiešu pielūgšanas priekšmeti; tā vara, kas vergu lietu tagad ņēma savās rokās, ar šo noslēpumaino tumsu sita kā ēģiptiešus, tā viņu dievus. (Sk. Pielikumā, 5. piezīme.) Lai cik briesmīga bija šī sodība, tā tomēr liecināja par Dieva līdzjūtību un Viņa nevēlēšanos iznīcināt. Kungs gribēja ļaudīm dot laiku pārdomām un grēku nožēlai, pirms sūtīja savu pēdējo, visbriesmīgāko mocību.

Bailes faraonu beidzot piespieda piekāpties. Trešās tumsas dienas beigās viņš lika atvest praviešus pie sevis un deva piekrišanu visu ļaužu atlaišanai, tomēr pieprasīja, lai tiek atstāti sīkie un lielie lopī. "(..) neviens nags lai nepaliek," atbildēja apņēmīgais ebrejs. "Mēs arī nezinām, kādiem jābūt mūsu upuriem, kalpojot tam Kungam, kamēr mēs tur nonāksim." Tad ķēniņa dusmas izlauzās ar neapvaldītu spēku. Viņš kļiedza: "Ej prom no manis; sargies, ka tu vairs neparādies mana vaiga priekšā, jo tanī dienā, kad es tavu vaigu ieraudzīšu, tu mirsi!"

Atbilde bija apstiprinoša: "Lai notiek tā! Es turpmāk vairs nerādīšos tava vaiga priekšā." Ēģiptieši uz Mozus raudzījās ar lielu godbijību. Ķēniņš neuzdrošinājās viņam darīt jaunu, jo tauta domāja, ka tam vienīgam ir spēks novērst mocības. Tie vēlējās, lai israēliešiem atļauj aiziet no Ēģiptes, bet ķēniņš un priesteri līdz pēdējam pretojās Mozus prasībām.

LIELDIENU JĒRS

[273]

Kad faraonam pirmo reizi paziņoja prasību atbrīvot Israēla bērņus, jau tad tika izteikts brīdinājums par visbriesmīgāko mocību. Mozus tika dots uzdevums ķēniņam paziņot: "Israēls ir Mans pirmdzimtais dēls. Un Es tev saku: "Atlaid Manu dēlu, lai viņš Man kalpo, bet, ja tu liegsies viņu atlaist, redzi, tad Es nonāvēšu tavu pirmdzimto dēlu." (2. Moz. 4:22,23) Neskatoties uz ēģiptiešu nicinājumu, israēliešus tomēr pagodināja Dievs, jo Viņš tos bija atšķīris savu likumu uzglabāšanai. Ar tiem dāvātajām sevišķajām priekšrocībām un svētībām viņi bija pārāki pār citām tautām, kā pirmdzimtais dēls pār saviem brāļiem.

Sodībai, no kuras Ēģipte tika brīdināta jau sākumā, vajadzēja nākt pēdējai. Dievs ir lēnprātīgs un liela ir Viņa žēlastība. Viņš saudzīgi rūpējās par būtņēm, kas radītas pēc Viņa līdzības. Ja ražas un lopu zaudējums ēģiptiešus būtu novedis pie atgriešanās, tad viņu bērņi netiktu nonāvēti, bet tauta stūrgalvīgi turējās pretī dievišķajai pavēlei, tādēļ tagad bija sagatavots pēdējais sitiens.

Piedraudot ar nāvi, Mozus bija aizliegts rādīties pie faraona, tomēr Dieva pēdējo vēsti dumpīgajam monarham vajadzēja pateikt, un Mozus atkal devās pie viņa ar briesmīgo ziņojumu: "Tā ir sacījis tas Kungs: "Nakts vidū Es apstaigāšu Ēģipti, un Ēģiptes zemē mirs ikviens pirmdzimtais: no faraona, kas sēž uz sava troņa, pirmdzimušā līdz kalpones pirmdzimušajam, kas ir aiz maltuves, un visu liellopu pirmajie. Un būs liela brēķšana Ēģiptes zemē, kāda līdz šim nav vēl bijusi un turpmāk nebūs. Bet ne pret vienu israēlieti pat suns nepacels balsi, ne pret cilvēku, ne pret lopu, lai jūs zinātu, ka tas Kungs šķiro israēlieti no ēģiptieša." Un visi šie tavi kalpi nonāks pie manis un zemosies manā priekšā, [274] sacīdami: "Aizej tu, un visa tauta, kuru tu vadi," un tad es aiziešu." (2. Moz. 11:4-8)

Pirms šis spriedums tika izpildīts, Kungs, runājot ar Mozus, Israēla bērņiem deva norādījumus par viņu iziešanu no Ēģiptes un jo sevišķi par to, kā izsargāties no nākamās sodības. Katrai ģimenei vajadzēja atsevišķi vai kopīgi ar citām nokaut vienu jēru vai jaunu kazu, "kurai nav nekādas vainas", un ar īzapa pušķi apziest ar asinīm "abus durvju stabus un palodu namiem", kuros viņi ēdis, lai pusnaktī nākošais iznīcību nesošais eņģelis šiem namiem ietu garām. Gaļu tiem vajadzēja ēst uz uguns ceptu, ar neraudzētu maizi un rūgtām zālēm, tieši tā, kā Mozus to bija teicis: "(..) jūsu gurni lai ir apjozti, un

jūsu kājas apautas sandalēm, jūsu ceļa spieķi lai ir jūsu rokās; un ēdiet to ātrā steigā, tas ir tā Kunga Pasā." (2. Moz. 12:1-28)

Kungs paziņoja: "Šinī naktī Es apstaigāšu Ēģiptes zemi un nonāvēšu ikvienu pirmdzimušo Ēģiptes zemē kā cilvēkiem, tā lopiem, un pār visiem Ēģiptes dieviem Es spriedīšu tiesu, Es, tas Kungs. Un asinis lai ir jūsu zīme tanīs mājās, kurās jūs mītat; kur Es redzēšu asinis, Es gribu iet saudzēdams garām, un pār jums nenāks tas sods, kas nomaitā, kad es sitišu Ēģiptes zemi."

Šīs lielās atbrīvošanas dienas atcerei Israēla tautai visās nākamajās paaudzēs katru gadu vajadzēja ievērot īpašus svētkus. "Sī diena lai jums ir par piemiņas dienu, to svinēt kā svētkus tam Kungam, tas lai jums ir par mūžīgu likumu uz audžu audzēm." Un, svinot šos svētkus vēlākajos gados, tiem bija pienākums saviem bērniem stāstīt par brīvības atgūšanu, kā Mozus to tika pavēlējis: "Tas ir Pasā upuris tam Kungam, kas Israēla bērnus saudzēja Ēģiptē, kad Viņš sodīja Ēģiptes zemi, bet saudzēja mūsu namus."

Turpmāk cilvēku un lopu pirmdzimtajiem vajadzēja piederēt Kungam, un tos varēja atgūt tikai ar izpiršanas maksu, atzīstot, ka ēģiptiešu pirmdzimto nonāvēšanas laikā israēliešu pirmdzimtie, lai gan žēlīgi pasargāti, pēc taisnības tomēr bija padoti tai pašai sodībai, ja nebūtu bijis salīdzinošais Upuris. Kungs paziņoja: "Jo Man pieder visi pirmdzimušie no tās dienas, kad Es Ēģiptes zemē nogalināju visus pirmdzimušos; Es esmu sev svētījis visus pirmdzimušos Israēlā, sākot ar cilvēkiem līdz pat lopiem, tie lai Man pieder: Es esmu tas Kungs." (4. Moz. 3:13) [277]

Pēc tam, kad bija iekārtota saiešanas telts, Dievs kā aizvietošanu ļaužu pirmdzimto vietā kalpošanai svētnīcā izvēlējās Levija cilti. Viņš teica: "Jo viņi ir Man no Israēla bērnu vidus īpaši dota dāvana: Es esmu tos ikvienu ņēmis sev no Israēla bērniem visu pirmdzimušo vietā (...)." (4. Moz. 8:16) Tomēr, atzīstot Dieva žēlastību, no visiem ļaudīm par pirmdzimto dēlu arvien tika prasīta izpiršanas maksa. (4. Moz. 18:15,16)

Pasā svētkiem vajadzēja kļūt gan par atceri, gan simbolisku norādījumu, ne tikai atgādinot notikumus Ēģiptē, bet vērsot uzmanību uz gaidāmo lielo atbrīvošanu, ko veiks Kristus, atsvabinot savus ļaudis no grēka jūga. Uपुरa jērs attēloja "Dieva Jēru", kas ir mūsu vienīgā atpestīšanas cerība. Apustulis saka: "(...) jo arī mūsu Lieldienas Jērs ir par mums upurēts, proti — Kristus." (1. Kor. 5:7) Ar Pasā jēra nokaušanu vien nepietika; tā asinis vajadzēja slacīt uz durvju aplodām, rādot, kā dvēselei jāizlieto Kristus nopelns. Mums jātic, ka Viņš mira ne tikai par pasaules grēkiem, bet par katru no mums personīgi. Mums jāpieņem salīdzinošā upura spēks.

Asiņu slacīšanai lietotais īzaps simbolizēja šķīstīšanu; to lietoja šķīstīšanai no spītālības un šķīstot tos, kas bija aptraipījušies, nonākot saskarē ar mirušiem. Tā nozīmi varam saskatīt arī dziesminieka lūgšanā: "Šķīsti mani no grēkiem ar īzapu, lai es topu šķīsts, mazgā mani, lai es topu baltāks par sniegu!" (Ps. 51:9)

Jēru vajadzēja sagatavot veselu, lai netiktu salauzts neviens kauls; tāpat arī Dieva Jēram, kas mira mūsu vietā, nedrīkstēja salauzt nevienu kaulu." (2. Moz. 12:46; Jāņa 19:36) Tas bija kā norādījums uz Kristus upura pilnību.

Ģaju vajadzēja ēst. Nepietiek, ja mēs tikai ticam Kristum kā grēku piedevējam. Izmantojot Dieva Vārdu, mums no Viņa ticībā pastāvīgi jāsaņem garīgs spēks un uzturs. Kristus sacīja: "Patiesi, patiesi Es jums saku: ja jūs neēdat Cilvēka Dēla miesu un nedzerat Viņa asinis, jums dzīvības nav sevī. Kas ēd Manu miesu un dzer manas asinis, tam ir mūžīgā dzīvība (...)." Un, lai paskaidrotu sacītā nozīmi, Viņš vēl piebilda: "(...) Vārds, ko Es jums runāju, ir gars un dzīvība." (Jāņa 6:53,54,63) Jēzus atzina sava Tēva bauslību, īstenoja dzīvē tās principus, atklāja tās garu [278] un rādīja šo likumu labvēlīgo iespaidu uz sirdi. Jānis saka: "Un Vārds tapa miesa un mājoja mūsu vidū, un mēs skatījām Viņa godību, tādu godību, kā Tēva vienpiedzimūšā Dēla, pilnu žēlastības un patiesības." (Jāņa 1:14) Kristus sekotājiem jādalās Viņa piedzīvojumos. Tiem Dieva Vārds jāatzīst un jāuzņem sevī tā, lai tas kļūtu par dzīves un rīcības noteicošo spēku. Ticībā uz Kristu tiem jāpārveidojas Viņa līdzībā un jāatstaro Viņa dievišķās īpašības. Tiem jāēd Dieva Dēla miesa un jādzer Viņa asinis, vai arī tiem nav dzīvības. Kristus Garam un darbiem jāklūst par Viņa mācekļu garu un darbiem.

Jēru vajadzēja ēst ar rūgtām zālēm, kas norādīja uz pagātnes grūto vergošanu Ēģiptē. Tā arī mums, kad mēs baudām Kristu miesu, tas jādara ar satriektu sirdi mūsu grēku dēļ. Tikpat nozīmīga bija neraudzētās maizes lietošana. Tas Pasā likumā bija īpaši norādīts, un jūdi to dzīvē strikti ievēroja, lai svētku laikā namā neatrastos nekas no rauga. Tāpat arī visiem, kas vēlas no Kristus saņemt dzīvību un barību, jānoliek grēka raugs. Pāvils Korintas draudzei raksta: "Izmēziet veco raugu, lai esat jauna mīkla! Jūs taču esat neraudzēti, jo arī mūsu Lieldienas Jērs ir par mums upurēts — Kristus. Tad

svinēsīm svētkus ne ar veco raugu, ne ar ļaunuma un netikumības raugu, bet ar skaidrības un patiesības neraudzētajām maizēm!” (1. Kor. 5:7,8)

Pirms brīvības iegūšanas vergiem vajadzēja parādīt ticību lielajai atbrīvošanai, kurai tūlīt jānotiek. Mājas bija jāiezīmē ar asinīm, un tiem ar savām ģimenēm jāatskiras no ēģiptiešiem un jāsapulcējas savos dzīvokļos. Ja israēlieši nebūtu sekojuši norādījumiem visos sīkumos, ja tie neatšķirtu savus bērnus no ēģiptiešiem, ja tie būtu nokāvuši jēru, bet nebūtu slacījuši asinis uz durvju aplodām vai ja kādi būtu uzdrošinājušies iziet no mājas, tie netiktu pasargāti. Viņi varbūt godīgi ticētu, ka visu nepieciešamo darījuši, bet šī pārliecība vien tos neizglābtu. Visi, kas nebūtu sekojuši Kunga norādījumiem, zaudētu savus pirmdzimtos.

Ļaudīm savu ticību vajadzēja apliecināt ar paklausību. [279] Tieši tāpat visiem tiem, kas cer kļūt brīvi Kristus asins nopelnā, jāsaprot, ka arī viņiem pašiem kaut kas jādara savas pestīšanas nodrošināšanai. Kaut arī vienīgi Kristus mūs var atbrīvot no grēka soda, tomēr mums jāatgriežas no grēkiem pie paklausības. Cilvēks tiek pestīts ticībā un ne no darbiem, bet ticība jāapliecina ar darbiem. Dievs ir devis savu Dēlu, lai Tas mirtu grēku salīdzināšanas labā. Viņš mums devis patiesības gaismu, rādījis dzīvības ceļu, devis iespējas, norādījumus un priekšrocības, un tagad cilvēkam jāizmanto šie atpestīšanas iekārtojumi; tam jāciena un jāizlieto palīglīdzekļi, kurus Dievs paredzējis, un jātic, paklausot visām dievišķajām prasībām.

Kad Mozus Israēlam atstāstīja Dieva norādījumus, kas saistījās ar tautas atbrīvošanu, “Ļaudis nolieca savas galvas un pielūdza”. (2. Moz. 12:27) Priecīgā atbrīvošanās cerība, briesmīgā apziņa par viņu apspiedējiem draudošo sodību un ar pēkšņo aizceļošanu saistītās rūpes un raizes — tas viss uz laiku tika aizmirsts pateicībā laipnajam Atbrīvotājam. Daudziem ēģiptiešiem bija dota iespēja iepazīt ebreju Dievu kā vienīgo patieso, un tagad tie lūdza, lai tiem ļauj patverties israēliešu namos, kad pāri zemei ies iznīcību nesošais eņģelis. Tos ar prieku uzņēma, un viņi solījās turpmāk kalpot Jēkaba Dievam un kopā ar Viņa tautu doties prom no Ēģiptes.

Israēlieši paklausīja Dieva norādījumiem. Aizceļošanai tie sagatavojās ātri un slepeni. Ģimenes tika sapulcinātas, Pasā jērs nokauts, gaļa ugunī izcepta, kā arī sagādāta neraudzēta maize ar rūgtajām zālēm. Ģimenes tēvs un priesteris apslacīja durvju aplodas ar asinīm un pievienojās saimei savā namā. Steigā un klusējot ēda Pasā jēru. Svētā bijībā tauta lūdza un palika nomodā. Pirmdzimušo sirds, sākot ar stipru vīru līdz mazam bērnam, drebēja neizsakāmās bailēs. Tēvi un mātes mīļos pirmdzimtos ieslēdza savās rokās, domājot par sitienu, kam jānāk šajā naktī. Bet nāvi nesošais eņģelis neapmeklēja nevienu Israēla bērnu dzīvokli. Asinis — Pestītāja aizsardzības zīme — bija pie viņu durvīm, un iznīcinātājs pa tām neiegāja.

Nakts vidū “liela brēkšana bija Ēģiptē, jo nebija nama, kur nebūtu mirušo”. [280] Nāvi nesošais eņģelis sita visus pirmdzimtos šajā zemē, sākot “ar faraona, kas sēž uz sava troņa, pirmdzimto, līdz cietumnieka pirmdzimtajam, kas bija cietumā, un visus lopu pirmdzimušos”. Visā Ēģiptes zemē tika iznīcināts katra nama lepnums. Gaisu pildīja sērojošo kliedzienu un vaimanas. Ķēniņš un galminieki stāvēja bāli, viņu kājas drebēja, visus pārņēma briesmīgas izbailes. Faraons atcerējās, kā viņš kādreiz bija izsaucies: “Kas ir tas Kungs, kura balsij man jāklausa un Israēls jāatlaiž? Es tādu Kungu nepazīstu un Israēlu neatlaidīšu.” Tagad savā pārmērīgajā lepnībā pazemots līdz pišļiem, viņš nakts laikā atsauca Mozu un Aronu un sacīja: “Celieties un taisieties prom no manas tautas vidus, ir jūs, ir Israēla ļaudis, ejiet un kalpojiet tam Kungam, kā jūs to gribat. Arī savus sīklopus un savus liellopus ņemiet līdzi, kā jūs esat sacījuši, un aiziedami svētījiet arī mani.” Arī ķēnišķīgā padome un tauta lūdza israēliešus steigties un iziet no zemes, jo viņi teica: “Mēs visi mirsim.” (2. Moz. 12:29-33)

IZIEŠANA

[281]

Ar apjoztiem gurniem, ar korpēm kājās un spieķi rokās Israēla ļaudis izbijušies un tomēr cerību pilni gaidīja ķēniņa pavēli, kas tiem atļautu iziet. Pirms ausa rīts, tie jau atradās ceļā. Mocību laikā, kad Dieva spēka atklāsme iededza ticību vergu sirdīs un pildīja ar bailēm viņu apspiedējus, israēlieši pamazām bija sapulcējušies Gošenes zemē un, neskatoties uz pēkšņo bēgšanu, jau bija veikuši nepieciešamos organizatoriskos un uzraudzības pasākumus lielā pūļa kustībai, sadalot to pulkos un nozīmējot vadoņus. Tie izgāja kājām “kādj seši simti tūkstošu vīri bez bērniem. Un arī pūlis svešu gāja ar viņiem (..)”. (2. Moz. 12:34-39) Sajā pūlī atradās ne tikai tie, kas to darīja, ticot Israēla Dievam, bet daudz vairāk tādu, kas gribēja vienīgi izglābties no mocībām vai arī sekoja šim lielajam gājienam aiz uztraukuma vai ziņkāres. Tie Israēlam pastāvīgi bija tikai par kavēkli un slazda valgu.

Ļaudis ņēma sev līdzi arī “aitas un liellopus”. Tas bija Israēla īpašums, kas ķēniņam nekad nebija

pārdots tā, kā ēģiptiešu manta. Jēkabs un viņa dēli uz Ēģipti līdz bija atveduši savus ganāmpulkus, kur tie tagad bija ievērojami vairojušies. Pirms viņi atstāja Ēģipti, ļaudis, pēc Mozus norādījuma, prasīja algu par savu nesamaksāto darbu, un ēģiptieši, visai karsti vēlēdamies tikt no viņiem vaļā, to arī neliedza. Tā nu vergi devās ceļā apkrauti ar savu apspiedēju labumiem.

Tajā dienā piepildījās Ābrahāmam pirms gadu simteņiem pravietiskā atklāsmē rādītie notikumi: "Piemini, ka tavi pēcnācēji būs svešinieki zemē, kas tiem nepieder, un tiem tur būs būt par kalpiem, un tos tur pazemos četri simt gadus. Bet arī to tautu, kas tos kalpinās, es tiesāšu; pēc tam tie dosies ceļā ar bagātu mantību." (1. Moz. 15:13,14) (Sk. Pielikumā, 6. piezīme.) [282] Tā "Kungs izveda vienā dienā Israēla bērnus no Ēģiptes zemes līdz ar viņu pulku." (2. Moz. 12:40,41,51; 13:19) Izejot no Ēģiptes, israēlieši līdz ņēma dārgu novēlējumu — Jāzēpa kaulus, kas tik ilgi bija gaidījuši uz Dieva apsolījumu piepildīšanos un kas verdzības tumšajos gadsimtos atgādināja par gaidāmo atbrīvošanu.

Taisnākā ceļa vietā uz Kānaānu, kas gāja pa filistiešu zemi, Kungs viņu gājienu novirzīja uz dienvidiem, uz Sarkanās jūras krastiem. "Jo Dievs sprieda tā: "Lai ļaudīm netop žēl un tie, paredzēdami karus, neatgriežas atpakaļ Ēģiptes zemē." (2. Moz. 13:17,18,20-22) Ja viņi būtu mēģinājuši iet pa filistiešu zemi, tad sastaptos ar pretestību, jo filistieši tos uzlūkotu kā no kunga aizbēgušus vergus un nevilcinātos uzsākt karu, bet israēlieši bija slikti sagatavoti sadursmei ar varenajām un kareivīgajām tautām. Tiem bija maz Dieva atziņas un maz ticības, tie izbītos un kļūtu mazdūšīgi. Viņi bija neapbruņoti un pie kara nepieraduši; garīgi nomākti sakarā ar ilgo kalpošanu un pārāk aizņemti ar sievām, bērniem un lopiem. Vezdams viņus uz Sarkanā jūru, Kungs sevi atklāja kā zēlastības un arī kā sodības Dievu.

"Un viņi savas teltis aizcēla no Sukotas un apmetās nometnē pie Ētamas, tuksneša galā. Un tas Kungs viņiem gāja pa priekšu dienā mākoņu stabā, lai tos izvadītu pa ceļu, bet naktī uguns stabā, lai ceļš tiem būtu apgaismots dienu un nakti. Un mākoņu stabs dienā un uguns stabs naktī nenozuda tautas priekšā." Dziesminieks saka: "Padebesi Viņš deva tiem par segu un uguni naktī par gaismu." (Ps. 105:39; 1. Kor. 10:1,2) Pār tiem vienmēr atradās Viņu neredzamā Vadoņa karogs. Dienā mākonis norādīja ceļu, vai arī izpletās kā telts. Tas bija par aizsegu pret dedzinošo karstumu un ar savu vēsumu un mitrumu izkaltušajā tuksnesī sagādāja patīkamu atspirdzinājumu. Naktī tas kļuva par uguns stabu, kas apgaismoja nometni un iedrošināja ar dievišķo klātbūtni.

Kādā no visskaistākajiem un iepriecinošākajiem Jesajas [283] pravietojumiem ir runa par mākoņu un uguns stabu, kas norādīs uz Dieva aizgādību pēdējā lielajā cīņā ar ļaunajām varām: "Tad tas Kungs klās pār visu Ciānas kalnu un tā svētku sapulcēm padebesi un dūmus dienā un uguns gaismas mirdzumu naktī; un pār visu, kas goda pilns, tā Kunga godība klāsies kā aizsargs un patvērums, būdama patvertne, kas dos pavēni no saules karstuma dienā un pajumti negaisā un lietū." (Jes. 4:5,6)

Tā viņi gāja pa sausu tuksnešainu apgabalu un jau sāka brīnīties, kurp ved šis ceļš. Grūtajā pārgājienā ļaudis nogura, un dažu sirdī sāka pamosties bailes, vai tikai ēģiptieši tiem nesekos. Bet mākonis devās uz priekšu, un viņi tam līdzī. Tad Dievs norādīja Mozum, lai iegriežas kādā klinšainā aizā un apmetas pie jūras. Tur viņam tika atklāts, ka tiem seko faraons un ka viņu atbrīvošanā tiks pagodināts Dievs.

Ēģiptē izplatījās ziņa, ka Israēla bērni neapmetas tuksnesī, lai kalpotu Dievam, bet iet uz Sarkanās jūras pusi. Faraona padomnieki skaidroja ķēniņam, ka viņu vergi ir izbēguši, lai nekad vairs neatgrieztos. Tauta nožēloja savu ģeķību, ka pirmdzimto nāvi pierakstījuši Dieva spēkam. Atjēgušies no bailēm, lielie vīri mocības sāka uzskatīt kā dabīgu cēloņu sekas. "Kāpēc mēs tā esam darījuši, ka esam atlaiduši israēliešus no klaušu darbiem pie mums?" tie sarūgtināti izsaucās. (2. Moz. 14:5-9)

Faraons sapulcināja savu karaspēku un ņēma seši simti īpašos ratus un visus pārējos ratus, kas bija Ēģiptes zemē, jātniekus, virsniekus un vienkāršos kareivjus un vareno vīru pavadībā pats stājās karaspēka priekšgalā. Lai iegūtu dievu labvēlību un nodrošinātu sekmes visā pasākumā, tos pavadīja arī priesteri. Ķēniņš bija apņēmis israēliešus iebiedēt ar lielisku sava spēka parādi. Ēģiptieši baidījās, ka viņu piespiedu padošanās Israēla Dievam tos padarīs par apsmieklu citām tautām, bet, ja nu viņi tagad izies ar lielu spēku un atvedīs bēgļus atpakaļ, tad tādā veidā pasargās savu godu un atgūs arī vergus.

Ebreji bija apmetušies pie jūras, kuras ūdeņi šķīta kā nepārvarams šķērslis viņu priekšā, un dienvidos tālāko ceļu [284] aizsprostojā mežonīgi kalni. Pēkšņi tie tālumā ieraudzīja mirdzošas bruņas un kara ratus, kas iezīmēja lielās armijas priekšējās daļas. Karaspēkam tuvojoties, ēģiptiešu pulki kļuva redzami visā pilnībā. Israēliešu sirds pildījās ar bailēm. Daži sauca uz Kungu, bet lielākā daļa steidzās pie Mozus, sūdzēdamies: "Vai trūka Ēģiptē kapu, ka tu mūs esi izvedis, lai mēs mirtu tuksnesī?"

Kāpēc tu mums tā esi darījis, likdams mums iziet no Ēģiptes? Vai mēs jau tev Ēģiptē neteicām, sacīdami: "Atstājies no mums! Mēs gribam kalpot ēģiptiešiem"; jo mums būtu bijis labāk kalpot ēģiptiešiem nekā mirt tuksnesī!" (2. Moz. 14:10-12)

Mozus jutās ļoti apbēdināts, ka tautai, neskatoties uz atkārtoti piedzīvoto Kunga spēka atklāšanos, tomēr ir tik maz ticības Dievam. Kā gan tie varēja viņu apvainot pašreizējā stāvokļa briesmās un grūtībās, ja viņš bija sekojis noteiktai Dieva pavēlei? Ja Kungs pats neiejauksies viņu atbrīvošanā, tad izglābties tiešām nebija nekādu iespēju, bet, tā kā viņi tur bija nonākuši, paklausot dievišķajiem norādījumiem, tad par tālākajiem notikumiem Mozus neizjuta nekādu baiļu. Tautai viņš mierīgi un droši atbildēja: "Nebīstieties, pastāviet un vērojiet, kā tas Kungs jūs šodien izglābs: ēģiptiešus, kurus jūs šodien redzat, jūs nemūžam vairs neredzēsīt. Tas Kungs karos par jums, bet jūs stāvēsit klusu."

Uzturēt Israēla pulkos pašjāvību uz Kungu nebija viegli. Trūkstot disciplīnai un gribai sevi savaldīt, tie kļuva nikni un neapbrīnināmi. Viņi baidījās, ka tūlīt atkal kritīs savu apspiedēju rokās, tāpēc visapkārt sākās šķaļas, sirdi plosošas vaimanas un izmisuma saucieni. Brīnišķīgajam mākoņa stabam tie bija sekojuši kā Dieva zīmei, bet tagad sev jautāja, vai tikai tas nav bijis nelaiimes vēstnesis, jo vai gan citādi tie būtu novesti kalna nepareizajā pusē, kur tagad nonākuši bezizejas stāvoklī? Tā Dieva eņģelis viņu apstulbotajiem prātiem šķita kā nelaiimes vēstnesis.

Bet tad, tuvojoties ēģiptiešu pulkiem, kuri cerēja uz vieglu laupījumu, mākonis majestātiski pacēlās pret debesīm, pārgāja izraēliešiem pāri un nolaidās starp Israēlu un Ēģiptes armiju, kļūstot par tumšu sienu starp bēgļiem un sekotājiem. Ēģiptieši vairs nevarēja saredzēt [287] ebreju nometni un bija spiesti apstāties. Kad sabiezēja nakts tumsa, šī siena ebrejiem izstaroja gaismu, kas visu nometni pildīja ar dienas spožumu. Līdz ar to izraēliešu sirdis atgrīzās cerība. Mozus pacēla savu balsi uz Kungu, bet Kungs viņam sacīja: "Ko tu brēc uz Mani? Saki Israēla bērniem, lai tie dodas ceļā. Bet tu pacel savu zizli un izstiep savu roku pār jūru un sašķel to, lai Israēla bērni var iziet caur jūras vidu sausām kājām."

Aprakstot Sarkanās jūras pāriešanu, dziesminieks saka: "Cauri jūrai virzījās Tavs ceļš un cauri ūdens dziļumiem Tava taka, bet Tavas pēdas nemaz nebija manāmas. Ar Mozu un Ārona rokām Tu vadīji savu tautu kā avis." (Ps. 77:20,21) Kad Mozus izstiepa zizli, ūdens pāršķīrās un Israēls gāja pa jūras vidu kā pa sausu zemi, bet ūdens abās pusēs stāvēja līdzīgi mūrim. Uguns staba dievišķā gaisma atmirdzēja viņu galotnēs un apgaismoja ceļu, kas kā varena vaga šķērsoja jūru, izgaistot tālā krasta tumsā.

"Ēģiptieši dzinās viņiem pakaļ, un visi faraona zirgi un viņa rati, un viņa jātnieki devās aiz viņiem pa ūdens vidu. Bet rītā krēslā Kungs noraudzījās uz ēģiptiešu karaspēku mākoņa un uguns stabā, tā ka ēģiptiešu pulkos radās apjukums." (2. Moz. 14:23,24) Noslēpumainais mākonis viņu pārsteigtajiem skatiem pārvērtās par uguns stabu. Grāva pērkonis un laistījās zibens. "Mākoņi izlējās ūdens strāvās, debesu padebešos atskanēja pērkonu dārdi, un Tavas bultas šaudījās pa gaisu. Tavi pērkonu dārdēja debesu izplatījumā kā vareni rati, zibeņi apspulgoja zemi, zeme trīcēja un drebēja." (Ps. 77:18,19)

Ēģiptiešus pārņēma apjukums un bailes. Satrakoto dabas elementu vidū, kuros tie saklausīja sadusmotā Dieva balsi, viņi mēģināja griezties atpakaļ un bēgt uz krasta pusi, kuru bija atstājuši. Bet Mozus izstiepa savu zizli, un ūdens kalni, kāri pēc sava laupījuma, šņākdami un kaukdami sagāzās kopā, aizraudami ēģiptiešu pulkus sev līdzī melnajos dziļumos.

Austošais rīts Israēla pulkiem atklāja visu, kas bija atlicis no viņu varenajiem ienaidniekiem, — krastā izmestus apbruņotos liķus. Viena vienīga nakts tiem bija nesusi pilnīgu atbrīvošanu no visšausmīgākajām briesmām. Lielais, bezpalīdzīgais [288] pulks, pie kaujas nepieradušie vergi, sievas, bērni un lopi, kuriem priekšā bija jūra un aizmugurē uzbrūkošie varenie ēģiptiešu karapulki, — redzēja, kā ūdeņos tiem tiek pavērts ceļš, bet viņu ienaidniekus gaidāmā triumfa brīdī aprij viņi. Jehova viens pats tiem bija atnesis brīvību, un sirdis tagad griezās pie Viņa pateicībā un uzticībā. Izjūtas atrada izteiksmi slavas vārdos. Dieva Gars nāca pār Mozu, un viņš vadīja ļaudis triumfējošā pateicības dziesmā, senākajā un vienā no visgrandiozākajām, kādas cilvēkiem vispār ir pazīstamas: "Kas ir tāds kā Tu, ak Kungs, dievu starpā! Kas ir tāds kā Tu, tik varens savā svētumā, bijājams savā godībā, brīnumu darītājs! (..) Ar žēlastību Tu vadi tautu, ko esi atpestījis, lielā spēkā Tu ved to uz savu svēto mājokli. Tautaš ir to dzirdējušas un ir nodrebējušas, izbailes ir pārņēmušas Filistijas iemītniekus. (..) Iztrūcināšanās un bailība nāca pār tiem, tie kļuva mēmi kā akmens tava elkoņa spēka dēļ. Tā izglābās tava tauta, ak Kungs! Tā izies cauri tie, ko Tu sev esi atpircis. Tu tos vadīsi un statīsi kalnā, kas tavs īpašums, vietā, ko Tu sev esi sataisījis par mājokli, svētnīcā, ko tava roka, ak Kungs, ir cēlusi." (2. Moz. 15:1-17)

Šī Israēla pulku slavas izpausme izskanēja līdzīgi lielu ūdeņu balsij. Iznākot tautas priekšā ar bungām

un dejām, to uztvēra daudzas sievietes, kuras vadīja Mozus māsa Mirjama. Tālu pār tuksnesi un jūru aiztrauca līksmais piedziedājums, [289] un kalni atbalsoja slavas dziesmas vārdus: "Dziediet Jehovam, jo Viņš ir varens un svēts."

Dziesma un piedzīvotā atbrīvošana, kuru tā atgādināja, atstāja tādu iespaidu, kas nekad vairs nevarēja izzust no ebreju tautas atmiņas. No gadsimta uz gadsimtu to atkārtoja Israēla pravieši un dziesminieki, liecinot, ka Jehova ir varens palīgs un pestīšana tiem, kas uz Viņu paļaujas. Bet šī dziesma nepieder vienīgi jūdu tautai. Tā norāda uz nākotni, uz visu taisnības ienaidnieku iznīcināšanu, uz Dieva Israēla galīgo uzvaru. Patmas pravietis redz baltās drēbēs ģērbtu uzvarētāju pulku, stāvot pie kristāla jūras "ar Dieva koklēm rokās". "Tie dziedāja Dieva kalpa Mozus dziesmu un Jēra dziesmu." (Atkl. 15:2,3)

"Ne mums, Kungs, ne mums, bet savam vārdam dod godu savas žēlastības un uzticības dēļ!" (Ps. 115:1)

Tāds bija gars, kas izpaudās Israēla bērnu pateicības dziesmā, un tādām garam jābūt visu to sirdīs, kuri mīl un bīstas Dievu. Atbrīvodams mūsu dvēseles no grēka verdzības, Kungs visu cilvēku labā ir veicis daudz lielāku atpestīšanu, nekā ebreju tautai pie Sarkanās jūras. Līdzīgi israēliešu pulkiem, mums Dievs jāslavē "par Viņa brīnumiem, ko Viņš dara pie cilvēku bērniem", ar visu sirdi, dvēseli un balsi. Tie, kas paļaujas uz Dieva lielo žēlastību un neaizmirst arī Viņa mazākās dāvanas, apjozīsies ar prieku un dziedās Kungam savās sirdīs. No Dieva rokas ikdienas saņemtajām svētībām, un par visu vairāk — Jēzus nāvei, kas mūsu sniedzamības robežās nolikusi laimi un Debesis, — jāklūst par mūsu pastāvīgu pateicības tēmu. Ak, kādu žēlastību, kādu nesalīdzināmu mīlestību Dievs ir parādījis mums, pazudušajiem grēciniekiem, savienodams mūs ar sevi, lai kļūtu par Viņa īpašumu! Kādu upuri piensies mūsu Pestītājs, lai mēs varētu saukties par Dieva bērniem! Mums jāslavē Dievs par svētlaimes cerību, kas dota lielajā atpestīšanas plānā, jāslavē par Debesu mantojumu un Viņa bagātīgajiem apsolījumiem; jāslavē Viņš, jo Jēzus dzīvo un aizlūdz par mums. "Kas pateicību upurē, tas mani godā." (Ps. 50:23, pēc Glika tulk.)

Visi Debesu iemītnieki vienojas Dieva pagodināšanā. Mācīsimies eņģeļu dziesmu jau tagad, lai to varētu dziedāt, kad iekļausimies viņu spožajās rindās. Teiksim kopā ar dziesminieku: "Es slavēšu Kungu, kamēr dzīvošu, es dziedāšu savam Dievam, kamēr vēl šie būšu!" "Lai priecājas un gavilē tautas, jo Tu taisnīgi tiesā ļaudis un vadi tautas virs zemes!" (Ps. 146:2; 67:5)

Dievs savā aizgādībā ebrejus noveda kalnu cietoksnī pie jūras, lai viņu atbrīvošanā parādītu savu spēku un pelnīti pazemotu apspiedēju lepošanos. Viņš tos varēja izglābt arī savādāk, bet izvēlējās šo veidu, lai pārbaudītu ļaužu ticību un stiprinātu viņu paļaušanos uz Kungu. Ceļotāji bija noguruši un pārbijušies, bet, ja viņi nebūtu gājuši uz priekšu, kad Mozus tiem pavēlēja, tad Dievs tiem nekad nebūtu pavēris ceļu. Tikai ticībā "tie gāja cauri Sarkanajai jūrai kā pa sausu zemi". (Ebr. 11:29) Ejot lejup, tieši pie ūdeņiem, viņi rādīja, ka uzticas Dieva vārdiem, kā Mozus runājis. Tie darīja visu, kas bija viņu spēkos, un tad Israēla Varenais pāršķīra jūru, lai sagatavotu tiem ceļu.

Šeit ietvertā lielā mācība domāta visiem laikiem. Bieži kristiešu dzīve ir pilna briesmu, kad pienākumu pildīt šķiet visai grūti. Iztēle mums priekšā rāda draudošu bojāeju un aizmugurē — verdzību vai nāvi. Un tomēr Dieva balss skaidri saka: "Dodieties uz priekšu!" Mums jāpaklausa šai pavēlei pat tad, ja skats nespēj spiesties cauri tumsai un ja pie savām kājām jūtam aukstos viļņus. Šķēršļi, kas kavē mūsu virzīšanos uz priekšu, nekad nenozudīs svārstīga, šaubīga gara priekšā. Kas vilcinās paklausīt, līdz izgaist ikkatra nedrošības ēna un vairs nav iespējams kļūdities vai zaudēt, tie vispār nekad nepaklausīs. Neticība čukst: "Pagaidīsim, kamēr nozūd visi šķēršļi un mēs skaidri redzam savu ceļu", bet ticība drosmīgi tiecas uz priekšu, cerēdama visu un ticēdama visu.

Mākonis, kas ēģiptiešiem bija kā tumsas mūris, ebreju nometni pielēja ar spožu gaismu, padarot gaišu arī priekšā ejamo ceļu. Tā Aizgādības rīcība, kas neticīgajiem nes tumsu un izmisumu, uzticīgām dvēselēm ir gaismas un miera pilna. Ceļš, pa kuru vada Dievs, var iet caur tuksnešiem vai jūrām, bet tas vienmēr ir drošs ceļš.

NO SARKANĀS JŪRAS LĪDZ SINAJA KALNAM

[291]

No Sarkanās jūras israēliešu pulki atkal turpināja savu ceļu padebeša staba vadībā. Apkārtējās ainavas bija pavisam drūmas — kaili, tuksnešaini kalni, izkaltuši līdzenumi un tālumā jūra, kuras krastus klāja ienaidnieka liķi; tomēr viņi priecājās, apzinoties savu brīvību, un ikkatra neapmierinātības doma uz laiku bija apklususi.

Bet ceļojot tie trīs dienas nekur neatrada ūdeni. Līdzpaņemtie krājumi bija izsmelti. Vairs nebija ar ko dzesēt dedzinošās slāpes, kad viņi noguruši vilkās pa saules izdedzinātajiem līdzenumiem. Pazīdams šo apkārtni, Mozus dabīgi zināja to, ko nezināja citi, — ka tuvākajā apmetnes vietā Mārā, kur atradās avoti, ūdens nebija lietojams. Ar milzīgām bazām viņš vēroja vadošo padebesi, un viņa sirds pagura, dzirdot priecīgos saucienus: "Ūdens, ūdens," kas atbalsojās visas kolonas garumā. Vīri, sievas un bērni līksmā steigā ielēca avotu un tad pēkšņi no lielā pūļa izlauzās moku pilns kriedziens — ūdens bija rūgts.

Šausmu pārņemti un izmisuši, tie pārmeta Mozum, ka viņš tos ievēdis šajā ceļā, nemaz nepadomājot, ka gan Mozu, gan arī viņus noslēpumainajā mākonī vadīja tieša Dieva klātbūtne. Laužu izmisuma apbēdināts, Mozus darīja to, ko tie bija aizmirsuši darīt; viņš nopietni sauca uz Kungu pēc palīdzības. "Tad viņš piesauca to Kungu, un tas Kungs viņam norādīja koku; kad viņš to ielaida ūdenī, ūdens kļuva salds." (2. Moz. 15:25) Seit Israēlam tika dots apsolījums: "Ja jūs klausīdami klausīsit tā Kunga, sava Dieva, balsi un darīsiet, kas ir taisns Viņa acīs, un ievērosit Viņa pavēles, un izpildīsit visus [292] Viņa likumus, tad es tām slimībām, kādām Es esmu licis nākt pār ēģiptiešiem, nelikšu nākt pār jums; jo Es esmu tas Kungs, jūsu Ārsts." (2. Moz. 15:26)

No Māras tie gāja uz Elimu, kur "bija divpadsmit ūdens avoti un septiņdesmit palmas". Šeit pirms došanās Sinaja tuksnesī viņi uz dažām dienām apstājās. Pēc izešanas no Ēģiptes bija pagājis viens mēnesis, un tie pirmo reizi tuksnesī iekārtoja nometni. Barības krājumi jau sāka izbeigties. Apkārtnē bija maz zāles, kā rezultātā samazinājās arī ganāmpulki. Kā šādos apstākļos sagādāt barību tādām lielām pulkam? Viņu sirdis iezagās šaubas, un tie atkal kurnēja. Pat virsnieki un tautas vecaji pievienojās ļaudīm, apsūdzot Dieva ieceltos vadoņus: "Kaut tā Kunga roka būtu likusi mums mirt Ēģiptes zemē tolaik, kad mēs vēl mitām pie gaļas podiem un mums bija maizes papildnam ko ēst; bet jūs mums esat likuši iziet tuksnesī, lai visa draudze mirtu badā." (2. Moz. 16:3)

Līdz šim tie vēl badu nebija cietuši; pašreizējās vajadzības tika apmierinātas, bet tie bailojās par nākotni. Viņi nespēja iedomāties, kā ceļojumā pa tuksnesi tik liels pulks sev varētu nodrošināt pārtiku, tādēļ iztēlēja jau redzēja savus bērnus mirstam badā. Kungs pieļāva, ka tos apņem grūtības un samazinās līdzīgu paņemto produktu krājumi, lai ļaužu sirdis pievērstos Viņam, kas līdz pat šim brīdim darbojās kā savas tautas glābējs. Ja tie visās vajadzībās grieztos pie Kunga, tad saņemtu Viņa mīlestības un aizgādības balvas. Dievs bija apsolījis, ka, paklausot baušļiem, pār tiem nenāks nekāda kaite, tāpēc pieļaut domu, ka viņi paši vai to bērni varētu nomirt badā, no viņu puses bija grēcīga neticība

Kungs tiem bija apsolījis būt par Dievu un pieņemt tos par savu tautu, lai ievestu plašā un labā zemē, bet pie katra šķēršļa, kas gadījās ceļā uz šo zemi, tie kļuva mazdūšīgi. Viņš tos brīnīšķā veidā bija izvedis no Ēģiptes verdzības, lai paaugstinātu, darītu labākus un ievērojamus virs zemes. Tomēr viņiem katrā ziņā vajadzēja sastapties ar grūtībām un paciest trūkumu. Dievs tos glāba no pazemojošā bojāejas stāvokļa un sagatavoja godpilnai vietai tautu starpā, kā arī svinīgam un svētam uzdevumam. Ja tie, redzot visu, ko Viņš to labā darījis, būtu ticējuši, tad priecīgi panestu neērtības, trūkumu un pat īstas ciešanas. Bet tie vairs tālāk negribēja paļauties uz Kungu, ja pastāvīgi neredzēja Viņa spēka pierādījumus. [293] Tie aizmirsa savu rūgto kalpošanu Ēģiptē. Aizmirsa Dieva laipnības un varenības atklāšanos viņu labā, atbrīvojot tos no verdzības. Aizmirsa, kā tika pasargāti viņu bērni, kad iznīcinātājs eņģelis nomaitāja visus Ēģiptes pirmdzimtos. Viņi aizmirsa lielo dievišķās varenības atklāšanos pie Sarkanās jūras. Aizmirsa, ka, tiem droši ejot pa sagatavoto ceļu, ienaidnieku pulki, kas sekoja, tika aplāti ar jūras ūdeni. Viņi redzēja un juta tikai pašreizējās neērtības un grūtības, un, kur vajadzēja teikt: "Dievs lielas lietas pie mums ir darījis, mēs bijām vergi, bet Viņš mūs ir darījis par lielu tautu", tie runāja tikai par grūtībām un vēlējās uzzināt, kad reiz šis nogurdinošais ceļojums beigsies.

Senā Israēla tuksneša dzīves stāsts saglabāts par labu Dieva Israēlam gala laikā. Ziņojumi par Kunga rīcību ar ceļiniekiem tuksnesī visos viņu dažādajos piedzīvojumos, sastopoties ar badu, slāpēm un nogurumu, un Dieva spēka pārsteidzošā izpausme viņu atbrīvošanā, tas viss satur daudz brīdinājumu un pamācību Viņa ļaudīm visos laikmetos. Dažādie ebreju pārbaudījumi bija kā skola, sagatavojot tos apsolītajai mājvietai Kānaānā. Dievs vēlas, lai Viņa ļaudis šodien ar pazemīgu sirdi un uzņēmīgu garu censtos izprast tos piedzīvojumus, caur kuriem gāja senais Israēls, un tādā veidā saņemtu norādījumus sagatavošanās darbam mūžīgās Kānaānas sasniegšanai.

Atceroties israēliešus, daudzi brīnās par viņu neticību un kurnēšanu, domājot, ka tie gan nebūtu bijuši tik nepateicīgi, bet, kad pat visai niecīgās grūtībās tiek pārbaudīta viņu pašu paļāvība, tie neparāda lielāku ticību vai pacietību kā senais Israēls. Nonākot grūtībās, viņi kurn par šo stāvokli, kurā Dievs tos ir nodomājis šķīstīt. Apgādāti ar visu vajadzīgo tagadnē, daudzi negrib uzticēties

Dievam attiecībā uz nākotni un pastāvīgi ir norūpējušies, ka tikai tiem neuzbrūk nabadzība un bērniem nav jācieš trūkums. Daži pastāvīgi baidās no nelaimēm un pārspilē pastāvošās grūtības tā, ka viņu acis nemaz vairs nespēj saskatīt daudzās svētības, par kurām vajadzētu pateikties. Pārbaudījumi [294] tiem neliek meklēt palīdzību no vienīgā spēka avota — Dieva, bet gan šķir no Viņa, jo rada nemieru un kurnēšanu.

Vai darām pareizi, paliekot tādā neticībā? Kādēļ esam tik nepateicīgi un aizdomu pilni? Jēzus ir mūsu draugs, un visas Debesis piedalās ticīgu cilvēku labklājībā, bet raizes un bailes apbēdina Dieva Svēto Garu. Mums nevajadzētu tik daudz gausties, jo tas tikai nomāc un nogurdina, bet nepalīdz panest grūtības. Nevajadzētu dot vietu tādai neuzticībai pret Dievu, ka sagatavošanos nākotnes vajadzībām dzīvē padarām par galveno, it kā mūsu laime būtu atkarīga no šīs zemes lietām. Tas nav Dieva prāts, ka Viņa ļaudis staigātu noraizējušies. Tomēr Kungs nesaka, ka mūsu ceļš būs brīvs no briesmām. Viņš nedomā savus ļaudis izraut no grēka un posta pilnās pasaules, bet norāda uz vienmēr pieejamo patvēruma vietu. Bēdīgos un nospīestos Viņš aicina: "Nāciet visi pie Manis, kas esat bēdīgi un grūtsirdīgi, Es jūs gribu atvieglināt." Nolieciet baiļu un pasaulīgo rūpju nastu, kuru paši esat sev uzkrājuši, un "ņemiet uz sevi Manu jūgu un mācieties no Manis, jo Es esmu lēnprātīgs un no sirds pazemīgs, tad jūs atradīsiet mieru savām dvēselēm". (Mat. 11:28,29) Dusu un mieru ar Dievu mēs varam atrast, Viņam uzticoties, jo Viņš gādā par mums. (Sk. 2. Pēt. 5:7)

Apustulis Pāvils saka: "Pielūkojiet, brāļi, ka kādā no jums nebūtu neticības ļaunā sirds, atkāpjoties no dzīvā Dieva." (Ebr. 3:12) Atceroties visu, ko Dievs mūsu labā ir darījis, mūsu ticībai vajadzētu būt stiprai, darbīgai un izturīgai. Lai kurnēšanas un sūdzēšanās vietā mūsu sirdi piepilda slava un pateicība: "Teici to Kungu, mana dvēsele, un viss, kas mani, Viņa svēto Vārdu! Teici to Kungu, mana dvēsele, un neaizmirsti, ko Viņš tev laba darījis!" (Ps. 103:1,2)

Kungs nebija aizmirsis Israēla vajadzības. Tautas vadonim Viņš teica: "Redzi, Es likšu maizei līt no debesīm (...)" Un līdz ar to tika doti norādījumi, ka ļaudīm katru rītu jāsalasa uzturam nepieciešamais daudzums, bet sestajā dienā divkārsa deva, lai tā tiktu saglabāts Sabata ievērošanas svētums.

Mozus draudzei solīja, ka par tās vajadzībām tiks gādāts: "(...) tas Kungs dos jums vakarā gaļu un rītā maizi ēst (...)", un piebilda: "Jo kas gan mēs esam? Ne pret mums jūs esat kurnējuši, bet pret to Kungu." Tad viņš pavēlēja Āronam tiem sacīt: "Tuvojieties Kungam, jo Viņš ir dzirdējis jūsu kurnēšanu", [295] un, kamēr Ārons vēl runāja, "tie pagriezās pret tuksnesi; un, lūk, tā Kunga godība kļuva redzama mākonī." (2. Moz. 16:8-10) Spožums, kādu tie agrāk nekad nebija redzējuši, norādīja uz tiešu Kunga klātbūtni. Vērojot atklāsmi, kas vērsās pie viņu saprāta, tiem vajadzēja tuvāk iepazīties ar Dievu. Lai būtos Viņa vārdu un klausītu Viņa balsij, tiem vēl bija jāiemācās, ka tautas vadonis nav vienīgi Mozus, bet pats Visaugstākais.

Iestājoties naktij, nometnes apkārtnē saradās ļoti daudz paipalu, tā ka to pietika visiem. No rīta "tuksnesī bija smalka, zvīņveidīga viela kā sarma tik smalka virs zemes". "Tā bija balta kā koriandra koka sēkliņas." Tauta to sauca par mannu. Mozus teica: "Tā ir tā maize, ko Kungs jums devis par barību." (2. Moz. 16:14,15,31) Ļaudis salasīja mannu un atrada, ka tā pilnībā apmierināja ikkatru vajadzības. Tie "to samala divu akmeņu starpā vai sasmalcināja, sagrūžot piestā, un vārīja to podos, un cepa no tās plāceņus", kas garšoja kā medū cepta karaša. (2. Moz. 16:31; 4. Moz. 11:8) Katru rītu ikvienai personai vajadzēja salasīt vienu gomeru, un neko no tā nedrīkstēja atstāt nākamajai dienai, jo tad tas vairs nebija lietojams. Katras dienas devu nācās savākt no rīta, jo viss, kas palika uz zemes, saulē izkusa.

Salasot mannu, izrādījās, ka daži bija savākuši vairāk un citi atkal mazāk, nekā bija noteikts, bet, "kad tie pārmēroja ar gomeru, tad nebija pārmērīgi daudz tam, kas papildam bija salasījis, un arī mazāk salasījušam nepietrūka". (2. Moz. 16:18) Šim Bībeles tekstam izskaidrojumu un reizē arī praktisku pamācību sniedz apustulis Pāvils savā 2. Vēstulē korintiešiem. Viņš saka: "Jo nevar prasīt, lai citu atvieglošana jūs novestu grūtībās; bet lai notiktu izlīdzināšana: jūsu pārpalikums tad ļauj nākt par labu viņu trūkumam, un arī viņu pārpalikums ļauj nākt jums par labu, lai tā notiktu izlīdzināšana, kā ir rakstīts: "Kam bija daudz, netapa bagāts; kam bija maz, netapa nabags." (2. Kor. 8:13-15)

Sestajā dienā ļaudis katras personas vajadzībām salasīja divus gomerus. Virsnieki par to steidzās paziņot Mozum, bet tas atbildēja: "Tā Kungs ir pavēlējis; rīt ir Sabats, un Sabats tam Kungam ir svēts; ko jūs esat nodomājuši cept, to izcepiet; ko jūs gribat vārīt, to izvāriet, bet visu, kas atliek, to uzglabājiet rītdienai." [296] Ļaudis tā arī darīja, un izrādījās, ka manna nepārvērtās. Tad Mozus teica: "Ēdiet to, šodien ir Sabats; šī diena pieder tam Kungam; šodien jūs laukā neko neatradīsiet. Sešās dienās jūs to salasiet, bet septītā diena ir Sabats, tanī nekā nebūs." (2. Moz. 16:23,25,26)

Dievs prasa, lai Viņa ieceltā Sabata diena arī tagad tiktu turēta tikpat svēta kā Israēla laikos.

Ebrejiem dotā pavēle visiem kristiešiem jāuzlūko kā viņiem personiski domāts Jehovas rīkojums. Dienai pirms Sabata jābūt sagatavošanās laikam, lai viss tiktu nokārtots līdz svētajām stundām. Svēto dienu mēs nekādā gadījumā nedrīkstam izlietot saviem veikalā vai darba pasākumiem. Dievs ir pavēlējis rūpēties par slimiem un cietējiem; gādāt par tiem ir žēlastības darbs, un nav Sabata pārkāpums, tomēr jāizvairās no katra tāda darba, kas nav nepieciešams. Daudzi pārāk nolaidīgi sīkās lietas, kuras var padarīt sagatavošanās dienā, atstāj līdz Sabata sākumam. Tā nedrīkst notikt. Darbs, kas nav paveikts līdz Sabata sākumam, jāatstāj, kamēr tas pagājis. Šāda rīcība nedomājošiem cilvēkiem palīdzēs atcerēties un rūpēties, lai visi darbi tiktu paveikti nedēļas sešās dienās.

Ceļojuma laikā pa tuksnesi israēlieši katru nedēļu piedzīvoja trīskārtīgu brīnumu, kam viņu prātā vajadzēja nostiprināt atziņu par Sabata svētumu: sestajā dienā nokrita divkārsša mannas deva; septītajā — nekas; un Sabatam nepieciešamā daļa uz otru dienu saglabājās svaiga un tīra, kamēr citā laikā pāri palikusī manna vairs nebija lietojama.

Ar mannu saistītie apstākļi skaidri pierāda, ka Sabats, lai gan daudzi to apgalvo, nav iecelts reizē ar bauslības došanu Sinaja kalnā. Pirms vēl israēlieši tur nonāca, tie jau saprata savu obligāto pienākumu attiecībā uz Sabatu. Katru piektdienu viņi bija spiesti savākt un sagatavot divkārsšu mannas devu, — tas ir, arī Sabatam, kad manna netika dota, — un tā arvien no jauna varēja pārdomāt par dusas dienas svēto būtību. Un, kad daži cilvēki tomēr Sabatā izgāja mannu meklēt, Kungs jautāja: "Cik ilgi jūs liegsities pildīt Manus norādījumus un Manu bauslību?" (2. Moz. 16:28)

[297] "Un Israēla bērni ēda mannu četrdesmit gadus, kamēr tie nāca tuvāk apdzīvotai zemei; viņi ēda mannu, kamēr nonāca pie Kānaānas robežām." (35. p.) Četrdesmit gadus šī brīnišķīgā aizgādība tiem ik dienas atgādināja Dieva pastāvīgās rūpes un Viņa maigo mīlestību. Dziesminieks vēsta, ka Kungs tiem deva "labību" no Debesīm. Tie ēda "eņģeļu maizi". (Ps. 78:24,25) Tas nozīmē, ka tie ēda eņģeļu sagādāto barību. Debesu maizes uzturēti, viņi katru dienu saņēma pamācības no Dieva, ka Kunga dotie apsolījumi tos tikpat droši pasargās no trūkuma, it kā viņus jau apņemtū Kānaānas zemes vijņojošās labības druvas.

Israēla uzturēšanai no Debesīm nākošā manna norādīja uz To, kurš nāca no Dieva, lai sniegtu pasaulei dzīvību. Jēzus teica: "Es esmu dzīvības Maize. Jūsu tēvi ir ēduši mannu tuksnesī, bet ir nomiruši. Maize, kas no Debesīm nāk, ir tāda, ka tas, kas no viņas ēd, nemirs. Es esmu Dzīvā Maize, kas nākusi no Debesīm. Kas ēdīs no šīs Maizes, tas dzīvos mūžīgi. Un maize, ko Es došu, ir Mana miesa, kas dota par pasaules dzīvību." (Jāņa 6:48-51) Svētībās, kas Dieva tautai apsolītas nākamajā dzīvē, ietverti vārdi: "Kas uzvar, tam Es došu ēst apslēpto mannu." (Atkl. 2:17)

Atstājuši Sinaja tuksnesi, israēlieši ierīkoja nometni pie Refidimas. Tur nebija ūdens, un atkal tie neuzticējās Dieva aizgādībai. Savā aklumā un iedomīgā pārdrošībā ļaudis nāca pie Mozus un prasīja: "Dod mums ūdeni, kā varam dzert." Mozus nezaudēja pacietību. "Ko jūs rājaties ar mani? Kādēļ jūs kārdināt Kungu?" Bet tie dusmīgi kiedza: "Kāpēc tu mūs esi izvedis no Ēģiptes, vai lai mēs mirtu aiz slāpēm, mēs un mūsu bērni, un mūsu lopi?" (2. Moz. 17:1-7) Tik bagātīgi nodrošināti ar pārtiku, tie jau kādreiz bija izjutuši kaunu par savu neticību un kurnēšanu un bija solījušies turpmāk uzticēties Kungam, bet drīz vien aizmirsa savu apņemšanos un klupa jau pie pirmā pārbaudījuma. Mākoņa stabs, kas tos vadīja ceļā, šķita sedzam kādu briesmīgu noslēpumu. Un Mozus, — kas viņš ir, — tie jautāja, — un ar kādu nolūku tie tiek izvesti no Ēģiptes? Aizdomas un neticība pildīja sirdis, un tie nekaunīgi apvainoja Mozu, ka tas ar trūkumu un grūtībām nodomājis nonāvēt visus ļaudis un bērnus, lai pēc tam iedzīvotos viņu mantā. Dusmu satraukti un sašutuši, tie gatavojās to nomētāt ar akmeņiem.

[298] Ļoti apbēdināts, Mozus sauca uz Kungu: "Ko lai es daru ar šiem ļaudīm?" Un viņam tika norādīts sapulcināt Israēla vecajus, ņemt spieķi, ar kuru Ēģiptē bija darījis brīnumus, un iziet pie ļaudīm. Kungs sacīja: "Redzi, Es tur stāvēšu tavā priekšā uz klints pie Horeba, un tu sit to klinti, tad no tās iztecēs ūdens ļaudīm ko dzert." Viņš paklausīja, un no klints izlauzās dzīva ūdens straume, kas bagātīgi apgādāja visu nometni. Tā vietā, lai pavēlētu Mozum pacelt zizli un pār šīs jaunās kurnēšanas vadoņiem izsaukt kādu briesmīgu mocību kā Ēģiptē, Kungs savā žēlastībā zizli izlietoja par glābšanas rīku.

"Viņš pāršķēla klintis tuksnesī un dzirdināja viņus kā ar dziļuma ūdeņiem papildnam. Viņš lika strūklām izplūst no klints un ūdenim tecēt straumēm." (Ps. 78:15,16) Mozus sita klinti, bet tas bija Dieva Dēls, kas mākonī tīts stāvēja blakus Mozum un lika plūst dzīvošajām straumēm. Kunga godību redzēja ne tikai Mozus un vecaji, bet arī visa tālāk stāvošā draudze, un, ja mākonis tiktu atņemts, tos visus iznīcinātu tās Būtnes briesmīgais spožums, kas atradās mākonī.

Savās slāpēs ļaudis bija kārdinājuši Dievu, sacīdami: "Vai tas Kungs ir mūsu vidū vai nav?" — "Ja

Kungs mūs šurp atvedis, kāpēc Viņš mums nedod ūdeni, tāpat kā maizi?" Tādā veidā izrādītā neticība bija visai noziedzīga un Mozus baidījās, ka pār tiem var nākt Dieva sods. Brīdinot par izdarīto grēku, viņš tās vietas vārdu nosauca Masu — "kārdināšana" un Meriba — "bāršanās".

Tagad tiem draudēja jaunas briesmas. Tā kā tie bija kurnējuši pret Kungu, tad Viņš pieļāva, ka tiem uzbrūk ienaidnieks. Amalekieši, mežonīga un kareivīga cilts, kas dzīvoja tajā apvidū, izgāja un nogalināja tos, kas, noguruši un piekusuši, bija atpalikuši no kopējās kolonas. Zinādams, ka ļaudis nebija sagatavoti kaujai, Mozus pavēlēja Jozuam izraudzīties no dažādām ciltīm karavīru vienību un vadīt tos pret ienaidniekam, bet viņš pats apņēmās stāvēt uz tuvākā pakalna ar Dieva zizli rokās. Nākamajā dienā Jozua un viņa pulks uzbruka ienaidniekam, kamēr Mozus, Ārons un Hūrs [299] novietoja uz kāda pakalna, no kura varēja redzēt kaujas lauku. Uz debesīm paceltām rokām, labajā turot Dieva zizli, Mozus lūdza par Israēla pulka uzvaru. Cīņas gaitā izrādījās, ka Israēls uzvarēja tad, kad Mozus rokas bija paceltas, bet, kad viņš tās nolaida, labāk veicās ienaidniekam. Mozum nogurstot, Ārons un Hūrs atbalstīja viņa rokas līdz saules noiešanai, kad ienaidnieks tika sakauts un bēga.

Stiprinot Mozus rokas, Ārons un Hūrs rādīja ļaudīm viņu pienākumu — atbalstīt Mozu viņa grūtajā uzdevumā, kur tam jāsaņem vārdi no Dieva un jārunā uz ļaudīm. Arī Mozus rīcība bija nozīmīga, — tā rādīja, ka tautas likteni, kamēr tie Dievu uzskata par savu patvērumu, Viņš tur savās rokās. Kungs karoja par tiem un sakāva viņu ienaidniekus, bet, ja tie Viņam neuzticējās un paļāvās uz saviem spēkiem, tad bija vājāki pat par tiem cilvēkiem, kuriem pilnīgi trūka Dieva atziņas, un ienaidnieki ņēma virsroku.

Kā ebreji uzvarēja, kad Mozus pacēla savas rokas pret debesīm un aizlūdza viņu labā, tā Dieva Israēls uzvarēs, kad ticībā paļausies uz savu vareno Palīgu. Tomēr dievišķam spēkam jābūt savienotam ar cilvēciskām pūlēm. Mozus neticēja, ka Dievs uzvarēs viņu ienaidniekus, ja Israēls pats nedarīs neko. Kamēr lielais vadonis lūdza Dievu, Jozua un viņa drosmīgie sekotāji atdeva visus spēkus, lai atsistu savas tautas un Dieva ienaidniekus.

Pēc amalekiešu sakāves Dievs Mozum pavēlēja: "Ieraksti to piemiņas grāmatā un liec to Jozuam ausis, ka Es pilnīgi izdeldēšu Amaleka vīru piemiņu no zemes virsas." (2. Moz. 17:14) Un tieši pirms savas nāves lielais vadonis deva ļaudīm svinīgu uzdevumu: "Piemini, ko tev darīja amalekieši ceļā, kad jūs bijāt izgājuši no Ēģiptes. Kā viņi tev, kad tu virzījies uz priekšu un kad tavējie bija noguruši un slābani, bez bailēm Dieva priekšā uzbruka un visus tos no taviem ļaudīm nogalināja, kuri vājuma dēļ bija atpalikuši. Kad nu Kungs, tavs Dievs, reiz būs tev devis mieru no visiem taviem ienaidniekiem, kas tev ir visapkārt tanī zemē, ko tas Kungs, tavs Dievs, dos tev iegūt par īpašumu, tad amalekiešu piemiņu tev būs izdzēst no pasaules. To neaizmirsti!" (5. Moz. 25:17-19) Attiecībā [300] uz šo bezdievīgo tautu Kungs paskaidroja: "Tas Kungs karos pret Amaleku uz audžu audzēm!" (2. Moz. 17:16)

Amalekiešiem netrūka zināšanu par Dieva raksturu un visvarenību, bet tā vietā, lai Kungu bītos, tie bija apņēmušies pretoties Viņa varai. Mozus darītos brīnumus amalekieši izsmēja un zobojās par apkārtējo tautu izbailēm. Tie bija zvērējuši pie saviem dieviem, ka ebrejus iznīcinās tik pilnīgi, ka neviens no tiem neizglābsies, un lielījās, ka Israēla Dievam nebūs spēka tiem pretoties. Israēlieši tiem nedarīja neko jaunu un arī tos neapdraudēja. Uzbrukumam nebija nekāda iemesla. Nicinādami Dievu, tie gribēja iznīcināt Viņa ļaudis. Amalekieši jau sen bija grimuši grēkos, un viņu pārkāpumi brēca uz Dievu, lai tos sodītu, tomēr Viņa žēlastība vēl arvien aicināja atgriezties, bet, kad amalekiešu vīri uzbruka nogurušajiem, neaizsargātajiem Israēla pulkiem, tie paši apzīmogoja šavas tautas likteni. Dievs rūpējas par saviem visvājākajiem bērniem. Neviens nežēlības vai apspiešanas darbs pret tiem Debesīs nepaliek neievērots. Pār visiem, kas Kungu mīl un bīstas, kā vairogs ir izstiepta Viņa roka. Lai cilvēki sargās sist pa šo roku, jo tā tur taisnības zobenu.

Netālu no vietas, kur tagad apmetās israēlieši, atradās Mozus sievastēva dzīvesvieta. Jetrus bija dzirdējis par ebreju atbrīvošanu un tagad devās ceļā, lai tos apmeklētu un aizvestu Mozum sievu un viņa divus dēlus. Sūtņi lielajam vadonim ziņoja par viņu tuvošanos, un tas priecīgi devās pretī un pēc pirmās apsveicināšanās tos ieveda savā teltī. Ejot pretī briesmām, kas saistījās ar Israēla izvešanu no Ēģiptes, viņš savu ģimeni bija aizsūtījis atpakaļ, bet tagad atkal varēja baudīt atvieglojumu un prieku viņu sabiedrībā. Viņš stāstīja Jetrum par Dieva brīnišķo rīcību ar Israēlu, un, pieminot šos Dieva žēlastības darbus, sentēvs priecājās un slavēja Kungu kopā ar Mozu un Israēla cilšu vadītājiem, pienesot daudz upurus un sarīkojot svētku mielastu.

Uzturoties nometnē, Jetrus drīz vien ievēroja, cik smaga bija Mozus pienākumu nasta. Saglabāt kārtību un disciplīnu šajā lielajā visai neapzinīgo un neizglītoto ļaužu pūlī, tas tiešām bija milzīgs uzdevums. Mozus bija viņu atzītais vadonis un tiesnesis, un pie viņa nāca ne tikai attiecībā uz tautas

galvenajām vajadzībām un pienākumiem, bet arī visos strīdu gadījumos. [301] Viņš pats tā bija iekārtojies, jo tas deva iespēju ļaudis pamācīt, tāpēc Mozus paskaidroja: "Es tiem daru zināmus Dieva likumus un Viņa bauslību." Bet Jetrus pret to iebilda un teica: "Tā nav labi, kā tu to dari! Tu pagursi un arī tavi ļaudis, kas ir pie tevis, jo tas ir pārāk grūts pienākums, tu nevari to izpildīt viens pats." Tādēļ viņš ieteica Mozum izraudzīt piemērotus vīrus kā virsniekus pār tūkstošiem, citus kā virsniekus pār simtiem un citus pār desmitiem. Tiem jābūt ļaudīm, "kas bīstas Dievu, (..) kas nav uzpērkami (..)" (2. Moz. 18:13-26) Tiem vajadzēja iztiesāt visas mazāk svarīgās lietas, kamēr lielākās un smagākās vēl arvien tiktu nestas pie Mozus, kam, pēc Jetrus vārdiem, jāstāv "par ļaudīm Dieva priekšā un jānes šīs lietas pie Viņa". "Māci tiem likumus un noteikumus un dari tiem zināmu to ceļu, kas tiem jāiet, un tos darbus, kādi tiem jādara." Šis padoms tika pieņemts, un tas ne vien atvieglāja Mozus pūles, bet palīdzēja ieviest arī daudz lielāku kārtību tautā.

Kungs Mozu bija ļoti pagodinājis un ar viņa roku darījis daudz brīnumus, bet fakts, ka viņš bija izredzēts mācīt citus, vēl nenozīmēja, ka pašam vairs nebūtu vajadzīgas nekādas pamācības. Un Dieva izredzētais Israēla vadonis labprāt uzklausa dievbijīgā Midianas priestera priekšlikumus un pieņēma viņa plānu kā gudru priekšlikumu.

No Refidimas ļaudis devās tālāk, sekodami padebeša stabam. Ceļš veda pa izkaltsušiem līdzenumiem, pāri stāvām nogāzēm un cauri klinšu aizām. Bieži vien, šķērsojot smilšainos plašumus, viņu priekšā kā milzīgi nocietinājumi iznira masīvas kalnu grēdas, kas šķietami aizsprostoja ceļu un tālāk virzīšanās likās neiespējama. Bet, pieejot tuvāk, šur un tur kalnu sienā pavērās spraugas, un aiz tās bija atkal plaši līdzenumi. Tā arī tagad viņi tika vesti pa vienu šādu dziļu kalnu aizu. Tā bija varena un lieliska ainava. Starp masīvajām klintīm, kas abās pusēs pacēlās simtiem pēdu augstumā, cik tālu vien acis spēja saskatīt, kā milzīga straume plūda Israēla pulki ar savām avīm un liellopu bariem. Un tad viņu priekšā svinīgā majestātiskumā savu galvu pacēla Sinaja kalns. Padebeša stabs apstājās uz tā virsotnes, un ļaudis izplēta teltis kalna pakāpei pieguļošajā līdzenumā. Seit tiem iznāca uzturēties gandrīz veselu gadu. Naktī uguns stabs viņus mierināja ar savu dievišķo apsardzību un, kad tie gulēja, pāri visai noņemtai lēnām [302] krita Debesu maize.

Rīta blāzma zeltoja kalnu tumšās kontūras, un spožie saules stari, izlejoties dziļajās aizās, nogurušajiem ceļiniekiem šķita kā žēlastības vēstneši no Dieva troņa. Uz visām pusēm pacēlās kalnu robotās virsotnes, kas savā vientuļajā krāšņumā liecināja par mūžīgu izturību un varenību. Seit cilvēka prātu pārņēma svinīga godbijība. Ikvienam nācās izjust, cik niecīgs un vājš viņš ir Tā klātbūtnē, kas "kalnus nosver ar svaru un pakalnus svaru kausā". (Jes. 40:12) Te Israēlam bija jāsaņem visbrīnīgākā atklāsme, kādu Dievs jebkad devis cilvēkiem. Kungs sapulcināja savus ļaudis, lai viņu prātā iedvestu savu prasību svētumu, pats personīgi paziņodams svēto bauslību. Ļaudīm bija nepieciešama liela un izšķiroša pārmaiņa, jo uz viņu ieradumiem un raksturu degradējošu iespaidu bija atstājis verdzības pazemojums un ilgā saskare ar elku pielūgšanu. Dievs darbojās, lai viņus paceltu uz augstākas tikumiskās pakāpes, sniedzot tiem atziņu par sevi.

BAUŠĻU DOŠANA ISRAĒLAM

[303]

Drīz pēc apmešanās pie Sinaja Mozu aicināja kalnā, lai viņš tur satiktos ar Dievu. Viens pats viņš kāpa augšup pa nelīdzeno taku, arvien vairāk tuvojoties padebesim, kas norādīja uz Jehovas klātbūtni. Israēlam tagad vajadzēja uzņemties tuvas un īpašas attiecības ar Visaugstāko — izveidoties par draudzi un tautu zem Dieva virsvaldības. Ar Mozus starpniecību tika dota vēsts: "Jūs esat redzējuši, ko Es esmu darījis ēģiptiešiem un kā Es jūs esmu nesis uz ērgļa spārniem un esmu jūs pie sevis atvedis. Bet tagad, ja jūs uzklausīsiet Manu balsi un turēsiet Manu derību, tad jūs man būsit par īpašumu visu tautu vidū, jo Man pieder visa pasaule. Un jūs būsit man par priesteru un ķēniņu valsti un par svētu tautu! (2. Moz. 19:4-6)

Mozus atgriezās noņemtnē un, saaicinājis pie sevis Israēla cilšu vadītājus, atkārtoja tiem dievišķo vēsti, un viņi atbildēja: "Visu, ko tas Kungs ir runājis, mēs pildīsim." Tā tie noslēdza svinīgu derību ar Dievu, apsolīdamies pieņemt Viņu par savu Pavēlnieku, ar ko sevišķā nozīmē kļuva par Jehovas valsts pavalstniekiem.

Atkal viņu vadonis uzkāpa kalnā, un Kungs tam sacīja: "Redzi, Es nākšu pie tevis mākoņu aizsegā tā, ka tauta dzird Mani ar tevi sarunājamies un lai tic tev mūžīgi." Sastopoties ar ceļa grūtībām, tie kurnēja pret Mozu un Aronu, apvainodami viņus, ka tie Israēla pulkus izveduši no Ēģiptes, lai tos iznīcinātu. Tagad Kungs vēlējās Mozu pagodināt, lai ļaudis uzticētos viņa norādījumiem.

Dievs šo likumu došanas notikumu vēlējās saistīt ar bijājamās varenības atklāsmi, kas atbilstu

bauslības augstajam raksturam. Ļaudīm bija jāsaprot, ka viss, kas attiecas uz kalpošanu Dievam, jāuzlūko ar vislielāko godbijību. Kungs Mozus sacīja: [304] "Ej pie ļaudīm un liec tiem šķīstīties šodien un rīt, un lai tie mazgā savas drēbes. Un lai tie ir sagatavoti trešajai dienai, jo trešajā dienā pats Kungs nonāks visas tautas acu priekšā uz Sinaja kalna." Sajās dienās visiem vajadzēja svinīgi gatavoties, lai stātos Dieva priekšā. Ļaužu drēbēm un viņiem pašiem jābūt brīviem no visa netīrā. Ja Mozus tiem aizrādītu uz viņu grēkiem, tad tiem jāpazemojas, jāgavē un jālūdz, lai sirdis tiktu šķīstītas no katra ļaunuma.

Sagatavošanās notika saskaņā ar pavēli, un, paklausot tālākiem norādījumiem, Mozus uzdeva ap kalnu izveidot nožogojumu, lai šo svēto robežu nepārkāptu ne cilvēks, ne dzīvnieks. Ja kāds tikai uzdrošinātos aizskart kalnu, kā sods sekotu acumirkliņa nāve.

Kad trešās dienas rītā ļaužu skati vērsās pret kalnu, tā virsotne bija aplāta ar biezu padebesi, kas kļuva arvien tumšāks un blīvāks, līdz viss kalns ietinās tumsā un bijīgā noslēpumainībā. Tad atskanēja it kā bazūnes skaņa, kas aicināja ļaudis sastapties ar Dievu, un Mozus tos veda uz priekšu līdz kalna pakājei. No dziļās tumsas šaudījās zibeņi, kamēr apkārtējie kalni daudzkārtīgi atbalsoja pērkona grāvienus. "Un viss Sinaja kalns kūpēja, jo tas Kungs nonāca uz to uguni, un tā dūmi cēlās augšup itin kā kādas krāsns dūmi, un viss kalns ļoti trīcēja." Sapulcinātās tautas priekšā "Kunga godība izskatījās kā rijoša uguns kalna virsotnē". "Un bazūnes skaņa pieņēma spēkā." Dieva klātbūtnes zīmes bija tik briesmīgas, ka Israēla pulki bailēs drebēja un krita ar savu vaigu pie zemes Kunga priekšā. Pat Mozus izsaucās: "Es esmu izbijies un drebu." (Ēbr. 12:21)

Un tad pērkons norima, bazūnes vairs neskanēja, visapkārt iestājās dziļš klusums. Tas bija svinīgs brīdis, kad kļuva dzirdama Dieva balss. Runādams no tumsas aizsega, kas Viņu apņēma, atrodoties uz kalna daudzu eņģeļu pavadībā, Kungs darīja zināmus savus likumus. Mozus šo ainu apraksta tā: [305] "Tas Kungs ir nācis no Sinaja kalna, un Viņš no Seīra ir uzausis pār tiem; Viņš ir parādījis gaismas staros no Pāranas kalniem un ir nācis no desmittūkstošiem svēto vidus; no Viņa labās rokas ir izgājusi viņu labā degoša uguns. Ak, kā Viņš mīl tautas! Visi tavi svētie ir, ak Kungs, tavā rokā; tie pulcēsies tavās pēdās un ikviens kaut ko gūs no taviem vārdiem." (5. Moz. 33:1,2)

Jehova atklājās ne tikai ar soģa un likumdevēja bijājamo varu un spēku, bet arī kā savu ļaužu līdzcietīgais aizbildnis. "Es esmu tas Kungs, tavs Dievs, kas tevi izvedis no Ēģiptes zemes, no vergu nama." (2. Moz. 20:2) Viņš, ko tie jau pazina kā savu vadoni un atbrīvotāju, kas tos bija izvedis no Ēģiptes, kas sagatavoja ceļu jūras ūdeņos un iznīcināja faraonu un tā karaspēku, kas tā paaugstinājās pār visiem Ēģiptes dieviem, bija Tas pats, kas tagad paziņoja savus likumus.

Baušļi netika doti tikai ebrejiem. Dievs viņus pagodināja, darīdams tos par savu likumu sargātājiem, bet tie kā svēts novēlējums bija domāti visai pasaulei. Desmit baušļu priekšraksti paredzēti visiem cilvēkiem un tika doti visu lietu pārvaldībai un noteikšanai. Šie desmit īsie, skaidri izteiktie un autoritatīvie likumi sevī ietver visus cilvēka pienākumus pret Dievu un citiem cilvēkiem un izriet no lielā mīlestības pamatprincipa: "Tev būs Dievu, savu Kungu, mīlēt no visas savas sirds, ar visu savu dvēseli, ar visu savu spēku un ar visu savu prātu, un savu tuvāko kā sevi pašu." (Lūk. 10:27) (5. Moz. 6:4,5; 3. Moz. 19:18) Desmit baušļos šis princips aplūkots pa daļām un piemērots cilvēciskajam stāvoklim un attiecīgiem apstākļiem.

"Tev nebūs citus dievus turēt Manā priekšā." (2. Moz. 20:3-17)

Mūžīgais, vienmēr esošais, neviena neradītais Dievs Jehova, būdams visas esamības Avots un visu lietu Uzturētājs, ir Vienīgais, kam pienākas augstākais gods un pielūgšana. Cilvēkiem ar savu mīlestību un kalpošanu ir aizliegts pirmo vietu ierādīt jebkurai citai lietai vai būtnei. Ja mēs kaut kam nododamies tik ļoti, ka tas tiecas samazināt mīlestību uz Dievu vai traucēt mūs Viņam paredzētajā kalpošanā, tad mēs no tā sev veidojam dievu.

"Netaisi sev tēlus vai dievekļus nedz pēc tā, kas ir augšā debesīs, nedz pēc tā, kas ir virs zemes, nedz pēc tā, kas ir ūdenī zem zemes."

[306] Otrais bauslis aizliedz pielūgt Dievu, Viņu attēlojot vai kaut kam pielīdzinot. Daudzas pagānu tautas apgalvo, ka to darinātie tēli esot tikai simboli, kurus uzlūkojot, tiek pielūgta patiesā dievība, bet Kungs šādu pielūgšanu nosauc par grēku. Mēģinājumi attēlot Mūžīgo ar materiāliem priekšstatiem cilvēka uztverē tikai pazeminās izpratni par īsto Dievu. Prāts, kas novērsies no Jehovas bezgalīgās pilnības, vairāk pieķersies radītām lietām un ne Radītājam. Un, pazeminoties izpratnei par Dievu, degradēsies arī pats cilvēks.

"Jo Es Kungs, tavs Dievs, esmu greizsirdīgs Dievs. " — (Pēc Glikas tulk.) Kunga tuvās un svētās

attiecības ar Viņa ļaudīm tiek ainotas ar laulības savienību. Tā kā kalpošana elkiem garīgā ziņā pielīdzināta laulības pārkāpšanai, tad Dieva nepatika pret to piemēroti apzīmēta ar greizsirdību.

“(..) kas tēvu grēkus pie bērniem piemeklē līdz trešam un ceturtam augumam tiem, kas Mani ienīst.” Tas ir neizbēgami, ka bērniem jācieš par savu vecāku pārkāpumiem, bet tie netiek sodīti vecāku grēku dēļ, kā vien tad, ja paši tajos piedalās. Tomēr gandrīz vienmēr notiek tā, ka bērni staigā savu vecāku pēdās. Ar iedzimtību un piemēru dēli kļūst par tēvu grēku līdzdalībniekiem. Nepareizas tieksmes, nedabīgas iegribas un pagrimusi tikumība, tāpat kā miesīgas kaites un deģenerēšanās pazīmes, pāriet mantojumā no tēva uz dēlu līdz trešajam un ceturtajam augumam. Sai svinīgajai patiesībai vajadzētu būt kā stimulam, kas cilvēkus atturētu no grēcīgas rīcības.

“Un dara žēlastību līdz tūkstošajam augumam tiem, kas mani mīl un tur Manus baušļus.” Aizliedzot godāt neīstus dievus, otrais bauslis tajā pašā laikā pavēl pielūgt patieso Dievu. Un tiem, kas Viņam uzticīgi kalpo, tiek apsoltā žēlastība ne tikai līdz trešajam un ceturtajam augumam, kā dusmas, kas draud Viņa ienīdējiem, bet līdz tūkstošajam augumam.

“Tev nebūs tā Kunga, sava Dieva, vārdu nelietīgi valkāt, jo tas Kungs neatstās nesodītu, kas Viņa vārdu nelietīgi valkā.”

Šis bauslis ne tikai aizliedz nepatiesu zvērēšanu un parastu lādēšanos, bet neļauj Dieva vārdu arī vieglprātīgi un nevērīgi lietot, nedomājot par šī vārda bijājamo nozīmi. Ar neapdomīgu Dieva vārda pieminēšanu parastās sarunās, kā arī ar vēršanos pie Viņa mazvērtīgās lietās un ar biežu un nevajadzīgu Viņa vārda atkārtošanos, mēs Dievam darām negodu. Viņa vārds ir “svēts un bijājams”.(Ps. 111:9) [307] Tādēļ visiem vajadzētu rūpīgi padomāt par Kunga augsto godību, šķīstumu un svētumu, lai sirdī paliktu neizdzēšama izpratne par Viņa izcilo raksturu un Viņa svētais vārds tiktu izrunāts svinīgi un ar godbijību.

“Piemini Sabata dienu, ka tu to svētī. Sešas dienas tev būs strādāt un padarīt visus savus darbus, bet septītajā dienā ir Sabats, tā Kunga, tava Dieva, dusēšana, tad tev nebūs nekādu darbu darīt, nedz tev, nedz tavam dēlam, nedz tavai meitai, nedz tavam kalpam, nedz tavai kalponei, nedz tavam lopam, nedz tam svešiniekam, kas ir tavos vārtos. Jo sešās dienās ir tas Kungs radījis debesis un zemi, jūru un visu, kas tanīs atrodams, un septītajā dienā tas Kungs atdusējās; tāpēc tas Kungs svētīja Sabata dienu, lai tā būtu svēta.”

Sabats te nav pieminēts kā kaut kas jauns, bet kā jau pie radīšanas nolikta dusas diena. Mums tas jāpiemin un jāievēro Radītāja darba atcerei. Norādot uz Dievu kā debess un Zemes Radītāju, tas Viņu atšķir no visiem neīstajiem dieviem. Ikviens, kas ievēro septīto dienu, ar šo rīcību rāda, ka ir Jehovas pielūdzējs. Tādā veidā Sabats kļūst pa zīmi cilvēka padevībai Dievam, kamēr vien virs zemes kāds Viņam kalpos. Ceturtais bauslis ir vienīgais no visiem desmit, kas satur Likumdevēja vārdu un titulu. Tas vienīgais norāda, kāda autoritāte šos baušļus devusi. Līdz ar to tas satur Dieva zīmogu, kas uzspiests Viņa likumiem, kā liecība par to autentiskumu un saistošo spēku.

Dievs cilvēkiem darbam ir devis sešas dienas un prasa, lai personīgie darbi tiešām arī tiktu veikti šajās sešās darba dienās. Nepieciešamības un žēlsirdības pienākumi Sabatā ir atļauti, jo par slimiem un cietējiem jā rūpējas katrā laikā, bet no nevajadzīgiem darbiem ir stingri jāizvairās. “Atturi savu kāju no Sabata pārkāpšanas un nedari Manā svētā dienā pēc savas patikas, bet nosauc dusas dienu par svētu prieku un par tā Kunga svēto dienu un to turi godā, neizlietodams saviem ceļiem, sava veikala kārtošanai (..)” Un arī tad vēl aizliegums nebeidzas. Praviētis aizrāda uz “tukšām valodām.” (Jes. 58:13) Kas Sabatā apspriež un plāno darba un veikala lietas, tos Dievs uzskata kā šo darbu darītājus. Lai turētu svētu Sabata dienu, mēs nedrīkstam domās kavēties pie pasaulīga rakstura lietām. Turklāt šis bauslis sevī ietver visus, kas atrodas mūsu vārtos. Svētajās stundās pasaulīgie darījumi jāpārtrauc visiem mājas iemītniekiem. Visiem kopīgi jāpiedalās Dieva pagodināšanā, kalpojot Viņam ar labprātīgu sirdi. [308]

“Godini savu tēvu un savu māti, lai tu ilgi dzīvotu tanī zemē, ko tas Kungs, tavš Dievs, ir tev devis.”

Vecākiem ir tiesības uz tādu mīlestību un cieņu, kas nepienākas nevienai citai personai pasaulē. Kungs pats ir nolīcis, ka pirmajos dzīvības gados vecāki bērniem ir Dieva vietā, jo viņiem ir atbildība par tiem uzticētajām dvēselēm. Kas neievēro vecākiem pienākošos autoritāti, tas atmet Dieva autoritāti. Piektais bauslis prasa, lai bērni savus vecākus ne tikai godātu un tiem paklausītu, bet lai dāvātu tiem mīlestību un maigumu, lai atvieglotu viņu rūpes, sargātu to labo slavu un vecumā atbalstītu un iepriecinātu. Tāpat šis bauslis arī nosaka, lai cieņa tiktu parādīta sludinātājiem, valdniekiem un visiem citiem, kuriem Dievs piešķīris zināmu autoritāti.

Apustulis raksta: "Tas ir pirmais bauslis ar apsolījumu." (Ef. 6:2) Israēla tautai, kas drīz cerēja nokļūt Kānaānā, tā bija ķīla, ka paklausīgie ilgi dzīvos šajā labajā zemē, bet tam ir arī plašāka nozīme attiecībā uz visu Dieva Israēlu un mūžīgās dzīves apsolījumu virs zemes, kad tā būs atbrīvota no grēka lāsta.

"Tev nebūs nokaut."

Ikkatra netaisna rīcība, kas var saīsināt dzīvību, naida un atriebības gars vai nodošanās kaut kādai kaislībai, kas noved pie kaitīgas izturēšanās pret citiem vai liek vēlēt otram ļaunu (jo, "kas savu brāli ienīst, ir slepkava"), katra patmīlīga nerūpēšanās par trūcīgajiem un cietējiem, katra savu tieksmju apmierināšana, nevajadzīga spēku izšķiešana, kā arī pārmērīgs darbs, kas kaitē veselībai — tas viss lielākā vai mazākā mērā ir sestā baušļa neievērošana.

"Tev nebūs laulību pārkāpt."

Šis bauslis aizliedz ne tikai netīru rīcību, bet arī jutekliskas domas un iekāri, kā arī katru ieradumu, kas to visu izraisa. Šķīstība tiek prasīta ne tikai dzīves ārējā izturēšanās veidā, bet arī sirds slepenajās tieksmēs un izjūtās. Mācīdams tālu sniedzošās Dieva likumu prasības, Kristus paskaidroja, ka jaunas domas vai skati ir tikpat grēcīgi kā neatļauti darbi.

"Tev nebūs zagt."

Šajā aizliegumā ietverti kā sabiedriskie, tā personiskie grēki. Astotais bauslis nosoda cilvēku zagšanu un vergu tirdzniecību, kā arī aizliedz citu tautu pakļaušanu karos. [309] Tas nosoda zagšanu un laupīšanu un prasa stingru godīgumu vissīkākajās ikdienas dzīves norisēs. Tas izslēdz viltus pielietošanu tirdzniecībā un nosaka taisnīgu parādu un algu samaksu. Tas deklarē, ka katrs mēģinājums izmantot citu cilvēku nezināšanu, viņu vājību vai nelaimi, lai iegūtu sev kādu labumu, Debesu grāmatās tiek ierakstīts kā krāpšana.

"Tev nebūs dot nepatiesu liecību pret savu tuvāko."

Te ietverta nepatiesa runāšana jebkurā lietā un katrs mēģinājums vai nodoms apkrāpt savu tuvāko. Vēlēšanās apmānīt vai maldināt jau ir melošana. Ar acu skatu, rokas kustību vai sejas izteiksmi nepatiesu liecību var sniegt tikpat iespaidīgi kā ar vārdiem. Katrs apzināts pārspīlējums, kura nolūks ir radīt neskaidru, maldinošu iespaidu, katrs patieso notikumu nepareizs attēlojums ir meli. Šis priekšraksts aizliedz kaitēt mūsu tuvāka slavai ar nepareizu priekšstatu sniegšanu, jaunām aizdomām, aprunāšanu vai baumu izplatīšanu. Pat apzināta patiesības noklusēšana, kas citiem var kaitēt, ir devītā baušļa pārkāpšana.

"Tev nebūs iekārot sava tuvāka namu. Tev nebūs iekārot sava tuvāka sievu, nedz viņa kalpu, nedz viņa kalponi, nedz viņa vērsi, nedz viņa ēzeli, nedz ko citu, kas tavam tuvākam pieder."

Desmitais bauslis skar visu grēku sakni, aizliedzams savtīgu iekārošanu, kas izraisa grēcīgu rīcību. Kas paklausa Dieva likumam, atturoties pat no grēcīgām domām attiecībā uz to, kas pieder otram, tas nekad nedarīs ļaunu citiem cilvēkiem.

Tādi bija desmit baušļu svētie priekšraksti, kas tika deklarēti pērkonā dārdos un uguns liesmās ar brīnīšķu lielā Likumdevēja varas atklāsmi. Bauslības pasludināšanu Dievs savienoja ar izteiktu sava spēka un godības parādi, lai Viņa ļaudis nekad neaizmirstu šo ainu un lai tiem saglabātos dziļa godbijības izjūta pret likumu Devēju, Debesu un Zemes Radītāju. Viņš visiem cilvēkiem vēlējās uzsvērt savas bauslības svētumu, tās svarīgo nozīmi un nemainību.

Israēla tautu pārņēma bailes. Bijību iedvesošā Dieva varenības izpausme, šķiet, izvērtās stiprāka nekā viņu drebošās sirdis to spēja panest. Tagad, kad tiem bija atklāta dievišķās taisnības lielā mēraukla, viņi vairāk nekā jebkad agrāk ieraudzīja grēka briesmīgo dabu un savu noziedzību svētā Dieva acīs. [310] Bailēs un godbijībā tie atkāpās tālāk no kalna. Pūlis sauca uz Mozu: "Runā tu uz mums, mēs tev klausīsim, bet lai Dievs nerunā uz mums, citādi mēs mirsim!" (2. Moz. 20:19-21) Tad vadonis atbildēja: "Nebīstieties, jo Dievs ir nācis, lai jūs pārbaudītu un lai jums būtu bijība Viņa priekšā, ka jūs negrēkotu." Tomēr ļaudis palika stāvēt pa gabalu un uz visu raudzījās ar bailēm, bet Mozus tuvojās "tumšajiem mākoņiem, kuros bija Dievs".

Verdzībā un pagānismā pazemotā un skaidru apziņu zaudējušī tauta nebija gatava pilnībā izprast Dieva desmit baušļu tālu sniedzošos norādījumus. Lai labāk aptvertu un saglabātu atmiņā dekaloga uzliktos pienākumus, tika doti papildus priekšraksti, kas desmit baušļu pamatprincipus paskaidroja

tuvāk un padarīja tos uzskatāmus. Šie likumi tika nosaukti par tiesām, gan tāpēc, ka tie bija veidoti bezgalīgā gudrībā un taisnībā, gan arī tāpēc, ka lielais Soģis pēc tiem spriedīs visiem tiesu. Atšķirībā no desmit baušļiem, tie Mozum tika doti personiski, lai viņš tos tālāk paziņotu ļaudīm.

Pirmais no šiem likumiem attiecās uz kalpiem. Senos laikos tiesneši dažreiz noziedzniekus pārdeva verdzībā; atsevišķos gadījumos parādniekus pārdeva viņu parāda aizdevēji vai galvotāji, un arī nabadzība spieda ļaudis pārdot verdzībā vai nu sevi, vai savus bērnus. Bet ebreju nedrīkstēja pārdot verdzībā uz visu mūžu. Viņa kalpošanas laiks tika ierobežots ar sešiem gadiem, septītā gadā to vajadzēja atbrīvot. Cilvēku zagšana, tiša slepkavība un sacelšanās pret vecāku autoritāti bija jāsoda ar nāvi. Tādu ļaužu turēšana verdzībā, kas nepiederēja pie Israēla, bija atļauta, bet viņu dzīvība tika stingri sargāta. Par verga nonāvēšanu pienācās sods, un pārestība no vergtura puses, kaut arī ne lielāka par zoba izsišanu, deva vergam tiesības uz brīvību.

Pirms neilga laika israēlieši paši bija kalpi, un tagad, kad savukārt viņiem bija kalpi, tiem vajadzēja sargāties no neželības un stingrām prasībām, ar kādām tiem ciešanas agrāk sagādāja ēģiptiešu uzraugi. Atmiņām par pašu rūgto verdzību vajadzēja palīdzēt iejusties viņu kalpu stāvoklī un būt pret tiem laipniem un līdzcietīgiem, izturēties pret citiem tā, kā viņi vēlējās, lai pret tiem izturas.

Sevišķi tika gādāts par atraitņu un bāreņu tiesībām, viņu bezpalīdzīgajam stāvoklim veltot īpašu uzmanību. Kungs paziņoja: "Ja tu [311] tos apspiedīsi, tad tie kliegdami kliegs uz Mani un Es uzklausīšu viņu saucienus. Tad es savās dusmās iekaisīšu un jūs nokaušu ar zobenu, un tā jūsu sievas kļūs par atraitnēm un jūsu bērni par bāriem." (2. Moz. 22:22,23) Arī svešiniekus, kas bija pievienojušies Israēlam, vajadzēja aizsargāt pret netaisnu izturēšanos un apspiešanu. "Bet svešiniekus neapspiediet, jo jūs zināt svešinieka sirdi; jūs paši bijāt svešinieki Ēģiptes zemē." (2. Moz. 23:9)

No nabagiem bija aizliegts prasīt procentus. Ja no kāda trūcīga cilvēka bija paņemtas ķīlā viņa drēbes vai sega, tad to vajadzēja atdot pirms nakts iestāšanās. Kas apgrēkojās ar zagšanu, tam to vajadzēja atdot divkārsšā mērā. Bija pavēlēts cienīt valdniekus un amatpersonas, bet tiesneši tika brīdināti, lai nepārgrozītu tiesu, palīdzot netaisnai lietai vai ņemot kukuļus. Aizliegta bija arī neslavas celšana un apmelojumi, bet uzsvērti tika aicināts uz laipnu izturēšanos pat pret personīgiem ienaidniekiem.

Ļaudīm vēlreiz tika atgādināti svētie pienākumi attiecībā pret Sabatu. Tika noteikti gadskārtējie svētki, kad visiem tautas vīriešiem vajadzēja sapulcēties Dieva priekšā, pienesot Kungam pateicības upurus un pirmos augļus no ražas, ko Viņš tiem bija piešķīris. Tika izskaidrots arī visu šo iekārtojumu nolūks, jo tā nebija patvarīgas virskundzības izpausme, bet viss bija domāts Israēlam par labu. Kungs teica: "Jums būs būt svētiem ļaudīm Manā priekšā; neēdiet gaļu, kas tīrumā saplosīta, to metiet suņiem priekšā." (2. Moz. 22:30)

Šos likumus Mozum vajadzēja uzrakstīt un rūpīgi uzglabāt kā nacionālās konstitūcijas pamatu, lai tie kopā ar desmit baušļiem, kuru paskaidrošanai tie bija doti, veidotu nosacījumus Israēlam domāto Dieva apsolījumu izpildē.

Tagad Jehova viņiem paziņoja: "Redzi, Es sūtīšu eņģeli tavā priekšā, kas tevi ceļā pasargās, lai novestu tevi uz vietu, kādu Es tev esmu sataisījis. Sargies viņa priekšā, klausī tā balsij un nesacelies pret viņu, jo viņš tavus pārkāpumus pieder, jo Mans vārds mājās viņā. Jo, ja tu viņam klausīdams klausīsī un visu darīsī, ko Es teikšu, tad Es būšu ienaidnieks taviem ienaidniekiem un pretinieks taviem pretiniekiem." (2. Moz. 23:20-22) Visā Israēla ceļojuma laikā Kristus bija viņu Vadonis kā padebesī, tā arī uguns stabā. Lai gan tas viss norādīja uz gaidāmo Pestītāju, Viņš kā tāds bija jau klāt, dodot pavēles Mozum un kļūstot par viņu vienīgo svētību Avotu.

Kad nu Mozus nokāpa no kalna un "nāca un tiem ļaudīm teica visus tā Kunga vārdus un visas tiesas, tad visi ļaudis atbildēja vienā balsī un sacīja: visus šos vārdus, ko tas Kungs runājis, mēs darīsim." (2. Moz. 24:3, pēc Glīka tulk) [312] So solījumu kopā ar Kunga vārdiem, kas tiem uzlika pienākumu paklausīt, Mozus ierakstīja grāmatā.

Tad sekoja derības apstiprināšana. Kalna pakājē uzcēla altāri un tam blakus divpadsmīt stabus "pēc divpadsmīt Israēla cilšu skaita", par liecību, ka viņi uzņemas visas derības saistības. Upuri pienesa kalpošanai īpaši izmeklēti jaunekļi.

Apšlacījis altāri ar upura asinīm, Mozus ņēma "derības grāmatu un to lasīja skaļā balsī tautai priekšā". Tā derības nosacījumi tika svinīgi atkārtoti un katrs varēja brīvi izvēlēties, vai tos uzņemt vai nē. Klausīt Dieva balsij tie bija apņēmušies jau pašā sākumā, pirms vēl dzirdēja Dieva bauslības

pasludināšanu, kuras noteikumi tagad tika sīkāk paskaidroti, lai tie zinātu, ko visa šī derība nozīmē. Ļaudis atkal vienprātīgi atbildēja: "Visu, ko Kungs teicis, to mēs darīsim." Kad Mozus bija beidzis uz ļaudīm runāt par katru atsevišķo likumu, viņš ņēma asinis, aplacīja grāmatu un visus ļaudis, sakot: "Sīs ir tās derības asinis, ko Dievs ar jums ir noslēdzis." (Ebr. 9:19,20)

Tagad vajadzēja veikt pēdējos pasākumus, lai izredzētā tauta pilnībā pakļautos Jehovam kā savam Kēniņam. Mozus bija saņēmis pavēli: "Kāp augšā pie Kunga, tu un Arons, un Nadabs un Abija, un septiņdesmit Israēla vecākie un pielūdziet no tāienes. Bet Mozus viens pats lai nāk pie Kunga." Kamēr ļaudis lūdza kalna pakājē, šie izvēlētie vīri tika aicināti augšā kalnā. Septiņdesmit vecākajiem vajadzēja Mozum palīdzēt pārvaldīt Israēlu, un Dievs piešķīra tiem savu Garu un pagodināja tos, atklādams savu spēku un varenību. "Un viņi redzēja Israēla Dievu. Zem Viņa kājām bija kā safīra pamats tik spožs kā pašas debesis, tik skaidrs." Tie neredzēja pašu Dievību, bet tikai Viņa klātbūtnes godību. Agrāk tie šādu skatu nebūtu panesuši, bet Dieva varenības atklāsme tos bija vedusi pie grēku nožēlas un tie bija pārdomājuši par Viņa godību, šķīstumu un žēlastību, līdz tagad spēja tuvoties Tam, kas bija viņu pārdomu priekšmets.

Tad Mozus un "viņa kalps Jozua" tika aicināti nākt pie Dieva. Tā kā viņiem kādu laiku vajadzēja būt prom no tautas [313], vadonis iecēla Aronu un Uru, lai tie kopā ar cilšu vecākajiem rīkotos viņa vietā. "Un Mozus uzkāpa kalnā, bet kalnu apsedza mākonis. Un tā Kunga godība nolaidās uz Sinaja kalna. (..) Sešas dienas padebesis aplāja kalnu, norādot uz īpašu Dieva klātbūtni, tomēr nenotika nekāda Kunga personīga vai Viņa gribas atklāsme. Mozus visu laiku gaidīja aicinājumu tuvoties Visaugstākajam. Viņam bija norādīts: "Uzkāp kalnā pie Manis un paliec tur," un, lai gan viņa pacietība un paklausība tagad tika pārbaudīta, tas tomēr nepagura gaidīt un savu posteni neatstāja. Sīs gaidīšanas dienas viņam bija kā sagatavošanās un rūpīgas sevis pārbaudes laiks. Pat tāds izcils Kunga kalps nevarēja tūlīt nākt Dieva tuvumā un panest Viņa godības atklāsmi. Vajadzēja paiet sešām dienām, kurās tas, pārmeklēdams savu sirdi un nododamies klusām pārdomām un lūgšanām, svētījās Dievam, līdz bija sagatavots tiešai satiksmei ar savu Radītāju.

Septītajā dienā, Sabatā, Mozu aicināja padebesī. Biežais mākoņa stabs atvērās visa Israēla priekšā, un no turienes kā rijoša uguns izlauzās Kunga godība. "Un Mozus iegāja mākoņa vidū un uzkāpa kalnā, un palika kalnā četrdesmit dienas un četrdesmit naktis." Četrdesmit dienu ilgā uzturēšanās kalnā neietvēra sevī sešas sagatavošanās dienas. Sešu dienu laikā ar Mozu bija arī Jozua, un tie kopīgi ēda mannu un dzēra no "strauta, kas iztecēja no kalna". Bet Jozua neiegāja ar Mozu padebesī. Viņš palika ārpusē un ēda un dzēra arī turpmāk, gaidīdams Mozus atgriešanos, bet Mozus visas četrdesmit dienas gavēja.

Uzturoties kalnā, Mozus saņēma norādījumus par svētās vietas celšanu, kurā sevišķā veidā vajadzēja atklāties Dieva klātbūtnei. Kungs pavēlēja: "Tiem būs taisīt svētnīcu, kurā es varētu mājot Viņu vidū." (2. Moz. 25:8) Turpat trešo reizi tika uzsvēta Sabata ievērošana, un Kungs vēl paskaidroja: "Tā ir zīme starp Mani un Israēla bērniem mūžīgi, lai jūs zinātu, ka Es, tas Kungs, tas esmu, kas jūs svētī. Turiet Sabatu svētu, jo tam ir jābūt jums svētam: kas to nesvētī, tam mirtin jāmirst, jo ikvienam, kas tanī kādu darbu dara, tam ir jātop izdeldētam no tautas vidus". (2. Moz. 31:17,13,14) Tā kā bija doti norādījumi tūlītējai svētnīcas celšanai dievkalpojumu vajadzībām, kuras mērķis būtu pagodināt Dievu, tad ļaudis [314] varēja pieļaut domu, ka būvdarbi Sabatā ir attaisnojami. Lai tos pasargātu no šādiem maldiem, tika dots attiecīgs brīdinājums. Pat celtnes sevišķais svētums un tās lielā nepieciešamība nedrīkstēja vadīt ļaudis uz Kunga svētās dusas dienas pārkāpšanu.

No šī brīža tautai vajadzēja tikt pagodinātai ar viņu Kēniņa pastāvīgu klātbūtni. Mozus saņēma apgalvojumu: "Tā būs Mana atklāsmes vieta Israēla bērnu vidū, ka es tos daru svētus savā godībā" un "Es mitīšu Israēla bērnu vidū, un Es tiem būšu par Dievu." (2. Moz. 29:43,45) Kā Dieva autoritātes simbolu un Viņa gribas izteiktu apliecinājumu Mozus saņēma desmit baušļu norakstu, kuru Dievs pats ar savu pirkstu bija rakstījis uz diviem akmens galdiņiem (5. Moz. 9:10; 2. Moz. 32:15,16), lai to godbijīgi novietotu un glabātu svētnīcā, kas, darbiem beidzoties, būtu kā tautas dievkalpošanas redzamais viduspunkts.

No vergu šķiras israēlieši tika paaugstināti pār visām tautām, lai kļūtu par kēniņu Kēniņa īpašu dārgumu. Kungs viņus atšķīra no pasaules, lai tiem uzticētu savu patiesību. Viņš tos darīja par svēto likumu glabātājiem un ar viņu palīdzību bija nodomājis uzturēt cilvēkos atziņu par Dievu. Tumsā tītajā pasaulē vajadzēja atspīdēt debesu gaismai un tikt sadzirdētai balsij, kas visas tautas aicinātu atgriezties no kalpošanas elkiem pie dzīvā Dieva. Ja israēlieši paliktu uzticīgi savam uzdevumam, tie pasaulē kļūtu par lielu spēku. Dievs būtu viņu sargs un tos paaugstinātu pār visām citām tautām. Caur viņiem atklātos Dieva gaisma un patiesība, un tie, atrodoties Kunga gudrajā un svētajā pārvaldībā, būtu kā piemērs, kas norādītu uz Viņa pielūgšanas pārkumu pār dažādajiem elku dievināšanas veidiem.

ELKUDIEVĪBA PIE SINAJA

[315]

Mozus prombūtne Israēlam bija gaidu un neziņas laiks. Ļaudis redzēja, kā viņš ar Jozuu uzkāpa kalnā un iegāja biežās tumsas padebesī, kas sedza kalna virsotni un ko laiku pa laikam apspīdēja Dieva klātbūtnes zibeni. Tie nepacietīgi ilgojās pēc Mozus atgriešanās. Pieraduši pie dievības reāliem attēliem Ēģiptē, tie tikai ar grūtībām spēja ticēt kādai neredzamai Būtnei, tāpēc pamazām sāka pajauties uz Mozu kā savas ticības uzturētāju. Bet tagad viņš tiem bija atņemts. Ritēja diena pēc dienas, nedēļa pēc nedēļas un viņš neatgriezās. Lai gan padebesis vēl arvien bija redzams, tomēr nometnē daudziem šķita, ka vadonis tos atstājis vai arī aprīts iznīcinošajās ugunīs.

Pa šo gaidīšanas laiku tiem bija izdevība pārdomāt Dieva likumus, kurus tie bija dzirdējuši, un sagatavot savas sirdis, lai uzņemtu jaunas atklāsmes, kādas vēl varētu nākt. Šim darbam tie nemaz nebija vēltījuši tik daudz laika, bet ja būtu centušies izprast Dieva prasības un pazemojuši savas sirdis Viņa priekšā, tad tiktu pasargāti no kārdināšanas. Tomēr viņi to nedarīja un drīz vien kļuva bezrūpīgi, neuzmanīgi un arī likumus vairs neievēroja. It sevišķi tas izpaudās pie daudzajiem līdzgājējiem. Tie nepacietīgi gaidīja, lai varētu doties ceļā uz Apsolīto zemi, kur tek piens un medus. Labā zeme viņiem bija apsolīta ar noteikumu, ja tie būs paklausīgi, bet to jau viņi bija aizmirsuši. Daži atkal ieteica atgriezties Ēģiptē, un ļaužu mašas nosprieda vairs ilgāk Mozu negaidīt, bet doties vai nu uz priekšu, uz Kānaānu, vai arī atpakaļ uz Ēģipti.

Izjūtot tādu neziņu un bezpalīdzību vadoņa prombūtnē, tie atgriezās savā vecajā māņticībā. Daudzie līdzgājēji pirmie nodevās kurnēšanai un nepacietībai, kļūstot par sekojošās atkrišanas organizatoriem. [316] Starp priekšmetiem, ko ēģiptieši uzlūkoja kā dievības simbolus, bija vērsis vai teļš, tādēļ paklausot to cilvēku priekšlikumam, kuri Ēģiptē piekopa šo elkudievību, tagad tika izgatavots un pielūgts teļš. Ļaudis vēlējās kādu redzamu tēlu, kas tiem aino tu Dievu un Mozu vietā ietu pa priekšu. Kungs nebija devis nekādu savu attēlu un bija noliedzis šādam nolūkam veidot jebkādu materiālu palīdzību. Varenajiem brīnumiem Ēģiptē un pie Sarkanās jūras vajadzēja nostiprināt viņu ticību neredzamajam, visvarenajam Israēla Palīgam, kas bija vienīgais, patiesais Dievs. Tautas tieksme pēc redzamas Dieva klātbūtnes atklāsmes tika apmierināta ar padebesi un uguns stabu, kas vadīja ļaužu pulkus, kā arī ar Viņa varenības atklāsmi Sinaja kalnā. Tomēr Dieva klātbūtni apliecinātajam padebesim atrodoties viņu priekšā, tie savās sirdīs jau griezās atpakaļ pie Ēģiptes elku kalpošanas un neredzamā Dieva godību attēloja vērša izskatā. (2. Moz. 32. nod.)

Mozus prombūtnē tiesneša vara bija nodota Āronam, un milzīgais pūlis tagad sapulcējās pie viņa telts ar prasību: "Celies un darini mums kādu dievu, kas būtu mūsu priekšā, jo mēs nezinām, kas šim Mozum, kas lika mums iziet no Ēģiptes, noticis." (Sk. Pielikumā, 7. piezīmi.) Tie teica, ka padebesis, kas viņus līdz šim vadījis, tagad pastāvīgi paliek uz kalna un ceļu tiem vairs nerādīs, tāpēc tā vietā vajadzīgs kāds tēls, un, ja viņi, kā tika ieteikts, izlemtu griezties atpakaļ uz Ēģipti, tad, nesot līdzī šo tēlu un atzīstot to par savu dievu, atrastu pie ēģiptiešiem žēlastību.

Tādā kritiskā situācijā bija nepieciešams kāds stingrs un bezbailīgi drošs vīrs, tāds, kas attiecīgā brīdī spētu pareizi izšķirties un rūpētos par Dieva godu vairāk nekā par ļaužu labvēlību, personisko drošību vai pat dzīvību. Bet pašreizējam Israēla vadonim nebija šāda rakstura. Ārons tikai nedaudz protestēja, un viņa svārstība un nenoteiktība šajā krīzē tos darīja tikai vēl uzstājīgākus. Satraukums pieauga. Šķita, ka ļaudis pārņem akls neprāts, un, kad tautas lielākā daļa pievienojās atkrišanai, tikai daži palika uzticīgi savai derībai ar Dievu. Šiem nedaudzajiem cilvēkiem, kas uz tēla gatavošanu uzdrīkstējās norādīt kā uz kalpošanu elkiem, ļaudis rupji uzbruka, un lielā pūļa uzbudinājumā un sajukumā tie beidzot pazaudēja savu dzīvību.

[317] Ārons baidījās par savu drošību un tā vietā, lai augstsirdīgi nostātos par Dieva godu, padevās pūļa prasībām. Vispirms tas pavēlēja savākt no visiem ļaudīm un atnest pie viņa zelta auskarus, cerēdams, ka lepība tiem liks atteikties no tāda upura. Bet tie labprāt atdeva savas rotas lietas, un viņš no tām izlēja teļu pēc Ēģiptes dievu parauga. Tauta izsaucās: "Tas ir tavš dievs, Israēl, kas tevi izvedis no Ēģiptes zemes!" Un Ārons zemiski pieļāva šādu Jehovas apvainošanu. Viņš atļāvās pat vēl vairāk. Redzot prieku, ar kādu tika uzņemts zelta teļš, viņš tā priekšā uzcēla altāri un lika paziņot: "Rīt ir svētki tam Kungam!" So vēsti izplatīja ar bazūnu skaņām pa visu nometni no viena pulka uz otru. "Un tie cēlās agri no rīta un upurēja dedzināmos upurus un pienesa pateicības upurus. Un tad tauta apsēdās ēst un dzert un cēlās liksmoties." Zem izkārtnes "svētki tam Kungam" tie nodevās pārmērīgai ēšanai un izvīrtīgām dzīrēm.

Cik bieži arī mūsu dienās izpriecu meklēšana tiek slēpta zem "šķietami dievbijīgās rīcības"! Reliģija, kas cilvēkiem, izpildot dievkalpojumu ārējo formu, ļauj nodoties savtīgiem vai jutekliskiem priekiem,

šodien pūlim patīk tikpat labi kā Israēla laikos. Un vēl arvien atrodas tādi piekāpīgi "Āroni", kas, ieņemdami draudzē redzamas vietas, padodas nesvētu personu iegribām un ar to iedrošina tās grēkot.

Bija pagājušas tikai dažas dienas, kopš ebreji noslēdza svinīgu derību ar Dievu, apsoties klausīt Viņa balsij. Bailēs tricēdami, tie bija stāvējuši kalna pakājē un klausījušies Kunga vārdus: "Tev nebūs citus dievus turēt Manā priekšā". Dieva godība vēl arvien atradās virs Sinaja kalna visas draudzes acu priekšā, bet tie no Viņa novērsās un prasīja sev citus dievus. "Viņi darināja Horebā teļu un zemojās šā tēla priekšā. Un tā apmainīja sava Dieva godību pret lopa tēlu (..) ." (Ps. 106:19.20) Kā gan viņi būtu varējuši parādīt vēl lielāku nepateicību vai vēl pādrošāk apkaunot To, kas pret tiem bija atklājies kā gādīgs tēvs un visvarens Kēniņš!

Mozus kalnā tika brīdināts par atkrišanu nometnē un saņēma pavēli bez kavēšanās doties lejup. "Ej, nokāp zemē!" skanēja Dieva vārdi. "Tava tauta, kuru tu esi izvedis no Ēģiptes zemes, dara lielu grēku. Jau tik ātri tie novirzījušies no tā ceļa, kādu Es esmu tiem pavēlējis; tie ir sev izveidojuši izlieta teļa attēlu un ir to pielūguši (..) ." Dievs jau pašā sākumā būtu varējis apturēt šo atkrišanas kustību, bet Viņš tai ļāva aizsniegt zināmu pakāpi, lai, sodot nodevību un atkrišanu, sniegtu visiem noteiktu mācību.

Dieva derība ar Viņa ļaudīm vairs nebija spēkā, un Kungs Mozum paskaidroja: "Un tagad laid Mani, lai Es pret tiem iedegos Manās dusmās, ka Es tos iznīcinu, bet tevi Es darīšu par lielu tautu." Israēla ļaudis un jo sevišķi līdzgājēji pastāvīgi bija gatavi sacelties pret Dievu. Tie arī uz priekšu kurnētu pret vadoni, apbēdinot viņu ar savu neticību un stūrgalvību, un aizvest tos līdz Apsolītajai zemei vispār būtu grūts un nogurdinošs uzdevums. Viņi savu grēku dēļ jau bija pazaudējuši Dieva labvēlību, un taisnība prasīja to izdeldēšanu. Tāpēc Kungs viņus bija apņēmis iznīcināt un darīt Mozu par varenu tautu.

"Laid, (..) ka Es tos iznīcinu," skanēja Dieva vārdi. Ja Kungs bija apņēmis Israēlu iznīcināt, kas tad vēl drīkstēja par tiem aizlūgt? Cik daudzi šos grēciniekus būtu atstājuši viņu liktenim! Cik daudzi visas grūtības, nastas un uzpurēšanos, ko atmaksāja ar kurnēšanu un nepateicību, ar prieku apmainītu pret patīkamu un goda pilnu stāvokli, ja šādu atvieglojumu vēl piedāvāja pats Dievs!

Bet Mozus saskatīja pamatu cerībai, kur, šķiet, bija tikai drosmi atņemoši apstākļi un Kunga dusmas. Dieva vārdus: "Laid Mani," viņš uztvēra ne kā aizliegumu, bet kā aicinājumu nostāties par Israēlu, kā norādījumu, ka nekas cits vairs nevar glābt kā vienīgi Mozus lūgšanas, kas panāktu, ka Dievs saudzē savu tautu, ja viņš par to lūgs. Un viņš lūdza Kungu, savu Dievu, un teica: "Ak Kungs! Kāpēc Tev savās dusmās jāiedegas pret savu tautu, kuru Tu no Ēģiptes zemes esi izvedis ar lielu spēku un stipru roku?"

Dievs bija licis saprast, ka Viņš atsakās no savas tautas. Viņš Mozum bija teicis: "Tavi ļaudis, ko tu esi izvedis no Ēģiptes zemes." Bet Mozus pazemīgi noraidīja domu, it kā viņš būtu Israēla vadītājs. Tie nepiederēja viņam, bet Dievam: "(..) tauta, kuru Tu no Ēģiptes zemes esi izvedis ar lielu spēku un stipru roku." Un viņš vēl turpināja: "Vai ēģiptieši lai saka: "Viņš tos ir ievēdis postā, lai tos tur tanīs kalnos iznīcinātu un lai tos izdeldētu no zemes virsas?" [319]

Nedaudzu mēnešu laikā, kopš Israēls bija atstājis Ēģipti, valodas par viņu brīnišķīgo atbrīvošanu bija izplatījušās visās apkārtējās tautās. Pagāniem uzmācās bailes un baismīgas nojautas. Tie kāroja uzzināt, ko Israēla Dievs darīs savu ļaužu labā. Ja tagad viņi tiktu nonāvēti, tad ienaidnieki triumfētu un Dievam būtu atņemts gods. Ēģiptieši apgalvotu, ka viņu apsūdzība bijusi pareiza, ka Kungs ļaudis nav vedis tuksnesī, lai tie Viņam upurētu, bet Viņš tiem pašiem licis palikt par upuri. Tie neņemtu vērā Israēla apgrēkošanos; un to ļaužu iznīcināšana, ko Kungs tik acīm redzami bija pagodinājis, darītu negodu Viņa Vārdam. Ak, cik liela atbildība gulstas uz cilvēkiem, kurus Dievs sevišķi paaugstina, lai tie virs Zemes dzīvotu Viņa Vārdam par godu! Ar kādu rūpību tiem jāargās no grēkiem, lai neizsauktu Viņa sodību un nedotu iemeslu bezdievīgajiem nicināt Viņa Vārdu!

Aizlūdzot par Israēlu un dziļajā jeinteresētībā un mīlestībā pret tiem, pie kuriem viņš bija ierocis Dieva rokās tādu lielu darbu veikšanai, Mozum tagad bija zudusi visa kautrība. Kungs uzklaušīja viņa prasību un ņēma vērā nesavtīgo aizlūgumu. Dievs savu kalpu pārbaudīja. Kungs pārbaudīja Viņa uzticību un mīlestību uz maldos esošo, nepateicīgo tautu, un Mozus šo pārbaudījumu godam izturēja. Viņa līdzjūtību Israēlam neizraisīja nekādi savtīgi motīvi. Dieva izredzētās tautas labklājība viņam bija dārgāka par paša godu, dārgāka nekā priekšrocība kļūt par kādas varenas tautas tēvu. Dievam patīka viņa pašjāvība, sirds vienkāršība un taisnīgums, un kā godīgam ganam Viņš Mozum uzticēja lielo uzdevumu — ievest Israēlu Apsolītajā zemē.

Kad Mozus un Jozua nokāpa no kalna, nesot tikko saņemtās "liecības plāksnes", tie dzirdēja uztrauktā pūļa klaigas un izsaučienus, kas liecināja par kaut kādu mežonīgu satraukumu. Būdam kareivis, Jozua sākumā iedomājās par ienaidnieku uzbrukumu. "Nometnē ir kara troksnis," viņš teica. Bet Mozus par šī satraukuma raksturu sprieda daudz precīzāk. Tas nebija cīņas, bet gan uzdzīves un dzīru troksnis. "Tā nav uzvarētāja balss, un tās arī nav uzvarēto klaigas, bet tā ir dziedoša pūļa trokšņošana."

[320] Tuvojoties nometnei, tie redzēja ļaudis gaviļējam un lēkājām ap savu elku. Tā bija pagāniska dzīru aina, ēģiptiešu elku kalpošanas mielastu atdarinājums, bet cik ļoti tas viss atšķirās no svinīgas un godbijīgas Dieva pielūgsmes! Mozus jutās pilnīgi satriekts. Viņš nāca tieši no Dieva godības tuvuma un, lai gan bija brīdināts par to, kas te notika, tomēr nebija sagatavojies uz tik briesmīgu Israēla tautas degradācijas izrādi. Viņš iedegās dusmās. Lai izteiktu savu riebumu pret šo noziegumu, tas nometa zemē akmens galdiņus un tie tika sasisti visu ļaužu priekšā, norādot, ka, tautai ļaužot derību ar Dievu, arī Dievs ir lauzis savu derību ar viņiem.

Ienācis nometnē, Mozus izspraucās cauri dzīrotāju pūlim, sagrāba elka tēlu un iemeta to ugunī. Pēc tam viņš to saberza smalkos gabaliņos un, iemetis straumē, kas plūda no kalna, lika ļaudīm dzert no šī ūdens. Tā tika parādīta viņu dieva nevērtība, ko tie bija pielūguši.

Lielais vadonis aicināja pie sevis savu apgrēkojušos brāli un stingri jautāja: "Ko šī tauta tev tādu ir darījusi, ka tu esi jāvis tik lielam grēkam nākt pār viņiem?" Ārons mēģināja aizstāvēties, atkārtodams ļaužu prasības, ka, nepiekrītot to iegribai, viņš būtu nonāvēts. Ārons sacīja: "Mans kungs, neiekaisti dusmās, jo tu pazīsti šo tautu, ka tā ir ļauna. Tie man sacīja: "Taisi mums dievu, kas lai iet mūsu priekšā, jo mēs nezinām, kas ar šo vīru Mozu, kas mūs izveda no Ēģiptes, ir noticis." Tad es sacīju: "Kam ir zelta lietas, lai tās noplēš." Un tie man tās deva un es tās ielīku ugunī, un tā es še izveidoju šo tēlu" ("no tā kļuva tas teļš" — pēc Glika tulk.). Viņš gribēja, lai Mozus tic, ka ir noticis brīnumš, ka ugunī iemestais zelts brīnumainā kārtā ir pārvērties par teļu. Bet viņa attaisnošanās un izvairīšanās nelīdzēja. Viņš taisnīgi tika uzskatīts par galveno vainīgo.

Fakts, ka Ārons tautas priekšā tik ļoti tika izcelts un pagodināts, darīja viņa grēku vēl riebīgāku. Ārons, "Kunga svētais", bija izgatavojis elku un izsaucis svētkus. Viņš bija iecelts par runātāju Mozus vietā, un pats Dievs par viņu bija teicis: "Es zinu, ka tas veikli runā." (2.Moz. 4:14) Bet šis vīrs nebija papūlējies atturēt elku kalpotājus no viņu pārdrošā nodoma. Viņš, kuru Dievs bija izlietojis savā darbā, lai [323] vēstu sodības pār ēģiptiešiem un viņu dieviem, bija nejutīgi noklausījies ziņojumu par lieto tēlu: "Sis ir tavs dievs, Israēl, kas tevi izvedis no Ēģiptes zemes." Viņš taču kopā ar Mozu bija kalnā un tur skatīja Kunga godību; viņš bija redzējis, ka šajā godības atklāsmē nebija vērojams nekas tāds, pēc kā varētu gatavot kādu tēlu. Un tieši viņš bija tas, kas šo Godību pārvērtā vērša līdzībā. Viņš, kuram Dievs bija uzticējis tautas vadīšanu Mozus prombūtnes laikā, bija atbalstījis šo ļaužu sacelšanos. "Kungs ļoti dušmojās uz Āronu un gribēja viņu iznīcināt." (5. Moz. 9:20) Bet, uzklāusot Mozus nopietno aizlūgšanu, viņa dzīvība tika saudzēta un, nožēlojot un pazemojoties sava lielā grēka dēļ, viņš atkal atguva Dieva labvēlību.

Ja Āronam, neskatoties uz sekām, būtu bijusi drosme nostāties patiesības pusē, viņš būtu varējis šo atkrišanu aizkavēt. Ja viņš nešaubīgi būtu palicis uzticīgs Dievam, ja viņš atgādinātu ļaudīm briesmīgos notikumus pie Sinaja un viņu svinīgo derību ar Dievu, viņu solījumu paklausīt Visvarenā likumiem, tad viņš šo ļaunuma straumi būtu apturējis. Bet viņa piekrišana ļaužu gribai un mierīgā pašāvēība, ar kādu tas īstenoja viņu priekšlikumus, iedrošināja ļaudis iet vēl tālāk savos grēkos, nekā tie iepriekš bija domājuši.

Kad Mozus pēc atgriešanās nometnē nostājās dumpīgo ļaužu priekšā, tie viņa asos pārmetumus un sašutumu, kādu tas parādīja sasitot svētos bauslības galdiņus, salīdzināja ar viņa brāļa laipno valodu un cienīgo izturēšanos, un viņu simpātijas nosvērās Arona pusē. Lai sevi attaisnotu, vainu par savu vājību Ārons centās uzvelt ļaudīm, kuru iegribai bija padevies, tomēr, neskatoties uz to, tauta apbrīnoja viņa lēnprātību un pacietību. Bet Dievs neskatās tā kā cilvēki. Arona padevīgais gars un vēlēšanās izpatikt ļaudīm padarīja viņu aklu attiecībā uz tā grēka lielumu, kuru tas bija sankcionējis. Viņa izturēšanās, atbalstot grēku Israēlā, prasīja dzīvību cilvēku tūkstošiem. Kādā pretstatā tam visam bija Mozus rīcība, kurš uzticīgi izpildīja Dieva sodību, ar to apliecinot, ka Israēla labklājība viņam ir dārgāka par savu personīgo godu vai dzīvību!

No visiem grēkiem, kurus Dievs sodīs, neviens viņa acīs nav tik smags kā tas, kas citus iedrošina darīt ļaunu. Kungs vēlas, lai Viņa kalpi apliecinātu savu padevību Viņam ar uzticīgu pārkāpumu norāšanu, lai arī cik sāpīga būtu [324] tāda rīcība. Kas pagodināti ar kādu dievišķu uzdevumu, tie nedrīkst būt vāji vai padevīgi izdabātāji citiem. Tie nedrīkst tiekties pēc sevis izcelšanas, ne arī izvairīties no nepatīkamiem pienākumiem, bet Dieva darbs tiem jādara nesatricināmā uzticībā.

Lai gan Dievs uzklausīja Mozus lūgšanu un Israēlu neiznīcināja, tomēr sacelšanos noteikti vajadzēja sodīt. Ja šo nedisciplinētību un atkāpšanos no bauslības, kur Ārons tiem bija atļāvis nonākt, ātri neapspiestu, tad tā draudēja pāraugt nesavaldīgā bezdievībā, kas ļaudis ierautu nenovērsamā bojāejā. Šo ļaunumu vajadzēja novērst ar vislielāko stingrību. Stāvēdams nometnes vārtos, Mozus ļaudīm sauca: "Kas Kungam pieder, tas lai nāk pie manis!" Kas nebija pievienojušies atkrišanā, tiem vajadzēja nostāties Mozum labajā pusē, bet tie, kas bija grēkojuši un savus grēkus nožēloja, nostājās pa kreisi. Ļaudis šai pavēlei paklausīja, un izrādījās, ka kalpošanā elkam dalību nav ņēmusi Levija cilts. No citām ciltīm atkal bija daudz tādu, kas gan grēkojuši, tomēr tagad atklāti apliecināja savu nožēlu. Tomēr liels pulks, galvenokārt no dažādajiem līdzgājējiem, kuri bija teļa veidošanas iedvesmotāji, ietiepīgi palika savā dumpīgajā noskaņojumā. Tad Mozus Kunga, Israēla Dieva vārdā pavēlēja labajā pusē stāvošajiem apjozties ar zobeniem un nonāvēt visus, kas turpināja dumpoties. "Un tai dienā krita no tautas trīs tūkstoši vīru." Neskatoties uz stāvokli, radniecību vai draudzību, tika iznīcināti visi bezdievības ierosinātāji, bet, kas savus grēkus nožēloja un pazemojās, tie tika saudzēti.

Briesmīgā soda izpildītāji rīkojās saskaņā ar dievišķo Autoritāti un Debesu Valdnieka spriedumu. Cilvēkiem jāargās cilvēciskā aklībā tiesāt vai nosodīt citus cilvēkus, bet, kad Dievs pavēl realizēt Viņa iznestu spriedumu pret netaisnību, tad ir vienīgi jāpaklausa. Šī sāpīgā darba izpildītāji ar to parādīja savu riebumu pret sacelšanos un elkudievību, lai vēl pilnīgāk nodotos kalpošanai dzīvīvajam Dievam, un Kungs pagodināja viņu uzticību, Israēla tautā it sevišķi izceldams Levija cilts.

Israēlieši bija vainīgi nodevības grēkā, kas vērsts pret Kēniņu, kurš viņiem bija darījis daudz laba un kura autoritātei tie paši labprātīgi uzņēmās paklausīt. Lai dievišķā valdīšanas kārtība vispār varētu pastāvēt, nodevējuš vajadzēja sodīt. Bet pat šeit atklājās Dieva žēlsirdība. [325] Uzturēdams spēkā savus likumus, Viņš visiem deva izvēles brīvību un izdevību nožēlot savus grēkus. Izdeldēti tika tikai tie, kuri turpināja pretoties.

Tādu grēku bija nepieciešams sodīt arī apkārtējo tautu dēļ, par liecību Dieva nepatikai pret elku pielūgšanu. Izpildot spriedumu pie vainīgajiem, Mozum kā Dieva ierocim Rakstos vajadzēja atstāt svinīgu un atklātu protestu pret šo noziegumu. Kad israēliešiem vēlāk nāktos nosodīt elku kalpošanu kaimiņu tautās, viņu ienaidnieki tiem varētu pārvest, ka tauta, kas par savu Dievu ir atziņusi Jehovu, pati pie Horeba bija izveidojusi teļu un to pielūgusi. Tad, lai gan spiesti atzīt apkaunojošo patiesību, israēlieši tomēr varētu norādīt uz pārkāpēju briesmīgo likteni kā pierādījumu tam, ka viņu grēki nav atzīti kā labi, ne arī atvainoti.

Sodu par grēku pieprasīja taisnība un ne mazākā mērā arī mīlestība. Dievs ir ne tikai savas tautas Valdnieks, bet arī Sargs. Viņš izdeldē tos, kas apņēmušies sacelties, lai tie neievestu postā arī citus. Saudzēdams Kaina dzīvību, Kungs pasaulei rādīja, kādas ir sekas, kad grēku atstāj nesodītu. Ar savu dzīvi un mācību tas uz saviem pēcnācējiem atstāja tādu iespaidu, ka tie nonāca pilnīgā samaitātībā, kas prasīja visas pasaules iznīcināšanu Plūdos. Pirmsplūdu laikmeta cilvēces vēsture rāda, ka ilgs mūžs grēciniekam nav svētība. Dieva lielā pacietība viņu ļaunumu nespēja savaldīt. Jo ilgāk cilvēki dzīvoja, jo ļaunāki tie kļuva.

Tā tas būtu arī ar atkrišanu pie Sinaja. Ja noziegumam pa pēdām nesekotu sods, tad atkal parādītos tādi paši rezultāti. Zeme kļūtu tikpat samaitāta kā Noas dienās. Ja šos pārkāpējus saudzētu, rastos vēl lielāks ļaunums, nekā saglabājot Kaina dzīvību. Tā ir Dieva žēlastība, kas liek ciest tūkstošiem, lai novērstu nepieciešamību sodīt miljonus. Lai glābtu daudzus, Viņam jāsoda nedaudzi. Turklāt, atsakoties no padošanās Kungam, ļaudis bija zaudējuši arī dievišķo apsardzību un visa nācija tagad bija atstāta tās ienaidnieku varai. Ja ļaunums nebūtu ātri iznīcināts, tie drīzi vien kļūtu par laupījumu saviem daudzajiem un varenajiem ienaidniekiem. Gan Israēla labā, gan arī par mācību visām nākamajām paaudzēm, šo noziegumu vajadzēja sodīt nekavējoši. [326] Un ne mazāka žēlastība tā bija arī pašiem grēciniekiem, ka viņu ļaunā rīcība tika pārtraukta. Ja viņu dzīvības būtu taupītas, tad tas pats gars, kas tiem lika sacelties pret Dievu, izpaustos naidā un nesaskaņās viņu pašu starpā, līdz beidzot tie viens otru iznīcinātu. Tieši mīlestībā uz pasauli, mīlestībā uz Israēlu un pat mīlestībā uz pārkāpējiem šim noziegumam sekoja ātrs un briesmīgs sods.

Kad tauta aptvēra sava grēka lielumu, visu nometni pārņēma izbailes. Ļaudis baidījās, ka tiks iznīcināti visi vainīgie. Juzdams līdzīgu viņu bēdās, Mozus apsoliya vēlreiz par viņiem aizrunāt Dieva priekšā.

"Jūs esat lielu grēku darījuši; tagad es gribu kāpt augšā pie tā Kunga, varbūt es varēšu izlūgties jums piedošanu." Viņš atkal devās augšup pie Dieva un, atzīdams ļaunu vainu, sacīja: "Ak, šī tauta ir darījusi lielu grēku, jo tā sev cēlusi dievu no zelta. Bet nu piedod viņiem viņu grēkus, bet ja ne, tad izdzēs mani no savas grāmatas, kuru Tu esi rakstījis." Tad sekoja paskaidrojoša atbilde: "Tikai to, kas

pret Mani ir apgrēkojies, Es izdeldēšu no savas grāmatas. Tad nu ej, vadi tautu uz to vietu, kuru Es esmu tev norādījis. Redzi, Mans eņģelis ies tavā priekšā, bet, kad nāks Mana piemeklēšanas diena, Es piemeklēšu viņu grēkus.”

Mozus lūgšana mūsu domas pievērš Debesu grāmatām, kur uzticīgi ierakstīti visu cilvēku vārdi un darbi, vai nu tie būtu ļauni vai labi. Dzīvības grāmatā atrodas visu to vārdi, kas jebkad apņēmušies kalpot Dievam. Ja kādī no tiem novēršas no Dieva un ar stūrgalvīgu palikšanu grēkā nocietinās pret Svētā Gara iespaidu, tad tiesas dienā viņu vārdi tiks izdzēsti no Dzīvības grāmatas un viņi paši nodoti pazudināšanai. Mozus saprata, cik briesmīgs būs grēcinieku liktenis, tomēr, ja Israēla ļaudīm jātiek Kunga atmestiem, tad tas vēlējās, lai arī viņa vārdu izdeldē kopā ar pārējiem, jo viņš nespētu panest, ka Dieva sods skartu tos, kuri tik brīnišķīgā veidā bija atbrīvoti. Mozus aizlūgšana par Israēlu attēlo Kristus starpniecības darbu grēcīgo cilvēku labā. Bet Kungs neļāva Mozum līdzīgi kā Kristum nest pārkāpēju noziegumus. “Tikai to, kas pret Mani ir apgrēkojies, Es izdeldēšu no savas grāmatas,” teica Kungs. [327]

Dzilās sērās ļaudis apraka savus mirušos. Trīs tūkstoši bija krituši no zobena; drīz pēc tam nometnē izcēlās kāda sērga, un tad tie vēl saņēma ziņu, ka Dieva klātbūtne tos vairs nepavadīs viņu ceļojumā. Jehova bija paskaidrojis: “(..) Es pats neiešu jums līdzī, jo jūs esat spītīgi ļaudis; citādi Es jūs varētu ceļā iznīcināt.” Tagad tika dota pavēle: “Bet nu nolieci savas rotas lietas, tad es gribu redzēt, ko Es jūs labā varu darīt.” (2. Moz. 33. nod.) Visa nometne iegrimā sērās. Nožēlā un pazemībā “Israēla bērni atbrīvojās no savām rotas lietām Horeba kalna priekšā”.

Pēc dievišķās pavēles telti, kur līdz šim notika kalpošana Dievam, iznesa “ārā tālu no nometnes”. Tas bija vēl viens pierādījums, ka Dieva klātbūtne vairs nebūs kopā ar tiem. Viņš atklāsies Mozum, bet ne tādiem ļaudīm. So pārmetumu izjuta visai sāpīgi, un sirdsapziņas mocītajam pūlim tas šķita nozīmīgam vēl lielāku nelaimi. Vai tikai Kungs nebija atšķīris Mozu no nometnes, lai viņus pilnīgi iznīcinātu? Tomēr tie nebija atstāti bez cerības. Telti uzcēla ārpus nometnes, un Mozus to nosauca par “saiešanas telti”. Visi, kas patiesi nožēloja savus grēkus un vēlējās atgriezties pie Kunga, tika uzaicināti doties turp, lai atzītu savus pārkāpumus un meklētu Viņa žēlastību. Kad tie atgriezās savās teltīs, saiešanas teltī iegāja Mozus. Ar mokošu interesi ļaudis gaidīja uz kādu zīmi, ka viņa aizlūgšanas ir pieņemtas. Ja Dievs izrādītu labvēlību, lai tiktos ar viņu, tad tie varēja cerēt, ka netiks pilnīgi iznīcināti. Kad mākoņa stabs nolaidās lejā un nostājās telts ieejā, tauta no prieka raudāja un “piecēlās, lai pēc tam nomestos zemē ikviens savas telts durvīs”.

Mozus labi apzinājās sev padoto cilvēku stūrgalvību un aklumu, viņš saprata grūtības, ar kurām būs jācīnās. Bet viņš bija mācījies, ka, pārvaldot šos ļaudis, tam nepieciešama palīdzība no Dieva. Tādēļ tas lūdza pēc skaidrākas Dieva gribas atklāsmes un Viņa klātbūtnes nodrošinājuma. “Redzi, Tu man saki: “Vadi šo tautu augšup!”, bet Tu man nesaki, ko Tu sūtīsi ar mani, kaut gan Tu esi sacījis: “Es tevi saucu tavā vārdā, un tu esi žēlastību atradis Manās acīs.” [328] Bet tagad, ja es esmu labvēlību atradis tavās acīs, tad, lūdzams, liec man zināt Tavu ceļu, lai es Tevi zinātu un varētu atrast žēlastību Tavās acīs, un arī parādi, ka šie ļaudis ir Tava tauta.” Atbildē izskanēja jautājums: “Vai lai Es pats eju līdzī un vadu jūs pretim mērķim?” Tomēr Mozus vēl nebija pārliecināts. Viņa dvēseli nospieda apziņa par briesmīgajām sekām, ja Dievs Israēlu atstās tā stūrgalvībā un nevadīs uz atgriešanos no grēkiem. Viņš nevarēja panest, ka tā intereses varētu tikt šķirtas no viņa brāļiem, un tāpēc lūdza, lai tautai atkal tiktu atjaunota Dieva labvēlība un turpmākajā ceļā tos pavadītu Viņa klātbūtnes zīme.

“Ja Tu nebūsi tas, kas iet mums pa priekšu, tad neliec mums iet prom no šejienes. Jo no kā lai varētu zināt, ka es un tava tauta esam žēlastību atraduši tavās acīs, ja ne no tā, ka Tu mūs vadi, ka es un tava tauta ar to atšķiramies no visām citām pasaules tautām!”

Un Kungs sacīja: “Es darīšu arī šo lietu, ko Tu esi pieminējis, jo tu esi atradis labvēlību Manās acīs un Es tevi saucu vārdā.” Tomēr pravietis vēl arvien nemitējās lūgt. Katra viņa lūgšana tika uzklautā, bet tas slāpa pēc vēl lielākas Dieva žēlastības zīmes. Tagad viņš lūdza to, ko neviens cilvēks vēl nekad nebija prasījis: “Rādi man, lūdzams, savu godību!”

Dievs nenosodīja viņa vēlēšanos kā pārdrošību, bet žēlīgi teica: “Es likšu tev iet garām visai savai godībai.” Neaizklātu Dieva godību neviens cilvēks šajā mirstīgā stāvoklī nevar redzēt un palikt dzīvs, bet Mozus tika iedrošināts, ka viņš drīkstēs skatīt tik daudz no dievišķās godības, cik var panest. Atkal viņu aicināja uz kalna virsotni. Tad tā roka, kas radījusi pasauli, “kas pārceļ kalnus, un tie to nemana” (Īj. 9:5), ņēma šo no zemes pīšļiem veidoto radījumu, šo vareno ticības vīru un novietoja to klints aizsegā, kamēr Dieva godība un visa Viņa laipnība gāja garām viņa acu priekšā.

Šis piedzīvojums, bet par visām lietām — apsolījums, ka viņu pavadīs Dieva klātbūtne, Mozum bija nodrošinājums, ka priekšā stāvošajā darbā tas gūs sekmes, un viņš to uzskatīja par bezgalīgi lielāku

vērtību, nekā visas Ēģiptes gudrības, nekā visus viņa sasniegumus valsts vīra darbā un militārā vadībā. Nekāda laicīga vara vai izveicība, vai izglītība nevar aizstāt pastāvīgu Dieva klātbūtni. [329]

Pārkāpējam ir briesmīgi krist dzīvā Dieva rokās, bet Mozus viens pats stāvēja Mūžīgā priekšā un neizbijās, jo viņa dvēsele atradās saskaņā ar Radītāja gribu. Dziesminieks saka: "Ja es netaisnību atrastu savā sirdī, tad Kungs, tas Visuvarenais, mani nebūtu uzklājis." (Ps. 66:18) Bet "Kunga draudzība ir ar tiem, kas Viņu bīstas, un Viņa derība ar viņiem vedīs viņus pie īstās atziņas." (Ps. 25:14)

Pats Kungs paziņoja: "Tas Kungs, Kungs, apžēlošanās un žēlastības Dievs, pacietīgs un bagāts žēlsirdībā un uzticībā, kas tūkstošiem saglabā žēlastību, piedod noziegumus, pārkāpumus un grēkus, bet arī neatstāj nevienu nesodītu.(..)"

"Un Mozus steidzīgi palocījās un pazemojās līdz zemei." (Sk. 2. Moz. 34. nod.) Atkal viņš lūdza, lai Dievs piedod Viņa ļaunu noziegumus un pieņem tos par savu mantojumu. Viņa lūgšana tika paklausīta. Kungs laipni apsolīja atjaunot Israēlam savu žēlastību un viņu dēļ veikt tādas brīnumus, kādi nekad nav darīti "nevienu zemē un nevienu tautā".

Četrdesmit dienas un četrdesmit nakts Mozus palika kalnā, un arī visā šajā laikā, tāpat kā pirmajā reizē, viņš tika brīnišķīgi uzturēts. Neviens nedrīkstēja uzkāpt kopā ar viņu, ne arī viņa prombūtnes laikā tuvoties kalnam. Uz Dieva pavēli viņš bija pagatavojis divas akmens plāksnes un paņēmis tās sev līdzī augšā, un atkal Kungs uzrakstīja uz šīm plāksnēm "derības vārdus, desmit baušļus". (Sk. Pielikumā, 8. piezīmi.)

Ilgajā laika posmā, ko Mozus pavadīja kopā ar Dievu, viņa seja atstaroja dievišķās klātbūtnes godību, un, nonākot no kalna, pašam nezinot, tā mirdzēja žilbinošā spožumā. Tāda pati gaisma vēlāk atmirdzēja arī no Stefana sejas, kad viņu veda tiesnešu priekšā, "un visi, kas tiesā sēdēja, redzēja viņa vaigu kā kāda eņģeļa vaigu". (Ap. d. 6:15) Arons, tāpat kā ļaudis, bēga no Mozus un "baidījās tam tuvoties". Redzot tautas apjukumu un bailes, bet nezinot iemeslu, viņš mudināja tos nākt tuvāk. Mozus tiem paziņoja par izlīgumu ar Dievu un apliecināja Viņa labvēlības atjaunošanu. Tie viņa balsi neievēroja neko citu, kā vien mīlestību un sevišķu lūgumu, līdz beidzot kāds iedrošinājās viņam tuvoties. Aiz godbijības nespēdams runāt, tas norādīja uz Mozus seju un tad uz debesīm. Lielais vadonis saprata viņa domas. Apzinādamies savu grēku un juzdami, ka uz tiem vēl ir Dieva nepatika, [330] ļaudis nespēja panest Debesu gaismu, kas tos būtu pildījusi ar prieku, ja tie būtu bijuši Kungam paklausīgi. Grēks rada bailes, bet dvēsele, kas būs brīva no vainas apziņas, nevēlēsies slēpties no Debesu gaismas.

Mozum bija daudz kas sakāms, tādēļ, juzdams līdzī viņu bailēs, viņš aizklāja savu seju un arī turpmāk to darīja vienmēr, kad atgriezās nometnē pēc tikšanās ar Dievu.

Ar šo spožumu Dievs tautā gribēja nostiprināt pārliecību par savu likumu svēto un augsto raksturu un Kristū atklātā Evaņģēlija godību. Atrodoties kalnā, Dievs Mozum pasniedza ne tikai baušļu galdiņus, bet iepazīstināja ar visu atpestīšanas plānu. Viņš saprata, ka ar daudzajiem Jūdu laikmeta norādījumiem un simboliem tiek ainots Kristus upuris; un tā bija no Golgātas plūstošā Debesu gaisma, ne mazāk spoža kā no Dieva likumu godības, kas tagad lika spīdēt Mozus vaigam. Dievišķais spožums norādīja uz cilvēces izpiršanai piedāvāto godību, kuras redzamais starpnieks un īstā Aizstāvis pārstāvis bija Mozus.

Mozus sejas atstarotā godība ainoja svētības, kuras ar Kristus starpniecību saņems Dieva baušļus ievērojošā tauta. Tā liecināja, jo ciešāka ir mūsu savienība ar Dievu un jo skaidrāk mēs izprotam Viņa prasības, jo pilnīgāk topam pārveidoti dievišķā līdzībā un vieglāk kļūsim par dievišķās dabas dalībniekiem.

Mozus simbolizēja Kristu. Kā lūdzējs par Israēlu aizsedza savu vaigu, kad ļaudis nevarēja panest viņa godības izskatu, tā Kristus, Debešu Vidutājs, nākot uz šo Zemi, savu dievību ietērpa cilvēcībā. Ja Viņš būtu nācis tērpies Debesu spožumā, tad nevarētu piekļūt cilvēkiem to grēcīgajā stāvoklī. Tie nepanestu Viņa klātbūtnes godību. Tāpēc Viņš pazemojās un nāca "grēcīgas miesas līdzībā", lai varētu aizniegt un pacelt kritušo cilvēku cilti. (Rom. 8:3)

SĀTANA NAIDS PRET BAUŠĻIEM

[331]

Pats pirmais sātana mēģinājums gāzt Dieva baušļu autoritāti pie bezgrēcīgajiem Debesu iemītniekiem

šķīta uz laiku vainagojamies panākumiem. Ļoti daudzi eņģeļi tika pievilti un savaldzināti, bet sātana šķīetamais triumfs beidzot tomēr noveda pie pilnīgas neveiksmes un zaudējuma, radot šķīršanos no Dieva un izdzīšanu no Debesīm.

Kad cīņa atjaunojās uz Zemes, sātanam atkal izdevās gūt šķīetamas priekšrocības. Pārkāpuma dēļ cilvēks kļuva par viņa gūstekni, un arī visa cilvēkam nodotā pārvaldība ar viltu nonāca galvenā dumpinieka rokās. Tagad šķīta, ka ienaidniekam ir brīvs ceļš neatkarīgas valsts nodibināšanai un Dieva un Viņa Dēla autoritātes izaicinošai neievērošanai. Bet atpestīšanas plāns deva cilvēkam iespēju atkal saskaņoties ar Dievu un paklausīt Viņa likumiem, un kā cilvēkam, tā zemei beidzot tikt atbrīvotiem no Jaunā varas.

Sātans vēlreiz tika sakauts, un atkal viņš ķērās pie viltus, cerēdams savu sakāvi pārvērst uzvarā. Lai kritušajā ciltī izraisītu sacelšanos, tas Dievu apvainoja netaisnībā, jo pats esot pieļāvis cilvēkam pārkāpt Viņa likumus. Viltīgais kārdinātājs tagad teica: "Kāpēc Dievs atļāva, ka cilvēks tiek pārbaudīts, lai grēkotu un saņemtu ciešanas un nāvi, ja Viņš jau iesākumā zināja, kādas būs sekas?" Un Ādama bērni, aizmirdami lēnprātīgo žēlastību, kas cilvēkiem dāvinājusi jaunu pārbaudes iespēju, neņemdami vērā izbrīnu izsaucošo, ārkārtējo upuri, ko sātana sacelšanās prasīja no Debesu Ķēniņa, uzklaušīja kārdinātāju un kurnēja pret vienīgo Būtni, kas tos varēja glābt no sātana samaitājošās varas.

Tūkstoši šodien pret Dievu izvirza tādu pašu apsūdzību. Viņi nesaprot, ka atņemt cilvēkam brīvu izvēli nozīmē nolaupīt viņam saprātīgas būtnes pārākuma stāvokli un priekštiesības, padarot to par vienkāršu automātu. Dievs nav vēlējies apspiest brīvo gribu. Cilvēks tika radīts kā brīva saprātīga būtne. Līdzīgi visu citu pasaulu iedzīvotājiem, viņam vajadzēja izturēt likuma pārbaudi, bet viņš nekad nav nolikts tādā stāvoklī, [332] kur paklausība jaunumam būtu nepieciešama. Pār viņu nav atļauts nākt nekādai kārdināšanai vai pārbaudījumam, kuram viņš nespētu pretoties. Dievs ir rūpējies par tik bagātīgu aizgādību, ka cilvēkam cīņā ar sātanu nekad nav bijusi nepieciešamība padoties.

Ļaudīm virs zemes vairojoties, gandrīz visa pasaule nostājās dumpinieka pusē. Šķīta, ka sātans atkal ir guvis uzvaru. Bet dievišķā visspēcība vēlreiz darīja galu netaisnības darbam, un Plūdi šķīstīja zemi no tās tikumiskās apraišanās.

Pravietis saka: "(..) kad Tu sodi pasauli, tad tās iedzīvotāji mācās taisnību. Bet, kad bezdievim notiek žēlastība, viņš nemācās taisnīgi un godīgi dzīvot (..) un neredz tā Kunga godību." (Jes. 26:9,10) Tā tas bija pēc grēku Plūdiem. Atbrīvojušies no Viņa sodības, Zemes iedzīvotāji no jauna sacēlās pret Dievu. Divas reizes pasaule bija atmetusi derību un Viņa likumu. Gan pirmsplūdu laikmeta cilvēki, gan Noas pēcnācēji noraidīja Dieva autoritāti. Tad Kungs slēdza derību ar Ābrahāmu un izvēlējās sev tautu, kurai vajadzēja kļūt par Viņa likumu glabātāju. Un arī sātans tūlīt izlika valgus, lai šo tautu pavestu un iznīcinātu. Jēkaba bērni tika kārdināti iedoties laulībā ar pagāniem un pielūgt viņu elku dievus. Tomēr Jāzeps palika uzticīgs Dievam un viņa uzticība pastāvīgi liecināja par patieso ticību. Lai noslāpētu šo gaismu, sātans izmantoja Jāzēpa brāļu skaudību, liekot tiem pārdot viņu verdzībā uz pagānu zemi. Visus notikumus tomēr kontrolēja Dievs, tā lai atziņa par Viņu tiktu pasniegta arī Ēģiptes tautai. Kā Potifara namā, tā cietumā Jāzeps saņēma tādu audzināšanu un izglītību, kas viņu ar dievbijības palīdzību sagatavoja valsts pirmā ministra stāvoklim. No faraona pils viņa ietekmi izjuta visa zeme, un atziņa par Dievu izplatījās tuvu un tālu. Arī pārējiem israēliešiem Ēģiptē klājās labi un viņi kļuva bagāti, un tie, kas palika uzticīgi Kungam, atstāja visai plašu iespaidu. Elkiem kalpojošie priesteri stipri uztraucās, redzot jaunās reliģijas labvēlīgo uzņemšanu. Sātana naida iedvesmoti pret Debesu Dievu, tie apņēmās šo gaismu noslāpēt. Priesteriem bija uzticēta valsts troņmantinieka audzināšana, un tā šis noteiktais pretošanās gars Dievam, kā arī dedzīgā [333] pieķeršanās elku kalpošanai, veidoja nākamā valdnieka raksturu un noveda pie cietsirdīgas ebreju apspiešanas.

Četrdesmit gadu laikā pēc Mozus bēgšanas no Ēģiptes šķīta, ka ir uzvarējusi elkudievība. Gadu no gada israēliešu cerības kļuva arvien vājākas. Ķēniņš un tauta priecājās par savu varu un izsmēja Īsraēla Dievu. Šis gars pieauga un sasniedza savu augstāko pakāpi faraonam satiekoties ar Mozu. Kad ebreju vadonis nāca pie Ēģiptes ķēniņa ar vēsti no "Kunga, Īsraēla Dieva", tad ne zināšanu trūkums par patieso Dievu, bet gan Viņa varas noniecināšana tam lika jautāt: "Kas ir tas Kungs, kura balsij man jāklausa? (..) Es neko nezīnu par tādu Kungu." No sākuma līdz pat beigām faraona pretošanās dievišķām pavēlēm nebija aiz nezīnāšanas, bet gan nicināšanas un naida izraisīta.

Lai gan ēģiptieši tik daudzkārt bija atmetuši atziņu par Dievu, Kungs vēl arvien tiem deva iespēju atgriezties. Jāzēpa dienās Ēģipte israēliešiem bija kļuvusi par patvēruma vietu; Dievs bija pagodināts, pateicoties Viņa tautai parādītai laipnībai, un tagad lēnprātīgais, kas ir iecietīgs dusmās un pilns līdzietības, katrai sodībai paredzēja noteiktu laiku. Ēģiptiešiem nelaimi nesa tieši tās lietas, kuras tie pielūdza, (sk. Pielikumā, 5. piezīmi.) un tas bija pierādījums par Jehovas varu, un visi, kas gribēja,

varēja pakļauties Dievam un izbēgt Viņa sodībām. Kēniņa fanātiskā stūrgalvība noveda pie Dieva atzišanas izplatīšanās un lika daudziem ēģiptiešiem nodoties un kalpot Kungam.

Tieši domājot par israēliešu tieksmi saistīties ar pagāniem un sekot viņu elku kalpošanai, Dievs pieļāva to aiziešanu uz Ēģipti, kur ļoti plaši bija izjūtams Jāzēpa iespaids un kur apstākļi tiem palīdzēja palikt atšķirtai tautai. Seit ēģiptiešu nejdzīgajai elku pielūgšanai un vēlākajai nežēlībai, apspiežot ebrejus, vajadzēja iedvest viņos riebumu pret kalpošanu elkiem un vadīt tos meklēt patvērumu pie savu tēvu Dieva. Bet tieši šos dievišķā nodomā pieļautos notikumus sātans izmantoja savam nolūkam, lai aptumšotu israēliešu prātu un pavedinātu tos atdarināt savu pagānisko kungu dzīvi. Tā kā ēģiptieši mānticīgi godināja dzīvniekus, tad ebrejiem verdzības laikā nebija atļauts pienest nekādus upurus. Upuru pienešanas trūkuma dēļ to domas vairs netika vērstas uz Lielo Upuri un viņu ticība samazinājās arvien vairāk. [334] Pienākot Israēla atbrīvošanas laikam, sātans apņēmas pretoties Dieva plānam. Tas atbilda viņa nodomam, ka lielā tauta, kurā skaitījās vairāk nekā divi miljoni dvēseļu, tika turēta nezināšanā un mānticībā. Ļaudis, kurus Dievs bija apsoliļis svētīt, vairost un darīt par lielu varu virs zemes un caur kuriem vajadzēja atklāties Viņa prāta atzišanai — ļaudis, kurus Viņš vēlējās veidot par savu likumu glabātājiem, — tieši šos ļaudis sātans centās turēt neziņā un saitēs, lai viņu prātā izdzēstu atmiņas par Dievu.

Kad kēniņa priekšā tika darīti brīnumi, arī sātans bija tur klāt, lai darbotos pretī to iespaidam un neļautu faraonam atzīt Dieva pārākumu un paklausīt Viņa pavēlēm. Sātans izlietoja visu savu spēku, lai atdarinātu Dieva darbu un pretotos Viņa gribai. Tomēr sekas bija tādas, ka tā tika sagatavota vēl lielāka Dieva varas un godības atklāsmē, un gan israēliešiem, gan ēģiptiešiem kļuva skaidrāk noprotama patiesā Dieva esamība un Viņa visvarenība.

Dievs atsvabināja Israēlu ar spēcīgu savas varas atklāsmi un ar sodībām pie visiem Ēģiptes dieviem. "Tā Viņš izveda savu tautu ar prieku un ar gavilēm savus izredzētos. (..) Lai turētu godā Dieva likumus un pildītu Viņa baušļus." (Ps. 105:43-45) Viņš tos atbrīvoja no verdzības stāvokļa, lai ievestu labā zemē — zemē, ko Viņš savā aizgādībā tiem bija sagatavojis par patvērumu pret viņu ienaidniekiem, kur tie varētu dzīvot kā Viņa spārnu ēnā. Viņš tos gribēja vilkt pie sevis un ieslēgt savās mūžīgajās rokās, un kā atbilde Viņa žēlastībai un laipnībai pret tiem no viņiem tika prasīts neturēt nekādus citus dievus dzīvā Dieva priekšā un paaugstināt Viņa Vārdu un darīt to slavenu virs zemes.

Ēģiptes verdzībā daudzi israēlieši lielā mērā bija zaudējuši izpratni par Dieva bauslību un sajaukuši tās priekšrakstus ar pagānisma ierašām un tradīcijām. Dievs viņus aizveda pie Sinaja un tur ar savu paša balsi pasludināja tiem savus likumus.

Arī sātans un ļaunie eņģeļi bija klāt. Tajā pašā laikā, kad Dievs tautai deva bauslību, sātans plānoja, kā to pavest grēkā. Šo tautu, ko Kungs bija izredzējis, viņš gribēja sakropļot un iznīcināt tieši Debesu iemītnieku acu priekšā. Pavedinādams tos uz kalpošanu elkiem, viņš centās izpostīt ikkatru pielūgšanas veida iedarbību, jo kā lai [335] cilvēks paceļas augstāk, dievinādams to, kas nav augstāks par viņu pašu un ko var atdarināt ar rokām? Ja ļaudis kļūtu tik akli pret mūžīgā Dieva varu, majestāti un godību, ka attēlotu Viņu ar izgrebtu tēlu vai pat kā dzīvnieku vai rāpuli, ja viņi tā aizmirstu savu dievišķo radniecību, ka tie veidoti pēc Radītāja līdzības, un būtu gatavi klanīties šo riebīgo, nejutīgo priekšmetu priekšā — tad tiktu pavērts ceļš zemiskai izlaidībai, paliktu nesavaldītas sirds ļaunās iegribas, un sātans būtu guvis pilnīgu virsroku.

Tieši Sinaja pakājē sātans sāka īstenot savus plānus, lai apgāztu Dieva likumus, turpinot tālāk to pašu darbu, ko bija iesācis Debesīs. Kamēr Mozus četrdesmit dienas atradās kalnā pie Kunga, sātans čakli pūlējās izraisīt šaubas, atkrišanu un sacelšanos. Kamēr Dievs rakstīja svētos likumus, lai tos nodotu savas derības ļaudīm, israēlieši, noliedzami uzticību Jehovam, pieprasīja sev zelta dievus. Atgriežoties no bijājamās dievišķās godības klātbūtnes, kur Mozus saņēma bauslības priekšrakstus, kuriem ļaudis svinīgi bija solījušies paklausīt, viņš tos atrada atklātā šo pavēļu nicināšanā, klanoties un pielūdzot zelta tēlu.

Vadot Israēlu uz šo pārdrošo Jehovas apvainošanu un zaimošanu, sātans plānoja panākt viņu iznīcināšanu. Ļaunuma valdnieks cerēja, ka, redzot viņu pilnīgo samaitātību un ikkatras izpratnes trūkumu par priekšrocībām un svētībām, ko Dievs tiem bija piešķīris, kā arī svinīgo un atkārtoto padevības solījumu atmešanu, Kungs no viņiem novērsīsies un nodos tos pilnīgai iznīcībai. Tā būtu panākta Abrahāma sēklas, šīs apsolišanas sēklas, pilnīga bojāeja, kurai vajadzēja saglabāt dzīvā Dieva atziņu un no kuras vajadzēja nākt Viņam — īstajai sēklai, kas uzvarēs sātānu. Lielais dumpinieks bija kalis plānus Israēla iznīcināšanai un Dieva nodomu izjaukšanai, bet viņš atkal cieta neveiksmi. Lai cik grēcīgi tie bija, tomēr visi Israēla ļaudis netika iznīcināti. Kas stūrgalvīgi nostājās sātana pusē, tie gāja bojā, bet pazemīgajiem, tiem, kas notikušo nožēloja, žēlīgi tika piedots.

Stāstam par šo noziegumu vajadzēja saglabāties kā mūžīgai liecībai par elku kalpošanas grēku un tā sodu, kā arī par Dieva lēnprātīgo žēlastību un taisnīgumu.

Viss Universs bija liecinieks notikumam pie Sinaja. Šo divu pārvaldes sistēmu raksturs atklāja kontrastu starp Dieva un sātana varu. Citu pasaulu bezgrēcīgie iemītnieki vēlreiz varēja pārliecināties par sātana atkrišanas sekām un tās pārvaldes iekārtas veidu, [336] kuru viņš ieviestu Debesīs, ja tam būtu atļauts gūt virsroku.

Pamudinot cilvēkus pārkāpt otro bausli, sātans gribēja pazemināt viņu priekšstatu par Dievības Būtību. Ar ceturtnā baušļa nobīdīšanu pie malas viņš vēlējās panākt, lai Dievu vispār aizmirstu. Kunga prasība, lai Viņu godātu un pielūgtu pāri pār visiem pagāņu dieviem, pamatojas uz to, ka Viņš ir visu lietu Radītājs un visām būtnēm par savu esamību jāpateicas vienīgi Viņam. Tā māca Bībele. Praviētis Jeremija saka: "Tas Kungs ir patiesi Dievs, Viņš ir dzīvais Dievs un mūžīgais Kēniņš (...). Tiem dieviem, kas nav radījuši debesis un zemi, jāpazūd no zemes un no šīs pasaules! Tas Kungs radīja zemi ar savu spēku, lika stiprus pamatus pasaules ēkai ar savu gudrību un izplēta pār visu debesis ar savu atziņu."

"(...) jākaunas tad ikvienam zeltkalim par savu darināto tēlu, jo tikai māns ir viņa izlietais elks, nekāda dzīvība nemīt tajā. Nekas cits kā tukšu un neprātīgu iedomu veidojumi ir tie, smieklīgi darinājumi; kad to soda diena būs pienākusi, tad viņiem ir gals. Bet ne tāda ir Jēkaba mantojuma daļa; nē, Viņš ir visu lietu Radītājs, un Israēls ir Viņa mantojuma cilts: Tas Kungs Cebaots ir Viņa vārds." (Jer. 10:10-12,14-16) Sabats kā Dieva radīšanas spēka pieminēklis norāda uz Kungu — Debess un Zemes Radītāju. Līdz ar to Sabats ir pastāvīgs liecinieks par Viņa esamību un atgādina Viņa varenību, gudrību un mīlestību. Ja Sabats vienmēr būtu svēti ievērots, tad nebūtu neviena Dieva noliedzēja, ne elku kalpa.

Sabats, kam sākums meklējams Ēdenē, ir tikpat sens kā pati pasaule. To ievēroja visi sentēvi sākot jau ar radīšanu. Ēģiptes kalpības laikā israēlieši tika spiesti Sabatu pārkāpt un tāpēc lielā mērā pazaudēja atziņu par tā svētumu. Pasludinot likumus no Sinaja, ceturtais bauslis sākas ar vārdiem: "Piemini Sabata dienu, ka tu to svēti" —, kas rāda, ka Sabats nav tikko iecelts, jo tiek norādīts uz tā iesākumu pie radīšanas. Lai no cilvēku prāta izdzēstu atziņu par Dievu, sātans centās šo piemiņu izpostīt. Ja ļaudīm varētu likt aizmirst savu Radītāju, tad viņi vairs necenstos turēties pretī ļaunā spēkiem un sātans būtu drošs par savu laupījumu.

[337] Sātana naidis pret Dieva bauslību dzen to karot pret katru dekaloga priekšrakstu. Ar lielajiem uzticības un mīlestības principiem pret Dievu, visu Tēvu, cieši saistīta bērnišķa mīlestība un paklausība. Vecāku autoritātes neievērošana drīz vien noved pie Dieva autoritātes neievērošanas. Tāpēc sātans cenšas mazināt arī piektā baušļa saistošās prasības. Starp pagāņu tautām maz tika ievēroti šī priekšraksta principi. Daudzās tautās vecāki tika atstāti bez apgādības vai arī nodoti nāvei, tiklīdz tie paši vairs nespēja par sevi rūpēties. Māte ģimenē netika cienīta un pēc vīra nāves tai vajadzēja pakļauties vecākā dēla autoritātei. Mozus piekoduāja bērnu paklausības vajadzību, bet, atkāpjoties no Dieva, israēlieši arī piekto bausli neievēroja tāpat kā citus.

Sātans ir bijis "slepkava no iesākuma" (Jāņa 8:44), un, tikko viņš ieguva varu pār cilvēku cilti, tas ļaudis mudināja ne tikai vienam otru nīst un nonāvēt, bet pat vēl pārdrošāk: nostādāties pretī Dieva autoritātei, viņš sestā baušļa pārkāpšanu iekļāva viņu reliģijā.

Nepareizi skaidrojot dievišķās īpašības, pagāņu tautas tika rosinātas ticēt, ka viņu dievu labvēlības nodrošināšanai nepieciešama cilvēku upurēšana, un tā dažādu elku kalpošanas veidu aizsegā tika pieņemta visšausmīgākā nežēlība. Starp citu bija paradums likt saviem bērniem iet caur uguni elku priekšā. Ja kāds no tiem šo smago pārbaudījumu veica neskarts, tad ļaudis ticēja, ka viņu upuris ir pieņemts; kas tādā veidā tika pasargāts, to uzskatīja kā sevišķu dievu mīluli; viņu apveltīja ar dāvanām un arī vēlāk vienmēr uzlūkoja ar lielu cieņu, un, lai cik liels būtu tāda cilvēka pastrādātais noziegums, tas nekad netika sodīts. Bet, ja kāds, ejot caur uguni, apdega, tad viņa liktenis līdz ar to bija apzīmogots, jo pastāvēja ticējums, ka dievu dusmas var novērst tikai tad, ja tam atņem dzīvību un viņu attiecīgā veidā pienes par upuri. Lielu atkrišanu laikos šie briesmīgie ieradumi zināmā mērā valdīja pat Israēlā.

Arī septītā baušļa pārkāpšana jau agrāk tika pieņemta reliģijas vārdā. Pagāņu dievkalpošanā tika iekļauti vispretīgākie un ar vislielāko izvīrtību saistītie rituāli. Pat dieviem tika pierakstīti dažādi netikumumi, un viņu pielūdzēji deva vaļu savām viszemiskākajām kaislībām. [338] Virsroku ņēma nedabīgi ieradumi, un reliģiskie svētki izcēlās ar vispārēju un atklātu neķītrību.

Daudzsievība tika pieņemta jau ļoti sen, kā viens no grēkiem, kas izraisīja Dieva dusmas pār seno

pasauli un visai plaši izplatījās arī pēc Plūdiem. Tas bija sātana labi pārdomāts plāns, lai sabojātu laulības iekārtojumu, vājinātu ar to saistīto pienākuma izjūtu un samazinātu tās svētumu, jo nevienā citā veidā ļaunais tā nevarēja iznīcināt cilvēkā Dieva līdzību un atvērt durvis ciešanām un netikumībai, kā ar šo pavedinošo ieradumu.

Jau lielās cīņas pašā sākumā sātans centās nepareizi attēlot Dieva raksturu un izsaukt sacelšanos pret Viņa likumiem, un šis darbs tam ir nesis šķietamus panākumus. Ļaužu tūkstoši labprāt uzklausa sātana izdomājumus un nostājas pret Dievu, bet visu ļauno darbu vidū savam papildījumam nemitīgi tuvojas Kunga nodoms. Visiem saprātīgiem radījumiem Viņš tagad ir darījis zināmu savu taisnību un labvēlību. Sātana kārdināšanu rezultātā cilvēku cilts bija kļuvusi par Dieva likumu pārkāpēju, bet pateicoties Viņa Dēla upurim ir atvērts ceļš, pa kuru tie atkal var atgriezties pie Dieva. Kristus žēlastībā tie var kļūt spējīgi paklausīt Tēva likumiem. Tā visos laikmetos Dievs starp atkritējiem un dumpiniekiem sakrāj sev uzticīgus ļaudis, — ļaudis, "kuru sirdīs ir Viņa likumi". (Jes. 51:7)

Ar krāpšanu sātanam izdevās novest no ceļa eņģelus, un tā viņš visos laikos ir darījis savu darbu cilvēku vidū un turpinās to tāpat līdz pēdējam brīdim. Ja tas atklāti atzītos, ka karo pret Dievu un Viņa likumiem, tad cilvēki sargātos, bet ļaunais maskējas un sajauc patiesību ar maldiem. Visbīstamākie meli ir tie, kur klāt daļa patiesības. Tā rodas maldi, kas sagūsta un aizrauj pazušā dvēseles. Tā sātans sev pakļauj pasauli. Bet tuvojas diena, kad viņa triumfam būs gals uz visiem laikiem.

Dieva rīcība sakarā ar sacelšanos pilnībā atmaskos visu šo darbu, kas tik ilgi praktizēts zem dažāda veida aizsega. Viņu radīto saprātīgo būtņu skatam tiks atklātas sātana valdīšanas sekas, augļi, kurus nes Dieva priekšrakstu atmešana. Dieva likumi tiks pilnīgi attaisnoti. Kļūs redzams, ka visā savā rīcībā Dievs ir vadījies, domājot par savu ļaužu mūžīgo labklājību un par to pasaulu drošību, kuras Viņš radījis. Pats sātans visa Universa priekšā atzīs Dieva valdības un Viņa likumu taisnīgumu.

Nav tālu laiks, kad Dievs celsies, lai aizstāvētu savu apvainoto Autoritāti. "Jo tas Kungs drīz izies no sava mājokļa, lai sodītu zemes iedzīvotājus viņu grēku dēļ." (Jes. 26:21) "Bet kas varēs izturēt Viņa atnākšanas dienu, un kas varēs pastāvēt, kad Viņš ieradīsies?" (Mal. 3:2)

Israēla tauta savu grēku dēļ tika brīdināta netuvoties kalnam, kad Dievs tur nonāca, lai pasludinātu bauslību, jo citādi tos aprītu Viņa ugunij līdzīgā klātbūtnes godība. Ja šāda Viņa spēka atklāsme iezīmēja vietu, kur Kungs bija izvēlējis deklarēt savus likumus, cik daudz briesmīgāka gan būs pēdējā tiesa, kad Viņš nāks pēc šiem svētajiem likumiem izpildīt sodu. Kā gan tie, kas Viņa autoritāti minuši kājām, panesīs Viņa godību lielajā atmaksas dienā? Izbailēm pie Sinaja vajadzēja ļaudīm uzskatāmi rādīt tiesas dienas ainas. Bazūnes skaņas aicināja Israēlu sastapties ar savu Dievu. Erceņģeļa balss un Dieva bazūne sasauks kā dzīvos, tā mirušos no visām zemes malām pie viņu Tiesneša. Liela eņģeļu pulka pavadībā kalnā klāt bija Tēvs un Dēls. "Cilvēka Dēls nāks sava Tēva godībā ar saviem eņģeļiem (...)" (Mat. 16:27) Tad Viņš sēdēs uz sava godības krēsla un visas tautas tiks sapulcinātas Viņa priekšā.

Kad uz Sinaja atklājās Dieva klātbūtne, Kunga godība Israēla acīm bija kā rijoša uguns. Bet kad Kristus nāks godībā ar saviem svētiem eņģeļiem, tad visu zemi apžilbinās Viņa klātbūtnes ārkārtējais spožums. "Mūsu Dievs nāk un necieš klusu; iznīcības uguns iet Viņam pa priekšu, un stipra vētra plosās Viņam visapkārt. Viņš uzsauca debesīm augšā un zemei, lai tiesātu savu tautu." (Ps. 50:3,4)

No Viņa tuvuma izies ugunīgas straumes, kas briesmīgā karstumā izkausēs visus elementus, un arī zeme un visi darbi tajā tiks sadedzināti. "(...) Kungs Jēzus atklāti parādīsies no Debesīm ar savas varenības eņģeļiem uguns liesmās un turēs tiesu par tiem, kas Dievu neatzīst un kas neklausā mūsu Kunga Jēzus Evaņģēlijam." (2. Tes. 1:7,8) [340]

Kopš tiem laikiem, kamēr cilvēki radīti, nekad nebija notikusi tāda dievišķās varas atklāsme kā tad, kad no Sinaja tika pasludināta bauslība. "Tad drebēja zeme, lāsoja debesis Dieva, Sinaja kunga, tā Dieva priekšā, kas ir Israēla Dievs." (Ps. 68:9) So briesmīgo dabas konvulsiju vidū no mākoņa, līdzīgi bazūnei, bija dzirdama Kunga balss. Kalns trīcēja no apakšas līdz pat tā virsotnei, un bālie, bailēs drebošie Israēla pulki pakrita uz sava vaiga pie zemes. Un Viņš, kura balss toreiz satricināja zemi, ziņo: "Vēl vienreiz Es kustināšu ne tikai zemi, bet arī debesis." (Ebr. 12:26; Jer. 25:30; Joēla 4:16) Svētajos Rakstos sacīts: "Kungs rūcina no augstumiem, Viņš sauca ar pērkona balsi no sava mājokļa!" un tad "trīcēs zeme un debess". Tajā lielajā dienā, kas arvien vairāk tuvojas, pat debess savelsies kā grāmata. (Atkl. 6:14) Un visi kalni un salas izkustēsies no savas vietas. "Zeme zvalstīsies šurpu un turpu kā piedzērusies, tā šūposies kā šūpulis, kā guļamais tīkls, smagi guļ uz tās viņas grēki, tā kritīs un necelsies vairs." (Jes. 24:20)

"Tādēļ visiem rokas nolaižas, un visu cilvēku sirdis trīc izmisumā. Visus pārņēmis uztraukums un apjukums; viņus māc sāpes un žņaugi (..) "Jā, Es piemeklēšu pasaules ļaunumu un bezdievju noziegumu, Es iznīcināšu lepno augstprātību un pazemošu varmāku lielību." (Jes. 13:7,8,11,13.; Jer. 30:6)

Kad Mozus atgriezās no Dieva klātbūtnes kalnā, kur viņš bija saņēmis liecības plāksnes, grēcīgais Israēls nevarēja panest spožumu, kas atstaroja no viņa vaiga. Cik daudz mazāk pārkāpēji varēs skatīties uz Dieva Dēlu, kad Viņš, Debesu pulku apņēmts, parādīsies sava Tēva godībā, lai sodītu bauslības pārkāpējus un Viņa izpirkšanas darba atmetējus. Kas būs nicinājuši Dieva likumus un minuši kājām Kristus asinis, "zemes ķēniņi, varenie, virsnieki un bagātie, stiprie un katrs vergs un brīvais", tad paslēpsies "alās un klinšu aizās, sacīdami kalniem un klintīm: "Kritiet uz mums, apslēpiet mūs no tā vaiga, kas sēd goda krēslā, un no Jēra dusmām. Jo atnākusi viņu lielā dusmu diena! Kas varētu pastāvēt?" (Atkl. 6:15-17) [341] "Tanī dienā cilvēki atmetīs savus sudraba un zelta elka dievus, ko viņi bija darinājuši pielūgsmei, aizmetīs tos projām žurkām un sikspārņiem un paslēpsies klinšu aizās un klinšu alās bailēs no tā Kunga un Viņa varenās godības, kad Viņš celsies, lai zemei iedvestu bijību." (Jes. 2:20,21)

Tad būs redzams, ka sātana sacelšanās pret Dievu ir izsaukusi viņa paša bojāeju un arī visu to bojāeju, kas izvēlējušies tam sekot. Viņš tiem bija stāstījis, ka pārkāpumi dos lielu labumu, bet tad atklāsies, ka "grēka alga ir nāve". (Rom. 6:23)

"Jo redzi, nāks diena, kas kvēlos kā karsti nokurināta krāsns; tad visi pārgalvīgie nievātāji un ļaundari būs kā rugāji, un šī nākamā diena tiem pielaidīs uguni," saka tas Kungs Cebaots, "un neatstās no viņiem pāri ne saknes, ne stiebrus!" (Mal. 3:19) Sātans, ikviena grēka sakne, un ļaundari kā viņa zari tiks pilnīgi iznīcināti. Tiks darīts gals grēkam, ciešanām un postam, ko tas atnesis. Dziesminieks saka: "Tu (..) esi iznīcinājis bezdievīgos, viņu vārdu Tu esi izdzēsis uz mūžu mūžiem. Naidnieki ir gājuši bojā un ir satriekti gruvešos uz mūžīgiem laikiem. (..) " (Ps. 9:6,7)

Bet šī soda laikā Dieva bērniem nebūs iemesla baidīties. "Kungs būs patvērumš saviem ļaudīm un stiprums Israēla bērniem." (Joēla 3:16) Diena, kas Dieva likuma pārkāpējiem nesīs izbailes un bojāeju, paklausīgajiem būs "neizteicama un godības pilna prieka diena". "Sapulcējiet Manus svētos," saka Kungs, "kas upurēdami slēdza ar Mani derību!" Un debesis pauda Viņa taisnīgumu, jo Dievs pats ir tiesnesis." (1. Pēt. 1:8; Ps. 50:6,7)

"Lai arī kalni atkāptos un pakalni sakustētos, bet Mana žēlastība neatkāpsies no tevis un Mana miera derība nešķobīsies," saka tas Kungs, tavs apžēlotājs." (Jes. 54:10)

"Un jums savukārt būs jāredz, kāda ir starpība starp taisno un bezdievīgo un starp to, kas Dievam kalpo, un to, kas Viņam nekalpo." (Mal. 3:18) "Uzklausiet Mani jūs, kas pazīstat taisnību un mīlat to, jūs ļaudis, kam sirdī Mani baušļi!" "Redzi, Es izņemu no tavām rokām reibinātāja kausu, savu dusmu kausu! Tev nebūs turpmāk vairs no tā jādzer." "Es, Es esmu tavs iepriecinātājs." (Jes. 51:7,22,12) [342]

Beidzot lielais atpestīšanas plāns pasauli iekļaus pilnīgā Dieva labvēlībā. Viss, kas ar grēku tika pazaudēts, būs atjaunots. Ne tikai cilvēks, atbrīvota tiks arī Zeme, lai tā paklausīgajiem kļūtu par mūžīgu Tēviju. Sešus gadu tūkstošus sātans cīnījās, lai iegūtu Zemi par savu īpašumu. Tagad piepildīsies Dieva sākotnējais nodoms, kāds tas bija pie radīšanas. "Bet Visaugstā svētie pārņems valdīšanu un to paturēs mūžīgi, pat mūžu mūžos." (Dan. 7:18)

"No saules lēkta līdz tās rietam slavēts lai ir tā Kunga vārds!" (Ps. 113:3) "Un tas Kungs būs Kēniņš pār visu zemes virsu. Tai dienā tas Kungs būs vienīgais Dievs, un Viņa vārds arī būs vienīgais." (Cak. 14:9) Svētie Raksti saka: "Kungs, Tavs vārds pastāvēs mūžīgi Debesīs." (Ps. 119:89) "Visi Viņa baušļi ir uzticami. Tie ir stipri mūžīgi mūžam." (Ps. 111:7,8)

Svētie priekšraksti, kurus sātans tā ienīda un mēģināja iznīcināt, tiks godāti visā bezgrēcīgajā Universā. "Jo kā zeme izdod savus augļus un kā dārzs liek sazelt saviem dēstiem, tā tas Kungs liks zelt taisnībai un slavai visu tautu priekšā." (Jes. 61:11)

5. PIEDZĪVOJUMI TUKSNESĪ

SAIEŠANAS TELTS UN TĀS UZDEVUMS

[343]

Mozum kalnā pavēlēja: "Un tiem būs taisīt svētnīcu, kurā Es varētu mājot Viņu vidū" (2. Moz. 25:8),

un turpat deva arī skaidrus norādījumus par šīs telts iekārtošanu. Līdz ar atkrišanu israēlieši bija zaudējuši Dieva klātbūtnes svētības, un svētās vietas iekārtošana pie viņiem uz kādu laiku nebija iespējama. Bet, kad tie atkal atguva Debesu labvēlību, lielais vadonis steidzās izpildīt dievišķo pavēli.

Svētās celtnes veidošanai Dievs atsevišķus vīrus bija apveltījis ar īpašu gudrību un izveicību. Kungs pats deva Mozum šīs būves plānu un norādījumus attiecībā uz tās lielumu, veidu, izlietojamo materiālu un visiem priekšmetiem, kuriem tur vajadzēja atrasties. Sai rokām veidotai svētnīcai vajadzēja būt "patiesās līdzībai" — "Debesu lietu attēlam", miniatūrā norādot uz templi, kurā grēcinieku labā kalpos Kristus, kad Viņš par upuri būs pienesis pats savu dzīvību. (Ebr. 9:24,23) Dievs kalnā Mozu iepazīstināja ar Debesu svētnīcu un pavēlēja visu gatavot saskaņā ar redzēto paraugu. Mozus šos norādījumus rūpīgi atzīmēja un pēc tam darīja tos zināmus ļaužu vadoņiem.

Svētās vietas celšanai bija nepieciešami lieli un dārgi sagatavošanās darbi; vajadzēja ļoti daudz visvērtīgākā un dārgākā materiāla, bet Kungs pieņēma tikai labprātīgus ziedojumus. "Pienesiet Man upuri no ikviena vīra, kura sirds to skubina; ņemiet šo labprātīgo upuri." (2. Moz. 25:2) Tā skanēja dievišķā pavēle, un Mozus to atkārtoja draudzei. Nodošanās Dievam un uzupurēšanās gars bija pirmās nepieciešamās lietas, sagatavojot mājvietu Visaugstākajam.

Ļaudis visi kā viens atsaucās šim aicinājumam. [344] "Un ikviens, ko sirds skubināja un kam bija labs prāts, nāca un atnesa savu upura dāvanu saiešanas telts celšanai, kalpošanas vajadzībām un svētajām drēbēm. Ikviens, vīri un sievas, kurus sirds uz to skubināja, nesa saktas un auskarus, gredzenus un krelles, visādas zelta rotas, - kas vien bija nolēmuši nest zelta upurveltes tam Kungam." (2. Moz. 35:21,22) "Un ikviens, pie kā varēja atrast zilo un sarkāno purpuru, karmezīnā krāsotus diegus, smalkus audumus, kazu vilnu un iesarkānu aunu un āpsu ādas, tie tās atnesa. Ikviens, kas vēlējās veltīt tam Kungam zeltu vai varu, to atnesa par upura dāvanu tam Kungam, un ikviens, kam bija akāciju koks, arī atnesa to kalpošanas piederumu darināšanai. Un ikviena ar prasmi apveltīta sieviete pati vērpja un atnesa savērpto zila un sarkana purpura dziju, arī karmezīna krāsā krāsotu un šķetinātu smalku dziju audumu. Un visas sievas, kurām sirds uz to nesās un kuras to prata, vērpja kazu vilnu. Bet virsaiši atnesa oniksa akmeni un citus ieliekamos akmeņus efodam un plecu segai, balzāmu, eļļu apgaismošanai un svaidāmo eļļu, kā arī zāles kvēpināšanai." (2. Moz. 35:23-28)

Kamēr turpinājās svētnīcas celtniecība, ļaudis — veci un jauni, vīri, sievietes un bērni — turpināja nest savas dāvanas, līdz darbu vadītāji atzina, ka pietiek un ir pat vairāk, nekā var izlietot. Tad Mozus nometnē lika paziņot: "Neviens vīrs vai sieva lai vairs nenes dāvanas par labu svētnīcas darbam!" Un tie mitējās nest." (2. Moz. 36:6,7) Stāsts par Israēla kurnēšanu un Dieva sodību, kas tos bija piemeklējusi viņu grēku dēļ, ir saglabāts Rakstos kā brīdinājums vēlākajām paaudzēm. Un viņu nodošanās, čaklums un devība savukārt ir atdarināšanas cienīga priekszīme. Visi, kas mīl dievkalpojumus un Dieva klātbūtnes svētības, parādīs tādu pašu uzupurēšanās garu, lai iekārtotu namu, kur Kungs ar tiem varētu satikties. Tie vēlēšies Kungam par upuri atnest vislabāko, kas tiem ir. Dievam celtais nams nedrīkst būt apkrauts ar parādiem, jo tā Kungs tiek apkaunots. Labprātīgai devībai jāturpinās tik ilgi līdz būtu pietiekoši darbu pabeigšanai, lai strādnieki, tāpat kā saiešanas telts celāji, varētu teikt: "Nenesiet vairāk ziedojumus!"

[347] Saiešanas telti cēla ar aprēķinu, lai tā būtu viegli izjauicama un Israēla bērni to varētu nest līdz savos ceļojumos. Tāpēc tā bija maza; ne lielāka kā piecdesmit piecas pēdas garumā un astoņpadsmit pēdas platumā un augstumā. Tomēr tā bija lieliska un grezna celtnē. Pašai būvei un rīkiem izlietoja tukšneša akāciju, jo tā mazāk par citiem pie Sinaja augošajiem kokiem pakļāvās trūdēšanai. Sienas tika veidotas no taisniem dēļiem, kas bija novietoti sudraba iedobumos, un tos saturēja stabi un savienojamās kārtis vai sijas; viss bija pārvilkts ar zeltu un izskatījās kā no masīva zelta. Jumtu veidoja četras segu kārtas, iekšējā no "šķetinātām, smalkām dzijām, no zila un sarkana purpura un karmezīna, ar mākslīgi ieaustiem ķerubiem". (2. Moz. 26:1) Pārējās trīs kārtas tika darinātas no kazu spalvu, iesarkānu aunu ādu un roņu ādu segām, kas, pareizi sakārtotas, visu pilnīgi nosedza.

Celtni divās daļās sadalīja krāšņs, grezni veidots aizkars, kas bija uzkārts ar zeltu apšūtos pīlāros; līdzīgs aizkars noslēdza ieeju pirmajā nodalījumā. Sie aizkari, tāpat kā iekšējās jumta segas, kas veidoja griestus, sastāvēja no lieliska krāsu salikuma — ziluma, purpura un spilgta sarkanuma brīnīšķā sakārtojumā, kurā ar zelta un sudraba pavedieniem bija ieausti ķerubi, norādot uz eņģeļu pulkiem, kas saistīti ar darbu Debesu svētnīcā un kas ir kā kalpojošie gari Dieva tautai virs zemes.

Svēto telti ietvēra atklāta telpa, tā saucamais pagalms, kuru apņēma smalki linu auduma aizkari, kas bija piekārti pie vara stabiem. Ieeja šajā iezogojumā atradās austrumu pusē. To noslēdza skaisti izstrādāts dārga materiāla aizkars, kaut arī ne tik krāšņs kā svētajā vietā. Tā kā segas ap pagalmu bija uz pusi zemākas par svētnīcas sienām, tad ļaudis ārpusē varēja skaidri redzēt visu celtni.

Pagalmā, tuvu pie ieejas, stāvēja vara upuru altāris, uz kura pienesa visus Kungam veltītos dedzināmos upurus, un altāra ragus slacīja ar salīdzināšanas asinīm. Starp altāri un durvīm atradās mazgājamais trauks, kas arī bija no metāla, darināts no Israēla sievu spoguļiem, kurus tās labprātīgi bija atnesušas. Pie mazgājamā trauka priesteriem katru reizi vajadzēja mazgāt kājas un rokas, kad tie gāja svētnīcā vai tuvojās altārim, lai pienestu dedzināmo upuri. [348]

Pirmajā nodalījumā vai svētajā vietā atradās galds ar priekšā liekamajām maizēm, lukturis un kvēpināmais altāris. Galds ar priekšā liekamajām maizēm bija novietots ziemeļu pusē. Gan tā greznais vainags, gan pats galds bija pārvilkts ar tīru zeltu. Uz tā priesteriem katru Šabatu vajadzēja uzlikt divpadsmit maizes, sakārtot tās divās kaudzēs un apkaisīt ar vīraku. Noņemtās maizes priesteriem pašiem bija jāapēd, jo tās skaitījās svētas. Pret dienvidiem atradās septiņzūburu lukturis ar septiņām lampiņām. Tā zari bija izrotāti brīnišķīgi izveidotām puķēm, kas atgādināja liliju ziedus; un viss lukturis sastāvēja no viena masīva zelta gabala. Tā kā saiešanas teltij nebija logu, visas spuldzes nekad netika izdzēstas reizē, bet izplatīja gaismu dienu un nakti. Tieši aizkara priekšā, kas no svētās vietas atdalīja vissvētāko vietu un tiešo Dieva klātbūtni, stāvēja zelta kvēpināmais altāris. Uz tā priesteri katru rītu un vakaru dedzināja smaržīgas zāles (vīraku). Altāra ragus aizskāra ar grēku upura asinīm, bet lielajā salīdzināšanas dienā tos ar asinīm apslacīja. Uz šī altāra Dievs pats iededzināja uguni, un tā tika rūpīgi sargāta. Dienu un nakti vīraks izplatīja smaržu svētajos nodalījumos un visā telts apkārtnē.

Aiz iekšējā priekškara sākās vissvētākā vieta, kur saplūda kopā simboliskā salīdzināšanas un starpniecības kalpošana, kas bija kā savienojošs loceklis starp Debesīm un Zemi. Sajā nodalījumā atradās no akācijas koka darināts un no iekšpuses un ārpusē ar zeltu apvilks Derības šķirsts, kura virspusi rotāja zelta kronis. Tajā glabājās akmens plāksnes, uz kurām Dievs pats bija rakstījis desmit baušļus. So šķirstu par Derības šķirstu sauca tāpēc, ka uz desmit baušļiem pamatojās derība starp Dievu un Israēlu.

Svētā šķirsta vāku sauca par žēlastības krēslu. Tas bija veidots no masīva zelta un tam pāri pacēlās divi zelta ķerubi, katrā galā pa vienam. Viens no katra ķeruba spārniem bija izplests uz priekšu augšup, kamēr otrs, ainojot godbijību un pazemību, apsedza ķermeni. (Jes. 1:11) Abu ķerubu stāvoklis ar sejām vienam pret otru un godbijībā vērstiem skatiem uz Dieva Derības šķirstu, attēloja lielo cieņu, ar kādu Debesu [349] pulki raugās uz Dieva likumiem un interesējas par atpestīšanas plānu.

Virš žēlastības krēsla atklājās šehina (shekinah), dievišķās godības izpausme, un no ķerubu vidus Kungs darīja zināmu savu gribu. Dažreiz dievišķā vēsts augstajam priesterim tika paziņota ar balsi no mākoņa. Reizēm gaisma krita uz eņģeli labajā pusē, kas nozīmēja piekrišanu vai pieņemšanu, vai arī ēna vai mākonis aplāja eņģeli kreisajā pusē, kas nozīmēja nepatiku vai atmešanu.

Dieva baušļi, kas glabājas Derības šķirstā, bija taisnības un tiesas lielā mēraukla. Šie likumi pārkāpējam paziņoja nāves spriedumu, bet pāri tiem atradās žēlastības krēsls, virs kura atklājās Dieva klātbūtne. No šīs vietas izpirkšanas nopelnā nožēlojošajam grēciniekam nāca piedošana. Tā Kristus darbā mūsu atpestīšanas labā, ko ainoja kalpošana svētnīcā, sastapās "žēlastība un uzticība, skūpstījās taisnība un miers". (Ps. 85:11)

Nekāda valoda nespēj aprakstīt svētnīcas iekšpuses godību — zeltītās sienas, kas atstaroja zelta lukturu gaismu, krāšņi izrakstīto aizkaru daudzveidīgo nokrāsu ar mirdzošajiem eņģeļiem, galdu un kvēpināmo altāri zeltotā spožumā; un otrā pusē priekškaram svēto Derības šķirstu ar noslēpumainajiem ķerubiem un pāri tiem svēto šehinu, redzamo Jehovas klātbūtnes atklāsmi. Tomēr tas viss bija tikai vāja atblāzma no Dieva tempļa Debesīs, kas ir cilvēces atpestīšanas darba lielais centrs.

Saiešanas telti uzcēla apmēram pusgada laikā. Kad tā bija pabeigta, Mozus pārbaudīja visu meistarū darbu, salīdzinādams to ar kalnā rādīto paraugu un norādījumiem, kurus viņš bija saņēmis no Dieva. "(..) lūk, tie to bija veikuši gluži tā, kā tas Kungs to bija uzdevis, — tā tie to bija veikuši. Un Mozus viņus svētīja." (2. Moz. 39:43) Lai aplūkotu svēto celtni, ar lielu interesi kopā sanāca Israēla ļaudis. Kamēr tie godbijīgā apmierinātībā vēroja šo skatu, virs svētnīcas parādījās padebeša stabs un nolaidies to aplāja. "(..) un tā Kunga godība piepildīja mājokli." (2. Moz. 40:34) Bija jūtams tāds dievišķās klātbūtnes tuvums, ka pat Mozus tur kādu laiku nevarēja ieiet. Dziļā aizkustinājumā ļaudis [350] to vēroja kā zīmi, ka viņu roku darbs ir pieņemts. Te nebija vietas skaļām prieka ovācijām. Visi izjuta svinīgu godbijību. Viņu sirds līksmība izpaudās vienīgi prieka asarās, un tie klusu čukstēja sirsnīgus pateicības vārdus par to, ka Dievs ir nonācis, lai mājotu pie savas tautas.

Dievišķai kalpošanai svētnīcā tika nošķirta Levija cilts. Agrākos laikos katrs vīrs bija priesteris savā

namā. Ābrahāma dienās priesterību uzlūkoja kā vecākā dēla pirmdzimtības tiesības. Tagad kalpošanai svētnīcā visa Israēla pirmdzimto vietu ieņēma Levija cilts. Ar šo redzamo pagodinājumu Kungs parādīja savu atzinību viņu uzticībai kā kalpošanā, tā arī Dieva soda izpildīšanā pie israēliešiem, kad tie atkrita, pielūdzot zelta teļu. Tomēr tiešo priesterību ierobežoja ar Ārona ģimeni. Tikai Ārons un viņa dēli drīkstēja kalpot Kunga priekšā; pārējiem cilts locekļiem bija uzticēta gādība par saiešanas telti un tās rīkiem, un tiem vajadzēja palīdzēt priesteriem kalpošanā, bet viņi paši nedrīkstēja ne upurēt, ne kvēpināt smaržīgās zāles, ne arī uzlūkot svētās lietas, kamēr tās nebija aplātas.

Priesteriem, saskaņā ar viņu amatu, bija paredzēts īpašs tērps. Mozum tika pavēlēts: "Taisi savam brālim Āronam svētās drēbes par godu un par skaistu rotu." (2. Moz. 28:2) Parastais priesteris apģērbs sastāvēja no vienā gabalā austa balta lina auduma. Tas sniedzās gandrīz līdz kāju pēdām un ap vidukli bija apņemts ar zilās, sarkanās un purpura krāsas izšuvumiem rotātu baltu lina jostu. Virsējo apģērbu vēl papildināja lina cepure jeb mitra. Pie degošā krūma Mozus kādreiz saņēma norādījumu noaut savas kurpes, jo zeme, kur viņš stāvēja, bija svēta. Un arī priesteri nedrīkstēja ieiēt svētnīcā ar karpēm kājās, jo pie apaviem pielipušie putekļi apgānītu svēto vietu. Pirms došanās svētnīcā kurpes tiem vajadzēja noaut un atstāt pagalmā. Tāpat pirms kalpošanas telti vai pie dedzināmo upuru altāra pienācās nomazgāt gan rokas, gan kājas. Tā pastāvīgi tika mācīts, ka tiem, kas tuvojas Dievam, jāatstāj visa veida aptraipīšanās.

Augstā priesteris tika darināts no dārga materiāla un izgreznots atbilstoši viņa augstajam stāvoklim. [351] Pie parastā priesteris lina tērpa tam vēl bija paredzēts, tāpat viengabalaini austeris, zils virsvalks. Tā malu greznoja zelta zvaniņi un zilā, sarkanā un purpura krāsā pagatavoti granātāboli. Virs tā vēl viens — īsāks, ar zeltītiem, ziliem, sarkanām un purpura krāsas dzīpariem izšūts apģērba gabals, plecu sega jeb efods. To saturēja tādā pašā krāsā gammā skaisti darināta josta. Plecu segai nebija piedurkņu un uz zeltā izšūtajiem plecu gabaliem tika piestiprināti divi oniksa akmeņi ar divpadsmit Israēla cilšu vārdiem.

Virsa plecu sega atradās krūšu "amata zīme", vissvētākā priesteris tērpa daļa, veidota no tāda pašā materiāla kā plecu sega. Tai bija četrstūra forma sprīža lielumā, un to piekāra pie pleciem zilā saitē ar zelta gredzeniem. Apmalī greznoja dažādi dārgakmeņi, tādi paši kā tie, kuri atrodas Dieva pilsētas divpadsmit pamatos. Iekšpusē šai apdarei atradās divpadsmit zeltā iestrādāti dārgakmeņi, pa četriem katrā rindā, kuros, tāpat kā plecu rotājumā, bija iegravēti divpadsmit cilšu vārdi. Kungs bija pavēlējis: "Tā lai Ārons glabā Israēla dēlu vārdus kopā ar tiesas amata nozīmi uz savas sirds, kad viņš ir svētnīcā, lai tos pastāvīgi pieminētu tā Kunga priekšā." (2. Moz. 28:29) Līdzīgi arī Augstais Priesteris Kristus uz savas sirds nes katras no grēkiem atgriezušās, ticīgas dvēseles vārdu, savu asiņu nopelnā aizlūgdams par grēciniekiem Tēva priekšā. Dziesminieks saka: "Es gan esmu postā un nabags, bet tas Kungs gādās par mani." (Ps. 40:18)

Pa labi un pa kreisi krūšu amata zīmei atradās divi lieli, ļoti spoži akmeņi, kas pazīstami ar nosaukumu urīm un tumīm. Tie augstajam priesterim un tautai darīja zināmu Dieva gribu. Kad ļaudis nāca Kunga priekšā ar kādu jautājumu, lai Viņš to izšķirtu, tad gaismas oreols ap akmeni labajā pusē liecināja par dievišķo piekrišanu vai pieņemšanu, bet it kā mākoņa radīta ēna pār akmeni kreisajā pusē nozīmēja noraidījumu vai aizliegumu.

Augstā priesteris galvas sega sastāvēja no balta lina turbāna, pie kura ar zilām auklām bija piestiprināta plāksnīte ar uzrakstu: "Svēts Kungam". Viss, kas saistījās ar augstā priesteris apģērbu un stāju, bija tāds, kas skatītājam iedvesa sajūtu par Dieva un Viņa pielūgšanas svētumu, par tīrību un šķīstumu, kas tiek prasīts no visiem, kas Viņam tuvojas.

Ne tikai pašai svētnīcai, bet visai priesteru kalpošanai vajadzēja būt "debesu svētnīcas atveidam un ēnai". (Ebr. 8:5) [352] Tāpēc viss bija ļoti nozīmīgs, un Kungs Mozum par katru ēnas kalpošanas punktu deva ļoti noteiktus un skaidrus norādījumus. Dievkalpošana svētnīcā dalījās divās daļās — ikdienišķajā un gadskārtējā kalpošanā. Ikdienišķā kalpošana notika pie dedzināmā upura altāra saiešanas telts pagalmā un svētajā vietā, kamēr gadskārtējā kalpošana notika vissvētākajā vietā.

Izņemot augsto priesteri, neviena mirstīga acs nedrīkstēja skatīt svētnīcas iekšējo nodalījumu. Tikai vienreiz gadā tur bija atļauts ieiēt augstajam priesterim un tad arī tikai pēc visrūpīgākās un svinīgākās sagatavošanās. Drebēdams viņš devās Dieva priekšā, un ļaudis ar godbijīgu klusēšanu gaidīja viņa atgriešanos, nopietni un sirsnīgi izlūdzoties Kunga svētības. Zēlastības krēsla priekšā augstais priesteris pienesā šalīdzināšanas upuri par Israēlu, un godības mākonī ar viņu satikās Dievs. Ilgāka tā aizkavēšanās ļaužu sirdīs izraisīja bailes, ka visas tautas un viņa paša grēku dēļ Kunga godība to varētu iznīcināt.

Ikdienas kalpošana sastāvēja no rīta un vakara dedzināmiem upuriem, smaržīga vīraka kvēpināšanas

uz zelta altāra un sevišķiem upuriem par personīgiem grēkiem. Vēl bija Sabatu, jaunu mēnešu un īpašu svētku upuri.

Katru rītu un vakaru uz altāra tika sadedzināts gadu vecs jērs līdz ar atbilstošu ēdamo upuri, attēlojot visas tautas ikdienišķo svētīšanos Jehovam un viņu pastāvīgo atkarību no Jēzus salīdzinošajām asinīm. Dievs paskaidroja, ka ikvienam upurim, ko pienesa kalpošanā Svētajā vietā, vajadzēja būt "bez vainas". (2. Moz. 12:5) Priesteris pārbaudīja visus upurim atvestos lopus un katru, kam bija kāda vaina, noraidīja. Tikai upuris "bez vainas" varēja simbolizēt tās Būtnes pilnīgo skaidrību, kurai pašai sevi vajadzēja upurēt kā "šķīstu un bezvainīgu Jēru". (1. Pēt. 1:19) Apustulis Pāvils atsaucas uz šiem upuriem kā uz ainojumu, kas rāda, kādiem jābūt Kristus sekotājiem. Viņš saka: "Es jums lieku pie sirds, brāļi, Dieva žēlsirdības vārdā nodot sevi pašus par dzīvu, svētu un Dievam patīkamu upuri, tas lai ir jūsu garīgais dievkalpojums." (Rom. 12:1) Mums jānododas kalpošanai Dievam un jācenšas savu upuri padarīt tik pilnīgu, cik vien iespējams. Dievam nebūs patīkams nekas mazāks par vislabāko, ko mēs Viņam varam dot. Kas Kungu mīl no visas sirds, tie vēlēsies [353] Viņam veltīt savas dzīves vislabāko kalpošanu un pastāvīgi centīsies saskaņot visus savas būtnes spēkus ar Dieva likumiem, tā iegūstot spējas darīt Viņa gribu.

Pienesot kvēpināmo upuri, priesteris nonāca tiešākā Dieva tuvumā nekā citos parastos ikdienas kalpošanas veidos. Tā kā svētās vietas aizkars nesniedzās līdz telpas augšai, tad Dieva godība, kas atklājās virs žēlastības krēsla, pa daļai bija redzama arī no pirmā nodalījuma. Upurējot Kunga priekšā vīraku, priesteris skats bija vērsti pret Derības šķīstu un, upura dūmiem paceļoties, dievišķā Godība nolaidās uz žēlastības krēsla, piepildot vissvētāko vietu un bieži vien pat abus nodalījumus, tā ka priesteriem vajadzēja atkāpties līdz saiešanas telts ieejai. Kā ēnas kalpošanā priesteris ticībā skatījās uz žēlastības krēslu, kuru nevarēja redzēt, tā Dieva ļaudīm tagad jāraida savas sirds lūgšanas Kristus, viņu Augstajam Priesterim, kas, cilvēku skatam neredzams, aizlūdz par viņiem augšā, Debesu svētnīcā.

Kvēpināmā upura dūmi, kas pacēlās augšup kopā ar Israēla bērnu lūgšanām, aino Kristus nopelnu un Viņa starpniecības darbu, Viņa pilnīgo taisnību, kas ticībā tiek pielīdzināta Viņa ļaudīm un kas vienīgā var darīt Dievam pieņemamu grēcīgo cilvēku pielūgšanu. Tieši pirms Vissvētākās vietas priekšskara atradās nepārtrauktu aizlūgšanu altāris, pirms svētās vietas — pastāvīgas salīdzināšanas altāris. Dieva tuvumā vajadzēja nākt ar asinīm un vīraku — simboliem, kuri norādīja uz lielo Vidutāju, pateicoties kuram grēcinieki drīkst tuvoties Jehovam. Vienīgi Viņa nopelnā grēkus nožēlojošām un ticīgām dvēselēm var tikt dāvāta žēlastība un pestīšana.

Kad priesteris rītos un vakaros ap kvēpināmā upura laiku iegāja svētnīcā, ikdienišķais upuris jau bija sagatavots pienesšanai uz altāra, kas atradās ārpusē pagalmā. Sis brīdis bija vissentošākais visiem Dieva pielūdzējiem, kuri bija sapulcējušies pie saiešanas telts. Pirms tuvošanās Dievam ar priesteris kalpošanu tiem nopietni vajadzēja pārbaudīt savas sirdis un atzīt visus grēkus. Ar seju pret svēto vietu tie vienojās klusā lūgšanā. Tā viņu lūgšanas pacēlās augšup kopā ar vīraka dūmiem, kamēr tie ticībā satvēra apsoltā Pestītāja nopelnu, ko ainoja salīdzināšanas upuris. Rīta un vakara upurim noliktās stundas tika uzlūkotas [354] kā svētas, un visa tauta tās ievēroja kā noteiktu lūgšanas laiku. Kad vēlākos gados jūdi kā gūstekņi tika izkaisīti tālās zemēs, tie tāpat noteiktās stundās pagriezās ar seju pret Jeruzālemi, lai lūgtu Israēla Dievu. Sis ieradums ir priekšzīme kristiešu rīta un vakara lūgšanām. Kaut arī Dievs nosoda kailas formas, kur trūkst patiesa pielūgšanas gara, tomēr Viņš ar lielu labpatiku noraugās uz tiem, kuri Viņu mīl un rītos un vakaros zemojas Viņa priekšā, lai meklētu piedošanu izdarītajiem grēkiem un izlūgtos nepieciešamās svētības.

Kunga priekšā kā pastāvīgs upuris vienmēr tika turētas divpadsmit maizes. Tās bija daļa no dienīškā upura un saucās par "priekšā liekamām" vai Kungam "parādāmām maizēm", jo tām vienmēr vajadzēja atrasties Kunga vaiga priekšā. (2. Moz. 25;30) Ar to tika atzīta cilvēka atkarība no Dieva gan laicīgās, gan garīgās barības ziņā, apstiprinot, ka tā pieejama vienīgi, pateicoties Kristus starpniecībai. Dievs tuksnesī Israēla ļaudis baroja ar Debesu maizi, un vēl arvien attiecībā uz laicīgo uzturu un garīgajām svētībām tie bija atkarīgi no Viņa devības. Tiklab manna, kā arī skatāmās maizes norādīja uz Kristu, Dzīvības Maizi, kas mūsu dēļ vienmēr atrodas Dieva tuvumā. Viņš pats saka: "Es esmu dzīvā maize, kas nākusi no Debesīm." (Jāņa 6:48-51) Uz maizēm tika uzlikts vīraks. Kad Sabatos maizes noņēma, lai atvietotu ar svaigām, uz altāra piemiņai Dieva priekšā tika dedzinātas smaržīgas zāles.

Ikdienas dievkalpošanas svarīgākā daļa bija atsevišķām personām veltītā kalpošana. Nožēlojošais grēcinieks atveda savu upuri pie saiešanas telts ieejas un, uzlikdams savas rokas uz upura dzīvnieka galvas, atzina grēkus un simboliski pārnesa tos uz nevainīgo upuri. Ar savām rokām viņš upuri nokāva, un priesteris ienesa asinis Svētajā vietā un slācīja pret aizkaru, aiz kura atradās Derības šķīsts ar Dieva baušļiem, kurus grēcinieks bija pārkāpis. Sajā ceremonijā grēks ar asiņu starpniecību

simboliski tika pārnesti uz svētnīcu. Dažos gadījumos asinis Svētajā vietā neienesa (sk. Pielikumā, 9. piezīmi), bet tad priesteriem vajadzēja ēst šo gaļu, kā Mozus bija pavēlējis Ārona dēliem, sacīdams: "Viņš jums to ir devis, lai jūs nesat draudzes noziegumus." (3. Moz. 10:17) Abas ceremonijas ainoja grēku pārņemšanu no nožēlojošā grēcinieka uz Svēto vietu. [355]

Tāds bija šis kalpošanas darbs, ko veica dienu no dienas visu cauru gadu. Tā kā Israēla grēki ar to tika ienesti Svētajā vietā, tad tā kļuva nešķīsta, un bija nepieciešams īpašs pasākums, lai šos grēkus atņemtu. Tādēļ Dievs deva norādījumus par salīdzināšanu, kā Svēto vietu un altāri "šķīstīt un svētīt no Israēla bērnu nešķīstības". (3. Moz. 16:19)

Vienreiz gadā, lielajā Salīdzināšanas dienā, augstais priesteris iegāja Vissvētākajā vietā, lai šķīstītu svētnīcu. Ar šo darbu noslēdzās visa gada dievkalpojumi.

Salīdzināšanas dienā pie saiešanas telts durvīm atveda divus āžus un par tiem meta meslus — "vienu Kungam un otru par palaižamo āzi". Āzi, uz kura krita pirmā loze, vajadzēja nokaut kā ļaunu grēku upuri. Viņa asinis priesteris ienesa aiz priekškara un slacīja uz žēlastības krēsla. "Un viņš lai salīdzina pie svētuma visas Israēla bērnu nešķīstības un viņu pārkāpumus, ar kuriem viņi ir apgrēkojušies, un tā lai viņš dara saiešanas teltī, kas kā Dieva mājoklis ir viņu nešķīstību vidū." (3. Moz. 16:16)

"Un Ārons lai liek abas savas rokas uz dzīvā āža galvas, un viņam jādara zināmas visas Israēla bērnu vainas, viņu pārkāpumi un viņu grēki, un tie viņam jāliek uz āža galvas un tas jāaizden tuksnesī ar kāda labprātīga cilvēka roku. Un tā āzis uz sevis nes visas viņu vainas uz kādu neauglīgu vietu; un viņš to atlaiž vajā tuksnesī." (3. Moz. 16:21,22) Un tikai tad, kad āzis tā bija palaists tuksnesī, ļaudis sevi varēja uzskatīt par atbrīvotiem no grēku nastas. Kamēr notika salīdzināšanas darbs, ikvienam vajadzēja atturēties no barības. Tad tika pārtraukti visa veida darbi, un Israēla draudze šo dienu pavadīja lūgšanās, gavēšanā un svinīgā pazemībā Dieva priekšā, katrs dziļi ieskatoties savā sirdī.

Ar šo gadskārtējo kalpošanu ļaudīm tika mācītas svarīgas atziņas attiecībā uz salīdzināšanas darbu. Gada laikā pienestie grēka upuri tika pieņemti grēcinieka vietā, bet upura dzīvnieka asinis nevarēja sniegt pilnīgu salīdzināšanu par grēkiem. Tas bija tikai līdzeklis, kā grēkus pārnest uz svētnīcu. Ar asiņu pienesānu grēcinieks atzina bauslības autoritāti, [356] izsūdzēja savu pārkāpumu un parādīja ticību Tam, kurš atņems visas pasaules grēkus; bet grēcinieks vēl nebija pilnībā atbrīvots no likuma nosodījuma. Salīdzināšanas dienās augstais priesteris pienesā upuri par draudzi, un ar šī upura asinīm iegāja Vissvētākajā vietā un tās slacīja uz žēlastības krēsla pār bauslības galdiem. Tā tika apmierināts likums, kas pieprasīja grēcinieka dzīvību. Tad priesteris kā vidutājs uzņēma grēkus uz sevis un, atstājot svētnīcu, nesa sev līdzīgu Israēla grēku nastu. Saiešanas telts durvīs viņš uzlika rokas palaižamam āžim uz galvas un izsūdzēja pār viņu "visus Israēla bērnu grēkus, visus viņu pārkāpumus un visus viņu noziegumus", uzlikdams tos "āžim uz galvas". Un tikai tad, kad grēku nesējs āzis tika aizvests, uzskatīja ka grēki no ļaudīm ir atņemti uz visiem laikiem. Tā tika izpildīta "Debesu lietu līdzības un ēnas" kalpošana. (Ebr. 8:5)

Kā jau paskaidrots, zemes svētnīcu Mozus izveidoja pēc kalnā redzētā parauga. Tā bija "attēls dotajam laikam, kur tika pienestas kā dāvanas, tā upuri". Abas svētās telpas bija "debesu lietu attēli". Kristus, mūsu Augstais Priesteris, ir "svētnīcas un istās telts kalpotājs, ko uzcēlis tas Kungs, ne cilvēks". (Ebr. 9:9,23; 8:2) Kad apustulim Jānim bija ļauts atklāsmē skatīt Dieva templi Debesīs, viņš tur redzēja "septiņus eļļas lukturus degam troņa priekšā". Viņš redzēja arī eņģeli ar zelta kvēpināmo trauku, kam tika dots daudz kvēpināmo zāļu, kuras viņam vajadzēja upurēt līdz ar visu svēto lūgšanām uz zelta altāra troņa priekšā. (Atkl. 4:5; 8:3) Seit pravietis drīkstēja ielūkoties Debesu svētnīcas pirmajā nodalījumā, kur viņš redzēja "septiņus degošus eļļas lukturus" un "zelta altāri", kas zemes svētnīcā bija attēloti ar zelta lukturi un kvēpināmo altāri. Atkal "atvērās Dieva templis Debesīs", un viņš ielūkojās aiz iekšējā priekškara Vissvētākajā vietā. Tur tas redzēja "Viņa derības šķirstu" (Atkl. 11:19), kuru līdzībā uz zemes attēloja Dieva baušļu uzglabāšanai darinātais svētais šķirsts.

Zemes svētnīcu Mozus veidoja "pēc redzētā parauga". [357] Pāvils paskaidro, ka "telts un visi dievkalpojuma rīki" savā kopumā "attēlo Debesu lietas". (Ap. d. 7:44; Ebr. 9:21,23) Jānis saka, ka viņš redzēja svētnīcu Debesīs. Šī svētnīca, kurā Jēzus kalpo mūsu labā, ir lielais Origināls, un Mozus celtā svētnīca bija tikai tās attēls.

Debesu templi, ķēniņu Ķēniņa paliekošo mājvietu, kur "Viņam kalpo tūkstošu tūkstoši un desmit tūkstoš reiz desmit tūkstoši stāv Viņa priekšā" (Dan. 7:10), šī tempļa plašumu un varenību, ko piepilda mūžīgā troņa godība, kur tā mirdzošie sargi seravi godbijībā aizsedz savus vaigus, nevar attēlot nekāda zemes celtne. Un tomēr ar zemes svētnīcu un tās kalpošanu cilvēkiem vajadzēja iemācīties svarīgas atziņas par Debesu Svēto vietu un tur notiekošo lielo cilvēces atpestīšanas darbu.

Pēc pacelšanās Debesīs mūsu Pestītājam bija jāuzsāk viņa Augstā Priestera darbs. Pāvils saka: "Kristus nav iegājis rokām taisītā svētnīcā, patiesās attēlā, bet pašās debesīs, lai tagad par mums parādītos Dieva vaiga priekšā." (Ebr. 9:24) Kā Kristus kalpošanai vajadzēja sastāvēt no divām lielām daļām, kur abām jāaizņem zināms laiks un noteikta vieta Debesu svētnīcā, tā arī ēnas kalpošana sastāvēja no divām daļām — ikdienišķās un gadskārtējās kalpošanas, un katrai no tām saiešanas telti bija veltīta sava telpa.

Kā Kristus, paceļoties Debesīs, parādījās Dieva priekšā, lai ar savām asinīm aizlūgtu par grēkus nožēlojošiem ticīgajiem, tā priesteris ikdienas kalpošanā grēcinieka labā slacīja upura asinis Svētajā vietā.

Kristus asinis, atbrīvojot grēkus nožēlojošo grēcinieku no likuma nosodījuma, tomēr neizdeldēja pašu grēku, tam Debesu svētnīcas rakstos jāatrodas līdz galīgam salīdzināšanas darbam; tā arī ēnas kalpošanā grēku upura asinis atņēma grēku no grēkus nožēlojoša grēcinieka, bet svētnīcā tie palika līdz salīdzināšanas dienai.

Pēdējā lielajā norēķināšanās dienā mirušie tiks tiesāti "pēc rakstiem grāmatās un pēc viņu darbiem". (Atkl. 20:12) Tad Kristus salīdzinošo asiņu spēkā no Debesu grāmatām tiks izdeldēti patiesi atgriezušos cilvēku grēki. Tā svētnīca [358] tiks atbrīvota jeb šķīstīta no grēku pierakstiem. Ēnas kalpošanā šis salīdzināšanas darbs jeb grēku izdeldēšana attēlota ar salīdzināšanas dienas kalpošanu — zemes Svētās vietas šķīstīšanu, ko panāca grēka upura asins nopelnā, iznesot grēkus no Svētās vietas, kuri to bija sagānījuši.

Kā galīgā salīdzināšanā patiesi atgriezto cilvēku grēkus izdeldēs no Debesu grāmatām, lai tos vairs nekad nepieminētu un lai tie vairs nenāktu prātā, tā ēnas kalpošanā tos iznesa tuksnesī, uz visiem laikiem šķirot no draudzes.

Tā kā sātans ir visa grēka cēlonis, tiešais visu grēku ierosinātājs, kas izsauca Dieva Dēla nāvi, tad taisnība prasa, lai viņš saņemtu galīgo sodu. Cilvēku atpestīšanas darbs un visa Universa šķīstīšana no grēka noslēgsies ar to, ka grēks tiks iznests no Debesu svētnīcas un uzlikts sātanam, kurš par to arī tiks sodīts. Tā arī ēnas kalpošanā visa gada cikls noslēdzās ar svētnīcas šķīstīšanu un grēku izsūdzēšanu uz palaižamā āža galvas.

Tādā veidā ļaudīm katru dienu kā saiešanas telts, tā vēlāk tempļa dievkalpojums tika mācītas lielās patiesības attiecībā uz Kristus nāvi un Viņa kalpošanu, reizi gadā viņu domas pievēršot pēdējiem notikumiem lielajā cīņā starp Kristu un sātanu, galīgajai Universa atbrīvošanai no grēka un grēciniekiem.

NADABA UN ABIJA GRĒKS

[359]

Iesvētot saiešanas telti, svētajā amatā iesvētīja arī priesterus. Šis process ilga septiņas dienas, un katra diena izcēlās ar īpašu ceremoniju. Astotajā dienā priesteri sāka savu kalpošanas darbu. Dēliem palīdzot, Ārons pienesā Dieva prasīto upuri, pacēla savas rokas un svētīja ļaudis. Viss tika darīts pēc Dieva pavēles, un Viņš pieņēma upuri un vēl sevišķā veidā atklāja savu godību: no Kunga nāca uguns un aprija uz altāra uzlikto upuri. Ļaudis godbijībā un ar sasprindzinātu interesi vēroja šo brīnišķīgo Dieva varas atklāsmi. Viņi to uzlūkoja kā Kunga godības un labvēlības zīmi, tādēļ no viņu lūpām atskanēja kopējs slavas un apbrīnas izsauciens; tie pakrita uz savu vaigu pie zemes kā tiešā Jehovas klātbūtnē.

Bet drīz pēc tam augstā priestera ģimeni piemeklēja pēkšņs un briesmīgs sitiens. Dievkalpojuma laikā, kad ļaužu lūgšanas un slavas dziesmas cēlās augšup pie Dieva, divi no Ārona dēliem ņēma savus kvēpināmos traukus un iededzināja tajos smaržīgas zāles, lai to saldā smarža paceltos augšup pie Kunga. Bet viņi pārkāpa Kunga pavēli, "ņemdami svešu uguni". Lai iededzinātu kvēpināmās zāles, tie svētās uguns vietā, ko Dievs pats bija iededzinājis un kuru Viņš bija pavēlējis izmantot šim nolūkam, izlietoja parastu uguni. Šī grēka dēļ tagad uguns izgāja no Kunga un aprija tos visu ļaužu acu priekšā.

Pēc Mozus un Ārona, Nadabs un Abija Israēlā ieņēma visaugstākās vietas. Kungs viņus bija sevišķi pagodinājis, kad tie kopā ar septiņdesmit citiem cilšu vecākajiem kalnā drīkstēja skatīt Dieva godību. Tomēr pārkāpums tāpēc nebija attaisnojams vai arī uzskatāms par mazsvarīgu. Tas viņu grēku darīja

tikai vēl lielāku. Ja cilvēki ir saņēmuši lielu gaismu, ja tie, līdzīgi Israēla lielkungiem ir kāpuši kalnā un tiem bijusi priekštiesība satikties ar Kungu un dzīvot Viņa godības tuvumā, tad lai tie neglaimo sev, ka pēc tam var nesodīti grēkot, ka tādas pagodināšanas dēļ Dievs vairs tik stingri nesodīs viņu pārkāpumus. Tā ir liktenīga sevis apmānīšana. Lielā gaisma un saņemtās priekšrocības no mūsu puses prasa parādīt tādu [360] tikumību un svētumu, kas atbilstu šai saņemtajai gaismai. Neko mazāku par to Dievs nevar pieņemt. Lielas svētības vai priekštiesības nekad nedrīkst mūs ieaijāt drošības vai bezrūpības sajūtā. Tās nedrīkst dot atļauju grēkot vai arī ierosināt domas, ka ar šo svētību saņēmjējiem Dievs nerīkosies tik stingri. Visas priekšrocības, ko Dievs mums piešķīris, ir līdzeklis, kam mūsu garu vajadzētu padarīt vēl dedzīgāku, mūsu pūles čaklākas, sniedzot spēku Viņa svētās gribas pildīšanai.

Nadabs un Abija jaunībā nebija radināti savaldīt savas iegribas. Tēva padevīgā daba un nepietiekoši stingrā nostāja par taisnību bija to novedusi pie nolaidības pienākumā audzināt savus bērnus. Viņš bija atļāvis dēliem sekot pašu iegribām. Ilgi koptais paradums apmierināt savas tieksmes viņus tā pārvaldīja, ka pat vissvētākā amata atbildība te vairs nespēja neko mainīt. Tie nebija mācījušies cienīt tēva autoritāti un neizprata arī stingras paklausības nepieciešamību attiecībā uz Dieva prasībām. Ārona kļūdainā savu dēlu lutināšana tagad pār tiem izsauca Dieva sodu.

Dievs gribēja savu tautu pamācīt, lai tā Viņam tuvojas ar cieņu un godbijību Viņa paša noteiktā veidā. Viņš nevar pieņemt daļēju paklausību. Nepietika ar to, ka šīnī svinīgajā dievkalpojumā viss tika darīts gandrīz tā, kā Viņš bija norādījis. Dievs bija izteicis lāstu pār tiem, kas novēršas no Viņa pavēlēm un neievēro atšķirību starp svētu un nesvētu. Viņš paskaidro: "Bēdas tiem, kas ļaunu sauc par labu un labu par ļaunu, kas tumsību tur par gaismu un gaismu par tumsību (..). Bēdas lai tiem, kas tikai pašu acis ir gudri un prātīgi tikai paši savās iedomās! (..) kas dāvanu dēļ attaisno vainīgo un atrauj taisnību nevainīgajam! (..) jo viņi ir atmetuši tā Kunga Cebaota bauslību un nicinājuši Israēla Svētā vārdu." (Jes. 5:20-24) Lai neviens sevi nepievil ar domām, ka kāda daļa no Dieva priekšrakstiem nav svarīga vai arī ka Dievs pieņems atvietošanu tā vietā, ko Viņš prasa! Praviētis Jeremija saka: "Vai tad var kāds sacīt, ka tas notiks bez tā Kunga pavēles?" (Raudu dz. 3:37) Dievs savā Vārdā nav ievietojis nevienu pavēli, kurai cilvēki pēc savas patikas varētu paklausīt vai nepaklausīt un pie tam neciestu nekādas sekas. Ja ļaudis izvēlas ko citu un ne stingras paklausības ceļu, tad piedzīvos, ka "tas beidzot ved nāvē". (Sal. pam. 14:12) [361]

"Un Mozus sacīja Āronam, Ēleāzeram un Itamāram, viņa dēliem: "Savas galvas jums nav jāatstāj nekoptas un jums savs apgērbs nav jāsaplēš, lai jums nebūtu jāmirst un lai dusmas nenāk pār visu draudzi (..), jo tā Kunga svaidāmā elļa ir uz jums." (3. Moz. 10:6,7) Lielais Vadonis savam brālim atgādināja Dieva vārdus: "(..) Es parādīšos svēts tavā vidū, un, visai tautai to redzot, Es parādīšu savu godu." (3. Moz. 10:3) Ārons klusēja. Dēlu nāve, kuri bez brīdinājuma tika aizrauti tik briesmīga grēka dēļ, grēka, kuru viņš tagad saprata kā sava nepildītā pienākuma sekas, mokoši plosīja tēva sirdi, tomēr savām jūtām viņš neļāva izpausties. Ne ar vienu sāpju nopūtu viņš nedrīkstēja rādīt, ka it kā simpatizētu grēkam. Draudzi nedrīkstēja pavadināt kurnēt pret Dievu.

Kungs vēlējās iemācīt saviem ļaudīm izprast Viņa audzināšanas taisnīgumu, lai visi bītos. Israēlā bija arī tādi, kurus šis briesmīgais brīdinošais sods varēja pasargāt no nekaunīgas Dieva pacietības izmantošanas, kas beidzot apzīmogotu viņu likteni. Kungs nosoda katru šādu nepareizu līdzjūtību grēciniekam, ar ko cenšas atvainot viņa pārkāpumu. Grēks panāk tieši to, ka notrulinās morālā izpratne, tā ka pārkāpējs vairs neaptver pārkāpuma briesmīgo lielumu un bez Svētā Gara pārliecinošā spēka kļūst pa daļai aklis pret savu grēku. Kristus kalpiem ir pienākums norādīt maldīgiem uz šīm viņiem draudošajām briesmām. Tie, kas iznīcina brīdinājuma iespaidu, padarot grēcinieku acis aklas pret grēka īsto raksturu un tā sekām, bieži sev glaimo, ka viņi tādā veidā parāda mīlestību, bet patiesībā tie strādā pretī Dieva Svētajam Garam un traucē Tā darbu. Tie grēcinieku ieaijā mierā tieši uz bojāejas robežas, tie kļūst par grēka līdzdalībniekiem un uzņemas briesmīgu atbildību par viņa neatgriešanos. Daudzi, ļoti daudzi ir pazuduši, pateicoties šādai nepareizai un pavadinošai līdzjūtībai.

Nadabs un Abija nekad nebūtu izdarījuši šādu liktenīgu kļūdu, ja pirms tam nebūtu pa daļai apskurbuši no bagātīgas viņa lietošanas. Viņi zināja, ka pirms ieiešanas svētnīcā, kur atklājas dievišķā klātbūtne, nepieciešama visrūpīgākā un svinīgākā sagatavošanās, bet nesātības dēļ kļuva nederīgi svētajam pienākumam. Viņu domas palika neskaidras un morālā izpratne notrulinājās tik tālu, ka tie [362] vairs neaptvēra starpību starp svētu un nesvētu. Ārons un viņa atlikušie dēli saņēma brīdinājumu: "Viņu un stipru dzērienu tu nedzer, nedz tu pats, nedz tavi dēli, kad ejat saiešanas teltī, ka jūs nemirstat, — tas ir mūžīgs likums jūsu cilšu ciltīm, lai jūs varētu izšķirt starpību starp svētu un nesvētu, šķīstu un nešķīstu un lai jūs varētu Israēlu pamācīt visos likumos, ko tas Kungs caur Mozu jums pavēlējis." (3. Moz. 10:9-11) Reibinošu dzērienu lietošana novājina ķermeni, aptumšo prātu un samaitā morālo stāju. Tā kavē cilvēkus izprast svēto lietu pārākumu un atzīst Dieva prasību saistošo spēku. Visiem, kas uzņemas svētas atbildības, jābūt stingri atturīgiem

ļaudīm, lai viņu prāts vienmēr būtu skaidrs un tie prastu atšķirt, kas ir pareizi un kas nepareizi, lai tiem būtu stingri principi un gudrība darīt taisnību un parādīt žēlsirdību.

Tāds pats pienākums gulstas uz ikkatru Kristus sekotāju. Apustulis Pēteris paskaidro: "Bet jūs esat izredzēta cilts, ķēnišķīgi priesteri, svēta tauta, Dieva īpašums, lai jūs paustu tā varenos darbus, kas jūs ir aicinājis no tumsas savā brīnišķajā gaismā." (1. Pēt. 2:9) Dievs no mums prasa, ka mēs visas savas spējas saglabātu vislabākajā stāvoklī, lai savam Radītājam varētu veltīt Viņam pieņemamu kalpošanu. Kur lieto reibinošus dzērienus, tur būs tādas pašas sekas kā minētajiem Israēla priesteriem. Sirdsapziņa pazaudēs grēka izjūtu un noteikti nocietināsies netaisnībā, līdz zudīs izpratne par atšķirību starp svētām un nesvētām lietām. Kā tad lai mēs aizsniedzam Dieva prasību līmeni? "Jeb vai jūs nezināt, ka jūsu miesa ir Svētā Gara mājoklis, kas ir jūsos un ko jūs esat saņēmuši no Dieva, un ka jūs nepiederat sev pašiem? Jo jūs esat dārgi atpirkti. Tad nu pagodiniet Dievu ar savu miesu!" "Tāpēc, vai ēdat, vai dzerat, visu to dariet Dievam par godu." (1. Kor. 6:19,20; 10:31) Dieva draudzei visos laikos dots svinīgais un ārkārtējs brīdinājums: "Ja kas Dieva namu samaitā, to Dievs samaitās; jo Dieva nams ir svēts, tas jūs esat." (1. Kor. 3:17)

BAUSLĪBA UN DERĪBAS

[363]

Ādams un Ieva jau pie radišanas zināja, kas ir Dieva bauslība. Viņi bija iepazīstināti ar tās prasībām, un šie likumi tika ierakstīti viņu sirdīs. Kad cilvēks pārkāpuma dēļ krita, bauslību neizmainīja, bet tika izveidota dziedinoša iekārta, lai to vestu atpakaļ pie paklausības Dievam. Tika apsolīts Pestītājs un ieviesta upuru sistēma, norādot nākotnē uz Kristus nāvi kā lielo grēka Upurī. Ja Dieva baušļi nekad nebūtu pārkāpti, tad nebūtu nāves un nebūtu vajadzīgs Pestītājs; tātad nebūtu vajadzīgs arī nekāds upuris.

Ādams saviem pēcnācējiem mācīja Dieva likumus, un tādā veidā tie tika nodoti no tēva dēlam visās nākamajās paaudzēs. Tomēr, neskatoties uz laipno un žēlojošo aizgādības darbu cilvēka atpestīšanā, tikai nedaudzi to pieņēma un izšķīrās par paklausību. Pārkāpumu dēļ pasaule kļuva tik ļauna, ka, glābjot no samaitāšanas, to bija nepieciešams šķīstīt Plūdus. Noa ar ģimeni ņēma vērā Dieva likumus un saviem pēcnācējiem mācīja visus desmit baušļus. Kad cilvēki atkal novērsās no Dieva, Kungs izredzēja Ābrahāmu, par kuru varēja sacīt: "Ābrahāms ir paklausījis Manai balsij un ir turējis Manas tiesas, Manus baušļus un Manus likumus un norādījumus." (1. Moz. 26:5) Viņam tika noteikts apgraizīšanas rituāls par zīmi, ka tie, kas to pieņem, ir nodevušies kalpošanai Dievam, kā ķīla, ka tie paliks šķirti no elku pielūgšanas un paklausīs Kuņa bauslībai. Tāpēc, ka Ābrahāma pēcnācēji neturēja šo solījumu, kas redzams no viņu vēlēšanās biedroties ar pagāniem un pieņemt to ieradumus, tie nonāca svešā zemē un verdzībā Ēģiptē. Satiksmē ar elku kalpiem un piespiestā pakļautībā ēģiptiešiem, pagānisma ļauno un viltīgo mācību iespaidā dievišķie priekšstati tika vēl vairāk samaitāti. Tāpēc, kad Kungs tos izveda no Ēģiptes, Viņš lielā godībā, eņģeļu pulku pavadīts, nonāca uz Sinaja un varenā majestātiskumā, visiem ļaudīm dzirdot, pasludināja savu bauslību.

[364] Tagad Viņš savus priekšrakstus vairs neuzticēja tikai ļaužu atmiņai, jo tiem bija tieksme aizmirst Viņa prasības, bet uzrakstīja tos uz akmens plāksnēm. Kungs gribēja Israēlam novērst visas iespējas sajaukt pagānu tradīcijas ar Viņa svētajiem norādījumiem vai dievišķās prasības aizvietot ar cilvēciskiem uzskatiem un ieradumiem. Viņš neapmierinājās tikai ar desmit baušļu došanu. Ļaudis bija pierādījuši, cik viegli tie ir nomaldināmi, tāpēc Viņš negribēja atstāt bez apsardzības nevienas kārdināšanu durvis. Mozum tika pavēlēts uzrakstīt no Dieva saņemtās tiesas un likumus, pievienojot sīkus norādījumus attiecībā uz visām prasībām. Šie norādījumi par ļaužu pienākumiem pret Dievu, vienam pret otru un pret svešiniekiem bija tikai piemērotākā un plašākā veidā izteikti desmit baušļu pamatlikumi, lai nevienam nevajadzētu maldīties. Tie bija domāti akmens galdiņos iekalto desmit priekšrakstu svētuma pasargāšanai.

Ja cilvēki būtu turējuši Dieva likumus, kā tie bija doti Ādamam pēc viņa krišanas, kā tos ievēroja Noa un Ābrahāms, tad apgraizīšanas noteikumi nebūtu vajadzīgi. Un, ja Ābrahāma pēcnācēji būtu saglabājuši to derību, kuras zīme bija apgraizīšana, tad tie nekad nebūtu pavesti uz kalpošanu elkiem, ne arī tiem būtu nepieciešams ciest verdzībā Ēģiptē; tie būtu uzglabājuši Dieva baušļus savā atmiņā un nebūtu nekādas vajadzības tos pasludināt no Sinaja, kā arī rakstīt uz akmens plāksnēm. Un, ja ļaudis dzīvē īstenotu desmit baušļu pamatlikumus, tad nebūtu bijusi nekāda vajadzība pēc papildus norādījumiem, kādi tika doti Mozum.

Arī Ādamam uzticēto upuru pienešanas sistēmu viņa pēcnācēji sagrozīja un izkropļoja. Šo vienkāršo un nozīmīgo kalpošanu, kādu Dievs bija iekārtojis, samaitāja māņticība, elku pielūgšana, nežēlība un izvirtība. Ilgajā sadzīvē ar elku pielūdzējiem

Israēla tauta savai dievkalpošanai bija piejaukusi daudzus pagāniskus ieradumus; tāpēc Kungs pie Sinaja deva viņiem noteiktas instrukcijas attiecībā uz upuru pienešanu. Pēc saiešanas telts iekārtošanas Dievs ar Mozu sazinājās no Godības padebeša virs Žēlastības krēsla un sniedza tam izsmelošus norādījumus par svētnīcā ievērojamo upuru sistēmu un dievkalpošanas veidu. Tā Mozum tika paskaidroti ceremoniālie likumi, kurus [365] viņš ierakstīja grāmatā. Bet no Sinaja pasludinātos desmit baušļus Dievs pats rakstīja uz akmens plāksnēm, un tie tika svēti glabāti Derības šķirstā.

Lietodami Bībeles tekstus, kas runā par ceremoniālo bauslību, daudzi ir centušies šīs abas likumu sistēmas sajaukt kopā, lai pierādītu, ka morāles bauslība ir atcelta, bet tā ir Svēto Rakstu sagrozīšana. Starp šīm divām sistēmām pastāv skaidri izteikta un liela atšķirība. Ceremoniālā sistēma sastāvēja no simboliem, kas visi norādīja uz Kristu, Viņa upuri un Viņa priesteru darbu. Sos rituālos likumus ar attiecīgajiem upuriem un norādījumiem ebrejiem vajadzēja pildīt, līdz īstenība sastapās ar ēnu Kristus nāvē, kurš ir Dieva Jērs, kas nes pasaules grēku. Tad visai upuru kalpošanai vajadzēja izbeigties. Sis ir tas likums, kuru Kristus ir "iznīcinājis, pienaglodams pie krusta". (Kol. 2:14) Bet attiecībā uz desmit baušļiem dziesminieks paskaidro: "Tavs Vārds, Kungs, stāv nelokāmi Debesīs uz mūžīgiem laikiem!" (Ps. 119:89) Un Kristus pats apliecina: "Nedomājiet, ka Es esmu atnācis atmest bauslību un praviešus. Es neesmu nācis tos atmest, bet piepildīt. Jo patiesi es jums saku" — un to Viņš uzsver, cik vien iespējams pārliecinoši — "Tiekams zeme un debess zudīs, nezudīs neviens ne vismazākā rakstu zīmīte vai raksta galiņš no bauslības, tiekams viss notiek." (Mat. 5:17,18) Seit Viņš nerunā tikai par kādreiz bijušām un vēl pastāvošām Dieva bauslības prasībām, bet saka, ka tās būs spēkā tik ilgi, kamēr vien būs debesis un zeme. Dieva likumi ir tikpat nemainīgi kā Viņa tronis. To prasības cilvēkiem būs saistošas visos laikos.

Attiecībā uz Sinajā dotajiem likumiem Nehemija raksta: "Un Tu nokāpi uz Sinaja kalna un runāji ar viņiem no Debesīm un devi viņiem pareizus norādījumus, taisnas tiesas, patiesībā pamatotus baušļus, drošus likumus un svētīgas pavēles." (Nehem. 9:13) Un pagānu apustulis Pāvils paskaidro: "Tātad bauslība kā tāda ir svēta, un bauslis kā tāds — svēts, taisns un labs." (Rom. 7:12) Un tas nevar būt nekas cits, kā desmit baušļi, jo tikai šis likums saka: "Tev nebūs iekārot." (7.p.)

Lai gan Pestītāja nāve izbeidza ar simboliem un ēnu saistītos likumus, tomēr tā ne mazākā mērā nesamazināja morāles bauslības uzliktos pienākumus. Pilnīgi pretēji, jo tieši tas fakts, ka Kristus vajadzēja mirt, lai izdarītu samierināšanu par šo likumu pārkāpšanu, pierāda, ka tie ir negrozāmi.

Kas apgalvo, ka Kristus nācis atcelt Dieva baušļus un nobīdīt pie malas Veco Derību, tie par jūdu laikmetu [366] runā kā par tumsības laikiem un ebreju reliģiju attēlo vienīgi kā dažādu ceremoniju un formu sakopojumu. Bet tie ir maldi. Visās Svēto Rakstu lappusēs, kur ziņots par Dieva rīcību ar Viņa izredzēto tautu, redzamas lielā Es Esmu liesmojošās pēdas. Nekad Kungs cilvēku bērniem nav sniedzis vēl skaidrākus sava varas un godības pierādījumus, kā tad, kad par Israēla valdnieku tika atzīts vienīgi Viņš, kad Viņš savai tautai deva bauslību. Tad valdības scepteri necilāja neviena cilvēciska roka, un neredzamā Israēla Ķēniņa cēlā gaita bija neizsakāmi varena un bijājama.

Visās šajās dievišķās klātbūtnes atklāsmēs Dieva godība izpaudās Kristū. Ne tikai ar Pestītāja pirmo atnākšanu, bet cauri visiem gadsimtiem pēc grēkā krišanas un par atpestīšanu liecinošā apsolījuma saņemšanas "Dievs bija Kristū un salīdzināja pasauli ar sevi". (2. Kor. 5:19) Kristus bija visas upuru sistēmas pamats un viduspunkts kā sentēvu, tā arī jūdu tautas laikmetā. Kopš mūsu pirmo vecāku grēka vairs nepastāvēja tieša satiksme starp Dievu un cilvēkiem. Tēvs pasauli bija nodevis Kristus rokās, lai ar Viņa starpniecību izpirktu cilvēkus un aizstāvētu savas bauslības autoritāti un svētumu. Visa satiksme starp Debesīm un kritušo cilvēku cilti notika, pateicoties Kristum. Tas bija Dieva Dēls, kas mūsu pirmajiem vecākiem deva atpestīšanas apsolījumu. Tas bija Viņš, kas parādījās sentēviem. Adams, Noa, Abrahāms, Īzaks, Jēkabs un Mozus izprata Evaņģēliju. Viņi cerēja uz pestīšanu ar cilvēka Vietnieka un Galvotāja palīdzību. Sie senatnes svētie vīri satikās ar Pestītāju, kuram bija jānāk uz šo pasauli cilvēka miesā, un daži no viņiem ar Kristu un svētajiem eņģeļiem runāja vaigu vaigā.

Kristus bija ne tikai ebreju vadonis tuksnesī, — eņģelis, vārdā Jehova, kurš, padebesī tīts, gāja Israēla pulku priekšgalā, — bet Viņš bija Tas, kas Israēlam deva bauslību. (Sk. Pielikumā, 10. piezīmi.) Sinaja kalnā, bijājamās godības apņemts, Kristus, visai tautai dzirdot, pasludināja sava Tēva desmit baušļus. Viņš bija Tas, kas Mozum pasniedza uz akmens plāksnēm rakstītos likumus.

Tas bija Kristus, kas savu tautu uzrunāja ar praviešu starpniecību. Rakstīdams kristīgajai draudzei, apustulis Pēteris par praviešiem saka: "Gribēdami izzināt, uz kuru vai kādu laiku norāda Kristus Gars viņos, kas iepriekš liecināja par Kristus ciešanām un tām sekojošo godību." (1. Pēt. 1:11) Tā ir Kristus balss, kas uz mums runā visā Vecajā Derībā. "(..) Jēzus liecība ir Praviešu Gars." (Atkl.

19:10)

Uzturēdamies personīgi starp cilvēkiem virs zemes, Jēzus savās pamācībās ļaužu uzmanību vērta uz Veco Derību. Viņš jūdiem teica: "Jūs pētījat Rakstus, jo jums šķiet, ka tajos jums ir mūžīgā dzīvība, un tie ir, kas dod liecību par mani!" (Jāņa 5:39) Tajā laikā vienīgā pastāvošā Bībeles daļa bija Vecās Derības grāmatas. Dieva Dēls vēl paskaidroja: "Tiem ir Mozus un pravieši, lai tie tos klausu (..)”, un vēl piebilda: "Ja tie neklausu Mozu un praviešus, tie neticēs arī tad, ja kāds no miroņiem celtos augšām." (Lūk. 16:19,21)

Arī ceremoniālos likumus deva Kristus. Pat tad, kad tos vairs nevajadzēja ievērot, apustulis Pāvils jūdiem izskaidroja to patieso izpratni un vērtību, norādot uz šo likumu vietu un nozīmi atpestīšanas plānā un to saistību ar Kristus darbu. Lielais apustulis šo bauslību nosauc par godājamu un sava Devēja cienīgu. Svinīgā kalpošana svētnīcā ainoja lielās patiesības, ar kurām vajadzēja iepazīties visām nākamajām paaudzēm. Ar augšup kāpjošajiem kvēpināmo zāļu dūmiem tika pārstāvēta tās Būtnes taisnība, kas vienīgā var darīt pieņemamas grēcinieku lūgšanas Dieva priekšā. Asiņainais upura jērs uz altāra norādīja uz Pestītāju, kuram vēl jānāk, un vissvētākajā vietā pastāvīgi atklājās Dieva klātbūtnes redzamās zīmes. Tā cauri visiem atkrišanas laikiem un tumsas gadsimtiem cilvēku sirdīs tika uzturēta dzīva ticība, līdz pienāca apsolītā Mesijas atnākšana.

Jēzus bija savas tautas gaisma — pasaules Gaisma — vēl pirms Viņš bija nācis cilvēka miesā uz šo Zemi. Pirmais gaismas stars, kas caururba grēka tumsā tīto pasauli, nāca no Kristus. Un no Viņa ir nācis ikkatrs Debesu gaismas stars, ko saņēmuši Zemes iedzīvotāji. Atpestīšanas plānā Kristus ir Alfa un Omega, Pirmais un Pēdējais.

Kopš tā laika, kad Jēzus Kristus izlēja savas asinis, sagādājot grēku piedošanu, un ir pacēlies Debesīs, lai "tagad par mums parādītos Dieva vaiga priekšā" (Ebr. 9:24), no Golgātas krusta un no Debesu svētnīcas ir plūdusi pastāvīga gaisma. [368] Tomēr mums pieejamā skaidrākā izpratne nedrīkst būt par iemeslu, lai noniecinātu to gaismu, kas agrākajos laikmetos ceremoniālajā kalpošanā norādīja uz drīzumā gaidāmo Pestītāju. Tieši Kristus Evaņģēlijs apgaismo jūdu iekārtojumu un piešķir nozīmi viņu ceremoniālajiem likumiem. Līdz ar jaunām atziņām un saņemot skaidrāku gaismu par jau agrāk zināmajām patiesībām, ir kļuvis saprotamāks Dieva raksturs un Viņa nolūks rīcībā ar savu izredzēto tautu. Katrs nākamais gaismas stars, ko mēs saņemam, sniedz pilnīgāku izpratni par atpestīšanas plānu, kā dzīvē īstenojas Dieva prāts attiecībā uz cilvēku glābšanu. Mēs ievērojam jaunu skaistumu un jaunu spēku Dieva Gara inspirētajā Vārdā un to pētām ar vēl dziļāku interesi un lielāku aizrautību.

Daudzi uzskata, ka Dievs starp ebrejiem un pārējo pasauli bija nolīcis šķirošu sienu, ka daļai cilvēku Viņa aizgādība un mīlestība lielā mērā bija atrauta, jo tā tika pievērsta Israēlam. Bet Dievs nekad nav gribējis, lai Viņa ļaudis norobežotos no pārējās cilvēces. Bezgalīgās mīlestības sirds sniedzas pretim visiem Zemes iedzīvotājiem. Kaut arī tie Viņu atmeta, Kungs tomēr pastāvīgi centās tiem atklāties un darīt tos par savas mīlestības un žēlastības līdzdalībniekiem. Izredzētajai tautai svētības tika garantētas, lai tā varētu svētīt citus.

Dievs aicināja Ābrahāmu, piešķirot tam labklājību un godu, un sentēva uzticība bija par gaismu visām apkārtējo zemju tautām, kur vien viņš uzturējās. Ābrahāms neizvairījās no tuvumā dzīvojošajiem ļaudīm. Viņš uzturēja draudzīgas attiecības ar kaimiņos esošo tautu ķēniņiem, no kuriem daži pret viņu izturējās ar lielu cieņu, un viņa godīgums, nesavtība, drosme un labprātība atspoguļoja Dieva raksturu. Tā sava pārstāvja dzīvē Dievs atklājās Mezopotāmijas, Kānaānas, Ēģiptes un pat Sodomas iedzīvotājiem.

Līdzīgā veidā Kungs sevi darīja zināmu ēģiptiešiem un visām ar šo vareno valsti saistītām nācijām, sūtot turp Jāzepu. Kāpēc Dievs bija apņēmies Jāzepu tik ļoti paaugstināt? Lai sasniegtu savu nodomu pie Jēkaba bērniem, Viņš varēja atrast arī kādu citu ceļu, bet Viņš vēlējās Jāzepu izlietot kā gaismu, tādēļ nolika to ķēniņa pilī, lai Debesu gaismas reklāma būtu redzama tuvu un [369] tālu. Ar savu gudrību un taisnīgumu, ar labprātību un skaidrību ikdienas dzīvē, ar savu nodošanos tautas interesēm, — lai gan šī tauta kalpoja elkiem, — Jāzeps bija Kristus pārstāvis. Viņa labdarībā, kuru teica un slavēja visā Ēģiptes zemē, šai pagānu tautai vajadzēja saskatīt sava Radītāja un Glābēja mīlestību. Tāpat arī Mozu Dievs nolika par gaismu pie pasaules varenākās valsts troņa, lai visi, kas vien gribēja, varētu iepazīties ar patieso, dzīvo Dievu. Un visa šī gaisma ēģiptiešiem tika dota, pirms Dievs pār tiem izstiepa savu roku sodīšanai.

Ar Israēla atbrīvošanos no Ēģiptes zemes, vēstis par Dieva varenību izplatījās tālu un plaši. Jērikas cietokšņa kareivīgie iemītnieki drebēja. "Un to dzirdot," sacīja Rahāba, "mūsu sirds ir kļuvusi bailīga, un neviena vīra drosme vairs nav pacēlusies pret jums, jo tas Kungs, jūsu Dievs, ir Dievs augšā

Debesīs un pār zemi, kas ir apakšā zem tām.” (Joz. 2:11) Vēl daudzus gadsimtus pēc Israēla izešanas no Ēģiptes filistiešu priesteri savai tautai stāstīja par Ēģiptes mocībām un brīdināja no pretošanās Israēla Dievam.

Dievs aicināja Israēlu un to svētīja un paaugstināja ne tādēļ, lai, paklausot Viņa likumiem, tie vienīgiem iemantotu Viņa labvēlību un izņēmuma kārtā kļūtu par svētību saņēmējiem, bet lai Viņš tā varētu atklāties visiem Zemes iedzīvotājiem. Tieši šī mērķa dēļ Kungs tiem pavēlēja turēties atšķirti no apkārtējām elkus pielūdzošajām tautām.

Elku kalpošana un visi tai sekojošie grēki Dievam bija pretīgi, un Viņš pavēlēja savai tautai nesajaukties ar citām nācijām, lai “nedarītu tā, kā tie mēdza darīt,” un neaizmirstu savu Dievu. (2. Moz. 23:24) Viņš tiem aizliedza doties laulībā ar elku pielūdzējiem, kur viņu sirdis varētu tikt novērstas no Dieva. Toreiz, tāpat kā tagad, bija ļoti nepieciešami, lai Dieva ļaudis būtu šķīsti un “pasaules neaptraipīti”. Tiem vajadzēja palikt brīviem no viņu gara, jo tas pretojas patiesībai un taisnībai. Tomēr Dievs nebija paredzējis, lai Viņa tauta savā iedomātā paštaisnībā tā noslēgtos no pasaules, ka citus ļaudis vairs nemaz nevarētu iespaidot.

Līdzīgi savam Meistaram, Kristus sekotājiem visos laikmetos vajadzēja būt par gaismu pasaulei. Pestītājs sacīja: [370] “(..) pilsēta, kas stāv kalnā, nevar būt apslēpta. Sveci iededzinājis, neviens to neliek zem pūra, bet lukturi, lai tā spīd visiem, kas ir namā,” — tas ir — pasaulē. Un vēl piebilda: “Tāpat lai jūsu gaisma spīd ļaužu priekšā, ka tie ierauga jūsu labos darbus un godā jūsu Tēvu, kas ir Debesīs.” (Mat. 5:14-16) Tieši to darīja Ēnohs un Noa, Abrahāms, Jāzeps un Mozus. Tieši to Dievs vēlējās no Israēla.

Tā bija viņu pašu ļaunā, sātana pārvaldītā, neticīgā sirds, kas tiem lika savu gaismu apslēpt un neļaut tai spīdēt uz apkārtējām tautām; tas bija viņu pašu svētulīgais gars, kas tos skubināja vai nu sekot pagānu bezdievīgajiem ieradumiem, vai arī lepni noslēgties, it kā Dieva mīlestība un aizgādība piederētu tikai viņiem.

Kā Bībele norāda uz divām bauslībām, — vienu negrozāmu un mūžīgu, otru, dotu tikai uz zināmu laiku un paejošu, tāpat ir divas derības. Žēlastības derība vispirms tika slēgta Ēdenē, kad pēc grēkā krišanas tika paziņots dievišķais apsolījums, ka sievas sēkla samīs čūskai galvu. Šī derība visiem cilvēkiem piedāvāja piedošanu un Dieva atbalstošo žēlastību turpmākai paklausībai ticībā Kristum, apsolot mūžīgo dzīvību ar noteikumu, ka tiem jābūt uzticīgiem pret Dieva likumiem. Tā sentēvi saņēma pestīšanas cerību.

Šī pati derība tika atjaunota ar Ābrahāmu apsolījumā: “Caur tavu sēklu visas zemes tautas tiks svētītas.” (1. Moz. 22:18) Šis apsolījums norādīja uz Kristu. (Sk. Gal. 3:8,16) Tieši tā to izprata Ābrahāms un tādēļ attiecībā uz grēku piedošanu uzticējās Kristum. Šī ticība bija tā, kas viņam tika pieskaitīta par taisnību. Derībā ar Ābrahāmu palika spēkā arī Dieva likumu autoritāte. Kungs parādījās Ābrahāmam un teica: “Es esmu visvarenais Dievs, staigā sava Dieva priekšā, tad tu būsi taisns.” (1. Moz. 17:1) Un vēlāk Dievs par savu uzticīgo kalpu varēja liecināt: “Ābrahāms Manai balsij ir klausījis un turējis Manas pavēles, Manus norādījumus, likumus un baušļus.” (1. Moz. 26:5, pēc Glikas tulk.) Kungs viņam paziņoja: “Es uzcelšu savu derību starp sevi un starp tevi un taviem pēcnācējiem, kas nāks pēc tevis, uz cilšu ciltīm par mūžīgu derību, un būšu par Dievu tev un taviem pēctečiem pēc tevis.” (1. Moz. 17:7)

Lai gan šī derība bija slēgta ar Ādamu un atjaunota ar Ābrahāmu, to tomēr nevarēja apstiprināt pirms Kristus nāves. Tā bija pastāvējusi Dieva apsolījumā, kopš tika dots pirmais norādījums par atpestīšanu; tā tika pieņemta ticībā, [371] un tomēr vienīgi tad, kad Kristus to apstiprināja, tā ir nosaukta par jauno derību. Šo derību ieviesa Dieva baušļu dēļ un tā kalpoja kā iekārtojums, lai cilvēkus atkal novestu harmonijā ar Dieva prātu, novietojot viņus tur, kur tie varētu paklausīt Dieva likumiem.

Kāds cits līgums, kas Rakstos nosaukts par veco derību, tika slēgts starp Dievu un Israēlu pie Sinaja un to apstiprināja ar upura dzīvnieka asinīm. Ar Ābrahāmu slēgtā derība tika apstiprināta ar Kristus asinīm un ir nosaukta par otro jeb jauno derību, jo asinis, ar ko tā apzīmogota, tika izlietas pēc pirmās derības asinīm. Par to, ka jaunā derība bija spēkā Ābrahāma dienās, liecina fakts, ka jau tad šī derība tika apstiprināta kā ar apsolījumu, tā arī ar Dieva zvērestu — “ar divām negrozāmām lietām, — un Dievam taču nebija iespējams melot”. (Ebr. 6:18)

Bet kāpēc gan tika slēgta vēl cita derība pie Sinaja, ja atpestīšanas apsolījums bija ietverts jau derībā ar Ābrahāmu? Verdzībā ļaudis lielā mērā bija pazaudējuši izpratni par Dievu un ar Ābrahāmu slēgtās derības principiem. Izvedot tos no Ēģiptes, Kungs centās atklāt savu varu un žēlastību, lai tie mācītos

Viņu mīlēt un uz Viņu pašauties. Dievs tos noveda pie Sarkanās jūras, kur ēģiptiešu draudu dēļ jau šķita, ka nav iespējams izbēgt, bet Viņš, vēlēdamies parādīt vienīgi cilvēcisko bezspēcību un vajadzību pēc dievišķās palīdzības, tos izglāba. Tā israēliešu sirdis pildījās ar mīlestību un pateicību pret Dievu, un ar uzticību Viņa spēkam tiem palīdzēt. Viņš tos vilka pie sevis kā atbrīvotājs no laicīgās verdzības.

Tiem vajadzēja iekalt prātā vēl kādu lielāku patiesību. Dzīvojot elku pielūdzēju un samaitātības vidū, tiem nebija skaidras izpratnes par Dieva svētumu un savas sirds ārkārtīgo grēcīgumu, par savu pilnīgo nespēju paklausīt Dieva likumiem un neatliekamo vajadzību pēc Pestītāja. To visu tiem vēl vajadzēja mācīties.

Dievs viņus noveda pie Sinaja; Viņš tiem atklāja savu godību. Viņš deva savu bauslību ar lielu svētību apsolījumiem, ja tie ievēros nosacījumu: "Ja jūs uzklausīsiet Manu balsi un turēsiet Manu derību, (..) tad jūs būsit Man par priesteru un ķēniņu valsti un par svētu tautu! (..)" (2. Moz. 19:5,6) Ļaudis neizprata savas sirds grēcīgumu un to, ka bez Kristus nav iespējams ievērot Dieva likumus, tādēļ labprāt slēdza šo derību ar [372] Dievu. Pārliecībā, ka paši spēj izveidot taisnīgas attiecības, tie teica: "Visu, ko Kungs ir runājis, to mēs darīsim un pildīsim." (2. Moz. 24:7) Viņi bija redzējuši tik bijājamo bauslības pasludināšanu, kad paši bailēs drebēja kalna pakājē, un tomēr pagāja tikai nedaudzas nedēļas, līdz tie jau lauza savu derību ar Dievu un metās zemē, lai pielūgtu cilvēka rokām darinātu elka tēlu. Tagad tie vairs nevarēja cerēt uz Dieva labvēlību derībā, kuru bija lauзуši, tādēļ, redzot savu grēcīgumu un vajadzību pēc piedošanas, tie tika vadīti izjust, cik nepieciešams ir Pestītājs, kas bija ietverts derībā ar Abrahāmu un uz kuru norādīja upuru pienešana. Tā ticībā un mīlestībā tie tika savienoti ar Dievu kā ar Atsvabinātāju no grēka jūga un līdz ar to bija sagatavoti pareizi novērtēt jaunās derības svētības.

Vecās derības noteikumi ietverti vārdos: paklausī un dzīvo. "Tur Es tiem devu savus likumus un mācīju tiem savus baušļus; kas tos tur, tas dzīvos." (Ec. 20:11; 3. Moz. 18:5) "Nolādēts, kas netur šīs bauslības vārdus un pēc tiem nedara." (5. Moz. 27:26) Jaunā derība tika dibināta uz "labākiem apsolījumiem" — uz apsolījuma piedot grēkus un Dieva žēlastībā atjaunot sirdi, saskaņojot to ar Dieva baušļu pamatlīkumiem. "Nē, šāda būs derība, ko Es slēgšu ar Israēla namu pēc šīm dienām," — tā saka tas Kungs: "Es iedēstīšu savu bauslību viņos pašos, es to rakstīšu viņu sirdīs un Es būšu viņu Dievs, un tie būs Mana tauta. (..) Es piedošu viņu noziegumus un nepiemīnēšu vairs viņu grēku!" (Jer. 31:33,34)

Toš pašus baušļus, kas bija rakstīti uz akmens plāksnēm, Svētais Gars ieraksta sirdī. Savas paštaisnības vietā mēs pieņemam Kristus taisnību. Viņa asinis salīdzina mūsu grēkus. Viņa paklausība tiek atzīta kā mūsu paklausība. Tad ar Svētā Gara palīdzību atjaunotā sirds nesīs "Gara augļus". Kristus žēlastībā mēs dzīvosim paklausībā sirdī rakstītajiem Dieva likumiem. Uzņemdami Kristus Garu, mēs staigāsim tā, kā Viņš ir staigājis. Kungs pats par sevi ir paziņojis: "Man ir prieks dzīvot pēc Tava prāta, mans Dievs, un Tavi likumi ir ierakstīti dziļi manā sirdī." (Ps. 40:9) Un, dzīvodams starp cilvēkiem, Viņš apstiprināja: "Kas Mani sūtījis, ir ar mani. Viņš Mani nav atstājis vienu, jo, kas Viņam labpatīk, to Es daru vienmēr." (Jāņa 8:29)

[373] Apustulis Pāvils par ticības un bauslības savstarpējām attiecībām jaunajā derībā runā ļoti skaidri. Viņš saka: "Tad nu mums, ticībā taisnotiem, ir miers ar Dievu caur mūsu Kungu Jēzu Kristu." "Vai tad nu ar šo ticību atceļam Dieva likumu? Nekādā ziņā nē, mēs Dieva likumu nostiprinām." "Jo, ko bauslība nespēja, nevarīga būdama mūsu miesas dēļ, to ir darījis Dievs: sūtīdams savu paša Dēlu grēcīgās miesas veidā un grēka dēļ, viņš grēku, kas bija miesā, pazudinājis uz nāvi, lai bauslības taisnības prasība tiktu piepildīta mūsu dzīvē, kas nedzīvojam vairs miesai, bet garam." (Rom. 5:1; 3:31; 8:3,4)

Lai arī ir pastāvējušas atšķirīgas attīstības pakāpes un dažāda Kunga spēka izpausme, apmierinot cilvēku vajadzības atsevišķos laikmetos, Dieva darbs vienmēr ir bijis viens un tas pats. Sākot ar pirmo evaņģēlisko apsolījumu un ejot tālāk cauri sentēvu un jūdu tautas laikmetiem, pat līdz mūsu dienām, dzīvē pakāpeniski arvien spilgtāk ir atklājies atpestīšanas plānā ietvertais Dieva nodoms. Jūdu rituālus un ceremonijas noteicošajos likumos ainotais Pestītājs ir tas pats, ar kuru satiekamies Evaņģēlijā. Mākoņi, kas ietina Viņa dievišķīgo personu, ir zuduši; migla un ēnas izklīdušas, un Jēzus, pasaules Pestītājs, tagad ir visiem skaidri redzams. Viņš, kas no Sinaja pasludināja bauslību un Mozum darīja zināmus ceremoniālos priekšrakstus, ir tas pats, kas teica Kalna svētrunu. Dieva mīlestības lielie principi, uz kuriem Viņš norādīja kā uz bauslības un praviešu pamatu, ir tikai atkārtojums tam, ko Viņš ar Mozus starpniecību teica ebreju tautai: "Klausies, Israēl, tas Kungs, mūsu Dievs, ir vienīgais Kungs! Un tev būs to Kungu, savu Dievu, mīlēt no visas savas sirds, no visas savas dvēseles un ar visu savu spēku!" (5. Moz. 6:4,5) "Tev būs savu tuvāku mīlēt kā sevi pašu." (3. Moz. 19:18) Skolotājs ir viens un tas pats abās derībās. Dieva prasības tās pašas. Arī Viņa valdīšanas

pamatlikumi tie paši. Jo viss nācis no Viņa, "pie kura nav ne pārmaiņas, ne pārgrozības ēnas". (Jēk. 1:17)

NO SINAJA UZ KADEŠU

[374]

Saiešanas telts celšanas darbi nesākās tūlīt pēc Israēla ierašanās pie Sinaja; svēto celtni pabeidza un pirmo reizi iekārtoja otrā gada sākumā pēc iziešanas no Ēģiptes. Tad sekoja priesteru iesvētīšana, Pasā svētki, tautas skaitīšana un dažādu iekārtojumu noteikšana, kas bija nepieciešami viņu pilsoniskajai vai reliģiskajai kārtībai, jo nometnē pie Sinaja tika pavadīts gandrīz vesels gads. Seit viņu dievkalpošanas veids ieguva jau noteiktākas formas; tika doti likumi tautas pārvaldei un, sagatavojoties ieiešanai Kānaānā, tika radīta stiprāka organizācija.

Israēla pārvaldes struktūras iezīmējās ar vispilnīgāko sadarbību, kas bija brīnišķa savā izveidojumā un vienkāršībā. Kārtība, kas tik pārsteidzoši atklājās visu Dieva radīšanas darbu pilnveidojumā un saskaņā, bija redzama arī ebreju valsts iekārtā. Kungs bija visas varas un pārvaldes viduspunkts un neapstrīdams Israēla Pavēlnieks. Mozuš pēc Dieva norādījuma darbojās kā tautas redzamais vadītājs, lai Viņa vārdā rūpētos par likumu ieviešanu dzīvē. No cilšu vecākajiem tika izvēlēta septiņdesmit viru padome, lai palīdzētu kārtot vispārējās ļaužu vajadzības. Tad nāca priesteri, kas svētnīcā vaicāja Kunga padomu. Pār ciltīm valdīja cilšu virsnieki vai lielkungi. Viņu vidū bija virsnieki "pār tūkstošiem, virsnieki pār simtiem, virsnieki pār piecdesmitiem un virsnieki pār desmitiem", un beidzot vēl ierēdņi, kam bija jāpilda sevišķi pienākumi. (5. Moz. 1:15)

Ebreju nometne bija izvietota noteiktā secībā. Tā sadalījās trijās lielās daļās, kur katrai no tām nometnē bija sava vieta. Vidū atradās saiešanas telts, neredzamā Ķēniņa pastāvīgais mājoklis. Tai apkārt dzīvoja priesteri un levīti, bet aiz tiem — pārējās ciltis. [375]

Levītiem bija uzticēta gādība par saiešanas telti un visu, kas uz to attiecās kā apmetnes, tā ceļojuma laikā. Kad nometne devās ceļā, tiem svētnīcu vajadzēja nojaukt, un, kad bija sasniegta apmešanās vieta, to atkal vajadzēja uzcelt. Ar nāves sodu bija aizliegts pie tās tuvoties kādas citas cilts pārstāvim. Levīti dalījās trijās daļās, kā triju Levija dēļu pēcnācēji, un katrai no tām bija nozīmēta īpaša vieta un sevišķs uzdevums. Saiešanas telts priekšā un tai vistuvāk atradās Mozus un Ārona teltis. No tām uz dienvidiem — kehatieši, kuriem vajadzēja rūpēties par Derības šķirstu un citiem rīkiem. Ziemeļos — merārieši, kuru gādībā bija nodoti pīlāri, savienojošās kārtis, dēļi utt, bet aizmugurē — geršonieši, kam pienācās rūpēties par segām un aizkariem.

Arī pārējām ciltīm bija noteiktas vietas. Ikvienai no tām vajadzēja iet zem sava karoga un apmesties tā, kā Kungs to bija pavēlējis: "Ikviens lai apmetas pie sava pulka nozīmes, — pie zīmes, kas apzīmē viņa tēva namu, bet Israēla bērni visi kopā lai apmetas nometnē iepretim un apkārt saiešanas teltij." (4. Moz. 2:2) "(..) Kā tie ir apmetušies nometnē, tā arī viņiem ir jāceļas, ikviens lai apmetas savā tam norādītā vietā pie sava pulka karoga." (4. Moz. 2:17) Jauktajam pūlim, kas israēliešus pavadīja no Ēģiptes, netika atļauts apmesties tajā pašā vietā, kur Israēla ciltīm, tiem nācās uzturēties ārpus nometnes robežām, un viņu pēcteči bija izslēgti no draudzes līdz trešajam augumam. (5. Moz. 23:7,8)

Visā nometnē un tās apkārtnē bija noteikta vislielākā tīrība un stingrākā kārtība. Tika prasīta pilnīga sanitāro normu ievērošana. Neviena persona, kas kaut kādu iemeslu dēļ bija kļuvusi nešķīsta, nometnē vairs nedrīkstēja ieiet. Šie pasākumi bija nepieciešami veselībai atbilstošu apstākļu uzturēšanai tik lielā ļaužu pulkā un tāpat arī pilnīgas kārtības un tīrības saglabāšanai, lai Israēls varētu priecāties svētā Dieva klātbūtnē, tā kā Viņš bija sacījis: "Jo Kungs, tavš Dievs, staigā nometnē pie tevis, lai Viņš tevi glābtu un nodotu tev tavus ienaidniekus. Tāpēc tavai nometnei jābūt svētai."

Visos Israēla ceļojumos "Kunga Derības šķirsts tika nests tiem pa priekšu,(..) lai izmeklētu viņiem apmešanās vietu". (4. Moz. 10:33) Kehaļa bērnu nestais šķirsts ar Dieva svētajiem likumiem vienmēr atradās avangardā. [376] Tam pa priekšu gāja Mozus un Ārons, kuru tuvumā uzturējās priesteri ar sudraba bazūnēm. Šie priesteri saņēma Mozus norādījumus un ar bazūnēm tos paziņoja ļaudīm. Katra pulka vadītājam bija pienākums nodot tālāk skaidrus rīkojumus par jebkuru gaidāmo pārvietošanos, kā to ziņoja bazūnes. Kas nesekoja dotajām pavēlēm, tika sodīts ar nāvi.

Dievs ir kārtības Dievs. Viss, kas saistīts ar Debesīm, atrodas vispilnīgākā kārtībā. Eņģeļu pulku rīcību iezīmē padotība un stingra paklausība, jo tikai tāda disciplīna un saskaņota darbība var dot panākumus. Šodien Dievs savā darbā prasa ne mazāku kārtību un sistemātiskumu kā Israēla dienās. Visiem, kas darbojas Viņa labā, jāstrādā saprātīgi un ne paviršā uz labu laimi darītā veidā. Dievs

vēlas, ka Viņa darbu veiktu uzticīgi un precīzi, lai Viņš tam varētu uzspiest savas labvēlības zīmogu.

Kungs pats vadīja israēliešus visos viņu ceļojumos. Apmešanās vietu norādīja padebeša nolaišanās; un, cik ilgi tiem bija jāpaliek nometnē, tik ilgi padebešis dusēja pār saiešanas telti. Kad tiem vajadzēja doties ceļā, tas pacēlās augstu virs svētās telts. Kā apstāšanos, tā arī došanos ceļā ievadīja svinīga lūgšana. "Un notikās, kad šķirsts tika nests, tad Mozus sacīja: "Celies, Kungs, lai Tavi ienaidnieki tiek izklīdināti, un tie, kas tevi ienīst, lai bēg tava vaiga priekšā!" Bet, ja šķirsts apstājās uz vietas, tad viņš sacīja: "Atgriezies, Kungs, pie Israēla pulku tūkstošiem!" (4. Moz. 10:34,35)

Tikai vienpadsmit dienu ceļojums šķīra Sinaju no Kadešas, kas atradās uz Kānaānas robežām; un ar izredzēm drīz nokļūt Apsolītajā zemē Israēla pulki atkal uzsāka gājienu, kad padebešis beidzot deva zīmi doties uz priekšu. Jehova bija darījis brīnumus, izvedot viņus no Ēģiptes, un kāpēc gan lai tie negaidītu tālākas svētības tagad, kad formāli bija slēguši derību, apsoties pieņemt Viņu kā savu vienīgo Valdnieku, un tika atzīti kā Visaugstākā izredzētie ļaudis?

Daudzi šo vietu tomēr atstāja ar nepatiku, jo, tik ilgi tur uzturoties pie tās bija pieraduši un gandrīz vai sāka uzskatīt par savām mājām. Granīta sienu aizsardzībā Dievs bija sapulcinājis savus ļaudis, atšķirtus no visām citām tautām, lai atkārtotu tiem savus svētos likumus. [377] Tie labprāt lūkojās uz svēto kalnu, virs kura robotām galotnēm un kailajām klintīm tik bieži bija atklājusies dievišķā godība. Šī aina tik dziļi saistījās ar Dieva un svēto eņģeļu klātbūtni, ka tā viņiem likās pārāk svēta, lai to labprāt un bez kādas apdomāšanās varētu atstāt.

Tomēr, atskatot bazūnes signālam, visa nometne atkal devās ceļā, nesot savā vidū saiešanas telti, un ikkatra cilts gāja tai norādītajā vietā, zem sava karoga. Visas acis ar rūpēm raudzījās, lai uzzinātu, uz kuru pusi padebešis viņus vadīs. Kad tas pagriezās pret rītiem, kur priekšā bija redzami vienīgi tumši neapdzīvoti kalnu masīvi, daudzās sirdīs iezagās skumjas un šaubas.

Ejot uz priekšu, ceļš kļuva arvien grūtāks. Viņu gājiens virzījās caur akmeņainām aizām un kailiem neauglīgiem līdzenumiem. Tiem visapkārt pletās lielais tuksnesis — "tuksnešaina un bedraina zeme", "izkaltusi un nāves ēnas zeme", "zeme, kur neviens negāja cauri un kur neviens cilvēks nedzīvoja". (Jer. 2:6) Tuvu un tālu klinšu aizās tagad drūzmējās vīri, sievas un bērni, lopī un rati, garas rindas ar lielo un sīko lopu ganāmpulkiem. Tāpēc, gluži dabīgi, uz priekšu viņi virzījās tikai lēnām un ar grūtībām; lielie ļaužu pulki pēc ilgās dzīves nometnē nebija sagatavoti ceļa briesmām un grūtībām.

Pēc triju dienu ceļošanas atskanēja atklāta sūdzēšanās. Tā nāca no dažādo līdzgājēju puses, kur daudzi nebija vienprātīgi ar Israēlu un vienmēr meklēja iemeslu kurnēšanai. Sūdzību ierosinātāji nevarēja samierināties ar izvēlēto maršrutu, jo tie vienmēr atrada kādu iebildumu pret ceļu, pa kuru Mozus tos veda, lai gan viņi labi zināja, ka Mozus, tāpat kā viņi, tikai sekoja padebeša vadībai. Un, tā kā neapmierinātība ir lipīga, tā drīz vien izplatījās pa visu nometni.

Tie atkal sāka kliegt pēc gaļas. Lai gan bagātīgi apgādāti ar mannu, viņi tomēr nebija apmierināti. Dzīvodami Ēģiptes verdzībā, israēlieši bija spiesti iztikt ar visvienkāršāko un parastāko barību, kur trūkuma un smagā darba radītais izsalkums to padarīja pavisam garšīgu. Bet starp viņiem tagad atradās daudzi ēģiptieši, kas bija pieraduši pie bagātīga uztura, tie arī bija pirmie kliedzēji. [378] Īsi pirms Israēla ierašanās pie Sinaja Kungs, atbildot uz viņu protestiem, reizē ar mannu bija devis arī gaļu, bet tā tika sagādāta tikai vienai dienai.

Dievs būtu varējis tos apgādāt ar gaļu tāpat kā ar mannu, bet ierobežojums tika uzlikts viņu pašu labā. Kungs bija plānojis tos nodrošināt ar barību, kas viņu vajadzībām atbilstu labāk nekā uzbudinošais uzturs, pie kā daudzi bija pieraduši Ēģiptē. Izdabāšanu samaitātajai ēstgribai vajadzēja apmainīt pret kaut ko veselīgāku, lai tie ar baudu varētu ēst barību, kas cilvēkiem tika nolemta jau pašā sākumā, — zemes augļi, kurus Dievs Adamam un Ievai deva Ēdenē. Šī iemesla dēļ gaļas lietošana uzturā israēliešiem lielā mērā tika ierobežota.

Sātans viņus kārdināja šos ierobežojumus uzskatīt par netaisniem un nežēlīgiem. Viņš pamudināja iekārot aizliegtais lietas, jo zināja, ka nesātība viņos atmodinātu jutekliskas kaislības un ar šo līdzekli viņš varētu ļaudis vieglāk iegūt savā varā. Visu slimību un ciešanu autors vienmēr cilvēkiem uzbruks tieši tur, kur cer iegūt vislielākos panākumus. Ar kārdināšanām ēstkāres jomā viņš lielā mērā ļaudis ir ierāvis grēkā jau kopš tā laika, kad pamudināja Ievu ņemt aizliegto augli. Izlietodams šo pašu līdzekli, viņš tagad uzkūdīja Israēlu kurnēt pret Dievu. Nesātība ēšanā un dzeršanā, vadot cilvēkus, kā tas parasti notiek, pie zemākām tieksmēm, sagatavo ceļu visu tikumisko noteikumu nievērošanai. Un, ja tad uzbrūk kārdināšanas, tiem ir pavisam maz spēka tām pretoties.

Dievs izveda israēliešus no Ēģiptes, lai nometinātu tos Kānaānā kā svētu un laimīgu tautu. Šī mērķa

dēļ Viņš tos pakļāva īpašai audzināšanai, kā viņu pašu, tā pēcnācēju labā. Ja tie labprāt būtu aizliegušies ēstkārei, paklausot Viņa gudrajiem ierobežojumiem, tad vājumu un slimības savā vidū nepazītu. Viņu pēcnācēji būtu kā fiziski, tā garīgi stipri cilvēki. Tiem būtu skaidra izpratne par patiesību un savu pienākumu, asas izšķiršanās spējas un veselīgs spriedums. Viņu nevēlēšanās pakļauties Dieva ierobežojumiem un prasībām lielā mērā neļāva tiem aizsniegt to augsto līmeni, kādu Dievs vēlējās, lai viņi sasniegtu, un saņemtu tās svētības, kuras Viņš bija gatavs dot. [379] Dziesminieks saka: "Viņi kārdināja Dievu savās sirdīs, prasdami barību pēc savas iekāres. Un viņi runāja pretī Dievam, sacīdami: "Vai Dievs var klāt galdu tuksnesī? Redzi, Viņš ir gan sitis klinti, ka iztecēja ūdens un plūda strauti, bet vai Viņš var savai tautai arī dot maizi un gaļu?" Tāpēc, kad tas Kungs to dzirdēja, Viņš apskaitās, un uguns iededzās pret Jēkabu un dusmas pacēlās pret Israēlu." (Ps. 78:18-21) Kurnēšana un sacelšanās bija biežas parādības jau ceļojuma laikā no Sarkanās jūras līdz Sinajam, bet, juzdams līdz viņu neizpratnei un aklumam, Dievs tad vēl ļaužu grēkus nepiemeklēja ar sodībām. Pēc tam Viņš tiem atklājās pie Horeba. Tie tur saņēma lielu gaismu, būdami liecinieki Dieva majestātikumam, varenībai un žēlastībai, tādēļ tagad viņu neticībai un neapmierinātībai vairs nebija vainu mīkstinošu apstākļu. Turklāt viņi derībā bija solījušies pieņemt Jehovu par savu Kēniņu un paklausīt Viņa autoritātei. Tagad kurnēšana nozīmēja sacelšanos un kā tādai tai vajadzēja saņemt ātru un redzamu sodu, ja Israēlu gribēja pasargāt no anarhijas un bojāejas. "Tā Kunga uguns iedegās kara nometnes stūros un tos aprija." (4. Moz. 11:1) Visvainīgākos kurnētājus iznīcināja zibens no padebeša.

Tauta izmisumā lūdza Mozū aizrunāt viņu labā pie Kunga. Viņš to arī darīja, un uguns norima. Pārciestā soda piemiņai viņš šo vietu nosauca Tabēra (degošā).

Bet drīz vien ļaunums pieauga vēl vairāk nekā pirms tam. Tā vietā, lai dzīvi palikušie pazemotos un nožēlotu savu vainu, šķita, ka šis sods viņu kurnēšanu vēl pavairoja. Ļaudis visās malās pulcējās pie savu telšu durvīm, raudāja un žēlojās: "Un pulks visādu salašņu, kas bija viņu vidū, kļuva stipri kāriģi; tad arī Israēla bērni pēc sava bijušā paraduma sāka raudāt un vaimanāt: "Kas mums dos ēst gaļu? Mēs atceramies tās zivis, ko mēs Ēģiptes zemē par velti ēdām, gurķus, melones, lokus, sīpolus un ķiplokus! Tagad mūsu dvēsele ir pagalam iztvīkusi, jo nav nekā citā kā vien manna mūsu acu priekšā!"

Tā viņi izteica savu neapmierinātību par Radītāja sagādāto barību, kaut gan tiem bija pastāvīgs pierādījums, ka manna ir piemērota ļaužu vajadzībām, jo, neskatoties uz pārvaramām grūtībām, nevienā viņu ciltī nebija neviena vāja vai nevesela cilvēka.

Mozus nezināja, ko darīt. Viņš bija lūdzis, lai Israēlu neiznīcina, kaut arī viņa pēcnācēji tad būtu varējuši kļūt par lielu tautu. Savā mīlestībā pret ļaudīm tas bija izsaucies, lai labāk viņa vārdu izdzēs no dzīvības grāmatas, nekā tos nodod iznīcībai. Viņš šīs tautas labā bija riskējis ar visu, un lūk, kāda tagad bija atbilde! [380] Savās grūtībās un pat iedomātajās ciešanās tie vainoja viņu; to bezdievīgā kurnēšana rūpju un atbildības nastu, zem kuras tas jau grīļojās, padarīja divkārt grūtu. Savā izmisumā viņš pat tika kārdināts neuzticēties Dievam. Arī viņa lūgšana jau gandrīz līdzinājās apsūdzībai. "Kāpēc Tu savam kalpam esi sagādājis tādu grūtumu? Un kādēļ es neesmu atradis Tavās acīs žēlastību, ka Tu esi licis visas tautas nastu uz maniem pleciem? (..) Kur lai es ņemu gaļu, ko celt šai tautai priekšā? Jo tie raud, manā priekšā sacīdami: "Dod mums ēst gaļu!" "Es viens pats nevaru nest visu šo tautu, jo tas man ir pārāk smagi!"

Kungs uzklusēja viņa lūgšanu un pavēlēja sapulcināt septiņdesmit Israēla cilšu vecākos — vīrus, kas bija ne tikai gados veci, bet kam bija arī veselīgs spriedums un piedzīvojumi. "(..) un ved tos pie saiešanas telts, un lai tur viņi nostājas kopā ar tevi. Tad Es nonāksu un ar tevi tur runāšu, un no tā gara, kāds tev ir, Es ņemšu un likšu to viņos, un viņiem būs nest tautas nastas, lai tev nav vienam pašam viss jānes."

Kungs atļāva Mozum pašam izvēlēties uzticamākos un spējīgākos vīrus, lai tie dalītos ar viņu atbildībā. Viņu iespaidam vajadzēja savaldīt ļaužu mežonīgo straujumu un klusināt viņu tieksmes dumpoties; tomēr šo vīru paaugstināšana galu galā varēja novest pie ļaunām sekām. Tie nekad nebūtu izraudzīti, ja Mozus būtu parādījis ticību atbilstoši tiem pierādījumiem, kādus viņš bija saņēmis par Dieva laipnību un spēku. Bet viņš bija pārspīlējis savas grūtības un savu kalpošanu, līdz gandrīz aizmirsta, ka ir tikai ierocis, kuru izmanto Dievs. Pat ne vismazākā mērā viņš nebija atvainojams tā kurnēšanas gara pieņemšanā, kas bija visa Israēla lāsts. Ja viņš pilnībā būtu palāvējis uz Dievu, tad Kungs to pastāvīgi vadītu un dotu tam spēku katrai vajadzībai.

Mozus saņēma pavēli sagatavot tautu tam notikumam, ko Kungs viņu labā bija nodomājis darīt. "Bet tautai saki: Dariet sevi svētus rītdienai! Tad jūs ēdīsiet gaļu, jo jūs esat priekš tā Kunga ausīm gaudušies, sacīdami: "Kas dos mums ēst gaļu? Mums tik ļabi klājās Ēģiptes zemē!" — Tāpēc tas

Kungs dos jums ēst gaļu, un jūs to baudīsiet. Jūs to neēdīsiet vienu nedz divas dienas, nedz piecas dienas, nedz desmit dienas un nedz arī [381] divdesmit dienas. Nē, bet veselu mēnesi, kamēr tā jums izies cauri jūsu nāsīm un galīgi apniks, tāpēc ka jūs to Kungu esat atmetuši, kas ir jūsu vidū, un esat Viņa priekšā raudājuši, sacīdami: "Kāpēc mēs esam iznākuši no Ēģiptes zemes?"

"Seši simti tūkstošu kājnieku ir tautā, kuras vidū es atrodos," izsaucās Mozus, "bet Tu esi sacījis: "Es tiem došu gaļu, un tie to ēdīs veselu mēnesi!" Vai tad kādus sīklopus un liellopus varēs viņu vajadzībām nokaut, ka viņiem pietiktu? Jeb vai visas jūras zivis būs sapulcināt, lai viņiem to būtu pietiekami?"

Te Mozus saņēma rājienu par paļāvības trūkumu. "Vai tad tā Kunga roka ir kļuvusi īsāka? Tagad tu redzēsi, vai piepildīsies Mani vārdi, vai ne!"

Mozus atkārtoja draudzei Kunga teikto un paziņoja par septiņdesmit vecāko izraudzīšanu. Lielā vadoņa norādījumi šiem izraudzītajiem vīriem ar pilnām tiesībām var noderēt par paraugu mūsaiķu tiesnešu un likumdevēju taisnīgumam un godīgumam. "Izklausīniet lietas jūsu brāļu starpā un spriediet taisnu tiesu starp ikvienu cilvēku un tā ciltsbrāli (...). Tiesā neuzlūkojiet neviena vaigu, kā mazo, tā lielo, uzklausiet, nebīstieties ne no viena, jo tiesa pieder Dievam (...)." (5. Moz. 1:16,17)

Kad Mozus sapulcināja šos septiņdesmit pie saiešanas telts, "Kungs nonāca mākonī un uz to runāja un ņēma no gara, kas bija viņa, un lika to septiņdesmit vecajos, un notikās, kad gars tajos palika, tad tie runāja kā pravieši, bet ne vienmēr tie tā darīja." Līdzīgi mācekļiem Vasarsvētku dienā, tie tika ietērpti "spēkā no augšienes". Kungam labpatika viņus tā sagatavot turpmākajam darbam un pagodināt draudzes klātbūtnē, lai tā viņiem uzticētos kā Dieva izredzētiem vīriem, kam kopā ar Mozu jāpārvalda Israēls.

Tas atkal bija pierādījums lielā vadoņa cēlajam, nesavtīgajam garam. Divi no septiņdesmit, pazemīgi uzskatīdami sevi par necienīgiem tik atbildīgam darbam, nepievienojās saviem brāļiem pie saiešanas telts, bet Kunga Gars ņāca pār viņiem, kur tie atradās, un arī viņos atklājās praviešu dāvana. Kad Jozua to uzzināja, viņš gribēja novērst tādu nekārtību, jo baidījās, ka tas varētu ienest šķelšanos. "Mozu, mans kungs, aizliedz tiem!" [382] Bet saņēma atbildi: "Vai tu esi manu tiesību aizstāvis? Ak, kaut tā Kunga tauta visi būtu pravieši, un kaut tas Kungs savu Garu pār viņiem visiem dotu!"

Tad stiprs vējš, pūzdams no jūras, atnesa paipalu barus "šeit vienas dienas gājuma puslokā un tur vienas dienas gājuma puslokā, visapkārt ap nometni divi olektis augstu kārtu virs zemes". (4. Moz. 11:31) Ļaudis strādāja visu dienu un nakti, un vēl nākamo dienu, savākdami tik brīnišķīgā veidā doto barību. Tā tika sakrāts milzīgs daudzums. "Kas maz bija salasījis, tam tomēr bija desmit homēras." Visu, kas nebija vajadzīgs ikdienas lietošanai, saglabāja žāvējot, tā ka krājumu pietika veseram mēnesim, kā bija apsolīts.

Dievs deva ļaudīm to, ko tie stūrgalvīgi vēlējās, bet kas nemaz nebija vajadzīgs viņu patiesai labklājībai, jo tie vienkārši negribēja apmierināties ar lietām, kas tiem ņāca par labu. Viņu dumpīgās iegribas tika piepildītas, bet ņācās ciest arī attiecīgas sekas. Sākās neapvaldīta uzdzīve, un viņu nesātība drīz vien tika sodīta, jo "Kungs piemeklēja ļaudis ar ļoti lielām mocībām." Daudzus aizrāva nežēlīgs drudzis, kamēr vainīgākie tika iznīcināti tūlīt, līdz ko tie aizskāra iekāroto barību.

Nākamajā nometnes vietā Hacerotā, kad tie bija atstājuši Tabēru, Mozu gaidīja vēl rūgtāks pārbaudījums. Ārons un Mirjama tautā ieņēma augsti godātu vadītāju stāvokli. Abiem bija Praviešu Gara dāvana, un abi pēc Dieva nodoma bija saistīti ar Mozu ebreju atbrīvošanā. Es esmu "tavā priekšā sūtījis Mozu, Āronu un Mirjama", — tā varam lasīt Mihāš citētos Kunga vārdus. Mirjamas stiprais raksturs parādījās pavisam agri, kad viņa vēl kā bērns pie Nīlas sargāja grozu, kurā bija paslēpts Mozus. Dievs izmantoja viņas pašsavaldīšanos un taktu, lai saglabātu savas tautas atbrīvotāju. Bagātīgi apdāvināta kā dzejniece un mūziķe, Mirjama bija vadījusi Israēla sievietes dziesmās un dejās pie Sarkanās jūras. Ļaužu mīlestības un Debesu pagodināšanas ziņā viņa stāvēja tūlīt aiz Mozu un Ārona. Bet tas pats ļaunums, kas kādreiz Debesīs izraisīja šķelšanos, atrada vietu arī šīs Israēla sievietes sirdī, un tai netrūka līdzjutēju viņas neapmierinātībā.

Izraugot septiņdesmit vecākos, Mirjamai un Āronam netika prasīts padoms, un viņos pamodās greisirdība pret Mozu. [383] Jetrus apmeklējuma laikā, israēliešiem vēl atrodoties ceļā uz Sinaju, Mozus ātri pieņēma sievas tēva padomu, un Ārons un Mirjama sāka baidīties, ka Jetrus iespāids uz lielo vadoni varētu pārspēt viņu ietekmi. Organizējot vecāko padomi, viņi jūta, ka netiek ņemts vērā viņu abu stāvoklis un autoritāte. Mirjama un Ārons nekad neizprata to rūpju un atbildības smagumu, kas gūlās uz Mozu, bet, tā kā viņi bija izraudzīti tam par palīgiem, tad domāja, ka tie līdzīgi dalās ar Mozu vadīšanas grūtībās, un uzskatīja, ka vēl citu palīgu izraudzīšana ir pilnīgi nevajadzīga.

Mozus izjuta viņam uzticētā lielā darba svarīgumu tā, kā neviens cilvēks to nekad nav izjutis. Viņš atzina pats savu nespēku un darīja Dievu par savu padomdevēju. Ārons sevi vērtēja daudz augstāk un uz Kungu paļāvās mazāk. Viņš nonāca strupceļā, kad tam bija uzticēta atbildība, un pierādīja, cik vājš ir tā raksturs, tik pazemojošā veidā samierinoties ar kalpošanu elkiem pie Sinaja. Bet skaudības un godkāres aklumā Ārons un Mirjama pazaudēja skaidru izpratni. Āronu Dievs bija augsti pagodinājis, izredzēdams viņa ģimeni svētajam priesteru darbam, bet tieši tas tagad vēl pavairoja viņa tieksmi uz paaugstināšanos. Un tie sacīja: "Vai tas Kungs tiešām tikai vien ar Mozu ir runājis? Vai Viņš nav arī ar mums runājis?" (Sk. 4. Moz. 12. nod.) Uzskatīdami sevi vienādi no Dieva pagodinātus, viņi domāja, ka ir pilnvaroti uz tādu pašu stāvokli un autoritāti kā Mozus.

Padodamās neapmierinātības garam, Mirjama atrada iemeslu sūdzēties par notikumiem, kurus Dievs sevišķā kārtā bija pieļāvis. Viņai nepatika Mozus precības. Tas, ka viņš bija ņēmis sievu no citas tautas, ne no ebrejiem, apvainoja viņas ģimenes nacionālo lepnumu. Pret Ciporu tā izturējās ar vāji slēptu nicināšanu.

Lai gan Mozus ļaunlātā draudzene ir nosaukta par etiopieti (4. Moz. 12:1), viņa tomēr bija midianiete un līdz ar to no Ābrahāma pēcnācējiem. No ebrejiem tā izskata ziņā atšķirās ar mazliet tumšāku ādas krāsu. Lai gan nebūdama israēliete, Cipora tomēr bija dzīvā Dieva pielūdzēja. Viņa bija kautrīga, atturīga, laipna un piemīlīga, un to dziļi apbēdināja ciešanu skati. Šī iemesla dēļ Mozus tai lika griezties atpakaļ uz Midianu, kad tam bija jādodas uz Ēģipti. Viņš gribēja tai aiztaupīt sāpes, ko tā izjustu, redzēdama Ēģiptes mocības. [384]

Kad Cipora tuksnesī atkal pievienojās savam vīram, viņa redzēja, kā rūpju nasta izsmēla tā spēkus, tādēļ savas bažas izteica Jetrum, kas nāca ar priekšlikumu atvieglot Mozus pienākumu slogu. Tas bija galvenais iemesls Mirjamas nepatikai pret Ciporu. Iedomātās nevērības sāpināta, kas it kā skāra viņu pašu un Āronu, tā Mozus sievu uzlūkoja par galveno vainīgo, domādama, ka Ciporas iespaids ir atturējis Mozu aicināt viņus pie padomu došanas, kā tas tika darīts agrāk. Ja Ārons būtu nostājies stingri par taisnību, tad varētu šo ļaunumu apturēt, bet tā vietā, lai rādītu Mirjamai tās rīcības grēcīgumu, viņš jūta tai līdzī, uzklaudams viņas apsūdzības, un līdz ar to piedalījās tās greisirdībā.

Mozus panesa viņu apvainojumus klusējot, neko nepārmetot. Grūta darba un gaidīšanas gados Midianā gūtie piedzīvojumi, tur attīstītais lēnprātības un pazemības gars bija Mozu sagatavojis pacietīgi panest ļaunu neticību un kurnēšanu, kā arī to personu lepību un skaudību, kuriem vajadzēja būt viņa uzticamākajiem palīgiem. "Bet vīrs Mozus bija ļoti lēnprātīgs, vairāk nekā visi cilvēki vīrs zemes", un tieši tāpēc viņam tika piešķirta dievišķā gudrība un vadība vairāk nekā citiem. Svētie Raksti saka: "Pazemīgos Viņš vada savā taisnībā un tiem, kas pazemoti, Viņš māca savu ceļu." (Ps. 25:9) Pazemīgos vada Kungs, jo tie ļaunas mācīties un labprāt pieņem norādījumus. Tie sirsnīgi vēlas iepazīt un darīt Dieva prātu. Pestītājs ir apsollījis: "Ja kas grib Viņa prātu darīt, tas sapratis, vai mana mācība ir no Dieva (...)." (Jāņa 7:17) Ar pravieša Jēkaba vārdiem Viņš paskaidro: "Bet ja kādam no jums trūkst gudrības, tas lai to lūdz no Dieva, kas visiem dod devīgi un nepārmezdam, un viņam taps dots." (Jēk. 1:5) Bet Viņa apsollījums attiecas tikai uz tiem, kas ir labprātīgi pilnībā nodoties Kungam. Dievs nevienu nespēž, tāpēc Viņš arī nevar vadīt tos, kas ir par lepnēm, lai ļautos pamācīties, un kas vēlas iet paši savu ceļu. Par divkosīgiem cilvēkiem, kas grib sekot paši savam prātam un tomēr saka, ka vēlas darīt Dieva prātu, ir rakstīts: "Jo tāds cilvēks, vīrs ar dalītu dvēseli (...), lai nedomā, ka viņš no tā Kunga ko saņems." (Jēk. 1:7,8)

Dievs bija izredzējis Mozu un tam devis savu Garu, bet Mirjama un Ārons ar kurnēšanu bija vainīgi neuzticībā [385] ne tikai pret viņiem izvēlēto vadoni, bet arī pret pašu Dievu. Dumpīgie apsūdzētāji tika atsaukti pie saiešanas telts un nostādīti vaigu vaigā ar Mozu.

"Tad tas Kungs nonāca mākoņa stabā, un Viņš stāvēja saiešanas telts durvīs: un Viņš sauca Āronu un Mirjamu, un tie abi iznāca ārā." Viņu pretenzijas attiecībā uz Praviešu Gara dāvanu nebija apstrīdamas. Dievs varēja uz viņiem runāt ar atklāsmēm un sapņiem. Bet Mozum, par kuru pats Kungs bija teicis, ka "tas ir uzticīgs visā Manā namā", tika dota tuvāka satiksmes iespēja. Ar Mozu Dievs runāja muti pret muti. "(...) kāpēc jūs nebistaties runāt pret manu kalpu Mozu? Un tas Kungs iekaisa savās dūsmās pret tiem un aizgāja no viņiem." Kā zīme Dieva nepatikai no svētnīcas pazuda padebēsis, bet Mirjama tika sodīta. Viņa kļuva "spītālīga, balta kā sniegs". Āronu vēl saudzēja, bet ar Mirjamas sodīšanu arī viņš saņēma stingru rājienu. Tagad viņa lepība bija pazemota putekļos. Ārons atzina savus grēkus un lūdza, lai viņa māsai neļautu iet bojā šajā pretīgajā un nāvīgajā sodībā. Paklausot Mozus lūgšanas, viņa no spītālības tika šķīstīta. Tomēr septiņas dienas tā bija izslēgta no nometnes. Cienot viņas augsto stāvokli un bēdājoties par smago sitienu, kas pār to nāca, visi ļaudis palika Hacerotā, gaidot tās atgriešanos.

Šai Dieva nepatikas izpausmei vajadzēja brīdināt visu Israēlu un apspiest pieaugošo neapmierinātības un nedisciplinētības garu. Ja Mirjamas skaudība un greizsirdība netiktu redzami sodīta, tad tas novestu pie liela ļaunuma. Skaudība ir vissātaniskākā īpašība, kas var ieperināties cilvēka sirdī, radot visļauņākās sekas. Tāpēc arī gudrais vīrs saka: "Dusmas ir nemiera pilna lieta, niknums un bargums ir nesavaldāmi; bet kas var pastāvēt skaudības un greizsirdības priekšā!" (Sal. pam. 27:4) Tā bija skaudība, kuras dēļ iesākumā radās šķelšanās Debesīs, un padošanās tai ir nesusi cilvēkiem neizsakāmu postu. "Jo kur ir skaudība un ķildas, tur ir juceklis un visāda nelietība." (Jēk. 3:16)

Nekad nevajadzētu uzskatīt par mazsvarīgu citu aprunāšanu vai viņu motīvu un rīcības tiesāšanu. "Kas savu brāli aprunā un savu brāli tiesā, aprunā likumu un tiesā likumu; bet ja tu likumu tiesā, tad tu neesi likuma darītājs, bet soģis." (Jēk. 4:11) Ir tikai viens Tiesnesis — "kas arī cels gaismā, kas bija apslēpts tumsībā, un atklās siržu nodomus (..)." (1. Kor. 4:5) [386] Kas pats iedrošinās tiesāt citus cilvēkus un tos nosodīt, tas sev piesavinās vienīgi Radītājam piederošās tiesības.

Bībele mūs īpaši brīdina neapvainot tos, kurus Dievs ir aicinājis kā savus sūtņus. Apustulis Pēteris, rakstīdams par atmestiem grēciniekiem, saka: "Pārdroši pārgalvji, tie nebīstas no godības eņģeļiem, bet zaimo tos, kamēr eņģeļi, kaut gan tie ir stiprumā un spēkā lielāki, nenosoda viņus, tos zaimodami Kunga priekšā." (2. Pēt. 2:10,11) Un Pāvils savos norādījumos par tiem, kas pārvalda draudzi, saka: "Pret presbiteru nepieņem sūdzību bez diviem vai trim lieciniekiem." (1. Tim. 5:19) Viņš, kas cilvēkiem uzlicis smago savas tautas vadīšanas un mācīšanas atbildību, prasis no ļaudīm norēķinu par veidu, kādā tie izturas pret Viņa kalpiem. Mums jāgodā tie, kurus Dievs ir godājis. Sodība, kas nāca pār Mirjamu, ir kā brīdinājums visiem, kas padodas skaudībai un kurn pret tiem, kam Dievs uzlicis sava darba nastas.

DIVPADSMIT IZLŪKI

[387]

Vienpadsmit dienas pēc tam, kad tie bija atstājuši Horeba kalņu, ebreju pulki apmetās Kadešā, Pāranas tuksnesī, kas atradās netālu no Apsolītās zemes robežām. Seit ļaudis ierosināja sūtīt izlūkus, lai apskatītu zemi. Mozus nesa šo nodomu Kunga priekšā un saņēma atļauju ar norādījumu, lai šim nolūkam no katras cilts tiktu izmeklēts viens virsnieks. Vīrus izraudzīja, kā bija norādīts, un Mozus tiem pavēlēja iet un zemi izlūkot: kāda tā, kāds tās stāvoklis un dabiskās priekšrocības; kādi ļaudis tur dzīvo, vai tie ir stipri vai vāji, vai viņu daudz vai maz, kā arī iepazīties ar augsnes raksturu, zemes auglību un paņemt sev līdzi no tur izaugušajiem augļiem.

Izlūki devās ceļā un pārstaigāja visu zemi, ieiedami no dienvidu puses un turpinādami apskati līdz pat ziemeļu robežai. Pēc četrdesmit dienu prombūtnes tie atgriezās. Israēla tauta loloja lielas cerības un viņus sagaidīja ar sevišķu interesi. Par izlūku atgriešanos paziņoja no cilts uz cilti un tos apsveica ar lielu prieku. Ļaudis steidzās ārā vēstnešiem pretī, kuri neskarti bija izgājuši cauri visām briesmām to bīstamajā pasākumā. Izlūki atnesa augļu paraugus, kas liecināja par augsnes ražību. Tieši tad bija vīnogu ienākšanās laiks, tādēļ tie bija paņēmuši kādu vīnogu ķekaru, tik lielu, ka to nesa divi vīri. Tāpat tika rādītas arī vīģes un granātboli, kas tur auga lielā pārpilnībā.

Ļaudis priecājās, ka viņiem būs jāiemanto tik lieliska zeme un Mozum sniegto ziņojumu klausījās tik uzmanīgi, ka neviens vārds negāja zudumā. "Tiešām mēs nogājām tai zemē, kurp tu mūs sūtīji," izlūki iesāka savu stāstu, "un patiesi, tur tek piens un medus, un šie ir tās zemes augļi." (4. Moz. 13:17-33; 14.) Ļaudis bija sajūsmā. Tie nepacietīgi vēlējās paklausīt Kunga balsij un doties ceļā, lai tūlīt ieņemtu šo zemi. Bet, kad izlūki bija aprakstījuši zemes auglību un skaistumu, tie visi, izņemot divus, sāka gari un plaši spriest [388] par briesmām un grūtībām, kas sagaida Israēlu, ja tas gribētu Kānaānu iekarot. Tie uzskaitīja dažādajos apgabalos dzīvojošās varenās nācijas, un teica, ka pilsētas tur apjotas biežiem mūriem un ir ļoti lielas, un tur mītošie ļaudis tik stipri, ka tos nebūs iespējams uzvarēt. Tāpat tie pastāstīja, ka redzējuši milžus, Anaka dēlus, un ka nav ko domāt par zemes ieņemšanu.

Tagad aina krasi mainījās. Sūtņiem izsakot savu neticīgo siržu domas, kurās izpaudās sātana iedvestā mazdūšība, cerības un drosmes vietā iestājās glēvs izmisums. Viņu neticība meta tumšu ēnu pār visu draudzi, un Dieva varenais spēks, kas tik bieži bija atklājies izredzētās tautas labā, tika pilnīgi aizmirsts. Ļaudis vairs neko negribēja pārdomāt, tie negribēja saprast, ka Tas, kas viņus vadījis līdz šejieni, noteikti iavedīs arī šajā zemē; tie negribēja atcerēties, cik brīnišķīgi Dievs viņus bija atbrīvojis no apspiedējiem, sataisīdams ceļu cauri jūrai un iznīcinādams tiem sekojošos faraona pulkus. Tie vairs nerēķinājās ar Dievu un rīkojās tā, it kā viss būtu atkarīgs vienīgi no ieroču spēka.

Savā neticībā tie ierobežoja Dieva varu un neuzticējās rokai, kas tos līdz šim bija tik droši vadījusi.

Tie atkal atkārtoja savu iepriekšējo kļūdu, kurnot pret Mozu un Āronu. "Tad tādas ir beigas visām mūsu cerībām," tie sacīja, "tātad šī ir tā zeme, kuras dēļ mēs gājām visu ceļu no Ēģiptes, lai to iemantotu." Tagad tie savus vadoņus apvainoja ļauzu piekrāpšanā un Israēla ievēšanā nelaimē.

Vīlušies cerībās un izmisuma nomākti, ļaudis kļuva neprātīgi. Atskanēja izmisīga raudāšana, kurai cauri jaucās kurnošu balsu neskaidrais troksnis. Kālebs aptvēra situāciju un, aizstāvēdams Dieva Vārdu, droši darīja visu iespējamo, lai iznīcinātu savu neticīgo biedru ļauno iespaidu. Kādu acumirkli ļaudis apklusā, lai uzklautu viņa cerības pilnos un iedrošinošos vārdus attiecībā uz Apsolīto zemi. Viņš nerunāja pretī jau iepriekš teiktajam: mūri bija augsti un kānaānieši stipri. Tomēr visu to Israēlam bija apsolījis Dievs. "Celsimies un ieņemsim šo zemi, jo mēs to tiešām pārspēsīm," aicināja Kālebs.

Bet viņu pārtrauca desmit pārējie, attēlodami visus šķēršļus vēl tumšākās krāsās nekā iepriekš. Tie paskaidroja: "Tā zeme, ko mēs kā izlūki esam pārstaigājuši, ir zeme, kas aprij savus iedzīvotājus, un visi ļaudis, ko mēs tur esam redzējuši, ir vīri milzīgā augumā. Un tur mēs arī esam redzējuši milžus, Anaka dēlus, no milžu cilts; mēs bijām savās acīs kā siseņi, un tādi paši mēs bijām arī viņu acīs." [389]

Reiz iesākuši iet pa nepareizo ceļu, šie vīri stūrgalvīgi nostājās pret Kālebu un Jozuu, pret Mozu un pret Dievu. Katrs tālākais solis darīja tos vēl stūrgalvīgākus. Viņi bija apņēmušies apšaubīt jebkurus centienus iegūt Kānaānas zemi. Tie pat sagrozīja patiesību, lai vēl vairāk pastiprinātu savu samaitājošo iespaidu. Tagad tie sacīja: "(..) zeme aprij savus iedzīvotājus". Tā bija ne tikai ļauna, bet arī nepatiesa ziņa. Tā runāja pretī visam iepriekš teiktajam. Izlūki bija stāstījuši, ka zeme ir auglīga un bagāta un cilvēki tur ir milzīga auguma, kas nebūtu iespējams, ja klimats būtu tik neveselīgs, lai varētu teikt, ka "zeme aprij savus iedzīvotājus". Bet, ja cilvēki atdod savas sirdis neticībai, tad tie nostājas zem sātana varas un neviens nespēj pateikt, cik tālu viņš tos aizvedīs.

"Un visa draudze pacēla savu balsi un deva tai vaļu, un tauta raudāja to nakti." Drīz sākās dumpošanās un atklāta sacelšanās, jo sātans bija guvis pilnīgu virsroku, un šķita, ka ļaudis ir zaudējuši prātu. Tie nolādēja Mozu un Āronu, aizmirsdami, ka Dievs dzird visu ļauno valodu un mākoņu stabā tālais Engēlis, kuram vienmēr ir pieeja pie Dieva, redz viņu briesmīgās dusmas. Savā sarūgtinājumā tie kļiedza: "Kaut Ēģiptes zemē mēs būtu nomiruši! Jeb kaut labāk nomirstam te šinī tukšnesī!"

Tad viņu dusmas vērsās pret Dievu: "Kāpēc tas Kungs mūs ved uz šo zemi, lai mums liktu krist no zobena, kādēļ arī mūsu sievām un mūsu mazajiem bērniem būs jākrīt par laupījumu? Vai mums nebūtu labāki, ka mēs grieztos atpakaļ uz Ēģipti?" Un tie runāja cits uz citu: "Celsim sev vadītāju un iesim atpakaļ uz Ēģipti!" Tādā veidā tie apvainoja krāpšanā ne tikai Mozu, bet arī Dievu, kuri apsolījuši tādu zemi, ko viņi nav spējīgi ieņemt. Tie aizgāja pat tik tālu, ka izvēlēja sev virsnieku, kas tos vestu atpakaļ uz viņu ciešanu un verdzības zemi, no kuras tie bija atbrīvoti ar Visvarenā stipro roku.

Pazemojumā un lielās bēdās "Mozus un Ārons krita uz savu vaigu visas Israēla draudzes sapulces priekšā", nezinādami, ko darīt, lai tos atturētu no viņu pārsteidzīgā un neapdomātā lēmuma. Kālebs un Jozua mēģināja troksni apklusināt. Par zīmi bēdām un sašutumam tie, dodoties ļauzu drūzmā, saplēsa savas drēbes [390], un viņu skaļās balsis pārspēja sacelšanās troksni un vaimanājošo kliegšanu: "Zeme, ko mēs esam pārstaigājuši, to izlūkodami, šī zeme ir varen laba zeme! Ja tas Kungs būs mums labvēlīgs, tad Viņš mūs arī ievēdīs tanī zemē un dos mums tādu zemi, kurā piens un medus tek. Tikai jūs paši nesacēlieties pret to Kungu un nebīstieties zemes iedzīvotājus; tie mums būs kā maizes kumoss. Viņu patvērums ir tos atstājis, bet tas Kungs ir ar mums; nebīstieties no tiem!"

Kānaāniešu ļaunuma mērs bija pilns un Kungs vairs negribēja viņus ilgāk paciest. Kad Viņš no tiem atņēma savu apsardzību, tie varēja kļūt par vieglu laupījumu. Saskaņā ar Dieva derību, zeme bija nodrošināta Israēlam. Tomēr tie tagad pieņēma neuzticīgo izlūku nepatieso ziņojumu, kā rezultātā tika piekrāpta visa draudze. Nodevēji savu darbu bija paveikuši. Ja sliktās ziņas būtu atnesuši tikai divi vīri, bet pārējie desmit būtu ļaudis uzmodinājuši Kunga Vārdā ieņemt zemi, arī tad savas neticības dēļ tie priekšroku dotu šo divu un nevis desmit ziņojumam. Bet tagad tikai divi aizstāvēja patiesību, kamēr desmit nostājās dumpinieku pusē.

Neuzticīgie sūtni kļiedzot apsūdzēja Kālebu un Jozuu, un pacēlās balsis, ka viņi jānomētā akmeņiem. Trakojošais pūlis sagrāba metamos, lai nonāvētu šos uzticīgos vīrus. Arprātīgi kaukdami tie metās uz viņiem, bet pēkšņi akmeņi izkrita no to rokām, iestājās klušums un tie sāka bailēs drebēt. Lai aizkavētu tautas ļauno nodomu, bija iejaucies Dievs. Saiešanas telti apspīdēja Viņa godības

klātbūtnes liesmojošais spožums. Visi ļaudis redzēja šo Kunga zīmi. Te sevi bija atklājis kāds par tiem varenāks, un neviens vairs neuzdrošinājās turpināt pretošanos. Izlūki, kas nesa ļauno vēsti, bailēs sarāvās un ar aizmācību elpu uzmeclēja savas teltis.

Tad Mozus piecēlās un iegāja saiešanas teltī. Kungs viņam paziņoja: "Es tos sitīšu ar mēri un tos izdeldēšu, bet tevi Es darīšu par tautu, kas būs lielāka un stiprāka nekā viņi!" Bet Mozus atkal aizlūdza par saviem ļaudīm. Viņš nevarēja pieļaut, ka tie visi tiktu izdeldēti un viņš pats kļūtu par varenu tautu. Atsaukdami uz Dieva žēlastību, viņš teica: "Bet nedari tā, liec savam spēkam augt, ak Kungs, kā Tu esi apsolijs, sacīdams: "Tas Kungs ir pacietīgs un bagāts žēlastībā; (..) Tā piedod, — lūdzams, šīs tautas pārkāpumus pēc savas lielās žēlastības un tā, kā Tu šai tautai esi piedēvis no Ēģiptes laikiem, tā dari līdz šim!"

[391] Kungs apsolijs saudzēt Israēlu no tūlītējas bojāejas, bet viņu neticības un glēvuma dēļ Viņš nevarēja tiem atklāt savu spēku, dodot uzvaru pār ienaidniekiem. Iesakot vienīgo drošo notikumu atrisinājumu, Viņš tiem savā žēlastībā pavēlēja griezties atpakaļ uz Sarkanās jūras pusi.

Sacelšanās uztraukumā ļaudis bija saukuši: "Ak, kaut mēs būtu miruši Ēģiptes zemē vai šinī tuksnesī!" Tagad šī lūgšana tika uzklautā. Kungs paziņoja: "Es tā jums darīšu, kā jūs Manās ausīs esat runājuši! Šinī tuksnesī kritīs jūsu augumi no visiem jūsu skaitītiem pēc jūsu pašu skaita, tas ir no tiem, kas divdesmit gadu veci un vecāki, kas ir pret Mani kurnējuši. (..) Jūsu bērnus, par kuriem jūs teicāt, ka tie kritīsot par laupījumu, — tomēr Es tos ievēdīšu, un viņi iepazīsies ar to zemi, ko jūs nicinādami esat atmetuši." Un par Kālebu Viņš teica: "Bet savu kalpu Kālebu, tādēļ ka viņam bija cits gars un tas ir Man sekojis, to Es gan ievēdīšu tanī zemē, kur viņš jau ir bijis, un viņa pēcnācēji to iemantos." Kā izlūki ceļā bija pavadījuši četrdesmit dienas, tā tagad Israēla pulkiem vajadzēja četrdesmit gadus staigāt pa tuksnesi.

Kad Mozus paziņoja ļaudīm dievišķo lēmumu, viņu niknums pārvērtās bēdās. Tie apzinājās, ka sods ir taisnīgs. Desmit neuzticīgos izlūkus Dievs sita ar mēri, un tie nomira visa Israēla acu priekšā, bet viņu liktenī tauta skaidri saskatīja spriedumu arī par sevi.

Šķita, ka tie tagad patiesi nožēlo savu ļauno izturēšanos, bet ļaudis vairāk bēdājās par grēcīgā darba sekām, nekā par savu nepateicību un nepaklausību. Redzot, ka Kungs neatkāpjas no sava nodoma, viņos atkal pamodās ietiepība un tie paziņoja, ka neies atpakaļ tuksnesī. Pavēlēdams tiem doties prom no savu ienaidnieku zemes, Dievs pārbaudīja viņu šķietamo padevību, lai pierādītu, ka tā nav patiesa. Viņi zināja, ka ir smagi apgrēkojušies, dodami vaļu savām straujajām izjūtām un gribēdami iznīcināt izlūkus, kuri mudināja tos paklausīt Dievam, tomēr tie bija izbijušies vienīgi no savas briesmīgās kļūdas, kuras sekas tiem nozīmēja iznīcību. Viņu sirds palika nepārveidota, un tiem vajadzēja tikai attiecīgu izdevību, lai atkārtotu līdzīgu izlēcienu. Un tas radās, kad Mozus tiem Dieva uzdevumā pavēlēja griezties atpakaļ uz tuksnesi.

Lēmums, ka Israēls četrdesmit gadus nevarēs ieiet [392] Kānaānā, Mozum, Āronam, Kālebam un Jozuam sagādāja rūgtu vilšanos. Tomēr dievišķo spriedumu viņi uzņēma bez kurnēšanas. Bet tie, kuri par Dieva rīcību bija sūdzējušies un paziņojuši, ka dosies atpakaļ uz Ēģipti, tagad, kad svētības, kuras tie bija nonicinājuši, viņiem tika atrautas, skaļi raudāja un vaimanāja. Tie bija klaigājuši par neko, tādēļ tagad Dievs tiem deva iemeslu raudāt. Ja viņi būtu noskumuši savu grēku dēļ, kad tie viņiem uzticīgi tika atklāti, tad šis spriedums nebūtu nācis. Bet tie bēdājās paša soda dēļ; viņu sāpes nebija saistītas ar nožēlu, tāpēc viņu likteni nevarēja grozīt.

Nakti tie pavadīja vaimanādami, bet līdz ar rītu radās jauna cerība. Viņi nolēma izpirkt savu glēvo izturēšanos. Kad Dievs bija pavēlējis celties un ieņemt zemi, tie atteicās to darīt, bet tagad, kad Viņš pavēlēja atkāpties, tie atkal tam pretojās. Viņi nolēma iekarot šo zemi un kļūt par tās īpašniekiem. Varbūt, ka Kungs viņu cenšanos pieņems un grozīs savu lēmumu.

Dievs bija sagādājis priekšrocības un uzlicis pienākumu ieņemt šo zemi Viņa noteiktajā laikā, bet ļaužu ietiepīgās pretošanās dēļ šī atļauja tika anulēta. Sātans bija panācis savu, aizkavēdams tos ieiet Kānaānā, un tagad viņš tos skubināja darīt tieši to, ko tie bija atteikušies, kad Dievs to pavēlēja. Tā lielais viltnieks guva uzvaru, ierosinot tos sacelties vēlreiz. Kad tiešām vajadzēja ieņemt Kānaānu, tie nebija ticējuši Dieva spēka sadarbībai ar viņu pūlēm, bet tagad gribēja sasniegt mērķi paši saviem spēkiem, neatkarīgi no dievišķās palīdzības. Ļaudis kļūda: "Mēs esam apgrēkojušies pret to Kungu, mēs dosimies kalnup, cīnīsimies, kā tas Kungs, mūsu Dievs, mums ir pavēlējis!" (5. Moz. 1:41) Lūk, cik akli tie bija kļuvuši savos pārkāpumos. Kungs nebija tiem pavēlējis doties augšup un karot. Tas nebija Viņa nodoms, lai Kānaānas zeme tiktu iegūta ar ieroču spēku, bet gan ar stingru paklausību Viņa pavēlēm.

Lai gan ļaužu sirdis palika nepārveidotas, tomēr tiem tika parādīts viņu sacelšanās grēcīgums un nevērtība, kurai tie padevās, paklausīdami izlūku ziņojumam. Tagad tie atskārta svētību vērtību, kuras tik pārsteidzīgi bija noraidījuši. Tie atzina, ka tā bija viņu pašu neticība, kas tiem neļāva ieiet Kānaānas zemē. "Mēs esam apgrēkojušies pret to Kungu," tie sacīja [393], piekrizdami, ka tā ir viņu pašu kļūda, ne Dieva vaina, kuru tie tik rupjā veidā bija apvainojuši, ka Viņš nepildot savus solījumus. Kaut arī šī atziņa nenāca no patiesas nožēlas, tā tomēr pierādīja, ka Dieva izturēšanās pret tiem ir bijusi taisnīga.

Kungs vēl arvien darbojas līdzīgā veidā, lai pagodinātu savu Vārdu, likdams cilvēkiem atzīt Viņa taisnību. Kad tie, kuri izliekas Viņu mīlam, sūdzas par Viņa aizgādību, noniecina apsolījumus un, padodoties kārdinājumiem, savienojas ar ļaunajiem eņģeļiem, lai karotu pret Dieva nodomiem, tad Kungs bieži vien apstākļus kārtotā, ka šie ļaudis, lai gan nejudzami patiesu nožēlu, tiek pārliecināti par saviem grēkiem un ir spiesti atzīt savas rīcības bezdievību un Dieva taisnību un laipnību it visās attiecībās. Tieši pie tā Dievs liek nonākt saviem pretiniekiem, lai atklātu tumsības pasākumus. Un lai gan gars, kas pavedināja uz ļauno rīcību, netiek pilnīgi pārveidots, tomēr seko ļaunuma atzišana, kas dod Dievam godu un attaisno Viņa uzticīgos grēku norāvējus, kuri panesuši pretošanos un apmelojumus. Tā tas būs arī tad, kad Dieva dusmas tiks izlietas pēdējā dienā, kad "Kungs nāks ar daudz tūkstošiem savu svēto tiesāt visus un sodīt visus bezdievjus viņu bezdievīgo darbu dēļ, ko tie darījuši (..) ." (Jūda 14,15) Katrs grēcinieks būs spiests saskatīt un atzīt saņemtā soda taisnīgumu.

Neskatoties uz Dieva lēmumu, israēlieši gatavojās Kānaānas iekarošanai. Apgādāti ar bruņām un kara rīkiem, tie, pēc viņu pašu domām, bija pilnīgi gatavi kaujai, bet Dieva un Viņa nošķumušo kalpu acīs izskatījās visai nožēlojami. Kad gandrīz četrdesmit gadus vēlāk Dievs lika israēliešiem celties un ieņemt Jēriku, Viņš apsoliņa, ka būs ar tiem. Viņu pulkiem pa priekšu tika nests Derības šķirsts ar Dieva baušļiem. Kunga izraudzītiem vadoņiem vajadzēja vadīt gājienu pēc Viņa norādījumiem. Zem tādas vadības tiem vairs nevarēja notikt nekas ļauns. Bet tagad tie gāja pretim ienaidnieka armijām pret dievišķo pavēli un pret savu vadoņu svinīgo aizliegumu, bez Dieva šķirsta un bez Mozus. Bazūne ziņoja trauksmi, un Mozus steidzās pie viņiem ar brīdinājumu: "Kāpēc jūs šādā kārtā pārkāpjat tā Kunga pavēles? Tas jums neizdosies! Neejiet uz augšu, jo tas Kungs nav jūsu vidū, ka jūs netiekat pēkšņi savu ienaidnieku sakauti, jo amalekieši un kānaānieši ir jūsu priekšā, ka jūs nekritat no zobena (..) ." (4. Moz. 14:41-43)

Kānaānieši bija dzirdējuši par noslēpumaino varu, kas apsargāja šo tautu, kā arī par brīnumiem, kas darīti viņu dēļ, tāpēc tagad savāca lielu karaspēku, lai atsistu iebrucējus. Uzbrūkošajam pulkam nebija vadoņa. Netika pienesta neviena lūgšana, lai Dievs piešķirtu uzvaru. Tie devās cīņā ar izmisīgu apņemšanos grozīt savu likteni vai mirt kaujā. Kaut arī viņi nebija raduši karot, tie tomēr bija milzīgs bruņotu vīru pulks, kas cerēja ar pēkšņu un strauju uzbrukumu apspiest jebkuru pretestību. Viņi paši pādroši izaicināja ienaidnieku, kas nebija uzdrošinājies tiem uzbrukt.

Kānaānieši atradās klinšainā augstienē, kas bija sasniedzama tikai pa grūtām pieejām un stāvām un bīstamām nogāzēm. Lielais ebreju pulks, turp dodamies, savu sakāvi darīja tikai vēl briesmīgāku. Tie lēnām kāpa augšup pa kalna takām, pakļauti ienaidnieka nāvīgajiem metamajiem ieročiem. Lejup gāzās masīvi klinšu blūki, iezīmējami ceļu ar nogalināto cilvēku asinīm. Tie, kas, noguruši no kāpšanas kalnā, tomēr sasniedza virsotni, tika nežēlīgi atsisti atpakaļ un padzīti ar lieliem zaudējumiem. Asiņainais lauks bija nosēts ar mirušo līķiem. Israēla armija tika pilnīgi sakauta. Šī dumpīgā pasākuma rezultāts bija iznīcība un nāve.

Spiesti bēgt, dzīvi palikušie atgriezās un "raudāja Kunga priekšā", bet Kungs negribēja viņus uzklausīt. (5. Moz. 1:45) Savas spīdošās uzvaras iepriecināti, Israēla ienaidnieki, kas pirms tam ar drebešanu bija vērojuši milzīgo Israēla pulku tuvošanos, tagad atguva ticību, ka spēs tiem pretoties. Visas ziņas, ko tie bija dzirdējuši par Dieva brīnišķajiem darbiem, kas darīti Viņa ļaužu labā, tie tagad uzskatīja kā nepareizas un domāja, ka nav iemesla no viņiem baidīties. Šī pirmā Israēla sakāve, kas kānaāniešiem deva drosmi un apņēmību cīnīties, stipri pavairoja grūtības zemes iekarošanā vēlāk. Israēliešiem neatlika nekas cits, kā atkāpties no uzvaru guvušo ienaidnieku robežām atpakaļ tuksnesī, apzinoties, ka tas kļūs par kapu veselai paaudzei.

KORAHA SACELŠANĀS

[395]

Sodība, kas piemeklēja Israēlu, kādu laiku iegrozīja kurnēšanu un nepaklausību, bet sacelšanās gars vēl arvien mājāja sirdīs un beidzot nesa savus visrūgtākos augļus. Iepriekšējie nemieri bija tikai parasta ļaužu dumpošanās, kas radās pēkšņā pūļa satraukumā, bet tagad veidojās dziļāka savvērestība ar nolūku gāzt paša Dieva iecelto vadoņu autoritāti.

Šis kustības vadītājs, Korahs, bija levīts no Kehata dzimtas, Mozus brālēns. Viņš bija spējīgs un iespaidīgs vīrs. Kaut gan nozīmēts kalpošanai saiešanas teltī, viņš tomēr nebija mierā ar savu stāvokli un tīkoja pēc priestera goda. Tas, ka priestera amats, ko agrāk mantoja katras ģimenes pirmdzimtais, tika uzticēts Aronam un viņa namam, deva iemeslu greizsirdībai un neapmierinātībai, un Korahs jau ilgāku laiku slepeni darbojās pret Mozus un Arona autoritāti, kaut arī vēl neuzdrošinājās pret tiem nostāties atklāti. Beidzot viņš ķērās pie pārdroša lēmuma — gāzt gan pilsonisko, gan reliģisko autoritāti. Atrast domu biedrus tam nesagādāja nekādas grūtības. Netālu no Koraha un kehatiešu teltīm, saiešanas telts dienvidu pusē, atradās Rūbena cilts nometne ar Dātana un Abirāma teltīm, kuri bija šis cilts lielkungi un labprāt pievienojās viņa godkārtīgiem plāniem. Kā Jēkaba vecākā dēla pēcnācēji tie sev prasīja pilsonisko autoritāti, tādēļ nolēma dalīties ar Korahu priesteru godā.

Ļaužu noskaņojums Koraha nodomam bija labvēlīgs. Vilšanās sarūgtinājumā atgriezās agrākās šaubas, skaudība un naids, un tie atkal izvirzīja apsūdzības pret savu pacietīgo vadoni. Israēlieši pastāvīgi aizmirsa patiesību, ka [396] viņus vada Dievs. Tie aizmirsa, ka viņu neredzamais Vadonis ir Derības Eņģelis, ka ļaužu priekšā pastāvīgi atrodas padebesī tērpta Kristus klātbūtne un Mozus visus norādījumus saņem no Viņa.

Tauta negribēja samierināties ar briesmīgo lēmumu, ka tiem jāmirst tuksnesī, un tāpēc labprāt pieķērās katram ieganstam, ka viņus vadā nevis Dievs, bet Mozus un ka viņš ir tas, kas pār tiem izteicis šo spriedumu. Zemes vislēnprātīgākā vīra vislabākās pūles nespēja klusināt šo ļaužu nevēlēšanos paklausīt un, lai gan Dieva nepatikas zīmes par viņu agrāko nepaklausību vēl arvien bija redzamas to sarukušajās rindās, tie tomēr neņēma pie sirds Viņa mācības. Tie atkal padevās kārdināšanai.

Mozus vienkāršā gana dzīve bija daudz mierīgāka un laimīgāka, nekā pašreizējais vadoņa stāvoklis šajā nesavaldīgo garu lielajā pulkā. Bet Mozus neuzdrošinājās izvēli ņemt savās rokās. Gana spieķa vietā viņam bija dots varas zizlis, ko nevarēja nolikt, pirms Dievs viņu no tā nebija atbrīvojis.

Tas, kurš lasa ikkatras sirds noslēpumus, zināja Koraha un viņa biedru nodomus un bija nodrošinājis saviem ļaudīm tādus brīdinājumus un pamācības, kas tiem deva iespēju izvairīties no šo viltīgo vīru maldiem. Tie bija redzējuši Dieva sodību, ko savas skaudības un apsūdzību dēļ pret Mozu saņēma Mirjama. Kungs bija paskaidrojis, ka Mozus ir lielāks nekā pravietis. "Es ar viņu runāju muti pret muti." Un vēl Viņš piebilda: "Kāpēc tad jūs nebīstaties runāt pret Manu kalpu Mozu?" (4. Moz. 12:8) Šie norādījumi nebija domāti tikai Aronam un Mirjamai, bet gan visam Israēlam. Korahs un viņa līdzdalībnieki bija vīri, kurus Dievs bija sevišķi pagodinājis ar savas varas un spēka atklāsmi. Viņi bija starp tiem, kas kopā ar Mozu kāpa kalnā un redzēja Dieva godību. Bet kopš tā laika bija notikusi pārmaiņa. Kārdināšana, kas sākumā bija pavisam niecīga, atrada patvērumu viņu sirdī un pamazām, rodot sev atbalstu, tur nostiprinājās, līdz viņu domas tagad pilnīgi pārvaldīja sātans, un tie uzdrošinājās ķerties pie sava slimīgā nodoma īstenošanas. Izrādot šķietamu interesi par tautas labklājību, tie sākumā savu neapmierinātību iečukstēja viens otram un pēc tam Israēla vadošajiem vīriem. Viņu slepenos norādījumus uzņēma tik labprāt, ka tie uzdrīkstējās iet vēl tālāk, līdz beidzot tiešām domāja, ka [397] deg par Dieva godu.

Tiem izdevās sev līdzī novērst divsimt piecdesmit cilšu virsniekus, vīrus, kam draudzē bija laba slava. Ar tik stipriem un iespaidīgiem palīgiem tie droši cerēja izvest radikālas pārmaiņas pārvaldes iekārtā un jūtami labot Mozus un Arona ieviesto administratīvo kārtību.

Greizsirdība deva iemeslu skaudībai, un skaudība — sacelšanās darbam. Viņi daudz sprieda par Mozus tiesībām uz tik lielu autoritāti un godu, kamēr beidzot nāca pie atziņas, ka viņš pats ir piesavinājies šo apskaužamo amatu, kuru arī katrs no tiem tikpat labi varētu pildīt. Tie pievīla sevi un viens otru, domādami, ka Mozus un Arons paši ieņēmuši tās vietas, kurās viņi tagad atradās. Savā neapmierinātībā tie sprieda, ka minētie vadoņi paši paaugstinājušies pār Kunga draudzi, uzurpēdami priesterības un pārvaldes tiesības, lai gan viņu nami nav pilnvaroti stāvēt Israēlā augstāk par citiem. Tie nav svētāki par citiem ļaudīm, un pietiktu, ka viņi nostātos vienā līmenī ar saviem brāļiem, kuri tāpat ir pagodināti ar Dieva sevišķo klātbūtni un apsardzību.

Tālākās slepeno sazvērnieku pūles jau skāra visu tautu. Tiem, kuri atrodas maldos un pelnījuši norāšanu, nav nekā patīkamāka kā saņemt līdzjūtības apliecinājumus un uzslavu. Tā Korahs un viņa biedri iemantoja draudzes uzmanību un atbalstu. Norādījumu, ka Dieva dusmas pār tautu ir izsaukusi ļaužu kurnēšana, tie izskaidroja kā nepareizu. Viņi teica, ka draudze nav vainīga, jo tā neko citu nav vēlējusies, kā tikai to, kas tai pienākas, bet, lūk, Mozus ir pārāk valdonīgs vadītājs, kas nosaucis ļaudis par grēciniekiem, kaut gan tie ir svēta tauta un Kungs ir viņu vidū.

Korahs atgādināja viņu kopējo ceļojumu tuksnesī, kur tie bija nonākuši grūtībās un daudzi kurnēšanas un nepaklausības dēļ aizgāja bojā. Viņa klausītāji sāka domāt, ka tie tagad visu saprot daudz skaidrāk un būtu izvairījušies no grūtībām, ja Mozus būtu rīkojies savādāk. Tie nolēma, ka visās nelaimēs un bēdās vainojams Mozus, ka viņu izslēgšana no Kānaānas radusies Mozus un Ārona nepareizās vadības dēļ; ja Korahs būtu bijis viņu vadonis, tos iedrošinādams [398], runājot par viņu labajiem darbiem, nevis norājot grēkus, tad viss ceļojums izvērstos daudz mierīgāks un sekmīgāks. Tai vietā, lai šurp un turp maldītos pa tuksnesi, tie jau būtu iegājuši Apsolītajā zemē.

Šajā neapmierinātībā starp draudzes ķildīgajiem elementiem valdīja daudz lielāka vienprātība, nekā jebkad agrāk. Koraha panākumi pie ļaudīm vairoja viņa pašāvērtību un nostiprināja pārliecību, ka nelikumīgā varas piesavināšanās no Mozus puses, ja tā netiks apstādināta, kļūs liktenīga Israēla brīvībai. Viņš arī paziņoja, ka šo lietu tam atklājis Dievs un ir pilnvarojis viņu pārvaldes sistēmā izdarīt pārmaiņu, kamēr vēl nav par vēlu. Tomēr daudzi negribēja pieņemt Koraha apvainojumus pret Mozu. Tie atcerējās Mozus pacietīgo, pašuzpurīgo darbošanos, un viņu sirdsapziņa kļuva nemierīga. Tāpēc bija nepieciešams Mozus dziļajai interesei par Israēlu atrast kādus savtīgus motīvus, un tā tika atkārtota vecā apsūdzība, ka viņš Israēlu izvedis, lai tie aizietu bojā tuksnesī, bet pats varētu piesavināties viņu īpašumus.

Kādu laiku šo darbu veica slepenībā. Bet, tiklīdz visa kustība bija kļuvusi pietiekoši spēcīga, lai varētu pastāvēt atklāti, tā Korahs parādījās šīs grupas priekšgalā un atklāti apvainoja Mozu un Āronu, ka tie patvaļīgi sagrābuši varu savās rokās, uz ko būtu tiesības arī Koraham un viņa biedriem. Tālāk tie izvīrēja apvainojumu, ka tautai tiek nolaupīta brīvība un neatkarība. "Lai nu jums pietiek!" teica sazvērnieki, jo "visa draudze tagad ir svēta, jo pats tas Kungs ir viņas vidū; kādēļ tad jūs vēl gribat būt par virsaišiem un valdīt pār tā Kunga draudzi?" (Sk. 4. Moz. 16. nod.)

Mozus nebija gaidījis šo dziļi skarošo sitienu un, kad viņš pēkšņi izprata tā briesmīgo nozīmi, tad klusā aizlūgšanā pakrita uz sava vaiga Dieva priekšā. Viņš piecēlās vēl noskumis, bet mierīgs un apņēmības pilns. Viņam bija apsoltā dievišķa vadība. "Ritu agri, " viņš teica, "tad tas Kungs parādīs, kas Viņam pieder un cik ir svētu un kas var viņam tuvoties, un kuru Viņš sev izvēlēs, tas varēs Viņam tuvoties." Pārbaudei vajadzēja notikt nākamajā dienā, lai visiem būtu laiks pārdomām. — Tad tiem, kas pretendēja uz priesteru amatu, vajadzēja nākt katram ar savu kvēpināmo trauku un draudzes klātbūtnē pienest kvēpināmo upuri pie saiešanas telts. Likums noteikti prasīja, ka svētajā vietā drīkst kalpot tikai tie, kas šim svētajam darbam ir izraudzīti. Pat priesteri Nadabs un Abija tika iznīcināti, kad bija uzdrošinājušies pretēji Dieva pavēlei pienest [399] "svešu uguni". Tādēļ Mozus aicināja savus sāncenšus nest šo lietu Dieva priekšā, ja viņi uzdrošinās celt tik bīstamu apsūdzību.

Atšķirdams Korahu un viņa biedrus, viņš teica: "Vai tas jums vēl par maz, ka Israēla Dievs jūs ir izraudzījis no Israēla draudzes, lai jūs Viņam tuvotos, lai piedalītos tā Kunga mājokļa aprūpes darbos un nostātos draudzes priekšā, to pārvaldīdami? Viņš tevi līdz ar visiem taviem brāļiem, Levija dēliem, licis pie sevis tuvu nākt; un nu jūs pat meklējat sev priesteru amatu? Tādēļ tu esi nācis kopā ar savu baru, lai saceltos pret to Kungu, jo kas ir Ārons, ka jūs pret to kūdāt?"

Dātans un Abirams nebija tik pārdroši uzstājušies kā Korahs, un, cerēdams, ka viņi šajā sazvērētībā tikai ievilkti un nav pilnīgi samaitāti, Mozus tos uzaicināja pie sevis, lai uzklausītu viņu sūdzību. Bet tie negribēja nākt un apvainojoši liedzās atzīt viņa autoritāti. Visas draudzes priekšā viņi atklāti paziņoja: "Vai tad nepietiek, ka tu mūs esi izvedis no tās zemes, kurā piens un medus tek, lai mums liktu mirt tuksnesī? Kā tad tu vēl tagad sevi turi mums par valdnieku? Tu mūs, patiesi, neesi ievēdis zemē, kurā piens un medus pāri plūst, nedz arī mums devis iemantot laukus vai vīna kalnus, — vai tu šeit gribi tautai smiltis acīs kaisīt? — Nē! Mēs neiesim!"

Tādā veidā viņi uz savas verdzības laiku attiecināja tieši tos vārdus, ar kādiem Kungs bija aprakstījis Apsolīto zemi. Tie apvainoja Mozu, ka tas tikai izliekas rīkojamies dievišķā vadībā, lai nostiprinātu savu autoritāti, un paskaidroja, ka tie vairs ilgāk nepieļaus, lai tos kā aklus vestu gan uz Kānaānas pusi, gan atkal uz tuksnesi, kā tas izdevīgāk viņa godkārīgajiem nodomiem. Tā viņi to cilvēku, kas tiem bija kā maigs tēvs un pacietīgs gans, attēloja par varas kāru tumša rakstura tīrānu. Izslēgšanā no Kānaānas, kas nāca kā sods par viņu grēkiem, tie tagad apvainoja Mozu.

Bija skaidrs, ka ļaužu simpātijas atradās nemiernieku pusē, bet Mozus nemaz necentās sevi attaisnot. Visas draudzes klātbūtnē viņš svinīgi piesauca Dievu par liecinieku, ka viņa nodomos un izturēšanās veidā nav nekā netīra, un lūdza Viņu sev par Soģi.

[400] Nākamajā dienā divsimt piecdesmit cilšu virsnieki ar Korahu priekšgalā ieradās ar saviem kvēpināmiem traukiem. Viņus ieveda saiešanas telts pagalmā, kamēr ļaudis pulcējās ārpusē, lai

gaidītu rezultātus. Šoreiz Mozus neaicināja draudzi, lai tā būtu lieciniece Koraha un viņu pulku sakāvei, bet dumpinieki savā aklaajā pārdrošībā sasauca ļaudis, lai tie redzētu viņu uzvaru. Liela daļa draudzes atklāti nostājās Koraha pusē, kas ar savu nostāju pret Āronu loloja augstas cerības.

Kad visi tā bija sapulcējušies Dieva priekšā, "Kunga godība parādījās visai draudzei". Dievs brīdināja Mozu un Āronu: "Atdalieties no šīs draudzes, lai Es tos acumirkli apriju!" Bet tie krita pie zemes uz sava vaiga un lūdza: "Ak Dievs! Tu Kungs, kas Tu esi gars, — gars visās miesās, — ja viens cilvēks apgrēkojas, vai tad Tev jāienīst visa tauta?"

Kad Mozus septiņdesmit vecaju pavadībā pēdējo reizi devās brīdināt vīrus, kuri bija atteikušies nākt pie viņa, Korahs bija šķīries no kopējās sanāksmes, lai pievienotos Dātanam un Abiramam. Ļaudis tiem sekoja, un pirms Mozus paziņoja savu vēsti, viņš pēc dievišķā norādījuma tautai pavēlēja: "Atkāpieties nost no šo bezdievīgo vīru teltīm un nepieskarieties ne pie kā, kas viņiem pieder, lai arī jūs neejat bojā visu viņu grēku dēļ!" Brīdinājums tika ņemts vērā, jo visiem bija zināma nojauta par draudošo sodu. Galvenie dumpinieki redzēja, ka to pieviltie ļaudis viņus atstāj, bet viņu nekaunīgā pārdrošība nemazinājās. Tie kopā ar savām ģimenēm stāvēja savu telšu durvīs, it kā gribēdami spītēt dievišķajam brīdinājumam.

Israēla Dieva vārdā Mozus tagad draudzei paskaidroja: "Ar šo pašu jūs atzīsiet, ka tas Kungs ir mani sūtījis, lai es visus šos darbus padarītu, un ne no mana paša sirdsprāta: ja šie te mirst cilvēciskā nāvē, kā mirst visi cilvēki, un tiks piemeklēti tikai ar cilvēciskiem piemeklējumiem, tad tas Kungs mani nav sūtījis; bet ja tas Kungs ko jaunu rādīs, ko Viņš vēl līdz šim nav rādījis, un zeme atvērs savu muti, un tā tos aprīs līdz ar visu, kas tiem pieder, ka tie dzīvi nogrimst ellē, — tad ar šo jūs atzīsiet, ka šie vīri ir to Kungu nicinājuši."

Visu Israēla ļaužu acis pievērsās Mozum, briesmu nojautā gaidot tālākos notikumus. Kad viņš beidza runāt, zeme atvērās un dumpinieki dzīvi nogrima bedrē ar visu, kas tiem piederēja, "tie aizgāja bojā, pazudami no sasauktās draudzes vidus". [401]

Bet sodība ar to nebeidzās. Izšaudamās no padebeša, uguns aprija divsimt piecdesmit cilšu virsniekus, kas bija kvēpinājuši vīraku. Tā kā šie vīri nebija pirmie sacelšanās ierosinātāji, tad tie netika noņemt kopā ar galvenajiem sazvērniekiem. Tiem bija atļauts redzēt viņu galu un izmantot iespēju nožēlot savu vainu un atgriezties, bet, tā kā tie juta līdzīgu sazvērniekiem, tad arī tiem vajadzēja dalīties viņu liktenī.

Kad Mozus lūdza Israēlu, lai tie bēgtu no draudošās bojāejas, pat tad vēl Dieva sods tiktu apturēts, ja Korahs un viņa pulks nožēlotu grēkus un meklētu piedošanu. Bet ietiepīgā stūrgalvībā tie paši apzīmogoja savu likteni. Visa draudze piedalījās viņu grēkā, lielākā vai mazākā mērā jūtot tiem līdzīgu. Tomēr Dievs savā lielajā žēlastībā darīja starpību starp sazvērestības iesācējiem un tiem, ko viņi bija paveduši. Ļaudīm, kas bija ļāvušies piekrāpties, vēl tika dota atgriešanās iespēja. Tie saņēma pārliecinošus pierādījumus, ka viņiem nav taisnība un ka Mozus ir taisns. Varenā Dieva spēka atklāsme bija novērsusi visas šaubas.

Jēzus, ebreju priekšā ejošais Eņģelis, gribēja tos glābt no bojāejas. Piedošana vēl gaidīja uz viņiem. Dieva sods bija pienācis ļoti tuvu un aicināja tos nožēlot savus grēkus. Īpašā Debesu iejaukšanās, kurai neviens nespēja pretoties, darīja galu viņu sazvērestībai. Ja tie tagad būtu atsaukušies uz Dieva aizgādības iejaukšanos, tad varētu izglābties. Tomēr, bēgot no soda vienīgi aiz bailēm no iznīcības, sacelšanās gars viņos neizgaisa. Sajā naktī tie atgriezās savās teltīs izbijušies, tomēr bez grēku nožēlas.

Korahs ar saviem līdzgaitniekiem viņiem bija tā glaimojuši, ka tie beidzot tiešām noticēja, ka ir ļoti labi cilvēki, un ka Mozus pret tiem ir izturējies nepareizi un nelietīgi. Ja tie pieļautu domu, ka Korahs ir kļūdījis un ka taisnība Mozum, tad kā Dieva Vārdu būtu spiesti atzīt arī Viņa spriedumu, ka tiem jāmirst tuksnesī. Viņi tomēr negribēja ar to samierināties un centās domāt, ka Mozus tos pievilis. Tie bija lolojuši cerības, ka tiks ieviesta jauna kārtība, kur nosodīšanas vietā būs uzslava un baiļu vietā — miers. Bojā gājušie vīri bija runājuši glaimojošus vārdus un parādījuši lielu interesi [402] un mīlestību pret tiem, un ļaudis nosprieda, ka Korahs un viņa pulks ir bijuši labi cilvēki un ka Mozus kaut kādā veidā ir viņu nelaiemes iemesls.

Cilvēkiem gandrīz nav iespējams vēl vairāk apvainot Dievu, kā tie to izdara ar Kunga darbarīku nicināšanu un atmešanu, kurus Viņš ir gribējis izlietot to glābsšanai. Israēlieši bija darījuši ne tikai to vien, bet bija apņēmušies nonāvēt gan Mozu, gan Āronu. Un tomēr tie neizprata lielo nepieciešamību par saviem smagajiem grēkiem meklēt piedošanu no Dieva. Šī nakts netika pavadīta grēku nožēlā un atziņā, bet meklējot ceļus, lai vēl tālāk pretotos pierādījumiem, ka tie ir vislielākie grēcinieki. Tie

grēkus, pārāk bieži pret sevi izsauc to naidu. Negribēdami panest ar reformu saistītās sāpes un upurus, tie vērsās pret Dieva kalpu un izziņo viņa rājienu kā nepelnītus un bargus. Tāpat kā Korahs, tie paskaidro, ka ļaudis nav vainīgi; nopēlējs ir tas, kas izsauc visas grūtības. Ar šiem maldiem nomierinādami savu sirdsapziņu, greizsirdīgie un neapmierinātie apvienojas, lai sētu draudzē nesaskaņas un vājinātu rokas tiem, kas vēlas draudzi celt.

Katrs uz priekšu spertais solis to dzīvē, kurus Dievs ir aicinājis vadīt Viņa darbu, šajos cilvēkos ir izsaucis aizdomas; greizsirdīgie un kļūdu meklētāji ir nepareizi attēlojuši katru rīcību. Tā tas bija Lutera, Veslija un pārējo reformatoru laikā. Tā tas ir arī šodien.

Korahs nebūtu tā izturējies, ja būtu zinājis, ka visi Israēlam dotie norādījumi un rājienu ir nākuši no Dieva. Bet viņš to varēja zināt. Dievs bija devis visu uzvarošus pierādījumus, ka Viņš vada Israēlu. Bet Korahs un viņa [405] biedri atmeta gaismu, līdz tie kļuva tik akli, ka pat vispārsteidzošākā Dieva varas atklāsmē vairs nespēja viņus pārliecināt; viņi visu pierakstīja cilvēciskai vai sātaniskai darbībai. To pašu darīja ļaudis, kas dienu pēc Koraha un viņa biedru nāves nāca pie Mozus un teica: "Jūs esat nonāvējuši Dieva ļaudis." Neskatoties uz vispārliedzīgajiem Dieva nepatikas pierādījumiem par viņu rīcību, tie šo cilvēku iznīcināšanu, kuri viņus bija piekrāpuši, uzdrīkstējās pierakstīt sātanam, paskaidrodami, ka ar Jaunā spēku Mozus un Ārons ir panākuši labu un svētu cilvēku nāvi. Šī rīcība apzīmogoja viņu likteni. Tie bija grēkojuši pret Svēto Garu, darījuši grēku, kas nocietina cilvēka sirdis pret dievišķās žēlastības iespaidu. Kristus saka: "Kas ko runā pret Cilvēka Dēlu, tam tas tiks piedots; bet kas ko runā pret Svēto Garu, tam tas netiks piedots ne šinī, nedz nākošā mūžā." (Mat. 12:32)

Šos vārdus runāja mūsu Pestītājs, kad žēlastības darbus, ko Viņš darīja Svētā Gara spēkā, jūdi pierakstīja Belcebulam. Dievs satiekas ar cilvēkiem caur Svētā Gara darbību, un, kas tiši atmet šo darbību kā sātanisku, tie iznīcina sazināšanās kanālu starp dvēseli un Debesīm.

Dievs darbojas caur sava Gara atklāšanos, lai norātu un pārliecinātu grēciniekus, un, kad Svētā Gara darbību pilnīgi atmet, tad Dievs dvēselei neko vairs nevar palīdzēt. Dievišķās žēlastības pēdējās iespējas ir izlietotas. Pārkāpējs pats sevi ir atšķīris no Dieva, un grēkam vairs nav dziedināšanas. Nav nekāda cita spēka rezervju, ar kurām Dievs varētu darboties, lai pārliecinātu un atgrieztu grēcinieku. "Lai tad viņš arī iet," skan dievišķā pavēle. (Hoz. 4:17) Tad "mums vairs nav nekāda upura par grēkiem, bet briesmīga soda gaidīšana un uguns karstums, kas apris pretiniekus". (Ebr. 10:26,27)

TUKSNEŠĪ

[406]

Gandrīz četrdesmit gadus Israēla bērni skatām it kā izgaisa tuksneša tumsā. "Tad nu laika sprīdis," saka Mozus, "cik ilgi esam gājuši no Kadeš-Barneas, līdz kamēr esam pārgājuši pār Zeredas upi, bija trīsdesmit astoņi gadi, tiekams visa karavīru audze bija gājusi bojā tuksnesī, kā tas Kungs to bija, uz tiem zīmējoties, ar zvērestu apsoliņjis. Savukārt arī tā Kunga roka bija pret viņiem, viņus izdeldējot no nometņu ļaužu vidus līdz pēdējam vīram." (5. Moz. 2:14,15) Šo gadu laikā ļaudīm vienmēr tika atgādināts, ka tie atrodas zem dievišķa nopeluma. Saceļoties Kadešā, tie atmeta Dievu, un Dievs uz laiku atmeta viņus. Tā kā tie bija kļuvuši neuzticīgi Kunga derībai, tad nevarēja saņemt ar apgraizīšanu ieviesto derības zīmi. Viņu vēlēšanās atgriezties verdzības zemē bija atklājusi, ka tie nav brīvības cienīgi, tādēļ Pasā svētkus, kas tika iecelti, lai atcerētos atbrīvošanos no verdzības, tie nevarēja svētīt.

Tomēr kalpošanas turpināšanās svētnīcā norādīja, ka Dievs savu tautu nav pilnīgi atmetis. Kungs vēl arvien rūpējās par ļaužu vajadzībām. Runādams par viņu klejotumu gaitām, Mozus teica: "Jo Kungs, tavš Dievs, tevi ir svētījis visos tavos pasākumos, Viņš zina tavas gaitas šinī lielajā tuksnesī; šos četrdesmit gadus tas Kungs, tavš Dievs, ir bijis ar tevi; tev nekā nav trūcis." (5. Moz. 2:7) Un levītu slavas dziesma, kuru uzrakstījis Nehemija, skaidri pierāda Dieva rūpes par Israēlu pat šajos soda izciešanas un trimdas gados. "Tomēr pēc savas lielās sirds žēlastības Tu tos neesi atstājis tuksnesī un Tavs padebeša stabs neatstājās no tiem dienā, vezdams pa ceļu, ne arī uguns stabs naktī, spīdēdams uz ceļa, kur tie gāja. Tu devi savu labo Garu, lai viņus pamācītu, un Tavu mannu neesi atrāvis viņu mutei; Tu devi ūdeni, kad tiem slāpa. Četrdesmit gadus Tu par viņiem esi rūpējies tuksnesī (..), viņu drēbes nekļuva [407] vecas un viņu kājas neuztūka." (Nehem. 9:9-21, pēc Glikā tulk.)

Klejošana tuksnesī nebija tikai kā sods nemierniekiem un kurnētājiem, bet arī audzināšanas līdzeklis nākamajai paaudzei, kuru vajadzēja sagatavot ieiešanai Apsolītajā zemē. Mozus viņiem paskaidroja: "Kungs, tavš Dievs, tevi pārmāca tā, kā tēvs pārmāca savu dēlu." "Tev ir jāpiemin viss tas ceļš, pa kuru tas Kungs, tavš Dievs, tevi ir vadījis tuksnesī visus šos četrdesmit gadus, lai tevi pazemotu un lai tevi pārbaudītu, lai Viņš zinātu, kas ir tavā sirdsprātā, vai tu Viņa baušļus turēsi, vai ne. Un Viņš

jūdiem domāts? Bet ar nāves sodu saistītais arguments taču uz trešo, piekto un gandrīz uz ikkatru no desmit baušļiem attiecināms tikpat labi kā uz ceturto bausli. Lai gan Kungs tagad Viņa likumu pārkāpējus nesoda laicīgi, tomēr Viņa Vārds liecina, ka grēka nopelns ir nāve, un pēdējās tiesas dienā atklāsies, ka nāve ir visu Viņa svēto priekšrakstu pārkāpēju daļa.

Visu četrdesmit gadu laikā tuksnesī ar brīnišķīgo mannas sagādi ļaudīm ik nedēļas tika atgādināts Sabata svinēšanas svētais pienākums. Tomēr arī tas viņus neveda pie paklausības. Kaut arī tie neuzdrošinājās Sabatu pārkāpt tik pārdroši un atklāti, kā nāves soda saņemšanas gadījumā, [410] tomēr ceturta baušļa ievērošanā pastāvēja liela vajība. Dievs savam pravietim vēlāk lika paziņot: "Tie ļoti sagānīja manas svētās dienas." (Ec. 20:13-24, pēc Glika tulk.) Tas bija viens no iemesliem, kāpēc pirmā paaudze tika izslēgta no Apsolītās zemes. Tomēr arī viņu bērni šo mācību nepieņēma. Četrdesmit gadu ceļojuma laikā viņi pret Sabatu izturējās tik nolaidīgi, ka Kungs, lai gan neliedza tiem ieiet Kānaānā, tomēr bija spiests paziņot, ka pēc apmešanās Apsolītajā zemē viņi tiks izkaisīti starp pagāniem.

No Kadešas Israēla bērni atgriezās tuksnesī, bet viņu klejotumu gaitām beidzoties, visa draudze vēlreiz nonāca "Cina tuksnesī, un ļaudis apmetās Kadešā." (4. Moz. 20:1)

Šeit nomira un tika apglabāta Mirjama. No līksmās ainās Sarkanās jūras krastos, kad Israēls ar dziesmām un dejām svinēja Jehovas lielo uzvaru, līdz kapam tuksnesī, kur beidzās visa mūža gājums, — tāds bija miljonu liktenis, kuri ar lielām cerībām kādreiz izgāja no Ēģiptes. Svētību biķeri no viņu lūpām bija atrāvis grēks. Vai nākamā paaudze ņems vērā šo mācību?

"Tomēr viņi grēkoja joprojām un neticēja Viņa brīnuma darbiem. (..) Kad Viņš tos žņaudza, tad tie vaicāja pēc Viņa, atgriezās un meklēja Dievu. Un atcerējās, ka Dievs ir viņu klints, ka Dievs Visaugstākais ir viņu atsvabinātājs." (Ps. 78:32-35) Tomēr tie neatgriezās no visas sirds. Kaut arī ienaidnieka dzīti, tie meklēja palīdzību pie Kunga, kurš vienīgais spēja tos atbrīvot, tomēr "viņu sirds nebija cieši saistīta pie Viņa, un tie neturējās uzticīgi pie Viņa derības. Taču Viņš bija žēlsirdīgs, piedeva noziegumu un viņus neizdeldēja, bet daudzkārt novērsa savas dusmas un nelika pamosties visai savai bardzībai (..), jo Viņš ņēma vērā to, ka tie ir miesa, vēja pūsma, kas aizskrien un vairs neatgriežas." (Ps. 78:37-39)

SISTĀ KLINTS

[411]

Lai Israēlu tuksnesī atspirdzinātu, pirmo reizi dzīvinoša ūdens straume izplūda no Horebā sistās klints. Un tā visa ceļojuma laikā, kad vien radās vajadzība, tie tika apgādāti ar veldzi, pateicoties Dieva žēlastības brīnumam. Tomēr ūdens visu laiku neturpināja plūst no Horeba. Kur vien bija nepieciešams, tur tas iztecēja no klinšu plaisām blakus viņu nometnei.

Tas bija Kristus, kas sava vārda spēkā lika nākt atsvaidzinošai straumei Israēla labā. "Tie visi ir dzēruši no garīgās Klints, kas gāja līdz, un šī Klints bija Kristus." (1. Kor. 10:4) Viņš bija visu laicīgo un garīgo svētību Avots. Kristus, patiesā Klints, bija ar tiem visos viņu ceļojumos. "Tie nebija izslāpuši, kad Viņš tos vadīja pa tuksnesi. Ūdenim Viņš lika plūst no klintīm, Viņš pāršķēla klinti, un iztecēja ūdens." "(..) un plūda pa tuksnesi straumēm." (Jes. 48:21; Ps. 105:41)

Sistā Klints norādīja uz Kristu, un ar šo simbolu mums tiek mācītas visdārgākās garīgās patiesības. Kā dzīvību uzturošais ūdens plūda no sistās klints, tā no "Dieva sassistā", "mūsu pārkāpumu dēļ ievainotā" un "mūsu grēku dēļ sagrauztā" Kristus pazudušās cilvēces labā šodien plūst pestīšanas straume. (Jes. 53:4,5) Kā klints tika sista tikai vienreiz, tā arī Kristus ir "vienreiz upurēts daudzu cilvēku grēkus atņemt (..) ." (Ebr. 9:28) Mūsu Pestītājs nav upurējams otru reizi; tiem, kas meklē Viņa žēlastības svētības, tikai jālūdz Jēzus Vārdā un jāatklāj savas sirds vēlmes grēkus nožēlojošā lūgšanā. Šāda lūgšana Debesu pulku Pavēlniekam norādīs uz Jēzus rētām, un tūlīt no jauna plūdis dzīvību dodošās asinis, ko Israēlam ainoja dzīvā ūdens straume.

[412] Pēc nostiprināšanās Kānaānā ūdens plūšanu no klints tuksnesī israēlieši atcerējās un atzīmēja ar līksmām svinībām. Kristus zemes dzīves laikā šīs svinības bija izvērtušās par visiespaidīgāko ceremoniju. Tās iekļāvās Lieveņu svētkos, kad ļaudis no visām zemes malām sanāca kopā Jeruzalemē. Katrā no septiņām svētku dienām, mūzikas un levītu kora pavadīti, priesteri ar zelta trauku devās ārā smelt ūdeni no Siloas avota. Viņiem sekoja Dieva pielūdzēju pulki, tik lielā skaitā, cik vien bija iespējams izvietoties gar straumi, lai no tās padzertos. Līksmās melodijās izskanēja vārdi: "Ar prieku jūs smelsiet ūdeni no pestīšanas avotiem." (Jes. 12:3) Tā iegūto dārgo veldzi priesteri nesa uz templi, bet visapkārt bija dzirdama mūzika un svinīga dziesma: "Mūsu kājas stāvēs

tavos vārtos, ak Jeruzāleme." Tad gaviļējošo ļaužu pulku, visdažādāko mūzikas instrumentu un dzidri skanošu bazūņu pavadībā ūdeni izlēja uz dedzināmo upuru altāra.

Pestītājs šo simbolisko kalpošanu izmantoja, lai ļaužu domas pievērstu Viņa sagādātajām svētībām. Pēdējā lielajā svētku dienā tempļa pagalmos atskanēja Viņa balss: "Ja kam slāpst, tas lai nāk pie Manis un dzer! Kas man tic, kā Rakstos sacīts: No tā miesas plūdīs dzīva ūdens straumes." "To," kā apliecina Jānis, "Viņš sacīja par Garu, ko vēlāk dabūja tie, kas viņam ticēja (..)" (Jāņa 7:37-39) Sausā un izkaltušā zemē plūstošais atsvaidzinošais ūdens, kas tuksnesī lika uzplaukt ziediem un izlauzās uz āru, lai saglabātu dzīvību bojā ejošajiem ļaudīm, norāda uz dievišķo žēlastību, ko var dot vienīgi Kristus, kas kā dzīvais ūdens šķīsta, atspirdzina un stiprina dvēseli. Ja kāda cilvēka sirdī Kristus ir ņēmis pastāvīgu mājvietu, tad viņā atrodas neizsīkstošs žēlastības un spēka avots. Jēzus dara priecīgu dzīvi un apgaismo ejamo taku visiem tiem, kas Viņu patiesi meklē. Viņa mīlestība, uzņemta sirdī, atklāsies labos darbos uz mūžīgu dzīvību. Tā svētīs ne tikai dvēseli, kurā ir uzplaukusi, bet dzīvību dodošā straumē izliesies vārdos un taisnības darbos, atspirdzinot ap sevi visus slāpstošos.

Sarunā ar samariešu sievu pie Jēkaba akas Pestītājs izlietoja šo pašu ainojumu: "Bet kas dzers no tā ūdens, ko Es tam došu, tam ne mūžam vairs neslāps, bet ūdens, ko Es tam došu, kļūs viņā par ūdens avotu, kas verd mūžīgai dzīvei." (Jāņa 4:14) Kristus sevī apvieno divus simbolus. Viņš ir Klints un Viņš ir Dzīvības ūdens.

Līdzīgi skaisti un izteismīgi salīdzinājumi ir atrodami visā Bībelē. Daudzus gadsimtus pirms Kristus atnākšanas Mozus jau norādīja uz Viņu kā uz Israēla pestīšanas Klinti. (5. Moz. 32:15) Dziesminieks, dziedot par Viņu, lietoja izteicienus "mans Pestītājs", "mana stipruma Klints", "par mani augstākā Klints", "mana Klints un mana Pils", "manas sirds Klints", "patvēruma Klints". Dāvida dziesmās Kristus žēlastība attēlota arī kā vēss, "palēns ūdens" zaļās ganībās, kur Debesu Gans vada savu ganāmpulku. Un sastopams arī tāds salīdzinājums: "Tu tos dzirdini no Tava prieka upēm, jo pie tevis ir dzīvības avots." (Ps. 19:15; 62:8; 61:2; 71:3; 73:26; 94:22; 23:2; 36:8-10) Gudrais vīrs, savukārt, paskaidro: "(..) īstenās atziņas avots ir kā plata un strauja upe." (Sal. pam. 18:4) Jeremijam Kristus ir "Dzīvā ūdens Avots", Cakarījam — "pieejams Avots (..) pret grēku un nešķīstību". (Jer. 2:13; Cak. 13:1)

Jesaja par Viņu raksta kā par "laikmetu Klinti", par "lielas klints ēnu sausā zemē". (Jes. 26:4; 32:2) Viņš piemin dārgus apsolījumus, iespaidīgā kārtā likdams atcerēties dzīvā ūdens straumi, kas plūda Israēla labā: "Cietēji un nabagi meklē ūdeni un neatrod, viņu mēle ir izslāpusi un iztvīkusi; Es, tas Kungs, tos paklausīšu, Es, Israēla Dievs, tos neatstāšu." (Jes. 41:17). "Es liešu ūdeni uz iztvīkušiem un straumes uz izslāpušiem", "tad tuksnesī plūdīs ūdeņi un straumes klajumos". (Jes. 44:3; 35:6, pēc Glikas tulk.) "Visi izslāpušie, nāciet pie ūdens, un kam nav naudas, nāciet, pērciet un ēdiet!" (Jes. 55:1) Un vēl pašās pēdējās Svētā Vārda lappusēs mēs dzirdam šī aicinājuma atbalsi. Dzīvā ūdens straume, "skaidra kā kristāls", iztek no Dieva troņa un no Jēra, un cauri visiem laikmetiem turpina skanēt žēlastības pilnais piedāvājums: "Kam slāpst, lai nāk; kas grib, lai ņem dzīvības ūdeni bez maksas." (Atkl. 22:1,17)

Tieši pirms tam, kad ebreju pulki sasniedza Kadešu, dzīvā ūdens straumes, kas tik ilgus gadus bija plūdušas blakus viņu nometnei, pārstāja tecēt. Kungs bija nodomājis vēlreiz pārbaudīt savu tautu. Viņš gribēja redzēt, vai tie uzticēsies dievišķai aizgādībai, vai arī atdarinās savu tēvu neticību.

Tagad viņi jau spēja saskatīt Kānaānas pakalnus. Tikai nedaudzu dienu ceļojums tos varēja novest pie Apsolītās zemes robežām. Tie atradās pavisam netālu no Ēdoma teritorijas, kas piederēja [414] Ēzava pēcnācējiem, caur kuru veda nospraustais ceļš uz Kānaānu. Mozus bija saņēmis pavēli: "Griezieties pret ziemeļiem. Un tautai pavēli, sacīdams: Jūs iesit savu brāļu, Ēzava pēcnācēju, robežām cauri, kas dzīvo Seirā; tie no jums bīsies, bet esiet ļoti uzmanīgi (..). Pārtiku pērciet no viņiem par naudu, lai jums būtu ko ēst, arī ūdeni pērciet no viņiem par naudu, ka jums būtu ko padzerties." (5. Moz. 2:3-6)

Šiem norādījumiem vajadzēja pietiekošā mērā izskaidrot, kāpēc izbeigusies viņu ūdens apgāde. Ejot taisni uz Kānaānu, tiem tūlīt jāšķērso ūdeņiem bagāta auglīga zeme. Dievs viņiem bija apsolījis netraucētu pārvietošanos cauri visai Ēdoma teritorijai, kā arī iespēju pirkt barību un ūdeni visu pulku pietiekošai apgādei. Brīnumainās ūdens plūsmas pārtraukšanai tāpēc vajadzēja kļūt par iemeslu līksmībai, jo tā bija zīme, ka arī viņu ceļojums pa tuksnesi nu reiz ir galā. Ja neticība tos nebūtu padarījusi aklus, tie noteikti šo lietu aptvertu. Tomēr tas, kam vajadzēja liecināt par Dieva apsolījumu piepildīšanos, tika pārvērsts par iemeslu šaubām un kurnēšanai. Ļaudīm šķita, ka jāatsakās no visām cerībām, ka Dievs viņus ievēdīs Kānaānā, un tie kļiedza pēc tuksneša svētībām.

Pirms Kungs atļāva ieiet Kānaānā, tiem vajadzēja pierādīt, ka viņi tic Dieva apsolījumiem. Ūdens izsīka pirms Ēdoma robežām. Seit tiem bija izdevība uz īsu laiku staigāt ticībā un ne skatīšanās. Tomēr jau pirmais pārbaudījums tautā izsauca tādu pašu nemiera un nepateicības garu, kādu bija parādījuši viņu tēvi. Tiklīdz nometnē atskanēja saucieni pēc ūdens, tā tie aizmirsā gādīgo roku, kas tik ilgu gadu bija rūpējies par viņu vajadzībām, un, kur viņiem vajadzēja meklēt palīdzību pie Dieva, tie ar savu izmisīgo kliegšanu pret Viņu kurnēja: "Ak, kaut mēs būtu gājuši bojā, kad mūsu brāļi nomira Kunga priekšā." (4. Moz. 20:1-13) Tas nozīmēja, ka viņi gribēja būt to skaitā, kuri tika iznīcināti Koraha sacelšanās gadījumā.

Kliegšana bija vērsta pret Mozu un Āronu: "Kāpēc jūs esat veduši tā Kunga draudzi šinī tuksnešī, ka mums un mūsu lopiem te jānobeidzas? Un kāpēc jūs mūs esat izveduši no Ēģiptes un noveduši šinī posta vietā? Te nav sējas lauku, nav vīgu koku, nedz vīna koku vai granātābolu koku vieta, te pat nav ūdens, ko dzert!" [417]

Vadoņi devās pie saiešanas telts durvīm un krita uz sava vaiga. Atkal parādījās "Kunga Godība" un Mozus saņēma pavēli: "Nem zizli un sasauc draudzi, tu un tavs brālis Ārons, un runājiet uz klinti, kas viņu acu priekšā, un tā izdos ūdeni (..)." (4. Moz. 20:8)

Abi brāļi nāca ļaužu priekšā, un Mozum rokā bija Dieva zizlis. Tagad viņi jau bija veci vīri. Tie ilgi bija pacietuši Israēla dumpīgo noskaņojumu un stūrgalvību, bet nu beidzot pat Mozum zuda pacietība. "Klausieties jel, jūs pārgalvji! Vai mēs jums nedabūsim ūdeni no šīs klints?" (Pēc Glikas tulk.) Un runāšanas vietā, kā Dievs viņam bija pavēlējis, tas klinti divas reizes sita ar zizli.

Ūdens iztecēja papildam, lai apmierinātu visu ļaužu pulku. Tomēr tika pieļauta liela kļūda. Mozus bija runājis uztraukumā, viņa vārdi vairāk pauda cilvēciskas dusmas, nevis svētu sašutumu par negodbijību pret Dievu. "Klausieties jel, jūs pārgalvji!" viņš bija teicis. Šī apsūdzība bija pareiza, bet pat patiesību nedrīkst izteikt dusmīgi vai nepacietīgi. Kad Kungs kādreiz Mozum bija pavēlējis pārņemt Israēlam tautas dumpīgo sacelšanos, tad viņam tādi vārdi šķita sāpīgi un grūti panesami, tomēr Dievs tam palīdzēja sniegt šo vēsti. Bet kad tagad Mozus pats no sevis tos apsūdzēja, viņš apbēdināja Dieva Garu un ļaudīm nodarīja tikai ļaunu. Atklājās viņa pacietības un pašsavaldīšanās trūkums, kas tiem deva iemeslu apšaubīt, vai viņu pagātnē ir vadījis Dievs, kā arī attaisnot pašiem savus grēkus. Līdzīgi tiem, Mozus bija apbēdinājis Dievu. Ļaudis sāka runāt, ka Mozus izturēšanās jau no sākuma ir bijusi peļama un zem katras kritikas, un tagad tiem bija izdevīgs iemesls, lai atmestu visus rājienu, kurus Kungs tiem bija sūtījis, izmantojot savu kalpu.

Mozus parādīja neuzticību Dievam. "Vai mēs jums nedabūsim ūdeni?" viņš jautāja, it kā Dievs negribētu darīt to, ko pats bija apsolījis. Tādēļ Kungs abiem brāļiem paskaidroja: "Jūs neesat Man ticējuši un neesat Mani svētījuši Israēla bērnu acu priekšā." Kad aptrūka ūdens, arī viņu pašu ticība Dieva apsolījumu izpildei bija sākusi svārstīties. To panāca ļaužu kurnēšana un dumpošāns. Neticības dēļ pirmā paaudze bija notiesāta bojāejai tuksnešī, un tomēr tas pats gars atklājās arī viņu bērnos. [418] Vai arī tiem nebūs lemts piedzīvot apsolījuma piepildīšanos? Noguruši un drosmi zaudējuši, Mozus un Ārons neko nedarīja, lai mainītu tautas satraukto noskaņojumu. Ja viņiem pašiem būtu nesatricināma ticība Dievam, tad tie stāvokli varētu attēlot tādā gaismā, ka ļaudis šo pārbaudi spētu izturēt. Ar ātru, noteiktu, autoritatīvu ietekmi, kādā tie kā tautas vadoņi bija ietērpti, viņi kurnētājus varēja apturēt. Tiem pienācās darīt visu, kas bija viņu spēkos, lai labotu lietas stāvokli, un tikai tad lūgt palīgā Dievu. Cik daudz ļaunuma būtu novērsts, ja kurnēšana Kadešā būtu apspiesta ātrāk!

Ar savu pārsteidzīgo rīcību Mozus atņēma spēku mācībai, kuru Dievs bija vēlējies sniegt. Klints kā Kristus simbols, vienreiz jau bija sistā, līdzīgi kā Kristum tikai vienreiz jātiek upurētam. Otrajā reizē uz klinti vajadzēja runāt, kā mums tagad vajag tikai lūgt svētības Jēzus Vārdā. Ar to, ka Mozus klinti sita otru reizi, šī skaistā ainojuma nozīme tika iznīcināta.

Pat vēl vairāk, - Mozus un Ārons pierakstīja sev varu, kāda pienācās vienīgi Kungam. Dievišķās iekļaušanas nepieciešamība šo gadījumu padarīja ļoti svinīgu, un Israēla vadoņiem vajadzēja to izmantot, lai iedvestu ļaudīm godbijību pret Dievu un stiprinātu ticību Viņa varai un labvēlībai. Dusmīgi izsaucoties: "Vai mēs jums nedabūsim ūdeni no šīs klints?" — tie nostājās Kunga vietā, it kā tāds spēks būtu atkarīgs no viņiem — cilvēkiem, ar visām cilvēciskajām vajībām un kaitēm. Pastāvīgas ļaužu kurnēšanas un dumpošāns nogurdināts, Mozus bija izlaidis no acīm Visvareno Palīgu, un bez Dieva spēka viņš savas dzīves stāstu aptraipīja ar cilvēciskas vajības izpausmi. Vīrs, kas varēja palikt šķīsts, stiprs un nesavtīgs līdz dotā uzdevuma izpildes beigām, tomēr tika pārvarēts. Dievs tika apkaunots Israēla draudzes priekšā tad, kad Viņu vajadzēja sevišķi pagodināt un izcelt.

Šajā gadījumā Kungs netiesāja tos, kuru bezdievīgā izturēšanās bija izaicinājusi Mozus un Ārona

pārkāpumu. Visa nepatika vērsās pret vadoņiem. Tie, kas darbojās kā Dieva pārstāvji, nebija Viņu pagodinājuši. Mozus un Ārons jutās apbēdināti un aizmirsa patiesību, ka ļaudis kurnēja pret Dievu un nevis pret viņiem. Lūkodamies paši uz sevi un meklēdami sev līdzjūtību, tie neapzinīgi krita grēkā un neparādīja tautai tās lielo vainu Dieva priekšā.

Rūgts un dziļi pazemojošs bija tūlīt [419] paziņotais spriedums: "Kungs runāja uz Mozu: "Tādēļ, ka jūs neesat Man ticējuši un neesat Mani svētījuši Israēla bērnu acu priekšā, tādēļ jūs arī neievedīsīt šo draudzi zemē, ko Es tiem esmu devis!" Viņiem, tāpat kā visam dumpīgajam Israēlam, vajadzēja mirt pirms Jordānas pāriešanas. Ja Mozus un Ārons vēl būtu jutušies aizvainoti vai arī, dzirdot dievišķo brīdinājumu un rājienu, būtu nodevušies sacelšanās un neapmierinātības garam, tad viņu grēks izvērstos daudz lielāks. Tomēr viņi nebija vainojami ietiepīgā un apzinātā grēkā; tos pārvarēja pēkšņs kārdinājums, ko viņi tūlīt un no visas sirds nožēloja. Kungs pieņēma viņu nožēlu, kaut arī nevarēja tos atstāt nesodītus tā ļaunuma dēļ, ko viņu grēks varēja nodarīt tautai.

Mozus šo spriedumu neslēpa, bet sacīja ļaudīm, ka nevarēs tos ievest Apsolītajā zemē, jo nav pagodinājis Dievu. Viņš tiem lika ņemt vērā smago sodu, kas to piemeklēja, un pārdomāt, kā Dievs skatās uz viņu kurnēšanu, uzliekot vienam vienīgam cilvēkam sodu, kuru tie ar saviem grēkiem ir izsaukuši pār sevi. Viņš tiem stāstīja, ka ir lūdzis, lai šo spriedumu atceltu, bet Dievs viņa lūgumu noraidījis. "Bet tas Kungs bija jūsu dēļ uz mani sadusmojies, un Viņš mani neuzklausa." (5. Moz. 3:26)

Katrā grūtību vai pārbaudījumu brīdī israēlieši bija gatavi apsūdzēt Mozu, ka viņš tos ir izvedis no Ēģiptes, it kā Dievs te nemaz nebūtu darbojies. Visā ceļojuma laikā, kad tie sūdzējās par grūtībām un kurnēja pret saviem vadoņiem, Mozus tiem bija teicis: "Jūs kurnat pret Dievu. Ne es, bet Viņš jūs ir atbrīvojis." Bet, runājot pie klints, viņa pārsteidzīgie vārdi "vai mēs jums nedabūsim ūdeni?" tiešām šķita kā atzišanās, ka tautas sūdzības ir bijušas pamatotas, un līdz ar to stiprināja ļaužu neticību un attaisnoja viņu kurnēšanu. Neļaudams Mozum ieiet Apsolītajā zemē, Kungs šos uzskatus no viņu apziņas gribēja izdzēst uz visiem laikiem. Tas tagad bija nepārprotams pierādījums, ka viņu vadoņi nav bijis Mozus, bet gan varenais Eņģelis, par kuru Kungs bija teicis: "Redzi, Es sūtīšu eņģeli tavā priekšā, kas tevi ceļā pasargās, lai novestu tevi uz vietu, kādu Es tev esmu sataisījis. Sargies viņa priekšā, klausī tā balsij un nesacelies pret viņu, jo viņš tādus pārkāpumus nepiedos, jo mans vārds mājo viņā." (2. Moz. 23:20,21)

"Kungs bija jūsu dēļ uz mani sadusmojies," teica Mozus. [420] Visa Israēla acis bija pievērstas Mozum, un viņa grēks meta ēnu uz Dievu, kas to bija izredzējis par savas tautas vadoni. Pārkāpums bija zināms visai draudzei, un, ja Kungs to būtu tā vienkārši palaidis garām, tad rastos iespaids, ka pie tiem, kas ieņem atbildīgas vietas, neticība un nepacietība ārkārtējos izaicinājuma brīžos var palikt nesodīta. Bet kad tika paziņots, ka šī viena grēka dēļ Mozus un Ārons nevar ieiet Kānaānā, ļaudis saprata, ka Dievs neuzlūko atsevišķu personu un noteikti sodīs jebkuru pārkāpēju.

Israēla vēsture uzrakstīta par mācību un brīdinājumu nākamām paaudzēm. Visu turpmāko laikmetu cilvēkiem Debesu Dievs jāuzlūko kā bezpartejisks valdnieks, kas nekādā gadījumā neattaisno grēku. Tomēr tikai nedaudzi atzīst grēka pārlietu lielo grēcīgumu. Cilvēki sev glaimo, ka Kungs ir par labu, lai sodītu pārkāpējus, bet Bībelē aprakstītās vēstures gaismā redzams, ka Dieva laipnība un Viņa mīlestība liek Viņam rīkoties ar grēku kā ar ļaunumu, kas liktenīgā kārtā kaitē Visuma mieram un laimei.

Pat Mozus godīgums un uzticība nespēja novērst viņa pieļautās kļūdas sekas. Ļaudīm Kungs bija piedēvis lielākus pārkāpumus, bet ar vadoņa grēku Viņš nevarēja rīkoties tā, kā ar tiem, kuri tiek vadīti. Viņš Mozu bija pagodinājis vairāk nekā jebkuru cilvēku virs zemes. Kungs tam bija atklājis savu godību un izmantojis kā starpnieku, dodot Israēlam likumus. Tas, ka Mozus bija saņēmis tik lielu gaismu un zināšanas, viņa grēku darīja jo smagāku. Uzticība pagātnē neizpirks nevienu ļaunu darbu. Jo lielāka ir cilvēkam dotā gaisma un priekšrocības, jo lielāka viņa atbildība, — jo smagāks viņa pārkāpums un bargāks tam sekojošais sods.

Pēc cilvēciskiem uzskatiem, Mozus nebija izdarījis nekādu lielu noziegumu; viņa grēks bija parasts atgadījums. Dziesminieks saka: "Viņš izteica neapdomīgus vārdus ar savām lūpām." (Ps. 106:33) Pēc cilvēku sprieduma, tā varēja būt nieka lieta, bet, ja Dievs tik stingri ir rīkojies ar sava visuzticamākā un visvairāk godātā kalpa grēku, tad Viņš to neatvainos arī pie citiem. Kungam nepatīk pašpaaugstināšanās gars, tieksme nopelt brāļus. Kas piekopj šādu ļaunumu, tie apšaubā Dieva darbu un bezdievīgajiem ļauj aizbildināt savu neticību. Jo svarīgāku stāvokli kāds ieņem, jo lielāks viņa iespaids, — jo vairāk tam nepieciešama pacietība un pazemība.

Ja Dieva bērni un sevišķi tie, kas atrodas atbildīgās vietās, [421] var tikt pavedināti piesavināties sev

Dievam piederošo godu, sātans līksmojas. Tad viņš ir uzvarējis. Tieši tā viņš pats krita, un tā gūst vislabākās sekmes, cenšoties iznīcināt citus. Lai mūs pasargātu no viņa viltīgajiem izgudrojumiem, Dievs savā Vārdā ir devis ļoti daudz pamācību, kas norāda uz paaugstināšanās briesmām. Mūsu dabā nav nevienas tieksmes, nekādu gara spēju vai sirds nodomu, ko no acumirkļa uz acumirkli nevajadzētu pakļaut Dieva Gara vadībai. Nav nevienas svētības, ko Dievs dāvātu cilvēkam, ne arī kāda pārbaudījuma, kam Viņš ļautu nākt pār mums, ko sātans negribētu un nevarētu izmantot, lai kārdinātu, apgrūtinātu un iznīcinātu dvēseli, ja tikai mēs tam dodam kaut vismazāko iespēju. Tāpēc, lai cik liela ir cilvēkam piešķirtā garīgā gaisma, lai cik lielā mērā viņš bauda dievišķo svētību un labvēlību, tam tomēr pastāvīgi vajadzētu pazemīgi staigāt Kunga priekšā un ticībā lūgt, lai Dievs vada katru viņa domu un uzrauga katru dziņu.

Visi, kas sevi sauc par dievbijīgiem, ir saistīti ar vissvētāko pienākumu - sargāt savu garu un valdīt pār sevi pat visnežēlīgākā izaicinājuma brīžos. Mozum uzliktās nastas bija ļoti lielas; tikai nedaudzi jebkad būs tik smagi pārbaudīti kā viņš; tomēr tas nevarēja atvainot viņa grēku. Kungs bija bagātīgi gādājis par savu tautu, un, ja tie paļautos uz Viņa spēku, tad nekad nekļūtu par rotaļlietu apstākļiem. Grēku nevar aizbildināt pat ar visasākajām kārdināšanām. Lai cik liels būtu spiediens, kas jāiztur dvēselei, tomēr pārkāpums ir mūsu pašu darbs. Ne zemei, ne ellei nav varas piespiest kādu cilvēku darīt ļaunu. Sātans uzbrūk mūsu vājajām vietām, bet mums nav vajadzības viņam padoties un tikt pārvarētiem. Lai cik stiprs un negaidīts arī nebūtu uzbrukums, Dievs vienmēr ir gādājis par palīdzību, un Viņa spēkā mēs varam uzvarēt.

CEĻOŠANA APKĀRT ĒDOMAM

[422]

Israēla nometne Kadešā atradās pavisam netālu no Ēdoma robežām, un kā Mozus, tā arī visa tauta ļoti vēlējās turpināt ceļu uz Apsolīto zemi, šķērsojot šo teritoriju; tādēļ viņi, kā Dievs to bija norādījis, izsūtīja vēstnešus, lai ēdomiešu ķēniņam pateiktu: "Tā saka tavs brālis Israēls: Tu zini visas tās bēdas, kādās mēs atrodamies, ka mūsu ciltstēvi bija izgājuši uz Ēģipti, ka mēs ilgu laiku esam dzīvojuši Ēģiptē un ka ēģiptieši mums un mūsu senčiem ir ļaunu darījuši. Tad mēs brēcām uz to Kungu, un Viņš paklausīja mūsu balsi un sūtīja eņģeli, un tas mūs izveda no Ēģiptes, un redzi, tā mēs tagad atrodamies Kadešā, pilsētā tavā pierobežā. Ļauj mums iziet tavai zemei cauri! Mēs neiesim pa tīrumiem, nedz arī pa viņa kalniem, mēs nedzersim ūdeni no akām, kas ir izraktas; mēs iesim tikai pa lielceļu, kas ir ķēniņa ceļš, un mēs nenogriezīsimies ne pa labi, ne pa kreisi, tiekams būsīm izgājuši cauri tavam robežgabalam." (4. Moz. 20:14-20)

Laipnais lūgums tika atbildēts ar draudošu noliegumu: "Mēs neļausim iet caur mūsu robežām, citādi es tev iziešu pretim ar zobenu."

Pārsteigti par šo noraidošo atbildi, Israēla vadītāji ķēniņam nosūtīja vēl otru lūgumu ar apsolījumu: "Mēs iesim pa ceļa uzbērumu, un ja mēs vai mūsu ļopi dzersim no tava ūdens, tad mēs par to dosim pietiekamu samaksu; mēs cita nekā negribam, kā kājām iziet caur tavu zemi."

"Tev nebūs doties manai zemei cauri!" skanēja atbilde, un bruņoti ēdomiešu pulki jau nostājās grūti pārejamojās vietās, tā kā miermīlīga virzišanās uz priekšu nebija iespējama, un varu lietot ebrejiem bija aizliegts. Tiem tagad nācās mērot garāko ceļu apkārt Ēdoma zemei.

Ja tauta, kad tā tika pārbaudīta, būtu uzticējusies Dievam, tad Kunga karapulku Virsnieks būtu to vadījis cauri Ēdomam un zemes iedzīvotāji būtu no tiem baidījušies, tā ka [423] naida vietā izrādītu labvēlību. Bet israēlieši kavējās rīkoties pēc Dieva norādījuma, un, kamēr tie vaimanāja un kurnēja, zelta izdevība jau bija zudusi. Kad tie beidzot bija gatavi lūgt ķēniņu, tad šis lūgums tika noraidīts. Visu laiku, kamēr tie bija atstājuši Ēģipti, sātans nemitīgi pūlējās likt viņiem ceļā šķēršļus un kārdināšanas, lai tie neiemantotu Kānaānu. Un savā neticībā tie viņam atkārtoti bija atvēruši durvis, radot izdevības darboties pretī Dieva nodomam.

Ir svarīgi ticēt Dieva vārdam un rīkoties pēc tā ātri, kamēr Viņa eņģeli gaida, lai mums palīdzētu. Ļaunie eņģeli vienmēr ir gatavi kavēt katru mūsu nākamo soli. Un, kad Kungs tālredzīgi pavēl saviem bērniem doties uz priekšu, kad Viņš to labā gatavs darīt lielas lietas, sātans viņus kārdina izturēties nenoteikti un ar vilcināšanos izsaukt pār sevi Dieva nepatiku; Jaunais cenšas iekvēlināt strīda garu vai arī pamodināt aizdomas un neticību, tādā veidā nolaupot svētības, kuras Dievs tiem vēlējis dot. Kunga kalpiem jābūt apņēmīgiem un noteiktiem ļaudīm, vienmēr gataviem doties uz priekšu, tiklīdz Dieva aizgādība ir atvērusi ceļu. Katra vilcināšanās no viņu puses atvēl sātānam laiku darboties viņu sakāves labā.

Sākumā Mozum dotajā norādījumā attiecībā uz viņu ceļojumu caur Ēdomu, pēc paskaidrojuma, ka ēdomieši baidīsies no Israēla, Kungs savai tautai bija aizliedzis pret tiem izmantot šīs priekšrocības. Dieva spēkam darbojoties Israēla labā un ēdomiešiem izjūtot bailes no Israēla, tie varēja kļūt par vieglu laupījumu, tāpēc ebrejiem nebija ļauts tos aplaupīt. Viņiem tika dota pavēle: "Jūs iesit savu brāļu, Ēzava pēcnācēju, robežām cauri, kas dzīvo Seirā; tie no jums bīsies, bet esiet ļoti uzmanīgi, ka jūs ar tiem nesākat karot, jo Es jums no viņu zemes nedošu ne pēdas platumu, kur varētu nostāties, jo Es esmu piešķīris Seira kalnus Ēzava bērnu īpašumā." (5. Moz. 2:4,5) Ēdomieši bija Abrahāma un Izāka pēcnācēji, un šo savu kalpu dēļ Dievs Ēzava bērniem parādīja žēlastību. Viņš tiem par mantojumu bija devis Seira kalnus, un tos nedrīkstēja iznīcināt, ja vien viņu grēki tos nenostādīs aiz dievišķās žēlastības sniedzamības robežām. Ebrejiem vajadzēja atņemt zemi un iznīcināt kānaāniešus, kuru ļaunuma mērs bija pilns, bet ēdomiešiem vēl bija pārbaudes laiks un tāpēc ar tiem pienācās rīkoties žēlsirdīgi. Dievam patīk žēlastība un, pirms apbēdina ar sodu, Viņš parāda līdzcietību. Viņš israēliešiem mācīja saudzēt ēdomiešus, pirms prasīja no [424] tiem kānaāniešu iznīcināšanu.

Ēdoma un Israēla senči bija brāļi, un starp tiem vajadzēja pastāvēt brālīgai laipnībai un pieklājībai. Israēlam, pat visos nākamos laikos, bija aizliegts atriebties par pārestību sakarā ar noraidījumu ceļot caur šo zemi. Viņi nedrīkstēja cerēt, ka iemantos kādu daļu no Ēdomam piederošās teritorijas. Kaut arī israēlieši bija Dieva izredzētā un Viņa mīlētā tauta, tiem tomēr nācās ievērot Kunga uzliktos ierobežojumus. Dievs tiem bija apsolījis bagātīgu mantojumu, bet tie nedrīkstēja domāt, ka viņiem vieniem pašiem ir tiesības dzīvot uz Zemes un ka tie drīkstētu citus izstumt. Tiem bija noteikts, lai visā savā saskarē ar ēdomiešiem tie viņiem nedarītu nekādu netaisnību. Tie varēja ar viņiem tirgoties un iegādāties vajadzīgās lietas, tūlīt par visu samaksājot. Lai Israēls vairāk uzticētos Dievam un klausītu Viņa vārdam, tiem tika atgādināts: "Kungs, tavš Dievs, tevi svētījis (.), ka tev nekas nav trūcis." Tiem nevajadzēja izjust atkarību no ēdomiešiem, jo viņiem blakus bija Dievs ar saviem bagātīgiem palīdzības avotiem. Tie ne ar varu, ne ar viltu nedrīkstēja tiekties iegūt kaut ko, kas piederēja ēdomiešiem, bet visā savā satiksmē ar viņiem un par priekšzīmi citiem, vajadzēja ievērot dievišķo likumu: "Mīli savu tuvāku kā sevi pašu."

Ja tie būtu šķērsojuši Ēdoma teritoriju, kā Dievs to bija nodomājis, tad šis gājums būtu kļuvis par svētību ne tikai viņiem pašiem, bet arī šīs zemes iedzīvotājiem, jo tas tiem dotu iespēju iepazīties ar Dieva tautu un viņu dievkalpošanu un redzēt, ka Jēkaba Dievs piešķir veiksmi tiem, kas Viņu mīl un bīstas. Bet Israēla neticība tam visam pārvilka svītru. Atbildot uz ļaužu kliegšanu, Kungs tiem gan deva ūdeni, bet atļāva, lai viņu neticībai sekotu sods. Tiem atkal vajadzēja doties cauri tuksnesim un dzesēt slāpes pie brīnumainā kārtā plūstošā Avota, kas nebūtu nepieciešams, ja tie būtu pajāvušies uz Dievu.

Tādēļ Israēla pulki atkal pagriezās uz dienvidiem, kur ceļš tiem gāja cauri neauglīgiem tuksnešiem, kas pēc ieskatīšanās zaļajās zemes strēlēs starp Ēdoma kalniem un lejām šķita pavisam izkaltuši. Virs kalnu grēdas, kas raudzījās uz šo tuksnesi, pacēlās Hora virsotne, kurai vajadzēja kļūt par Ārona nāves un kapa vietu. Kad israēlieši nonāca pie šī kalna, Mozus saņēma dievišķu pavēli:

"Nem Āronu un viņa dēlu Ēleāzaru un ved tos Hora kalnā. Tur novelc Āronam viņa drēbes un uzvelc tās viņa dēlam Ēleāzaram, jo Ārons tur tiks piepulcināts un [425] nomirs." (4. Moz. 20:22-29)

Abi vecie vīri kopā ar jaunāko devās grūtajā ceļā uz kalna virsotni. Mozus un Ārona galvas simts divdesmit gadu laikā bija kļuvušas baltas kā sniegs. Viņu garo un notikumiem bagāto dzīvi raksturoja vissmagākie pārbaudījumi un augstākie pagodinājumi, kādus jebkad saņēmuši cilvēki. Tie bija vīri ar lielām dabiskām dotībām, un visi viņu spēki bija attīstījušies satiksmē ar Mūžīgo, kļūdami cēlāki un cienījamāki. Viņu dzīve bija aizvadīta nesavtīgā darbā Dieva un līdzcilvēku labā; viņu sejas liecināja par lielu garīgo spēku, noteiktību, nodomu cēlumu un jūtu dziļumu.

Daudzus gadus Mozus un Ārons rūpēs un pienākumos bija stāvējuši viens otram blakus. Kopīgi viņi bija griezuši krūtis pretī neskaitāmām briesmām un kopīgi saņēmuši sevišķas Dieva svētības. Bet tagad bija pienācis laiks šķirties. Uz priekšu tie virzījās pavisam lēnām, jo tiem bija dārgs katrs acumirklis, ko vēl varēja pavadīt kopā. Kāpšana bija stāva un nogurdinoša, un, tā kā bieži vajadzēja apstāties, lai atpūstos, tad sarunas risinājās gan par pagātni, gan nākotni. Cik vien tālu sniedzās skats, to priekšā atklājās tuksneša ceļojuma ainas. Lejā, līdzenumā atradās Israēla pulku nometne, kuriem šie izredzētie vīri bija ziedojuši labākos mūža gadus, par kuru labklājību viņi tik ļoti interesējās un kuru dēļ tik daudz bija upurējuši. Kaut kur aiz Ēdoma kalniem atradās ceļš, kas veda uz Apsolīto zemi, uz zemi, kuras labumus Mozus un Āronam nebija ļauts baudīt. Nekādas sacelšanās jūtas neatrada vietu viņu sirdī, nekāda kurnēšana nenāca pār viņu lūpām; tomēr viņu sejās iezīmējās svinīgas skumjas, atceroties to, kas viņus izslēdza no tēvu mantojuma.

Ārona darbs Israēla labā bija pabeigts. Pirms četrdesmit gadiem, astoņdesmit triju gadu vecumā, Dievs viņu bija aicinājis pievienoties Mozum lielā un svarīgā pasākumā. Viņš sadarbojās ar savu brāli, izvedot Israēla bērnus no Ēģiptes. Viņš bija atbalstījis lielā vadoņa rokas, kad ebreju karaspēks cīnījās ar Amaleku. Viņam bija ļauts uzkāpt Sinaja kalnā, tuvoties Dieva klātbūtnei un redzēt dievišķo Godību. Kungs Ārona ģimenei bija piešķīris priestera amatu un viņu [426] pagodinājis ar svēto augstā priesteru svaidījumu. Viņš to bija apstiprinājis svētajā amatā Koraha un viņa pulka briesmīgajā iznīcināšanas laikā, jo tieši ar Ārona starpniecību tika novērsta mocība. Kad sakarā ar Dieva skaidro pavēļu neievērošanu tika nonāvēti viņa divi dēli, viņš nesacēlās un pat nekurnēja. Un tomēr šī vīra cēlās dzīves stāsts bija aptraipīts. Ārons izdarīja smagu grēku, padodoties ļaužu prasībām un veidojot zelta teļu pie Sinaja kalna un tad, kad kopā ar Mirjamu bija kurnot apskauduši Mozu. Un arī Kadešā tie kopā ar Mozu apbēdināja Kungu, nepaklausot pavēlei vienīgi runāt uz klinti, lai tā dotu ūdeni.

Dievs gribēja, lai šie tautas lielie vadoņi būtu Kristus pārstāvji. Ārons uz krūtīm nesa Israēla cilšu vārdus. Viņš tautai ziņoja par Dieva gribu un salīdzināšanas dienā "ne bez asinīm" iegāja vissvētākā vietā kā visa Israēla starpnieks. Pēc šī darba viņš iznāca, lai svētītu draudzi, līdzīgi tam, kā Kristus nāks aplaimot savus gaidošos ļaudis, beidzoties Viņa salīdzināšanas darbam. Tieši svētā amata izcilais raksturs, kuru viņš ieņēma kā mūsu Lielā Augstā Priestera pārstāvis, Ārona grēku Kadešā padarīja tik smagu.

Dzīli skumstot, Mozus novilka Āronam svēto tērpu un to uzgērba Ēleāzaram, kas pēc dievišķās pavēles kļuva viņa darba turpinātājs. Ārona grēks Kadešā liedza tam priekšrocību kā augstajam priesterim ieiet Kānaānā, lai, iesvētot Israēla mantojumu, pienestu pirmo upuri šajā labajā zemē. Mozus vajadzēja ļaudis vadīt tālāk līdz pašām Kānaānas robežām. Viņš drikstēja Apšolīto zemi skatīt no tālienes, bet ieiet tajā arī viņam nebija ļauts. Ja šie Dieva kalpi, stāvot Kadešā pie klints, bez kurnēšanas būtu izturējuši tur uzlikto pārbaudījumu, cik daudz savādāka tad būtu bijusi viņu nākotne! Ļaunu darbu nekad vairs nevar padarīt par nebijušu. Var notikt, ka visa mūža pūles nespēj atsvērt to, kas pazaudēts vienā vienīgā kārdinājuma brīdī vai pat tikai aiz neapdomības.

Abu lielo vadoņu aiziešana no nometnes un arī tas, ka tos pavadīja Ēleāzars, kuram, kā bija zināms, vajadzēja mantot Ārona svēto amatu, ļaudīs modināja drūmas nojautas, un tie norūpējušies gaidīja viņu atgriešanos. Raugoties sev apkārt uz lielo draudzi, ikviens varēja redzēt, ka gandrīz visi pieaugušie, [427] kuri kā tādi atstāja Ēģipti, bija miruši tuksnesī. Visus pārņēma ļaunas priekšnojautas, atceroties Mozum un Āronam izteikto spriedumu. Daži saprata noslēpumainā ceļojuma iemeslus uz Hora kalna virsotni, un viņu rūpes par vadoņiem vēl kāpināja rūgtās atmiņas un sirdsapziņas pārmetumi.

Beidzot viņi saskatīja Mozu un Ēleāzaru, kā tie lēnām kāpa lejā no kalna, bet Ārona nebija. Ēleāzars bija uzvilcis augstā priesteru apģērbu par zīmi, ka viņš ir stājies sava tēva svētajā amatā. Kad visa tauta ar smagu sirdi sapulcējās ap savu vadoni, Mozus tiem pastāstīja, ka Ārons ir miris Hora kalnā viņa rokās un ka viņi to tur ir aprakuši. Draudzi pārņēma žēlabas un vaimanas, jo Āronu visi mīlēja, kaut gan bieži bija viņam sagādājuši sāpes. "Viss Israēla nams Āronu apraudāja trīsdesmit dienas." (4. Moz. 20:29)

Par Israēla augstā priesteru apbēdināšanu Raksti sniedz vienkāršu ziņojumu: "(..) tur Ārons nomira, un viņu tur arī apraka." (5. Moz. 10:6) Cik krasā pretstatā mūsdienai ieradumiem norisinājās šīs bēres, vadoties pēc skaidri izteiktiem Dieva norādījumiem! Modernajos laikos augsti stāvošas personas apglabāšana bieži tiek saistīta ar pārmērībām un ārišķībām, bet, kad mira Ārons, viens no visievērojamākajiem cilvēkiem, kāds jebkad dzīvojis, kā viņa nāves liecinieki un apglabātāji klāt stāvēja tikai divi viņa tuvākie draugi. Un šis vientuļais kops Hora kalnā palika uz visiem laikiem apslēpts Israēla acīm. Dievs netiek pagodināts ar lielām izrādēm un pārspīlēto izšķērdību, kāda bieži tiek pielauta, atdodot mirušo miesas zemes pišļiem.

Visa draudze sēroja pēc Ārona, tomēr tie šo zaudējumu neizjuta tik sāpīgi, kā Mozus. Ārona nāve Mozum nemitīgi atgādināja, ka arī viņa paša gals ir tuvu, un, lai arī cik īss bija viņa uzturēšanās laiks virs zemes, tas vienmēr dzīli izjuta sava pastāvīgā pavadoņa trūkumu — vienīgā, kas tik ilgu gadu ar viņu bija dalījies priekos un bēdās, cerībās un bailēs. Tagad Mozus vienam vajadzēja turpināt darbu, tomēr viņš apzinājās, ka Dievs bija kā draugs, tādēļ tas arvien vairāk paļāvās uz Kungu.

[428] Drīz pēc Israēla aiziešanas no Hora kalna tie cieta sakāvi sadursmē ar Aradu, vienu no kānaāniešu ķēniņiem, bet, nopietni meklējot palīdzību no Dieva, viņiem tā tika dota, un ienaidnieks tika iznīcināts. Pateicības vietā, ko tiem vajadzēja sajūst pret Dievu par šo uzvaru, tie kļuva lielīgi un pašpārliecināti. Drīz viņi atkal krita vecajā kurnēšanas ieradumā. Tagad tie izrādīja neapmierinātību, ka Israēla pulkiem nebija atļauts ieiet Kānaānā tūlīt pēc viņu sacelšanās sakarā ar izlūku ziņojumu, kas norisinājās gandrīz pirms četrdesmit gadiem. Savu ilgo uzturēšanos tuksnesī viņi nosauca par

nevajadzīgu vilcināšanos un domāja, ka viņi toreiz būtu savus ienaidniekus uzvarējuši tikpat viegli kā tagad.

Turpinot ceļu uz dienvidiem, viņiem bija jāiet caur karstu smilšainu ieleju, kur nebija nekādas ēnas un nekādu augu. Ceļš šķita garš un grūts, un tie cieta no slāpēm un noguruma. Atkal viņi neizturēja savas ticības un pacietības pārbaudi. Pastāvīgi kavējoties pie savu piedzīvojumu tumšās puses, tie arvien vairāk attālinājās no Dieva. Viņi aizmirsa patiesību, ka, ja tie nebūtu kurnējuši sakarā ar ūdens izbeigšanos Kadešā, tad būtu aiztaupīts viss šis ceļojums apkārt Ēdomam. Kungs tiem bija nodomājis dot kaut ko labāku. Viņu sirdīm vajadzēja pildīties ar pateicību, ka par savu pārkāpumu ir saņēmuši samērā vieglu sodu, bet tie iedomājās, ka, ja Dievs un Mozus nebūtu iejaukušies, tad viņi Apsolīto zemi jau būtu iemantojuši. Izsaukdami grūtības paši pār sevi un padarīdami savu likteni smagāku, nekā Dievs to bija nodomājis, tie tomēr visās savās likstās vainoja Viņu. Tā kā tie auklēja rūgtas domas par Dieva izturēšanos pret tautu, tad beidzot kļuva neapmierināti ar visu Viņa rīcību. Pat Ēģipte tiem sāka likties gaišāka un vēlamāka, nekā brīvība un zeme, uz kurieni Dievs tos veda. Nododamies neapmierinātības garam, israēlieši sevi noskaņoja tā, ka arī svētības sāka uzskatīt par kļūdu.

“Un tauta kurnēja pret Dievu un pret Mozu: “Kāpēc jūs mūs esat ārā izveduši no Ēģiptes, lai mēs mirtu tuksnesī? Mums nav ne maizes un nav pat ūdens, un mūsu dvēselēm rieb šī bada maize!”” (4. Moz. 21:5)

Mozus uzticīgi atklāja tautai tās lielo grēku. Vienīgi Dieva spēks bija viņus pasargājis “ briesmīgajā tuksnesī, kur bija dzelīgas čūskas un skarpīgi un izkaltušas vietas bez ūdens”. (5. Moz. 8:15) Katrā ceļojuma dienā tos uzturēja Dieva žēlastības brīnums. Visā ceļā, kur Kungs viņus veda, tie bija [429] atraduši ūdeni slāpju dzesēšanai, maizi no debesīm izsalkuma remdēšanai un mieru un drošību zem ēnainā mākoņa dienā un pie uguns staba naktī. Kad tie rāpās klinšainajos augstumos vai gāja pa nelīdzeno tuksneša ceļu, tiem kalpoja eņģeļi. Neskatoties uz grūtībām, ko tie cieta, viņu rindās nebija neviena vāja. Garajā ceļojumā viņu kājas nebija uzpampusas, ne drēbes nodilušas. Dievs viņu priekšā bija savaldījis nežēlīgos plēsoņus un indīgos meža un tuksneša rāpuļus. Un ja pēc visiem šiem Viņa mīlestības pierādījumiem ļaudis vēl turpināja sūdzēties, tad Kungs nolēma atņemt savu apsardzību, lai tie mācītos vērtēt Viņa žēlsirdīgo aizgādību un vērstos atkal pie Viņa grēku nožēlā un pazemībā.

Dievišķā spēka aizsardzībā tie neredzēja neskaitāmās briesmas, kas viņus pastāvīgi apņēma. Savā nepateicībā un neticībā tie bija pieminējuši nāvi, tādēļ Kungs tagad arī lika nāvei nākt pār viņiem. Indīgās čūskas, kas viesa nedrošību tuksnesī viņu kodienu briesmīgās iedarbības dēļ, kam sekoja nežēlīga saindēšanās un ātra nāve, sauca par ugunīgām čūskām. Kad Dieva sargājošā roka no Israēla tika atņemta, daudzus sakoda šie indīgie rāpuļi.

Tagad nometni pārņēma izbailes un apjukums. Gandrīz katrā teltī atradās mirušie vai mirstošie. Nevienam nebija drošs. Bieži vien nakts klušumu pārtrauca sirdi plosošī kliedzieni, kas ziņoja par jaunu upuri. Visi bija aizņemti, kalpojot cietušajiem vai sargājot tos, kas vēl nebija sakosti. Nekāda kurnēšana vairs nenāca pār viņu lūpām. Salīdzinot ar pašreizējo stāvokli, viņu agrākās grūtības un pārbaudījumi šķita pavisam nenozīmīgi.

Tad tauta pazemojās Dieva priekšā. Viņi nāca pie Mozus ar savu grēku atzišanu un lūgumu. Tie teica: “Mēs esam ar saviem vārdiem grēkojuši pret to Kungu un tevi.” (4. Moz. 21:7-9) Vēl nesen tie viņu bija apsūdzējuši kā savu niknāko ienaidnieku, kas vainīgs visās ļaužu ciešanās un bēdās. Tomēr pat tajā brīdī, kad šie vārdi nāca pār to lūpām, tie labi zināja, ka apsūdzība nav pareiza, un līdz ko sākās patiess piemeklējums, tā tie skrēja pie viņa kā pie vienīgā, kas var [430] par tiem aizrunāt pie Dieva. Tie sauca: “Lūdz Kungu, lai Viņš no mums atņem šīs čūskas!”

Mozus saņēma dievišķu pavēli izgatavot vara čūsku, kas līdzinātos dzīvajām, un to pacelt ļaužu priekšā, tā ka visi sakostie varētu raudzīties uz šo čūsku, lai kļūtu veseli. Viņš tā darīja, un šī priecīgā vēsts tika pasludināta visā nometnē, ka ikviens cietējs var uzlūkot vara čūsku un dzīvot. Daudzi jau bija nomiruši un, kad Mozus šo čūsku pacēla ļaužu priekšā, daži negribēja ticēt, ka tos var dziedināt vienkāršas metāla čūskas uzlūkošana, — tie arī nomira savā neticībā. Tomēr bija daudzi, kas ticēja Dieva aizgādībai. Tēvi un mātes, brāļi un māsas ļoti pūlējās, lai palīdzētu saviem slimajiem mirstošajiem draugiem vērst dziestošo skatu uz vara čūsku. Un tie, kas pilnīgā nespēkā un tiešā nāves tuvumā to uzlūkoja, kļuva pilnīgi veseli.

Ļaudis ļoti labi zināja, ka vara čūskai nebija tāds spēks, lai ar tiem, kas viņu uzlūko, notiktu šāda pārmaiņa. Dziedinošā svētība nāca vienīgi no Dieva. Viņš savā gudrībā izvēlējās šo ceļu, lai atklātu savu varu. Ar šī vienkāršā līdzekļa palīdzību tauta mācījās saprast, ka ļaunums pār tiem ir nācis viņu

grēku dēļ, un saņēma iedrošinājumu, ka tiem nav pamata baidīties, kamēr paklausīs Dievam, jo tad Viņš par tiem gādās.

Vara čūskas paaugstināšanai vajadzēja sniegt Israēlam svarīgu mācību. Viņi paši nevarēja izglābties no indes nāvīgās iedarbības čūsku kostajās brūcēs. Vienīgi Dievs spēja tos dziedināt. Bet ļaudīm vajadzēja parādīt ticību Viņa aizgādībai. Lai dzīvotu, tiem bija jāraugās uz to, ko Viņš ir darījis. Tā bija viņu ticība, ko Dievs varēja pieņemt, un savu ticību tie parādīja skatoties uz čūsku. Viņi zināja, ka čūskā pašā nebija nekāda spēka, jo tā bija ainojums uz Kristu, un tādā veidā ļaužu apziņā tika ierosināta nepieciešamība ticēt Viņa nopelnam. No sen dienām daudzi bija pienesuši Dievam upurus, domādami, ka tā darot ir pilnīgi salīdzinājušies savu grēku dēļ. Viņi nebija paļāvušies uz gaidāmo Glābēju, ko šie upuri attēloja. Tagad Kungs gribēja tiem rādīt, ka viņu upuros pašos nav vairāk spēka vai vērtības, kā šai vara čūskai, bet ka upuriem, līdzīgi šai čūskai, jāvērs viņu domas uz lielo grēku upuri Kristu.

[431] "Un kā Mozus paaugstinājis čūsku tuksnesī, tāpat jātop paaugstinātam Cilvēka Dēlam. Lai ikviens, kas tic, Viņā iegūtu mūžīgo dzīvību." (Jāņa 3:14,15) Visi, kas jebkad dzīvojuši virs zemes, ir jutuši "vecās čūskas" dūrienus, "ko sauc par velnu un sātanu". (Atkl. 12:9) Grēka iznīcinošo iedarbību spēj noyērst vienīgi Dieva dotie līdzekļi. Israēlieši glāba savu dzīvību, raugoties uz paaugstināto čūsku. Sī uzlūkošana izteica ticību. Viņi dzīvoja tāpēc, ka ticēja tam, ko teica Dievs un paļāvās uz Viņa izredzēto dziedināšanas līdzekli. Tā grēcinieks var uzlūkot Kristu un dzīvot. Viņš saņem piedošanu ticībā salīdzinošajam upurim. Atšķirībā no bezspēcīgā un nedzīvā ainojuma — Kristum ir vara un spēks dziedināt nožēlojošo grēcinieku.

Lai gan grēcinieks nevar pats sevi izglābt, viņam, lai saņemtu šo pestīšanu, tomēr kaut kas ir jādara. "(..) kas nāk pie Manis, to Es tiešām neatstumšu." (Jāņa 6:37) Mums jāiet pie Viņa. Un kad mēs savus grēkus nožēlojam, mums vajag ticēt, ka Viņš mūs pieņem un mums piedod. Ticība ir Dieva dāvana, bet vara to izlietot pieder mums. Ticība ir roka, ar kuru dvēsele satver dievišķās laipnības un žēlastības piedāvājumu.

Nekas cits, kā vienīgi Kristus taisnība dod tiesības saņemt kādu no žēlastības derības svētībām. Daudzi ir ilgojušies un meklējuši iegūt šīs svētības, bet nav saņēmuši, jo ir lolojuši domu, ka paši var kaut ko darīt, lai kļūtu šo svētību cienīgi. Viņi nav novērsušies no sevis, ticot, ka Jēzus ir visspēcīgais Pestītājs. Mēs nedrīkstam domāt, ka mūs glābs mūsu pašu nopelns. "(..) jo nav neviens cits vārds zem debess cilvēkiem dots, kurā mums lemta pestīšana." (Ap. d. 4:12)

Ja mēs pilnībā uzticamies Dievam, ja paļaujamies uz Jēzu kā grēkus piedodošu Pestītāju, tad arī saņemsim visu iespējamo palīdzību, kādu vien varam vēlēties. Neviens lai necer uz sevi, it kā viņam pašam būtu vara sevi atpestīt. Jēzus par mums nomira tāpēc, ka mēs nespējam sevi glābt. Viņā ir mūsu cerība, taisnošana un taisnība. Ja mēs sevi atzīstam par grēciniekiem, tad mums nav jākrīt izmisumā un jābaidās, it kā nebūtu neviena Glābēja vai arī, ka Viņš negribētu par mums iežēloties. Tieši tad Viņš aicina, lai mēs savā bezpalīdzībā griežamies pie Viņa un tiekam glābti.

Daudzi israēlieši šajā dziedināšanas līdzeklī, ko Debesis viņiem bija devušas, nesaskatīja nekādu palīdzību. [432] Viņiem visapkārt atradās mirušie un mirstošie, un tie saprata, ka bez dievišķās palīdzības viņu bojāeja ir neizbēgama, bet viņi turpināja sūdzēties par saviem ievainojumiem un sāpēm un savu neizbēgamo nāvi, līdz viņu spēki pilnīgi izsīka un skati sastinga, lai gan tiem bija pieejama tūlītēja dziedināšana. Apzinoties savas lielās vajadzības, mēs nedrīkstam izšķiest visus spēkus, par tām sūdzoties, un, atzīstot savu bezpalīdzīgo stāvokli bez Kristus, mums nav jāklūst mazdūšīgiem, bet gan jāpaļaujas uz krustā sistā un nāvi uzvarējušā Pestītāja nopelnu. Uzlūko un dzīvo! Jēzus ir devis ķīlā pats savu vārdu. Viņš grib glābt visus, kas vien pie Viņa nāk. Kaut arī miljoni, kam vajadzīga dziedināšana, gatavi atņemt Kristus piedāvāto žēlastību, tad tomēr bojā neaizies neviens, kas uzticas Viņa nopelnam.

Daudzi nav labprātīgi pieņemt Kristu, iekams viņiem nav pilnīgi izskaidrots viss atpestīšanas plāna noslēpums. Viņi atsakās no skatīšanās ticībā, lai gan redz, ka tūkstoši jau ir uzlūkojuši Kristus krustu un saņēmuši spēku. Daudzi maldās filozofijas labirintos, meklējot iemeslus un pamatojumu, ko tie nekad neatradīs, un tajā pašā laikā atmet Dieva dotos pierādījumus. Viņi atsakās staigāt Taisnības Saules gaismā, pirms tiem nav izskaidroti tās spīdēšanas cēloņi. Neviens, kas neatlaidīgi turpina iet šo ceļu, nekad nenonāks pie patiesības izpratnes. Dievs nekad nenobīdīs pie malas visas šaubu iespējas. Viņš sniedz pietiekoši daudz pierādījumu, uz kuriem mēs varam balstīt savu ticību, un, ja mēs tos nepieņemam, mūsu prāts tiek atstāts tumsā. Ja tie, kurus sakoda čūskas, vispirms nodotos šaubām un dažādiem jautājumiem, un tikai pēc tam būtu ar mieru uzlūkot paaugstināto čūsku, tad viņi visi būtu gājuši bojā. Mūsu pienākums ir vispirms uzlūkot, un skatīšanās ticībā dod mums dzīvību.

BASANAS IEKAROŠANA

[433]

Nonākuši dienvidos no Ēdoma teritorijas, israēlieši pagriezās uz ziemeļiem un atkal sāka iet Apsolītās zemes virzienā. Viņu ceļš tagad veda pāri kādai plašai augstienei, kur pūta dzestrs un atspirdzinošs kalnu vējš. Tā bija patīkama pārmaiņa pēc saulē izdegušajām ielejām, kurām viņi tikko bija gājuši cauri, tādēļ tagad tie uz priekšu devās enerģiskāki un cerību apgaroti. Pārgājuši pāri Zeredas upei, tie pagriezās uz rītiem no Moāba zemes, jo tiem bija pavēlēts: "Nenodari pārestību Moābam un nekaro ar viņu, jo Es nedošu tev par īpašumu neko no viņu zemes, tāpēc ka Es jau esmu piešķīris Lata bērniem Aru par īpašumu." (5. Moz. 2. nod.) Tāda pati pavēle bija dota attiecībā uz amoniešiem, jo arī tie bija Lata pēcnācēji.

Vēl arvien virzīdamies uz ziemeļiem, israēliešu pulki sasniedza amoriešu zemi. Šī stiprā, kareivīgā tauta sākumā dzīvoja Kānaānas dienvidu daļā, bet, to skaitam vairojoties, tie pārgāja pāri Jordānai un sāka karot pret moābiešiem, iegūstot sev daļu no viņu teritorijas. Te tie bija apmetušies un neierobežoti valdīja pār visu apgabalu, sākot no Arnonas uz ziemeļiem līdz Jabokai. Ceļš uz Jordānu, kur israēliešiem bija jāiet, veda tieši caur šo apgabalu, tādēļ Mozus Sihonam, amoriešu ķēniņam, nosūtīja laipnu vēsti: "Ļauj man iziet caur tavu zemi! Mēs iesim pa ceļu vien un nenogriezīsimies ne pa labi, ne pa kreisi. Pārdod mums par naudu pārtiku, ka mums ir ko ēst, un pārdod mums par naudu ūdeni, ka mums ir ko dzert; mēs gribam tikai kājām iet cauri." (5. Moz. 2:26-28) Atbilde bija pilnīgi noraidoša, un amoriešu armija gatavojās stāties pretī iebrucējiem. Sī varenā armija iedvesa israēliešiem bailes, jo tie bija slikti sagatavoti sadursmei ar tik labi bruņotu un disciplinētu karaspēku. Kas attiecas uz izveicību karā, tad viņu ienaidniekiem bija nenoliedzamas priekšrocības. Cilvēciski spriežot, israēliešus gaidīja pilnīga sakāve. [434]

Bet Mozus turpināja lūkoties uz padebeša stabu un iedrošināja ļaudis, norādot, ka Dieva klātbūtnes zīme vēl arvien atrodas pie viņiem. Tajā pašā laikā viņš tiem lika darīt visu, kas ir cilvēku spēkos, lai sagatavotos karam. Viņu ienaidnieki ilgojās pēc kaujas un bija pilnīgi pārliecināti, ka šos nesagatavotos israēliešus vienkārši noslaucīs no zemes virsas. Bet Israēla vadonis saņēma pavēli no visu zemju īpašnieka: "Celieties, ejiet un brieniet pāri Arnonas upei! Redziet, Es nadošu jūs rokā amoriēti Sihonu, Hešbonas ķēniņu, un viņa zemi; iekaro, pakļauj to, brūc tam virsū! Un es šodien sāksu no tevis iedvest bailes un izbīšanos visām tautām, kas zem debesīm; lai tās, kaut vai tikai izdzirdušas par tevi, būtu uztraukumā un tavā priekšā drebētu!" (5. Moz. 2:24,25)

Ja tautas pie Kānaānas robežām nebūtu pretojušās Israēla progresam un nebūtu nostājušās izaicinoši pret to, ko bija teicis Dievs, tās tiktu saudzētas. Kungs pret šīm tautām bija izturējies visai lēnprātīgi un bija parādījis tām lielu mīlestību un žēlastību. Kad Ābrahāmam atklāsmē rādīja, ka viņa sēkla, Israēla bērni, četrsimts gadus būs piedzīvotāji kādā svešā zemē, Kungs viņam apsoliya: "Bet ceturtai paaudzei būs atgriezties šurp, jo amoriešu grēku mērs vēl nav pilns." (1. Moz. 15:16) Lai gan amorieši kalpoja elkiem un savas lielās bezdievības dēļ tiešām bija pelnījuši nāvi, Dievs tomēr viņus saudzēja četrsimts gadus, lai tiem dotu nepārprotamu pierādījumu, ka Viņš ir vienīgais patiesais Dievs, Debesu un Zemes Radītājs. Tiem bija zināmi visi brīnumi, ko Kungs bija darījis, izvedot Israēlu no Ēģiptes. Pierādījumi bija pietiekoši; tie varēja saprast patiesību, ja vien būtu bijuši labprātīgi atteikties no izlaidīgās dzīves un kalpošanas elkiem. Bet tie atmeta gaismu un pieķērās saviem dieviem.

Kad Kungs savus ļaudis otrreiz noveda pie Kānaānas robežām, šīm pagānu tautām par Viņa varu jau bija doti papildus pierādījumi. No uzvaras pār Aradu un kānaāniešiem un dzirdot par brīnumu sakarā ar čūsku sakostu glābšanu no nāves, tie varēja saprast, ka Israēlu vada Dievs. Lai gan israēliešiem bija atteikta izešana caur Ēdoma zemi un tie bija spiesti uzņemties garo un grūto ceļu gar Sarkano jūru, tomēr visā savā ceļojumā un apmešanās [435] vietās, ejot garām Ēdoma, Moāba un Amona zemēm, tie nekur nebija izrādījuši nekādu naidu un nebija darījuši ļaunu ne ļaudīm, ne to īpašumam. Nonākot pie amoriešu robežām, israēlieši tikai lūdza atļauju šķērsot šo zemi un apsoliya ievērot tāduš pašus noteikumus, kādus tie līdz šim bija ievērojuši attiecībā pret citām tautām. Kad amoriešu ķēniņš šo laipno lūgumu noraidīja un izaicinoši sapulcināja savu karaspēku kaujai, viņu netaisnības mērs bija pilns, un Kungs tagad izmantoja savu varu viņus iznīcinot.

Israēlieši pārgāja pāri Arnonas upei un devās pretī ienaidniekam. Notika kauja, kurā uzvarēja Israēla pulki, un, izmantodami iegūtās priekšrocības, drīz vien savā īpašumā ieguva amoriešu zemi. Tas bija Kunga karapulku Pavēlnieks, kas sakāva viņa tautas ienaidniekus, un Viņš to būtu darījis jau pirms trīsdesmit astoņiem gadiem, ja vien Israēls būtu Viņam uzticējies.

Cerības un drosmes apgarota, Israēla armija devās tālāk un, vēl arvien virzīdamās uz ziemeļiem, drīz

vien šasniedza zemi, kas bija piemērota, lai pārbaudītu ļaužu bezbailību un uzticību Dievam. Viņu priekšā atradās varenā biezi apdzīvotā Basanas valsts ar savām lielos akmeņos nocietinātajām pilsētām, kas vēl šodien izraisa pasaules apbrīnu. "Sešdesmit pilsētas (..) ar augstiem mūriem un divviru vārtiem un dzelzs aizšaujamiem, kā arī daudz mūriem neiežogotu miestu." (5. Moz. 3:1-11)

Mājas bija celtas no vareniem, savos apmēros tik milzīgiem melniem akmeņiem, ka šīs būves tajos laikos bija pilnīgi neieņemamas ikviena uzbrucēja spēkiem, kas vien pret tām vērstos. Zeme bija kā nošēta ar neskaitāmam alām, stāvām kalnu kraujām, atvērtiem bezdibeņiem un klinšu cietokšņiem. Paši šī apvidus iedzīvotāji bija kādas milžu cilts pēcnācēji, pārsteidzoši lieli augumā un spēkā un tik pazīstami ar saviem varas darbiem un nežēlību, ka radīja bailes visās apkārtējās tautās, bet zemes ķēniņš Ogs ar savu milzīgo augumu un drosmi ieņēma izcilu vietu pat šajā milžu ciltī.

Tomēr padebeša stabs devās uz priekšu un, sekodami viņa vadībai, ceļā devās arī ebreju pulki līdz pat Edrejai, kur tos sagaidīja milzu ķēniņš ar savu karaspēku. Ogs bija izraudzījies sev ļoti izdevīgu kaujas vietu. Edrejas pilsēta atradās kādas kalnu augstienes malā, ievērojami paceļoties pāri visai apkārtnē, un to ietvēra robotas, vulkāniskas izcelsmes klintīs. Pilsētai varēja tuvoties tikai pa šaurām, stāvām un grūti pārvaramām takām. Sakāves gadījumā viņa karaspēks varēja atrast patvērumu mežonīgajās klintīs, kur svešiniekiem nebija iespējams tam izsekot. [436]

Pārliecināts par uzvaru, ķēniņš ar savu vareno karaspēku iznāca atklātā līdzenumā, bet no plakankalnes augšā, kur varēja redzēt triecienam gatavus šķēpu tūkstošus, atskanēja izaicinoši izsaučieni. Raugoties uz šī milžu milža lielo augumu, kas pacēlās pāri savas armijas karavīru stāviem, redzot ap viņu stāvošos lielos pulkus un domājot par šķietami neieņemamajiem cietokšņiem, aiz kuriem bija nostiprinājušies neredzami karotāju tūkstoši, daudzu israēliešu sirdis drebēja bailēs. Bet Mozus bija kluss un mierīgs. Kungs par Basanas ķēniņu bija teicis: "Nebīsties no viņa, jo Es esmu viņu pašu, ir visu viņa tautu, ir visu viņa zemi nodevis tavās rokās, un tev ar viņu būs rīkoties tāpat, kā tu esi rīkojies ar amoriešu ķēniņu Sihonu, kas dzīvoja Hešbonā." (5. Moz. 3:2)

Vadoņa mierīgā ticība iedvesmoja ļaudis paļauties uz Dievu. Tie pilnīgi uzticējās Viņa visvarenajai rokai, kas nelīka tiem vilties. Ne varenie milži, ne mūriem apņemtās pilsētas, ne bruņotie pulki, ne klinšu cietokšņi nevarēja pastāvēt Kunga karapulku Virspavēlnieka priekšā. Kungs pats vadīja armiju; Kungs apklusināja ienaidniekus; Kungs uzvarēja Israēla labā. Milžu ķēniņš un viņa karapulki tika iznīcināti, un israēlieši drīzi vien ieņēma visu zemi. Tā tika noslaucīta no zemes šī savādā tauta, kas bija nodevusies netaisnībai un negantai elkukalpībai.

Gileādas un Basanas iekarošanā daudzi atcerējās notikumus, kas gandrīz pirms četrdesmit gadiem Kadešā notiesāja Israēlu uz ilgajiem klejojumiem tuksnesī. Tie redzēja, ka izlūku ziņas par Apsolīto zemi visumā bija patiesas. Pilsētas bija visai lielas, mūriem apņemtās, un tajās dzīvoja milži, salīdzinot ar kuriem ebreji bija tikai punduriši. Bet tagad tie saprata, ka tēvu liktenīgā kļūda slēpās viņu neticībā Dieva spēkam. Tikai tas tiem liedza ieeju labajā zemē.

Pirmajā reizē gatavojoties ieņemt Kānaānu, šis pasākums būtu bijis daudz vieglāks nekā tagad. Dievs saviem ļaudīm bija apsolījis, ka tad, ja tie paklausīs Viņa balsij, Viņš ies to priekšā un cīnīsies par tiem; un Viņš arī sīņus sūtīs, kas izdzīs zemes iedzīvotājus. Tautu bailes tad vēl nebija pamodinātas, un ļoti maz bija darīts, lai pretotos Israēla [437] progresam. Bet tagad, kad Kungs pavēlēja Israēlam doties uz priekšu, tiem vajadzēja iet pretī modram un varenam ienaidniekam un cīnīties ar lielu un labi apmācītu karaspēku, kas bija sagatavojies tiem pretoties.

Cīņā ar Ogu un Sihonu ļaudis tika pakļauti tam pašam pārbaudījumam, kuru tik nožēlojamā kārtā neizturēja viņu tēvi. Tikai šis pārbaudījums tagad bija daudz lielāks nekā tad, kad Dievs pirmo reizi pavēlēja Israēlam doties uz priekšu. Kopš tie bija atteikušies paklausīt Kunga pavēlei, grūtības viņu ceļā bija daudzkārt vairojušās. Tā Dievs vēl arvien pārbauda savu tautu. Ja tā šo pārbaudījumu neiztur, tad Viņš to atgriež tajā pašā vietā, bet otrreiz pārbaudījums jau ir vairāk jūtams un stingrāks, nekā iepriekšējais. Tā tas turpinās, līdz pārbaudījums tiek izturēts, vai arī Dievs atņem savu gaismu un atstāj to tumsā, ja tā vēl arvien turpina Viņam pretoties.

Tagad ebreji atcerējās, kā kādreiz agrāk, ejot kaujā, viņu pulki tika sakauti un tūkstoši aizgāja bojā. Bet toreiz viņi bija izgājuši tieši pretēji Dieva pavēlei. Tie bija gājuši bez Mozus, Dieva nozīmētā vadoņa, un bez padebeša staba, Dieva klātbūtnes simbola, kā arī bez Derības šķirsta. Tagad Mozus bija ar viņiem un stiprināja viņu sirdis ar ticības un cerības pilnjiem vārdiem. Viņu priekšā, padebesī tīts, gāja Dieva Dēls, un tos pavadīja svētais Derības šķirsts. Šis notikums sniedz mācību mums. Varenais Israēla Dievs ir arī mūsu Dievs. Mēs varam uz viņu paļauties, un, ja paklausīsim Viņa prasībām, tad Viņš darbosies mūsu labā tikpat redzamā veidā, kā toreiz savas senās tautas labā. Katram, kas gribēs iet pa pienākuma ceļu, pa laikam uzbruks šaubas un neticība. Ceļš liksies

aizsprostots šķietami nepārvaramiem šķēršļiem, ka sirds, kas padosies mazdūšībai, zaudēs cerību. Bet tādiem Dievs saka: Ejiet uz priekšu! Izpildiet savu pienākumu par katru cenu. Grūtības, kas liekas tik briesmīgas, kas jūsu dvēseli pilda ar bailēm, izzudīs, līdz ko jūs, pazemīgi uzticoties Dievam, iesiet uz priekšu pa paklausības taku.

BILEĀMS

[438]

Atgriezušies pie Jordānas pēc Basanas iekarošanas, israēlieši apmetās pie upes - augšpus tās ietekai Nāves jūrā, tieši pretī Jērikas līdzenumam, lai sagatavotos pilnīgai Kānaānas ieņemšanai. Tas atradās pie Moāba robežām, tā ka šīs zemes iedzīvotāji bija ļoti izbijušies iebrucēju tiešā tuvuma dēļ.

Israēlieši gan moābiešuas nebija apgrūtinājuši, tomēr tie ar tumšām nojautām bija sekojuši visam, kas notika apkārtējās zemēs. Amoriešus, kuru priekšā viņiem vajadzēja atkāpties, ebreji tagad bija uzvarējuši, un apgabals, ko kādreiz amorieši atņēma moābiešiem, atradās Israēla rokās. Basanas karapulku pārspēja kāda noslēpumaina vara, kuru ietina padebeša stabs, un ebreji iegāja milzu cietokšņos. Moābieši neuzdrošinājās tiem uzbrukt, jo ar ieročiem stāties pretī pārdabiskiem spēkiem, kas karoja par ebrejiem, būtu bezcerīgs pasākums. Bet tie, tāpat kā faraons, nolēma ņemt palīgā buršanu, lai tā pretotos Dieva darbam. Tie vēlējās panākt Israēla nolādēšanu.

Gan reliģiskā, gan nacionālā ziņā moābieši bija cieši saistīti ar midaniešiem. Un Balaks, Moāba ķēniņš, sev radniecīgajā tautā atmodināja bailu izjūtu un nodrošināja tās līdzdarbību pret Israēlu ar ziņojumu: "Tagad šis pulks apris visu mums apkārt kā vērsis apēd zāli uz lauka." (4. Moz. 22.-24. nod.) Kādam Mezopotāmijas iedzīvotājam, Bileāmam, tika piedēvētas pārdabiskas spējas, un viņa slava bija izpaudusies arī Moāba zemē, tādēļ nolēma to aicināt palīgā. Sajā nolūkā izsūtīja vēstnešus, "moābiešu un midaniešu vecākos", kuriem vajadzēja panākt, lai viņa zīlēšanas un buršanas spējas vērstos pret Israēlu.

Sūtņi tūlīt devās garajā ceļā pāri kalniem un tuksnešiem uz Mezopotāmiju un, Bileāmu atraduši, vērsās pie viņa ar ķēniņa vēstījumu: "Redzi, tauta ir iznākusi no Ēģiptes un aplāj visu zemes virsu. [439] Tagad nāc, nolādi tos manis labā; varbūt, ka tad es spēšu pret tiem karot un tos izdzīt." Bet Dievs Bileāmam sacīja: "Tev nebūs iet kopā ar viņiem, un tev nebūs nolādēt šo tautu, jo tā ir svētīta!"

Bileāms kādreiz bija labs cilvēks un Dieva pravietis, bet tad atkrita un padevās mantkārībai, tomēr vēl arvien sevi sauca par Visaugstākā kalpu. Tas nebija neziņā par Dieva darbu Israēla labā, un, kad sūtņi nāca ar savu vēsti, viņš labi saprata, ka tam ir pienākums Balaka piedāvāto atalgojumu noraidīt un sūtņus atlaist. Bet viņš uzdrošinājās tīksmināties ar kārdinājumu un spieda sūtņus palikt pie viņa šajā naktī, paskaidrodams, ka nevarot dot noteiktu atbildi, pirms neesot prasījis padomu Kungam. Bileāms zināja, ka viņa lāsti Israēlam nevar kaitēt. Ar tiem bija Dievs, un, kamēr tie paliek Viņam uzticīgi, nekāda pretēja vara ne vairs zemes, ne ellē nespēja tos pārvarēt. Bet viņa lepnumam glaimoja sūtņu vārdi, kad tie teica: "Ko tu svētī, tas ir svētīts, un ko tu nolādi, tas ir nolādēts." Vīra iekāri satrauca arī atnestais kukulis — dārgās dāvanas un slavas izredzes. Viņš alkatīgi pieņēma piedāvātos dārgumus un mēģināja izpildīt Balaka vēlēšanos, apliecinādams, ka noteikti grib paklausīt Dieva gribai.

Naktī Dieva eņģelis nāca pie Bileāma ar vēsti: " Tev nebūs iet kopā ar viņiem, un tev nebūs nolādēt šo tautu, jo tā ir svētīta."

No rīta Bileāms negribīgi atlaida sūtņus, bet neteica tiem, ko Kungs bija sacījis. Aizkaitināts, ka pēkšņi izgaisušas cerības uz peļņu un godu, viņš igni izsaucās: "Eita atpakaļ uz savu zemi, jo tas Kungs man ir aizliedzis un neļauj iet ar jums."

Bileāms "mīlēja netaisnības algu". (2. Pēt. 2:15) Mantkārības grēks, ko Dievs apzīmē kā kalpošanu elkiem, spieda to izdabāt cilvēkiem, un šīs vienas kļūdas dēļ sātans pār viņu bija ieguvis pilnīgu varu. Tā viņu aizveda bojā. Lai novērstu cilvēkus no kalpošanas Dievam, kārdinātājs vienmēr piedāvā pasaulīgus ieguvumus [440] un pasaulīgu godu. Viņš saka, ka tie ir pārlietu apzinīgi un tādēļ nevar sasniegt sev atbilstošu turību. Tā daudzi tiek pavadināti novērsties no stingra godīguma ceļa. Viens nepareizs solis atvieglina nākamo, un tie kļūst arvien pārdrošāki. Ja tie reiz sevi būs padevuši mantrausībai un varas kārei, tad darīs un iedrošināsies darīt visbriesmīgākās lietas. Daudzi sev glaimo, ka viņi dažu pasaulīgu priekšrocību dēļ var atļauties uz laiku nogriezties no stingra godīguma ceļa, jo, mērķi sasnieguši, savu rīcību pēc patikas varēs atkal izmainīt. Tie paši sasaistās sātana valgos un reti kad pēc tam vairs izglābjas.

Kad sūtņi Balakam paziņoja pravieša atteikšanos nākt viņiem līdz, tie nenojauta, ka to ir aizliedzis Dievs. Domādams, ka Bileāms vilcinās tikai tāpēc, lai saņemtu lielāku atalgojumu, ķēniņš sūtīja vēl vairāk un ievērojamākus lielkungus, kā pirmo reizi. Viņš lika tiem solīt vēl lielāku godu un pilnvaroja izpildīt visus noteikumus, kādus vien Bileāms prasītu. Spiedošā Balaka vēsts pravietim tagad skanēja tā: "Lūdzams, neliedzies nākt pie manis! Jo es tevi augsti godināt godināšu, un visu, ko tu man teiksi, to es izdarīšu; bet lūdzams nāc un nolādi man šo tautu!"

Bileāms tika pārbaudīts vēl otru reizi. Atbildot sūtņiem, viņš izrādīja lielu apzinīgumu un godīgumu, apgalvodams, ka nekāds zelta vai sudraba daudzums nevar to piespiest rīkoties pret Dieva gribu. Tomēr viņš ilgojās izpildīt ķēniņa vēlēšanos; lai gan tam jau reiz bija skaidri paziņots Dieva prāts, viņš tomēr sūtņiem lika palīkt, lai atkal varētu jautāt Dievam, it kā Mūžīgais būtu cilvēks, kuru var pierunāt.

Naktī Kungs parādījās Bileāmam un teica: "Ja tie vīri ir nākuši tevi aicināt, tad celies un ej ar viņiem, bet tikai to vārdu, ko Es tev teikšu, to pildi." Ja jau viņš tik ļoti gribēja, tad tik daudz Kungs Bileāmam atļāva darīt pēc sava prāta. Bileāms nemeklēja darīt Dieva prātu, bet izvēlējās pats savu ceļu un tad mēģināja tam iegūt Kunga piekrišanu.

Arī šodien ir ļaužu tūkstoši, kas rīkojas līdzīgā veidā. Tiem nenāktos grūti izprast savu pienākumu, ja tas saskanētu ar viņu tieksmēm. [441] Bībelē tas ir skaidri izteikts, vai arī apstākļi un saprāts dod nepārprotamus norādījumus. Bet tā kā šie norādījumi runā pretī viņu vēlmēm un tieksmēm, tad tie bieži vien cenšas tos neievērot un uzdrošinās nākt pie Dieva, lai uzzinātu, kāds ir viņu pienākums. Ar šķietami lielu apzinīgumu tie ilgi un nopietni lūdz pēc gaismas. Bet Dievs neļaujas apsmieties. Bieži vien Kungs arī atļauj šiem cilvēkiem sekot savām tieksmēm un ciest attiecīgās sekas. "Bet Mana tauta neklausīja Manu balsi, Israēls Mani negribēja. Tad Es viņus pametu viņu cietsirdībā, lai viņi staigā pēc sava prāta." (Ps. 81:12,13) Ja kāds skaidri redz savu pienākumu, tad lai neuzdrošinās iet pie Dieva ar lūgumu atvainot viņu par tā nepildīšanu. Tādam cilvēkam labāk vajadzētu pazemīgā un padevīgā garā lūgt dievišķo spēku un gudrību, lai tas spētu saskaņoties ar minētā pienākuma prasībām.

Moābieši bija samaitāta, elkus pielūdzoša tauta, bet pēc gaismas, ko tie bija saņēmuši, viņu grēks Debesu acīs nebija tik liels kā Bileāma. Viņš uzdevās par Dieva pravieti, un visi pieņēma, ka tas, ko viņš runā, ir nācis no dievišķās Autoritātes. Tāpēc viņš nedrīkstēja runāt, kā pats gribēja, bet viņam bija jāpasludina Dieva dotā vēsts. Kungs viņam pavēlēja: "Tikai to vārdu, ko Es tev teikšu, to pildi."

Bileāms saņēma atļauju doties līdz Moāba sūtņiem, ja tie no rīta viņu aicinātu. Bet, viņa vilcināšanās aizkavētā un sagaidāmi jaunu liegšanos, tie devās ceļā uz mājām bez tālākām pārrunām. Līdz ar to bija novērsta katra aizbildināšanās, lai piekristu Balaka lūgumam. Tomēr Bileāms bija apņēmis iegūt piedāvāto atalgojumu un no rīta, paņēmis ēzelieni, uz kuras tas bija pieradis jāt, steigšus devās ceļā. Viņš baidījās, ka tikai tam netiek atņemta dievišķā atļauja, tādēļ ātri traucās uz priekšu, lai nezaudētu kāroto atlīdzību.

Bet "Kunga eņģelis nostājās viņam ceļā, lai būtu viņam par naidīgu pretinieku". Lopiņš redzēja Dieva sūtņi, ko cilvēks nemanīja, un nogriezās tūrumā. Ar briesmīgiem sitieniem Bileāms to izvadīja atpakaļ uz ceļa, bet kādā šaurā, klinšu sienu ieskautā vietā eņģelis parādījās atkal, un, mēģinādama izvairīties no draudošā svešinieka, ēzeliene sava pavēlnieka kāju piespieda pie sienas. Bileāms bija palicis aklis pret Debesu iejaukšanos un nesaprata, ka Dievs viņam tā aizšķērso ceļu. Tas kļuva nesavaldīgs un dusmās, nežēlīgi sitot, dzina ēzelieni uz priekšu.

[442] "Un tā Kunga eņģelis virzījās joprojām uz priekšu un nostājās kādā šaurā spraugā, kur nebija vietas, lai atkāptos nedz pa labi, nedz pa kreisi." Tur atkal tas draudoši parādījās, tā ka bailēs drebošais lops apstājās un metās pie zemes zem sava jātnieka. Bileāma dusmām vairs nebija robežu un viņš sita savu lopu ar spieķi vēl briesmīgāk nekā pirms tam. Tad Dievs tam atdarīja muti, un "mēmais nastu nesējs lops runāja cilvēka balsī un apturēja pravieša neprātīgo nodomu". (2. Pēt. 2:16) "Ko es tev esmu darījis, ka tu mani trīs reizes esi sitis?" tas teica.

Saskaities, ka ir aizkavēts nodomātajā ceļā, Bileāms lopam atbildēja tā, it kā runātu ar kādu saprātīgu rādījumu: "Tāpēc ka tu mani esi kaitinājis! Ja man būtu bijis zobens rokā, es tevi nokautu!" Seit kāds, kas sevi sauca par gaišreģi, bija devies ceļā, lai nolādētu veselu tautu, vēlēdamies paralizēt tās spēku, kaut gan viņam nebija varas nonāvēt pat savu lopu, uz kura tas jāja.

Tagad Bileāma acis tika atvērtas un tas ieraudzīja Dieva eņģeli stāvam ar izvilktu zobenu rokā, gatavojoties viņu nogalināt. Izbijies "viņš klanījās un nometās uz savu vaigu". Eņģelis sacīja: "Kāpēc

tu savu ēzelienu esi tā trīs reizes sitis? Redzi, es tev nostājos par pretinieku, lai tevi atturētu, jo tavš ceļš ir ļauns un pret manu gribu. Bet pat ēzeliene mani bija ieraudzījusi, un tā trīs reizes ir šeit no manis nost virzījusi, un ja viņa nebūtu varējusi novirzīties, tad es tiešām tevi būtu nositis un viņu būtu atstājis dzīvu.”

Bileāms bija palicis dzīvs, pateicoties nabaga lopiņam, pret kuru tas tik briesmīgi izturējās. Vīrs, kas apgalvoja, ka esot Kunga praviētis, kas teica, ka “viņa acis ir atvērtas”, ka “redz Visvarenā parādīšanās”, bija tā apmāts no mantkāribas un godkāres, ka nespēja saskatīt Kunga eņģeli, ko redzēja pat viņa lopiņš. “Sās pasaules dievs ir apstulbojis neticīgās sirdis.” (2. Kor. 4:4) Ak, cik daudzi tādā veidā tiek apstulboti! Tie steidzas iet pa aizliegtiem ceļiem, pārkāpdami Dieva likumus, un nespēj atzīt, ka Dievs un Viņa eņģeli ir pret tiem. Tāpat kā Bileāms, tie kļūst nikni uz visiem, kas viņus grib pasargāt no bojāejas.

Tik nežēlīgi izturoties pret savu lopu, Bileāms skaidri atklāja, kāds gars viņu pārvalda. “Taisnais gādā par savu lopu dzīvību, bet bezdievīgo sirds ir nežēlīga.” (Sal. pam. 12:10) Tikai nedaudzi atzīst, cik daudz tie grēko, nepareizi izturoties pret mājdzīvniekiem vai liekot viņiem ciest savas nolaidības dēļ. Dievs, kas radīja cilvēkus, esamībā izsauca arī [443] zemākos dzīvniekus, un “Viņš apžēlojas par visiem saviem radījumiem”. (Ps. 145:9) Dzīvnieki ir radīti, lai kalpotu cilvēkiem, bet cilvēkam nav tiesību tiem sagādāt sāpes ar rupju un nežēlīgu izturēšanos.

Cilvēka grēka dēļ “visa radība nopūšas un mokās līdz ar mums”. (Rom. 8:22) Ciešanas un nāve ir skārusi ne tikai cilvēkus, bet arī dzīvniekus, un, tā kā cilvēka pārkāpums sagādājis mokas arī dzīvniekiem, tad tam noteikti jācenšas tās samazināt, bet ne padziļināt. Kas izturas ļauni pret Dieva radījumiem tad, kad viņam ir dota pār tiem vara, ir glēvulis un tirāns. Katra tieksme sagādāt sāpes citiem cilvēkiem vai neapzinīgiem radījumiem ir sātaniska. Domādami, ka nabaga mēmie dzīvnieki to nevar atklāt, daudzi nesaprot, ka viņu nežēlība reiz tomēr kļūs zināma. Ja šo cilvēku acis atvērtos tāpat kā Bileāmam, tad tie ieraudzītu Dieva eņģelus, kas augšā Debesu pagalmos pret tiem sniedz liecību. Pieraksti nonāk Debesīs, un pienāks diena, kad tiks izteikts spriedums visiem, kas izturas nežēlīgi pret Dieva radījumiem.

Kad Bileāms ieraudzīja Dieva sūtni, viņš bailēs izsauca: “Es esmu grēkojis, jo eš nezināju, ka tu esi pret mani nostājies uz ceļa, bet ja tas tavās acīs ir nepatīkami, tad es griezišos atpakaļ!” Kungs viņam ļāva turpināt ceļu, bet lika saprast, ka viņa vārdus pārvaldīs Dieva spēks. Kungs gribēja Moābam nodot liecību, ka ebreji atrodas Debesu apsardzībā, un to Viņš izdarīja visai iespaidīgā veidā, rādīdams tiem, cik bezspēcīgs ir Bileāms, nespējot izteikt lāstus bez dievišķas atļaujas.

Uzzinājis par Bileāma tuvošanos, Moāba ķēniņš ar lielu svītu izgāja tam pretī līdz pat valsts robežām. Kad tas izteica izbrīnu par to, ka praviētis bija vilcinājies nākt, neskatoties uz bagātīgo atalgojumu, Bileāms atbildēja: “Redzi, es esmu pie tevis atnācis, bet vai es kaut ko varu runāt, kaut vai vismazāko vārdu, no sevis, kā vien tos vārdus, ko tas Kungs liks manā mutē? Tikai to es runāšu.” Bileāmam bija žēl, ka ir tā ierobežots; viņš baidījās, ka nevarēs īstenot savu nodomu, jo viņu pārvaldīja Dieva spēks.

Ar lielu spožumu ķēniņš un zemes augstākie valstsvīri pavadīja Bileāmu uz “Baāla augstumiem”, no kurienes viņš varēja [444] pārskatīt ebreju pulkus. Un tā praviētis tagad stāv uz augsta kalna un nolūkojas lejup uz Dieva izredzēto tautu. Cik maz israēlieši zina par to, kas gatavojas notikt viņu tuvumā! Cik maz tie zina par Dieva aizgādību, kas dienām un naktīm tos apsargā! Cik neskaidra ir Dieva tautas izpratne! Cik kūtra tā ir bijusi visos laikos aptvert Viņa lielo mīlestību un žēlastību! Ja Dieva ļaudis varētu izprast Kunga brīnišķīgā spēka pastāvīgo aizgādību viņu labā, vai tad to sirdis nepildītos ar pateicību un godbijību, domājot par Viņa mīlestību, varenību un spēku?

Bileāms kaut ko zināja par ebreju upuru kalpošanu un savu noziedzīgo mērķu sasniegšanai cerēja iegūt Dieva svētību ar daudz pārākmiem un dārgākiem upuriem. Tā elkiem kalpojošo moābiešu uzskati nomāca viņa paša spriedumu. Viņa gudrība bija kļuvusi par muļķību; garīgais skats bija aptumšots; padodamies sātanai, viņš pats sevi bija padarījis aklu.

Uz Bileāma norādījumu uzcēla septiņus altārus, un uz katra no tiem viņš pienesa Dievam upuri. Tad Bileāms atkāpās uz kāda pakalna, lai tiktos ar Dievu, apsotdamies ziņot Balakam, ko Kungs viņam atklās.

Ķēniņš ar Moāba augstmaņiem un lielkungiem stāvēja pie upuriem, kamēr ap viņiem pulcējās ziņkārīgais pūlis, gaidot pravieša atgriešanos. Beidzot tas nāca, un ļaudis cerēja dzirdēt vārdus, kas uz visiem laikiem iznīcinās to šavādo spēku, kas darbojas ienīsto israēliešu labā. Bileāms teica: “No Aramas Balaks, moābiešu ķēniņš, mani atvedis, no austrumu kalnājiem: “Nāc, nolādi man Jēkabu un

nāc, nonievā Israēlu!” Kā lai es nolādu to, ko Dievs nenolād? Kā lai es nonievāju, ko tas Kungs nav nonievājis? Jo no brīvi stāvošās klints virsotnes es to redzu, un no paaugstinājumiem es to ieraugu: redzi, tauta, kas savrup dzīvo un pagānu tautām nav pieskaitāma. Kas izskaitīs Jēkaba putekļus, kas izskaitīs Israēla vairuma ceturto daļu? Manai dvēselei tiktos mirt šo taisno nāvē, un es vēlos, kaut manas pēdējās dienas būtu tādas kā viņiem!”

Bileāms atzinās, ka ir nācis ar nodomu Israēlu nolādēt, bet vārdi, kurus tas izteica, bija pilnīgi pretēji viņa sirds domām. Kaut gan viņa dvēseli pildīja lāsti, tas bija spiests runāt par svētībām.

Raugoties uz Israēla nometni, Bileāms ar izbrīnu konstatēja pierādījumus šīs tautas ziedošajam stāvoklim. Israēlieši tam bija attēloti kā rupjš, nesavaldīgs pūlis, kā laupītāju bandas, kas zemi dara nedrošu un apkārtējām tautām ir kā mēris un iedveš briesmu sajūtu, bet viņu izskats liecināja pilnīgi pretējo. Viņš redzēja nometnes lielumu un tās pārdomāto iekārtojuma, kur viss liecināja par patiesu disciplīnu un kārtību. Viņam tika rādīta žēlastība, ar kādu Dievs uzlūko Israēlu, kā arī šis izredzētās tautas īpatnējais raksturs. Tā nestāvēja uz vienas pakāpes ar apkārtējām nācijām, bet gan pacēlās tām pāri. “Tauta, kas savrup dzīvo un pagānu tautām nav pieskaitāma.” Tajā laikā, kad tika teikti šie vārdi, israēliešiem vēl nebija pastāvīgas dzīvesvietas, un viņu sevišķais raksturs, viņu tikumi un paradumi Bileāmam nebija pazīstami. Bet cik pārsteidzoši piepildījās šis pravietojums vēlākajā Israēla tautas vēsturē! Visā viņu gūstniecības laikā, visos gadsimtos, kur tie izkaisīti dzīvojuši starp citām tautām, tie ir palikuši atšķirti ļaudis. Tāpat arī Dieva tauta - patiesais Israēls, lai gan izkaisīts pa visu zemes virsu, ir tikai ceļinieki, kas kā pastāvīgi iedzīvotāji pierakstīti vienīgi Debesīs.

Bileāmam tika rādīta ne tikai ebreju tautas vēsture, bet viņš varēja skatīt arī patiesā Dieva Israēla izaugsmi un uzplaukumu laiku beigās. Viņš redzēja, ka tos, kas Kungu mīl un bīstas, pavada sevišķa Visaugstākā labvēlība. Viņš redzēja, kā Visvarenā roka tos atbalsta, staigājot tumšajā nāves ēnas ielejā. Viņš varēja skatīt, kā tie, vainagoti ar godību, slavu un nemirstību, izies no saviem kapiem un kā atpestītie, tērpti nemirstībā, priecāsies Jaunās Zemes nevīstošajā godībā. Lūkodamies šajā ainā, viņš izsaucās: “Kas izskaitīs Jēkaba putekļus, kas izskaitīs Israēla vairuma ceturto daļu?” Un redzot, kā uz katra galvas mirdz godības vainags, kā katra seja staro priekā, un lūkojoties nākotnē uz nebeidzamās dzīvības un neizsakāmās svētlaimes ainu, viņš izteica savu svinīgo lūgšanu: “Manai dvēselei tiktos mirt šo taisno nāvē, un es vēlos, kaut manas pēdējās dienas būtu tādas kā viņiem!”

Ja Bileāms būtu gribējis pieņemt gaismu, ko Dievs tam sniedza, tad, saskaņodamies ar saviem vārdiem, būtu [448] pārtraucis visus sakarus ar moābiešiem. Viņš vairs ilgāk nebūtu uzdrošinājies rotaļāties ar Dieva žēlastību, bet dziļā nožēlā atgrieztos pie Kunga. Tomēr Bileāms mīlēja netaisnības algu un bija apņēmis to iegūt.

Balaks bija pašvīgi gaidījis lāstu, kas kā iznīcinošs posts nāks pār Israēlu, bet, dzirdot pravieša vārdus, viņš dusmīgi izsaucās: “Ko tu man esi darījis? Es tevi esmu aicinājis, lai tu nolādi manus ienaidniekus, un, redzi, tu tos svētīdams esi svētījis.” Cenzdamies izlīdzināt notikušo, Bileāms izlikās, ka vārdus, ko dievišķā Vara bija spiedusi izteikt, viņš ir sacījis aiz patiesas cieņas un uzmanības pret Dieva gribu. Viņš atbildēja: “Vai man nav jādara un jārunā tā, kā Kungs to licis manā mutē?”

Pat vēl tagad Balaks nespēja atteikties no sava nodoma. Viņš pieņēma, ka iespaidīgais skats uz ebreju nometni ir Bileāmu tā iebaidījis, ka tas nav uzdrošinājies vērsties pret tiem ar savām burvībām. Tāpēc ķēniņš nolēma aizvest pravieti uz kādu citu vietu, no kurienes bija pārrēdzama tikai maza daļa no nometnes. Ja Bileāms būtu piekritis nolādēt tos pa atsevišķām daļām, tad drīzi vien visa nometne aizietu bojā. No Pizgas kalna virsotnes tika izdarīts cits mēģinājums. Atkal uzcēla septiņus altārus, uz kuriem tika upurēts tāpat kā pirmajā reizē. Ķēniņš un viņa lielkungi palika uz vietas pie upuriem, kamēr Bileāms gāja sastapties ar Dievu. Pravietim no jauna tika dota dievišķa vēsts, kuru pārgrozīt vai neizsacīt nebija viņa varā.

Atgriežoties pie rūpju nomāktajiem un gaidošajiem ļaudīm, viņam jautāja: “Ko Kungs ir sacījis?” Un tāpat kā iepriekš, atbilde ķēniņa un lielkungu sirdis pildīja ar bailēm. “Dievs nav cilvēks, kas melotu, ne cilvēka bērns, ka ko nožēlotu. Vai lai Viņš runātu un to nedarītu? Vai lai sacītu un to neaturētu? Redzi, man pavēlēts svētīt, un ko Viņš ir svētījis, to es nevaru pārgrozīt. Noziegumu Viņš neredz Jēkabā un ļaunumu Israēlā; Kungs, viņa Dievs, ir ar viņu un ķēniņu liksme pie viņa.”

Izbijies no šīs atklāsmes, Bileāms pats izsaucās: “Tiešām, zīlēšana neder pret Jēkabu un burvju mākslas pret Israēlu, jo laikus tiek Jēkabam un Israēlam pasacīts, ko Dievs dara!” [449] Lielais burvis bija izmēģinājis savu spēku saskaņā ar moābiešu vēlēšanos; bet tieši šajā gadījumā par Israēlu var teikt: “Kādas brīnišķīgas lietas dara Dievs.” Kamēr tie palika Dieva apsardzībā, neviena tauta nespēja viņus uzvarēt, kaut arī to atbalstītu visi sātana spēki. Visai pasaulei vajadzēja brīnīties par Dieva varenajiem darbiem savas tautas labā, — ka vīrs, gribēdams iet grēka ceļu, tomēr tā tiek

pārvaldīts no dievišķās varas, ka lāstu vietā ir spiests cēlā dzejiskā valodā izteikt visbagātīgākos un dārgākos apsolījumus. Tajā laikā Israēlam parādītā Dieva labvēlība ir nodrošinājums mums, ka Viņš savus paklausīgos un uzticīgos bērnus pasargās jebkuros apstākļos. Kad sātans kūda ļaunus cilvēkus apmelot, mocīt un iznīcināt Dieva ļaudis, tad tiem vajadzētu atcerēties tieši šo gadījumu, lai kļūtu stiprāka viņu drosme un ticība Dievam.

Drosmi zaudējis un satriekts, Moāba ķēniņš izsaucās: "Tev viņus nevajag ne lādēt, ne svētīt." Tomēr viņa sirdī vēl bija kāda vāja cerība, un tas nolēma mēģināt vēlreiz. Tagad viņš Bileāmu aizveda uz Peora kalnu, kur atradās viņu dieva Baāla izlaidīgajai godināšanai veltītais templis. Seit uzcēla tikpat daudz altāru un pienesa tikpat daudz upuru kā iepriekš, bet šoreiz Bileāms neaizgāja viens pats uzziņāt Kunga prātu. Viņš negatavojās arī uz buršanu, bet palika stāvēt pie altāriem un lūkojās uz Israēla teltīm. Atkal pār viņu nāca Dieva Gars un viņa lūpas vēstīja:

"Cik skaistas ir tavas teltis, ak Jēkab, un tavi dzīvokļi, ak Israēl! Kā upju līči, kas izplešas, kā vīna kalni, kas paceļas pie straumēm, kā aloes koki, ko tas Kungs pats ir stādījis, kā ciedru koki pie ūdens! Ūdens tek no viņa traukiem, viņa dzimumam ir ūdens pa pilnam, un viņu ķēniņš būs augstāks par Agagu; viņu ķēniņu valsts būs augsti celta. Kā viņš ir izstiepies kā jauns lauva, nogūlies kā lauvas māte! Kas var uzdrošināties to piecelt? Kas tevi svētī, tas lai ir svētīts, un kas tevi nolād, tas lai ir nolādēts!"

[450] Šeit attēlota Dieva ļaužu labklājība ar dažām visskaistākajām ainām, kādas vien dabā atrodamas. Praviētis Israēlu salīdzina ar auglīgām ielejām, kas nes bagātu ražu; ar zjedošiem dārziem, kurus slacina neizsīkstoši avoti; ar jauki smaržojošo aloes koku un stalto ciedru. Sī pēdējā aina ir visskaistākā un piemērotākā, kāda vien atrodama Svētajos Rakstos. Libanonas ciedrus cienīja visas austrumu tautas. Koku ģints, pie kuras tie pieder, atrodama visā pasaulē, kur vien cilvēks ir gājis. Tie ir izplatīti no polārās joslas līdz tropu zemēm; tie priecējas par karstumu un spītē aukstumam; tie grezni paceļas gar upju gultnēm, bet tikpat majestātiski aug arī izkaltošos tuksnešos. Tie sakņojas dziļi klinšainos kalnos un lepni slejas pret vētrām. Tie ir svaigi un zaļi, kad viss cits novītis ziemas aukstajā dvesmā. Libanonas ciedri starp citiem kokiem izceļas ar savu stiprumu, cietumu un spēju netrūdēt. Un tie tiek lietoti, lai apzīmētu cilvēkus, kuru "dzīvība ar Kristu ir apslēpta Dievā". (Kol. 3:3) Svētie Raksti saka: "Taisnais aug kā ciedra uz Libanonas." (Ps. 92:13) Dieva roka ciedru paaugstinājusi kā meža ķēniņu. "(..) cipreses tai netika līdz ar saviem zariem, platānām nebija tādu zaru kā tai. Neviens koks Dieva dārzā nevarēja ar to mēroties skaistuma ziņā." (Ec. 31:8) Ciedrs atkārtoti lietots kā ķēnišķības emblēma, un Rakstos to izmanto, lai attēlotu taisnos, rādot, kā Debesis lūkojas uz tiem, kuri dara Dieva prātu.

Bileāms pravietoja, ka Israēla ķēniņš būs lielāks nekā Agags. Ar šo vārdu tika pieminēts amalekiešu ķēniņš, kuri tajā laikā bija ļoti varena nācija, bet Israēlam, ja viņš paliktu uzticīgs Dievam, vajadzēja uzvarēt visus savus ienaidniekus. Israēla ķēniņš bija Dieva Dēls un reiz Viņa tronim jātiek nostiprinātam virs zemes un Viņa varai paaugstinātai pāri visām zemes valstīm.

Kad Balaks dzirdēja pravieša vārdus, viņš jutās vilies savās cerībās un to pārņēma bailes un dusmas. Viņš apskaitās, ka Bileāms ne vismazākā mērā neiedrošināja viņu tad, kad viss it kā nostājās pret to. Ar nicināšanu viņš noskatījās uz pravieša liekulīgo izturēšanos un saniknots izsaucās: "(..) tagad bēdz uz savu dzimteni! Es gan domāju godādams tevi godināt, bet redzi, tas Kungs ir aizliedzis tevi godināt!" Tad viņš saņēma atbildi, ka ķēniņš jau tika brīdināts, ka Bileāms var ziņot tikai to, ko Dievs viņam pavēlējis. [451]

Pirms Bileāms atgriezās pie savas tautas, viņš izteica kādu sevišķi skaistu un pacilājošu pravietojumu par pasaules Pestītāju, kā arī par galīgo Dieva ienaidnieku bojāeju. "Es viņu redzu, bet ne tagad, es viņu novēroju, bet ne tuvumā: Zvaigzne ņems sev ceļu no Jēkaba, un no Israēla celsies Scepteris, tas sadragās Moāba deniņus un nopostīs visus Seta dēlu pamatus."

Savu runu viņš beidza, pasludinādams pilnīgu Moāba, Ēdoma, Amaleka un keniešu iznīcināšanu, neatstādams Moāba ķēniņam ne vismazāko cerības staru.

Vilies bagātības un pagodinājuma gaidās, sanaidojies ar ķēniņu un apzinādamies, ka izsaucis pār sevi Dieva nepatiku, Bileāms no paša izvēlētās misijas atgriezās mājās, bet tur to atstāja Dieva Gara pārvaldošais spēks, un viņa mantkārība, kas tikai uz laiku bija savaldīta, atkal guva virsroku. Viņš bija gatavs ķerties pie jebkura līdzekļa, lai tikai saņemtu Balaka apsolīto atalgojumu. Bileāms zināja, ka Israēla labklājība ir atkarīga no viņu paklausības Dievam un ka nav nekāda cita ceļa šīs tautas pazudināšanai, kā vien pavedināšana uz grēku. Tāpēc viņš tagad nolēma iemantot Balaka labvēlību, ieteikdams moābiešiem rīcību, kas pār Israēlu izsauktu lāstus.

Viņš tūlīt atgriezās Moāba zemē un pastāstīja ķēniņam savu plānu. Arī paši moābieši bija pārliecināti, ka tik ilgi, kamēr israēlieši būs uzticīgi Dievam, Kungs tiem būs par vairogu. Bileāms ieteica tos atšķirt no Dieva ar viņu iesaistīšanu elku pielūgšanā. Ja tos varētu ietekmēt, lai tie piedalītos izvirtīgajā kalpošanā Baālam un Astartei, tad visuvarenais Sargs kļūtu par viņu ienaidnieku un tie drīzi vien būtu viegls laupījums apkārtējām nežēlīgajām un kareivīgajām tautām. Ķēniņš labprāt pieņēma šo plānu, un Bileāms pats palika pie viņa, lai palīdzētu šo nodomu īstenot.

Bileāms redzēja sava sātaniskā plāna sekmes. Viņš piedzīvoja, ka Dieva lāsts piemeklēja Viņa tautu un sodībā bojā aizgāja tūkstoši. Tomēr dievišķā taisnība, kas vērsās pret Israēlu, neļāva izbēgt arī pašam kārdinātājam. Israēlam cīnoties ar midaniešiem, Bileāms tika nogalināts. Viņam bija kāda nojauta par savas dzīves tuvo galu, kad tas agrāk izsauca: "Manai dvēselei tiktos mirt šo taisno nāvē, un es vēlos, lai manas pēdējās dienas būtu tādas kā viņiem!" [452] Bet viņš nebija vēlējies dzīvot taisnu dzīvi un par viņa daļu kļuva Dieva ienaidnieku liktenis.

Bileāma liktenis līdzinājās Jūdas liktenim, un arī viņu raksturos ir uzkrītoša sakritība. Abi šie vīri kalpošanu Dievam gribēja apvienot ar kalpošanu mamonam, un abi cieta neveiksmi. Bileāms atzina patieso Dievu un apliecināja, ka kalpo Viņam. Jūda ticēja Jēzum kā Mesijam un pievienojās Viņa sekotājiem. Bileāms cerēja kalpošanu Jehovam izmantot par bagātības un pasaulīga goda iegūšanas līdzekli, bet, kad tas viņam neizdevās, viņš klupa, krita un tika satriekts. Jūda ar pievienošanos Kristum domāja nodrošināt sev bagātību un godājamu stāvokli pasaulīgā valstī, kuru, kā viņš ticēja, Mesija gatavojās uzcelt. Viņa cerību sabrukums lika tam atkrist un iet bojā. Kā Bileāms, tā Jūda bija saņēmuši lielu gaismu un baudījuši sevišķas priekšrocības, bet viens vienīgs iemīļots grēks saindēja raksturu un izsauca bojāeju.

Ir ļoti bīstami ļaut sirdī mitināties kādai nekristīgai īpašībai. Viens vienīgs piekopts grēks arvien vairāk un vairāk pazemo raksturu un visus cēlos spēkus pakļauj ļauno tieksmju varai. Viena vienīga sirdsapziņas skaidrību sargājošas lietas atmešana, nodošanās ļaunam ieradumam vai pienākuma augsto prasību neievērošana sagrauj dvēseles aizsargmūri un paver ceļu sātanam, lai tas varētu ienākt un novērst mūs no pareizā mērķa. Vienīgā drošība katru dienu lūgt kopā ar Dāvidu: "Uzturi manu gājumu uz taviem ceļiem, ka mani solji nešaubās." (Ps. 17:5)

ATKRIŠANA PIE JORDĀNAS

[453]

Ar priecīgu sirdi un atjaunotu ticību Dievam uzvarošie Israēla karapulki atgriezās no Basanas. Tie jau bija ieguvuši vērtīgu apgabalu un pārliecināti ticēja, ka drīz ieņems visu Kānaānu. Tikai Jordāna atradās starp viņiem un Apsolīto zemi. Tieši pretī, pāri upei bija kāds bagāts, zaļumiem klāts, daudzu strautu un neizsīkstošu avotu slacināts, palmām apēnots līdzenums. Līdzenuma rietumu pusē pacēlās Jērikas torņi un pilis. Tur atradās daudzas palmu birzis, tāpēc to dažreiz sauca par "palmu pilsētu".

Arī Jordānas austrumu krastā, starp upi un augsto plakankalni, kurai tie bija gājuši cauri, atradās līdzenums, dažus kilometrus plats, un stiepās kādu gabalu līdztekus upei. Sajā no vējiem aizsargātajā ielejā valdīja tropu klimats; te ziedēja sitimkoks jeb akācija, no kā viss līdzenums bija dabūjis savu nosaukumu — Sītima ieleja. Tieši šeit bija apmetušies israēlieši, atrodot sev patīkamu patvērumu upmalas akāciju birzīs.

Bet šajā pievilcīgajā apkārtnē tiem vajadzēja sastapties ar ļaunumu, kas bija nāvīgāks nekā varenie bruņoto vīru pulki vai tuksneša plēsīgie zvēri. Šo bagāto, dabiskām priekšrocībām apveltīto zemes stūrīti sagānīja tās vietējie iedzīvotāji. Visiem pieejamajā Baāla pagodināšanā, kas bija iedzīvotāju augstākā dievība, pastāvīgi atklājās vispazemojošākās un noziedzīgākās ainas. Visur varēja atrast vietas, kas iezīmējās ar kalpošanu elkiem un izvirtību, tā ka pat šo vietu nosaukumi atgādināja tautas netikumību un samaitātību.

Apkārtne atstāja aptraipošu iespaidu uz israēliešiem. Viņu prātam pastāvīgi uzmācās zemiskas domas, vieglā un bezrūpīgā dzīve atstāja savu samaitājošo iespaidu uz tikumību un, gandrīz pašiem nemanot, tie novērsās no Dieva, nonākdami stāvoklī, kur tie viegli varēja krist par upuri kārdinātājam.

[454] Apmešanās laikā pie Jordānas Mozus sāka gatavoties Kānaānas ieņemšanai. Lielo vadoni pilnīgi aizņēma šis uzdevums, bet tautai neziņas un gaidīšanas laiks izvērtās ļoti pārbaudošs, un, pirms vēl bija pagājušas vairākas nedēļas, viņu vēsture tika aptraipīta ar visnejēdzīgāko atkāpšanos no tikumības un godīguma.

Sākumā israēlieši reti kad satikās ar saviem pagāņu kaimiņiem, bet pēc kāda laika nometnē sāka iezagties midaniešu sievietes. Viņu parādīšanās neradīja nekādu trauksmi, un tās turpināja īstenot savu plānu tik mierīgi, ka Mozus tam nepievērsa nekādu vērību. So sieviešu nolūks satiksmē ar ebrejiem izpaudās viņu vilinājumos pārkāpt Dieva likumus un pievērst uzmanību pagāņu tikumiem un ierašām, kā arī pavadināt kalpot elkiem. To visu rūpīgi slēpa zem draudzības izkārtnes tā, ka pat ļauzu uzraugiem neradās nekādas aizdomas.

Uz Bileāma ierosinājumu Moāba ķēniņš rīkoja lielus svētkus par godu saviem dieviem, un pastāvēja slepena noruna, ka Bileāms pamudinās tajos piedalīties arī israēliešus. Tā kā tie viņu uzskatīja par Dieva pravieti, tad šim vīram nenācās grūti sasniegt savu mērķi. Liela daļa ļauzu kopā ar viņu devās noraudzīties šajos svētkos. Tie uzdrošinājās nostāties uz aizliegtās zemes un sapinās sātana valgos. Deju un mūzikas apburti un pagāņu jaunavu skaistuma savaldzināti, tie atteicās no uzticības Jehovam. Piedaloties liksmajos sarīkojumos un dzīrēs, viņa baudīšana aptumšoja viņu prātu un nolauza pašsavaldīšanās barjeras. Kaislībām tika dota pilna brīvība un, aptraipījuši savu sirdsapziņu kāribās, tie ļāvās pierunāties un locīja ceļus elku priekšā. Viņi pienesā upurus uz pagāņu altāriem un piedalījās vispazemojošākajās ceremonijās.

Nepagāja ilgs laiks, līdz inde kā nāvīga sērga izplatījās pa visu Israēla nometni. Tos, kuri kaujās bija uzvarējuši savus ienaidniekus, tagad pārvarēja pagāņu sievietes. Ļaudis šķita kā apmāti. Virsnieki un vadošie vīri atradās starp pirmajiem pārkāpējiem, un apgrēkojās tik daudz ļauzu, ka atkrišana šķita pārņemam visu tautu — "Israēls bija pieķēries Baālam Peoram". (Skat. 4. Moz. 25. nod.) Kad Mozus beidzot ievēroja šo ļaunumu, ienaidnieka plāni jau bija guvuši tādus [455] panākumus, ka israēlieši ne tikai piedalījās izlaidīgajās ceremonijās Peora kalnā, bet pagāņu rituāli tika praktizēti pat Israēla nometnē. Sirmo vadoni pārņēma sašutums, un iedegās arī Dieva dusmas.

Israēla noziedzīgā rīcība panāca to, ko nespēja Bileāma burvības - viņi paši šķīrās no Dieva, bet ātri sekojošais sods atmodināja ļaudīm atziņu par sava grēka lielumu. Nometnē izcēlās briesmīgs mēris, kuram par upuri krita desmit tūkstoši cilvēku. Dievs pavēlēja soģiem nogalināt visus atkritušos vadoņus. Šī pavēle tika tūlīt izpildīta. Vainīgo liķus pakāra visa Israēla acu priekšā, lai draudze izjustu, cik riebīgs Dievam ir viņu grēks, un baidītos no Viņa dusmām, redzot, cik bargi Viņš izturējies pret tautas vadoņiem. Visi saprata, ka sods ir taisnīgs, un ļaudis steidzās uz saiešanas telti, ar asarām un dziļā pazemībā atzīdami savu pārkāpumu. Tā raudot Dieva priekšā pie saiešanas telts, kamēr sērga vēl arvien darīja savu nāvējošo darbu un soģi pildīja briesmīgo uzdevumu, nometnē pādroši ienāca Simrijs, dižciltīgs israēlietis, kādas midaniešu netiklas sievietes pavadībā, kas bija no augstas kārtas un piederēja pie vienas no ievērojamākajām midaniešu ģimenēm. Viņš to veda uz savu telti. Nekad vēl netikumība nebija izpaudusies tik bezkaunīgi un uzstājīgi. No viņa iesilis, Simrijs plātījās ar savu grēku "kā Sodoma" un lielījās, nepazīdams kaunu. Kad priesteri un vadoņi bēdās un pazemojumā bija nometušies pie zemes, raudādami "starp priekškaru un altāri" un lūgdami Kungu saudzēt savus ļaudis un neatstāt kaunā savu mantojumu, šis Israēla lielkungs visas sapulces priekšā lielījās ar grēku, it kā ignorējot Dieva atriebību un izsmejot tautas soģus. Tad Pinehass, augstā priesteris Ēleāzara dēls, cēlās no sapulces un, satvēris šķēpu, "gāja šim israēliešu vīram pakaj telti" un tos abus nodūra. Tā mocība tika apturēta un priesteris, kas izpildīja Dieva sodu, tika pagodināts visa Israēla priekšā, un viņam un tā namam priesteram amatu piešķīra uz mūžīgiem laikiem. "Pinehass ir novērsis manu dusmu kvēli no Israēla bērniem ar to, ka viņš iedegās savā dusmu kaislībā viņu vidū; tāpēc, neskatoties uz manu dusmu kvēli, Es neesmu pilnīgi iznīcinājis Israēla bērnus." [456]

Sods, kas piemeklēja Israēlu viņu grēku dēļ Sitimā, aizveda nāvē pēdējos ļaudis no to vidus, kuri gandrīz pirms četrdesmit gadiem paši par sevi bija izteikuši spriedumu, ka "tiem jāmirst tuksnesī". Pēc Dieva pavēles Jordānas līdzenumā notikusi ļauzu skaitīšana rādīja, ka vairs "nebija neviena vienīga vīra no to skaita, ko Mozus un priesteris Ārons bija skaitījuši Sinaja tuksnesī. (..) No tiem vairs neviens nebija atlicies, kā vienīgi Kālebs, Jefunnas dēls, un Jozua, Nūna dēls." (4. Moz. 26:64,65)

Dievs bija sodījis israēliešus, tāpēc ka tie padevās midaniešu vilinājumiem, bet arī pavadinātāji nedrīkstēja izbēgt dievišķās taisnības dusmām. Amalekieši, kas bija uzbrukuši Israēlam, nogalinādami vājos un atpalikušos, savu sodu saņēma tikai daudz vēlāk, bet midaniešiem, kas viņus bija pavadinājuši uz grēku, kā daudz bīstamākiem ienaidniekiem Dieva sodu vajadzēja izjust tūlīt.

"Atriebies midaniešiem Israēla bērnu dēļ," Dievs pavēlēja Mozum, "tad tu tapsi piepulcināts saviem ļaudīm." Šis uzdevums tūlīt tika izpildīts. No katras cilts izraudzīja tūkstoš vīrus un Pinehasa vadībā nosūtīja kaujā. "Un tie karoja pret midaniešiem, kā Kungs bija pavēlējis Mozum, un nokāva visus vīriešus. Kopā ar citiem tie nokāva arī midaaniešu ķēniņus, tas ir (..) piecus midaniešu ķēniņus. Tie nokāva Bileāmu, Beora dēlu, ar zobenu." Pēc Mozus pavēles, netika saudzētas arī sagūstītās sievietes kā visvainīgākās un bīstamākās Israēla ienaidnieces.

Tāds bija gals tiem, kas izdomāja un centās īstenot šo ļauno plānu pret Dieva tautu. Dzesminieks saka: "Pagānu tautas ir nogrimušas bedrē, ko pašas rakušas; tiklā, ko viņas izlikušas, sapinusies viņu pašu kāja." (Ps. 9:16) "Jo Kungs neatstums savu tautu un neatstās savu mantojumu. Un pie taisnības atgriezīsies Viņa tiesa (..) "Viņš liks krist viņu bezdievībai atpakaļ uz viņiem pašiem, tiešām, tas Kungs, mūsu Dievs, viņus izdeldēs." (Ps. 94:14,15,23)

[457] Aicināts nolādēt ebrejus, Bileāms ar visiem saviem burvju vārdiem nespēja tiem sagādāt nekādu ļaunumu, jo Kungs neredzēja "ļaunumu Jēkabā un nekādu noziegumu Israēlā". (4. Moz. 23:21,23) Bet, kad tie, padodamies kārdināšanai, pārkāpa Dieva likumus, Viņa apsardzība tos atstāja. Ja Dieva tauta ir uzticīga Kunga baušļiem, tad "zilēšana neder pret Jēkabu un buršana pret Israēlu". (23.p.) Tāpēc visi sātana spēki un visi viņa uzbrukumi vērsti uz to, lai ļaudis pavedinātu grēkot. Kad tie, kas sevi atzīst par Dieva likumu ievērotājiem, šos priekšrakstus pārkāpj, tie līdz ar to šķiras no Dieva un vairs nav spējīgi pretoties saviem ienaidniekiem.

Israēlieši, kurus nespēja uzvarēt ar ieročiem un midianiešu burvībām, krita par laupījumu viņu netiklajām sievietēm. Tāda ir sātana kalpībā esošas sievietes vara, kuru tā izlieto, lai savaldzinātu un pazudinātu dvēseles. "Jo daudzus viņa ir nāvīgi ievainojusi un gar zemi gāzusi, un visāda veida varenie ir no viņas nožņauti (..) " (Sal. pam. 7:26) Tā Seta bērni tika pavedināti novērsties no taisnības, kā rezultātā degradējās svētais dzimums. Tā tika kārdināts Jāzeps. Tādā veidā Simsons savu spēku, kas aizsargāja Israēlu, nodeva filistiešu rokās. Te klupa Dāvids. Un gudrais ķēniņš Salamans, kas trīs reizes nosaukts par Dieva mīluli, kļuva par kaislību vergu un upurēja taisnību tai pašai valdzinošajai varai.

"Un tas viss viņiem noticis zīmīgā kārtā un ir rakstīts par brīdinājumu mums, kas esam nonākuši pie laika robežām. Tādēļ, kas šķietas stāvam, lai pielūko, ka nekrīt." (1. Kor. 10:11,12) Sātans labi pārzina katra rakstura vājās vietas, kur tas visvieglāk ievainojams, jo viņš to ar velnišķīgu dedzību ir mācījies gadu tūkstošiem ilgi. Un nākamajās paudzēs, lai starp Israēla lielkungiem nogāztu visstiprākos vīrus, viņš izmantoja tās pašas kārdināšanas, kuras tik sekmīgi pielietoja Baāla Peorā. Ejot cauri visiem gadsimtiem, sastopami rakstura vraki, kur ļaudis piedzīvojuši bojāeju, saduroties ar juteklisko baudu klinti. Tagad, kad mēs tuvojamies laika noslēgumam un Dieva tauta atrodas tuvu Debesu Kānaānas robežām, sātans, tāpat kā toreiz, ar divkāršu spēku centīsies aizkavēt tās ieiešanu jaukajā zemē. Savas cilpas viņš izliek ikvienai dvēselei. No viņa jāsargās ne tikai nezinātājiem un neizglītotājiem; viņš gatavos kārdinājumus arī tiem, kas atrodas visaugstākajos amatos, vissvētākajā darbā. Ja viņam izdosies tos pavedināt [458] aptraipīt savas dvēseles, tad viņš ar šo cilvēku iespaidu varēs iznīcināt daudzus. Sātans izmanto tos pašus ieročus, ko izmantoja pirms trīstūkstoš gadiem. Ar pasaulīgu draudzību, ar kairinošu skaistumu, izpriecu meklēšanu, izlaidību, dzīrēm vai vīna kausu viņš pavedina cilvēkus pārkāpt septīto bausli.

Vispirms sātans Israēlu pamudināja uz izlaidību un tad vadīja tos uz elku pielūgšanu. Kas apkauno Dieva attēlu un sagāna Viņa templi pats savā personā, neizjutis sirdsapziņas pārmetumus arī citos Dieva apkaunošanas gadījumos, ja tik ar to tiks izdabāts viņa samaitātās sirds vēlmēm. Jutekliskie apmierinājumi vājina prātu un pazemo dvēseli. Dzīvniecisko tieksmju apmierināšana aptumšo un paralizē tikumiskos un garīgos spēkus, un kaislību vergi nav spējīgi saskatīt Dieva svēto likumu saistības, pareizi novērtēt salīdzināšanas darbu vai izprast dvēseles īsto vērtību. Krietnums, šķīstība, patiesība, godbijība pret Dievu un mīlestība pret svētām lietām — visas šīs cēlās izjūtas un svētie centieni, kas cilvēkus vieno ar Debesīm, tiek aprīti kaislību ugunīs. Dvēsele kļūst par melnu, drūmu tukšnesi, par ļauno garu mājvietu un par "mājokli visiem nešķīstiem un negantiem putniem". Pēc Dieva līdzības veidotās būtnes tiek pazemotas līdz dzīvnieku līmenim.

Satīdamies ar elku kalpotājiem un piedalīdamies viņu svētkos, ebreji tika mudināti pārkāpt Dieva likumus un izsauca pār tautu Viņa sodības. Tāpat arī šodien sātans vislielākos panākumus gūst, ievilinot Kristus sekotājus grēkā, vadot tos uz bīdrosanos ar bezdievīgajiem, lai tie piedalītos viņu izpriecās. "Tāpēc aizejiet no viņu vidus un nošķirieties no tiem, saka tas Kungs, un neaiztieciat neko, kas ir nešķīsts, tad Es jūs pieņemsu." (2. Kor. 6:17)

Šodien Dievs no saviem ļaudīm prasa tikpat noteiktu atšķirību no pasaules visos ieradumos, tikumos un principos, kā Viņš to prasīja no senā Israēla. Ja tie uzticīgi sekos Viņa Vārda mācībām, tad šī atšķirība būs, bet pretējā gadījumā tās nebūs. Ebrejiem izteiktie brīdinājumi nesajaukties ar pagāniem nebija stingrāki vai skarbāki kā tie, kas kristiešiem aizliedz piemēroties bezdievīgo cilvēku garam un ieradumiem. Kristus mums saka: "Nemīlējiet pasauli, nedz to, kas ir pasaulē. Jo, kas pasauli mīl, tajos nav Tēva mīlestības." (1. Jāņa 2:15) "(..) vai jūs nezināt, ka šīs pasaules draudzība ir Dieva ienaidība? Kas nu gribētu būt pasaules draugs, tas nostājas par Dieva ienaidnieku." (Jēk. 4:4) [459] Kristus sekotājiem jāatšķiras no grēciniekiem un ar tiem jāsatiekas tikai tad, ja ir izdevība

darīt kaut ko labu. Mēs nekad nevaram būt par daudz noteikti, izvairoties no tiem, kuru iespaids mūs velk prom no Dieva. Kad mēs lūdzam: "Neieved mūs kārdināšanā", tad mums arī pašiem, cik vien tas iespējams, ir jāizvairās no šiem kārdinājumiem.

Israēlieši tika pavesti grēkot, kad tie ārēji atradās visērtākos un drošākos apstākļos. Viņi aizmirsa pastāvīgi lūkoties uz Dievu, aizmirsa lūgšanas un nodevās pašpaļāvīgām domām. Viegla dzīve un sevis lutināšana atstāja neapsargātu dvēseles cietoksni, un tur ieeju atrada zemiskas domas. Tie bija nodevēji mūru iekšpusē, kas sagrāva pamatlikumu stiprumus un pakļāva Israēlu sātana varai. Tādā veidā ļaunais vēl arvien mēģina panākt dvēseles pazudināšanu. Pirms kristietis nonāk pie atklāta grēka, viņa sirdī, pasaulei nemanot, notiek ilgstošs sagatavošanās process. Domas uzreiz nemainās no šķīstuma un svētuma līdz samaitātībai, netikumam un noziegumam. Ir vajadzīgs laiks, lai tos, kas radīti pēc Dieva līdzības, pazemotu līdz dzīvnieciskam vai sātāniskam līmenim. Mēs tiekam pārveidoti uzlūkojot. Cilvēks, kas piekopj netīras domas, beigās nonāk tik tālu, ka grēki, kuri kādreiz tam likās riebīgi, kļūst patīkami.

Sātans izlieto visus iespējamus līdzekļus, lai popularizētu noziedzību un netiklību. Mēs nevaram paiet pa savas pilsētas ielām, lai nesadurtos ar kliežošām afišām par noziegumiem, kas izklāstīti romānos vai tiek rādīti uz skatuves. Apziņa tiek pie grēka pieradināta. Laikraksti cenšas attēlot visļaunākos darbus un netikumus, un uzbudinošos stāstos tiek atklāts viss, kas var satraukt kaislības. Cilvēki tik daudz lasa un klausās par zemiskiem varmācības darbiem, ka sirdsapziņa, kas kādreiz bija maiga un ar šausmām izvairījās no šādiem skatiem, ar laiku nocietinās un sāk pie šīm lietām kavēties ar lielu interesi.

Daudzas mūsdienu pasaulē iecienītas izpriecas, kuras iemīlējuši pat tie, kuri saucas par kristiešiem, tiecas uz to pašu mērķi, kā pagānisma sarīkojumi. Tiešām, ir maz izpriecu, ko sātans neizmanto dvēseļu samaitāšanai. Viņš ir darbojies gadsimtiem ilgi, lai ar teātra palīdzību satrauktu jutekļus un slavinātu netikumus. Sātans izlieto operu un tās valdzinošo spēli un apburošo mūziku, karnevālus, dejas, spēļu galdus, lai noārdītu tikumisko principu robežas un atvērtu durvis jutekliskiem apmierinājumiem.

[460] "Pāri visam, kas jāsarģa, sargi savu sirdi, jo no tās rosās dzīvība." (Sal. pam. 4:23) "Jo kādas viņa sirds domas, tāds viņš ir." (Sal. pam. 23:7, pēc Glikas tulk.) Sirdij jāatjaunojas dievišķās žēlastības līdzībā, citādi tā velti centīsies pēc šķīstas dzīves. Kas neatkarīgi no Kristus žēlastības pūlas izveidot cēlu, tikumisku raksturu, tas savu namu ceļ uz irdenām smiltīm. Stiprās kārdinājuma vētrās tas noteikti sagāzīsies. Dāvida lūgšanai jābūt katras dvēseles lūgšanai: "Radi manī, ak Dievs, šķīstu sirdi un atjauno manī pastāvīgu garu." (Ps. 51:12) Un, kad mēs esam kļuvuši par Debesu dāvanu līdzdalībniekiem, mums "Dieva spēkā" ticībā pasargātiem jāiet tālāk uz pilnību. (1. Pēt. 1:5)

Mums noteikti kaut kas jādara, lai pretotos kārdinājumiem. Kas negrib kļūt par upuri sātana viltībām, tam jāapsargā visas dvēseles pieejas; jāizvairās lasīt, redzēt vai klausīties to, kas rada netīras domas. Nav jāļauj domām klejot uz labu laimi, kur vien dvēseļu ienaids tās varētu vadīt. Apustulis Pēteris saka: "Tāpēc, apjozuši sava prāta gurnus un modri būdami, lieciet savu cerību pilnīgi uz to žēlastību, kas jums tiks pasniegta, kad Jēzus Kristus parādīsies. Kā paklausīgi bērni, neveidojiet savu dzīvi pēc kāribām, kurās jūs agrāk dzīvojāt savā nezināšanā. Bet, sekodami Svētajam, kas jūs aicinājis, topiet arī paši svēti visā dzīvošanā." (1. Pēt. 1:13-15) Pāvils raksta: "Beidzot vēl, brāļi, kas vien ir patiess, kas svēts, kas taisns, kas šķīsts, kas patīkams, kam ļauna slava, ja ir kāds tīkums un ja ir kas cildināms, par to domājiet!" (Fil. 4:8) Tas prasīs nopietnas lūgšanas un nenogurstošu modrību. Mums jāiegūst paliekošs Svētā Gara atbalsts, kas mūsu domas virzītu augšup un pieradinātu pie šķīstām un svētām lietām. Mums uzcītīgi jāpēta Dieva Vārds. "Kā jauneklis uzturēs savu ceļu šķīstu? - Kad viņš turēsies pie Taviem Vārdiem." "Es turu Tavus Vārdus savā sirdī, lai negrēkotu pret Tevi." (Ps. 119:9,11)

Israēla grēki Baāla Peorā pār tautu izsauca Dieva sodību, [461] un, ja tagad tie paši grēki netiek tik ātri sodīti, tad tas tomēr nenozīmē, ka tie nesāņems savu atmaksu. "Kas Dieva templi samaitā, to Dievs samaitās." (1. Kor. 3:17) Sie noziegumi dabīgi ir saistīti ar briesmīgām sekām — ar sodībām, kas agrāk vai vēlāk aizsniegs katru pārkāpēju. Tieši šie grēki, vairāk nekā visi citi, ir veicinājuši mūsu cilts pagrimšanu un nesuši slimības un postu, kas pasauli pakļauj lāstam. Ļaudīm var izdoties savus pārkāpumus noslēpt no citiem cilvēkiem, bet tie tomēr ne mazāk noteikti kā savas rīcības sekas pļaus ciešanas, slimības, vājprātu vai nāvi. Un aiz šīs dzīves robežas stāv Tiesas Tribunāls ar savu atmaksu, ar mūžīgo sodu. "Tie, kas tā dara, neiemantos Dieva valstību", bet kopā ar sātanu un viņa eņģeļiem saņems daļu "uguns jūrā", kas ir otrā nāve. (Gal. 5:21; Atkl. 20:14)

"Jo svešas, netīklas sievas lūpas ir saldās kā medus, un viņas rīkle, tai runājot, ir glumāka par labāko eļļu; bet pēc tam tās rūgtas kā vērmeles un asas kā abpusēji griezīgs zobens." (Sal. pam. 5:3,4) "Lai

tavi ceļi būtu tālu projām no viņas un netuvojas viņas nama durvīm, lai tu nepamestu savu godu svešinieku priekšā un nezaudētu savu dzīvību no laulības pārkāpējas sievas saniknotā vīra rokas; lai svešinieki neiedzīvojas no tava īpašuma, lai tava darba augļi nenāk par svētību svešam namam, un lai tev nebūtu pēc tam jāvaid, kad tu būsi izšķiedis savu mantu un novājinājis savu miesu." (Sal. pam. 5:8-11) "Jo viņas nams tiecas uz nāvi." (Sal. pam. 2:18) "Visi, kas tur ieiet, vairs neatgriežas." (19. p.) "Viņas viesi ir tumšajā bedrē." (Sal. pam. 9:18)

BAUŠĻU ATKĀRTOŠANA

[462]

Dievs paziņoja Mozum, ka ir pienācis noteiktais laiks Kānaānas ieņemšanai; un, stāvot kalnu augstumos un skatoties uz Jordānu un Apsolīto zemi, sirmais pravietis ar lielu interesi vēroja savas tautas mantojumu. Vai varētu būt, ka par viņa grēku Kadešā pret viņu teiktais spriedums būtu atcelts? Dzijā nopietnībā viņš lūdza: "Ak, Kungs, mans Dievs, Tu jau sen esi sācis rādīt savam kalpam ir savu varenību, ir savu stiprumu; jo kur ir tāds stiprs Dievs debesīs un virs zemes, kas ir darījis tādus darbus kā tos, ko tu esi darījis, un ar tādu spēku, kā Tu? Ļauj, lūdzams, man celties pāri un skatīt labo zemi viņpus Jordānas, tās zemes skaistos kalnus, bet it īpaši Libanona kalnāju!" (5. Moz. 3:24-27)

Atbilde bija pietiekoši skaidra: "Lai tev pietiek! Nerunā vairs par šo lietu ar Mani! Kāp augšā uz Pizgas kalna virsotni un pacel savas acis pret vakariem un pret ziemeļiem, pret dienvidiem un pret rītiem un apskati to zemi ar savām acīm, jo tu neiesi pāri Jordānai."

Mozus bez kurnēšanas padevās Dieva lēmumam. Tagad viņa rūpes saistījās vienīgi ar Israēlu. Kas interesēsies par tautas labklājību, kā viņš to bija darījis? Ar visdziļāko līdzjūtību viņš izteica lūgšana: "Lai Kungs, visu radīto dzīvību Dievs, ieceļ draudzei vienu vīru par priekšnieku, kas viņu priekšā var iziet un viņu priekšā ienākt, un kas lai tos izvestu ārā un lai ievestu iekšā, lai tā Kunga draudze nebūtu kā avis bez gana!" (4. Moz. 27:16-23)

Kungs uzklausa sava kalpa lūgšanu un atbildēja: "Ņem Jozuu, Nūna dēlu, vīru, kam ir gars, un liec savu roku uz viņu; un noved to priestera Ēleāzara un visas draudzes priekšā un dod tam savas pavēles viņu klātbūtnē. Un piešķir viņam kaut ko no sava diženuma, lai visa Israēla bērnu draudze tam klausā." [463] Jozua jau ilgi bija darbojies kopā ar Mozu, tāpēc kā gudrs, spējīgs un ticīgs vīrs tika izredzēts par viņa pēcnācēju.

Ar Mozus roku uzlikšanu, ko pavādīja augstākā mērā iespaidīgs norādījums par viņa uzdevumu, Jozua tika svinīgi nošķirts par Israēla vadoni. Viņš jau arī līdz šim bija piedalījies tautas pārvaldīšanā. Jozuam dotos Kunga norādījumus Mozus paziņoja draudzei: "Un viņš lai nostājas priestera Ēleāzara priekšā, un tas lai iztaujā Urimu par viņu tā Kunga priekšā; pēc tā pavēles lai tie iziet, un pēc tā pavēles lai viņi ienāk, — viņš un visi Israēla bērni, un visa šī draudze."

Pirms Mozus atstāja savu posteni kā redzamais Israēla vadonis, viņam bija norādīts atgādināt ļaudīm par tautas atbrīvošanos no Ēģiptes un par ceļojumu tuksnesī, kā arī no jauna atkārtot Sinajā pasludinātos likumus. Kad baušlība toreiz tika dota, tikai nedaudzi no pašreizējās draudzes bija tik veci, lai aptvertu visa notiekošā ārkārtējo svarīgumu. Tā kā tiem drīz vajadzēja iet pāri Jordānai un ieņemt Apsolīto zemi, Dievs gribēja, lai tie saprastu Viņa likumu prasības, un vēlējās piekodināt paklausību kā turpmākās labklājības pirmo priekšnoteikumu.

Mozus nostājās ļaužu priekšā, lai vēl pēdējo reizi brīdinātu un pamācītu. Viņa seja staroja svētā spožumā. Mati bija kļuvuši balti no lielās gadu nastas, bet stāja palikusi taisna un viss izskats liecināja par nenovājinātas veselības spēku; acis bija skaidras un neaptumšotas. Tas bija svinīgs notikums; dziļi izjusti viņš tiem stāstīja par Visuvarenā Aizstāvja žēlastību un mīlestību.

"Papēti jel atpakaļ pagājušos laikos, kas bijuši pirms tevis kopš tās dienas, kad Dievs radīja cilvēku virs zemes, un vaicā debesīs no viena gala līdz otram, vai kādreiz un kur kāda tik svarīga lieta kā šī būtu notikusi, vai vispār kas tamlīdzīgs būtu dzirdēts? Vai kāda tauta būtu dzirdējusi Dieva balsi runājam no uguns liesmām, kā tu to esi dzirdējis un palicis dzīvs? Jeb vai kāds dievs jebkad būtu mēģinājis iet un izraudzīt sev vienu tautu kādas citas tautas vidū ar pārbaudījumiem, zīmēm un brīnumiem, ar kariem, ar spēcīgu elkoni un augsti paceltu roku un ar šausmu apdvestiem varoņdarbiem, kā tieši visu to tas Kungs, jūsu Dievs, jums ir darījis jūsu acu priekšā Ēģiptē? Tev tas rādīts, lai tu zini, ka tas Kungs ir vienīgais Dievs, cits neviens, kā Viņš vienīgi." (5. Moz. 4:32-35)

[464] "Nevis tāpēc, ka jūsu pulks būtu lielāks par visām pārējām tautām, nē, tas Kungs jums ir bijis

labvēlīgs un ir jūs izredzējis, - jūs jau esat vismazākā no visām tautām. Bet taisni tāpēc vien, ka Viņš jūs ir mīlējis un jums tur solījumu, ko Viņš jūsu tēviem ar zvērestu ir apstiprinājis, tāpēc tas Kungs jūs ir izvedis ar stipru roku un izglābis no kalpības nama, no faraona, Ēģiptes ķēniņa, varmācības. Tad nu tev būs atziņ, ka tas Kungs, tavš Dievs, ir Dievs, kas ir uzticīgs Dievs un kas derību tur un dara žēlastību tiem līdz tūkstošam augumam, kuri Viņu mīl un tur Viņa baušļus." (5. Moz. 7:7-9)

Kādreiz Israēla tauta visās savās neveiksmēs bija gatava apvainot Mozu, bet tagad aizdomas par viņa lepnību, augstprātību vai godkāri bija izklīdušas, un tie pašāviņi klausījās viņa vārdos. Mozus tiem uzticīgi atgādināja tautas kļūdas un tēvu pārkāpumus. Garajā tuksneša ceļojumā tie bieži vien bija neieciētīgi un dumpīgi, un tā nebija Dieva vaina, ka Kānaānas ieņemšana tik ilgi tika atlikta. Kungs bija vairāk apbēdināts nekā viņi, kad tos tūlīt nevarēja ievest Apsolītajā zemē, lai visām tautām atklātu savu vareno spēku Israēla atbrīvošanā. Ar tādu lepnību un neuzticību Dievam tie vienkārši nebija gatavi ieiet Kānaānā. Tie nevarēja pārstāvēt tautu, kuras Dievs ir Kungs, jo viņu raksturā trūka šķīstības, laipnības, labprātības. Ja viņu tēvi ticībā būtu pakļāvušies Dieva norādījumiem, vadoties no Viņa sodībām un staigājot pēc Viņa pavēlēm, tad tie jau sen dzīvotu Kānaānā kā ziedoša, svēta un laimīga tauta. Fakts, ka ieešana labajā zemē tik ilgi bija jāatliek, apkaunoja Dievu, un apkārtējo nāciju acīs samazinājās priekšstats par Viņa godību.

Mozus, kas izprata Dieva bauslības raksturu un vērtību, apgalvoja ļaudīm, ka nevienai citai tautai nav tik gudru, taisnu un žēlsirdīgu likumu kā ebrejiem. Viņš teica: "Redziet, es esmu jums mācījis likumus un tiesu noteikumus, kā tas Kungs, mans Dievs, ir man pavēlējis, lai jūs tos arī tā pildītu tai zemē, uz kuru jūs dodaties, lai to sev iemantotu. Turiet un pildiet tos, jo tā būs jūsu gudrība un lietu izpratne citu tautu acu priekšā, kuras, kad tās dzirdēs visus šos likumus, teiks: "Tiesām, gudri un saprātīgi ļaudis ir šī lielā tauta!" (5. Moz. 4:5,6) [465]

Mozus ļaužu uzmanību pievērsa dienai, kad tie stāvēja pie Horeba, "Kunga, viņu Dieva priekšā". Viņš pie ebreju pulkiem griezās ar vārdiem: "Jo kur gan ir vēl cita kāda liela tauta, kurai Dievs stāvētu tik tuvu, kā tas Kungs, mūsu Dievs, mums, tiklīdz mēs viņu piesaucam? Un kur ir vēl citai lielai tautai tik taisnīgi likumi un tik laba tiesiska iekārta kā visa šī bauslība, ko es jums šodien lieku priekšā?" (5. Moz. 4:10,7,8) Mūsdienu Israēlam varētu atkārtot šo pašu uzsaukumu. Likumi, ko Dievs devis savai senajai tautai, bija gudrāki, labāki un humānāki nekā pasaules viscivilizētākajām nācijām. Tautu likumi nes neatjaunotas sirds, vājuma, kaislību un cietsirdības pazīmes, bet Dieva likumiem ir dievišķīgs zīmogs.

"Bet jūs tas Kungs ir pieņēmis un jūs ir izvedis no dzelzs kausējamās krāsns, no Ēģiptes," paziņoja Mozus, "lai jūs būtu Viņa īpaša tauta, kā tas arī šodien ir". (5. Moz. 4:20) Pēc tam tika vispusīgi raksturota zeme, kurā tiem drīz vajadzēja ieiet, un kuru tie varēja paturēt tikai ar noteikumu, ka paklausīs Dieva baušļiem. Ak, cik aizkustinātām vajadzēja būt Israēla ļaužu sirdīm, dzirdot šos vārdus un saprotot, ka tas, kas tiem tik dedzīgi stāsta par Apsolītās zemes svētībām, viņu grēku dēļ ir izslēgts no piedalīšanās savas tautas mantojumā.

"Jo tas Kungs, tavš Dievs, tevi vada uz auglīgu zemi", "Jo šī zeme, uz kurieni tu ej, lai to iemantotu, nav tāda, kāda ir Ēģiptes zeme, no kurienes jūs esat iznākuši, ko tu apsēji ar savu sēklu un tad to aplaistīji ar kājām kā sakņu dārzu. Bet tā zeme, uz kuru tu dodies pāri, lai to iegūtu īpašumā, tā ir zeme ar kalniem un ar ielejām, kas tiek slacīta ar debess lietus ūdeni, zeme, par ko tas Kungs, tavš Dievs, rūpējas, uz kuru tā Kunga, tava Dieva, acis bez mitēšanās skatās no gada iesākuma līdz gada beigām." "Uz zemi, kur ir kvieši un mieži, vīna stādi un vīgu koki un granātābolu koki, uz olīvu koku zemi, kurā tek eļļa un medus. Uz zemi, kur tu maizi vairs neēdīsi trūcumā, kur tev nekā netrūks, uz zemi, kuras akmeņos ir dzelzs un no kuras kalniem tu vari izcirst varu." (5. Moz. 11:10-12; 8:7-9)

"Un kad nu tas Kungs, tavš Dievs, tevi ievēdīs tai zemē, ko Viņš ar zvērestu ir apsolījis taviem tēviem - Abrahāmam, Izākam un Jēkabam, lai tev to dotu ar lielām un skaistām pilsētām, ko jūs neesat cēluši. Un arī namus, kas pilni ar visādiem labumiem, kurus tu neesi sakrājis, un ar klintīs izcirstām ūdens tvertnēm, ko tu pats neesi izcirtis, un vīna kalnus un olīvu koku dārzus, ko tu neesi dēstījis, — un kad tu tad ēdīsi un būsi paēdis, tad sargies, ka tu neaizmirsti to Kungu, kas tevi ir izvedis no Ēģiptes zemes, no kalpības nama!" "Tad nu sargieties, ka neaizmirstat Kunga, sava Dieva, derību (..), un ja darīsīt jaunu tā Kunga, sava Dieva, acīs, [466]Viņu ar to apkaitinādami, (..) jūs galīgi pazudīsīt no tās zemes virsus, uz kuru jūs iesit pāri Jordānai, lai to iegūtu par savu īpašumu." (5. Moz. 6:10-12; 4:23-26)

Pēc publiskas bauslības atkārtēšanas Mozus pabeidza uzrakstīt visus likumus, priekšrakstus un tiesas, ko Dievs bija viņam devis, līdz ar rīkojumiem par upuru sistēmu. Šī grāmača tika nodota uzglabāšanā īpašiem ierēdņiem, un, lai tā būtu drošākā vietā, to nolika blakus Derības šķīrstam. Lielais vadonis vēl arvien baidījās, ka ļaudis varētu novērsties no Dieva. Ārkārtīgi svinīgā un aizkustinošā uzrunā viņš

tiem norādīja uz svētībām, ko tie saņems, ievērojot paklausību, un lāstiem, kas savukārt sekos pārkāpumiem.

“Un kad tu apzinīgi uzklausīsi tā Kunga, sava Dieva, balsi, kad tu glabāsi godam visus Viņa baušļus, ko pildīt es tev šodien piekodu, tad tas Kungs, tavs Dievs, tevi jo augstu pacels pāri par visām zemes tautām, un pār tevi nāks visas šīs svētības, un tās tevī piepildīsies, jo tu būsi klausījis tā Kunga, sava Dieva, balsij: Svētīts tu būsi pilsētā, un svētīts tu būsi laukā. Svētīts būs tava klēpja auglis, un svētīts būs tavas zemes auglis; svētīts būs tavu lopu auglis, tavu liellopu vaisla un tavu sīklopu pieaugums. Svētīts būs tavs grozs, un svētīta būs tava abra. Svētīts tu būsi ieiedams, un svētīts tu būsi iziedams. Un tas Kungs pametīs tavus ienaidniekus, kas vien pret tevi celsies, ka tie tiks nonāvēti tavu acu priekšā (..)” “Bet ja tu neklausīsi tā Kunga, sava Dieva, balsij, neturēsi un neizpildīsi visus Viņa baušļus, un Viņa likumus, ko es tev šodien pavēlu, tad pār tevi nāks visi šie lāsti, un tie tevī smagi skars.”

“Un tu kļūsi par biedēkli, nievu un apsmieklu priekšmetu visām tautām visur, kur vien tas Kungs liks tev nonākt.” “Un tas Kungs tevi izkaisīs starp visām pasaules tautām, no viena zemes gala līdz otram zemes galam, un tur tev vajadzēs kalpot citiem dieviem, ko nedz tu, nedz tavi tēvi nav pazinūši, elkiem no koka un akmens. Un tev nebūs miera šo tautu starpā, un arī tavai kāju pēdai nebūs atpūtas vietas, jo tas Kungs tur tev dos nemieru tavai sirdij, ilgās nogurušas acis un noskumušu dvēseli. Un tavas dzīves dienas baiļu un izbaiļu dēļ tev šķitīs pakarinātas kā dziedziņā tā, ka tu nebūsi drošs ne nakti, (467) ne dienu par savu dzīvību. No rīta tu jautāsi: “Ko man atnesīs vakars?” — Bet vakarā tu prasīsi: “Ko man atnesīs rīts?” un prasīsi tā to sirds izbaiļu dēļ, kādas tu izjutīsi, un to šausmu skatu dēļ, ko tavas acis redzēs.”

Pravietiskā garā ielūkodomies nākamajos gadsimtos, Mozus tēloja briesmīgās ainas no Israēla nācijas bojāejas un Jeruzālemes izpostīšanas, kad tai uzbruks romiešu karaspēks: “Tas Kungs pret tevi atvedīs tautu notālienes, no zemes galiem, kas kustas ātri, kā ērglis skrien, un kuras valodu tu nesaproti, briesmīgu tautu, kas vecos neciena, bet jaunos nesaudzē.”

Ļoti dzīvi viņš attēloja pilnīgu zemes izpostīšanu un briesmīgās ļaunību ciešanas, kad gadsimtus vēlāk Tīts aplenkās Jeruzālemi: “Un tā ēdīs tavu lopu pieaugumu un tavas zemes augļus, līdz tu būsi izdeldēts; (..) Un tā turēs tevi aplenkumā visos tavos vārtos, kamēr tavi augstie mūri, uz kuriem tu paļāvies visā tavā zemē, sagraus (..). Un tu ēdīsi pats sava klēpja augļus, savu dēlu un savu meitu miesas, ko tas Kungs, tavs Dievs, tev devis, badā un trūkumā, ar ko tavi ienaidnieki tevi spaidīs.” “Un visizlutinātākā un vismaigākā sieviete tavā vidū, kas savas izsmalcinātības un savas pārāk lielās mīkstčaulības dēļ negribēja pat savas kājas pēdu spert pie zemes, tā tagad nenovīdīgi raudzīsies uz vīru pie savām krūtīm, ir uz savu dēlu, ir uz savu meitu, nenovēlēdama nevienam ne savu beidzamo tai nupat no viņas miesām iznākušo augli, nedz arī savus agrāk pasaulē laistos bērnus, jo viņa ēdīs tos slepeni tanī briesmīgā badā un trūkumā, ar ko tavs ienaidnieks tevi spaidīs visos tavos vārtos.”

Mozus savu runu beidza ar visai iespaidīgiem vārdiem: “Es šodien piesaucu debesis un zemi kā lieciniekus pret jums; es esmu jūsu priekšā nolīcis dzīvību un nāvi, svētību un lāstu; tāpēc izvēlies dzīvību, lai dzīvotu ir tu, ir tavi pēcnācēji. Un mīli to Kungu, savu Dievu, ka tu klausī Viņa balsij un cieši Viņam pieķeries, jo Viņš ir tava dzīvība un tavu dienu pagarinātājs, kuras tu paliec tanī zemē, ko tas Kungs ar zvērestu ir apsolijs dot taviem tēviem — Ābrahāmam, Īzākam un Jēkabam.” (5. Moz. 30:19,20)

Ļai šīs patiesības klātesošiem iespiestos dziļāk atmiņā, lielais vadonis tās ietērpa svētos pantos. [468] Šī dzeja bija ne tikai vēsturiska, bet arī pravietiska. Stāstīdama par Dieva brīnišķīgo izturēšanos pret savu tautu pagātnē, tā rādīja arī lielos nākotnes notikumus, uzticīgo galīgo uzvaru, kad Kristus nāks otru reizi spēkā un godībā. Ļaudīm tika pavēlēts šo pravietisko vēstījumu iekalt atmiņā un mācīt bērniem un bērnu bērniem. Draudzei to vajadzēja dziedāt, kad tā pulcējās uz dievkalpojumu, un ļaudīm atkārtot, kad tie gāja savos ikdienas darbos. Vecāku pienākums bija to iejust savu bērnu uzņēmīgajos prātos, lai tie to nekad vairs neaizmirstu.

Tā kā israēlieši bija īpaši Dieva likumu sargātāji un glabātāji, tad gan tiem pašiem, gan viņu bērniem un bērnu bērniem vajadzēja dziļi atmiņā nostiprināt šo priekšrakstu nozīmī un paklausības nepieciešamību. Attiecībā uz saviem norādījumiem Kungs pavēlēja: “Un lai šie vārdi, ko es tev šodien pavēlu, tev paliek ierakstīti tavā sirdī. Un tie tev jāpiekodu taviem bērniem un par tiem jārunā tavās mājās un tavos namos arī tad, kad tu esi apsēdies vai kad tu ej pa ceļu, tev guļoties un tev ceļoties. Un tie tev jāraksta uz sava nama durvju stenderēm un uz saviem namiem.” (5. Moz. 6:7-9,20-25)

Kad viņu bērni nākotnē tiem prasīs: “Kas tās par liecībām un likumiem un tiesām, ko Kungs, mūsu Dievs, ir pavēlējis?” tad vecākiem jāatkārto stāsts par Dieva žēlastības pilno izturēšanos pret viņiem,

— ko Kungs darījis viņu atbrīvošanai, lai tie paklausītu Viņa likumiem, — un tiem jāpaskaidro: “Tas Kungs mums pavēlēja visus šos likumus pildīt, to Kungu, savu Dievu, būties, lai tas būtu mūžam mums pašiem pa labu un lai Viņš mūs pasargātu dzīvus, kā tas arī šodien ir. Un tad tas arī būtu mums par attaisnojumu, ja mēs atzīsim par savu pienākumu sargāt un pildīt ikvienu rīkojumu un taisnības nolikumu tā Kunga, sava Dieva, priekšā tā, kā Viņš to ir pavēlējis.” (5. Moz. 6:24,25)

MOZUS NĀVE

[469]

Visā Dieva rīcībā ar Viņa ļaudīm redzama liela mīlestība un žēlsirdība, kas savienotas ar uzkrītošiem Viņa stingrās un bezpartejiskās taisnības pierādījumiem. Tas skaidri atklājas ebreju tautas vēsturē. Dievs piešķīra Israēlam lielas svētības. Visai aizkustinoši aprakstīta Viņa maigā mīlestība: “Kā ērglis, kas savu perējumu vedina un lidinās pār saviem bērniem, kas izpleš sargādams savus spārnus pār viņiem, ņem viņus pie sevis un nes uz saviem spārnēm. Tā tas Kungs viens pats ir viņus vadījis, un sveša dieva nebija ar Viņu.” (5. Moz. 32:11,12) Un tomēr, cik ātri un stingri tiem tika atmaksāts par viņu pārkāpumiem!

Dieva bezgalīgā mīlestība atklājas Viņa vienpiedzimušā Dēla nāvē, lai atpestītu pazudušo cilti. Kristus nāca uz šo zemi, lai cilvēkiem atklātu sava Tēva raksturu, un Viņa dzīve bija pilna dievišķās laipnības un līdzcietības darbiem. Un tomēr pats Kristus paskaidro: “Tiekams debess un zeme zudīs, nezudīs neviena ne vismazākā rakstu zīmīte, ne raksta galiņš no bauslības, tiekams viss notiek.” (Mat. 5:18) Tā pati balss, kas pacietīgi un lūdzoši aicina grēcinieku nākt pie Viņa, lai saņemtu piedošanu un mieru, tiesas dienā Viņa nicinātājiem pavēlēs: “Ejiet nost no Manis, jūs nolādētie (..)”. (Mat. 25:41) Visā Bībelē Dievs attēlots ne tikai kā maigs Tēvs, bet arī kā taisns Sogis. Kaut arī Viņš ir žēlsirdīgs un piedod noziegumus, “pārkāpumus un grēkus”, tomēr nekad “nepamet nesodītus”. (2. Moz. 34:7)

Lielais tautu Valdnieks bija paziņojis, ka Mozus neievedīs Israēlu labajā zemē, un Viņa kalpa nopietnais lūgums šo spriedumu nevarēja mainīt. Tas zināja, ka viņam jāmirst, tomēr savu aizgādību Israēlam neatrāva ne acumirkli. Viņš visu laiku bija uzticīgi centies sagatavot draudzi apsolītā mantojuma saņemšanai. Pēc Dieva pavēles Mozus un Jozua tagad devās uz saiešanas telti, kamēr padebeša stabs nostājās pār telts ieeju. [470] Seit ļaudis svinīgi tika nodoti Jozuas vadībai. Mozus kā Israēla vadoņa, darbs bija beidzies, bet viņš joprojām, rūpējoties par tautu, aizmirsa sevi. Sapulcējušos ļaužu priekšā Mozus Dieva vārdā uzrunāja savu pēcnācēju, izsakot tam svētu paskubinājumu: “Esi stiprs un drošs! Jo tev ir jāieved Israēla bērni tanī zemē, ko Es esmu viņiem ar zvērestu apsolījis, Es būšu ar tevi.” (5. Moz. 32:23) Tad viņš vērsās pie tautas vecākajiem un amatpersonām ar svinīgu aicinājumu uzticīgi paklausīt norādījumiem, kurus viņš tiem no Dieva bija darījis zināmus. Raugoties uz šo veco vīru, kurš tik drīz tiks no viņiem atņemts, tie ar jaunu un dziļāku atzinību atcerējās viņa tēvišķo maigumu, viņa gudros padomus un nenogurstošās pūles. Cik bieži, kad tie bija grēkojuši un tā izsaukuši taisnu Dieva atmaksu, Mozus lūgšana bija uzvarējušas un tie tika saudzēti. Viņu skumjas pavairoja sirdsapziņas pārmetumi. Ar dziļu nožēlu tie atcerējās, ka viņu pašu nepareizā rīcība izaicināja Mozu uz grēku, kura dēļ viņam tagad jāmirst.

Mīļotā vadoņa atņemšanai Israēla dzīvē vajadzēja kļūt par daudz stiprāku pārmetumu, nekā jebkurš cits rājiens, kas pār tiem varētu nākt, ja viņa dzīve un darbs turpinātos. Dievs gribēja, lai ļaudis saprastu, ka sava nākamā vadoņa dzīvi tie nedrīkst padarīt tik grūtu, kādu tie bija darījuši Mozus dzīvi. Dievs runā uz savu tautu, dodams tiem svētības; un, ja tās netiek vērtētas, tad Viņš runā uz to, šīs svētības atņemdams, lai tie apzinātos savus grēkus un atgrieztos pie Viņa no visas sirds.

Tajā pašā laikā Mozus saņēma pavēli: “Kāp Abirama kalnājā Nebo kalna virsotnē, kas atrodas Moāba zemē pretī Jērikai, un skati Kānaāna zemi, ko Es došu Israēlam par dzimtas īpašumu.” (5. Moz. 32:49,50) Paklausot dievišķam aicinājumam, Mozus bieži bija atstājis nometni, lai satiktos ar Kungu, bet tagad viņam bija jāiet ar kādu jaunu noslēpumainu uzdevumu. Viņam bija jāiet, lai savu dzīvi padevīgi nodotu Radītāja rokās. Mozus zināja, ka tam jāmirst vientulībā; neviens no šīs pasaules draugiem nedrīkstēja kalpot viņa dzīves pēdējās stundās. Priekšā stāvošie notikumi bija tīti noslēpumainā un bijīgā svinīgumā, liekot nodrebēt viņa sirdij. Visgrūtākais pārbaudījums bija šķiršanās no viņa mīlestības un rūpju “bērna”, Israēla tautas, — no tautas, ar kuru tik ilgi saistījās viņa dzīve [471] un intereses. Bet viņš bija mācījies uzticēties Kungam un pašāvēģīgā ticībā sevi un savu tautu novēlēja Dieva mīlestībai un žēlsirdībai.

Pēdējo reizi Mozus stāvēja ļaužu sapulces priekšā. Atkal uz viņu dusēja Dieva Gars; viscēlākā un aizkustinošākā valodā viņš izteica pār katru cilti kādu svētību un beidza to ar vispārēju svētīšanu.

“Neviens nav kā Ješurūna Dievs, kas brauc pa debesīm, lai tev palīdzētu, un savas varas augstumos

pa mākoņiem. Mūžīgais Dievs ir tavš patvērums, un zem debesīm pār tevi ir izplestas mūžīgas rokas; un Viņš izdzīs ienaidniekus tavā priekšā un tev pavēl: "Iznīcini!" Tad Israēls dzīvos atsevišķi viens, — drošs par sevi; Jēkaba aka atradīsies labības un vīna zemē, un viņa debesis pilinās rasu. Svētīgs tu esi, Israēl! — Kas ir tāds kā tu? Tu Dieva Kunga izglābta tauta! Viņš ir tavas palīdzības vairogs, un Viņš ir tavas slavas uzticamais zobens (...)" (5. Moz. 33:26-29)

Pēc sanāksmes Mozus viens pašs klusēdams devās uz kalna nogāzi. Viņš gāja uz Nebo kalnu, "uz Pizgas virsotni". (5. Moz. 34:1) Sajos vientulīgajos augstumos viņš stāvēja un ar neaptumšotām acīm raudzījās uz plašo ainavu savā priekšā. Tālu uz vakariem gulēja lielās jūras zilie ūdeņi; ziemeļos pret debesīm slējās Harmona kalns; pret rītiem atradās Moāba līdzenums un aiz tā Basana, Israēla uzvaras vieta; bet dienvidos stiepās tukšnesis, kur viņi tik ilgi bija klejojuši.

Šajā vientulībā Mozus atskatījās uz savu pārmaiņām bagāto un grūtību pilno dzīvi, kopš viņš bija pagriezis muguru ķēnišķīgā galma godam un izredzēm Ēģiptes valstī, lai savu likteni savienotu ar Dieva izredzētās tautas gaitām. Viņš atsauca atmiņā garos gadus, ko bija pavadījis tukšnesī pie Jetrus ganāmpulkiem, eņģeļa parādīšanos degošajā ērkšķu krūmā un aicinājumu atbrīvot Israēlu. Viņš atkal redzēja varenos brīnumus, ko Dieva spēkā veica izredzētās tautas labā. Neskatoties uz visu, ko Dievs viņiem bija darījis, neskatoties uz viņa paša lūgšanām un pūlēm, tikai divi no lielā [472] pieaugušo pulka, kas atstāja Ēģipti, bija atrasti tik uzticīgi, ka drīkstēja ieiet Apsolītajā zemē. Kad Mozus pārlūkoja savas darbības iznākumu, viņa grūtā un uzpurīgā dzīve tam likās gandrīz veltīga.

Viņš tomēr nenožēloja, ka ir nesis šīs nastas. Mozus zināja, ka viņa uzdevumu un darbu bija nozīmējis pats Dievs. Kad viņu pirmo reizi aicināja atbrīvot Israēlu no verdzības, tas izbījies atraidīja lielo atbildību, bet, kad viņš šo nastu bija uzņēmis, tad to vairs nenolika. Pat tad, kad Kungs piedāvāja viņu no tās atbrīvot un izdeldēt dumpīgo Israēlu, viņš tam nespēja piekrist. Lai gan viņa pārbaudījumi bija ļoti smagi, tomēr to iepriecināja sevišķā Dieva labvēlība; kopējā ceļojuma laikā tukšnesī, Dieva mīlestības apņemts un skatot Viņa spēka un godības atklāsmes, tas bija sakrājis bagātīgus piedzīvojumus; viņš saprata, ka bija pareizi izšķīries, izvēlēdamies labāk ciest grūtības kopā ar Dieva tautu, nekā baudīt īslaicīgus grēcīgus priekus.

Pārbaudot savus piedzīvojumus, tas redzēja, ka viņu kā Dieva tautas vadoni aptraipīja viens šlikts darba ieraksts. Ja šo kļūdu varētu izdzēst, viņš jūta, ka tad no nāves nebūtu bail. Viņš bija pārliecināts, ka nožēla un ticība apsolītajam Upurim ir viss, ko Dievs prasa; un Mozus vēlreiz izsūdzēja savu grēku un lūdza piedošanu Jēzus vārdā.

Un tad kā panorāmā viņa acīm pavērās Apsolītās zemes ainavas. Tā priekšā atklājās katrs zemes apgabals, ne neskaidri vai miglā tītā tālumā, bet krāšņš un viņa sajūsmas pilnajam skatam skaidri uztverams. Viņam nerādīja zemi tādu, kāda tā izskatījās toreiz, bet tādu, kāda tā, Dieva svētīta, būs kā Israēla īpašums. Mozum šķita, ka redz otru Ēdeni. Tur bija Libanona ciedriem klātie kalni, ar olīvu birzīm un smaržīgiem vīna kokiem rotātās nogāzes, plaši, zaļi, puķēm piekaisīti un ļoti augļīgi līdzenumi; tur bija tropu palmas, tad atkal vilņojošī kviešu un miežu lauki, saulainas ielejas, kur, līdziģi mūzikai, strautu burbuļošana jaucās kopā ar putnu dziesmām; lepnas pilsētas un krāšņi dārzi, ezeri, pilni ar "jūras bagātībām", ganāmpulki kalnu pakājē un to klinšaino sienu plaisās lauku bišu sakrātās medus bagātības. Tā patiešām bija tāda zeme, kādu Mozus, Dieva Gara iedvesmots, bija attēlojis Israēla bērniem. "Tā Kunga svētīta lai ir viņa zeme (475) ar jaukām debess dāvanām, ar rasu un ar ūdens dzelmēm, kas dus apakšā, un ar vislabākām devām, kas ienākas saulē, (...) ar pašu visdārgāko no vecu veco kalnu galotnēm, un ar dāvanām, ko sniedz mūžīgās augstienes; tāpat arī ar vislabākīem zemes un tās pilnuma augļiem (...)" (5. Moz. 33:13-16)

Mozus redzēja Israēla tautu dzīvojam Kānaānā, katru cilti savā īpašumā. Viņš varēja vērot tautas vēsturi pēc apmešanās Apsolītajā zemē. Viņam tika parādīts arī Israēla atkrišanas garais un bēdīgais stāsts līdz ar sekojošo sodu. Viņš redzēja, kā tie savu grēku dēļ tiek izkaisīti starp pagāniem un godība aiziet no Israēla; viņu skaistās pilsētas guļ drupās un iedzīvotāji kā gūstekņi tiek aizvesti uz svešām zemēm; pēc tam tie atkal pārnāk savu tēvu zemē un beidzot tiek pakļauti zem Romas pārvaldības.

Viņš drīkstēja ieskatīties laika straumē un vērot Pestītāja pirmo atnākšanu. Tas redzēja Jēzu kā bērniņu Betlēmē. Dzirdēja, kā eņģeļu pulki priecīgi dziedāja par Dieva godu un mieru virs zemes. Redzēja zvaigzņi pie debesīm, kas gudros no Austrumu zemes vadīja pie Jēzus, un tā apziņu caurstrāvoja spoža gaisma, atceroties pravietiskos vārdus: "Zvaigzne ņems sev ceļu no Jēkaba, un no Israēla celsies scepteris (...)" (4. Moz. 24:17) Mozus iepazinās ar Jēzus vienķāršo dzīvi Nācaretē, ar Viņa mīlestības kalpošanu, līdzcietību un dziedināšanu, kā arī ar Viņa atmešanu no lepnās, neticīgās tautas. Pārsteigts tas klausījās uz viņu lielīgo Dieva likumu cildināšanu, nicinot un noraidot To, kurš

šos likumus bija devis. Viņš redzēja Jēzu Eljas kalnā, kad Tas raudot teica ardievas savai mīļotajai pilsētai. Kad Mozus skatīja šīs tautas galīgo atmešanu, ko Debesis bija tik ļoti svētījušas, — tās tautas, kuras dēļ viņš bija tik daudz strādājis, lūdzis un uzpurējis, kuras dēļ bija gatavs pat, lai viņa paša vārdu izdzēstu no Dzīvības grāmatas; kad viņš dzirdēja briesmīgos vārdus: "Redzi, jūsu nams jums taps atstāts postā" (Mat. 23:38), viņa sirds saņņaudzās sāpēs un, jūtot līdzī Dieva Dēla ciešanām, tas rūgti raudāja.

Viņš sekoja Pestītājam Getzemanē, vērojot Viņa dvēseles izbailes dārzā, redzēja nodevību, apsmieklus, pātāgošanu, kā arī krustā sišanu. Mozus saprata, ka Dieva Dēlam jātiek paaugstinātam tieši tāpat, kā viņš tuksnesī bija paaugstinājis čūsku, lai visi, "kas tic uz Viņu, nepazustu, bet mantotu mūžīgu dzīvību". (Jāņa 3:16) Sāpes, sašutums un [476] izmisums pildīja Mozus sirdi, redzot Jūdu tautas liekulību un sātānisko naidu pret savu Atpestītāju, vareno Eņģeli, kas bija gājis viņu tēvu priekšā. Viņš dzirdēja Kristus izmisuma pilno saucienu: "Mans Dievs, Mans Dievs, kāpēc Tu Mani esi atstājis!" Mozus redzēja Viņu guļam Jāzēpa jaunajā kapā. Likās, ka tumšs, bezcerīgs izmisums ietin visu pasauli, bet, kad tas vēlreiz pavērās turp, tad varēja vērot Jēzu izejam kā Uzvarētāju un paceļamies Debesīs pielūdzošo eņģeļu pavadībā, kopā ar daudziem no gūsta atbrīvotājiem. Viņš redzēja atveramies mirdzošos vārtus un Debesu pulkus, ar uzvaras dziesmu apsveicot savu Pavēlnieku. Tad arī Mozus tika atklāts, ka viņš būs viens no tiem, kas pavadīs Jēzu un atvērs mūžīgos vārtus. Lūkojoties šajā ainā, viņa sejā atmirzēja svēts prieks. Cik niecīgi tam šķita paša dzīves piedzīvojumi un upuri, salīdzinot ar Dieva Dēla upuri! Cik nenozīmīgi, salīdzinot ar "mūžīgo un neizsakāmi lielo godību"! (2. Kor. 4:17) Viņš priecājās, ka tam kaut mazliet ļauts piedalīties Kristus ciešanās.

Mozus redzēja Jēzus mācekļus dodamies, lai nestu pasaulei Evaņģēliju. Viņš saprata, ka Israēla tauta "pēc miesas" bija nokavējusi satvert augsto sūtību, uz kuru Dievs tos bija aicinājis; savā neticībā tie bija nokavējuši kļūt par pasaules gaismu. Tomēr, lai gan tie bija atmetuši Dieva žēlastību un pazaudējuši savu svētību kā izredzētā tauta, Dievs nebija atmetis Abrahāma dzimumu; brīnišķajam nodomam, ko Viņš bija vēlējies sasniegt ar Israēlu, vajadzēja piepildīties. Visi, kas, pieņemot Kristu, kļuva par ticības bērniem, bija pieskaitāmi Abrahāma dzimumam; tiem vajadzēja kļūt par derības apsolījumu mantiniekiem; tie, tāpat kā Abrahāms, bija aicināti sargāt Dieva likumus un iepazīstināt pasauli ar Viņa Dēla Evaņģēliju. Mozus vēroja, kā Jēzus mācekļu nestā Evaņģēlija gaisma spīdēja uz tiem, "kas atradās tumsā", kā ļaužu tūkstoši no pagānu zemēm pulcējās tās uzlecošajā spožumā. To skatot, viņš priecājās par Israēla izaugsmi un labklājību.

Bet tad pavērās atkal cita aina. Mozus jau bija rādīts, kā sātans pāvedināja jūdus atmet Kristu, kaut arī tie izlikās cienām Viņa Tēva likumus. Tagad viņš arī kristīgo pasauli [477] redzēja iegrimstam līdzīgos maldos, apliecinot, ka pieņem Kristu, bet tajā pašā laikā atmetot Dieva likumus. Viņš bija dzirdējis priesteru un jūdu virsnieku neprātīgos kliedzienus: "Nost ar Viņu, nost ar Viņu!" "Sīt Viņu krustā, sīt Viņu krustā!" un tagad dzirdēja saucam tos, kas vēlāk uzdevās par kristiešu skolotājiem: "Nost ar baušļiem!" Mozus redzēja, kā tika atmests Sabats un tā vietā ieviesta kāda cita, neista diena. Atkal tas jutās pārsteigts un viņu pārņēma šausmas. Kā gan tie, kas ticēja Kristum, varēja atmet baušļus, kurus Viņa balss bija pasludinājusi no svētā kalna? Kā vispār kāds, kas bīstas Dievu, spēj atmet baušļus, kas ir Dieva valdības pamats Debesīs un virs zemes? Mozus ar prieku vēroja, ka nedaudzi uzticīgie vēl arvien godāja un paaugstināja Dieva likumus. Viņš vēroja pēdējo lielo cīņu, kad pasaules varas gribēs iznīcināt visus Dieva baušļu ievērotājus. Viņš lūkojās nākotnē uz laiku, kad Dievs celsies, lai sodītu zemes iedzīvotājus viņu noziegumu dēļ, kad tie, kas bīstas Viņa vārdu, tiks aplāti un paslēpti Viņa dusmu dienā. Mozus dzirdēja Dieva miera derību ar tiem, kas turējuši Viņa likumus, kad Kungs savai balsij liks atskanēt no svētā mājokļa tā, ka zeme un debess drebēs. Viņš skatīja Kristus otro atnākšanu godībā, kad taisnie uzcelsies mūžīgai dzīvībai un dzīvie svētie taps pārvērsti, nāvi neredzējuši, lai visi kopā, gaviļu dziesmām skanot, dotos uz svēto pilsētu.

Kā nākamo ainu tas varēja skatīt no lāsta atbrīvoto Jauno Zemi, krāšņāku nekā jūdiem apsolīto, kura tam tikko bija rādīta. Tur vairs nav grēka, un nāvei nav iespējas ielauzties. Tur atpestītie atrod savu mūžīgo tēviju. Ar neizsakāmu prieku Mozus lūkojās šajā skatā, daudz krāšņākā atbrīvošanas notikumā, nekā viņš savās vislielākajās cerībās jebkad bija uzdrošinājies iedomāties. Zemes ceļojums uz visiem laikiem ir galā. Dieva Israēls beidzot iegājis Apsolītajā zemē.

Tad atklāsmes ainas izgaist, un viņa skats vairs redz tikai Kānaānas zemi, kas tālumā izplešas viņa priekšā. Kā noguris ceļinieks viņš nogulstas, lai atpūstos. "Tā nomira Mozus, tā Kunga kalps, Moāba zemē pēc tā Kunga pavēles. Un tas Kungs viņu apraka ielejā, Moāba zemē pretī Bet-Peoram; bet neviens nezina viņa kapa vietu līdz pat šai dienai." (5. Moz. 34:5,6) Daudziem, kas ne ļauprāt gribēja klausīt Mozus padomam, tam dzīvam esot, tagad draudēja briesmas nodoties elku kalpošanai pie viņa līķa, ja vien tie zinātu atrast kapavietu. Tāpēc tā no cilvēkiem tika apslēpta. Dieva [478] eņģeļi apraka Viņa uzticamā kalpa miesas un apsargāja vientuļo kapu.

“Un Israēlā necēlās neviens cits tāds pravietis kā Mozus, ko tas Kungs būtu atzinis vaigu vaigā. Neradās arī neviena viņam līdzīga pēc tām zīmēm un brīnumiem, kurus tas Kungs viņam kā savam sūtnim Ēģiptē faraona un viņa kalpu un visas viņu zemes priekšā bija pavēlējis rādīt, un arī ne pēc varenā spēka izpaudumiem un visiem apbrīnojamiem lieliem darbiem, ko Mozus bija veicis visa Israēla acu priekšā.” (5. Moz. 34:10-12)

Ja Mozus dzīve nebūtu aptraipīta ar šo vienu grēku, kad tas nepagodināja Dievu, iegūstot ūdeni no klints Kadešā, tad viņš būtu varējis ieiet Apsolītajā zemē un tur tiktu pārvērsts un pacelts Debesīs, nāvi nepiedzīvojot. Tomēr kapā viņam ilgi nebija jāpaliek. Pats Kristus kopā ar eņģeļiem, kuri to bija aprakusi, nonāca no Debesīm, lai uzmodinātu dusošo svēto. Sātans līksmojās, ka tam bija izdevies pavadināt Mozu grēkā pret Dievu un tā pakļaut to nāves varai. Lielais naidnieks paskaidroja, ka dievišķais spriedums — “tu esi no zemes un par zemi tev jāpaliek” — mirušos nodod viņa īpašumā. (1. Moz. 3:19) Kapa vara vēl nekad nebija laužta, tādēļ visus, kas tur dusēja, viņš pieprasīja kā savus gūstekņus, kurus nekad nedrīkstētu atbrīvot no tumšā cietuma.

Kristus nāca, lai pirmo reizi dotu dzīvību mirušajam. Kad Dzīvības Kungs un mirdzošās būtnes tuvojās kapam, sātans uztraucās par savām pārvaldnieka tiesībām. Viņš ar saviem jaunajiem eņģeļiem sāka protestēt pret ielaušanos teritorijā, ko tas uzskatīja par savu. Tas lielījās, ka Dieva kalps ir nonācis viņa gūstā. Viņš paskaidroja, ka pat Mozus nebija spējis turēt Dieva baušļus un, piesavinādamies godu, kāds pienākas vienīgi Jehovam, viņš ir izdarījis tādu pašu grēku kā sātans, kura dēļ tas tika izdzīts no Debesīm, un, izdarot pārkāpumu, nonācis sātana pārvaldes sfērā. Lielais nodevējs tagad atkārtoja savu sākotnējo apsūdzību pret dievišķās valdības iekārtu un no jauna vainoja Dievu netaisnā rīcībā pret viņu.

Kristus neielaidās strīdā ar sātanu. Viņš būtu varējis pierādīt, cik briesmīgu darbu ir veikusi tā viltīgā rīcība, izsaucot tik daudz Debesu iemītnieku bojāeju. Viņš būtu varējis atgādināt tā melus Ēdenē, kas Adamu ievada grēkā un nesa nāvi visai cilvēku ciltij. Viņš varēja [479] sākt skaidrot, ka Israēla kārdināšana uz kurnēšanu un sacelšanos, kas nogurdināja šī lēnprātīgā vadoņa pacietību, ir paša sātana darbs, līdz kādā nepiesardzības brīdī tas Mozu ierāva grēkā, kura dēļ viņš tika pakļauts nāves varai. Bet Kristus visu nodeva sava Tēva ziņā, sacīdams: “Lai Kungs tevi rāj.” (Jūdās 9. p.) Pestītājs neielaidās nekadā strīdā ar pretinieku, bet tūlīt sāka savu darbu, lai lauztu kritušā ienaidnieka varu un atdzīvīnātu mirušo. Tas bija pierādījums, ka Dieva Dēlam ir lielāka vara nekā sātanam, un to sātans nevarēja apstrīdēt. Augšāmcelšanās bija nodrošināta uz visiem laikiem. Sātanam tika atņemts viņa laupījums; — taisnie mirušie atkal dzīvos.

Grēka dēļ Mozus bija nonācis sātana varā. Skatoties pēc personiskajiem nopelniem, viņš bija likumīgs nāves gūsteknis, bet to uzmodināja mūžīgai dzīvībai, pamatojoties uz Pestītāja vārdu. Mozus no kapa piecēlās godībai un kopā ar savu Atbrīvotāju pacēlās Dieva pilsētā.

Nekad agrāk, kamēr tā vēl nebija skatāma Kristus upurī, Dieva taisnība un mīlestība nav atklājusies uzkrītošākā veidā, kā Viņa rīcībā ar Mozu. Dievs izslēdza Mozu no Kānaānas, lai sniegtu mācību, ko nekad nedrīkstētu aizmirst, — ka Viņš prasa visstingrāko paklausību, un cilvēkiem jāstājas piesavināties godu, kas pienākas Radītājam. Kungs nevarēja uzklaut Mozus lūgumu — atļaut tam piedalīties Israēlam paredzētajā mantojumā, bet Viņš neaizmirs un neatstāja savu kalpu. Debesu Dievs saprata Mozus ciešanas. Viņš bija atzīmējis katru uzticīgas kalpošanas darbu šajos garajos cīņū un pārbaudījumu gados. Pizgas virsotnē Dievs aicināja Mozu uz bezgala krāšņāku mantojumu nekā laicīgā Kānaāna.

Apskaidrošanas kalnā Mozus bija kopā ar pārvērsto Eliju. Viņus tur Tēvs nosūtīja kā gaismas un godības vēstnešus savam Dēlam. Tā beidzot tika paklausīta Mozus lūgšana, kuru viņš izteica pirms daudziem gadsimtiem. Viņš stāvēja uz “labās zemes” kalna savas tautas mantojuma vidū un deva liecību par To, kurā sakopojās visi Israēlam dotie apsolījumi. Tāda ir pēdējā aina, kas mirstīgo skatam atklāta par šī, no Debesīm tik augsti godātā, vīra dzīves gājumu.

[480] Mozus dzīve norādīja uz Kristu. Viņš pats Israēlam paskaidroja: “Pravieti, kāds es esmu, tas Kungs, tavs Dievs, tev cels no tava vidus, no taviem brāļiem, klausiet viņu!” (5. Moz. 18:15) Dievs atrada par labu Mozu audzināt lielu piemeklējumu un trūkuma skolā, pirms viņš bija sagatavots vadīt Israēla pulkus pretī laicīgajai Kānaānai. Dieva Israēlam, kas ceļo uz Debesu Kānaānu, ir Virspavēlnieks, kam nav vajadzīga cilvēciska sagatavošanās, lai būtu derīgs savai sūtībai kā dievišķs Vadonis, un tomēr arī Viņš kļūva pilnīgs ciešanās; “un tāpēc, ka Viņš ir cietis un kārdināts, Viņš var palīdzēt tiem, kas top kārdināti”. (Ebr. 2:10,18) Mūsu Pestītājā neparādījās nekādas cilvēciskas nepilnības vai vājības, tomēr Viņš mira, lai sagādātu mums tiesības ieiet Apsolītajā zemē.

“Un Mozus gan ir bijis uzticīgs visā viņa namā kā kalps, lai apliecinātu to, par ko vēlāk sludinās, bet Kristus kā Dēls pār viņa namu; viņa nams esam mēs, ja drosmi un cerību, ar ko lepojamies, stipru paglabājam līdz galam.” (Ebr. 3:5,6)

6. APMEŠANĀS KĀNAĀNĀ

PĀRI JORDĀNAI

[481]

Israēlieši rūgti apraudāja savu mirušo vadoni, un par godu viņa piemiņai trīsdesmit dienas notika īpaši atceres pasākumi. Nekad agrāk, kamēr viņš tiem vēl nebija atņemts, tie nebija tā atzinuši viņa gudrā padoma, tēvišķā maiguma un nesatricināmās ticības vērtību. Ar jaunu un dziļāku cieņu tie tagad atcerējās mācības, kuras viņš tiem bija devis, vēl pie tiem atrodoties. Tagad Mozus bija miris, bet viņa iespaids nemira līdz ar viņu. Tas dzīvoja un arvien atjaunojās tautas sirdī. Šīs svētās, nesavtīgās dzīves piemiņu tiešām vajadzēja ilgi saglabāt, lai tā ar savu kluso, pārlicieņošo varu veidotu pat to ļaužu dzīvi, kas neņēma vērā viņa vārdus tam dzīvam esot. Kā noejošas saules spožums apspīd kalnu virsotnes pēc tam, kad saule jau sen pazudusi aiz kalniem, tā šķīsto, svēto un labo cilvēku darbi vēl izlej gaismu pār pasauli, kaut arī paši darbinieki jau sen ir nogājuši no dzīves skatuves. Viņu darbi, viņu vārdi, viņu piemērs dzīvos mūžīgi. “Taisnais paliek mūžīgā piemiņā.” (Ps. 112:6)

Lai gan tos pildīja sāpes par lielo zaudējumu, viņi tomēr apzinājās, ka nav atstāti vieni. Dienās pār saiešanas telti dusēja padebesis un naktīs uguns stabs, kā galvojums, ka Dievs vēl arvien būs viņu Vadonis un Palīgs, ja tie staigās Viņa bauslības ceļā.

Tagad par Israēla atzīto vadoni bija kļuvis Jozua. Viņš galvenokārt bija pazīstams kā karotājs, un viņa spējas un prasme bija sevišķi svarīgas tieši šajā tautas vēstures posmā. Drosmīgs, noteikts un izturīgs, ātrs, nelokāms un nenopērkams, nedomādams par sevi, bet par tiem, kas atradās viņa vadībā, un pāri visam, apgarots dzīvā ticībā Dievam — tāds bija šis vīrs, ko Kungs izredzēja, lai ievestu Israēla pulkus Apsolītajā zemē. Tuksneša ceļojuma laikā viņš bija darbojies kā [482] pirmais Mozus palīgs, un ar savu mierīgo, nevainojamo uzticību, ar pastāvību, kad citi svārstījās, ar apņēmību apliecināt patiesību arī briesmās viņš pierādīja, ka ir spējīgs Mozus pēcnācējs, pat pirms Dieva balss viņu bija aicinājusi ieņemt šo atbildīgo vietu.

Uz priekšā stāvošo uzdevumu Jozua raudzījās ar lielām rūpēm un neuzticību pats sev, bet Dieva iedrošinājums izklīdināja viņa bailes: “Kā Es esmu bijis ar Mozu, tāpat Es būšu ar tevi: Es tevi neatstāšu, un Es tevi nepametišu. (..) tad nu celies ar visu šo tautu un ej pāri par Jordānu turp uz to zemi, ko Es viņiem, Israēla bērniem, gribu dot. Visas vietas, kur jūs savu kāju pēdas liksit, Es esmu jums devis, kā Es to esmu Mozum solījis.” (Joz. 1:1-5) Līdz Libanona augstumiem tālumā, līdz lielās jūras krastiem un līdz pat Eifratas upei austrumos — visam vajadzēja piederēt viņiem.

Šim apsolījumam tika pievienota pavēle: “Esi stiprs un drošsirdīgs, stingri izšķīries jo nopietni ievērot visus bauslības norādījumus, ko mans kalps Mozus tev ir uzlicis par pienākumu.” Kunga norādījums bija: “Lai tava mute nepamet šo bauslības grāmatu, bet apdomā dienām un naktīm, ka tu vari turēt un darīt visu tā, kā tas tur ir uzrakstīts; tad tavi ceļi tev labi izdosies un tev viss laimēsies.”

Israēlieši vēl arvien atradās nometnē Jordānas austrumu pusē, un šī upe bija pirmais šķērslis Kānaānas iekarošanai. “Tad nu celies,” skanēja Dieva pirmais norādījums Jozuam, “un ej pāri šai Jordānai, tu un visi šie ļaudis uz to zemi, ko Es tiem dodu.” Attiecībā uz ceļu, pa kuru tiem vajadzēja iet pāri Jordānai, netika doti nekādi norādījumi, tomēr Jozua zināja, ka, ja Kungs ko pavēl, tad Viņš arī sagatavos ļaudīm ceļu, un šādā ticībā bezbailīgais vadonis tūlīt sāka gatavoties, lai dotos uz priekšu.

Dažas jūdzes aiz upes, tieši pretī Israēla nometnei, atradās lielā un stipri nocietinātā Jērika. Tiešām, šī pilsēta bija visas zemes atslēga un tā varēja kļūt par grūti pārvaramu šķērslī Israēla tālākiem panākumiem. Tāpēc Jozua uz turieni aizsūtīja divus jaunekļus, lai ievāktu drošas ziņas par tās iedzīvotāju skaitu, uztura krājumiem un nocietinājumu stiprumu. Pilsētas iedzīvotāji, bailu un aizdomu pilni, vienmēr bija ļoti modri, un sūtņi nonāca lielās briesmās. Tomēr viņus izglāba Rahaba, kāda Jērikas sieviete, [483] kaut gan viņas pašas dzīvībai draudēja briesmas. Atbildot uz viņas laipnību, tie apsolījās to pasargāt tad, kad pilsēta tiks ieņemta.

Sūtņi atgriezās ar vēsti: “Tiešām, tas Kungs ir nodevis visu šo zemi mūsu rokās, un visi zemes iedzīvotāji jau tagad no mums izbijušies.” Jērikā viņiem tika stāstīts: “Mēs esam dzirdējuši, ka tas Kungs ir licis izsīkt Niedru jūras ūdeņiem jūsu priekšā, kad jūs bijāt iznākuši no Ēģiptes, un ko jūs

esat darījuši viņpus Jordānas tiem diviem amoriešu ķēniņiem, Sihonam un Ogam, kurus jūs, likdami lāstam nākt pār viņiem, esat iznīcinājuši. Un, to dzirdot, mūsu sirds ir kļuvusi bailīga, un neviena vīra drosme vairs nav pacēlusies pret jums, jo tas Kungs, jūsu Dievs, ir Dievs augšā debesīs un pār zemi, kas ir apakšā zem tām.”

Tad tika dota pavēle sagatavoties gājienam. Ļaudīm bija jāpaņem pārtika trim dienām un karaspēkam jābūt kaujas gatavībā. Visi priecīgi piekrita vadoņa plāniem un apliecināja viņam savu uzticību un palāvību: “Visu, ko tu mums esi pavēlējis, to mēs darīsim, un visur, kur vien tu mūs sūtīsi, mēs iesim. Tāpat kā mēs esam visās lietās klausījuši Mozum, tāpat arī mēs tev klausīsim, lai tikai tas Kungs, tavš Dievs, ir ar tevi, kā Viņš ir bijis ar Mozu!”

Atstājis savu nometni akāciju koku birzīs Sitimā, viss pulks devās lejup uz Jordānas krastmalu. Tomēr viņi zināja, ka bez dievišķas palīdzības tiem nav cerību tikt pāri upei. Šajā gada laikā — pavasara sezonā — kūstošais kalnu sniegs tik ļoti paaugstināja Jordānas līmeni, ka tā izgāja no krastiem un parastajos braslos upei pāri pārklūt bija neiespējams. Dievs gribēja, lai Israēla pāriešana pāri Jordānai izsauktu izbrīnu. Pēc dievišķās pavēles Jozua lika ļaudīm svēties. Tiem vajadzēja atstāt savus grēkus un atbrīvoties arī no visas ārējās netīrības. “Svētījieties, jo ritu tas Kungs darīs jūsu vidū brīnumus!” Derības šķirstam vajadzēja iet lielā pulka priekšgalā. Redzot priesteru nesto šķirstu atstājam savu vietu nometnes centrā un dodamies uz upi, arī ļaudīm vajadzēja atstāt savas vietas un tam sekot. [484] Pāriešanas apstākļi tika pamatīgi izstāstīti, un Jozua teica: “Sai brīdī jūs pašī nomanīsī, kā Dzīvais Dievs ir jūsu vidū, jo Viņš neatvairāmi izdzīs jūsu priekšā kānaāniešus (..). Redzi, visas pasaules valdītāja Kunga derības šķirsts ies jūsu priekšā pāri Jordānai.”

Gājiens iesākās noteiktā laikā, un to ievadīja uz priesteru pleciem nestais Derības šķirsts. Ļaudīm bija pavēlēts mazliet atpalikt, tā ka starp viņiem un šķirstu atradās vairāk nekā pus jūdži liels attālums. Visi ar lielāko interesi vēroja priesteru tuvošanos Jordānas krastam. Tie redzēja tos nemitīgi ejam uz priekšu pretim niknai, putojošai straumei, līdz nesēji ar kājām jau iekāpa ūdenī. Tad pēkšņi augšpusē esošā straume sāka atkāpties, bet lejas puses ūdeņi turpināja noplūst un upes gultne palika tukša.

Pēc dievišķās pavēles priesteri iegāja upes vidū un apstājās, kamēr viss pulks nokāpa lejā un pārgāja pretējā krastā. Tā Israēla prātā tika nostiprināta atziņa, ka Vara, kas apturēja Jordānas ūdeņus, ir tā pati, kas viņu tēviem pirms četrdesmit gadiem pāršķīra Sarkano jūru. Kad visi ļaudis bija pārgājuši, arī pašu šķirstu pārnesa rietumu krastā. Un tikai tad, kad tie bija sasnieguši drošu vietu “un kad priesteru kājas nāca sausumā”, saistītie ūdeņi atbrīvojās un gāzās lejup, — kā nepārvarama straume, — atpakaļ savā dabiskajā gultnē.

Nākamā paaudze nedrīkstēja palikt bez jebkādas piemiņas par šo lielo brīnumu. Kamēr vēl priesteri, kas nesa Derības šķirstu, stāvēja Jordānas vidū, divpadsmit iepriekš izraudzītie vīri, kā pārstāvji no katras cilts, ņēma pa vienam akmenim no upes gultnes, kur stāvēja priesteri, un nonesa tos rietumu krastā. Sos akmeņus vajadzēja uzstādīt kā pieminekli pirmajā apmešanās vietā aiz upes. Ļaudīm pavēlēja stāstīt saviem bērniem un bērnu bērniem viņu brīnišķīgās atbrīvošanās stāstu, ko Dievs to labā bija darījis, kā Jozua teica: “Lai visas tautas virs zemes atzīst Kunga roku, cik tā varena, lai jūs vienmēr bītos Kungu, jūsu Dievu.”

Šī brīnuma iespaidam bija liela nozīme tiklab kā pie ebrejiem, tā pie viņu ienaidniekiem. Israēļš saņēma iedrošinājumu, ka Dievs pastāvīgi atrodas pie viņiem un tos apsargā, — pierādījumu, ka Viņš to labā sadarbosies ar Jozuu, [485] tāpat kā bija sadarbojies ar Mozu. Šāds pierādījums bija ļoti vajadzīgs, lai stiprinātu viņu sirdis, kad tie dosies iekarot zemi — šajā varenajā uzdevumā, kura priekšā pirms četrdesmit gadiem sagrītojās viņu tēvu ticība. Pirms Jordānas pāriešanas Kungs Jozuam bija paziņojis: “Sodien Es sākšu tevi paaugstināt visa Israēla acīs, lai tie zina, ka Es būšu ar tevi, kā Es esmu bijis ar Mozu.” Un notikumu gaita piepildīja šo apsolījumu: “Tai dienā Kungs darīja Jozuu lielu visa Israēla priekšā un tie bijās viņu, kā tie bijās Mozu visā viņa dzīves laikā.”

Šīs dievišķās varas atklāsmes Israēla labā bija domāts arī, lai vairotu bailes, ko izjuta apkārtējās tautas, tā sagatavojot ceļu viņu vieglākam un pilnīgākam triumfam. Kad amoriešu un kānaāniešu ķēniņus aizsniedza ziņa, ka Dievs Israēla bērnu priekšā apturējis Jordānas ūdeņus, viņu sirds bailēs vai pamira. Ebreji jau bija sakāvuši piecus midaniešu ķēniņus, vareno amoriešu ķēniņu Sihonu un Basanas Ogu, un tagad pārplūdušās, trakojošās Jordānas pāriešana visas apkārtējās tautas pildīja ar šausmām. Gan kānaāniešiem, gan visam Israēlam un arī pašam Jozuam bija dots neapšaubāms pierādījums, ka Dzīvais Debesu un Zemes Valdnieks ir savas tautas vidū un ka Viņš “tos neatstās un nepametīs”.

Netālu no Jordānas ebreji uzcēla savu pirmo nometni. Šeit “Jozua apgrāzīja Israēla bērnus”, un “Israēla bērni apmetās teltis Gilgalā un sarīkoja Pasā svētkus”. (Joz. 5:3,10,9) Kopš sacelšanās

Kadešā apgraizīšanas rituāla pārtraukums Israēlam pastāvīgi liecināja, ka ir lauza viņu derība ar Dievu, uz ko šis rituāls norādīja. Un Pasā svētku neatkārtošana, kas atgādināja atbrīvošanu no Ēģiptes, liecināja, cik ļoti Kungam nepatika viņu vēlēšanās atgriezties savas verdzības zemē. Bet tagad beidzot atsvešināšanās gadi bija pagājuši. Dievs atkal atzina Israēlu par savu tautu, tādēļ tika atjaunota derības zīme. [486] Tika apgraizīti visi, kas bija dzimuši tuksnesī, un Kungs Jozuam paskaidroja: "Sodien Es esmu no jums novēlis visu Ēģiptes apkaunojumu!" Un, ņemot vērā šo notikumu, viņu nometnes vieta tika nosaukta par Gilgalu vai novēršanu.

Pagāņu tautas bija izsmējušas Kungu un Viņa tautu, tāpēc ka ebreji neieņēma Kānaānu, kā tie bija cerējuši, tūlīt pēc izešanas no Ēģiptes. Viņu ienaidnieki bija triumfējuši, ka Israēls tik ilgi spiests klist tuksnesī, un ironiski paziņoja, ka ebreju Dievs nav spējīgs viņus ievest Apsolītajā zemē. Tagad Kungs uzkrītošā veidā bija atklājis savu varu un labvēlīgo attieksmi pret Israēlu, atvērdams savas tautas priekšā ceļu pāri Jōrdānai, tā ka viņu ienaidnieki vairs ilgāk tos nevarēja nicināt.

"Mēneša četrpadsmitajā dienā ap vakaru" Jērikas līdzenumā tika sarīkoti Pasā svētki. "Bet nākamajā dienā, kas sekoja Pasā svētkiem, viņi jau ēda no tās zemes ražas neraudzētu maizi un grauzdētas vārpas tieši jau tanī pašā dienā. Un ar šo nākamo dienu, kad viņi bija ēduši no tās zemes iegūtās ražas, viņiem izbeidzās manna; un turpmāk Israēla bērniem vairs nebija mannas, bet tie pārtika tanī gadā no Kānaānas zemes augļiem." (Joz. 5:9-12) Viņu tuksneša klejojuma gadi bija galā. Beidzot Israēla kājas skāra Apsolīto zemi.

JĒRIKAS KRIŠANA

[487]

Ebreji bija ienākuši Kānaānas zemē, tomēr to vēl nebija iekarojuši, un, vadoties no cilvēciskās izpratnes, cīņai par zemes ieņemšanu vajadzēja būt garai un grūtai. To apdzīvoja varenas ciltis, kas bija gatavas stāties pretī jebkuram iebrukumam savā teritorijā. Baidoties no kopējām briesmām, dažas no tām bija noslēgušas savstarpēju savienību. Viņu zirgi, dzelzs kaujas rati, labās apvidus zināšanas un kareivīgums tiem sniedza ievērojamas priekšrocības. Turklāt zemi apsargāja cietokšņi, "lielas, līdz pat debesīm nocietinātas pilsētas". (5. Moz. 9:1) Tikai palaujoties uz spēku, kas varenāks par viņu pašu centieniem, israēlieši varēja cerēt uz panākumiem turpmākajās cīņās.

Tieši viņu priekšā, netālu no nometnes Gilgalā, atradās viens no zemes stiprākajiem cietokšņiem — lielā un bagātā Jērikas pilsēta. Auglīga līdzenuma malā, kur pārpilnībā bija sastopami visdažādākie tropu augļi, šī lepnā pilsēta ar savām pilīm un tempļiem, greznības un netikumības vietām, slēpdamās aiz masīviem nocietinājumiem, it kā izaicināja Israēla Dievu. Jērika bija viena no elku kalpības galvenajiem perēkļiem, sevišķā kārtā veltīta tieši Astartei — Mēness dievītei. Seit saplūda kopā viss, kas kānaāniešu reliģijā bija vispazemojošākais un nekrietnākais. Israēla tauta, kas vēl nebija aizmirsusi sava grēka briesmīgās sekas Bet-Peorā, šo pagāņu pilsētu varēja uzlūkot tikai ar riebumu un šausmām.

Jozua uzskatīja, ka Jērikas ieņemšanai jābūt pirmajam solim Kānaānas iekarošanā. Bet vispirms tas meklēja dievišķās vadības nodrošinājumu, kas viņam arī tika dots. Izgājis netālu aiz nometnes un nodevis pārdomām un lūgšanām, lai Israēla Dievs ietu savas tautas priekšā, viņš ieraudzīja liela auguma apbruņotu un pavēloša izskata karavīru, kuram "rokā bija atvērts zobens". Uz Jozuas jautājumu: "Vai tu esi mūsu cilvēks, vai esi mūsu pretinieks?" tas saņēma atbildi: "Nē, — bet es esmu tagad nācis kā tā Kunga karaspēka virsnieks." (Joz. 5:13-15) [488] Noslēpumainā svešinieka patieso raksturu atklāja tā pati pavēle, ko kādreiz saņēma Mozus pie Horeba kalna: "Novelc no savām kājām kurpes, jo tā vieta, kur tu stāvi, ir svēta". Israēla vadoņa priekšā tagad atradās pats Kristus, varenais Pavēlnieks. Pārbijies Jozua nokrita uz vaiga pie zemes, Viņu pielūgdams, un dzirdēja apgalvojumu: "Redzi, Es esmu nodevis Jēriku, tās ķēniņu un tās varonīgos karavīrus tavā rokā". Turpat viņš saņēma arī norādījumus par pilsētas ieņemšanu.

Sekojošā dievišķai pavēlei, Jozua sakārtoja Israēla karaspēku. Nekāds uzbrukums nebija paredzēts. Tiem vajadzēja vienīgi soļot ap pilsētu, nesot Dieva šķirstu, un pūst bazūnes. Vispirms gāja pulks izlasītu karavīru, šoreiz ne lai uzvarētu ar savu veiklību un varonību, bet ar paklausību Dieva norādījumiem. Tad sekoja septiņi priesteri ar bazūnēm. Pēc tam, dievišķās godības apņemts, nāca Derības šķirsts, ko nesa priesteri, ģērbti svētajam amatam norādītajā tērpā, un beidzot — visi Israēla pulki, katra cilts zem sava karoga. Tāds bija gājiens, kas ielencā notiesāto pilsētu. Izņemot varenā pulka soļu troksni un svinīgo bazūnēšanu, kas atbalsojās apkārtējos kalnos un Jērikas ielās, nekāda cita skaņa nebija dzirdama. Gājienam beidzoties, visi ļaudis klusēdami atgriezās savā nometnē, un Derības šķirstu novietoja atpakaļ saiešanas teltī.

Ar izbrīnu un pieaugošu nemieru pilsētas sargi vēroja katru kustību, par to ziņojot saviem pavēlniekiem. Tie neizprata visas šīs izrādes nozīmi, bet katru dienu redzot vareno pulku soļojam ap viņu pilsētu, kopā ar priesteriem un svēto šķirstu, skata neatminamā noslēpumainība cietokšņa iemītnieku sirdis pildīja ar šausmām. Tie vēlreiz pārbaudīja savus stipros nocietinājumus, lai būtu droši, ka var sekmīgi pretoties visspēcīgākajiem uzbrukumiem. Daudzi pasmējās par domu, ka tāda neparasta demonstrācija tiem kaut kā varētu kaitēt. Citi izjuta godbijīgas bailes, redzot gājienu, kas katru dienu vijās apkārt pilsētai. Tie pieminēja, ka kādreiz šīs tautas priekšā bija atvērusies Sarkanā jūra un nupat viņiem ceļu bija pašķīrusi Jordāna. Tie nespēja aptvert, kādus tālākus brīnumus Dievs viņu labā nolēmis darīt.

Israēla pulki apkārt pilsētai gāja sešas dienas pēc kārtas. Pienākot septītajai dienai, Jozua Kunga karapulku sakārtoja jau rīta krēslā. Tagad tie saņēma norādījumus, ka ap Jēriku būs jāiet septiņas reizes un, atskatot spēcīgam bazūņu signālam, skaļā balsī jāklie dz, jo Dievs tiem ir nodevis šo pilsētu. [491]

Lielais pulks svinīgi soļoja ap bojāejai nolemtās pilsētas mūriem. Visur valdīja klusums; bija dzirdams tikai daudzo soļu vienmērīgais troksnis un pa reizei rīta klusumu pārtrauca bazūņu skaņas. Sķita, ka stipro akmeņu masīvie mūri tikai smejas par saviem aplencējiem. Cietokšņa sargi ar pieaugošām bailēm vēroja, kā pirmajam gājienam sekoja otrais, trešais, ceturtais, piektais un sestais. Kāds nolūks šai noslēpumainajai kustībai? Par kādiem vareniem notikumiem tā vēstīja? — Ilgi nenācās gaidīt. Kad bija beidzies septītais aplis apkārt pilsētai, garā procesija apstājās. Bazūnes, kas kādu brīdi bija klusējušas, tagad, sķita, izplūda tādās skaņās, no kurām pat zeme nodrebēja. Stiprie akmens mūri ar saviem iespaidīgajiem torņiem un nocietinājumiem sagrīļojās pašos pamatos un tad ar troksni sagāzās. Jērikas iedzīvotāji no bailēm sastinga, un Israēla pulki iegāja pilsētā un to ieņēma.

Israēlieši uzvaru nebija ieguvuši ar savu spēku; uzvara pilnībā piederēja Kungam, un pilsētu ar visu, kas tur atradās, kā tās zemes pirmos augļus vajadzēja pienest par upuri Dievam. Israēlam pienācās saprast, ka, iekarojot Kānaānu, tiem nav jācinās par sevi, bet vienkārši kā ieročiem jāizpilda Dieva griba; tiem nav jādzēnas pēc slavas vai bagātības, bet jāmeklē viņu Kēniņa Jehovas gods. Pirms Jērikas ieņemšanas bija dota pavēle, lai pilsēta un viss, kas tur iekšā, tiek pilnīgi izdeldēts. "Tikai sargājaties no tā, kas ir padots iznīcības lāstam, ka jūs paši netapat par tādiem, kas ir izpostāmi, un ka jūs neņemat daļu sev un tā nepadarāt arī Israēla nometni par tādu, kas padota lāstam (..)."

Visus pilsētas iedzīvotājus ar visu, kas dzīvs, "vīrus un sievas, bērņus un sirmgalvjus, no vērša līdz sīklopam un ēzelim" — visu vajadzēja iznīcināt ar zobenu. Tikai uzticīgā Rahāba un viņas saime tika saudzēta saskaņā ar izlūku solījumu. Pati pilsēta tika nodedzināta — tās pilis, tempļi, lielās celtnes ar visu grezno iekārtu, dārgiem audumiem un krāšņajām drēbēm, — viss tika nodots liesmām. Ko nevarētu sadedzināt ar uguni, "viss sudrabs un zelts un vara dzelzs rīki lai ir svēti tam Kungam". Nolādēta tika pat pilsētas atrašanās vieta; Jēriku nekad vairs nedrīkstēja uzcelt kā cietoksni. Katram, kas uzdrošinātos atjaunot dievišķās varas sagāztos mūrus, draudēja sods. [492] Visa Israēla klātbūtnē tika izteikts svinīgs paziņojums: "Nolādēts lai ir tas vīrs tā Kunga priekšā, kas uzcelš un atjaunos šo pilsētu Jēriku! Pamatus lai viņš liek tai par sava pirmdzimušā un vārtus lai ieceļ tai par sava jaunākā dēla dzīvību!"

Pilnīga Jērikas ļaužu iznīcināšana bija tikai agrāk dotās Mozus pavēles izpildīšana attiecībā uz Kānaānas iedzīvotājiem: "Kad tas Kungs, tavs Dievs, tos būs nodevis tavā varā, ka tu tos sakauj, tad tos tev pavisam būs izdeldēt (..)." "No šo kaimiņu tautu pilsētām, ko tas Kungs, tavs Dievs, tev dos tavās rokās, tev neko nebūs atstāt dzīvu, kam vien ir dzīva dvaša." (5. Moz. 7:2, pēc Glikas tulk.; 20:16) Daudziem šīs pavēles šķiet pretējas tam žēlastības un mīlestības garam, kas uzsvērts citās Bībeles daļās, tomēr tāda tiešām bija bezgalīgās gudrības un labvēlības griba. Dievs gatavojās Kānaānā nometināt Israēla tautu un izveidot tur tādu valsts iekārtu, kas liecinātu par Viņa valstību virs zemes. Tiem vajadzēja būt ne tikai patiesās reliģijas mantiniekiem, bet arī viņas principu izplatītājiem visā pasaulē. Kānaānieši bija nodevušies visriebīgākajam un zemiskākajam pagānismam, tādēļ zemi vajadzēja iztīrīt no visa, kas tik tiešām kavētu Dieva brīnišķā nodoma piepildīšanos.

Kānaānas iedzīvotājiem tika dotas bagātīgas iespējas atgriezties. Pirms četrdesmit gadiem notikušais gājiens pār Sarkanā jūru un sodības, kas skāra ēģiptiešus, liecināja par Israēla Dieva varenību. Un tagad Midianas, Gileādas un Basanas kēniņu uzvarēšana rādīja, ka Jehova ir pāri visiem Dieviem. Viņa rakstura svētums un Viņa riebums pret nešķistību izpaudās sodībās, kas piemeklēja Israēlu par piedalīšanos pretīgajās Baāl-Peora ceremonijās. Visi šie notikumi Jērikas iedzīvotājiem bija zināmi; un tur bija daudzi, kas, līdzīgi Rāhābai, saprata, kaut arī atteicās paklausīt, ka Jehova, Israēla Dievs "ir Dievs augšā Debesīs un apakšā virs zemes". Līdzīgi pirmsplūdu laikmeta cilvēkiem, kānaānieši dzīvoja tikai, lai zaimotu Debesis un sagānītu zemi. Kā mīlestība, tā taisnība prasīja ātru izrēķināšanos ar šiem Dieva pretiniekiem un cilvēku ienaidniekiem.

Cik viegli Debesu karapulki sagrāva Jērikas, šīs lepnās pilsētas, mūrus, kuras nocietinājumi pirms četrdesmit gadiem tik ļoti izbiedēja neticīgos izlūkus. Israēla Varenais [493] bija teicis: "Es Jēriku esmu devis tavā rokā." Pret šiem vārdiem cilvēciskais spēks bija nevarīgs.

"Ticības spēkā sabruka Jērikas mūri."(Ebr. 11:30) Kunga karapulku virsnieks bija runājis tikai ar Jozuu. Viņš neparādījās visai draudzei, un tiem bija atļauts ticēt Jozuas vārdiem vai arī tos apšaubīt; paklausīt Kunga vārdā dotajām pavēlēm, vai arī noliegt viņa autoritāti. Tie nevarēja redzēt eņģeļu pulkus, kas viņus pavadīja Dieva Dēla virsvadībā. Tie varēja domāt: "Kas tas par neprātīgu pasākumu, un cik tas ir smieklīgi — staigāt katru dienu ap pilsētas mūriem un pūst aunu ragu trompetes. Uz augstajiem mūriem taču tas nevar atstāt nekādu iespaidu." Bet tieši šīs ceremonijas vairākkārtējā atkārtošana pirms galīgās mūru sagrāves deva israēliešiem izdevību nostiprināties ticībā. Tiem vajadzēja iegūt pārliecību, ka viņu stiprums nepastāv cilvēciskā gudrībā, ne arī viņu spēkā, bet vienīgi viņus glābjošajā Dievā. Tā tiem vajadzēja pierast pie pilnīgas pašjāvības uz savu dievišķo Vadoni.

Dievs vēlas darīt lielas lietas to labā, kas Viņam uzticas. Iemesls, kāpēc Dievu atzīstošajai tautai nav vairāk spēka, ir tas, ka tie pārāk paļaujas uz savu gudrību un nedod Kungam izdevību parādīt savu spēku viņu labā. Viņš grib palīdzēt saviem uzticīgajiem bērniem visās viņu lielajās vajadzībās, ja tikai tie pilnībā uz Viņu paļautos un Tam paklausītu.

Drīz pēc Jērikas krišanas Jozua nolēma uzbrukt Ajai, kādai nelielai kalnu ieskautai pilsētai, nedaudz kilometrus uz vakariem no Jordānas ielejas. Uz šo vietu sūtītie izlūki atnesa vēsti, ka iedzīvotāju tur maz un tās ieņemšanai vajadzīgi tikai nelieli spēki.

Lielā uzvara, ko Dievs viņu labā bija izcīnījis, israēliešus darīja pārāk pašpaļāvīgus. Tā kā Viņš tiem bija apsolijs Kānaānas zemi, tad tie jutās droši un neatzina, ka vienīgi dievišķā palīdzība ir tā, kas tiem var dot panākumus. Pat Jozua plānoja ieņemt Aju, nemeklējot Kunga padomu.

Israēlieši bija sākuši jūsmot par saviem spēkiem un uz ienaidniekiem noraudzījās nicinoši. Tika gaidīta viegla uzvara, jo domāja, ka šīs vietas ieņemšanai pietiks ar trīs tūkstošiem vīru. Tie devās uzbrukumā, nenodrošinājušies ar Dieva klātbūtni. Tā viņi nonāca gandrīz līdz pat pilsētas vārtiem, bet tikai lai saņemtu visnoteiktāko pretestību. [494] Paniskās bailēs no ienaidnieku skaita un labās sagatavotības tie apjukumā bēga lejup pa stāvo nogāzi. Kānaānieši tiem nežēlīgi sekoja, "aizdzina tos no vārtiem (..) un sakāva piekalnē". Lai gan zaudējums skaita ziņā nebija liels, jo nogalināti tika kādi trīsdesmit seši vīri, tomēr sakāve bija satriecoša visai draudzei. "Tautas sirds izkusa un kļuva kā ūdens." Šī bija pirmā reize, kad tie ar kānaāniešiem sastapās atklātā kaujā, un, kas gan viņus sagaida turpmākajās lielākās cīņās, ja tagad tos bija piespieduši bēgt pat šīs mazās pilsētas aizstāvji? Jozua uz šiem sliktajiem panākumiem raudzījās kā uz Dieva nelabvēlības zīmi un, bēdu un rūpju nomākts, "saplēsa savas drēbes un metās zemē uz sava vaiga priekš tā Kunga šķirsta līdz pat vakaram, ir viņš, ir Israēla vecaji, un tie kaisīja pišļus uz savām galvām."

"Un Jozua sacīja: "Ak Kungs, mans Dievs! Kāpēc Tu esi licis šai tautai pārcelties pār Jordānu? Vai ar nodomu, lai mūs nodotu amoriešu rokās? Lai tie mūs iznīcinātu? Ak, kaut mēs labāk būtu palikuši dzīvot viņpus Jordānas! Ko gan varu vēl teikt, ak Kungs, kad Israēla tauta sava ienaidnieka priekšā ir pagriezusī muguru? Kad kānaānieši un visi šīs zemes iedzīvotāji to dzirdēs, tad tie mūs ielenks no visām pusēm un pieliks visas pūles, lai mūsu vārds tiktu izdeldēts no šīs zemes. Ko tad Tu darīsi sava lielā vārda labā?" (Joz. 7:6-9)

Bet Jehova atbildēja: "Celies! Kāpēc tu guli uz sava vaiga? Israēls ir grēkojis un pārkāpis Manu derību, ko es esmu tiem pavēlējis." Tagad vajadzēja ātri un noteikti rīkoties, nevis padoties izmisumam un vaimanām. Nometnē bija kāds slepens grēks; to vajadzēja uzmeklēt un izskaust, pirms Kunga klātbūtne un Viņa svētības varēja būt ar tautu. "Es turpmāk vairs nevarēšu būt ar jums, ja jūs neiznīcināsīt no sava vidus ar lāstu apkrauto."

Dieva pavēli bija pārkāpis kāds no tiem, kuriem bija uzticēts izpildīt Viņa sodību, un tauta bija atbildīga par šī pārkāpēja grēku. "Viņi ir ņēmuši no tā, kas bija ar lāstu iznīcībai nolemts, viņi ir zaguši un ir melojuši, un ir ielikuši paņemto starp saviem rīkiem." Tad Jozua tika pamācīts, kā uzmeklēt un sodīt vainīgo. Tā atklāšanai pielietoja lozēšanu. Pārkāpēju uzreiz tieši neuzrādīja, bet visu lietu kādu laiku atstāja neziņā, lai ļaudis izjustu atbildību par viņu vidū esošo grēku un katram būtu dota iespēja pārbaudīt savu sirdi un pazemoties Dieva priekšā. [495]

Agri no rīta Jozua sapulcināja ļaudis "pēc viņu ciltīm", un sākās svinīga un iespaidīga ceremonija. Izmeklēšana turpinājās soli pa solim. Vispirms cilts, tad saime, tad nams un beidzot attiecīgais vīrs;

Ahans, Karmija dēls no Jūdas cilts, bija tas, kuru Dieva pirksts uzrādīja par Israēla grūtību vaininieku.

Jozua svinīgi nozvērēja Ahanu sacīt visu patiesību, lai nebūtu nekādu šaubu par viņa vainu un lai nerastos pamats apvainojumam, ka viņš ir nepareizi notiesāts. Nelaimīgais vīrs savā noziegumā atzinās visā pilnībā: "Patiesām, es esmu grēkojis tā Kunga, Israēla Dieva priekšā! Un, lūk, kādu pārkāpumu es esmu izdarījis. Kad es laupījuma vidū ieraudzīju kādu ļoti labu babiloniešu mēteli un divi simti sudraba seķeļu, un zelta kausējuma stieni, kas svēra piecdesmit seķeļus, tad es iekāroju šīs lietas un tās paņēmu, un redzi, tās ir paslēptas manas telts vidū, ieraktas zemē, bet sudrabs apakšā zem tām." Tūlīt uz viņa telti tika nosūtīti vīri, kur tie norādītajā vietā atraka zemi, un "redzi, tiešām viņa teltī bija apslēpti šie priekšmeti, bet sudrabs tiem apakšā. Un tie tos paņēma no telts vidus un atnesa Jozuam un visiem Israēla bērniem, un tos nolika tā Kunga priekšā."

Tika izteikts spriedums, ko tūlīt izpildīja. Jozua sacīja: "Kā tu mūs esi ievēdis nelaimē, tā tas Kungs tagad tevi ievēd nelaimē!" Tā kā par Ahana grēku bija atbildīgi arī ļaudis, tad tiem ar saviem pārstāvjiem vajadzēja piedalīties soda izpildē. "Un viss Israēls to nomētāja ar akmeņiem."

Tad tur pār viņu sakrāva lielu akmeņu kaudzi, kā liecību par šo grēku un tā sodu. "Tādēļ šo vietu līdz pat šai dienai vēl sauc par Ahorās ieleju", kas nozīmē "grūtības". Laiku grāmatā viņa piemiņai ir ierakstīts: "Ahors, kas apbēdināja Israēlu." (1. Laiku 2:7)

Ahana grēks izvērtās kā tīšs izaicinājums vissvinīgākajiem brīdinājumiem un visvarenākajām Dieva spēka izpausmēm. Visam Israēlam jau iepriekš bija paziņots: "Tikai sargājaties no tā, kas ir padots iznīcības lāstam". Šī pavēle tika dota tūlīt pēc brīnišķīgās pāriešanas pār Jordānu un Dieva derības atjaunošanas ar apgraizīšanas ceremoniju, — pēc Pasā svētku svinēšanas un pēc Derības Eņģeļa, Kunga karapulku Virspavēlnieka, parādīšanās. [496] Tā tika izpildīta Jērikas ieņemšanā, liecinot par iznīcību, kas noteikti skars visus Dieva likuma pārkāpējus. Fakts, ka vienīgi Dievs bija devis Israēlam uzvaru, ka viņi Jēriku nebija ieņēmuši ar saviem spēkiem, aizliegumam — neko nepiesavināties no Jērikas laupījuma — piešķīra sevišķi svinīgu raksturu. Dievs šo cietoksni sagrāva ar sava Vārda spēku; tas bija Viņa iekarojums un vienīgi Viņam vajadzēja veltīt pilsētu un visu, kas tur atradās.

Starp Israēla miljoniem atradās tikai viens vīrs, kas šajās svinīgajās uzvaras un sodības stundās uzdrošinājās pārkāpt Dieva pavēli. Ieraugot dārgo babiloniešu tērpu, Ahanā pamodās mantkārība, un pat jau nāvei acīs lūkojoties, viņš to vēl nosauca par "dārgu babiloniešu mēteli". Viens grēks noveda pie nākamā, un tas ņēma arī zeltu un sudrabu, kas bija novēlēts Kunga mantu namam, — viņš aplaupīja Dievu, piesavinoties pirmos augļus no Kānaānas zemes.

Nāves grēks, kas Ahanam nesa iznīcību, sākās ar mantkārību, vienu no visvairāk izplatītākajiem un vispaviršāk uzskatītajiem grēkiem. Kamēr citus grēkus atklāj un soda, cik bieži gan desmitā baušļa pārkāpšana neizsauc pat nopelumu! Gadījums ar Ahanu liecina par šī grēka negēlību un tā sausmīgajām sekām.

Mantkārība ir grēks, kas attīstās pamazām. Ahanš bija piekopus mantkārīgas tieksmes, līdz tās kļuva par ieradumu un iekala viņu gandrīz vai nesalaužamās važās. Vairāk padomājot par šo ļaunumu, viņš ar šausmām būtu novērsies no iespējas par tādās nelaimes atnešanu Israēlam, bet grēks notrulināja viņa izpratni un, kārdinājumam uzbrūkot, viņš kļuva par vieglu laupījumu.

Vai arī tagad vēl nepastāv līdzīgi grēki, neskatoties uz visiem svinīgajiem un skaidri izteiktajiem brīdinājumiem? Mums ir tikpat noteikti aizliegts padoties mantkārībai, kā Ahanam bija liegts kaut ko piesavināties no Jērikas laupījuma. Dievs šādu iekāri nosauc par kalpošanu elkiem. Mēs tiekam brīdināti: "Jūs nevarat kalpot Dievam un mantai." (Kol. 3:5; Mat. 6:24) "Uzmanieties un sargieties no mantkārības", "lai tā jūsu starpā netiek ne minēta". (Lūk. 12:15; Ef. 5:3) Mūsu priekšā ir Ahana, Jūdaš, Ananijas un Sappiras briesmīgais liktenis. Vēl tālākā pagātnē mēs varam atcerēties Luciferu, "spožo rīta zvaigzni", kas, kārodams pēc augstāka stāvokļa, uz visiem laikiem [497] pazaudēja Debesu skaidrību un laimi. Un tomēr, neraugoties uz visiem šiem brīdinājumiem, mantkārība valda it visur.

Visur redzamas tās netīrās pēdas. Tā izraisa neapmierinātību un šķelšanos ģimenēs, rada nabadzīgajos skaudību un naidu pret bagātājiem un noved pie mokošas trūcīgo ļaužu apspiešanas. Un šis ļaunums eksistē ne tikai pasaulē, bet arī draudzē. Cik ierasti pat šeit sastapties ar savtību, skopumu, blēdīgu rīcību, labdarības trūkumu un Dieva aplaupīšanu ar desmito un dāvanām. Starp draudzes locekļiem, kurus uzskata par godīgiem un kārtīgiem, atrodas daudzi jo daudzi Ahani. Bieži vien cilvēki var būt regulāri dievnama apmeklētāji un var piedalīties pie Kunga galda, kad tajā pašā laikā viņu īpašumi nes nelikumīgu peļņu — to, ko Dievs ir nolādējis. Kāda skaista babiloniešu tērpa

dēļ vēl daudzi upurē sirdsapziņas skaidrību un cerību uz Debesīm. Tūkstoši savu godīgumu un lietderības spējas apmaina pret sudraba monētu somu. Kā sekas to cilvēku rīcībai, kas savu ticības apliecību dzīvē pārvērs par meliem, paliek neievēroti izsalkušo ļaužu kliegzieni, tiek aizkavēta Evaņģēlija gaismas izplatīšana un uzkurināta pasaules cilvēku nicinošā zobošanās, - tomēr mantkārīgais ticības apliecinātājs turpina krāt bagātību. Kungs saka: "Vai gan cilvēks Dievu var aplaupīt? Tomēr jūs Mani esat aplaupījuši." (Mal. 3:8)

Ahana grēks nesa postu visai nācijai. Viena cilvēka grēka dēļ Dieva nelabvēlība vērsīsies pret visu draudzi, līdz pārkāpums tiks atrasts un atstāts. Iespaidis, no kā draudzei visvairāk jābaidās, nav tas, ko rada viņas atklātie pretinieki, neticīgie un zaimotāji, bet gan tas, ko izraisa nekonekventie Kristus sekotāji. Viņi ir tie, kas attur Israēla Dieva svētības un vājina Viņa tautu.

Kad draudzei ir grūtības, kad valda aukstums un parādās garīguma samazināšanās, kas Dieva ienaidniekiem dod iemeslu priecāties, tad lai tās locekļi nenolaiž rokas un nesūdzas par savu nelaimīgo stāvokli, bet lai vaicā, vai viņu nometnē nav kāds Ahans. Lai katrs, pazemojoties un pārmeklējot savu sirdi, cenšas atklāt apslēptos grēkus, kas izslēdz Dieva klātbūtni.

Ahans atzina savu vainu, bet tikai tad, kad šī atzišanās vairs nevarēja viņam palīdzēt. Viņš bija redzējis Israēla pulkus sakautus un drosmi zaudējušus atgriežamies no Ajas, tomēr neiznāca uz priekšu un neko neminēja par pārkāpumu. Viņš redzēja Jozuu un Israēla vecākos nometušos pie zemes bēdās un sāpēs, kas bija par lielām, lai tās spētu izteikt vārdos. [498] Ja viņš tad būtu atzinies grēkā, tad zināmā mērā tiešām būtu devis pierādījumu par patiesu nožēlu, bet tas turpināja klusēt. Viņš dzirdēja, ka ir noticis liels grēks, un dzirdēja pat noteiktu šī grēka raksturojumu, bet viņa lūpas neatvērās. Tad nāca svinīgā izmeklēšana. Kā viņa dvēsele drebēja bailēs, kad tika uzrādīta viņa ciltis, viņa saime un tad — viņa nams. Bet tas vēl arvien klusēja, līdz Dieva pirksts norādīja tieši uz viņu. Tad, kad grēks vairs nebija noslēpjams, viņš piekrita patiesībai. Ak, cik bieži notiek tikai tāda atzišanās! Ir liela starpība piekrist faktam, kad tas jau atklāts, vai atzīt grēku, kamēr tas zināms tikai mums un Dievam. Ahans nebūtu atzinis savu vainu, ja vien ar to vēl necerētu novērst nozieguma sekas, tomēr viņa atzišanās noderēja, lai rādītu, ka sods ir taisnīgs. Te nebija nekādas īstas grēka nožēlas, nekāda satriekta gara, nekādu izmaiņu nodomos un arī nekāda riebuma pret ļaunumu.

Tā atzīsies grēcinieki, stāvēdami Dieva tiesas priekšā, kad katrs gadījums jau būs izšķirts vai nu uz dzīvību vai nāvi. Gaidāmās sekas ikvienam izvilinās zināmu nožēlu. To dvēselei spiež darīt briesmīgā lāsta izjūta, kā arī baigā soda gaidīšana. Bet šāda atzišanās nevienu nevar glābt.

Daudzi, tāpat kā Ahans, jūtas droši tik ilgi, kamēr savus pārkāpumus var noslēpt no citiem cilvēkiem; tie sev glāimo, ka Dievs tos tik stingri nav ņēmis vērā. Tomēr tie savus grēkus ieraudzīs tajā dienā, kad jau būs par vēlu, kad tos vairs nevarēs izdzēst ne ar upuriem, ne ar dāvanām. Kad atvērsies Debesu grāmatas, Sogis nevienam cilvēkam ar vārdiem nepaskaidros viņu noziegumus, bet vienīgi paskatīsies ar visu redzošu, pārliedzošu skatu, un pārkāpēja atmiņā tiks skaidri atsaukts ikkatrs dzīves darbs un rīcība. Tad nebūs vajadzības kā Jozuas dienās uzrādīt vainīgo, sākot ar cilti un saimi, bet par savu kaunu runās paša grēcinieka lūpas. No cilvēkiem apslēptie grēki tad tiks pasludināti visai pasaulei.

SVĒTĪBA UN LĀSTS

[499]

Pēc sprieduma izpildes Ahanam, Jozua saņēma pavēli vēlreiz sakārtot karaspēku un doties pret Aju. Dieva spēks bija ar Viņa tautu, un drīz vien pilsēta atradās tās rokās.

Tad militārie pasākumi tika pārtraukti, lai viss Israēls varētu piedalīties kādā svinīgā reliģiskas kalpošanas pasākumā. Ļaudis ļoti ilgojās apmesties Kānaānā, tomēr viņu ģimenēm vēl līdz šim nebija ne māju, ne arī zemes, un, lai to iegūtu, tiem vajadzēja padzīt kānaāniešus; bet šis svarīgais darbs bija jāatliek, lai visu uzmanību veltītu kādam augstākam mērķim.

Pirms tie saņēma savu mantojumu, vajadzēja atjaunot uzticības derību Dievam. Mozus pēdējos norādījumos divas reizes bija dota pavēle sapulcināt visas ciltis Sihemā, Ēbala un Garicima kalnā, svinīgai Dieva likumu atzišanai. Sekojot šiem norādījumiem, visa tauta atstāja nometni, — ne tikai vīri, bet arī "sievas, bērni un svešinieki, kas pie viņiem mita", un devās cauri ienaidnieku zemei uz Sihemas ieleju, tuvu zemes vidienei. (Joz. 8:30-35) Neuzveiktu ienaidnieku apņemti, tie tomēr jutās droši Dieva apsardzībā, kamēr palika Viņam uzticīgi. Tagad, tāpat kā Jēkaba dienās, "Dievs uzsūtīja bailes pār pilsētām, kas bija viņu apkārtnē", un ebrejus neviens netraucēja. (1. Moz. 35:5)

Svinīgajam dievkalpojuma norādītā vieta jau kādreiz bija iesvētīta, saka ar viņu tēvu gaitām senatnē. Seit Abrahāms uzcēla savu pirmo altāri Jēhovam Kānaānas zemē. Seit gan Abrahāms, gan Jēkabs bija izvietojusi savas teltis. Te vēlāk tika pirktas zemes gabals, kur ciltīm vajadzēja apglabāt Jāzepa mirstīgās atliekas. Seit atradās arī Jēkaba ierīkotā aka un ozols, zem kura tas apraka savas saimes elkus.

[500] Izvēlēta vieta bija viena no visskaistākajām visā Palestīnā. Tā bija cienīga skatuve, lai tieši tur norisinātos šie lieli un iespaidīgie notikumi. Ar saviem zaļajiem laukiem un olīvu birzīm, ko veldzēja no avotiem izplūstoši spirtgi strauti un rotāja savvaļā augošas puķes, šī ieleja apkārtējo kailo pakalni vidū izskatījās ļoti pievilcīga. Atrodoties līdzenuma pretējās pusēs, Ēbala un Garicima kalni ar savām apakšējām nogāzēm, kas radīja dabīgus paaugstinājumus runātājam, gandrīz vai saskārās, un katrs uz viena kalna izteiktais vārds bija skaidri dzirdams arī uz otra, pie kam lēzenās kalnu nogāzes veidoja laukumus, ko varēja izlietot lielas sanāksmes nolūkiem.

Pēc Mozus norādījumiem Ēbala kalnā no lieliem akmeņiem uzcēla pieminekli. Uz šiem akmeņiem, kurus iepriekš attiecīgi pārklāja ar javu, uzrakstīja likumus, — ne tikai baušļus, kas bija pasludināti Sinajā un iekalti akmens plāksnēs, bet arī Mozus dotos likumus, kurus viņš bija ierakstījis grāmatā. Blakus šim piemineklim tika uzcelts altāris no neskaldītiem akmeņiem, lai tur varētu pienest upurus Kungam. Fakts, ka altāris tika celts Ēbala kalnā — kalnā, uz kura vajadzēja gulties lāstam, norādīja, ka, Israēlam pārkāpjot Dieva baušļus un izsaucot pār sevi Viņa taisnās dusmas, tos tūlīt piemeklētu sods, ja nebūtu Kristus salīdzinošā darba, ko ainoja šis upura altāris.

Sešas ciltis, visas, kas cēlušās no Leas un Raheles, tika izvietotas Garicima kalnā, bet tās, kas cēlušās no kalponēm, kopā ar Rūbenu un Zebulonu nostājās uz Ēbala kalna, kamēr priesteri ar Derības šķirstu apmetās starp tām ielejā. Ar norunātu bazūnes skaņu pasludināja klusumu, un tad šinī dziļajā klusumā, visas lielās sapulces klātbūtnē, stāvēt blakus svētajam šķirstam, Jozua lasīja svētību vārdus, kas piepildīsies, sekojot paklausībai Dieva likumiem. Visas ciltis uz Garicima atbildēja ar "Amen". Pēc tam viņš nolāsīja lāsta vārdus, un ciltis uz Ēbala līdzīgā kārtā izteica savu piekrišanu, tūkstošām balsīm šajā svinīgajā atbildē savienojoties it kā viena vīra saucienā. Tad sekoja Dieva baušļu lasīšana, līdz ar likumiem un tiesām, ko tiem bija nodevis Mozus.

Baušļus Israēls Sinajā bija saņēmis tieši no Dieva mutes, un svētie priekšraksti, rakstīti ar Viņa paša roku, vēl arvien glabājās Derības šķirstā. Bet tagad tie tika [503] uzrakstīti tur, kur tos varēja lasīt visi. Ikvienam bija priekštiesība pašam iepazīties ar derības noteikumiem, kurus ievērojot tie varēja iegūt un paturēt Kānaānas zemi. Ikvienam vajadzēja apliecināt šo derības noteikumu pieņemšanu un atklāti piekrist svētībām vai lāstiem sakarā ar likumu ievērošanu vai neievērošanu. Likumi tika uzrakstīti ne tikai uz pieminekļa akmeņiem, bet Jozua pats tos vēl nolāsīja, visiem ļaudīm dzirdot. Nebija pagājušas nemaz tik daudz nedēļas, kopš Mozus uzrunu veidā tautai bija devis visu piekto viņa vārdā nosaukto grāmatu, un tomēr jau tagad Jozua lasīja šos likumus vēlreiz.

Ne vien Israēla vīri, bet arī sievas un bērni klausījās likumu atkārtošā, jo bija svarīgi, lai viņi zinātu un pildītu savu pienākumu. Attiecībā uz saviem likumiem Dievs Israēlam bija pavēlējis: "Un visus šos vārdus ņemiet pie sirds, un ierakstiet tos savās dvēselēs, un sieniet tos par zīmi uz savām rokām; tie lai jums ir par piemiņas zīmēm starp jūsu acīm. Un māciet tos saviem bērniem (..), lai jūsu mūža dienas un jūsu bērnu mūža dienas tiktu paildzinātas tai zemē, ko tas Kungs ar zvērestu ir apsolījis piešķirt jūsu tēviem tik ilgi, kamēr debesis vēl stāv pāri zemei." (5. Moz. 11:18-21)

Visus šos likumus Israēla draudzes priekšā pēc Mozus pavēles vajadzēja lasīt ikkatrā septītajā gadā: "Ik pa septiņiem gadiem, kārtējā atlaidu gadā Lieveņu svētku laikā, kad viss Israēls nāks rādīties tā Kunga, tava Dieva, priekšā tanī vietā, ko Viņš pats sev izvēlēs, tad tev būs šo bauslību skaji priekšā lasīt visam Israēlam, ka visi to dzird. Un sapulcini, sasaucot tautu, vīrus un sievas, mazos bērnus un svešiniekus, kas mīt tavos vārtos, lai viņi dzird un lai viņi mācās, un lai viņi bīstas to Kungu, jūsu Dievu, un lai viņi saglabā atmiņā un pilda visus šīs bauslības vārdus. Un lai arī viņu bērni, kas vēl to nezinātu, dzird un mācās būties to Kungu, jūsu Dievu, visu to laiku, kamēr vien jūs dzīvosit tajā zemē, kur jūs būsiet nonākuši, ejot pāri Jordānai, lai to iegūtu īpašumā." (5. Moz. 31:10-13)

Sātans vienmēr strādā, cenšoties pārgrozīt visu, ko Dievs ir runājis, lai padarītu neskaidras domas un aptumšotu izpratni, un tādā veidā ievestu cilvēkus grēkā. Šī iemesla dēļ Kungs dod tik sīkus norādījumus un izsaka savus aicinājumus tik skaidri, lai nevienam nebūtu jāmaldās. Dievs pastāvīgi cenšas vilkt cilvēkus sev tuvāk un ietvert tos savas apsardzības robežās, lai sātans pie tiem nevarētu pielietot savu briesmīgo, pavedinošo varu. Viņš parādīja labvēlību, runājot uz tiem ar savu paša balsi un uzrakstot [504] šos dzīvības pamatlikumus ar savu roku. Un šie svētie Vārdi, pilni dzīvības un apgaismojošas patiesības, ir nodoti cilvēkiem kā visdrošākais vadonis. Tā kā sātans vienmēr ir gatavs aizraut domas citā virzienā un novērst mūsu uzmanību un mīlestību no Kunga apsolījumiem un Viņa

prasībām, tad šo likumu nopamatošanai atmiņā un uzņemšanai sirdī ir nepieciešama sevišķa uzcītība.

Tādēļ reliģijas skolotājiem ļaužu izglītošanai Bībeles vēsturiskajos notikumos un tās mācībās, kā arī Kunga doto brīdinājumu un prasību ievērošanai jāpievērš daudz lielāka uzmanība. Viss jāpasniedz vienkāršā valodā, kas piemērota bērnu saprašanai. Sludinātājiem un vecākiem jāziedo daļa sava laika, lai pārliecinātos par jaunatnes Svēto Rakstu zināšanām.

Vecāki var un tiem nepieciešams savus bērnus ieinteresēt dažādajās atziņās, kas atrodamas svētajās lappusēs. Tomēr, ja tie grib to panākt, tad tiem pašiem jāinteresējas par Dieva Vārdu. Tiem jāpazīst Rakstos ietvertās patiesības, kā Dievs to pavēlēja Israēlam; par tām jārunā "savā namā sēžot un pa ceļu staigājot, apgulstoties un pieceļoties". (5. Moz. 11:19) Kas vēlas, lai viņu bērni mīlētu un godātu Dievu, tiem jārunā par Viņa laipnību, varenību un spēku, kā tas viss ir atklāts Viņa Vārdā un radīšanas darbos.

Katra nodaļa un katrs Bībeles pants ir Dieva vēstījums cilvēkiem. Mums šie priekšraksti jāsiens kā zīme pie mūsu rokas un kā pieres saite starp mūsu acīm. Ja šos priekšrakstus pētītu un tiem sekotu, tad tie Dieva tautu šodien vadītu tā, kā israēliešus kādreiz vadīja padebesis dienā un uguns stabs naktī.

DERĪBA AR GIBEONIEŠIEM

[505]

No Sihemas israēlieši atgriezās savā nometnē Gilgalā. Šeit viņus drīz vien apmeklēja divaini sūtņi, kas vēlējās ar tiem slēgt derību. Sūtņi teica, ka nākuši no kādas tālas zemes, un to, šķiet, apstiprināja viņu ārējais izskats. Drēbes bija vecas un saplīsušas, apavi salāpīti, pārtika sapelējusi un ādas maiši, kas tiem kalpoja kā vīna trauki, bija saplaisājuši un sasiēti, it kā tie ceļā būtu steigšus lāpīti.

Viņu tālajā zemē - šķietami ārpus Palestīnas robežām - ļaudis, kā tie teica, esot dzirdējuši par brīnumiem, ko Dievs darījis savas tautas labā, un tie esot sūtīti, lai derētu ar Israēlu derību. Ebreji sevišķā kārtā bija brīdināti neslēgt nekādu derību ar Kānaānas elkus pielūdzošajām tautām, un vadoņu sirdīs radās šaubas par svešinieku stāsta patiesumu. "Varbūt, ka jūs dzīvojat mūsu vidū?" tie jautāja. Sūtņi atbildēja: "Mēs esam tavi kalpi." (Joz. 9:7,8) Bet, kad Jozua viņiem tieši jautāja: "Kas jūs esat un no kurienes jūs nākat?" tad tie atkārtoja jau agrāk sacīto un, lai pierādītu savu taisnību, piebilda: "Seit ir mūsu maize, mēs to siltu paņēmām līdzī no savām mājām ceļam tanī dienā, kad mēs izgājām, lai dotos pie jums, bet nu redziet, cik tā ir sakaltusi un sapelējusi. Un šie ādas vīna trauki, ko mēs piepildījām, tie bija pilnīgi jauni, bet tagad tie ir saplaisājuši gabalos, kā jūs to redzat, un mūsu drēbes un mūsu sandales ir galīgi nolietotas pārāk tālajā ceļā." (Joz. 9:12,13)

Šie pierādījumi uzvarēja: ebreji "neprasīja tā Kunga gribu". "Un Jozua noslēdza ar viņiem mieru un noslēdza ar tiem derību, ka viņš tos atstās dzīvus; un saieta virsaiši nodeva tiem zvērestu." Tā tika panākta vienošanās, bet pēc trim dienām atklājās patiesība. [506] "(..) tie dzirdēja, ka viņi esot to kaimiņi, jo dzīvojot to vidū." Zinādami, ka nav iespējams ebrejiem pretoties, gibeonieši, lai glābtu sev dzīvību, bija ķērušies pie viltības.

Liels bija israēliešu sašutums, kad tie saprata pret viņiem pielietoto viltību. Un ļaužu nepatika pieauga vēl vairāk, kad jau pēc trim dienām tie sasniedza gibeoniešu pilsētas, kas atradās tuvu zemes vidienei. "Visa draudze kurnēja pret virsaišiem", bet tie kavējās lauzt līgumu, lai gan tas bija panākts viltus ceļā, jo tie bija zvērējuši "pie Kuņa, Israēla Dieva". Un "Israēla bērni tos nenokāva." Gibeonieši bija apsolijuši atstāt elku pielūgšanu un kalpot Jehovam, tā ka viņu dzīvības saglabāšana nebija Dieva pavēles pārkāpšana, kas lika izdeldēt elkus pielūdzošos kānaāniešus. Tāpēc ar savu zvērestu ebreji nebija apsolijušies darīt grēku. Lai gan zvērests bija panākts ar krāpšanu, to tomēr nedrīkstēja neievērot. Pienākums, kuru kāds uzņemas, dodot savu vārdu, ir jāuzskata par svētu, ja vien tas nespiež darīt grēku. Nekādi peļņas, atriebības vai savu interešu apsvērumi nekādā veidā nedrīkst iespaidot dotā zvēresta vai svinīgā solījuma neaizskaramību. "Nepatiesas plāpu rīkles šķiet tam Kungam negantība." "Kas drikst kāpt tā Kunga kalnā, un kas stāvēs Viņa svētajā vietā?" - "Kas negroza zvērestu, ja tas viņam par nastu." (Sal. pam. 12:22; Ps. 24:3; 15:4)

Gibeoniešiem atļāva dzīvot, bet tie tika nozīmēti par kalpiem dažādos darbos pie svētnīcas. "Lai tie paliek dzīvi, bet tiem jāklūst par malkas cirtējiem un ūdens nesējiem visai mūsu kopai." Sos noteikumus tie pieņēma ar pateicību, apzinoties savu vainu un priecājoties, ka var izpirkt dzīvību, vienalga ar kādiem noteikumiem. "Redzi, mēs esam tavā rokā," tie sacīja Jozuam, "dari ar mums tā,

kā tas ir labi un taisnīgi tavās acīs." Gadsimtiem ilgi viņu pēcnācēji bija saistīti ar kalpošanu pie svētnīcas.

Gibeoniešu apgabals sevī ietvēra četras pilsētas. Tautu nepārvaldīja ķēniņš, bet gan vecākie vai senatori. Gibeona, ievērojamākā no viņu pilsētām, bija visai liela, "kā jau viena no ķēniņa valsts pilsētām (..), un visi tās vīri bija drošsirdīgi karotāji". Šis ir uzkrītošs piemērs par bailēm, kādas israēlieši bija iedvesuši Kānaānas iedzīvotājiem, ja šādas pilsētas iemītnieki ķeras pie tik pazemojoša līdzekļa, lai glābtu savu dzīvību.

[507] Tomēr gibeoniešiem būtu klājies labāk, ja tie pret Israēlu būtu izturējušies godīgi. Dzīvību tiem glāba padošanās Jehovas varai, bet krāpšana sagādāja tikai kaunu un kalpību. Dievs bija gādājis, lai visi, kas atsakās no pagānisma un pievienojas Israēlam, dalītos ar tiem visās derības svētībās. Uz viņiem attiecās norādījums: "Svešinieks, kas pie jums mājō", un, ar retiem izņēmumiem, šī šķira baudīja tās pašas svētības un priekšrocības kā Israēls. Kungs bija pavēlējis :

"Bet ja jūsu zemē pie jums piemājo svešinieks, tad jums nebūs viņu apspiest. Lai jums būtu svešinieks, kas jūsu vidū piemīt, kā viens no jums pašiem iedzimtājiem; tev viņu būs mīlēt kā sevi pašu." (3. Moz. 19:33,34) Arī attiecībā uz Pasā un upuru pienešanu bija noteikts: "Visai draudzei ir vienāds likums, kā jums pašiem, tā arī svešiniekam, kas piemīt jūsu vidū (..), tādi paši, kā jūs esat, ir arī svešinieki tā Kunga priekšā." (4. Moz. 15:15)

Tādi bija pamatnoteikumi, ar kuriem arī gibeoniešus varēja pieņemt, ja nebūtu notikusi šī krāpšana. Ķēnišķīgās pilsētas iedzīvotājiem, kur visi "vīri bija drošsirdīgi karotāji", nemaz nebija tik viegli tā pazemoties, lai uz paaudžu paaudzēm kļūtu par malkas cirtējiem un ūdens smēļējiem. Viņi maldināšanas nolūkā sev bija uzvilkuši nabadzības tērpu, tādēļ tas tiem kā pastāvīgas kalpības zīme tika atstāts arī turpmāk. Viņu kalpu stāvoklis visām nākamām paaudzēm liecināja par to, cik ļoti Dievs ienīst nepatiesību.

Gibeonas padošanās israēliešiem Kānaānas ķēniņos radīja apjukumu un bailes. Tūlīt tika sperti attiecīgi soļi, lai atriebtos tiem, kas bija slēguši mieru ar iebrucējiem. Adonisedeka, Jeruzālemes ķēniņa, vadībā pieci Kānaānas ķēniņi sāka kampaņu pret Gibeonu. Tie rīkojās visai ātri. Gibeonieši nebija sagatavojušies karam un sūtīja vēstnešus pie Jozuas uz Gilgalu. "Neatrauj savu roku no saviem kalpiem! Bet nāc steigšus, izglāb mūs un palīdzi mums! Jo pret mums jau ir sapulcējušies visi amoriešu ķēniņi, kas dzīvo kalnos." Briesmas draudēja ne tikai Gibeonas iedzīvotājiem, bet arī Israēlam. Šī pilsēta pārvaldīja ceļus uz vidējo un dienvidu Palestīnu un, ja gribēja ieņemt zemi, tad to vajadzēja noturēt savās rokās.

Jozua tūlīt gatavojās doties palīgā Gibeonai. Aplenktais pilsētas iedzīvotāji vēl baidījās, ka viņš tos neuzklausīs iepriekš pielietotās viltības dēļ, bet, tā kā tie bija padevušies Jehovaš virsvaldībai un apņēmušies godāt Dievu, Jozua [508] uzskatīja par savu pienākumu tos aizstāvēt. Soreiz viņš neko neuzsāka bez dievišķā padoma, un Kungs viņu šim pasākumam iedrošināja. "Nebīsties no viņiem, jo Es tos esmu nodevis tavā rokā: neviens pats no tiem nepastāvēs tavā priekšā." "Tad Jozua līdz ar visu karaspēka saimi, visi varonīgie karotāji, cēlās no Gilgalas un devās uz turieni."

Ejot visu nakti, viņš ar savu karaspēku Gibeonu sasniedza no rīta. Sabiedrotie valdnieki tik tikko bija izkārtājuši savas armijas ap pilsētu, kad Jozua tiem jau uzbruka. Tas noveda pie pilnīgas aplencēju sakāves. Milzīgais pūlis bēga no Jozuas pāri kalniem uz Bet-Horonu un, aizsnieguši virsotni, tie metās lejā pa stāvo nogāzi otrajā pusē. Seit tos pārsteidza briesmīgs krusas negaiss. "Tad tas Kungs pats meta uz viņiem akmeņu lielumā krusas graudus no debesīm (..) un daudz vairāk nomira no krusas graudiem nekā no Israēla bērnu zobena."

Kamēr amorieši turpināja savu panisko bēgšanu, cerēdami atrast patvērumu kalnu stiprumos, Jozua, raugoties lejup no kādas virsotnes, redzēja, ka diena būs par īsu, lai šo darbu pabeigtu. Ja ienaidnieki netiks pilnīgi sakauti, tad tie drīzi vien atkal sapulcēsies, lai uzsāktu jaunu karu. Tādēļ "Jozua lūdza to Kungu (..) un izsaucās Israēla bērnu priekšā: "Saule, apstājies pār Gibeonu un tu, mēnesi, pār Ajalonas ieleju!" Tad saule palika mierā, un mēness apstājās, kamēr tauta atriebās saviem ienaidniekiem."

Pirms iestājās vakars, Dieva dotais apsolījums Jozuam bija piepildījies. Viss ienaidnieku pulks tika nodots viņu rokās. Šiem notikumiem ilgi vajadzēja saglabāties Israēla atmiņā, jo "nebija nevienas tādas dienas kā šī, ne pirms, ne pēc tās, kad Kungs paklausīja cilvēka balsij, jo Kungs karoja par Israēlu." "Saule un mēness paliek stāvam savās mājvietās, kad liesmo tavas lidojošās šautras un mirdz tavs spīguļojošais šķēps. Dūsmās tu pārstaigā zemi, bardzībā Tu samīn svešas tautas. Tu dodies uzbrukumā, lai gādātu glābiņu sava paša tautai, lai būtu klāt ar palīdzību savam Svaidītājam;

tu notriec zelmini bezdievīgo namam un atsedz nama pamatus līdz klintij, uz kuras tas celts.” (Habak. 3:11-13)

[509] Jozuas lūgšanu iedvesmoja Dieva Gars, ka atkal tika dots pierādījums par Israēla Dieva varenību, tādēļ šī prasība no lielā vadoņa puses nebija nekāda pārdošība. Jozua bija saņēmis apsolvījumu, ka Dievs satrieks ienaidniekus, bet viņš pats arī pūlējās tā, it kā panākumi būtu atkarīgi vienīgi no Israēla karapulkiem. Viņš darīja visu, ko spēj cilvēka enerģija, un tad ticībā sauca pēc dievišķās palīdzības. Panākumu noslēpums meklējams dievišķā spēka un cilvēcisko pūļu vienotībā. Vislielākos panākumus gūst tie, kas nešaubīgi uzticas Visvarenā rokām. Vīrs, kas pavēlēja: “Saule, apstājies pār Gibeonu un tu, mēnesi, pār Ajalonas ieleju”, bija cilvēks, kas daudz stundu pavadīja lūgšanās, pakritis uz zemes Gilgalas nometnē. Lūgšanu vīri ir spēka vīri.

Šis varens brīnums rāda, ka radība atrodas Radītāja varā. Sātans cilvēkiem cenšas apslēpt Dieva darbus fiziskajā pasaulē, lai novērstu viņu skatus no visu lietu iesācēja nenogurstošās darbošanās. Ar šo brīnumdarbu tiek norāti visi, kas dabu paaugstina pāri par dabas Dievu.

Dievs pats pēc sava prāta kārtu dabas spēkus savu ienaidnieku satriekšanai, - “(..) uguns un krusa, sniegs un migla, vējš un auka” izpilda Viņa gribu.” (Ps. 148:8) Kad pagāniskie amorieši apņēmas pretoties Dieva nodomam, Viņš iejaucās un lika lielai krusai krist “no debesīm” uz Israēla ienaidniekiem. Un mums ir ziņots par kādu vēl lielāku kauju, kas notiks pasaules vēstures beigās, kad “Kungs atslēgs savu ieroču noliktavu un izņems no turienes savu dusmu ieročus”. (Jer. 50:25) Viņš jautā: “Vai tu esi varējis noiet līdz attālākām sniega krātuvēm, un vai tu esi apskatījis krusas krājumus, kādus Es esmu savācis piemeklējumu laikiem, cīņas un kara dienām?” (Īj. 38:22,23) Atklāsmes grāmatas sarakstītājs stāsta par iznīcību, kas iestāsies tad, kad stipra balss no Debesu tempļa paziņos: “Ir noticis.” Viņš saka: “Liela krusa ar daudz mārciņu smagiem graudiem krita no debesīm uz cilvēkiem.” (Atkl. 16:17,21)

KĀNAĀNAS DALĪŠANA

[510]

Uzvarai Bet-Horonā drīz sekoja Kānaānas dienvidu daļas iekarošana.

“Tā Jozua pakļāva visu zemi (..), un visus šos ķēņiņus un visu viņu zemi Jozua pakļāva sev vienā paņēmiņā, jo tas Kungs, Israēla Dievs, pats karoja Israēla labā. Tad Jozua griezās atpakaļ, un viss Israēls līdz ar viņu, uz Gilgalas nometni.” (Joz. 10:40-43,11)

Izbijušies no šādiem panākumiem, kas pavadīja Israēla karaspēku, ziemeļu Palestīnas cilšu pārstāvji noslēdza savienību pret Israēlu. Kampaņu vadīja Hacoras ķēņiņš Jabīns, kura apgabals atradās uz rietumiem no Meromas ezera. “Tā viņi izgāja cīņā un visas viņu kara pulku nometnes kopā ar viņiem.” Šis karaspēks bija daudz lielāks, nekā tās armijas daļas, kuras israēlieši līdz šim bija sastapuši Kānaānā, — “ar tik lieliem ļaužu pulkiem kā smiltis jūras malā” un ar ārkārtīgi daudziem zirgiem un kaujas ratiem. Kad visi šie ķēņiņi bija sapulcējušies, tie devās ceļā un uzcēla savas teltis kopējā nometnē pie Meromas ūdeņiem, lai karotu pret Israēlu. (Joz. 11. nod.) Atkal Jozua saņēma uzmundrinošu vēsti: “Nebīsties no viņiem! Jo rītdien ap šo pašu laiku Es visus viņus nolikšu nokautus Israēlam pie kājām (..).”

Netālu no Meromas ezera viņš uzbruka sabiedroto nometnei un pilnīgi satrieca visu karaspēku. “Un Kungs tos nodeva Israēla rokā, un viņi tos sakāva un vajāja līdz Sidonai (..), un tos sakāva tik briesmīgi, ka neviena paša no tiem nepalika pāri.” Ratus un zirgus, kas bija kānaāniešu lepnums, israēlieši nedrīkstēja piesavināties, jo pēc Dieva pavēles ratus pienācās sadedzināt un zirgus padarīt klibus, karam nederīgus. Israēliešiem nevajadzēja pajauties uz ratiem vai zirgiem, bet gan uz “Kunga, sava Dieva, Vārdu”.

Vienu pēc otras ieņēma daudzas pilsētas un nodedzināja Hacoru, šo sabiedroto cietoksni. Karš ilga vairākus gadus, un, tam beidzoties, pār Kānaānu jau valdīja Jozua. “Tad zeme varēja atpūsties no kariem.”

[511] Lai gan kānaāniešu spēki bija salauzti, viņu īpašumi tomēr vēl nebija pilnīgi atņemti. Rietumos vēl arvien auglīgais līdzenums gar jūras malu piederēja filistiešiem, bet ziemeļos pletās sidoniešu teritorija. Šai tautai piederēja arī Libanona, un dienvidos, iepretim Ēģiptei, zemi vēl arvien apdzīvoja citi Israēla ienaidnieki.

Tomēr Jozuam karu nevajadzēja turpināt. Lielajam vadonim, pirms viņš atstāja savu amatu, bija

jāizpilda cits uzdevums. Visu zemi, tiklab jau iegūto daļu, kā arī vēl nepakļautos apgabalus, vajadzēja sadalīt ciltīm. Katrai ciltij tad pašai pienācās pilnīgi pakļaut savu mantojuma daļu. Ja ļaudis paliks uzticīgi Dievam, tad Viņš izdzīs visus ienaidniekus, jo Kungs tiem bija apsolījis dot vēl lielākus īpašumus, ja tikai tie būs uzticīgi Viņa derībai.

Zemes sadalīšana bija uzticēta Jozuam un Ēleāzeram, augstajam priesterim, kā arī cilšu virsniekiem, pie kam katras cilts vietu noteica lozējot. Mozus pats bija norādījis zemes robežas, kādai platībai jātop sadalītai starp ciltīm, kad Kānaāna būs iegūta, un no katras cilts bija nozīmējis vienu virsnieku, kam jāpiedalās sadalē. Tā kā Levija cilts bija veltīta kalpošanai svētnīcā, tad tā lozēšanā nepiedalījās, bet levītiem par mantojumu ierādīja četrdesmit astoņas pilsētas dažādās zemes daļās.

Pirms iesākās zemes dalīšana, savas cilts virsnieku atbalstīts, īpašu prasību izvirzīja Kālebs. Izņemot Jozuu, Kālebs tagad bija vecākais vīrs visā Israēlā. Kālebs un Jozua bija vienīgie izlūki, kas atnesa labas ziņas par Apsolīto zemi un iedrošināja ļaudis iet un Kunga Vārdā to ieņemt. Un Kālebs tagad Jozuam atgādināja toreiz doto apsolījumu, kam vajadzēja būt kā atalgojumam par viņa uzticību: "Patiesi, tā zeme, uz kuras tu esi spēris savu kāju, pa to staigādams, tā lai paliek tev un taviem bērniem kā īpašums uz mūžīgiem laikiem, jo tu tiešām esi pilnīgi klausījis tam Kungam, manam Dievam!" (Joz. 14:6-15) Tāpēc viņš lūdza, lai tam par īpašumu dotu Hebronu. Tur ilgu gadu sev mājvietu bija atraduši Abrahāms, Izāks un Jēkabs; un tur, Makpelas alā, tie bija apbedīti. Hebrona bija bailes iedvesošo ēnokiešu dzīves vieta, kuru [512] milzīgie stāvi kādreiz radīja tādas šausmas izlūkos, ka viņu dēļ viss Israēls zaudēja drosmi. Šo vietu, vairāk nekā jebkuru citu, paļaudamies uz Dieva spēku, Kālebs tagad vēlējās iegūt savā īpašumā.

"Un nu tagad redzi: tas Kungs ir manu dzīvību uzturējis, kā Viņš man bija apsolījis; un no tā laika tagad ir pagājuši četrdesmit pieci gadi, kopš tas Kungs šo vārdu sacīja Mozum (..), un nu, redzi, es esmu šodien astoņdesmit piecus gadus vecs. Es esmu vēl šodien tikpat stiprs un tāds pats savā spēkā kā toreiz, kad Mozus mani izsūtīja, vai es eju karā, vai eju tīrumā, vai pārnāku mājās. Un tagad dod man šo kalnu zemi, par kuru tas Kungs toreiz runāja, jo tu jau arī tanī dienā dzirdēji, ka tur dzīvojot ēnokieši un ka tur esot lielas un nozietinātas pilsētas; varbūt tas Kungs būs ar mani, ka es tos spēšu izdzīt, kā tas Kungs ir apsolījis!" Šo prasību atbalstīja Jūdas ievērojamākie vīri. Kālebs jau bija izvēlēts no savas cilts piedalīties zemes sadalē, un tomēr viņš gribēja, lai Jūdas vīri atbalstītu viņa lūgumu, lai neliktos, ka viņš savu autoritāti grib izlietot savtīgos nolūkos.

Lūgumam tūlīt piekrita. Nevienam citam nebūtu drošāk uzticēt šo milžu cietokšņa iekarošanu. "Tad Jozua viņu svētīja un deva Kālebam, Jefunnas dēlam, Hebronu īpašumā", "jo viņš bija uzticīgi klausījis Kungam, Israēla Dievam". Kāleba ticība tagad bija tāda pati kā toreiz, kad viņa liecība nonāca krasā pretrunā ar izlūku jaunajām vēstīm. Tas bija ticējis Dieva apsolījumam, ka Viņš ievēdīs savus ļaudis Kānaānas zemē, un šajā lietā pilnīgi paļāvās uz Kungu. Kopā ar tautu viņš ilgi klejoja tuksnesī un dalījās ar vainīgajiem nepiepildītajās cerībās un grūtībās; tomēr nekad nesūdzējās, bet slavēja Dieva žēlastību, kas viņu nepameta tuksnesī, kad visi citi brāļi nomira. Visās tuksneša ceļojuma grūtībās, briesmās un mocībās, kā arī visos kara gados, kopš ieiešanas Kānaānā, Kungs viņu bija pasargājis, un tagad, kad tam jau bija pāri astoņdesmit gadiem, viņa spēki nebija samazinājušies. Viņš neprasiya zemi, kas jau uzvarēta, bet gan to vietu, kuru kādreiz izlūki, vairāk nekā jebkuru citu, uzskatīja par neieņemamu. Ar Dieva palīdzību viņš tieši šo cietoksni gribēja izraut varenajiem milžiem, kuru spēka priekšā sagriļojās Israēla ticība. Ne tieksme pēc goda vai slavas lika Kālebam izteikt šo lūgumu. Drosmīgais un daudz pieredzējušais karavīrs vēlējās ļaudīm rādīt piemēru, ar ko tiktu pagodināts Dievs un arī citas ciltis iedrošinātas ieņemt to zemi, kuru viņu tēvi uzskatīja par neuzvaramu. [513]

Kālebs saņēma mantojumu, pēc kura viņa siris bija tiekusies četrdesmit gadus, un paļaudamies, ka Dievs būs ar viņu, tas "izdzina no turienes (..) Ēnaka dēlus". (Joz. 15:14) Pēc īpašuma iegūšanas sev un savam namam viņa dedzība tomēr nemitējās; viņš neapmetās uz mierīgu dzīvi, lai baudītu sava mantojuma augļus, bet savas tautas labā un Dievam par godu devās tālākos iekarojumos.

Glēvuļi un nepaklausīgie dumpinieki bija miruši tuksnesī, bet taisnie izlūki ēda Eškolā vīnogas. Katram tika dots pēc viņa ticības. Neticīgie redzēja piepildāmos to, no kā tie baidījās. Neskatoties uz Dieva apsolījumiem, tie ziņoja, ka Kānaānu nav iespējams ieņemt, un tie to arī neieņēma. Bet, kas paļāvās uz Dievu un tik daudz neskatījās uz priekšā stāvošajām grūtībām, bet gan uz sava Visvarenā Palīga spēku, tie iegāja labajā zemē. Ticībā šie senatnes varoņi ir "valstis uzvarējuši, taisnus darbus darījuši, apsolījumus saņēmuši, lauvu rīkles aizbāzuši, uguns spēku nodzēsuši, zobena asmenim izbēguši, pārvāruši nespēku, karā stipri kļuvuši, svešus karapulku piespieduši bēgt". (Ebr. 11:33,34) "Sī ir tā uzvara, kas uzvarējusi pasauli — mūsu ticība." (1. Jāņa 5:4)

Tad tika izteikta vēl kāda prasība, kas bija pilnīgi pretēja Kāleba lūgumam. To iesniedza Jāzēpa bērni,

Ēfraima cilts un puse no Manases cilts. Ņemot vērā viņu lielo skaitu, šīs ciltis sev pieprasīja divkāršu tiesu. Pēc lozēšanas viņiem norādītais apgabals bija visbagātākais visā zemē un tajā ietilpa arī auglīgais Sāronas līdzenums, bet daudzas svarīgākās ielejas pilsētas vēl arvien piederēja kānaāniešiem, un abas ciltis baidījās no sava īpašuma iekarošanas grūtībām un briesmām, vēlēdamies, lai tām piešķir vēl kādu daļu no jau iekarotās zemes. Ēfraima cilts bija viena no lielākajām Israēlā, turklāt pie tās piederēja pats Jozua, tādēļ cilts locekļi domāja, ka viņiem dabīgi ir tiesības uz sevišķu ievērību. "Kādēļ tu mums par daļu esi meslojis tikai vienu tiesu un vienu zemes gabalu?" tie vaicāja. "Mēs esam kļuvuši par lielu tautu skaitliskā ziņā." (Joz. 17:13-18) Bet nelokāmais vadonis nenovērsās no stingrajiem taisnības principiem.

Viņš atbildēja: "Ja jūs esat tik liela tauta, tad ejiet mežos un nolīdīet tur sev laukus ferisiešu zemē un refajiešu novadā, kur dzīvot, ja jums Ēfraima kalni ir palikuši par pārāk šauriem!" [514]

Viņu atbilde atklāja patiesos sūdzības iemeslus. Tiem pietrūka ticības un drosmes kānaāniešu izdzīšanai. Tie sacīja: "Kalni mūs gan neapmierinās; un bez tam visiem kānaāniešiem ir dzelzs kara rati."

Israēlam bija apsolīta dievišķā spēka palīdzība, un, ja Ēfraima ļaudīm būtu bijusi Kāleba drosmē un ticība, tad viņu priekšā nevarētu pastāvēt neviens ienaidnieks. Jozua stingri nostājās pret viņu skaidri izteikto vēlēšanos izvairīties no grūtībām un briesmām. Viņš sacīja: "Gan jau tu izdzīsi kānaāniešus, kaut arī viņiem ir dzelzs rati un kaut arī viņi ir stipri!" Tā viņu pierādījumi vērsās pret viņiem pašiem. Būdamā tik liela tauta, kā tie to apgalvoja, viņi pilnībā spēja izlauzt sev ceļu, tāpat kā viņu brāļi. Paļaujoties uz Dieva palīdzību, tiem nevajadzēja baidīties no dzelzs ratiem.

Līdz tam laikam par nācijās galvaspilsētu un saiešanas telts atrašanās vietu uzskatīja Gijgalu, bet tagad saiešanas telti vajadzēja novietot tai noteiktajā pastāvīgajā atrašanās vietā. Tā bija Silo, maza pilsētiņa Ēfraima daļā. Atrazdamās gandrīz zemes vidienē, tā vienlīdz viegli bija sasniedzama visām ciltīm. Seit kāda daļa zemes jau bija pilnīgi pakļauta ebrejiem, tā kā pielūdzējus neviens nevarēja traucēt.

"Tad visa kopā sasauktā Israēla bērnu tautas draudze sapulcējās Šilo, un tur viņi uzcēla saiešanas telti pēc tam, kad bija sev pakļāvuši zemi." (Joz. 18:1-10) Ciltis, kas vēl arvien dzīvoja nometnē, saiešanas teltij aizejot, tai sekoja un ierīkoja nometni pie Silo. Tās tur uzturējās tik ilgi, kamēr izklīda pa saviem īpašumiem.

Šilo saiešanas telts palika trīssimts gadus, līdz tā Ēja nama grēku dēļ krita filistiešu rokās, un Šilo tika izpostīta. Derības šķirstu vairs nekad neatveda atpakaļ uz saiešanas telti, un svētnīcas kalpošanu beidzot pārcēla uz Jeruzālemes templi; Šilo nogrima aizmirstībā. Tikai drupas vēl rāda vietu, kur tā kādreiz ir atradusies. Daudz gadus vēlāk Silo likteni pieminēja kā brīdinājumu Jeruzālemei. "Eita taču uz Manu svēto vietu," Kungs paskaidroja caur pravieti Jeremiju, "kas ir Silo, kur iesākumā mājāja Manš vārds, un raugiet, par ko Es to esmu pārvērtis savas Israēla tautas ļaunuma dēļ! (..) Tā es darīšu šim namam, kas nes Manu vārdu un uz ko jūs paļaujaties, un šai svētai vietai, ko Es devu jums un jūsu tēviem, tāpat kā Es Silai darīju." (Jer. 7:12-14)

[515] "Kad nu Israēla bērni bija beiguši zemi visā tās apjomā sadalīt" un visas ciltis saņēma savu mantojumu, Jozua izteica savu prasību. Tāpat kā Kālebam, viņam bija dots sevišķs mantojuma apsolījums; tomēr tas nelūdza kādu plašu apgabalu, bet tikai vienu pilsētu. "Sekodami tā Kunga pavēlei, tie viņam deva to pilsētu, ko viņš bija sev lūdzis (..); viņš atjaunoja un nocietināja šo pilsētu un apmetās tur uz dzīvi." (Joz. 19:49,50) Šīs pilsētas vārds bija Timnat-Sēra — "atlikusī daļa", tā pastāvīgi liecināja par šī iekarotāja cēlo raksturu un nesavtīgo garu, kurš, varēdams pirmais paņemt daļu no iekarotā laupījuma, savu prasību atlika, līdz bija apmierināts vismazākais viņa tautas loceklis.

Sešas no levītiem izraudzītajām pilsētām - pa trīs katrā Jordānas pusē - tika nozīmētas par glābšanās pilsētām, kur patvērumu varēja atrast ikviens, kas nositis cilvēku. Tās iekārtoja pēc Mozus norādījuma, lai uz turieni varētu bēgt ļaudis, kas netišām kādu nogalinājuši. Kungs bija pavēlējis: "Šīs pilsētas lai jums ir glābšanās pilsētas no asins atriebēja, un neviens lai nemirst, iekams nav stāvējis draudzes priekšā un saņēmis tiesas spriedumu". (4. Moz. 35:11,12) Tāda žēlīga gādība bija nepieciešama senā personiskā asins atriebības paraduma dēļ, pēc kura slepkavas sodīšanu bija jāizdara tuvākajam radniekam vai mirušā mantiniekam. Gadījumos, kur vaina bija skaidra, nemaz nevajadzēja gaidīt uz lietas izmeklēšanu tiesā. Atriebējs drikstēja noziedznieku izsekot un nogalināt tur, kur to sastapa. Kungs neatrada par vajadzīgu tajā laikā šo paradumu likvidēt, bet rūpējās par tāda cilvēka drošību, kas kādu nositis netišām.

Patvēruma pilsētas bija tā sadalītas, ka no visām zemes vietām tās viegli varēja aizsniegt pus dienas gājuma laikā. Ceļi uz turieni vienmēr tika uzturēti labā kārtībā; gar ceļu malām atradās rādītāji, uz kuriem ar skaidriem, lieliem burtiem bija rakstīts — Patvēruma, lai bēglim nevienu mirkli nevajadzētu kavēties. Šo iekārtojumu varēja izmantot ikviens, vai nu tas bija ebrejs, svešinieks vai garāmgājējs. Tomēr, tāpat kā nevainīgo nedrīkstēja pārsteidzīgi nonāvēt, tā arī neviens noziedznieks nepalika nesodīts. Katru bēgšanas gadījumu pamatīgi pārbaudīja attiecīgas autoritātes un tikai tad, ja bēgli atzina par [516] nevainīgu tīšā slepkavībā, tas drīkstēja patverties pilsētā. Tīšs noziedznieks tika izdots atriebējam. Un arī tiem, kam bija tiesības uz apsardzību, tā tika garantēta vienīgi tad, ja tie palika norādītajās patvēruma robežās. Ja gadījumā kāds atstāja noteiktās robežas un to atrada asins atriebējs, tad tam par šīs Kunga aizsardzības neievērošanu nācās samaksāt ar savu dzīvību. Tikai augstā priestera nāves gadījumā visi, kas šajās pilsētās bija atraduši patvērumu, ja tie to vēlējas, varēja atgriezties savos īpašumos.

Izmeklējot slepkavībā apsūdzēto, to nevarēja notiesāt pēc vienas personas liecības, arī tad nē, ja to visai droši apstiprināja visi apstākļi. Kungs bija pavēlējis: "Ja kas kādu cilvēku nosit, tad pēc liecinieku norādījumiem slepkava lai tiek nogalināts; bet viens liecinieks vien nevar atbildēt, dodams liecību pret kādu cilvēku, ka tam būtu jāmirst." (4. Moz. 35:30) Tas bija Kristus, kas Mozum deva šos norādījumus visam Israēlam, un, dzīvojot personīgi ar saviem mācekļiem virs zemes un tos pamācot, kā rīkoties ar tiem, kas maldās, Lielais Skolotājs atkārtoja šo mācību, ka viena cilvēka liecība nevar ne attaisnot, ne notiesāt. Viena cilvēka uzskati vai domas nevar izšķirt strīdīgus jautājumus. Visos šādos gadījumos jāpiedalās diviem vai vairākiem, kas kopīgi nestu atbildību, "lai no divu vai triju liecinieku mutes katrs vārds tiek apstiprināts". (Mat. 18:16)

Ja slepkavībā apvainotais pie izmeklēšanas tika atzīts par vainīgu, tad to nespēja atbrīvot nekāda salīdzināšanas vai izpirkšanas nauda. "Kas cilvēka asinis izlej, tā asinīm jātop no cilvēkiem izlietām." "Jums arī nav ņemama salīdzināšanās maksa par slepkavu, kas ir nāvi pelnījis, jo tādām jāmirst." "Bet, ja kāds ļaunprātīgi rīkosies pret savu tuvāku, to ar viltu nogalinādam, tad lai arī viņu paņem no mana altāra, ka tas mirst." "Zemi nevar salīdzināt tur izlieto asiņu dēļ, kas tur izlietas, kā vienīgi ar tā asinīm, kas tās izlējis." (1. Moz. 9:6; 4. Moz. 35:31,33; 2. Moz. 21:14) Tautas drošība un šķīstums prasīja, lai slepkavības grēks tiktu bargi sodīts. Cilvēka dzīvība, ko vienīgi Dievs var dot, bija svēti jāsaņem.

Glābšanas pilsētas, kas Dieva tautai tika iekārtotas senatnē, simboliski norādīja uz iespējamo patvērumu Kristū. Tas pats žēlsirdīgais Pestītājs, kas lika iekārtot šīs laicīgās glābšanas pilsētas, izliedams savas asinis, ir radījis drošu patvērumu ikvienam Dieva likumu pārkāpējam, kur tas var bēgt un atrast glābšanu no otrās nāves. Nekāda vara nespēj izraut no Viņa rokām dvēseli, kas pie Viņa meklē piedošanu. [517]

"Tad nu tiem, kas ir Kristū Jēzū, vairs nav nekādas pazudināšanas." (Rom. 8:1) "Kas mūs pazudinās? Vai Kristus Jēzus, kas ir nomiris, vēl vairāk, kas ir augšāmcelies un ir pie Dieva labās rokas, kas arī mūs aizstāv?" "Lai šīs divas negrozāmās lietas — un Dievam taču nebija iespējams melot — būtu par stipru paskubinājumu mums, kas esam meklējuši glābiņu, satverot gaidāmo cerību." (Rom. 8:34; Ebr. 6:18)

Neviens, kas bēga uz glābšanās pilsētu, nedrīkstēja kavēties. Bija jāatstāj ģimene un darbs. Nebija pat laika, lai atvadītos no saviem mīļajiem. Dzīvība bija apdraudēta, un visas citas intereses vajadzēja upurēt vienam mērķim, lai sasniegtu šo drošo vietu. Aizmirsās nogurums un netika pievērsta uzmanība grūtībām. Bēglis nevienu acumirkli neuzdrošinājās palēnināt savu gaitu, kamēr nebija nonācis aiz pilsētas mūriem.

Ja grēcinieks neatrod patvērumu Kristū, tad tas ir pakļauts mūžīgai nāvei, un, kā bezrūpība un vilcināšanās ceļā uz glābšanas pilsētu bēglim varēja atņemt vienīgo iespēju izdzīvot, tā garīgā ziņā par kavēšanos un vienaldzību var iznākt samaksāt ar dvēseles bojāeju. Lielais ienaidnieks, sātans, seko pa pēdām ikvienam Dieva svēto likumu pārkāpējam, un, kas neapzinās draudošās briesmas un nopietni nemeklē aizsardzību mūžīgajā Patvērumā, tas kritīs par laupījumu postītājam.

Gūsteknis, kurš kaut uz brīdi izgāja ārpus glābšanas pilsētas, sevi pakļāva asinsatriebēja varai. Tā ļaudis tika mācīti pieķerties metodēm, kuras bezgalīgā gudrība bija nozīmējusi viņu drošībai. Gluži tāpat nepietiek, ja grēcinieks tic, ka Kristus piedod viņa grēkus, — tam ticībā un paklausībā vienmēr jāpaliek Kristū. "Jo, ja mēs pēc patiesības atziņas saņemšanas tīši grēkojam, tad neatliek vairs upuris par grēkiem, bet gan briesmīga tiesas gaidīšana un uguns karstums, kas aprīs pretiniekus." (Ebr. 10:26,27)

Divas Israēla ciltis - Gada un Rūbena, kopā ar Manases puscilti, — savu mantojumu saņēma jau

pirms Jordānas pāriešanas. Plašie augstienes līdzenumi un bagātie Gileādas un Basanas meži ar savām sīko un lielo lopu ganībām šai ganu tautai bija ļoti iekārojami; līdzīgu vietu nevarēja atrast pat pašā Kānaānā; un šīs divas ar pus ciltis, vēlēdamās tur apmesties, svinīgi apsolīja dot savu daļu bruņotu vīru, lai tie ietu saviem brāļiem līdzī pāri Jordānai un piedalītos kaujās, līdz visi būs saņēmuši savu iemantojamo tiesu. Viņi arī uzticīgi izpildīja savas saistības. Kad desmit ciltis iegāja Kānaānā, "Rūbena dēli, Gada dēli un Manases puscilts, kā Mozus tiem bija pavēlējis, apmēram četrdesmit tūkstoši cīņai pilnīgi apbruņotu vīru devās pāri karā tā Kunga priekšā Jērikas līdzenumā". (Joz. 4:12,13) [518] Cetrus gadus tie drosmīgi cīnījās blakus saviem brāļiem, bet tagad bija pienācis laiks atgriezties tiem piešķirtajā zemes daļā. Un, tā kā tie bija piedalījušies cīņās kopā ar saviem brāļiem, tad dalījās arī laupījumā un atgriezās mājās ar "lielu bagātību (..) ar vareni daudz lopiem, ar sudrabu un ar zeltu, ar varu un ar dzelzi un ar ļoti daudz drēbēm". Visās sajās bagātībās tiem tagad vajadzēja dalīties ar tiem ļaudīm, kas palika mājās pie viņu ģimenēm un ganāmpulkiem. (Joz. 22. nod.)

Tiem bija jādzīvo tālu no Kunga svētnīcas, un Jozua ar rūpēm sirdī vēroja viņu aiziešanu, jo zināja, cik stipri viņu vientuļajā klejotāju dzīvē būs kārdinājumi padoties pagānu cilšu ieradumiem, kas dzīvoja tieši pie robežas.

Kamēr vēl Jozua un citu vadoņu domas nomāca rūpes un jaunas nojautas, tos sasniedza savādas ziņas. Pie Jordānas, tuvu tai vietai, kur bija notikusi brīnišķīgā upes šķērsošana, divas ar pus ciltis bija uzcēlušas altāri, līdzīgu dedzināmo upuru altārim Silo. Kunga likumi ar nāves sodu aizliedza piekopt jebkuru citu kalpošanas kārtību Dievam līdzās tai, kas bija paredzēta svētnīcā. Ja tāds būtu uzceltā altāra mērķis, tad tas, ja tam atļautu palikt, novērstu ļaudis no patiesās ticības.

Tautas pārstāvji sapulcējās Silo un satraukuma karstumā nolēma tūlīt doties karā pret vainīgajiem. Tomēr, piesardzīgāko vīru iespaidoti, tie vispirms apņēmās nosūtīt uz turieni delegāciju, lai par šo rīcību iegūtu zināmu skaidrību. No katras cilts tika izraudzīts pa vienam virsniekam, kurus vadīja Pinehass, kas jau reiz bija izcēlies ar savu dedzību notikumos Peorā.

Divas ar pus ciltis bez kādas sazināšanās bija uzsākušas kaut ko tādu, kas radīja lielas aizdomas. Tā kā sūtņi uzskatīja, ka viņu brāji noteikti ir apgrēkojušies, tad tie pie viņiem nāca ar asiem pārmetumiem. Tie viņus apvainoja par sacelšanos pret Kungu un lika atcerēties sodības, kas Israēlu bija piemeklējušas saistībā ar Baal-Peoru. [519] Visa Israēla labā Pinehass ieteica Gada un Rūbena bērniem, ja tie nav labprātīgi palikt zemē, kur nav altāra upuriem, tad lai nāk un dalās ar saviem brāļiem viņu iemantojamā zemē un priekšrocībās upes otrajā pusē.

Apsūdzētie atbildēja, ka viņu altāris nav domāts upurēšanai, bet uzcelts vienkārši par liecību, ka, lai gan upe tos šķir, tomēr viņiem ir tāda pati ticība kā brāļiem Kānaānā. Viņi esot baidījušies, ka nākotnē viņu bērnus varētu izslēgt no saiešanas telts dievkalpojumiem, it kā tiem nebūtu nekādas daļas ar Israēlu. Tad šis altāris, kas celts pēc Kunga altāra parauga Silo, liecinās, ka tā cēlāji arī bija dzīvā Dieva pielūdzejī.

Ar lielu prieku sūtņi uzņēma šo izskaidrojumu un jaunās ziņas nekavējoši aiznesa tiem, kas viņus bija sūtījuši. Visas domas par karu tika atmestas, un ļaudis priecājās un slavēja Dievu.

Tad Gada un Rūbena bērni lika uzrakstīt uz altāra vārdus, kas paskaidroja tā celšanas nolūkus; viņi sacīja: "Lai tas ir par liecinieku starp mums, ka Jehova ir Dievs." Tādā veidā tie gribēja izvairīties no turpmākiem pārpratumiem un nedot iemeslu kārdinājumiem.

Cik bieži lielas grūtības rodas tikai pārpratumu dēļ, pat starp tiem, kas vadās no viscēlākajiem motīviem, un, ja netiek parādīta laipnība un iecietība, tad sekas var būt ļoti smagas un pat liktenīgas. Desmit ciltis atcerējās, ka Ahana gadījumā Dievs nopēla centības trūkumu viņu vidū esošā grēka atklāšanā. Tagad tie bija nolēmuši rīkoties ātri un dedzīgi; bet, gribēdami izvairīties no iepriekšējās kļūdas, nonāca pretējā galējībā. Laipnas apjautāšanās vietā, kas atklātu lietas patieso būtību, tie vērsās pie saviem brāļiem ar pārmetumu un nosodījumu. Ja Gada un Rūbena vīri atbildētu tādā pašā garā, tad sekotu savstarpēja izrēķināšanās. Kaut arī no vienas puses rīcībā ar grēku ir svarīgi izvairīties no lietas atlikšanas un paviršības, tomēr no otras puses — tikpat svarīgi ir izvairīties no asa sprieduma un nepamatotām aizdomām.

Būdami ļoti jūtīgi pret pašu rīcības nopelšanu, daudzi tomēr pārāk bargi izturas pret tiem, kurus viņi tur aizdomās par kādu pārkāpumu. Ar nopelšanu un pārmetumiem vēl neviens nav atgriezies no nepareizas rīcības, bet daudzi tādā kārtā ir atstumti vēl tālāk no taisnības takas, un līdz [520] ar to viņu sirds ir vēl vairāk nocietinājusies pret visiem pārliecinājumiem. Laipns gars, pieklājīga un pacietīga izturēšanās var glābt maldos esošo un aplāt grēku pulku.

Rūbeniešu un viņu biedru parādītā gudrība ir vērtā, lai to atdarinātu. Godīgi cenzdamies sekmēt patiesās reliģijas lietu, viņi tika nepareizi nosodīti un stingri norāti, tomēr tie neizrādīja nekādas dusmas. Laipni un pacietīgi tie uzklausa savu brāļu apvainojumus, pirms sāka aizstāvēties, un pēc tam pilnībā izskaidroja savas rīcības iemeslus un pierādīja savu nevainību. Tā draudzīgā kārtā tika novērstas grūtības, kas draudēja izsaukt visai smagas sekas.

Tie, kas apzinās savu taisnību, pat nepatiesi apsūdzēti, var palikt mierīgi un apdomīgi. Dievs zina visu, ko cilvēki pārprot un nepareizi attēlo, tādēļ mēs savu lietu mierīgi varam nodot Viņa rokās. Kungs tikpat droši aizstāvēs ikvienu cilvēku, kas Viņam uzticas, kā toreiz izmeklēja Ahana vainu. Kas vadās no Kristus Gara, tiem arī būs Viņa mīlestība, kas ir iecietīga un laipna.

Tas ir Dieva prāts, ka starp Viņa ļaudīm valda vienprātība un brāļu mīlestība. Tieši pirms savas krusta nāves Kristus lūdza, lai Viņa mācekļi būtu vienoti, kā Viņš ir viens ar savu Tēvu, lai pasaule varētu ticēt, ka Dievs Viņu ir sūtījis. Šī visaizkustinošākā un brīnišķīgākā lūgšana sniedzas cauri gadu simtiem līdz mūsu dienām, jo Viņa lūgšanā bija ietverti vārdi: "Es nelūdzu par šiem vien, bet arī par tiem, kas caur viņu vārdu uz mani ticēs." (Jāņa 17:20) Kaut arī mēs nedrīkstam upurēt nevienu patiesības principu, mums tomēr pastāvīgi jācenšas sasniegt šo vienprātības stāvokli. Tas ir pierādījums, ka esam Kristus mācekļi. Jēzus teica: "No tā katrs atzīs, ka jūs esat Mani mācekļi, ja jūs mīlēsiet viens otru." (Jāņa 13:35) Un apustulis Pēteris pamāca draudzi: "Beidzot esiet visi vienprātīgi, līdzcietīgi, brālīgi, žēlsirdīgi, pazemīgi, neatmaksādami ļaunu ar ļaunu, nedz zaimus ar zaimiem, turpretim svētījiet, jo uz to jūs esat aicināti, lai jūs iemantotu svētību." (1. Pēt. 3:8,9)

JOZUAS PĒDĒJIE VĀRDI

[521]

Iekarošanas cīņas bija beigušās un Jozua dzīvoja savas mājas klusajā vientulībā Timnat-Serā. "Pēc tam jau labu laiku vēlāk, kad tas Kungs bija Israēla bērniem devis mieru visapkārt no visiem viņu ienaidniekiem un Jozua bija kļuvis vecs un krietni jau padzīvojis gadus, tad Jozua sasauca visu Israēlu, viņu vecajos, viņu tautas priekšniekus, viņu tiesnešus un viņu goda amatu izpildītājus (...)." (Sk. Joz. 23. un 24. nod.)

Bija pagājuši tikai daži gadi, kopš ļaudis dzīvoja savos īpašumos, bet jau varēja vērot nobriestam to pašu jaunumu, kas agrākos laikos bija izsaucis sodības pār Israēlu. Kad Jozua redzēja tuvojamies vecuma nespēku un saprata, ka viņa uzdevums drīzi būs galā, to pārņēma rūpes par tautas nākotni. Vairāk nekā ar tēva ieinteresētību viņš uzrunāja ļaudis, kad tie vēlreiz sapulcējās pie sava gados vecā vadoņa. Viņš teica: "Jūs esat redzējuši visu, ko tas Kungs, jūsu Dievs, ir darījis visām šīm tautām jūsu priekšā, jo tas Kungs bija tas, kas pats par jums karoja." Lai gan kānaānieši bija pārvarēti, tie tomēr vēl aizņēma ievērojamu zemes daļu, kas bija apsolīta Israēlam, un Jozua pamācīja savus ļaudis neiekārtoties uz mierīgu dzīvi un neaizmirst Kunga pavēli — pilnīgi iznīcināt šīs elkus pielūdzošās tautas.

Ļaudis vispār vilcinājās izdzīt pagānus. Ciltis bija izklīdušas pa saviem īpašumiem, karaspēks atlaists, un kara atjaunošana šķita grūts un apšaubāms pasākums. Bet Jozua paskaidroja: "Tas Kungs, jūsu Dievs, pats tās izstums un liks tām jau papriekš iziet, un tad jūs iemantosit viņu zemi tā, kā tas Kungs, jūsu Dievs, jums to ir apsolījis. Bet esiet visai nelokāmi, ievērodami un arī izpildīdami visu to, kas ir rakstīts Mozus bauslības grāmatā, ka jūs no tā nenovērsaties ne pa labi, ne pa kreisi."

Tad Jozua uzaicināja pašus ļaudis par lieciniekiem, jo tik [522] tālu, cik tie dzīvojuši saskaņā ar noteikumiem, Dievs ir pildījis viņiem dotos apsolījumus. Viņš teica: "(...) tad nu jūs no visas savas sirds un no visas savas dvēseles atzīstiet, ka nav palicis nepiepildīts neviens pats no visiem tiem labajiem vārdiem, kādus tas Kungs jums ir teicis, un no tiem svētības pilnajiem solījumiem, kādus tas Kungs jums devis; nē, visi tie ir jums īstenojušies, neviens nav palicis nepiepildījies." Viņš tiem paskaidroja, ka tieši tāpat, kā Kungs ir piepildījis apsolījumus, tāpat Viņš pildīs arī savus draudus. "Bet tāpat, kā tas viss ir noticis pie jums pēc apsolījuma vārdiem, ko tas Kungs, jūsu Dievs, par jums ir pasludinājis, un kā tas arī ir piepildījies, tāpat tas Kungs liks nākt pār jums arī draudu vārdam, tiekams Viņš nebūs jūs izdeldējis no šīs skaistās zemes, ko tas Kungs, jūsu Dievs, jums ir devis."

Sātans daudzus pamudina ticēt patīkamajai teorijai, ka Dieva mīlestība uz Viņa ļaudīm ir tik liela, ka Viņš atvainos to grēkus; velns Dieva Vārda draudus attēlo kā tādus, kas kalpo zināmam mērķim Viņa morālajā pārvaldes sistēmā, bet kas tomēr nekad burtiski netiks piepildīti. Tomēr visā rīcībā ar saviem radījumiem Dievs ir stipri turējies pie taisnības principa, atklādams grēku tā patiesajā būtībā, rādīdams, ka tā noteiktās sekas ir posts un nāve. Nekad nav bijusi un netiks dota grēku piedošana bez jebkādiem noteikumiem. Tāda piedošana rādītu, ka ir atmesti taisnības pamatlikumi, kas ir Dieva

valdības tiešais pamats. Nekritušās pasaules tas pildītu ar briesmīgu apjukumu. Dievs vienmēr ir uzticīgi norādījis uz grēka sekām, un, ja šie brīdinājumi nebūtu patiesi, kā mēs varētu būt droši, ka piepildīsies Viņa apsolījumi? Tā sauktā labvēlība, kas nobīda pie malas taisnību, nav nekāda labvēlība, bet gan vājums.

Dievs ir dzīvības devējs. No iesākuma visi Viņa likumi stimulēja vienīgi dzīvību, bet, kad šajā Dieva nodibinātajā kārtībā ielauzās grēks, radās nesaskaņas. Cik ilgi pastāvēs grēks, tik ilgi nenovēršamas būs ciešanas un nāve. Tikai tāpēc Pestītājs mūsu labā nesa grēku lāstu, lai ikvienam cilvēkam būtu cerība izbēgt tā briesmīgajām sekām.

Paklausīdami Jozuas uzaicinājumam, cilšu virsnieki un pārstāvji vēlreiz pirms viņa nāves sapulcējās Sihemā. Neviena vieta visā zemē nesaistījās ar tik daudzām un svētām atmiņām, liekot tiem atcerēties Dieva derību ar Ābrahāmu un Jēkabu, kā arī viņu pašu svinīgos solījumus pie ieiešanas Kānaānā. Seit atradās Ēbala un Garicima kalni, viņu zvēresta mēmie liecinieki, kuru atjaunot tie tagad bija sapulcējušies pie sava mirstošā vadoņa. [523] Visapkārt varēja redzēt pierādījumus tam, ko Dievs viņu labā bija darījis, ka Viņš tiem ir devis zemi, ko tie nebija kopuši, un pilsētas, kuras nebija cēlušī, vīnalkalus un olīvkoku dārzus, ko tie nebija dēstījuši. Vēlreiz Jozua atkārtoja Israēla vēsturi un stāstīja par Dieva brīnīšķīgajiem darbiem, lai visi atzītu Viņa mīlestību un žēlastību un kalpotu Viņam "no sirds un patiesi".

Pēc Jozuas pavēles no Šilo atnesa Derības šķirstu. Notikums bija ļoti svinīgs un šim Dieva klātbūtnes simbolam vēl vairāk vajadzēja pastiprināt iespaidu, kādu viņš vēlējās atstāt uz ļaudīm. Norādīdams uz Dieva laipnību pret Israēlu, viņš tos Jehovas vārdā aicināja izvēlēties, kam tie grib kalpot. Vēl arvien zināmā mērā notika slepena elku pielūgšana, tādēļ Jozua tagad centās panākt izšķiršanos, lai šo grēku pilnīgi izmestu no Israēla. "Bet ja jums nepatiks tam Kungam kalpot, tad izvēlieties šodien paši sev, kam jūs kalposit!" Jozua vēlējās, lai tie Dievam kalpotu nevis piespiesti, bet labprātīgi. Reliģijas tiešais pamats ir mīlestība pret Dievu, jo kalpošana Viņam cerībā uz atalgojumu vai bailēs no soda neko nedod. Atklāta atkrišana Dievam nav pretīgāka par liekulību vai vienīgi formālu Viņa pielūgšanu.

Ģados vecais vadonis lūdza ļaudis padomāt par viņa teikto vārdu nozīmi visdziļākajā izpratnē un tad izšķirties, vai viņi tiešām grib dzīvot tā, kā samaitātās, elkus pielūdzošās tautas to apkārtnē. Ja tiem nepatīktu kalpošana Jehovam, visa spēka un svētību Avotam, tad lai tie šodien izvēlas, kam viņi grib kalpot, vai "tiem dieviem", kuriem viņu tēvi bija kalpojuši, no kuriem Ābrahāms tika izaicināts, "vai amoriešu dieviem", kuru zemē tie tagad dzīvoja. Sie pēdējie vārdi Israēlam bija smags pārmetums. Amoriešu dievi nebija spējuši pasargāt savus pielūdzējus. Viņu riebīgo un zemo grēku dēļ šis bezdievīgās nācijas tika iznīcinātas un labā zeme, kas tiem reiz piederēja, atdota Dieva tautai. Kāda ģeķība tā būtu Israēlam, izvēlēties dievības, kuru godināšanas dēļ amorieši tika pakļauti iznīcībai. "Bet es un mans nams, mēs kalposim tam Kungam!" teica Jozua. Svētā degsme, kas apgaroja viņa sirdi, skāra arī ļaudis. Viņa aicinājums prasīja nekavējošu atbildi. "Lai tāla mums ir doma, ka mēs to Kungu varētu aizmirst un kalpot citiem dieviem!"

[524] "Jūs nebūsit spējīgi kalpot tam Kungam, jo tas Kungs ir svēts Dievs; Viņš ir taisnīgs Dievs, Viņš nepiedos jūsu pārkāpumus un jūsu grēkus." Pirms varēja notikt stabila reforma, ļaudīm vajadzēja atzīt, ka tie paši no sevis nav spējīgi Dievam paklausīt. Tie bija pārkāpuši Viņa likumus, un tas viņus notiesāja kā grēciniekus, kam nav nekādas izglābšanās iespējas. Uzticoties saviem spēkiem un savai taisnībai, tiem nebija iespējams panākt grēku piedošanu. Tie nespēja apmierināt pilnīgo Dieva likumu prasības, un viņu apņemšanās kalpot Dievam bija veltīga. Tikai ticībā Kristum tie varēja saņemt grēku piedošanu un mantot spēku paklausīt Dieva likumiem. Ja viņi vēlējās, lai Dievs tos pieņemtu, tad tiem savas izglābšanās labā vajadzēja pārtraukt paļaušanos uz saviem spēkiem un visā pilnībā uzticēties apsoltā Pestītāja nopelnam.

Jozua centās panākt, lai viņa klausītāji labi apdomātu savus vārdus un atturētos no solījumiem, kuru pildīšanai tie vēl nav sagatavoti. Dziļā nopietnībā tie atkārtoja savu paziņojumu: "Nē, bet mēs kalposim Kungam." Svinīgi piekritot pret viņiem teiktajai liecībai un apstiprinot, ka ir izvēlējušies Jhovu, tie vēlreiz atkārtoja savu uzticības solījumu: "Tam Kungam, mūsu Dievam, mēs gribam kalpot un klausīt Viņa balsij!" "Tā Jozua tajā dienā slēdza derību ar tautu, deva Israēla bērniem Sihemā likumus un iekārtoja viņiem taisnu tiesu." Uzrakstījis atskaiti par šo svinīgo notikumu, viņš to kopā ar likumu grāmatu nolika blakus Derības šķirstam. Un viņš tur uzcēla pieminekli, sacīdams: "Redziet, šis akmens lai ir mums par liecinieku, jo tas ir dzirdējis visus tā Kunga vārdus, ko tas Kungs ir ar mums runājis, un tas lai jums ir liecinieks, ka jūs nenoliegsit Dievu!" — Tā Jozua atlaida tautu, ikvienu savā īpašumā."

Jozuas darbs Israēla labā bija pabeigts. Viņš pilnībā bija "sekojis Kungam" un Dieva grāmatā ir

nosaukts par "Jehovas kalpu". Viscēlākā liecība par viņa kā tautas vadoņa raksturu ir tās paaudzes vēsture, kas baudīja viņa darba augļus. "Un Israēls kalpoja tam Kungam visu Jozuas dzīves laiku un arī, kamēr vēl dzīvi bija tie vecaji, kas Jozuu pārdzīvoja vēl ilgus gadus (..)."

DESMITĀS UN ZIEDOJUMI

[525]

Ebreju saimnieciskajā iekārtā ļaužu ienākumu viena desmitā daļa tika nodota atklāto dievkalpojumu atbalstīšanai. Tā Mozus paskaidroja Israēlam: "Un ikviena desmitās tiesas deva no zemes tīrumā sētās sēklas, kā arī no koku augļiem, pieder tam Kungam un ir tam Kungam svēta. (..) Un itin visiem, no kā desmitā tiesa tiek ņemta, — vai no lieliem vai no sīkiem lopiem (..), ir jābūt svētiem tam Kungam." (3. Moz. 27:30,32) Tomēr desmitā iekārtojums nesākās ar ebrejiem kā tautu. Jau no seniem laikiem Kungs pieprasīja sev desmito daļu, un šī prasība tika atzīta un ievērota. Ābrahāms deva desmito Melhisedekam, Visaugstākā Dieva priesterim. (1. Moz. 14:20) Jēkabs, kā trimdinieks un ceļotājs nonācis Bētelē, deva Kungam solījumu: "No visa, ko Tu man dosi, es tiešām Tev došu desmito tiesu." (1. Moz. 28:22) Pienākot laikam, kad israēlieši izveidojās par tautu, likumi par desmito no jauna tika apstiprināti kā Dieva iecelta kārtība, no kā ir atkarīga ļaužu labklājība.

Desmitā un ziedojumu sistēma tika ieviesta, lai cilvēku prātā nostiprinātu lielo patiesību, ka Dievs saviem radījumiem ir visu svētību Avots un ka Viņam pienākas cilvēku pateicība par aizgādību un visām labajām dāvanām. "(..) Viņš pats dod visiem dzīvību, elpu un visu." (Ap. d. 17:25) "Jo Man pieder visi meža zvēri, visi kustoņi pa tūkstošiem kalnos." (Ps. 50:10) "Man pieder sudrabs un Man pieder zelts (..)." (Hag. 2:8) Un Dievs ir tas, kas cilvēkiem dod spēku iegūt labklājību. (5. Moz. 8:18) Atzīstot, ka visas šīs lietas nāk no Viņa, Kungs ir pavēlējis, lai daļu no visām labajām veltēm ar dāvanām un ziedojumiem atkal atgrieztu Viņam, Viņa paša paredzētās dievkalpošanas sistēmas uzturēšanai.

"Visi desmitie (..) pieder Kungam." Šeit pielietots tas pats izteiksmes veids kā Sabata bauslī. "Bet septītajā dienā ir Sabats, tā Kunga, tava Dieva dusēšana." (2. Moz. 20:10) Dievs sev ir paturējis noteiktu daļu no laika un līdzekļiem, [526] un neviens cilvēks negrēkojot to nevar izlietot savu interešu apmierināšanai.

Desmito vajadzēja nodot vienīgi levītu vajadzībām - ciltij, kas bija nošķirta kalpot svētajā vietā. Bet iemaksas reliģijas vajadzībām ar to vien vēl neaprobežojās. Saiešanas telts, tāpat kā vēlāk templi, pilnībā uzcēla tikai ar labprātīgajiem ziedojumiem un, lai segtu nepieciešamos remontdarbus un citus izdevumus, Mozus noteica, ka vienmēr, kad ļaudis tiek skaitīti, ikvienam vēl jādod pusšķelis "kalpošanai pie saiešanas telts". Nehemijas laikā šīm vajadzībām naudu ievāca katru gadu. (2. Moz. 30:12-16; 2. Kēn. 12:4,5; 2. Laiku 24:4-13; Nehem. 10:38) Laiku pa laikam Dievam piensēja grēku un pateicības upurus. Sevišķi bagātīgi tos ziedoja gadskārtējos svētkos. Un visaugstsirdīgākās rūpes apgādes ziņā baudīja trūcīgie.

Tomēr, pat pirms desmitā atlikšanas, vēl ņēma vērā citas Dieva prasības. Viņam svētīja visus pirmos nobriestošos zemes augļus. Pirmo vilnu, kad cirpa aitas; pirmo labību, kad kūla kviešus; Dievam atlika pirmo eļļu un pirmo vīnu. Tāpat visus lopu pirmdzimtos; un par pirmdzimto dēlu maksāja izpiršanas naudu. Pirmos zemes augļus vajadzēja nonest Kunga priekšā svētnīcā, un pēc tam tos nodeva priesteru lietošanā.

Tā ļaudīm pastāvīgi atgādināja, ka Dievs ir viņu lauku, viņu sīko un liellopu ganāmpulku patiesais īpašnieks; Viņš ir sūtījis lietu un sauli sējas un pļaujas laikā, Viņš ir radījis visu, ko tie lieto, padarot tos par saviem namturiem.

Kad Israēla vīri, apkrāvušies ar lauku, dārzu un vīnkalnu augļu pirmajiem, sapulcējās pie saiešanas telts, tad tika rīkota atklāta Dieva laipnības atzīšana. Priesterim pieņemot ziedojumu, tā piensēja it kā Jehovas klātbūtnē sacīja: "Mans tēvs bija aramiešu staigulis", un tad tālāk aprakstīja uzturēšanos Ēģiptē un bēdas, no kurām Dievs Israēlu atbrīvoja "ar stipru roku un ar izstieptu elkoni, ar baiļu apdvestu varu, ar zīmēm un ar brīnumiem," pēc tam piebilstot: "Viņš mūs ir novedis šinī vietā un mums ir devis šo zemi, — zemi, kurā piens un medus tek. [527] Un nu tagad, redzi, es esmu atnesis pirmos augļus no tās zemes, ko tas Kungs man ir devis." (5. Moz. 26:5,8-11)

Reliģijas un labdarības mērķim no ebrejiem prasītās iemaksas sastādīja pilnu ceturto daļu no viņu ienākumiem. Varēja sagaidīt, ka tik smagi nodokļi no ļaužu ienākumiem novedīs tos nabadzībā, bet, tieši otrādi, uzticīga šo likumu ievērošana bija viens no viņu labklājības noteikumiem. Paklausot šiem norādījumiem, Dievs viņiem apsolīja:

“Un Es padzišu, jums palīdzēdams, rijīgo postītāja kukaini no jūsu labības laukiem, lai viņš tos neizposta un lai koks jūsu vīna dārzā jums nebūtu neauglīgs! Lai visas pagānu tautas jūs daudzina par svētlaimīgiem, jo jums pašiem būs lielu labumu un augstas cieņas pilnai zemei būt.” (Mal. 3:11,12)

Kādas sekas ir šavtīgai kaut tikai labprātīgo ziedošanu atraušānai no Dieva lietas, uzkrītošā ainojumā parādās pravieša Hagajas dienās. Pēc viņu atgriešanās no Bābeles gūsta jūdi sāka atjaunot Kunga templi, bet, sastopoties ar stingru pretestību no ienaidnieku puses, darbu pārtrauca, un tad liels sausums, kas lika izjust patiesu trūkumu, tos it kā pārliecināja, ka tempļa būvi vispār nav iespējams pabeigt. “Vēl nav laiks celt Kunga namu,” tie sacīja. Bet Kungs viņiem sūtīja vēsti ar pravieti Hagaju:

“Vai tad jums ir pienācis laiks, lai jūs dzīvotu ar ciedru koku plāksnēm grezni izrotātos namos, bet šim namam ir jāstāv drupās pamestam? Un nu,” saka Kungs Cebaots, “palūkojieties, kā jums ir līdz šim klājies jūsu ceļos! Jūs sējāt bagātīgi, savācāt trūcīgi; jūs ēdāt gan, tomēr trūkst, lai jūs justos paēduši; jūs dzerat un tomēr nedzēsējat slāpes; jums ir gan apģērbs, bet tas nedod pietiekami siltuma, un kas pelna algu, tas ber to caurā makā.” (Hag. 1. nod.)

Kāpēc tā, to paskaidro tālākie vārdi:

“Jūs gan sagaidījāt daudz, un redzi, iznāca maz, un kad jūs to pārvedāt mājās, tad Es to tomēr izputināju. Kāpēc tā?” — jautā tas Kungs Cebaots. “Tāpēc, ka Mans nams stāv drupās, un ikviens dzenas tikai pēc sava nama. Tāpēc debess aizturēja pār jums savu veldzi, un zemes klēpis noslēdza jums savus augļus. Un Es sūtīju sausumu pār visu zemi un kalniem, pār labību, pār vīnu un eļļu, un pār visu, kas izaug no zemes, tāpat arī pār ļaudīm, lopiem un visiem ar rokām darāmiem darbiem.” [528]

“Ja kāds pienāca pie neizkultas labības kaudzes, kurā būtu bijis jābūt divdesmit mēriem, tad tur bija tikai desmit; un ja viņš pienāca pie vīna spaida, sagaidīdams saņemt piecdesmit spaiņu, tad patiesībā iznāca tikai divdesmit. Jo Es jūs piemeklēju ar sausumu, ar labības rūsu un dzelti un krusu ikvienā jūsu darbā.”

Šo brīdinājumu satraukti, ļaudis ķērās pie Dieva nama būves. Tad nāca Kunga vārds: “Tad nu raugieties uz to, kas notiks turpmāk, skaitot no šīs dienas un vēl drusku atpakaļ, proti — sākot ar devītā mēneša divdesmit ceturto dienu, dienu, kad tā Kunga namam likts pamats; (..) ar šo dienu sākot Es gribu jums piešķirt svētību.” (Hag. 2:17-20)

Gudrais vīrs saka: “Viens labprāt piešķir no savas mantas citam, un tomēr viņam arvien vairāk krājas; kāds cits ir sīksts pārlietu un tomēr kļūst arvien nabagāks.” (Sal. pam. 11:24)

To pašu mācību sniedz apustulis Pāvils Jaunajā Derībā: “Kas sīksti sēj, tas arī sīksti pļaus; un kas sēj uz svētību, tas arī pļaus uz svētību. Dievs var jums bagātīgi dot visādu žēlastību, ka jums arvien ir pilnīga iztikšana un vēl pietiekoši paliek pāri labiem darbiem.” (2. Kor. 9:6,8)

Dievs vēlējās, lai Israēla ļaudis būtu gaismas nesēji visiem zemes iedzīvotājiem. Ar saviem atklātajiem dievkalpojumiem tie liecināja par dzīvā Dieva esamību un Viņa visvarenību. Un tiem pašiem bija priekštiesība šos dievkalpojumus atbalstīt, ar to izsakot savu mīlestību un uzticību Viņam. Kungs ir nolīcis, ka gaismas un patiesības izplatīšana virs zemes ir atkarīga no to cilvēku pūlēm un ziedoņiem, kas ir Debesu dāvanu līdzdalībnieki. Viņš par savas patiesības vēstnešiem varēja izsūtīt eņģeļus; Viņš savu gribu varētu atklāt tā, kā pasludināja baušļus Sinajā, — pats ar savu balsi, bet Dieva bezgalīgajā mīlestībā un gudrībā izvēloties šim darbam cilvēkus, Viņš tos ir aicinājis kļūt par Viņa līdzstrādniekiem.

Israēla dienās desmitais un labprātīgie ziedoņi bija vajadzīgi dievišķās kalpošanas noteikumu ievērošanai. Vai šodien Dieva ļaudīm būtu jādod mazāk? Kristus mums ir atklājis, ka mūsu ziedoņiem jābūt proporcionāliem tai gaismai un tām priekšrocībām, kuras mēs baudām. “Kam daudz dots, no tā daudz tiks prasīts.” (Lūk. 12:48) Kad Jēzus izsūtīja savus mācekļus, Viņš tiem sacīja: “Bez maksas esat dabūjuši, bez maksas dodiet.” (Mat. 10:8) Tā kā mūsu svētības un priekšrocības ir pavairojušās, un pāri visam, mēs esam piedzīvojuši Dieva Dēla brīnišķo un nesalīdzināmo uzpurēšanos, — vai mūsu pateicībai nav jāizpaužas vēl bagātākās dāvanās, lai arī citiem tiktu pasniegta šī pestīšanas vēsts? Evaņģēlija darbam paplašinoties, tas saņai pastāvēšanai pieprasa lielākus līdzekļus, nekā agrāk; tas desmitā un ziedoņu likuma ievērošanu padara vēl spiedošāku un nepieciešamāku tagad, nekā pie ebreju saimnieciskā iekārtojuma. Ja Dieva ļaudis bagātīgāk atbalstītu Viņa darbu ar savām labprātīgajām dāvanām un nenodotos nekristīgām un

nesvētām metodēm savu īpašumu pavairošanā, tad tikt pagodināts Dievs un Kristum būtu mantotas daudz vairāk dvēseles.

Mozus plāns attiecībā uz līdzekļu vākšanu saiešanas telts celtniecībai guva lielus panākumus. Nebija vajadzīga nekāda iespaidošana. Nebija vajadzīgi viltīgi izgudrojumi, kādus tik bieži baznīcas izmanto mūsu dienās. Viņš nerīkoja nekādus lielus svētkus. Neaicināja ļaudis uz vieglprātīgām izrādēm, dejām un vispārējām izpriecām; nebija nekādas loterijas, ne arī citu nesvētu pasaulīgu pasākumu, lai iegūtu līdzekļus Dieva telts iekārtošanai. — Kungs pavēlēja Mozum aicināt Israēla bērnus pienest dāvanas. Tās vajadzēja pieņemt no ikviena, kas tās deva labprātīgi un no sirds. Un šie ziedojumi sanāca tik lielā daudzumā, ka Mozus pavēlēja ļaudīm pārtraukt to pienešanu, jo bija jau savākts vairāk, nekā varēja izlietot.

Dievs cilvēkus ir darījis par savu mantu pārvaldniekiem. Īpašumi, ko Kungs licis viņu rokās, ir līdzekļi, kurus Tas paredzējis izlietot Evaņģēlija izplatīšanai. Tiem, kuri sevi pierādīs par uzticīgiem Viņa mantu pārziņiem, Dievs dāvās vēl lielākas vērtības. Kungs saka: "Kas Mani godā, to es godāšu." (1. Sam. 2:30) "Priecīgu devēju Dievs mīl." (2. Kor. 9:7) Un, kad Viņa ļaudis, "ne noskumuši, ne piespiesti", bet ar pateicīgām sirdīm atnes savas dāvanas un ziedojumus, tad pār tiem nāk svētības tā, kā Viņš to ir apsolījis. "Nesiet pilnu desmito mantu namā, ka barība ir Manā namā, un pārbaudiet jel Mani tā, saka tas Kungs Cebaots: vai es jums neatvērsu debesu logus un jums nedošu svētības pārpārim?" (Mal. 3:10, pēc Glikas tulk.)

DIEVA GĀDĪBA PAR TRŪCĪGAJIEM

[530]

Lai veicinātu ļaužu pulcēšanos uz dievkalpojumiem, kā arī lai apgādātu trūcīgos, no visiem ienākumiem tika prasīts otrs desmitais. Par pirmo desmito Kungs paskaidroja: "Un Levija bērniem Es esmu nodevis Israēlā visas desmitās daļas tiesas par īpašumu (..)." (4. Moz. 18:21) Bet par otro desmito Viņš pavēlēja: "Un tev būs ēst tā Kunga, sava Dieva, priekšā tai vietā, ko Viņš tev izraudzīs, lai tur mistu Viņa vārds, ir no savas labības, ir no sava vīna sulas, ir no savas eļļas desmitās tiesas devām, ir no savu liellopu un sīklopu pirmdzimušiem, lai tu mācītos to Kungu, savu Dievu, bīties visu savu mūžu." (5. Moz. 14:23,29; 16:11-14)

Šo katru divu gadu laikā saglabāto desmito, vai tā atvietošanu naudā, vajadzēja nest uz to vietu, kur atradās svētnīca. Ziedojuši pateicības upuri Dievam un noteiktu daļu priesteriem, desmitā devēji atlikušo daļu varēja izlietot reliģiskām svinībām, uzaicinot piedalīties arī levītus, svešiniekus, bāreņus un atraītnes. Tā tika nolikti līdzekļi pateicības upuriem un svētku mielastiem gadskārtējos svētkos, un ļaudis tika iesaistīti priesteru un levītu sabiedrībā, lai tie viņus pamācītu un iedrošinātu kalpot Dievam.

Bet katra trešā gada desmito varēja izlietot mājās, pacieņājot levītu un trūcīgo, kā Mozus bija teicis: "Lai tie ēd tavos vārtos un ir paēduši." (5. Moz. 26:12) Šis desmitais veidoja krājumus labdarības un viesmīlības nolūkiem.

Par nabagiem un trūcīgiem tika gādāts vēl vairāk. Pēc Dieva baušļu atzišanas nav nekā tāda, kas vēl vairāk izceltu Mozum dotos likumus, kā pavēle ieturēt devīgu, saudzīgu un viesmīlīgu garu pret trūcīgajiem. Lai gan Dievs bija apsolījis ļoti svētīt savus ļaudis, tomēr Viņa nolūks nebija, lai tie nemaz nepazītu nabadzību. Viņš paziņoja, ka zemē nabagu nekad netrūks. Starp Viņa ļaudīm vienmēr būs tādi, kuru stāvoklis no citiem cilvēkiem prasīs parādīt pret tiem līdzjūtību, saudzīgu maigumu un labdarību. Tāpat kā tagad, arī toreiz bija ļaudis, kurus piemeklēja nelaimes, [531] slimības un īpašuma zaudēšana; tomēr tik ilgi, kamēr tie paklausīja Dieva dotajiem norādījumiem, starp viņiem nebija neviena ubaga vai tāda, kam trūktu uztura. Dieva likums trūcīgajiem deva tiesības uz zināmu daļu no zemes augļiem. Ja kāds jutās izsalcis, tad tas varēja iet pie sava tuvinieka viņa tīrumā, augļu dārzā vai vīna kalnā un ēst graudus vai augļus sava izsalkuma apmierināšanai. Saskaņā ar šo atļauju, Jēzus mācekļi plūca vārpas un ēda graudus, kad viņi Sabatā gāja caur labības lauku.

Visi ražas pārpalikumi tīrumā, augļu dārzā un vīna kalnā pienācās nabagiem. "Kad tu labību pļausi savā tīrumā un aizmirsīsi kūlīti tīrumā, tad tev nebūs atgriezties, lai to paņemtu, bet lai tas paliek svešiniekam (..). Kad tu savu olīvu koku nopurināsi, tad tev nav zari otrreiz jāpārlūko (..). Un kad tu lasīsi ogas savā vīna kalnā, tad tev nebūs tās vēlreiz lasīt, bet lai tās paliek svešiniekam, bārenim un atraītnēi. Un piemini, ka tu pats esi bijis kalps Ēģiptes zemē (..)." (5. Moz. 24:19-22; 3. Moz. 19:9,10)

It īpaši par trūcīgajiem tika gādāts katrā septītajā gadā. Sabata gads, kā to sauca, sākās pļaujas

laika beigās. Sekojošajā sējas periodā, pēc iepriekšējās ražas novākšanas, ļaudis nedrīkstēja sēt; arī vīna dārzus tiem pavasarī nevajadzēja apkopt, jo šā gada lauka un vīna dārza augļi tiem nepienācās. Ēst gan varēja visu, ko zeme pati izaudzēja, kamēr tas bija svaigs, bet nedrīkstēja neko sakrāt šķūņos. Viss, kas izauga šajā gadā, bija atvēlēts svešinieku, bāreņu, atraitņu un pat lauka dzīvnieku uzturam. (2. Moz. 23:10,11; 3. Moz. 25:5)

Bet, ja nu zeme parasti izdotu tikai tik daudz, cik nepieciešams ļaužu vajadzību apmierināšanai, kā tad viņi iztiktū gadā, kad nekāda raža netika ievākta? — Par to bagātīgi gādāja Kunga apsoliņumi: "Es likšu savai svētībai būt tik lielai sestajā gadā, ka tā dos ražu trijiem gadiem. Un kad jūs sēsīt astotajā gadā, tad jūs ēdīsīt no iepriekšējo gadu ražas — pat līdz devītajam gadam; tiekams ienāksies jaunā raža, jūs vēl ēdīsīt iepriekšējo gadu augļus." (3. Moz. 25:21,22)

Sabata gada ievērošanai vajadzēja nākt par labu kā zemei, tā cilvēkiem. Ja zeme palika vienu gadu neapstrādāta, tad pēc tam tā deva daudz bagātāku ražu. Ļaudis bija atbrīvoti no smagajiem lauku darbiem un, kaut arī bija dažādi citi [532] pienākumi, ko šajā laikā varēja paveikt, visi tomēr baudīja vairāk brīvības, kas deva iespējas atjaunot fiziskos spēkus nākamo gadu vajadzībām. Tiem bija vairāk laika pārdomām un lūgšanām, vairāk iespējas iepazīties ar Kunga mācībām un prasībām, un arī laiks pamācīt savas ģimenes.

Sabata gadā pienācās atbrīvot visus ebreju tautības vergus, un tos nedrīkstēja atlaist neapgādātus. Kungs bija devis pavēli: "Un kad tu viņu atļaid brīvībā no savas saimes, tad neatļaid viņu tukšā. (..) ar ko tas Kungs, tavš Dievs, tevi ir svētījis, no tā tev būs arī viņam dāvināt." (5. Moz. 15:13,14)

Strādnieka algu vajadzēja samaksāt nekavējoties: "Neapspied bēdīgu nabaga algādzi, vai nu viņš ir no taviem ciltsbrāļiem, vai no taviem svešiniekiem, kas vien atrodas tavā zemē un tavos vārtos! Vēl tanī pašā dienā dod viņam viņa algu, iekams vēl saule nav norietējusi, jo viņš ir nabags un viņa dvēsele gaida uz to." (5. Moz. 24:14,15)

Sevišķi norādījumi tika doti attiecībā uz tiem, kuri bija izbēguši no kalpības. "Neizdod kalpu, kas no sava kunga ir bēdzis un pie tevis paglābies, viņa kungam. Viņš lai paliek pie tevis, dzīvodams tanī vietā, ko viņš sev izraudzīs, kaut kur tavos vārtos, kur viņam vislabāk patīk; tev nebūs viņam darīt pāri!" (5. Moz. 23:16,17)

Trūcīgajiem septītais gads bija parādu atļaišanas gads. Ebrejiem tika piekodināts vienmēr palīdzēt saviem trūcumā esošajiem brāļiem, aizdodot viņiem naudu bez procentiem. Piedzīt augļus no nabaga bija stingri aizliegts. "Bet ja tavš brālis panīkst, un viņa roka gurst un zemē noslīd tev līdzās, tad satver to stingri ar savu roku, un lai tas būtu vai svešinieks, vai piedzīvotājs, palīdzi viņam, ka viņš var dzīvot pie tevis. Un neņem no viņa augļus, nedz peļņu, bet bīsties savu Dievu, un lai tavš brālis dzīvo pie tevis. Neaizdod viņam savu naudu pret augļiem un neaizdod viņam barību pret peļņu." (3. Moz. 25:35-37)

Ja parāds palika nenomaksāts līdz atļaišanas gadam, tad aizdoto vairs nevarēja atprasīt. Ļaudis tika stingri brīdināti, [533] lai tie šī iemesla dēļ neatrautu saviem brāļiem nepieciešamo palīdzību. "Kad tavā starpā būs kāds nabags vīrs, viens no taviem tautas brāļiem, kādos tavos vārtos tavā zemē, (..) tad neapcietini savu sirdi un neaizslēdz savu roku sava nabaga brāļa priekšā. (..) Sargies, ka tavā sirdī nav blēdības un ka tu nespriestu: "Septītais gads, atļaidies gadš ir tuvu!" Un lai tava acs nebūtu nenovīdīga uz tavu nabago brāli, ka tu viņam nekā nedod: tad viņš tevis dēļ brēks uz to Kungu, un tas tev būs par grēku! (..) jo tur, tanī zemē, netrūks arī nabagu, tāpēc es tev pavēlu un saku: Atvērdams atver savu roku savam brālim, kas top spaidīts un ir nabags tavā zemē!" "Bet atvērdams atver viņam savu roku un aizdodams aizdod viņam tik, cik tam vajag trūcībā." (5. Moz. 15:7-9,11,8)

Nevienam nevajadzēja baidīties, ka viņa labprātība dot to varētu novest trūcumā. Paklausība Dieva norādījumiem noteikti nesa labklājību. Viņš bija teicis: "Tu aizdosi daudzām tautām svētību, bet pats neaizņemsies, un tu gan valdīsi pār daudzām tautām, bet viņām pār tevi nebūs valdīt." (5. Moz. 15:6)

Pēc septiņiem sabata gadiem - "septiņreiz septiņiem gadiem" - nāca lielais atļaišanas gads — gaviļu gads. "Un gaviļu taures skaņa lai atskan septītā mēneša desmitā dienā; salīdzināšanas svētku dienā lai šo bazūni dzird visa zeme. Un jums jāsvētī piecdesmitais gads, un jāpasludina tanī zemē visiem tās iedzīvotājiem atļaišana brīvībā; tas lai jums ir gaviļu gads, un jūs ikviens atgūsit atpakaļ savu īpašumu, un ikviens atgriezīsies atpakaļ savā ciltī." (3. Moz. 25:9,10)

"Septītā mēneša desmitajā dienā, salīdzināšanas dienā" atskanēja gaviļu bazūnes. Visā zemē, kur vien dzīvoja jūdu tauta, bija dzirdama šī skaņa, kas aicināja Jēkaba bērnus apsveikt gaviļu gadu.

Lielajā salīdzināšanas dienā tika salīdzināti Israēla grēki, un ļaudis ar priecīgu sirdi varēja apsveikt gaviļu gadu.

Tāpat kā sabata gadā, arī tad zemi nedrīkstēja ne apsēt, ne arī pļaut un viss, ko tā izdeva, tika uzlūkots kā pilntiesīgs trūcīgo īpašums. Zināma ebreju vergu šķira — visi, kas nebija atbrīvoti sabata gadā, tagad kļuva brīvi. Un kas jo īpaši izcēla gaviļu gadu, bija visu zemes īpašumu atdošana viņu sākotnējiem īpašniekiem. Pēc sevišķas Dieva pavēles zeme bija sadalīta lozējot, [534] un neviens nedrīkstēja ar savu zemi tirgoties. To vispār nedrīkstēja pārdot, izņemot ārkārtēja trūkuma apstākļus, un, ja pārdeva, tad vienmēr, kad pārdevējs vai kāds no viņa radniekiem vēlējās šo zemi izpirkt, pagaidu īpašnieks to nedrīkstēja liegt. Ja tā netika atpirkta, tad gaviļu gadā tik un tā atkal nāca savu pirmo īpašnieku vai mantinieku piederībā.

Kungs paziņoja Israēlam: "Un zemi lai neviens nepārdod par dzimtīpašumu: zeme pieder Man, bet jūs esat svešinieki un piemānotāji pie Manis." (3. Moz. 25:23) Ļaudīm vajadzēja ievērot, ka tā ir Dieva zeme, kuru viņiem atļauts uzskatīt par savu tikai kādu laiku, ka Viņš ir tās pilntiesīgais īpašnieks, kam zeme pieder jau no iesākuma, un ka Viņš vēlas, lai trūcīgajiem un nelaimīgajiem tiktu parādīta sevišķa uzmanība. Visiem vajadzēja skaidri saprast, ka nabagajiem ir tikpat daudz tiesību uz vietu Dieva pasaulē kā pārtikušajiem.

Tāda bija mūsu žēlsirdīgā Radītāja griba, lai mazinātu ciešanas, lai gādātu par cerību un liktu atspīdēt kādam saules staram apbēdināto un grūtību nomākto cilvēku dzīvē.

Kungs vēlējās kontrolēt pārmērīgo mantas un varašiem iemīlēšanu. No pastāvīgas bagātības uzkrāšanas vienā sabiedrības daļā un nabadzības un pagrimšanas otrajā rodas daudz ļaunuma. Ja bagātnieku varu neierobežotu, tā beidzot kļūtu tik liela, ka nabagie, lai gan tie Dieva acīs ir tikpat cienīgi, beidzot no turīgajiem brāļiem tiktu uzlūkoti ar nicināšanu. Bet tādas pazemojošas izjūtas nabadzīgajā šķirā izraisītu dažādas kaislības un dusmas. Bezcerība un izmisums samaitātu sabiedrību un pavērtu durvis visāda veida noziegumiem. Dieva noteiktais iekārtojums bija paredzēts sociālās vienlīdzības atbalstīšanai. Sabata un gaviļu gada nozīmēšana lielā mērā nokārtoja visu to, kas zināmā laika periodā nācījas sociālajā un politiskajā saimniecībā bija darīts nepareizi.

Šie iekārtojumi bija domāti, lai bagātos aplaimotu ne mazākā mērā kā trūcīgos. Tie ierobežoja škopumu un tieksmi uz pašpaaugstināšanos un veicināja cēla labvēlības gara attīstību. Stiprinot visu šķiru savstarpējo uzticību, šie iekārtojumi stiprināja arī sabiedrisko kārtību un valsts stabilitāti. Mēs visi kopā esam ieausti cilvēces lielajā audumā, un viss, ko mēs varam darīt par labu citiem un viņu pacelšanai, svētības veidā atgriezīsies uz mums pašiem. [535] Savstarpējās atkarības likums iet cauri visām sabiedrības šķirām. Nabagais nav atkarīgāks, no bagātā kā bagātais no nabagā. Kamēr vieni prasa savu daļu no svētībām, kuras Dievs piešķirīs viņu turīgajiem kaimiņiem, citiem atkal nepieciešama uzticīga kalpošana — smadzeņu, kaulu un muskuļu spēks, kas ir trūcīgo ļaužu kapitāls.

Israēlam bija apsoltas lielas svētības, ja tie paklausīs Kunga pavēlēm. "Es došu jums lietu savā laikā," Viņš teica, "un zeme izdos savu ražu, un koki nesīs savus augļus. Un kulšanas laiks sniegsies līdz vīnogu lasīšanai, un vīnogu novākšanas laiks sniegsies līdz sējas laikam; un jūs bagātīgi ēdīsiet savu maizi un dzīvosiet droši savā zemē. Un Es došu zemei mieru, ka jūs gulēsiet bez briesmām; ļaunos un plēsīgos zvērus Es jūsu zemē darīšu rāmus, un zobens arī nepārstaigās jūsu zemi. (..) Un Es staigāšu jūsu vidū un būšu jums par Dievu, un jūs būsiet Man par tautu. (..) bet, ja jūs neklausīsiet un nepildīsiet visus šos baušļus un ja jūs Manus likumus nicināsiet, (..) tad es jums šādi darīšu: (..) veltīgi jūs sēsiet savu sēklu, un jūsu ienaidnieki ēdis jūsu maizi. Un Es dusmās celšu savu vaigu pret jums, ka jūs tiksiet savu ienaidnieku sakauti; un jūsu nīdējiem būs par jums valdīt no augšas, un jūs bēgsiet, kad nebūs neviena, kas jūs vajā." (3. Moz. 26: 4-17)

Daudzi ar lielu pacilātību apgalvo, ka visiem cilvēkiem jāsaņem vienāda daļa no Dieva laicīgajām svētībām. Tomēr tāds nav bijis Dieva nodoms. Dažādība apstākļos ir viens no līdzekļiem, ar kuriem Dievs vēlas pārbaudīt un veidot raksturu. Bet Viņš grib, lai tie, kam ir laicīgi īpašumi, sevi uzskatītu tikai par viņa mantu pārziņiem, kam uzticētie līdzekļi jāizlieto cietēju un trūcīgo vajadzībām.

Kristus teica, ka nabagi pie mums būs vienmēr, un Kristus intereses ir savienotas ar ciešanām pakļauto ļaužu interesēm. Mūsu Pestītāja sirds jūt līdzī vistrūcīgākajiem un apspiestākajiem zemes bērniem. Viņš mums saka, ka tie ir Viņa pārstāvji virs zemes. Kungs tos ir nolīcis mūsu vidū, lai mūsu sirdī pamodinātu mīlestību, kādu Viņš izjūt pret cietējiem un apspiestajiem. [536] Viņiem parādīto līdzcietību un devību Kristus pieņem kā sev personiski parādītu. Katru nežēlību un nevērību pret tiem Viņš uzskata kā Viņam darītu.

Ja Dieva dotie likumi par labu trūcīgajiem būtu pastāvīgi ievēroti, tad šodien pasaules tikumiskais,

garīgais un laicīgais stāvoklis būtu pavisam citādāks. Tad savtība un pašpaaugstināšanās nebūtu tik uzkrītoša kā tagad, bet ikkatrs laipni rūpētos par citu cilvēku laimi un labklājību; un tāds plaši izplatīts trūkums, kāds tagad valda daudzās zemēs, vienkārši nevarētu pastāvēt.

Dieva dotie pamatlikumi aizkavētu briesmīgo ļaunumu, kas visos gadsimtos ir radies sakarā ar bagātnieku nežēlīgo izturēšanos pret trūcīgajiem un trūcīgo ļaunajām aizdomām un naidu pret bagātajiem. Novēršot milzīgo bagātību uzkrāšanu un nodošanos neierobežotām pārmērībām, tie attiecīgi novērstu to cilvēku tūkstošu izglītības trūkumu un pakāpenisko pagrimšanu, kuriem ar slikti atalgotu darbu jāsarauš visas šīs milzīgās bagātības. Tie dotu miermīlīgu to problēmu atrisinājumu, kas tagad pasaulei draud ar anarhiju un asins izliešanu.

GADSKĀRTĒJIE SVĒTKI

[537]

Trīs reizes gadā viss Israēls sapulcējās uz dievkalpojumiem pie svētnīcas. (2. Moz. 23:14-16) Kādu laiku šīs sanāksmes organizēja Silo, bet vēlāk par tautas reliģiskās dzīves centru kļuva Jeruzāleme; tur tad uz lielajiem svētkiem kopā sanāca visas ciltis.

Israēlam visapkārt atradās nežēlīgas, kareivīgas tautas, kas ļoti gribēja piesavināties viņu zemes, un tomēr trīs reizes gadā visiem karot spējīgiem vīriem un visiem ļaudīm, kas vien varēja uzņemties ceļojumu, bija pavēlēts atstāt savas mājas un doties uz sapulcēšanās vietu tuvu zemes vidienei. Kas varēja aizkavēt ienaidniekus, lai tie neuzbruktu Israēla neapsargātajiem dzīvokļiem un tos neizpostītu ar zobenu un uguni? Kas varēja aizkavēt ārējos ienaidniekus iebrukt zemē un padarīt israēliešus par vergiem? — To darīt bija apsolījis pats Dievs: "Kunga eņģelis apmetas ap tiem, kas Viņu bīstas, un tos izglābj." (Ps. 34:8) Kamēr israēlieši gāja pielūgt Dievu, Viņa spēks savaldīja visus tautas ienaidniekus. Dievs bija teicis: "Es izvākšu svešas tautas tev pā priekšu, lai paplašinātu tavas robežas, un nevienam nebūs iekārot tavu zemi, kamēr tu rādies tā Kunga, sava Dieva, priekšā trīs reizes gadā." (2. Moz. 34:24)

Pirmie no šiem svētkiem - Pasā — un neraudzētās maizes svētki notika Abiba, jūdu gada pirmajā mēnesī, kas atbilst marta pēdējai daļai un aprīļa sākumam. Ziemas aukstums bija pagājis, lietus laiks pāri un visa daba priecājās pavasara svaigumā un skaistumā. Pakalnos un ielejās zaļoja zāle, un apkārtējos laukus rotāja savvaļas puķes. Gandrīz pilnais mēness vakarus darīja brīnišķīgi skaidrus. Tas bija svētā dziesminiekā tik lieliski apdziedātais gadalaiks:

"Jo redzi, ziema ir pagājusi, lietus ir mitējies, un lietus posms ir galīgi izbeidzies! Zemes virsu pārklāj puķes, klāt ir dziesmu laiks - pavasaris, un ūbeles balss jau dzirdama mūsu zemē. Vīģes kokiem ir sariesušies mezglaini pumpuri, vīna koki ir izplaukuši un izdveš savu smaržu." (Augstā dz. 2:11-13) [538]

Pa visu zemi svētceļnieku grupas devās uz Jeruzālemes pusi. Gani no saviem liellopu un avju pulkiem kalnos, zvejnieki no Galilejas jūras, zemkopji no laukiem un praviešu bērni no savām svētajām skolām, — visi gāja uz to vietu, kur atklājās Dieva klātbūtne. Tie devās uz priekšu īsos pārgājienos, jo daudzi ceļoja kājām. Karavānas pakāpeniski palielinājās un bieži, pirms sasniedza svēto pilsētu, tās izveidojās visai lielas.

Līksmā daba ļaužu sirdī modināja prieku un pateicību visu labo dāvanu Devējam. Ceļā dziedāja lieliskās ebreju garīgās dziesmas un stāstīja par Jehovas godību un varenību. Pēc attiecīga bazūnes signāla mūzikas instrumentu pavadībā, daudzām balsīm apvienojoties, izskanēja himna: "Es priecājos, kad man teica: "Iesim tā Kunga namā!" Mūsu kājas te nu stāv tavos vērtos, Jeruzāleme. Kurp, kalnā virzīdamās, dodas un kur pulcējas tautas ciltis, tā Kunga ciltis (..) slavēt tā Kunga vārdu. (..) Nesiet Jeruzālemei miera sveicienu! Lai tiem labi klājas, kas tevi mīl!" (Ps. 122:1-6) Raugoties visapkārt uz kalniem, kur citkārt pagāni iededzināja savu altāru ugunis, israēlieši dziedāja: "Es paceļu savas acis uz kalniem: no kurienes man nāk palīdzība? — Mana palīdzība nāk no tā Kunga, kas radījis debesis un zemi." (Ps. 121:1,2)

"Kas uz to Kungu cer, tie nešaubīsies, bet mūžīgi stāvēs kā Ciānas kalns. Kā ap Jeruzālemi ir visapkārt kalni, tā ir tas Kungs ap savu tautu no šī laika mūžīgi." (Ps. 125:1,2)

[539] Pacēlušies kalnu virsotnēs, kur varēja skatīt svēto pilsētu, tie ar godbijību noraudzījās uz lūdzēju pulkiem, kas jau devās augšup uz templi. Redzot paceļamies vīraka dūmus un dzirdot levītu bazūnes, kas ievadīja svēto dievkalpojumu, tos savā varā pārņēma dotās stundas svinīgums un visi dziedāja: "Liels ir tas Kungs un augsti teicams mūsu Dieva pilsētā Viņa svētajā kalnā. Diženi paceļas

Ciānas kalns, visas zemes prieks, ziemeļu pusē — īsta lielā ķēniņa pilsēta.” (Ps. 48:2,3) “Miers lai ir tavos mūros un labklājība tavās pilīs! “Atdariet Man taisnības vārtus, Es ieiešu pa tiem un pateikšos tam Kungam!” “Es pildīšu tam Kungam savus solījumus visas Viņa tautas priekšā tā Kunga nama pagalmos, tavā vidū, Jeruzāleme! Alelujā!” (Ps. 122:7; 118:19; 116:18,19)

Svētceļniekiem tika atvērtas visas Jeruzālemes mājas, kur tos gaidīja labi iekārtotas telpas. Tomēr ar tām vien visam lielajam pulkam nepietika, un tāpēc katrā brīvajā pilsētas laukumā un uz apkārtējiem pakalniem sacēla teltis.

Pasā svētki sākās Abība mēneša četrpadsmitās dienas vakarā, un to svinīgajās, iespaidīgajās ceremonijās bija iemūžināta atcere par atbrīvošanos no Ēģiptes verdzības, norādot arī uz lielo upuri nākotnē, kam jāatbrīvo ļaudis no grēka verdzības. Kad Pestītājs Golgātā atdeva savu dzīvību, Pasā zaudēja nozīmi un tika ieviests svētais Vakarēdiens, lai atgādinātu notikumu, uz kuru Pasā svētki tikai norādīja.

Pasā svētkiem sekoja septiņas dienas neraudzētas maizes svētki. Pirmajā un septītajā dienā bija svētas sapulces, kad nedrīkstēja darīt nekādus darbus. Otrajā svētku dienā Dievam pienesa attiecīgā gada pirmos augļus. No labības augiem Palestīnā visagrāk ienācās mieži, tie sāka nogatavoties tieši uz šo svētku atklāšanas laiku. Vienu labības kūlīti priesteris ligoja Dieva altāra priekšā, ar to atzīstot, ka viss pieder Viņam. Pļauju drīkstēja sākt tikai pēc šīs ceremonijas.

Piecdesmit dienas pēc pirmo augļu ziedošanas sekoja Vasarsvētki, ko sauca arī par pļaujas svētkiem vai nedēļu svētkiem. Izrādot pateicību par uzturā sagatavoto labību, Dieva priekšā pienesa divus ar raugu ceptus maizes klaipus. Vasarsvētki ilga tikai vienu dienu, kura tika veltīta reliģiskai kalpošanai.

Septītajā mēnesī nāca Lieveņu jeb ražas novākšanas svētki. Tā tika atzīta Dieva devība augļu dārzos, olīvu bīzīs un vīna kalnos. Tad notika vislielākā svētku sanāksme gadā. Zeme bija devusi savu ražu, pļaujamais bija sakrāts šķūņos; bija savākti augļi, eļļa un vīns; atlikti arī pirmie augļi, un tagad ļaudis ar saviem pateicības ziedojumiem nāca pie Dieva, lai godinātu To, kas viņus tik bagātīgi svētījis.

Šie svētki galvenokārt bija veltīti priekam un līksmībai. Tie notika tieši pēc lielās Salīdzināšanas dienas, kad ļaudis saņēma nodrošinājumu, ka viņu grēki vairs netiek pieminēti. Samierināti ar Dievu, tie tagad tuvojās Viņam, atzīstot Viņa laipnību un pienesot slavu par saņemto žēlastību. Ražas novākšanas darbi bija pabeigti, bet jaunā gada rūpes vēl nebija sākušās; ļaudis bija brīvi no raizēm un varēja nodoties attiecīgā brīža svētajam un līksmajam iespaidam. Lai gan svētkos bija pavēlēts pulcēties tikai tēviem un dēliem, tomēr viņus, cik vien iespējams, pavadīja visa ģimene, un baudīt kopējo viesmīlību laipni ieaicināja arī kalpus, levītus, svešiniekus un trūcīgos.

Līdzīgi Pasā svētkiem, arī Lieveņu svētki bija domāti atcerei. Pieminot tuksneša ceļojumu, tautai vajadzēja atstāt mājas un dzīvot teltīs vai lapenēs, kuras gatavoja no zaļiem zariem, “skaistiem kokiem, palmu zariem, meijām un vītoliem”. (3. Moz. 23:40,42,43)

Pirmajā dienā notika svēta sapulce, un septiņām svētku dienām pievienoja astoto, kuru ievēroja tādā pašā veidā.

Šajās gadskārtējās sanāksmēs jauno un veco sirdis tika iedrošinātas kalpot Kungam, kamēr satikšanās ar ļaudīm no visām zemes malām stiprināja saites, kas tos vienoja ar Dievu un savstarpēji. Arī mūsu dienās Dieva tautai — Viņa dāvāto svētību priecīgai atcerei — būtu labi tādi Lieveņu svētki. [541] Kā Israēla bērni svinīgi pieminēja atbrīvošanos, kuru Dievs bija devis viņu tēviem, un Viņa brīnumdarbiem bagāto aizgādību visa ceļojuma laikā pēc izešanas no Ēģiptes, tā mums ar pateicību vajadzētu atcerēties dažādos ceļus, pa kuriem Kungs mūs ir vadījis, lai izvestu no pasaules un maldu tumsas savā žēlastības un patiesības brīnišķajā gaismā.

Kas dzīvoja tālāk no saiešanas telts, tiem gadskārtējo svētku apmeklēšana aizņēma vairāk nekā mēnesi laika. Šāda priekšzīmīga nodošanās Dievam liek padomāt par reliģisko pienākumu vērtību un to, cik nepieciešams savus savtīgos, pasaulīgos nodomus pakļaut garīgajām un mūžīgajām interesēm. Mēs ciešam zaudējumu, ja neizmantojam priekštiesību sanākt kopā, kur, kalpojot Dievam, varam viens otru garīgi pamudināt un stiprināt. Līdz ar to Dieva Vārda patiesības mūsu apziņā zaudē savu svarīgo, dzīvinošo nozīmi. Mūsu sirdis vairs netiek apgaismotas un modinātas ar svētu iespaidu, un mēs garīgi panīkstam. Mēs kā kristieši daudz zaudējam savstarpējo simpātiju trūkuma dēļ. Kas noslēdzas sevī, tas neizpilda viņam no Dieva nozīmēto pienākumu. Mēs visi esam viena Tēva bērni un laimes ziņā viens no otra atkarīgi. Mums ir jārēķinās ar Dieva un cilvēces prasībām. Pareiza sabiedriska dzīve izveido līdzjūtīgas attiecības starp brāļiem, un pūles aplaimot citus dara laimīgus mūs pašus.

Lieveņu svētki bija domāti ne tikai atcerei, bet arī kā simbolisks norādījums. Tie ne tikai atgādināja pagājušo uzturēšanos tuksnesī, bet kā ražas novākšanas svētki lika domāt par zemes augļu sakrāšanu, norādot uz nākotni, uz pēdējās ražas novākšanas Lielo dienu, kad Pļaujas Kungs izsūtīs savus pļāvējus sasiet nezāles kūlīšos sadedzināšanai, bet kviešus sakrāt savos šķūņos. Tad tiks iznīcināti visi bezdievīgie. Tie būs "it kā nekad nebūtu bijuši". (Obadjas 16.p.) Un balsis visā Universā apvienosies priecīgā Dieva teikšanā. Atklāsmē sacīts: "Un es dzirdēju visu radību — debesīs, virs zemes, apakš zemes, jūrā un visus, kas tur ir, — sakām: "Tam, kas sēd goda krēslā, un tam Jēram lai ir pateicība, gods, slava un vara mūžu mūžos." (Atkl. 5:13)

Israēla tauta Lieveņu svētku laikā slavēja Dievu, atceroties Viņa žēlastību savu ļaužu atbrīvošanā no Ēģiptes verdzības, [542] kā arī Viņa saudzīgo gādību ceļojuma laikā tuksnesī. Tie priecājās grēku piedošanas atziņā, ka Dievs visus atkal pieņem un laipni uzlūko sakarā ar tikko aizvadīto kalpošanu Salīdzināšanas dienā. Bet, kad Kunga atpestītie droši sanāks kopā Debesu Kānaānā, uz visiem laikiem atbrīvoti no grēka lāsta saitēm, zem kurām "visa radība vēl aizvien līdz ar mums klusībā nopūšas un cieš sāpes" (Rom. 8:22), tad tie līksmosies ar neizsakāmu un godības pilnu prieku. Tad būs pabeigts Kristus lielais salīdzināšanas darbs cilvēku labā un viņu grēki izdeldēti uz visiem laikiem.

Tad "priecāsies tuksnesis un izkaltušā nora, klajums līksmos un ziedēs kā puķu lauks! Tie ziedēs un līksmos priekā un ar gavilēm! Tiem ir dota Libanona godība, Karmela kalna košums un Saronas līdzenuma glītums; tie redzēs tā Kunga godību, mūsu Dieva jaukumu. (..) tad aklo acis atvērsies, un kurlo ausis atdarīsies. Tad klibais lēkās kā briedis un mēmo mēle gaviglēs, jo ūdens izverd tuksnesī un strauti izkaltušā klajumā. (..) Un tur būs līdzens ceļš — ceļš, ko sauks par svēto ceļu. Nešķīstie tur nespers savu kāju, tas ir Viņa tautas ceļš, drošs ceļš, pat neprašas nevar tanī apmaldīties. Tur nebūs lauvu un plēsīgu zvēru, bet atsvabinātie pa to staigās. Tā Kunga atsvabinātie pa to atgriezīsies mājās un ar gavilēm pārnāks Ciānā; mūžīgs prieks staros pār viņu galvām; prieks un līksmība pildīs viņu sirdis, skumjas un bēdas aizies tiem secen." (Jes. 35:1,2,5-10)

7. SOĢU LAIKMETS

PIRMIE SOĢI

[543]

Apmetušās uz dzīvi Kānaānā, ciltis vairs sevišķi necentās pabeigt zemes iekarošanu. Apmierinoties ar jau iegūtajiem apgabaliem, ļaudis zaudēja agrāko dedzību, un karš vairs tālāk netika turpināts. "Bet vēlāk, kad Israēls pieauga spēkā, tad tas sev pakļāva kānaāniešus kļaušu darbiem, bet izdzīt tos neizdzina." (Soģu 1:28)

Kungs no savas puses bija uzticīgi pildījis Israēlam dotos solījumus. Jozua satrieca kānaāniešu varu un zemi izdalīja ciltīm. Tagad tām vairāk neko nevajadzēja kā, uzticoties dievišķai palīdzībai, pabeigt iesākto darbu un izdzīt zemes iedzīvotājus no viņu aizņemtajām teritorijām. Bet viņi to neizdarīja. Turklāt, slēgdami derību ar kānaāniešiem, viņi tieši pārkāpa Dieva pavēli un neizpildīja noteikumus, ar kādiem bija apsolīta Kānaānas zeme.

Jau pašos pirmajos norādījumos, ko Dievs tiem deva pie Sinaja, viņi tika brīdināti no elkudievības. Tūlīt pēc bauslības pasludināšanas ar Mozu tika sūtīta vēsts attiecībā uz Kānaānas tautām: "Nezemojies viņu dievu priekšā, nekalpo tiem un nedari tā, kā viņi mēdz darīt, bet nogāz tos un satriec viņu elku stabus. Bet tev būs kalpot tam Kungam, savam Dievam, tad Viņš svētīs tavu maizi un tavu ūdeni, un Es novērsīšu visas tavas slimības." (2. Moz. 23:24,25) Tie saņēma apsolījumu, ka tik ilgi, kamēr būs paklausīgi, Dievs tiem pakļaus visus viņu ienaidniekus: "Savas briesmas Es sūtīšu tev pa priekšu un sacelšu izbailes ikvienā tautā, kurās vidū tu nāksi, un visiem taviem ienaidniekiem Es likšu bēgt. Un Es sūtīšu lapsenes tev pa priekšu, un tās iepriekš izdzīs hīviešus, kānaāniešus un hetiešus. Es tos neizdzīšu vienā gadā, lai zeme nebūtu izpostīta un nesavairojas meža zvēri. Pamazītiņām es tos izdzīšu ārā tavā priekšā, kamēr tu pieaugsi un varēsi iemantot zemi. (..) [544] Es tā apgabala iedzīvotājus došu jūsu rokā, ka jūs tos izdzītu sev pa priekšu. Bet neslēdziet nekādu derību ne ar viņiem, nedz ar viņu dieviem. Viņi lai nedzīvo tavā zemē, ka nepamudina tevi grēkot pret mani, jo, ja tu kalposi viņu dieviem, tad tie kļūs tev par slazdu." (2. Moz. 23:27-33) Pirms savas nāves Mozus šos likumus svinīgi atkārtoja, un tāpat to darīja arī Jozua.

Dievs savu tautu bija izvietojis Kānaānā kā kādu varenu aizsargvalni, lai aizturētu morālās samaitātības straumi, ka tā nepārplūdina pasauli. Ja Israēls paliktu uzticīgs, tas pēc Dieva nodoma ietu uz priekšu uzvarēdams un lai uzvarētu. Viņš tā rokās nodotu lielākas un varenākas nācijas par kānaāniešiem. Apsolījums skanēja: "Jo ja jūs apzinīgi glabāsiet visus šos baušļus, ko es jums pavēlu

turēt, mīlēdami to Kungu, savu Dievu, un staigādami visos Viņa ceļos, Viņam cieši pieķeroties, tad tas Kungs jau laikus izdzīs visas šīs tautas un liks tām izzust jūsu priekšā, un jūs izspiedīsiet no viņu vietām gan lielākas, gan stiprākas tautas, nekā jūs esat. Visas vietas, kur jūsu kāju pēdas tiks liktas, tās jums piederēs, sākot no tuksneša līdz Libanonam, no lielās upes Eifratas straumes līdz jūrai rietumos lai sniedzās jūsu robežas. Neviens nevarēs pastāvēt jūsu priekšā; tas Kungs, jūsu Dievs iedvesīs bailes un izbišanos no jums visā zemes virsū, kur vien jūs savu soli spersit, kā Viņš jums to ir sacījis." (5. Moz. 11:22-25)

Tomēr, neskatoties uz savu augsto sūtību, viņi izvēlējās vieglāko ceļu un savu iegribu apmierināšanu; tie palaida garām piešķirto izdevību pabeigt zemes iekarošanu, tādēļ daudzu paudžu laikā tiem visai lielas grūtības sagādāja šis elkus pielūdzošo tautu atlikums, kas pēc pravieša vārdiem bija kā "ērķšķi" viņu acīs un kā "dadži" viņu sānos. (4. Moz. 33:55)

Israēlieši "sajaucās ar pagānu tautām un piesavinājās viņu dzīvesveidu". Tie vienojās laulībās ar kānaāniešiem, un elkudievība līdzīgi mērim izplatījās pa visu zemi. "Tie kalpoja viņu elkiem, un tie kļuva viņiem par slazda valgu. Ir savus dēlus un savas meitas viņi upurēja ļauniem gariem (...). Tā tapa zeme negodā likta ar asins grēkiem."

"Tad iedegās tā Kunga dusmas pret Viņa tautu, un Viņam bija riebums pret savu mantojumu." (Ps. 106:35-38,40) Kamēr vēl nebija izmirusi paudze, kas saņēma pamācības no Jozuas, tikmēr kalpošana elkiem izplatījās samērā lēnām, bet vecāki jau bija sagatavojuši saviem bērniem atkrišanas ceļu. Netika ievēroti ierobežojumi, [545] ko Dievs prasīja no tiem, kas apmetās Kānaānā, un tā bija kā jauna sēkla, kuras rūgtos augļus ievāca daudzas vēlākās paudzes. Ebreju vienkāršais dzīvesveids tiem bija nodrošinājis fizisku veselību, bet satiksme ar pagāniem noveda pie nodošanās ēstkārei un kaislībām, kas pakāpeniski mazināja miesīgos spēkus un vājināja arī garīgumu un tikumību. Tā grēks israēliešus šķīra no Dieva. Kungs tiem vairs nenodrošināja savu atbalstu, un tie nespēja pretoties ienaidniekiem, līdz nonāca tieši to tautu padotībā, kuras ar Dieva palīdzību būtu varējušas pakļaut sev.

"Un viņi atstāja to Kungu, savu tēvu Dievu, kas viņus bija izvedis no Ēģiptes zemes" "un vadīja viņus kā ganāmo pulku tuksnesī". "Tie sarūgtināja Viņu ar saviem elku kalniem un sadusmoja Viņu ar kalpošanu augstienēs saviem elku tēliem". "Viņš pameta savu mājokli Silo, savu telti, kur Viņš mājāja starp cilvēkiem. Viņš lika savas varas zīmei krist gūstā un nodeva savu godību ienaidnieka rokā." (Soģu 2:12; Ps. 78:52,58,60,61) Tomēr Kungs savus ļaudis pilnīgi neatstāja, jo vienmēr bija kāds mazs pulciņš, kas palika uzticīgs Jehovam. Laiku pa laikam Kungs modināja ticības pilnus un drosmīgus vīrus, kas apspieda kalpošanu svešiem dieviem un atbrīvoja tautu no viņas ienaidniekiem. Bet, kad atsvabinātājs nomira un ļaudis vairs nesaistīja viņa autoritāte, tie atkal pamazām atgriezās pie saviem elkiem. Un tā vienmēr no jauna atkārtojās stāsts par atkrišanu un sodu, par grēku nožēlu un atbrīvošanos.

Mezopotārijas ķēniņš, Moāba ķēniņš, pēc viņiem filistieši un Hacoras kānaānieši Sjsera vadībā pēc kārtas kļuva par Israēla apspiedējiem. Ļaužu atbrīvošanai tika pamodināti Otniēls, Samgars, Ehuds, Debora un Baraks. Bet pēc tam atkal "Israēla bērni darīja jaunu Kunga priekšā, — un tad Kungs viņus nodeva midaniešu rokā". (Soģu 6.-8. nod.) Līdz tam brīdim apspiedēju roka vēl bija samērā viegla pār ciltīm, kas dzīvoja uz austrumiem no Jordānas, bet pašreizējā piemeklējumā tie cieta pirmie.

Kānaānas dienvidos dzīvojošie amalekieši, tāpat kā midanieši pie austrumu robežām un tālāk tuksnesī, bija nesamierināmi Israēla ienaidnieki. Mozus dienās pēdējo no šīm tautām israēlieši gandrīz iznīcināja, bet pēc tam tā ļoti savairojās un atkal kļuva liela un varena. Tā slāpa pēc atriebības, un tagad, kad Israēlam bija atrauta Dieva sargājošā roka, tiem pavērās gaidītā izdevība. [546] No viņu postījumiem cieta ne tikai ciltis Jordānas austrumos, bet visa zeme. Mežonīgie un nežēlīgie tuksneša iemītnieki ar saviem liellopiem un aitām nāca "kā liels siseņu bars". (Soģu 6:5) Kā briesmīgs mēris tie izplatījās pa visu zemi no Jordānas līdz filistiešu līdzenumam. Tie ieradās, tikko raža bija nogatavojusies, un palika, kamēr ievāca pēdējos zemes augļus. Viņi notīrīja visu, kas izauga uz lauka, aplaupīja un apspieda iedzīvotājus un pēc tam atgriezās tuksnesī. Atklātā apvidū dzīvojošie israēlieši bija spiesti atstāt savas mājas un sapulcēties aiz pilsētu mūriem, meklēt patvērumu cietokšņos vai pat alās un kalnu klinšu nocietinājumos. Šī apspiešana vilkās septiņus gadus, un, kad pēc tam ļaudis savās bēdās ņēma vērā Kunga norādījumus un nožēloja grēkus, Dievs atkal pamodināja tiem kādu palīgu.

Gideons bija Joasa dēls no Manases cilts. Cilts daļa, pie kuras piederēja šī ģimene, neieņēma nekādu izcilu stāvokli, tikai Joasa nams izcēlās ar savu drosmi un taisnīgumu. Par viņa dēliem teikts: "Tie bija (...) ikviens savā izskatā kā ķēniņa dēls." (Soģu 8:18) Tie visi, izņemot vienu, bija krituši cīņās ar midaniešiem, tā ka no viņu vārda iebrocēji tagad baidījās. Gideons saņēma dievišķu aicinājumu

atbrīvot tautu. Tieši tajā brīdī viņš kūla kviešus. Viņš bija paslēpis nedaudz labības un, neuzdrošinādamies to izkult uz klona, bija aiznesis uz vīna spaidu. Tā kā vīnogu ievākšanas laiks vēl bija tālu, tad vīnakalnam neviens nepievērsa uzmanību. Strādādams klusumā un slepenībā, Gideons nobēdājies domāja par Israēla stāvokli un prātoja, kā viņa tauta varētu nokratīt šo apspiedēju jūgu.

Pēkšņi viņam parādījās "Kunga eņģelis" un to uzrunāja ar vārdiem: "Tas Kungs ir ar tevi, tu stiprais, varenais vīrs!"

Gideons viņam sacīja: "Piedod man, mans kungs, bet vai tas Kungs tiešām ir ar mums? Kāpēc tad mums visas šīs bēdas ir uznākušas? Un kur ir visi šie brīnuma darbi, par kuriem mūsu tēvi ir stāstījuši, sacīdami: "Tas bija tas Kungs, kas mūs ir izvedis [547] no Ēģiptes!" — Bet tagad tas Kungs mūs ir atstūmis un nodevis Midiana rokās."

Debesu sūtnis atbildēja: "Ej ar šo savu spēku un izglāb Israēlu no Midiana rokas! Patiesi, Es tevi tagad sūtu!"

Tad Gideons prasīja kādu zīmi kā pierādījumu tam, ka ar viņu runā Derības Eņģelis, kas senos laikos bija darbojies Israēla labā. Dieva eņģeļi, kas apmeklēja Abrahāmu, reiz palika pie viņa un baudīja tā viesmīlību; un arī Gideons tagad vēlējas, lai Debesu sūtnis būtu viņa viesis. Iestēdzies mājoklī, viņš no sava pieticīgā krājuma sagatavoja kازلēnu un neraudzētas maizes, ko visu cēla savam Viesim priekšā. Bet eņģelis viņam atbildēja: "Nem gaļu un neraudzētās maizes un liec tās šeit uz šīs klints, bet viru izlej zemē!" Gideons tā darīja un saņēma zīmi, ko tik ļoti vēlējas: kad eņģelis ar zizli, kas bija viņa rokā, aizskāra gaļu un neraudzēto maizi, no klints izlauzusies liesma aprija viņa upuri. Tad eņģelis pazuda no Gideona acīm.

Gideona tēvs Joass piedalījās tautas atkrišanā un savā dzīvesvietā, Ofrā, bija uzcēlis lielu altāri Baālam, kur pilsētas ļaudis nāca pielūgt savus elkus. Gideons saņēma pavēli šo altāri nopostīt un uz klints, kur uguns bija aprijusi viņa ziedojumus, uzcelt altāri Jehovam un pienest tur upuri Kungam. Dievam upurēt bija priesteru uzdevums, un to varēja darīt tikai uz altāra Silo, bet Tam, kurš iekārtoja ceremoniālo kalpošanu un uz kuru norādīja visi pienestie upuri, bija vara grozīt šīs kalpošanas prasības. Pirms Israēla atbrīvošanas vajadzēja notikt svinīgam protestam pret kalpošanu Baālam. Gideonam vajadzēja pieteikt karu elku kalpošanai, pirms tas devās cīņā pret savas tautas ienaidniekiem. Dievišķais uzdevums tika uzticīgi izpildīts. Tā kā Gideons zināja, ka viņam pretosies, ja tas rīkosies atklāti, tad viņš šo darbu izdarīja slepeni. Ar kalpu palīdzību viņš to visu paveica vienā naktī. Lielas bija Ofras ļaužu dusmas, kad tie nākamajā rītā atnāca pielūgt Baālu. Viņi būtu atņēmuši Gideonam dzīvību, ja Joass nebūtu savu dēlu aizstāvējis, jo tam bija stāstīts par eņģeļa apciemojumu. "Vai tad jūs gribat uzņemties cīņu Baāla vietā?" Joass vaicāja. "Vai jūs varbūt pat domājat viņu glābt? Lai tas, kas grib par viņu cīnīties, mirst vēl šinī rītā! Ja tiešām Baāls ir dievs, tad viņš pats par sevi cīnīsies tādēļ, ka kāds ir nolauzis viņa altāri!" Ja Baāls nespēja pasargāt pats savu altāri, kā tad viņš var pasargāt savus pielūdzējus, kas viņam uzticas?

Visas varmācīgās domas pret Gideonu izgaisa, un, kad viņš lika atskanēt kara bazūnei, Ofras vīri bija starp pirmajiem, kas nostājās zem viņa karoga. Tika izsūtīti saucēji pa Manases cilti, kā arī pie Āzera, Zebulona un Naftaļa; un visi atsaucās aicinājumam.

Gideons neuzdrošinājās stāties karapulku priekšgalā bez īpaša tālāka pierādījuma, ka Dievs viņu ir aicinājis šim uzdevumam un ka Viņš būs ar to. Tas lūdza: "Ja Tu esi nolēmis ar manu roku izglābt Israēlu, kā Tu esi solījis, redzi, es izklāšu aitas vilnas cirpumu uz klona; ja rasa būs vienīgi uz svaigi cirptās vilnas, bet visa pārējā zeme būs sausa, tad es zināšu, ka Tu atpestīsi Israēlu ar manu roku, kā Tu to esi solījis." No rīta cirpums bija slapjš, bet zeme sausa. Tomēr tagad radās šaubas, jo vilna pati dabīgi no apkārtējā gaisa pievelk mitrumu; tātad šī pārbaude vēl neieviesa pilnīgu skaidrību. Tāpēc viņš lūdza, ka zīme šoreiz notiktu otrādi, vēl piebilzdams, lai viņa sevišķā piesardzība nebūtu Kungam nepatīkama. Un lūgums tika ievērots.

Tā iedrošināts, Gideons izveda savus karapulkus, lai uzsāktu kauju pret iebrucējiem. "Un visi midanieši un Amaleka dēli un austrumu bērni sapulcējās vienkopus, pārcēlās pāri uz otru pusi un uzcēla savas teltis Jezreēlas līdzenumā." Viss karaspēks, kas atradās Gideona virspavēlniecībā, bija tikai trīsdesmit divi tūkstoši vīru, tomēr, neskatoties uz lielo ienaidnieku pulku, kas bija gatavi stāties tam pretī, Kungs sacīja: "Tev ir pārāk daudz karotāju pie tevis, lai Es varētu nodot Midianu viņu rokā un lai Israēls nevarētu manā priekšā dižoties, sacīdams: "Es pats esmu sev ar savu roku sagādājis glābšanu!" Tāpēc liec tagad izsaukt, visai tautai dzirdot, sacīdams: "Kas baidās un kam ir bailes, tas lai griežas atpakaļ un steidzas projām no Gileāda kalna!" Kas nebija labprātīgi uzņemties briesmas un grūtības vai kurus Dieva darbā kavētu pasaulīgās intereses, tie nevarēja vairost Israēla pulku spēku. Viņu klātbūtne tos tikai apgrūtinātu.

Israēlam bija likums, ka pirms došanās kaujā visam karaspēkam tika pasludināts: "Vai ir jūsu starpā kāds vīrs, kas ir uzcēlis jaunu namu un nav to iesvētījis? Tas lai iet un atgriežas savā namā, ka viņš karā nemirst un cits viņa vietā to neiesvētītu. Un ja ir kāds vīrs, kas ir dēstījis viņa dārzu, bet nav vēl baudījis tā augļus, tas lai iet un atgriežas savā namā, ka tas karā nemirst un cits nebauda viņa augļus. [549] Un ja ir kāds vīrs, kas saderinājies ar sievu, bet to nav vēl apņēmis, tas lai iet un atgriežas savā namā, ka viņš karā nemirst un cits viņa līgavu nepaņem." Pēc tam vēl virsniekiem vajadzēja ļaudīm sacīt: "Ja ir kāds vīrs, kas bīstas un kuram ir bailīga sirds, tas lai iet un atgriežas savā namā, ka viņš sava brāļa sirdi niebaidītu kā savu paša sirdi." (5. Moz. 20:5-8)

Tā kā Israēla armija, salīdzinot ar ienaidnieku, bija visai maza, tad Gideons ar šādu aicinājumu pie karaspēka negriezās. Paziņojums, ka viņu pulks par lielu, to pārsteidza, bet Kungs ļaužu sirdīs saskatīja lepību un neticību. Gideona noteiktā uzsaukuma pamudināti, tie bija gatavi ķerties pie ieročiem, bet, kad redzēja midaniešu pulkus, daudzi kļuva bailīgi. Un tomēr, ja Israēls uzvarētu, tieši šie godu par uzvaru pieskaitītu sev un nevis Dievam.

Gideons paklausīja Kunga pavēlei un ar smagu sirdi noskatījās, kā divdesmit divi tūkstoši, vairāk nekā divas trešdaļas no viņa armijas, atgriežas mājās. Atkal uz viņu skanēja Kunga vārds: "Arvien vēl ļaužu ir par daudz; noved tos lejā pie ūdens, tur Es tev tos izlasišu, un lai notiek tā; par kuru Es teikšu: "Sim būs iet ar tevi!", tas tad lai arī iet ar tevi, bet ikviens, par kuru Es teikšu: "Sim nebūs iet ar tevi!", tas lai arī neiet!" Ļaudis tika aizvesti ūdens malā, gatavi tūlīt doties pretī ienaidniekam. Nedaudzi steigšus ar roku pasmēla mazliet ūdens un neapstājoties padzērās, bet lielākā daļa nometās ceļos un nesteigdamies dzēra no plūstošās straumes. No visiem desmit tūkstošiem ūdeni ar sauju bija smēlušī tikai trīs simts vīri, un tomēr tieši tie tika izraudzīti; visi pārējie varēja doties mājās.

Raksturu bieži vien pārbauda ar visvienkāršākajiem līdzekļiem. Kas briesmu brīdī kāroja apmierināt savas personiskās vajadzības, nebija tie cilvēki, uz kuriem varēja paļauties grūtībās. Dieva darbā nav vietas kūtriem un savas tieksmes apmierinošiem ļaudīm. Viņa izvēlētie nedaudzie vīri bija tādi, kuri nepieļāva, ka personiskās vajadzības tos kavētu pienākuma pildīšanā. Trīs simti izredzēto bija ne tikai drosmīgi un savaldīgi, bet tie bija ticības vīri. Tie nebija saģānījušies ar elku kalpību. [550] Dievs varēja viņus vadīt un tā atbrīvot Israēlu. Sekmes nav atkarīgas no cilvēku skaita. Ar nedaudziem Dievs var panākt uzvaru tikpat labi kā ar daudziem. Viņš tiek pagodināts ne tik daudz ar ļaužu lielo skaitu, kā ar to cilvēku raksturiem, kas Viņam kalpo.

Israēlieši bija izvietoti kāda kalna malā, no kurienes varēja pārredzēt ieleju, kurā bija apmetušies iebrucēju pulki. "Un midanieši un amalekieši, kā arī visi austrumnieku dēli bija saplūduši ielejā tik lielā skaitā kā siseņu bari, un to kamieļu pulki nemaz nebija saskaitāmi, — tādā vairumā kā smiltis jūras krastmalā." (Soģu 7:12)

Gideons drebēja, domādams par nākamā rīta kauju. Bet Kungs viņu naktī uzrunāja un pavēlēja tam ar savu puisi Puru iet uz midaniešu nometni, likdams saprast, ka tur tas dzirdēs kaut ko tādu, kas viņu iedrošinās. Gideons gāja un tumsā un klusumā dzirdēja, kā viens karavīrs savam biedram atstāstīja sapni: "Raugi, es nesen redzēju sapni: labi cepts miežu maizes klaips ieripoja midaniešu nometnē, atvēlās līdz teltij un to tā ķēra, ka tā krita un apgāzās pavisam apkārt, otrādi — augšgals apakšā, un apakšgals augšā, un tādā veidā tā gulēja pie zemes." Otrs atbildēja ar vārdiem, kas saviļņoja neredzamā klausītāja sirdi: "Tas nenozīmē neko citu kā israēlieša Gideona, Joasa dēla, zobenu! Dievs ir nodevis midaniešus un visu mūsu nometni viņa rokā!" Gideons saprata, ka ar šo svešo midaniešu vārdiem uz viņu runā Dievs. Atgriezies pie saviem nedaudzajiem vīriem, viņš teica: "Celieties, jo tas Kungs Midiana nometni ir nodevis jūsu rokā!"

Pēc dievišķā norādījuma viņam tika ieteikts uzbrukuma plāns, kuru tas tūlīt sāka īstenot dzīvē. Trīssimt vīrus sadalīja trīs grupās. Katrs vīrs saņēma bazūni un māla krūzē paslēptu lāpu. Vīrus izkārtēja tā, ka tie midaniešu nometnei tuvojās no dažādām pusēm. Kad nakts klusumā atskanēja Gideona kara taure, visas trīs grupas lika skanēt arī savām bazūnēm un, sasītuši krūzes, ar augstu paceltām degošām lāpām rokās tie gāzās virsū ienaidniekam ar briesmīgu kaujas kliedzienu: "Tā Kunga un Gideona zobens!"

Gulošais karaspēks pēkšņi uztrūkās no miega. Uz visām pusēm tie redzēja degošo lāpu gaismu. Visos virzienos dzirdēja bazūņu skaņu un uzbrucēju kaujas kliedzienus. Pieņemot, ka padoti varenam [553] pārspēkam, midaniešus sagrāba paniskas bailes. Mežonīgi brēcot, tie bēga, lai glābtu savu dzīvību, un apjukumā, uzskatīdami savus biedrus par ienaidniekiem, viņi nogalināja viens otru. Kad izplatījās vēsts par uzvaru, atgriezās arī tie israēliešu vīru tūkstoši, kas bija atlaisti uz mājām; tie tagad piedalījās bēgošā ienaidnieka vajāšanā. Midanieši devās uz Jordānas pusi, cerēdami sasniegt savu

apgabalu viņpus upei. Gideons sūtīja ziņnešus pie Ēfraima cilts ar aicinājumu notvert bēgļus pie dienvidu brasliem. Pa to laiku Gideons ar saviem trīssimts vīriem, "kas bija piekusuši no vajāšanas", pārcēlās pāri upei, cieši sekodami tiem, kas jau bija aizsnieguši otro krastu. Abus valdniekus — Zebu un Calmunnu, kas vadīja šos karapulkus un bija izbēguši ar piecpadsmit tūkstoš vīriem, Gideona pulks pilnībā sakāva un vadoņus sagūstīja un nogalināja.

Šajā ievērojamajā kaujā gāja bojā ne mazāk kā simt divdesmit tūkstoši iebrucēju. Midianiešu spēki bija tā salauzti, ka tie vairs nekad nespēja doties karā pret Israēlu. Tuvu un tālu ātri izplatījās vēsts, ka Israēla Dievs vēlreiz karojis par savu tautu. Vārdi nespēj aprakstīt apkārtējo tautu šausmas, kad tie uzzināja, ar kādiem vienkāršiem līdzekļiem panākta uzvara pār šo drošsirdīgo un kareivīgo tautu.

Vadonis, ko Dievs bija izraudzījis midianiešu satriekšanai, Israēlā neieņēma nekādu izcilu stāvokli. Viņš nebija ne valdnieks, ne priesteris, ne levīts. Tas sevi uzskatīja par vismazāko visā tēva namā. Bet Dievs viņā redzēja godīgu un drosmīgu vīru, kas nepaļāvās pats uz sevi, bet labprāt nodevās Dieva vadībai. Ne vienmēr Kungs savam darbam izvēlas talantīgākos ļaudis, bet gan tos, kurus Viņš var vislabāk izlietot. "(..) pazemība ved godā." (Sal. pam. 15:33) Kungs vislabāk var izlietot tos, kas apzinās savu nevarību un paļaujas uz Viņu kā Vadoni un Spēka Avotu. Viņš vēlas tos darīt stiprus, savienodams viņu vājumu ar savu spēku, un darīt gudrus, saistot viņu nezināšanu ar savu gudrību.

Kungs savu ļaužu labā varētu darīt daudz vairāk, ja tie piekoptu patiesu pazemību, bet ļoti maz ir cilvēku, kuriem Viņš var uzticēt kaut cik lielāku atbildību un sekmes, bez kā tie nekļūtu pašpaļāvīgi un neaizmirstu, cik ļoti tie ir atkarīgi no Dieva. Sī iemesla dēļ, izvēloties sev darbarīkus, [554] Kungs pajet garām tiem, kurus pasaule godina kā talantīgus un ļoti apdāvinātus. Pārāk bieži tie ir lepni un pašapmierināti. Viņi sevi uzskata par spējīgiem strādāt bez Dieva padoma.

Jozuas pulku vienkāršā bazūņu pūšana, ejot apkārt Jērikai, un mazais Gideona pulciņš, dodoties pret midianiešu armijām, Dieva spēkā bija pietiekoši iespaidīgi, lai satriektu ienaidnieka varu. Vispilnīgākie plāni, kādus cilvēki jebkad izdomājuši bez Dieva spēka un gudrības, izrādīsies kā nekam nederīgi, kamēr vismazāk apsološās metodes dos panākumus, ja tās būs noteicis Dievs un tās tiks īstenotas pazemībā un ticībā. Uzticēšanās Dievam un paklausība Viņa gribai kristiešiem garīgajā cīņā ir tikpat svarīga, kā Gideonam un Jozuam karā pret kānaāniešiem. Atkārtoti apliecinādams savu varu Israēlam par labu, Dievs vēlējās panākt, ka tie Viņam ticētu un pašāpziņā meklētu Viņa palīdzību visos ārkārtējo grūtību brīžos. Arī šodien Viņš tikpat labprāt grib sadarboties ar savas tautas pūlēm un īstenot lielas lietas ar vājiem darbarīkiem. Visas Debesis gaida uz mūsu pieprasījumu pēc Viņa gudrības un spēka. Dievs "spēj darīt daudz vairāk par visu, ko lūdzam vai saprotam". (Ef. 3:20)

Gideons atgriezās no tautas ienaidnieku vajāšanas, lai no savas zemes ļaudīm tiktu nopeltnis un apsūdzēts. Kad Israēla vīri pēc viņa aicinājuma cēlās pret midianiešiem, Ēfraima cilts nepiedalījās. Viņi to uzskatīja par bīstamu pasākumu, un, tā kā Gideons nenosūtīja tiem īpašu uzaicinājumu, tad tie to izmantoja kā aizbildinājumu, lai izvairītos iet kopā ar saviem brāļiem. Bet, kad viņus sasniedza ziņa par Israēla uzvaru, ēfraimiešos pamodās skaudība, ka viņi tur nav piedalījušies. Pēc midianiešu sakāves Ēfraima vīri uz Gideona pavēli pārtvēra Jordānas braslus, aizkavēdami ienaidnieka bēgšanu. Tādā veidā tika iznīcināts daudz pretinieku, starp tiem arī valdnieki Orebs un Seēba. Tā arī Ēfraima vīri iesaistījās cīņās un palīdzēja panākt uzvaru. Bet, neskatoties uz to, viņi bija greizsirdīgi un dusmīgi, it kā Gideons visur būtu vadījies pēc savas gribas un sava sprieduma. Tie nesaskatīja Dieva rokas atbalstu Israēla uzvarā, tie nenovērtēja Viņa varas un žēlastības lomu piešķirtajā brīvībā; un tieši tas rādīja, ka viņi nav cienīgi, lai tos izredzētu par sevišķiem Viņa darbarīkiem.

[555] Atgriezdami ar uzvaras trofejām, tie Gideonam dusmīgi pārmeta: "Kādēļ tu esi mums tā darījis, kāpēc tu mūs neaicināji tad, kad tu gāji karot pret Midianu?"

"Ko tad es esmu tagad tādu veicis, salīdzinot ar jums? Vai Ēfraima beidzamais salasījums nav labāks nekā Abiēzera pirmās ražas savākums viņa kalnā? Dievs ir jūsu rokā nodevis Midiana virsaišus — Orebu un Seēbu, un kā gan es būtu spējis tā rīkoties kā jūs?"

Greizsirdības garu ātri vien varēja uzpūst ķildā, kas beigtos ar strīdu un asins izliešanu, bet Gideona pazemīgā atbilde mīkstināja Ēfraima vīru dusmas, un tie mierīgi atgriezās savās mājās. Stingrs un nepiekāpīgs attiecībā uz pamatlikumiem un karā "spēcīgs varonis", Gideons turklāt vēl parādīja reti sastopamu smalkjūtīgu pieklājību.

Pateicībā par atbrīvošanu no midianiešiem ļaudis ieteica Gideonu celt par ķēniņu un apstiprināt troni arī uz viņa pēcnācējiem. Šis priekšlikums bija tiešs teokrātijas principu pārkāpums. Dievs bija Israēla ķēniņš, un celt kādu cilvēku uz troņa nozīmēja neatzīt Viņa dievišķo virsvaldību. Gideons izprata šo patiesību un atbilde liecināja, cik tīri un cēli bija viņa motīvi. Tas paskaidroja: "Es negribu būt jūsu

ķēniņš, un arī mans dēls nevaldīs pār jums; tas Kungs ir jūsu ķēniņš!”

Tomēr Gideons ļāva sevi aizvest citos maldos, kas atnesa lielu postu viņa namam un visam Israēlam. Bezdarbības laiks, kas seko saspringtai cīņai, bieži vien draud ar lielākām briesmām, nekā pati cīņa. Sādām briesmām tagad bija padots Gideons. Viņu pārvaldīja nemiera gars. Līdz šim viņš jutās apmierināts ar Dieva doto norādījumu izpildīšanu, bet tagad, negaidīdams uz Viņa vadību, paņēma kalt savus plānus. Kad Kunga karapulki ir panākuši kādu ievērojamu uzvaru, sātans divkārs savas pūles, lai šo Dieva darbu iznīcinātu. Tā Gideonam tika ieteiktas domas un plāni, kas Israēla tautu ievēda maldos.

Tā kā viņam reiz tika pavēlēts upurēt uz klints, kur tam parādījās eņģelis, Gideons nolēma, ka viņš ir aicināts priesteram amatam. Negaidot dievišķo iesvētīšanu, tas sāka [556] izmeklēt piemērotu vietu, kur organizēt tādus pašus dievkalpojumus, kādi notika pie saiešanas telts. Tā kā ļaudis viņam labprāt padevās, tad nenācās grūti īstenot savus plānus. Pēc viņa lūguma kā viņa laupījuma daļu, tam nodeva visus midianiešiem atņemtus auskarus. Ļaudis savāca arī daudz citu dārglietu, kā arī greznas midianiešu lielkungu drēbes. No sagādātā materiāla Gideons izgatavoja plecu segu un krūšu glītumu, atdarinot tos, ko nēsāja augstais priesteris. Šī rīcība bija kā valgs viņam pašam, ģimenei un visam Israēlam. Dieva neapstiprinātais kalpošanas veids beidzot pamudināja ļaudis pilnīgi atstāt Kungu un pielūgt elkus. Pēc Gideona nāves šai atkrišanai pievienojās liela daļa tautas un arī viņa ģimenes locekļi. Tieši ar to pašu vīru, kas kādreiz bija satriecis viņu elkukalpību, ļaudis atkal tika aizvesti prom no Dieva.

Tikai nedaudzi izprot, cik tālu sniedzas viņu vārdu un rīcības iespaids. Cik bieži vecāku kļūdas atstāj samaitājošu iespaidu uz bērniem un bērnu bērniem, un vēl ilgi pēc tam, kad nepareizās rīcības vaininieki jau sen atdusas kapā. Ikviens cilvēks uz citiem atstāj kādu iespaidu un būs atbildīgs par tā sekām. Vārdi un rīcība ir ietekmējoši spēki, un tādās nākotnes notikumi atklās mūsu šīs dzīves vērtību. Mūsu vārdu un rīcības iespaids noteikti atgriezīsies uz mums vai nu kā svētība, vai kā lāsts. Šīs domas dzīvei piešķir ārkārtīgu svinīgumu, un tām vajadzētu mūs vest pazemīgā lūgšanā pie Dieva, lai Viņš mūs vada ar savu gudrību.

Arī tie, kas ieņem visaugstākos amatus, var aizvest citus prom no Dieva. Maldās pat visgudrākie; visstiprākie var streipuļot un paklupt. Ir nepieciešams, lai pār mūsu dzīves ceļu pastāvīgi krīt gaisma no augšienes. Mēs esam droši vienīgi tad, ja bez ierunām savus ceļus uzticam Viņam, kurš ir sacijis: seko Man!

Pēc Gideona nāves "Israēla bērni nepieminēja to Kungu, savu Dievu, kas patiešām viņus bija izglābis no visu apkārtējo ienaidnieku rokas. Viņi arī neizturējās labi pret Jerubbaāla, tas ir Gideona namu, neievērodami to labo, ko viņš bija Israēlam darījis". (Soģu 8:34,35) Aizmirdami visu, par ko jāpateicas Gideonam, viņu soģim un atbrīvotājam, Israēla ļaudis pieņēma par ķēniņu viņa ārļaulībā dzimušo dēlu Abimelehu, kas savas varas nodrošināšanai nogalināja visus likumīgos Gideona bērnus, [557] izņemot vienu. Kad cilvēki vairs nebīstas Dievu, tie drīz vien atstāj arī godu un taisnīgumu. Kunga žēlastības vērtēšana vadītu arī uz to cilvēku vērtēšanu, kuri, līdzīgi Gideonam, ir lietoti kā darbarīki, sagādājot svētības Viņa ļaudīm. Israēla briesmīgā izturēšanās pret Gideona namu bija tieši tāda, kādu varēja sagaidīt no tautas, kas izrādījusi tik lielu nepateicību Dievam.

Pēc Abimeleha nāves dievbijīgu soģu valdīšana uz laiku apturēja kalpošanu elkiem. Tomēr tas neturpinājās ilgi, un ļaudis atkal atgriezās pie apkārtējo pagānu tautu ieradumiem. Ziemeļu daļas ciltis daudzi godināja Sīrijas un Sidonas dievklus. Dienvidrietumos un austrumos Israēla bērnu sirdis no viņu tēvu Dieva novērsa filistiešu elki un Moaba un Amona dievi. Bet atkrišanai drīz sekoja sods. Amonieši pakļāva austrumos dzīvojošās ciltis un, pārgājuši Jordānai, iespiedās Jūdas un Ēfraima apgabalos. No vakariem gar jūru nāca filistieši, dedzinādami un laupīdami pa labi un pa kreisi. Atkal šķita, ka Israēls padots nepielūdzamo ienaidnieku varai.

Ļaudis vēlreiz meklēja palīdzību pie Tā, kuru bija nodevuši un atstājuši. "Israēla bērni piesauca to Kungu, sacīdami: "Mēs esam pret Tevi grēkojuši, jo mēs bijām aizmirsuši savu Dievu, kalpodami baāliem!" (Soģu 10:10-16) Tomēr šīs bēdas neizraisīja patiesu atgriešanos. Ļaudis skuma tāpēc, ka viņu grēki tiem nesa postu, bet ne tāpēc, ka bija apkaunojuši Dievu, pārkāpdami Viņa svētos likumus. Patiesa atgriešanās ir kaut kas vairāk nekā tikai skumjas par grēku. Tā ir apņēmīga nošķiršanās no ļaunuma.

Kungs viņiem atbildēja ar vienu no saviem praviešiem: "Vai Es neesmu jūs izglābis no ēģiptiešiem un no amoriešiem, arī no Amona bērniem un no filistiešiem, tāpat kā no sidoniešiem, no amalekiešiem un no Maona, kad tie jūs gauži spaidīja un jūs saucāt Mani? Bet jūs atkal esat Mani aizmirsuši un kalpojuši svešiem dieviem, tādēļ Es jūs vairs negribu glābt. Ejiet un brēciet pēc svešo dievu

palīdzības, ko jūs esat paši sev izraudzījuši, lai tie jūs izglābj bēdu brīdī!”

Šie svinīgie un briesmīgie vārdi vērs domas uz kādu citu ainu nākotnē, — uz pēdējo lielo Tiesas dienu, kad Dieva [558] žēlastības atmetēji un Viņa laipnības nicinātāji tiks nostādīti Viņa tiesas priekšā. Tad būs jādod norēķins par Dieva dotā laika, līdzekļu vai gara vērtību izlietošanu, kalpojot šīs pasaules elkiem, par to, kādēļ tie ir atstājuši savu uzticīgo un mīlošo Draugu, lai ietu ērtību un pasaulīgo izpriecu ceļu. Savā laikā viņi apņēma atgriezties pie Dieva, bet pasaule ar savām ģeķībām un maldiem paņēma visu viņu uzmanību. Valīgas izpriecas, lepošanās ar tērpiem un nesātīga ēstgribas apmierināšana tā nocietināja viņu sirdi un notrulināja sirdsapziņu, ka tie vairs nesadzirdēja patiesības balsi. Pienākums netika ievērots. Tikai pavirši tika novērtētas bezgalīgi dārgās lietas, līdz sirds pazaudēja jebkuru vēlēšanos upurēties Tam, kurš tik daudz ir atdevis cilvēku labā. Un pļaujas laikā viņi ievāks to, ko ir sējuši.

Kungs saka: “Kad Es nu saucu un jūs kavējaties uzklausi Mani, kad Es izstiepju tagad savu roku un neviens neliekas par to ne zinis, un kad jūs nicināt Manus padomus un nebēdājat par Maniem soda piedraudējumiem (..) Un kad pār jums nāks kā vētra tas, ko jūs baidāties, un jūsu nelaime jums ies pāri kā negaiss, un kad jūs vispārīgi pārņems likstas un bēdas, tad viņi Mani sauks, bet Es neatbildēšu, viņi cītīgi meklēs Mani un neatradīs. Tas tāpēc, ka viņi nonicināja Manu mācību un negribēja sajūst bailes tā Kunga priekšā; ka viņi negribēja Manu padomu un nonicināja Manus soda norādījumus; tad lai nu viņi bauda paši savas dziļākās gara būtības augļus, un lai atēdas paši sava padoma. (..) Bet kas Man paklausa, paliks drošs un neapdraudēts, viņam visa kā būs diezgan, un viņš nebīsies nekādas nelaimes.” (Sal. pam. 1:24-31,33)

Tagad israēlieši zemojās Kunga priekšā. “Tad tie izmeta no sava vidus svešo tautu dievus, un viņi atkal kalpoja tam Kungam (..). Un Kunga mīlošajai sirdij bija žēl — “Tas Kungs iežēlojās par Israēla bēdām”. Ak, mūsu Dieva lēnprātīgā žēlastība! Kad Viņa ļaudis atstāja savus grēkus, kas liedza Viņa tuvumu, Viņš tūlīt uzklausi to lūgšanas un sāka darboties Israēla labā.

Gileādieša Jeftas personā tika pamodināts atbrīvotājs, kas uzsāka karu pret amoniešiem un salauza viņu varu. Soreiz Israēls jau astoņpadsmit gadus bija cietis ienaidnieku spaidus, un tomēr aizmirsā mācību, ko bija saņēmuši ciešanās.

Kad Dieva ļaudis atgriezās pie saviem ļaunajiem darbiem, Kungs atkal atļāva, lai viņi nonāktu spēcīgu ienaidnieku varā. [559] Tagad tie bija filistieši. Sī briesmīgā un kareivīgā tauta daudzus gadus apgrūtināja Israēlu un pa laikam pilnīgi apspieda. Israēlieši bija sajaukušies ar šiem elku kalpotājiem, tie piedalījās viņu izpriecās un pagānu dievu pielūgšanā, līdz viņu gars un intereses gandrīz pilnīgi līdzinājās pagānu garam un interesēm. Tā šie šķietamie draugi kļuva par Israēla nīknākajiem ienaidniekiem, cenšoties tos iznīcināt visiem iespējamiem līdzekļiem.

Tāpat kā Israēls, arī kristieši bieži padodas pasaulīgai ietekmei un piemērojas tās ieradumiem un principiem, lai tikai iegūtu bezdievīgo cilvēku draudzību; tomēr beidzot izrādās, ka šie šķietamie draugi ir visbīstamākie ienaidnieki. Bībele skaidri māca, ka Dieva ļaudīm nevar būt nekāda saskaņa ar pasauli. “Nebrīnieties, brāļi, ja pasaule jūs ienīst.” (1. Jāņa 3:13) Mūsu Pestītājs saka: “Kad pasaule jūs ienīst, — ziniet, viņa Mani papriekš ir ienīdusi.” (Jāņa 15:18) Sātans ar bezdievīgajiem cilvēkiem strādā zem šķietamas draudzības maskas, lai pavedinātu Dieva ļaudis uz grēku un tā atšķirtu tos no Kunga. Kad viņu Sargs un Patvērums no tiem ir atstājies, tad sātans liek saviem darbarīkiem vērsties pret tiem, lai panāktu viņu bojāeju.

SIMSONS

[560]

Vispārējās atkrišanas vidū uzticīgie Dieva pagodinātāji turpināja Viņu lūgt par Israēla atbrīvošanu. Kaut arī šķita, ka tie netiek uzklausi un apspiedēju vara gadu no gada arvien smagāk gulstas pār zemi, tomēr Dievs jau gatavoja jaunu palīdzību. Tieši pirmajos filistiešu spaidu gados piedzima kāds bērns, ar kuru Dievs bija nodomājis pazemot šo spēcīgo ienaidnieku varu.

Kalnu zemē, kas robežojās ar filistiešu līdzenumu, atradās Coras pilsētiņa. Šeit dzīvoja Manus ģimene no Dana cilts, viena no nedaudzajām saimēm, kas vispārējās atkrišanas vidū bija palikusi uzticīga Jehovam. Manus sievai, kurai nebija bērnu, parādījās “Kunga eņģelis” ar vēsti, ka viņai būs dēls, kuru Dievs izlietos, lai sāktu atbrīvot Israēlu. Sakarā ar to eņģelis viņu pamācīja par tās dzīvesveidu un arī par bērna audzināšanu: “(..) nedzer vīnu, nedz stiprus reibinošus dzērienus un neēd neko tādu, kas ir nešķīsts (..)” (Soģu 13. nod.) Tas pats aizliegums jau no paša sākuma attiecās arī uz bērnu ar tālāku norādījumu, ka nedrīkst apgriezt viņa matus, jo tam jau no dzimšanas

kā nazīram jābūt svētītam Dievam.

Sieva uzmeklēja vīru un pastāstīja par eņģeļa apmeklējumu un viņa doto vēsti. Baidoties, ka tā šajā svarīgajā tiem uzticētajā darbā ir kaut ko pārpratusi, vīrs lūdza Dievu: "Ak Kungs, es Tevi lūdzu, lai tas Dieva vīrs, ko tu biji sūtījis, vēlreiz atnāk pie mums un pamāca mūs, kā mēs ar to zēnu, kam ir jāpiedzimst, lai rīkojamies!"

Kad eņģelis pēc tam atkal parādījās, Manua norūpējies jautāja: "Ja tavs vārds piepildītos, kā tad vajadzētu rīkoties ar šo zēnu, un kas viņam būs jādara?" Eņģelis atkārtoja iepriekšējo pamācību: "Šī sieva lai atturas no visa tā, ko es viņai esmu minējis. [561] Neko, kas izaug no vīna koka, viņai nebūs ēst, un viņai nebūs dzert ne vīnu, ne stipru reibinošu dzērienu, un viņai nebūs neko tādu ēst, kas ir nešķīsts; visu, ko es esmu viņai pavēlējis, to lai viņa ievēro."

Manuam apsolītajam bērnam Dievs bija paredzējis svarīgu darbu, un, lai viņam būtu uzdevuma izpildei nepieciešamās īpašības, tad kā mātei, tā bērnam, vajadzēja rūpīgi regulēt savus ieradumus. Pēc eņģeļa pavēles Manuas sieva nedrīkstēja dzert ne vīnu, ne stiprus dzērienus un nedrīkstēja lietot nešķīstu barību. Turklāt tai vēl tika piekodināts: "Visu, ko es esmu viņai pavēlējis, to lai viņa ievēro." Mātes ieradumi iespaido bērnu vai nu uz labu, vai uz ļaunu. Ja tā vēl savam bērnam labu, tad viņai jāvadās no pamatlikumiem un jāievēro sātība un pašizliedzība. Neprātīgi padomdevēji kādreiz varbūt vēlēsies iestāstīt, ka tai jāapmierina katra sava iegriba un katra iedoma; bet tādi uzskati ir nepareizi un ļauni. Ar Dieva pavēli mātei tiek uzlikts vissvinīgākais pienākums — vienmēr kontrolēt savu rīcību.

Arī tēviem šajā ziņā ir tāda pati atbildība kā mātēm. Abi vecāki uz bērniem pārnes savas garīgās un miesīgās īpašības, savas tieksmes un iekāres. Vecāku nesātības dēļ bērniem bieži trūkst miesīgā, garīgā un tikumiskā spēka. Dzērāji un tabakas cienītāji var nodot un arī nodod saviem bērniem nekad neapmierināmas iekāres, satrauktas asinis un uzbudinātus nervus. Izlaidīgi cilvēki bieži bērniem kā mantojumu atstāj savas nesvētās iegribas un pat riebigas slimības. Tā kā bērniem ir mazāk spēka pretoties kārdinājumiem, nekā viņu vecākiem, tad katra nākamā paaudze grimst arvien dziļāk un dziļāk. Vecāki lielā mērā ir atbildīgi ne tikai par spēcīgajām kaislībām un bērnu samaitātajām tieksmēm, bet arī par tūkstošiem aklo, slimīgo vai prātā vājo piedzimušo bērnu trūkumiem.

Katram tēvam un mātei jājautā: "Kā lai mēs izturamies pret šo bērnu, kas tagad dzims?" Daudzi pārāk mazu vēribu velta dažādo iespaidu ietekmei pirms bērna dzimšanas, bet pamācība, ko Debesis sniedza šiem ebreju vecākiem un kuru divas reizes skaidri un svinīgi atkārtoja, rāda, kā uz to skatās mūsu Radītājs.

Un nepietika ar to vien, ka bērns jau no vecākiem saņēma labu iedzimtību, vajadzēja notikt arī rūpīgai apmācībai un pareizu ieradumu veidošanai. Dievs pavēlēja, lai nākamais soģis [562] un Israēla atbrīvotājs jau no agras bērnības tiktu audzināts pēc stingri sātīgiem principiem. Viņam no dzimšanas vajadzēja būt nazīram, ar ko uz visiem laikiem bija aizliegts lietot vīnu un stiprus dzērienus. Bērnam jau no zīdaiņa vecuma bija jāsniedz mācības par sātību, pašizliedzību un savu ieradumu kontroli.

Eņģeļa aizliegums sevī ietvēra visas "nešķīstās lietas". Atšķirība starp šķīsto un nešķīsto barību nebija tikai tukšs ceremoniāls vai patvaljīgs iekārtojums, bet dibinājās uz veselības saglabāšanas pamatlikumiem. Šīs atšķirības ievērošana lielā mērā veicinājusi brīnišķo dzīvotspēju, ar ko gadu tūkstošiem ilgi izceļas jūdu tauta. Sātības principi jāsaprot daudz plašāk, nekā tikai attiecībā uz reibinošiem dzērieniem. Kairinošas un nesagreojamas barības lietošana veselībai ir tikpat kaitīga un daudzus gadījumos ir kā sēkla dzeršanas ieraduma veidošanā. Patiesa sātība mūs māca atturēties no visa, kas kaitīgs, un lietot saprātīgi to, kas veselīgs. Tikai nedaudziem ir pareiza izpratne par to, cik daudz viņu ēšanas ieradumi iespaido veselību, raksturu, viņu lietderību šajā pasaulē, kā arī mūžīgo likteni. Ēšanas kārei vienmēr jāatrodas morāles un saprāta pakļautībā. Miesai jākalpo garam, un nekad otrādi.

Manuam dotais dievišķais apsolījums piepildījās noteiktajā laikā, piedzimstot dēlam, kuru nosauca par Simsonu. Kad zēns paaugās, skaidri varēja redzēt, ka tas ir apdāvināts ar ārkārtīgu fizisku spēku. Simsons un viņa vecāki labi zināja, ka tas nav atkarīgs no viņa labi sapītajām bizēm, bet gan no nazīra solījuma pildīšanas, par ko simboliski liecināja garie mati. Ja Simsons Dieva pavēlēm būtu palicis tikpat uzticīgs kā viņa vecāki, tad tam par daļu būtu daudz cēlāks un laimīgāks liktenis. Bet viņu samaitāja satiksme ar elku kalpiem. Tā kā Coras pilsēta atradās tuvu pie filistiešu robežām, tad Simsons ar tiem ielaidās draudzīgās attiecībās. Tā viņam jau jaunībā izveidojās jutekliski ieradumi, kuru iespaids aptumšoja visu tālāko dzīvi. Simsonam iepatikās kāda jauna sieviete, kas dzīvoja filistiešu pilsētā Timnā, un viņš nolēma to ņemt sev par sievu. Dievbijīgajiem vecākiem, kas viņu

centās atrunāt no šī nodoma, tas vienkārši atbildēja: "(..) viņa ir manām acīm patīkama." (Soģu 14. – 16. nod.) Vecāki beidzot pakļāvās viņa iegribai, un notika kāzas.

Tieši tad, kad viņš nāca vīra gados, laikā, kad viņam [563] vajadzēja izpildīt dievišķo aicinājumu, laikā, kad tam vairāk nekā jebkad agrāk vajadzēja būt Dievam uzticīgam, Simsons pats savienojās ar Israēla ienaidniekiem. Viņš nejutāja, vai, saistot sevi ar paša izraudzīto personu, varēs labāk pagodināt Dievu, vai arī nonāks tādā stāvoklī, kur nespēs izpildīt viņam norādīto dzīves uzdevumu. Visiem, kas vairāk par visu grib pagodināt Kungu, Dievs ir apsolījis dot gudrību, bet tiem, kas karo izpatikt sev, nav nekādu apsolījumu.

Cik daudzi rīkojas tāpat kā Simsons! Cik bieži tiek noslēgtas laulības starp dievbijīgiem un bezdievīgiem, kad vīra vai sievas izvēli nosaka tieksmes! Tie neprasa padomu no Dieva, ne arī meklē Viņa godu. Kristietībai uz laulības attiecībām vajadzētu atstāt noteicošu iespaidu, bet pārāk bieži motīvi, kas virza uz šo savienību, nemaz nesaskan ar kristīgajiem pamatlukumiem. Sātans pastāvīgi tiecas nostiprināt savu varu pār Dieva ļaudīm, pamudinot tos uz savienību ar saviem pavalstniekiem, un, lai to sasniegtu, viņš cenšas uzkurt sirdī nesvētas kaislības. Tomēr Kungs savā Vārdā ir skaidri norādījis, lai Viņa ļaudis nesaistītos ar tiem, kuros nevalda Viņa mīlestība. "Kā Kristus savienojams ar Beliaru, vai ir kāda daļa ticīgajam ar neticīgo? Kas kopējs ir Dieva namam ar elkiem?" (2. Kor. 6:15,16)

Savās kāzu svinībās Simsons nonāca tuvās attiecībās ar tiem, kas ienīda Israēla Dievu. Ikviens, kas labprātīgi uzņemas tādu radniecību, būs spiests sajust, ka viņam zināmā mērā jāpiemērojas sava dzīvesbiedra ieradumiem un dzīvesveidam. Tā pavadītais laiks atstāj ļaunāku iespaidu, kā ja būtu vienkārši izšķiests. Tiek ierosinātas domas un runāti vārdi, kas cenšas noārdīt pamatlukumu stiprumus un vājināt dvēseles cietoksni.

Sieviete, kuras dēļ Simsons pārkāpa Dieva pavēli, izrādījās neuzticama, vēl pirms beidzās kāzu svinības. Sadusmots par tādu nodevību, Simsons viņu uz laiku atstāja un devās uz mājām Corā. Kad viņš vēlāk nomierinājies atgriezās pēc savas līgavas, tā jau bija apprecējusies ar citu. Viņa atriebība visu filistiešu lauku un vīnadārzu izpostīšanā toš tik ļoti sadusmoja, ka tie Simsona sievu nogalināja, kaut gan paši bija spieduši viņu izdarīt šo krāpšanu, ar ko iesākās visa nelaime. [564] Simsons jau bija parādījis savu spēku, kailām rokām nonāvējot jaunu lauvu un nosizdams trīsdesmit Askolonas vīrus. Tagad, satracināts par sievas mežonīgo nogalināšanu, viņš "varenā kautiņā sadragāja to plecus un gurnus". Un tad, meklēdams drošu patvērumu no saviem ienaidniekiem, viņš aizgāja pie Jūdas cilts un "dzīvoja Ētama kalna aizā".

Uz turieni tam sekoja liels filistiešu karaspēks, un Jūdas iedzīvotāji lielās bailēs nekrietni piekrita viņa izdošanai. Pie viņa ieradās apmēram trīs tūkstoši vīru no Jūdas. Tomēr, neskatoties uz savu lielo pārspēku, tie neuzdrošinājās viņam tuvoties, jo nebija pārliecināti, ka savas zemes ļaudīm tas neko ļaunu nedarīs. Simsons piekrita, lai viņu saistītu un izdotu filistiešiem, tikai Jūdas vīriem bija jāapsola, ka tie viņam neuzbruks, lai viņš nebūtu spiests tos nogalināt. To sasēja ar divām jaunām virvēm, un, ienaidniekiem par lielu prieku, noveda viņu nometnē. Bet, kamēr kalnos vēl atbalsojās filistiešu prieka saucieni, pār Simsonu "nāca Kunga Gars". Viņš jaunās stiprās virves sarāva gabalos kā uguns apsvilinātus pavedienus un pēc tam, satvēris pirmo pagadijušos ieroci, lai gan tas bija tikai ēzeļa žokļa kauls, kas viņa rokās kļuva par varenāku rīku nekā zobens vai šķēps, sita filistiešus, līdz tie šausmās bēga, atstājot kaujas laukā tūkstoš kritušo.

Ja israēlieši būtu gatavi pievienoties Simsonam un izmantot šo uzvaru, tad būtu atbrīvojušies no savu apspiedēju varas. Bet tie bija kļuvuši mazdūšīgi un glēvi. Viņi nebija izpildījuši Dieva doto uzdevumu, nebija izdzinuši pagānus, bet vēl piedalījušies viņu pazemojošajos ieradumos, panesuši viņu nežēlību un pat aizstāvējuši to netaisno rīcību, kamēr tā nevērsās pret viņiem pašiem. Nonākuši zem apspiedēju varas, tie verdziski padevās pazemojumiem, no kuriem varēja izbēgt, ja tikai būtu paklausījuši Dievam. Pat tad, kad Kungs tiem sūtīja kādu atbrīvotāju, tie nereti pameta viņu vienu un pievienojās ienaidniekiem.

Pēc šīs uzvaras israēlieši Simsonu iecēla par soģi, un viņš tos tiesāja divdesmit gadus. Tomēr viens nepareizs solis bija sagatavojis ceļu nākamajam. Simsons bija pārkāpis Dieva pavēli, ņemdams sievu no [565] filistiešiem, un tagad vēlreiz uzdrošinājās iet un viņu vidū, kas bija tā nāvīgākie ienaidnieki, padoties neatļautai kaislībai. Paļaudamies uz savu lielo spēku, kas filistiešiem iedvesa tādas bailes, viņš droši devās uz Gazu, lai apmeklētu kādu šīs vietas netikli. Uzzinot par viņa ierašanos, Gazas iedzīvotājos pamodās vēlēšanās atriebties. Viņu ienaidnieks tagad atradās ieslēgts visstiprāk nocietinātās pilsētas mūros. Tie bija pārliecināti par savu laupījumu un tikai gaidīja līdz ritam, lai tad varētu pilnīgi triumfēt.

Pusnaktī Simsons tika pamodināts. Saprotot, ka viņš ir lauzis nazīra svinīgo solījumu, sirdsapziņas apsūdzošā balss radīja nožēlu. Neskatoties uz izdarīto grēku, Dieva žēlastība to vēl nebija atstājusi. Atkal viņa brīnišķīgais spēks palīdzēja tam atbrīvoties. Piegājis pilsētas vārtiem, viņš tos izcēla ar visiem stabiem un aizsargierīcēm un uznesa kalna galā pa ceļam uz Hebronu.

Pat tas, ka viņš tik tikko bija izglābies, nespēja to atturēt no grēcīgajiem ceļiem. Viņš vairs neriskēja doties starp filistiešiem, tomēr turpināja padoties jutekliskām baudām, kas to veda pretī bojāejai. "Pēc tam notikās, ka viņš iemīlēja kādu meiteni Sorekas ielejā", netālu no viņa dzimtās vietas. Tās vārds bija Delīla — "aprijēja". Sorekas ieleja bija ievērojama ar vīna dārziem; arī tas bija kārdinājums svārstīgajam nazīram, kurš jau bija padevis vīna baudīšanai un ar to sarāvis vēl vienu saiti, kas viņu vienoja ar šķīstumu un Dievu. Filistieši modri novēroja visu, ko darīja viņu ienaidnieks, un, kad tas sevi pazemoja ar šo jauno aizraušanos, tie nolēma viņu iznīcināt ar Delīlas palīdzību.

Uz Sorekas ieleju nosūtīja delegāciju, kas sastāvēja no ievērojamākajiem filistiešu vīriem, pa vienam no katras provinces. Tie neuzdrošinājās Simsonam uzbrukt, kamēr tam piemita tāds liels spēks, bet apņēmās, ja vien tas būtu iespējams, uzziņāt šī spēka noslēpumu. Tāpēc viņi uzpirka Delīlu, lai tā visu iztaujātu un atklātu.

Nodevējai uz mācoties Simsonam ar saviem jautājumiem, viņš to vairākkārtīgi pievīla, teikdams un uzrādīdams veidus, kā varot palikt tikpat nespēcīgs kā citi. Bet, pārbaudot apgalvojumus, viņa krāpšana atklājās. Tad tā viņu apvainoja nepateicībā un sacīja: "Tu gan saki, ka mani mīlot, bet tava sirds nav pie manis, trīsreiz tu esi mani pievīlis un neesi man pateicis, kur tavs lielais spēks slēpjas." Trīs reizes Simsons saņēma visskaidrākos pierādījumus, ka filistieši ir kopīgi sazvērējušies [566] ar viņa mīļoto sievieti, lai viņu pazudinātu, bet, kad tās nodoms neizdevās, Delīla visu izskaidroja ar joku, un viņš kā akls atvairīja savas bailes.

Delīla viņu katru dienu mocīja tā, ka "viņa dvēselei tas apnīka līdz nāvei", tomēr kāda neatvairāma vara to vēl arvien pie tās saistīja. Beidzot pārvarēts, Simsons šai sievietei izstāstīja savu noslēpumu: "Skujamais nazis nekad nav nācis pār manu galvu, jo es esmu Dievam īpaši novēlēts no pašas dzimšanas; ja manus matos nocirptu, tad mans spēks man tiktu atņemts, un es taptu vājš un kļūtu kā katrs cilvēks." Tūlīt tika nosūtīts ziņnesis pie filistiešu lielkungiem, pamudinot tos nekavējoties atnākt. Karavīram guļot, nogrieza viņa smagos matus. Tad Delīla sauca, kā to jau trīs reizes bija darījis: "Filistieši, piesargies, Simson!" Pēkšņi pamodies, viņš kā agrāk cerēja sasprindzināt visus spēkus, lai tos iznīcinātu, bet nevarīgās rokas atteicās paklausīt, un tas saprata, ka "Kungs no viņa bija atstājies". Kad viņa galvas mati bija nogriezti, Delīla sāka to pārbaudot kaitināt, sagādājot sāpes, jo filistieši neuzdrošinājās tam tuvoties, kamēr nebija pārliecinājušies, ka viņa spēks ir zudis. Tad tie viņu satvēra, izdūra acis un aizveda uz Gazu. Šeit cietumā viņu saistīja ķēdēs un spieda pie smagiem darbiem.

Ak, kāda pārmaiņa bija notikusi ar šo cilvēku, — Israēla soģi un varoni! Tagad tas bija vājš, akls un ieslodzīts cietumā, lai pildītu visprastākos verga pienākumus. Soli pa solim viņš bija pārkāpis svētā aicinājuma noteikumus. Dievs ilgi pacieta; bet kad viņš tā padevās grēka varai, ka atklāja pat savu noslēpumu, Kungs no viņa novērsās. Viņa garajos matos nebija nekāda spēka, bet tā bija zīme uzticībai Dievam, un, kad viņš, savas kaislības apmierinot, upurēja pat šo zīmi, tad arī svētības, par kurām zīme liecināja, tika tam atņemtas.

Ciešanās un pazemojumā, būdams filistiešiem par uzjautrinājumu, Simsons vairāk nekā jebkad agrāk mācījās pazīt savas vājības, un lielā nelaime viņu noveda pie grēku nožēlas. Matiēm ataugot, pamazām atgriezās arī viņa spēks, bet ienaidnieki, uzskatīdami viņu tikai par važās saistītu, bezpalīdzīgu cietumnieku, no tā vairs nebaidījās.

Filistieši šo uzvaru pierakstīja saviem elkiem un līksmodamies meta izaicinājumu Israēla Dievam. Tika rīkoti svētki par godu "jūras valdniekam" Dagonam, zivij — dievam. [567] Tauta un tās lielkungi sanāca kopā no visa Filistijas līdzenuma, gan no pilsētām, gan laukiem. Pielūdzēju pulki piepildīja lielo templi un drūzmējās arī uz jumta. Tā bija svētku un izpriecu aina. Ar lielu greznību notika upuru pienešana, kam sekoja mūzika un svētku dzīres. Pēc tam kā iespaidīgāko Dagona varas trofeju izveda Simsonu. Viņa ierašanos apsveica pūļa gaviles. Ļaudis un valdnieki izsmēja tā ciešanas un pateicās dievam, kas bija uzvarējis "viņu zemes izpostītāju". Pēc kāda brīža Simsons, it kā būdams noguris, lūdza atļauju atbalstīties pie abām vidējām kolonām, kas turēja tempļa jumtu. Tad viņš klusībā piesauca Kungu: "Tu, ak Kungs, mans Dievs! Lūdzu, piemini mani, un dari mani stipru, kaut jel vēl šo reizi, — ak Dievs, ka es varu atriebties kaut vai tikai par vienu no manām abām acīm šiem filistiešiem!" Ar šiem vārdiem viņš spēcīgām rokām apkampa kolonas, saukdams: "Lai tad arī mirst mana dvēsele kopā ar filistiešiem!" Sasprindzinot visus spēkus, jumts sagāzās, aprakdams un iznīcinādams lielo ļaužu pūli, "tā ka mirušo skaits, ko viņš mirdams nonāvēja, bija lielāks par to, ko

viņš, dzīvs būdams, bija nogalinājis”.

Zem Dagona tempļa drupām kopā ar elku tika aprakti tā pielūdzēji, priesteri un zemnieki, karavīri un lielkungi. Viņu vidū atradās arī tā vīra lielais ķermenis, kuru Dievs bija izredzējis par savas tautas atbrīvotāju. Ziņa par šo briesmīgo bojāeju sasniedza arī Israēla zemi, un Simsona radi nāca no saviem kalniem un, nesastopot pretestību, paņēma kritušā varoņa miesas, “aiznesa un apraka starp Coru un Eštaolu viņa tēva Manus kapā”.

Tā piepildījās Kunga apsolījums, ka viņš ar Simsonu “sāks Israēlu atbrīvot no filistiešu rokas”. Bet cik tomēr tumšs un baismīgs bija šis dzīves stāsts, kas varēja izvērsties Dievam par godu un nācijai par slavu! Ja Simsons būtu palicis uzticīgs dievišķajam aicinājumam, tad, īstenojot Dieva nodomu, savu dzīvi noslēgtu ar godu un cieņu, bet viņš padevās kārdinājumiem un pierādīja, ka ir neuzticīgs savam uzdevumam, kuru tagad vajadzēja pabeigt ar zaudējumu, verdzībā un nāvē.

Fiziski Simsons bija stiprākais cilvēks virs zemes, bet pašsavaldīšanās, godīguma un stingras apņemšanās ziņā viņš piederēja pie visvājākajiem. Daudzi maldās, uzskatot spēcīgas kaislības par stipra rakstura pazīmi, kur patiesībā tas, kas sevi ļauj pārvaldīt kaislībām, ir vājš cilvēks. Patiesais cilvēka lielums nosakāms pēc to izjūtu stipruma, kuras viņš savalda, bet nevis pēc tām jūtām, kas valda pār viņu.

Dieva aizgādība rūpējās, lai Simsons būtu sagatavots darbam, uz kuru bija aicināts. Jau no bērnības viņam tika nodrošināti apstākļi, kas labvēlīgi ietekmēja garīgos, fiziskos un tikumiskos spēkus. Tomēr viņš ļāva bezdievīgai sabiedrībai sevi atraut no pieķersšanās Dievam, kas ir cilvēka vienīgā drošība, un jaunuma straume to aiznesa sev līdzī. Tie, kas pārbaudījumos nonāk pienākumu pildot, var būt droši, ka Dievs viņus uzturēs, bet ja cilvēki paši sevi labprātīgi pakļauj kārdinājumu varai, tad tie agrāk vai vēlāk kritīs.

Tieši tos, kurus Dievs nodomājis izlietot kādam noteiktam mērķim, sātans visiem spēkiem cenšas no tā novērst. Viņš mums uzbrūk mūsu vājākajās vietās un darbojas, izmantojot rakstura trūkumus, lai varētu valdīt pār visu cilvēku, un, ja kāds ar šiem trūkumiem turpina auklēties, tad viņš ir drošs par savām sekmēm. Tomēr neviens nav spiests padoties. Cilvēks nav atstāts viens, lai ar saviem vājajiem spēkiem pārvarētu jaunuma varu. Palīdzība ir tuvu un tiks nodrošināta ikkatram, kas pēc tās patiesi ilgosies. Dieva eņģeļi, kas uzkāpj un nokāpj pa kāpnēm, kuras sapnī redzēja Jēkabs, palīdzēs katrai dvēselei, kas vēlēšies nonākt pat visaugstākajās Debesīs.

BĒRNS SAMUĒLS

[569]

Elkana, levīts no Ēfraima kalniem, bija pārticis un iespaidīgs vīrs, kas mīlēja un bijās Kungu. Viņa sieva Anna — dziļi dievbijīga sieviete, maiga un atturīga, raksturā nopietna un ar izprotošu ticību.

Šim dievbijīgajam pārim pietrūka tās svētības, pēc kuras tik ļoti ilgojās katrs ebrejs; namu neiepriecināja bērnu balsis, un vēlēšanās turpināt savu dzimtu lika vīram, kā tas bieži notika līdzīgos gadījumos, — ņemt sev otru sievu. Bet šis solis, ko izraisīja ticības trūkums Dievam, neatnesa laimi. Dēli un meitas ģimenē vairojās, bet Kunga svētā iekārtojuma prieks un skaistums bija aptraipīts un mājas miers zudis. Jaunā sieva, Penīna, bija skaudīga un šaursirdīga un izturējās lepni un izaicinoši. Annai šķita zudušas visas cerības un dzīve kļuvusi par nastu, tomēr viņa šo pārbaudījumu panesa klusā lēnprātībā.

Elkana uzticīgi ievēroja Dieva norādījumus. Šilo vēl arvien notika dievkalpojumi, bet, tā kā tie bija neregulāri, tad kalpošanu svētnīcā, kur tam kā levītam vajadzētu piedalīties, no viņa neprasiya. Tomēr viņš turp devās, lai noteiktajās sanāksmēs kopā ar ģimeni pielūgtu Dievu un pienestu upurus.

Ļaunais gars, kas bija apstājis viņa māju, iespiedās pat svētajās svinībās, kas saistījās ar šiem dievkalpojumiem. Kad bija pienesti pateicības upuri, visa ģimene pēc sena ieraduma sapulcējās svinīgam, bet tomēr priecīgam svētku mielastam. Sajos gadījumos Elkana deva daļas savu bērnu mātei un katram dēlam un meitai, un, parādīdams cieņu Annai, viņš tai piešķīra divkāršu daļu, liekot saprast, ka mīl to tāpat, it kā tai būtu kāds dēls. Degdama greizsirdībā, otrā sieva šīs priekšrocības prasīja sev kā vienīgai Dieva svētitai, un dzēlīgi pārmeta Annai viņas neauglību, uzsverot to kā Dieva [570] nepatikas zīmi. Tas atkārtojās no gada gadā, līdz Anna to vairs ilgāk nevarēja panest. Nespēdama noslēpt savas bēdas, viņa nevaldāmi raudāja un atrāvās no svētkiem. Vīrs to velti pūlējās iepriecināt. “Anna, kāpēc tu raudi? Un kāpēc tu neēd? Un kāpēc tava sirds ir noskumusi? Vai es tev neesmu vairāk vērts nekā desmit dēli?” (1. Sam. 1; 2:1-11)

Anna neko nepārmeta. Nastu, kurā tā nevarēja dalīties ne ar vienu šīs zemes draugu, tā nodeva Dieva rokās. Tā nopietni lūdza, lai viņas kauns tiktu novērstas un tai kā dārgu dāvanu piešķirtu dēlu, kuru varētu audzināt Dievam. Ja lūgšana tiktu uzklausi, viņa svinīgi solījās bērnu tūlīt no dzimšanas svētīt Dievam. Tā šī sieviete bija nonākusi pie saiešanas telts ieejas un savās dvēseles bēdās "lūdza un raudāja". Viņa sarunājās ar Kungu klusēdama, skali neizsakot nevienu vārdu. Tajos jaunajos laikos šādas lūgšanas reti kad varēja novērot. Negodbijīgi mielasti un dzeršana nebija nekas neparasts pat reliģiskos svētkos, un, kad augstais priesteris, Ēlis, ieraudzīja Annu, viņš domāja, ka tā ir piedzērusies. Cerēdams izteikt pelnītu pārmetumu, viņš bargi sacīja: "Cik ilgi tu būsi sava dzēruma varā? Lai no tevis atstājas dzēriena skurbums!"

Sāpināta un izbiedēta, Anna pieklājīgi atbildēja: "Ak, nē, mans kungs, es esmu nelaimīga sieva! Es neesmu ne vīnu, nedz reibināmu dzērienu dzērusi, bet es esmu savu dvēseli izkratījusi Kunga priekšā. Neturi savu kalponi par tik negodīgu sievieti, jo es esmu tikai līdz šim vaļu jāvusi savām lielajām bēdām un savas sirds skumjām."

Augstais priesteris jutās dziļi aizkustināts, jo viņš bija Dieva vīrs, un rājienu vietā tagad izteica svētību: "Ej ar mieru, lai Israēla Dievs piepilda tavu lūgšanu, ko tu esi no Viņa lūgusi!"

Annas lūgšana tika uzklausi. Viņa saņēma dāvanu, pēc kuras tik nopietni bija saukusi. Uzlūkojot savu bērnu, viņa to nosauca par Samuēlu — "Es to esmu izlūgusies no Kunga". Līdz ko mazais bija pietiekoši liels, lai tiktu atšķirts no mātes, tā izpildīja savu solījumu. Bērnu viņa mīlēja ar viskvēlāko mātes mīlestību, un, raugoties uz viņa pieaugošajiem spēkiem, kā arī dzirdot zēna čalošanu, tā viņam pieķērās arvien vairāk. [571] Samuēls bija viņas vienīgais dēls, sevišķā Debesu dāvana, bet viņa to bija saņēmusi kā Dievam svētītu mantu un negribēja to atraut tās Devējam.

Vēlreiz Anna kopā ar vīru ceļoja uz Šilo un Dieva vārdā nodeva priesterim dārgo dāvanu, sacīdama: "Es lūdzu pēc šī zēna, un tas Kungs man to ir devis, ko es esmu no Viņa lūgusi. Tādēļ es arī to tam Kungam kā izlūgtu esmu novēlējusi uz visu mūžu, kamēr tas dzīvos, — viņš ir no tā Kunga izlūgts!" Ēli dziļi aizkustināja šīs dievbijīgās sievas ticība un nodošanās Dievam. Pats būdams pārāk iecietīgs tēvs, viņš izjuta godbijību un pazemojumu, redzot šīs mātes lielo upuri, kas šķīrās no sava vienīgā bērna, lai to svētītu kalpošanai Dievam. Viņš jutās norāts par savu savtīgo mīlestību un pazemību un godbijībā nometās Kunga priekšā, lai Viņu pielūgtu.

Mātes sirds priecājās un slavēja Dievu, un viņa vēlējās Tam izteikt savu pateicību. Pār viņu nāca iedvesmas gars, un Anna lūdzot sacīja: "Mana sirds ir līksma par to Kungu, mans rags ir augstu pacelts tā Kunga spēkā; mana mute ir atvērta pret maniem ienaidniekiem, jo es priecājos par Tavu pestīšanu. Nav neviena, kas ir svēts, kā vienīgi tas Kungs, jo nav neviena, izņemot vienīgi Tevi, un nav citas klints kā tikai mūsu Dievs. Nerunājiet pārspīlētu, lepnu valodu, lai no jūsu mutes neiziet nekautrīgi vārdi! Jo tas Kungs ir Dievs, Visuzinātājs, Viņš sver darbus. (..) tas Kungs nokauj, un Viņš dara dzīvu, Viņš nogrūž lejā ellē un atkal uzved augšā. Tas Kungs dara nabagu un dara bagātu, Viņš pazemo, un Viņš liek piecelties. Viņš no putekļiem pieceļ nabagu, un bēdīgos Viņš paceļ augšā no dubļiem, likdams tiem kopā sēdēt ar ķēniņa dēliem, ļaudams tiem iemantot godības krēslu, jo zemes pamati pieder tam Kungam: uz tiem Viņš arī ir cēlis pasauli. Tā kājas, kas paļaujas uz Viņu, Viņš pasargā, bet bezdievīgie dabū galu tumsā, jo ne ar paša spēku cilvēks iegūst uzvaru. Tas Kungs liek salūzt saviem pretiniekiem, Viņš liek pār tiem debesis rūkt pārkonam. Tas Kungs tiesās zemes galus, un Viņš dos spēku savam ķēniņam, un Viņš pacels sava svaidītā pestīšanas ragu."

[572] Annas vārdi bija pravietiski attiecībā uz Dāvidu, kam vajadzēja kļūt par Israēla ķēniņu, un arī uz Mesiju, Kunga Svaidīto. Runājot vispirms par kādas nekaunīgas un strīdīgas sievietes lielīšanos, dziesma pēc tam stāsta par Dieva ienaidnieku bojāeju un beidzot par Dieva atpestītās tautas galīgo uzvaru.

No Šilo Anna klusi atgriezās mājās Rāmā, atstājusi Samuēlu Kunga namā, augstā priestera audzināšanā un vadībā, lai viņu sagatavotu kalpošanai svētnīcā. Līdz ar pirmā saprāta rašanos, viņa bija mācījusi dēlu mīlēt un godāt Dievu un uzlūkot sevi kā Kunga īpašumu. Ar katru viņam pazīstamu lietu, kas atradās tā tuvumā, Anna centās pievērst tā domas Radītājam. Kaut arī viņa tagad bija šķirta no sava bērna, tomēr mātes mīlestība nemitējās par to rūpēties. Katru dienu viņa par to lūdza. Katru gadu viņa pati savām rokām gatavoja zēnam kalpošanai vajadzīgo tērpu un, kad tā ar vīru gāja uz Šilo Dievu lūgt, viņa tur pasniedza šo savu mīlestības atgādinājumu. Katrs pavediens mazajā uzvalcīņā bija ieausts ar lūgšanu, lai viņas dēls būtu šķīsts, cēls un uzticīgs. Tā savam dēlam nelūdza pasaulīgu stāvokli, bet sirsnīgi prasīja, lai viņš sasniegtu lielumu, ko vērtē Debesis, — lai viņš godātu Dievu un būtu par svētību citiem cilvēkiem.

Un, ak, kādu algu Anna par to saņēma! Kādu iedrošinājumu ticībā sniedz viņas piemērs! Katrai mātei ir uzticētas nenovērtējami dārgas izdevības, bezgalīgi vērtīgas intereses. Vienkāršu pienākumu atkārtotu pildīšanu, ko sievietes sākušas uzlūkot par nogurdinošu darbu, vajadzētu vērtēt kā lielu un cēlu priekštiesību. Mātei ir iespēja izlietot savu iespaidu pasaulei par svētību, un šī uzdevuma izpilde ieliksmos viņas pašas sirdi. Māte var nolīdzināt bērna kājām ceļu, kas caur saulstariem un ēnām ved uz godības pilnām virsotnēm augstībā. Bet tikai tad, ja tā pati savā dzīvē cenšas staigāt pēc Kristus mācībām, viņa drīkst cerēt, ka varēs izveidot sava bērna raksturu pēc dievišķās līdzības. Pasaule ir pilna ar samaitājošiem iespaidiem. Mode un dažādi ieradumi atstāj savu ietekmi uz jaunatni. Ja māte neizpildīs savus pamācīšanas, vadīšanas un ierobežošanas pienākumus, tad viņas bērni dabīgā kārtā piesavināsies jauno un novērsīsies no labā. Lai katra māte bieži griežas pie [573] sava Pestītāja ar lūgumu: "Kā lai mēs bērnu pamācām un ko lai mēs viņam darām?" Lai viņa ņem vērā norādījumus, kādus Dievs devis savā Vārdā, tad saņems gudrību, kad tā viņai būs vajadzīga.

"Bet bērns Samuēls pieauga, būdams patīkams Kungam un cilvēkiem." Lai gan savu jaunību Samuēls pavadīja svētnīcā, viņš tomēr nebija pasargāts no jauniem iespaidiem vai grēcīga piemēra. Ēja dēli nebijās Dievu un arī negodāja savu tēvu, bet Samuēls nemeklēja viņu sabiedrību, ne arī atdarināja viņu jaunos ieradumus. Viņš pastāvīgi pūlējās kļūt tāds, kādu to vēlējās redzēt Dievs. Katram jauniešim ir dota tāda priekštiesība. Dievam patīk, ja pat mazi bērni svētījas Viņa kalpošanas darbam.

Samuēls atradās Ēja aizgādībā, un viņa piemīļīgais raksturs sirmajā priesterī modināja siltas izjūtas. Samuēls bija laipns, augstsirdīgs, paklausīgs un godbijīgs. Savu stūrgalvīgo dēlu apbēdināts, Ēlis mazā audzēkņa klātbūtnē ieguva mieru, prieku un svētības. Samuēls bija izpalīdzīgs un sirsnīgs, un neviens tēvs nav maigāk mīlējis savu bērnu, kā Ēlis šo jaunekli. Tās bija reti sastopamas attiecības, kas pastāvēja starp nācijās galveno soģi un vienkāršu bērnu. Izjutot vecuma nespēku, rūpes un sirdsapziņas pārmetumus par savu dēlu netiklo rīcību, Ēlis mierinājumu meklēja pie Samuēla.

Levīti parasti nestājās savā īpašajā kalpošanas darbā, kamēr nebija divdesmit piecus gadus veci, bet Samuēls šim likumam bija izņēmums. Ar katru gadu viņam tika uzticēti arvien svarīgāki pienākumi, un jau agrā bērnībā tam uzlika linu plecu segu par zīmi, ka tas savu dzīvi veltījis darbam svētnīcā. Samuēls bija ļoti jauns, kad to atveda saiešanas teltī, bet jau tad viņam vajadzēja pildīt zināmus uzdevumus kalpošanā Dievam, kas bija piemēroti viņa spējām. Tie sākumā bija vienkārši un ne vienmēr patīkami, bet tika veikti vislabākā veidā, pēc viņa spējām un ar priecīgu sirdi. Ikatru pienākumu dzīvē viņš savienoja ar reliģiju. Zēns sevi uzlūkoja kā Dieva kalpu un savu darbu kā Dieva darbu. Viņa pūles tika pieņemtas, jo tās izraisīja mīlestība uz Dievu un sirsnīga vēlēšanās darīt Viņa prātu. Tā Samuēls kļuva par Debesu un zemes Kunga līdzstrādnieku. Un Dievs viņu sagatavoja lielam darbam Israēla labā.

[574] Ja bērnus pamācītu savus vienkāršos ikdienas pienākumus uzlūkot kā Kunga nozīmētu darbu, kā skolu, kurā jāmacās uzticīgi un veikli strādāt, cik daudz patīkamāks un godājamāks tiem liktos viņu darbs! Katra uzdevuma veikšana, it kā to darītu Kungam, padara pievilcīgu pat visvienkāršāko darbu un vieno strādniekus virs zemes ar svētajām būtnēm, kuras Debesīs izpilda Dieva prātu.

Sekmes šajā dzīvē un panākumi, domājot par nākotni, ir atkarīgi no uzticīgas un apzinīgas attieksmes pret sīkajām lietām. Dieva radībā pilnība saskatāma gan vismazākajos, gan vislielākajos pasākumos. Roka, kas izvietojusi pasaules Visuma telpā, ir tā pati, kas rūpīgi un mākslinieciski veidojusi lauka liliņas. Un, kā Dievs ir pilnīgs savā sfērā, tā mums jābūt pilnīgiem savējā. Simetrisks, skaists un stiprs raksturs tiek attīstīts, pildot pienākumus. Uzticībai jāiezīmē kā mūsu dzīves vismazākās, tā arī vislielākās lietas. Godīga attieksme pret sīkajām vajadzībām, mazi uzticības un laipnības darbi mūs pašus iepriecinās dzīves ceļā. Un, kad mūsu darbs virs zemes būs galā, tad izrādīsies, ka katrs mazais, uzticīgi pildītais pienākums būs atstājis labu iespaidu, iespaidu, kas nekad nezudīs.

Mūsu laika jaunatne Dieva acīs var kļūt tikpat dārga, kā Samuēls. Uzticīgi saglabājot kristīgo godprātību, viņi var atstāt spēcīgu iespaidu reformas darbā. Sodien tādi vīri būtu ļoti vajadzīgi. Dievs katram cilvēkam ir paredzējis savu darbu. Nekad neviens nav izdarījis neko lielāku Dieva un cilvēces labā, ko mūsu dienās nevarētu paveikt ikviens, kas būs uzticīgs, pildot Dieva doto uzdevumu.

ĒLIS UN VIŅA DĒLI

[575]

Ēlis bija priesteris un soģis Israēlā. Viņš ieņēma augstāko un atbildīgāko vietu Dieva tautas vidū. Kā Dieva izredzēts vīrs svētajiem priestera pienākumiem un iecelts par augstāko juridisko autoritāti zemē, viņš tika uzlūkots kā priekšzīme, un tam bija liels iespaids visās Israēla ciltīs. Bet, lai gan viņš

tika aicināts pārvaldīt tautu, tomēr nebija pārvaldnieks pats savā ģimenē. Ēlis bija pārāk izdabājošs tēvs. Mīlēdams mieru un ērtības, viņš neizlietoja savu autoritāti, lai izlabotu bērnu sliktos ieradumus un ļaunās iegribas. Tā vietā, lai nostātos pretī vai tos sodītu, viņš labāk padevās viņu gribai un ļāva tiem iet savu ceļu. Kur dēlu audzināšanu vajadzēja veikt ar vislielāko atbildību, viņš pret to izturējās visai nevērīgi. Israēla priesteris un soģis nebija atstāts tumsā attiecībā uz pienākumu, ka bērni, kurus Dievs nodevis viņa gādībā, ir jāiegrožo un jāsavvalda. Bet Ēlis izvairījās no sava pienākuma, jo tas spiestu nostāties pretī dēlu gribai un izraisītu nepieciešamību tos sodīt un dažas lietas aizliegt. Neapsvērdams briesmīgās sekas, kādas izraisīs tāda rīcība, viņš atļāva saviem bērniem darīt, ko tikai tie vēlējās, un atstāja novārtā viņu sagatavošanu kalpošanai Dievam un dzīves pienākumiem.

Par Ābrahāmu Dievs bija teicis: "Es esmu viņu izredzējis, lai viņš saviem bērniem pavēl un tiem pēcnācējiem, kādi nāks pēc viņa, ka tie sarga tā Kunga ceļu, pildot taisnību un tiesas (..) ." (1. Moz. 18:19) Bet Ēlis atļāva valdīt bērniem. Tēvs padevās bērniem. Pārkāpuma lāsts skaidri atklājās samaitātībā un ļaunumā, kas izpaudās viņa dēlu uzvedībā. Tiem nebija pareizas izpratnes par Dieva raksturu, ne arī par Viņa likumu svētumu. Kalpošana Dieva priekšā viņiem bija parasta lieta. Jau no bērnības tie bija pieraduši pie svētnīcas un tur veicamajiem pienākumiem; bet, kur tiem vajadzēja kļūt arvien godbijīgākiem, viņi pazaudēja katru sajūtu par šo lietu svētumu un to lielo nozīmi. [576] Tēvs neko nebija darījis, lai izlabotu savu dēlu godbijības trūkumu pret tēva autoritāti un nebija savaldījis viņu necieņu pret svinīgo kalpošanu svētnīcā, tādēļ, sasniedzot vīra gadus, viņos jau pilnīgi bija redzami skepticisma un sacelšanās gara nāvīgie augļi.

Kaut gan tie nepavisam nebija piemēroti svētajam amatam, viņus tomēr iecēla par priesteriem svētnīcā, lai kalpotu Dieva priekšā. Attiecībā uz upurēšanu Kungs bija devis visnoteiktākos norādījumus, bet šie bezdievīgie vīri neņēma vērā ne Dieva autoritāti, ne likumus par upuriem, kurus vajadzēja pienest vissvinīgākā veidā. Upuri, kas norādīja uz Kristus nāvi, bija domāti, lai ļaužu sirdīs saglabātu ticību gaidāmajam Pestītājam, tāpēc bija ļoti svarīgi, ka attiecībā uz tiem tiktu ievērotas visas Kunga pavēles. Ēdamie upuri sevišķā veidā izteica pateicību Dievam. Pie šī upura uz altāra vajadzēja sadedzināt vienīgi taukus; zināma noteikta daļa tika atstāta priesteriem, bet lielāko vairumu atdeva atpakaļ upurētājam, ko tas kopā ar draugiem varēja izlietot kā barību upura pienesanas mielastā. Tā visu uzmanība ticībā un pateicībā tika pievērsta Lielajam Upurim, kam pasaule jāatbrīvo no grēka.

Bet Ēļa dēli, neievērodami kalpošanas svinīgo simboliku, domāja tikai par šī iekārtojuma izmantošanu savu iegribu apmierināšanai. Nebūdami mierā ar ēdamā upura daļu, kas tiem pienācās, viņi sev pieprasīja vairāk; līdz ar to upuru lielais skaits, ko pienes gadskārtējos svētkos, priesteriem deva iespēju iedzīvoties uz tautas rēķina. Tie ne tikai pieprasīja sev vairāk par atļauto, bet arī negribēja gaidīt, kamēr tauki tiek sadedzināti par upuri Dievam. Viņi pastāvīgi sev izvēlējās tādu daļu, kāda tiem patika, un, ja kāds liedzās dot, draudēja atņemt ar varu.

Šāda priesteru necieņa drīz vien dievkalpojumiem laupīja svētumu un to svinīgo nozīmi, jo tie izturējās nievājoši "pret tā Kunga ēdamo upuri". (1. Sam. 2:12-36) Lielais Upuris, uz kuru norādīja šie iekārtojumi, palika neizprasts. "So abu jauniešu grēki tā Kunga acīs sakrājās ļoti lieli."

Tā neuzticīgie priesteri pārkāpa Dieva likumu un ar savu netiklo un pazemojošo rīcību aptraipīja svēto amatu, [577] un tomēr turpināja ar savu klātbūtni sagānīt Dieva saiešanas telti. Hofnus un Pinehasa bezdievīgā rīcība daudzus radīja sašutumu, un tie vairs nenāca uz noteikto dievkalpojumu vietu. Tā kalpošana, kuru bija iecēlis pats Dievs, izpelnījās nicināšanu un tika atstāta novārtā, jo ar to saistījās šo bezdievīgo vīru grēki, bet tie, kuru sirdis tiecās uz ļaunu, tika vēl vairāk iedrošināti grēkot. Bezdievība, netiklība un pat kalpošana elkiem pieņēmās briesmīgos apmēros.

Ļaudams saviem dēliem kalpot svētajā amatā, Ēlis bija pieļāvis lielu kļūdu. Attaisnodams viņu izturēšanos ar vienu vai otru ieganstu, tas kļuva akls pret viņu grēkiem, tomēr beidzot pārkāpumi sasniedza tādu robežu, kur viņš vairs pret savu dēlu noziegumiem nevarēja tā vienkārši aizvērt acis. Ļaudis sūdzējās par viņu varas darbiem, un augstais priesteris jutās apbēdināts un sāpināts. Viņš vairs neuzdrošinājās ilgāk klusēt. Bet dēli bija audzināti nedomāt ne par vienu citu, kā tikai par sevi, tādēļ tie arī tagad ne par ko nebēdāja. Tie gan redzēja sava tēva bēdas, bet tas viņu cietās sirdīs neaizkustināja. Tie dzirdēja viņa mīlīgās pamācības, bet tās uz tiem neatstāja nekādu iespaidu; arī brīdināti par grēka sekām, tie nevēlējās mainīt savu ļauno izturēšanos. Ja Ēlis būtu rīkojies taisnīgi, tad viņi tiktu atcelti no priestera amata un sodīti ar nāvi. Bet, baidīdamies izsaukt pār tiem atklātu kaunu un negodu, viņš tos paturēja vissvētākajos uzticības amatos. Viņš tiem atļāva savu samaitātību sajaukt ar svēto kalpošanu Dievam un tā pazemot patiesības lietu, ka pat daudzi gadi to vairs nespēja izlīdzināt. Kad nu Israēla soģis neizpildīja savu pienākumu, Dievs šo lietu ņēma pats savās rokās.

“Tad kāds Dieva vīrs nāca pie Ēja un tam sacīja: “Tā saka tas Kungs: Es pats esmu atklādamies atklājies tava tēva — Ārona — dzimtai, kad viņi vēl bija Ēģiptē, faraona namā. Un Es esmu tas, kas viņu izraudzīja no visām Israēla ciltīm sev par priesteri, lai tas tuvotos manam altārim un tur iededzinātu kvēpināmo upuri un lai tas valkātu plecu segu Manā priekšā; un Es esmu tava tēva dzimtai novēlējis visus uguns upurus no visiem Israēla bērniem. Kāpēc jūs minat kājām Manus kaujamus upurus un Manus ēdamus upurus, ko Es esmu pavēlējis nest Manā mitekļī? Un kāpēc tu savus dēlus vairāk godā nekā Mani, ka jūs paši uzbarojaties no Manas tautas, Israēla pirmo augļu un pirmdzimušo dāvanu upuriem? Tādēļ šāds ir tā Kunga, Israēla Dieva, lēmums: Tiešām, Es biju pateicis, ka tavam un tava tēva dzimumam būs Manā priekšā staigāt mūžīgi. Bet tagad tā Kunga lēmums ir šāds: tas lai ir tālu no Manis! Bet to, kas Mani turēs godā, to arī Es pagodināšu, bet kas Mani nicina, tie tiks pazemoti. (..) [578] Bet sev Es iecelšu uzticīgu priesteri; tas darīs pēc Mana sirdsprāta, un tas būs manai dvēselei tuvs, tam Es uzcelšu pastāvīgu namu, un viņš staigās Mana svaidītā priekšā vienmēr.”

Dievs apsūdzēja Ēli, ka tas savus dēlus godā vairāk nekā Viņu. Ēlis labāk samierinājās, ka Israēlam kļūst riebīgi Dieva norādītie un tautai par svētību domātie upuri, nekā pieļāva savu dēlu apkaunošanu par viņu negodbijīgo un pretīgo izturēšanos. Kas tā vadās no savām personiskajām tieksmēm un aklā mīlestībā ļauj bērniem nodoties savu iegribu apmierināšanai, nepieprasdami Dieva autoritātes ievērošanu, norādot grēkus un izlabojot ļaunos darbus, rāda, ka tie savus bezdievīgos bērnus mīl vairāk nekā Dievu. Viņi vairāk rūpējas par bērnu cieņas saglabāšanu nekā par Dieva pagodināšanu, vairāk vēlas izpatikt saviem bērniem nekā Kungam, pasargājot Viņam pienākošos kalpošanu no visa, kas liekas ļauns.

Dievs uzskatīja, ka Ēlis kā Israēla priesteris un soģis ir atbildīgs par Viņa ļaužu morālo un reliģisko stāvokli un jo sevišķi par savu dēlu raksturu. Sākumā viņam ļaunumu vajadzēja ierobežot saudzīgā veidā, bet, ja tas nepalīdzētu, tad nepareizo rīcību pienācās apspiest ar visstingrākajiem līdzekļiem. Nenorādams grēku un taisnīgi nesodīdams grēcinieku, Ēlis izsauca Dieva nepatiku. Uz viņu nevarēja pajauties, ka tas Israēla tautu varētu uzturēt tīru un skaidru. Kam ir pārāk maz drosmes nosodīt ļaunumu vai kas kūtruma vai interešu trūkuma dēļ nepieliek nekādas nopietnas pūles, lai darītu tīru un skaidru ģimeni vai draudzi, tie būs atbildīgi par ļaunumu, kas var rasties sakarā ar viņu neizpildīto pienākumu. Mēs esam tikpat atbildīgi par grēkiem, kurus ar vecākiem vai ganam piederošu autoritāti neesam noslēpējuši citos, it kā šos ļaunos darbus būtu darījuši paši.

Ēlis neveidoja savu ģimeni pēc tiem likumiem, kurus Dievs bija ieteicis nama pārvaldīšanai. Viņš vadījās pats no sava sprieduma. Maigais tēvs raudzījās pavirši uz savu dēlu kļūdām un grēkiem viņu bērnībā, glaimodams sev, ka ar laiku tie izaugs no savām ļaunajām tieksmēm. Tagad daudzi pieļauj tādu pašu kļūdu. Tie domā, ka viņiem ir labāki audzināšanas paņēmieni nekā tie, kādus Dievs norādījis savā Vārdā. Tie ļauj nostiprināties bērnu ļaunajām tieksmēm un, atvainodami sevi, droši saka: viņi ir par jauniem, lai tos sodītu, pagaidīsim, lai kļūst vecāki un var visu izprast. Tā sliktajiem ieradumiem ļauj nostiprināties, līdz tie kļūst par otru dabu. Bērni aug, neizjūtot nekādus ierobežojumus, [579] un viņu rakstura īpašības kļūst tiem par lāstu uz visu dzīvi un ir spējīgas atdzimt vēl citos.

Nav lielāka lāsta mājās kā tad, ja jauniešiem atļauj rīkoties pēc sava prāta. Kad vecāki izpilda katru bērna vēlēšanos un ļauj tiem darīt to, par ko zina, ka tas bērniem nebūs par labu, tad bērni drīz vien zaudē visu cieņu pret vecākiem, visu godbijību pret Dieva vai cilvēku autoritāti, un sātans tos pakļauj savai gribai. Vienas ģimenes iespaids, kurā nav nokārtotas locekļu savstarpējās attiecības, ir visai liels un iedarbojas postoši uz visu sabiedrību. Tā kļūst par ļaunuma straumi, no kā cieš pati ģimene, draudze un valsts.

Ēja stāvokļa dēļ viņa iespaids sniedzās tālāk, nekā tas būtu bijis ar parastu cilvēku. Viņa ģimenes dzīvi atdarināja visā Israēlā. Viņa nolaidīgās, vaļīgās dzīves samaitājošās sekas parādījās tūkstošiem ģimenēs, kas rīkojās pēc viņa piemēra. Ja bērniem atļauj staigāt ļaunos ceļos un tomēr vecāki sevi sauc par ticīgiem, ar to tiek apkaunota Dieva patiesība. Kristīgo ģimeni vislabāk pārbaudīt pēc to cilvēku rakstura, kas veidojas tās iespaidā. Darbi runā skaļāk par viscēlākajām dievbijības apliecībām. Ja cilvēki, kas uzdodas par ticīgiem, tā vietā, lai pastāvīgi un neatlaidīgi pūlētos sakārtot savstarpējās attiecības mājās, ka tās sniegtu labu liecību par ticību Dievam, sava nama pārvaldīšanā ir glēvi, paciešot bērnu ļaunās iegribas, tad tie rīkojas līdzīgi Ēlim un izsauc negodu pār Kristus lietu un iznīcību sev un savam namam. Bet, lai cik liels arī nebūtu neuzticīgu vecāku pieļautais ļaunums jebkuros apstākļos, tomēr desmitkārt lielāks tas ir tad, ja šis ļaunums pastāv to cilvēku ģimenēs, kas nozīmēti par ļaužu skolotājiem. Ja tie nevalda paši savu namu, tad ar savu slikto piemēru nomaldina vēl daudzus citus. Viņu grēks ir par tik daudz lielāks, par cik atbildīgāks to ieņemamais amats.

Ārona namam bija apsolīts, ka tas vienmēr varēs staigāt Dieva priekšā; bet apsolījums tika dots ar

noteikumu, ka tie ar visu sirdi nodosies kalpošanai svētnīcā un visos savos ceļos godās Dievu, nekalpodami sev un nemeklēdami apmierinājumu savām samaitātajām tieksmēm. Ēlis un viņa dēli tika pārbaudīti, un Kungs tos atrada pilnīgi necienīgus augstajam priestera stāvoklim Dieva noteiktajā kalpošanas iekārtojumā. Tādēļ Kungs tagad sacīja: "Lai tas ir tālu no Manis." [580] Viņš nevarēja tiem piešķirt nodomāto labklājību, jo tie nedarīja viņiem pienākošos darba daļu.

To personu piemēram, kas kalpo svētās lietās, jābūt tādām, kas ļaudīm iedvestu godbijību pret Dievu un bailes Viņu apvainot vai sadusmot. Ja vīri, stāvēdami "Kristus vietā" (2. Kor. 5:20), lai sludinātu ļaudīm žēlastības un salīdzināšanas vēsti, savu svēto aicinājumu izlieto savtīgu vai juteklisku tieksmju apmierināšanai, viņi sevi dara par visiespaidīgākajiem sātana ieročiem. Tie, tāpat kā Hofnus un Pinehass, panāk, ka "ļaudīm rieb Kunga upuris". Kādu laiku tie savu ļauno ceļu var staigāt slepenībā, bet, kad beidzot atklājas viņu patiesais raksturs, ļaužu pārliecība tiek tā iedragāta, ka tie bieži vien pazaudē visu uzticību reliģijai. Apziņā iegulstas nepatika pret visiem, kas nostājas kā Dieva Vārda mācītāji. Patieso Kristus kalpu vēsts tiek uzņemta ar neuzticību. Vienmēr rodas jautājums: "Vai tikai šis neizrādīsies tāds pats kā tas, kuru mēs uzskatījām par svētu un atradām tik samaitātu?" Tā Dieva Vārds zaudē savu spēku pār cilvēku dvēselēm.

Ēļa pārmetumā, kuru tas izteica saviem dēliem, ir svinīgi un briesmīgi nozīmīgi vārdi, — vārdi, kurus derētu pārdomāt visiem, kas kalpo svētās lietās. "Ja kāds grēko pret cilvēkiem, to var izlīdzināt soģis. Bet, ja kāds grēko pret Kungu, kas priekš tāda var aizlūgt?" Ja viņu noziegumi būtu nesuši ļaunu tikai cilvēkiem, tad tiesnesis, uzliekot sodu un pieprasot zaudējuma atlīdzību, varētu panākt izlīgumu; vainīgajam tādā kārtā varētu piedot. Arī par grēku, kas nav darīts pārdrošībā varētu pienest grēka upuri. Bet Ēļa dēlu pārkāpumi bija tā saausti ar viņu kā priesteru kalpošanu Visaugstākajam, piesešot grēku upurus, un Dieva darbs ļaužu acīs bija tā noniecināts un apkaunots, ka nekādu salīdzināšanu viņu labā vairs nevarēja atzīt par pareizu. Arī tēvs, lai gan būdams augstais priesteris, neuzdrošinājās nostāties par starpnieku. Viņš nespēja tos pasargāt no svētā Dieva dusmām. No visiem grēciniekiem visvainīgākais ir tas, kas noniecina līdzekļus, kurus Debesis paredzējušas cilvēku glābsšanai, — tas, kas "Dieva Dēlu sit krustā un liek smieklā". (Ebr. 6:6)

FILISTIEŠI PAŅEM DERĪBAS ŠĶIRSTU

[581]

Ēļa namam tika dots vēl kāds cits brīdinājums. Dievs nevarēja uzturēt sakarus ar šo augsto priesteri un viņa dēliem; viņu grēki kā tumšs mākonis tos šķīra no Svētā Gara klātbūtnes. Tomēr šī jaunuma vidū Debesīm uzticīgs palika bērns Samuēls, un nosodījuma vēsts Ēļa namam tika uzticēta viņam kā Visaugstākā pravietim.

"Kad jauneklis Samuēls godam kalpoja tam Kungam priestera Ēļa acu uzraudzībā, tad tā Kunga atklāsme bija retums Israēlā: nekļuva zināmi nedz pravietoējumi, nedz tika novērotas parādības. Un notika tanīs dienās, ka Ēlis bija atgūlies savā guļas vietā, bet viņš nevarēja vairs redzēt, jo acis tam bija jau metušās tumšas. Dieva gaismeklis vēl nebija izdzisis, un Samuēls gulēja tā Kunga svētnīcā, tur, kur atradās Dieva šķirsts. Tad tas Kungs sauca Samuēlu." (Skat. 1. Sam. 3.-7. nod.) Domādams, ka tā ir Ēļa balss, viņš steidzās pie priesteru guļas vietas un teica: "Redzi, še es esmu, jo tu taču mani esi saucis." Bet tas sacīja: "Es neesmu tevi saucis; ej atkal gulēt!" Trīs reizes Samuēls tika saukts, un trīs reizes viņš tāpat atbildēja. Tad Ēlis pārliecinājās, ka šī noslēpumainā saukšana ir Dieva balss. Kungs bija pagājis garām sirmajam vīram, savam izredzētajam kalpam, lai runātu ar kādu bērnu. Tas jau pats par sevi bija rūgts, bet pelnīts rājiens Ēlim un viņa namam.

Ēļa sirdī nemodās ne skaudība, ne greizsirdība. Viņš Samuēlam norādīja, ka, ja to atkal sauks, tad lai viņš atbild: "Runā, Kungs, jo Tavš kalps klausās!" Kad vēlreiz atskanēja šī balss, bērns atbildēja: "Runā, jo Tavš kalps klausās!" Viņš bija tik izbijies no domām, ka lielais Dievs ar viņu runās, ka pilnīgi neatcerējās visus vārdus, ko Ēlis viņam bija pavēlējis teikt.

"Un tas Kungs sacīja Samuēlam: "Redzi, Es izdarišu ko tādu Israēlā, ka visiem, kas vien to dzirdēs, abas ausis skanēs. Tanī dienā Es celšos pret Ēļa namu un visu, ko vien Es esmu pasludinājis pret viņa dzimumu, to Es izdarišu; Es sāksšu, un Es arī pabeigšu! Jo Es tam esmu darījis zināmu, ka Es būšu soģis uz laiku laikiem viņa namam to pārkāpumu dēļ, par kuriem tas zināja, proti — ka viņa dēli bija tie, kas paši lika pār sevi nākt lāstam, bet viņš pats neko nav darījis, lai viņus šai lietā aizkavētu. [582] Un tādēļ Es, pie sevis zvērēdams, esmu nolēmis par Ēļa namu, ka Ēļa nama noziegumu ne mūžam nevar salīdzināt nedz ar kaujamiem, nedz ar ēdamiem upuriem!"

Pirms šīs Dieva vēsts saņemšanas "Samuēls vēl nepazina Kungu un Kunga Vārds viņam vēl nebija atklājies" — tas nozīmē, ka viņš vēl nepazina šādu tiešu Dieva klātbūtnes atklāšanos, kāda tika

piešķirta praviešiem. Kungs tagad bija nolēmis atklāties šādā negaidītā veidā, lai Ēlis par to uzzinātu no zēna izbrīna pilnajiem jautājumiem.

Samuēls jutās izbiedēts un pārsteigts, ka viņam uzticēta tik briesmīga vēsts. No rīta viņš devās pildīt savu pienākumu kā parasti, tikai tagad nesot smagu nastu savā jaunajā sirdī. Kungs viņam nebija pavēlējis atklāt šo briesmīgo, vainu uzrādošo vēsti, tāpēc viņš klusēja un, cik vien iespējams, izvairījās no satikšanās ar Ēli. Viņš drebēja, iedomājoties, ka kāds jautājums viņu piespiestu pasludināt Dieva sodu tam, kuru viņš mīlēja un godāja. Ēlis bija pārliecināts, ka vēsts noteikti ir par kādu lielu nelaimi viņam un tā namam. Viņš pasauca Samuēlu un pavēlēja tam teikt visu patiesību, ko Kungs atklājis. Zēns paklausīja, un sirmais vīrs noliecās pazemīgā padevībā zem šī šausmīgā sprieduma. "Viņš ir tas Kungs, lai Viņš dara, ko Viņš pats redz labu esam!"

Tomēr Ēlis neuzrādīja patiesas nožēlas un atgriešanās augļus. Viņš savu vainu gan atzina, bet grēku nenovērsa. Gadu no gada Kungs atlika piedraudēto sodu. Sajā laikā varēja daudz ko darīt, lai labotu pagātnes kļūdas, bet vecais priesteris nekērās ne pie kādiem iedarbīgiem pasākumiem, lai likvidētu jaunumu, kas aptraipīja Kunga svētnīcu, vedot pretī bojāejai tūkstošiem cilvēku Israēlā. Dieva lēnprātība tikai apcietināja Hofnus un Pinehasa sirdi, un tie savos noziegumos kļuva vēl pārdrošāki. So brīdinājuma un nopēluma vēsti savam namam Ēlis paziņoja visai tautai, ar to cerēdams zināmā mērā stāties pretī savai agrāko gadu nolaidībai. Bet ļaudis tikpat maz ievēroja brīdinājumus kā pašu priesteri. Apkārtējās tautas, kurām Israēla atklātie pārkāpumi nepalika noslēpums, kļuva arvien pārdrošākas savā noziedzīgajā rīcībā un kalpošanā elkiem. Tās nemaz nejutās vainīgas [583] savos grēkos, bet tas tā nebūtu, ja Israēls būtu saglabājis savu taisnīgumu un godīgumu. Tagad tuvojās atmaksas diena. Dieva autoritāte bija pamesta novārtā, kalpošana Viņam atstāta un nicināta, un, lai uz priekšu Viņa Vārds tiktu godāts, Kunga iejaukšanās kļuva nenovēršama.

"Israēls devās karā pret filistiešiem un apmetās savās teltīs pie Eben-Ezera, bet filistieši bija savas teltis uzcēlušī pie Afekas." So pasākumu israēlieši uzsāka, neprasot Dieva padomu un bez augstā priesteri vai kāda pravieša līdzdalības. "Kad nu filistieši bija nostājušies kaujas gatavībā pret Israēlu un kauja bija izvērsums jo plaša, tad Israēls tika sakauts, un filistieši nogalināja atklātā kaujas laukā ap četri tūkstoš vīrus." Kad izkaisītais un pārbiedētais karaspēks atgriezās nometnē, "Israēla vecaji sacīja: "Kādēļ tas Kungs šodien ir ļāvis filistiešiem mūs sakaut?" Tauta bija nobriedusi Dieva sodam, un tomēr tā neredzēja, ka viņas pašas grēki bija šīs briesmīgās nelaimes iemesls. Ļaudis pie sevis sprieda: Ņemsim no Silo Kunga Derības šķirstu, "lai tas iet mūsu vidū mums līdzī un lai izglābj mūs no mūsu ienaidnieku rokas." Kungs nebija viņiem devis nekādu pavēli, ne arī atļāvu nest Derības šķirstu pie karaspēka; tomēr israēlieši pārliecināti ticēja, ka tagad, kad Ēļa dēli Derības šķirstu ienesa nometnē, tie noteikti uzvarēs, un tādēļ gaviļējot skaļi kļiedza.

Filistieši Derības šķirstu uzlūkoja kā pašu Israēla Dievu. Visi varenie darbi, ko Jehova bija darījis savas tautas labā, tika pierakstīti šķirsta spēkam. Un, dzirdot prieka saucienus šķirstam tuvojoties, tie sacīja: "Ko gan šī lielā gaviļēšana ebreju nometnē nozīmē?" Un, kad tie uzzināja, ka tā Kunga Derības šķirsts ir ienests nometnē, tad filistieši sabijās, jo tie sacīja: "Dievs ir pie viņiem nonācis nometnē!" Un tie domāja: "Bēdas mums, jo kaut kas tamlīdzīgs nekad nav atgadījies ne vaļar, nedz aizvakar! Mums draud bēdas un briesmas! Kas mūs izglābs no viņu varenā Dieva rokas? Sī ir tā dievība, kas sagrāva ēģiptiešus tuksnesī ar visādām smagām nedienām un ciešanām! Esiet stipri un parādiēti sevi kā vīrus, jūs, filistieši, lai jums nebūtu jāklūst par kalpiem ebrējiem, tāpat kā tie ir jums kalpojuši; jā, turieties kā vīri, dodamies kaujā!"

Filistieši izdarīja mežonīgu uzbrukumu, kam sekoja Israēla sakāve un lieli zaudējumi. Trīsdesmit tūkstoši vīru bija krituši kaujas laukā, tika paņemts Derības šķirsts un cīņā, to aizstāvot, nonāvēti abi Ēļa dēli. [584] Tā vēlreiz vēstures lappusēs tika uzrakstīta liecība visām paudzēm, ka Dieva tautas noziegumi nepaliks nesodīti. Jo skaidrāka ir Dieva gribas izpratne, jo lielāks noziegums tiem, kas to neņem vērā.

Israēlu bija skārusi vislielākā nelaime, kāda vien varēja notikt. Derības šķirsts bija nolaupīts un tagad atradās ienaidnieku rokās. Tiešām, godība bija atstājusi Israēlu, ja jau no viņu vidus tika atņemts Jehovas klātbūtnes un varas simbols. Ar svēto šķirstu saistījās visbrīnīgākās Dieva spēka un taisnības atklāsmes. Agrākajos laikos, kad vien tas parādījās, tika izcīnītas apbrīnojamās uzvaras. Pār to bija izstiepti zelta ķerub spārni un Vissvētākajā vietā kā Visaugstākā redzamais simbols pastāvīgi atradās Dieva neizsakāmā godība. Bet tagad šķirsts nebija nesis uzvaru. Sajā gadījumā tas nebija devis nekādu aizsardzību, un visā Israēlā valdīja lielas sāras.

Viņi nespēja saprast, ka to ticība pastāv tikai vārdos un ir zaudējusi spēku cīnīties ar Dievu. Kā Kunga klātbūtnes simbols bija arī Viņa likumi, kas glabājās Derības šķirstā, bet tie pret baušļiem bija izturējušies necienīgi, noniecinot to prasības un apbēdinot Dieva Garu savā vidū. Kamēr ļaudis

klausīja svētajiem priekšrakstiem, Kungs bija ar viņiem, lai darbotos viņu labā ar savu bezgalīgo spēku, bet kad tie raudzījās uz Derības šķirstu, neatkarīgi no Dieva, un nepagodināja Viņa atklāto gribu, paklausot likumiem, tad šķirsts tiem vairs nevarēja dot lielāku labumu par kuru katru citu parastu kasti. Tie tagad šķirstu uzlūkoja tā, kā elkiem kalpojošās nācijas savus nedzīvos dievus, it kā tam pašam par sevi būtu kāda vara un spēks izglābt. Tie pārkāpa likumus, ko tas saturēja, tāpēc Derības šķirsta pagodināšana vien tikai vairoja formālismu, liekulību un elku pielūgšanu. Grēki tos šķīra no Dieva, un Viņš tiem nevarēja sniegt uzvaru, pirms tie nebūs nožēlojuši un atstājuši savu netaisno rīcību.

Nepietika ar to, ka Derības šķirsts un svētnīca atradās Israēla vidū. Nepietika ar to, ka priesteri pienesa upurus un ļaudis tika saukti par Dieva bērniem. Kungs neievēro to lūgšanas, kas savā sirdī kopj netaisnību, jo ir rakstīts: "Kas novērs savu ausi, lai nebūtu jāuzklausā bauslības vārdi, tā lūgšana ir negantība." (Sal. pam. 28:9)

Kad visa armija devās kaujā, neredzīgais un vecais Ēlis palika Šilo. [585] Ar tumšām nojautām viņš gaidīja cīņas iznākumu, "jo viņa sirds bija ļoti nemierīga Dieva šķirsta dēļ". Izmeklējis vietu ārpus saiešanas telts vārtiem, viņš turpināja tur dienu no dienas sēdēt ceļa malā, ar bailēm gaidot uz vēstneša ierašanos no kaujas lauka.

Beidzot kāds benjamīnietis no armijas "nonāca tanī pašā dienā Šilo, drēbes viņam bija saplēstas, un uz viņa galvas bija zeme". Tas steidzīgi kāpa pa nogāzi augšup uz pilsētu. Nevēriģi paiedams garām vecajam vīram ceļa malā, tas iesteidzās pilsētā un paziņoja ziņkārīgajam pūlim sakāves un lielā zaudējuma vēsti.

Vaimanu un žēlabu skaņas aizsniedza gaidītāju pie saiešanas telts. Tad vēstnesi atveda pie viņa. Un vīrs Ēlim sacīja: "Israēls ir bēdzis filistiešu priekšā, un pie tam mūsu karaspēks ir piedzīvojis smagu sakāvi; arī abi tavi dēli, Hofnus un Pinehass, ir miruši (...)." Lai cik briesmīgi tas bija, tomēr Ēlis to vēl spēja panest, jo viņš to bija gaidījis, bet, kad sūtnis piebilda: "(...) ienaidnieki ir paņēmuši Dieva šķirstu", viņa sejai pārskrēja neizsakāmu ciešanu izteiksme. Doma, ka viņa grēki tā apkaunojuši Dievu un likuši no Israēla atraut savu klātbūtni, bija vairāk, nekā viņš spēja izturēt; spēki to atstāja, viņš krita, "lauza savu sprandu un nomira".

Pinehasa sieva, neskatoties uz sava vīra bezdievību, bijās Kungu. Vīratēva un vīra nāve, un vairāk par visu — briesmīgā vēsts, ka paņemts Derības šķirsts, izraisīja arī viņas nāvi. Tā redzēja, ka zudusi pēdējā Israēla cerība, tādēļ bērnu, kas piedzima šajā nelaiimes stundā, nosauca Ihabods — "Godība ir atņemta nost no Israēla!" Ar pēdējo elpas vilcienu tā atkārtoja skumjos vārdus: "Godība ir atrauta Israēlam, tādēļ ka ticis atņemts Dieva šķirsts (...)."

Bet Kungs nebija pilnīgi atstājis savus ļaudis un arī ilgi necieta pagānu liksmošanas. Viņš filistiešus bija izlietojis kā ieroci Israēla pārmācīšanai, un tagad izmantoja Derības šķirstu pašu filistiešu sodīšanai. Agrākos laikos Dieva klātbūtne bija pavadījusi Derības šķirstu, lai tas būtu Viņa paklausīgās tautas stiprums un gods. Sī neredzamā klātbūtne turpināja būt ar to, lai sagādātu briesmas un iznīcību Viņa svēto likumu pārkāpējiem. Kungs bieži izlieto savus niknākos ienaidniekus Viņa tautas neuzticības sodīšanai. Bezdievīgie var kādu laiku triumfēt, redzēdami Israēlu ciešam sodu; bet pienāk laiks, kad arī viņi spiesti [586] izjust grēkus nīstošā Dieva sprieduma bardzību. Kur vien tiek kopta netaisnība, tur ātri un neizbēgami seko Dieva sods.

Filistieši gaviļēdami nonesa Derības šķirstu Ašdodā, vienā no savas zemes piecām galvenajām pilsētām, un nolika to dieva Dagona namā. Tie iedomājās, ka spēks, kas līdz šim pavadīja Derības šķirstu, tagad piederēs viņiem un ka tas kopā ar Dagona spēku tos padarīs neuzvaramus. Bet, kad tie otrā dienā ieradās tempļī, tad ieraudzīja skatu, kas tos pildīja ar šausmām. Dagona bija nokritis Derības šķirsta priekšā ar seju uz zemes. Priesteri godbijīgi uzcēla elka tēlu un novietoja to agrākajā vietā. Tomēr nākamajā rītā tie to atkal atrada divainā kārtā izkropļotu guļam Derības šķirsta priekšā uz zemes. Sī elku tēla augšdaļa izskatījās pēc cilvēka, bet apakšējā atgādināja zivi. Tagad visi cilvēka miesai līdzīgie locekļi bija nocirsti un bija palikusi tikai zivij līdzīgā tēla apakšējā daļa. Priesterus un ļaudis sagrāba bailes; tie šo noslēpumaino notikumu uzskatīja kā ļaunu zīmi, kas vēstīja viņu pašu un viņu dievību bojāeju Israēla Dieva priekšā. Viņi iznesa Derības šķirstu no tempļa un novietoja kādā atsevišķā ēkā.

Tad Ašdodas ļaudis pārņēma kāda mokoša un ļauna slimība un, atcerēdamies mocības, ar kādām Israēla Dievs sita ēģiptiešus, viņi savu nelaimi pierakstīja Derības šķirsta klātbūtnei, tādēļ nolēma to nogādāt Gatā. Tomēr sērga sekoja tieši pa pēdām, un tās pilsētas iedzīvotāji šķirstu nosūtīja tālāk uz Ekronu. Seit ļaudis to saņēma ar izbailēm, kliegdami: "Vai jūs esat atnesuši Israēla Dieva šķirstu pie mums, lai mūs un visu mūsu tautu nomaitātu?" Viņi griezās pēc aizsardzības pie saviem dieviem,

tāpat kā to bija darījuši Ašdodas un Gatas iedzīvotāji, bet iznīcība turpinājās, līdz bēdās "no pilsētas pret debesīm cēlās zēlabas". Baidīdamies Derības šķirstu ilgāk turēt cilvēku mājokļos, tie beidzot to novietoja klajā laukā. Tad sekoja peļu sērga, kas apsēda zemi un iznīcināja ražu kā noliktavās, tā uz lauka. Tautai, šķiet, draudēja pilnīga iznīcība no slimībām vai bada.

Septiņus mēnešus Derības šķirsts palika Filistijā, un pa šo laiku israēlieši neko nedarīja tā atgūšanai. Bet filistieši tagad jau tikpat ļoti vēlējās atbrīvoties no tā klātbūtnes, kā kādreiz bija ilgojušies to iegūt. Spēka avota vietā tas viņiem bija kļuvis par smagu nastu un lielu lāstu. [587] Tomēr tie nezināja, ko iesākt, jo, kur vien šķirsts gāja, tur sekoja Dieva sods. Ļaudis griezās pie vadoņiem, priesteriem un pareģiem ar spiedošu jautājumu: "Ko lai mēs darām ar tā Kunga šķirstu? Izziniet, kādā veidā lai mēs to nosūtām atpakaļ tā īstajā vietā!" Viņiem deva padomu nosūtīt to atpakaļ kopā ar dārgu vainas izpirkšanas upuri, jo tikai tādā ceļā, — kā sacīja priesteri, — viņi paši var tikt dziedināti un kļūs arī zināms, kādēļ Dieva roka vēl no tiem nav atstājusies.

Lai atvairītu vai novērstu kādu sērgu, pagāniem senatnē bija ieradums izgatavot no zelta, sudraba vai kāda cita materiāla attēlu tam, kas izsauca samaitāšanu, vai arī tai lietai vai miesas daļai, kas bija sevišķi cietusi. Sos priekšmetus novietoja uz kāda staba vai citā labi redzamā vietā un domāja, ka tas ir spēcīgs līdzeklis pret ļaunumu, uz ko tie norāda. Pie dažām pagānu tautām šāds ieradums pastāv vēl līdz šai dienai. Kad kāds slimnieks iet sava dieva namā, lai atgūtu veselību, viņš sev līdzīgu ņem cietušās miesas daļas metāla vai cita materiāla kopiju un to pienes kā upuri savam dievam.

Saskaņā ar pastāvošo māņticību, filistiešu lielkungi pavēlēja ļaudīm izgatavot šādu viņu ciešanu attēlu, — "pēc filistiešu pavaldņu skaita — piecus lielus zelta trumus un piecas zelta peles, jo viena un tā pati sērga ir pārņēmusi viņus visus: ir tautu, ir vadoņus."

Šie gudrie vīri atzina, ka ar šķirstu saistās kāds noslēpumains spēks, — spēks, kuram viņu gudrība nespēj pretoties. Tomēr tie nedeva ļaudīm padomu novērsties no saviem elkiem un kalpot Dievam. Tie vēl arvien ienāda Israēla Dievu, lai gan satriecošā sodība tos spieda padoties Viņa autoritātei. Līdzīgi arī grēcinieki, saņemot Dieva sodu, var pārliecināties, ka veltīgi ir pret Viņu karot, tie var būt spiesti padoties Viņa varai, bet savās sirdīs turpina pretoties dievišķai vadībai. Tāda padošanās nevienam grēciniekam nevar izglābt. Dievam jāatdod sirds, — tai jāļaujas pārveidoties no dievišķās žēlastības, pirms var tikt pieņemta kāda cilvēka grēku nožēla.

Ak, cik liela ir Dieva lēnprātība pret ļauna darītājiem! Elku pielūdzēji filistieši un atkritušais Israēls vienādā mērā baudīja Viņa aizgādības labvēlību. Uz nepateicīgo, dumpīgo cilvēku ceļa klusām klājas tūkstošiem neievērotu žēlastības dāvanu. [588] Katra svētība viņiem liecināja par tās Devēju, bet tie bija vienaldzīgi pret Viņa mīlestību. Dieva lēnprātība pret cilvēku bērniem bija ļoti liela, bet, kad tie stūrgalvīgi turpināja palikt savos grēkos un nevēlējās tos nožēlot, Viņš savu sargājošo roku atrāva. Kad tie atteicās uz klausīt Dieva balsi Viņa radības darbos un Viņa Vārdā izteiktajos brīdinājumos, padomos un pārmetumos, tad Viņš bija spiests runāt uz tiem ar sodībām.

Starp filistiešiem atradās daži, kas pretojās Derības šķirsta nosūtīšanai atpakaļ uz tā zemi. Tādā veidā atzīt Israēla Dieva varu lepņajiem filistiešiem bija pazemojums. Bet "priesteri un zintnieki" ļaudīm deva padomu neatdarināt faraona un ēģiptiešu stūrgalvību, lai neizsauktu pār sevi vēl lielāku nelaimi. Izdomāja plānu, kuram visi piekrita, un to tūlīt arī īstenoja dzīvē. Derības šķirstu ar zelta grēku upuri uzlika uz jauniem ratiem, ar ko bija novērstas visas sagānīšanas briesmas. Ratos iejūdzta divas govīs, uz kuru kakla vēl nebija likts nekāds jūgs. Viņu teļus ieslēdza mājās un govīm atļāva brīvi iet, uz kuriem tām tīk. Ja Derības šķirsts tādā veidā tiktu vests atpakaļ pie israēliešiem pa Bet-Semešas ceļu, kas bija tuvākā levītu pilsēta, tad tā būtu zīme, ka visu šo ļaunumu viņiem ir darījis Israēla Dievs, bet ja nē, tie teica: "Tad mēs zināsim, ka Viņa roka nav mūs skārusi, bet tas mums bija tāpat nejauši noticis."

Kad govīs atlaida, tās pameta savus mazuļus un maudamas devās taisni pa ceļu uz Bet-Šemešu. Ratus nevadīja neviena cilvēciska roka, bet pacietīgie lopiņi gāja savu ceļu. Dieva klātbūtne gādāja par Derības šķirstu, un tas droši nonāca nodomātajā vietā.

Bija tieši kviešu plaujamais laiks, un Bet-Šemešas ļaudis ielejā plāva labību. "Kad tie savas acis pacēla un ieraudzīja šķirstu nākam, tad tie, to redzēdami, kļuva līksmi. Un rati nobrauca Jozuas, Bet-Semešas iedzīvotāja, tīrumā un tur apstājās. Un tur bija liels akmens, un tie saskaldīja ratus malkā, bet govīs upurēja kā dedzināmo upuri tam Kungam." Filistiešu lielkungi, kas bija sekojuši Derības šķirstam "līdz Bet-Semešas robežām" un bija noskatījušies tā saņemšanu, tagad griezās atpakaļ uz Ēkronu. Sērga mitējās, un tie saprata, ka viņu nelaime ir bijusi kā Israēla Dieva sods. [589]

Bet-Šemešas ļaudis ātri izplatīja vēsti, ka Derības šķirsts atrodas pie viņiem, un no visas apkārtnes

plūda ļaudis, lai apsveiktu tā atgriešanos. Derības šķirsts tika uzlikts uz akmens, kas pirms tam bija noderējis par altāri, un tā priekšā Kungam pienesa vēl citus upurus. Ja upurētāji būtu nožēlojuši arī savus grēkus, tad tos pavadītu Kunga svētības. Bet tie nebija uzticīgi paklausījuši Kunga likumam un, priecādamies par Derības šķirsta atgriešanos kā par labu priekšvēstnesi, tomēr pareizi neizprata šķirsta svētumu. Nemeklēdami tā novietošanai piemērotāku vietu, tie to atstāja ārā kviešu laukā. Turpinādami aplūkot svēto šķirstu un runādami par brīnišķo veidu, kā tas atgriezies, tie sāka izteikt savas nojautas par to, kur īsti slēpjas tā brīnišķīgais spēks. Ziņkāres pārvarēti, viņi beidzot noņēma vāku un uzdrošinājās to atvērt.

Viss Israēls bija mācīts raudzīties uz šķirstu ar cieņu un dziļu godbijību. Saņemdami pavēli to pārnest no vienas vietas uz otru, levīti ne reizi neuzdrošinājās to uzlūkot. Tikai vienreiz gadā augstajam priesterim bija ļauts skatīt Derības šķirstu. Pat pagāni filistieši nebija uzdrošinājušies noņemt tā vāku. Debesu eņģeļi neredzamā veidā to pavadīja visos gājumos. Un negodīgā Bet-Semešas ļaužu pārdrošība tūlīt tika sodīta. Daudzi nomira pēkšņā nāvē.

Tomēr dzīvi palikušie šo sodību nepieņēma kā brīdinājumu nožēlot grēkus, bet sāka uz šķirstu raudzīties ar mānīgiem bailēm. Ilgodamies atbrīvoties no tā klātbūtnes un tomēr neuzdrošinādami to pārvietot, Bet-Semešas ļaudis sūtīja vēsti Kirjat-Jearimas iedzīvotājiem, aicinādami tos šķirstu aizvest. Tie to paņēma ar lielu prieku. Viņi zināja, ka paklausīgajiem un uzticīgajiem šķirsts ir Dieva labvēlības ķīla. Svinīgā līksmībā viņi to pārnesa savā pilsētā un nolika levīta Abinadaba namā. Sis vīrs uzdeva savam dēlam Eleāzaram rūpēties par to, un tā šķirsts tur palika ilgu gadus.

Daudzajos gados pēc tam, kad Kungs pirmo reizi parādījās Annas dēlam, Samuēla aicinājumu pravieša amatam bija sākusi atzīt visa tauta. Atklāti un patiesi nododams dievišķo brīdinājumu Ēja namam, pildīdams šo sāpīgo un grūto pienākumu, Samuēls parādīja, ka ir uzticīgs Jehovas vēstnesis: "Un Kungs bija ar viņu un neļāva nevienam no viņa vārdiem krist zemē. Un viss Israēls no Dana līdz Bēršebai [590] atzina, ka Samuēls ir Kunga pravietis."

Israēlieši kā tauta turpināja dzīvot neticībā un kalpot elkiem, tādēļ par sodu vēl arvien palika filistiešu pakļautībā. Sajā laikā Samuēls pārstāigāja pilsētas un ciemus, cenzdamies ļaužu sirdis pievērst viņu tēvu Dievam, un viņa pūlēm netrūka labu panākumu. Divdesmit gadus cietis zem ienaidnieka spaidiem, "viss Israēla nams raidīja nemitīgi žēlabas pie tā Kunga". Samuēls tiem deva padomu: "Ja jūs no visas savas sirds gribat atgriezties pie tā Kunga, tad izmetiet ārā no sava vidus šos svešos tautu dievus un it īpaši Aštartes attēlus, pievērsiet savu sirdi tam Kungam un kalpojiet vienīgi Viņam (..) — Seit mēs redzam, ka dievbijīgu dzīvesveidu un sirds reliģiju jau Samuēla dienās mācīja tāpat, kā Kristus to darīja, dzīvojot virs zemes. Bez Kristus jaukā skaistuma senā Israēla ārējām reliģijas formām nebija nekādas vērtības. Tāpat tas ir arī pie mūsu laika Israēla.

Šodien nepieciešama tāda pati patiesās sirds reliģijas atdzimšana, kādu piedzīvoja senais Israēls. Grēku nožēla ir pirmais solis, kas jāšper viņiem, kuri grib atgriezties pie Dieva. Neviens šo darbu nevar izdarīt otra vietā. Mums katram pašam sava dvēsele jāpazemo Dieva priekšā un jāatstāj personīgie elki. Kad mēs būsim darījuši visu, ko spējam, Kungs mums parādīs savu pestīšanu.

Sadarbojoties ar citiem cilšu vecākiem, Micpā kopā sanāca liela tautas sapulce. Šeit tika izziņots svinīgs gavēnis. Dzīļi pazemojoties, ļaudis atzina grēkus un par liecību savai apņēmībai paklausīt dzirdētajām pamācībām piešķīra Samuēlam soģa autoritāti.

Filistieši šo sanāksmi iztulkoja kā kara padomi un ar lieliem spēkiem devās uz priekšu, lai izklīdinātu Israēlu, pirms vēl tie būtu izstrādājuši kaut kādus plānus. Ziņas par filistiešu tuvošanos ļaudis ļoti izbijēja. Tie lūdza Samuēlu: "Nemities mūsu labad skaļi piesaukt to Kungu, mūsu Dievu, lai Viņš mūs izglābj no filistiešu rokas."

Kamēr Samuēls vēl gatavoja jēru pienešanai par dedzinājamo upuri, filistieši tuvojās Israēlam, lai karotu. Tad Visvarenais, kas uz Sinaja bija nonācis ugunī, dūmos un pērkona dārdos, kas pāršķīra Sarkano jūru un sataisīja Israēla bērniem ceļu pāri Jordānai, atkal parādīja savu spēku. [591] Drausmīgs negaiss izlauzās pār tuvojošos karaspēku, un zeme tika nosēta vareno karavīru mirušām miesām.

Israēlieši bija palikuši uz vietas klusā bijībā, drebot cerībā un bailēs. Redzot savu ienaidnieku briesmīgo sakāvi, tie saprata, ka Dievs ir pieņēmis viņu grēku nožēlu. Lai gan kaujai nesagatavoti, tie tagad satvēra kritušo filistiešu ieročus un vajāja bēgošo karaspēku līdz Bet-Karai. Šī varenā uzvara tika gūta tieši uz tā paša lauka, kur pirms divdesmit gadiem filistieši sakāva Israēlu, nogalināja priesterus un paņēma Derības šķirstu. Kā tautām, tā atsevišķām personām taka, kas iezīmējās ar paklausību Dievam, ir drošības un laimes ceļš, bet pārkāpumi ved vienīgi pretī postam un sakāvei.

Filistieši tagad bija tik pilnīgi uzvarēti, ka atdeva Israēlam kādreiz atņemtus cietokšņus un daudzus gadus atturējās no jebkuras naidīgas rīcības. Citas tautas sekoja šim piemēram, un israēlieši baudīja mieru līdz pat Samuēla pārvaldības laika beigām.

Lai šo gadījumu nekad neaizmirstu, Samuēls starp Micpu un Šenu uzcēla piemiņas akmeni un nosauca to Eben ha Ēzera — palīdzības akmens, teikdams ļaudīm: "Līdz šejieni tas Kungs mums ir palīdzējis."

PRAVIEŠU SKOLAS

[592]

Israēla audzināšanu kārtoja pats Kungs. Viņa rūpes neaprobežojās tikai ar tautas reliģiskajām interesēm, bet Viņa aizgādībā un dievišķajos likumos tika ietverts viss, kas varēja ietekmēt garīgo vai fizisko labklājību.

Dievs ebrejiem bija pavēlējis mācīt saviem bērniem Viņa prasības un iepazīstināt tos ar Kunga izturēšanos pret sentēviem. Tas bija viens no īpašajiem visu vecāku pienākumiem, — uzdevums, kuru nevarēja uzticēt citiem. Ne svešām lūpām, bet mīlošajai tēva un mātes sirdij vajadzēja audzināt un izglītot savus bērnus. Domas par Dievu bija nepieciešams saistīt ar visiem ikdienas dzīves notikumiem. Israēliešu namos bieži bija jāatkārto stāsti par Dieva varenajiem darbiem Viņa ļaužu atbrīvošanā pagātnē, kā arī par nākotnē apsolīto Pestītāju, un attēlu un simbolu pielietošana palīdzēja sniegtās mācības stingrāk nostiprināt atmiņā. Jaunajos prātos vajadzēja iespiest lielās patiesības par Dieva aizgādību un nākamo dzīvi. Tos mācīja saskatīt Dievu kā dabā, tā arī Viņa vārdu atklāsmē. Debesu zvaigznes, koki un puķes uz lauka, augstie kalni un čalojošie strauti, — viss runāja par Radītāju. Gan svinīgā upuru pienešana, gan kalpošana svētnīcā un praviešu izteicieni, — viss bija kā Dieva atklāsme.

Tā Gošenes vienkāršajā un šaurajā būdīņā tika audzināts Mozus; tā uzticīgā Anna audzināja Samuēlu; tā Betlēmes kalnu namiņā auga Dāvids, un tā pirmās zināšanas apguva Daniēls, pirms gūstniecības gaitas to šķīra no dzimtenes un tēva. Un tādi bija arī Kristus pirmie gadi Nācāretē; tāda bija Timoteja audzināšana, kad tas vēl kā bērns mācījās Svēto Rakstu patiesības no mātes Eunikas un no savas vecmāmiņas Loidas.

Tālākā gādība par jauniešu izglītošanu izpaudās praviešu skolu dibināšanā. Ja jaunietis vēlējās vairāk iedziļināties Dieva Vārda patiesībās un meklēt [593] gudrību no augšienes, lai kļūtu par skolotāju Israēlā, tad šīs skolas viņam pavēra savas durvis. Praviešu skolas izveidoja Samuēls, lai tās būtu kā barjera plaši izplatītajai samaitātībai, lai rūpētos par jauniešu tikumisko un garīgo attīstību un nodrošinātu visas tautas labklājību nākotnē, sagatavojot vīrus, kas ar dievbijīgu rīcību varētu vadīt ļaudis un sniegt tiem padomus. Tur Samuēls sapulcināja ticīgus, saprātīgus un zinātkārus jauniešus. Tos sauca par praviešu bērniem. Satiksme ar Dievu, kā arī Viņa Vārda un Viņa darbu dziļāka aplūkošana pie jauniešu dabīgajām spējām vēl pievienoja gudrību no augšienes. Skolotāji bija vīri, ne tikai labi dievišķo atziņu pazinēji, bet tādi, kas paši priecājās savienībā ar Dievu un bija saņēmuši Viņa Gara sevišķu svaidījumu. Tie baudīja ļaužu cieņu un uzticību kā savu zināšanu, tā arī dievbijīgās dzīves dēļ.

Samuēla dienās bija divas tādas skolas, — viena Rāmā, pravieša dzimtenē, un otra — Kirjat-Jearimā, kur tanī laikā atradās Deribas šķirsts. Vēlākos gados tika nodibinātas vēl citas skolas.

Šo skolu audzēkņi uzturēja paši sevi ar zemes apstrādāšanu vai arī ar kādu amatnieka darbu. Israēlā tas nebija nekas neparasts vai pazemojošs, bet parasti kā noziegumu uzskatīja rīcību, kad bērnam ļāva uzaugt, to neiepazīstinot ar lietderīgu darbu. Pēc Dieva pavēles katru bērnu vajadzēja apmācīt kādā amatā, pat tad, ja viņu audzināja īpašam svētam pienākumam. Daudzi reliģijas skolotāji sevi uzturēja ar vienkāršu roku darbu. Pat apustuļu laikos Pāvils un Akvila netika mazāk godāti tāpēc, ka dzīves iztiku nopelnīja kā telšu gatavotāji.

Galvenais mācību priekšmets šajās skolās bija Dieva likumi līdz ar Mozus dotajām pamācībām, svētā vēsture un dzeja. Apmācības veids stipri atšķīrās no tā, kāds tas ir mūsdienu teoloģiskajos institūtos, kurus beidzot daudzi audzēkņi aiziet ar mazākām zināšanām par Dievu un reliģiskām patiesībām, nekā tās viņiem bija, mācības iesākot. Šajās seno laiku skolās visa audzināšanas sistēma pievērsās vienam galvenajam mērķim — uzzināt Dieva gribu un cilvēku pienākumu pret savu Radītāju. [594] Svētās vēstures ziņojumi ļāva saskatīt Jehovas pēdas. Tika atklātas simbolos ietvertās lielās patiesības, un ticība varēja uztvert visas šīs sistēmas centrālo domu, — Dieva Jēru, kas atņem pasaules grēkus.

Tika kopts dievbijīgas nodošanās gars. Skolniekiem mācīja ne tikai lūgšanas pienākumu, bet arī kā lūgt, kā tuvoties savam Radītājam, kā vingrināties ticībā un kā izprast Viņa Gara mācības un tām paklausīt. Svēto prāts Dieva mantu namā atrada vecas un jaunas lietas, un Dieva Gars atklājās pravietojumos un svētās dziesmās.

Mūzikai vajadzēja kalpot svētiem mērķiem, lai vadītu domas pie visa, kas šķīsts, cēls un stiprinošs un lai pamodinātu dvēselē vēlēšanos pateikties un nodoties Dievam. Ak, kāda liela atšķirība starp senatnes ieradumiem mūzikas pielietošanā un to, kam tā visai bieži tiek veltīta tagad! Cik daudzi šo dāvanu izlieto sevis izcelšanai, bet ne Dieva pagodināšanai! Mīlestība uz mūziku nepiesardzīgajiem liek savienoties ar šīs pasaules mūzikas mīļotājiem dažādās izpriecu sanāksmēs, kur Dievs saviem bērniem ir aizliedzis iet. Tādā veidā tas, kas, pareizi pielietots, ir liela svētība, var kļūt par vienu no sātana vissekmīgākajiem ieročiem, lai novērstu prātu no pienākuma un mūžīgu lietu apceres.

Mūzika ir daļa no Dieva godināšanas Debesu pagalmos, un mums savās slavas dziesmās jācenšas, cik vien iespējams, tuvoties Debesu koru harmonijai. Pareiza balss izkopšana ir svarīga izglītības līnija, un to nevajadzētu atstāt novārtā. Dziedāšana kā reliģiskas kalpošanas daļa ir tikpat nozīmīga kā lūgšana. Lai dziesma varētu pareizi izskanēt, tad sirdij jāizjūt tās gars.

Ak, cik ļoti tās skolas, kurās mācījās Dieva pravieši, atšķirās no mūsu modernajām izglītības iestādēm! Cik maz šodien var atrast skolu, kurās nevalda pasaules principi un ieradumi! Pastāv nožēlojams pareizu ierobežojumu un saprātīgas disciplīnas trūkums. Visur valdošā Dieva Vārda nepazīšana starp tiem, kas sevi sauc par kristiešiem, tiešām ir uztraucoša. Dzirdama pavirša runāšana, tikai sentimentālisms un vienaldzība tikumisko un reliģisko mācību ziņā. Jauniešu prātos netiek nostiprināta atziņa par Dieva žēlastību un taisnību, par svētuma skaistumu un pareizas rīcības drošo algu, kā arī par grēka briesmīgo raksturu un tā neizbēgamajām drausmīgajām sekām. [595] Ļaunas biedrības jauniešus ievada noziedzības ceļos, izšķērdībā un izvirtībā.

Vai senajās ebreju skolās nav nekā, ko mūsdienu audzinātāji varētu ņemt sev par paraugu? Viņš, kas radījis cilvēku, vienmēr ir rūpējies par tā miesas, gara un dvēseles attīstību. Tomēr patiesas sekmes audzināšanā ir atkarīgas no uzticības, ar kādu cilvēki īsteno dzīvē Radītāja plānu.

Patiesās audzināšanas uzdevums ir Dieva līdzības atjaunošana cilvēka dvēselē. Iesākumā Dievs radīja cilvēku pēc savas līdzības. Viņš tam piešķīra cēlas īpašības. Prāts bija līdzsvarots, un visi būtnes spēki darbojās saskanīgi. Bet grēkā krišana un tās iespaids šīs dāvanas samaitāja. Grēks sagānīja un gandrīz izdzēsa Dieva līdzību cilvēkā. Tās atjaunošanai tika izveidots atpestīšanas plāns un pārbaudei piešķirts dzīvības laiks. Vest cilvēku atpakaļ pie pilnības, kādā tas iesākumā tika radīts, ir dzīves lielais mērķis, kas sevi ietver visu citu. Vecāku un skolotāju uzdevums jaunatnes audzināšanā ir sadarbošanās ar dievišķo nodomu, un, to daridami, tie kļūst par "Dieva darba biedriem". (1. Kor. 3:9)

Visas dažādās spējas, kādas vien ir cilvēkam, — prāta, dvēseles un miesas spēki — tam piešķirti no Dieva iespējami augstākas pilnības sasniegšanai. Bet tā nevar norisināties savtīgā un citus izslēdzošā veidā, jo Dieva raksturs, kura līdzībā mēs esam radīti, ir labvēlība un mīlestība. Katra spēja, katra īpašība, ar ko mūs apveltījis Radītājs, jāizlieto Viņam par godu un par svētību cilvēkiem. Un šajā darbā tās atradīs sev vistīrāko, cēlāko un laimīgāko attīstības iespēju.

Ja šiem principiem veltītu pienācīgu uzmanību, tad dažas vispār pieņemtas audzināšanas metodes izmainītos pašos pamatos. Lepnuma, savtīgas godkāres un sacensības gara pamodināšanas vietā skolotāji pūlētos atmodināt mīlestību pret krietnumu, patiesību un skaistumu, radot vēlēšanos iegūt izcilas rakstura īpašības. Tad skolnieki censtos attīstīt viņiem dotās Dieva dāvanas, ne lai pārspētu citus, bet lai piepildītu Radītāja nodomu un kļūtu Viņam līdzīgi. Tā vietā, lai pievērstos šīs zemes aprobežotajiem paraugiem vai lai rīkotos, vadoties no vēlēšanās sevi izcelt, kas cilvēku sakropļo un pazemo, domas tiktu vērstas uz Radītāju, lai Viņu iepazītu un Tam līdzinātos.

[596] "Kunga bijāšana ir gudrības iesākums, un izprast, kas svēts, tā ir atzišana." (Sal. pam. 9:10, pēc Glika tulk.) Dzīves lielais darbs ir rakstura veidošana, un Dieva atzišana ir katras patiesas izglītības pamats. Mācīt šo atziņu un veidot raksturu saskaņā ar to, — tam vajadzētu būt skolotāja mērķim. Dieva likumi ir Viņa rakstura atspoguļojums. Tāpēc dziesminieks Dāvids saka: "(..) visi Tavi baušļi ir taisni" un "no Tavām pavēlēm es mācos". (Ps. 119:172,104) Kungs mums ir atklājis savā Vārdā un radīšanas darbos. Zināšanas par Dievu mums jāiegūst no Viņa Gara iedvestā sējuma un dabas grāmatas.

Mūsu prātu pārvalda likums, ka tas pakāpeniski kļūst līdzīgs tam priekšstatam, pie kā pieradis

kavēties. Nodarbojoties tikai ar seklām ikdienišķām lietām, tas paliek kropls un vājš. Ja prāts nekad netiks pievērstš grūtākām problēmām, tad pēc kāda laika gandrīz pilnīgi zaudēs savas attīstības spējas. Audzinoša spēka ziņā Bībele ir ārpus katras konkurences. Dieva Vārdā prāts atrod tēmas visdziļākajām pārdomām un viscēlākajiem domu lidojumiem. Bībele ir vispamācošākā vēsture, kāda vien cilvēkiem pieejama. Tā svaiga ir izplūdusi no mūžīgā patiesības Avota, un dievišķa roka tās skaidrību pasargājusi cauri visiem laikmetiem. Tā apgaismo vistālāko pagātņi, kur velti cenšas iespieties cilvēciskie meklējumi. Dieva Vārdā mēs sastopamies ar varu, kas likusi pamatu zemei un izplatījusi debesis. Tikai šeit mēs atrodam cilvēciska lepnuma vai aizspriedumu neaptraipītu mūsu cilts vēsturi. Šeit ir ziņas par cīņām, zaudējumiem un uzvarām, ko piedzīvojuši visizcilākie vīri, ko pasaule jebkad pazinusi. Šeit atklātas lielās pienākuma un mūsu likteņa problēmas. Priekšgars, kas šķir redzamo pasauli no neredzamās, ir pacelts, un mēs varam vērot cīņu starp pretēji noskaņotiem labā un ļaunā spēkiem, sākot ar grēka ienākšanu un beidzot ar krāšņo taisnības un patiesības uzvaru; un tas viss ir tikai Dieva rakstura atklāsmē. Viņa Vārdā sniegto patiesību godbijīga aplūkošana skolnieka prātu ved saskarē ar bezgalīgo saprātu. Šādas studijas ne tikai izdaiļos un darīs cēlu [599] raksturu, bet nekad nekļūdīsies, attīstot un nostiprinot cilvēka prāta spējas.

Bībeles atziņu apgūšanai ir ļoti svarīgs iespaids uz cilvēces uzplaukumu visā šīs zemes dzīvē. Tā atklāj pamatlikumus, kas ir tautu labklājības stūrakmens, — pamatlikumus, kas nosaka sabiedrības veselīgu attīstību un droši sargā ģimeni, — pamatlikumus, bez kuriem neviens cilvēks nevar būt lietderīgs, laimīgs un godājams šinī dzīvē, ne arī cerēt sev nodrošināt nākamo, nemirstīgo dzīvi. Nav tāda stāvokļa, ne arī cilvēku piedzīvojumos tādas fāzes, kur Bībeles mācīšana neveiktu svarīgu sagatavošanas darbu. Ja Dieva Vārdu pētītu un īstenotu dzīvē, tas pasaulei dotu vīrus ar spēcīgāku un daudz enerģiskāku intelektu, nekā to spēj sniegt vispamatīgākā nopūlēšanās ar visiem tiem priekšmetiem, ko sevī ietver cilvēciskā filozofija. Tas dotu vīrus ar nelokāmu un krietnu raksturu, asām uztveres spējām un veselīgu spriedumu — vīrus, kuri ar savu dzīvi pagodinātu Dievu un būtu par svētību pasaulei.

Arī zinātņu studijās mēs varam iegūt atziņas par Radītāju. Katra patiesa zinātne ir materiālajā pasaulē saskatāmā Dieva rokraksta skaidrojums. Ar saviem pētījumiem zinātne sniedz arvien jaunus pierādījumus par Dieva gudrību un varenību. Pareizi izprasti, gan dabas grāmata, gan rakstītais Vārds mūs iepazīstina ar Dievu, atklājot kaut ko no tiem gudrajiem un labajiem likumiem, ar kuriem Viņš darbojas.

Skolniekiem jāiemāca saskatīt Dievu visos radības darbos. Audzinātājiem vajadzētu atdarināt lielā Skolotāja priekšzīmi, kurš savas mācības ilustrēja un vienkāršoja ar labi pazīstamajām dabas norisēm, tādā veidā tās dziļāk nostiprinādams klausītāju prātā. Koku lapotnēs vīterojošie putņi, ielejās augošās puķes, augstie koki, plašie lauki, briestošā labība, neauglīgā zeme, rietošās saules stariem zeltotās debesis, — viss noderēja kā līdzeklis mācību ilustrēšanai. Radītāja redzamos darbus Viņš saistīja ar paša izteiktajiem dzīvības vārdiem, lai šo skatu atkārtota uzlūkošana vērstu Viņa klausītāju domas pie tām patiesībām, ar kurām Viņš šīs lietas bija saistījis.

Dievības zīmogs, kas tiek rādīts atklāsmes lappusēs, redzams arī varenajos kalnos, auglīgajās ielejās un plašajos, dziļajos okeānos. Visa daba liecina cilvēkam par Radītāja mīlestību. Viņš mūsu uzmanību sev pievērs ar neskaitāmiem laipnības apliecinājumiem debesīs un virs zemes. Šo pasauli nepiepilda vienīgi sāpes un ciešanas. "Dievs ir mīlestība" — rakstīts uz katra [600] plaukstoša pumpura, uz katras ziedlapiņas, uz katra zāles stiebrīņa. Kaut arī grēka lāsts liek zemei izdot ērkšķus un dadžus, tomēr tos sedz ziedi un ērkšķi ir aplāti rozēm. Visas lietas dabā liecina par mūsu Dieva saudzīgo, tēvišķo gādību un vēlēšanos aplaimot savus bērnus. Viņa aizliegumi un stingrās pavēles nav domātas tikai autoritātes demonstrēšanai, bet visā savā rīcībā viņš ņem vērā savu bērnu labklājību. Viņš neprasa, lai tie atteiktos no kaut kā tāda, ko tiem būtu labāk paturēt, nekā atnest.

Uzskati, kādi valda dažos sabiedrības slāņos, ka reliģija neveicina veselību un šīs dzīves laimi, ir vieni no visļaunākajiem maldiem. Raksti saka: "Kunga bijāšana ir uz dzīvību, un kam tā ir, tas būs apmierināts." (Sal. pam. 19:23, pēc Glika tulk.) "Kas ir tas vīrs, kas mīl dzīvi un ilgojas pēc gara mūža, lai redzētu labas dienas? Tas lai sargā savu mēli no ļauna un savas lūpas, ka tās nerunā viltīgus vārdus! Novērsies no ļauna un dari labu! Meklē mieru un dzenies pēc tā!" (Ps. 34:13-15) "Gudrības Vārdi ir dzīvība tiem, kas tos atrod, un visai viņu miesai zāles, kas dziedina." (Sal. pam. 4:22, pēc Glika tulk.)

Patiesa reliģija cilvēku saskaņo ar Dieva garīgajiem, fiziskajiem un tikumiskajiem likumiem. Tie māca valdīt pār sevi, būt mierīgiem un atturīgiem visās lietās. Reliģija padara cēlāku prātu, izsmalcina gaumi un svēto spriedumu. Tā dvēselei ļauj piedalīties Dieva skaidrībā. Ticība Dieva mīlestībai un visu pārvaldošai aizgādībai atvieglina nemiera un rūpju naštu. Tā sniedz sirdij prieku un mierinājumu kā visgaišākajos, tā arī vistumsākajos brīžos. Reliģija tieši veicina veselību, pagarina mūžu un pavairo

visas dzīves svētības. Tā dvēselei atver neizsīkstošu laimes avotu. Kaut visi tie, kas nav izvēlējušies Kristu, saprastu, ka Viņš tiem piedāvā kaut ko daudz vērtīgāku par to, ko tie paši cenšas atrast. Domājot un rīkojoties pretēji Dieva gribai, cilvēks nodara vislielāko netaisnību un ļaunumu pats savai dvēselei. Takā, pa kuru iet aizliedzis Tas, kurš izprot, kas mums vislabākais, un domā par savu radījumu labklājību, nav atrodams patiess prieks. Pārkāpumu taka ved pretī postam un iznīcībai, bet gudrības "ceļi ir patīkami ceļi, un visas tās takas pauž mieru". (Sal. pam. 3:17)

Ebreju skolu fiziskās un reliģiskās audzināšanas metožu [601] pētīšana dotu daudz laba. Tādas audzināšanas vērtība nav aprēķināma. Gars un miesa savstarpēji ir cieši saistīti, tādēļ augstas morālās un intelektuālās pilnības sasniegšanai jāievēro likumi, kas pārvalda mūsu fizisko būtni. Stipra, saskaņota rakstura iegūšanai jāvingrina un jāattīsta kā garīgie, tā fiziskie spēki. Kādas studijas jaunatnei varētu būt vēl svarīgākas par tām, kas pieskaras šim brīnišķajam organismam, ar ko Dievs mūs ir apveltījis, un tiem likumiem, kuru ievērošana to var uzturēt veselu?

Tāpat kā Israēla dienās, katru jaunietai arī tagad vajadzētu apmācīt dzīves praktiskajiem pienākumiem. Ikvienam vajadzētu apgūt kādu amatu, ar kuru nepieciešamības gadījumā tas varētu nopelnīt sev iztiku. Tas ir svarīgi ne tikai kā nodrošinājums dzīves mainīgajos apstākļos, bet arī sakarā ar šāda darba iespaidu uz cilvēka fizisko, garīgo un morālo attīstību. Pat ja kāds būtu drošs, ka tam nekad nevajadzēs sev pelnīt iztiku ar vienkāršu roku darbu, tomēr tam vajadzētu iemācīties strādāt. Bez fiziskas piepūles neviens neiegūs labu miesas uzbūvi un stipru veselību; un pareizi nokārtota darba disciplīna nav mazāk svarīga arī dziļa un spēcīga prāta un cēla rakstura nodrošināšanai.

Katram skolniekam kādu dienas daļu vajadzētu veltīt rosīgam darbam. Tā jaunieši pieradinātos čakli strādāt, kā arī mācītos pajauties uz sevi, un tajā pašā laikā tiktu pasargāti no daudziem ļauniem un pazemojošiem ieradumiem, kas tik bieži seko kūtrumam. Tas viss saskan ar galveno audzināšanas nolūku, jo, nododoties darbam, čaklumam un šķīstumam, mēs arvien vairāk saskaņojamies ar savu Radītāju.

Lai jaunieši izprot savas esamības mērķi — godāt Dievu un būt par svētību citiem cilvēkiem. Lai viņi ierauga saļa Debesu Tēva maigo, gādīgo mīlestību pret tiem un augsto aicinājumu, kuram tos grīb sagatavot šīs dzīves stingrā audzināšana, — cieņu un godu, kas tiek piedāvāts, kļūstot par Dieva bērniem, — un tūkstoši ar nicināšanu un riebumu novērsīsies no saviem savtīgajiem mērķiem un vieglprātīgajiem priekiem, kas viņus līdz šim bija saistījuši. Tie mācīsies ienīst grēku ne tikai cerībā uz atalgojumu vai bailēs no soda, bet izprotot tā zemiskumu, jo tas samazina Dieva dotās spējas un aptraipa viņu līdzību ar Dievu.

Kungs neaicina jauniešus uz mazāku centību. Rakstura īpašības, kas cilvēkam sniedz panākumus un dara viņu godājamu citu vidū, — dedzīgo vēlēšanos aizsniegt kaut ko labāku, nelokāmo grību, enerģisko rīcību un nenogurdināmo neatlaidību — nedrīkst noslāpēt. Ar Dieva žēlastību jaunatne jāveda pretī mērķim, kas ir tik daudz augstāks par savtīgajām un laicīgajām interesēm, cik debesis augstākas pār zemi. Un šī dzīvē iesāktais audzināšanas darbs tiks turpināts vēl nākamajā dzīvē. Dienu pēc dienas Dieva brīnišķie darbi, pierādījumi par Viņa gudrību un spēku Visuma radīšanā un uzturēšanā, kā arī pestīšanas plāna bezgalīgās mīlestības noslēpums, atvērsies saprāta acīm atjaunotā skaistumā. "Ko acs nav redzējusi, un auss nav dzirdējusi, un kas neviena cilvēka sirdī nav nācis, to Dievs ir sagatavojis tiem, kas Viņu mīl." (1. Kor. 2:9) Jau šajā dzīvē mēs varam kaut ko nojaust par Viņa klātbūtni un baudīt prieku, ko sniedz savienība ar Debesīm, bet šī prieka pilnība un svētību bagātība mūs aizsniegs tikai pēc tam. Vienīgi mūžība spēs atklāt to brīnišķo un godības pilno stāvokli, kādu var aizsniegt cilvēks, kurā ir atjaunota Dieva līdzība.

8. PIRMIE KĒNIŅI

PIRMAIS ISRAĒLA KĒNIŠ

[603]

Israēla pārvaldes sistēma ar dievišķu autoritāti bija noteikta Dieva Vārdā. Mozum, septiņdesmit vecajiem, valdītājiem un soģiem vajadzēja rūpēties vienīgi par Dieva doto likumu ieviešanu dzīvē; viņiem pašiem nebija nekādas varas dot tautai likumus. Šis iekārtojums bija un palika nosacījums, lai Israēls varētu pastāvēt kā tauta. Laika gaitā Dievs sūtīja inspirētus vīrus, lai pamācītu ļaudis un dotu tiem norādījumus par šo likumu īstenošanu dzīvē.

Kungs paredzēja, ka Israēls prasīs ķēniņu, bet Viņš negribēja mainīt pamatlikumus, uz kuriem valsts bija dibināta. Ķēniņam vajadzēja būt Visaugstākā nozīmētam zemes pārvaldniekam, Dievu vajadzēja atzīt kā tautas galvu un Viņa likumus kā zemes augstākos likumus. (Sk. — Pielikumā, 10. piezīmi.)

Tūlīt pēc apmešanās Kānaānā Israēls saglabāja teokrātiskās valdības principus, un tauta Jozuas vadībā piedzīvoja uzplaukumu. Bet līdz ar ļaužu skaita vairošanos un saskaršanos ar citām tautām radās pārmaiņa. Daudzi pieņēma pagāniskos kaimiņtautu ieradumus, un tā lielā mērā tika upurēts viņu pašu īpatnējais, svētais raksturs. Tie pakāpeniski zaudēja godbijību pret Dievu, un būt par Viņa izredzēto tautu vairs neuzskatīja par godu. Tos valdzināja pagānu monarhu greznība un apnika viņu pašu vienkāršība. Cilšu starpā radās greisirdība un skaudība. Lai gan pastāvīgi draudēja pagānisko kaimiņu uzbrukumi, tautu novājināja iekšējās nesaskaņas. Un ļaudis sāka domāt, ka ciltis jāapvieno zem vienas stipras, centrālas valdības, tādā veidā saglabājot vietu starp citām tautām. Novēršoties no paklausības Dieva likumiem, ļaudis gribēja atbrīvoties arī no sava dievišķā Pavēlnieka pārvaldības, un tā Israēlā radās gandrīz vispārēja prasība pēc monarhijas.

Kopš Jozuas dienām zemes pārvaldīšana nekad nebija kārtota tik gudri un ar tādām sekmēm, kā Samuēla vadībā. [604] Dievišķi apstiprināts trijos amatos — kā soģis, pravietis un priesteris — viņš Israēla labā bija strādājis ar nenogurstošu un nesavtīgu dedzību, un tauta viņa gudrajā vadībā piedzīvoja daudzus labklājības gadus. Tika atjaunota kārtība, augstāk pacelta dievbijība un uz laiku apklusināts neapmierinātības gars. Tomēr, tuvojoties vecumam, viņš bija spiests pārvaldes rūpēs dalīties ar citiem un par palīgiem nozīmēja savus divus dēlus. Samuēls turpināja pildīt pienākumus Rāmā, bet jaunekļus iekārtoja Bēršebā, tuvu zemes dienvidu robežām, lai tie spriestu taisnu tiesu starp ļaudīm.

Dēlus Samuēls iecēla amatā ar tautas vispārēju piekrišanu, bet tie izrādījās tēva izvēlētā darba necienīgi. Ar Mozu Dievs Israēlam bija devis īpašus norādījumus, lai ļaužu virsnieki spriestu godīgu tiesu, izturētos taisnīgi pret atraitnēm un bāreņiem un neņemtu kukuļus. Bet Samuēla dēli "dzinās pēc mantas, tie pieņēma dāvanas un grozīja tiesu". Pravieša dēli nebija ņēmuši vērā tos priekšrakstus, kurus viņš tiem bija centies iemācīt. Viņi neatdarināja sava tēva skaidro un nesavtīgo dzīvesveidu. Ēlim dotais brīdinājums nebija atstājis vajadzīgo iespaidu uz Samuēlu. Arī viņš zināmā mērā bija pārāk izdabājis saviem dēliem, un to raksturs un dzīve tagad atklāja šīs rīcības sekas.

Šo soģu netaisnība radīja lielu neapmierinātību un deva iemeslu pieprasīt izmaiņas, pēc kurām slepeni jau sen ilgojās. "Tad visi Israēla vecaji sanāca kopā un devās pie Samuēla uz Rāmu. Un viņi tam sacīja: "Redzi, tu esi kļuvis vecs, un tavi dēli nestaigā tavos ceļos; tādēļ iecel mums tagad ķēniņu, kas lai mūs tiesā, kā tas ir visām tautām." (Sk. 1. Sam. 8.-12. nod.) Par dēlu nepareizo izturēšanos pret ļaudīm Samuēlam nekas nebija stāstīts. Ja viņu ļaunā rīcība tam būtu zināma, viņš tos nekavējoši būtu atcēlis, bet ne jau to vēlējās šie lūdzēji. Samuēls redzēja, ka patiesais iemesls bija neapmierinātība un lepnums, ka lūgumu izraisījis apzināts un skaidrs nodoms. Pret Samuēlu netika celta nekāda sūdzība. Visi atzina viņa godīgumu un gudrību, kādā tika kārtotas pārvaldības lietas; bet vecais pravietis šajā lūgumā saskatīja pārmetumu sev un tiešu vēlēšanos viņu nobīdīt pie malas. Tomēr viņš neatklāja savas jūtas, neko nepārmeta, bet šo lietu lūgšanā izteica Kungam, padomu meklējot vienīgi no Viņa. [605]

Un Kungs sacīja Samuēlam: "Paklausī tautas balsi, dari visu, ko tie tev sacīs! Nav jau viņi tevi nicinājuši, bet tie ir gan Mani atmetuši, lai Es vairs nebūtu viņu ķēniņš. Tā viņi ir arvien rīkojušies, sākot ar to dienu, kad Es tos izvedu no Ēģiptes; līdz pat šai dienai tie Mani ir atstājuši un kalpojuši citiem, svešiem dieviem; tā nu viņi arī tev tagad dara." Pravietis tika norāts sakarā ar personīgo aizvainojumu par ļaužu slikto izturēšanos pret viņu. Tomēr tie nebija parādījuši necieņu cilvēkam, bet Dieva autoritātei, kas bija nozīmējusi pārvaldnieku savai tautai. Kas nicina un atmet Dievam uzticīgu kalpu, tas parāda necieņu ne tikai cilvēkam, bet Kungam, kurš to ir sūtījis; atmesta tiek Kunga autoritāte.

Israēla vislielākās labklājības dienas bija tās, kad tauta par savu ķēniņu atzina Jehovu, kad tie Viņa dotos likumus un noteikto pārvaldes sistēmu vērtēja augstāk par citu tautu pārvaldības veidiem. Attiecībā uz Kunga baušļiem Mozus Israēlam bija paziņojis: "Turiet un pildiet tos, jo tā būs jūsu gudrība un lietu izpratne citu tautu acu priekšā, kuras, kad tās dzirdēs visus šos likumus, teiks: "Tiešām, gudri un saprātīgi ļaudis ir šī lielā tauta!" (5. Moz. 4:6) Bet, novēršoties no Dieva likumiem, ebreji nekļuva par tādu tautu, kādu Dievs vēlējās izveidot, un tad vainu par visu ļaunumu, kas bija viņu pašu grēku un nejēdzības sekas, uzvēla Dieva pārvaldes veidam. Lūk, cik pilnīgi tos bija apstulbojis grēks!

Kungs ar praviešu starpniecību jau iepriekš bija paziņojis, ka Israēlu pārvaldīs ķēniņš, bet tas nenozīmēja, ka šī pārvaldes forma viņiem būtu vislabākā vai arī ka tā saskanētu ar Viņa nodomu. Dievs atļāva ļaudīm rīkoties pēc sava prāta tāpēc, ka tie atteicās vadīties no Viņa padoma. Hozeja ziņo, ka Dievs tiem deva ķēniņu savās dusmās. (Hoz. 13:11) Kad cilvēki izvēlas paši savu ceļu, nemeklējot padomu no Dieva, vai arī pretēji Viņa atklātajai gribai, tad bieži Viņš tiem arī piešķir to,

ko tie vēlas, lai ar rūgtiem piedzīvojumiem, kas sekos šim izvēlētajam ceļam, tie beidzot saprastu savu ģeķību un nožēlotu grēkus. Cilvēciskais lepnums un cilvēciskā gudrība ir pierādījusies kā bīstams ceļa vadonis. Ko sirds iekāro pretēji Dieva gribai, tas beidzot izrādīsies kā lāsts un ne kā svētība.

Dievs vēlējās, lai Viņa ļaudis To uzlūkotu kā savu vienīgo [606] Likumdevēju un Spēka Avotu. Izjūtot atkarību no Dieva, tie pastāvīgi justos vilkti Viņam tuvāk. Tie kļuva arvien cēlāki un piemērotāki augstajam uzdevumam, kādam Viņš tos bija aicinājis kā savus izredzētos ļaudis. Bet, kad tronī tiek nosēdināts cilvēks, tas ļaužu domas novērsīs no Dieva. Tie vairāk gribēs uzticēties cilvēciskajam spēkam nekā dievišķajam un ķēniņa kļūdas pavinās tos uz grēku un atšķirs no Dieva.

Samuēls saņēma norādījumu ievērot ļaužu lūgumu, iepriekš brīdinot viņus par Dieva nepatiku, kā arī darot zināmas tādas izvēles sekas. "Tad Samuēls visus tā Kunga vārdus sacīja tautai, kas prasīja no viņa ķēniņu." Viņš uzticīgi norādīja uz klausām, kas tiem tiks uzliktas, un atklāja atšķirību starp šo atkarības stāvokli un viņu pašreizējo, salīdzinoši brīvo un laimīgo dzīvi. Viņu ķēniņš gribēs atdarināt citu monarhu greznību, bet, lai to sasniegtu, būs nepieciešami visai smagi nodokļi gan no cilvēkiem, gan no īpašumiem. Labākos tautas jaunekļus ķēniņš iesaistīs savā kalpībā, liekot tos uz kara ratiem un zirgiem un padarot par skrējējiem savā priekšā. Tiem vajadzēs aizpildīt viņa armijas rindas, apstrādāt viņa laukus, ievākt ražu un gatavot kara rīkus. Israēla meitas tas ņems par pavārēm un cepējām savam ķēnišķīgajam namam. Ķēniņa stāvokļa uzturēšanai tas izmantos viņu labākos laukus, kurus ļaudīm dāvājis pats Jehova. Viņš paņems arī vērtīgākos kalpus un lopus "un ar tiem darīs savu darbu". Bez visa tā ķēniņš prasīs desmito no visiem viņu ienākumiem, no viņu darba peļņas un zemes augļiem. "Un kad jūs tanī dienā brēksit sava ķēniņa dēļ, ko jūs paši būsit sev izvēlējušies, tad tas Kungs jums tanī dienā neatbildēs." Lai arī cik grūtas būs šīs prasības, tomēr reiz izveidoto monarhiju tie pēc savas patikas vairs grozīt nevarēs. [607]

Bet ļaudis atbildēja: "Nē, lai tikai ķēniņš būtu pār mums! Tad arī mēs būsim kā visas citas tautas, un mūsu ķēniņš pats spriedīs tiesu pār mums, un viņš pats izies mūsu priekšā karā, un viņš vadīs mūsu karus."

"Kā visas citas tautas" — israēlieši nesaprata, ka šajā ziņā nebūt līdzīgiem citām tautām bija viņu īpašā priekšrocība un svētība. Dievs pats israēliešus bija atšķīris no citām tautām, lai tos darītu par savu sevišķu dārgumu. Bet, nicinādami šo augsto godu, tie tagad karsti vēlējās atdarināt pagānu priekšzīmi. Un tā līdz šai dienai starp tiem, kas sevi sauc par Dieva ļaudīm, pastāv vēlēšanās piemēroties pasaulīgai dzīvei un ieradumiem. Šķiroties no Kunga, tie sāk iekārot pasaulīgo peļņu un godu. Kristieši ir pastāvīgi centušies atdarināt to cilvēku dzīvi, kas kalpo šīs pasaules dievam. Daudzi atsauca uz to, ka, savienojoties ar pasaules cilvēkiem un piemērojoties viņu ieradumiem, tie bezdievīgos varot labāk iespaidot. Tomēr visi šī ceļa gājēji ar to šķiras no sava Spēka Avota. Kļūdami par pasaules draugiem, tie paliek Dievam par ienaidniekiem. Pasaules ievēribas labā tie upurē neizsakāmo godu, kuram Dievs viņus ir aicinājis, — "lai jūs paustu tā varenos darbus, kas jūs ir aicinājis no tumsas savā brīnišķīgajā gaismā". (1. Pēt. 2:9)

Dzili noskumis, Samuēls klausījās ļaužu vārdos, bet Kungs viņam sacīja: "Paklasi viņu balsij un iecel tiem ķēniņu!" Praviētis savu pienākumu bija izpildījis. Viņš uzticīgi bija izteicis brīdinājumu, bet tas tika atmests. Ar smagu sirdi viņš tagad atlaida ļaudis un pats devās sagatavot lielās pārmaiņas pārvaldes iekārtā.

Samuēla skaidrā un nesavtīgā nodošanās Dievam bija pastāvīgs pārmetums savu labumu meklējošajiem priesteriem un ļaužu virsniekiem, kā arī lepnajai un jutekliskajai tautai. Kaut arī viņš nepievērsās nekādai greznībai vai ārišķībām, viņa darbs nesa Dieva zīmogu. Viņu godāja pasaules Pestītājs, kura vadībā tas pārvaldīja ebreju tautu. Tomēr ļaudīm apnika viņa dievbijīgā dzīve un nodošanās Kungam. Tie noniecināja viņa pazemīgo autoritāti un atmeta viņu cita vīra dēļ, kurš pār tiem valdītu kā ķēniņš.

Samuēla raksturā mēs varam saskatīt Kristus līdzības atspulgu. Tieši mūsu Pestītāja dzīves skaidrība bija tā, kas izraisīja sātana dusmas. Viņa dzīve bija pasaules gaisma un atklāja cilvēku siržu apslēpto samaitātību. Tas bija Kristus svētums, kas pret Viņu pamodināja to cilvēku mežonīgās kaislības, kuri sevi nepatiesi uzskatīja par dievbijīgiem. [608] Jēzus nenāca ar pasaulīgu bagātību un godu, bet Viņa darītie darbi rādīja, ka Viņam ir lielāka vara nekā kādam cilvēku ieceltam valdniekam. Jūdi gaidīja Mesiju, kas salauzīs apspiedēju jūgu, tomēr nodevās grēkiem, kas šo jūgu uzlika uz viņu kakla. Ja Kristus būtu slēpis viņu grēkus un aplaudējis viņu dievbijībai, tad tie Viņu būtu pieņēmuši par savu ķēniņu, bet tie negribēja ciest Kristus pastāvīgo grēku norāšanu. Viņi nicināja tāda rakstura jaukumu, kur visu noteic labvēlība, skaidrība un svētums, kur netiek atzīts nekāds naidis, izņemot naidu pret grēku. Tā tas ir bijis visos laikmetos. Debesu gaisma notiesā visus, kas atsakās tajā staigāt.

Saņemdami pārmetumus ar to cilvēku priekšzīmi, kuri ienīst grēku, liekuļi kļūst par sātana aģentiem, gatavi mocīt un vajāt uzticīgos. "Visi, kas grib dievbijīgi dzīvot Kristū Jēzū, arī tiks vajāti." (2. Tim. 3:12)

Kaut arī jau iepriekš bija pravietota Israēla pārvaldes monarhiskā forma, tomēr tiesības izraudzīties ķēniņu sev paturēja Dievs, un ebreji arī tik tālu cienīja Kunga autoritāti, ka to pilnīgi atstāja Viņa pārziņā. Izvēle krita uz Saulu, Kīša dēlu, no Benjamīna cilts.

Nākamā monarha personiskās īpašības tiešām patika cilvēku sirds lepnumam, kas izraisīja šīs ilgas pēc ķēniņa. "(...) visā Israēlā nebija neviena vīrieša, kas būtu bijis labāka izskata nekā viņš (...)" (1. Sam. 9:2) Cēls, ar cienīgu izturēšanos, dzīves plaukumā, patīkams un stalts, likās, ka viņš dzimis, lai pavēlētu. Tomēr pie šī ārējā skaistuma Saulam trūka augstāko īpašību, kas piešķir patiesu gudrību. Jaunībā Viņš nebija mācījies savaldīt savas impulsīvās tieksmes un iegribas; viņš nekad nebija izjutis dievišķās žēlastības un dievišķā jaukuma atjaunojošo spēku.

Sauls bija kāda varena un bagāta virsnieka dēls, tomēr, sašķaņā ar tā laika vienkāršo dzīves veidu, viņš pie tēva pildīja parasta laukstrādnieka pienākumus. Daži lopī no tēva ganāmpulka bija aizkļūduši kalnos, un Sauls ar kādu kalpu devās tos meklēt. Trīs dienas tie velti staigāja, nonākdami pie Rāmas, (sk. Pielikumā, 12. piezīmi) Samuēla dzīves vietas, kur kalps ieteica par pazudušajiem dzīvniekiem pajautāt pravietim. "Redzi, manā rokā ir sudraba seķeļa ceturtdaļa, to es gribu dot tam Dieva vīram, lai viņš mums pasaka mūsu ceļu." [609] Tas saskanēja ar tā laika ieradumu. Ejot pie kāda cilvēka, kas ieņēma augstāku stāvokli vai amatu, kā cieņas apliecinājums tika aiznesta maza dāvana.

Tuvojoties pilsētai, viņi sastapa jaunas meitas, kas bija nākušas smelt ūdeni, un no tām ievāca ziņas par gaišreģi. Meitenes atbildot paskaidroja, ka tūlīt sāksies dievkalpojums, ka pravietis ir jau ieradies, jo "uz kalna" tiks pienests upuris un pēc tam sekos attiecīgs svētku mielasts. Samuēla valdīšanas laikā bija notikušas lielas pārmaiņas. Kad Dievs viņu pirmo reizi aicināja, ļaudis dievkalpojumus svētnīcā nicināja. "(...) tie izturējās ar nievām pret tā Kunga ēdamo upuri" (1. Ķēn 2:17), bet tagad kalpošana Dievam bija ieviesta visā zemē, un tauta par reliģiskiem pasākumiem interesējās. Tā kā saiešanas telti nekāda kalpošana nenotika, tad upuri pagaidām tika pienesti citās vietās — šim nolūkam izvēlētajās priesteru un levītu pilsētās, kur ļaudis pulcējās, lai saņemtu pamācības. Upuru pienešanai šajās pilsētās parasti izraudzījās augstākās vietas un tās sauca par "kalnu".

Pie pilsētas vārtiem Sauls sastapa pašu pravieti. Dievs Samuēlam bija atklājis, ka ap šo laiku pie viņa ieradīsies izraudzītais Israēla ķēniņš. Un tagad, kad tie stāvēja viens otram pretim, Kungs Samuēlam sacīja: "Redzi, šis ir tas vīrs, par kuru Es tev sacīju, ka viņam jāvalda pār Manu tautu!"

Uz Saula jautājumu: "Lūdzu pasaki man, kur te ir pareģa nams?" Samuēls atbildēja: "Es pats esmu pareģis!" Apgalvodams, ka pazudušie dzīvnieki ir atrasti, viņš spieda to uz kavēties un piedalīties svētku mielastā, tajā pašā laikā dodot dažus norādījumus par lielo uzdevumu, kas viņu sagaida: "Un kuram tad gan lai piekrit viss Israēla labums? Vai ne tev un visai tava tēva dzimtai?" Dzirdot pravieša vārdus, klausītāja sirds nodrebēja. Arī to nozīmi viņš kaut cik varēja aptvert, jo prasība pēc ķēniņa bija kļuvusi par lietu, kas ļoti interesēja visu tautu. Tomēr, pieklājīgi novērtējot sevi, Sauls atbildēja: "Vai es nenāku no Benjamīna, no vismazākās Israēla cilts, un no viszemākās ģimenes visu Benjamīna ģimeņu starpā? Kāpēc tad tu man stāsti tādas lietas?"

Samuēls aizveda svešinieku uz sapulcēšanās vietu, kur kopā bija sanākuši pilsētas ievērojamākie vīri. Viņu vidū pēc pravieša norādījuma goda vietu ierādīja Saulam, un mielastā [610] viņam cēla galdā izmeklētāko daļu. Pēc dievkalpojuma Samuēls viesi ņēma līdzī uz savu māju un, uz jumta ar viņu sarunājoties, izklāstīja lielos pamatlikumus, uz kuriem balstījās Israēla pārvaldīšana, tā zināmā mērā cenšoties viņu sagatavot augstajam amatam.

Nākamajā rītā, kad Sauls devās ceļā, pravietis viņu pavadīja. Kad tie bija izgājuši cauri pilsētai, viņš kalpam pavēlēja iet pa priekšu. Viņš lika Saulam apstāties un uzklaut no Dieva doto vēsti. "Tad Samuēls ņēma eļļas trauciņu un to izlēja uz viņa galvu, un viņš to skūpstīja un sacīja: "Vai tas Kungs nav tevi svaidījis par valdnieku pār savu īpašumu, Israēla tautu?" Kā pierādījumu tam, ka viss ir darīts, pamatojoties uz dievišķo autoritāti, Samuēls viņam jau iepriekš pateica visus notikumus, kas atgadīsies, dodoties uz mājām, un apgalvoja, ka Dieva Gars darīs viņu spējīgu nākotnē ieņemamajam stāvoklim. "Un tā Kunga Gars arī tevi pārņems," teica pravietis. "Un redzi, kad šīs zīmes notiks un tās kļūs tev zināmas, tad dari pats, ko tava dvēsele atrod par pareizu, jo Dievs ir ar tevi!"

Saulam ejot savu ceļu, viss notika, kā pravietis bija sacījis. Pie Benjamīna robežām viņam paziņoja, ka pazudušie lopī ir atradušies. Tābora līdzenumā tas sastapa trīs vīrus, kuri gāja uz Bēteļi pielūgt Dievu. Viens no tiem nesa trīs kazlēnus upurim, otrs trīs maizes klaipus, un trešais viņa trauku upura

mielastam. Tie, kā parasts, sveicināja Saulu un deva viņam no trim maizes klaipiem divus. Pie viņa paša pilsētas Gibeas kāds praviešu pulks atgriezās no "kalna", dziedot slavu Dievam, stīgu mūzikas instrumentu, stabuļu un kokļu pavadībā. Saulam pie tiem pieejot, Kunga Gars nāca arī pār viņu, un viņš tiem pievienojās slavas dziesmās un kopā ar tiem runāja pravietiskus vārdus. Viņš runāja tik droši un gudri un tik dedzīgi piedalījās viņu dievkalpojumā, ka tie, kas viņu bija pazinusi, pārsteigti izsaucās: "Kas ar Kīša dēlu ir noticis? Vai tad arī Sauls pieder pie praviešiem?"

Pievienojoties praviešiem viņu lūgšanās un dziesmās, Svētais Gars Saulā izdarīja lielu pārmaiņu. Dievišķās skaidrības un svētuma gaisma iespīdēja dabīgās sirds tumsā. Viņš sevi redzēja tādu, kāds tas bija Dieva priekšā, un saskatīja svētuma skaistumu. Tagad viņš izjuta aicinājumu [611] sākt cīņu pret grēku un sātanu un saprata, ka spēks šai cīņā viņam visā pilnībā jāsaņem no Dieva. Viņa izpratnei atvērās pestīšanas plāns, kas iepriekš tam likās tumšs un neskaidrs. Kungs to apveltīja ar drosmi un gudrību viņa augstajam stāvoklim. Viņš tam parādīja žēlastības un spēka Avotu un apgaismoja saprašanu attiecībā uz dievišķajām prasībām un viņa paša pienākumu.

Tautai nebija ziņots, ka Sauls ir svaidīts par ķēniņu. Dieva izvēlei visu priekšā vajadzēja atklāties ar lozēšanu. Šim nolūkam Samuēls ļaudis sapulcināja Micpā. Tika izlūgta dievišķa vadība, un tad sekoja svinīga lozēšanas ceremonija. Sanākušie ļaužu pulki klusēdami gaidīja iznākumu. Pakāpeniski tika iezīmēta cilts, saime, nams, un tad kā izraudzīta persona tika norādīts Sauls, Kīša dēls. Bet pats Sauls nebija sanākušo ļaužu vidū. To nomāca lielā atbildība, kas gatavojās gulties uz viņa pleciem, un viņš slepeni bija aizgājis. Kad viņu atveda pie ļaudīm, tie apmierināti un ar lepnumu vēroja viņa cēlo stāvu un ķēnišķīgo izturēšanos, jo "viņš bija veselu galvu lielāks nekā citi ļaudis". Pat Samuēls, sanākušos ar viņu iepazīstinādams, izsaucās: "Vai jūs redzat, kādu tas Kungs ir izredzējis? Tiešām, nav neviena cita visā tautā, kas būtu tāds kā viņš!" Un tad no visa lielā pūļa atskanēja ilgs un skaļš prieka sauciens: "Lai dzīvo ķēniņš!"

Tad Samuēls paskaidroja ļaudīm ķēniņa valsts kārtību, uzsvērdams pamatlikumus, uz kuriem dibinās monarhiskā pārvaldes sistēma un, no kuriem vadoties, tā jāpārrauga. Ķēniņš nedrīkstēja būt absolūts pārvaldnieks, jo varas ziņā tam bija jāpakļaujas Visaugstākā gribai. Šos noteikumus ierakstīja grāmatā, kurā tika formulēta arī valdnieka vara un ķēniņa un ļaužu tiesības. Lai gan tauta neņēma vērā Samuēla brīdinājumus, uzticīgais pravietis, būdams spiests pakļauties tās prasībām, tomēr centās, cik tālu vien iespējams, aizsargāt ļaužu brīvību un tiesības.

Kaut arī ļaudis vispārīgi bija gatavi atzīt Saulu par savu ķēniņu, tomēr liela daļa nostājās tam pretī. Fakts, ka ķēniņš izvēlēts no Benjamīna cilts, kas bija vismazākā Israēlā, neņemot vērā daudz lielākās un spēcīgākās Jūdas un Ēfraīma ciltis, tiem šķita nevērība, kuru viņi nevarēja paciest. Tie atteicās izteikt Saulam uzticību un pienest ierastās dāvanas. Tieši tie, kas visdedzīgāk bija pieprasījuši sev ķēniņu, tagad atteicās ar pateicību pieņemt Dieva norādīto vīru. [612] Katrai partijai bija savs izredzētais, kuru tie vēlējās redzēt uz troņa, un daži no vadoņiem paši sev kāroja šo godu. Daudzās sirdīs iedegās skaudība un greizsirdība. Centieni apmierināt lepnumu un godkāri noveda pie vilšanās un nevienprātības.

Šādos apstākļos Sauls nevēlējās pieņemt ķēnišķīgo godu. Atstādams Samuēlam kārtot pārvaldības lietas kā līdz šim, tas atgriezās Gibeā. Viņu turp godbijīgi pavadīja neliela cilvēku grupa, kas, redzēdami viņa ievēlēšanas dievišķo lēmumu, bija apņēmušies to atbalstīt. Tomēr Sauls neko nedarīja, lai ar varu uzturētu spēkā tiesības uz troni. Mājās, Benjamīna augstienē, viņš mierīgi nodevās zemkopja pienākumiem, savas autoritātes nostiprināšanu atstādams pilnīgi Dieva rokās.

Drīz pēc Saula izraudzīšanas cilšu teritorijā uz austrumiem no Jordānas ķēniņa Nahaša vadībā ielauzās amonieši un apdraudēja Jabešu Gileādā. Iedzīvotāji centās panākt miera nosacījumus, piedāvājoties maksāt amoniešiem nodevas. Nežēlīgais ķēniņš ar to vien nebija mierā, pieprasot tiesības izdurt ikvienam no viņiem labo aci, tā padarot tos par savas varas pastāvīgiem lieciniekiem.

Aplenktais pilsētas iedzīvotāji lūdza pamieru uz septiņām dienām, kam amonieši piekrita, cerēdami, ka ar to vēl vairāk pieaugs viņu gaidāmās uzvaras gods. No Jabešas tūlīt tika nosūtīti vēstneši meklēt palīdzību pie ciltīm rietumos no Jordānas. It visur saceldami briesmīgas izbailes, tie šīs ziņas atnesa arī uz Gibeu. Vakarā atgriezdami no lauka, kur bija aris ar vēšiem, Sauls dzirdēja skaļās vaimanas, kas vēstīja par kādu lielu nelaimi. Viņš jautāja: "Kas ir ļaudīm noticis, ka tie raud?" Kad tam pastāstīja kauna pilno lietu, viņā pamodās snaudošie spēki. "Tad Dieva Gars nāca pār viņu (..), viņš sagrāba jūga vērsus un tos sakapāja mazos gabalos. Tos viņš ar vēstnešu rokām izsūtīja pa visām Israēla robežām, teikdams: "Kas nesekos Saulam un kas nesekos Samuēlam, ar tā vēšiem tiks darīts tāpat!"

Tā Saula vadībā Bezekas līdzenumā sapulcējās trīssimt trīsdesmit tūkstoši vīru. Tūlīt nosūtīja

vēstnešus uz aplenkto pilsētu ar iedrošinājumu, ka jau rīt viņi var gaidīt palīdzību, tieši tajā dienā, kad tiem vajadzēja padoties amoniešiem. Ātrā nakts pārgājienā Sauls un viņa pulki šķērsoja Jordānu un rīta ausrīti nonāca pie Jabešas. Līdzīgi Gideonam, sadalījis savus spēkus trijās daļās, viņš uzbruka amoniešu nometnei tieši šajā agrajā stundā, kad tie, negaidīdami nekādas briesmas, bija vismazāk sagatavoti. Izcēlās panika, kur amonieši tuvciņā tika pilnīgi iznīcināti. Bet, kas atlika, tie "tika tā izklīdināti, ka pat divi nepalika kopā".

Saula ātrā rīcība un drošsirdība, kā arī viņa karavadoņa spējas, kas parādījās tik liela karaspēka sekmīgā vadībā, bija tās īpašības, kādas Israēla tauta vēlējās redzēt pie sava valdnieka, lai tie spētu mēroties ar citām tautām. Tagad tie viņu apsveica kā ķēniņu un godu par uzvaru pierakstīja cilvēciskajām īpašībām, aizmirdami, ka bez sevišķas Dieva svētības visas viņu pūles būtu bijušas veltīgas. Savā sajūsmā daži pat ieteica nonāvēt tos, kas sākumā bija atteikušies atzīt Saula autoritāti. Bet ķēniņš iejaucās, saūdam: "Sodien lai neviens nemirst, tāpēc ka tas Kungs šodien ir devis atpestīšanu Israēlam!" Seit Sauls sniedza liecību par viņa raksturā notikušo pārmaiņu. Sevis pagodināšanas vietā viņš godu atdeva Dievam un atreibības jūtu izpausmes vietā parādīja līdzcietības un piedošanas garu. Tas ir nepārprotams pierādījums, ka sirdī mājō Dieva žēlastība.

Tagad Samuēls ieteica sasaukt tautas sapulci Gilgalā, lai tur Saulu atklāti apstiprinātu par ķēniņu. Tā arī notika. Un tie "tur nesa tam Kungam kaujamos pateicības upurus Kunga priekšā. Tur tad arī Sauls ar visiem Israēla vīriem ļāvās lielam priekam".

Gilgala bija pirmā Israēla apmešanās vieta Apsolītajā zemē. Šeit Jozua pēc dievišķā norādījuma Jordānas brīnišķās pāriešanas atcerei uzcēla pieminekli no divpadsmit akmeņiem. Seit atjaunoja apgrāzīšanas rituālu. Seit pēc grēka Kadešā un pēc ceļojuma tuksnesī pirmo reizi tika ievērots Pasā iestādījums. Seit izbeidzās manna. Seit Kunga karaspēka virsnieks atklājās arī kā Israēla armiju Virspavēlnieks. No šejienes viņi devās ieņemt Jēriku un uzvarēt Aju. Seit Āhans saņēma sodu par savu grēku, un šeit tika noslēgts līgums ar gibeoniešiem, ar ko tika sodīta Israēla nolaidība [614], nemeklējot padomu no Kunga. Šajā līdzenumā, kas bija saistīts ar tik daudzām sirdi skarošām atmiņām, tagad stāvēja Sauls un Samuēls un, kad aplūsa ķēniņam domātie apsveikumi, vecais praviētis, atsakoties no tautas pārvaldības, teica dažus atvadu vārdus:

"Redzi, es esmu uzklājis visas jūsu vēlēšanās, ko jūs esat izteikuši, un esmu jums iecēlis ķēniņu. Un nu tagad redziet, te jūsu priekšā staigā jūsu ķēniņš, bet es esmu vecs palicis un nosirmojis, toties mani dēli būs kopā ar jums, bet es esmu, sākot no savas jaunības līdz pat šai dienai, arvien atradies jūsu priekšgalā. Redzi, še es stāvu! Atbildiet par mani tā Kunga un viņa svaidītā priekšā: kura vērsi es esmu ņēmis un kura ēzeli es esmu piesavinājis? No kura es esmu izspiedis netaisnu peļņu, un kuram esmu varas darbus darījis? Un no kura rokas es esmu ņēmis dāvanas, ka savas acis tādēļ būtu piemiedzis? Tad es jums atlīdzināšu; lieciniet pret mani, tad es jums atdošu!"

Bet ļaudis vienbalsīgi atbildēja: "Tu neesi no mums netaisnu peļņu izspiedis, tu arī neesi centies mums izdabāt, un tu arī neesi ne no viena cilvēka rokas neko pieņēmis."

Samuēls šeit negribēja tikai attaisnot sevi; viņš jau iepriekš bija noteicis pamatlikumus, kurus vajadzēja ievērot kā ķēniņam, tā ļaudīm, un teiktajiem vārdiem tagad vēlējās pievienot pats savas priekšzīmes iespaidu. No agras bērnības viņš bija saistīts ar Dieva darbu un visā garajā savas dzīves laikā tiecās tikai uz vienu mērķi, — pagodināt Dievu un darīt labu Israēlam.

Pirms Israēls varēja cerēt uz labklājību un veiksmi, to vajadzēja vadīt pie grēku nožēlas Dieva priekšā. Grēka dēļ tie bija pazaudējuši ticību Dievam un spējas saskatīt Viņa varu un gudrību tautas pārvaldē, — pazaudējuši uzticību Dieva spēkam aizstāvēt savu lietu. Lai rastu patiesu mieru, tiem vispirms vajadzēja ieraudzīt un atzīt tieši to grēku, kurā tie bija vainīgi. Viņi bija teikuši, ka, pieprasot ķēniņu, grib panākt, lai "mūsu ķēniņš mūs tiesā un iziet mūsu priekšā, kad mēs dodamies kaujās". Samuēls viņiem atstāstīja Israēla vēsturi no tās dienas, kad Dievs viņus izveda no Ēģiptes. Jehova, ķēniņu ķēniņš, bija gājis ļaužu priekšā un izcīnījis viņu cīņas. Visai bieži grēks tos bija novedis ienaidnieka rokās, bet tie vēl nebija atgriezušies no saviem ļaunajiem ceļiem, kad Dieva žēlastība jau bija pamodinājusi kādu atbrīvotāju. Kungs sūtīja Gideonu un Baraku, "Jeftu un Samuēlu, un Viņš jūs izpestīja no jūsu ienaidnieku rokās, kas bija jums visapkārt, tā ka jūs varējāt dzīvot mierā". [615] Tomēr, briesmu apdraudēti, tie bija teikuši: "Lai ķēniņš valda pār mums", lai gan, kā to paziņoja praviētis: "Kungs, jūsu Dievs, bija jūsu ķēniņš."

Tad Samuēls turpināja: "Tagad nostājieties še un vērojiet to lielo parādību, kurai tas Kungs liks notikt jūsu acu priekšā. Vai pašreiz nav kviešu plaujamais laiks? Es piesaukšu to Kungu, un Viņš dos pārkonus un lietu, lai jūs atziņstat un nomanāt, ka ļaunums, ko jūs esat izdarījuši, ir ļoti liels tā Kunga priekšā, proti, ka esat prasījuši sev ķēniņu." Kad nu Samuēls piesauca to Kungu, tad tas Kungs sūtīja

pērkonus un vēlino lietu tajā pašā dienā (..)”. Ap kviešu pļaujamo laiku — maijā un jūnijā — austrumu zemēs lietus nekad nelīst. Pie debesīm nav mākoņu, un gaiss ir dzidrs un maigs. Tik spēcīgs negaiss šajā gada laikā visu cilvēku sirdīs iedvesa bailes. Pazemībā ļaudis tagad atzina savu grēku — tieši to grēku, kurā viņi bija vainīgi: “Aizlūdz par saviem kalpiem to Kungu, savu Dievu, lai mēs nemirstam, jo bez visiem saviem grēkiem mēs vēl arī to grēku esam darījuši, ka esam sev prasījuši ķēniņu!”

Samuēls neatstāja ļaudis mazdūšībā, jo tad būtu veltīgi censties pēc labākas dzīves. Sātans tiem liktu raudzīties uz Dievu kā uz bargu un nepiedodošu būtni, un viņi būtu pakļauti dažādām kārdināšanām. Dievs ir žēlīgs un piedodošs, pastāvīgi vēlēdamies parādīt saviem ļaudīm labvēlību, ja vien tie grib paklausīt Viņa balsij. “Nebīstieties!” tā Dieva vārdā runāja Viņa kalps: “Jūs gan patiešām esat šo ļaunumu izdarījuši, tomēr neatkāpieties no tā Kunga, bet kalpojiet tam Kungam ar visu savu sirdi. Un neatkāpieties, sekodami blēņu dievībām, kas nedz palīdz, nedz arī izglābj, jo tie ir nieki. Gan tas Kungs savu tautu neatmetīs sava lielā apsollījuma dēļ (..)”.

Samuēls nepieminēja necienību, kādu tie bija parādījuši viņam; viņš neizteica nevienu pārmetumu par nepateicību, ar kādu Israēls atmaksāja viņa nodošanos tautas labā, bet tikai apliecināja savu nerimstošo ieinteresētību: “Arī es nekad tik tālu neapgrēkošos pret to Kungu, ka mitētos par jums aizlūgt un lai vairs nemācītu jūs staigāt labo un taisno ceļu. Tikai bīstieties to Kungu un kalpojiet Viņam patiesībā no visas savas sirds, jo jūs esat redzējuši, kādas vareni lielas lietas Viņš jums ir darījis! Bet ja jūs tomēr darīsiet ļaunu, tad ir jūs, ir jūsu ķēniņš aiziesit bojā!”

SAULA PĀRDROŠĪBA

[616]

Pēc sapulces Gilgalā Sauls atlaida mājās karaspēku, kas bija sanācis pēc viņa aicinājuma, lai karotu ar amoniešiem, paturot vienīgi divus tūkstošus vīru savā rīcībā Mikmašā un tūkstoš vīrus pie sava dēla Jonatāna Gibeā. Seit tika pieļauta nopietna kļūda. Nesenā uzvara armiju pildīja ar cerību un drosmi, un, ja viņš tūlīt būtu devies pret citiem Israēla ienaidniekiem, tad tautas brīvības labā būtu izdarīts varens pavērsiens.

Pa to laiku rosīgi darbojās viņu kareivīgie kaimiņi — filistieši. Pēc sakāves Eben-Ēzerā tie vēl arvien savās rokās turēja dažus kalnu cietokšņus Israēla zemē un tagad sāka nostiprināties pašā zemes centrā. Dažādu iekārtojumu, ieroču un apbruņojuma ziņā filistieši atradās daudz labākā stāvoklī nekā Israēls. Ilgajā apspiešanas laikā ienaidnieki bija centušies nostiprināt savu varu, aizliedzot Israēlam kalēja darbus, lai tie nevarētu izgatavot kara ieročus. Arī pēc miera noslēgšanas, kad bija vajadzīgi tādi darbi, ebreji vēl arvien gāja uz filistiešu nometnēm. Ērtību mīlestības iespaidā un ilgajā apspiešanas laikā pierastā nevērtības gara dēļ Israēla vīri nepavisam nebija apgādāti ar kara ieročiem. Karā lietoja šaujamos lokus un lingas, jo tos varēja iegādāties, un, izņemot Saulu un viņa dēlu Jonatānu, nevienam no viņiem nebija ne šķēpa, ne zobena. (1. Sam. 13:22)

Tikai Saula otrā valdīšanas gadā tika mēģināts pakļaut filistiešus. Pirmo triecienu izdarīja ķēniņa dēls Jonatāns, uzbrūkot un pieveicot viņu garnizonu Gebā. Šis sakāves sakaitināti, filistieši gatavoja steidzīgu uzbrukumu Israēlam. Tad [617] Sauls ar bazūnēm lika izziņot karu pa visu zemi, aicinot vīrus sapulcēties Gilgalā, ieskaitot ciltis no Jordānas otra krasta. Ļaudis uzaicinājumam paklausīja.

Filistieši Mikmašā bija savākuši milzīgus spēkus — trīsdesmit tūkstoš ratu un sešus tūkstošus jātnieku, un tik daudz ļaužu kā smiltis jūrmalā. (1. Sam. 13:5) Šim ziņām aizsniedzot Saulu un viņa armiju Gilgalā, ļaudis ļoti izbijās, domājot par kauju, kur viņiem būs jācīnās pret tik varenu armiju. Tie nebija sagatavoti sadursmei ar ienaidnieku, un daudzi kļuva tik mazdūšīgi, ka nemaz neuzdrošinājās iziet, lai pārbaudītu savu drosmi cīņā. Daži pārcēlās pāri Jordānai, citi apslēpās bedrēs, alās un starp klintīm, kuru šai apgabalā bija visai daudz. Tuvojoties sadursmes brīdim, dezertieru skaits ātri pieauga, un, kas neaizgāja no ierindas, tos mocīja jaunas nojautas un briesmīgas bailes.

Kad Saulu sākumā svaidīja par ķēniņu, viņš no Samuēla saņēma skaidrus norādījumus, kā rīkoties šādās reizēs. Praviētis sacīja: “Bet tev būs noiet man pa priekšu uz Gilgalu, un redzi, arī es nāksu lejā pie tevis, lai nestu dedzināmos upurus. Bet tev tur jāgaida septiņas dienas, tiekams es pie tevis nonāksu un tev to darīšu zināmu, kas tev ir jādara.” (1. Sam. 10:8)

Sauls gaidīja dienu no dienas, bet nepielika nekādas nopietnas pūles, lai iedrošinātu ļaudis un iedvestu viņiem palāvību uz Dievu. Pirms vēl pravieša noteiktais laiks bija pagājis, viņš kļuva nepacietīgs par tik ilgu kavēšanos un visu grūto apstākļu dēļ arī pats kļuva mazdūšīgs. Tā vietā, lai

ļaudis uzticīgi sagatavotu dievkalpojuma, kuru izpildīt nāca Samuēls, viņš nodevās neticībai un ļaunām priekšnojautām. Tuvošanās Dievam ar upuri bija ļoti svarīgs un svarīgs darbs, un Dievs prasīja, lai Viņa ļaudis pārmeklētu savas sirdis un nožēlotu grēkus, lai Viņš varētu upuri pieņemt un svētība pavadītu ļaužu pūles cīņā pret ienaidnieku. Bet Sauls bija palicis nemierīgs, un ļaudis, kuriem vajadzēja uzticēties Dieva palīdzībai, gaidīja uz izraudzīto ķēniņu, lai viņš tos vadītu un norīkotu. [618]

Tomēr Kungs turpināja rūpēties par viņiem un tos neatstātu nelaimē, kas nāktu pār tiem, ja vārais miesīgais elkonis būtu palicis viņu vienīgais balsts. Viņš ļaudis noveda grūtībās, lai tie pārliecinātos, cik muļķīgi ir palauties uz cilvēku, un lai tie atkal pievērstos Viņam kā vienīgajam Palīgam. Bija pienācis Saula pārbaudes laiks. Tagad tam vajadzēja pierādīt, vai viņš palaujas uz Dievu vai nē, vai pacietīgi gaidīs saskaņā ar Kunga pavēli, atklājot sevi kā tādu, kuram Dievs grūtos apstākļos var uzticēties kā savu ļaužu pārvaldniekam, vai arī sāks svārstīties un parādīs sevi necienīgu tam uzticētajai svētajai atbildībai. Vai Israēla izraudzītais ķēniņš paklausīs visu ķēniņu Valdniekam? Vai viņš savu mazdūšīgo kareivju uzmanību pievērsīs Tam, kuram ir mūžīgs spēks un pestīšana?

Pieaugošā nepacietībā viņš gaidīja Samuēla ierašanos un visu sajukumu, postu un armijas dezertēšanu attiecināja uz pravieša prombūtni. Pienāca noteiktais laiks, bet Dieva vīrs vēl tūlīt neparādījās. Dieva aizgādība bija savu kalpu aizmirsusi. Bet Saula nemierīgais, impulsīvais gars vairs nebija savaldāms. Saprazdams, ka kaut kas jādara ļaužu bailu aplūsināšanai, viņš nolēma sasaukt dievkalpojumu un pats ar upuri izlūgties dievišķo palīdzību. Kungs bija nolīcis, ka upurēt Viņa priekšā var vienīgi tie, kas šim darbam iesvētīti. Bet Sauls pavēlēja: "Atnesiet šurp pie manis dedzināmo upuri (..)!" (1. Sam. 13. nod.) Un tāds, kāds viņš bija, ar bruņām un ieročiem, tas tuvojās altārim un pienesa upuri Dieva priekšā.

"Un notika, ka tikko kā viņš bija pabeidzis upurēt dedzināmo upuri, redzi, tad atnāca Samuēls. Un Sauls izgāja viņam pretī, lai viņu apsveiktu." Samuēls uzreiz ievēroja, ka Sauls ir rīkojies pretēji tam dotajiem skaidrajiem norādījumiem. Izlietojot savu pravieti, Kungs bija teicis, ka Viņš šajā laikā darīs zināmu, kā Israēlam rīkoties krīzes brīdī. Ja Sauls būtu izpildījis nosacījumus, kur bija apsoltā dievišķā palīdzība, tad Kungs brīnīšā veidā būtu atbrīvojis Israēlu arī ar tiem nedaudzajiem ķēniņam uzticīgajiem ļaudīm. Bet Sauls tik ļoti bija apmierināts ar sevi un savu rīcību, ka izgāja pravietim pretī, it kā būtu pelnījis uzslavu un ne rājienu. [621]

Samuēla sejas izteiksme pauda rūpes un nemieru. Uz viņa jautājumu: "Ko tu esi darījis?" Sauls savu pārdošo rīcību aizbildināja, sacīdams: "Kad es redzēju, ka tauta kļūst projām no manis, un tu noliktā laikā nenāci, un filistieši ir sapulcējušies Mikmasā, tad es domāju: tagad filistieši dosies pret mani uz Gilgalu uzbrukumā, — bet es vēl neesmu paspējis tā Kunga priekšā izlūgties žēlastību — tā es iedrošinājos un nesu dedzināmo upuri."

Tad Samuēls sacīja Saulam: "Tu esi aplami darījis; tu neesi izpildījis tā Kunga, sava Dieva, bausli, ko Viņš tev bija pavēlējis; patlaban tas Kungs būtu tavu ķēniņa varu pār Israēlu apstiprinājis uz mūžīgiem laikiem, bet nu tagad tava ķēniņa valsts nepastāvēs. Tas Kungs jau ir izmeklējis sev vīru, kas ir pēc Viņa sirds prāta, un tas Kungs tam ir nolīcis būt savai tautai par valdnieku, jo tu neesi izpildījis, ko tas Kungs bija tev pavēlējis." Tad Samuēls cēlās, devās projām no Gilgalas un gāja savu ceļu; bet atlikušie karavīri sekoja Saulam no Gilgalas uz Gibeu Benjamīna cilti (..)."

Israēlam vai nu vajadzēja pārtraukt sevi uzskatīt par Dieva tautu, vai arī bija pienākums turēties pie tiem pamatlukumiem, uz kuriem dibināta tāda monarhija, lai pār ļaudīm varētu valdīt dievišķā vara. Ja tauta pilnībā nodotos Kungam, ja cilvēciskā un pasaulīgā griba tiktu pakļauta Kunga prātam, tad Viņš paliktu kā Israēla Pārvaldnieks. Kamēr ķēniņš un ļaudis visā savā rīcībā padotos Dievam, tik ilgi Dievs varētu būt viņu aizstāvis. Israēlā nevarēja attīstīties un pastāvēt nekāda tāda monarhija, kas visās lietās par visaugstāko neatzītu Dieva autoritāti.

Ja Sauls šajā pārbaudes brīdī būtu parādījis cieņu Dieva prasībām, tad Dievs viņu izlietoja savu nodomu īstenošanā. Bet viņa kļūda rādīja, ka tas tautas priekšā Kungu nevar pārstāvēt. Viņš Israēlu ievestu maldos. Noteicošais būtu viņa prāts un viņa griba, bet ne Dievs. Ja Sauls būtu palicis uzticīgs, viņa valdība tiktu apstiprināta uz visiem laikiem, bet, tā kā viņš tāds nebija, tad Dieva nodomu vajadzēja piepildīt kādam citam vīram. Israēla pārvaldīšana bija jāuztic tādām cilvēkiem, kas pār ļaudīm valdītu saskaņā ar Debesu gribu.

Mēs nezinām, cik lielas intereses var būt liktas uz spēles, kad Kungs mūs pārbauda. Drošības nav nekur citur, kā vienīgi stingrā paklausībā tam, ko sacījis Dievs. Visi apsoltājumi doti, vadoties no ticības un paklausības nosacījuma, un nesaskaņošanās ar Viņa pavēlēm pārtrauc Rakstu bagāto [622] apsoltājumu piepildīšanos mūsu dzīvē. Mēs nedrīkstam sekot impulsīvam iedomām, ne arī palauties uz

cilvēku spriedumu; mums jāņem vērā Dieva atklātā griba un jārikojas saskaņā ar Viņa noteiktajām pavēlēm, lai arī kādi būtu apkārtējie apstākļi. Par sekām rūpēsies Dievs. Nešaubīgi paklausot Dieva Vārdam, mēs, nonākot grūtībās, cilvēkiem un eņģeļiem pierādīsim, ka kritiskos brīžos Kungs mums var uzticēties, lai īstenotu Viņa nodomus, pagodinātu Viņa Vārdu un sagādātu svētības Viņa ļaudīm.

Sauls bija kritis nežēlastībā pie Dieva un tomēr negribēja pazemoties grēku nožēlā. Patiesās dievbijības trūkumu viņš centās aizvietot ar dedzību reliģisko formu ievērošanā. Sauls nebija neziņā par Israēla sakāvi, kad Hofnuš un Pinehass nometnē atnesa Derības šķirstu, un tomēr, visu to zinot, viņš nolēma sūtīt pēc svētā šķirsta un tur kalpojošā priestera. Ja ar šo rīcību varētu iedvest ļaudīm ticību, tad viņš cerēja atkal sapulcināt izklīdušo armiju un iziet kaujā pret filistiešiem. Tad viņš varētu iztikt bez Samuēla klātbūtnes un atbalsta un tā atbrīvotos no nepatīkamās pravieša kritikas un nopēluma.

Saulam bija dots Svētais Gars, lai apgaismotu viņa saprašanu un mīkstinātu sirdi. No Dieva pravieša viņš bija saņēmis uzticīgus norādījumus un rājienus, un tomēr, cik milzīga bija viņa ietiepība! Pirmā Israēla ķēniņa dzīves stāsts sniedz bēdīgu liecību par agrāk piekopto slikto ieradumu spēku. Jaunībā Sauls nebijās un nemīlēja Kungu; viņa straujais gars, kas no bērnības nebija radināts pakļauties, vienmēr bija gatavs sacelties pret dievišķo autoritāti. Kas no jaunības mācās ar svētu godbijību raudzīties uz Dieva gribu un uzticīgi pildīt tiem uzliktos pienākumus, tie būs sagatavoti augstākam kalpošanas darbam vēlākā dzīvē. Bet cilvēki nevar gadiem ilgi nelietīgi izlietot tiem no Dieva dotās spējas un tad pēc patikas tās svaigas un neaptraipītas ieguldīt pilnīgi pretējā darbā.

Saula pūles iedrošināt ļaudis nedeļa nekādus panākumus. Redzot, ka viņa spēki sarukuši līdz seši simti vīriem, tas atstāja Gilgalu un atkāpdamies apstājās nesen filistiešiem atņemtajā Gebas cietoksnī. Šī nocietinātā vieta atradās kādas dziļas un šķēršļiem bagātas ielejas jeb aizas dienvidu pusē, nedaudzas jūdzes uz ziemeļiem no Jeruzālemes. Tās pašas ielejas ziemeļu pusē, Mikmašā, bija izvietojušies filistiešu spēki, no kurienes atsevišķas viņu grupas izgāja dažādos virzienos, lai postītu zemi. [623]

Dievs pieļāva tādu kritisku stāvokli, lai varētu norāt Saula nepareizo rīcību un atklāt saviem ļaudīm ticības un pazemības mācības. Saula pārdošanās rīcības dēļ upurējot Kungs negribēja viņam piešķirt filistiešu uzvarētāja godu. Israēla atbrīvošanai par darbarīku tika izraudzīts ķēniņa dēls Jonatāns, vīrs, kas bijās Kungu. Dievišķi pamudināts, tas ieteica savam ieroču nesējam slepeni uzbrukt ienaidnieka nometnei. Viņš sacīja: "(..)tam Kungam neviens nevar aizliegt izcīnīt uzvaru vai nu ar daudz, vai arī ar maz ļaudīm." (1. Sam. 14. nod.)

Ieroču nesējs, kas arī bija ticības un lūgšanu vīrs, atbalstīja šo nodomu, un tie kopā slepeni atstāja nometni, lai neviens nestātos pretī viņu pieņemtajam lēmumam. Nopietni lūdzot savu tēvu lielo Vadoni, viņi vienojās par kādu zīmi, kas tiem ļautu izprast tālāko rīcību. Un tad, nogājuši aizā, kas šķīra abas armijas, viņi klusēdami turpināja ceļu klinšu aizsegā, daļēji apslēpti no ielejas pauguriem un apkārtējo kalnu izciļņiem. Tuvojoties filistiešu priekšējiem nocietinājumiem, viņi iznāca savu ienaidnieku redzes lokā, kuri dzēlīgi sacīja: "Redzi, ebreji nāk ārā no alām, kur tie bija paslēpušies!" un tad uzsauca: "Nāciet pie mums augšā! Mēs jums kaut ko pateiksim!" jo tie bija apņēmušies sodīt abus israēliešus viņu pārdošības dēļ. Šis uzaicinājums bija tieši tā zīme, kuru Jonatāns ar savu biedru bija nolēmuši uzskatīt kā pierādījumu, ka Kungs pašķirs viņu ceļus. Aiziedami no filistiešu redzes loka un izvēlēdamies apslēptu un grūtu taku, karavīri pamazām tuvojās klints virsotnei, kuru uzskatīja par nepieejamu un tāpēc stingri neapsargāja. Tā viņi iekļuva ienaidnieka nometnē un nogalināja sargkareivjus, kuri, pārsteigti un izbijušies, nemaz nepretojās.

Debešu eņģeļi sargāja Jonatānu un viņa pavadoni, eņģeļi cīnījās tiem blakus, un filistieši krita viņu priekšā. Zeme tā drebēja, it kā no daudzu jātņieku un kara ratu tuvošanās. Jonatāns saprata dievišķo palīdzību, un pat filistieši atzina, ka Israēla atbrīvošanas labā darbojas Dievs. Kā uz lauka, tā garnizonā karaspēku pārņēma lielas izbailes. Apjukumā noturēdami savus kareivjus par ienaidniekiem, filistieši sāka savstarpēji viens otru iznīcināt.

Drīz vien kara troksni sadzirdēja arī Israēla nometnē. [624] Ķēniņa sargi ziņoja, ka starp filistiešiem izcēlies liels apjukums un ka viņu skaits samazinās. Nebija zināms, ka kāda ebreju karaspēka daļa būtu atstājusi nometni. Pēc apjautāšanās tika noskaidrots, ka neviena netrūkst, izņemot Jonatānu un viņa ieroču nesēju. Bet redzot, ka filistiešiem jācīnās pret kādu nezināmu uzbrucēju, arī Sauls ar savu armiju pievienojās šim triecienam. Ebreji, kas bija dezertējuši pie ienaidniekiem, tagad vērsās pret tiem; daudzi iznāca ārā no savām paslēptuvēm un, filistiešiem apjukumā bēgot, Saula armija tiem sagādāja briesmīgu pārmācību.

Apņemdami vispilnīgākajā veidā izmantot šīs priekšrocības, Sauls pārsteidzīgi aizliedza saviem

kareivjiem visu dienu kaut ko ēst, pavēli vēl apstiprinādams ar stingru lāstu: "Nolādēts tas vīrs, kas ēdīs maizi, pirms nāks vakars, un iekams es nebūšu atriebies saviem ienaidniekiem!" Uzvara jau bija izcīnīta bez Saula ziņas vai līdzdalības, bet viņš cerēja izcelties ar pilnīgu uzvarētās armijas iznīcināšanu. Pavēli par atturēšanos no barības izraisīja savtīga godkāre, un tā pierādīja Saula vienaldzību attiecībā uz ļaužu vajadzībām, ja tās nesaskanēja ar viņa paša paaugstināšanās tieksmēm. Aizlieguma apstiprināšana ar svinīgu zvērestu liecināja par Saula pārsteidzību un bezdievību. Jau paši lāsta vārdi norādīja, ka viņš daudz domā par savu, nevis par Dieva godu. Viņš neteica, ka aizlieguma mērķis ir, lai Kungs tiktu atriebts pie saviem ienaidniekiem, bet "iekams es nebūšu atriebies saviem ienaidniekiem".

Aizliegums ļaudis noveda pie Dieva norādījumu pārkāpšanas. Visu dienu tie bija cīnījušies un jutās noguruši un izsalkuši, tādēļ, līdz ko beidzās noteiktais laiks, tie krita uz laupījumu un rija gaļu ar asinīm, pārkāpdami Dieva likumu, kas nosodīja asiņu lietošanu uzturā.

Cīņu laikā Jonatāns, kas nebija dzirdējis ķēniņa pavēli, netīši apgrēkojās, baudīdams nedaudz medu, ejot cauri kādam mežam. Vakarā Sauls to uzzināja. Viņš bija teicis, ka pavēles neievērošana tiks sodīta ar nāvi, un, kaut arī Jonatāns nebija vainīgs apzinātā pārkāpumā, kaut arī Dievs brīnīšķā kārtā bija pasargājis viņa dzīvību un tieši ar viņa rokām sagādājis glābšanu, ķēniņš tomēr paziņoja, ka spriedums jāizpilda. Dēla dzīvības saudzēšana no Saula prasītu atzīt savu grēku, dodot pārsteidzīgu solījumu, bet tas būtu pārāk pazemojoši viņa lepnumam. "Lai Dievs dara ar mani vienādi vai otrādi, bet, Jonatān, tev tiešām ir jāmirst!" [625]

Godu par uzvaru Sauls sev nevarēja pieprasīt, bet cerēja pagodināties ar dedzīgu nostāšanos par sava zvēresta svētumu. Viņš visiem padotajiem gribēja uzsvērt atziņu, ka ķēnišķīgā autoritāte jāuztur spēkā, kaut vai upurējot savu dēlu. Neilgi pirms tam Sauls Gilgalā pretēji Dieva pavēlei bija uzdrošinājies veikt priesteru pienākumus. Samuēla norāts, viņš stūrgalvīgi centās sevi attaisnot. Bet tagad, kad nepaklausīja viņa cilvēciskajai pavēlei — pavēlei, kas bija neprātīga un tika pārkāpta nezinot, — ķēniņš un tēvs notiesāja uz nāvi pats savu dēlu.

Tomēr ļaudis spriedumu neļāva izpildīt. Nebaidoties no ķēniņa dusmām, tie paskaidroja: "Vai Jonatānam ir jāmirst, kurš Israēlam sagādāja šo lielo uzvaru? Nebūt ne! Tik tiešām, ka tas Kungs dzīvo, nevienam matam nebūs nokrist no viņa galvas! Taču tikai kopā ar Dievu viņš visu to ir šodien paveicis!" Un lepnais monarhs neuzdrošinājās nepaklausīt šim vienprātīgajam lēmumam, tā Jonatāna dzīvība tika pasargāta.

Sauls nevarēja nesaprast, ka viņa dēls gan no ļaudīm, gan no Kunga tiek vērtēts augstāk par viņu. Jonatāna izglābšana bija smags pārmetums ķēniņa pārsteidzībai. Priekšnojauta viņu brīdināja, ka lāsti nāks atpakaļ pār viņa paša galvu. Viņš vairs neturpināja karu ar filistiešiem, bet neapmierināts un saīdzis devās mājup.

Kas visvairāk cenšas aizbildināt un attaisnot savus grēkus, bieži vien ir tieši tie, kas citus nosoda un tiesā visbargāk. Daudzi līdzīgi Saulam izsauc pār sevi Dieva nepatiku, tomēr padomus viņi atmet un rājienus noniecina. Pat pārliecinājušies, ka Kungs nav ar viņiem, tie atsakās nelaimes cēloni saskatīt sevī. Tie ir lepmi un lielīgi, bet par citiem, kas labāki par viņiem, turpina izteikt nežēlīgus spriedumus un bargi tos norāt. Būtu labi, ja šie ļaudis, kas paši sevi iecēluši par tiesnešiem, pārdomātu Kristus vārdus: "Jo, ar kādu tiesu jūs tiesājat, ar tādu jūs tapsit tiesāti; un ar kādu mēru jūs mērojat, ar tādu jums taps atmērots." (Mat. 7:2)

Nereti tie, kas cenšas izcelt sevi, tiek ievesti tādos apstākļos, kur atklājas viņu patiesais raksturs. Tā tas notika arī ar Saulu. Viņa paša izturēšanās pārliecināja ļaudis, ka Saulam ķēniņa gods un autoritāte ir dārgāka par taisnību, žēlastību un labvēlību. Līdz ar to tauta tika vadīta ieraudzīt savu kļūdu sakarā ar Dieva dotās pārvaldes sistēmas atmešanu. Dievbijīgo pravieti, kura lūgšanas bija nesušas svētību, viņi bija apmainījuši pret ķēniņu, kas savā akļajā dedzībā pār tiem bija izsaucis lāstu.

Ja Israēla vīri nebūtu iejaukušies un glābuši Jonatānu, tad pēc ķēniņa pavēles, viņu atbrīvotājs būtu gājis bojā. Ar kādām neuzticības jūtām šiem ļaudīm vēlāk vajadzēja pakļauties Saula vadībai! Kādu rūgtumu tiem vajadzēja izjust, domājot, ka paši to ir uzcēluši troni! Kungs ilgi pacieš cilvēku aplamības un visiem sagādā iespēju ieraudzīt un atstāt savus grēkus, un, ja arī kādreiz liekas, ka Viņš pašķir to cilvēku gājumu, kas neņem vērā dievišķo gribu un noniecina Viņa brīdinājumus, tad savā laikā tomēr viņu ģeķība noteikti atklāsies.

SAULA ATMEŠANA

[627]

Smagajos apstākļos Gilgalā Sauls neizturēja ticības pārbaudi un lika negodā noteikto dievkalpošanas kārtību; tomēr pieļautās kļūdas vēl nebija nelabojamas un Kungs viņam gribēja dot citu iespēju, kur Sauls varētu mācīties nešaubīgi uzticēties Dievam un paklausīt Viņa pavēlēm.

Saņēmis rājienu no pravieša, Sauls savā rīcībā tomēr nesaskatīja nekādu lielu grēku. Viņš domāja, ka pret to ir izturējušies netaisni, un centās sevi aizstāvēt un aizbildināt savu vainu. No tā laika viņš maz satikās ar pravieti. Samuēls mīlēja Saulu kā savu dēlu, un Sauls, būdams pārdrošs un straujš, savukārt uz pravieti bija raudzījies ar lielu cieņu. Tomēr viņu aizvainoja Samuēla rājiens un tādēļ, cik vien iespējams, viņš no tā izvairījās.

Tomēr Kungs sūtīja savu kalpu ar kādu vēsti pie Saula. Ar paklausību viņš vēl varēja pierādīt uzticību Dievam un apliecināt, ka ir cienīgs staigāt Israēla priekšā. Samuēls nāca pie ķēniņa un darīja viņam zināmu Kunga vārdu. Lai monarhs saprastu, cik svarīgi ir ievērot šo pavēli, Samuēls skaidri pateica, ka viņš runā dievišķā uzdevumā, pilnvarots no tās pašas autoritātes, kas Saulu bija aicinājusi tronī. Pravietis teica: "Ēs piemeklēšu Amaleku tās pārestības dēļ, ko tas ir nodarījis Israēlam, aizsprostodams viņam ceļu, kad Israēls nāca no Ēģiptes. Tādēļ ej tagad un sakauj Amaleku, iznīcīnī itin visu līdz pēdējam, kas vien tam pieder! Nesaudzē neviena no viņiem pašiem, nedz arī kaut ko no viņa kustoņiem: liec, lai aiziet nāvē gan visi vīri un sievas, gan bērni un zīdaiņi, vērši un visi siklopi, kamieļi un ēzeļi!" (1. Sam. 15. nod.) Amalekieši pirmie bija cēlušies karā pret Israēlu tuksnesī, un šī grēka dēļ, kā arī viņu izaicinošās, pret Dievu vērstās rīcības un pazemojošās elku pielūgšanas dēļ Kungs jau Mozus dienās bija izteicis pār viņiem spriedumu. Pēc dievišķā rīkojuma viņu nežēlīgā izturēšanās pret Israēlu tika uzrakstīta līdz ar pavēli: "(..) amalekiešu piemiņu tev būs izdzēst no pasaules. To neaizmirsti!" (5. Moz. 25:19) Šī sprieduma realizēšana kavējās četri simti gadus, tomēr amalekieši neatteicās no saviem grēkiem. Kungs zināja, ka šī bezdievīgā tauta, ja vien tas būs iespējams, izdeldēs no zemes visus Viņa ļaudis un to reliģisko kalpošanu. Tagad bija pienācis laiks tik ilgi atliktā sprieduma izpildei.

Iecietība, kādu Dievs parāda bezdievīgajiem, cilvēkus iedrošina dzīvot pārkāpumos; tomēr ar soda ilgo atlikšanu tas nekļūst mazāk drošs vai mazāk briesmīgs. "Jo tas Kungs celsies kā pie Peracima kalna, Viņš iedegsies un trīcēs dusmās kā Gibeona ielejā, lai izpildītu savu nodomu, savu neparasto nodomu, lai padarītu savu darbu, savu savādo darbu." (Jes. 28:21) Mūsu žēlsirdīgajam Dievam sodīšana ir dīvains darbs. "Tik tiešām, ka Es dzīvoju," saka Kungs Dievs, "Man nav prieka par bezdievja nāvi, bet gan par to, ka bezdievis atgriežas no sava ļaunā ceļa un dzīvo." "Tas Kungs, Kungs, apžēlošanās un žēlastības Dievs, ir pacietīgs un bagāts žēlsirdībā un uzticībā (..), bet arī neatstāj nevienu nesodītu (..)." (Ec. 33:11; 2. Moz. 34:6,7) Atriebība Viņu neiepriecina, tomēr savu likumu pārkāpējus Viņš sodīs. Kungs ir spiests to darīt, lai zemes iedzīvotājus pasargātu no pilnīgas samaitātības un bojāejas. Lai citus glābtu, Viņam "jānogriež" tie, kas jau nocietinājušies grēkos. "Tas Kungs ir lēnprātīgs dusmās, taču varens spēkā, un nesodītu Dievs neatstās nevienu." (Naš. 1:3) Briesmīgā, nelokāmā taisnībā Viņš aizstāvēs savu kājām mīto likumu autoritāti. Un tieši šī Viņa nepatika pat taisnīgi sodīt liecina par grēka ārkārtējo ļaunumu, kas beidzot izsauc soda nepieciešamību, kā arī par atmaksas bardzību, kas gaida pārkāpējus.

Tomēr, pat sodu izpildīdams, Dievs neaizmirst žēlsirdību. Iznīcināt vajadzēja amalekiešus, bet bija jāsaudzē kenieši, kas dzīvoja viņu vidū. Šī tauta, kaut arī nebija pilnīgi brīva no kalpošanas elkiem, pielūdza Dievu un izturējās draudzīgi pret Israēlu. No šīs cilts nāca Mozus sievas brālis Obabs, kas Israēlu pavadīja ceļojumos caur tuksnesi un, pazīstot apkārtni, tiem varēja daudz palīdzēt.

Pēc filistiešu sakāves pie Mikmašas Sauls bija vedis karus pret Moābu, Amonu, Ēdomu un pret amalekiešiem un filistiešiem, un kur vien tas pielika savu roku, tur guva jaunas [629] uzvaras. Saņēmis pavēli doties pret amalekiešiem, viņš tūlīt izsludināja karu. Viņa paša autoritātei tagad vēl pievienojās pravieša autoritāte, un pēc aicinājuma uz kauju zem viņa karoga sapulcējās Israēla vīri no visām zemes malām. Sajā karagājienā nevajadzēja doties slavas dēļ; israēlieši nedrīkstēja sev piesavināties ne godu par uzvaru, ne arī ņemt no ienaidnieka laupījumu. Karā tiem bija jādodas vienīgi paklausot Dievam, lai izpildītu Kunga spriedumu pie amalekiešiem. Dievs vēlējās, lai visas tautas redzētu šīs cilts likteni, kas nostājās pret viņa virsvaldību, un lai ievērotu, ka tos iznīcina tieši tie ļaudis, kurus viņi noniecināja.

"Sauls sakāva amalekiešus, sākot no Havilas līdz pašai Šuras pievārtei, kas atrodas austrumos no Ēģiptes. Un viņš sagūstīja dzīvu amalekiešu ķēniņu Agagu, bet visu tautu viņš pilnīgi iznīcināja ar zobena asmeni. Bet Sauls un karotāji apžēlojās par Agagu un par siklopu izlasi, par nobarotiem liellopiem un trekniem, barotiem auniem un par itin visu, kas bija vērtīgs; un tie negribēja pie tiem izpildīt solījumu visu pilnīgi iznīcināt, bet tikai visu to, kas bija darbam nederīgs un panīcis, viņi iznīcināja pilnīgi."

Šī uzvara pār amalekiešiem bija spožākā, kādu vien Sauls jebkad bija guvis, un tā atkal ķēniņa sirdi aizdedza lepnumu, kas bija viņa vislielākās briesmas. Dievišķā pavēle, kas prasīja Dieva ienaidnieku pilnīgu iznīcināšanu, tika izpildīta tikai daļēji. Kārodams pie atgriešanās no uzvaras vairot savu godu ar karaliska gūstekņa klātbūtni, Sauls iedrošinājās atdarināt apkārtējo tautu ieradumu un paturēja dzīvu Agagu, nežēlīgo un kareivīgo amalekiešu ķēniņu. Ļaudis saglabāja labākos no liellopiem, avīm un nastu nesējiem dzīvniekiem, aizbildinādamies ar to, ka tie taupīti par upuri Kungam. Tomēr viņi vadījās tikai no domas, ka, izlietojot upurim šo aizvietoju, necietīs viņu pašu ganāmpulki.

Saulam tas bija pēdējais pārbaudījums. Viņa pārdrošība Dieva gribas neievērošanā, atklājot apņēmību valdīt kā neierobežotam patvaldniekam, pierādīja, ka tam nevar uzticēt karalisku varu kā Kunga pārstāvim. Kad Sauls ar savu armiju uzvaras priekā soļoja mājup, pravieša Samuēla sirdi plosīja lielas sāpes. Viņš bija saņēmis vēsti no Kunga, kas [630] nosodīja ķēniņa rīcību: "Man ir žēl, ka Es esmu iecēlis Saulu ķēniņa kārtā, jo viņš ir no Manis novērsies, Man neseko un nav izpildījis Manus vārdus." (1. Sam. 15:11) Praviētis ļoti bēdējās par nepaklausīgā ķēniņa rīcību un visu nakti raudāja un lūdza, kaut briesmīgais spriedums tiktu atsaukts.

Dieva nožēla nelīdzinās cilvēka nožēlai, jo "Israēla Dievs nemelo un nenožēlo, jo Viņš nav cilvēks, ka Viņam būtu ko nožēlot." (1. Sam. 15:29) Cilvēka nožēla sevī ietver prāta izmaiņu. Dieva nožēla sevī ietver apstākļu un attiecību izmaiņu. Cilvēks var izmainīt savas attiecības pret Dievu, saskaņojoties ar nosacījumiem, kas viņu nostāda dievišķās labvēlības lokā, vai arī ar savu rīcību nostāties ārpus šiem labvēlīgajiem apstākļiem, bet Kungs paliek tas pats "vakar, šodien un mūžīgi". (Ebr. 13:8) Saula nepaklausība izmainīja viņa attiecības ar Dievu. Bet nosacījumi, kad mēs Dievam kļūstam pieņemami, paliek nemainīgi, Dieva prasības paliek vienas un tās pašas, jo pie Viņa nav "nekādas pārmaiņas, nedz pārgrozības ēnas". (Jēk. 1:17)

Ar sāpošu sirdi praviētis otrā rītā devās pretī maldīgajam ķēniņam. Samuēls vēl cerēja, ka pārdomājot Sauls varbūt sapratīs savu grēku un ar nožēlu un pazemošanos atkal atgūs dievišķo labvēlību. Bet pēc pirmajiem soļiem pārkāpuma takā iešana pa to kļūst arvien vieglāka. Savas nepaklausības samaitāts, Sauls izgāja Samuēlam pretī ar meliem uz lūpām; viņš sacīja: "Esi tā Kunga svētīts! Es esmu izpildījis tā Kunga pavēles."

Skaņas, kas sasniedza pravieša ausis, bija krasā pretstatā nepaklausīgā ķēniņa apgalvojumam. Uz tiešo jautājumu: "Bet ko nozīmē šī avju blēšana manās ausīs, un kas tā ir par vēršu maušanu, ko es dzirdu?" Sauls Samuēlam atbildēja: "No amalekiešiem mūsu ļaudis tos ir atveduši, jo viņi ir pataupījuši treknākās avis un brangākos vēršus kā kaujamo upuri tam Kungam, tavam Dievam, bet pārējos mēs esam pilnīgi iznīcinājuši." Ļaudis bija paklausījuši Saula norādījumiem, bet sevis aizsargāšanas nolūkā viņš šo nepaklausības grēku gribēja uzkraut ļaudīm.

Vēsts par Saula atmešanu pravieša sirdij sagādāja neizsakāmas sāpes. To vajadzēja paziņot visas Israēla armijas priekšā, kas lepojās un priecājās par uzvaru, pierakstīdami to sava ķēniņa drosmei un karavadoņa mākslai, jo Sauls Israēla sekmes šajā cīņā nesaistīja ar Dievu, [631] bet, kad praviētis redzēja pierādījumus par Saula dumpīgumu, viņu pārņēma sašutums, ka tas, par kuru Dievs tik ļoti bija rūpējies, ir pārkāpis Debesu pavēli un ievēdis Israēlu grēkā. Ķēniņa atrunāšanās Samuēlu neapmānīja. Apbēdināts un sašutis, viņš paziņoja: "Pietiek! Es tev pateikšu, ko man tas Kungs ir teicis šo nakti." (..) "Vai tas tā nav? Kad tu pats izlikies niecīgs savās acīs, tad tu kļuvi par Israēla cilšu galvu, un tad tas Kungs tevi svaidīja par ķēniņu pār Israēlu." Viņš atkārtoja Kunga pavēli attiecībā uz Amaleku un prasīja, kāpēc ķēniņš nav paklausījis.

Sauls stūrgalvīgi centās sevi attaisnot. "Bet es esmu gan klausījis tā Kunga balsi un es esmu arī gājis pa to ceļu, pa kuru tas Kungs mani ir sūtījis, un es esmu atvedis Agagu, Amalekas ķēniņu, bet amalekiešus es esmu pilnīgi iznīcinājis. Tikai tauta ir no salauptā paņēmusi sīklopus un liellopus, kuri bija vislabākie starp izdeldējamiem, lai tos nestu Gilgalā kā kaujamo upuri tam Kungam, tavam Dievam."

Svinīgos un stingros vārdos praviētis noraidīja šo melīgo apgalvojumu un paziņoja neatsaucamu spriedumu: "Vai tad tam Kungam ir lielāka patika par dedzināmiem un kaujamiem upuriem nekā par paklausību tā Kunga balsij? — Redzi, paklausība ir labāka nekā upuris, un padevība ir labāka nekā auna tauki, bet nepaklausība ir kā burvības grēks, un stūrgalvība ir līdzīga elku kalpošanai un dievekļu turēšanai mājās. Tādēļ ka tu esi atmetis tā Kunga vārdu, Viņš ir atmetis arī tevi, un tu vairs nevari būt ķēniņš!"

Dzirdot šo briesmīgo spriedumu, Sauls izsaucās: "Es tiešām esmu grēkojis, jo es esmu pārkāpis tā Kunga pavēli un arī tavus vārdus, patiesi, es vairāk bijos karavīrus un paklausīju viņu balsij." Pravieša

tiešās apsūdzības iebiedēts, Sauls atzina savu vainu, ko iepriekš stūrgalvīgi noliedza, tomēr turpināja apvainot ļaudis, skaidrodams, ka grēkojis, baidoties no tiem. Ne sirdsapziņas pārmetumi par izdarīto pārkāpumu, bet tikai bailes no soda lika Israēla ķēniņam vērsties pie Samuēla ar lūgumu: "Bet nu tagad, lūdzu, piedod man manus grēkus un griežies ar mani atpakaļ, jo es gribu nomesties ar savu vaigu pie zemes tā Kunga priekšā!" Ja Sauls patiesi būtu nožēlojis izdarīto pārkāpumu, tad viņš to atzītu publiski, tomēr vairāk par visu tas centās uzturēt savu autoritāti un saglabāt ļaužu uzticību. Viņš vēlējās izcelties ar Samuēla klātbūtni, lai nostiprinātu savu iespaidu tautā.

Uz to pravietis atbildēja: [632] "Es nepagriezīšos kopā ar tevi, tāpēc ka tu esi tā Kunga vārdu atmetis, un tagad arī tas Kungs ir tevi atmetis, un tu nevari vairs ilgāk būt ķēniņš pār Israēlu." Samuēlam pagriežoties, lai aizietu, ķēniņš izmisīgās bailēs satvēra tā svārku stūri, un tas noplīsa viņa rokās. Uz to pravietis paziņoja: "Sodien tas Kungs ir no tevis noplēsis Israēla valsts ķēniņa varu, un to Viņš ir devis kādam citam, kas ir labāks nekā tu."

Sauls vairāk uztraucās par Samuēla aiziešanu, nekā par Dieva nelabvēlību. Viņš zināja, ka ļaudis drošāk uzticas pravietim nekā viņam. Sauls saprata, ka viņš nespēs uzturēt savu autoritāti, ja pēc dievišķās pavēles tagad cits tiktu svaidīts par ķēniņu. Viņš baidījās no tūlītējas sacelšanās, ja Samuēls viņu tā pilnīgi atstātu. Tādēļ Sauls lūdza pravieti pagodināt viņu ļaužu un virsnieku priekšā, atklāti pievienojoties viņam reliģiskajā kalpošanā. Pēc Dieva pavēles, Samuēls paklausīja ķēniņa lūgumu, lai nedotu iemeslu dumpim. Tomēr viņš palika tikai kā kluss dievkalpojuma liecinieks.

Vēl bija jāizpilda kāds bargs un briesmīgs taisnības darbs. Samuēlam publiski vajadzēja aizstāvēt Dieva godu un izteikt nosodījumu Saula rīcībai. Viņš pavēlēja atvest amalekiešu ķēniņu. Agags bija daudz vainīgāks un nežēlīgāks par visiem tiem, kas jau bija krituši no Israēla zobena; vīrs, kas ienīda Dieva ļaudis un meklēja viņu bojāeju un kura rīcība visiespaidīgākā veidā atbalstīja elku pielūgšanu. Izpildot pravieša pavēli, tas nāca, glaimodams sev, ka nāves briesmas ir garām. Samuēls paziņoja: "Kā tavs zobens sievām ir viņu bērnus laupījis, tā lai tava māte starp visām sievām paliek bez bērniem!" Un Samuēls sacīta Agagu gabalos tā Kunga priekšā Gilgalā." To paveicis, Samuēls atgriezās savā dzīvesvietā Rāmā, bet Sauls devās uz Gibeu. Pēc tam pravietis un ķēniņš satikās vēl tikai vienu reizi.

Aicināts ieņemt troni, Sauls savas spējas novērtēja pazemīgi un labprāt pieņēma pamācības. Viņam nepietika zināšanu un piedzīvojumu un arī raksturā bija nopietni trūkumi. Kungs viņam par vadoni un palīgu piedāvāja Svēto Garu un nolika viņu tādā stāvoklī, kur tas varēja attīstīt Israēla valdniekam nepieciešamās rakstura īpašības. Ja viņš būtu palicis pazemīgās domās par sevi, cenšoties pastāvīgi vadīties no dievišķās gudrības, [633] tad arī būtu spējīgs sekmīgi un ar godu pildīt sava augstā stāvokļa pienākumus. Tad dievišķās žēlastības iespaidā arvien spēcīgākas kļūtu visas labās īpašības, un jaunās tieksmes pakāpeniski zaudētu savu varu. So darbu Kungs vēlas padarīt pie ikviena, kas Viņam uzticas. Viņš daudzus ir aicinājis savā darbā tāpēc, ka tiem ir pazemīgs un mācību pieņemošs gars. Savā tālredzībā Dievs tos noliek tur, kur tie no Viņa var mācīties. Viņš tiem grib atklāt pastāvošos rakstura trūkumus, un visiem, kas meklē Viņa palīdzību, Viņš piešķirs spēkus izlabot savas kļūdas.

Bet Sauls augsto stāvokli izmantoja ļaunprātīgi un ar savu nepaklausību un neticību apkaunoja Dievu. Kaut arī sākumā aicināts ieņemt troni, viņš nebija augstās domās par sevi un sev neuzticējās, tomēr sekmes to darīja arvien pašpaļāvīgāku. Jau pati pirmā viņa valdīšanas laikā gūtā uzvara iekvēlināja sirdī vēlēšanas lepoties, kas bija viņa vislielākā nelaime. Jabeš-Gileadas atbrīvošanā parādītā drosme un militārā gudrība sajūsmināja visu tautu, ļaudis godināja ķēniņu, aizmirsdami, ka viņš bija tikai rīks, ar kuru savu darbu darīja Dievs; un kaut arī sākumā Sauls godu atdeva Dievam, tomēr vēlāk to pieņēma sev. Viņš pazaudēja atkarības izjūtu no Dieva un sirdī no Viņa šķīrās. Tā tika sagatavots ceļš pārdošībai un svētuma apgānīšanai Gilgalā. Aklā uzticēšanās sev lika viņam atmet Samuēla rājienu. Ja Sauls atzina Samuēlu kā Dieva sūtītu pravieti, tad viņam vajadzēja pieņemt rājienu, kaut arī pats vēl nespēja saskatīt savu pārkāpumu. Ja viņš būtu bijis labprātīgs ieraudzīt un atzīt savu vainu, tad šis rūgtais piedzīvojums to sargātu nākotnē.

Ja Kungs jau tad būtu Saulu pilnīgi atstājis, Viņš vairs nesūtītu pie tā savu pravieti, uzticot noteiktu pienākumu, lai tas varētu izlabot savas pagātnes kļūdas. Kad cilvēks, kas sevi sauc par Dieva bērnu, kļūst bezrūpīgs Kunga gribas īstenošanā, ar to arī citus ietekmējot uz negodbijību un Kunga pavēļu aizmīšanu, tad vēl ir iespējama viņa neveiksmes pārvēršanās uzvarā, ja vien viņš patiesā nožēlā pieņem rājienu un pazemīgā ticībā atgriežas pie Dieva. Pazemība neveiksmēs bieži kļūst par svētību, rādot mums mūsu nespēku darīt Dieva prātu bez Viņa palīdzības. [634]

Novēršoties no rājienu, kuru Saulam sūtīja Dieva Svētais Gars, un stūrgalvīgi turpinot attaisnoties, viņš atmeta vienīgo līdzekli, kā Dievs var darboties, lai glābtu to no sevis paša. Viņš ietiepiģi šķīrās

no Kunga un vairs nevarēja saņemt dievišķīgo palīdzību vai vadību, kamēr nebūs pārkāpumu nožēlojis un atgriezies.

Gilgalā, stāvot Israēla armijas priekšā un pienesot upuri Dievam, Sauls izlikās ļoti apzinīgs, bet viņa dievbijība nebija patiesa. Reliģiskā kalpošana, kas tika izdarīta tieši pretēji Dieva pavēlei, Saula rokas padarīja vēl vājākas, nostādot viņu ārpus tās palīdzības, kuru Dievs tik labprāt gribēja piešķirt.

Karagājienā pret Amaleku Sauls domāja, ka ir paveicis visu, kas Kunga dotajā pavēlē bija svarīgs; tomēr Kungam nepatika daļēja paklausība, ne arī Viņš gribēja atstāt neievērotu to, kas palika neizdarīts, vadoties no tik šķietami pārliecinošiem motīviem. Dievs cilvēkiem nav devis brīvību novirzīties no Viņa prasībām. Kungs Israēlam bija paziņojis: "Nedariet (..) ikviens, kā tam šķiet pareizi esam", bet "Ņem vērā un klausī visus šos vārdus, ko Es tev pavēlu (..)." (5. Moz. 12:8,28) Izšķīroties par kādu rīcības veidu, mēs nedrīkstam jautāt, vai rezultātā nenotiks kas ļauns, bet tikai, vai tas saskan ar Dieva prātu. "Dažam kāds ceļš labi patīk, bet beidzot tas viņu tomēr noved nāvē." (Sal. pam. 14:12)

"Paklausība ir labāka nekā upuris." Upuru pienesšanai pašai par sevi nebija nekādas vērtības Dieva skatījumā. Tie bija paredzēti, lai upura pienesējs ar to apliecinātu nožēlu par grēku un ticību uz Kristu un svinīgi apsolītos nākotnē paklausīt Dieva likumiem. Bet bez grēka nožēlas, ticības un paklausīgas sirds šie upuri bija bezvērtīgi. Kad Sauls, tīši pārkāpjot Dieva pavēli, vēlējās pienest upuri no tā, ko Dievs bija nolēmis iznīcībai, viņš ar to atklāti parādīja necieņu dievišķajai autoritātei. Tāda upura pienesšana būtu apvainojums Debesīm. Kaut arī Saula grēks un tā sekas ir visiem zināmas, cik daudzi vēl turpina rīkoties līdzīgi viņam! Atsakoties ticēt un paklausīt kādai Dieva pavēlei, tie neatlaidīgi turpina formālo reliģisko kalpošanu. Uz šādiem dievkalpojumiem Dieva Gars ne ar ko neatsaucas. Lai arī cik dedzīgi cilvēki censtos ievērot reliģiskās ceremonijas, Kungs tomēr viņus nevar pieņemt, ja tie ietiepīgi turpina pārkāpt kādu no Viņa pavēlēm.

"Nepaklausība ir kā buršanas grēks un patgalvība kā nekrietnība un kalpošana elkiem." (Pēc Glikas tulk.) [635] Nepaklausība iesākās pie sātana, un visa nepaklausība Dievam ir tieši saistīta ar sātano iespaidu. Kas nostājas pret Dieva pārvaldību, tie veido savienību ar lielo atkritēju, un tas izlieto visu savu varu un viltu, lai sagūstītu cilvēku izjūtas un maldinātu saprašanu. Viņš visām lietām liks parādīties nepareizā gaismā. Kas atrodas viņa valdzošās burvības iespaidā, tie, līdzīgi mūsu pirmajiem vecākiem, ar pārkāpumu cerēs iegūt sev lielāku labklājību.

Par sātana pieviļošo varu nevar dot spēcīgāku pierādījumu par to, ka daudzi, kas atrodas viņa vadībā, piekrāpj sevi ar domām, ka tie kalpo Dievam. Kad Korahs, Datans un Abirams sacēlās pret Mozus autoritāti, viņi domāja, ka nostājas pretī tikai kādam cilvēciskam vadonim, vīram, kas līdzīgs viņiem pašiem, līdz pamazām nonāca pie pārliecības, ka tie tiešām kalpo Dievam. Bet līdz ar Dieva izredzētā darbarīka atmešanu tie atmeta Kristu; viņi apvainoja Dieva Garu. Tā Kristus dienās jūdu rakstu mācītāji un virsnieki, it kā dedzīgi aizstāvēt Dieva godu, piesita krustā Viņa Dēlu. Tas pats gars vēl tagad mājā to cilvēku sirdī, kas pretēji Dieva gribai apņēmušies klausīt vienīgi savam prātam.

Sauls bija saņēmis visskaidrākos pierādījumus, ka Samuēlu vada Dieva Gars. Viņa uzdrošināšanās neņemt vērā pravieša izteikto Dieva pavēli runāja pretī saprāta balsij un veselīgam spriedumam. Šī liktenīgā pārdrošība jāpieraksta sātana maģiskajai varai. Sauls bija parādījis lielu dedzību elku kalpošanas un buršanas apspiešanā, tomēr, nepaklausot dievišķajai pavēlei, viņš vadījās no tā paša Dievam pretējā gara un tikpat patiesi bija sātana iedvesmots kā tie, kas nododas buršanai; pēc rājienu saņemšanas viņš nepaklausībai vēl pievienoja stūrgalvīgu ietiepību. Ar atklātu pievienošanu elku pielūdzējiem viņš nebūtu varējis Dieva Garu vairāk apvainot.

Izturoties nevērīgi pret Dieva teikto vai Viņa Gara brīdinājumiem un rājieniem, tiek sperts bīstams solis. Daudzi, līdzīgi Saulam, padodas kārdinājumam, līdz tie kļūst akli attiecībā uz grēka patieso raksturu. Viņi sev glaimo, ka ir vēlējušies aizsniegt kādu labu mērķi, tādēļ nav rīkojušies nepareizi, novirzīdamies no Kunga prasībām. Tā turpinot neņem vērā žēlastības Garu, Viņa balss drīz vien vairs nav sadzirdama, un tie tiek atstāti maldiem, kurus sev izvēlējušies.

Ar Saulu Dievs Israēlam bija devis ķēniņu pēc viņu pašu [636] sirds, kā Samuēls to paziņoja, nododot Gilgalā valsts varu Saula rokās: "Un nu tagad redziet, te ir tas ķēniņš, ko jūs sev izraudzījāt, un kuru jūs prasījāt (..)." (1. Sam. 12:13) Piemīlīgs, augumā stalts un ar dižciltīgu stāju, — tāda bija viņa āriene, kas ļaužu domās saskanēja ar ķēnišķīgu cieņu; pie tam arī viņa drosmi un karavadoņa spējas ļaudis uzskatīja par visatbilstošākajām respekta un goda iemantošanai starp citām tautām. Tiem maz rūpēja, lai viņu ķēniņam būtu tādas augstas īpašības, kas vienīgās to darītu spējīgu valdīt taisnīgi un bezpartejiski. Viņi nelūdza tādu, kas būtu patiesi cēls savā raksturā, kas mīlētu un bitos Dievu. Attiecībā uz valdnieka īpašībām viņi nemeklēja padomu no Dieva, lai tas varētu pasargāt Viņa

ļaužu īpatnējo un svēto raksturu. Tie nemeklēja Dieva ceļus, bet gan paši savus. Tāpēc Dievs viņiem deva ķēniņu, kādu tie vēlējās, — tādu, kura raksturs atspoguļoja viņu pašu raksturu. Ļaužu sirds nebija pakļāvusies Dievam, un arī viņu ķēniņš nebija padevis dievišķajai žēlastībai. Šī ķēniņa valdīšanas laikā tiem vajadzēja iegūt nepieciešamos piedzīvojumus, lai tie spētu saskatīt savu kļūdu un atkal uzticībā atgriezties pie Dieva.

Uzticējies atbildību par visu valsti, Kungs ķēniņu neatstāja vienu. Viņš tam deva Svēto Garu, lai atklātu viņa paša lielo vājumu un vajadzību pēc Dieva žēlastības, un, ja Sauls būtu paļāvies uz Dievu, tad Dievs tiešām būtu bijis ar viņu. Kamēr tā gribu pārvaldīja Dieva griba, kamēr viņš padevās Svētā Gara audzinošajai disciplīnai, tikmēr Dievs viņa pūlēm varēja piešķirt sekmes. Bet, kad Sauls izvēlējās rīkoties neatkarīgi no Dieva, Kungs vairs ilgāk nevarēja būt viņa vadonis un bija spiests to atcelt. Tad Viņš tronī aicināja "vīru pēc Viņa sirds prāta". (1. Sam. 13:14) Ne tādu cilvēku, kuram nebūtu rakstura trūkumu, bet kurš pašpaļāvības vietā uzticētos Dievam un ļautos vadīties no Viņa Gara; kurš, apgrēkojies, pieņemtu rājienu un labotos.

DĀVIDA SVAIDĪŠANA

[637]

Nedaudz jūdžu uz dienvidiem no Jeruzālemes, "lielā Ķēniņa pilsētas", atrodas Betlēme, kur vairāk nekā tūkstoš gadus pirms Jēzus, kas tika guldīts silītē un ko pielūdza Austrumu zemju gudrie, piedzima Dāvids, Isajas dēls. Daudzus gadsimtus pirms Pestītāja nākšanas viņš agrā jaunībā sargāja avju pulkus Betlēmes pakalnos. Vienkāršais ganu zēns dziedāja paša sacerētās dziesmas un spēlēja uz arfas, veidojot patikamu pavadījumu savas jaunās un spēcīgās balss radītajai melodijai. Kungs bija izvēlējies Dāvidu un vientuļajā dzīvē pie ganāmpulka sagatavoja darbam, ko gribēja tam uzticēt vēlākajos gados.

Kamēr Dāvids tā turpināja savu vienkāršo gana dzīvi, Kungs Dievs tajā pašā laikā runāja par viņu ar pravieti Samuēlu: "Cik ilgi tu būsi noskumis par Saulu, ka Es esmu to atmetis, lai viņš vairs ilgāk nebūtu ķēniņš pār Israēlu? Pildi savu ragu ar eļļu un sataisies ceļam; Es tevi sūtīšu pie Isaja, šī betlēmieša, jo no viņa dēliem Es esmu izraudzījis sev ķēniņu. (..) ņem sev līdzīgu jaunu teli no liellopiem un saki: Es esmu nācis nest kaujamo upuri tam Kungam. Un ielūdz arī Isaju upura mielastā, tad es tev darišu zināmu, kas tev būs jādara, jo tev būs jāsvaida tas, kuru Es tev norādīšu." Un Samuēls darīja tā, kā Kungs viņam bija sacījis, un nogāja uz Betlēmi. Tur tam pretī iznāca pilsētas vecākie un satraukti jautāja: "Vai tu nāc mierīgos nolūkos?" Un viņš atbildēja: "Miera labad gan!" (1. Sam. 16. nod.) Vecākie piekrita piedāvājumam piedalīties pie upurēšanas, un Samuēls aicināja arī Isaju un viņa dēlus. Ēliābs bija vecākais un augumā un ārējā izskatā visvairāk atgādināja Saulu. Viņa skaistā seja un patīkami veidotais stāvs saistīja pravieša uzmanību. Raugoties uz viņa ķēnišķīgo izturēšanos, Samuēls domāja: "Tiešām, šis gan būs tas, kas tā Kunga priekšā ir Viņa svaidītais." Viņš jau gaidīja dievišķo piekrišanu, lai varētu to svaidīt. Tomēr Jehova neņēma vērā ārējo izskatu. Ēliābs nebijās Kungu. Ja viņš būtu aicināts uz troņa, tad būtu lepns un prasošs valdnieks. Kungs sacīja Samuēlam: "Neskaties uz viņa ārējo izskatu, nedz uz viņa garumu, nedz uz viņa augumu: viņu Es neesmu izraudzījis, jo Dievs neskatās tā, kā redz cilvēki; cilvēks redz, kas parādās viņa acīm, bet tas Kungs uzlūko sirdi." Nekāds ārējais skaistums nevar dvēseli ieteikt Dievam. Cilvēka patieso vērtību nosaka gudrība un krietnums, kas atklājas raksturā un uzvedībā; tas ir iekšējais skaistums un čēla sirds, kas mūs dara pieņemamus Kungam. Ak, cik dziļi mums vajadzētu izprast šo patiesību, spriežot par sevi un citiem! No Samuēla kļūdas mēs varam mācīties, cik aplams ir tāds vērtējums, kas vadās no patīkamas sejas izteiksmes vai staltas stājas. Mēs varam redzēt, cik nepamatota var būt cilvēka gudrība sirds noslēpumu izpratnē vai arī Dieva nodomu izdibināšanā bez sevišķa apgaismojuma no Debesīm. Dieva domas un ceļi attiecībā uz Viņa radījumiem stāv pāri mūsu ierobežotajam saprātam; tomēr mēs varam būt droši, ka Viņa bērni tiks aicināti tieši uz to vietu, kurai tie piemēroti, un tiks sagatavoti tieši tā darba veikšanai, kas viņiem uzticēts, ja vien tie savu gribu pakļaus Dievam, lai Viņa labos plānus neizjauktu cilvēka paša stūrgalvīgā nostāja.

Ēliābs vairs nesaistīja Samuēla uzmanību, un pravietis pēc kārtas vērīgi uzlūkoja sešus viņa brāļus, kas piedalījās dievkalpojumā, bet Kungs nevienam no tiem nedevis savu piekrišanas zīmi. Mokošā neziņā Samuēls bija noraudzījies uz pēdējo jaunieci un tagad jutās pavisam apmulsis. Viņš jautāja Isajam: "Vai visi jaunekļi ir še bijuši?" Un tēvs atbildēja: "Vēl tikai atlicies pats jaunākais, bet tas ir avju gans." Tad Samuēls sacīja Isajam: "Nosūti un liec viņu atvest šurp; mēs neapsēdīsimies, iekams viņš nebūs atnācis."

[641] Vientuļo ganu pārsteidza sūtņa negaidītais aicinājums, kas viņam paziņoja, ka uz Betlēmi atnākušais pravietis ir sūtījis pēc viņa. Izbrīnījies tas apjautājās, kāpēc gan Israēla soģis un pravietis vēlas to redzēt, tomēr aicinājumam paklausīja bez kavēšanās. "Un tas bija iesārts, ar skaistām acīm

un labu stāju." Pravietim ar prieku uzlūkojot skaisto, vīrišķīgo un kautrīgo ganu zēnu, Kunga balss tam sacīja: "Celies! Svaidi to, jo tas ir viņš!" Dāvids bija parādījis drosmi un uzticību vienkāršajā gana darbā, un tagad Dievs viņu bija izvēlējis par savu ļaužu virsnieku. "Tad Samuēls ņēma savu eļļas ragu, un viņš to svaidīja viņa brāļu vidū. Un tā Kunga Gars nāca ar spēku pār Dāvidu, no šīs dienas sākot, un palika arī turpmāk viņā." Praviētis bija paveicis tam uzdoto darbu un ar atvieglotu sirdi devās atpakaļ uz Rāmu.

Savas ierašanās tiešo nolūku Samuēls nevienam neteica, pat ne Isaja ģimenei, jo Dāvida svaidīšanas ceremonija bija notikusi slepenībā. Ar to jauneklis saņēma norādījumu par gaidāmo augsto stāvokli, lai nākamo gadu dažādo notikumu un briesmu vidū šī apziņa iedvesmotu viņu palikt uzticīgam attiecībā uz Dieva nodomu, kam jāpiepildās viņa dzīvē.

Lielais Dāvidam piešķirtais gods viņu nedarīja lepnu. Neskatoties uz augsto stāvokli, ko tam vajadzēja ieņemt nākotnē, viņš mierīgi turpināja savu darbu, gaidīdams uz Kunga plānu attīstību tiem nozīmētajā laikā un veidā. Pazemīgs un atturīgs, kā pirms savas svaidīšanas, ganu zēns atgriezās savos pakalnos un uzmanīja un sargāja ganāmpulku tikpat rūpīgi kā vienmēr. Tikai dziesmas tagad sacerēja un arfu spēlēja ar vēl lielāku iedvesmu. Viņa skatam bija pieejamas viskrāšņākās un bagātākās dabas ainavas. Saules staros zeltaini mirdzēja vīnoģu ķekari. Vējā lēni šūpojās meža koki ar savām zaļajām lapotnēm. Viņš vēroja sauli, kas debesis pielēja ar gaismu, "kā līgavainim izejot no sava kambara un stipram vīram līksmi staigājot savu ceļu". Kalnu virsotnes lepni slējās pretī mākoņiem, un tālumā apvārsni ierobežoja Moāba kalnu kailā klinšu siena, bet pāri visam pletās gaiši zilā debess velve. Aiz tās mājāja Dievs. Dāvids To nevarēja redzēt, bet Viņa darbi Kungu slavēja it visās vietās. Dienas gaisma, zeltainie meži un kalni, pļavas un strauti, tas viss lika domām pacelties pie Gaismas Tēva, pie ikvienas labas un pilnīgas dāvanas Devēja. Radītāja rakstura un varenības atklāsmes ikdienas gaitās pildīja jaunā dziesminieka sirdi ar prieku un godbijīgu vēlēšanos Viņu [642] pielūgt. Domājot par Dievu un Viņa darbiem, veidojās un nobrieda Dāvida apziņa un sirds izjūtas, sagatavojot to vēlākās dzīves pienākumiem. Ar katru dienu viņš nonāca arvien tuvākā un ciešākā savienībā ar Radītāju. Prāts pastāvīgi tiecās pēc jauniem atziņu dziļumiem, meklējot iedvesmu dziesmai un arfai. Gaisā virmoja viņa balss radītās bagātās melodijas, atbalsojoties kalnos un it kā sasaucoties ar līksmo eņģeļu dziedāšanu Debesīs.

Kas var aptvert šo vientuļajos pakalnos, grūtā darbā un klejojumos pavadīto gadu rezultātus! Vienotībai ar dabu un Dievu, rūpēm par savu ganāmpulku, briesmām un saņemtajai palīdzībai, viņa vienkāršās dzīves priekiem un bēdām ne tikai vajadzēja veidot Dāvida raksturu un iespaidot viņa tālāko dzīvi, bet ar šī Israēla jaunā dziesminieka vārdiem arī visos nākamajos laikmetos iekvēlināt Dieva ļaužu sirdīs ticību un mīlestību, vadot tos arvien tuvāk tās Būtnes mīlošajai sirdij, kuras spēkā dzīvo visi Viņa radījumi.

Dāvids savas agrinās vīrišķības skaistumā un spēkā sagatavojās ieņemt vietu starp zemes visdziļākajiem vīriem. Viņa spējas kā dārgas Dieva dāvanas tika lietotas par godu dievišķajam Devējam. Laiks, kad varēja visu novērot un pārdomāt, viņam derēja tās gudrības un dievbijības attīstīšanai, kas to noveda tuvās attiecībās ar Dievu un eņģeļiem. Domājot par Radītāja pilnību, viņš arvien skaidrāk sāka izprast Dievu. Pār neskaidriem tematiem izlējās gaisma, sarežģītais kļuva izprotams, sajukums pārvērtās saskaņā, un ikkatrs jaunās gaismas stars izsauca jaunu prieku un Dieva un Pestītāja godam veltītas slavās dziesmas. Mīlestība, mokošās rūpes un sekojošās uzvaras — tas viss izraisīja dziļas pārdomas; un, vērojot Dieva mīlestību, kas atklājās visu viņa dzīves gaitu kārtošanā, tam sirdī atplauka arvien lielāka pateicība un godbijīga vēlēšanās pielūgt, bet balss izskanēja vēl spēcīgākās dziesmās un arfa vēl līksmākā priekā, tā ka ganu zēns gāja no spēka uz spēku, no atziņas uz atziņu, jo ar viņu bija Kunga Gars.

DĀVIDS UN GOLIĀTS

[643]

Kad ķēniņš Sauls saprata, ka Dievs viņu ir atmetis, un pilnībā aptvēra viņam adresēto pravieša vārdu apsūdzējo spēku, to pārņēma rūgts izmisums un vēlēšanās nepadoties. Nē, tā nebija patiesa grēku nožēla, kas tagad nolieca ķēniņa lepno galvu. Viņam trūka skaidras izpratnes par pārkāpuma aizvainojošo raksturu un sirdī nepamodās vēlēšanās reformēt savu dzīvi, bet domas nodarbināja šķietami netaisnā Dieva rīcība, kur viņam un tā pēcnācējiem tika atņemts Israēla tronis. Saulu pastāvīgi mocīja drūmas nojautas par bojāeju, kas tika izteikta pār viņu un viņa namu. Pēc viņa domām drosmei, kādu tas bija parādījis karā pret ienaidniekiem, bija jākompensē nepaklausībaš grēks. Dieva sodu viņš nepieņēma ar lēnprātību, jo augstprātīgais gars tam izmisīgi pretojās, līdz viņš pats nonāca uz saprāta zaudēšanas robežas. Padomdevēji tam ieteica meklēt laba mūziķa pakalpojumus, cerēdami, ka kāda patīkama mūzikas instrumenta skaņas nomierinās tā satraukto

garu. Dieva tālredzībā pie ķēniņa tika atvests Dāvids, jo viņš labi spēlēja arfu. Viņa jaukās, debesu iedvesmotās melodijas atstāja vēlamu iespaidu. Smagā grūtsirdība, kas līdzīgi tumšam mākonim nomāca Saula garu, tika izklīdināta.

Kad viņa pakalpojumi Saula galmā nebija vajadzīgi, Dāvids atgriezās pie saviem ganāmpulkiem kalnos un savā garā un izturēšanās veidā bija tikpat vienkāršs kā vienmēr. Kad tikai ievajadzējās, viņu no jauna aicināja kalpot ķēniņa priekšā, lai nomierinātu valdnieka satrauktās domas, līdz jaunais gars no viņa atstājās. Kaut gan Sauls atklāti izteica savu prieku par Dāvidu un viņa muzicēšanu, tomēr jaunais avju gans no ķēniņa nama uz savu ganību laukiem un pakalniem vienmēr gāja projām ar lielu prieku un atvieglojuma sajūtu.

Dāvids bija uzaudzis Dieva un cilvēku ieredzēts. Viņš tika apmācīts Kunga ceļos, un tagad [644] Dieva prāta īstenošanai pievērsās vairāk, nekā jebkad agrāk. Viņa domām radās jauni temati. Viņš bija uzturējies ķēniņa galmā un iepazinies ar ķēniņa lielo atbildību, bija atklājis dažas no tām kārdināšanām, kas uzmācās Saulam, un spēja izprast atsevišķus Israēla pirmā valdnieka rakstura un rīcības noslēpumus. Viņš redzēja, ka ķēniņa labklājību aizēnoja tumšs bēdu mākonis, un konstatēja, ka Saula nams savā privātā dzīvē atradās tālu no laimes. Tas viss viņu nopietni uztrauca, viņu, kurš bija svaidīts par Israēla nākamo ķēniņu. Nogrimis dziļās pārdomās un rūpju nomākts, tas griezās pie visa laba Devēja, un tumšie mākoņi, kas it kā aizsedza nākotnes apvārsni, izklīda.

Dievs Dāvidu mācīja uzticēties. Kā Mozus tika audzināts savam darbam, tā Kungs sagatavoja Isajas dēlu, lai tas kļūtu par Viņa izredzētās tautas vadoni. Uzraugot ganāmpulkus, viņš bija iepazinies ar tām rūpēm, kādas lielais Gans izjuta attiecībā uz savām ganāmām avīm.

Vientuļajos kalnos un mežonīgajās aizās, kur Dāvids uzturējās ar saviem ganāmpulkiem, slēpās plēsīgi zvēri. Ne reti vien, izsalkuma mocīti, no Jordānas biezokņiem ganāmpulkam uzbruka lauvas vai arī no sava midzeņa kalnos iznāca lācis. Pēc tā laika ieraduma, Dāvida apbruņojumā bija vienīgi līga un gana spieķis, bet viņš jau agrā jaunībā pierādīja, ka ir stiprs un drosmīgs tam uzticētā īpašuma aizsargātājs. Vēlāk, šīs sadursmes aprakstot, viņš sacīja: "(..) un kad nāca lauva vai arī lācis un tie nesa projām kādu avi no ganāmā pulka, tad es devos tos vajāt, un es tos nogalināju, bet laupījumu es izglābu no viņu rīkles; kad nu lauva pret mani cēlās, tad es viņu it spēcīgi sagrābu pie krēpēm, to situ un nositu." (1. Sam. 17:34,35) Sie piedzīvojumi norādīja uz viņa bezbailību un attīstīja drosmi, izturību un ticību.

Pat pirms viņš tika aicināts Saula galmā, Dāvids jau bija izcēlies ar drosmīgiem darbiem. Ierēdnis, kas par viņu ziņoja ķēniņam, paskaidroja, ka tas ir "varonīgs jauneklis un karavīrs, pie tam gudrs vārds un skaists augumā, un tas Kungs ir ar viņu". (1. Sam. 16:18)

Kad Israēls pieteica karu Filistijai, trīs Isajas dēli pievienojās armijai Saula vadībā, bet Dāvids palika mājās. Pēc kāda laika viņš tomēr devās uz Saula nometni. [645] Tēva uzdevumā viņam kaut ko vajadzēja pateikt vecākajam brālim, nododot viņam dāvanu, un uzzināt, vai tie dzīvi un veseli. Bet, Isajam nezinot, jauneklīgais gans bija saņēmis kādu augstāku uzdevumu. Israēla armijai draudēja briesmas, un eņģelis Dāvidam bija uzdevis glābt savus ļaudis.

Tuvojoties nometnei, viņš dzirdēja satraukuma troksni, it kā tūlīt vajadzētu sākties kaujai, jo "filistieši sapulcināja savu karaspēku, lai dotos karā". (1. Sam. 17. nod.) Israēls un filistieši nostājās viens otram pretī, armija pret armiju. Dāvids steidzās pie karaspēka un piegājis sveicināja savus brāļus. Kamēr viņš vēl ar tiem runāja, iznāca Goliāts, filistiešu stiprākais vīrs, un apvainoši izaicināja Israēlu, saukdams, lai israēlieši no savām rindām izvirza kādu vīru, kas divcīņā stātos tam pretī. Savu izaicinājumu viņš vēl atkārtoja, un, kad Dāvids redzēja, ka Israēls baidās, un uzzināja, ka filistietis šo izaicinājumu jau ir izsaucis vairākas dienas, bet neviens stiprs vīrs nav cēlies, lai apklusinātu šo lielībnieku, viņš ļoti uztraucās. Viņā pamodās karsta vēlēšanās aizsargāt dzīvā Dieva godu un savas tautas labo slāvu.

Israēla armijas vīri jutās ļoti nomākti. Drosme tos atstāja. Tie sacīja viens otram: "Vai jūs arī esat redzējuši šo vīru, kas šie nāk? Viņš nāk ar lamu vārdiem izaicināt Israēlu, lai tas sāktu cīņu." Apkaunots un saniknots Dāvids izsauca: "Kas tad šis filistietis tāds ir, ka viņš, kurš ir neapgraizīts, uzdrošinās ar lamu vārdiem izaicināt dzīvā Dieva karapulku?"

Dzirdot šos vārdus, Dāvida vecākais brālis Ēliābs labi saprata izjūtas, kas plosīja jaunekļa dvēseli. Jau kā gans Dāvids bija parādījis reti sastopamu bezbailību, drosmi un spēku. Samuēla noslēpumainā nāksana uz viņu tēva mājām un aiziešana, neko nesakot, brāļos bija pamodinājusi aizdomas par viņa apmeklējuma patieso nolūku. Redzot Dāvidu vairāk pagodinātu par viņiem, tie izjuta greizsirdību un neizturējās vairs pret to ar tādu cieņu un mīlestību, kas atbilstu Dāvida godīgumam un viņa

brālīgajām izjūtām. Tie viņu uzskatīja par nenobriedušu ganu zēnu, un šo jautājumu tagad Ēliābs uztvēra kā sava glēvuma nopelšanu, jo viņš neko nebija mēģinājis darīt, lai apklusinātu šo filistiešu milzi. Vecākais brālis sadusmots izsaucās: "Kādēļ tu esi nācis šurp? [646] Un kā ziņā tu esi tuksnesī pametis savu mazo avju pulciņu? Es gan labi pazīstu tavu pārgalvību un tavu nodomu viltīgumu, jo tu esi atnācis, lai noraudzītos kara darbībā!" Dāvida atbilde bija godbijīga, bet arī noteikta: "Ko tad es tagad esmu izdarījis? Tas jau bija tikai jautājums."

Dāvida vārdi tika pateikti ķēniņam, kurš jaunekli aicināja pie sevis. Sauls pārsteigts klausījās avju gana vārdos: "Lai neviena vīra drosme nesaplok viņa dēļ! Tavs kalps noies un cīnīsies ar šo filistieti!" Sauls centās Dāvidu atrunāt no viņa nodoma, bet jauneklis nepadevās. Viņš atbildēja vienkārši, bez kādas augstprātības atstāstot savus piedzīvojumus, ganot tēva avis: "Tas Kungs, kas mani ir izglābis no lauvas un no lāča ķetnām, tas mani izglābs arī no šī filistieša rokas." Tad Sauls sacīja uz Dāvidu: "Ej tad arī! Tas Kungs lai ir ar tevi!" Cetrdesmit dienas Israēla pulki bija drebējuši filistiešu milža augstprātīgā izaicinājuma priekšā. Viņu sirds pagura, raugoties uz tā vareno miesas uzbūvi, kura garums bija sešas oļektis un viens sprīdis. Viņam galvā bija vara bruņu cepure, un krūšu bruņas, kurās tas bija ietēpies, svēra piecus tūkstošus seķeļu, un arī kājas sedza vara bruņas. Krūšu bruņas bija veidotas no vara platēm, kas pārklāja viena otru līdzīgi zivs zvīņām un savstarpēji bija tik cieši saistītas, lai nekāds šķēps vai bulta nevarētu izdurties cauri. Uz pleciem šis milzis nesa lielu vara šķēpu. "Viņa šķēpa kāts bija kā riestava, bet šķēpa uzgalis svēra seši simts seķeļu dzelzs; un viņa vairoga nesējs soļoja viņa priekšā."

Rītos un vakaros Goliāts panācās uz Israēla nometnes pusi un skaļā balsī sauca: "Kāpēc jūs esat nostājušies kaujas kārtībā? Vai es neesmu filistietis, bet jūs Saula kalpi? Izraugiet sev vienu vīru, un tas lai nāk lejā pie manis! Ja tas mani spēs cīņā pieveikt un mani nosītīs, tad mēs esam ar mieru būt jums par kalpiem, bet ja es viņu pieveikšu un to nosītišu, tad jūs būsit mūsu kalpi un mums kalposit!" Un tad vēl piebilda: "Es esmu šodien zobodamies izaicinājis Israēla karaspēku: dodiet man vienu vīru, lai mēs cīnāmies viens ar otru!"

Kaut gan Sauls atļāva Dāvidam pieņemt Goliāta izaicinājumu, tomēr ķēniņš pavisam maz cerēja, ka šajā drosmīgajā pasākumā Dāvids gūs panākumus. Tika dota pavēle ietēpt [647] jaunekli paša ķēniņa bruņās. Galvā viņam uzlika smagu vara bruņu cepuri, uz krūtīm bruņas un pie sāniem valdnieka zobenu. Tā apbruņojies, viņš devās pildīt savu uzdevumu, bet drīz vien griezās atpakaļ. Rūpju nomākto skatītāju pirmās domas bija, ka Dāvids nolēmis neriskēt ar savu dzīvību, tik nevienādā cīņā stājoties pretī šim nežēlīgajam ienaidniekam. Bet drosmīgajam jauneklim šādas domas nenāca ne prātā. Nonācis pie Saula, viņš lūdza atļauju nolikt šo smago apbruņojumu, teikdams: "Tā es nevaru iet, jo es neesmu paradis." Viņš novilkā ķēniņa apbruņojumu un tā vietā paņēma rokā vienīgi savu spieķi, gana somu un vienkāršu lingu. Izvēlējies no strauta piecus gludus oļus, viņš tos ielika somā un ar lingu rokās tuvojās filistietim. Milzis lepni iznāca uz priekšu, cerēdams sastapt visvarenāko no Israēla karotājiem. Bruņu nesējs gāja tam pa priekšu, un viņš jutās kā tāds, kuram neviens nevar stāties pretī. Pienākot tuvāk Dāvidam, tas ieraudzīja jaunieti, kuru viņa jaunības dēļ vēl varēja saukt par zēnu. Dāvida sejā sārtojās veselība, un, bruņu neaizsargāts, viņa vingrais stāvs runāja tam par labu, tomēr starp viņa jauneklīgo augumu un filistieša masīvo uzbūvi bija liela atšķirība.

Goliāts bija pārsteigts un saniknots. "Un filistietis teica Dāvidam: "Vai es esmu suns, ka tu nāc pie manis ar koku?" Tad viņš izgāza pār Dāvidu visbriesmīgākos lāstus, piesaukdams visus dievus, kādus vien pazina. Zobodamies viņš kļiedza: "Nāc tikai šurp pie manis, es tavu miesu došu debesu putniem un lauka zvēriem!"

Dāvids nepiekāpās filistiešu stiprinieka priekšā. Iedams uz priekšu, viņš savam naidīgajam pretiniekam teica: "Tu nāc pie manis ar zobenu un šķēpu un ar kaujas vāli, bet es eju tev pretī tā Kunga Cebaota vārdā, kas ir Israēla kara pulku Dievs, kuru tu esi izaicinājis lamādamies. Šodien tas Kungs tevi nodos manā rokā, un es tevi nokaušu, un tavu galvu es tev nocirtīšu, un tavu liķi līdz ar filistiešu kara pulku liķiem vēl šodien es nodošu putniem zem debess un zvēriem virs zemes, lai visa pasaule zina, ka Israēlam ir Dievs! Un lai atzīst visa šī sapulcētā kara saime, ka tas Kungs neizglābj nedz ar zobenu, nedz ar šķēpu, jo karš pieder tam Kungam, un Viņš jūs nodod mūsu rokā!"

[648] Viņa balss noskaņa pauda bezbailību un apgarotā seja izteica uzvaras prieku. Šie vārdi, teikti skaidrā, muzikālā balsī, vēja nesti bija dzirdami klausītāju tūkstošiem, kas gatavojās kaujai. Goliāta dusmas sasniedza visaugstāko pakāpi. Niknumā viņš atgrūda atpakaļ bruņu cepuri, kas aizsargāja pieri, un drāzās uz priekšu, lai atriebtos savam pretiniekam. Isajas dēls gatavojās to saņemt. "Kad nu filistietis cēlās un tuvojās Dāvidam, lai ar to satiktos, tad Dāvids pasteidzās un izskrēja laukā no kara pulku rindām filistietim pretī. Un Dāvids iebāza roku tarbā un izņēma no turienes akmeni, un viņš to laida ar lingu un ķēra filistieti pašā pierē, tā ka akmens iesitās viņa pierē, un tas nokrita uz

mutes pie zemes.”

Abu armiju rindās iestājās apmulsums. Visi bija domājuši, ka nogalināts tiks Dāvids; bet, kad akmens džinkstēdams traucās pa gaisu tieši uz mērķi, tie ieraudzīja vareno karavīru nodrebam un izstiepjām uz priekšu rokas, kā kad viņš pēkšņi būtu kļuvis aklis. Milzis sagrīļojās un, paspēris vēl dažus nedrošus soļus, nogāzās zemē kā nocirsts ozols. Dāvids ne mirkli nekavējās. Viņš piesteidzās pie pakritušā filistieša ķermeņa un ar abām rokām satvēra Goliāta smago zobenu. Mirkli iepriekš milzis bija lielījies, ka ar to viņš nocirtīs jauneklja galvu un atdos tā miesas putniem zem debess. Tagad zobens gan tika pacelts gaisā, bet no ķermeņa noripoja lielībnieka galva. Israēla nometnē atskanēja skaļš gaviju kliedziens.

Filistiešus pārņēma briesmīgas bailes, un tām sekojošais apjukums noslēdzās ar panisku bēgšanu. Kalnu virsotnes atbalsoja triumfējošo israēliešu kliedzienus, dzenoties pakaļ bēgošajam ienaidniekam; un tie “vajāja filistiešus līdz ieļeļas piemalei un līdz pat Ekronas pievārtei; bet nokautie filistieši, kuri bija cīņā krituši, noklāja ceļu no Saaraimas līdz Gātai un Ekronai. Un, kad Israēla bērni griezās atpakaļ no karstās filistiešu vajāšanas, tad tie devās izlaupīt viņu nometni. Bet Dāvids ņēma filistieša galvu un to nesa uz Jeruzālemi, bet tā apbruņojumu viņš noglabāja savā teltī”.

DĀVIDS KĀ BĒGLIS

[649]

Pēc Goliāta nogalināšanas Sauls Dāvidu paturēja pie sevis un negribēja, ka tas atgrieztos sava tēva namā. Un notika, ka “Jonatāna sirds saistījās ar Dāvida sirdi, un tie viens otru iemīlēja; un Jonatānam viņš bija tikpat kā viņa paša dzīvība”. (1. Sam. 18. — 22. nod.) Jonatāns un Dāvids slēdza derību dzīvot kā brāļi, un ķēniņa dēls “novilkā savu mēteli, kas viņam bija mugurā, un viņš to deva Dāvidam, ir savas bruņas, ir savu zobenu, ir savu loku un savu jostu”. Dāvidam tika uzticēti svarīgi un atbildīgi uzdevumi, tomēr viņš saglabāja savu vienkāršību un iemantoja tiklab ļaužu cieņu, kā ķēniņa nama mīlestību.

“Un Dāvids gāja visur, kur vien Sauls viņu sūtīja. Viņš arī visu saprātīgi izpildīja, un Sauls viņu iecēla par virsnieku karavīriem.” Dāvids bija apdomīgs un uzticīgs, un varēja redzēt, ka viņu pavada Dieva svētības. Sauls atsevišķās reizēs atzina savu nepiemērotību būt par Israēla valdnieku un saprata, ka valstij būtu labāk, ja tam blakus atrastos kāds, kas norādījumus saņem no Kunga. Tādēļ Sauls cerēja, ka savienība ar Dāvidu sniegs drošību viņam pašam. Kamēr Kungs mīlēja un sargāja Dāvidu, tikmēr viņa klātbūtne varēja pasargāt arī Saulu, kad viņš kopā ar Dāvidu izgāja karā.

Tā bija Dieva aizgādība, kas Dāvidu saveda kopā ar Saulu. Dāvida stāvoklis galmā tam ļāva iepazīties ar valsts lietām, sagatavojot augstajam amatam nākotnē. Tas viņam deva iespēju iemantot tautas uzticību. Apstākļu nenoteiktība un grūtības, kas skāra viņu sakarā ar Saula naidīgo nostāju, mācīja izjust atkarību no Dieva un pilnīgi Tam uzticēties. Un arī Jonatāna draudzība pret Dāvidu bija Dieva aizgādība, lai pasargātu nākamā Israēla valdnieka dzīvību. Visās šajās lietās Dievs īstenoja savus žēlastības nodomus kā pie Dāvida, tā pie visas Israēla tautas.

[650] Tomēr Saula draudzīgais noskaņojums pret Dāvidu turpinājās visai neilgi. Saulam un Dāvidam atgriežoties no kaujas ar filistiešiem, “sievās bija iznākušas no visām Israēla pilsētām, dziedādamas un dejodamas, lai sagaidītu ķēniņu Saulu ar bungām, prieka saucieniem”. Viens pulks dziedāja: “Sauls ir nositis savu tūkstoti”, bet otrs, uztverot melodiju, atbildēja: “Bet Dāvids savus desmit tūkstošus!” Un ķēniņa sirdī iezagās greizsirdības dēmons. Viņš dusmojās, ka Israēla sievu dziesmās Dāvids tika vairāk slavēts nekā viņš. Skaudības apspiešanas vietā tas atklāja sava rakstura vājumu un izsaucās: “Viņi Dāvidam piedēvējuši desmit tūkstošus, bet man tie devuši tikai tūkstoti: nu vēl tikai tam trūkst ķēniņa varas!”

Viens liels trūkums Saula raksturā bija mīlestība uz piekrišanu. Tā pārvaldoši ietekmēja visas viņa domas un rīcību; it viss tika pakļauts vēlmei sevi izcelt un saņemt uzslavu. Viņa taisnības un netaisnības standarts bija saistīts vienīgi ar ļaužu atzinību, tomēr neviens cilvēks nevar būt drošs, vēloties izpatikt ļaudīm un vispirms nemeklējot atzinību no Dieva. Sauls godkāriģi vēlējās pievērst cilvēku uzmanību, un, atskatot šai slavas dziesmai, ķēniņa domās nobrieda pārliecība, ka Dāvids iemantos vispārēju uzticību un valdīs viņa vietā.

Tā Sauls savu sirdi atvēra greizsirdības garam, kas saindēja visu viņa dvēseli. Neskatoties uz mācībām, ko viņš bija saņēmis no pravieša Samuēla, ka Dievs izdarīs visu, ko vien gribēs, un ka neviens Viņu nespēs aizkavēt, ķēniņš tomēr parādīja, ka tam nav patiesas izpratnes par Dieva plāniem vai Viņa spēku. Israēla valdnieks savu gribu nostādīja pretī Mūžīgā gribai. Valdēt pār Israēla

valsti, Sauls nebija iemācījies savaldīt pats sevi. Viņš savu spriedumu ļāva pārvaldīt jūtu uzplūdiem, līdz tika ierauts briesmīgās dusmu lēkmēs. Sis paisums kādreiz sasniedza tādu niknumu, ka tas bija gatavs nonāvēt ikvienu, kas uzdrošinātos pretoties viņa gribai. Pēc tādiem dusmu uzliesmojumiem viņš atkal nonāca bezcerīgā izmisumā un sevis noniecināšanas stāvoklī, kur to ļoti mocīja sirdsapziņas pārmetumi.

Viņš labprāt klausījās Dāvida spēlēto arfu, un šķita, ka jaunais gars uz laiku no tā atkāpjas, bet kādā dienā, jauneklim kalpojot ķēniņam un izvilinot no sava instrumenta brīnišķas mūzikas skaņas, ar ko viņš pavadīja slavas dziesmas Dievam, Sauls pēkšņi uz spēlētāju svieda šķēpu, gribēdams tam atņemt dzīvību. Dieva iejaukšanās Dāvidu pasargāja, un viņš neskarts izglābās no āprātīgā ķēniņa dusmām. Naidam pret Dāvidu pieaugot, Sauls arvien biežāk meklēja izdevību to nonāvēt, bet neviens no viņa plāniem pret Kunga svaidīto neizdevās. Sauls ļāvās jaunā gara vadībai, kas pār viņu valdīja, bet Dāvids uzticējās Tam, kas ir varens padomā un spēcīgs izglābt. "Kunga bijāšana ir gudrības iesākums." (Sal. pam. 9:10) Un Dāvids pastāvīgi lūgšanās griezās pie Dieva, lai varētu pareizi staigāt Viņa priekšā.

Vēlēdamies tikt valā no sava sāncenša klātbūtnes, ķēniņš "Sauls viņu atbrīvoja no kalpošanas sev, attālināja viņu no sevis un iecēla par virsnieku pār tūkstoš vīriem. (..) Bet viss Israēls un Jūda mīlēja Dāvidu". Ļaudis drīz vien ievēroja, cik izprotošs bija Dāvids un cik gudri un meistarīgi tika nokārtoti viņa rokām uzticētie pasākumi. Jaunekļa padomi bija piesardzīgi, un tiem droši varēja paklausīt, bet Saula spriedumi viesā nedrošību, un viņa lēmumi neizcēlās ar sevišķu gudrību.

Kaut arī Sauls pastāvīgi meklēja izdevību Dāvidu iznīcināt, tomēr viņš no tā baidījās, tāpēc ka Kungs tam palīdzēja redzamā veidā. Dāvida nevainojamais raksturs izsauca ķēniņa dusmas; viņš saprata, ka jaunekļa dzīve un klātbūtne to apkauno, jo ar savu kontrastu tā Saulu nostāda nelabvēlīgā gaismā. Tā bija skaudība, kas ķēniņu darīja tik nelaimīgu un nožēlojamu, apdraudot viņa troņa pazemīgo pavalstnieku. Ak, kādu neizsakāmu ļaunumu šī sliktā rakstura īpašība ir nodarījusi mūsu pasaulei! Saula sirdī valdīja tas pats naid, kas Kainam lika celties pret savu brāli Ābelu, tāpēc ka Ābela darbi bija taisni un Dievs to godāja, bet viņa paša darbi bija ļauni un Dievs viņu nevarēja svētīt. Skaudība ir lepnības meita, un, ja to uzņem sirdī, tā noved pie naida un beidzot pie atribības un slepkavības. Uzkurinot Saula naidu pret to, kas viņam nekad nebija darījis ļaunu, sātans atklāja savu raksturu.

Ķēniņš Dāvidu stingri uzmanīja, cerēdams uz kādu neapdomīgu vai pārsteidzīgu soli, kas dotu iemeslu viņa apkaunošanai. [652] Viņš jūta, ka nespēs atgūt mieru, kamēr nebūs atradis izdevību šo jaunekli nogalināt, un tomēr tā, lai tauta viņu attaisnotu šajā ļaunajā rīcībā. Viņš izlika cilpu Dāvida kājām, spiezdams to vest niknus karus pret filistiešiem, un kā atalgojumu par drosmi apsolīja tam savu vecāko meitu. Uz šo priekšlikumu Dāvids pazemīgi atbildēja: "Kas es esmu, un kas ir mana ģimene, mana tēva ģints Israēlā, lai es kļūtu ķēniņa znots!" Savu liekulību valdnieks drīz vien atklāja, atdodams princesi citam.

Saula jaunākās meitas, Mihalas, pieķeršanās Dāvidam sniedza Saulam jaunu izdevību kalt slepenus plānus pret savu sāncensi. Mihalas roku jauneklim apsolīja ar nosacījumu, ka tas atnesīs pierādījumu par kāda noteikta skaita nācijās ienaidnieku nogalināšanu. "Sauls domāja Dāvidu izdeldēt ar filistiešu roku", bet Dievs sargāja savu kalpu. Dāvids no kaujas atgriezās kā uzvarētājs, lai kļūtu par ķēniņa znotu.

"Mihala, Saula meita, iemīlēja Dāvidu", un valdnieks saniknots atskārta, ka viņa slepenie plāni galu galā ir paaugstinājuši to, kuru tas vēlējās iznīcināt. Viņš vēl vairāk pārliecinājās, ka tieši Dāvids ir tas vīrs, par kuru Kungs bija sacījis, ka tas ir labāks par Saulu un ka viņš Saula vietā valdīs uz Israēla troņa. Atmezdams visu maskēšanos, viņš pavēlēja Jonatānam un sava galma virsniekam nonāvēt šo cilvēku, kuru viņš ienīda.

Jonatāns atklāja Dāvidam ķēniņa nodomu un pavēlēja paslēpties, kamēr viņš vēl lūgs savu tēvu saudzēt Israēla atbrīvotāja dzīvību. Viņš ķēniņam norādīja, ko Dāvids ir darījis, lai pasargātu tautas godu un pat tās pastāvēšanu, un kāds briesmīgs grēks būtu tāda cilvēka noslepkavošana, kuru Dievs izlietojis nācijās ienaidnieku izklīdināšanai. Tas skāra ķēniņa apziņu, un viņa sirds kļuva jūtīgāka. "Tik tiešām, ka tas Kungs dzīvo, tam nebūs tikt nokautam!" Dāvidu atveda pie Saula, un viņš tam kalpoja tāpat kā agrāk.

Atkal tika izsludināts karš starp israēliešiem un filistiešiem, un Dāvids veda armiju preti ienaidniekiem. Ebreji guva lielu uzvaru, un karaļvalsts pavalstnieki slavēja viņa gudrību un varoņību. Tas Saulā no jauna atmodināja agrāko rūgtumu pret Dāvidu. Jauneklim spēlējot ķēniņa priekšā un jaukajām skaņām piepildot pili, Saulu pārņēma dusmas [653] un viņš atkal svieda Dāvidam ar šķēpu, vēlēdamies spēlētāju piedurt pie sienas; bet nāvīgo ieroci Kunga eņģelis novērsa sānis. Dāvids izbēga

un steidzās uz savām mājām. Bet Sauls izsūtīja spiegos, kuriem to vajadzēja satvert un nogalināt, līdzko viņš otrā rītā atkal parādītos.

Mihala atklāja Dāvidam sava tēva plānus. Viņa to spieda glābt dzīvību bēgot un nolaida viņu lejup pa logu, tā palīdzot aiziet. Dāvids bēga pie Samuēla uz Rāmu, un pravietis, nebaidīdamies no ķēniņa nelabvēlības, šo bēgli laipni uzņēma. Samuēla māja, pretstatā Saula pilij, bija īstā miera vieta. Seit kalnu vidū godātais Kunga kalps turpināja savu darbu. Pie viņa atradās kāds "redzētāju" pulks, rūpīgi pētot Dieva Vārdu un godbijīgi klausoties uz pamācībām, kas atskanēja no Samuēla mutes. No Israēla skolotāja Dāvids iemācījās dārgas atziņas. Dāvids domāja, ka Saula pulkiem netiks dota pavēle iebrukt šajā svētajā vietā, tomēr bezcerībā un izmisumā nonākušā ķēniņa aptumšotajā saprašanā neviena vieta vairs nelikās svēta. Dāvida attiecības ar Samuēlu radīja ķēniņam greisirdīgas aizdomas, ka tas, kuru viss Israēls cienīja kā Dieva pravieti, neizlieto savu iespaidu par labu Saula sāncensim. Uzzinājis Dāvida atrašanās vietu, ķēniņš nosūtīja virsniekus, lai tie viņu atvestu uz Gibeu, kur Sauls bija paredzējis īstenot savu jauno nodomu.

Sūtņi devās ceļā, apņēmušies atņemt Dāvidam dzīvību, tomēr tos vadīja kāds augstāks Valdnieks nekā Sauls. Tie sastapās ar neredzamiem eņģeļiem, kā kādreiz Bileāms, kad tas devās ceļā, lai nolādētu Israēlu, un sāka runāt pravietiskus vārdus attiecībā uz nākotnes notikumiem un slavēja Jehovas varenību un Viņa godu. Tā Dievs savaldīja cilvēka dusmas un parādīja savu spēku jaunuma novēršanā, tajā pašā laikā savu kalpu nodrošinot ar eņģeļu sardzes mūri.

Šis ziņas aizsniedza Saulu, kas ļoti ilgojās dabūt Dāvidu savās rokās, bet tā vietā, lai saprastu, ka Dievs viņu norāj, tas vēl vairāk apskaitās un nosūtīja citus vēstnešus. Arī tos pārvarēja Dieva Gars un apvienoja ar pirmajiem pravietiskajā sludināšanā. Ķēniņš nosūtīja vēl trešo vēstnešu grupu, bet, nonākot praviešu sabiedrībā, dievišķais iespaids skāra arī šos vīrus, un tie runāja kā pravieši. Tad Sauls nolēma, ka turp jādodas viņam pašam, jo mežonīgais ienaidis bija kļuvis nevaldāms. Viņš apņēmas negaidīt vairs nekādu citu iespēju Dāvida iznīcināšanai, [654] bet nokaut to ar savu roku, līdzko būs nonācis pie viņa, lai arī kādas būtu tālākās sekas.

Bet ceļā to sastapa Kunga eņģelis un savaldīja. Dieva Gars viņu pārņēma savā varā, un tālāk tas devās, izsakot lūgšanu vārdus kopā ar pravietojumiem un svētām dziesmām. Viņš pravietoja par Mesijas kā pasaules Glābēja atnākšanu. Sasniedzis pravieša māju Rāmā, tas novilka virsdrēbes, kas norādīja uz viņa augsto stāvokli, un, atrodoties dievišķā Gara ietekmē, visu dienu un nakti pie zemes pakritis nogulēja Samuēla un viņa skolnieku priekšā. Sanāca ļaudis, lai redzētu savādo notikumu, un šis atgadījums ar ķēniņu tika atstāstīts tuvu un tālu. Tā vēlreiz, īsi pirms viņa valdīšanas beigām, Israēlā radās paruna, ka Sauls atkal starp praviešiem.

Vēlreiz vajātājs piedzīvoja sava nodoma neizdošanos. Tas apgalvoja Dāvidam, ka tagad viņu starpā valdīs miers, bet Dāvids maz uzticējās ķēniņa nožēlai. Viņš šo izdevību izmantoja bēgšanai, baidīdamies, ka ķēniņa noskaņojums atkal var mainīties kā agrāk. Dāvids bija visai noskumis un ilgojās satīties ar savu draugu Jonatānu. Apzinādamies, ka nav vainīgs, viņš uzmeklēja ķēniņa dēlu un izjustos vārdos tam visu izstāstīja. "Ko es esmu darījis? Kāda ir mana pārkāpuma vaina, un ar ko es esmu noziedzies tava tēva priekšā, ka viņš tīko pēc manas dzīvības?" Jonatāns ticēja, ka tēvs savu nodomu ir mainījis un vairs nedomā Dāvidu nonāvēt, tādēļ droši sacīja: "Lai Dievs pasarga! Tu nemirsi! Redzi, manam tēvam ir paradums, vai lielās vai mazās lietās, ka viņš man iepriekš visu pasaka. Kādēļ gan lai mans tēvs no manis slēptu šo nodomu? Tas tā nav!" Pēc tik redzamas Dieva spēka atklāsmes Jonatāns nevarēja pieļaut domu, ka tēvs vēl joprojām grib kaut kādā veidā kaitēt Dāvidam, jo tāda rīcība būtu atklāta sacelšanās pret Dievu. Bet Dāvidu tas nepārlicināja. Dziļā nopietnībā viņš Jonatānam paziņoja: "Patiešām, ka tas Kungs dzīvs, un ka tava dvēsele dzīva, — tik viens solis vien ir starp mani un nāvi!"

Jaunā mēnesī Israēlā tika ievēroti reliģiski svētki. Svinībām vajadzēja turpināties arī nākamajā dienā pēc šīs sarunas starp Dāvidu un Jonatānu. Bija gaidāms, ka svētku mielastā abiem jauniešiem būs jāsēd pie ķēniņa galda. Bet Dāvids baidījās atrasties valdnieka tuvumā, tādēļ tika iekārtots tā, ka viņš apmeklēs savus brāļus Betlēmē. Pēc atgriešanās tam vajadzēja paslēpties kādā laukā netālu no mielasta zāles un trīs dienas nerādīties ķēniņa tuvumā, lai Jonatāns varētu novērot, kā [655] tas ietekmēs Saulu. Ja tiktu jautāts, kā klājas Isajas dēlam, tad Jonatānam vajadzēja atbildēt, ka viņš ir aizgājis uz mājām, lai piedalītos sava tēva nama upura pienešanā. Ja ķēniņš neizrādīs nekādas dusmas un teiks, "tas ir labi", tad Dāvids droši varēs atgriezties galmā. Bet, ja viņa prombūtne ķēniņu saniknos, tad tā būs zīme, ka Dāvidam jābēg.

Pirmajā svētku dienā ķēniņš neko neinteresējās par Dāvida prombūtni; bet, kad viņa vieta palika neaizņemta arī nākamajā rītā, valdnieks jautāja: "Kāpēc Isajas dēls nav nācis pie galda ne vakar, ne šodien?" Tad Jonatāns Saulam atbildēja: "Atvainodamies Dāvids man lūgdams lūdza atļauju, lai

varētu noiet uz Betlēmi. Un viņš man sacīja: Lūdzams atļaut man, jo mums ir ģimenes kaujamā upura diena tanī pilsētā, un mans brālis ir mani turp aicinājis ar pavēli; un tagad, ja es esmu atradis žēlastību tavās acīs, tad lūdzams atļauj man, ka es apmeklēju savus piederigos! — Tāpēc viņš nav ieradies pie ķēniņa galda.” Dzirdot šos vārdus, Saula dusmas vairs nebija valdāmas. Viņš paziņoja, ka tik ilgi, kamēr Dāvids būs dzīvs, Jonatāns nevarēs nākt uz Israēla troņa, un pieprasīja, lai tas tūlīt tiktu atvests, ka to varētu nodot nāvei. Jonatāns vēl iebilda sava drauga labā, sacīdams: “Kādēļ viņam jāmirst? Ko viņš ir darījis?” Šī aizbildniecība ķēniņu tā nevaldāmajās dusmās padarīja vēl sātaniskāku, un šķēpu, kuru tas bija nodomājis izlietot Dāvida nogalināšanai, viņš tagad raidīja pats pret savu dēlu.

Valdnieka dēls jutās apbēdināts un saniknots, un, atstājis ķēniņa tuvumu, tas vairs ilgāk nepiedalījās svētkos. Viņa dvēseli nomāca bēdas, noteiktā laikā ejot uz to vietu, kur tas bija solījis Dāvidam paziņot ķēniņa nodomu. Viņi apskāva viens otru un rūgti raudāja. Ķēniņa tumšās kaislības meta ēnu pār šo jaunekļu dzīvi, un viņu skumjas bija par lielām, lai tās izteiktu vārdos. Šķīroties, lai aizietu katrs pa savu ceļu, Dāvida auss vēl uztvēra Jonatāna pēdējos vārdus: “Ej ar mieru! Ko mēs abi esam tā Kunga vārdā zvērējuši, viens otram solīdamies: Tas Kungs lai ir starp mani un tevi un manu pēcnācēju un tavu pēcnācēju starpā, — tā tas lai paliek mūžīgi!”

Ķēniņa dēls atgriezās Gibeā, bet Dāvids steidzās [656] nokļūt Nobā, kādā pilsētā, kas atradās nedaudz jūdžu attālumā un arī piederēja Benjāmīna ciltij. Uz turieni no Šilo bija pārvesta saiešanas telts, un tur tagad kalpoja augstais priesteris Ahimelehs. Dāvids nezināja, kur citur vēl varētu bēgt un meklēt patvērumu, kā vien pie Dieva kalpa. Priesteris pārsteigts to uzlūkoja, kad tas steigā ienāca šķietami viens un ar redzamu rūpju un bēdu izteiksmi sejā. Viņš jautāja, kāpēc tas šurp nācis. Jauneklis pastāvīgi baidījās, ka to varētu atklāt, un savā spiedošajā vajadzībā patvērumu meklēja yltū. Dāvids teica priesterim, ka ķēniņš viņu sūtījis kādā slepenā uzdevumā, kas steigšus jāizpilda. Seit viņš atklāja ticības trūkumu, un viņa grēks izsauca augstā priestera nāvi. Ja patiesība būtu skaidri pateikta, tad Ahimelehs zinātu ko darīt, lai glābtu viņa dzīvību. Dievs prasa, lai Viņa ļaudīm patiesums būtu raksturīgs pat vislielākajās briesmās. Dāvids lūdza no priestera piecus maizes klaipus. Dieva vīram nebija nekā cita, kā vien svētās maizes, un tomēr Dāvidam izdevās novērst viņa rūpes un dabūt šo maizi izsalkuma apmierināšanai.

Tagad radās jaunas briesmas. Saula ganu uzraugs Doēgs, kas bija pieņēmis ebreju ticību, uz Dieva pielūgšanas vietu atnāca nomaksāt savu solījumu. Ieraugot šo vīru, Dāvids nolēma steigšus meklēt patvērumu citur un dabūt kādu ieroci, ar ko sevi aizstāvēt, ja tāda aizstāvēšanās kļūtu nepieciešama. Viņš Ahimeleham lūdza zobenu, bet viņam pateica, ka priesterim cita zobena nav, kā vien Goliāta, kas par piemiņu tika glabāts saiešanas teltī. Tad Dāvids atbildēja: “Cita tāda nav, kas būtu tam līdzināms, dod man to!” Un, kad viņš bija satvēris zobenu, kuru reiz izlietoja, lai iznīcinātu filistiešu spēka vīru, tas atkal jutās drošs.

Dāvids bēga pie Ahiša, Gātas ķēniņa, jo domāja, ka drošāk varēs justies starp tautas ienaidniekiem, nekā Saula pārvaldītajā valstī. Bet Ahišam tika ziņots, ka Dāvids ir tas vīrs, kas pirms gadiem nokāva filistiešu stiprinieku, tādēļ tagad tas, kurš sev patvērumu bija meklējis pie Israēla ienaidniekiem, nonāca lielās briesmās. Tomēr, izlikdamies ārprātīgs, viņš ienaidniekus piemānīja un atrada iespēju izbēgt.

Pirmā Dāvida kļūda bija viņa neuzticēšanās Nobā, un otrreiz viņš kļūdījās ar savu krāpšanu Ahiša priekšā. Dāvids bija parādījis cēlas rakstura īpašības un ar savām morāliskajām [657] dotībām bija iemantojis ļauzu labvēlību, bet grūtā pārbaudījuma brīdī viņa ticība sāka grīloties un atklājās cilvēciskās vājības. Katrā pretimnācējā viņš tagad saskatīja spiegu un nodevēju. Kritiskā brīdī Dāvids neatlaidīgi bija ticībā raudzījies uz Kungu un uzvarējis filistiešu milzi. Viņš izgāja Dieva Vārdā, viņš Dievam ticēja. Bet, kad pats tika vajāts un dzenāts, tad grūtības un bēdas viņa skatam gandrīz vai aplēpa Debesu Tēvu.

Tomēr šis piedzīvojums Dāvidu darīja gudrāku, jo tas lika izprast savu vājumu un nepieciešamību pastāvīgai atkarībai no Dieva. Ak, cik dārgs ir Dieva Gara jaukais iespaids, kad tas nāk pār bēdu nomāktu un izmisušu dvēseli, iedrošinot mazdūšīgo, stiprinot vājo un piešķirot spēku un drosmi nogurušajiem Dieva kalpiem! Ak, kas mums par Dievu, kas tik laipni izturas pret maldos esošiem un ir pacietīgs un saudzīgs neveiksmju gadījumos un tad, kad mums uzbrūk kādas lielas bēdas!

Ikkatra neizdošanās no Dieva bērna puses ir attiecināma uz viņa ticības trūkumu. Kad dvēseli apņem ēnas, kad mums nepieciešama gaisma un vadība, tad raudzīsimies uz augšu, — aiz šīs tumsas ir gaisma. Dāvidam ne uz mirkli nevajadzēja šaubīties uzticībā Dievam. Viņš pamatoti varēja pajauties uz Kungu, jo bija Kunga svaidīts un Dieva eņģeļi to bija sargājuši briesmu brīžos; viņš bija bruņots ar drosmi brīnišķīgu lietu veikšanai, un, ja tikai viņš nebūtu tik daudz raizējies par savu bezcerīgo

stāvokli, bet vairāk pārdomājis par Dieva spēku un varenību, tad varētu justies mierīgi pat nāves ēnu ielenkumā. Viņš vienmēr pašāviņi varēja atkārtot Kunga apsolījumu: "Lai arī kalni atkāptos un pakalni sakustētos, bet Mana žēlastība neatkāpsies no tevis un Mana miera derība nešķobīsies."

Patvērumu no Saula vajāšanām Dāvids meklēja Jūdas kalnājos. Viņam izdevās laimīgi nokļūt Adullāma alā, vietā, kurā ar maziem spēkiem varētu pretoties lielai armijai. "Kad viņa brāļi to dzirdēja un tāpat visa viņa dzimta, tad tie atnāca uz turieni pie viņa." Dāvida ģimene nevarēja justies droša, zinot, ka jebkurā laikā sakarā ar radniecību Saula nepamatotās aizdomas var vērsties arī pret viņiem. Tie jau zināja, — ko arī viss Israēls pamazām atklāja, — ka Dievs Dāvidu ir izvēlējis [658] par savas tautas nākamo valdnieku, un tādēļ ticēja, ka drošāk jutīsies pie Dāvida, kaut arī viņš bija tikai bēglis un dzīvoja vientuļā alā, nekā pakļaujot sevi greisirdīgā ķēniņa ārprātīgajām dusmām.

Adullāma alā visa ģimene sakļāvās kopā savstarpējā līdzjūtībā un mīlestībā. Isajas dēls varēja spēlēt un dziedāt: "Redzi, cik jauki un cik mīļi, kad brāļi kopā dzīvo vienprātīgi!" (Ps. 133:1) Viņš bija izjutis savu brāļu neuzticības rūgtumu, un saskaņa, kas tagad stājās ķildu vietā, iepriecināja trimdnieka sirdi. Seit Dāvids sacerēja piecdesmit septīto dziesmu.

Drīz pēc tam Dāvidam pievienojās vēl citi, kas gribēja izbēgt no ķēniņa smagajiem spaidiem. Daudzi nespēja uzticēties Israēla valdniekam, jo redzēja, ka Saulu vairs nevadīja Kunga Gars. "Un pie viņa sapulcējās visi vīri, kas bija apspiesti, un visi, kam bija daudz parādu, itin visi, kuriem bija rūgtums sirdī, un viņš tiem kļuva par vadoni, tā ka pie viņa bija ap četri simti vīru." Seit Dāvidam pašam bija it kā sava neliela valsts, un tajā valdīja kārtība un disciplīna. Bet pat savā paslēptuvē kalnos viņš nemaz nevarēja justies tik droši, jo pastāvīgi saņēma pierādījumus, ka ķēniņš nav atteicies no sava slepkavīgā nodoma.

Vecākiem viņš atrada patvērumu pie Moāba ķēniņa un tad, kāda Kunga pravieša brīdināts par draudošajām briesmām, no savas paslēptuves aizbēga uz Hereta mežu. Sie piedzīvojumi nebija lieki vai neko nedodoši. Dievs viņu mācīja un audzināja, lai tas kļūtu par gudru karavadoni un taisnīgu un līdzcietīgu valdnieku. Kopā ar savu bēgļu pulku viņš pamazām sagatavojās uzņemties to darbu, kuram Sauls savu slepkavīgo tieksmju un aklās neapdomības dēļ kļuva pilnīgi nederīgs. Cilvēki nevar novērsties no Dieva ieteikumiem un tomēr saglabāt mieru un gudrību, lai rīkotos taisnīgi un apdomīgi. Neviena ārprāts nav tik bīstams kā sekošana cilvēciskajai gudrībai, kas nevadās no Dieva padoma.

Sauls bija gatavojies notvert Dāvidu Adullāma alā, un, kad atklājās, ka tas šo patvēruma vietu jau ir atstājis, ķēniņš ļoti apskaitās. Sauls nekādi nevarēja izprast Dāvida pazušanu. [659] To izskaidrot varēja vienīgi ar domu, ka ķēniņa nometnē ir bijuši nodevēji, kas informējuši Isajas dēlu par viņa nodomiem un tuvošanos.

Saviem padomdevējiem viņš apgalvoja, ka galmā ir izveidojusies sazvērestība, un ar bagātīgu dāvanu un goda stāvokļa piedāvāšanu tos piekukuļoja, lai uzzinātu, kas no viņa ļaudīm ir draudzējis ar Dāvidu. Ēdomietis Doēgs kļuva par uzrādītāju. Godkāres un mantkāribas skubināts un ienīstot priesteri, kas bija norājis viņa grēkus, Doēgs izstāstīja par Dāvida nākšanu pie Ahimeleha, attēlodams lietas tādā gaismā, kas iekvēlināja Saula dusmas pret šo Dieva vīru. No pašas elles iededzināti, jaunās mēles izteiktie vārdi Saula sirdī sacēla kājās visbriesmīgākās kaislības. Dusmu ārprātā tas paziņoja, ka jāiznīcina visa priesteru ģimene. Drausmīgā pavēle tika izpildīta. Ne vien Ahimelehs, bet arī viņa tēva nama piederīgie — "astotdesmit pieci vīri, kas nēsāja nātņu plecu segu" — uz ķēniņa pavēli tika nokauti ar slepkavas Doēga roku.

"Un viņš izpostīja ar zobena asmeni arī priesteru pilsētu Nobu, nokaudams ir vīrus, ir sievas, ir bērnus, ir zīdaiņus, un tāpat arī tas nogalināja vēršus, ir ēzeļus, ir sīklopus, — visus ar zobena asmeni." Lūk, ko Sauls bija spējīgs izdarīt sātana vadībā. Kad Dievs teica, ka amalekiešu netaisnības mērs ir pilns un pavēlēja tos pilnīgi iznīcināt, tad Sauls sevi uzskatīja par pārāk līdzcietīgu, lai izpildītu dievišķo spriedumu, un saudzēja to, kas bija nolemtas bojāejai; bet tagad bez Dieva pavēles, sātana skubināts, viņš varēja nokaut Kunga priesterus un iznīcināt Nobas iedzīvotājus. Tik samaitāta un jauna kļūst cilvēka sirds, kas atteikusies no Dieva vadības.

Tas iedvesa šausmas visam Israēlam. Šo briesmīgo varas darbu bija pastrādājis viņu pašu izraudzītais ķēniņš, rīkodamies tāpat kā citu tautu valdnieki, kas nebijās Dievu. Sķirsts vēl bija pie viņiem, bet priesteri, pie kuriem tie griezās pēc padoma, tagad bija nokauti ar zobenu. Kas notiks tālāk?

DĀVIDA AUGSTSIRDĪBA

[660]

Pēc briesmīgās Kunga priesteru nogalināšanas "tikai viens vienīgs izglābās no Ahimeleha, Ahituba dēla, dēliem, vārdā Abjatārs, kas bēgdams pievienojās Dāvidam. Un Abjatārs izstāstīja Dāvidam, ka Sauls bija nogalinājis tā Kunga priesterus. Tad Dāvids sacīja Abjatāram: "Es jau to zināju tanī dienā, kad tur bija ēdomietis Doēgs, ka viņš visu sīki izstāstīs Saulam. Es vienīgais esmu vainīgs visu tavas dzimtas locekļu nāvē! Paliec pie manis. Nebīsties! Jo tas, kas meklē nokaut manu dvēseli, tas meklēs to pašu darīt arī tavai dvēselei, bet pie manis tev ir drošs patvērum!" (1. Sam. 22:20-23 un no 23. līdz 27. nod.)

Vēl arvien, ķēniņa vajāts, Dāvids nekur nevarēja atrast mieru vai drošību. Kegilā viņa drosmīgais pulks izglāba pilsētu no filistiešu gūsta, tomēr šie vīri nejutās droši pat starp ļaudīm, kuriem tikko bija palīdzējuši. No Kegilas tie devās uz Zifas tuksnesi.

Šajā laikā, kad Dāvida dzīvē bija tik maz gaišu mirkļu, viņu ar negaidītu apmeklējumu iepriecināja Jonatāns, kurš bija uzzinājis viņa slēpšanās vietu. Tie bija dārgi brīži, kurus abi draugi pavadīja kopā. Viņi viens otram atstāstīja savus dažādos piedzīvojumus, un Jonatāns Dāvidu iedrošināja, sacīdams: "Nebīsties! Mana tēva Saula roka tevi neaizsniegs, bet tu valdīsi pār Israēlu kā ķēniņš, un tad es būšu otrs pēc tevis; un to itin labi gan zina arī mans tēvs Sauls." Runājot par Dieva brīnišķīgajiem ceļiem Dāvida dzīvē, vajātā bēgļa sirds stipri atspirga. "Tad viņi abi noslēdza derību tā Kunga priekšā, un Dāvids palika dzīvot biezokņos, bet Jonatāns atgriezās savā namā."

Pēc Jonatāna apmeklējuma Dāvids savai dvēselei smēlās spēku slavas dziesmās, pavadot tās ar savu mūzikas instrumentu: [661]

"Es tveros pie sava Kunga. Kā tad jūs sakāt uz mani: "Laidies savos kalnos līdzīgi putnam, jo redzi, tur ir bezdievīgie, viņi uzvelk savu stopu, liek savu bultu uz auklas, lai tumsā to izšautu uz tiem, kas skaidri savās sirdīs. Kad pamati grūst, ko darīs taisnais? Tas Kungs ir savā svētajā namā, tam Kungam debesīs ir goda krēsls, Viņa acis raugās uz zemi, Viņa skati pārbauda cilvēku bērnus. Tas Kungs pārbauda taisno un bezdievīgo, bet Viņa dvēsele ienīst to, kas dara varas darbus." (Ps. 11:2-6)

Zifas ļaudis, kuru mežonīgajos apgabalos apmetās Dāvids, nākdams no Kegilas, sūtīja vēsti Saulam uz Gibeu, ka tie zinot, kur Dāvids slēpjoties, un aizvedīšot ķēniņu uz viņa paslēptuvi. Bet Dāvids, brīdināts par šo nodomu, mainīja savu uzturēšanās vietu, meklēdams patvērumu kalnos starp Maonu un Nāves jūru.

Atkal Saulam ziņoja: "Dāvids esot Engedija tuksnesī." Tad Sauls ņēma trīs tūkstošus izlasītu vīru no visa Israēla un devās meklēt Dāvidu un viņa vīrus austrumu pusē no Meža kazu klints. "Dāvida pulkā bija tikai seši simti vīru, bet Sauls devās viņam pretī ar trīs tūkstoš vīru lielu armiju. Kādā vientuļā alā Isajas dēls ar saviem vīriem gaidīja Dieva vadību attiecībā uz turpmākajām gaitām. Ejot kalnos uz priekšu, Sauls nogriezās sānis un viens pats iegāja tieši tajā alā, kurā ar saviem vīriem bija paslēpies Dāvids. To redzēdami, Dāvida ļaudis uzstāja, lai viņu vadonis Saulu nogalina. Apstākļus, kur ķēniņš tagad atradās viņu varā, tie uzskatīja kā drošu pierādījumu, ka pats Dievs šo ienaidnieku nodevis viņiem, lai to iznīcinātu. Dāvids izjuta kārdinājumu pievienoties viņu uzskatiem, tomēr sirdsapziņas balss tam sacīja: "Neaizskar Kunga svaidīto!"

Dāvida vīri tomēr negribēja atstāt Saulu mierā un savam pavēlniekam atgādināja Dieva vārdus: "Redzi, es tavu ienaidnieku nodošu tavā rokā, un tu viņam darīsi, kas tavām acīm labi patiks!" Tad "Dāvids piecēlās un slepeni nogrieza Saula virssvārku stūri, kas tam bija mugurā." Bet sirdsapziņa to vēlāk mocīja, ka viņš ir sabojājis ķēniņa drēbes.

Sauls piecēlās un izgāja no alas, lai turpinātu meklēšanu, un pēkšņi izdzirda kādu balsi: [662] "Mans pavēlniek un ķēniņ!" Viņš pagriezās, lai redzētu, kas runā, un, redzi, tas bija Isajas dēls, vīrs, kuru viņš jau tik ilgi kāroja dabūt rokās, lai to nogalinātu. Dāvids paklanījās viņa priekšā, atzīdams to par pavēlnieku, un tad Saulu uzrunāja ar šādiem vārdiem: "Kāpēc tu klausī ļaužu valodām, kas saka: Redzi, Dāvids meklē tavu nelaimi? Redzi, šodien tavas acis redz, ka tas Kungs tevi šodien tanī alā bija nodevis manā rokā; un kaut gan kāds gribēja mani pierunāt, lai es tevi nokauju, bet es tevi žēloju un domāju: Es tomēr necelšu savu roku pret savu pavēlnieku, jo viņš ir tā Kunga svaidītais. Un nu, mans tēvs, skaties šurp! Tu redzi te sava mēteļa stūri manā rokā un redzi, ka es esmu gan nogriezis tava mēteļa stūri, bet tevi neesmu nogalinājis; tāpēc atzīsti un saproti, ka manā prātā nav nedz ļaunuma, nedz viltus un ka es neesmu pret tevi apgrēkojies, bet tu gan uzglūni manai dvēselei, lai man to atrautu."

Dzirdot Dāvida vārdus, Sauls jutās pazemots un varēja tikai atzīt šo vārdu patiesumu. Viņš jutās dziļi

saviļņots, izprotot, cik pilnīgi bija atradies tā vīra rokās, kura dzīvību viņš meklēja. Dāvids stāvēja viņa priekšā, apzinādamies savu nevainību. Garā aizkustināts, Sauls izsaucās: "Vai šī nav tava balss, mans dēls Dāvid?" Un Sauls pacēla savu balsi un gauži raudāja. Un viņš sacīja Dāvidam: "Tu esi taisnāks nekā es, jo tu man esi labu darījis, bet es pret tevi esmu ļauns bijis. Un šodien tu esi savu mīlestību pret mani parādījis it sevišķi spēcīgi (...). Vai tad ir kāds, kas, savu ienaidnieku atradis, to atlaistu, novēlējams viņam labu ceļu? Lai tas Kungs tev par to atmaksā ar labu, ko tu šodien esi man darījis! Un nu, redzi, tagad es zinu, ka tu tiešām valdīsi kā ķēniņš un ka tavās rokās pastāvēs Israēla ķēniņa valstība." Un Dāvids derēja derību ar Saulu, ka, šim lietām notiekot, viņš zēlos Saula namu un neizdeldēs viņa vārdu.

Pazīdams Saula izturēšanos pagātnē, Dāvids nevarēja uzticēties ķēniņa apgalvojumam, ne arī cerēt, ka viņa nožēla tā ilgi turpināsies. Tāpēc, Saulam dodoties mājās, Dāvids palika kalnu cietokšņos.

Ienaidu, kuru pret Dieva kalpiem savās sirdīs uztur tie, kas padevušies sātana varai, reizēm nomaina samierināšanās izjūtas un labvēlība, tomēr šāda pārmaiņa ne vienmēr ir ilgstoša. Pēc tam, kad šie nekrietnie cilvēki ir runājuši un darījuši ļaunu Kunga kalpiem, viņus brīžiem pārņem dziļa pārliecība par savas rīcības nepareizību. [663] Kunga Gars cīnās ar viņiem, un tie savu sirdi pazemo Dieva un to cilvēku priekšā, kuru iespaidu ir gribējuši iznīcināt, kā rezultātā var mainīties arī viņu izturēšanās. Bet tiklīdz tie atver durvis sātana iečukstējumiem, tā atkal atdzīvojas vecās šaubas, atmosfēras vecais naidis un tie atsāk to pašu rīcību, ko bija nožēlojuši un uz laiku atstājuši. Tie atkal visrūgtākā veidā notiesā, apsūdz un izsaka ļaunas aizdomas tieši par tiem cilvēkiem, kuru priekšā vispazemīgākā veidā bija atzinuši savu vainu. Šādas dvēseles sātans var izlietot ar daudz lielāku spēku pēc tādas atziņas, nekā iepriekš, jo tās tagad ir grēkojušas pret lielāku gaismu.

"Samuēls nomira, un viss Israēls sapulcējās un viņu apraudāja; un viņu apraka tā dzimtenē Rāmā." Samuēla nāvi Israēla tauta uzskatīja kā neatgūstamu zaudējumu. Nāvei par upuri bija kritis liels un labs pravietis un augsts soģis, tādēļ ļaužu sāpes bija dziļas un izjustas. No agras jaunības Samuēls ar skaidru sirdi bija staigājis Israēla priekšā. Lai gan Saulu atzina par ķēniņu, tomēr Samuēla iespaids bija daudz spēcīgāks, jo viņa dzīvi raksturoja uzticība, paklausība un nodošanās Dievam. Mēs lasām, ka viņš Israēlu tiesāja visu mūžu.

Redzot lielo atšķirību starp Saula un Samuēla rīcību, ļaudis saprata, kādu kļūdu viņi ir izdarījuši, prasīdami sev ķēniņu, lai neatšķirtos no citām apkārtējām tautām. Daudzi ar šausmām raudzījās uz ļaužu stāvokli, ko arvien vairāk samaitāja neticība un bezdievība. Viņu valdnieka priekšzīme atstāja tālu ejošu iespaidu, tādēļ Israēlam tagad tiešām nācās sērot par Kunga pravieša nāvi.

Nācija bija zaudējusi savu svēto skolu dibinātāju un vadītāju, bet tas vēl nebija viss. Tā bija zaudējusi vīru, pie kura ļaudis parasti vērsās savās lielajās bēdās; zaudējusi cilvēku, kas kā vidutājs pastāvīgi aizrunāja pie Dieva savas tautas interešu labā. Samuēla aizlūgšanas deva drošības izjūtu, jo "daudz spēj taisna cilvēka lūgšana, darbodamās savā spēkā". Ļaudis tagad jūta, ka Dievs viņus ir atstājis. Šķita, ka ķēniņš nav daudz labāks par ārpātīgu vīru. Taisnība bija [664] sagrozīta, un kārtība pārvērtusies sajukumā.

Tieši tad, kad nāciju plosīja iekšēji strīdi un kad Samuēla klusais, dievbijīgais padoms šķita visvairāk vajadzīgs, Dievs savam sirmajam kalpam ļāva aizieņt dusēt. Raugoties uz viņa kluso kapa vietu un atceroties savu ģeķību, kur tie viņu bija atmetuši kā pārvaldnieku, ļaudis tagad mocīja rūgtas pārdomas. Viņš bija uzturējies tik ciešu savienību ar Dievu un Debesīm, it kā ar Jehovas troni būtu savienota visa Israēla tauta. Samuēls bija mācījis mīlēt Dievu un Tam paklausīt; bet tagad, kad viņa vairs nebija, ļaudis saprata, ka ir atstāti ķēniņa žēlastībai, kas pats savienojies ar sātanu un vada tautu arvien tālāk prom no Dieva un Debesīm.

Dāvids nevarēja piedalīties Samuēla apbedīšanās, bet viņš pēc tā sēroja tik dziļi un izjusti, kā tikai uzticīgs dēls var skumt pēc sava mīļotā tēva. Viņš saprata, ka Samuēla nāve ir sarāvusi vēl vienu saiti, kas ierobežoja Saula rīcību, ka viņa drošībai tagad ir vēl mazāka garantija. Kamēr Saula uzmanība bija saistīta ar sērām par Samuēla nāvi, Dāvids izmantoja iespēju uzmeklēt sev drošāku patvēruma vietu; tā viņš nonāca Pāranas tuksnesī. Seit tas sacerēja simt divdesmito un simt divdesmit pirmo dziesmu. Vientulīgajā apvidū, saprazdam, ka pravieša vairs nav un ka ķēniņš ir viņa ienaidnieks, Dāvids dziedāja:

"Mana palīdzība nāk no tā Kunga,

kas radījis debesis un zemi.

Viņš neļaus tavai kājai slīdēt;

Kas tevi sargā, tas nesnauž!

Redzi, Israēla sargs nesnauž un neguļ (...).

Tas Kungs lai tevi pasargā no visa ļauna,
Viņš lai pasargā tavu dvēseli.
Tas Kungs lai pasargā tavu izešanu un ieešanu no šā laika mūžīgi.”
(Ps. 121:2-8)

Uzturēdamies Pāranas tuksnesī, viņš ar saviem vīriem pasargāja no laupītāju uzbrukumiem kāda bagāta vīra, Nābala, avju un liellopu ganāmpulkus. Šim vīram te piederēja lieli īpašumi. Nābals bija Kāleba pēctecis, bet pēc dabas — visai rupjš un skops.

Tieši tad bija avju cirpšanas laiks — laiks, kas iezīmējās ar viesmīlību. Dāvids un viņa ļaudis bija nonākuši lielā uzturlīdzekļu trūkumā, un saskaņā ar tā laika ieradumu Isajas dēls nosūtīja desmit jaunekļus pie Nābala, vēlēdams tiem [665] viņu sveicināt sava vadoņa vārdā un pateikt: “Miers lai ir ar tevi, miers ar tavu namu, un miers ar visu, kas tev pieder! Bet tagad es esmu dzirdējis, ka pie tevis pašreiz notiek avju cirpšana. Kad nu tolaik tavi gani bija pie mums, tad mēs tiem nekā ļauna nenodarijām, un tiem arī nekas nepazuda visu to laiku, kamēr tie uzturējās Karmelā. Vaicā saviem puīšiem, tad tie tev to pateiks! Lai tad arī šie jaunekļi atrod labvēlību tavās acīs, jo mēs esam labā dienā atnākuši. Tādēļ jel piešķir saviem kalpiem un savam dēlam Dāvidam to, kas tev ir taisni pie rokas!”

Dāvids ar saviem vīriem Nābala ganiem un ganāmpulkiem bija kā aizsargmūris, un tagad tie lūdza šo bagāto saimnieku dot no savas pārpilnības to cilvēku vajadzībai, kas viņa labā veikuši tādu pakalpojumu. Dāvida ļaudis paši varēja paņemt no ganāmpulkiem visu vajadzīgo, tomēr viņi tā nedarija. Tie izturējās godīgi, bet tāda laipnība pret Nābalu bija veltīga. Atbilde, kādu tas sūtīja Dāvidam, norādīja uz viņa raksturu: “Kas tas Dāvids tāds ir, un kas īsti ir Isajas dēls? Šinīs dienās ir daudz tādu kalpu, kuri aizbēg no saviem kungiem! Vai tad lai es ņemu savu maizi un ūdeni un savu ēšanai sagatavoto gaļu, kuru es esmu gatavojis saviem cirpējiem, un lai to piešķiru vīriem, nemaz nezinādams, no kurienes tie ir nākuši?”

Kad jaunekļi atgriezās tukšām rokām un atstāstīja notikušo, Dāvids ļoti apskaitās. Tas pavēlēja saviem ļaudīm sagatavoties cīņai. Viņš apņēmās sodīt vīru, kas liedza to, kas tiem taisnīgi pienācās, un kurš savai kaitnieciskajai rīcībai vēl klāt pievienoja apvainojumu. Šāda impulsīva rīcība vairāk saskanēja ar Saula nevis Dāvida raksturu, tādēļ Isajas dēlam vēl vajadzēja mācīties pacietību dažādu pārbaudījumu skolā.

Kad Nābals Dāvida jaunekļus bija aizraidījis, viens no viņa kalpiem steidzās pie Abigailas, Nābala sievas, un atstāstīja visu notikušo. Viņš teica: “Redzi, Dāvids bija atsūtījis vēstnešus no tuksneša, lai tie nestu mūsu kungam svētības novēlējumus, bet viņš tos rupji izbāra. Tomēr šie vīri ir bijuši pret mums ļoti labi; tie mūs nav nemaz apsmējuši, un mēs arī neko nepazaudējām visu laiku, kamēr mēs, kopā ar tiem ganīdami, bijām laukā. Tie mums bija par aizsargu mūri gan naktīs, gan dienās visu laiku, kamēr mēs ar viņiem, sīklopus ganīdami, kopā mitām. Un nu tagad vēro un redzi pati, ko tu vari darīt, jo noliedzami mūsu kungam un visam viņa namam draud briesmas.” [666]

Neapspriedzamās ar vīru un neko neteikdama par savu nodomu, Abigaila sagatavoja bagātīgu uzturvielu krājumu, ko, uzkrāvusi ēzeļiem, ar kalpiem izsūtīja sev pa priekšu, un arī pati devās pretī Dāvida ļaudīm. Viņa tos sastapa aiz kāda kalna. “Kad nu Abigaila ieraudzīja Dāvidu, tad viņa steidzās un nokāpa no ēzeļa un krita Dāvida priekšā ar savu vaigu pie zemes un ņemetās ar savu seju smiltīs. Un tā nokrita pie viņa kājām un sacīja: “Lai uz mani, mans kungs, krīt šī vaina! Lai tavai kalponei ir atļauts runāt, tev pašam to dzirdot, un klausī savas kalpones vārdus!” Abigaila uzrunāja Dāvidu ar tādu cieņu, it kā būtu satikusies ar kronētu valdnieku. Nābals ironiski bija izsaucies: “Kas ir Dāvids?” Bet Abigaila teica: “Mans kungs!” Ar laipniem vārdiem, aizrunājot sava vīra labā, viņa centās nomierināt Dāvida satrauktās izjūtas. Bez kādas lepošanās un ārišķībām, vienīgi Dieva gudrības un mīlestības pārņemta, Abigaila atklāja stipro pieķersanos savam namam, paskaidrojot Dāvidam, ka viņas vīra nelaipnā rīcība nekādā ziņā nav iepriekš pārdomāts apvainojums pret viņu kā personu, bet vienkārši nelaimīgas un savtīgas dabas straujš izlēciens.

“Un tagad, lai nu kā, mans kungs, tik tiešām, ka tas Kungs dzīvs un tava dvēsele dzīva, tas Kungs tevi ir atturējis no nodoma izpildīšanas, ka tu neesi kritis asinsgrēkā un neesi atriebies ar savu roku. Un pašlaik lai tā kā Nābalam klājas arī taviem ienaidniekiem un visiem tiem, kuri pret manu kungu domā ļauni!” Godu par šo pārrunu iznākumu, kas Dāvidu pārliecināja atstāties no pārsteidzīgā nodoma, Abigaila nepierakstīja sev, bet atdeva Dievam. Tad kā izlīguma upuri viņa Dāvida vīriem pasniedza bagāto uzturlīdzekļu krājumu, turpinādama lūgt piedošanu, it kā tieši viņa būtu satraukusi vadoņa dusmas.

Tā sacīja: “Piedodi, lūdzams, savai kalponei šo pārkāpumu: gan jau tas Kungs nenoliedzami uzcelš

manam kungam pastāvīgu namu, tādēļ ka mans kungs karo tā Kunga karus, un nekādu ļaunumu nevar pie tevis atrast jau no laika gala." Ar saviem vārdiem Abigaila atklāja to rīcības veidu, pie kāda jāturas Dāvidam, jo viņam jākaro Kunga karš. Viņam nav jāatbilst par personiskiem pāri darījumiem, kaut arī tas tiktu vajāts kā kāds nodevējs. Un Abigaila vēl turpināja: "Ja kāds cilvēks pret tevi celtos tevi vajāt un tīkotu pēc tavas dvēseles, tad tomēr mana kunga dvēsele būs iesieta dzīvo dvēseļu kūlītī, kas pieder tam Kungam, tavam Dievam! (..) Kad nu tas Kungs manam kungam visu to labo, ko Viņš tev apsollījis, būs darījis un kad Viņš tevi būs ar savu pavēli cēlis par valdnieku Israēlam, tad manam kungam nebūs nedz grēka, nedz arī sirdsapziņas pārmetumu, ka tu velti būtu izlējis asinis un ar paša roku izcīnījis sev taisnību. Un kad tas Kungs manam kungam būs visu labu piešķīris, tad piemini savu kalponi!" (1. Sam. 25:28-31)

Šie vārdi varēja nākt tikai no tāda cilvēka lūpām, kam ir daļa pie gudrības, kas nāk no augšienes. Abigailas dievbijība, līdzīgi ziedu smaržai, neapzinīgi dvesmoja no viņas sejas, no vārdiem un rīcības. Viņas dvēselē mājvietu bija atradis Dieva Dēla Gars. Viņas uzruna, žēlastības apgarota, laipna un mierīga, izplatīja Debesu iespaidu. Dāvidā atmodās labākās jūtas, un viņš nodrebēja, domādams par sekām, kādas sekotu viņa pārsteidzīgajam lēmumam. "Svētīgi miera nesēji, jo tie tiks saukti par Dieva bērniem." (Mat. 5:9) Kaut būtu daudz vairāk tādu cilvēku kā šī Israēla sieviete, kas nomierinātu satrauktās jūtas, neļautu piepildīties straujiem, impulsīviem lēmumiem un ar saviem mierīgajiem, patiesā gudrībā teiktiem vārdiem novērstu draudošo postu!

Dieva svētīta kristieša dzīve pastāvīgi ap sevi izplata gaismu, prieku un mieru. Tādā dzīvē redzama skaidrība, smalkjūtība, sirsnība un lietderība. To pārvalda nesavtīga mīlestība, kas rada svētījošu iespaidu. Tā ir piepildīta ar Kristu un atstāj gaišas pēdas, lai arī kur tās īpašnieks neietu. Abigaila bija gudra norājēja un padoma devēja. Viņas iespaidā un viņas padoma spēkā aprīma Dāvida dusmas. Viņš tika pārliecināts, ka ir spēris negudru soli un nespēj vairs valdīt pār sevi.

Dāvids pazemīgi pieņēma rājienu saskaņā ar paša teiktajiem vārdiem: "Lai taisnais mani sit, tā būs mīlestība, un lai viņš mani pārmāca, tā būs eļļa uz galvas, tam lai mana galva neliedzas.(..) " (Ps. 141:5) Viņš pateicās un to svētīja, jo viņa bija pareizi pamācījusi. Ir daudz tādu cilvēku, kuri, saņemot rājienu, domā, ka viņu tālākā izturēšanās ir slavējama jau tādēļ vien, ka norāti tie nav kļuvuši nepacietīgi, bet cik maz ir to, kas rājienu pieņem ar pateicīgu sirdi un svētī tos, kas viņus mēģina atturēt no sliktas rīcības!

Atgriežoties mājās, Abigaila atrada Nābalu un viņa viesus līksmojoties lielā svētku mielastā, kuru tie bija pārvērtuši uzdzīvē. Tikai nākamajā rītā tā savam vīram atstāstīja, kas bija noticis, satiekoties ar Dāvidu. Nābals [668] savā sirdī bija visai glēvs, un saprotot, cik ātru nāvi viņam varēja sagādāt paša ģeķība, to piemeklēja kaut kas līdzīgs triekai. Baidoties, ka Dāvids tomēr vēl var īstenot savu atbēdības nodomu, viņu pārņēma šausmas un tas iegrīma bezpalīdzīgā nesamaņā. Pēc desmit dienām viņš nomira. Dzīvība, kuru Dievs tam bija devis, pasaulei nesa tikai lāstu. Līksmības un uzjautrināšanās brīdī Dievs viņam bija pateicis to, ko Viņš līdzībā sacīja bagātajam vīram: "Sinī naktī no tevis atprasīs tavu dvēseli." (Lūk. 12:20)

Vēlāk Dāvids apprecēja Abigailu. Viņam jau bija sieva, bet tā laika tautu ieradumi bija sabojājuši viņa spriedumu un iespaidojuši viņa rīcību. Pat lieli un labi cilvēki ir pieļāvuši kļūdas, sekojot pasaules pieņemtajiem standartiem. Visā Dāvida dzīvē bija sāpīgi izjūtamās rūgtās sekas no laulībām ar tik daudzām sievietēm.

Dažus mēnešus pēc Samuēla nāves Dāvidam bija miers. Viņš atkal bija devies uz zīfiesu mazapdzīvotajām vietām, bet šie ienaidnieki, cerēdami iemantot ķēniņa labvēlību, informēja to par Dāvida paslēptuvi. Šīs ziņas no jauna atmodināja kaislību dēmonus, kas Saula krūtīs bija it kā iesnaudušies. Atkal viņš sapulcināja savus apbruņotos vīrus un devās ar tiem pret Dāvidu. Tomēr draudzīgi izlūki Isajas dēlam ziņoja, ka Sauls izgājis to vajāt; un ar nedaudziem vīriem Dāvids devās izpētīt savu pretinieku izvietojumu. Bija nakts, kad, piesardzīgi uz priekšu iedami, tie uzdūrās nometnei un savā priekšā ieraudzīja ķēniņa un viņa pavadoņu teltis. Tie palika nepamanīti, jo visa nometne mierīgi snauda. Dāvids aicināja savus draugus doties tieši ienaidnieku vidū. Atbildot uz jautājumu: "Kas nāks līdz ar mani pie Saula viņa nometnē?" Abiņšajs steigšus atsaucās: "Es iešu tev līdz!"

Tumšo kalnu ēnu aizsegā Dāvids ar savu pavadoņi iegāja pretinieka nometnē. Cenšoties noskaidrot ienaidnieku tiešo skaitu, viņi nonāca pie guļošā Saula. Viņa šķēps bija iedurts zemē, bet galvgali atradās ūdens krūze. Blakus tam gulēja Abners, viņa armijas virspavēlnieks, un ap tiem miegā iegrīmušie kareivji. Abiņšajs pacēla šķēpu un teica Dāvidam: "Dievs šodien tavu ienaidnieku saslēgtu ir devis tavā rokā; un tagad ļauj man viņu ar viņa paša šķēpa vienā triecienā piedurt pie zemes; otra trieciena vairs nevajadzēs!" [671] Tas gaidīja atļauju, bet tā vietā ausis uztvēra čukstus izteiktus

vārdus: "Nenonāvē viņu! Jo kurš gan drīkst izstiept savu roku pret tā Kunga svaidīto un pie tam palikt nenoziedzīgs? Tik tiešām, ka tas Kungs dzīvo, — nē! Gan viņu ķers tā Kunga roka, vai arī pats no sevis tam pienāks viņa laiks, un tas mirs, vai arī viņam būs jādodas kaujas laukā, un viņš ies bojā. Lai tas Kungs mani visnotaļ pasargā, ka es savu roku paceltu pret tā Kunga svaidīto! — Nē! Tāpēc ņem tagad tu, lūdzu, šo šķēpu, kas ir viņa galvas galā, un ūdens krūzi, tad dosimies projām!" Un tā Dāvids no Saula galvgaļa paņēma ir šķēpu, ir ūdens krūzi, un tie devās atceļā, un neviens to neredzēja, un neviens to nemanīja. Neviens arī neuzmodās; tie visi bija cieši aizmiguši, jo tā Kunga sūtīts miegs bija tos nomācis." Cik viegli Kungs var padarīt vāju pat visstiprāko, atņemt saprašanu visgudrākajam un apkaunot vismodrāko cilvēku spējas!

Nonācis drošā attālumā no nometnes, Dāvids nostājās kalna galā un skaļi sauca ļaudīm un Abneram, sacīdams: "Vai tu neesi liels vīrs? Un kas tev ir līdzīgs Israēlā? Kāpēc tu nesargi savu kungu un ķēniņu? Redzi, kāds no ļaudīm bija nogājis, lai nonāvētu ķēniņu, tavu kungu! Tas tev godu nedara, ko tu esi izdarījis; pie tā dzīvā Kunga, jūs esat nāvi pelnījuši, tādēļ ka jūs neesat pietiekami nosargājuši savu pavēlnieku, tā Kunga svaidīto! Bet tagad, redzi, kur ir ķēniņa šķēps un ūdens krūze, kas bija viņa galvas galā?" Tad Sauls pazina Dāvida balsi un sacīja: "Vai tā nav tava balss, mans dēls Dāvid?" Un Dāvids atbildēja: "Jā gan, mans kungs un ķēniņ!" Un viņš sacīja: "Kādēļ tu, mans kungs, tā vajā savu kalpu? Ko tad es esmu darījis, un kāds ļaunums līp pie manām rokām? Bet tagad, mans kungs un ķēniņ, lūdzu uzklausi sava kalpa vārdus!" Atkal no ķēniņa lūpām atskanēja atzišanās: "Es esmu grēkojis, griezies atpakaļ, mans dēls Dāvid! Jo es tev vairs nekā ļauna nedarīšu, tāpēc ka tu manu dvēseli esi šodien dārgu turējis savās acīs; tiešām, es esmu aplami rīkojies, un es esmu ļoti noziedzies!" Tad Dāvids atbildēja un sacīja: "Redzi, šie ir ķēniņa šķēps, lai atnāk pāri kāds no jaunekļiem un lai to paņem!" Kaut gan Sauls deva solījumu: "Es tev vairs nekā ļauna nedarīšu," Dāvids tomēr uz to nepaļāvās.

Šis otrais gadījums, kad Dāvids godbijīgi vērtēja sava valdnieka dzīvību, uz Saulu atstāja daudz dziļāku iespaidu un lika viņam vēl noteiktāk atzīt savu vainu. Tāda laipnība Saulu pārsteidza un darīja pazemīgāku. [672] Šķiroties tas izsauca: "Svēts tu esi, mans dēls Dāvid! Tu droši izvedīsi cauri savu lietu, ko tu uzņemsies, un laimīgs sasniegsi sprauto mērķi!" Bet Isajas dēls nemaz necerēja, ka šāds ķēniņa noskaņojums ilgi pastāvēs.

Dāvids atmeta cerības uz samierināšanos ar Saulu. Viņam šķita, ka beidzot tomēr kritis par upuri ķēniņa jaunajiem nodomiem, tādēļ atkal nolēma meklēt patvērumu filistiešu zemē. Vadīdams seši simti vīrus, viņš devās pie Ahiša, Gātas ķēniņa.

Šo secinājumu, ka Sauls noteikti izvedīs savus ļaunos nodomus, Dāvids bija pieņēmis, neprasot padomu no Dieva. Tieši tajā laikā, kad Sauls plānoja un meklēja viņa nāvi, Kungs darbojās, lai nodrošinātu Dāvidam valstību. Dievs turpina īstenot savus plānus, kaut arī cilvēciskajam skatam tie tīti noslēpumā. Cilvēki nevar izprast Dieva ceļus, un, ņemot vērā tikai to, ko var redzēt, tie kārdināšanas, grūtības un pārbaudījumus, kam Dievs ļauj nākt pār viņiem, iztulko kā lietas, kas darbojas pret tiem un cenšas panākt tikai viņu bojāeju. Tā arī Dāvids raudzījās tikai uz to, ko cilvēks var redzēt, bet ne uz Dieva apsoliņumiem. Viņš sāka šaubīties, vai vispār kādreiz nāks uz troņa. Ilgie pārbaudījumi nogurdināja viņa ticību un izsmēla pacietību.

Kungs nesūtīja Dāvidu, lai to pasargātu pie filistiešiem, Israēla rūgtākajiem pretiniekiem. Tieši šī tauta beidzot kļuva par vienu no viņa visļauņākajiem ienaidniekiem; un tomēr kritiskā brīdī viņš bēga pie tiem meklēt palīdzību. Pazaudējis visu uzticību Saulam un ļaudīm, kas tam kalpoja, Dāvids nodeva sevi tautas pretinieku žēlastībai. Viņš bija drošsirdīgs karavadonis un bija pierādījis, ka ir gudrs un veiksmīgs karotājs, tomēr, dodoties pie filistiešiem, nostājās tieši preti savām personiskajām interesēm. Dievs Dāvidu bija nozīmējis viņa karoga pacelšanai Jūdu zemē, un tikai ticības trūkums lika tam atstāt savu pienākumu posteni, nesāņemot nekādu pavēli no Kunga.

Dāvida neticība darīja negodu Dievam. Filistieši no Dāvida bija vairāk baidījušies, nekā no Saula un viņa armijām, bet, meklējot aizsardzību pie tiem, Dāvids tagad atklāja savas tautas vājumu. Ar to viņš šos nežēlīgos ienaidniekus vēl vairāk iedrošināja uzmaukties Israēlam. Dāvids bija svaidīts, lai aizstāvētu Dieva tautu, un Kungs nevēlas, ka Viņa kalpi iedrošinātu bezdievīgos, atklājot savu ļaunu nespēku vai arī parādot vienaldzību attiecībā uz viņu labklājību. [673] Turklāt brāļi sāka domāt, ka Dāvids ir aizgājis pie pagāniem, lai kalpotu svešiem dieviem. Ar šo rīcību viņš deva iespēju nepareizi iztulkot savus motīvus, un daudziem radās pret viņu aizspriedumi. Viņš tika pavedināts darīt tieši to, ko vēlējās sātans, jo, meklējot patvērumu pie filistiešiem, tas deva iemeslu Dieva un Viņa tautas ienaidnieku liksmībai. Dāvids neatteicās kalpot Dievam, ne arī pārtrauca nodoties Viņa lietai, bet savas personiskās drošības labā upurēja uzticēšanos Dievam un tā aptraipīja taisno un godīgo raksturu, kādam saskaņā ar Dieva prasībām, jābūt Viņa kalpiem.

Filistiešu ķēniņš Dāvidu uzņēma ļoti sirsnīgi. Viņa silto pretimnākšanu daļēji varēja izskaidrot ar to, ka ķēniņš apbrīvoja Dāvidu, bet daļēji tas glaimoja viņa iedomībai, ka kāds no ebrejiem meklē tā aizsardzību. Ahiša pārvaldītajos apgabalos Dāvids jutās drošs no nodevības. Surp viņš atveda arī savu ģimeni un saimes ļaudis, un tāpat rīkojās arī viņa vīri; pēc visa varēja spriest, ka viņš ir atnācis, lai filistiešu zemē apmestos uz pastāvīgu dzīvi. Tas Ahišu iepriecināja, un viņš apsoliņās pasargāt israēliešu bēgli.

Kad Dāvids lūdza iespēju dzīvot uz laukiem, tālāk no ķēniņa pilsētas, valdnieks laipni viņa īpašumā nodeva Ciklagu. Dāvids saprata, ka viņam un ļaudīm draud briesmas no elku pielūdzēju ietekmes. Pilsētā, kas pilnībā atradās viņu rīcībā, tie daudz brīvāk varēja kalpot savam Dievam, nekā paliekot Gātā, kur pagāniskās ceremonijas tiem varēja būt tikai par apgrūtinājumu un nelaimju avotu.

Dzīvodams šajā atsevišķajā pilsētā, Dāvids karoja ar gesūriešiem, girsiešiem un amalekiešiem un nevienu neatstāja dzīvu, kas par viņu varētu aiznest ziņas uz Gātu. Atgriežoties no kaujas, viņš Ahišam lika saprast, ka ir karojis pret savu tautu, pret jūdu vīriem. Ar šo izlikšanos viņš tikai vēl vairāk stiprināja filistiešu rokas, jo ķēniņš sacīja: "Viņš ir kaut ko ļoti nepatīkamu izdarījis savā tautā Israēlā, tāpēc ka tie viņu ienīst līdz nāvei, un tādēļ viņš būs mans kalps uz mūžīgiem laikiem." Dāvids zināja, ka šo cilšu iznīcināšana saskan ar Dieva gribu, un zināja arī, ka viņš ir nozīmēts šim darbam, tomēr viltus pielietošanā viņš nerīkojās pēc Dieva prāta.

"Kad nu tai laikā filistieši sapulcināja savu karaspēku kara gājienam pret Israēlu, tad Ahišs sacīja Dāvidam: "Tev nopietni jāievēro, ka tev līdz ar taviem vīriem ir jāiet karā kopā ar mani.""[674] Dāvids nemaz nedomāja pacelt roku pret saviem tautiešiem, bet arī nesaprata, ko darīt, kamēr apstākļi norādīs viņa pienākumu. Ķēniņam viņš atbildēja izvairīgi un sacīja: "Labi! Gan tu pats redzēsi, ko tavs kalps spēj veikt." Šos vārdus Ahišs izprata kā palīdzības apsoliņumu gaidāmajā karā un deva savu vārdu, ka dos Dāvidam lielu godu un augstu amatu filistiešu galmā.

Kaut arī Dāvida ticība zināmā mērā grīļojās attiecībā uz Dieva apsoliņumiem, viņš vienmēr atcerējās, ka Samuēls to ir svaidījis par Israēla ķēniņu. Viņš atcerējās uzvaras, kuras Dievs pagātnē viņam bija devis pār ienaidniekiem. Viņš bieži domāja par Dieva lielo žēlastību, pašargājot to no Saula rokas, un stingri apņēmās nenodot viņam uzticēto lietu. Kaut arī Israēla ķēniņš meklēja viņa dzīvību, Dāvids tomēr ar saviem vīriem neatbalstīja tautas ienaidnieku rindas.

SAULA NĀVE

[675]

Atkal tika izsludināts karš starp Israēlu un filistiešiem. "Kad nu filistieši bija sapulcējušies, tad tie devās ceļā un apmetās nometnē pie Sunamas", Jezreēles līdzenuma ziemeļu malā, bet Sauls ar savu karapulku izvietojās nedaudz jūdžu attālumā no tiem, Gilgoas pakalnos, līdzenuma dienvidu nomalē. Uz šī līdzenuma Gideons ar trīssimt vīriem bija licis bēgt midaniešu karapulkiem. Bet gars, kas toreiz iedvesmoja Israēla atbrīvotāju, stipri atšķīrās no tā gara, kas tagad darīja nemierīgu ķēniņa sirdi. Gideons bija izgājis stiprā ticībā varenajam Jēkaba Dievam, bet Sauls jutās viens un neaizsargāts, jo Dievs viņu bija atstājis. Raugoties uz filistiešu pulkiem, "viņš izbijās, un viņa sirdi pārņēma lielas bailes". (Sk. 1. Sam. 28.-31. nod.)

Sauls bija uzzinājis, ka Dāvids ar saviem vīriem atrodas pie filistiešiem, un gaidīja, ka Isajas dēls izmantos izdevību, lai atriebtos par viņam nodarītajām pārestībām. Ķēniņš jutās ļoti nospiests. Viņa paša neprātīgās dusmas, kas to dzina meklēt Dieva izredzētā vīra bojāeju, tagad tautu bija novedušas šajās lielajās briesmās. Aizrāvis ar Dāvida vajāšanu, viņš bija aizmirsis domāt par valsts aizsardzību, un, izmantodami šo nolaidību, filistieši bija iespiedušies līdz pat zemes vidienei. Un tā, kamēr sātans skubināja Saulu izlietot savu enerģiju Dāvida vajāšanā, lai varētu to nonāvēt, tas pats ļaunais gars iedvesmoja filistiešus izmantot izdevību, lai iznīcinātu Saulu un pakļautu Dieva tautu. Cik bieži lielais ienaidnieks vēl tagad pielieto tādu pašu stratēģiju! Viņš liek kādai nesvētai sirdij iededzināt draudzē skaudību un strīdu, lai pēc tam, izmantojot Dieva ļaužu nevienprātību, uzkūditu savus aģentus pilnīgai draudzes iznīcināšanai.

Nākamajā rītā Saulam vajadzēja doties kaujā pret filistiešiem. Arvien vairāk viņu apņēma draudošas nelaimes ēnas; viņš ilgojās pēc palīdzības un vadības. [676] Tomēr veltīgi tas meklēja padomu no Dieva. "(..) tas Kungs viņam neatbildēja nedz ar sapņu, nedz ar priesteru — orākulu, nedz ar praviešu starpniecību." Kungs nekad nav atraidījis kādu dvēseli, kas Viņam tuvojas pazemībā un patiesībā. Kāpēc tad Viņš atraidīja Saulu un tam neatbildēja? — Ķēniņš pats savas rīcības dēļ bija zaudējis tiesības jebkādā veidā jautāt pēc Dieva padoma. Viņš bija atmetis pravieša Samuēla norādījumus; viņš bija izraidījis Dāvidu, Dieva izredzēto vīru; viņš bija nokāvis Kunga priesterus. Vai

viņš varēja sagaidīt, ka Kungs tam atbildēs, ja pats bija izpostījis Debesu iekārtoto sazināšanās iespēju? Viņš bija grēkojis pret laipno žēlastības Garu, vai tad vēl pastāvēja cerība uz sapņiem un atklāsmēm no Kunga? Sauls negriezās pie Dieva pazemībā un grēku nožēlā. Viņš nemeklēja grēku piedošanu un izlīgumu, bet tikai atbrīvošanu no saviem ienaidniekiem. Ar savu stūrgalvīgo un dumpīgo rīcību viņš pats bija šķīries no Dieva. Nevarēja būt nekādas atgriešanās, kā vien ar satriektu sirdi nožēlojot visus grēkus; bet lepnais monarhs savās lielajās bailēs un izmisumā nolēma meklēt palīdzību no cita avota.

Tad Sauls sacīja saviem kalpiem: "Atrodiet man kādu sievu, kurai ir vara pār mirušo gariem, es gribu pie tās doties un ar viņas starpniecību izjautāt likteni." Saulam bija pilnīgi skaidra izpratne par mirušo vaicāšanas būtību. Kungs to bija stingri aizliedzis, un pār visiem, kas piekopa šo nesvēto praksi, bija izteikts nāves spriedums. Samuēla dzīves laikā Sauls bija pavēlējis nokaut visus burvjus un pareģus. Bet tagad neapdomīgā pārsteidzībā meklēja palīdzību tieši pie tā pareģošanas avota, kuru pats bija nosodījis kā negantību.

Ķēniņam teica, ka Endorā slepeni dzīvojot kāda sieva, kurai esot zīlnieces gars. Šī sieviete bija slēgusi derību ar sātānu, pakļaujoties viņa vadībai un izpildot viņa nodomus; un ļaunuma valdnieks no savas puses viņas labā darīja brīnumus un atklāja tai apslēptas lietas.

Sauls pārgērbās un tikai ar diviem pavadoņiem nakts laikā devās meklēt šīs zīlnieces slēptuvi. Cik nožēlojams skats! Sātans sagūstījis Israēla ķēniņu un vada to pēc sava prāta. Vai ir vēl tumšāks ceļš cilvēka kājām par šo, ko izvēlējās vīrs, kas pastāvīgi gribēja iet tikai savus ceļus, pretodamies Dieva Gara svētajam iespaidam? Vai ir briesmīgākas saites par tām, kurās tiek saistīts cilvēks, kas visu lietu pārvaldību nodevis visbriesmīgākajam tirānam — savam "es"? [679] Uzticēšanās Dievam un paklausība Viņa prātam bija vienīgie nosacījumi, kurus ievērojot Sauls varēja būt par Israēla ķēniņu. Ja savas valdīšanas laikā viņš būtu pildījis šos norādījumus, tad viņa valstībai nedraudētu nekādas briesmas. Tad viņu vadītu Dievs, un Visvarenais tam būtu kā bruņas. Kungs ilgi cietās ar Saulu, un, kaut arī viņa dumpīgā nepaklausība un stūrgalvība gandrīz bija apklusinājusi dievišķo balsi dvēselē, tomēr viņam vēl bija iespēja nožēlot grēkus un atgriezties. Bet, kad viņš, briesmām tuvojoties novērsās no Dieva, lai meklētu gaismu pie sātana sabiedrotā, tad sarāva pēdējās saites, kas to vēl vienoja ar Radītāju; viņš pilnīgi atdevās dēmonisko spēku pārvaldībai, kas jau gadiem ilgi to iespaidoja un bija noveduši uz bojāejas robežas.

Nakts aizsegā Sauls ar saviem pavadoņiem devās pāri līdzenumam un, netraucēti pagājuši garām filistiešu pulkiem, pārvarēja kalnu grēdu un nonāca pie Endoras zīlnieces vientuļās mājvietaš. Seit bija paslēpusies sieviete ar zīlnieces garu, lai slepus turpinātu savu bezdievīgo nodarbošanos. Neskatoties uz pārgērbšanos, Saula lielais augums un ķēnišķīgā izturēšanās norādīja, ka viņš nav vienkāršs kareivis.

Sievietei pamodās aizdomas, ka viņas viesis varētu būt Sauls, un bagātās dāvanas vēl vairāk nostiprināja šo pārliecību. Uz Saula aicinājumu: "Lūdzu, nosaki man ar mirušo garu izsaukšanu nākotni un liec uzņākt augšā tam garam, ko es tev nosaukšu," — šī sieva viņam atbildēja: "Redzi, tu taču pats zini, ko Sauls ir izdarījis un ka viņš mirušo garu izsaucējus un burvjus ir šai zemē izskaudis. Kāpēc tu liec lamatas manai dzīvībai, lai mani nonāvētu?" Bet Sauls viņai zvērēja pie tā Kunga un sacīja: "Tik tiešām, ka tas Kungs dzīvo, tev tas netiks pieskaitīts kā pārkāpums!" Un tad šī sieva jautāja: "Ko lai es tev izsaucu?" Viņš atbildēja: "Liec lai man parādās Samuēls!"

Pēc zīlēšanas priekšdarbu veikšanas viņa sacīja: "Tur kāpj augšā vecs vīrs, ietinies mētelī." Tad Sauls noprata, ka tas ir Samuēls, un viņš noliecās ar seju pie zemes un parādīja tam savu goddevību."

Tas nebija Dieva svētais pravietis, kas tagad parādījās zīlnieces darbības rezultātā. Samuēls neienāca šajā ļauno garu midzenī. Pārdabiskā parādība tika veidota tikai ar sātana spēku. Viņš tikpat viegli varēja pieņemt Samuēla izskatu, kā bija pārvērties par gaismas eņģeli, kad kārdināja Kristu tukšnesī.[680]

Sievietes pirmie vārdi, atrodoties buršanas iespaidā, bija domāti ķēniņam: "Kāpēc tu mani esi pievilis? Tu esi Sauls!" Ļaunais gars, kas parādījās kā Samuēls, vispirms slepeni brīdināja šo nekrietno sievieti no viltus, kas pašlaik tika pielietots pret viņu, bet šķietamais pravietis Saulam jautāja: "Kāpēc tu mani traucē manā mierā, likdams man nākt augšā?" Tad Sauls sacīja: "Es esmu lielās bailēs, jo filistieši ir uzsākuši karu pret mani, bet Dievs ir no manis atstājies, un Viņš man vairs nedod atbildi nedz ar praviešu vārdiem, nedz sapņiem. Tāpēc es esmu licis tevi izsaukt, lai tu man dotu padomu, ko lai es daru."

Kad Samuēls bija dzīvs, Sauls nicināja viņa padomu un apskaitās par tā rājiem. Bet tagad,

nelaimes un izmisuma brīdī, viņš saprata, ka pravieša vadība būtu viņa vienīgā cerība, tomēr, lai sazinātos ar Debesu sūtni, tas veltīgi gāja pie elles pārstāvja. Sauls bija pilnīgi atdevies sātana varai, un tas, kura vienīgais prieks ir sēt postu un iznīcību, tagad darīja visu iespējamo, lai panāktu šī nelaimīgā ķēniņa bojāeju. Atbildot uz Saula izmisumā teikto lūgumu, no šķietamā Samuēla lūpām atskanēja briesmīga vēsts:

“Kāpēc tad tu mani vaicā, kad tas Kungs ir jau no tevis novērsies un ir kļuvis tavs ienaidnieks? Tas Kungs taču ir tev darījis tikai to, ko Viņš ar manu starpniecību ir pasacījis: Tas Kungs ir valstību izrāvis no tavas rokas un to iedevis Dāvidam, tavam tuvākam. Tāpēc ka tu neesi klausījis tā Kunga balsi un arī neesi licis piepildīties Viņa dusmu bargumam pret Amaleku, tādēļ tas Kungs tev šodien to dara. Un tas Kungs nodos Israēlu līdz ar tevi filistiešu rokā (..).”

Visā viņa dumpīgās nepaklausības laikā sātans Saulam glaimoja un to krāpa. Tas ir kārdinātāja darbs — uzsvērt, cik nenozīmīgs ir grēks, izveidot pārkāpumu ceļu pēc iespējas vieglāku un pievilcīgāku un padarīt dvēseli aklu pret Kunga brīdinājumiem un draudiem. Sātans ar savu valdzinošo varu bija licis Saulam attaisnot sevi attiecībā uz Samuēla rājienu un brīdinājumu neievērošanu. Bet tagad, viņa lielās vajadzības brīdī, lai izmisumu vēl vairāk pastiprinātu, tas vērsās pret to, norādot uz viņa lielo grēku, kur nav cerības gaidīt piedošanu. Neko labāku vispār nevarēja izdomāt, lai atņemtu Saulam drosmi, sajauktu viņa spriedumu vai iedzītu viņu izmisumā un pašnāvībā. [681]

No fiziskās piepūles un neēšanas Sauls jutās noguris; viņu mocīja bailes un sirdsapziņas pārmetumi. Dzirdot briesmīgo pareģojumu, viņa stāvs sagriļojās kā ozols pirms vētras, un viņš nogāzās zemē.

Zīlniece ļoti izbijās. Israēla ķēniņš gulēja viņas priekšā it kā bez dzīvības. Ja tas nomirs viņas mājvietā, kas tad notiks ar viņu? Tā lūdza ķēniņu piecelties un baudīt barību, spiedoši aizrādot, ka viņa ir riskējusi ar savu dzīvību, izpildot Saula vēlēšanos, un tagad ķēniņam jāizpilda viņas lūgums, lai glābtu savu dzīvību. Kad arī viņa kalpi pievienojās šim lūgumam, Sauls beidzot padevās, un sieviete tam pasniedza steigā sagatavotu barotu teļu un neraudzētas maizes. Kāds skats! — Mežonīgajā zīlnieces alā, kur nupat bija atbalsojušies liktenīgā sprieduma vārdi, sātana pārstāvja klātbūtnē viņš, kuru Dievs bija svaidījis par Israēla ķēniņu, apsēžas pie galda un ēd, domādams par nākamās dienas nāvīgo kauju.

Pirms rītausmas viņš ar saviem pavadoņiem atgriezās Israēla nometnē, lai sagatavotos cīņai. Prasot padomu no šī tumsības gara, Sauls bija iznīcinājis pats sevi. Izmisuma un bailu nomākts, viņš vairs nespēja iedvest drosmi savai armijai. Šķirts no spēka Avota, viņš nevarēja vadīt Israēla domas, lai tie pēc palīdzības raudzītos uz Dievu. Tā ļaunais pareģojums sagatavoja ceļu savam piepildījumam.

Sunamas līdzenumā un Gilboas kalnu nogāzēs israēliešu un filistiešu pulki sastapās nāvīgā kaujā. Kaut arī briesmīgās ainas Endoras alā Saula sirdij bija atņēmušas visas cerības, viņš tomēr ar izmisīgu drosmi vēl cīnījās par savu troni un valstību. Tomēr tas viss bija velti. “Israēla vīri bēga no filistiešiem un krita nokauti Gilboas kalnājos.” Trīs varonīgie ķēniņa dēli tika nogalināti viņam blakus. Strēlnieki lauzās tam virsū. Viņš redzēja karavīrus ap sevi krītam un dēlus mirstam no zobena. Būdam ievainots, tas pats vairs nevarēja ne cīnīties, ne bēgt. Glābiņa nebija un, nolēmis dzīvs nedoties filistiešu rokās, viņš pavēlēja savam bruņū nesējam: “Izvelc savu zobenu no maksts un nodur ar to mani.” [682] Kad šis vīrs atteicās pacelt savu roku pret Kunga svaidīto, Sauls pats sev padarīja galu, krītot uz zobena.

Tā, aptraipījis dvēseli ar pašnāvības grēku, aizgāja bojā pirmais Israēla ķēniņš. Viņa dzīve izrādījās neveiksme, un no tās viņš šķīrās izmisis un bez kāda goda, jo ar savu ietiepību bija nostājies pretī Dieva gribai.

Ziņas par sakāvi izplatījās tuvu un tālu, iedvesdamas šausmas visam Israēlam. Ļaudis bēga no pilsētām, un filistieši netraucēti pārņēma viņu īpašumus. Saula neatkarīgā valdīšana, nerēķinoties ar Dievu, jau gandrīz bija pazudinājusi visu tautu.

Kad nākamajā dienā pēc sadursmes filistieši pārmeklēja kaujas lauku, lai aplaupītu nogalinātos, tie atrada Saula un viņa triju dēlu liķus. Lai uzvaras prieks būtu pilnīgāks, tie nocirta Saulam galvu un novilkā bruņas; pēc tam galvu un bruņas, kas vēl oda pēc asinīm, nosūtīja uz filistiešu zemi kā uzvaras trofejas, par to paziņojot “savu elku dievnamos un visai tautai”. Bruņas beidzot tika noliktas Aštartes templī, bet galvu piestiprināja Dagona templī. Tā godu par uzvaru pierakstīja šiem elkiem un apkaunoja Jehovas vārdu.

Saula un viņa dēlu mirušos ķermeņus aizvilka uz Bet-Šeanu, kas atradās netālu no Gilboas kalniem, Jordānas upes tuvumā. Seit tos pakāra ķēdēs, lai viņus aprītu plēsīgie putni. Bet Jabešas drosmīgie

vīri, atceroties Saula nopelnus viņu pilsētas atbrīvošanā ķēniņa pirmajos laimīgajos valdīšanas gados, tagad parādīja savu pateicību, noņemot valdnieka un viņa dēlu miesas un godbijīgi tos apbedījot. "Tad cēlās visi spēcīgie vīri, gāja visu nakti, noņēma Saula liķi un arī viņa dēlu liķus no Bet-Seanas mūra un griezās ar tiem atpakaļ uz Jabešu, kur viņi tos sadedzināja. Un viņi ņēma viņu kaulus un apraka tos Jabešā zem tamariskas un gavēja septiņas dienas." Tā pirms četrdesmit gadiem darītais cēlais darbs šajā tumšajā sakāves un negoda stundā Saulam un viņa dēliem nodrošināja līdzcietīgu un saudzīgu roku pakalpojumu viņu mirstīgo atlieku apbedīšanā.

SENO UN JAUNO LAIKU MAĢIJA

[683]

Rakstu ziņojums par Saula vizīti pie Endoras sievas daudziem Bībeles pētniekiem ir bijis par iemeslu neizpratnei un apmulsumam. Daži nostājas par to, ka Samuēls tiesām piedalījies šajā sarunā ar Saulu, tomēr Bībele pati dod pietiekošu pamatojumu pilnīgi pretējam slēdzienam. Ja Samuēls, kā viņi to apgalvo, atradās Debesīs, tad to, vai nu ar Dieva vai sātana spēku, vajadzēja izsaukt no turienes, tomēr neviens pat uz brīdi nevar pieļaut domu, ka sātanam būtu bijusi vara izsaukt svēto Dieva pravieti no Debesīm, lai pagodinātu kādas pamestas sievietes buršanas mākslu. Tāpat nevaram pieņemt, ka Dievs viņam būtu licis nākt uz šīs pareģes alu, jo Kungs jau bija atteicies ar Saulu sazināties. Viņš neizlietoja ne praviešus, ne sapņus, ne Urim, bet noteikti nepaietu garām šiem līdzekļiem, lai sniegtu vēsti ar sātana aģentes starpniecību.

Un arī vēsts pati par sevi jau dod pietiekošu liecību par savas izcelsmes avotu. Tās mērķis nebija likt Saulam nožēlot savus grēkus, bet gan dzīt viņu tālākā pazušanā; tas nav Dieva, bet sātana darbs. Turklāt Saula rīcība, prasot padomu no zīlnieces, Rakstos ir minēta kā viens no iemesliem, kāpēc Dievs viņu atmēta un nodeva pazušanai: "Tā Sauls nomira savu Jauno darbu dēļ, ko viņš bija nodarījis pret to Kungu, — tā Kunga vārda dēļ, ko viņš nebija turējis, un arī tāpēc, ka viņš bija griezies pie mirušo garu izsaušanas un bija to izvaicājis, bet nebija jautājis to Kungu; tāpēc Viņš lika tam mirt un nodeva ķēniņa valsts varu Dāvidam Isajas dēlam." Seit skaidri pateikts, ka viņš jautāja garu izsaucēju, bet ne Kungu. Viņš nesatikās ar Dieva pravieti Samuēlu. Izmantojot kā starpnieku zīlnieci, ar viņu sarunājās sātans, bet tas nevarēja Saula priekšā izsaukt Samuēlu, bet gan viltvārdi, kas kalpoja viņa krāpšanas nolūkiem.

Gandrīz visas senās zīlēšanas un buršanas formas pamatojās uz ticību iespējai satikties ar mirušajiem. [684] Kas nodevās garu izsaušanas mākslai, tie apgalvoja, ka ir sarunājušies ar mirušo cilvēku gariem un no tiem saņēmuši ziņas par nākotnes notikumiem. Par šo mirušo vaicāšanas paradumu norādīts Jesajas pravietojumos: "Bet kad jums sacīs: "Jums jāprasa zīlniekiem un pareģiem, kas muld un čūkst," tad atsakiet: "Vai tad tautai nav jāgriežas pie sava Dieva? Jeb vai tai ar jautājumiem par dzīvajiem jāgriežas pie mirušiem?" (Jes. 8:19)

Šī pati ticība sazināšanās iespējai ar mirušiem veidoja pagānu elkudievības stūrakmeni. Pagāni savus dievus uzskatīja par mirušo varoņu gariem, un līdz ar to viņu reliģija patiesībā bija mirušo pielūgšana. Tas skaidri redzams no Svētajiem Rakstiem. Par Israēla grēkiem Bet-Peorā ir sacīts: "Un Israēls dzīvoja Sitimā, un ļaudis sāka piekopt netiklību ar moābiešu meitām. Un tās aicināja tautu pie savu dievu kaujamo upuru mielastiem, un tauta ēda un metās zemē uz sava vaiga to dievu priekšā. Kad nu Israēls sapinās ar Baālu, tad tā Kunga dusmas iedegās pret Israēlu." (4. Moz. 25:1-3) Un dziesminieks skaidri apliecina, kādiem dieviem šie upuri tika pienesti. Runājot par to pašu Israēla atkrišanu, viņš saka: "Tie pieķērās Baāl-Peoram un ēda mirušo upurus." (Ps. 106:28, pēc Glikas tulk.)

Mirušo dievināšana, kā arī šķietamā satiksme ar šiem mirušajiem ieņēma svarīgu vietu gandrīz visos pagānisma izpausmes veidos. Valdīja pārliecība, ka dievi savu gribu paziņo cilvēkiem un jautāti dod tiem padomus. Sāds raksturs bija arī ievērojamajiem grieķu un romiešu orākuliem.

Un ticība iespējai satikties ar mirušajiem vēl arvien tiek praktizēta pat tajās zemēs, kas sevi sauc par kristīgām. Zem spiritisma nosaukuma satiksme ar būtnēm, kas sevi uzdod par aizgājušo cilvēku gariem, ir izplatījusies visai plaši. Spiritisms izmanto to cilvēku simpātijas, kas savus mīļos ir guldījuši kapā. Garīgās būtnes reizēm parādās cilvēkiem viņu mirušo draugu izskatā un atstāta notikumus, kas saistīti ar viņu dzīvi, un arī rīkojas tā, kā tie rīkojušies, vēl dzīvi būdami. Tādā veidā cilvēkiem liek ticēt, ka viņu mirušie [685] draugi ir eņģeļi, kas līdinās pār tiem un ar tiem satiekas. Tos, kas tādā veidā uzdodas par mirušo gariem, uzlūko kā elkus, un daudziem viņu teiktajiem vārdiem tiek pievērsta lielāka vērība nekā Dieva Vārdam.

Tomēr ir daudz arī tādu, kas spiritismu uzskata tikai kā krāpšanu. Parādības, uz kurām spiritisms

balstās, prasot atzīt tā pārdabisko raksturu, šie cilvēki pieraksta mediju veiklībai un pievilšanas spējām. Kaut arī ir taisnība, ka blēdība bieži vien tiek uzdots par patiesu parādību, tad tomēr pastāv pierādījumi spiritisma pārdabiskajai varai. Un daudzi, kas spiritismu atmet kā cilvēciskas veiklības un viltības rezultātu, saduroties ar parādībām, kuras tie nevar attiecināt uz šāda veida darbību, tiek vadīti atzīt visas tā prasības.

Visi modernā spiritisma un senās buršanas un elku pielūgšanas paveidi, par savu uzskatu pamatlikumu atzīdami satiksmes iespēju ar mirušajiem, pamatojas uz pirmajiem meliem, ar kuriem sātans Ēdenē pievīla Ievu: "Jūs nemirsiet vis, bet Dievs zina, ka tanī dienā, kad jūs no tiem ēdīsiet, jūsu acis atvērsies un jūs būsit it kā Dievs, zinādami, kas labs un kas ļauns." (1. Moz. 3:4,5) Līdzīgā veidā, balstoties uz meliem un vienas un tās pašas lietas pastāvīgu atkārtošānu, šie uzskati arī nāk no viena un tā paša melu tēva.

Ebrejiem bija stingri aizliegts ielaisties jebkāda veida iedomātā satiksmē ar mirušajiem. Dievs noteikti aizslēdza šīs durvis, sacīdams: "(..) nomirušie turpretī vispār nezina vairāk nekā, tiem arī nav vairāk ko algas gaidīt (..)." (Sal. māc. 9:5) "Kad gars iziet no miesas, tad viņi atgriežas pīšļos, un tanī pat brīdī viņu nodomi aiziet bojā." (Ps. 146:4) Tādēļ Kungs Israēlam paziņoja: "Un kas griezīsies pie zīlniekiem un pareģiem, (..) to Es uzlūkošu ar dusmīgu vaigu un viņu iznīcināšu no viņa tautas vidus." (3. Moz. 20:6)

Ar zīlēšanu izsauktie gari nebija mirušo gari, bet gan ļaunā eņģeļa — sātana — sūtņi. Seno elkadietības veidu, kas, kā mēs redzējām, sevī ietver mirušo pielūgšanu un šķietamo satikšanos ar viņiem, Bībele izskaidro kā dēmonu pielūgšanu. Apustulis Pāvils, brīdinot savus brāļus no piedalīšanās pagānisko kaimiņu jebkāda veida elku pielūgšanā, raksta: "Ko pagāni upurē, to tie upurē ļauniem gariem un ne Dievam. Bet es negribu, ka jums būtu kopība ar ļauniem gariem." (1. Kor. 10:20) [686] Dziesminieks, runādams par Israēlu, saka: "Ir savus dēlus un savas meitas viņi upurēja ļauniem gariem." Un nākamajā pantā teikts, ka tie "upurēja Kānaāna elkiem". (Ps. 106:36,37) Ar savu iedomāto mirušo pielūgšanu viņi patiesībā pielūdza dēmonus.

Balstoties uz tiem pašiem pamatiem, modernais spiritisms ir tas pats seno laiku Dieva nosodītās un aizliegtās buršanas un velnu pielūgšanas atveidojums jaunā formā. Rakstos jau iepriekš paredzēts, ka "nākamajos laikos citi atkritīs no ticības, pieķerdamies maldu gariem un dēmonu mācībām". (1. Tīm. 4:1) Savā Otrajā vēstulē tesalonīķiešiem Pāvils norāda uz īpašu sātana darbību spiritismā kā uz notikumu, kam jānorisinās tieši pirms Kristus otrās nākšanas. Runādams par Kunga atgriešanos, viņš ziņo, ka tā notiks "pēc sātana strādāšanas ar visu spēku, ar zīmēm un melīgiem brīnumiem". (2. Tes. 2:9) Un Pēteris, aprakstīdams briesmas, kādām draudze tiks pakļauta pēdējās dienās, stāsta, ka tāpat kā Israēlā bija viltīgi pravieši, kas Israēlu vadīja grēkā, tāpat arī tagad būs viltīgi mācītāji, "kas paslepen ienesīs aplamas posta mācības, noliedzami pat to Kungu, kas viņus atpircis, un tā sagatavos sev drīzu pazušānu. Daudzi sekos viņu baudu dzīvei, viņu dēļ patiesības ceļš tiks zaimots." (2. Pēt. 2:1,2) Seit apustulis norāda uz vienu no raksturīgākajām spiritistu skolotāju pazīmēm. Viņi atsakās atzīt Kristu par Dieva Dēlu. Par šādiem mācītājiem mīļotais Jānis saka: "Kas ir melis, ja ne tas, kas liedz, ka Jēzus ir Kristus? Tas ir antikrists, kas noliedz Tēvu un Dēlu. Katram, kas noliedz Dēlu, nav Tēva, tam, kas apliecina Dēlu, ir arī Tēvs." (1. Jāņa 2:22,23) Noliegdams Kristu, spiritisms noliedz kā Tēvu, tā Dēlu, un Bībele to paziņo kā antikrista parādīšanos.

Izmantodams Endoras sievu, iepriekš pasakot Saula likteni, sātans plānoja Israēla tautas savaldzināšanu. Viņš cerēja, ka ļaudīs radīsies uzticība buršanas mākslai un tie pēc padoma griezīsies pie zīlniekiem. Tā viņi novērstoš no Dieva kā sava padomdevēja un pakļautos sātana vadībai. Ēsma, ar kādu spiritisms pievelk ļaužu pūļus, ir tā šķietamās spējas pacelt nākotnes plīvuru un parādīt cilvēkam to, ko Dievs ir apslēpis. Kungs savā Vārdā cilvēkiem ir atklājis lielos nākotnes notikumus, — [687] visu, ko mums svarīgi zināt, — tā sagādādams drošu vadoni mūsu kājām visu nākotnes briesmu vidū. Bet sātans grib iznīcināt cilvēku uzticību Dievam, darot tos neapmierinātus ar viņu stāvokli dzīvē, liekot tiem meklēt zināšanas par lietām, kuras Dievs gudri ir aizklājis viņu skatam, un nīcināt to, ko Dievs darījis zināmu savā svētajā Vārdā.

Ir daudzi, kas kļūst nemierīgi, ja nezin, kā viss beigsies. Viņi nevar paciest neskaidrību un nedrošību un savā nepacietībā atsakās gaidīt, lai redzētu Dieva plānu piepildīšanos. Ļaunas nojautas tos it kā dzen izmisumā. Viņi padodas dumpīgajām izjūtām un, bēdu nomākti, skraida šurp un turp, lai tikai uzzinātu to, kas vēl nav atklāts. Ja viņi uzticētos Dievam un būtu modri lūgšanās, tad tie atrastu dievišķu mieru. Satiksme ar Kungu klusinātu viņu uztraukumu. Ejot pie Jēzus, visi grūtsirdīgie un bēdīgie atrastu mieru savām dvēselēm, bet, ja tie atsakās no līdzekļiem, kurus Dievs iekārtojis viņu stiprināšanai, un meklē palīdzību pie citiem avotiem cerībā uzzināt to, ko Dievs nav darījis zināmu, tad tie pieļauj Saula kļūdu, kā rezultātā saņem vienīgi atziņu par ļaunumu.

Tāda rīcība Kungam nepatīk, un Viņš to ir paziņojis visnoteiktākā veidā. Šī nepacietīgā steigšanās noraut nākotnes plīvuru atklāj ticības trūkumu Dievam un atver sirdi lielā viltnieka iečukstējumiem. Sātans pamudina cilvēkus prasīt padomu zīlniekiem, un, atklādams apslēptās pagātnes lietas, viņš rada uzticību savai varai paziņot arī nākotni. Ar gadu simteņos iegūtu pieredzi viņš procesiem un norisēm spēj izsekot no to cēloņa līdz gala rezultātam un bieži ar zināmu precizitāti jau iepriekš paredzēt nākotnes notikumus cilvēka dzīvē. Tā viņš pieviļ nabaga nomaldinātās dvēseles, pakļaujot tās savai varai un liekot tām darīt viņa prātu.

Dievs mūs ir brīdinājis: "Bet kad jums sacīs: "Jums jāprasa zīlniekiem un pareģiem, kas muld un čukst," tad atsakiet: "Vai tad tautai nav jāgriežas pie sava Dieva? Jeb vai tai ar jautājumiem par dzīvajiem jāgriežas pie mirušiem? Nē, bet stingri jāturas pie bauslības, pie norādījumiem un liecībām, pie atklāsmes! Tiešām, kas tā teiks, būs tie, kam neatausis vairs rīta gaisma!" (Jes. 8:19,20) Vai gan tiem, kuriem ir gudrībā un spēkā neierobežots, svēts Dievs, jāiet pie burvjiem, kuru zināšanas nāk no sadraudzības ar mūsu Kunga ienaidnieku? [688] Dievs pats ir savu ļaužu gaisma; Viņš tiem liek ticībā pacelt savas acis uz to godību, kas vēl ir aizplīvurota cilvēka skatam. Tad Taisnības Saules spožie stari iespīdēs viņu sirdi; tie saņems gaismu no Dieva troņa un nevēlēsies novērsties no šī gaismas Avota, lai uzmeklētu sātana vēstnešus.

Ļaunā gara vēsts Saulam, kaut arī tā norādīja uz viņa grēkiem un paredzēja atmaksu, nebija domāta viņa labošanai, bet lai novestu izmisumā un bojāejā. Biežāk gan kārdinātāja mērķu sasniegšanai un cilvēku ievilināšanai iznīcībā noder glaimi. Seno laiku mācība par dēmoniem — dieviem atbalstīja visļaunākā veida netikumību. Tika atcelti dievišķie priekšraksti, kas nosodīja grēku un paaugstināja taisnību. Patiesībai pievērsa mazu uzmanību, un nešķīsta rīcība bija ne tikai atļauta, bet pat pieprasīta. Spiritisms apliecina, ka nav nekādas nāves, nav grēka, nav tiesas, nav atmaksas; cilvēki esot nekrituši pusdievi, bet augstākais likums ir vēlēšanās un iekāre, un cilvēks esot atbildīgs vienīgi sev. Barjeras, kuras Dievs iekārtojis patiesības, šķīstības un godbijības aizsardzībai, tiek nojauktas, un daudzi pamudināti grēkot. Vai šāda mācība neliek domāt, ka tās sākuma avots ir tas pats, kas dēmonu pielūgšanai?

Pievēršot uzmanību kānaāniešu riebīgajām negantībām, Kungs Israēlam rādīja, kādas ir sekas sakaru uzturēšanai ar ļauniem gariem. Tiem trūka dabisko mīlestības jūtu, viņi pielūdza elkus, pārkāpa laulību, slepkavoja un bija pretīgi gan savās samaitātajās domās, gan atbaidošajā rīcībā. Cilvēks nepazīst pats savu sirdi, jo "sirds ir ļaunprātīgi lokana pret visu, tā ir viltīga". (Jer. 17:9) Bet Dievs izprot morāli samaitātās dabas tieksmes. Tad, tāpat kā tagad, sātans ļoti centās radīt labvēlīgus apstākļus nepaklausībai un dumpim, lai Israēla ļaudis kļūtu Dievam tikpat pretīgi kā kānaānieši. Dvēseles ienaidnieks pastāvīgi ir gatavs atvērt kanālus neierobežotai ļaunuma plūsmi mūsos, jo viņš vēlas cilvēku bojāeju, lai Dievs mūs atmestu.

Sātans bija apņēmies Kānaānu paturēt savā varā, bet kad tur apmetās Israēla bērni un par zemes likumu kļuva Dieva bauslība, viņš Israēlu sāka briesmīgi ienīst un kala plānus tautas bojāejai. Ļauno garu darbības rezultātā zeme atkal sāka pielūgt svešus dievus, un savu pārkāpumu dēļ izredzētā tauta [689] beidzot no Apsolītās zemes tika izdzīta un izkaisīta. Sos vēsturiskos notikumus sātans cenšas atkārtot arī mūsu dienās. Dievs savus ļaudis vada ārā no pasaules samaitājošajām negantībām, lai tie ievērotu Viņa likumus, un tāpēc "mūsu brāļu apsūdzētāja" dusmām vairs nav robežu. "Velns nonācis pie jums lielās dusmās, zinādams, ka tam maz laika atlicis." (Atkl. 12:10,12) Tieši mūsu priekšā ir nevis simboliskā, bet patiesā Apsolītā zeme, bet sātans ir apņēmies Dieva tautu iznīcināt un atņemt tai paredzēto mantojumu. Brīdinošais paskubinājums: "Esiet nomodā un lūdziet, ka neiekrītat kārdināšanā," nekad nav bijis nepieciešamāks kā tagad.

Kunga vārdi, sacīti senajam Israēlam, ir teikti Viņa ļaudīm arī šajā laikā: "Negriezieties pie pareģiem, netaujājiet zīlniekus; nemeklējiet tos, ka jūs ar tiem nesagānāties." "Jo visi, kas dara šīs lietas, piekopj negantību tā Kunga acīs (..)" (3. Moz. 19:31; 5. Moz. 18:12)

DĀVIDS CIKLAGĀ

[690]

Dāvids ar saviem ļaudīm nepedalījās karā starp Saulu un filistiešiem, kaut arī viņi izgāja filistiešiem līdzī uz kaujas lauku. Kad abas armijas gatavojās cīņai, Isajas dēla stāvoklis bija ļoti sarežģīts. Gaidīja, ka viņš karos filistiešu pusē. Ja viņš sadursmes laikā atstātu tam nozīmēto vietu un aizietu no kaujas lauka, tad līdz ar to sevi būtu parādījis ne tikai kā glēvuli, bet tādu rīcību uzskatītu par nodevību pret Ahišu, kas tam uzticējās un viņu aizsargāja. Šāda izturēšanās apkaunotu viņa vārdu un pakļautu to tādu ienaidnieku dusmām, no kuriem vajadzēja baidīties vairāk nekā no Saula. Tomēr ne uz mirkli viņš nevarēja pieļaut domu, ka cīnīsies pret Israēlu. Ja viņš to darītu, tad kļūtu par savas

zemes nodevēju — Dieva un Viņa ļaužu ienaidnieku. Tāda rīcība uz visiem laikiem noslēgtu tam ceļu uz Israēla troni un, ja Sauls sadursmē kristu, tad vainu par viņa nāvi uzveltu Dāvidam.

Dāvids bija spiests secināt, ka ir nonācis bezizejas stāvoklī. Daudz labāk un drošāk viņš tagad justos Dieva stiprajās kalnu nocietinājumos, nekā pie Jehovas un Viņa ļaužu atklātajiem ienaidniekiem. Bet Dievs savā lielajā žēlastībā tūlīt nesodīja savu kalpu un neatstāja to šajā neziņas un apjukuma brīdī viņa paša gudrībai un spēkam. Lai gan, aizmirstot prasīt dievišķo padomu, Dāvids bija klupis un novērsies no taisnās godīguma takas, tomēr viņš no visas sirds gribēja palikt uzticīgs Dievam. Un kamēr sātans ar saviem pulkiem strādāja, palīdzot Dieva un Israēla ienaidniekiem kalt plānus pret ķēniņu, kurš bija atstājis Dievu, Kunga eņģeļi savukārt darbojās, lai izglābtu Dāvidu no briesmām, kurās viņš bija nonācis. Debesu vēstneši iespaidoja filistiešu lielkungus un lika tiem protestēt pret Dāvida un viņa vīru piedalīšanos gaidāmajā cīņā.

[691] "Ko šie ebreji te dara?" (sk. 1. Sam. 29. nod.) kļiedza filistiešu lielkungi, uzmākdami Ahišam. Pēdējais, negribēdams šķirties no tik iespaidīga sabiedrotā, atbildēja: "Vai jūs to nezināt, ka tas ir Dāvids, Saula, Israēla ķēniņa kalps, kas visus šos gadus un šīs dienas ir bijis pie manis, un es neesmu pie tā nekā aizdomīga manījies līdz šim laikam, kopš viņš man ir piebiedrojies?"

Bet lielkungi sadusmoti palika pie savas prasības: "Sūti šo vīru atpakaļ! Lai viņš atgriežas savā vietā, kuru tu viņam esi devis, un lai viņš tur paliek, bet lai viņš neiet kopā ar mums karā, ka viņš kaujas laukā neklūst mūsu pretinieks. Tiešām, kā gan labāk šis vīrs varētu izpatikt savam kungam, ja ne ar šo te mūsu vīru galvām? Tas ir tas pats Dāvids, kuram par godu tie dejodami dejas solī dzied daudzīnājuma dziesmu: Sauls ir nosītis savus tūkstošus, bet Dāvids savus desmit tūkstošus!" Filistiešu lielkungi vēl ļoti atcerējās sava slavenā stiprinieka nāvi un saķarā ar to panākto Israēla uzvaru. Viņi neticēja, ka Dāvids karos pret saviem ļaudīm, un, ja viņš pašā cīņās karstumā nostātos Israēla pusē, tad filistiešiem varētu nodarīt vairāk ļauna, nekā visa Saula armija.

Tā Ahišs bija spiests padoties, un, ataicinājis Dāvidu, viņš tam sacīja: "Tik tiešām, ka Kungs dzīvo! Tu esi taisns vīrs un esi bijis pret mani patiesīgs, un es tevi labprāt redzētu ar savām acīm, ka tu gan izietu, gan kopā ar karaspēku atgrieztos nometnē, jo es neesmu manījies tevī ļauna no tās dienas, kad tu pie manis atnāci, līdz šai dienai, bet tu neesi labs pārējo virsaišu acīs. Tāpēc nu tagad griezies atpakaļ un ej ar mieru, un ka tu nedari nekā, kas ir ļauns filistiešu virsaišu acīs!"

Baidīdamies atklāt savas patiesās jūtas, Dāvids ātri atbildēja: "Ko es īsteni esmu darījis, un ko tu esi ļauna savā kalpā manījies, sākot no tās dienas, kad es nokļuvu pie tevis, līdz šai dienai, ka man nu neklātos iet un cīnīties pret mana kunga, ķēniņa, ienaidniekiem?"

Ahiša atbildei Dāvida sirdī vajadzēja izsaukt kauna un nožēlas jūtas, saprotot, cik nepiedienīgi Jehovas kalpam tā mānīties, kā viņš to ir atļāvis. "Es zinu, ka tu esi labs manās acīs, tieši kā Dieva eņģelis, bet filistiešu virsaiši ir tā lēmuši, ka tev nebūs ar mums kopā doties karā. Nu tad tagad sataisieties jau no agra rīta ceļam, ka tu ar sava kunga kalpiem, kas ir tev līdz nākuši, lai arī viņi ir gatavi, un apjozieties agri no rīta, tikko kā gaisma būs aususi, un tad arī ejiet!" Cilpas, kurās Dāvids bija sapinies, satrūka, un viņš bija brīvs.

[692] Pēc triju dienu ceļojuma Dāvids ar saviem seši simti vīriem nonāca Ciklagā, savās Filistijas mājās. Bet tiem pretī raudzījās pilnīga postaža. Izmantojot Dāvida prombūtni, amalekieši ar savu karaspēku atriebās par Dāvida iebrukumu viņu zemē. Pilsētu tie pārsteidza neapsargātu un, to aplaupījuši un aizdedzinājuši, viņi aizgāja, paņemdami līdzī sievietes un bērnus, kā arī lielu laupījumu.

Šausmās un pārsteigumā nespēdams runāt, Dāvids ar saviem vīriem kādu brīdi klusējot raudzījās gruzdošajās un apkvēpušajās drupās. Tad viņus pārņēma briesmīga pamestības izjūta, un šie cīņās norūdītie vīri "pacēla savu balsi un raudāja, kamēr tiem vairs nebija spēka raudāt".

Šeit atkal Dāvids saņēma pārmācību par ticības trūkumu, kas tam bija licis apmesties starp filistiešiem. Tagad viņam bija izdevība redzēt, cik droša ir dzīve Dieva un Viņa tautas ienaidnieku vidū. Dāvida ļaudis vērsās pret viņu kā visas lielās nelaimes vaininieku. Ar uzbrukumu amalekiešiem viņš bija izsaucis šo atriebību. Turklāt, juzdamies pārāk drošs savu ienaidnieku vidū, viņš pilsētu bija atstājis bez aizsardzības. Bēdu un dusmu satračināti, viņa kareivji bija gatavi izmisīgiem soļiem un pat draudēja nomētāt savu vadoni akmeņiem. Šķita, ka Dāvidam ir atrauts viss cilvēciskais atbalsts. Ko viņš vīrs zemes vērtēja, tas viss bija atņemts. Sauls viņu bija izdzinis no dzimtenes, filistieši to nevēlējās redzēt savā nometnē, amalekieši izlaupīja viņa pilsētu, sieva un bērni bija padarīti par cietumniekiem, un tuvākie draugi apvienojās pret viņu, draudot to nogalināt. Sajā bezgala grūtajā brīdī Dāvids neļāva domām kavēties pie nepatīkamajiem un mokošajiem apstākļiem, bet sirsnīgi

meklēja palīdzību pie Dieva. Viņš "stiprināja sevi Kungā". Tas atskatījās uz savu notikumiem bagāto dzīvi pagātnē. Vai Kungs viņu jebkad bija atstājis? Viņa dvēsele atspirga, pieminot daudzus Dieva labvēlības pierādījumus. Dāvida vīri ar savu nepacietību un neapmierinātību savas bēdas padarīja divreiz smagākas, bet Dieva kalps, kuram pat bija lielāks iemesls bēdāties, izturējās kā vīrs. "Izbailu brīžos es paļaujos uz Tevi!" (Ps. 56:4) — tāda bija viņa sirde valoda. Kaut arī viņš pats neredzēja izeju no grūtībām, bet Dievs to zināja, un Viņš mācīja Dāvidu, ko darīt.

[693] Aizsūtījis pēc priestera Abjatāra, Ahimeleha dēla, "Dāvids vaicāja tam Kungam, sacīdams: "Vai man būs vajāt šo laupītāju pulku? Un vai es to panāksu?" Un viņš tam atbildēja: "Jā, vajā viņus! Tu viņus katrā ziņā panāksi un sagūstītos atbrīvosi!" (1. Sam. 30:8)

Dzirdot šos vārdus, bēdu un dusmu troksnis aprima; Dāvids ar vīriem tūlīt devās pakaļ bēgošajam ienaidniekam. Viņu gājiens bija tik straujš, ka, aizsniedzot Besoras strautu, kas ietek Vidusjūrā netālu no Gacas, divi simti no viņa vīriem spēka trūkuma dēļ bija spiesti atpalikt. Bet Dāvids ar atlikušajiem četriem simtiem devās tālāk, ne no kā nebaidīdamies.

Dodoties uz priekšu, tie atrada kādu ēģiptiešu vergu, kas noguruma un izsalkuma dēļ bija tuvu nāvei. Baudījies ēdienu un padzēries, tas tomēr atspirga, un tie uzzināja, ka viņa nežēlīgais kungs, kāds amalekietis, kas piederēja pie iebrucēju spēkiem, viņu bija pametis drošai nāvei. Tas pastāstīja par iebrukumu un aplaupīšanu un, saņēmis solījumu, ka viņu nenogalinās un neizdos atpakaļ viņa kungam, bija ar mieru aizvest Dāvida pulku uz ienaidnieka nometni.

Tuvojoties šai apmetnes vietai, tie ieraudzīja negausīgas liksmības ainu. Uzvarētāji svinēja lielus svētkus. "Redzi, tie bija plaši izklīduši pa visu kļajumu, ēda, dzēra un dejoja, priecādamies par visu lielo salaupīto mantu, ko tie bija paņēmuši no filistiešu zemes un no Jūdas zemes." Tika dota pavēle tūlītējam triecienam, un sekotāji nikni uzbruka. Amalekieši bija pārsteigti un pilnīgi apjuka. Cīņa turpinājās visu nakti un vēl nākamajā dienā, kamēr gandrīz viss lielais pulks tika iznīcināts. Izbēgt izdevās tikai kādiem četri simti vīriem uz saviem kamieļiem. Kungs izpildīja savu solījumu. "Tā Dāvids izglāba visus tos, ko amalekieši bija sagūstījuši, un arī abas savas sievas Dāvids atbrīvoja. Un no tiem netrūka neviena ne maza, ne liela, ne dēlu, ne meitu, nedz arī kā no nolaupītās mantas: itin visu to, ko tie bija sev paņēmuši līdz, to visu Dāvids atguva atpakaļ."

Kad Dāvids ielauzās amalekiešu teritorijā, viņš ar zobenu nonāvēja visus iedzīvotājus, kas krita viņa rokās. Ja nebūtu Dieva savaldošā spēka, arī amalekieši būtu atriebušies, iznīcinot Ciklagas iedzīvotājus. [694] Viņi tomēr nolēma saudzēt gūstekņus, gribēdami palielināt savas uzvaras nozīmi, vedot uz mājām lielu pulku gūstekņu, lai tos vēlāk pārdotu par vergiem. Tā neapzināti tie piepildīja Dieva nodomu, nenodarot viņiem neko ļaunu, lai sievas varētu atgriezties pie saviem vīriem un bērni pie tēviem.

Pār visām zemes varām valda bezgalīgais Dievs. Visvarenākajam ķēniņam, visnežēlīgākajam apspiedējam Viņš saka: "Tik tālu tu vari nākt un ne tālāk." (Īj. 38:11, pēc Glikas tulk.) Dieva spēks pastāvīgi darbojas pretī ļaunajām varām. Viņš pastāvīgi strādā pie cilvēkiem, nevis lai iznīcinātu, bet lai pamācītu un pasargātu.

Ļoti iepriecināti, uzvarētāji devās mājup. Nonākot pie saviem atpalikušajiem biedriem, savtīgie un nesavaldīgākie starp četri simti vīriem prasīja, lai tiem, kas nepiedalījās kaujā, nebūtu arī nekādas daļas pie laupījuma, ka tiem jāpietiek ar to, ka katrs dabū atpakaļ savas sievas un bērnus. Dāvids tomēr negribēja piekrist šādam nodomam. "Tā gan jums, mani brāļi, neklājas rīkoties ar to, ko tas Kungs mums ir devis! (..) bet tāpat kā katram, kas devies cīņā, pienākas sava tiesa, tāpat arī sava daļa piekrīt tam, kas palicis pie mantām, tiem kopā līdzīgi ir jādalās!" Tā šī nesaprašanās tika mierīgi nokārtota, un vēlāk tas Israēlā palika par likumu, ka visi, kuriem bija sakars ar militāru pasākumu, laupījumā dalījās līdzīgi ar tiem, kas piedalījās tiešā cīņā.

Atgūstot visu Ciklagā nolaupīto, Dāvida un viņa vīru rokās vēl krita lieli amalekiešu avju un liellopu pulki. Tas tika saukts par Dāvida laupījumu, un, atgriežoties uz Ciklagu, viņš no tā sūtīja dāvanas savas jūdu cilts vecākajiem. Sajā laupījuma sadalē neaizmirsā nevienu, kas bija draudzīgi izturējušies pret Dāvidu un viņa vīriem kalnu nocietinājumos, kad viņš, glābjot savu dzīvību, bija spiests bēgt no vienas vietas uz otru. Tā ar pateicību tika atzīta viņu laipnība un līdzjūtība, kas vajātajam bēglim tajā laikā bija visai dārga.

Pienāca trešā diena pēc Dāvida un viņa vīru atgriešanās Ciklagā. Atjaunojot savas nopostītās mājvietas, viņi rūpju nomākti, gaidīja ziņas par kauju, kurai jau vajadzēja [695] būt notikušai starp Israēlu un filistiešiem. Pēkšņi pilsētā ieradās kāds vīrs "ar saplēstām drēbēm un zemi uz galvas". Viņu tūlīt veda pie Dāvida, kura priekšā tas godbijīgi paklanījās, atzīdams viņu par varenu valdnieku

un arī vēlēdamies iegūt tā labvēlību. Dāvids steigšus izjautāja par kaujas gaitu. Un bēglis viņam pastāstīja par Saula sakāvi un nāvi, kā arī par Jonatāna nāvi. Bet tas neapmierinājās ar vienkāršu notikumu atstāstīšanu. Domādams, ka Dāvids noteikti ieņīs savu nenogurstošo vajātāju, svešinieks vēlējās iegūt sev ķēniņa nogalinātāja godu. Visai lielīgi šis vīrs sāka stāstīt, ka kaujas laikā atradis Israēla valdnieku ievainotu un ienaidnieka aplenkto un uz viņa paša lūgumu to esot nonāvējis. Ķēniņa galvas kroni un zelta rokassprādzes tas bija atnesis Dāvidam. Pēc tam tas pašāvīgi gaidīja, ka šo ziņu ar prieku apsveiks un viņš saņems bagātīgu atalgojumu.

“Tad Dāvids sagrāba savu apģērbu un to saplēsa; un tāpat to darīja vīri, kas bija pie viņa. Un tie sēroja un raudāja un gavēja līdz vakaram — par Saulu un par viņa dēlu Jonatānu, un par tā Kunga tautu, un par Israēla namu, jo tie bija krituši no zobena.”

Šo briesmīgo ziņu pirmajam iespaidam paejot, Dāvida domas atgriezās pie svešā vēstneša un viņa nozieguma, kurā, saskaņā ar viņa paša stāstījumu, tas bija vainīgs. Dāvids jauneklim jautāja: “No kurienes tu esi?” Un tas atbildēja: “Es esmu kāda še dzīvojoša amalekieša dēls.” Un Dāvids tam sacīja: “Kā gan tu neesi izjutis bailes, paceldams savu roku, lai tā Kunga svaidītam ņemtu dzīvību?” Divas reizes Sauls bija nonācis Dāvida varā, tomēr, kad Dāvidam uzmācās, lai to nogalina, viņš bija atteicies pacelt roku pret vīru, kas pēc Dieva pavēles bija iesvētīts par Israēla valdnieku. Bet šis amalekietis nebaidījās lielīties, ka viņš ir nokāvis Israēla ķēniņu. Viņš pats sevi bija apvainojis noziegumā, kas pelna nāvi, tāpēc sodu tam arī tūlīt izpildīja. Dāvids sacīja: “Tavas asinis lai paliek uz tavas paša galvas, jo tava paša mute tevi nodeva, liecinādama: Es esmu nogalinājis tā Kunga svaidīto.”

Dāvida bēdas par Saula nāvi bija patiesas un dziļas, liecinot par augstsirdīgu un cēlu raksturu. Viņš neliksmojās par sava pretinieka krišanu. Šķēršļi, kas liedza viņa uzkāpšanu Israēla tronī, tagad bija zuduši, tomēr tas viņu neiepriecināja. [696] Nāve bija izdzēsusi atmiņas par Saula jaunajām aizdomām un nežēlību, un no viņa dzīves gājuma Dāvids tagad pieminēja tikai to, kas bija cēls un ķēnišķīgs. Saula vārds saistījās ar Jonatāna vārdu, kura draudzība bija tik patiesa un nesavtīga.

Dziesma, kurā Dāvids izteica savas sirds izjūtas, kļūva par visas nācijas dārgumu, un kā tāda tā ir palikusi Dieva ļaudīm arī visos nākamajos laikmetos:

“Tavs krāšņums, ak Israēl, ir kritis tavos kalnos,
Ak, kā ir krituši varoņi!
Tikai nepaudiet to Gātā,
Nesludīniet to kā prieka vēsti Aškalonas ielās,
Lai filistiešu meitas nepriecājas,
Lai neapgraizīto meitas negavilē!
Jūs, Gilboas kalni, lai nekrīt uz jums ne rasa, ne lietūs —
Lai uz jums nav tīrumu, no kurienes nāk augļu pirmaju upuru dāvanas,
Jo tur guļ nomesti varoņu vairogi,
Arī Saula vairogs, ko neviens vairs nesvaidīs ar eļļu. (..)
Sauls un Jonatāns, — tik mīlami un dārgi,
Dzīvībā un nāvē tie netika šķirti;
Viņi bija ātrāki nekā ērgļi un stiprāki nekā lauvas!
Ak Israēla meitas! Raudiet par Saulu,
Kas jūs tērpa dārgā purpurā un greznoja jūsu tērpus
Ar mirdzoša zelta rotājumiem!
Ak, kā šie varoņi ir krituši cīņas karstumā!
Uz taviem kalniem nodurts guļ Jonatāns!
Man tevis žēl, mans brāli Jonatān!
Tu biji man ļoti mīļš!
Tava mīlestība man bija daudzkārt dārgāka nekā sievu mīlestība!
Ak, kā šie varoņi ir krituši, un kā kara ieroči ir cīņā gājuši bojā!”
(2. Sam. 1:19-27)

DĀVIDA AICINĀŠANA TRONĪ

[697]

Pēc Saula nāves zuda briesmas, kas Dāvidu spieda dzīvot trimdā. Tagad ceļš bija atvērts, lai varētu atgriezties savā zemē. Kad sēru dienas par Saulu un Jonatānu bija beigušās, “Dāvids vaicāja to Kungu, sacīdams: “Vai man būs noiet uz kādu no Jūdas pilsētām?” Un tas Kungs tam atbildēja: “Jā, noej!” Kad Dāvids tālāk jautāja: “Uz kurieni man būs iet?” Viņš saņēma atbildi: “Uz Hebronu.” (Sk. 2.

Hebrona atradās divdesmit jūdžu uz ziemeļiem no Bēršebas, apmēram pusceļā starp šo pilsētu un nākamo Jeruzālemi. Sākumā to sauca Kiriāt-Arba, Anaka tēva Arba pilsēta. Vēlāk to pārdēvēja par Mamri, un šeit atradās sentēvu kapu vieta — Makpelas ala. Hebrona agrāk piederēja Kālebam, un tagad tā bija galvenā pilsēta Jūda zemē. Tā atradās ielejā, kurai visapkārt bija auglīgi pakalni un bagāti tīrumi. Ap to pletās Palestīnas visskaistākie viņa dārzi, kā arī daudzas olīvu un augļu koku plantācijas.

Dāvids ar saviem pavadoņiem tūlīt sāka gatavoties, lai paklausītu Dieva dotajiem norādījumiem. Drīz vien seši simti bruņotu vīru ar savām sievām un bērniem, ar sīko un lielo lopu pulkiem devās ceļā uz Hebronu. Karavānai ieejot pilsētā, tos sagaidīja Jūdas vīri, lai apsveiktu Dāvidu kā nākamo Israēla ķēniņu. Tūlīt sāka gatavoties viņa kronēšanai. "Un tie svaidīja Dāvidu par ķēniņu pār Jūdas namu." Bet nekā netika darīts, lai ar spēku nostiprinātu viņa varu pār citām ciltīm.

Viens no jaunieceltā ķēniņa pirmajiem pienākumiem bija maigas līdzjūtības izteikšana Saula un Jonatāna piemiņai. Uzzinājis par Jabešas vīru drosmīgo darbu sakarā ar kritušo vadoņu mirstīgo atlieku izglābšanu un to godājamu apbedīšanu, Dāvids uz Jabešu nosūtīja ziņnešus ar vēsti: "Lai tā Kunga svētība nāk pār jums, ka jūs esat tādu mīlestību parādījuši Saulam, savam kungam, un esat viņu apglabājuši! Tad nu tagad lai tas Kungs jums parāda žēlastību un uzticību! Un arī es gribu jums atlīdzināt par to, ka jūs esat tā izdarījuši." [698] Viņš paziņoja par savu uzkāpšanu Jūdas tronī un aicināja uz sadraudzību visus, kas sevi bija parādījuši kā uzticīgus un godīgus cilvēkus.

Filistieši nenostājās pret to, ka Jūdas ļaudis Dāvidu iecēla par savu ķēniņu. Viņi tam bija palīdzējuši trimdas laikā, lai Saula valdībai liktu šķēršļus un to vājinātu; un tagad cerēja, ka sakarā ar viņu agrāko laipnību pret Dāvidu tā varas palielināšanās beidzot nāks par labu arī viņiem. Tomēr Dāvida valdīšanai netrūka grūtību. Līdz ar viņa kronēšanu sākās sazvērestību un dažādas pretestības tumšais stāsts. Dāvids uz troņa neapsēdās nodevīgā veidā. Dievs viņu bija izraudzījis par ķēniņu Israēlam, un nebija nekādu iemeslu viņam neuzticēties vai pretoties. Bet, līdzko Jūdas ļaudis bija atzinuši viņa autoritāti, tā Abnera iespaidā kā sāncensis uz Israēla troņa par ķēniņu tika izsludināts Saula dēls Išbošets.

Išbošets bija pavisam vājš un neatbilstošs pārstāvis Saula namam, turpretī Dāvids bija ļoti piemērots, lai uzņemtos valsts vadītāja atbildības. Abners, būdams galvenais rīks ķēnišķīgās varas piešķiršanā Išbošetam, savā laikā bija Saula armijas virspavēlnieks, un viņu uzskatīja par visievērojamāko vīru Israēlā. Abners zināja, ka Kungs Dāvidu bija nozīmējis par ķēniņu uz Israēla troņa, bet, tā kā viņš tik ilgi to bija vajājis, tad tagad negribēja pieļaut, ka Išajas dēls mantotu valstību, pār kuru savā laikā bija valdījis Sauls.

Apstākļi, kādos nokļuva Abners, parādīja tā patieso raksturu, ka viņš ir godkārigs un negodīgs cilvēks. Viņš bija tuvs Saula sabiedrotais un bija ļāvies ietekmēties no ķēniņa gara, nicinot to vīru, kuru Dievs bija izredzējis par valdnieku Israēlā. Viņa naidu sakāpināja Dāvida asais pārmetums, kad, tam nometnē guļot, no Saula sāniem tika paņemts šķēps un ūdens krūze. Viņš atcerējās Dāvida saucieni, kuru dzirdēja ķēniņš un visi Israēla ļaudis: "Vai tu neesi liels vīrs? Un kas tev ir līdzīgs Israēlā? Kāpēc tu nesargi savu kungu un ķēniņu? (..) Tas tev godu nedara, ko tu esi izdarījis; pie tā dzīvā Kunga, jūs esat nāvi pelnījuši, tādēļ ka jūs neesat pietiekami nosargājuši savu pavēlnieku, tā Kunga svaidīto!" (1. Sam. 26:15,16) [699] So pārmetumu Abners nevarēja aizmirst un apņēmas atriebties, sašķeļot Israēlu, ar ko arī pats varētu vairāk izcelties. Savu savtīgo un godkārigo mērķu sasniegšanai viņš izmantoja bijušā ķēniņa nama pārstāvi. Viņš zināja, ka ļaudis mīlēja Jonatānu. Viņa piemiņa tika godāta, un arī Saula pirmo karagājieni armija vēl nebija aizmirsusi. Ar apņēmību, kas noteikti bija labāka pasākuma cienīga, dumpīgais līderis steidzās īstenot savus plānus.

Par ķēniņa rezidenci tika izraudzīta Mahanaima, kas atradās otrā pusē Jordānai un bija vairāk pasargāta kā no Dāvida, tā no filistiešu uzbrukumiem. Te arī notika Išbošeta kronēšana. Viņa valdīšanu vispirms atzina uz austrumiem no Jordānas dzīvojošās ciltis, bet vēlāk tā pārvaldībai pakļāvās viss Israēls, izņemot Jūdu. Divus gadus Saula dēls baudīja šo godu noslēgtajā galvaspilsētā. Bet Abners, vēlēdamies paplašināt savu varu pār visu Israēlu, sāka gatavoties agresīvam karam. "Karš starp Saula namu un Dāvida namu ievilkās garumā; bet Dāvida nams kļuva jo dienas jo stiprāks un stiprāks, kamēr Saula nams ar katru nodzīvoto dienu kļuva vājāks."

Beidzot godkāribas un ļaunprātības uzcelto troni gāza nodevība. Abners noskaitās uz vājo un nevarīgo Išbošetu, aizbēga pie Dāvida, piedāvājoties pārvest viņa pusē visaš ciltis. Ķēniņš pieņēma viņa priekšlikumu un atlaida Abneru ar godu sava nodoma īstenošanai. Šī drosmīgā un slavenā karavīra sevišķi labvēlīgā uzņemšana pamodināja greizsirdību Dāvida armijas virspavēlniekā Joābā.

Starp Abneru un Joābu pastāvēja asinsnais, tāpēc ka pirmais kara laikā starp Israēlu un Jūdu bija nodūris Joāba brāli Asahēlu. Tagad Joābs, redzēdams iespēju atriekt sava brāļa nāvi un izdevību atbrīvoties no iespējamā sāncensā, to izmantoja, lai uzglūnētu Abneram un viņu nogalinātu.

Izdzirdējis par šo nodevīgo uzbrukumū, Dāvids izsaucās: "Es un mana ķēniņa valsts vara esam nenoziedzīgi Abnera, Nera dēla asins izliešanā tā Kunga priekšā uz mūžīgiem laikiem. Lai atbildība krīt uz Joāba galvu un uz viņa tēva namu." Sakarā ar valsts nenokārtotajām lietām un slepkavu varu un stāvokli, — jo Joābam palīdzēja arī viņa brālis Abišajs, — Dāvids nevarēja taisnīgi atmaksāt par šo noziegumu, tomēr savu riebumu par asiņaino darbu izteica atklāti. Abneru apglabāja ar godu. [700] Arī armijai ar Joābu priekšgalā ar saplēstām drēbēm un maisos tērptiem vajadzēja piedalīties sēru dievkalpojumā. Ķēniņš savas sāpes parādīja ar gavēšanu bērū dienā; gājienā viņš piedalījās kā galvenais sērotājs un pie kapa sniedza sēru dziesmu, kas izteica griezīgu pārmetumu slepkavām. "Un ķēniņš veltīja Abneram šo raudu dziesmu:

"Vai Abneram bija jāmirst, kā mirst bezdievīgais?
Tavas rokas nebija saitēm sasiētas,
Un tavas kājas neskāra vara važas;
Nē, tu esi kritis, kā krīt ļauna darītāju noziedznieku priekšā."

Augstsirdīgi godinot vīru, kurš savā laikā bija viņa rūgtākais ienaidnieks, Dāvids iemantoja visa Israēla uzticību un apbrīnu. "Un visa tauta to lika vērā, un tas tiem labi patika; viss tas, ko ķēniņš darīja, tas bija labi visas tautas acīs. Un visa tauta, un vispār viss Israēls tanī dienā noprata, ka tas nebija bijis ķēniņa nodoms nonāvēt Abneru, Nera dēlu." Savu uzticamo padomnieku un pavadoņu noslēgtajā lokā ķēniņš runāja par šo noziegumu, un, atzīdamš savu nespēju sodīt slepkavas, kā to vēlētos, viņš tos atstāja Dieva tiesai: "Vai jūs nezināt, ka šeit šodien ir kritis liels vadonis un kara pulku virspavēlnieks Israēlā? Bet es, kaut arī svaidīts par ķēniņu, esmu vēl pašlaik par nevarīgu, bet šie vīri, Cerujas dēli, tie manās acīs ir pārāk cietsirdīgi; tas Kungs pats lai atdara ļauna darba darītājiem pēc viņu pašu ļaunuma!"

Abnera izturēšanās pret Dāvidu un viņa palīdzības piedāvājumi bija atklāti un godīgi, tomēr šī cilvēka nolūki bija zemiski un savtīgi. Viņš pastāvīgi bija pretojies Dieva nozīmētajam ķēniņam, cerēdams iemantot sev godu. Dusmas, aizvainotais lepnums un kaislības lika tam atstāt lietu, kurai tik ilgi bija kalpojis, jo, pārejot Dāvida pusē, tas cerēja uz augstāko goda stāvokli ķēniņa darbā. Ja viņa nodoms būtu piepildījies, tad tā lielās spējas un godkāre, viņa plašais iespaids un dievbijības trūkums būtu apdraudējis Dāvida troni un visas nācijas mieru un labklājību.

"Kad nu Saula dēls Išbošets dzirdēja, ka Abners ir Hebronā miris, tad viņam rokas kļuva slābanas, bet viss Israēls izbijās." Bija skaidrs, ka valsts ilgi nepastāvēs. Drīz vēl cits nodevības akts noslēdza šīs varas lejupslīdi. [701] Išbošetu nežēlīgi noslepkavoja divi viņa virsnieki, kas, nocirzdami tam galvu, steidzās ar to pie Jūdas ķēniņa, cerēdami tādā veidā pielabināties.

Tie nāca pie Dāvida ar sava nozieguma asiņaino pierādījumu un sacīja: "Redzi, šē ir Išbošeta, Saula dēla, tava ienaidnieka, galva, kas meklēja tavu dzīvību! Bet tas Kungs par manu kungu un ķēniņu šodien ir atriebies gan pašam Saulam, gan viņa pēcnācējiem!" Bet Dāvids, kura tronim pamatus lika pats Dievs un kuru Dievs bija atbrīvojis no viņa ienaidniekiem, savas varas stiprināšanai nevēlējās izmantot nodevību. Viņš šiem slepkavām darīja zināmu, kāds sods piemeklēja vīru, kurš lielījās, ka ir nogalinājis Saulu, un tad piebilda: "Un vēl jo vairāk tagad, kad bezdievīgi vīri ir nokāvuši taisnu vīru viņa namā viņa guļas vietā, vai man nebūs prasīt viņa asinis no jūsu rokām, un kā lai es jūs neizdeldēju no zemes virsas?" Un Dāvids pavēlēja saviem miesas sargiem, un tie tos nogalināja. (..) Bet Išbošeta galvu viņi ņēma un apraka Abnera kapa vietā Hebronā."

Pēc Išbošeta nāves starp Israēla vadošajiem vīriem tika izteikta vispārēja vēlēšanās, ka Dāvidam vajadzētu kļūt par ķēniņu visām Israēla ciltīm. "Tad visas Israēla ciltis nāca pie Dāvida uz Hebronu un sacīja, teikdams: "Redzi, mēs visi esam no taviem kauliem un no tavām miesām." Viņi vēl paskaidroja: "Tu biji tas, kurš izvedi un atkal pārvedi atpakaļ Israēla karavīrus. Pie tam tas Kungs pats tev toreiz apsolīja, sacīdams: Tev būs manu tautu, Israēlu, ganīt, un tev būs būt par vadoni Israēlam!" Un kad nu tā visi Israēla vecāji bija nākuši pie ķēniņa uz Hebronu, un ķēniņš Dāvids ar tiem bija noslēdzis derību tā Kunga priekšā Hebronā, tad viņi svaidīja Dāvidu Israēlam par ķēniņu." Tā ar Dieva aizgādību viņam tika pavērts ceļš uz troni. Dāvids nevadījās no personiskas godkāres, jo viņš pats nemeklēja šo godu, ko tagad saņēma.

Dāvidu sagaidīja vairāk par astoņiem tūkstošiem Ārona un levītu pēcnācēju. Ļaužu ieskatī mainījās izšķiroši un to skaidri varēja redzēt. Šis apvērsums noritēja mierīgi un cienīgi, atbilstoši lielajam notikumam. Ap pusmiljons cilvēku, agrākie Saula pavalstnieki, saplūda Hebronā un tās tuvākajā apkārtnē. Pakalnos un ielejās viņoja cilvēku drūzma. Tika noteikta kronēšanas stunda, un vīrs, kuru izdzina no Saula [702] galma, kas savas dzīvības dēļ bija bēdzis kalnos un meklējis patvērumu zemes alās, gatavojās pieņemt augstāko godu, kādu vien cilvēki var piešķirt sava laikabiedram. Priesteri un vecākie savos svētajos amata tērpos, virsnieki un kareivji ar mirdzošiem šķēpiem un bruņū

cepurēm un svešinieki no tālienes, — visi vēlējās redzēt izraudzītā ķēniņa kronēšanas svinības. Dāvidu greznoja ķēnišķīgs tērps. Augstais priesteris svaidīja viņa pieri ar svēto eļļu, jo Samuēla svaidīšana bija tikai norādījums uz to, kam vajadzēja notikt pie ķēniņa iecelšanas amatā. Bija pienācis laiks, un Dāvids ar svinīgu ceremoniju tika iesvētīts amatā kā Dieva iecelts pārvaldnieks. Viņa rokās tika ielikts scepteris, un pēc taisnīgas valdīšanas derības uzrakstīšanas ļaudis izteica savus padevības apliecinājumus. Uz viņa galvas uzlika diadēmu, un ar to kronēšanas ceremonija beidzās. Israēlā tagad valdīja dievišķi nozīmēts ķēniņš. Viņš, kurš pacietīgi bija gaidījis uz Kungu, piedzīvoja Dieva apsolījuma piepildīšanos. "Un Dāvids, jo ilgāk dzīvoja, jo varenāks kļuva, un tas Kungs, Dievs Cebaots, bija ar viņu." (2. Sam. 5:10)

DĀVIDA VALDĪŠANA

[703]

Līdz ar nostiprināšanos Israēla tronī Dāvids sāka meklēt piemērotāku vietu valsts galvaspilsētai. Nākamajam ķēniņa valsts centram tika izraudzīta vieta divdesmit jūdžu attālumā no Hebronas. Pirms Jozua Israēla pulkus bija pārvedis pār Jordānu, to sauca par Salemi. Šīs vietas tuvumā Ābrahāms bija apliecinājis savu uzticību Dievam. Astoņi simti gadus pirms Dāvida kronēšanas te dzīvoja Melhisedeks, Visaugstākā Dieva priesteris. Tā atradās zemes vidienē, augstā vietā, un to aizsargāja apkārtējie kalni. Izvietojusies uz Benjamīna un Jūdas robežas, tā bija tuvu Ēfraimam un viegli aizsniiedzama arī citām ciltīm.

Lai iegūtu šo vietu, ebrejiem vajadzēja izdzīt vēl atlikušos kānaāniešus, kas bija nocietinājušies Ciānas un Morijas kalnos. So cietoksni sauca par Jebusu un tā iemītniekus par jebusiešiem. Gadu simtiem ilgi Jebusu uzskatīja par neieņemamu, bet tagad ebreji to aplenca un ieņēma Joāba vadībā, kura drosme tika atalgota ar virspavēlnieka amatu Israēla armijā. Jebusa kļuva par nācijās galvaspilsētu, un no tās pagāniskā nosaukuma izveidoja vārdu Jeruzāleme.

Ķēniņš Irams no bagātās Tiras pilsētas pie Vidusjūras tagad meklēja savienību ar Israēla ķēniņu un palīdzēja Dāvidam uzcelt Jeruzālemē pili. No Tiras, arhitektu un amatnieku pavadīti, tika sūtīti ierēdņi, kas rūpējās par garām karavānām, kuras veda dārgus kokus, ciedrus un citus vērtīgus materiālus.

Israēla spēku pieaugums Dāvida vadībā, Jebusas cietokšņa ieņemšana un savienība ar Iramu, Tiras ķēniņu, uzkurināja naidu filistiešos, un tie atkal ar lielu karapulku iebruka zemē, apmezdamies Refaima ielejā, netālu no Jeruzālemes. Gaidot dievišķus norādījumus, Dāvids ar saviem karavīriem nostiprinājās Ciānas cietoksni. [704] "Tad Dāvids jautāja tam Kungam, sacīdams: "Vai man būs doties augšup uzbrukumā pret filistiešiem? Vai Tu tos nodosi manā rokā?" Un tas Kungs atbildēja Dāvidam: "Celies un dodies augšup uzbrukumā, jo Es patiešām filistiešus nodošu tavā rokā!" (2. Sam. 5:17-25)

Dāvids arī tūlīt uzbruka ienaidniekam, sakāva tos un iznīcināja, paņemot viņu dievus, kurus tie savas uzvaras nodrošināšanai bija nesuši sev līdzī. Pazemojošās sakāves aizkaitināti, filistieši sakopoja vēl lielākus spēkus un atgriezās kaujas laukā. Un atkal tie apmetās Refaima leņā. Dāvids no jauna meklēja Kungu, un vadību pār Israēla armiju uzņēmas lielais "Es Esmu".

Dievs Dāvidu pamācīja, sacīdams: "Necelies un neej viņiem tieši pretī, bet apej viņiem apkārt, tiem uzbrukdams no mugurpuses! Un tad stājies viņiem pretī pie balzama koku pudura! Un kad tu saklausīsi soļu troksni šo balzama koku galotnēs, tad pats pasteidzies, jo tad tas Kungs ir izgājis tev pa priekšu, lai sakautu filistiešu kara pulku." Ja Dāvids, līdzīgi Saulam, būtu rīkojies pēc sava prāta, panākumu nebūtu. Bet viņš darīja, kā Kungs bija pavēlējis un "sakāva filistiešu karaspēku no Gibeonas līdz Gezerai. Tā Dāvida slava izpaudās visās zemēs, un tas Kungs iedvesa bailes no viņa visām tautām." (1. Laiku 14:16,17)

Kad nu Dāvids bija nostiprinājies savā tronī un atbrīvojies no ārējo ienaidnieku uzbrukumiem, viņš pievērsās lolotā nodoma izpildei: Derības šķirsta pārvešanai uz Jeruzālemi. Ilgus gadus šķirsts bija atradies deviņas jūdzes attāļā Kiriāt-Jearimā, tomēr būtu piemērotāk, ja ar šo dievišķās klātbūtnes zīmi tiktu pagodināta nācijās galvaspilsēta.

Dāvids saaicināja kopā trīsdesmit tūkstošus ievērojamāko Israēla vīru, jo viņš šo gadījumu gribēja izvērst par iespaidīgu, līksmu notikumu. Ļaudis ar prieku atsaucās uz aicinājumu. Kiriāt-Jearimā ieradās augstais priesteris, ar saviem svētā amata brāļiem, lielkungi un cilšu vadošie vīri. Dāvidu skubināja svēta degsme. Šķirstu iznesa no Aminadaba nama un uzcēla uz jauniem ratiem, kurus vilka vērsi, un divi Aminadaba dēli to pavadīja.

Israēla ļaudis tam sekoja ar gaviļu saucieniem un līksmām dziesmām, tā ka mūzikas instrumentu melodijai pievienojās milzīgs daudzbalssīgs koris. [705] "Un Dāvids un visa Israēla karotāju saime līksmojās un dejoja tā Kunga priekšā, viņi spēlēja ar ciedru koka koklēm, arfām, rokas bungām, ar zvārguļiem un zvaniem." (Sk. 2. Sam. 6. nod.) Bija pagājuši daudzi gadi, kopš Israēls nebija redzējis tādu līksmības ainu. Svinīgā priekā šī lielā procesija devās ceļā pāri kalniem un lejām uz svēto pilsētu.

Bet, kad tie nonāca pie Nahona labības klona, Uza izstiepa roku pret Derības šķirstu, lai to pieturētu, jo vērši paklupa. "Tad Kunga dusmas iedegās pret Uzu un Dievs viņu tur bargi sodīja, jo tas bija izdarījis pārkāpumu, tā ka viņš turpat pie Dieva šķirsta nomira." Līksmo pūli pārņēma pēkšņas izbailes. Dāvids jutās pārsteigts un stipri šatraukts. Savā sirdī viņš sāka šaubīties par Dieva taisnīgumu. Viņš taču bija centies pagodināt Šķirstu kā dievišķās klātbūtnes simbolu. Kāpēc tad tik bargs sods, lai līksmības brīdi pārvērstu bēdu un sēru notikumā. Juzdams, ka nav droši uzturēties Šķirsta tuvumā, Dāvids nolēma to atstāt tur, kur tas bija. Turpat netālu tam atrada vietu gātieša Obed-Ēdoma namā.

Uzas liktenis bija dievišķs sods par ļoti skaidri izteiktas pavēles pārkāpšanu. Kungs Mozum bija devis īpašus norādījumus par Šķirsta pārvietošanu. To aizskart vai pat neapsegto uzlūkot nedrīkstēja neviens cits, kā tikai priesteri, Ārona pēcnācēji, jo pastāvēja tiešs Dieva norādījums: "(..) lai nāk Kehata dēli un lai to nes, bet tiem nebūs pie svētuma pieskarties, citādi viņiem ir jāmirst." (4. Moz. 4:15) Priesteriem Šķirstu vajadzēja aplāt, un tad kehatiešiem tas bija jāpaceļ ar šķērškokiem, kas bija nostiprināti Šķirsta sānos izveidotajos gredzenos un nekad netika izņemti. Geršoniešiem un merariešiem, kas rūpējās par saiešanas telts priekškarjiem, dēļiem un stabiem, Mozus deva ratus un vēršus tiem uzticēto lietu pārvešanai. "Bet Kehata dēļiem viņš ņedeva nekā, jo tie kalpoja svētnīcā, un tās piederumi viņiem bija jānes uz pleciem." (4. Moz. 7:9) Tā Šķirsta pārvešanā no Kiriāt-Jearimas tika pieļauta tieša kļūda un neatvainojama Kunga rīkojumu neievērošana.

Dāvids ar saviem ļaudīm sanāca kopā svētam darbam, un viņi to darīja ar prieku un labprātīgām sirdīm, tomēr Kungs [706] nevarēja pieņemt šo kalpošanu, jo tā netika izpildīta saskaņā ar Viņa norādījumiem. Filistieši, kuriem nebija Dieva atziņas, atdodot Šķirstu Israēlam, lika to uz ratiem, un Kungs pieņēma viņu pūles. Bet israēliešiem bija skaidri norādījumi par Dieva prātu visās šajās lietās, un šo norādījumu neievērošana no viņu puses apkaunoja Dievu. Uza bija vainīgs vēl lielākā pārdrošības grēkā. Dieva bauslības pārkāpšana bija padarījusi vāju viņa izpratni par šo likumu svētumu, un, būdams vainīgs neizsūdzētos un nenožēlotos grēkos, viņš, neskatoties uz dievišķo aizliegumu, uzdrošinājās aizskart Dieva klātbūtnes simbolu. Dievs nevar pieņemt nekādu paklausību, nekādu nepilnīgu nostāju pret Viņa baušļiem. Sodot Uzu, Dievs vēlējās visam Israēlam uzsvērt atziņu, ka Viņa prasību ievērošana ir ļoti svarīga. Tā šī viena vīra nāve, vadot ļaudis uz grēku nožēlu, varēja novērst nepieciešamību sodīt tūkstošus.

Juzdams, ka viņa paša sirds nav pilnīgi taisna Dieva priekšā, Dāvids, redzot Uzas sodīšanu, sāka baidīties no Šķirsta, lai kāds grēks neizsauktu sodību arī pret viņu. Tomēr Obed-Ēdoms, kaut arī viņa prieks bija sajaukts ar bailēm, labprāt uzņēma svēto simbolu kā Dieva labvēlības ķīlu paklausīgajiem. Visa Israēla uzmanība tagad pievērsās šim gātiesim un viņa namam; visi gribēja redzēt, kas notiks ar šiem ļaudīm. "Un Kungs svētīja Obed-Ēdoma namu šķirsta dēļ."

Šis dievišķais pārmetums savu darbu paveica arī pie Dāvida. Kēniņš sāka aptvert, ko agrāk vēl nebija sapratis, cik svēts ir Dieva likums un cik nepieciešama stingra paklausība. Obed-Ēdoma namam piešķirtā labklājība ļāva Dāvidam atkal cerēt, ka Šķirsts var nest svētības kā viņam, tā visai tautai.

Gandrīz pēc pilniem trim mēnešiem viņš vēlreiz apņēmas pārvietot Šķirstu, bet tagad gan nopietni centās ievērot katru sīkumu Kunga norādījumos. Atkal tika saaicināti nācijas ievērojamākie vīri; ap gātieša dzīvesvietu sapulcējās daudz ļaužu. Godbijīgā rūpībā Šķirstu tagad novietoja uz dievišķi izraudzītu vīru pleciem, un viss ļaužu pulks sastājās rindās un ar drebošām sirdīm plašā procesija devās uz priekšu. Kad bija noietī seši soļi, bazūnes lika apstāties; sakarā ar Dāvida norādījumu tika upurēts "vērsis un barots teļš". Bailes un drebēšanu nomainīja līksmība. Kēniņš bija novilcis savu valdnieka tērpu un apvilcis vienkāršas linu drēbes, kādas nēsāja priesteri. Ar šo rīcību viņš negribēja parādīt, ka būtu uzdrošinājies uzņemt priestera pienākumus, bet tādu vienkāršu linu tērpu jeb "plecu segu" reizēm bez priesteriem nēsāja arī citi cilvēki. Sajā svētajā kalpošanas darbā viņš Dieva priekšā vēlējās nostāties uz vienas pakāpes ar saviem [707] pavalstniekiem. Sajā dienā vajadzēja pielūgt Jehovu. Viņš bija vienīgais, kam pienācās gods.

Atkal garais gājiens sakustējās, un uz debesīm pacēlās arfu, bazūņu un citu mūzikas instrumentu skaņas, saplūzdamas kopā ar daudzo balsu uztverto dziesmas melodiju. Un šajā priecīgajā

noskaņojumā un mūzikas ritmā "Dāvids dejoja no visas savas sirds Kunga priekšā".

Dāvida godbijības pilno un līksmo dejošanu Kunga priekšā izprieču mīlētāji min kā attaisnojumu modernajām mūsdienu dejām, tomēr šādam argumentam nav nekāda pamata. Mūsu dienās dejošana ir savienota ar ģeķību un pusnakts dzirēm. Izpriecai tiek upurēta veselība un tikumība. Balles zāles pastāvīgie apmeklētāji nemaz nedomā par Dievu un Viņa pagodināšanu. Lūgšanas un slavas dziesmas viņu sanāksmēs tiktu izjustas kā sveša lieta. Tā ir izšķirošā pārbaude. Kristieši nedrīkst meklēt tādu uzjautrināšanos, kas tiecas vājināt mīlestību uz svētām lietām un mazināt mūsu prieku kalpošanā Dievam. Mūzikai un dejošanai priecīgajā Kunga slavēšanā Šķirsta pārvešanas laikā nebija nekā kopēja ar moderno deju izlaidību. Tā tiecās pieminēt Dievu un slavēt Viņa svēto Vārdu, bet pēdējā ir sātana viltīgs izgudrojums, lai cilvēki aizmirstu un negodātu savu Dievu.

Tā, ejot aiz sava neredzamā Ķēniņa svētā simbola, līksmā procesija tuvojās galvaspilsētai. Tad dziesma, sasniedzot savu kulmināciju, pieprasīja mūsu sargiem, lai tiktu atvērti svētās pilsētas vārti:

"Jūs vārti, paceliet savas palodas,
Un topiet augstākās, jūs mūžīgās durvis,
Lai godības Ķēniņš ieiet!"

Kāds dziedātāju un spēlētāju pulks atbildēja ar pretjautājumu:

"Kas tas tāds Godības Ķēniņš?"
Uz to atsaucās kāda cita grupa:
"Tas Kungs, stiprs un spēcīgs,
Tas Kungs, varens cīņā."

Tad simtām balsu apvienojās spēcīgā, uzvarošā dziedājumā:

"Jūs vārti, paceliet savas palodas,
Un topiet augstākas,
Jūs, mūžīgās durvis,
Lai Godības Ķēniņš ieiet!"

[708] Atkal bija dzirdams līksmais jautājums:

"Kas ir šis Godības Ķēniņš?"

Un milzīgais ļaužu pulks, līdzīgi "daudzu ūdeņu balsij", sajūsmā atbildēja: Tas Kungs Cebaots,
Tas ir šis Godības Ķēniņš!
(Ps. 24:7-10)

Tad, vārtiem plaši atveroties, procesija iegāja pilsētā un lielā godbijībā Šķirstu novietoja iepriekš sagatavotā teltī. Svētā iežogojuma priekšā uzcēla upuru altārus; uz debesīm pacēlās salīdzināšanas upuru un dedzināmo upuru dūmi, kā arī vīraka mākoņi līdz ar Israēla lūgšanām un slavu Dievam. Dievkalpošana beidzās, un ķēniņš pats izteica svētību vārdus pār saviem ļaudīm. Tad karaliskā devībā viņš lika tiem izdalīt ēdienu un vīnu viņu atspirdzināšanai.

Šajā dievkalpojumā, vissvētākā notikuma svinībās, kāds vien līdz šim bija iezīmējis Dāvida valdīšanas laiku, bija pārstāvētas visas ciltis. Pār ķēniņu nāca dievišķās iedvesmas gars, un tagad, kad rietošās saules pēdējie stari pārpludināja telti ar svētījošu gaismu, viņa sirds izjuta neizmērojamu pateicību Kungam par to, ka Dieva klātbūtnes svētais simbols atradās tik tuvu Israēla tronim.

Šādu domu pārņemts, Dāvids devās uz savu pili, "lai svētītu savu namu". Bet tur bija kāds cilvēks, kas līksmajā ainā bija noraudzījies tādā garā, kas ļoti atšķīrās no noskaņojuma, kas valdīja Dāvida sirdī. "Un notika, kad nu tā Kunga šķirstu nesa iekšā Dāvida pilsētā, tad Mihala, Saula meita, bija izliekusies pa logu un skatījās. Kad viņa ieraudzīja ķēniņu Dāvidu lēkājām un dejas solī tā Kunga priekšā dejojām, viņa to nonicināja un ienīda savā sirdī." Izjutot nicinošu rūgtumu, tā nespēja sagaidīt Dāvida atgriešanos pili, bet izgāja tam pretī un uz viņa laipno sveicienu atbildēja ar ironisku, rūgtu vārdu plūdiem. Asa un griezīga bija viņas uzruna:

"Cik cienījami gan ir izturējies šodien Israēla ķēniņš, kad viņš bija gandrīz pilnīgi atsedzies savu pavalstnieku kalpoņu acu priekšā, kā to parasti dara tikai nelietīgi vīrieši."

[711] Dāvids saprata, ka Mihala ar nepatiku un nicinoši ir noraudzījusies uz šo kalpošanu Dievam, tāpēc viņš stingri atbildēja: "Tas notika tā Kunga priekšā, kas mani izredzējis, mani celdams augstāk

par tavu tēvu un tava tēva dzimtu par valdītāju tā Kunga tautai, pār Israēlu, — jā, un es liksmojuos tā Kunga priekšā. Es esmu ar mieru dejot arī nākotnē, pat ja ar to es vēl vairāk pazemotos kā šoreiz. Un es gribu pazemīgi domāt par sevi arī nākotnē, bet kalpoju acīs, ko tu pieminēji, es ar to tikai vēl pieaugšu savā godā.” Dāvida pārmetumam Kungs vēl pievienoja savu nosodījumu, jo savas lepnības un augstprātības dēļ Mihala palika “bez bērniem līdz savai miršanas dienai”.

Svinīgā ceremonija sakarā ar Šķirsta pārvešanu uz Israēla ļaudīm atstāja lielu iespaidu, pamodinot viņos dziļāku interesi attiecībā uz dievkalpojumiem svētnīcā un no jauna izraisot degsmi par Jehovu. Ar visiem līdzekļiem, kas vien bija viņa spēkos, Dāvids centās šos iespaidus padziļināt. Kā regulāra dievkalpojuma daļa tika ieviesta kalpošana ar dziesmām, un Dāvids sacerēja jaunus psalmus ne tikai priesteru vajadzībām kalpošanai svētnīcā, bet arī ko ļaudīm dziedāt, ņākot pie nācijās altāra gadskārtējo svētku laikā. Tādai rīcībai bija tālejošas sekas, panākot ļaužu atbrivošanos no elku pielūgšanas. Daudzas apkārtējās tautas, ievērojot Israēla labklājību, sāka labvēlīgi raudzīties uz Israēla Dievu, kas savu ļaužu labā bija darījis tik lielas lietas.

Mozus celtā saiešanas telts ar visiem svētnīcas kalpošanas darba piederumiem, izņemot Šķirstu, vēl arvien atradās Gibeā. Dāvids bija nodomājis padarīt Jeruzālemi par nācijās reliģisko centru. Viņš sev jau bija uzcēlis pili un saprata, ka nav pareizi, ja Dieva Šķirstam jāpaliek teltī, tādēļ apņēmas tam iekārtot tik varenu un lielisku templi, kas izteiktu Israēla atzinību par tautai dāvāto godu sakarā ar viņu ķēniņa Jehovas pastāvīgo klātbūtni. Pastāstot par savu nodomu pravietim Nātanam, viņš saņēma iedrošinošu atbildi: “Ēj un dari visu, kas ienāk tavā sirdī, jo tas Kungs ir ar tevi.” (Sk. 2. Sam. 7. nod.)

Tomēr tajā pašā naktī Kungs runāja uz Nātanu, dodot tam vēsti, ko teikt ķēniņam. Priekštiesība celt Dieva namu Dāvidam tika liegta, bet gan viņam, gan viņa pēcnācējam un visai Israēla valstij tika dots apsolījums par dievišķu labvēlību: “Tā saka tas Kungs Cebaots: Es esmu tevi ņēmis no ganībām, prom no siklopiem, lai tu būtu valdītājs pār Manu tautu, pār Israēlu. Un Es esmu visur bijis ar tevi, kur tikai tu esi gājis, un Es esmu iznīcinājis visus tavus ienaidniekus tavā priekšā, un Es esmu lielu darījis tavu slavu un diženu tavu vārdu, kādu guvuši tikai paši lielākie vīri zemes virsū. [712] Un savai tautai, Israēlam, Es esmu nolīcis drošu vietu, un Es gribu likt tai tur jo dziļi iesakņoties, lai tā var savā vietā mierīgi dzīvot, lai to neviens vairs nebaida un lai ļauni ļaudis to vairs neapspiež kā agrāk.”

Un, tā kā Dāvids bija vēlējies uzcelt namu Dievam, apsolījumā tālāk tika teikts: “Tas Kungs dara tev zināmu, ka tas Kungs pats cels tev namu. (..) Es uzcelšu tavu dzimumu pēc tevis, kas nāks no tavām miesām, tam Es nostiprināšu viņa valstību. Un tas uzcelš namu Manam vārdam, un Es nostiprināšu viņa valstības troni uz mūžīgiem laikiem.”

Tika paziņots arī iemesls, kāpēc Dāvidam nevajadzētu celt šo templi: “Tu esi izlējis daudz asiņu, un tu esi vedis lielus karus; tu nedrīksti celt Mana vārda slavai namu, jo tu esi Manā priekšā virs zemes izlējis pārāk daudz asiņu. Redzi, tas dēls, kas tev tiks dzemdēts, tas būs miera vīrs, jo Es likšu viņam piedzīvot mieru no visiem viņa ienaidniekiem (..); ne velti Salamans (miera vīrs) būs viņa vārds, un viņa laikā Es likšu Israēlam piedzīvot laimi un mieru.” (1. Laiku 22:8-10)

Kaut arī sirdī lolotajam nodomam tika liegta piepildīšanās, Dāvids tomēr šo vēsti pieņēma ar pateicību, sakot: “Kas gan es esmu, ak Kungs, mans Dievs, un kas ir mans nams, ka Tu mani esi līdz šejieni vadījis! Un ar to Tev vēl nav bijis gana, vēl bez tam Tu esi, ak Kungs, mans Dievs, runājis par sava kalpa namu, un esi solījumus devis par nākamajiem, ilgiem laikiem”, — un viņš atjaunoja savu derību ar Dievu.

Dāvids zināja, ka sirdī auklētā nodoma īstenošana dzīvē pagodinātu viņa vārdu un nestu slavu viņa valdīšanai, tomēr viņš bija gatavs savu prātu pakļaut Dieva gribai. Tādā veidā ar pateicību pieņemta atkāpšanās un samierināšanās ir reti sastopama pat starp kristiešiem. Cik bieži tie, kam labākie gadi jau aiz muguras, pieķeras cerībai paveikt kādu lielu darbu, kuru tie ir iecerējuši savās sirdīs, bet kura īstenošanai dzīvē tomēr nav piemēroti. Dieva aizgādība var runāt uz viņiem, kā pravietis runāja uz Dāvidu, paziņojot, ka viņu tik ļoti iekārotais darbs tiem nav uzticēts, ka viņu pienākums ir tikai sagatavot ceļu kādam citam, kas to vēlāk izdarīs, tomēr tā vietā, lai ar pateicību pakļautos dievišķajiem norādījumiem, daudzi aiziet prom, juzdamies neievēroti un atmesti, jo, kad jau nevar darīt to, ko viņi vēlas, tie izšķiras vairs nedarīt neko. Citi atkal izmisīgiem spēkiem pieķeras atbildībai, kuru nest [713] nav spējīgi, un velti cenšas darīt darbu, kam tie nav piemēroti, tanī pašā laikā atstājot novārtā pienākumus, ko tiešām būtu varējuši paveikt. Sakarā ar šo viņu nevēlēšanos sadarboties, viss lielais pasākums tiek aizkavēts vai pat pilnīgi izjaukts.

Dāvids, derēdams derību ar Jonatānu, bija devis solījumu, ka tad, kad viņam būs miers no

ienaidniekiem, viņš parādīs laipnību Saula namam. Tagad labklājībā, atceroties šo derību, ķēniņš jautāja: "Vai vēl ir kāds pāri palicis no Saula piederīgiem? Es tam gribētu Jonatāna dēļ žēlastību parādīt!" Viņam pastāstīja par Jonatāna dēlu Mefibošetu, kas no bērnības bija klibs. Kad filistieši sakāva Saula armiju pie Jezreēlas, bērns, auklei bēgot, bija izkritis no rokām un uz mūžu palicis par kropli. Tagad Dāvids šo jaunekli aicināja galmā un ļoti laipni uzņēma. Viņam un viņa saimes vajadzībām tika atdoti Saula privātie īpašumi, bet pašam Jonatāna dēlam vajadzēja būt pastāvīgam galma viesim un ik dienas sēdēt pie ķēniņa galda. Dāvida ienaidnieku pienesto ziņu iespaidā Mefibošets uz viņu bija raudzījies ar aizspriedumiem, kā uz nelikumīgu ķēniņu, bet valdnieka augstsirdīgā un dāsnā pretimnākšana un pastāvīgi parādītā laipnība iemantoja jaunekļa sirdi; viņš beidzot Dāvidam stipri pieķērās un, līdzīgi savam tēvam Jonatānam, saprata, ka viņa intereses ir vienotas ar Dieva izraudzītā ķēniņa interesēm.

Pēc Dāvida nostiprināšanās tronī Israēls ilgāku laiku baudīja mieru. Redzēdamas ķēniņa valsts vienotību, apkārtējās tautas uzskatīja par labāku izvairīties no atklāta naida, un Dāvids savukārt, aizņemts ar valsts organizāciju un tās izveidošanas pasākumiem, arī atturējās no uzbrukšanas citiem. Beidzot viņš tomēr devās karā pret Israēla senajiem ienaidniekiem filistiešiem un moābiešiem. Viņš tos uzvarēja un padarīja par nodokļu maksātājiem.

Tad pret Dāvida valsti izveidojās plaša apkārtējo tautu savienība, kā rezultātā sekoja vislielākie kari, vislielākās viņa valdīšanas laika uzvaras un arī vislielākais viņa varas pieaugums. Šī naidīgā savienība, kas patiesībā radās no greisirdības pret Dāvida ietekmes sfēras paplašināšanos, izveidojās bez jebkāda izaicinājuma no paša ķēniņa puses. To izsauca šādi apstākļi:

[714] Jeruzālemē tika saņemtas ziņas par amoniešu ķēniņa Nahaša nāvi, kurš bija laipni izturējies pret Dāvidu, kad tas bēga no Saula dūsmām. Tagad, vēlēdamies izteikt savu pateicības pilno atzinību par grūtībās parādīto laipnību, Dāvids nosūtīja sūtņus ar līdzjūtības vēsti Hanūnam, bijušā amoniešu ķēniņa dēlam un troņmantiniekam. "Dāvids sacīja: Es būšu laipns pret Hanūnu, Nahaša dēlu, tāpat kā viņa tēvs bija laipns pret mani." (Sk. 2. Sam. 10. nod.)

Tomēr šī cēlā rīcība tika iztulkota nepareizi. Amonieši neieredzēja patieso Dievu un bija Israēla rūgtākie ienaidnieki. Nahaša šķietamo laipnību pret Dāvidu tajā laikā izraisīja vienīgi viņa naidis pret Saulu kā Israēla ķēniņu. Hanūna padomnieki tagad nepareizi saprata Dāvida vēsti. Viņi "sacīja savam kungam Hanūnam: vai tu tam tici, ka Dāvids tādēļ ir sūtījis šos līdzjūtības izteicējus sūtņus, lai tavam tēvam parādītu godu? Vai drīzāk gan Dāvids nav atsūtījis savus kalpus pie tevis tādēļ, lai viņi šo pilsētu izpētītu, to izspiegotu un pēdīgi pilnīgi sagrautu?" Pirms pusgadsimta, savu padomnieku iespaidots, Nahašs bija izvirzījis nežēlīgus noteikumus Jabeš-Gileādas iedzīvotājiem, kad tie, amoniešu ielenkti, lūdza no viņiem miera derību. Nahašs tad prasīja tiesības viņiem visiem izdurt labo aci. Amonieši vēl labi atcerējās, kā Israēla ķēniņš izjauca šo briesmīgo nodomu un izglāba ļaudis, kurus tie bija nolēmuši pazemot un sakropļot. Tas pats naidis pret Israēlu viņos valdīja arī tagad. Tie nespēja saprast augstsirdīgo garu, kādā Dāvids sūtīja savu vēsti. Ja cilvēku prātus pārvalda sātans, tad tas pamodina skaudību un jaunas aizdomas, kas nepareizi iztulkos pat vislabākos nodomus. Klausoties uz saviem padomniekiem, Hanūns Dāvida sūtņos saskatīja spieģus un tāpēc tos izsmēja un apvainoja.

Amoniešiem bez ierobežojumiem tika atļauts īstenot dzīvē savas jaunās sirds nolūkus, lai Dāvids ieraudzītu viņu patieso raksturu. Dievs nevēlējās, ka Israēls veidotu jebkādu savienību ar šo nodevīgo pagānu tautu.

Senos laikos, tāpat kā tagad, sūtņu darbu uzskatīja par svētu. Vispārpieņemtie tautu likumi viņus sargāja no apvainojumiem un varas darbiem. Sūtnis pārstāvēja savu valdnieku un ikkatra tam parādītā necieņa prasīja ātru atmaksu. Apzinādamies, ka Israēla apvainošana [715] noteikti tiks atriebta, amonieši sāka gatavoties karam. "Kad nu amonieši redzēja, ka tie paši sevi bija padarījuši ienīstamus Dāvidam, tad Hanūns un amonieši nosūtīja tūkstoš talentus sudraba, lai sev nomātu kara ratus un nolīgtu jātniekus starp sīriešiem Mezopotāmijā, kā arī starp sīriešiem Maāhas un Cobas zemē. Un viņi ieguva savā rīcībā trīsdesmit divus tūkstošus ratu, kā arī Maāhas ķēniņu un viņa kara pulkus; (..) un amonieši arī sapulcējās, sanākdami no savām pilsētām, un tā viņi visi devās karot." (1. Laiku 19:6,7)

Tā tiešām bija milzīga alianse. Ar amoniešiem bija apvienojušies visi iedzīvotāji no zemēm starp Eifratu un Vidusjūru. No ziemeļiem un austrumiem Kānaānu ielencā ienaidnieku armijas ar nodomu iznīcināt Israēla valsti.

Ebreji negaidīja līdz iebrukumam savā zemē. Viņu spēki Joāba vadībā pārgāja pāri Jordānai un devās uz amoniešu galvaspilsētu. Ebreju virspavēlnieks, izvedot savu armiju kaujas laukā, ļaužu

iedrošināšanai teica: "Tikai drosmi! Un cīnīsimies varonīgi par savu tautu un sava Dieva pilsētu, bet tas Kungs lai dara to, kas Viņa acīm liekas labs!" (1. Laiku 19:13)

Savienības kopējie spēki tika sakauti jau pirmajā sadursmē. Tomēr tie negribēja atteikties no tālākas sacensības un nākamajā gadā atkal uzsāka karu. Sīrijas ķēniņš sapulcināja savus spēkus un apdraudēja Israēlu ar lielu armiju. Izprazdams, cik daudz ir atkarīgs no šīs cīņas iznākuma, Dāvids pats vadīja kauju un ar Dieva svētību tik briesmīgi sakāva sabiedrotos, ka sīrieši no Lībanonas līdz Eifratam ne tikai atteicās karot, bet pienesa Israēlam arī nodevas. Arī pret amoniešiem Dāvids izdarīja spēcīgus triecienus, līdz viņu cietokšņi krita un viss apgabals nonāca Israēla pārvaldībā.

Briesmas, kas nācijai draudēja ar pilnīgu iznīcību, Dieva aizgādībā pārvērtās tieši par tiem līdzekļiem, kas to padarīja neredzēti lielu. Lai šī ievērojamā izglābšanās nekad neaizmirstos, Dāvids dziedāja:

"Tas Kungs ir dzīvs,
Slavēts lai ir mans patvērums,
Augsti teikts lai ir Dievs, mans Glābējs,
Stiprais Dievs, kas man deva iespēju atmaksāt
Un tautas nolika pie manām kājām manā varā,
Kas mani izglāba no nikno ienaidnieku bardzības,
Un no varas darbu darītāju rokas.
Tāpēc es Tevi gribu slavēt tautu vidū,
Ak Kungs, un dziedāt par godu Tavam vārdam, Tev, —
Kas savu ķēniņu apveltī ar lielu svētību [716]
Un parādi žēlastību savam svaidītajam —
Dāvidam un viņa dzimumam mūžīgi!"
(Ps. 18:47-51)

Un visās Dāvida dziesmās ļaudis tika mācīti neaizmirst, ka Jehova ir viņu stiprums un Pestītājs:

"Nevis lieli kara pulki sarga ķēniņu,
Nedz arī liels miesas spēks izglābj varoni.
Maldās, kas visas uzvaras cerības liek uz zirgiem:
Arī viņu spēka nepietiek glābīgam."
"Tu esi valdnieks, ak Dievs,
Tas, kas sūta palīdzību Jēkabam!
Ar Tevi mēs satriecam ienaidniekus,
Tava vārda spēkā samīnām tos, kas stājas mums pretī.
Nē, es savu cerību nelieku uz savu stopu,
Nedz mans zobens ir tas, kas man palīdz,
Bet Tu mūs izglāb no mūsu ienaidniekiem,
Un kas mūs ienīst, tos Tu lieci kaunā."

"Vieniem viņu spēks ir kara rati, citiem zirgi,
Bet mēs esam stipri ar tā Kunga, mūsu Dieva, vārdu."
(Ps. 33:16,17; 44:5-8; 20:8)

Tagad Israēla valsts plašuma ziņā sasniedza Ābrahāmam dotajā un vēlāk Mozum atkārtotajā apsolījumā minētās robežas: "Tavam dzimumam Es esmu devis šo zemi no Ēģiptes upes līdz lielajai Eifrātas upei." (1. Moz. 15:18; 5. Moz. 22.-25. nod.) Israēls bija izveidojies par varenu tautu, kuru cienīja un no kuras baidījās apkārtējie ļaudis. Arī pašā valstī pilnībā bija nostiprinājusies Dāvida vara. Ļaužu uzticība un mīlestība tam piederēja tādos apmēros, kā reti kuram valdniekam jebkurā laikā. Viņš bija godājis Dievu, tādēļ Dievs tagad pagodināja viņu.

Bet arī labklājībā bija apslēptas briesmas. Savu visspožāko ārējo uzvaru laikā Dāvids nonāca vislielākajās briesmās un cieta vispazemojošāko sakāvi.

DĀVIDA GRĒKS UN NOŽĒLA

[717]

Bībele maz slavē cilvēkus. Paņ vislabāko vīru tikumu uzskaitīšanai, kādi jebkad dzīvojuši, ir atvēlēts pavisam maz vietas. Šī klusēšana nav bez nolūka; tā nav nejauša, neko nedodoša. Visas cilvēkiem piemītošās labās īpašības ir Dieva dāvana; viņu labie darbi ir darīti Kristū, pateicoties Dieva žēlastībai. Un, ja viņi visu ir saņēmuši no Dieva, tad gods par viņu labajiem darbiem pienākas vienīgi

Dievam; cilvēki ir tikai darbarīki Kunga rokās. Pat vēl vairāk — kā to māca visi Bībeles norādījumi — slavēt vai izcelt cilvēku ir bīstami, jo, pazaudējot pilnīgas atkarības izjūtu no Dieva un sākot pašauties uz saviem spēkiem, tie noteikti kritīs. Cilvēkam jācinās ar ienaidniekiem, kas ir stiprāki par viņu. "Jo ne pret miesu un asinīm mums jācinās, bet pret valdībām un varām, šīs tumsības pasaules valdniekiem un pret ļaunajiem gariem pasaules telpā." (Ef. 6:12) Savā spēkā mums nav iespējams šajā cīņā pastāvēt un viss, kas mūsu domas novērs no Dieva, viss, kas mums liek paaugstināties un justies neatkarīgiem, noteikti sagatavo ceļu mūsu bojāejai.

Tieši šis pašpaļāvības un sevis izcelšanas gars sagatavoja ceļu Dāvida krišanai. Glaimi un grūti nojaušamie varas un greznas dzīves vilinājumi nepalika bez iespaida. Arī satiksme ar apkārtējām tautām vienmēr lika saskarties ar ļaunumu. Saskaņā ar ieradumiem, kas pastāvēja starp Austrumu tautu valdniekiem, noziegumus, kurus pie pavalstniekiem necieta, ķēniņu dzīvē nemaz nenosodīja; no valdniekiem neprasija tādu sevis savaldīšanu kā no pavalstniekiem. Tas viss tiecās mazināt Dāvida izpratni par grēka ārkārtējo grēcīgumu. Tad, kad viņam pazemībā vajadzēja ļauties Jehovas varai, Dāvids sāka uzticēties pats savai gudrībai un savam spēkam. Bet, līdzko sātanam izdodas šķirt dvēseli no Dieva, tās vienīgā spēka avota, tā viņš tūlīt cenšas [718] pamodināt cilvēkā viņa miesīgās dabas nesvētās tieksmes. Ienaidnieks nerīkojas pārsteidzīgā straujumā, viņa darbs nav pēkšņs un neizsauc sevišķu izbrīnu; pamatlikumu stiprumu viņš cenšas sagraut slepeni un nemanāmi. Tas viss iesākas šķietami mazās lietās, — neuzticībā Dievam un pilnīgi nepaļaujoties uz Viņu, kā arī pieskaņojoties pasaules ieradumiem un pasaulīgajam dzīvesveidam.

Vēl pirms kara beigām ar amoniešiem Dāvids, atstādams armijas vadību Joābam, atgriezās Jeruzālemē. Sīrieši jau bija padevušies Israēlam un pilnīga amoniešu sakāve šķita visai droša. Dāvids baudīja uzvaras augļus un godu par savu gudro un saprātīgo valdīšanu. Tagad, kad viņš jutās ērti un labi un ne no kā nesargājās, kārdinātājs izmantoja izdevību, lai ietekmētu viņa domas. Faktam, ka Dievs Dāvidu bija tik cieši piesaistījis sev un parādījis tik daudz laba, vajadzēja kļūt par stimulu sargāties no sava rakstura aptraipīšanas. Bet, juzdamies ērti un droši, Dāvids vairs tā nepaļāvās uz Dievu, padevās sātanam un kļuva vainīgs grēkā. Būdamas Debesu nozīmētās tautas vadonis, Dieva izredzēts Viņa likumu sargātājs, Dāvids pats samina šo likumu priekšrakstus. Viņš, kuram vajadzēja iedvest bailēs ikvienam ļauna darītājiem, pats ar savu rīcību stiprināja to rokas.

Agrākās dzīves laikā, nonākot briesmās, Dāvids apzinīgi un godīgi savu lietu varēja uzticēt Dievam. Kunga roka viņu droši bija aizvadījusi garām neskaitāmām cilpām, kas tika izliktas viņa kājām. Bet tagad, vainīgs grēkā un to nenožēlojis, viņš nelūdz palīdzību un vadību no Debesīm, bet pats cenšas atbrīvoties no briesmām, kurās grēks to bija ierāvis. Batseba, kuras liktenīgais skaistums ķēniņam kļuva par slazda valgu, bija sieva hetietim Urijam, vienam no Dāvida drošsirdīgākajiem un uzticamākajiem virsniekiem. Neviens nevar pateikt, kādi būtu rezultāti, ja šis noziegums atklātos. Dieva likums laulības pārkāpējiem paredzēja nāves sodu, un šis lepna karavīrs pēc tik apkaunojoša netaisnības darba varēja atriebties, nonāvējot ķēniņu vai aicinot ļaudis uz sacelšanos.

Visas Dāvida pūles apslēpt grēku cieta neveiksmi. Viņš apkaunojošā veidā bija atdevies sātana varai; viņam draudēja lielas briesmas; viņa priekšā rēgojās negods, rūgtāks par nāvi. Šķita, ka ir tikai viena glābšanās iespēja, un savā izmisumā viņš laulības pārkāpšanas grēkam steidzās pievienot slepkavību. [719] Tas, kas bija plānojis Saula iznīcināšanu, centās aizraut nebūtībā arī Dāvidu. Kaut arī kārdināšanas bija dažādas, tās līdzīgā veidā skubināja pārkāpt Dieva likumu. Dāvids sprieda, ka, Urijam kļūstot kaujā no ienaidnieka rokas, vainu par tā nāvi nevarētu attiecināt uz ķēniņu, Batseba būtu brīva, lai kļūtu par Dāvida sievu, visas aizdomas izdotos novērst un ķēniņa gods paliktu neskarts.

Urijam pašam vajadzēja aiznest rīkojumu par viņa nogalināšanu. Vēstule, kuru ķēniņš ar viņa roku sūtīja Joābam, pavēlēja: "Noliec Uriju pirmajās rindās tur, kur viskarstākā kaušanās, un novērsieties no viņa aizmugures, tā ka viņš tiek pārvarēts un mirst!" Joābs, kas jau bija vainīgs vienā nelietīgā slepkavībā, nevilcinājās paklausīt ķēniņa norādījumam, un Urija krita no amoniešu zobena.

Līdz šim ķēniņa Dāvida raksturojums bija tāds, kam tikai nedaudzi no visu laiku valdniekiem būtu varējuši līdzināties. Par viņu ir rakstīts, ka tas "rūpējās par tiesu un taisnību visā savā tautā". (2. Sam. 8:15) Viņa godīgums bija ieguvis tautas pilnīgu uzticību. Bet, šķiroties no Dieva un pakļaujoties ļaunajam, viņš uz laiku kļuva par sātana darbarīku; tomēr viņam vēl piederēja Dieva dota autoritāte un vara, tāpēc tas varēja prasīt tādu paklausību, kas apdraudēja dvēseles, kuras bija šim prasībām padotas. Un Joābs, kas labāk padevās ķēniņam nekā Dievam, pārkāpa Dieva likumu tāpēc, ka ķēniņš to bija pavēlējis.

Varu Dāvidam deva Dievs, bet to vajadzēja izlietot saskaņā ar dievišķiem likumiem. Bet, kad viņš pavēlēja pretēji Dieva likumam, tad paklausīt šai pavēlei nozīmēja grēkot. "Kur ir varas, tur tās no

Dieva ir ieceltas." (Rom. 13:1) Tomēr mēs nedrīkstam tām paklausīt pretēji Dieva norādījumiem. Apustulis Pāvils, rakstot korintiešiem, norāda uz pamatlikumu, no kura vajadzētu vadīties arī mums. Viņš saka: "Sekojiet man, kā es sekoju Kristum." (1. Kor. 11:1)

Par viņa rīkojuma izpildi Dāvidam tika paziņots, bet ziņojums bija tik rūpīgi sastādīts, ka aizdomas noziegumā nevarēja krist ne uz Joābu, ne uz ķēniņu. Joābs "pavēlēja savam vēstnesim, sacīdams: "Kad tu būsi pabeidzis visus kara notikumus izstāstīt, tos ķēniņam ziņodams, un kad ķēniņš pašreiz iedegsies dūsmās (..), tad tikai saki: arī tavs kalps, hetietis Ūrija, krita." [720] Tad vēstnesis devās ceļā, un viņš nonāca un paziņoja visu Dāvidam, ko Joābs bija viņam uzdevis."

Ķēniņš atbildēja: "Saki tā Joābam: Lai tev tava sirds neēdas šī notikuma dēļ! Jo zobens rij te šo, te citu. Pastiprini cīņas sparū pret pilsētu un izposti to! — Un tā tev būs viņu iedrošināt!"

Batseba ievēroja parasto sēru laiku par vīru, bet, tam beidzoties, "Dāvids lika to atvest savā namā, un viņa kļuva tā sieva". Viņš, kura jūtīgā sirdsapziņa tam neatļāva pat tad, kad paša dzīvībai draudēja briesmas, pielikt rokas pie Kunga svaidītā, tagad tā bija kritis, ka varēja nodarīt pāri un noslepkavot vienu no saviem visuzticamākajiem un drosmīgākajiem cīnītājiem, cerot, ka varēs netraucēti baudīt sava grēka augļus. Ak vai, cik tumšs bija kļuvis šķīstais zelts! Kā tas bija pārvērties!

Jau no sākuma sātans pārkāpuma algu cilvēkiem ir centies attēlot pievilcīgās krāsās. Tā viņš noveda no ceļa eņģeļus. Tā kārdināja grēkā Adamu un Ievu. Un tā viņš vēl tagad ļaužu pulkiem liek nepaklausīt Dievam. Pārkāpumu taka tiek padarīta šķietami iekārojama, bet "beidzot tā tomēr noved nāvē". (Sal. pam. 14:12) Laimīgi tie, kas, uzdrošinājušies iet pa šo ceļu, uzzina, cik rūgti ir grēka augļi, un laikus novēršas no nepareizā. Kungs savā žēlastībā nepieļāva, ka mānīgās grēka algas iespaidā Dāvids tiktu novests pilnīgā bojāejā.

Dievam bija nepieciešams iejaukties arī Israēla labā. Laikam pāejot, atklājās Dāvida grēks attiecībā pret Batsebu un pamodās aizdomas, ka ķēniņš ir izplānojis arī Ūrijas nāvi. Apkaunots bija Dievs. Viņš Dāvidu bija paaugstinājis un tam parādījis labvēlību, bet ķēniņa grēks tagad nepareizi attēloja Dieva raksturu un darīja negodu Viņa Vārdam. Tas varēja pazemināt dievbijības līmeni Israēlā, daudzu domās mazināt riebumu pret grēku un tos, kas nemīlēja un nebija Dievu, iedrošināt viņu pārkāpumus.

Pravietis Nātans saņēma pavēli nest Dāvidam norājošu vēsti. Savā bardzībā tā bija briesmīga. Tikai nedaudziem valdniekiem būtu bijis iespējams izteikt tādu rājienu, pašam norājējam nesamaksājot ar savu dzīvību. Nātans neizvairījās pasludināt dievišķo spriedumu, un to izdarīja ar tādu no Debesīm nākošu gudrību, kas ķēniņu ieinteresēja, pamodināja viņa sirdsapziņu un lika [721] pašam par sevi izteikt nāves spriedumu. Griežoties pie Dāvida kā pie dievišķi nozīmēta ļaužu tiesību sarga, pravietis atstāstīja kādu netaisnu apspiešanas gadījumu, kas prasa nodarītās pārestības izlīdzināšanu.

"Divi vīri bija vienā pilsētā," viņš sacīja, "viens bagāts un otrs nabags. Bagātajam bija ļoti daudz sīklopu un liellopu, bet nabagajam no visa tā nebija itin nekā kā vienīgi viens pats jēriņš, vēl gluži mazs, ko viņš bija pircis un uzaudzinājis un kas bija pie viņa uzaudzis kopā ar viņa bērniem; tas ēda no viņa maizes rieciena un dzēra no viņa kausa, pie viņa krūtīm tas gulēja, un šī mazā aitiņa bija viņam kā paša meita. Un kad kādā dienā pie bagātā vīra ieradās viesis, tad viņam bija žēl ņemt ko no sava sīklopu un liellopu pulka, lai sagatavotu mielastu viesim, kas bija pie viņa atnācis, bet viņš ņēma nabagā vīra aitiņu un to sataisīja savam ciemiņam." (Sk. 2. Sam. 12. nod.)

Ķēniņa dusmas iedegās un viņš izsaucās: "Tik tiešām, ka tas Kungs dzīvs, tas vīrs, kas to ir darījis, ir nāvi pelnījis! Un to jēriņu, lai tas izlīgdams atdod četrkārtīgi, tādēļ ka viņš tā ir rīkojies un nav bijis līdzcietīgs!"

Tad Nātana skats pievērsās ķēniņam un, pacēlis labo roku pret debesīm, viņš svinīgi paziņoja: "Tu esi tas vīrs!" "Kāpēc tad tu," viņš turpināja, "esi noniecinājis tā Kunga vārdu, to darīdams, kas ļauns viņa acīs?" Vainīgie var mēģināt, līdzīgi Dāvidam, apslēpt savu noziegumu no cilvēkiem, viņi var censties uz visiem laikiem aprakt šos ļaunos darbus, lai citi tos neredzētu un neko par viņiem nezinātu, tomēr "viss ir atsegts un atklāts Viņa acīm: Viņam mēs esam atbildīgi". (Ebr. 4:13) "Jo nekas nav apslēpts, kas nenāktu gaismā, nedz slepens, kas netaptu zināms." (Mat. 10:26)

Nātans Dāvidam paziņoja: "Tā saka tas Kungs, Israēla Dievs: Es esmu tevi svaidījis par ķēniņu Israēlam, un Es tevi esmu izglābis no Saula rokas. (..) Kāpēc tu esi noniecinājis tā Kunga vārdu, to darīdams, kas ļauns viņa acīs? Tu esi nogalinājis hetieti Ūriju ar zobenu, un viņa sievu tu esi ņēmis sev par sievu, bet viņu pašu tu esi nokāvis ar Amona bērnu zobenu. Bet tagad zobens vairs

neatstāsies no tava nama uz mūžīgiem laikiem (...). Redzi, Es likšu nelaimei nākt pār tevi no tava paša nama un tev to redzot: Es ņemšu tavas sievas un tās nodošu kādam tavam tuviniekam, lai viņš guļ ar tavām sievām gaišā dienas laikā, saulei spīdot. Jo to, ko tu esi darījis slepeni, to Es atdarīšu visa Israēla priekšā un mirdzošas saules gaismā!”

[722] Pravieša rājiens skāra Dāvida sirdi; atmodās sirdsapziņa, un savu grēku viņš ieraudzīja visā tā negēlībā. Grēka nožēlā viņa dvēsele pazemojās Dieva priekšā. Drebošām lūpām viņš teica: “Es esmu grēkojis pret Kungu.” Visas netaisnības, ko nodarām citiem, bez cietēja skar arī Dievu. Dāvids smagi apgrēkojās pret Uriju un Batsebu, un viņš to sāpīgi izjuta. Bet bezgala lielāks bija viņa grēks pret Dievu.

Kaut arī Israēlā neatrastos neviens, kas apņēmtos izpildīt nāves spriedumu Kunga svaidītajam, Dāvids tomēr nodrebēja, apzinoties, ka ātrā Dieva sodībā viņš kā grēcinieks, kam nav piedots, var tikt aizrauts nāvē. Bet no pravieša viņš saņēma vēsti: “Tad nu Kungs arī tavus grēkus piedod: tev nebūs mirt!” Tomēr taisnībai jāpastāv. Nāves spriedums no Dāvida tika pārņests uz viņa grēkā dzimušo bērnu. Kēniņam ar to tika dota iespēja savus pārkāpumus nožēlot, un bērna ciešanas un nāve kā viņam pienākošās sodības daļa tam bija jāizjūt daudz, daudz smagāk, nekā ja viņš pats mirtu. Praviētis sacīja: “Tāpēc, ka tu ar šo darbu esi tiešām devis iemeslu tā Kunga ienaidniekiem Viņu zaimot, tad arī dēlam, kas tev ir dzimis, neglābjami jāmirst!”

Kad bērnu skāra slimība, Dāvids, gavējot un dziļi pazemojoties, aizlūdza par tā dzīvību. Viņš novilkā savas ķēniņa drēbes, noņēma kroni un vienu nakti pēc otras palika guļot uz zemes, sirdi plosošās sāpēs lūdzot par nevainīgo, kuram vajadzēja ciest viņa pārkāpuma dēļ. “Tad cēlās viņa nama vecaji, lai pār viņu noliekušies to pieceltu no zemes, bet viņš to nevēlējās.” Bieži vien, kad pār cilvēkiem vai pilsētām tika izsludināta sodība, pazemošanās un grēku nožēla bija novērsusi sodu un Mūžīgā žēlastība, kas vienmēr gatava piedot, bija sūtījusi miera vēstnešus. Šīs domas skubināts, Dāvids turpināja neatlaidīgi saukt uz Dievu, kamēr bērns vēl bija dzīvs. Uzzinājis, ka bērns miris, viņš mierīgi padevās Dieva lēmumam. Atmaksas pirmais sitiens, kuru viņš pats bija paziņojis par taisnu, jau bija to skāris; tomēr Dāvids, uzticoties Dieva žēlastībai, nepalika bez iepriecinājuma.

Lasot Dāvida krišanas stāstu, ļoti daudzi ir jautājuši: “Kāpēc tiek dots šis ziņojums? Kāpēc Kungs uzskatījis par vēlamu atklāt pasaulei šo tumšo notikumu tā vīra dzīvē, kuru Debesis tik augstu vērtēja?” Praviētis, Dāvidu norādot, par viņa grēku bija teicis: “Tu ar šo darbu esi tiešām devis iemeslu tā Kunga ienaidniekiem Viņu zaimot.” Nākamo paudžu laikā bezdievīgie ir norādījuši uz Dāvida raksturu, pieminot šo tumšo traipu, un [723] zobgalīgā priekā izsaukušies: “Tas ir vīrs pēc Dieva sirds.” Tā ir tikusi apkaunota reliģija, tā ir zaimots Dievs un Viņa Vārds, dvēseles ir nocietinājušās neticībā un daudzi zem dievbijības apsega kļuvuši vēl drošāki savos grēkos.

Tomēr Dāvida dzīves stāsts ne ar ko neatbalsta grēku. Tad, kad viņš staigāja pēc Dieva padoma, tas tika nosaukts par “vīru pēc Dieva sirds”. Bet tas tā vairs nebija, kad viņš apgrēkojās, līdz ar grēku nožēlu atkal atgriezās pie Kunga. Dieva Vārds skaidri saka: “Šī lieta, ko Dāvids bija darījis, nepatika tam Kungam.” (2. Sam. 11:27) Un Kungs pravietim lika paziņot Dāvidam: “Kāpēc tad tu esi noniecinājis tā Kunga vārdu, to darīdams, kas ļauns Viņa acīs? (...) Bet tagad zobens vairs neatstāsies no tava nama uz mūžīgiem laikiem, tāpēc ka tu esi Mani nonievājis.” Kaut arī Dāvids nožēloja savu grēku un saņēma piedošanu, un Kungs viņu atkal pieņēma, tomēr viņš pļāva paša izsētās sēklas briesmīgos augļus. Sodības, kas sekoja pār viņu un viņa namu, liecina, ka grēks Dievam ir ļoti pretīgs.

Līdz šim Dieva aizgādība bija pasargājusi Dāvidu no visiem viņa ienaidnieku ļaunajiem nodomiem un vēl tieši iejaukusies, savaldot Saulu. Bet Dāvida pārkāpums izmainīja viņa attiecības ar Dievu. Netaisnību Kungs nekādā veidā nevarēja atzīt par labu. Viņš vairs nevarēja izlietot savu spēku, lai pasargātu Dāvidu no viņa paša grēka sekām, kā Viņš to bija pasargājis no Saula naida.

Dāvidā pašā bija notikusi liela pārmaiņa. Viņš jutās garā satriekts, atzīstot savu grēku un tā tālu sniedzošos rezultātus. Viņš bija pazemots savu padoto acīs. Viņa iespaids kļuva vājāks. Līdz šim viņa veiksmi un labklājību attiecināja uz apzinīgu Kunga baušļu ievērošanu, bet tagad pavalstnieki, zinādami par tā pārkāpumu, arī paši daudz brīvāk padevās grēkam. Daudz vājāka kļuva viņa autoritāte paša namā, kā arī zuda tiesības prasīt cieņu un paklausību no dēliem, un Dievs neiejaucās, lai aizkavētu tālāko notikumu attīstību. Kungs atļāva lietām iet savu dabīgo gaitu, un Dāvids tika smagi pārmācīts.

Veselu gadu pēc savas krišanas Dāvids dzīvoja šķietamā drošībā, jo nebija nekādu ārēju pazīmju par Dieva nepatiku. Tomēr dievišķais spriedums jau gaidīja uz viņu. Atri un noteikti [724] tuvojās sodības un atmaksas diena, kuru nevarēja novērst nekāda nožēla, ne dvēseles mokošais izmisums, ne arī

kauns, kas aptumšoja visu viņa turpmāko zemes dzīvi. Tiem, kas, norādot uz Dāvida piemēru, cenšas mazināt savu grēka vainu, vajadzētu mācīties no Bībeles ziņojuma, ka pārkāpumu ceļš ir skarbs un grūts. Ja arī viņi, līdzīgi Dāvidam, vēl novērstos no sava ļaunā ceļa, tad tomēr grēka sekas, pat jau šinī dzīvē, būs rūgtas un grūti panesamas.

Dievs vēlējās, lai Dāvida krišanas stāsts kalpotu kā brīdinājums, lai pat tie, kurus Viņš ir ļoti svētījis, kuriem Viņš ir parādījis sevišķu labvēlību, nejostos droši un neaizmirstu lūgšanu un modrības vajadzību. Tādas atziņas no šī stāsta ir smēlušī viņi, kas pazemībā gribējuši mācīties to, ko Dievs ar to vēlējās pateikt. No paaudzes uz paaudzi tūkstoši ir mācījušies izprast tiem no kārdinātāja varas draudošās briesmas. Dāvida, tik ļoti no Dieva pagodinātā vīra, krišana daudzos ir atmodinājusi neuzticību sev. Tie ir sapratuši, ka vienīgi Kungs viņus ticībā var pasargāt savā spēkā. Apzinādamies, ka Dievs ir viņu stiprums un drošība, tie ir baidījušies spert pirmo soli uz sātana zemes.

Pat pirms vēl dievišķais spriedums Dāvidam bija paziņots, viņš jau sāka ievākt pārkāpuma augļus. Viņa sirdsapziņai nebija miera. Tad izciestās dvēseles mokas ir atklātas 32. psalmā. Viņš saka:

“Svētīgs, kam pārkāpumi piedoti, kam grēki nolīdzināti!
Svētīgs ir tas cilvēks, kam tas Kungs nepielīdzina
Viņa vainu, kura sirdī viltības nevaids!
Kamēr es klusēju, mani kauli panīka,
Un man bija jāvaid cauru dienu,
Jo tava roka smagi gūlās uz mani dienām un naktīm.
Mans spēks izkalta kā zeme vasaras bulā.”
(Ps. 32:1-4)

Un 51. psalms izsaka Dāvida nožēlu pēc Dieva sūtītā rājienu saņemšanas: Apžēlojies par mani, ak Dievs, savā žēlastībā, Izdzēs manus pārkāpumus savā lielajā apžēlošanā!

Mazgā mani pavisam tīru no manas noziedzības
Un šķīsti mani no maniem grēkiem!
Tiešām, es atzīstu savus pārkāpumus,
Un mani grēki ir vienmēr manu acu priekšā! (..)
Šķīsti mani no grēkiem ar īzapu,
Lai es topu šķīsts,
Mazgā Mani, lai es topu baltāks par sniegu!
Liec man atkal baudīt prieku un labsajūtu,
Lai līksmojas kauli, kurus Tu esi man salauzījis!
Apslēp savu vaigu manu grēku priekšā
Un izdzēs visus manus noziegumus!
Radi manī, ak Dievs, šķīstu sirdi
Un atjauno manī pastāvīgu garu!
Neraidi mani prom no sava vaiga un
Neatņem no manis savu Svēto Garu!
Atdod man atkal savas pestīšanas prieku
Un stiprini mani ar paklausības garu! [725]
Es mācīšu pārkāpējiem Tavus ceļus,
Lai grēcinieki atgriežas pie Tevis.
Glāb mani no asinsgrēka, ak Dievs,
Tu mans Pestītājs, lai mana mute gaviļēdama
Daudzina Tavu taisnīgumu!”
(Ps. 51:3-16)

Un tādā veidā svētā dziesmā, kuru vajadzēja dziedāt atklātās sanāksmēs, galma — priesteru, tiesnešu, lielkungu un karavīru klātbūtnē, — un kurai jāsauglabā ziņas par viņa krišanu līdz pat pēdējai paaudzei, Israēla ķēniņš stāsta par savu grēku, grēka nožēlu un cerību uz piedošanu, pateicoties Dieva žēlastībai. Viņš nepūlas slēpt savu vainu, bet vēlas, lai citi gūtu mācību no viņa krišanas bēdīgā stāsta.

Dāvida nožēla bija sirsnīga un dziļa. Nekas netika darīts, lai mazinātu šī nozieguma vainu. Lūgšanu neiedvesmoja vēlēšanās izbēgt no draudošā soda. Viņš redzēja sava pret Dievu izdarītā pārkāpuma negēlību, saprata, cik ļoti ir aptraipījis savu dvēseli, un grēks tam riebās. Viņš lūdza ne tikai piedošanu, bet šķīstu sirdi. Savā izmisumā Dāvids neatteicās no cīņas. Dieva apsoliņumos nožēlojošam grēciniekam viņš saskatīja pierādījumu, ka iegūs piedošanu un Dievs to atkal pieņems.

“Jo Tev nepatīk kaujamie upuri,
Un ja es Tev dotu dedzināmo upuri, Tu to negribētu.
Upuri, kas patīk Dievam, ir satriekts gars;

Salauztu un sagrauztu sirdi Tu, Dievs, nenoraidīsi.”
(Ps. 51:18, 19)

Kaut arī Dāvids bija kritis, Kungs viņu atkal pacēla. Tagad viņš atradās pilnīgā saskaņā ar Dievu un vairāk jūta līdzti citiem cilvēkiem, nekā pirms savas krišanas. Priecājoties par atbrīvošanos no grēka nastas, viņš dziedāja:

“Tad es atzinos Tev savos grēkos
Un neapslēpu savas vainas.
Es sacīju: “Es izsūdzēšu tam Kungam
Savus pārkāpumus!”
Un Tu piedevi man manu grēku vainu (..).
Tu esi mans patvērums,
Tu mani sargāsi briesmās,
Tu liksi atskanēt ap mani pestīšanas gaviļēm.”
(Ps. 32:5-7)

Daudzi ir iebilduši attiecībā uz to, ko viņi sauc par Dieva taisnību, saudzējot Dāvidu pēc tik liela grēka, kamēr Sauls, viņu skatījumā, tika atmests daudz mazāka pārkāpuma dēļ. [726] Tomēr Dāvids pazemojās un atzina savu vainu, bet Sauls neievēroja rājienu un, nenožēlojot grēku, apcietināja savu sirdi.

Šis notikums Dāvida dzīvesstāstā ir ļoti nozīmīgs ikkatram savus pārkāpumus nožēlojošam grēciniekam. Šeit dots viens no visspēcīgākajiem ainojumiem par cilvēka cīņām un kārdināšanām, par patiesu grēku nožēlu Dieva priekšā un par ticību mūsu Kungam, Jēzum Kristum. Cauri visiem laikmetiem šis stāsts ir sniedzis drosmi grēkā kritošajām dvēselēm, kuras turpinājušas cīnīties, nesot sirdī savas vainas apziņas smago nastu. Tūkstoši grēka pievilto Dieva bērnu, uz izmisuma sliekšņa stāvot, ir atcerējušies Dāvida sirsnīgo grēku nožēlu un atzīšanos, kuru Dievs pieņēma, neskatoties uz pārkāpuma izraisītajām ciešanām; tie ir uzdrošinājušies grēku nožēlā griezties pie Kunga un no jauna staigāt Viņa bauslības ceļā.

Kas, Dieva norāti, pazemos savu dvēseli, atzīstot un nožēlojot grēkus, kā to darīja Dāvids, tiem ir droša cerība. Kas ticībā pieņems Dieva apsolījumu, tie atradīs piedošanu. Kungs nekad neatstums nevienu patiesi nožēlojošu dvēseli. Viņš ir devis šo apsolījumu: “Vajadzētu būt tā, ka pie Manis meklētu aizsardzību un slēgtu ar Mani mieru, — jā, tiešām slēgtu ar Mani mieru!” (Jes. 27:5) “Bezdievis lai atstāj savu ceļu, un ļaunprātis savas domas un lai atgriežas pie tā Kunga, ka tas par viņu apžēlojas, — un pie mūsu Dieva, jo Viņš ir bagāts žēlastībā.” (Jes. 55:7)

ABSALOMA SACELŠANĀS

[727]

“Tam jāatdod četrkārtīgi,” — tādu spriedumu, klausoties Nātana līdzībā, Dāvids neapzināti izteica pats par sevi, un viņš tika sodīts saskaņā ar paša teiktajiem vārdiem. Vajadzēja krist četriem viņa dēliem, un katra dēla zaudējums nāca kā tēva pieļautā grēka sekas.

Pirmdzimtā dēla Amnona apkaunojošajam noziegumam Dāvids ļāva pāriet garām nenorātam un nesodītam. Bauslība laulības pārkāpējiem paredzēja nāves sodu, un Amnona nedabiskais noziegums viņa vainu pat dubultoja. Bet Dāvids, pats juzdamies notiesāts sava pārkāpuma dēļ, nenostājās pret vainīgo tā, kā taisnība to prasīja. Divus gadus Absaloms, savas tik nežēlīgi apvainotās māsas dabīgais aizstāvis, prata apslēpt savu atriebīgo nodomu, lai beidzot to vēl nepiekāpīgāk īstenotu dzīvē. Ķēniņa bērnu svētkos piedzērušais, asins grēkā vainīgais Ammons tika nogalināts pēc sava brāļa pavēles.

Dāvidu skāra divkārša sodība. Viņam tika paziņota briesmīga vēsts: “Absaloms ir nositis visus ķēniņa dēlus, ka neviens pats no tiem nav palicis pie dzīvības.” Tad ķēniņš piecēlās un saplēsa savas drēbes, un viņš metās pie zemes; arī visi viņa galma ļaudis, kas pie viņa atradās, saplēsa savas drēbes.” (2. Sam. 13.-19. nod.) Tomēr ķēniņa bērni satraukti atgriezās Jeruzālemē un atklāja tēvam visu patiesību, jo nokauts bija vienīgi Ammons, un tie “pacēla savas balsis un raudāja; un arī ķēniņš līdz ar visiem galma ļaudīm raudāja varen lielā raudāšanā”. Bet Absaloms bēga pie Talmaja, savas mātes tēva, Gešūras ķēniņa.

Kā visiem citiem Dāvida dēliem, Amnonam bija atļauts nodoties savu savtīgo iegribu apmierināšanai. Viņš bija centies piepildīt ikkatru savas sirds iedomu, neņemot vērā Dieva prasības. Neskatoties uz viņa lielo grēku, Dievs to bija ilgi pacietis. Veselus divus gadus viņam tika dota izdevība noziegumu nožēlot, tomēr tas turpināja palikt grēkā, un ar vainas apziņu sirdī to pārsteidza nāve, lai tiesas dienā

viņš tāds stātos lielā tribunāla priekšā.

Dāvids neizpildīja savu pienākumu un nesodīja Amnona noziegumu, [728] tāpēc ķēniņa un tēva neuzticības dēļ un grēka nenozēlošanas dēļ no dēla puses Kungs ļāva notikumiem iet savu dabīgo gaitu un nesāvaldīja Absalomu. Kad vecāki vai valdītāji neizpilda savus pienākumus, lai sodītu netaisnu rīcību, tad Dievs šo lietu ņem savās rokās. Viņš līdz zināmai pakāpei atņem ļaunumu ierobežojošo spēku, ļaujot apstākļiem attīstīties tā, ka grēks tiek sodīts ar grēku.

Dāvīda netaisnās iecietības ļaunās sekas sakarā ar Amnona nesodīšanu ar to vēl nebeidzās, jo tieši šeit sākās Absaloma atsvešināšanās no sava tēva. Pēc viņa aizbēgšanas uz Gešuru Dāvids, saprazdams, ka dēla noziegums kaut kādā veidā jāsoda, nedeva viņam iespēju atgriezties dzimtenē. Tomēr tas nesamazināja, bet gan vēl vairāk sajauca grēka pavedienu mudžekli, kurā ķēniņš bija ierauts. Enerģiskais, godkārīgais un neprincipiālais Absaloms, trimdas laikā atšķirts no iespējas piedalīties valsts lietās, drīz vien sāka kalt bīstamus plānus.

Pēc diviem gadiem Joābs apņēma kaut ko darīt, lai tēvu ar dēlu atkal samierinātu. Šim nolūkam viņš izmantoja kādas ar savu gudrību ievērojamas Tekoņas sievietes palīdzību. Joāba pamācīta, tā iepazīnās ar Dāvidu, sakot, ka ir atraitne, kuras vienīgais prieks un atbalsts bija viņas divi dēli. Kādā ķildā viens no tiem bija nogalinājis otru un tagad visi ģimenes radi prasīja šī palikušā dēla pakļaušanu asinsatriebībai.

“Un tā,” sacīja atraitne, “tie grib līdz ar to izdzēst pēdējo ogli, kas man vēl ir atlikusies, lai neviens vairs nevarētu celt manam vīram vārdu un lai no viņa vīrs zemes nekas vairs pāri nepaliktu!” Šis lūgums skāra ķēniņa sirdi un viņš sievietes dēlam apsolīja ķēnišķīgu apsardzību.

Saņēmusi atkārtotus apsolījumus par dēla drošību, tā lūdza ķēniņu vēl paciesties, paskaidrojot, ka arī viņam ir kaut kāda vaina, jo ķēniņa paša rīcība nesaskan ar doto solījumu, tāpēc ka viņš neved mājās savu aizdzīto dēlu. Sieviete sacīja: “Mirt taču mums visiem ir jāmirst; mēs esam kā ūdens, kas zemē izliets, un kuru nav vairs iespējams sasmelt. Bet Dievs negrib dzīvību atņemt, un Viņš pārliet pārdomādams, lai atmestais netiktu arī Viņa atmests.” Šis vienkāršais un aizkustinošais Dieva mīlestības ainojums attiecībā uz grēcinieku, nācis no rupja un nežēlīga karavīra puses, kāds bija Joābs, dod pārsteidzošu liecību par to, cik labi Israēls pazina lielās atpestīšanas patiesības. Un ķēniņš, pats izjūdzams Dieva žēlastības vajadzību, nespēja pretoties šim lūgumam. Joābam tika dota pavēle: “Ej, atved atpakaļ to jaunekli Absalomu!”

Absaloms saņēma atļauju atgriezties Jeruzālemē, bet nedrīkstēja rādīties galmā, ne arī satikties ar savu tēvu. Dāvids sāka saprast, kādu ļaunumu ir nesusi viņa bērnu lutināšana, un, ļoti mīlot šo skaisto un apdāvināto dēlu, viņš tomēr izjuta nepieciešamību par mācību Absalomam un ļaudīm parādīt riebumu pret šādu noziegumu. Tā Absaloms divus gadus nodzīvoja savā mājā, tomēr izraidīts no galma. Viņš dzīvoja kopā ar māsu, un tās klātbūtne neļāva viņam aizmirst tai nodarīto nelabojamo pārestību. Vispārējā vērtējumā uz ķēniņa dēlu gan vairāk raudzījās kā uz varoni, nevis kā uz noziedznieku. Izmantodams šo priekšrocību, viņš apņēma pievērst sev ļaužu simpātijas. Viņa ārējais izskats izsauca apbrīnu visos, kas to uzlūkoja. “Bet visā Israēlā nebija neviena skaistāka vīra, kuru būtu vairāk daudzinajuši nekā Absalomu; no viņa kāju pēdas līdz pat viņa matu celiņam viņam nebija itin nekādas vainas.” No ķēniņa puses nebija gudri ļaut cilvēkam ar Absaloma raksturu — godkārīgam, impulsīvam, dedzīgam — nodoties domām par agrāk notikušo pārestību. Un Dāvīda rīcība, ļaujot viņam atgriezties Jeruzālemē un tomēr atsakoties to pieņemt, ļaužu simpātijām ļāva pāriet viņa pusē.

Pastāvīgi atceroties savu pārkāpumu pret Dieva likumiem, Dāvids jutās it kā morāli paralizēts; viņš bija kļuvis vājš un nenoteikts, kur pirms sava grēka parādīja drosmi un noteiktu izšķiršanos. Ķēniņa iespaids uz ļaudīm samazinājās, bet tas viss nāca par labu viņa dēla nedabīgajiem nodomiem.

Pateicoties Joāba iespaidam, tēvs atkal pieņēma dēlu, bet, kaut arī notika ārēja samierināšanās, Absaloms turpināja nodoties saviem godkārīgajiem un slepenajiem plāniem. Viņš tagad uzstājās gandrīz kā ķēniņš, iegādādamies ratus un zirgus un piecdesmit vīrus, kas skrēja viņa priekšā. Un, kamēr ķēniņš arvien vairāk tiecās noslēgties vientulībā, Absaloms no savas puses centās iemantot vispārības labvēlību.

Dāvīda gurdenums un nenoteiktība bija jūtama arī viņa padotajos; vilcināšanās un nolaidība iezīmēja tiesas procesus. Absaloms visus neapmierinātības iemeslus veikli izmantoja savā labā. Dienu no dienas šo cēlā izskata vīru varēja redzēt pilsētas vārtos, kur lūdzēju pulks gaidīja uz iespēju runāt par tiem nodarīto pārestību un saņemt gandarījumu. Absaloms iejaucās viņu vidū, klausījās sūdzībās, izteikdams līdzjūtību viņu ciešanās un nožēlu par valdības nespēcību. [730] Noklausījies kāda Israēla

vīra stāstu, jauneklis parasti atbildēja: "Redzi, tava lieta ir laba un taisna, bet no ķēniņa puses tev nav sagaidāmas dzirdīgas ausis!" Un vēl piebilda: "Ak, ja mani kāds ieceltu par šīs zemes soģi, tad gan ikviens cilvēks, kam kāda prāva vai tiesas lieta būtu, varētu nākt pie manis, un es tam spriestu taisnību!" Un, ja kāds pie viņa nāca un metās ar savu seju, noliekdamies pie zemes, tad viņš izstiepa savu roku, satvēra to itin stingri, apkampa viņu un skūpstīja."

Tā, sakarā ar ķēniņa dēla veiklo un neuzkrītošo musināšanu, ātri izplatījās neapmierinātība ar valdību. Visas lūpas tagad slavēja Absalomu. Uz viņu vispār skatījās kā uz valsts mantinieku; ļaudis viņu uzlūkoja ar lepnu prieku kā šim augstajam amatam cienīgu vīru, un iedegās cerība, ka viņš varētu ieņemt troni. "Tā Absaloms zaga sirdis Israēla vīriem." Bet ķēniņš, akli mīlēdams savu dēlu, neko nenojauta. Stāvokli, kādu Absaloms kā ķēniņa dēls bija ieņēmis, Dāvids uzskatīja par vēlēšanos vairot galma godu, kā prieka un pateicības izpausmi pēc samierināšanās.

Sagatavojis ļaužu prātus nākamajiem notikumiem, Absaloms slepus izsūtīja izmeklētus vīrus pie Israēla ciltīm, lai pabeigtu pēdējos sacelšanās priekšdarbus. Un tad viņš ķērās pie dievbijības mēteļa, lai apslēptu savus nodevīgos plānus. Viņam Hebronā esot jāmaksā kāds solījums, ko esot devis jau sen, vēl būdams trimdinieks. Absaloms sacīja ķēniņam: "Lūdzu, es gribu doties ceļā, jo es vēlos izpildīt Hebronā savu īpašo solījumu tam Kungam. Redzi, kad tavs kalps vēl dzīvoja Gešūrā, Sīrijā, tad tas deva īpašu solījumu, sačīdams: Ja tas Kungs man būs ļāvis atgriezties atpakaļ uz Jeruzālemi, tad es kalpošu tam Kungam." Šādas dēla dievbijības iepriecināts, mīlošais tēvs to atlaida ar savām svētībām. Tagad sazvērestība bija pilnīgi nobriedusi. Absaloma liekulību vainagojošais darbs bija domāts ne tikai ķēniņa apmānīšanai, bet arī ļaužu uzticības nostiprināšanai, lai tādā veidā tos iedrošinātu sacelties pret ķēniņu, kuru bija izraudzījis Dievs.

Absaloms devās uz Hebronu, un viņam līdzī gāja "divi simti vīru, kas bija aicināti, un tie gāja savā vientiesībā viņam līdz un nemaz nezināja visu šo lietu." Šie vīri sekoja Absalomam, nemaz nenojauzdami, ka viņu mīlestība pret dēlu liks tiem sacelties pret tēvu. Nonākot Hebronā, Absaloms tūlīt aicināja pie sevis Ahitofelu, vienu no galvenajiem Dāvida padomniekiem, vīru ar ļoti izslavētu gudrību, kura domas neapstrīdami uzskatīja par drošām un saprātīgām. Ahitofels pievienojās [731] sazvērniekiem, un viņa atbalsts Absaloma lietai piešķīra it kā drošu cerību uz izdošanos, piesaistot viņu karogam daudzus iespaidīgus vīrus no visām zemes daļām. Atskatot sacelšanās bazūnēm, ķēniņa dēla spiegi pa visu zemi izplatīja ziņas, ka Absaloms ir ķēniņš, un pie viņa sapulcējās daudz ļaužu.

Pa to laiku satraucošās vēstis nonāca pie ķēniņa Jeruzālemē. Dāvidam tas bija negaidīts pārsteigums, uzzinot, ka sazvērestība izveidojusies tiešā troņa tuvumā. Viņa paša dēls — dēls, kuru tas mīlēja un kuram bija uzticējies, slepeni bija kalis plānus troņa iegūšanai un, bez šaubām, arī viņa nogalināšanai. Draudošo briesmu pamodināts, Dāvids atbrīvojās no savas nospiestības sajūtas, kas tik ilgi bija pār viņu valdījusi, un agrāko gadu garā sāka gatavoties šim briesmīgajam notikumam. Absaloms komplektēja savu karaspēku Hebronā, tikai divdesmit jūdžu attālumā. Drīz vien dumpinieki varētu būt jau pie Jeruzālemes vārtiem.

Dāvids no savas pils noraudzījās uz galvaspilsētu — cik "jauki paceļas Ciānas kalns, visas zemes prieks, (..) lielā ķēniņa pilsētā". (Ps. 48:2) Viņš nodrebēja, domājot, ka tā var kļūt par asins izliešanas un posta vietu. Vai lai viņš aicina tronim palīgā uzticīgos pavalstniekus un aizstāv valsts centrālo pilsētu? Vai lai viņš pieļauj Jeruzālemes pārpludināšanu asinīm? Un ķēniņš pieņēma lēmumu: kara šausmas nedrīkst skart izredzēto pilsētu. Viņš atstās Jeruzālemi un pārbaudīs savu ļaužu uzticību, dodot tiem izdevību pašiem pulcēties pie viņa un viņu atbalstīt. Sajā lielās krīzes brīdī pienākums pret Dievu un Viņa ļaudīm prasīja, lai Dāvids izlietotu to autoritāti, kādu Debesis viņam bija dāvinājušas. Cīņas iznākumu viņš gribēja uzticēt Dievam.

Pazemots un apbēdināts, Dāvids izgāja pa Jeruzālemes vārtiem, — padzīts no sava troņa, no savas pils, no Dieva Šķirsta sava paša mīļotā dēla sacelšanās dēļ. Ļaudis viņam sekoja garā, bēru gājienam līdzīgā, skumjā procesijā. Ķēniņu pavadīja Dāvida miesas sargi krētieši un plētieši un seši simti gātiešu Itaja vadībā, bet Dāvids ar viņam raksturīgo nesavtību nevarēja piekrist, ka šie svešinieki, kas meklējuši viņa aizsardzību, tiktu līdzī ierauti viņa lielajā nelaimē. Viņš izteica izbrīnu, ka tie ir gatavi upurēties viņa labā. "Tad ķēniņš sacīja uz Itaju no Gātas: "Kādēļ arī tu nāc kopā ar mums? Griežies atpakaļ un paliec pie tā ķēniņa! Jo tu esi svešinieks, un pie tam vēl tāds, kas izdzīts no savas dzimtenes. Tikai vēl vakar tu esi atnācis, vai lai šodien es tev lieku iet tālāk kopā ar mums! Es jau arī pats eju tikai tur, kur man vēl ir iespējams nokļūt; griežies [732] atpakaļ un ņem līdzī savus radus! Tas Kungs lai tev parāda žēlastību un mieru!"

"Bet Itajs atbildēja: "Tik tiešām, ka tas Kungs dzīvs un ka mans kungs un ķēniņš dzīvs, — nē! Tai vietā, kur mans kungs un ķēniņš būs, vai nu lai tas būtu uz nāvi, vai uz dzīvību, tieši tur atradīsies arī

tavs kalps!" Šie ļaudis no pagānisma bija atgriezti kalpošanai Jehovam un tagad augstsirdīgi parādīja uzticību Dievam un savam ķēniņam. Dāvids ar pateicīgu sirdi pieņēma šo vīru nodošanos viņa šķietami grimstošajai lietai, un viņi visi devās pāri Kidronas upei pa ceļu prom uz tuksnesi.

Tad atkal gājiens apstājās, jo tuvojās kāds pulks svētos amata tērpos. "Un redzi, tur bija arī Cadoks un visi levīti kopā ar viņu, kas nesa Dieva Derības šķirstu (..) ." Dāvida līdzgaitnieki to uzskatīja kā labu zīmi. Šī svētā simbola klātbūtne tiem bija izglābšanās un pilnīgas uzvaras ķīla. Tas iedvesis ļaudīm drosmi pievienoties ķēniņam. Un Šķirsta neatrašānās Jeruzālemē izsauks lielas izbailes Absaloma piekritējos.

Ieraugot Šķirstu, Dāvida sirdī uz īsu brīdi ietrīsējās cerība un prieks, bet drīzi vien jau viņu nodarbināja citas domas. Uz viņu kā Dieva mantojuma izraudzīto pārvaldnieku gūlās svinīga atbildība. Israēla ķēniņa prātā pirmajā un augstākajā vietā vajadzēja stāvēt ne personiskajām interesēm, bet gan Dieva godam un Viņa tautas labklājībai. Dievs, kas mājāja starp ķerubiem, bija teicis par Jeruzālemi: "Tā ir Mana atpūtas vieta uz visiem laikiem, te Es mājōšu (..) ." (Ps. 132:14) Bez dievišķās autoritātes norādījuma ne priesteriem, ne ķēniņam nebija tiesību aiznest no turienes šo Dieva klātbūtnes simbolu. Dāvids saprata, ka viņa sirdij un dzīvei jāaskan ar dievišķajiem priekšrakstiem, citādi Šķirsts var kļūt nevis par līdzekli panākumu gūšanai, bet par iemeslu nelaimei un postam. Viņš vēl arvien domāja par savu lielo grēku. Sazvērestībā tas saskatīja Dieva taisno tiesu. Zovens, kurš neatstāsies no viņa nama, bija izvilks, un ķēniņš nezināja, kāds būs gaidāmās cīņas iznākums. Dāvids nedrīkstēja aiznest no nācijās galvaspilsētas šos svētos likumus, kas izteica tautas dievišķā Valdnieka gribu, kas sastādīja valsts konstitūciju un bija tās labklājības pamats.

Viņš pavēlēja Cadokam: "Nes Dieva Šķirstu atpakaļ pilsētā! Ja jau es atradīšu žēlastību tā Kunga acīs, tad Viņš arī mani atvedīs atpakaļ un man ļaus redzēt Viņu pašu ar Viņa mājokli. [735] Bet, ja Viņš man tā sacīs: Man nav nekādas patikas pie tevis, — tad, redzi, še es esmu, lai Viņš man dara tā, kā tas Viņam pašam labi patik!"

Un Dāvids vēl piebilda: "Tu esi redzētājs" — cilvēks, kuru Dievs nozīmējis ļaužu pamācīšanai. "Atgriezies vien pilsētā ar mieru, ir tu pats, ir Abjatārs, ir Ahimaācs, tavs dēls, ir Jonatāns, Abjatāra dēls, abi jūsu dēli kopā ar jums. Redziet, es gribu nogaidīt, uzkavēdamies tuksnesī, kamēr no jums pienāks kāds vēstījums, kas man sniegs kādas sīkākas ziņas." Paliekot pilsētā, priesteri varēja viņam labi palīdzēt, vērojot dumpinieku rīcību un uzzinot viņu nodomus, un tad ar savu dēlu Ahimaāca un Jonatāna palīdzību slepeni par to ziņot ķēniņam.

Priesteriem griežoties atpakaļ uz Jeruzālemi, pāri ļaužu pulkam, kas devās pretējā virzienā, ēnas sabiezēja vēl tumšākas. Viņu ķēniņš bija bēglis, paši izstumti, šķirti pat no Dieva Šķirsta; draudīgā nākotne viņus biedēja ar baigām priekšnojautām. "Un Dāvids devās uz Eljas kalnu un, kalnup iedams, viņš raudāja, un savu galvu viņš bija ietinis, un viņš gāja basām kājām, tāpat arī visa tauta, kas gāja viņam līdz: ikviens bija ietinis savu galvu, un, kalnup dodamies, tie nepārtraukti raudāja. (..) Dāvidam tika paziņots, ka Ahitofels ir kopā ar dumpiniekiem pie Absaloma." Atkal Dāvids bija spiests šajā lielajā nelaimē ieraudzīt sava grēka sekas. Ahitofela, visspēcīgākā un visgudrākā politiskā vadoņa, atkrišanu izsauca atriebība par ģimenei nodarīto negodu sakarā ar Batsebas apkaunošanu, kas bija viņa mazmeita.

"Tad Dāvids sacīja: "Ak, Kungs, dari Ahitofela padomu par ģeķību!" Sasniedzis kalna virsotni, ķēniņš zemojās lūgšanā un savas dvēseles nastu pilnībā uzticēja Dievam, pazemīgi nododot sevi Viņa žēlastībai. Šķita, ka viņa lūgšana tūlīt tika paklausīta. Ar saplētām drēbēm un zemi uz galvas viņam tagad tuvojās Hušajs no Arkas, gudrs un spējīgs padomdevējs, kas sevi bija pierādījis par uzticīgu Dāvida draugu. Tas savā liktenī gribēja dalīties ar troni zaudējušo un bēgošo ķēniņu. It kā dievišķa apgaismojuma skarts, Dāvids saprata, ka šis uzticīgais un godīgais vīrs ir tieši tas, kas galvaspilsētas padomē varēja izdarīt ķēniņa interesēm nepieciešamo pakalpojumu. Uz Dāvida lūgumu Hušajs atgriezās Jeruzālemē, lai piedāvātu savus pakalpojumus Absalomam, tā iznīcinot Ahitofela padomu.

[736] Ar šo gaismas staru savā pamestības tumsā ķēniņš un viņa pavadoņi turpināja iet lejup pa Eljas kalna austrumu nogāzi, cauri klinšainām un atstātām vietām, cauri mežonīgām aizām, pa akmeņainām un stāvām takām uz Jordānas pusi. "Kad nu ķēniņš nonāca līdz Bahurimai, redzi, tad no turienes iznāca kāds vīrs no Saula dzimtas piederīgiem, un viņa vārds bija Simejs, Geras dēls. Tuvodamies viņš nepārtraukti lādējās un meta akmeņus uz Dāvidu un uz visiem ķēniņa Dāvida kalpiem, kaut gan visa karavīru saime un visi miesas sargi gāja ķēniņam pa labo un pa kreiso pusi. Un Simejs tam sacīja lādēdams: "Ej ārā, ej projām, tu asinskārigais vīrs, tu ļaundari! Tas Kungs tev tagad liek nest visu Saula nama asins parādu, kā vietā tu esi uzkundzējies par ķēniņu. Bet tagad tas Kungs nodod ķēniņa valsts varu tava dēla Absaloma rokā, un, redzi, nu tu pats tagad esi nelaimē, jo tu esi asinskārigs vīrs!"

Dāvida labajās dienās Šimejs ne ar vārdiem, ne rīcību nelika manīt, ka nav uzticīgs pavalstnieks. Bet ķēniņa nelaimē šis benjāminietis atklāja savu patieso dabu. Viņš godāja Dāvidu, kad tas atradās uz troņa, bet lādēja pazemojumā. Būdams zemisks un savtīgs, viņš domāja, ka arī citi ir tādi paši kā viņš, un, sātana iespaidots, izgāza savu naidu pār cilvēku, kuru Dievs pašreiz pārmācīja. Gars, kas kādam liek liksmoties par nonievāto vai nelaimē nonākušo cilvēku, par cilvēku, kas cieš, ir sātana gars.

Šimeja apvainojumi attiecībā uz Dāvidu bija pilnīgi nepareizi, — nepamatoti un ļauni meli. Dāvids nebija izturējies netaisni ne pret Saulu, ne arī pret viņa namu. Kad Sauls atradās viņa varā un viņš to būtu varējis nogalināt, Dāvids atļāvās nogriezt tikai viņa drēbju stūri un vēlāk sev pārmeta pat šo necieņas parādīšanu pret Kunga svaidīto.

Par Dāvida lielo cieņu pret cilvēka dzīvību atrodami pierādījumi pat tajā laikā, kad viņu pašu vajāja kā meža zvēru. Kādā dienā, kad Dāvids vēl slēpās Adullamas alā, atcerēdamies brīvību bērna dienās, viņš izsaucās: "Kas man atnesīs ūdeni no tās akas, kura atrodas Betlēmē pie pilsētas vārtiem?" (2. Sam. 23:13-17) Betlēme tajā laikā bija nonākusi filistiešu rokās, bet trīs varoņi no Dāvida pulkiem izlauzās cauri sardzei un atnesa savam vadonim Betlēmes ūdeni. Bet Dāvids to negribēja dzert. Viņš izsaucās: "Lai tas Kungs mani pasargā, ka es tā kaut ko darītu! Vai tad tās nav to viru asinis, kuri bija nogājuši, savu dzīvību netaupīdami?" Un viņš godbijīgi izlēja ūdeni kā upuri Kungam. Dāvids bija karavīrs un daudz no savas dzīves bija pavadījis varmācīgu skatu vidē; tiešām, tikai nedaudzi no visiem cilvēkiem, kas gājuši cauri tādiem pārbaudījumiem, ir palikuši tik neskarti no šo piedzīvojumu nocietinošā un demoralizējošā iespaida, kā tas bija noticis ar Dāvidu.

Ķēniņa māsas dēls Abišajs, viens no drosmīgākajiem virsniekiem, nespēja mierīgi noklausīties Šimeja apvainojošajos vārdos. Viņš izsaucās: "Kāpēc šis sprāgušais suns lād manu kungu un ķēniņu? Atļauj man noiet tur pāri pie viņa un viņam noraut galvu!" Bet ķēniņš to aizliedza. Viņš sacīja: "Redzi, mans paša dēls, kas cēlies no maniem gurniem, tagad tīko pēc manas dzīvības, ko tad nu vēl lai nedara šis benjāminietis! Ļaujiet tam, lai viņš lādas, jo tas Kungs viņam to ir licis! Varbūt, ka tas Kungs mani uzlūkos manā postā un jau šodien pārvērtīs viņa lāstu man par svētību."

Dāvida sirdsapziņa viņam atgādināja rūgtas un pazemojošas patiesības. Kamēr uzticīgie pavalstnieki brīnījās par šo pēkšņo likteņa pagriezienu, ķēniņam pašam tas nebija noslēpums. Viņš jau bieži bija nojautis, ka drīz var nākt tāda stunda kā šī, vienīgi brīnījās, ka Dievs tik ilgi panesā viņa grēkus un vēl arvien atlika pelnīto atmaksu. Un tagad, savas steidzīgās un rūpju pilnās bēgšanas laikā, ejot basām kājām, ķēniņa drēbes apmainījās pret maisa ietērpu un viņa pavadītāju vaimanām atbalsojoties apkārtējos kalnos, viņš domāja par savu mīloto galvaspilsētu, — par vietu, kur bija noticis viņa grēks, — un, atceroties Dieva laipnību un lēnprātību, viņš vēl nebija zaudējis visas cerības. Ķēniņš jūta, ka Kungs vēl viņam parādīs žēlastību.

Daudzi ļaundari ir aizbildinājuši savus pārkāpumus, norādot uz Dāvida krišanu, bet cik maz ir to, kas līdzīgi Dāvidam pazemojas un nožēlo savus grēkus! Cik maz ir to, kas ar tādu pacietību un izturību panes rājienus un atmaksājošos piemeklējumus! Savu grēku viņš bija atzinis un nožēlojis un gadiem ilgi kā uzticīgs Dieva kalps bija centies pildīt savu pienākumu; viņš bija rūpējies par valsts uzcelšanu, un viņa vadībā tā bija sasniegusi tādu spēku un labklājību, kā nekad agrāk. Viņš bija sakrājis daudz materiālu dievnama būvei; vai tad lai tagad pazūd viss viņa dzīves darbs? Vai aizgājušo gadu nopietno pūļu rezultātam — ģeniālā, dievbijīgā un valstiskā darba sasniegumam jānonāk neapdomīgā un nodevīgā dēļa rokās, kurš nedomāja ne par Dieva godu, ne arī par Israēla labklājību? Cik dabiski Dāvidam būtu šajā lielajā nelaimē kurnēt pret Dievu! [738]

Bet viņš nelaimes cēloni saskatīja pats savā grēkā. Pravieša Mihas vārdi atklāj tieši to garu, kāds tobrīd valdīja Dāvida sirdī: "(..) ja es arī mītu tumsā, tad tomēr tas Kungs ir mana gaisma! Es panesišu tā Kunga dusmas, — jo es jau esmu pret Viņu grēkojis, — kamēr Viņš izšķirs manu lietu un dos man taisnību." (Mihas 7:8,9) Un Kungs ķēniņu neatstāja. Sī viņa piedzīvojumu nodaļa, kur tas, ciezdams nežēlīgu pretestību un apvainojumus, parādās pazemīgs, nesavtīgs, augstsirdīgs un padevīgs, ir viena no viscēlākajām visā viņa dzīves gājumā. Nekad Israēla valdnieks Debesu skatījumā nebija patiesi lielāks kā šajā savas ārēji visdziļākās pazemošanās stundā.

Ja Dievs būtu atļāvis Dāvidam pēc grēka nenorātam turpināt savu dzīvi un arī tālāk baudīt mieru un labklājību uz troņa, neskatoties uz to, ka viņš bija pārkāpis dievišķos priekšrakstus, tad neticīgie un smējēji ar zināmu pamatojumu varētu norādīt uz Dāvida dzīvi kā uz Bībeles reliģijas apkaunojumu. Bet ar šiem notikumiem, caur kuriem Kungs tagad lika Dāvidam iet, Viņš rāda, ka grēku nevar ne paciest, ne atvainot. Dāvida dzīves stāsts mums ļauj saskatīt lielos mērķus, kurus Dievs spraudis savai rīcībai ar grēku. Tas pat vismazākajos sodības piemeklējumos ļauj ieraudzīt Dieva žēlastības un

labvēlības nodoma piepildīšanos. Viņš Dāvidu nolika zem rīkstes, bet to nepazudināja. Bēdu cepļa uzdevums ir šķīstīt, bet ne iznīcināt. Kungs saka: "Ja viņi neturēs svētus Manus noteikumus un nepildīs Manus baušļus, tad Es gan piemeklēšu viņu pārkāpumus ar rīksti un viņu noziegumus ar sitieniem. Tomēr savu žēlastību Es viņam neatrašu, nedz liegšu savu uzticību." (Ps. 89:32-34)

Drīz pēc Dāvida aiziešanas Jeruzālemē ieradās Absaloms ar savu armiju un bez cīņas ieņēma Israēla cietoksni. Kā viens no pirmajiem tikko kronēto valdnieku apsveica Hušajs, un ķēniņa dēls jutās pārsteigts un apmierināts par sava tēva senā drauga un padomnieka pievienošanos viņam. Absaloms bija pārliecināts par savas lietas izdošanos. Līdz šim viņa viltīgie nodomi visur bija pašķīrušies, un, gribēdams ātrāk nostiprināt savu troni un iemantot tautas uzticību, viņš ar prieku apsveica Hušaju savā galmā.

Tagad pie Absaloma atradās liels karaspēks, bet tas galvenokārt sastāvēja no karot nepieradušiem vīriem. Tie vēl nebija piedalījušies nevienā kaujā. Ahitofels labi saprata, ka Dāvida stāvoklis nemaz nav tik bezcerīgs. Liela tautas [739] daļa vēl arvien uzticējās viņam; pie tā atradās cīņās rūdīti karavīri, kas bija uzticīgi savam ķēniņam, un viņa armiju vadīja spējīgi un piedzīvojuši ģenerāļi. Ahitofels zināja, ka pēc pirmās sajūsmas par jaunielcelto ķēniņu iestāsies atslābums. Un, ja sacelšanās ciestu neveiksmi, Absalomam vēl būtu iespēja samierināties ar savu tēvu, bet par dumpja galveno vaininieku tad visi uzskatītu viņu, jo tieši viņš bija Absaloma pirmais padomdevējs, tādēļ to arī skartu vissmagākais sods. Lai nogrieztu Absalomam atkāpšanās iespēju, Ahitofels tam ieteica tādu rīcību, kas visai tautai liktu saprast, ka samierināšanās vairs nav iespējama. Ar velnišķu viltību šis izmanīgais un neko augstu nevērtējošais valstsvīrs skubināja Absalomu sacelšanās grēkam pievienot vēl kādu citu asins vainu. Saskaņā ar austrumu tautu paradumu viņam tagad vajadzēja apņemt sava tēva liekās sievas, ar to paziņojot, ka ir uzkāpis sava tēva tronī. Absaloms paklausīja šim nežēlīgajam aicinājumam. Un tā piepildījās Dāvidam ar pravieša lūpām teiktie Dieva vārdi: "Redzi, Es likšu nelaimei nākt pār tevi no tava paša nama un tev to redzot: Es ņemšu tavas sievas un tās nodošu kādam tavam tuviniekam (...). Jo to, ko tu esi darījis slepeni, to es darišu visa Israēla priekšā un mirdzošas saules gaismā!" Ne jau Dievs deva ierosinājumu šiem bezdievīgajiem darbiem, bet Dāvida grēka dēļ Viņš vienkārši neizlietoja savu varu šo noziegumu aizkavēšanai.

Ahitofelu augstu vērtēja viņa gudrības dēļ, bet tam trūka tā apgaismojuma, kas nāk no Dieva. "Kunga bijāšana ir gudrības iesākums" (Sal. pam. 9:10), un tās Ahitofelam nebija, citādi viņš sekmes šai nodevībai negaidītu no asinsgrēka piekropšanas. Cilvēki ar samaitātām sirdīm izplāno bezdievīgus darbus, kā kad nebūtu visu pārvaldošas varas, kas varētu šķērsot viņu nodomus. "Bet, kas debesīs valda, smejas, un tas Kungs tos tur par nieku." (Ps. 2:4) Kungs saka: "Ja viņi negribēja Manu padomu un nonicināja Manus soda norādījumus, tad lai nu viņi bauda paši savas dziļākās gara būtības augļus, un lai atēdas paši sava padoma. Jo, ko bezprātīgais iekāro, tas viņus nogalina, un ģeķus pazudina viņu pašu pārgalvība." (Sal. pam. 1:30-32)

Guvis panākumus savas personīgās drošības saglabāšanai, Ahitofels skubināja Absalomu uz tūlītēju rīcību pret Dāvidu. [740] Viņš sacīja: "Lūdzu, atļauj man, ka es izmeklēju divpadsmit tūkstoš vīrus, un tad es celšos vēl šo pašu nakti un došos vajāt Dāvidu. Un es gribu viņam tad uzbrukt, kad viņš būs piekūsis un viņa rokas būs nogurušas, un tad es viņu tā izbiedēšu, ka visi karavīri, kas pie viņa atrodas, bēgs, un tad es ķēniņu nogalināšu vienu pašu. Tad es atvedīšu visu tautu atkal atpakaļ pie tevis(...)." Citi padomdevēji piekrita šim plānam. Ja to būtu īstenojuši dzīvē, Dāvids noteikti kristu, ja tikai Kunga tieša iejaukšanās to neglābtu. Tomēr notikumus kārtoja kāda par izslavēto Ahitofelu augstāka gudrība. "Bet tas Kungs to tā bija nolīcis, lai Ahitofela labais padoms tiktu atmests, tāpēc ka tas Kungs pats lika nākt nelaimei pār Absalomu."

Hušajs nebija aicināts šajā apspriedē, un nelūgts tas negribēja uzmākties, lai pret viņu nerastos aizdomas kā pret spiegu. Bet pēc sapulces dalībnieku izklišanas Absaloms, kas augstu vērtēja sava tēva padomnieku spriedumus, arī viņam izstāstīja Ahitofela priekšlikumu. Hušajs saprata, ka šī plāna īstenošana Dāvidu pazudinātu. Tāpēc viņš sacīja: "Soreiz padoms, ko ir devis Ahitofels, nav atzīstams par labu. Un Hušajs sacīja: "Tu taču pazīsti savu tēvu un viņa vīrus, ka tie ir varoņi un ka tie ir ar dušmu pilnu sirdi, gluži kā lāču māte laukā, kurai ir lācēni paņēmti. Bez tam, tavs tēvs ir karavīrs, un viņš un viņa vīri nebūt nenodosies nakts atpūtai. Redzi, viņš jau tagad būs paslēpies kādā aizā vai citā kādā vietā." Viņš lika saprast, ka, Absaloma karaspēkam izsekojot Dāvidu, tie ķēniņu tomēr nesagūstītu; un, ja tos sakautu, tad ļaudis varētu kļūt mazdūšīgi un Absaloma lietai ar to būtu nodarīts liels ļaunums. "Israēls zina, ka tavs tēvs ir varonis un ka tie vīri, kas ar viņu stipri kopā turas, arī ir varoņi." Un viņš ieteica kādu citu, uzpūtīgam, lielīgam un savtīgam raksturam patīkamu plānu: "Lai labi izrīkots tiktu sapulcināts pie tevis viss Israēls, no Dana līdz Bēršebai, tādā vairumā kā smiltis jūras malā, un lai tad tie, tev pašam esot viņu vidū, dotos cīņā. Ar šiem spēkiem mēs viņam uzbruksim, kurā vietā vien mēs viņu sastapsim, un kritīsim viņam virsū tā, kā rasa uzkrīt zemei, tā, ka no visiem viņa vīriem neatstāsim dzīvu nevienu vienīgo! Un gadījumā, ja tas atvilktos kādā pilsētā,

tad viss Israēls apvilktu apkārt ap šo pilsētu virves, un mēs to novilkto lejā upē, ka tur vairs nepaliktu pat ne zvirgzdu graudiņš.” Tad Absaloms un Israēla ļaudis sacīja: “Arkas vīra Hušaja padoms ir labāks nekā Ahitofela padoms!” [741] Bet vienu vīru tur nevarēja piekrāpt, vīru, kas jau iepriekš skaidri saskatīja šīs Absaloma liktenīgās kļūdas gala rezultātu. Ahitofels saprata, ka dumpinieku lieta ir zaudēta. Viņš arī zināja, lai kāds būtu ķēniņa dēla liktenis, tad tomēr viņam, Absaloma padomdevējam un viņa lielo noziegumu iedvesmotājam, vairs nav nekādu cerību. Ahitofels bija atbalstījis Absaloma sacelšanos; tēva apkaunošanai viņš tam bija ieteicis visriebiegāko grēku; viņš bija devis padomu Dāvida nokaušanai un pats izplānojis, kā to panākt; viņš bija sarāvis pēdējo samierināšanās iespēju ar ķēniņu. Un tagad kāds cits tika vērtēts augstāk par viņu, pat no Absaloma. Greizsirdības, dusmu un izmisuma nomākts, Ahitofels “aizjāja uz savu namu savā dzimtajā pilsētā. Pēc tam viņš vēl apkopa savu namu un tad pakārās”. Tāds bija gala iznākums šī cilvēka gudrībai, kurš, neskatoties uz savām lielajām spējām, nedarija Dievu par savu padomdevēju. Sātans savaldzina cilvēkus ar glaimojošiem solījumiem, tomēr beidzot katra dvēsele sapratīs, ka “grēka alga ir nāve”. (Rom. 6:23)

Hušajs, nebūdam drošs, ka svārstīgais ķēniņš paklausīs viņa padomam, tūlīt brīdināja Dāvidu, lai tas bez kavēšanās bēgtu pāri Jordānai. Priesteriem, kuriem ar saviem dēliem to vajadzēja ziņot tālāk, Hušajs nosūtīja vēsti: “Celieties un steigšus ejiet pāri par ūdeņiem, jo tādu un tādu padomu pret jums ir Ahitofels devis!”

Par šiem jaunekljiem radās aizdomas un tos centās panākt, tomēr tiem izdevās izpildīt savu bīstamo uzdevumu. Tā Dāvids, pirmās bēgšanas dienas grūtību un bēdu nogurdināts, saņēma vēsti, ka vēl šajā naktī viņam jāiet pāri Jordānai, jo viņa paša dēls grib to nogalināt.

Ko gan izjuta tik nežēlīgi vajātais tēvs un ķēniņš šo lielo briesmu brīdī? “Stiprais vīrs”, karotājs, ķēniņš, kura vārds bija likums, cieš no sava dēla nodevības, no dēla, kuru viņš mīlēja, lutināja un kuram negudri uzticējās; viņam jāpanes arī to savu padoto aiziešana un pāri darījumi, kas pie viņa bija saistīti ar visstiprākajām godprātības un uzticības saitēm. Kādos vārdos lai Dāvids tagad izsaka savas dvēseles izjūtas? Vislielāko grūtību un briesmu brīdī ķēniņa sirds paļaujas uz Dievu un viņš dzied:

“Ak Kungs, cik daudz gan man pretinieku! [742]

Cik daudz tādu, kas ceļas pret mani!

Daudz ir to, kas saka uz manu dvēseli:

“Tai pestīšanas nevaicā pie Dieva!”

Bet Tu, Kungs, esi mans vairogs,

Kas mani sargā, mans gods un tas, kas paceļ manu galvu.

Skaļā balsī es piesaucu to Kungu,

Un Viņš atsaucās man no sava svētā kalna.

Es apgūlos un aizmigu,

Un nu es esmu pamodies,

Jo tas Kungs mani sargā.

Es nebīstos no daudzajiem tūkstošiem,

Kas visapkārt nostājušies pret mani (..)

No tā Kunga nāk palīdzība,

Tava svētība lai plūst pār tavu tautu!”

(Ps. 3:2-9)

Dāvids un viss viņa pulks — karavīri, valstsvīri, veci ļaudis un jauneklji, sievietes un mazi bērni — nakts tumsā devās pāri dziļajai un straujajai upei. “Un kad ausa rīta gaisma, tad visi līdz pat pēdējam vīram atradās viņā pusē Jordānai.”

Dāvids ar savu karaspēku atkāpās uz Mahanaimu, kur kādreiz bija atradies Išbošeta tronis. Tā bija stipri nocietināta pilsēta, kuras kalnainā apkārtnē to darīja par izdevīgu patvēruma vietu kara laikā. Apgabals bija bagāts ar uzturliedzēkļiem, un ļaudis izrādījās labvēlīgi noskaņoti pret Dāvidu. Seit viņam pievienojās daudz piekritēju, un cilts turīgie vīri atnesa bagātīgus pārtikas krājumus, kā arī citas nepieciešamās lietas.

Hušaja padoms panāca savu mērķi un deva Dāvidam iespēju aizbēgt; tomēr straujais un nesavaldīgais ķēniņa dēls ilgi nebija atturams un drīz vien devās vajāt savu tēvu. Un “Absaloms gāja pāri Jordānai un visi Israēla vīri viņam līdz”. Par sava karaspēka virspavēlnieku Absaloms bija iecēlis Amasu, Dāvida māsas Abigailas dēlu. Viņa armija bija liela, bet nedisciplinēta un nesagatavota cīņai ar tēva kaujās pārbaudītiem vīriem.

Dāvids savus spēkus sadalīja trijās grupās — Joāba, Abišaja un gātieša Itaja vadībā. Viņš pats bija nodomājis vadīt vīrus cīņā, bet pret to stipri iebilda kā armijas virsnieki, tā padomnieki un citi ļaudis. Viņi sacīja: [743] “Nē, tev pašam nebūs iziet un doties uzbrukumā! Ja jau mēs no viņiem bēgsim, tad taču tie mums nepiegrīzīs nekādu vērību, kaut arī vai puse no mums mirtu. Turpretī tu esi kā desmit tūkstoši no mums, tādēļ tagad svarīgākais ir, lai tu mums vajadzības brīdī sniegtu no pilsētas palīdzību.” Un ķēniņš tiem atbildēja: “Kā jūs vēlaties, tā es darīšu!” (2. Sam. 18:3,4)

No pilsētas mūriem pilnībā varēja pārskatīt dumpinieku garās rindas. Troņa sagrābēju pavadīja liels pulks, salīdzinot ar kuriem Dāvida spēki šķita tikai kā viena saujiņa. Noraugoties uz pretinieka spēkiem, Dāvids nedomāja par savu kroni un ķēniņa valsti, ne arī par savu dzīvību, kura bija atkarīga no kaujas iznākuma. Tēva sirds bija pildīta ar mīlestību un līdzcietību pret savu dumpīgo dēlu. Armijai soļojot cauri pilsētas vārtiem, Dāvids uzmodināja savus uzticīgos kareivjus, pavēlējams tiem stipri pajauties uz Israēla Dievu, kas viņiem var piešķirt uzvaru. Bet pat šajā brīdī viņš nevarēja apspiest savas jūtas attiecībā uz Absalomu. Joābam, ejot pirmās kolonas priekšgalā un noliecot lepno galvu, lai uzklausītu valdnieka pēdējos brīdinājumus, Dāvids trīcošā balsī sacīja: “Apejieties, lūdzami, saudzīgi ar jaunekli Absalomu!” Bet ķēniņa rūpes, kas it kā sacīja, ka Absaloms viņam ir dārgāks par valstību, dārgāks pat par tronim uzticīgajiem pavalstniekiem, tikai vēl vairāk palielināja karavīru sašutumu pret šo nedabīgo dēlu.

Par kaujas lauku kļuva kāds mežs Jordānas tuvumā, kur Absaloma armijas lielais skaits viņiem pašiem nāca par ļaunu. Meža biezokņos un dumbrājos šis nedisciplinētās vienības apjuka, un tās nevarēja ne pārraudzīt, ne vadīt. “Tad Israēla tauta tika tur sakauta cīņā ar Dāvida kalpiem, un tai dienā krita līdz divdesmit tūkstoši vīru.” Redzēdams, ka šodien viss ir pazaudēts, Absaloms metās bēgt, bet viņa galvas mači aizķērās kupla koka zaros, mūlis aizskrēja, un viņš, bezpalīdzīgi karājoties, krita savu ienaidnieku rokās. Šādā stāvoklī to atrada kāds karavīrs, kurš, baidīdamies izsaukt pār sevi ķēniņa nepatiku, taupīja Absalomu un par redzēto paziņoja Joābam. Turpretī Joābu neiegrožoja nekādi sirdsapziņas pārmetumi. Viņš bija draudzējies ar Absalomu un divas reizes panācis viņa samierināšanu ar Dāvidu, bet šī uzticība tika samaksāta ar apkaunojošu nodevību. Ja nebūtu bijis šo ar Joāba iejaukšanos iegūto priekšrocību, tad pašreizējais dumpis ar visām tā šausmām nekad nebūtu [744] noticis. Tagad Joābam ar vienu cirtienu bija iespējams iznīcināt visa šī ļaunuma iedvesmotāju. “Un viņš ņēma trīs šķēpus savā rokā un tos iedūra Absaloma sirdī (...). Un viņi ņēma Absalomu un iemeta viņu mežā lielā bedrē un uzkrāva viņam virsū ļoti lielu akmeņu kopu.”

Tā aizgāja bojā dumpja cēlāji Israēlā. Ahitofels mira pats no savas rokas, bet ķēniņa dēls Absaloms, kura ievērojamais skaistums bija Israēla lepnums, tika nogalināts pašā jaunības spēkā un viņa mirušās miesas iesviestas bedrē un pārsegtas ar akmeņu kaudzi par zimi mūžīgam negodam. Dzīves laikā Absaloms sev bija uzcēlis dārgu pieminekli ķēniņa ielejā, bet pār viņa kapu šajā vientuļajā vietā vienīgais piemineklis bija akmeņu kopa.

Pēc sacelšanās vadoņa nogalināšanas Joābs bazūnējot atsauca savu armiju no bēgošo pulku vajāšanas, un tūlīt tika nosūtīti vēstneši ar ziņojumu ķēniņam.

Lūkodamies uz kaujas lauka pusi, uz pilsētas mūriem stāvošais sargs ieraudzīja skrienam kādu vīru. Drīz viņš saskatīja vēl otru. Pirmajam skrējējam tuvojoties, sargs pie vārtiem gaidošajam ķēniņam sacīja: “Es vēroju pirmā gaitu, un tas man liekas esam Ahimaācs, Cadoka dēls!” Tad ķēniņš sacīja: “Tas ir krietns vīrs, tas patiesi nāk ar labu vēsti!” Tad Ahimaācs izsaucās un sacīja ķēniņam: “Miers!” Un viņš noliecās ķēniņa priekšā ar savu seju līdz zemei un sacīja: “Slavēts lai ir tas Kungs, tavš Dievs, kas ir uzveicis tos vīrus, kuri savas rokas bija izstiepuši pret manu kungu un ķēniņu, tos nododams mūsu varā!” Bet ķēniņš jautāja: “Kā labi klājas tam jauneklī Absalomam?” Uz to Ahimaācs atbildēja izvairīgi.

Otrais vēstnesis nāca saukdams: “Mans kungs un ķēniņ, atļauj man pasludināt labu vēsti, ka tas Kungs ar taisnu spriedumu ir tev piešķīris uzvaru pār visiem tiem, kas vien bija pret tevi sacēlušies!” Atkal pār ķēniņa lūpām izlauzās apspiestais jautājums: “Bet vai jauneklī Absalomam klājas labi?” Nespēdams apslēpt smago ziņu, vēstnesis sacīja: “Lai tā, kā šim jauneklī klājas, klātos visiem mana kunga un ķēniņa ienaidniekiem un visiem tiem, kas pret tevi ar ļaunu nolūku saceļas!” Ar to pietika. Dāvids vairāk nejautāja, bet ar noliektu galvu “uzkāpa vārtu augšējā telpā, un raudāja un sauca: “Mans dēls Absalom! Manu dēliņ! Mans dēls Absalom! Kaut jel kāds būtu man ļāvis mirt tavā vietā! Ak Absalom, manu dēliņ! Mans dēls!”

[745] Atgriežoties no kaujas, uzvarētāju pulki tuvojās pilsētai un viņu liksmie uzvaras kļiedzieni atbalsojās apkārtējos kalnos. Bet ieejot caur pilsētas vārtiem, viņu skaļums aprīma, karogi noslīga viņu rokās un tālāk tie gāja ar nolaistu skatu, vairāk līdzinoties ļaudīm, kas cietuši sakāvi un nevis panākuši uzvaru. Ķēniņš viņus negaidīja un neapsveica, bet no vārtu augšistabas bija dzirdama viņa

žēlošanās un vaimanāšana: "Mans dēls Absalom! Manu dēliņ! Mans dēls Absalom! Kaut jel kāds būtu man ļāvis mirt tavā vietā! Absalom, manu dēliņ! Mans dēls!"

"Tanī dienā uzvara pārvērtās sērās visai tautai, jo tanī dienā ikviens dzirdēja: "Ķēniņš ir noskumis sava dēla dēļ." Un tikai zagšus tanī dienā karaspēks atgriezās pilsētā, tā, kā allaž mēdz zagties iekšā laudis, kas kaujās sakauti bēguši un krituši kaunā."

Joābs bija sašutis un saniknots. Dievs viņiem bija devis iemeslu priekam un līksmībai; bija apspiesta plašākā sacelšanās, kāda jebkad Israēlā piedzīvota; un tomēr šī lielā uzvara tiek pārvērsta par sērām tā vīra dēļ, kura noziegumu vajadzēja samaksāt ar tūkstošu drosmīgu cilvēku asinīm. Skarbaiss un rupjais karavīrs izlauza sev ceļu pie ķēniņa un izaicinoši sacīja: "Šodien tu esi aplājis ar kaunu visu savu kalpu vaigus, lai gan tie šodien glābuši tavu dzīvību (..). Jo tu mīli tos, kas tevi ienīst, un tu ienīsti tos, kas tevi mīl; tu šodien esi atklāti parādījis, ka tev tavi karapulku virsnieki un kalpi nav itin nekas; jā, tagad es zinu, ka būtu tikai Absaloms dzīvs, bet mēs visi šodien būtu miruši, tad tas tev, liekas, būtu pavisam pa prātam. Bet nu tagad celies, izej ārā un runā sirsnīgu vārdu ar saviem kalpiem! Tik tiešām — pie tā Kunga es ar zvērestu apstiprinu, ka, ja tu neiziesi, tad neviens pats virs vairs šo nakti nepaliks pie tevis, un tā tev būs vislielākā nelaime no visām tām nelaimēm, kas tev ir uzbrukušas no tavas jaunības laikiem līdz šai pašai dienai!"

Par šo aso un pat nežēlīgo pārmetumu sirdī satriektais ķēniņš neļauņojās. Redzēdams, ka virspavēlniekam taisnība, viņš nogāja lejā vārtos un ar iedrošinošiem un cildinošiem vārdiem apsveica garāmejošos drosmīgos karavīrus.

DĀVIDA PĒDĒJIE GADI

[746]

Absaloma krišana tūlītēju mieru valstij neatnesa. Dumpim bija pievienojusies tik liela tautas daļa, ka bez cilšu uzaicinājuma Dāvids negribēja atgriezties galvaspilsētā, lai atkal uzņemtos savus autoritatīvos pienākumus. Apjukumā, kas iestājās pēc Absaloma sakāves, nebija vērojama ātra un izšķiroša rīcība ķēniņa aicināšanai no jauna ieņemt savu troni un, kad beidzot Jūda apņēmas vest Dāvidu atpakaļ, citās ciltīs pamodās greisirdība un sekoja pretēja reakcija. Tā tomēr ātri tika apspiesta un Israēlā iestājās miers.

Dāvida dzīves stāsts sniedz visiespaidīgākās liecības, kādas jebkad ir dotas par briesmām, kas dvēselei draud no varas, bagātības un pasaulīgā goda — lietām, kuras cilvēki visvairāk kāro. Maz ir to, kas jebkad būtu gājuši cauri piemērotākiem piedzīvojumiem šādas pārbaudes izturēšanai. Dāvida jaunības gadu ganu gaitas, dzīves vienkāršību, pacietīgas pūles un saudzīgas rūpes par savu ganāmpulku, ciešo saskari ar dabu, kas viņā attīstīja lielās mūziķa un dzejnieka spējas un vadīja domas pie Radītāja, garo tuksneša dzīves laiku, kur bija vajadzīga drosme, izturība, pacietība un ticība Dievam, — to visu Kungs bija nozīmējis, lai viņu sagatavotu Israēla tronim. Dāvids bija piedzīvojis dārgus Dieva mīlestības pierādījumus un bagātīgi saņēmis Viņa Garu. Notikumos ar Saulu viņš bija redzējis cilvēciskās gudrības pilnīgu nevērtību. Un tomēr pasaulīgie panākumi un gods tā novājināja Dāvida raksturu, ka kārdinātājs viņu atkal un atkal pārvarēja.

Saskare ar pagānu tautām izraisīja vēlēšanos sekot viņu nacionālajiem ieradumiem un iededzināja godkārigas ilgās pēc pasaulīga lieluma. Israēls bija godājams kā Jehovas ļaudis, bet, attīstoties lepnumam un pašpaļāvībai, tie vairs negribēja apmierināties ar šo vienkāršo priekšrocību. Viņi vēlējās [747] izcēties citu tautu starpā. Sāds gars nevarēja nezaicināt kārdināšanas. Gribēdams paplašināt savu iespaidu visā apkārtnē, Dāvids apņēmas palielināt armiju, pieprasot militāru kalpošanu no visām attiecīgā vecuma personām. Lai to īstenotu dzīvē, radās nepieciešamība pēc tautas skaitīšanas. Uz šo rīcību ķēniņu vadīja lepnums un godkāre. Ļaužu skaitīšana parādītu valsts necilo stāvokli, Dāvidam uzkāpjot tronī un tās spēku un labklājību viņa valdīšanas laikā. Turpmāk tas viss vēl stiprinātu jau tā lielo pašpaļāvību kā pie ķēniņa, tā ļaudīs. Raksti saka: "Un reiz cēlās sātans pret Israēlu un pavedināja Dāvidu saskaitīt Israēlu." (1. Laiku 21:1) Israēla labklājība Dāvida valdīšanas laikā vairāk gan bija attiecināma uz Dieva svētībām, nekā uz ķēniņa spējām vai armijas stiprumu. Bet valsts militāro spēku palielināšana apkārtējās tautās radīja iespaidu, ka Israēls paļaujas uz savu armiju, bet ne uz Jehovas spēku.

Kaut arī Israēla ļaudis lepojās ar savu nacionālo lielumu, tomēr Dāvida plānu — paplašināt militāro dienestu — tie pieņēma ne visai labprāt. Paredzamā iesauksana armijā izraisīja lielu neapmierinātību. Ļaudis uzskatīja, ka priesteru un zemes pārvaldnieku vietā, kas agrāk veica tautas skaitīšanu, tagad katrā ziņā jāizmanto armijas virsnieki. Šī pasākuma nolūks runāja pretī Dieva pārvaldes iekārtas pamatlikumiem. Pat Joābs cēla iebildumus, lai gan līdz šim sevi bija parādījis kā cilvēku bez

sirdsapziņas. Viņš sacīja: "Lai tas Kungs pavairotu tautu, kāda viņa tagad ir, skaita ziņā simtkārtīgi! Bet, mans kungs un ķēniņ, vai tie visi tomēr nav kalpi manam kungam? Kāpēc mans kungs kavē laiku ar šādu vēlēšanos? Kādēļ viņš grib kļūt par vainas iemeslu Israēlam?" Bet ķēniņa pavēle Joābam bija neatsaucama, un Joābs devās ceļā. Viņš pārstaigāja visu Israēlu un nāca atpakaļ uz Jeruzālemi." Skaitīšana vēl nebija pabeigta, kad Dāvids atzina savu grēku. Sevi nosodīdams, "viņš sacīja Dievam: "Es esmu ļoti grēkojis, ka es esmu šo lietu izdarījis, bet tagad es tevi ļoti lūdzu, nepiemini sava kalpa noziegumu! Es tiešām esmu ļoti aplami rīkojies." Nākamajā rītā praviētis Gads Dāvidam sniedza šādu vēsti: "Tā saka tas Kungs: Izvēlies sev, vai nu lai trīs gadus valda bads, vai tev būs trīs mēnešus bēgt no saviem pretiniekiem, pēc tam, kad jūsu ienaidnieku zobens būs jūs pieveicis un postīšana nāks no viņiem, — jeb vai lai trīs dienas valda tā Kunga zobens ar mēri visā zemē tā, ka tā Kunga eņģelis nes nāvi visos Israēla novados? — Un nu tagad izraugi, kādu atbildi lai es nesu tam, kas mani ir sūtījis!" [748]

"Tad Dāvids sacīja Gadam: "Man ir ļoti lielas bailes! Es labāk vēlētos krist tā Kunga rokā, jo bezgalīga ir Viņa žēlastība, bet es gan nevēlos krist cilvēku rokā!" (2. Sam. 24:14) Zemi piemeklēja mēris, kas Israēlā iznīcināja septiņdesmit tūkstošus. Sērga vēl nebija skārusi galvaspilsētu, kad "Dāvids pacēla savas acis, un ieraudzīja tā Kunga eņģeli stāvam starp zemi un debesīm, un tam bija atvērts zobens viņa rokā, izstiepts pār Jeruzālemi, tad Dāvids līdz ar vecajiem, maisos ietinušies, metās zemē uz sava vaiga." Ķēniņš lūdza Dievu Israēla labā. "Vai es tas nebiju, kas noteica, lai izdara tautas skaitīšanu, un es esmu tas, kas grēkojis un izdarījis visai ļaunu pārkāpumu! Bet šis avis, ko tās ir darījušas? Ak Kungs, mans Dievs! Lai Tava roka vērsas pret mani un pret manu dzimtu, bet lai pār tavu tautu nenāk piemeklējums!"

Ļaužu skaitīšana iedzīvotājos radīja neapmierinātību, tomēr viņi sevī kopa to pašu grēku, kas tā rīkoties pamudināja Dāvidu. Kā, vērsoties pret Absaloma grēku Kungs izveda sodību pār Dāvidu, tā reizē ar Dāvīda kļūdu Viņš tagad sodīja Israēla grēkus.

Postītājs eņģelis savā gājumā bija apstājies ārpus Jeruzālemes. Viņš stāvēja Morijas kalnā "jebusiēša Ornana klonā". Praviēša pamācīts, Dāvids gāja uz šo kalnu un tur uzcēla altāri Kungam, "un upurēja dedzināmos upurus un kaujamās pateicības upurus; un kad viņš to Kungu piesauca, tad Viņš tam atbildēja ar uguni no debesīm pār dedzināmo upuru altāri". "Tā tas Kungs izlīdzinājās ar zemi un novērsa piemeklējumu no Israēla." (1. Laiku 21:26; 2. Sam. 24:25)

Vietu, kur uzcēla šo altāri un ko turpmāk uzskatīja par svētu zemi, Ornans piedāvāja ķēniņam kā dāvanu. Bet ķēniņš to atteicās tā pieņemt. Viņš sacīja: "Nē, bet es to visu gribu pirkt no tevis par pilnu samaksu, jo es negribu ņemt tam Kungam, kas ir tavš, nedz arī es upurēšu tādu dedzināmo upuri, kas iegūts par velti!" Tā Dāvids deva Ornanam par šo vietu zeltu svarā seši simti seķeļus." [749] Šī vieta, kur Abrahāms bija cēlis altāri, lai upurētu savu dēlu, un tagad svētuma iezīmēta ar šo atbrīvošanos no mēra, vēlāk tika izvēlēta Dieva nama celšanai Salamana vadībā.

Pār Dāvīda dzīves pēdējiem gadiem sabiezēja vēl kāda tumša ēna. Viņš jau bija sasniedzis septiņdesmit gadu vecumu. Agrāko gadu bēgšanas grūtības un pamestība, daudzie kari un vēlāko gadu rūpes un bēdas bija izsmēlušas viņa dzīvības spēkus. Kaut arī prāts bija skaidrs un stiprs, tomēr miesas nespēks un vecums ar ilgām pēc vientulības neļāva vairs savlaicīgi aptvert visu, kas notiek valstī, un tā atkal paša troņa tuvumā attīstījās sacelšanās. Atkal parādījās Dāvīda tēvišķās lutināšanas augļi. Pēc troņa tagad tīkoja Adonja. Pēc izskata un savā izturēšanās veidā viņš bija "ļoti skaists" un patīkams, bet raksturā nesavaldīgs, nerēķinādamies ne ar kādiem pamatlikumiem. Savā jaunībā tas pavisam maz tika ierobežots, "jo viņa tēvs to nekad neapgrūtināja, sacīdams: kāpēc tu tā dari?" Viņš tagad sacēlās pret Dieva autoritāti, kas tronim bija nozīmējis Salamanu. Kā iedzimto dotību, tā dievbijības ziņā Salamans bija vairāk piemērots Israēla valdnieka stāvoklim, nekā vecākais brālis. Un, kaut arī Dieva izvēle bija skaidri izteikta, Adonjam tomēr netrūka līdzjutēju. Daudzos noziegumos vainīgais Joābs līdz šim nebija parādījis neuzticību tronim, bet tagad viņš pievienojās sazvērestībai pret Salamanu, un to darīja arī priesteris Abjatars.

Sacelšanās jau bija pilnīgi sagatavota; sazvērnieki sanāca kopā uz lieliem svētkiem pilsētas tiešā tuvumā, lai izsludinātu par ķēniņu Adonju. Tomēr viņu plānus šķērsoja nedaudzu uzticīgu cilvēku ātrā rīcība, starp kuriem galvenie bija priesteris Cadoks, praviētis Nātans un Salamana māte Batseba. Viņi par visu pastāstīja ķēniņam, atgādinot, ka pēc dievišķā norādījuma uz troņa vajadzētu nākt Salamanam. Dāvids tūlīt atteicās no troņa Salamana labā, kuru nekavējoties svaidīja un izsludināja par ķēniņu. Ar to sazvērestība bija sagrauta. Tās galvenie dalībnieki saņēma nāves sodu. Taupīta tika Abjataras dzīvība, ņemot vērā viņa amatu un agrāko uzticību Dāvidam; tomēr to atcēla no augstā priesteram amata, kas pārgāja uz Cadoka līniju. Joābs un Adonja uz laiku tika saudzēti, bet pēc Dāvīda nāves arī tie saņēma sodu par savu noziegumu. Sprieduma izpildīšana pie Dāvīda dēla noslēdza četrkārtējo sodību, kas liecināja par Dieva lielo [750] nepatiku attiecībā uz tēva grēku.

Jau no Dāvida valdīšanas sākuma viens no viņa visvairāk lolotajiem plāniem bija tempļa būve Kungam. Kaut arī viņam neatļāva šo plānu īstenot dzīvē, tomēr viņš tā atbalstīšanai nodevās ar lielu degsmi un nopietnību. Viņš bagātīgi sagādāja visdārgākos materiālus — zeltu, sudrabu, oniksa akmeņus un dažādu krāsainus akmeņus; marmoru un vislabākos kokus. Un tagad šis vērtīgās bagātības, kuras viņš bija sakrājis, vajadzēja uzticēt citiem, jo cita vīra rokām bija jāuzceļ nams Skīrstam — Dieva klātbūtnes simbolam.

Redzēdams, ka viņa nāves brīdis vairs nav tālu, ķēniņš sapulcināja Israēla lielkungus un pārstāvjus no visām valsts daļām, lai tiem uzticētu šo mantojumu. Viņš gribēja tiem nodot savu pēdējo novēlējumu pirms nāves un lielā darba vajadzībām nodrošināt viņu vienprātību un atbalstu. Fiziskā nespēka dēļ bija maz cerību, ka ķēniņš personīgi varēs izteikt šo novēlējumu, tomēr pār viņu nāca Dieva iedvesma un tas pēdējo reizi spēja uzrunāt ļaudis ar vēl lielāku dedzību un spēku nekā parasti. Viņš tiem stāstīja par savu personīgo vēlēšanos uzcelt templi un par Kunga pavēli, ka šis darbs ir jāuztic viņa dēlam Salamanam. Dievišķais apgalvojums skanēja: "Tavs dēls Salamans lai uzceļ Manu namu un Manus pagalmus, jo Es esmu viņu izredzējis sev par dēlu, un Es būšu viņam par tēvu. Un Es nostiprināšu viņa ķēniņa valsts varu uz mūžīgiem laikiem, ja vien viņš, tāpat kā vēl šo baltu dienu, stipri turēsies, izpildīdams Manas pavēles un Manas tiesas!" "Un nu tagad," sacīja Dāvids, "visam Israēlam, šai tā Kunga sapulcinātai draudzei to redzot un mūsu Dievam dzirdot, uzklausiet: ievērojiet un izpildiet visas tā Kunga, jūsu Dieva, dotās pavēles, lai jūs varētu iegūt īpašumā šo auglīgo zemi un paturēt to kā dzimtīpašumu saviem bērniem, kas jums sekos, uz mūžīgiem laikiem!" (Sk. 1. Laiku 28. un 29. nod.)

Savā personiskajā dzīvē Dāvids bija mācījies saprast, cik smags un grūts ir tā cilvēka ceļš, kas novērsas no Dieva. Viņš bija izjutis pārkāptā likuma nosodījumu un bija plāvis nozieguma augļus; viņa dvēseli nospieda rūpes, kaut Israēla vadītāji būtu Kungam uzticīgi un kaut Salamans paklausītu Dieva likumiem, izvairīdamies no grēkiem, kas mazināja viņa tēva autoritāti, sarūgtināja viņa dzīvi un darīja negodu Dievam. Dāvids zināja, ka tas prasīs pazemīgu sirdi, pastāvīgu uzticēšanos Dievam un nepārtrauktu modrību, [751] pretojoties kārdināšanām, kas Salamanam viņa augstajā stāvoklī noteikti uzmāksies, jo šāds izcils raksturs ir sevišķs mērķis sātana bultām. Pievērsoties dēlam, kas jau bija atzīts par pēcnācēju uz troņa, Dāvids sacīja: "Bet tu, mans dēls Salaman, atzīsti savu tēvu Dievu un kalpo Viņam ar nedalītu sirdsprātu un labprātīgu dvēseli, jo tas Kungs ir, kas pārbauda visas sirdis un kas izzina itin visus visdažādākos nodomus; ja tu vien Viņu meklēsi, tad Viņš arī tevi atradīs, bet ja tu Viņu atstāsi, tad Viņš tevi atstums uz visiem laikiem. Redzi nu tagad, — kad tas Kungs tevi ir izredzējis, lai tu Viņam uzceltu namu par svētu vietu, — tad esi stiprs un dari to!"

Dāvids deva Salamanam sīkus norādījumus attiecībā uz tempļa būvi, aprakstot katru tā daļu un visus kalpošanas rīkus, kā to viņam bija atklājusi dievišķā inspirācija. Salamans vēl bija jauns un baidījās no smagās atbildības, kas tika uzlikta viņa pleciem sakarā ar tempļa būvi un Dieva ļaužu pārvaldīšanu. Tādēļ Dāvids savam dēlam sacīja: "Esi stiprs un drosmīgs un rīkojies! Nebīsties un neliecies mulsnāties! Tiešām, Dievs tas Kungs, mans Dievs, būs ar tevi; Viņš tevi nepametīs, un Viņš tevi neatstās."

Pēc tam atkal Dāvids pievērsās lielajai sanāksmei: "Mans dēls Salamans, ko tikai vienu Dievs ir izredzējis, vēl ir jauneklis un nenobriedis, bet darbs ir liels. Jo šī mūra celtne nav domāta kādam cilvēkam, bet gan Dievam, tam Kungam. Tāpēc es esmu ar visu savu spēku sagādājis sava Dieva nama vajadzībām (..) — un viņš nosauca visus savāktos materiālus. "Un vēl jo vairāk tāpēc, ka man ir dārgs mana Dieva nams, man vēl ir paša īpašumā zelts un sudrabs — un to es novēlu sava Dieva namam piedevām vēl klāt pie visa tā, ko es esmu sagādājis svētajai celtnei, un proti: trīs tūkstošus zelta talentu no Ofīras atvestā zelta, un septiņus tūkstošus talentu kausēta sudraba, lai ar zelta un sudraba plāksnēm pārklātu celtni akmens mūrus un sienas." Tā uzrunājot tautu, viņš arī vēl tagad aicināja ļaudis nest ziedojumus Kungam.

Sanāksmes dalībnieki labprātīgi atsaucās. "Tad brīvprātīgi pieteicās senču cilšu vadoņi, Israēla cilšu virsaiši, virsnieki pār tūkstošiem un virsnieki pār simtiem, kā arī ķēnišķīgās pārvaldes augstākie ierēdņi. Un viņi nodeva Dieva nama celšanas darbiem piecus tūkstošus talentu zelta, desmit tūkstošus darīku zeltā, desmit tūkstošus sudraba talentu, astoņpadsmit tūkstošus vara talentu un simt tūkstoš dzelzs talentus. Un kam piederēja dārgakmeņi, tie tos nodeva tā Kunga nama manīcā (..). [752] Un tauta priecājās, tāpēc ka tie deva ziedojumus labprātīgi, jo tie deva no visas sirds tam Kungam ar labu prātu; arī ķēniņš Dāvids priecājās ar lielu prieku.

Un Dāvids teica un slavēja to Kungu visas sasauktās sanāksmes priekšā, un Dāvids sacīja: "Slavēts esi Tu, Kungs, mūsu tēva Israēla Dievs, mūžu mūžos! Jo Tev, ak Kungs, pieder augstība un vara, godība, slava un varenība; it viss, kas ir debesis un virs zemes, tas pieder Tev! Tava ir, ak Kungs,

valstība, un Tu pacelies pāri kā galva pār visiem! Un bagātība un gods nāk no Tevis, un Tu esi valdītājs pār visu, un Tavā rokā ir spēks un vara, un Tava roka paaugstina un dara stipru. Un nu tagad mēs esam tie, kas tev pateicamies, un tie, kas slavējam Tavas godības vārdu, jo kas es esmu, un kas ir mana tauta, ka mēs paši spētu šādā kārtā nest labprātīgus ziedojumus? Bet no Tevis ir viss, un no Tavas paša rokas mēs dodam Tev! Jo mēs esam svešinieki un piedzīvotāji tavā priekšā kā visi mūsu tēvi; mūsu dienas ir virs zemes kā ēna, un tur nav cerības! Kungs, mūsu Dievs, visa šī bagātība, ko esam sakrājuši, lai Tev uzceltu namu Tavam svētajam vārdam, tā ir nākusi no tavas rokas, un Tev tas atkal tiek nodots! Bet es zinu, mans Dievs, ka Tu pārbaudi sirdi un ka tev labi patīk tie, kas ir atklāti; un pēc sava atklātā sirdsprāta es tiešām visu šo esmu labprātīgi devis, bet nu tagad es esmu novērojis Tavu tautu, kas ir šeit, un redzu, ka arī tā Tev ziedo ar prieku un no laba prāta.

Ak Kungs, mūsu tēvu Ābrahāma, Īzaka un Israēla Dievs, pasargi uz mūžīgiem laikiem tādu prātu un sirdi savai tautai un vadi viņu sirdis pie Sevis! Un dodī manam dēlam Salamanam nedalītu sirdi, ka viņš ievērotu tavas pavēles, tavas liecības un tavus nolikumus, tos visus izpildītu un uzceltu to vareno mūra celtni, kurai es esmu paveicis priekšdarbus!" Un Dāvids sacīja visai sasauktajai sanāksmei: "Teiciet to Kungu, savu Dievu!" Un visa sanāksme teica svētu esam to Kungu, savu tēvu Dievu, un viņi noliecās un metās ar savām sejām pie zemes tā Kunga un ķēniņa priekšā."

Ar vislielāko interesi ķēniņš bija vācis šos dārgos materiālus tempļa būvei un tā izdaiļošanai. Viņš bija sacerējis ievērojamas himnas, ko vēlākos gados dziedāt [753] šī nama pagalmos. Un tagad viņa sirds līksmojās Dievā, vērojot izcilākos tēvus un Israēla lielkungus tik augstsirdīgi atsaucamies uz viņa aicinājumu un piedāvājam sevi nākotnes svarīgajam pasākumam. Bija redzams, ka, sniedzot savus pakalpojumus, tie bija apņēmušies darīt vēl vairāk. Viņi bagātīgi ziedoja no saviem īpašumiem Kunga mantu namam. Dāvids dziļi izjuta personisko nevērtību šo materiālu savākšanā, un valsts dižāko vīru padevība, tūlīt atsaucoties un bagātīgi novēlot savas dāvanas Jehovam un nododot arī sevi kalpošanai Kungam, viņu ļoti iepriecināja. Tomēr tas taču bija Dievs, kas ļaudīm deva šo noskaņojumu. Viņam un ne cilvēkam pienācās gods. Viņš ļaudis darīja bagātus ar šīs zemes mantām, un Viņa Gars tos pamudināja labprātīgi pienest savus dārgumus tempļa vajadzībām. Viss nāca no Kunga. Ja Viņa mīlestība nebūtu skārusi ļaužu sirdi, tad visas ķēniņa pūles būtu bijušas veltīgas un templis nekad netiktu uzcelts.

Viss, ko cilvēks saņem no Dieva devīgās rokas, arī turpmāk pieder Dievam. Visas zemes vērtīgās un skaistās lietas, kuras Dievs mums devis, ir ieliktas cilvēku rokās, lai tos pārbaudītu, lai izmēritu viņu mīlestības dziļumu uz Dievu un kļūtu redzams, kā tie vērtē Kunga labvēlību. Vai nu tā būtu bagātība, vai prāta spējas, viss jānoliek kā labprātīgs upuris pie Jēzus kājām, un upura pienesējam jāsaka kopā ar Dāvidu: "No Tevis ir viss, un no Tavas paša rokas mēs dodam Tev!"

Jūtot nāves tuvošanos, Dāvids nepārtrauca rūpēties par Salamanu un Israēla valsti, kuras labklājība bija tik ļoti atkarīga no tās ķēniņa uzticības. "Viņš pavēlēja savam dēlam Salamanam, sacīdams: "Es eju tagad visas radības ceļu, esi stiprs un parādi sevi kā vīru. Ievēro visus tā Kunga, sava Dieva, nolikumus, lai tu staigātu pa Viņa ceļiem, glabātu stingri Viņa likumus un Viņa baušļus, Viņa tiesas un Viņa liecības (..), lai tev tādēļ ļoti klātos itin visos tavos pasākumos un visur, kurp vien tu grieztos. Lai Dievs apstiprinā savu apsolījumu, kādu Viņš, zīmējoties uz mani, ir izteicis, sacīdams: "Ja vien tavi dēli ieturēs paši savas gaitas tā, ka tie ar visu savu sirdsprātu un ar visu savu dvēseli centīsies staigāt pilnā patiesībā," tad Viņš sacīja: "Tad tev neviens pats arī netiks atrauts no tiem, kas var mantot Israēla troni."" (1. Ķēn. 2:1-4)

Dāvida pēdējie vārdi, par kuriem tiek ziņots, ir dziesma — dziesma par uzticību, par vislielākajiem pamatlikumiem un nezūdošu ticību: [754]

"Dāvids, Isajas dēls, saka.

Tā teica tas vīrs, kas bija ticis diženi paaugstināts,
Jēkaba Dieva svaidītais, kas slavināts Israēla dziesmās:

"Tā Kunga Gars runā ar manu muti,
Un Viņa vārds ir uz manas mēles. (..)

Israēla klints man ir sacījusi:

Pār cilvēkiem valda taisnīgi tas,

Kas valda Dieva bijībā:

Viņš ir kā rīta gaisma, kā rīta saule,

Kas atspīd skaidrā rītā,

Kad pēc lietus zaļā zemeņa asni dīgst no zemes.

Vai tāds pats nav mans nams savā saistībā ar Dievu?

Dievs pats taču ir slēdzis ar mani mūžīgu derību,

Kas visādi ļoti izkārtota un nodrošināta visai manai dzīves laimei,

Visam tam, kas ir patīkams,
Vai Viņš neliks tam plaukt?"
(2. Sam. 23:1-5)

Dāvids ļoti krita, bet arī dziļi nožēloja savus grēkus, un viņa mīlestība bija kvēla un ticība stipra. Viņam tika daudz piedots, tāpēc viņš daudz mīlēja. (Lūk. 7:47)

Dāvida psalmi aptver visas dzīves gājuma pakāpes, sākot ar dziļu vainas apziņu un sevis nosodīšanu, līdz visaugstākajai ticībai un pilnīgākajai savienībai ar Dievu. Viņa dzīves stāsts rāda, ka grēks var atnest tikai kaunu un sāpes, bet Dieva mīlestība spēj aizsniegt vislielākos dziļumus un ticībā var pacelt grēkus nožēlojošo dvēseli, lai tā atkal kļūtu par Dieva bērnu. Starp visiem apgalvojumiem, kas ietverti Dieva Vārdā, šis dzīves stāsts sniedz vienu no visspēcīgākajām liecībām par uzticību, taisnību un Dieva žēlastības derību.

Cilvēks "bēg kā ēna un nepastāv", "bet mūsu Dieva Vārds pastāv mūžīgi". "Bet tā Kunga žēlastība paliek mūžīgi mūžam dzīva tajos, kas Viņu bīstas, un Viņa taisnība uz bērnu bērniem tajos, kas Viņa derību sargā, neaizmirst Viņa baušļus un cenšas tos pildīt." (Īj.14:2; Jes. 40:8; Ps. 103:17,18)

"Es atzinu, ka viss, ko Dievs dara, tas paliek mūžīgi (..)" (Sal. māc. 3:14)

Brīnišķi ir Dāvidam un viņa namam dotie apsolījumi, kas, tiecoties nākotnē un mūžīgos laikmetos, atrod savu pilnīgo piepildījumu Kristū. Kungs saka:

"Es esmu slēdzis derību ar savu izraudzīto, esmu zvērējis savam kalpam Dāvidam (..). Un mana roka turēs viņu stipri, un mans elkonis viņu spēcīnās. (..) Mana uzticība un žēlastība būs ar viņu, un manā vārdā augstu pacelsies viņa rags. Viņa rokā Es nodošu jūru un viņa labajā rokā — upes. Viņš sauks Mani: "Tu esi mans Tēvs, mans Dievs un manas pestīšanas klints patvērums!" [755] Jā, Es viņu iecelšu par pirmdzimušo, par visaugstāko zemes ķēniņu starpā. Es saglabāšu pret viņu savu žēlastību mūžīgi, un mana derība ar viņu paliks pastāvīga." (Ps. 89:4-29)

"Viņa dzimumu Es uzturēšu mūžīgi un viņa troni tik ilgi, kamēr pastāv debess." (Ps. 89:30)

"Lai Viņš nodrošina taisnu tiesu bēdīgajiem un nospiestajiem tautā,
Lai viņš gādā taisnību nabadzīgajiem,
Lai viņš satriec apspiedējus!
Lai viņš dzīvo tik ilgi, kamēr saule staro un mēness spīd,
No paaudzes uz paaudzi! (..)
Lai viņa laikā zeļ taisnīgais
Un pastāv liels miers, kamēr mēness vairs nespīdēs!
Lai viņš valda no jūras līdz jūrai
Un no Eifratas upes līdz pat zemes galiem!"
"Viņa vārds lai paliek mūžīgi!
Kamēr saule spīd, lai ir dzīvs viņa vārds,
Un viņā lai svētību rod visas tautas (..)"
(Ps. 72:4-8,17)

"Jo mums ir piedzimis Bērns, mums ir dots Dēls, valdība guļ uz Viņa kamiešiem. Viņa vārds ir: "Brīnišķais padoma Devējs, Varenais Dievs, Mūžīgais Tēvs un Miera Lielkungs." "Tas būs liels, un viņu sauks par Visaugstākā Dēlu, un Dievs tas Kungs tam dos viņa tēva Dāvida troni, un viņš valdīs pār Jēkaba namu mūžīgi, un viņa valstībai nebūs gala." (Jes. 9:5; Lūk. 1:32,33)